

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန့်ပိဋကတ် အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

ပါဠိအင်္ဂုတ္တိုရ် ဘာသာမန်

ပဉ္စက၊ ဆက္က၊ သတ္တကနိပါတ်

(ကွပ်ဒုတိယ)

တြးပတိတ် နှစ်ကော်ပါဠိပိဋကတ် ကွဲစွဲဘာသာမန်

သာသနာ- ၂၅၅၆

ချင်း- ၁၃၇၅

ခရစ်- ၂၀၁၃

မူဆေ့သံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

ပါဠိအင်္ဂုတ္တိုရ် ဘာသာမန်

မာတိကာ

ပဉ္စကနိပါတ်

၁။ သေခဗလဝဂ်
၂။ ဗလဝဂ်
၃။ ပဉ္စဂီကဝဂ်
၄။ သုမနဝဂ်
၅။ မုဏ္ဍရာဇဝဂ်
၆။ နိဝရဏဝဂ်
၇။ သညာဝဂ်
၈။ ယောဓာဇီဝဂ်
၉။ ထေရဝဂ်
၁၀။ ကကုဓဝဂ်
၁၁။ ဖာသုဝိဟာရဝဂ်
၁၂။ အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ်
၁၃။ ဂိလာနဝဂ်
၁၄။ ရာဇဝဂ်
၁၅။ တိကဏ္ဍကီဝဂ်
၁၆။ သဒ္ဓမ္မဝဂ်
၁၇။ အဃာတဝဂ်
၁၈။ ဥပါသကဝဂ်

၁၉။ အရညဝဂ်
၂၀။ ဗြာဟ္မဏဝဂ်
၂၁။ ကိမိလဝဂ်
၂၂။ အက္ခောသဝဂ်
၂၃။ ဒီဃာစရိကဝဂ်
၂၄။ အဝါသိကဝဂ်
၂၅။ ဒုစ္စရိတဝဂ်
၂၆။ ဥပသမ္ပဒါဝဂ်

၁။ သမ္ပတိပေယျာလ
၂။ သိက္ခာပဒပေယျာလ
၃။ ရာဂပေယျာလ

ဆက္ကနိပါတ်

၁။ အာဟုနေယျဝဂ်
၂။ သာရဏီယဝဂ်
၃။ အနုတ္တရိယဝဂ်
၄။ ဒေဝတာဝဂ်
၅။ ဓမ္မိဝကဝဂ်
၆။ မဟာဝဂ်

၇။ ဒေဝတာဝဂ်
၈။ အရဟတ္တဝဂ်
၉။ သီတိဝဂ်
၁၀။ အာနိသံသဝဂ်
၁၁။ တိကဝဂ်
၁၂။ သာမညဝဂ်

သတ္တကနိပါတ်

၁။ ဓနဝဂ်
၂။ အနုသယဝဂ်
၃။ ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ်
၄။ ဒေဝတာဝဂ်
၅။ မဟာယညဝဂ်
၆။ အဗျာကတဝဂ်
၇။ မဟာဝဂ်
၈။ ဝိနယဝဂ်
၉။ သမဏဝဂ်
၁၀။ အာဟုနေယျဝဂ်
၁၁။ ရာဂပေယျာလ

သွက်ဝံသမ္ဘိ ဗွဲကိုပ်ကွာ

မာတိကာ ပဉ္စကနိပါတ်

လွှတ်

ပရူပရာ

မုက်လိပ်

၁။ ပဌမပဏ္ဏာသက - ပဌမ မသုန်စော်သုတ်

၁။ သေခမလဝဂ်

၁။	သုတ်သံခိတ္တ	၁
၂။	သုတ်ဝိတ္ထတ	၂
၃။	သုတ်ဒုက္ခ	၃
၄။	သုတ်ယထာဘတ	၄
၅။	သုတ်သိက္ခာ	၅
၆။	သုတ်သမာပတ္တိ	၆
၇။	သုတ်ကာမ	၆
၈။	သုတ်စဝန	၇
၉။	သုတ်ပဌမအဂါရဝ	၈
၁၀။	သုတ်ဒုတိယအဂါရဝ	၉

၂။ ဗလဝဂ်

၁။	သုတ်အနုနုဿုတ	၁၀
၂။	သုတ်ကူဋ	၁၀
၃။	သုတ်သံခိတ္တ	၁၁
၄။	သုတ်ဝိတ္ထတ	၁၁
၅။	သုတ်ဒဠဗ္ဗ	၁၃
၆။	သုတ်ပုနကူဋ	၁၄
၇။	သုတ်ပဌမဟိတ	၁၄
၈။	သုတ်ဒုတိယဟိတ	၁၅
၉။	သုတ်တတိယဟိတ	၁၅
၁၀။	သုတ်စတုတ္ထဟိတ	၁၆

လွှတ်

ပရူပရာ

မုက်လိပ်

၃။ ပဉ္စဂီကဝဂ်

၁။	သုတ်ပဌမအဂါရဝ	၁၆
၂။	သုတ်ဒုတိယအဂါရဝ	၁၇
၃။	သုတ်ဥပက္ကိလေသ	၁၈
၄။	သုတ်ဒုဿီလ	၂၁
၅။	သုတ်အနုဂ္ဂဟိတ	၂၂
၆။	သုတ်ဝိမုတ္တာယတန	၂၃
၇။	သုတ်သမာဓိ	၂၆
၈။	သုတ်ပဉ္စဂီက	၂၆
၉။	သုတ်စင်္ကမ	၃၁
၁၀။	သုတ်နာဂိတ	၃၂

၄။ သုမနဝဂ်

၁။	သုတ်သုမန	၃၄
၂။	သုတ်စုန္ဒီ	၃၇
၃။	သုတ်ဥဂ္ဂဟ	၃၉
၄။	သုတ်သီဟသေနာပတိ	၄၁
၅။	သုတ်ဒါနာနိသံသ	၄၃
၆။	သုတ်ကာလဒါန	၄၄
၇။	သုတ်ဘောဇန	၄၅
၈။	သုတ်သဒ္ဓ	၄၅
၉။	သုတ်ပုတ္တ	၄၆
၁၀။	သုတ်မဟာသာလပုတ္တ	၄၇

၅။ မုဏ္ဍရာဝဂ်

၁။	သုတ်အာဒိယ	၄၈
၂။	သုတ်သပ္ပုရိသ	၅၀

လွှတ်

ပရူပရာ

မုက်လိပ်

၅။ မုတ္တရာဇဝင်

၃။	သုတ်ကုဋ္ဌ	၅၁
၄။	သုတ်မနာပဒါယိ	၅၃
၅။	သုတ်ပုညာဘိသန္ဓ	၅၆
၆။	သုတ်သမ္ပဒါ	၅၇
၇။	သုတ်ဓန	၅၇
၈။	သုတ်အလတ္တနီယဌာန	၅၉
၉။	သုတ်ကောသလ	၆၂
၁၀။	သုတ်နာရဒ	၆၂

၂။ ဒုတိယ ပဏ္ဏာသက - ဒုတိယ မသုန်ဈော်သုတ်

(၆) ၁။ နိဝရဏဝဂ်

၁။	သုတ်အာဝရဏ	၆၉
၂။	သုတ်အကုသလရာသိ	၇၁
၃။	သုတ်ပဓာနိယင်္ဂ	၇၁
၄။	သုတ်သမယ	၇၂
၅။	သုတ်မာတာပုတ္တ	၇၄
၆။	သုတ်ဥပဇ္ဈာယ	၇၆
၇။	သုတ်အဘိဏ္ဍပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗဌာန	၇၈
၈။	သုတ်လိစ္ဆဝိကုမာရက	၈၂
၉။	သုတ်ပဌမဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတ	၈၅
၁၀။	သုတ်ဒုတိယဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတ	၈၅

(၇) ၂။ သညာဝဂ်

၁။	သုတ်ပဌမသညာ	၈၆
၂။	သုတ်ဒုတိယသညာ	၈၆

လို့ဟ်

ပရူပရာ

မုက်လိခ်

(၇) ၂။ သညာဝဂ်

၃။	သုတ်ပဌမဝုဓိ	၈၆
၄။	သုတ်ဒုတိယဝုဓိ	၈၇
၅။	သုတ်သာကစ္ဆ	၈၇
၆။	သုတ်သာဇီဝ	၈၈
၇။	သုတ်ပဌမဣဒ္ဓိပါဒ	၈၉
၈။	သုတ်ဒုတိယဣဒ္ဓိပါဒ	၈၉
၉။	သုတ်နိဗ္ဗိဒါ	၉၀
၁၀။	သုတ်အာသဝက္ခယ	၉၁

(၈) ၃။ ယောဓာဇီဝဂ်

၁။	သုတ်ပဌမစေတောဝိမုတ္တိဖလ	၉၁
၂။	သုတ်ဒုတိယစေတောဝိမုတ္တိဖလ	၉၃
၃။	သုတ်ပဌမဓမ္မဝိဟာရီ	၉၄
၄။	သုတ်ဒုတိယဓမ္မဝိဟာရီ	၉၅
၅။	သုတ်ပဌမယောဓာဇီဝ	၉၇
၆။	သုတ်ဒုတိယယောဓာဇီဝ	၁၀၂
၇။	သုတ်ပဌမအနာဂတဘယ	၁၀၉
၈။	သုတ်ဒုတိယအနာဂတဘယ	၁၁၁
၉။	သုတ်တတိယအနာဂတဘယ	၁၁၄
၁၀။	သုတ်စတုတ္ထအနာဂတဘယ	၁၁၇

(၉) ၄။ ထေရဝဂ်

၁။	သုတ်ရဇနီယ	၁၁၉
၂။	သုတ်ဝီတရာဂ	၁၁၉
၃။	သုတ်ကုဟက	၁၂၀
၄။	သုတ်အဿဒ္ဓ	၁၂၁

လွှတ်

ပရူပရာ

မုက်လိခ်

(၉) ၄။ ထေရဝဂ်

၅။	သုတ်အက္ခမ	၁၂၁
၆။	သုတ်ပဋိသမ္ဘိဒါပုတ္တ	၁၂၂
၇။	သုတ်သီလဝန္တ	၁၂၃
၈။	သုတ်ထေရ	၁၂၃
၉။	သုတ်ပဌမသေခ	၁၂၅
၁၀။	သုတ်ဒုတိယသေခ	၁၂၅

(၁၀) ၅။ ကကုဝေဂ်

၁။	သုတ်ပဌမသမ္ဘဒါ	၁၂၈
၂။	သုတ်ဒုတိယသမ္ဘဒါ	၁၂၈
၃။	သုတ်ဗျာကရဏ	၁၂၈
၄။	သုတ်ဖာသုဝိဟာရ	၁၂၉
၅။	သုတ်အကုပ္ပ	၁၂၉
၆။	သုတ်သုတဓရ	၁၃၀
၇။	သုတ်ကထာ	၁၃၀
၈။	သုတ်အာရညက	၁၃၁
၉။	သုတ်သီဟ	၁၃၁
၁၀။	သုတ်ကကုဝေထေရ	၁၃၂

၃။ တတိယ ပဏ္ဏာသက - တတိယ မသုန်စော်သုတ်

(၁၁) ၁။ ဖာသုဝိဟာရဝဂ်

၁။	သုတ်သာရဇ္ဇ	၁၃၇
၂။	သုတ်ဥဿင်္ကိတ	၁၃၈
၃။	သုတ်မဟာစောရ	၁၃၈
၄။	သုတ်သမဏသုခုမာလ	၁၄၁

လို့ဟ်

ပရူပရာ

မုက်လိခ်

(၁၁) ၁။ ဖာသုဝိဟာရဝဂ်

၅။	သုတ်ဖာသုဝိဟာရ	၁၄၂
၆။	သုတ်အာနန္ဒ	၁၄၃
၇။	သုတ်သီလ	၁၄၄
၈။	သုတ်အသေခ	၁၄၅
၉။	သုတ်စာတုဒ္ဓိသ	၁၄၅
၁၀။	သုတ်အရည	၁၄၆

(၁၂) ၂။ အန္ဓကဝိနိဗ္ဗာနဝဂ်

၁။	သုတ်ကုလုပက	၁၄၇
၂။	သုတ်ပစ္ဆိမသမဏ	၁၄၈
၃။	သုတ်သမ္မာသမာဓိ	၁၄၈
၄။	သုတ်အန္ဓကဝိနိဗ္ဗာန	၁၄၉
၅။	သုတ်မစ္ဆရိနီ	၁၅၀
၆။	သုတ်ဝဏ္ဏနာ	၁၅၀
၇။	သုတ်ကုသုကိနီ	၁၅၁
၈။	သုတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက	၁၅၂
၉။	သုတ်မိစ္ဆာဝါစာ	၁၅၂
၁၀။	သုတ်မိစ္ဆာဝါယာမ	၁၅၃

(၁၃) ၃။ ဂိလာနဝဂ်

၁။	သုတ်ဂိလာန	၁၅၄
၂။	သုတ်သတိသုပဋိတ	၁၅၄
၃။	သုတ်ပဌမဥပဋ္ဌာက	၁၅၅
၄။	သုတ်ဒုတိယဥပဋ္ဌာက	၁၅၆
၅။	သုတ်ပဌမအနာယုဿာ	၁၅၆
၆။	သုတ်ဒုတိယအနာယုဿာ	၁၅၇

လို့ဟ်

ပရူပရာ

မှက်လိပ်

(၁၃) ၃။ ဂိလာနဝဂ်

၇။	သုတ်ဝပကာသ	၁၅၇
၈။	သုတ်သမဏသုခ	၁၅၈
၉။	သုတ်ပရိကုပ္ပ	၁၅၈
၁၀။	သုတ်ဗျသန	၁၅၉

(၁၄) ၄။ ရာဇဝဂ်

၁။	သုတ်ပဌမစက္ကာနုဝတ္တန	၁၅၉
၂။	သုတ်ဒုတိယစက္ကာနုဝတ္တန	၁၆၀
၃။	သုတ်ဓမ္မရာဇာ	၁၆၁
၄။	သုတ်ယသံဒိသ	၁၆၂
၅။	သုတ်ပဌမပတ္တနာ	၁၆၄
၆။	သုတ်ဒုတိယပတ္တနာ	၁၆၇
၇။	သုတ်အပ္ပံသုပတိ	၁၆၈
၈။	သုတ်ဘတ္တာဒက	၁၆၉
၉။	သုတ်အက္ခမ	၁၇၀
၁၀။	သုတ်သောတာ	၁၇၄

(၁၅) ၅။ တိကဏ္ဍကီဝဂ်

၁။	သုတ်အဝဇာနာတိ	၁၇၇
၂။	သုတ်အာရဘတိ	၁၇၈
၃။	သုတ်သာရန္တဒ	၁၈၀
၄။	သုတ်တိကဏ္ဍကီ	၁၈၂
၅။	သုတ်နိရယ	၁၈၄
၆။	သုတ်မိတ္တ	၁၈၄
၇။	သုတ်အသပ္ပုရိသဒါန	၁၈၅
၈။	သုတ်သပ္ပုရိသဒါန	၁၈၅

လို့ဟ်

ပရူပရာ

မုက်လိခ်

(၁၅) ၅။ တိကဏ္ဍကိဝဂ်

၉။	သုတ်ပဌမသမယဝိမုတ္တ	၁၈၆
၁၀။	သုတ်ဒုတိယသမယဝိမုတ္တ	၁၈၇

၃။ စတုတ္ထ ပဏ္ဏာသက - စတုတ္ထ မသုန်ဇော်သုတ်

(၁၆) ၁။ သဒ္ဓမ္မဝဂ်

၁။	သုတ်ပဌမသမ္မတ္တနိယာမ	၁၈၉
၂။	သုတ်ဒုတိယသမ္မတ္တနိယာမ	၁၈၉
၃။	သုတ်တတိယသမ္မတ္တနိယာမ	၁၉၀
၄။	သုတ်ပဌမသဒ္ဓမ္မသမ္မောသ	၁၉၁
၅။	သုတ်ဒုတိယသဒ္ဓမ္မသမ္မောသ	၁၉၁
၆။	သုတ်တတိယသဒ္ဓမ္မသမ္မောသ	၁၉၂
၇။	သုတ်ဒုက္ကထာ	၁၉၅
၈။	သုတ်သာရဇ္ဇ	၁၉၈
၉။	သုတ်ဥဒါယီ	၁၉၉
၁၀။	သုတ်ဒုပ္ပဋိဝိနောဒယ	၁၉၉

(၁၇) ၂။ အာယာတဝဂ်

၁။	သုတ်ပဌမအာယာတပဋိဝိနယ	၂၀၀
၂။	သုတ်ဒုတိယအာယာတပဋိဝိနယ	၂၀၁
၃။	သုတ်သာကစ္ဆ	၂၀၄
၄။	သုတ်သာဇီဝ	၂၀၄
၅။	သုတ်ပဉ္စတ္တာ	၂၀၅
၆။	သုတ်နိရောဓ	၂၀၅
၇။	သုတ်စောဒနာ	၂၀၉
၈။	သုတ်သီလ	၂၁၄

လို့ဟ်

ပရူပရာ

မုက်လိခ်

(၁၇) ၂။ အာယာတဝဂ်

၉။	သုတ်ခိပ္ပနိသန္တိ	၂၁၅
၁၀။	သုတ်ဘဒ္ဒဇိ	၂၁၆

(၁၈) ၃။ ဥပါသကဝဂ်

၁။	သုတ်သာရဇ္ဇ	၂၁၇
၂။	သုတ်ဝိသာရဒ	၂၁၈
၃။	သုတ်နိရယ	၂၁၈
၄။	သုတ်ဝေရ	၂၁၉
၅။	သုတ်စဏ္ဍာလ	၂၂၀
၆။	သုတ်ပီတိ	၂၂၁
၇။	သုတ်ဝဏီဇ္ဇာ	၂၂၂
၈။	သုတ်ရာဇာ	၂၂၃
၉။	သုတ်ဂိဟိ	၂၂၆
၁၀။	သုတ်ဂဝေသီ	၂၂၉

(၁၉) ၄။ အရညဝဂ်

၁။	သုတ်အာရညိက	၂၃၃
၂။	သုတ်စီဝရ	၂၃၄
၃။	သုတ်ရုက္ခမူလိက	၂၃၄
၄။	သုတ်သောသာနိက	၂၃၄
၅။	သုတ်အဗ္ဘောကာသိက	၂၃၄
၆။	သုတ်နေသဇ္ဇိက	၂၃၅
၇။	သုတ်ယထာသန္တတိက	၂၃၅
၈။	သုတ်ဗြူကာသနိက	၂၃၅
၉။	သုတ်ခလုပစ္ဆာဘတ္တိက	၂၃၅
၁၀။	သုတ်ပတ္တပိဏ္ဍိက	၂၃၅

လွှတ်

ပရူပရာ

မုက်လိပ်

(၂၀) ၅။ ဗြာဟ္မဏဝဂ်

၁။	သုတ်သောဏ	၂၃၆
၂။	သုတ်ဒေါဏဗြာဟ္မဏ	၂၃၇
၃။	သုတ်သင်္ဂါရဝ	၂၄၄
၄။	သုတ်ကာရဏပါလီ	၂၄၈
၅။	သုတ်ပိင်္ဂယာနီ	၂၅၁
၆။	သုတ်မဟာသုပိန	၂၅၂
၇။	သုတ်ဝဿ	၂၅၄
၈။	သုတ်ဝါစာ	၂၅၅
၉။	သုတ်ကုလ	၂၅၅
၁၀။	သုတ်နိဿာရဏီယ	၂၅၆

၅။ ပဉ္စမ ပဏ္ဍာသက - ပဉ္စမ မသုန်စော်သုတ်

(၂၁) ၁။ ကိမိလဝဂ်

၁။	သုတ်ကိမိလ	၂၅၉
၂။	သုတ်ဓမ္မဿဝန	၂၆၀
၃။	သုတ်အဿာဇာနီယ	၂၆၀
၄။	သုတ်ဗလ	၂၆၁
၅။	သုတ်စေတောခိလ	၂၆၁
၆။	သုတ်ဝိနိဗန္ဓ	၂၆၁
၇။	သုတ်ယာဂု	၂၆၂
၈။	သုတ်ဒန္တကဋ္ဌ	၂၆၂
၉။	သုတ်ဂီတဿရ	၂၆၃
၁၀။	သုတ်မုဋ္ဌဿတိ	၂၆၃

လို့ဟ်

ပရူပရာ

မုက်လိခ်

(၂၂) ၂။ အက္ခေသဝဂ်

၁။	သုတ်အက္ခေသက	၂၆၄
၂။	သုတ်ဘဏ္ဍာနကာရက	၂၆၄
၃။	သုတ်သီလ	၂၆၄
၄။	သုတ်ဗဟုဘာဏိ	၂၆၆
၅။	သုတ်ပဌမအက္ခန္တိ	၂၆၆
၆။	သုတ်ဒုတိယအက္ခန္တိ	၂၆၇
၇။	သုတ်ပဌမအပါသာဒိက	၂၆၇
၈။	သုတ်ဒုတိယအပါသာဒိက	၂၆၈
၉။	သုတ်အဂ္ဂိ	၂၆၈
၁၀။	သုတ်မဓရာ	၂၆၈

(၂၃) ၃။ ဒီဃစာရိကဝဂ်

၁။	သုတ်ပဌမဒီဃစာရိက	၂၆၉
၂။	သုတ်ဒုတိယဒီဃစာရိက	၂၆၉
၃။	သုတ်အတိနိဝါသ	၂၇၀
၄။	သုတ်မစ္ဆရီ	၂၇၀
၅။	သုတ်ပဌမကုလူပက	၂၇၁
၆။	သုတ်ဒုတိယကုလူပက	၂၇၁
၇။	သုတ်ဘောဂ	၂၇၁
၈။	သုတ်ဥဿူရဘတ္တ	၂၇၂
၉။	သုတ်ပဌမကဏ္ဍသပ္ပ	၂၇၂
၁၀။	သုတ်ဒုတိယကဏ္ဍသပ္ပ	၂၇၃

(၂၄) ၄။ အာဝါသိကဝဂ်

၁။	သုတ်အာဝါသိက	၂၇၃
၂။	သုတ်ပိယ	၂၇၄
၃။	သုတ်သောဘန	၂၇၅

လို့ဟ်

ပရူပရာ

မုက်လိဒ်

(၂၄) ၄။ အာဝါသိကဝဂ်

၄။	သုတ်ဗဟူပကာရ	၂၇၅
၅။	သုတ်အနုကမ္မ	၂၇၆
၆။	သုတ်ပဌမအဝဏ္ဏာရဟ	၂၇၆
၇။	သုတ်ဒုတိယအဝဏ္ဏာရဟ	၂၇၇
၈။	သုတ်တတိယအဝဏ္ဏာရဟ	၂၇၈
၉။	သုတ်ပဌမမစ္ဆရိယ	၂၇၈
၁၀။	သုတ်ဒုတိယမစ္ဆရိယ	၂၇၉

(၂၅) ၅။ ဒုစ္စရိတဝဂ်

၁။	သုတ်ပဌမဒုစ္စရိတ	၂၇၉
၂။	သုတ်ပဌမကာယဒုစ္စရိတ	၂၈၀
၃။	သုတ်ပဌမဝစီဒုစ္စရိတ	၂၈၀
၄။	သုတ်ပဌမမနောဒုစ္စရိတ	၂၈၀
၅။	သုတ်ဒုတိယဒုစ္စရိတ	၂၈၁
၆။	သုတ်ဒုတိယကာယဒုစ္စရိတ	၂၈၁
၇။	သုတ်ဒုတိယဝစီဒုစ္စရိတ	၂၈၁
၈။	သုတ်ဒုတိယမနောဒုစ္စရိတ	၂၈၁
၉။	သုတ်သိဝထိက	၂၈၂
၁၀။	သုတ်ပုဂ္ဂလပ္ပဿဒ	၂၈၃

(၂၆) ၆။ ဥပသမ္ပဒါဝဂ်

၁။	သုတ်ဥပသမ္ပဒေတဗ္ဗ	၂၈၅
၂။	သုတ်နိဿယ	၂၈၅
၃။	သုတ်သာမဏေရ	၂၈၅
၄။	သုတ်ပဉ္စမစ္ဆရိယ	၂၈၆
၅။	သုတ်မစ္ဆရိယပ္ပပဟာန	၂၈၆

လွှတ်

ပရူပရာ

မုက်လိပ်

(၂၆) ၆။ ဥပသမ္ဘဒါဝဂ်

၆။	သုတ်ပဌမဇျာန	၂၈၆
၇-၁၃။	သုတ်ထင်္ဂသုတ်မပ္ပိန္နိဒုတိယဇျာန	၂၈၇
၁၄။	သုတ်အပရပဌမဇျာန	၂၈၇
၁၅-၂၁။	မပ္ပိန္နိသုတ်အပရဒုတိယဇျာန	၂၈၈

၁။ သမ္ဘုတိပေယျာလ

၁။	သုတ်ဘတ္တုဒ္ဒေသက	၂၈၉
၂-၁၄။	မပ္ပိန္နိသုတ်သေနာသနပညာပက	၂၈၉

၂။ သိက္ခာပဒပေယျာလ

၁။	သုတ်ဘိက္ခု	၂၉၁
၂-၇။	မပ္ပိန္နိသုတ်ဘိက္ခုနီ	၂၉၂
၈။	သုတ်အာဇီဝက	၂၉၂
၉-၁၇။	မပ္ပိန္နိသုတ်နိဂဏ္ဌ	၂၉၂

၃။ ရာဂပေယျာလ

၁။	သုတ်ရာဂပေယျာလ	၂၉၃
----	---------------	-----	-----	-----	-----	-----

မာတိကာ ပဉ္စကနိပါတ် တဲ့ရောင်။

မာတိကာ ဆက္ကနိပါတ်

လွှတ်

ပရူပရာ

မုက်လိခ်

၁။ ပဌမ ပဏ္ဏာသက - ပဌမ မသုန်စော်သုတ်

၁။ အာဟုနေယျဝဂ်

၁။	သုတ်ပဌမအာဟုနေယျ	၂၉၅
၂။	သုတ်ဒုတိယအာဟုနေယျ	၂၉၆
၃။	သုတ်ဣန္ဒြိယ	၂၉၈
၄။	သုတ်ဗလ	၃၉၉
၅။	သုတ်ပဌမအာဇာနိယ	၃၉၉
၆။	သုတ်ဒုတိယအာဇာနိယ	၃၀၀
၇။	သုတ်တတိယအာဇာနိယ	၃၀၀
၈။	သုတ်အနုတ္တရိယ	၃၀၁
၉။	သုတ်အနုဿတိဌာန	၃၀၁
၁၀။	သုတ်မဟာနာမ	၃၀၁

၂။ သာရဏီယဝဂ်

၁။	သုတ်ပဌမသာရဏီယ	၃၀၆
၂။	သုတ်ဒုတိယသာရဏီယ	၃၀၇
၃။	သုတ်နိဿာရဏီယ	၃၀၈
၄။	သုတ်ဘဒ္ဒက	၃၁၁
၅။	သုတ်အနုတပ္ပိယ	၃၁၂
၆။	သုတ်နကုလပိတု	၃၁၄
၇။	သုတ်သောပ္ပ	၃၁၆
၈။	သုတ်မစ္ဆဗန္ဓ	၃၁၉
၉။	သုတ်ပဌမမရဏဿတိ	၃၂၁
၁၀။	သုတ်ဒုတိယမရဏဿတိ	၃၂၃

လွှတ်

ပရူပရာ

မုက်လိပ်

၃။ အနုတ္တရိယဝဂ်

၁။	သုတ်သာမက	၃၂၅
၂။	သုတ်အပရိဟာနိယ	၃၂၆
၃။	သုတ်ဘယ	၃၂၇
၄။	သုတ်ဟိမဝန္တ	၃၂၈
၅။	သုတ်အနုဿတိဌာန	၃၂၈
၆။	သုတ်မဟာကစ္စာန	၃၃၀
၇။	သုတ်ပဌမသမယ	၃၃၃
၈။	သုတ်ဒုတိယသမယ	၃၃၆
၉။	သုတ်ဥဒါယီ	၃၃၈
၁၀။	သုတ်အနုတ္တရိယ	၃၄၁

၄။ ဒေဝတာဝဂ်

၁။	သုတ်သေခ	၃၄၆
၂။	သုတ်ပဌမအပရိဟာန	၃၄၆
၃။	သုတ်ဒုတိယအပရိဟာန	၃၄၇
၄။	သုတ်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန	၃၄၈
၅။	သုတ်ဝိဇ္ဇာဘာဂိယ	၃၅၀
၆။	သုတ်ဝိဝါဒမူလ	၃၅၀
၇။	သုတ်ဆဋ္ဌင်္ဂဒါန	၃၅၂
၈။	သုတ်အတ္တကာရီ	၃၅၄
၉။	သုတ်နိဒါန	၃၅၅
၁၀။	သုတ်ကိမိလ	၃၅၇
၁၁။	သုတ်ဒါရုက္ခန္ဓ	၃၅၈
၁၂။	သုတ်နာဂိတ	၃၅၉

လွှတ်

ပရူပရာ

မုက်လိပ်

၅။ ဓမ္မိဝကဝဂ်

၁။	သုတ်နာဂ	၃၆၂
၂။	သုတ်မိဂသာလာ	၃၆၅
၃။	သုတ်ကုဏ	၃၆၉
၄။	သုတ်မဟာစုန္ဒ	၃၇၃
၅။	သုတ်ပဌမသန္နိဋ္ဌိက	၃၇၅
၆။	သုတ်ဒုတိယသန္နိဋ္ဌိက	၃၇၆
၇။	သုတ်ခေမ	၃၇၇
၈။	သုတ်ကုဏ္ဍိယသံဝရ	၃၇၉
၉။	သုတ်အာနန္ဒ	၃၈၀
၁၀။	သုတ်ခတ္တိယ	၃၈၁
၁၁။	သုတ်အပ္ပမာဒ	၃၈၃
၁၂။	သုတ်ဓမ္မိက	၃၈၅

၂။ ဒုတိယ ပဏ္ဍာသက - ဒုတိယ မသုန်စော်သုတ်

၆။ မဟာဝဂ်

၁။	သုတ်သောဏ	၃၉၃
၂။	သုတ်ဖဂ္ဂုန	၃၉၈
၃။	သုတ်ဆဋ္ဌဘိဇာတိ	၄၀၂
၄။	သုတ်အာသဝ	၄၀၅
၅။	သုတ်ဒါရုကမ္ပိက	၄၀၉
၆။	သုတ်ဟတ္ထိသာရိပုတ္တ	၄၁၁
၇။	သုတ်မဇ္ဈေ	၄၁၆
၈။	သုတ်ပုရိသိန္ဒိယဉာဏ	၄၁၉
၉။	သုတ်နိဗ္ဗေဓိက	၄၂၆
၁၀။	သုတ်သီဟနာဒ	၄၃၃

လွှတ်

ပရူပရာ
၇။ ဒေဝတာဝဂ်

မုက်လိဒ်

၁။	သုတ်အနာဂါမိဖလ	၄၃၇
၂။	သုတ်အရဟတ္တ	၄၃၇
၃။	သုတ်မိတ္တ	၄၃၈
၄။	သုတ်သင်္ကဏိကာရာမ	၄၃၈
၅။	သုတ်ဒေဝတာ	၄၃၉
၆။	သုတ်သမာဓိ	၄၄၁
၇။	သုတ်သက္ခိဘဗ္ဗ	၄၄၂
၈။	သုတ်ဗလ	၄၄၃
၉။	သုတ်ပဌမတဇ္ဈာန	၄၄၄
၁၀။	သုတ်ဒုတိယတဇ္ဈာန	၄၄၄

၈။ အရဟတ္တဝဂ်

၁။	သုတ်ဒုက္ခ	၄၄၅
၂။	သုတ်အရဟတ္တ	၄၄၆
၃။	သုတ်ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ	၄၄၆
၄။	သုတ်သုခသောမနဿ	၄၄၇
၅။	သုတ်အဓိဂမ	၄၄၈
၆။	သုတ်မဟန္တတ္ထ	၄၄၈
၇။	သုတ်ပဌမနိရယ	၄၄၉
၈။	သုတ်ဒုတိယနိရယ	၄၄၉
၉။	သုတ်အဂ္ဂဓမ္မ	၄၅၀
၁၀။	သုတ်ရတ္တိဒီဝသ	၄၅၀

၉။ သီတိဝဂ်

၁။	သုတ်သီတိဘာဝ	၄၅၁
၂။	သုတ်အာဝရဏ	၄၅၂
၃။	သုတ်ဝေါရောပိတ	၄၅၃

လို့ဟ်

ပရူပရာ

မုက်လိခ်

၉။ သီတိဝဂ်

၄။	သုတ်သုဿူသတိ	၄၅၃
၅။	သုတ်အပ္ပဟာယ	၄၅၄
၆။	သုတ်ပဟိန	၄၅၄
၇။	သုတ်အဘဗ္ဗ	၄၅၅
၈။	သုတ်ပဌမအဘဗ္ဗဌာန	၄၅၅
၉။	သုတ်ဒုတိယအဘဗ္ဗဌာန	၄၅၆
၁၀။	သုတ်တတိယအဘဗ္ဗဌာန	၄၅၆
၁၁။	သုတ်စတုတ္ထအဘဗ္ဗဌာန	၄၅၇

၁၀။ အာနိသံသဝဂ်

၁။	သုတ်ပါတုဘာဝ	၄၅၇
၂။	သုတ်အာနိသံသ	၄၅၈
၃။	သုတ်အနိစ္စ	၄၅၈
၄။	သုတ်ဒုက္ခ	၄၅၉
၅။	သုတ်အနတ္တ	၄၅၉
၆။	သုတ်နိဗ္ဗာန	၄၅၉
၇။	သုတ်အနဝတ္တိတ	၄၆၀
၈။	သုတ်ဥက္ခိတ္တာသိက	၄၆၀
၉။	သုတ်အတမ္မယ	၄၆၁
၁၀။	သုတ်ဘဝ	၄၆၁
၁၁။	သုတ်တဏှာ	၄၆၁

၁၁။ တိကဝဂ်

၁။	သုတ်ရာဂ	၄၆၃
၂။	သုတ်ဒုစ္စရိတ	၄၆၃
၃။	သုတ်ဝိတက္က	၄၆၃

လွှတ်

ပရူပရာ

မုက်လိခ်

၁၁။ တိကဝဂ်

၄။	သုတ်သညာ	၄၆၄
၅။	သုတ်ဓာတု	၄၆၄
၆။	သုတ်အဿာဒ	၄၆၅
၇။	သုတ်အရတိ	၄၆၅
၈။	သုတ်သန္တုဋ္ဌိတာ	၄၆၆
၉။	သုတ်ဒေါဝစသတာ	၄၆၆
၁၀။	သုတ်ဥဒ္ဓစ္စ	၄၆၆

၁၂။ သာမညဝဂ်

၁။	သုတ်ကာယာနုပဿီ	၄၆၇
၂။	သုတ်ဓမ္မာနုပဿီ	၄၆၇
၃။	သုတ်တပုဿ	၄၆၈
၄-၂၃။	သုတ်ဘလ္လိကာဒိ	၄၆၈
၂၄။	သုတ်ရာဂပေယျာ	၄၆၉

မာတိကာ ဆက္ကနိပါတ် တဲ့ရောင်။

မာတိကာ သတ္တကနိပါတ်

လွှတ်

ပရူပရာ

မုက်လိပ်

ပဏ္ဏာသက - သုတ်မသုန်စော်

၁။ ဓနဝဂ်

၁။	သုတ်ပဌမပိယ	၄၇၁
၂။	သုတ်ဒုတိယပိယ	၄၇၂
၃။	သုတ်သံခိတ္တဗလ	၄၇၃
၄။	သုတ်ဝိတ္ထတဗလ	၄၇၅
၅။	သုတ်သံခိတ္တဓန	၄၇၅
၆။	သုတ်ဝိတ္ထတဓန	၄၇၇
၇။	သုတ်ဥဂ္ဂ	၄၇၈
၈။	သုတ်သံယောဇန	၄၇၉
၉။	သုတ်ပဟာန	၄၇၉
၁၀။	သုတ်မစ္ဆရိယ	၄၈၉

၂။ အနုသယဝဂ်

၁။	သုတ်ပဌမအနုသယ	၄၈၀
၂။	သုတ်ဒုတိယအနုသယ	၄၈၀
၃။	သုတ်ကုလ	၄၈၁
၄။	သုတ်ပုဂ္ဂလ	၄၈၂
၅။	သုတ်ဥဒကူပမာ	၄၈၂
၆။	သုတ်အနိစ္စာနုပဿီ	၄၈၄
၇။	သုတ်ဒုက္ခာနုပဿီ	၄၈၆
၈။	သုတ်အနတ္တာနုပဿီ	၄၈၆

လွှတ်

ပရူပရာ

မုက်လိပ်

၂။ အနုသယဝဂ်

၉။	သုတ်နိဗ္ဗာန	၄၈၆
၁၀။	သုတ်နိဒ္ဒသဝတ္ထု	၄၈၇

၃။ ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ်

၁။	သုတ်သာရန္တဒ	၄၈၈
၂။	သုတ်ဝဿကာရ	၄၉၀
၃။	သုတ်ပဌမသတ္တက	၄၉၄
၄။	သုတ်ဒုတိယသတ္တက	၄၉၅
၅။	သုတ်တတိယသတ္တက	၄၉၆
၆။	သုတ်ဗောဇ္ဈင်္ဂ	၄၉၇
၇။	သုတ်သညာ	၄၉၇
၈။	သုတ်ပဌမပရိဟာနိယ	၄၉၈
၉။	သုတ်ဒုတိယပရိဟာနိယ	၄၉၉
၁၀။	သုတ်ဝိပတ္တိ	၅၀၁
၁၁။	သုတ်ပရာဘဝ	၅၀၁

၄။ ဒေဝတာဝဂ်

၁။	သုတ်အပ္ပမာဒဂါရဝ	၅၀၂
၂။	သုတ်ဟိရီဂါရဝ	၅၀၃
၃။	သုတ်ပဌမသောဝစဿတာ	၅၀၄
၄။	သုတ်ဒုတိယသောဝစဿတာ	၅၀၄
၅။	သုတ်ပဌမမိတ္တ	၅၀၆
၆။	သုတ်ဒုတိယမိတ္တ	၅၀၆
၇။	သုတ်ပဌမပဋိသမ္ဘိဒါ	၅၀၇
၈။	သုတ်ဒုတိယပဋိသမ္ဘိဒါ	၅၀၈
၉။	သုတ်ပဌမဝသ	၅၀၈
၁၀။	သုတ်ဒုတိယဝသ	၅၀၉

လို့ဟ်

ပရူပရာ

မုက်လိဒ်

၄။ ဒေဝတာဝဂ်

၁၁။	သုတ်ပဌမနိဒ္ဒသ	၅၀၉
၁၂။	သုတ်ဒုတိယနိဒ္ဒသ	၅၁၂

၅။ မဟာယညဝဂ်

၁။	သုတ်သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိ	၅၁၄
၂။	သုတ်သမာဓိပရိက္ခာရ	၅၁၅
၃။	သုတ်ပဌမအဂ္ဂိ	၅၁၅
၄။	သုတ်ဒုတိယအဂ္ဂိ	၅၁၅
၅။	သုတ်ပဌမသညာ	၅၁၉
၆။	သုတ်ဒုတိယသညာ	၅၂၀
၇။	သုတ်မေထုန	၅၂၇
၈။	သုတ်သံယောဂ	၅၂၉
၉။	သုတ်ဒါနမဟပ္ပလ	၅၃၁
၁၀။	သုတ်နန္ဒမာတာ	၅၃၄

၆။ အဗျာကတဝဂ်

၁။	သုတ်အဗျာကတ	၅၃၉
၂။	သုတ်ပုရိသဂတိ	၅၄၁
၃။	သုတ်တိဿဗြဟ္မာ	၅၄၆
၄။	သုတ်သီဟသေနာပတိ	၅၅၀
၅။	သုတ်အရက္ခေယျ	၅၅၄
၆။	သုတ်ကိမိလ	၅၅၅
၇။	သုတ်သတ္တဓမ္မ	၅၅၆
၈။	သုတ်ပစ္စလာယမာန	၅၅၇
၉။	သုတ်မေတ္တ	၅၆၀
၁၀။	သုတ်ဘရိယာ	၅၆၂
၁၁။	သုတ်ကောဓန	၅၆၄

၇။ မဟာဝဂ်

၁။	သုတ်ဟိရိဩတ္တပ္ပ	၅၆၉
၂။	သုတ်သတ္တသုရိယ	၅၇၀
၃။	သုတ်နဂရောပမ	၅၇၅
၄။	သုတ်ဓမ္မညူ	၅၈၀
၅။	သုတ်ပါရိစ္ဆတ္တက	၅၈၄
၆။	သုတ်သက္ကစ္စ	၅၈၆
၇။	သုတ်ဘာဝနာ	၅၉၀
၈။	သုတ်အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမ	၅၉၃
၉။	သုတ်သုနေတ္တ	၆၀၀
၁၀။	သုတ်အရက	၆၀၂

၈။ ဝိနယဝဂ်

၁။	သုတ်ပဌမဝိနယဓရ	၆၀၅
၂။	သုတ်ဒုတိယဝိနယဓရ	၆၀၅
၃။	သုတ်တတိယဝိနယဓရ	၆၀၆
၄။	သုတ်စတုတ္ထဝိနယဓရ	၆၀၆
၅။	သုတ်ပဌမဝိနယဓရသောဘန	၆၀၇
၆။	သုတ်ဒုတိယဝိနယဓရသောဘန	၆၀၇
၇။	သုတ်တတိယဝိနယဓရသောဘန	၆၀၈
၈။	သုတ်စတုတ္ထဝိနယဓရသောဘန	၆၀၈
၉။	သုတ်သတ္တုသာသန	၆၀၈
၁၀။	သုတ်အဓိကရဏသမထ	၆၀၉

၉။ သမဏဝဂ်

၁။	သုတ်ဘိက္ခု	၆၁၀
၂။	သုတ်သမဏ	၆၁၀
၃။	သုတ်ဗြာဟ္မဏ	၆၁၀
၄။	သုတ်သောတ္တိယ	၆၁၀

လွှတ်	ပရူပရာ	မုက်လိခ်
-------	--------	----------

၉။ သမဏဝဂ်

၅။	သုတ်နှာတက	၆၁၁
၆။	သုတ်ဝေဒဂူ	၆၁၁
၇။	သုတ်အရိယ	၆၁၁
၈။	သုတ်အရဟာ	၆၁၁
၉။	သုတ်အသဒ္ဓမ္မ	၆၁၁
၁၀။	သုတ်သဒ္ဓမ္မ	၆၁၂
၁၀။ အာဟုနေယျဝဂ်		၆၁၂
၁၁။ ရာဂပေယျာလ		၆၁၅

မာတိကာ သတ္တကနိပါတ် တုရောင်။

သွက်ဝံသမ္ဘိ ဗွဲကိုပ်ကွာ

သင်္ကေတ ပြကိုဟ်ဂမ္တိုင်

-
- ၊ ပိုဒ်မွဲ- ပွဲဂါထာ လအိတ်ပထမပါဒကို တတိယပါဒ။
- ။ ပိုဒ်ဓါ- ပွဲဂါထာ လအိတ်ဒုတိယပါဒကို စတုတ္ထပါဒ။
- ၊ ပိုဒ်မွဲ- ပွဲစုဏ္ဏိယ ဝါကျဇရာတ်။
- ။ ပိုဒ်ဓါ- ပွဲစုဏ္ဏိယ ဝါကျဇနော်။
- ? ဂံက်သရေင်- ဂလာန်သွာန်။
- ! ဇိုင်ကရေဝဲ- အာမေဍိတ် (အမ်သပ်)။
- “ ” ဇိုင်ဂတာမ်- ထွေးအာကာရဝါကျ (ပိုဒ်သွသမ္ဘိ ပွဲကိုပ်လွဲမွဲ)။
- ‘ ’ ဇေက်ထဲ- ထွေးအဓိပ္ပါယ် မတုပ်သွဟ် ကော်ပိုဒ်မဃာန်ကြပ်မံင် ပွဲလက်ကရဲရ။
- , သင်္ကေတ ချုတ်အယ်မွဲတျိုင်ဝံ ထွေးသရုပ်လွှတ်ရ။
- “ ‘ ’ ” သင်္ကေတဝံ ထွေးအပွဲဂလာန် ပွဲကိုပ်လွဲမွဲ မိက်ဝံဟိုက် ဂလာန်တုဟ် သအာင်မွဲလေဝ် လုပ်ပါမံင်ရ။
- () ခွေင်ဗိုင်- ကျင်ပါဠိ တိုက်ရိုက်ဟံသေင်၊ အသုင်စောဲမန် ဝံချိုက်ပေင်တဲ ပိုဒ်ထပ်စုတ်လဝ်ရ။
- လေံစောန်- ဂလာန်ဝါကျ ဟံစိုပ်ဒတဲဏီ သွက်ဝံဆက်ဂလာန်ရ။
- [] ခမံက်ဗိုင်- ဒွဲဂလာန်ဗကန် တုပ်ကိုန်နယ် မတဲကျင်တေံ။
- ° —° ဂွန်သျှင်- သွက်ဝံတိကေတ်အဓိပ္ပါယ် ပိုဒ်ဗွဲမလေဝဲသွ အတိုင်လေင် ဂွန်ဗွဲ ထွေးလဝ်ကို ပွဲဇိုင်မုက်လိမ်။
- ။ ၁။ ပေယျာလ- ဗလိုက်လဝ် ဝါကျ။ (ဝါ) ခွန်လဝ် ဂလာန်။
-

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

ပါဠိအင်္ဂုတ္တိုရ် ဘာသာမန်

ပဉ္စကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁။ ပဌမပဏ္ဏာသက

၁။ ပဌမ မသုန်စော်သုတ်

၁။ သေခဗလဝဂ် ၁။ သုတ်သံခိတ္တ

၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသင်္ဂရံ—

ပွဲကာလမဲ့အခါ တီလမုံပိုင်ကျိတြိ သွဒတ်တန်တံခိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မနိအာရာမ်
အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ ဇေရင်ချင်သာရင်ရ။ ပွဲကာလကို တီလမုံပိုင်ကျိတြိ ကော်လွိုင်တိုန်
ခမိဂမိုင် “ယွံခမိတအ်” ရဲဝံရ။ ခမိဂမိုင် “ယွံကျိမုံပိုင်” ရဲဝံ ကလောင်ရင်တို့
ကုတီလမုံပိုင်ကျိတြိအိုတ်ရ။ တီလမုံပိုင်ကျိတြိ သွးတိုန်ဂလာန်ဝံရ—

ယွံခမိတအ် ဖြဟတ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ယောဒေတ်လုတ်ဂမိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။
ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်— ဖြဟတ်သဒ္ဓါ ပွမလျင်ပတေ၊ ဖြဟတ်ဟိရိ ပွမဝပါပ်၊
ဖြဟတ်ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်၊ ဖြဟတ်ဝီရိယ ပွမပတိတ်ဖြဟတ်၊ ဖြဟတ်ပညာ
ပွမတိဂမိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် ဖြဟတ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ယောဒေတ်လုတ်ဂမိုင် က္ကဝံ မသုန်
ပြကာအိုတ်ရ။

မာတိကာ

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ဂ်ရ ပွဲသာသနာဝံ “ဒးကိုချိုက်ပင်တဲကောံ ဖြဟတ်သဒ္ဓါ ပွမ လျှင်ပတေ် မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒေတ်လုတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ဒးကိုချိုက်ပင်တဲကောံ ဖြဟတ်ဟိရီ ပွမဝ္ဗပါပ် မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒေတ်လုတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ဒးချိုက်ပင်တဲ ကောံဖြဟတ်ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ် မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒေတ်လုတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ဒးကို ချိုက်ပင်တဲကောံဖြဟတ်ဝီရိယ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒေတ်လုတ် ဂမ္တိုင်ရ၊ ဒးကိုချိုက်ပင်တဲကောံဖြဟတ်ပညာ ပွမတီမဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒေတ် လုတ်ဂမ္တိုင်ရ” ရဝံ ဒးဒေတ်လုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ရဝံဟေင် မူးတအ် ဒးဒေတ်လုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ တွံကိုလောန်ဝံရ၊ ခမီဂမ္တိုင်ကို သျှိုက်မျိုက်ခရဲ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ မတွံဂမ္တိုင်ကိုဒ်တဲ ဒင်ဂိုဏ်ကေတ် ဗွဲမအိုတ်တိုဟ်အိုတ်ရ။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဝိတ္ထတ

၂။ ယွံခမီတအ် ဖြဟတ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒေတ်လုတ်ဂမ္တိုင် က္လဝံမသုန်ပြကာ အိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်မွဲတုန်— ဖြဟတ်သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ်၊ ဖြဟတ်ဟိရီ ပွမဝ္ဗပါပ်၊ ဖြဟတ်ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်၊ ဖြဟတ်ဝီရိယ ပွမပတိတ်ဖြဟတ်၊ ဖြဟတ် ပညာ ပွမတီဂမ္တိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ဖြဟတ်သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ်မွဲကို ညးဍုၚ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ကွဲးအရီၚ် မွဲကိုသဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ်ရ၊ ပတေ်ကေတ် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ကောံသဗ္ဗညုတဉာဏ်ကျာ်တြဲရ။ “တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲကို ဟိုတ်နူဟိုတ် မထေက်ကို ဒင်ပူဇ်တေင်လေဝ် ‘အရဟံ’ မူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသ္မိ) အလိုဇကု မဉ္စုစုတလေဝ် ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’ မူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မချိုက်ပင်တဲကောံ ‘ဝိဇ္ဇာ’ လညာတ်ဉာဏ် ‘စရဏ’ ဒေတ်လေဝ် ‘ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န’ မူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ်သုးဂလာန် မခိုဟ်ဆဲးလေဝ် ‘သုဂတ’ မူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတီကေတ် လောကပိလေဝ် ‘လောကဝိဒ္ဓ’ မူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်ပူဂိုလ်ဟံမ္ပဲကိုပတောံစတ် မလေပ်ဝေတ်ပတောန် ညးမထေက်ကို ဒေတ်ပတောန်လေဝ် ‘အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ’ မူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်အာစာ မှီဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာန်’ မူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ်ကိုတီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ပြကာလေဝ် ‘ဗုဒ္ဓေါ’ မူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မွဲကိုပိဋ်ကြိဇ်မဇ္ဈေလေဝ် ဘဂဝါ မူးရ” ရဝံ (လျှင်ပတေ်ရ)။ ယွံခမီတအ် က္လဝံ ဖြဟတ်သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ် ရဝံ ဂပ်ဝံသုးရ။

ယွံခမီတအ် ဖြဟတ်ဟီရီ ပွမဂ္ဂပါပ်မွဲးဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂ် မှုကိဂ္ဂပါပ်ရ၊ ဂ္ဂပါပ် နူကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ဂ္ဂပါပ် နူပွမအာစိုပ်ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မယုတ်သင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝွံဂ် ဖြဟတ် ဟီရီ ပွမဂ္ဂပါပ် ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမီတအ် ဖြဟတ်ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်မွဲးဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂ် မှုကိပွမလကိုတ်ပါပ်ရ၊ လကိုတ်ပါပ် နူကာယဒုစရိတ် ဝစီ ဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ လကိုတ်ပါပ် နူပွမအာစိုပ်ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မယုတ်သင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝွံဂ် ဖြဟတ်ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ် ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမီတအ် ဖြဟတ်ဝီရိယ ပွမပတိတ်ဖြဟတ်မွဲးဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂ် သွက်ဂွံပါဲကွေံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် သွက်ဂွံကျိက်ပေင်တ် ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မှုကိဝီရိယ မညွက်ညွာဂ်ဒုတဲ ပဒတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တ်ကောံ ဖြဟတ်ရ၊ မှုကိလ္လီပရာ မဗိုန်ဗတ်ရ၊ ဟုံမွဲကိပွမဖျေထောံသဇိုင်ဝန် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝွံဂ် ဖြဟတ်ဝီရိယ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမီတအ် ဖြဟတ်ပညာ ပွမတီမွဲးဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂ် မှုကိပညာရ၊ ချိုက်ပေင်တ်ကောံပညာမပြ လေပ်တီကေတ် ပွမဒ် ပွမလိုတ် မပထောင်ကလိုဟ်ဖံက်ထကးကောံကိလေသဂမ္တိုင် မကိုအာစိုပ် (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာဒ်ဒိုင်အိုတ် ဗွဲမဒေးရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝွံဂ် ဖြဟတ်ပညာ ပွမတီ ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝွံ ဂမ္တိုင်တုန် ဖြဟတ်ပုဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒွေတ်လုတ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ဂ်ရ ပွဲသာသနာဂွံ “ပိုယ်ညးဂမ္တိုင် ဒေးကိုချိုက်ပေင်တ်ကောံ ဖြဟတ်သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေံ မဒ်ဒြပ်ပုဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒွေတ်လုတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ကောံဖြဟတ် ဟီရီ ပွမဂ္ဂပါပ်၊ ကောံဖြဟတ်ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်၊ ကောံဖြဟတ်ဝီရိယ ပွမပတိတ် ဖြဟတ်၊ ဒေးကိုချိုက်ပေင်တ်ကောံဖြဟတ်ပညာ ပွမတီ မဒ်ဒြပ်ပုဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒွေတ် ဂမ္တိုင်ရ” ရံဝံ ဒေးဒွေတ်လုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ရံဝံဟေင် မူးတအ် ဒေးဒွေတ်လုတ်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ဒုက္ခ

၃။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တ်ကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ပွဲဘဝလျှဟ်ဟေင် ဒ်မွဲဟာန်ကောံ ပွမလှောင်လို့တ် ပွမချောင်စိုတ် ပွမဒတူတုဲ (ကတ်ကတာန်)တုဲ ဒေးပဒတ်မံင်

အာဗ္ဗေဒဒိဋ္ဌိရ၊ ခန္ဓဇကုလိုလားတဲ့ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲ့ (ကြက်ကလိဝံ) ဘဝဒုဂ္ဂတိ လအာ ဟုံခိုဟ်ဆဲး (ဗွဲစွတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစီဒိုင်ရ။

ညးမွဲခရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် ဟုံမွဲကို သဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုဟီရီ ပွမဂ္ဂပါပ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်ရ၊ လျှဟ်လွန်ရ၊ ဟုံမွဲကိုပညာရ။ ယွံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂွံ ပွဲဘဝလျှဟ်ဟောင် နှိမ္မဟာန်ကောံ ပွမလောင်လို့တ် ပွမချောင်စိုတ် ပွမဒတူတုဲ (ကတ်ကတာန်)တဲ့ ဒးပဒတ်မံင်အာ ဗ္ဗေဒဒိဋ္ဌိရ၊ ခန္ဓဇကုလိုလားတဲ့ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲ့ (ကြက်ကလိဝံ) ဘဝဒုဂ္ဂတိ လအာဟုံခိုဟ်ဆဲး (ဗွဲစွတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစီဒိုင်ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ပွဲဘဝလျှဟ်ဟောင် ဟုံဒ်လောင်လို့တ် ဟုံဒးချောင်စိုတ် ဟုံဒးဒတူတုဲ (ကတ်ကတာန်)တဲ့ ဂွံပဒတ်မံင်အာ ဗွဲတသိုဋ်ရ၊ ခန္ဓဇကုလိုလားတဲ့ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲ့ (ကြက်ကလိဝံ) ဘဝသုဂတိ လအာ ခိုဟ်ဆဲး (ဗွဲစွတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစီဒိုင်ရ။ ညးမွဲခရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် မှုက်သဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ်ရ၊ မှုက်ဟီရီ ပွမဂ္ဂပါပ်ရ၊ မှုက်ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်ရ၊ မှုက်ဝီရိယ မညွေက်ညွှာရ၊ မှုက်ပညာ ပွမတိရ။ ယွံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂွံ ပွဲဘဝလျှဟ်ဟောင် ဟုံဒ်လောင်လို့တ် ဟုံဒးချောင်စိုတ် ဟုံဒးဒတူတုဲ (ကတ်ကတာန်)တဲ့ ဂွံပဒတ်မံင်အာဗ္ဗေဒဒိဋ္ဌိရ၊ ခန္ဓဇကု လိုလားတဲ့ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲ့ (ကြက်ကလိဝံ) ဘဝသုဂတိ လအာခိုဟ်ဆဲး (ဗွဲစွတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစီဒိုင်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ယထာဘတ

၄။ ယွံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တွင်နင်တဲ့ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံထောံကို၊ တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိဒ် ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲခရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲတုန်— ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် ဟုံမွဲကိုသဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုဟီရီ ပွမဂ္ဂပါပ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်ရ၊ လျှဟ်လွန်ရ၊ ဟုံမွဲကိုပညာရ။ ယွံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပင်တကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂွံ ရင်တွင်နင်တဲ့ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံ ထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိဒ် ပွဲနရက်ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပင်တကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ရင်တွင်နင်တဲ့ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံထောံကို၊ တုပ်သင်္ဂ ဂွံကတိဒ် ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲခရ်မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— မှုက်သဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ်ရ၊ မှုက်ဟီရီ ပွမဂ္ဂပါပ်ရ၊ မှုက်ဩတ္တပ္ပ

ပွမလကိုတ်ပါပ်ရ၊ မှုံကိုဝီရိယ မညွှက်ညွှာရ၊ မှုံကိုပညာ ပွမတီရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တဲကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ် ဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုပ်သတ်ဂ် ဝံကတိုန် ပွဲချင်သွပ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်သိက္ခာ

၅။ ယွံခမီတအ် ခမီတြုံကိုန် ခမီဗြဲကိုန် ညးလိမ္မဲဟံဟို ဖျေံကောံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ် ခရ်ရ၊ ပွဲဘဝလုဟ်ဟောင် ဟိုတ်ထေက်ကိုဟိုဂရိဟ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာ ကျင်စိုပ်ဇရေင်ညးဂ် အိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန် — သဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ် ပွဲခရ်ကုသိုလ် ဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံမ္မဲကုတုအဲတဲရ၊ ဟီရီ ပွမဝ္ဗပါပ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံမ္မဲကုတုအဲတဲရ၊ ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံမ္မဲကုတုအဲတဲရ၊ ဝီရိယ ပွမပတိတ် ဇြဟတ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံမ္မဲကုတုအဲတဲရ၊ ပညာ ပွမတီ ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံမ္မဲကုတုအဲတဲရ။ ယွံခမီတအ် ခမီတြုံကိုန် ခမီဗြဲကိုန် ညးလိမ္မဲဟံဟို ဖျေံကောံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ၊ ပွဲဘဝလုဟ်ဟောင် ဟိုတ်ထေက်ကိုဟိုဂရိဟ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ကျင်စိုပ် ဇရေင်ညးဂ်အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီတြုံကိုန် ခမီဗြဲကိုန် ညးလိမ္မဲဟံဟို နှိမ္မဲဟာန်ကောံ ပွမဒ်ဒိဒ် ပွမ ဟံမ္မိပ်စိုတ်လေဝ် သိုမလရိအ်ယာံဟံဂေါင် ဇ္ဇောပ်ဍုင်ရမတ်ဂ် ဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်မပြ မသအးဇုး မချိုက်ပင်ဗွဲပွဲပျူရ၊ ပွဲဘဝလုဟ်ဟောင် ဟိုတ်ထေက်ကိုဟိုထိုင်သးဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာ ကျင်စိုပ်ဇရေင်ညးဂ်အိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— သဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်လေဝ် နွံကုတုအဲရ၊ ဟီရီ ပွမဝ္ဗပါပ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်လေဝ် နွံကု တုအဲရ၊ ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်လေဝ် နွံကုတုအဲရ၊ ဝီရိယ ပွမပတိတ် ဇြဟတ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်လေဝ် နွံကုတုအဲရ၊ ပညာ ပွမတီ ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်လေဝ် နွံကုတုအဲရ။ ယွံခမီတအ် ခမီတြုံကိုန် ခမီဗြဲကိုန် ညးလိမ္မဲဟံဟို နှိမ္မဲဟာန်ကောံ ပွမဒ်ဒိဒ် ပွမဟံမ္မိပ်စိုတ်လေဝ် သိုမလရိအ်ယာံဟံဂေါင် ဇ္ဇောပ်ဍုင်ရမတ်ဂ် ဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်မပြ မသအးဇုး မချိုက်ပင်ဗွဲပွဲပျူရ၊ ပွဲဘဝလုဟ်ဟောင် ဟိုတ်ထေက်ကိုဟိုထိုင်သးဂမ္တိုင်မသုန် ပြကာ ကျင်စိုပ်ဇရေင်ညးဂ်အိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်သမာပတ္တိ

၆။ ယွံခမီတအ် လုက်ကာလ ဗုတ်သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ တန်တဒွင် ပွဲခရ်ကုသိုလ် ဂမ္ဘိုင်ဂ် အကုသိုလ် ကတိန်ကျင် ဟံမာန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ ကေဉ်ဗွန်အာတဲ ပွမဟံလျှင်ပတေ ကိုင်ဂြောင်ကေတ်တဲ တန်တဒွင်ဂ်တုန် အကုသိုလ် ကတိန်ကျင်ရ။

ယွံခမီတအ် လုက်ကာလ ဗုတ်ဟိရီ ပွမဂ္ဂပါပ် တန်တဒွင် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် အကုသိုလ် ကတိန်ကျင် ဟံမာန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်ဟိရီ ပွမဂ္ဂပါပ် ကေဉ်ဗွန်အာတဲ အဟိရိက ပွမဟံဂ္ဂပါပ် ကိုင်ဂြောင်ကေတ်တဲ တန်တဒွင်ဂ်တုန် အကုသိုလ်ကတိန်ကျင်ရ။

ယွံခမီတအ် လုက်ကာလ ဗုတ်ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ် တန်တဒွင် ပွဲခရ်ကုသိုလ် ဂမ္ဘိုင်ဂ် အကုသိုလ် ကတိန်ကျင် ဟံမာန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ် ကေဉ်ဗွန်အာတဲ အနောတ္တပ္ပ ပွမဟံလကိုတ်ပါပ် ကိုင်ဂြောင်ကေတ်တဲ တန်တဒွင်ဂ်တုန် အကုသိုလ် ကတိန်ကျင်ရ။

ယွံခမီတအ် လုက်ကာလ ဗုတ်ဝီရိယ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် တန်တဒွင် ပွဲခရ်ကုသိုလ် ဂမ္ဘိုင်ဂ် အကုသိုလ် ကတိန်ကျင် ဟံမာန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်ဝီရိယ ပွမပတိတ် ဇြဟတ် ကေဉ်ဗွန်အာတဲ ပွမလျှဟ်လုန် ကိုင်ဂြောင်ကေတ်တဲ တန်တဒွင်ဂ်တုန် အကုသိုလ် ကတိန်ကျင်ရ။

ယွံခမီတအ် လုက်ကာလ ဗုတ်ပညာ ပွမတီ တန်တဒွင် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် အကုသိုလ် ကတိန်ကျင် ဟံမာန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်ပညာ ပွမတီ ကေဉ်ဗွန်အာတဲ ပွမဟံတီ ကိုင်ဂြောင်ကေတ်တဲ တန်တဒွင်ဂ်တုန် အကုသိုလ် ကတိန်ကျင်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ကာမ

၇။ ယွံခမီတအ် သတ်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂ္ဂိုင် မိပ်ဇြိပ်လဟိုင်လဟာံ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ကောန်ဂကူဂ် သွးကွဟ်ထောံ နတ်ရတ်ချေဲ ကောံဒွေင်ဂွေင်ချေဲတဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝခမီမ္း “ကောန်ဂကူ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ သွခမီ နုကိုပွမ လျှင်ပတေ” ရဝံ သွထေက်ရ။ ပွမသွးထေက်သတ် မုဟိုတ်ရော?— ယွံခမီတအ် ကာမဂုဏ် ဂကူလိုဟံဟို ညးချောတ်သွတ် အဝယ်စတ်တကတ်ဟောင် ကလိဂံမာန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ကာမဂုဏ် တဲသပ်ကိုန် ကာမဂုဏ် တဲလဒေါင်ကိုန် ကာမဂုဏ် တဲလတူကိုန် ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် အိုသိုဂ် “ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်” ရဝံဟောင် အာစိုပ်ပွမကော်ခအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် နှိအယာံမာတ်တိက်လံက်လှာလေပ်တဲ ကောန်ဇုာ်သုတ် အဝယ်စတ် တကတ်ဂ် ဟိုတ်နူမိမိန် (ညးထိုင်/ရံင်ကောန်ဇုာ်)ပအ်ဂ္တအာဂ် ငိုတ်ဖျဲကောန်လေံကိုနှိ ကဝေက်နင်ကိုနှိရ၊ အရာဂ် မိမိန်ဂ် သွပုင်စိုတ် ပြဟ်ပြဟ်ပြေဟ်ပြေဟ်တဲ ဂွံက်ပတိတ် ပြဟ်ပြဟ်ပြေဟ်ပြေဟ်ရ၊ ယဝ်ဂွံက်တံင်ပတိတ် ပြဟ်ပြဟ်ပြေဟ်ပြေဟ်ဟံမာန်မွဲး နကိုတဲပါဂ် ရပ်ကေတ်ကျိပ် နကိုတဲပင်ဂ် ပုံက်လပုတ်တဲတဲ မွဲဟာန်ကျောံဆီလေပ် ဂွံက်တံင်ပတိတ်ရ။ ပွမဒးသွသးဂ်ဂ် မဟိုတ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွမပြိုက်ယဲ ကောန်ဇုာ်သုတ်ဂ်တုန် နွံရ၊ ဟံမွဲ ရဝံ အဲကျါ ဟံသုးရ၊ ယွံခမီတအ် စိုန်နွံလဝ်ကိုနှိကွာရ၊ မိမိန် နွံပွဲက်ကိုဒတဲဖိုတဲ လေပ်ဂွဲ သိုဒတဲမြမောင် မလေပ်ဆာန်ချူဂ် သွဟိုတ်ကိုပွမဆာန်ချူတဲ ပွဂကူဏအ်ဂ် ထေက်ကို ဒးသွဟောင်ရ။

ယွံခမီတအ် ကောန်ဇုာ်သုတ်ဂ် ဇော်ဂေါင်ကျင်တဲ ပွဲအခိုင်နွံကို လညာတ်ညာဏ် (ကျိဟ်ခွင်)ဂ် မိမိန်ဂ် သွက်ဂွံဒးရံင် ပွဲကောန်ဇုာ်သုတ်ဂ် ဟံမွဲရ၊ ပွဲအခိုင်လုဟ် ကောန်ဇုာ်ဂ် နှိညးမင်မွဲ ဇကုဇကုမာန်ရ၊ ဟိုတ်မာဲဟံသေင်ရ။ ယွံခမီတအ် တုပ်တသးဂွံဟောင်ရ လုက် ကာလ ဗွတ်ခမီဂ် ဟံကျောန်သွ (မထေက်ကိုကျောန်သွ) ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် နကိုသဒ္ဒါ ပွမလျိုင်ပတေ် ဟီရီ ပွမဂ္တပါပ် ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ် ဝီရိယ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ပညာ ပွမတီဂမ္တိုင် အဲကျါ ဒးမင်မွဲထိုင်ဒပ်လပ် ခမီဂ်ဟောင်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်ခမီဂ် မကျောန်သွ(ထေက်ကိုဒးကျောန်သွ) ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် နကိုသဒ္ဒါ ပွမလျိုင်ပတေ် ဟီရီ ပွမဂ္တပါပ် ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ် ဝီရိယ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ပညာ ပွမတီဂမ္တိုင်တုန် အဲကျါ သွက်ဂွံဒးရံင် ပွဲခမီဂ် ဟံမွဲရ၊ ပွဲအခိုင်လုဟ် ခမီဂ် နှိညးမင်မွဲဇကုဇကုမာန်ရ၊ ဟိုတ်မာဲဟံသေင်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်စဝန

၈။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တဲကျောံ ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ဒးတသိုတ်အာရ၊ တန်တဲပွဲခရ်သပျုရိဟ် (သာသနာ) ဟံမာန်ရ။ ညးမွဲးခရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမီတအ် ခမီ မဟံမွဲကိုသဒ္ဒါ ပွမလျိုင်ပတေ်ဂ် ဒးတသိုတ်အာရ၊ တန်တဲ ပွဲခရ်သပျုရိဟ် ဟံမာန်ရ၊ ခမီ မဟံမွဲကိုဟီရီ ပွမဂ္တပါပ်ဂ် ဒးတသိုတ်အာရ၊ တန်တဲ ပွဲခရ်သပျုရိဟ်ဟံမာန်ရ၊ ခမီ မဟံမွဲကိုဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်ဂ် ဒးတသိုတ်အာရ၊ တန်တဲ ပွဲခရ်သပျုရိဟ်ဟံမာန်ရ။ ခမီ မလျုဟ်လွန်ဂ် ဒးတသိုတ်အာရ၊ တန်တဲ ပွဲခရ်သပျုရိဟ်ဟံမာန်ရ၊ ခမီ မဟံမွဲကို ပညာ ပွမတီဂ် ဒးတသိုတ်အာရ၊ တန်တဲ ပွဲခရ်သပျုရိဟ်ဟံမာန်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တဲ ကျောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဒးတသိုတ်အာရ၊ တန်တဲ ပွဲခရ်သပျုရိဟ် (သာသနာ) ဟံမာန်ရ။

ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပင်တကောံ ဓရဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာံ တသိုတ်အာဟံမာန်ရ၊
 တန်တ ပွဲခရ်သပျရိုဟ် (သာသနာ)မာန်ရ။ ညးမွဲး ဓရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—
 ခမီ မှုံကိုသဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ်ဂ် တသိုတ်အာဟံမာန်ရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျရိုဟ်မာန်ရ၊
 ခမီ မှုံကိုဟီရီ ပွမဝ္ဗပါပ်ဂ် တသိုတ်အာဟံမာန်ရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျရိုဟ်မာန်ရ၊ ခမီ
 မှုံကိုဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်ဂ် တသိုတ်အာဟံမာန်ရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျရိုဟ်မာန်ရ၊ ခမီ
 မှုံကိုဝီရိယ မညွေက်ညွာ် တသိုတ်အာဟံမာန်ရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျရိုဟ်မာန်ရ၊ ခမီ
 မှုံကိုပညာ ပွမတီဂ် တသိုတ်အာဟံမာန်ရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျရိုဟ်မာန်ရ။ ယံခမီတအံ
 ခမီ မချိုက်ပင်တကောံ ဓရဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာံ တသိုတ်အာ ဟံမာန်ရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျရိုဟ်
 (သာသနာ)မာန်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ပဌမအဂါရဝ

၉။ ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပင်တကောံဓရဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာ မဟံမ္မဲကိုပွမရေၣ်သေၣ်
 ရံ ပွမဇေၣ်သင်အောပ်မာ်ဒးတသိုတ်အာရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျရိုဟ်(သာသနာ) ဟံမာန်ရ။
 ညးမွဲးဓရ်မသုန်သ်အိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ယံခမီတအံ ဟံမ္မဲကိုသဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ်တဲ ခမီ
 မဟံမ္မဲကိုပွမရေၣ်သေၣ်ရံ ပွမဇေၣ်သင်အောပ်မာ်ဒးတသိုတ်အာရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျရိုဟ်
 (သာသနာ) ဟံမာန်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုဟီရီ ပွမဝ္ဗပါပ်တဲ ခမီ မဟံမ္မဲကိုပွမရေၣ်သေၣ်ရံ ပွမဇေၣ်သင်
 အောပ်မာ်ဒးတသိုတ်အာရ၊ တန်တပွဲခရ်သပျရိုဟ်ဟံမာန်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုဩတ္တပ္ပ ပွမ
 လကိုတ်ပါပ်တဲ ခမီ မဟံမ္မဲကိုပွမရေၣ်သေၣ်ရံ ပွမဇေၣ်သင်အောပ်မာ်ဒးတသိုတ်အာရ၊
 တန်တ ပွဲခရ်သပျရိုဟ်ဟံမာန်ရ၊ လျှဟ်လွန်တဲ ခမီ မဟံမ္မဲကိုရေၣ်သေၣ်ရံ ပွမဇေၣ်သင်
 အောပ်မာ်ဒးတသိုတ်အာရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျရိုဟ်ဟံမာန်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုပညာ ပွမတီတဲ
 ခမီ မဟံမ္မဲကိုပွမရေၣ်သေၣ်ရံ ပွမဇေၣ်သင်အောပ်မာ်ဒးတသိုတ်အာရ၊ တန်တ ပွဲခရ်
 သပျရိုဟ်ဟံမာန်ရ။ ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပင်တကောံ ဓရဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာံတဲ မဟံမ္မဲ
 ကိုပွမရေၣ်သေၣ်ရံ ပွမဇေၣ်သင်အောပ်မာ်ဒးတသိုတ်အာရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျရိုဟ်
 (သာသနာ) ဟံမာန်ရ။

ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပင်တကောံဓရဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာတဲ မှုံကိုပွမရေၣ်သေၣ်ရံ
 ပွမဇေၣ်သင်အောပ်မာ် တသိုတ်အာ ဟံမာန်ရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျရိုဟ်(သာသနာ)မာန်ရ။
 ညးမွဲးဓရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ယံခမီတအံ မှုံကိုသဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ်တဲ ခမီ
 မှုံကိုပွမရေၣ်သေၣ်ရံ ပွမဇေၣ်သင်အောပ်မာ် တသိုတ်အာဟံမာန်ရ၊ တန်တ ပွဲခရ်
 သပျရိုဟ်မာန်ရ၊ မှုံကိုဟီရီ ပွမဝ္ဗပါပ်တဲ ခမီမှုံကိုပွမရေၣ်သေၣ်ရံ ပွမဇေၣ်သင်အောပ်မာ်

တသိုတ်အာဟံ့မာန်ရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျုရ်ဟ်မာန်ရ၊ မွဲကိုဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါဝ်တု ခမိ မွဲကိုပွမရှေ်သော်ရ် ပွမဇော်သဝ်အောပ်မာ် တသိုတ်အာဟံ့မာန်ရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျုရ်ဟ် မာန်ရ၊ မွဲကိုဝီရိယ မညွက်ညွာတု ခမိ မွဲကိုပွမရှေ်သော်ရ် ပွမဇော်သဝ်အောပ်မာ် တသိုတ်အာဟံ့မာန်ရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျုရ်ဟ်မာန်ရ၊ မွဲကိုပညာ ပွမတီတု ခမိ မွဲကိုပွမ ရှေ်သော်ရ် ပွမဇော်သဝ်အောပ်မာ် တသိုတ်အာဟံ့မာန်ရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျုရ်ဟ်မာန်ရ။ ယံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံ ဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံတု မွဲကို ပွမရှေ်သော်ရ် ပွမဇော်သဝ်အောပ်မာ် တသိုတ်အာဟံ့မာန်ရ၊ တန်တ ပွဲခရ်သပျုရ်ဟ် (သာသနာ)မာန်ရ ရံဝံ (သူးရ)။

သုတိနဝမ။

၁၀။ သုတ်ဒုတိယအဂါရဝ

၁၀။ ယုံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တ်ကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာတဲ ဟံ့မွဲကိုပွမ
 ရှေ့သော်ရ် ပွမဇအ်သင်အောင်မာ် ဟံ့ထေက်ကို သွက်ဂွံအာစိုပ် ပွမဇော်မောင် ပွမချိုပ်၌
 ပွမလဲလး ပွဲခမ္မဝိနယ(သာသနာ)ဂွံရ။ ညးမွဲခရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—
 ယုံခမီတအ် ဟံ့မွဲကိုသဒ္ဒါ ပွမလျုင်ပတေ်တဲ ခမီ မဟံ့မွဲကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇအ်သင်
 အောင်မာ် ဟံ့ထေက်ကိုသွက်ဂွံအာစိုပ် ပွမဇော်မောင် ပွမချိုပ်၌ ပွမလဲလး ပွဲခမ္မဝိနယ
 (သာသနာ)ဂွံရ။ ဟံ့မွဲကိုဟီရီ ပွမဂ္ဂပါပ်တဲ ခမီ မဟံ့မွဲကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇအ်သင်
 အောင်မာ် ဟံ့ထေက်ကိုသွက်ဂွံအာစိုပ် ပွမဇော်မောင် ပွမချိုပ်၌ ပွမလဲလး ပွဲခမ္မဝိနယဂွံရ။
 ဟံ့မွဲကိုဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်တဲ ခမီ မဟံ့မွဲကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇအ်သင်အောင်မာ်
 ဟံ့ထေက်ကိုသွက်ဂွံအာစိုပ် ပွမဇော်မောင် ပွမချိုပ်၌ ပွမလဲလး ပွဲခမ္မဝိနယဂွံရ။ လျုဟ်လွန်တဲ
 ခမီ မဟံ့မွဲကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇအ်သင်အောင်မာ် ဟံ့ထေက်ကို သွက်ဂွံအာစိုပ် ပွမ
 ဇော်မောင် ပွမချိုပ်၌ ပွမလဲလး ပွဲခမ္မဝိနယဂွံရ။ ဟံ့မွဲကို ပညာ ပွမတီတဲ ခမီ မဟံ့မွဲကိုပွမ
 ရှေ့သော်ရ် ပွမဇအ်သင်အောင်မာ် ဟံ့ထေက်ကို သွက်ဂွံအာစိုပ်ပွမဇော်မောင် ပွမချိုပ်၌
 ပွမလဲလး ပွဲခမ္မဝိနယဂွံရ။ ယုံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တ် ကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂွံတဲ
 မဟံ့မွဲကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇအ်သင်အောင်မာ် ဟံ့ထေက်ကို သွက်ဂွံအာစိုပ် ပွမဇော်မောင်
 ပွမချိုပ်၌ ပွမလဲလး ပွဲခမ္မဝိနယ(သာသနာ)ဂွံရ။

ယုံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တဲကျောံ ဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာတဲ မွဲကိုပွမရှေ့သေ့ရ်ဂ ပွမဇဏ်သင်အောင်မာန် ထေက်ကိုသွက်ဂွံအာစိုပ် ပွမဇဏ်မောင် ပွမချိုင်ချ ပွမလဲလး ပွဲဓမ္မဝိနယ(သာသနာ)ဂွံရ။ ညးမွဲဓရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယုံခမီတအ် မွဲကိုသဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ်တဲ ခမီ မွဲကိုပွမရှေ့သေ့ရ်ဂ ပွမဇဏ်သင်အောင်မာန် ထေက်ကိုသွက်ဂွံအာစိုပ် ပွမဇဏ်မောင် ပွမချိုင်ချ ပွမလဲလး ပွဲဓမ္မဝိနယဂွံရ။ မွဲကိုဟီရီ ပွမဝွပါပ်တဲ ခမီ မွဲကိုပွမ ရှေ့သေ့ရ်ဂ ပွမဇဏ်သင်အောင်မာန် ထေက်ကိုသွက်ဂွံအာစိုပ် ပွမဇဏ်မောင် ပွမချိုင်ချ ပွမ

လှဲလား ပဲ့ဓမ္မဝိနယဝံရ၊ မှုံကိုဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်တဲ ခမိ မှုံကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမ
 ဇာဒ်သင်အောင်မာ် ထေက်ကိုသွက်ဝံအာစိပ် ပွမဇော်မောင် ပွမချိပ်ချ ပွမလှဲလား
 ပဲ့ဓမ္မဝိနယဝံရ၊ မှုံကိုဝီရိယမညွှက်ညွှာတဲ ခမိ မှုံကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇာဒ်သင်အောင်မာ်
 ထေက်ကို သွက်ဝံအာစိပ် ပွမဇော်မောင် ပွမချိပ်ချ ပွမလှဲလား ပဲ့ဓမ္မဝိနယဝံရ၊ မှုံကိုပညာ
 ပွမတီတဲ ခမိ မှုံကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇာဒ်သင်အောင်မာ် ထေက်ကိုသွက်ဝံအာစိပ်
 ပွမဇော်မောင် ပွမချိပ်ချ ပွမလှဲလား ပဲ့ဓမ္မဝိနယဝံရ။ ယွံခမိတအ် ခမိ ချိုက်ပင်တဲကောံ
 ဓရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံတဲ မှုံကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇာဒ်သင်အောင်မာ် ထေက်ကိုသွက်ဝံ
 အာစိပ် ပွမဇော်မောင် ပွမချိပ်ချ ပွမလှဲလား ပဲ့ဓမ္မဝိနယ(သာသနာ)ဝံရ ရဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ဒသမ။

သေခဗလဝဂ် မဒ်ကိုပ်ကွာ တဲရောင်။

၂။ ဗလဝဂ် ၁။ သုတ်အနုနုသုတ

၁၁။ ယွံခမိတအ် ပဲ့ဓရ်(သစ္စပန်)ဂမ္ဘိုင် မဟံကောင်မိင်ကိုပ်ကွာ (ဟံဒ်ကျက်ဏီ)ဂ်
 တီကေတ် နကိုညဏ်တောင်တဲ အာစိပ်ဩင်မွဲလပါ် စိပ်ဒတဲအိုတ်တဲရ ရဝံ အဲဒင်ဝန်ရ။
 ယွံခမိတအ် ဖြဟတ်ကျက်တြဂမ္ဘိုင် ဣဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ကျက်တြ မချိုက်ပင်တဲ
 ကောံဖြဟတ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂ် ဒင်ဝန်အရာမပြ (ဒဒ်ကျက်)ရ၊ ကြိုဂအေတ်မြော်တိုန်
 ရမျာင်မဂံင်ညွှာ ပဲ့ပရိသာတ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ကိုစက်ဓရ်မပြဂေတ်ရ။ ညးမွဲ ဓရ်မသုန်ပြကာ
 အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ဖြဟတ်သဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ၊ ဖြဟတ်ဟိရီ ပွမဝွပါပ်၊ ဖြဟတ်ဩတ္တပ္ပ
 ပွမလကိုတ်ပါပ်၊ ဖြဟတ်ဝီရိယ ပွမပတိတ်ဖြဟတ်၊ ဖြဟတ်ပညာ ပွမတီဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံခမိတအ်
 ဖြဟတ်ကျက်တြဂမ္ဘိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ကျက်တြ မချိုက်ပင်တဲ ကောံဖြဟတ်ဂမ္ဘိုင်
 မသုန်ပြကာဂ် ဒင်ဝန်အရာမပြ (ဒဒ်ကျက်)ရ၊ ကြိုဂအေတ်မြော်တိုန် ရမျာင်မဂံင်ညွှာ
 ပဲ့ပရိသာတ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ကိုစက်ဓရ်မပြဂေတ်ရ ရဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ကုရ

၁၂။ ယွံခမိတအ် ဖြဟတ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒေတ်လုတ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာ
 အိုတ်ရ။ ညးမွဲဓရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ဖြဟတ်သဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ၊ ဖြဟတ်
 ဟိရီ ပွမဝွပါပ်၊ ဖြဟတ်ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်၊ ဖြဟတ်ဝီရိယ ပွမပတိတ်ဖြဟတ်၊ ဖြဟတ်
 ပညာ ပွမတီဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် ဖြဟတ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒေတ်လုတ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံ

မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် မှောင်ကိုဇြဟတ် ပူဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒွေတ်လုတ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာဝံ ပညာဂ် နိပြအိုတ်ရ။ သင်ရိုဟ်သီစတ်ကေတ် (ဇြဟတ်သေ့သွဟ်ဂမိုင်) မာန်ရ။ သွဟ်ပကောံကေတ်မာန်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွဲသိုမ္မုကိုအထောင့်သိုက္ခတ်ဂ် အထောင့်သိုက္ခတ်ဂ် သွဟ်ညင်ရ် နိပြ အိုတ်ကို သွဟ်ညင်ရ်သင်ရိုဟ်သီစတ်ကေတ် (ဒမင် သွ ဇအောအ်ဂမိုင်)မာန်ကို။ သွဟ်ညင်ရ် သွဟ်ပကောံမာန်ကို။ ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ မှောင်ကိုဇြဟတ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒွေတ်လုတ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာဝံ ပညာဂ် နိပြအိုတ်ရ။ သင်ရိုဟ်သီစတ်ကေတ် (ဇြဟတ်သေ့သွဟ်ဂမိုင်)မာန်ရ။ သွဟ်ပကောံကေတ်မာန်ရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ဂ်ရ “ပိုယ်ညးဂမိုင် ဒးကိုဍိုက်ပေတ်ကောံဇြဟတ်သဒ္ဓါ ပွမ လျှင်ပတေ် မဒ်ဇြဟတ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒွေတ်လုတ်ဂမိုင်ရ။ ကောံဇြဟတ်ဟီရီ ပွမ ဂွပါပ်။ ကောံဇြဟတ်ဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်။ ကောံဇြဟတ်ဝီရိယ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်။ ဒးကိုဍိုက်ပေတ်ကောံ ဇြဟတ်ပညာ ပွမတီ မဒ်ဇြဟတ်ပူဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒွေတ်လုတ် ဂမိုင်ရ” ရဝံ ဒးဒွေတ်လုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ရဝံဟောင် မူးတအ် ဒးဒွေတ်လုတ်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်သံခိတ္တ

၁၃။ ယွံခမီတအ် ဇြဟတ်ဂမိုင် က္လဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ ဓရ်မသုန်ပြကာအိုတ် ဂ်ရောမွဲတုန်— ဇြဟတ်သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ်၊ ဇြဟတ်ဝီရိယ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်၊ ဇြဟတ် သတိ ပွမဗိုဗျဟ်၊ ဇြဟတ်သမာဓိ ပွမတန်ကြန်၊ ဇြဟတ်ပညာ ပွမတီဂမိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် က္လဝံ ဂမိုင်တုန် ဇြဟတ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဝိတ္ထတ

၁၄။ ယွံခမီတအ် ဇြဟတ်ဂမိုင် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲဓရ်မသုန်ပြကာအိုတ် ဂ်ရောမွဲတုန်— ဇြဟတ်‘သဒ္ဓါ’ ပွမလျှင်ပတေ်၊ ဇြဟတ် ‘ဝီရိယ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်၊ ဇြဟတ် ‘သတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်၊ ဇြဟတ် ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်၊ ဇြဟတ် ‘ပညာ’ ပွမတီဂမိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ဇြဟတ်သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသ နာဝံ ကွဲးအရီဂ် မွဲကိုသဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ်ရ။ ပတေ်ကေတ် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကောံ

သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကျော်ကြေး။ “တိလမ္ပုပ္ပိဉ်ကျော်ကြ် ဟိုတ်နူဟိုတ် မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင်လေဝ် ‘အရဟံ’ မှူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဂြင်တိကေတ် (ခရ်ဂမ္ပိုင်အိုသို) အလိုဇကု မချာ်စုတ်လေဝ် ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’ မှူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မချိုက်ပေင်တဲကောံ ‘ဝိဇ္ဇာ’ လညာတ်ဉာဏ် ‘စရဏ’ ဒေတ်လေဝ် ‘ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န’ မှူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ်သွး ဂလာန်မခိုဟ်ဆဲးလေဝ် ‘သုဂတ’ မှူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတိကေတ်လောကပိလေဝ် ‘လောကဝိဒ္ဓ’ မှူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်ပူဂိုလ်ဟုံမွဲပတောံစတ် မလေပ်ဝေတ်ပတောန် ညးမထေက်ကိုဒေဝံပတောန်လေဝ် ‘အနတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ’ မှူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်အာစာ မှိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ပိုင်လေဝ် ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာန်’ မှူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ်တိကိုကေတ် ခရ်သစ္စပန်ပြကာလေဝ် ‘ဗုဒ္ဓေါ’ မှူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မှိုကိုပိုင်ကြိဉ်မဇ္ဇေလေဝ် ‘ဘဂဝါ’ မှူးရ” ရဝံ (လျှင်ပတောံရ)။ ယွံခမိတအ် က္လုဂ် ဖြဟတ် သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတောံ ရဝံ ဂပ်ဝ်သွးရ။

ယွံခမိတအ် ဖြဟတ်ဝိရိယ ပွမပတိတ်ဖြဟတ်မှူးဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ကွးအရီဂ် သွက်ဝံပါကောံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ပိုင် သွက်ဝံကိုချိုက်ပေင်တဲ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ပိုင် မှိုကိုဝိရိယ မညွှက်ညွှာဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကောံဖြဟတ်ရ၊ မှိုကိုလွီပရာမဗိဇ်ဗတ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုပွမဖျေဝ်ထောံသဇိုင်ဝန် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ပိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် က္လုဂ် ဖြဟတ်ဝိရိယ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ရဝံ ဂပ်ဝ်သွးရ။

ယွံခမိတအ် ဖြဟတ်သတိ ပွမဗျူဟ်မှူးဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ကွးအရီဂ် မှိုကိုသတိရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကောံသတိ မကြိုင်ချဟ်လောန်ကဲရ၊ ဗျူဟ်ကေတ် မကောန်သွလပ် ဗွဲမလအ်လကာဖာကို၊ မဟိုသွးကျင်လပ် ဗွဲမလအ်လကာဖာကိုမာန်၊ ဗျူဟ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါမာန်ရ။ ယွံခမိတအ် က္လုဂ် ဖြဟတ်သတိ ပွမဗျူဟ် ရဝံ ဂပ်ဝ်သွးရ။

ယွံခမိတအ် ဖြဟတ်သမာဓိ ပွမတန်ကြန်မှူးဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ကွးအရီဂ် လှူအာနူကာမဂုဏ်ဂမ္ပိုင်တဲဟေင် လှူအာနူခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ပိုင် တဲဟေင် အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ်ဗွာရဏာ မှိုကို‘ဝိတိ’ ပွမသျိုက်မှိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုန် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူလှူအာ (နုနီဝရဏ)တဲ ပဒတ်ရ။ ဟိုတ်နူဝိတက်ဝိစာရဂမ္ပိုင် လလမ်အာဂ်ရ အာစိုပ် ဒုတိယဇ္ဈာန် မလေပ်ကိုစိုတ်ဖြိုင်ကေတ် ပွဲသန္တာန်ဇကု မလေပ်ဇ္ဇော်မောပ်ကို ‘သမာဓိ’ ပွမစိုတ်တန်ကြန် မဟုံမွဲကို‘ဝိတက်’ ပွမချပ် မဟုံမွဲကို‘ဝိစာရ’ ပွမစိုတ်သပေါတ်ဗွာရဏာ မှိုကို‘ဝိတိ’ ပွမသျိုက်မှိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုန် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူသမာဓိ ပွမတန်ကြန်တဲ ပဒတ်ရ။ ‘ဝိတိ’ ပွမသျိုက်မှိုက်လေဝ် ဟိုတ်ပွမဟုံမွဲဇ္ဇော်စပ် ချိုက်ပေင်တဲကောံသတိ သမ္ပဉာဉ်ဒ်တဲ သိုမသေဝ်မဇ္ဈဟ်ဂ် ပဒတ်ရ၊ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုန်လေဝ် ဒင်စသိုင် နကိုဇကုရ၊ ဩဟိုတ်နူတတိယဇ္ဈာန်မွဲ ညးဂ် “ညးသေဝ်မဇ္ဈဟ် ညးမှိုကိုသတိ ညးမှိုအလေဝ်

ပဒတ် ဗွေတသိင်္ခရ” ရဝံ ပုဂ္ဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင် ဟိသုးအိုတ်၊ အာစိပ်တတိယဇာန်ဂ်တဲ ပဒတ်ရ။ ဟိတ်ပွမပါကေံ တသိင်္ခဒိင်ကို ဗွေကိပ်ကွာဟောင် ဟိတ်နုပွမမိပ်စိတ် ပွမဟံမိပ်စိတ် ဂမ္ဘိုင်ပျိုတ်ကို အာစိပ်စတုတ္ထဇာန် မဟံမွဲကိုဒိင် တသိင်္ခ မွဲကိုပွမသအးဇုး ဒဒက်တ်ကို သတိ မကတိုန် ဟိတ်နုပေက္ခာ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဣဝံဂ် ဖြဟတ် သမာဓိ ပွမတန်ကြန် ရဝံ ဂပ်ဝ်သုးရ။

ယွံခမိတအ် ဖြဟတ်ပညာ ပွမတိမ္မးဂ် ညးချေံဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ကွးအရီဂ် မွဲကိုပညာရ၊ ချိုက်ပင်တကောံပညာမပြ လေပ်တိကောတ် ပွမဒ် ပွမလိုတဲ မပထောင်ကလိုဟ်ဖံက်ဗကးကေံ ကိလေသဂမ္ဘိုင် မကိုအာစိပ်(နိဗ္ဗာန်) နှိအရာဒိင်အိုတ် ဗွဲမဒးရးရ။ ယွံခမိတအ် ဣဝံဂ် ဖြဟတ်ပညာ ပွမတိ ရဝံ ဂပ်ဝ်သုးရ။ ယွံခမိတအ် ဖြဟတ် ဂမ္ဘိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ဒဋ္ဌဗ္ဗ

၁၅။ ယွံခမိတအ် ဖြဟတ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမ္မး မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမ္မးတုန်—

ဖြဟတ်‘သဒ္ဓါ’ ပွမလျိုင်ပတေံ၊ ဖြဟတ်‘ဝီရိယ’ ပွမပတိတ်ဖြဟတ်၊ ဖြဟတ် ‘သတိ’ ပွမဗျူဟ်၊ ဖြဟတ်‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်၊ ဖြဟတ်‘ပညာ’ ပွမတိဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် မုရ်ပွဲလိုဂမ္ဘိုင် ဖြဟတ်သဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေံဂ် (ဒ်ဇော်သကိုပ်သက) ရဝံ ဂပ်ဝ် သတ္တိဂ်ရော? ပွဲအင်္ဂဟိတ်ဝံဒ်သောတာပန်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ ဖြဟတ်သဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေံဂ် (ဒ်ဇော်သကိုပ်သက) ရဝံ ဂပ်ဝ်သတ္တိရ။ ယွံခမိတအ် မုရ်ပွဲလိုဂမ္ဘိုင် ဂပ်ဝ်သတ္တိ ဖြဟတ်ဝီရိယ ပွမပတိတ်ဖြဟတ်ဂ်ရော? ပွဲသမ္ပပ္ပဓာန်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ ဂပ်ဝ်သတ္တိ ဖြဟတ်ဝီရိယ ပွမပတိတ် ဖြဟတ်ရ။ ယွံခမိတအ် မုရ်ပွဲလိုဂမ္ဘိုင် ဂပ်ဝ်သတ္တိ ဖြဟတ်သတိ ပွမဗျူဟ်ဂ်ရော? ပွဲသတိပဋ္ဌာန်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ ဂပ်ဝ်သတ္တိ ဖြဟတ်သတိ ပွမဗျူဟ်ရ။ ယွံခမိတအ် မုရ်ပွဲလို ဂမ္ဘိုင် ဂပ်ဝ်သတ္တိ ဖြဟတ်သမာဓိ ပွမတန်ကြန်ဂ်ရော? ပွဲဇာန်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ ဂပ်ဝ်သတ္တိ ဖြဟတ်သမာဓိ ပွမတန်ကြန်ရ။ ယွံခမိတအ် မုရ်ပွဲလိုဂမ္ဘိုင် ဂပ်ဝ်သတ္တိ ဖြဟတ်ပညာ ပွမတိဂ်ရော? ပွဲအရိယသစ္စဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ ဂပ်ဝ်သတ္တိ ဖြဟတ်ပညာ ပွမတိရ။ ယွံခမိတအ် ဖြဟတ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ပုနကူဌ

၁၆။ ယွံခမီတအ် ဖြဟတ်ဂမ္တိုင် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂံရောမွဲးတုန်— ဖြဟတ်‘သဒ္ဓါ’ ပွမလျှင်ပတေ်၊ ဖြဟတ်‘ဝီရိယ’ ပွမတိတ်ဖြဟတ်၊ ဖြဟတ် ‘သတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်၊ ဖြဟတ်‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်၊ ဖြဟတ်‘ပညာ’ ပွမတိဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဖြဟတ်ဂမ္တိုင် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပ္ဍဲဟ်ကိုဖြဟတ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဖြဟတ်ပညာဂံ နှိပ်အိုတ်ရ၊ သင်ရိဟ်သီစတ်ကေတ် (ဖြဟတ်သေ်သွဟ် ဂမ္တိုင်)မာန်ရ၊ သွဟ်ပကောံကေတ်မာန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပ္ဍဲသို မှုကိုအထောင့်သိုကွတ်ဂံ အထောင့်သိုကွတ်ဂံ သွဟ်ညံင်ရန်နှိပ်အိုတ်ကို၊ သွဟ်ညံင်ရ သင်ရိဟ်သီစတ်ကေတ် (ဒမင် သွ အေအာအ်ဂမ္တိုင်)မာန်ကို၊ သွဟ်ညံင်ရသွဟ်ပကောံကေတ်မာန်ကို။ ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ပ္ဍဲဟ်ကိုဖြဟတ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဖြဟတ်ပညာဂံ နှိပ်အိုတ်ရ၊ သင်ရိဟ်သီစတ်ကေတ် (ဖြဟတ်သေ်သွဟ်ဂမ္တိုင်) မာန်ရ၊ သွဟ်ပကောံကေတ်မာန်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ပဌမဟိတ

၁၇။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂံ ဒွေတ်တ တွဟ်နဒတဲမြဲမောပ်ဇကုဟောင်ရ၊ ဟံဒွေတ်တ တွဟ်နဒတဲမြဲမောပ်ညးသအာင်ရ။ ညးမွဲး ခရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲးတုန်— ယွံခမီတအ် ပ္ဍဲသာသနာဝံ ခမီဂံ ဇကုတုန် ချိုက်ပေင်တ ကောံသီလရ၊ ညးသအာင်ဂံတုန် ဟံဂံဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံချိုက်ပေင်တကောံ သီလရ။ ဇကုတုန် ချိုက်ပေင်တကောံသမာဓိရ၊ ညးသအာင်ဂံတုန် ဟံဂံဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံ ချိုက်ပေင်တကောံသမာဓိရ။ ဇကုတုန် ချိုက်ပေင်တကောံပညာရ၊ ညးသအာင်ဂံတုန် ဟံဂံဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံချိုက်ပေင်တကောံပညာရ။ ဇကုတုန် ချိုက်ပေင်တကောံ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗွဲး (နူကိလေသ)ရ၊ ညးသအာင်ဂံတုန် ဟံဂံဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံ ချိုက်ပေင်တကောံ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗွဲး(နူကိလေသ)ရ။ ဇကုတုန် ချိုက်ပေင်တကောံ လညာတ်ညာဏ်ပစ္စဝေက္ခဏ မလေပ်ဗွာရဏာ ပွမတိတ်ဗွဲး(နူကိလေသ)ရ၊ ညးသအာင်ဂံတုန် ဟံဂံဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံချိုက်ပေင်တ ကောံလညာတ်ညာဏ်ပစ္စဝေက္ခဏ မလေပ် ဗွာရဏာ ပွမတိတ်ဗွဲး(နူကိလေသ)ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံဒွေတ်တတွဟ်နဒတဲမြဲမောပ်ဇကုဟောင်ရ၊ ဟံဒွေတ်တတွဟ်နဒတဲမြဲမောပ် ညးသအာင်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဒုတိယဟိတ

၁၈။ ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပင်တကောံ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂံ ဒွေတ်တံ တုဟ်နဒတဲမြမောပ်ညးသအာင်ဟောင်ရ၊ ဟံဒွေတ်တံတုဟ်နဒတဲမြမောပ်ဇကုရ။ ညးမွဲ ဓရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်— ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဂံ ခမီဂံ ဇကုတုန် ဟံချိုက်ပင်တကောံသီလရ၊ ညးသအာင်ဂံတုန် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံချိုက်ပင်တကောံသီလရ။ ဇကုတုန် ဟံချိုက်ပင်တကောံသမာမိရ၊ ညးသအာင်ဂံတုန် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံချိုက်ပင်တကောံသမာမိရ။ ဇကုတုန် ဟံချိုက်ပင်တကောံပညာရ၊ ညးသအာင်တုန် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံချိုက်ပင်တကောံပညာရ။ ဇကုတုန် ဟံချိုက်ပင်တကောံ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ၊ ညးသအာင်ဂံတုန် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံချိုက်ပင်တကောံ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ။ ဇကုတုန် ဟံချိုက်ပင်တကောံလညာတ်ညဏ်ပစ္စဝေက္ခဏာ မလေပ်ဗွာရဏာ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ၊ ညးသအာင်ဂံတုန် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံချိုက်ပင်တကောံ လညာတ်ညဏ် ပစ္စဝေက္ခဏာ မလေပ်ဗွာရဏာ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ။ ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပင်တကောံ ဓရ်မသုန်ပြကာဂံ ဒွေတ်တံတုဟ်နဒတဲမြမောပ် ညးသအာင်ဟောင်ရ၊ ဟံဒွေတ်တံ တုဟ်နဒတဲမြမောပ်ဇကုရ ရံဂံ (သွဲးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်တတိယဟိတ

၁၉။ ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပင်တကောံ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂံ တုဟ်နဒတဲမြမောပ်ဇကုလေပ် ဟံဒွေတ်ရ၊ တုဟ်နဒတဲမြမောပ် ညးသအာင်လေပ် ဟံဒွေတ်ရ။ ညးမွဲ ဓရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်— ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဂံ ခမီဂံ ဇကုလေပ် ဟံချိုက်ပင်တကောံသီလရ၊ ညးသအာင်ဂံလေပ် ဟံကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံချိုက်ပင်တကောံသီလရ။ ဇကုလေပ် ဟံချိုက်ပင်တကောံသမာမိရ၊ ညးသအာင်ဂံလေပ် ဟံကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံချိုက်ပင်တကောံသမာမိရ။ ဇကုလေပ် ဟံချိုက်ပင်တကောံပညာရ၊ ညးသအာင်ဂံလေပ် ဟံကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံချိုက်ပင်တကောံပညာရ။ ဇကုလေပ် ဟံချိုက်ပင်တကောံ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ၊ ညးသအာင်ဂံလေပ် ဟံကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံချိုက်ပင်တကောံ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ။ ဇကုလေပ် ဟံချိုက်ပင်တကောံလညာတ်ညဏ် ပစ္စဝေက္ခဏာ မလေပ်ဗွာရဏာ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ၊ ညးသအာင်ဂံလေပ် ဟံကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံချိုက်ပင်တကောံလညာတ်ညဏ် ပစ္စဝေက္ခဏာ မလေပ်ဗွာရဏာပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တဲကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ တုဟ်နဒတဲမြဲမောင်
ဧကုလေင် ဟံဒွေတ်ရ၊ တုဟ်နဒတဲမြဲမောင်ညးသအာင်လေင် ဟံဒွေတ်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်စတုတ္ထဟိတ

၂၀။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တဲကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ တုဟ်နဒတဲ
မြဲမောင်ဧကုလေင် ဒွေတ်ရ၊ တုဟ်နဒတဲမြဲမောင် ညးသအာင်လေင် ဒွေတ်ရ။ ညးမွဲခရ်မသုန်
ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ဧကုလေင် ချိုက်ပေင်ကောံ
သီလရ၊ ညးသအာင်ဂ်လေင် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ် သွက်ဂွံချိုက်ပေင်တဲကောံသီလရ။ ဧကုလေင်
ချိုက်ပေင်တဲကောံ သမာဓိရ၊ ညးသအာင်ဂ်လေင် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ် သွက်ဂွံချိုက်ပေင်တဲကောံ
သမာဓိရ။ ဧကုလေင် ချိုက်ပေင်တဲကောံပညာရ၊ ညးသအာင်ဂ်လေင် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ်
သွက်ဂွံချိုက်ပေင်တဲကောံပညာရ။ ဧကုလေင် ချိုက်ပေင်တဲကောံ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး
(နူကီလေသ)ရ၊ ညးသအာင်ဂ်လေင် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ် သွက်ဂွံချိုက်ပေင်တဲကောံ ‘ဝိမုတ္တိ’
ပွမတိတ်ဗူး (နူကီလေသ)ရ။ ဧကုလေင် ချိုက်ပေင်တဲကောံ လညာတ်ညာဏ် ပစ္စဝေက္ခဏာ
မလေင်ဗ္ဗာရဏာ ပွမတိတ်ဗူး (နူကီလေသ)ရ၊ ညးသအာင်ဂ်လေင် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ်
သွက်ဂွံချိုက်ပေင်တဲကောံ လညာတ်ညာဏ် ပစ္စဝေက္ခဏာ မလေင်ဗ္ဗာရဏာ ပွမတိတ်ဗူး
(နူကီလေသ)ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ တုဟ်န
ဒတဲမြဲမောင်ဧကုလေင် ဒွေတ်ရ၊ တုဟ်နဒတဲမြဲမောင် ညးသအာင်လေင် ဒွေတ်ရ ရံဝံ
(သွေးရ)။

သုတ်ဒသမ။

ဗလဝဂ် မရနုက်ကိုဓါ တဲရောင်။

၃။ ပဉ္စမိကဝဂ် ၁။ သုတ်ပဌမအဂါရဝ

၂၁။ ယွံခမီတအ် ခမီ မဟံမွဲကို ပွမရှေ်သျှော်ရ် ပွမအေ်သင်အောပ်မာ ပွမဂယိုင်
လမျိုတုပ်သုဟ်ဂ် ဗွဲစုတ် ဟိုတ်မတွံဂး ကြက်ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ခရ်ဒွေတ်ဝတ်မပြ
ပွဲသဟခရ်ဂမ္တိုင်ရ် ဟံမွဲရ၊ ဟံဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ခရ်ဒွေတ်ဝတ်မပြတဲ ဟိုတ်မတွံဂး
ကြက်ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ခရ်မဒ်ဂြပ် ပူဂိုလ်သေက္ခဏာ ဃောဒွေတ်လုတ်ဂမ္တိုင်ရ် ဟံမွဲရ၊
ဟံဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ခရ်မဒ်ဂြပ် ပူဂိုလ်သေက္ခဏာ ဃောဒွေတ်လုတ်ဂမ္တိုင်တဲ ဟိုတ်မတွံဂး
ကြက်ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင်သီလဂမ္တိုင်ရ် ဟံမွဲရ၊ ဟံဒွေတ်ရနုက်ဗပေင်သီလဂမ္တိုင်တဲ
ဟိုတ်မတွံဂး ကြက်ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကွေတ်မဍုတ်စုတ်ရ် ဟံမွဲရ၊ ဟံဒွေတ်

ရနုကဗပေင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကွေတ်မဉ္စာစုတ်တဲ ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် သမ္မာသမာဓိ ပွမတန်ကြန်မဉ္စာစုတ်ရ် ဟွံမွဲရ။

ယွံခမိတအ် ခမိ မှုကိုပွမရှေ်သေ်ရ် ပွမအေ်သင်အောပ်မာ ပွမဂယိုင်လမျီုတုပ်သုဟ်ဂ် ဗွဲစုတ်ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ခရ်ဒွေတ်ဝတ်မပြဲ ပွဲသဟခရ်ဂမ္တိုင်ရ် နွံမာန်ရ။ ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ခရ်ဒွေတ်ဝတ်မပြဲမွဲး ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ခရ်မဒ်ဂြပ်ပုဂိုလ်သေက္ခာ ဃောဒွေတ်လုတ်ဂမ္တိုင်ရ် နွံမာန်ရ။ ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ခရ်မဒ်ဂြပ်ပုဂိုလ်သေက္ခာ ဃောဒွေတ်လုတ်ဂမ္တိုင်မွဲး ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် သီလဂမ္တိုင်ရ် နွံမာန်ရ။ ဒွေတ်ရနုကဗပေင် သီလဂမ္တိုင်မွဲး ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကွေတ်မဉ္စာစုတ်ရ် နွံမာန်ရ။ ဒွေတ်ရနုကဗပေင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကွေတ်မဉ္စာစုတ်မွဲး ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် သမ္မာသမာဓိ ပွမတန်ကြန်မဉ္စာစုတ်ရ် နွံမာန်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒုတိယအဂါရဝ

၂၂။ ယွံခမိတအ် ခမိ မဟွံမွဲကို ပွမရှေ်သေ်ရ် ပွမအေ်သင်အောပ်မာ ပွမဂယိုင်လမျီုတုပ်သုဟ်ဂ် ဗွဲစုတ် ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ခရ်ဒွေတ်ဝတ်မပြဲ ပွဲသဟခရ်ဂမ္တိုင်ရ် ဟွံမွဲရ။ ဟွံဒွေတ်ရနုကဗပေင် ခရ်ဒွေတ်ဝတ်မပြဲတဲ ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ခရ်မဒ်ဂြပ် ပုဂိုလ်သေက္ခာ ဃောဒွေတ်လုတ်ဂမ္တိုင်ရ် ဟွံမွဲရ။ ဟွံဒွေတ်ရနုကဗပေင် ခရ်မဒ်ဂြပ်ပုဂိုလ်သေက္ခာ ဃောဒွေတ်လုတ်ဂမ္တိုင်တဲ ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ဗွင်သီလရ် ဟွံမွဲရ။ ဟွံဒွေတ်ရနုကဗပေင် ဗွင်သီလတဲ ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ဗွင်သမာဓိရ် ဟွံမွဲရ။ ဟွံဒွေတ်ရနုကဗပေင် ဗွင်သမာဓိတဲ ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ဗွင်ပညာရ် ဟွံမွဲရ။

ယွံခမိတအ် ခမိ မှုကိုပွမရှေ်သေ်ရ် ပွမအေ်သင်အောပ်မာ ပွမဂယိုင်လမျီုတုပ်သုဟ်ဂ် ဗွဲစုတ် ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ခရ်ဒွေတ်ဝတ်မပြဲ ပွဲသဟခရ်ဂမ္တိုင်ရ် နွံမာန်ရ။ ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ဒွေတ်ဝတ်မပြဲမွဲး ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ခရ်မဒ်ဂြပ်ပုဂိုလ်သေက္ခာ ဃောဒွေတ်လုတ်ဂမ္တိုင်ရ် နွံမာန်ရ။ ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ခရ်မဒ်ဂြပ်ပုဂိုလ်သေက္ခာ ဃောဒွေတ်လုတ်ဂမ္တိုင်မွဲး ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ဗွင်သီလရ် နွံမာန်ရ။ ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ဗွင်သီလမွဲး ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ဗွင်သမာဓိရ် နွံမာန်ရ။ ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ဗွင်သမာဓိမွဲး ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုကဗပေင် ဗွင်ပညာရ် နွံမာန်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

မာတိကာ

၃။ သုတ်ဥပက္ကိလေသ

၂၃။ ယုံခမီတအံ ကျိက်လှောင်ကိုခွက် ထပ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ထပ် မကိုခွက် နကိုကျိက်လှောင်ကိုခွက်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ချိန်ညောန်လေဝ် ဟံ့ချိန်ညောန်ရ။ သွ(မပွံကို လကံကံတဲ,သွက်)လေဝ် ဟံ့ဒ်ရ။ အရံင်လေဝ် ဟံ့တိတ်ရ။ သဘပရောမ်ကပ်လေဝ်လေဝ် နွံရ။ ဌာန်ကျောန်ကမ္ဘောန်လေဝ် ဟံ့အာစိပ် ဗွဲမဒးရးရ။ မသုန်ပြကာဂမ္ဘိုင်ဂံ ညးခွဲအိုတ် ဂံရောမွဲတုန်— ပသဲ၊ ဗရိတ်၊ ဗကောပ်ဗတာင် (ခါမဗတာဲ)၊ ဗကောပ်ဒမျိုင် (ခါမဒမျိုင်)၊ ဩန်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယုံခမီတအံ ဣဝံတုန် ကျိက်လှောင်ကိုခွက် ထပ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ထပ် မကိုခွက်တ နကိုကျိက်လှောင်ကိုခွက်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ချိန်ညောန်လေဝ် ဟံ့ချိန်ညောန်ရ။ သွ(မပွံကိုလကံကံတဲ, သွက်)လေဝ် ဟံ့ဒ်ရ။ အရံင်လေဝ် ဟံ့တိတ်ရ။ သဘပရောမ်ကပ်လေဝ်လေဝ် နွံရ။ ဌာန်ကျောန် ကမ္ဘောန်ဂံလေဝ် ဟံ့အာစိပ်ဗွဲမဒးရးရ။

ယုံခမီတအံ ပွဲအခိင်မတိတ်ဗူး နူကျိက်လှောင်ကိုခွက်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံတုန် ထပ်ဂံ ချိန်ညောန်လေဝ် ချိန်ညောန်ရ။ သွ(မပွံကိုလကံကံတဲ,သွက်)လေဝ် ဒ်ရ။ အရံင်လေဝ် တိတ်ရ။ သဘမပရောမ်ကပ်လေဝ်လေဝ် ဟံ့မွဲရ။ ဌာန်ကျောန်ကမ္ဘောန်လေဝ် အာစိပ် ဗွဲမဒးရးရ။ ယဝ်နွံပိုက် နကိုလစိန်ကိုဒ် နကိုသွက်ကိုဒ် နကိုကယျိုင်ကယျပ် ကွက်ကအံ ကိုဒ် နကိုပွံထပ်ကိုဒ် နကိုကယျိုင်ကယျပ် တွေင်လိမ္မဟံ့ဟိုမွဲး ထပ်ဂံ စိပ်ဒတဲကို ဖိမနွံ ပိုက်ဂံမာန်ရ။

ယုံခမီတအံ တုပ်တသံဝံဟောင်ရ ကျိက်လှောင်ကိုခွက်စိတ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ။ စိတ်မကိုခွက် နကိုကျိက်လှောင်ကိုခွက်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ချိန်ညောန်လေဝ် ဟံ့ချိန်ညောန်ရ။ သွလေဝ် ဟံ့ဒ်ရ။ အရံင်လေဝ် ဟံ့တိတ်ရ။ သဘပရောမ်ကပ်လိလေဝ်လေဝ် နွံရ။ သွက်ခရ် အာသဝဂမ္ဘိုင်ဂံအိုတ်လေဝ် ဟံ့တန်ကြန်ဗွဲမဒးရးရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်— ‘ကာမစ္ဆန္ဒ’ ပွမနွံပိုက်ကာမဂုဏ်၊ ‘ဗျာပါဒ’ ပွမမိက်ကိုလိုလ်၊ ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ပွမစီရဲ ပွမခြိုင်ခြ၊ ‘ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ’ ပွမကလံလံ ဖွမစံင်တုဗွဲကြ၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါပါဟံ့မာန်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယုံခမီတအံ ဣဝံဂမ္ဘိုင်တုန် ကျိက်လှောင်ကိုခွက်စိတ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ စိတ်မကိုခွက် နကိုကျိက်လှောင်ကိုခွက်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ချိန်ညောန်လေဝ် ဟံ့ချိန်ညောန်ရ။ သွလေဝ် ဟံ့ဒ်ရ။ အရံင်လေဝ် ဟံ့တိတ်ရ။ သဘပရောမ်ကပ်လိလေဝ်လေဝ် နွံရ။ သွက်ခရ်အာသဝ ဂမ္ဘိုင်ဂံအိုတ်လေဝ် ဟံ့တန်ကြန် ဗွဲမဒးရးရ။

ယုံခမီတအံ ပွဲအခိင်တိတ်ဗူး နူကျိက်လှောင်ကိုခွက်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံတုန် စိတ်ဂံ ချိန်ညောန်လေဝ် ချိန်ညောန်ရ။ သွလေဝ် ဒ်ရ။ အရံင်လေဝ် တိတ်ရ။ သဘပရောမ်ကပ် လိလေဝ်လေဝ် ဟံ့မွဲရ။ သွက်ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်ဂံအိုတ်လေဝ် တန်ကြန်ဗွဲမဒးရးရ။ သွက်ဝံ တိကောတ် နကိုညာဏ်တွေင်တဲ သွဇ္ဇောပ်မတ်ကို ခရ်မမိက်ကိုမွဲ တိကောတ်နကိုညာဏ်

တောင်တဲ့ မဂ်ဝိသုဒ္ဓေဝါမတ်ဂ် လောဘိဏာစိတ်ရ၊ ဟိတ်ဘဝကိုပိက္ခာကောံ ဟိတ်မပွဲ ကိုဇ္ဈာန် မဒ်သဇိုင်အဘိညာဏ် ဘဝလှဟ်နွံမွဲး ပွဲအရာဂ်ဟောင် ဒဒ်ထေက်ကိုထွေးသက်သီ (ဒဒ်မပွဲကုဒ္ဓိဝိအဘိညာဏ်)လေဝ် အာစိုပ်ရ။

“(အဲ) မိက်ဂွံဒုင်စသိုင် ပွမနိမိတ်ဗဒ်ကုဒ္ဓိကြိန် မဂ္ဂိုင်ဂွင်ရ၊ သိုက်ဒ်ဒိုင်ညးမွဲဝေလေဝ် မိက်ဂွံဒ်အာဂ္ဂိုင်ဂ္ဂိုင်ရ၊ သိုက်ဒ်ဒိုင်ဂ္ဂိုင်ဂ္ဂိုင်လေဝ် မိက်ဂွံဒ်အာညးမွဲဝေရ၊ သိုဟံက်ထိုမြိ လုက်စုက်ဒး ဗွင်မွဲလပါ ကွာ်မွဲလပါ ဒိုမွဲလပါဂ် မိက်ဂွံအာ သုဟ်ညံင်ရဲပွဲအမဲအကးကိုရ၊ ပွဲတိလေဝ် မိက်ဂွံသုပွမဗျိုင် ပွမမိက် သုဟ်ညံင်ရဲပွဲချာ်ကိုရ၊ ပွဲချာ်လေဝ် သိုဟံက်ပါဒကးဂ် မိက်ဂွံအာ သုဟ်ညံင်ရဲပွဲတိကိုရ၊ ပွဲအမဲအကးလေဝ် သိုမတင်လဝ်ထွဲဂ် မိက်ဂွံအာ သုဟ်ညံင်ရဲစမ္မုကိုသွေင်ကိုရ၊ ဂိတုတုဂ္ဂမ္ဂိုင်ပွဲ မ္မုကိုကုဒ္ဓိကြိန် အာနုဘမဇ္ဈေမြသ်ဂွံ ဂ်လေဝ် မိက်ဂွံရပ်ဇွိတ်ကေတ် နကိုတဲရ၊ မိက်ဂွံကေမ်ဇျာပ်ကေတ်ရ၊ စိုက်ချိုင် ဗြိုလေဝ် ဇေယျာဂ် မိက်ဂွံကတိဒ်အတိုင်ပွဲက်စိတ်ရ” ရဲပွဲ ညးဂ် ယဝ်နွံပွဲက်မွဲး ဟိတ်(သဇိုင်ဍဲ) နွံမွဲး ပွဲအရာနွံပွဲက်ဂ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (ကုဒ္ဓိဝိအဘိညာဏ်)ရ။

“နကိုဒိဗ္ဗသောတ ကတောဝ် မတုပ်သုဟ်ကောံကတောဝ်ဒေဝတ် မသအးဇုးပွဲတောင် မလောန်အရာမ္မိဟ်ဂ္ဂမ္ဂိုင်မိင်ဂ် (အဲ)မိက်ဂွံမိင်ကေတ် ရဗျာင်ဂ္ဂမ္ဂိုင်ဂါကု မဒ်ဇေယျာကို မဒ် ကြပ်ကို မဒ်ပွဲဒေဝတ်ကို မဒ်ပွဲမ္မိဟ်ကိုရ” ရဲပွဲ ညးဂ် ယဝ်နွံပွဲက်မွဲး ဟိတ်(သဇိုင်ဍဲ)နွံမွဲး ပွဲအရာနွံပွဲက်ဂ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဏ်)ရ။

“(အဲ) ပိုင်ဗြာကေတ် စိတ်သတ်မွဲသအာင် ပူဂိုလ်မွဲသအာင်ဂမ္ဂိုင် နကိုစိတ်ဇေယျာတဲ မိက်ဂွံတိရ၊ စိတ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ်ဂ်လေဝ် “စိတ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ်” ရဲပွဲ မိက်ဂွံတိရ၊ စိတ်မစာ်စူးနူ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ် ထွေန်စပ် ဂ်လေဝ် “စိတ်မစာ်စူးနူ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ်” ရဲပွဲ မိက်ဂွံတိရ၊ စိတ်မဒ်မွဲဟာန် ကောံ ‘ဒေါသ’ ပွမထေပွတ်ဂ်လေဝ် “စိတ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ဒေါသ’ ပွမထေပွတ်” ရဲပွဲ မိက်ဂွံတိရ၊ စိတ်မစာ်စူးနူ‘ဒေါသ’ ပွမထေပွတ်ဂ်လေဝ် “စိတ်မစာ်စူးနူ‘ဒေါသ’ ပွမ ထေပွတ်” ရဲပွဲ မိက်ဂွံတိရ၊ စိတ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဂ်လေဝ် “စိတ်မဒ် မွဲဟာန်ကောံ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်” ရဲပွဲ မိက်ဂွံတိရ၊ စိတ်မစာ်စူးနူ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဂ်လေဝ် “စိတ်မစာ်စူးနူ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်” ရဲပွဲ မိက်ဂွံတိရ၊ စိတ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဂ်လေဝ် “စိတ်မဒ် မွဲဟာန်ကောံ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်” ရဲပွဲ မိက်ဂွံတိရ၊ စိတ်မလှလှ်လှ်လှ်လှ်လှ် “စိတ်မလှလှ်” ရဲပွဲ မိက်ဂွံ တိရ၊ မဟဂ္ဂိုတ်စိတ် မအာစိုပ်ဒဒ်မပြ်ဂ်လေဝ် “မဟဂ္ဂိုတ်စိတ် မအာစိုပ်ဒဒ်မပြ်” ရဲပွဲ မိက်ဂွံတိရ၊ စိတ်မဟံအာစိုပ် ဒဒ်မပြ်ဂ်လေဝ် “စိတ်မဟံအာစိုပ် ဒဒ်မပြ်” ရဲပွဲ မိက်ဂွံ တိရ၊ စိတ်မ္မုကိုဓရမလောန်ဂ်လေဝ် “စိတ်မ္မုကိုဓရမလောန်” ရဲပွဲ မိက်ဂွံတိရ၊ စိတ်မဟံမွဲကို ဓရမလောန်ဂ်လေဝ် “စိတ်မဟံမွဲကိုဓရမလောန်” ရဲပွဲ မိက်ဂွံတိရ၊ စိတ်မတန်ကြန်ဂ်လေဝ် “စိတ်မတန်ကြန်” ရဲပွဲ မိက်ဂွံတိရ၊ စိတ်မဟံတန်ကြန်ဂ်လေဝ် “စိတ်မဟံတန်ကြန်”

ရဝံ မိက်ဝံတီရ။ စိတ်မတိတ်ဗူးဂ်လေဝ် “စိတ်မတိတ်ဗူး” ရဝံ မိက်ဝံတီရ။ စိတ်မဟံတိတ်ဗူးဂ်လေဝ် “စိတ်မဟံတိတ်ဗူး” ရဝံ မိက်ဝံတီရ။ ရဝံ ညးဂ် ယဝ်နွံပွက်ဟိုတ်(သဇိုင်ဍဲ)နွံမွဲ ပွဲအရာနွံပွက်ဂ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (ပရစိတ္တဝိဇာနန အဘိညာဏ်)ရ။

(အဲ) “မိက်ဝံဗွဲဗျဟ် မကောင်ကတိန် ပွဲကိပ်ကွာ မဂ္ဂိုင်ဂွင်ရ။ မကောင်ကတိန် ကိပ်ကွာတုန် ညးဍဲဂ်ရော? မွဲဘဝကို ဓါဘဝဂ္ဂိုင်ကို ပိဘဝဂ္ဂိုင်ကို ပန်ဘဝဂ္ဂိုင်ကို မသုန်ဘဝဂ္ဂိုင်ကို စ်ဘဝဂ္ဂိုင်ကို ဓါစော်ဘဝဂ္ဂိုင်ကို ပိစော်ဘဝဂ္ဂိုင်ကို ပန်စော်ဘဝဂ္ဂိုင်ကို မသုန်စော်ဘဝဂ္ဂိုင်ကို ဘဝကံကို ဘဝလီကို ဘဝမွဲကိုဂ်ကို ကပ်(ကပ်)လီဂ္ဂိုင်မဂ္ဂိုင်ကို ကပ်(ကပ်)ဒ်တန်ဂ္ဂိုင်မဂ္ဂိုင်ကို ကပ်လီ ကပ်ဒ်ဂ္ဂိုင်မဂ္ဂိုင်ကို ပွဲဘဝမဟ်မုဝံ (အဲဂ်) ယုမြသ်ဝံ တွေဝ်မြသ်ဝံ ရပ်သ်မြသ်ဝံ စုစမြသ်ဝံ ပွမဒင်စသိုင်တသိုခ် ဒဒ်ဒ်မြသ်ဝံ အပိုင်အခြာအာယုက်မြသ်ဝံ နွံကျင်ရ။ အဲဂ် စုတိချိုတ်ကျင်နူဘဝဂ်တဲ ကတိန် ပွဲဘဝမဟ်မုဝံဗုန်ရ။ ပွဲဘဝဂ်လေဝ် ယုမြသ်ဝံ တွေဝ်မြသ်ဝံ ရပ်သ်မြသ်ဝံ စုစမြသ်ဝံ ပွမဒင်စသိုင် တသိုခ်ဒဒ်ဒ်မြသ်ဝံ အပိုင်အခြာအာယုက်မြသ်ဝံ နွံကျင်ရ။ အဲဂ် စုတိချိုတ်ကျင်နူဘဝဂ်တဲ ကတိန်ပွဲဘဝဝံဗုန်ရဂ် ရဝံ မိက်ဝံဗွဲဗျဟ် မကောင်ကတိန် ပွဲကိပ်ကွာမဂ္ဂိုင်ဂွင် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ အကောံအရာ မွဲဟာန်ကောံ ဗိုဒ်ကျင်ရ။ ရဝံ ညးဂ် ယဝ်နွံပွက်မွဲ ဟိုတ်(သဇိုင်ဍဲ)နွံမွဲ ပွဲအရာမနွံပွက်ဂ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဏ်)ရ။

“နက္ခိဗ္ဗစက္ခါ မတ် မတုပ်သုဟ်ကောံ မတ်ဒေဝတ် မသအးဇုးဗွဲတွင် မလောန်လတူမတ်မိဟ်ဂ္ဂိုင်ဂ် (အဲ)မိက်ဝံညာတ်သတ်ဂ္ဂိုင် ဃောစုတိချိုတ် သတ်ဃောကတိန် သတ်ယုတ် သတ်ပြ သတ်ရပ်သ်ကျေပ် သတ်ရပ်သ်ဟံကျေပ် သတ်မ္မုဂ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲ သတ်မ္မုဂ်လအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲရ။ မိက်ဝံတီသတ်ဂ္ဂိုင် မကတိန်ဗွဲဗွဲမဗွဲကို ကမ်ရ။ ယွံမွဲတအ် သတ်ဂ္ဂိုင်ဝံ ချိုက်ပေတ်ကောံကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်ဂ္ဂိုင်အိုတ်ရ။ လေပ်စောတ်စောဲ အရီဂ္ဂိုင်အိုတ်ရ။ မ္မုဂ်ကွေတ် မှာရာအိုတ်ရ။ မ္မုဂ်ကမ် မသုနက္ခိကွေတ်မှာရာအိုတ်ရ။ သတ်ဂ္ဂိုင်ဂ် ခန္ဓဇကုလီလတ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် အာစိုပ်နရက် မဟံမွဲကိုတသိုခ် မဒ်လအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲ ဒ်ဒွဲဒတုံစှော်ဗွဲဗွဲအိုတ်ရ။ ယွံမွဲတအ် သတ်ဂ္ဂိုင်ဝံတုန် ချိုက်ပေတ်ကောံ ကာယသုစရိတ် ဝစီသုစရိတ် မနောသုစရိတ်ဂ္ဂိုင်အိုတ်ရ။ ဟံလေပ်စောတ်စောဲ အရီဂ္ဂိုင်အိုတ်ရ။ မ္မုဂ်ကွေတ်ဍုတ်စုတ်အိုတ်ရ။ မ္မုဂ်ကမ် မသုနက္ခိကွေတ် ဍုတ်စုတ်အိုတ်ရ။ သတ်ဂ္ဂိုင်ဂ် ခန္ဓဇကုလီလတ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် အာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲအိုတ်ရ။ ရဝံဟောင် နက္ခိဗ္ဗစက္ခါ မတ်မတုပ်သုဟ်ကောံမတ်ဒေဝတ် မသအးဇုးဗွဲတွင် မလောန်လတူနုမတ်မိဟ်ဂ္ဂိုင်ဂ် မိက်ဝံညာတ်သတ်ဂ္ဂိုင် ဃောစုတိချိုတ် သတ်ဃောကတိန် သတ်ယုတ် သတ်ပြ သတ်ရပ် သ်ကျေပ် သတ်ရပ်သ်ဟံကျေပ် သတ်မ္မုဂ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲ သတ်မ္မုဂ်လအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲရ။

မိက်ဝံတိသတ်ဂမ္ဘိုင် မကတိံဒိ ဗွေမဗွေကိုကမ်ရ ရဝံ ညးဂ် ယဝ်နွံပိုက်မွဲး ဟိုတ်(သဇိုင်ဍု)နွံမွဲး ပွဲအရာမနွံပိုက်ဂ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ်)ရ။

“ဟိုတ်နူဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်အာဂ်ရ ပွဲဘဝလျှော်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ် ဇနောင်မတ် ‘စေတောဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗွဲးနူကိလေသဂမ္ဘိုင်နူကိုစိုတ်ကောံ‘ပညာဝိမုတ်’ပွမ တိတ်ဗွဲးနူကိလေသဂမ္ဘိုင်နူကိုပညာ မဟုံမွဲကိုဓရ်အာသဝ နူကိုညဏ်တောင်ကွာ အာစိုပ်တု မိက်ဝံပဒတ်ရ” ရဝံ ညးဂ် ယဝ်နွံပိုက်မွဲး ဟိုတ်(သဇိုင်ဍု)နွံမွဲး ပွဲအရာမနွံပိုက်ဂ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (အရဟတ္တဖလသမာပတ်)ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဒုဿီလ

၂၄။ ယံခမိတအံ ကုပုဂ္ဂိုလ်ဒုဿီလ သီလမလိုလ်ဂ် ဟိုတ်သမ္မာသမာဓိ ပွမ တန်ကြန်ချာံစုတ် ဆောတ်ယောင်ရ။ သမ္မာသမာဓိ ဟုံမွဲမွဲး ကုညးသမ္မာသမာဓိလိုလ်ဂ် ဟိုတ်လညာတ်ညဏ် မလေပ်တိညာတ် အတိုင်ချာံစုတ် ဆောတ်ယောင်ရ။ လညာတ်ညဏ် မလေပ်တိညာတ် အတိုင်ချာံစုတ်လိုလ်မွဲး ကုညးလညာတ်ညဏ် မလေပ်တိ အတိုင် ချာံစုတ်လိုလ်ဂ် ဟိုတ်ပွမဇေအိုန်ဇေရ ပွမစာ်စူးနူထွေန်စပ် ဆောတ်ယောင်ရ။ ပွမဇေအိုန်ဇေရ ပွမစာ်စူးနူထွေန်စပ် ဟုံမွဲမွဲး ကုညးပွမဇေအိုန်ဇေရ ပွမစာ်စူးနူထွေန်စပ်လိုလ်ဂ် ဟိုတ်ပွမ တိတ်ဗွဲးကိလေသကောံလညာတ်ညဏ်မလေပ်တိ ပွမတိတ်ဗွဲးဂ် ဆောတ်ယောင်ရ။

ယံခမိတအံ တံဆုဂ် တွာင် တွဲး လိုလ်အာမွဲး သုဟ်ညင်ရံသရာမ်ဆု တံဆုဂ်လေဝ် ဟုံအာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင် ချော်သကောင်လေဝ် ဟုံအာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင် သွဲလေဝ် ဟုံအာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင် ကြက်လေဝ် ဟုံအာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင်ကို။ ယံခမိတအံ တုပ်တ် သာ်ဝံဟောင်ရ ကုပုဂ္ဂိုလ်ဒုဿီလ သီလမလိုလ်ဂ် ဟိုတ်သမ္မာသမာဓိ ပွမတန်ကြန်ချာံစုတ် ဆောတ်ယောင်ရ။ သမ္မာသမာဓိ ဟုံမွဲမွဲး ကုညးသမ္မာသမာဓိလိုလ်ဂ် ဟိုတ်လညာတ်ညဏ် မလေပ်တိညာတ် အတိုင်ချာံစုတ် ဆောတ်ယောင်ရ။ လညာတ်ညဏ် မလေပ်တိညာတ် အတိုင်ချာံစုတ်ဟုံမွဲမွဲး ကုညးလညာတ်ညဏ် မလေပ်တိညာတ် အတိုင်ချာံစုတ်လိုလ်ဂ် ဟိုတ်ပွမဇေအိုန်ဇေရ ပွမစာ်စူးနူထွေန်စပ် ဆောတ်ယောင်ရ။ ပွမဇေအိုန်ဇေရ ပွမစာ်စူးနူ ထွေန်စပ်ဟုံမွဲမွဲး ကုညးပွမဇေအိုန်ဇေရ ပွမစာ်စူးနူထွေန်စပ်လိုလ်ဂ် ဟိုတ်ပွမတိတ်ဗွဲး နူကိလေသကောံလညာတ်ညဏ်မလေပ်တိ ပွမတိတ်ဗွဲးဂ် ဆောတ်ယောင်ရ။

ယံခမိတအံ ကုပုဂ္ဂိုလ်သီလဝန္တ မချိုက်ပေတ်ကောံသီလဂ် ဟိုတ်သမ္မာသမာဓိ ပွမတန်ကြန်ချာံစုတ်ချိုက်ပေင်ရ။ သမ္မာသမာဓိနွံမွဲး ကုညးချိုက်ပေတ်ကောံ သမ္မာသမာဓိဂ်

ဟိုတ်လညာတ်ဉာဏ်မလေပ်တီညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ချိုက်ပင်ရ၊ လညာတ်ဉာဏ်
မလေပ်တီညာတ် အတိုင်ချာစွတ်နွံမွဲး ကုညးချိုက်ပင်တဲကောံ လညာတ်ဉာဏ်မလေပ်
တီညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ဟိုတ်ပွမဇေအိုန်ဇရ ပွမစာ်စူးနူထွေန်စပ်ချိုက်ပင်ရ၊ ပွမ
ဇေအိုန်ဇရ ပွမစာ်စူးနူထွေန်စပ်နွံမွဲး ကုညးချိုက်ပင်တဲကောံ ပွမဇေအိုန်ဇရ ပွမစာ်စူးနူ
ထွေန်စပ်ဟိုတ်ပွမတိတ်ဗူးနူကိလေသ ကောံလညာတ်ဉာဏ်မတီ ပွမတိတ်ဗူး
ချိုက်ပင်ရ။

ယွံခမီတအ် တုံဆုဂ် ချိုက်ပင်တဲကောံတွာ်ထွေးမွဲး သွဟ်ညံင်ရံသရာမ်ဆု ခော်
သကောပ် သွဲ ကြက်တုံဆုဂ်မိုင်ဂ် အာစိုပ်ပွမချိုက်ပင်အိုတ်ကို။ ယွံခမီတအ် တုပ်တံ
သင်္ဂဟေင်ရ ကုပုဂ္ဂိုလ်သီလဝန္တ မချိုက်ပင်တဲကောံသီလဂ် ဟိုတ်သမ္မာသမာဓိ ပွမ
တန်ကြန်ချာစွတ်ချိုက်ပင်ရ၊ သမ္မာသမာဓိနွံမွဲး ကုညးချိုက်ပင်တဲကောံသမ္မာသမာဓိဂ်
ဟိုတ်လညာတ်ဉာဏ် မလေပ်တီညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ချိုက်ပင်ရ၊ လညာတ်ဉာဏ်
မလေပ်တီညာတ် အတိုင်ချာစွတ်နွံမွဲး ကုညးချိုက်ပင်တဲကောံလညာတ်ဉာဏ် မလေပ်
တီညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ဟိုတ်ပွမဇေအိုန်ဇရ ပွမစာ်စူးနူထွေန်စပ်ချိုက်ပင်ရ၊ ပွမ
ဇေအိုန်ဇရ ပွမစာ်စူးနူထွေန်စပ်နွံမွဲး ကုညးချိုက်ပင်တဲကောံ ပွမဇေအိုန်ဇရ ပွမစာ်စူးနူ
ထွေန်စပ်ဟိုတ်ပွမတိတ်ဗူးနူကိလေသ ကောံလညာတ်ဉာဏ်မလေပ်တီ ပွမတိတ်ဗူး
ချိုက်ပင်ရ ရံဝံ သွေးရ။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်အနုဂ္ဂဟိတ

၂၅။ ယွံခမီတအ် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်ချာစွတ် မဂပ်ပ်ယိုက်ဒိုက်ပတိုန် နကိုဟိုတ်ဂမ္တိုင်
မသုန်ပြကာဂ် ဖို(မဂ်ဖိုလ်သမာဓိ) ပွမတိတ်ဗူးနူ (ကိလေသ) ဒဒက်တဲကိုစိုတ်လေပ် နွံရ၊
အာနိသံသ(မဂ်ဖိုလ်သမာဓိ) ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ) ဒဒက်တဲကိုစိုတ်လေပ် နွံရ၊
ဖိုပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ) ဒဒက်တဲကို ပညာလေပ် နွံရ၊ အာနိသံသ ပွမတိတ်ဗူး
(နူကိလေသ) ဒဒက်တဲကိုပညာလေပ် နွံရ။

ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’
ကွေတ်ချာစွတ် နကိုသီလလေပ် ဂပ်ပ်ယိုက်ဒိုက်ပတိုန်ရ၊ နကိုလမိင်လညာတ်လေပ်
ဂပ်ပ်ယိုက်ဒိုက်ပတိုန်ရ၊ နပွမဟိုစရိုသီကီလေပ် ဂပ်ပ်ယိုက်ဒိုက်ပတိုန်ရ၊ နကိုသမထလေပ်
ဂပ်ပ်ယိုက်ဒိုက်ပတိုန်ရ၊ နကိုဝိပဿနာလေပ် ဂပ်ပ်ယိုက်ဒိုက်ပတိုန်ရ။

ယွံခမီတအ် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်ချာစွတ် မဂပ်ပ်ယိုက်ဒိုက်ပတိုန် နကိုဟိုတ်ဂမ္တိုင် မသုန်
ပြကာဝံ ဖိုပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ) ဒဒက်တဲကိုစိုတ်လေပ် နွံရ၊ အာနိသံသ ပွမတိတ်ဗူး

(နူကိလေသ) ဒဒက်တံကိုစိတ်လေဝ နွံရ၊ ဖိုပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ) ဒဒက်တံကို ပညာလေဝ နွံရ၊ အာနိသံသ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ) ဒဒက်တံကိုပညာလေဝ နွံရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဝိမုတ္တာယတန

၂၆။ ယံခမီတအံ ဟိတံတိတ်ဗူးဂမ္ဘိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ ပွဲဟိတံတိတ်ဗူးဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဂုံ သိုဟုံဟိတံမဲ ပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မှုကိစိတ်မဂပ်ပလးဏာ (နိဗ္ဗာန်)ဂုံဒ်တဲ ကုခမီမပဒတ်ဂုံ စိတ်မဟုံတိတ်ဗူး (နူကိလေသ ဂမ္ဘိုင်)ဏီလေဝ တိတ်ဗူးရ၊ ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မဟုံအိုတ်ဏီလေဝ အာစိပ်ပွမအိုတ်အာရ၊ (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာယောဂပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်အိုတ် မဟုံမ္မဲပတောံဝတ် မဟုံအာစိပ်ဏီလေဝ အာစိပ်ရ။

ဉးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂုံရောမွဲတုန်— ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဝံ အာစာကိုဒ် သဟခရ် မတန်တပွဲအရာအာစာမ္မဲမ္မဲကိုဒ် တွံကိုခရ် ကုခမီဂုံရ၊ ယံခမီတအံ နအကဲအရာ အာစာကိုဒ် သဟခရ် မတန်တပွဲအရာအာစာမ္မဲမ္မဲကိုဒ် အတိုင်ဟိုတွံဂုံ ခမီဂုံ သတ်အရထ ပွဲခရ်ဂုံလေဝ ထပက်ခွင်တဲ တီရ၊ ပါဠိလေဝ ထပက်ခွင်တဲ တီရ၊ ကုခမီ မထပက်ခွင်တဲ တီကေတ်အရထကို ပါဠိကိုဂုံ ‘ပါမောဇ္ဇ’ ပွမအိုတ်ဟိုဟ် ကတိဒ်ရ၊ ကုခမီ မအိုတ်ဟိုဟ် ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မှိုက် ကတိဒ်ရ၊ ဇကုခမီ မှုကိစိတ်မသျှိုက်မှိုက် ဖိုဟ်လလမ်ရ၊ ခမီ မှုကိဇကု မဖိုဟ်လလမ်ဂုံ ဝံဒင်စသိုင်တသိုမ်ရ၊ စိတ်ခမီ မဒ်တသိုမ်ဂုံ တန်ကြန်ရ။ ယံခမီတအံ က္ကဝံတုန် ဟိတံတိတ်ဗူး ပဌမ ရ။ ယံခမီတအံ ပွဲဟိတံတိတ်ဗူးဂုံ သိုဟုံဟိတံမဲ ပတိတ် ဇြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မှုကိစိတ်မဂပ်ပလးဏာ (နိဗ္ဗာန်)ဂုံဒ်တဲ ကုခမီ မပဒတ်ဂုံ စိတ်မဟုံတိတ်ဗူး(နူကိလေသ)ဏီလေဝ တိတ်ဗူးရ၊ ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မဟုံအိုတ်ဏီလေဝ အာစိပ်ပွမအိုတ်အာရ၊ (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာယောဂပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်အိုတ် မဟုံမ္မဲပတောံဝတ် မဟုံအာစိပ်ဏီလေဝ အာစိပ်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် အာစာကိုဒ် သဟခရ် မတန်တပွဲအရာအာစာမ္မဲမ္မဲကိုဒ် ဟုံတွံကိုခရ် ကုခမီဂုံရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် ခရ်သစ္စပန်ပြကာ အတိုင်ကေင်ကလင်လဝ် အတိုင် ကေင်ကတ်ပတောန်လဝ်ဂုံ တွံကိုကုဉးသအာင်မှိုင် ဗွဲတြးရ၊ ယံခမီတအံ နအကဲအရာ ခရ်အတိုင်ကေင်ကလင်လဝ် အတိုင်ကေင်ကတ်ပတောန်လဝ် အတိုင်ဟိုတွံကို ကုဉး သအာင်ဂမ္ဘိုင်ဗွဲတြးဂုံ ခမီဂုံ အရထ ပွဲခရ်(သစ္စ)ဂုံလေဝ ထပက်ခွင်တဲ တီရ၊ ပါဠိလေဝ ထပက်ခွင်တဲ တီရ၊ ကုခမီ မထပက်ခွင်တဲ တီကေတ်အရထကို ပါဠိကိုဂုံ ‘ပါမောဇ္ဇ’

ပွမအိုဟ်တိုဟ်ကတိုဒ်ရ၊ ကုခမိမအိုဟ်တိုဟ် 'ပီတိ' ပွမသျှိုက်မျှိုက် ကတိုဒ်ရ၊ ဇကုခမိ မျှိုက်စိုတ်မသျှိုက်မျှိုက် စိုဟ်လလမ်ရ၊ ခမိမျှိုက်ဇကု မစိုဟ်လလမ်ရ ဂွံဒင်စသိုင်တသိုဒ်ရ၊ စိုတ်ခမိ မဒ်တသိုဒ် တန်ကြန်ရ။ ယွံခမိတအ် ဣဝံတုန် ဟိုတ်တိတ်ဗူး ဒုတိယ ရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲဟိုတ်တိတ်ဗူး သိုဟုံဟိုတ်မဲ ပတိတ်ဇဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မျှိုက်စိုတ် မဂပ်ပလးဏာ (နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ ကုခမိ မပဒတ် စိုတ်မဟုံတိတ်ဗူး (နူကိလေသဂမျှိုင်) ဏီလေဝ် တိတ်ဗူးရ၊ ခရ်အာသဝဂမျှိုင် မဟုံအိုတ်ဏီလေဝ် အာစိုပ်ပွမအိုတ်အာအိုတ်ရ၊ (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာယောဂပန်ပြကာဂမျှိုင်အိုတ် မဟုံမွဲပတောံစတ် မဟုံအာစိုပ်ဏီလေဝ် အာစိုပ်ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် အာစာကိုဒ် သဟခရ် မတန်တပွဲအရာအာစာမွဲမွဲကိုဒ် ဟုံတုံကိုခရ် ကုခမိရ၊ ခရ်အတိုင်ကောင်ကလင်လဝ် အတိုင်ကောင်ကတ်ပတောန်လဝ် ကုညးသအာင်ဂမျှိုင်လေဝ် ဟုံတုံကိုဗွဲတြးရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် ခရ်အတိုင်ကောင်ကလင်လဝ် အတိုင်ကောင်ကတ်ပတောန်လဝ် သပ္ပမဇ္ဈောတ်သျှဇာယ် ဗွဲတြးရ၊ ယွံခမိတအ် နအကဲ အရာ ခရ်အတိုင်ကောင်ကလင်လဝ် အတိုင်ကောင်ကတ်ပတောန်လဝ် အတိုင်မသပ္ပမ ဇ္ဈောတ်သျှဇာယ် ဗွဲတြးရ၊ ခမိရ် အရထ ပွဲခရ်လေဝ် ထပက်ခွင်တဲ တီရ၊ ပါဠိလေဝ် ထပက်ခွင်တဲ တီရ၊ ကုခမိ မထပက်ခွင်တဲ တီကေတ်အရထကို ပါဠိကို 'ပါမောဇ္ဇ' ပွမအိုဟ်တိုဟ် ကတိုဒ်ရ၊ ကုခမိမအိုဟ်တိုဟ် 'ပီတိ' ပွမသျှိုက်မျှိုက် ကတိုဒ်ရ၊ ဇကု ခမိ မျှိုက်စိုတ်မသျှိုက်မျှိုက် စိုဟ်လလမ်ရ၊ ခမိ မျှိုက်ဇကုမစိုဟ်လလမ်ရ ဂွံဒင်စသိုင် တသိုဒ်ရ၊ စိုတ်ခမိဒ်တသိုဒ် တန်ကြန်ရ။ ယွံခမိတအ် ဣဝံတုန် ဟိုတ်တိတ်ဗူးတတိယရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲဟိုတ်တိတ်ဗူး သိုဟုံဟိုတ်မဲ ပတိတ်ဇဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မျှိုက်စိုတ် မဂပ်ပလးဏာ (နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ ကုခမိမပဒတ် စိုတ်မဟုံတိတ်ဗူး (နူကိလေသ ဂမျှိုင်) ဏီလေဝ် တိတ်ဗူးရ၊ ခရ်အာသဝဂမျှိုင် မဟုံအိုတ်ဏီလေဝ် အာစိုပ်ပွမအိုတ်အာရ၊ (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာယောဂပန်ပြကာဂမျှိုင်အိုတ် မဟုံမွဲပတောံစတ် မဟုံအာစိုပ်ဏီလေဝ် အာစိုပ်ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် အာစာကိုဒ် သဟခရ် မတန်တပွဲအရာအာစာမွဲမွဲကိုဒ် ဟုံတုံကိုခရ် ကုခမိရ၊ ခရ်အတိုင်ကောင်ကလင်လဝ် အတိုင်ကောင်ကတ်ပတောန်လဝ် ကုညးသအာင်ဂမျှိုင်လေဝ် ဟုံတုံကို ဗွဲတြးရ၊ ခရ်အတိုင်ကောင်ကလင်လဝ် အတိုင်ကောင် ကတ်ပတောန်လဝ် ပွမဇ္ဈောတ်သျှဇာယ် ဗွဲတြးလေဝ် ဟုံသ္မရ။ ဗွဲစုတ်တုန် ခရ်အတိုင် ကောင်ကလင်လဝ် အတိုင်ကောင်ကတ်ပတောန်လဝ် ချပ်နကိုစိုတ် ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါရ၊ ဇွိတ်သပေါတ် ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါရ၊ ဗွာရဏာ နကိုစိုတ်ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါရ။ ယွံခမိတအ် နအကဲ အရာအတိုင်မချပ် မဇ္ဈိတ်သပေါတ် မဗ္ဗာရဏာ ခရ်အတိုင်မကောင်ကလင်လဝ် အတိုင်ကောင် ကတ်ပတောန်လဝ် ခမိရ် အရထပွဲခရ်လေဝ် ထပက်ခွင်တဲ တီကေတ်ရ၊ ပါဠိလေဝ် ထပက်ခွင်တဲ တီကေတ်ရ၊ ကုခမိ မထပက်ခွင်တဲ တီကေတ် အရထကို ပါဠိကို 'ပါမောဇ္ဇ'

ပွမအိုဟ်တိုဟ် ကတိန်ရ၊ ကုခမိမအိုဟ်တိုဟ် 'ပိတိ' ပွမသျှိုက်မျှိုက် ကတိန်ရ၊ ဇကုခမိ မျှိုက်စိုတ်သျှိုက်မျှိုက် ဗိုဟ်လလမ်ရ၊ ခမိ မျှိုက်ဇကုမစိုဟ်လလမ်ရ ဝံဒင်စသိုင်တသိုခရ၊ စိုတ်ခမိ မဒ်တသိုခ် တန်ကြန်ရ။ ယွံခမိတအ် ဣဝံတုန် ဟိုတ်တိတ်ဗူး စတုတ္ထ ရ။ ယွံခမိတအ် ပဲ့ဟိုတ်တိတ်ဗူး သိုဟုံဟိုတ်မဲ ပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲသကာတ်မြဟ် မျှိုက်စိုတ် မဂပ်ပလးဏာ (နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ ကုခမိမပဒတ် စိုတ်မဟုံတိတ်ဗူး (နူကီလေသဂမျှိုင်) ဣလေဝ် တိတ်ဗူးရ၊ ဓရ်အာသဝဂမျှိုင် မဟုံအိုတ်ဣလေဝ် အာစိုပ်ပွမအိုတ်အာအိုတ်ရ၊ (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာယောဂပန်ပြကာဂမျှိုင်အိုတ် မဟုံမဲ့ပတောံစတ် မဟုံအာစိုပ်ဣလေဝ် အာစိုပ်ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူဗုန်တုန် အာစာကိုဒ် သဟဓရ် မတန်တဲအရာအာစာမွဲစိုက်ဒ် ဟုံတုံကိုဓရ် ကုခမိရ၊ ဓရ်အတိုင်ကောင်ကလင်လပ် အတိုင်ကောင်ကတ်ပတောန်လပ်ရ ကုညးသအာင်ဂမျှိုင်လေဝ် ဟုံတုံကိုဗွဲတြးရ၊ ဓရ်အတိုင်ကောင်ကလင်လပ် အတိုင်ကောင် ကတ်ပတောန်လပ်ရ ပွမဖျောတ်သ်ဇာယံ ဗွဲတြးလေဝ် ဟုံသွရ၊ ဓရ်အတိုင်ကောင်ကလင်လပ် အတိုင်ကောင်ကတ်ပတောန်လပ်ရ ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါလေဝ် ဟုံချပ်နကိုစိုတ်ရ၊ ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါလေဝ် ဟုံဖိုတ်သပေါတ်ရ၊ ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါလေဝ် ဟုံဗွာရဏာ နကိုစိုတ်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် ခမိဂ် ကောင်ကတ် ပတောန်လပ် အာရီသမာမိ (ကမ္မဋ္ဌာန်)မွဲမွဲ ဗွဲမဒးရ၊ သွပျပ်လပ်စိုတ်ဗွဲမဒးရ၊ ဂိုင်သမ္ဘိလပ် ဗွဲမဒးရ၊ ထပက်ခွင်ဂြင်တိကေတ်လပ် နကိုပညာဗွဲမဒးရ။

ယွံခမိတအ် နအကဲအရာ အတိုင်ကတ်ပတောန်လပ် ဗွဲမဒးရ သွပျပ်စိုတ်ဂိုင်သမ္ဘိ ထပက်ခွင် ဂြင်တိကေတ်လပ် နကိုပညာ အာရီသမာမိ (ကမ္မဋ္ဌာန်)မွဲမွဲ ခမိဂ် အရထ ပဲ့ဓရ်လေဝ် ထပက်ခွင်တဲ တိကေတ်ရ၊ ပါဠိလေဝ် ထပက်ခွင်တဲ တိကေတ်ရ၊ ကုခမိ မထပက်ခွင်တဲ တိကေတ် အရထကို ပါဠိကို 'ပါမောဇ္ဇ' ပွမအိုဟ်တိုဟ် ကတိန်ရ၊ ကုခမိမအိုဟ်တိုဟ် 'ပိတိ' ပွမသျှိုက်မျှိုက် ကတိန်ရ၊ ဇကုခမိ မျှိုက်စိုတ်သျှိုက်မျှိုက် ဗိုဟ်လလမ်ရ၊ ခမိ မျှိုက်ဇကုမစိုဟ်လလမ်ရ ဝံဒင်စသိုင်တသိုခရ၊ စိုတ်ခမိ မဒ်တသိုခ် တန်ကြန်ရ။ ယွံခမိတအ် ဣဝံတုန် ဟိုတ်တိတ်ဗူး ပဉ္စမ ရ။ ယွံခမိတအ် ပဲ့ဟိုတ်တိတ်ဗူး သိုဟုံဟိုတ်မဲ ပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲသကာတ်မြဟ် မျှိုက်စိုတ် မဂပ်ပလးဏာ(နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ စိုတ်မဟုံတိတ်ဗူး (နူကီလေသဂမျှိုင်)ဣလေဝ် တိတ်ဗူးရ၊ ဓရ်အာသဝဂမျှိုင် မဟုံအိုတ် ဣလေဝ် အာစိုပ်ပွမအိုတ်အာအိုတ်ရ၊ (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာယောဂပန်ပြကာဂမျှိုင်အိုတ် မဟုံမဲ့ ပတောံစတ် မဟုံအာစိုပ်ဣလေဝ် အာစိုပ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဣဝံဂမျှိုင်တုန် ဟိုတ်တိတ်ဗူး မသုန်ပြကာဂမျှိုင်ရ။

ယွံခမိတအ် ပဲ့ဟိုတ်တိတ်ဗူးဂမျှိုင် မသုန်ပြကာဂ် သိုဟုံဟိုတ်မဲ ပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲသကာတ်မြဟ် မျှိုက်စိုတ်မဂပ်ပလးဏာ(နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ စိုတ်မဟုံတိတ်ဗူး(နူကီလေသ ဂမျှိုင်)ဣလေဝ် တိတ်ဗူးရ၊ ဓရ်အာသဝဂမျှိုင် မဟုံအိုတ်ဣလေဝ် အာစိုပ်ပွမအိုတ်အာ

အိုတ်ရ၊ (နိဗ္ဗာန်) နှိအရာယောဂပန်ပြကာဂမ္ဘိုင်အိုတ် မဟံမဲ့ပတောံဝတ် မဟံအာစိပ်ဏီလေဝ် အာစိပ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်သမာဓိ

၂၇။ ယံခမီတအ် မှုကိုပညာမကြင်ချဟ် ကောံသတိဂမ္ဘိုင်ဂ်နိတဲ ဩဝဇ္ဇေပုဂ် သမာဓိ မစာ်စူး (ကိလေသဂမ္ဘိုင်) မဒ်ဟိုတ် သွစတ်ဗုတ်အိုတ်ညိ။ ယံခမီတအ် မှုကိုပညာ မကြင်ချဟ် ကောံသတိဂမ္ဘိုင်ဂ်နိတဲ ကုညးဂမ္ဘိုင် မဇ္ဈေပုဂ်သမာဓိ မစာ်စူး(နူကိလေသဂမ္ဘိုင်) မဒ်ဟိုတ်ဗုတ်ဗုတ်ဂ် ဉာဏ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာ ကတိန်ကျင် ပဲ့သန္တာန်ဇေယျအိုတ်ရ၊ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— “သမာဓိဝံ တသိုဝ်ပစ္စုပ္ပန်လေဝ် နွံရ၊ ဖိုတသိုဝ် ပဲ့ကာလကြလေဝ် နွံရ” ရံဝံ ပဲ့သန္တာန်ဇေယျဟေင် ဉာဏ်ကတိန်ကျင်ရ၊ “သမာဓိဝံ ပြရ၊ ဟံမဲ့ကိုပြဘိုက်စသုင် (နကိုတဏှာ)ရ” ရံဝံ ပဲ့သန္တာန်ဇေယျဟေင် ဉာဏ်ကတိန်ကျင်ရ။ “တြုမပြဂမ္ဘိုင်ဟေင် ဂပ်ဝ်သိပ်ဂ်သမာဓိဝံရ” ရံဝံ ပဲ့သန္တာန်ဇေယျဟေင် ဉာဏ်ကတိန် ကျင်ရ။ “သမာဓိဝံ လလမ်ညိုင်ဝတ်ရ၊ ပြရ၊ ကလိဝံပုမဇ္ဈေပုဂ်(သမာဓိ) ပုမစိုတ်တန်ကြန် နပုမကိလေသလလမ်ရ၊ ပျိုပျိုက်ဆေဝ်ဒင်ကောံကိလေသဂမ္ဘိုင် မွဲဟာန်ကောံ(ပယောဂ) ပုမပြပြေင်တဲ ကတိန်ဟံသေင်ရ” ရံဝံ ပဲ့သန္တာန်ဇေယျဟေင် ဉာဏ်ကတိန်ကျင်ရ။ “အဲ သိုမှ်ကိုသတိဂ် ကြက်လုပ်စသမာဓိဝံရ၊ သိုမှ်ကိုသတိဂ် ကြက်ဒိုက်ကတိ (နူသမာပတိ)ရ” ရံဝံ ပဲ့သန္တာန်ဇေယျဟေင် ဉာဏ်ကတိန်ကျင်ရ။

ယံခမီတအ် မှုကိုပညာမကြင်ချဟ် ကောံသတိဂမ္ဘိုင်ဂ်နိတဲ ဩဝဇ္ဇေပုဂ်သမာဓိ မစာ်စူး(နူကိလေသဂမ္ဘိုင်) မဒ်ဟိုတ်သွစတ်ဗုတ်အိုတ်ညိ၊ မှုကိုပညာမကြင်ချဟ် ကောံသတိဂမ္ဘိုင်ဂ်နိတဲ ကုညးဂမ္ဘိုင်မဇ္ဈေပုဂ်သမာဓိ မစာ်စူး(နူကိလေသဂမ္ဘိုင်) မဒ် ဟိုတ်သွစတ်ဗုတ်ဂ် ဉာဏ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ကတိန်ကျင် ပဲ့သန္တာန်ဇေယျဟေင်အိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ပဉ္စကီက

၂၈။ ယံခမီတအ် ကြက်တွံကို ပုမဇ္ဈေပုဂ်သမ္မာသမာဓိမပြ မှုကိုအင်္ဂမသုန်ပြကာရ၊ ဩဝကလင်ပင်မိုင်ခေရ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝသ္မုပ္ပုစိတ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ညိ၊ ကြက်တွံကိုရ ရံဝံ (သုးရ)။ “ခိုဟ်ရ ယံကျာ်မူပိုင်” ရံဝံ ခမီဂမ္ဘိုင် ကလေင်ဂရင်ပွဲ ကုတိလမူပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ။

မာတိကာ

တိလမ္ပကျက်တြဲ သွေးတိုန် ဂလာန်ဝံ့ရ— ယွံခမီတအ် ပွမဇော်ပွင် သမ္မာသမာဓိမပြ မုံကိုအင်္ဂ် မသုန်ပြကာကို ညးခွဲဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် လှူအာနူကာမဂုဏ် ဂမိုင်တဲဟောင်။ ပ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန်တဲ ပဒတ်ရ၊ ခမီဂ် ကိုဇောဝံ့ဟောင် ညှက်ဇုက်တဲ နကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် မကတိုန် ဟိုတ်နူလှူအာ (နုနီဝရဏ)ရ၊ ကိုညှက်ဇုက် အလုံအိုသိုရ၊ ကိုပင်ရ၊ ကိုဗျာပ်ဇာပ်လုပ်ရ၊ ပွဲမဲ့အလုံဇောခမီဂ် ဌာန်ဟံ ဗျာပ်ဇာပ်အာ နကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် မကတိုန်ဟိုတ်နူလှူအာ (နုနီဝရဏ)ဂ် ဗုတ်ညိနောင်ဟံမဲ့ရ။

ယွံခမီတအ် ဗွဲဥပမာတုန် ညးဖမ်ကိုချ်ကို ကွေးညးဖမ်ကိုချ်ကို မစီကွေးဆိုက်ဗွက်ဂ် ကြိုစုတ်ခိုက်ကြကောတ်ပင်ဟံချ် ပွဲခရော်ဗရိတ်တဲ လှုဟ်ဖရဲစုတ် လှုဟ်ဖရဲစုတ် နကို ချ်တဲ သွထစိုန်ကလောံရ၊ ခိုက်ကြကောတ်ပင်ဟံချ်ကလောံဂ် ဇာပ်လုပ်နကိုဇေတ်ရ၊ ကလောံဒိုင်နကိုဇေတ်ရ၊ ပွဲအပွဲမူး ဗျာပ်ဇာပ်ဒိုင်နကိုဇေတ်ရ၊ ပွမဇောဝံဇော်လေဝ် ဟံမဲ့ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝံ့ဟောင်ရ ခမီဂ် ကိုဇောဝံ့ဟောင် ညှက်ဇုက်တဲ နကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် မကတိုန်ဟိုတ်နူလှူအာ (နုနီဝရဏ)ရ၊ ကိုညှက်ဇုက် အလုံအိုသိုရ၊ ကိုပင်ရ၊ ကိုဗျာပ်ဇာပ်လုပ်ရ၊ ပွဲမဲ့အလုံဇောခမီဂ် ဌာန်မဟံဗျာပ်ဇာပ်အာ နကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် မကတိုန်ဟိုတ်နူလှူအာ (နုနီဝရဏ)ဂ် ဗုတ်ညိနောင် ဟံမဲ့ရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် ဗိုဇော်ပွင်သမ္မာသမာဓိမပြ မုံကိုအင်္ဂ် မသုန် ပြကာ ပဌမ ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီဂ် ဟိုတ်နူ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဖွိတ် သပေါတ်ဂမိုင် ဟိုတ်အာဂ်ရ။ ပ။ အာစိုပ်ဒုတိယဇာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ခမီဂ် ကိုဇောဝံ့ဟောင် ညှက်ဇုက်တဲ နကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် မကတိုန်ဟိုတ်နူသမာဓိ ပွမတန်ကြန်ရ၊ ကိုညှက်ဇုက် အလုံအိုသိုရ၊ ကိုပင်ရ၊ ကိုဗျာပ်ဇာပ်လုပ်ရ၊ ပွဲမဲ့အလုံဇော ခမီဂ် ဌာန်မဟံဗျာပ်ဇာပ်အာ နကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် မကတိုန် ဟိုတ်နူသမာဓိ ပွမတန်ကြန် ဗုတ်ညိနောင် ဟံမဲ့ရ။

ယွံခမီတအ် ဥပမာတုန် ချ်ကွာမဇြိုဟ် မုံကိုချ်ဒလဲဇိမ်တိတ်ဂ် နွံရ၊ ပွဲလပါဒိုဟ် ဗွဲကံကွာဂ်လေဝ် မှော်ဂွံင်ချ်လုပ် ဟံမဲ့ရ၊ ပွဲလပါဒိုဟ်ပလိုတ်လေဝ် မှော်ဂွံင်ချ်လုပ် ဟံမဲ့ရ၊ ပွဲလပါဒိုဟ်သွပ်ကျာလေဝ် မှော်ဂွံင်ချ်လုပ် ဟံမဲ့ရ၊ ပွဲလပါဒိုဟ်ညှင်ကျာလေဝ် မှော်ဂွံင် ချ်လုပ် ဟံမဲ့ရ၊ ဗြဲလေဝ် အခိုင်ချာံချာံ ဟံဂူဖျေုနင် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ရ၊ စိုန်ဂ်လေဝ် ဇောဝံချ် မစိုဟ်ဂံက်နူချ်ကွာဂ် ဇိမ်တိတ်ကျင်တဲ ကိုချ်ကွာဂ်ဟောင် ညှက်ဇုက်တဲ နကိုချ်မစိုဟ် ဂံက်ရ၊ ကိုညှက်ဇုက်အလုံအိုသိုရ၊ ကိုပင်ရ၊ ကိုဗျာပ်အာရ၊ ပွဲအလုံမဲ့ချ်ကွာဂ် ဌာန်မ ဟံဗျာပ်အာ နကိုချ်မစိုဟ်ဂံက်ဂ် ဗုတ်ညိနောင် ဟံမဲ့ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဂွံဟောင်ရ ခမိဂ် ကိုဇကုဂွံဟောင် ချက်ဇျက်တ နကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် မကတိုဒ် ဟိုတ်နုသမာမိ ပွမတန်ကြန်ရ၊ ကိုချက်ဇျက် အလုံအိုသိုရ၊ ကိုပေင်ရ၊ ကိုဗျာပ်ဇာပ်လုပ်ရ၊ ပွဲအလုံဗွဲဇကုခမိဂ် ဌာန်မဟံဗျာပ်ဇာပ်အာ နကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် မကတိုဒ် ဟိုတ်နုသမာမိ ပွမတန်ကြန် ဗုတ်ညိနာင် ဟံမ္မဲရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် ပွမဇော်ပွပ်သမ္မာသမာမိမပြ မျိုက်အင်္ဂမသုန် ပြကာ ဒုတိယ ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် ‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ဂ်လေဝ် ဟိုတ်ပွမဟံ ထွေန်စပ်စိ။ ပ။ အာစိုပ်တတိယဇာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ခမိဂ် ကိုဇကုဂွံဟောင် ချက်ဇျက်တ နကို‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် မဟံမ္မဲကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ရ၊ ကိုချက်ဇျက် အလုံအိုသိုရ၊ ကိုပေင်ရ၊ ကိုဗျာပ်ဇာပ်အာရ၊ ပွဲမ္မဲအလုံဇကု ခမိဂ် ဌာန်မဟံဗျာပ်ဇာပ်အာ နကို‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် မဟံမ္မဲကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ဂ် ဗုတ်ညိနာင် ဟံမ္မဲရ။

ယွံခမီတအ် ဥပမာတုန် ပွဲဂြိုပ်ဒက်ဥပလ (ဗတောင် ဗကောတ် ဒမျိုင်)ကို ပွဲဂြိုပ်ဒက် ပဒမကို ပွဲဂြိုပ်ဒက်ပုဏ္ဏရိက်ကို ဒက်ဥပလ (ဗတောင် ဗကောတ် ဒမျိုင်)လှိုက်ဂ်ကို ဒက် ပဒမလှိုက်ဂ်ကို ဒက်ပုဏ္ဏရိက်လှိုက်ဂ်ကို ကျတ်တိုန် ပွဲဒ်အိုတ်ရ၊ ဇော်မောပ် ပွဲဒ် အိုတ်ရ၊ ဟံမ္မဲတိုန်နုဒ်အိုတ်ဏီရ၊ ဗြိုက်ဒိုင်ပွဲဒ်တဲ ဖောအ်ဗြေပ်ဒိုင်အိုတ်ရ။ ဒက်ဂ်မျိုင်ဂ် စိုက်ကောတ်, တမ် ချက်ဇျက် နကိုဒ်မဓိဟံဂ်အိုတ်ရ၊ ချက်ဇျက်အလုံအိုသိုရ၊ ပေင်အိုတ်ရ၊ ဗျာပ်ဇာပ်အိုတ်ရ၊ ပွဲအလုံလဇော်လဇော်ဒက်ဥပလ (ဗတောင် ဗကောတ် ဒမျိုင်) ဒက်ပဒမ ဒက်ပုဏ္ဏရိက်ဂ်မျိုင်အိုသို ဌာန်မဟံဗျာပ် နကိုဒ်မဓိဟံဂ် ဗုတ်ညိနာင် ဟံမ္မဲရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဂွံဟောင်ရ ခမိဂ် ကိုဇကုဂွံဟောင် ချက်ဇျက်တ နကို ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် မဟံမ္မဲကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ရ၊ ကိုချက်ဇျက်အလုံအိုသိုရ၊ ကိုပေင်ရ၊ ကိုဗျာပ်ဇာပ်အာရ၊ ပွဲမ္မဲအလုံဇကုခမိဂ် ဌာန်မဟံဗျာပ်ဇာပ်အာ နကို‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ် မဟံမ္မဲကို‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ဗုတ်ညိနာင် ဟံမ္မဲရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် ဗိုပွမဇော်ပွပ်သမ္မာသမာမိမပြ မျိုက်အင်္ဂမသုန်ပြကာ တတိယ ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုမ်ဂ်လေဝ် ဟိုတ်ပွမပါကွေံ။ ပ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ခမိဂ် ကိုဇကုဂွံဟောင် ဗျာပ်အာနကိုစိုတ် မသအးဇူး ဗုဒ္ဓင်ဗွင်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲမ္မဲအလုံဇကုခမိဂ် ဌာန်မဟံဗျာပ်အာ နကိုစိုတ်မသအးဇူး ဗုဒ္ဓင်ဗွင် ဗုတ်ညိနာင် ဟံမ္မဲရ။

ယွံခမီတအ် ဥပမာတုန် ဩဂြို ဓလိုကွေံ (အလုံဇကုမ္မဲ) မွဲဟာန်ကောံကျိပ် နကို ယာတ်ဗုတဲ ဂဇာဒိုင်မွဲး ပွဲမ္မဲအလုံဇကုဩဂြို ဌာန်မဟံဗျာပ်အာ နကိုယာတ်ဗုတဲ ဗုတ်ညိနာင် ဟံမ္မဲရ။ ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဂွံဟောင်ရ ခမိဂ် ကိုဇကုဂွံဟောင် ဗျာပ်အာ နကိုစိုတ်

မသအေးဇူး ဗုဒ္ဓင်ဗွင်တုံ ပဒတ်ရ၊ ပွဲမွဲအလုံဇကုခမိဂ် ဌာန်မဟံဗျာပ်အာ နကိုစိုတ် မသအေးဇူး ဗုဒ္ဓင်ဗွင် ဗုတ်ညိနာင် ဟံမွဲရ။ ယွံခမိတအ် က္လုဂ်တုန် ဗိုဗ္ဗမဇ္ဇောပုင်သမ္မာသမာဓိမပြ မျှံကိုအင်္ဂ် မသုန်ပြကာ စတုတ္ထ ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် ဂပ်ဝ်ကတ်ဗတောန်ကေတ် ဗွဲမဒေးရး ဂပ်ဝ်သု ပှုပ်စိုတ် ဗွဲမဒေးရး ဂပ်ဝ်ဂိုင်သမ္ဘိ ဗွဲမဒေးရး ဂပ်ဝ်ထပက်ခွင်တီကေတ် နကိုပညာ ဗွဲမဒေးရး အာရီမတွံဂး ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မလေပ်ဗွာရဏာရ။

ယွံခမိတအ် ဥပမာတုန် ညးမွဲဂ်လေဝ် ဗွာရဏာ ညးမွဲဂ်ရ၊ ညးမဒေတုဒိုင်ဂ်လေဝ် ဗွာရဏာ ညးမဂဇာဒိုင်ရ၊ ညးမဂဇာဒိုင်ဂ်လေဝ် ဗွာရဏာ ညးမတိက်ဒိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ခမိဂ် ဂပ်ဝ်ကတ်ဗတောန်ကေတ် ဗွဲမဒေးရး ဂပ်ဝ်သုပှုပ်စိုတ် ဗွဲမဒေးရး ဂပ်ဝ်ဂိုင်သမ္ဘိ ဗွဲမဒေးရး ဂပ်ဝ်ထပက်ခွင်တီကေတ် နကိုပညာ ဗွဲမဒေးရး အာရီမတွံဂး ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မလေပ်ဗွာရဏာရ။ ယွံခမိတအ် က္လုဂ်တုန် ဗိုဗ္ဗမဇ္ဇောပုင်သမ္မာသမာဓိ မပြ မျှံကိုအင်္ဂ်မသုန်ပြကာ ပဉ္စမ ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိ မဇ္ဇောပုင် သမ္မာသမာဓိမပြ မျှံကိုအင်္ဂ်မသုန်ပြကာ ရံဝံမွဲး မသု ဗွဲမဂိုင်ကိုဝါ ရံဝံမွဲး သွက်ဝံတီကေတ် နကိုဉာဏ်တေင်တုံ သုဇ္ဇောပ်မတ်ကိုခရ် မမိက်ကို မွဲမွဲ တီကေတ်နကိုဉာဏ်တေင်တုံ မဂပ်ဝ်သုဇ္ဇောပ်မတ်ဂ် လျှောပ်ဏာစိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဘဝ ကိုပ်ကွာကျောံဟိုတ်မပ္ပံကိုဇျာန် မဒ်သဇိုင်အဘိညာဏ် ဘဝလုဟ်နွံမွဲး ပွဲအရာဂ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (မပ္ပံကုဒ္ဒိဝိဓအဘိညာဏ်)ရ။

ယွံခမိတအ် ဥပမာတုန် ဇေရိဉာဇ္ဇော မဂပ်ဝ်စွံလဝ် ပွဲခြင်ဒီဂ် ညှပ်ပေင်ဒိုင်ရ၊ နွံညီသုဟ် ကိုစရိတ်သုန်ပါင်ရ၊ ချာ်သုင်ကေတ်မာန်ရ၊ ဇေရိဉာဇ္ဇောဂ် တြုံမျှံကိုဇြဟတ် ဒစေင်တနူလပါ လိုဟံဟိုမွဲး (နူလပါဒစေင်ဏာဂ်ဂ်) “ချာ်တိတ်ကျင်မာန်ဟာ” ရံဝံ သွာန်ရ။ ယွံကျာ်မျှံပိုင် တိတ်ကျင်မာန်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပွီအိုတ်ရ)။

ယွံခမိတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ဇောပ်ပုင်သမ္မာသမာဓိမပြ မျှံကိုအင်္ဂ်မသုန်ပြကာ ရံဝံမွဲးသုဗွဲမဂိုင်ကိုဝါ ရံဝံမွဲးသွက်ဝံတီကေတ် နကိုဉာဏ်တေင်တုံ သုဇ္ဇောပ်မတ်ကို ခရ်မမိက် ကိုမွဲမွဲ တီကေတ်နကိုဉာဏ်တေင်တုံ မဂပ်ဝ်သုဇ္ဇောပ်မတ်ဂ် လျှောပ်ဏာစိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဘဝ ကိုပ်ကွာ ကျောံဟိုတ်မပ္ပံကိုဇျာန် မဒ်သဇိုင်အဘိညာဏ် ဘဝလုဟ်နွံမွဲးပွဲအရာဂ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (မပ္ပံကုဒ္ဒိဝိဓအဘိညာဏ်)ရ။

ယွံခမိတအ် ဥပမာမွဲနဲပုန်တုန် ကွာပ်နကွင် မဒက်လဝ်ဇိုကွာ ပွဲသွက်တိမညီ သုဟ်သုန်ဂ် ညှပ်ပေင်ဒိုင်ရ၊ နွံညီသုဟ်ကိုသုန်ဩင်ရ၊ ချာ်သုင်ကေတ်မာန်ရ၊ ကွာ်ဂ် တြုံမျှံကိုဇြဟတ် ဖံက်ဗလး ဇိုကွာနူလပါလိုဟိုမွဲး (နူဌာန်ပံက်ဗလးဂ်ဂ်) “ချာ်တိတ်ကျင် မာန်ဟာ” ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မျှံပိုင် တိတ်ကျင်မာန်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပွီအိုတ်ရ)။

ယွံခမိတအံ တုပတ်သင်္ဂဟေင်ရ ခမိဂ္ဂံ ဇ္ဇေပုဂ္ဂံသမ္မာသမာဓိမပြ မ္မုအင်္ဂမသုန်ပြကာ
ရံဝ္ဗမ္မးသုပ္ပမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ ရံဝ္ဗမ္မးသွက်ဝံတိကေတံ နက္ခိညဏ်တေင်တဲ သုဇ္ဈောဝတ်ကို ဓရမမိက်
ကိုမ္မဲမ္မဲ တိကေတံနက္ခိညဏ်တေင်တဲ မဂ္ဂင်သုဇ္ဈောဝတ်ကို လောဝ်ဏာစိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဘဝ
ကိုပ်ကွာကောံ ဟိုတ်မတ္တကိုဇ္ဇာန် မဒ်သဇိုင်အဘိညာဏ် ဘဝလျှဟ်နွံမ္မး ပွဲအရာဂ်ဂ်ဟေင်
အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (မတ္တက္ကန္တိဝိဓအဘိညာဏ်)ရ။

ယွံခမိတအံ ဥပမာမ္မဲနဲပုန်တုန် က္ခိရထာဗ္ဗန်လဝ်ချေအာဇာနယ် ပွဲဂိုင်ပန်သွာင်
အပွဲဌးတိ မညီသုဟ်သုန်ဂ် ဒတူဒေါဒိုင် သိုမလွင် စွဲလဝ်လေံကလးရ၊ ဂမာချေ မစိကွး
ဆိုက်ဗွက် မဝေတ်လဝ်ညိုင်ချေဂမ္တိုင် ဝံယေန်သွာင်ဂ် တိုန်ချိုက်ကေတံက္ခိရထာတဲ နက္ခိတဲပါဂ်
တံင်ခဏ်ဇုက်ဂမ္တိုင် နက္ခိတဲပုင်ဂ် ရပ်လေံကလးတဲ နတရ်မိက်ဝံအာဂ် စဝ်ဒီဏာ ဌာန်မိက်
ဝံအာတူရူမာန်ရ၊ ကလေင်တဲလေဝ် စဝ်ဒီနင်မာန်ရ။

ယွံခမိတအံ တုပတ်သင်္ဂဟေင်ရ ခမိဇ္ဇေပုဂ္ဂံသမ္မာသမာဓိမပြ မ္မုကိုအင်္ဂမသုန်ပြကာ
ရံဝ္ဗမ္မးသုပ္ပမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ ရံဝ္ဗမ္မးသွက်ဝံတိကေတံ နက္ခိညဏ်တေင်တဲ သုဇ္ဈောဝတ်ကို ဓရမမိက်
မ္မဲမ္မဲ တိကေတံနက္ခိညဏ်တေင်တဲ မဂ္ဂင်သုဇ္ဈောဝတ်ကို လောဝ်ဏာစိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဘဝ
ကိုပ်ကွာ ကောံဟိုတ်မတ္တကိုဇ္ဇာန် မဒ်သဇိုင်အဘိညာဏ် ဘဝလျှဟ်နွံမ္မး ပွဲအရာဂ်ဂ်ဟေင်
အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (မတ္တက္ကန္တိဝိဓအဘိညာဏ်)ရ။

“အဲ မိက်ဝံချိုက်ပေင်တကောံ ပွမနိမိတ်ဗဒ်က္ကန္တိကြီုန့် မဂ္ဂိုင်ဂွင်ရ၊ သိုက်ဒ်ဒိုင် ညးမ္မဲ
ခပ်ဂ် မိက်ဝံဒ်မဂ္ဂိုင်ဂွင်ရ။ ပ ။ စိုက်ချိုင်ဗြိုလေဝ် ဇေယျကောံ မိက်ဝံကိုဒ် အတိုင်ပိုက်စိုတ်ရ”
ရံဝ္ဗ ခမိဂ္ဂံ ယဝ်နွံပိုက်မ္မး ဟိုတ်(သဇိုင်ဍဲ)နွံမ္မး ပွဲအရာနွံပိုက်ဂ်ဂ်ဟေင် အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ
(က္ကန္တိဝိဓအဘိညာဏ်)ရ။

“နက္ခိဒိဗ္ဗသောတ ကတောဝ်မတုပ်သုဟ်ကောံ ကတောဝ်ဒေဝတ် ဗွဲသအးဇုးဗွဲတေင်
မလောန်အာ အရာမိင်မှိုဟ်ဂမ္တိုင် အဲမိက်ဝံမိင်ကေတံ ရမျာင်ဂမ္တိုင်ဓါဂကူ မဒ်ဇေယျ
မဒ်ကြပ်ညောန် မဒ်ပွဲဒေဝတ်ကို ပွဲမှိုဟ်ကိုရ” ရံဝ္ဗ ခမိဂ္ဂံ ယဝ်နွံပိုက်မ္မး ဟိုတ်(သဇိုင်ဍဲ)
နွံမ္မး ပွဲအရာနွံပိုက်ဂ်ဂ်ဟေင် အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဏ်)ရ။

“(အဲ) ပိုင်ခြာကေတံစိုတ် သတ်မ္မဲသအာင် ပူဂိုလ်မ္မဲသအာင်ဂမ္တိုင် နက္ခိစိုတ်ဇေယျတဲ
မိက်ဝံတိရ၊ စိုတ်မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာံထွေန်စပ်ဂ်လေဝ် “စိုတ်မဒ်မ္မဲဟာန်
ကောံ ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာံထွေန်စပ်” ရံဝ္ဗ မိက်ဝံတိရ၊ စိုတ်မစာ်စူးနူ ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာံ
ထွေန်စပ်ဂ်လေဝ် “စိုတ်မစာ်စူးနူရာဂ ပွမစောဲလာံထွေန်စပ်” ရံဝ္ဗ မိက်ဝံတိရ၊ စိုတ်မဒ်
မ္မဲဟာန်ကောံ ‘ဒေါသ’ ပွမထေပွတ်ဂ်လေဝ်။ စိုတ်မစာ်စူးနူ ‘ဒေါသ’ ပွမထေပွတ်ဂ်လေဝ်။
စိုတ်မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဂ်လေဝ်။ စိုတ်မစာ်စူးနူ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဂ်လေဝ်။
စိုတ်မချောပ်ကွေန်ဂ်လေဝ်။ စိုတ်မကလုလ်လှိုင်ဂ်လေဝ်။ စိုတ်မအာစိုပ်ဒဒ်မပြိုင်လေဝ်။

စိုတ်မဟုံအာစိုပ် ဒဒ်မပြုလေဝံ။ စိုတ်မုံကိုခရ် မလောန်လတူဇကုဂ်လေဝံ။ စိုတ်မဟုံကိုခရ် မလောန်ဂ်လေဝံ။ စိုတ်မတန်ကြန်ဂ်လေဝံ။ စိုတ်မဟုံတန်ကြန်ဂ်လေဝံ။ စိုတ်မတိတ်ဗူးဂ်လေဝံ။ စိုတ်မဟုံတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ဂ်လေဝံ “စိုတ်မဟုံတိတ်ဗူး(နူကိလေသ)” ရံဝံ မိက်ဝံတီရ်” ရံဝံ ခမိဂ် ယဝ်နွံပွက်မွဲး ဟိုတ်(သဇိုင်ဍေ)နွံမွဲး ပွဲအရာနွံပွက်ဂ်ဟောင် အာစိုပ် ဒဒ်သက်သီ (ပရစိတ္တဝိဇာနနဉာဏ်)ရ။

“အဲမိက်ဝံပွဲဗျဟ် မကောင်ကတိန်ပွဲကိုပ်ကွာ မဂ္ဂိုင်ဉာဏ်ရ။ မကောင်ကတိန် ပွဲကိုပ် ကွာတုန် ညးဍေဂ်ရော? မွဲဘဝကို ဓါဘဝဂ်မ္တိုင်ကို။ ပ။ ရံဝံ မိက်ဝံပွဲဗျဟ်မကောင်ကတိန် ပွဲကိုပ်ကွာမဂ္ဂိုင်ဉာဏ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံအကောံအရာ မွဲဟာန်ကောံဗိုဒ်ကွိုင်ရ” ရံဝံ ခမိဂ် ယဝ်နွံပွက်မွဲး ဟိုတ်(သဇိုင်ဍေ)နွံမွဲး ပွဲအရာနွံပွက်ဂ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (ပုဗ္ဗ နိဝါသာနုဿတိအဘိညာဏ်)ရ။

“နကိုဒိဗ္ဗစက္ခု မတ်မတုပ်သုဟ်ကောံမတ်ဒေဝတ် မသအးဇူးဗွဲတောင် မလောန် လတူမတ်မ္တိဟ်ဂ်မ္တိုင်ဂ်။ ပ။ အဲမိက်ဝံတိကောတ်သတ်ဂ်မ္တိုင် မကတိန် ဗွဲမဗွဲကိုကမ်ရ” ရံဝံ ခမိဂ် ယဝ်နွံပွက်မွဲး ဟိုတ်(သဇိုင်ဍေ)နွံမွဲး ပွဲအရာနွံပွက်ဂ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ်)ရ။

“ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂ်မ္တိုင်အိုတ်အာဂ်ရ ပွဲဘဝလျဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကောတ် ဇောဝ်မတ် ‘စေတောဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူးနူကိလေသဂ်မ္တိုင်နကိုစိုတ်ကောံ ‘ပညာဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသဂ်မ္တိုင်) နကိုပညာ မဟုံမွဲကိုခရ်အာသဝ နကိုဉာဏ်တောင်ကွာ အာစိုပ်တု အဲမိက်ဝံပဒတ်ရ” ရံဝံ ခမိဂ် ယဝ်နွံပွက်မွဲး ဟိုတ်(သဇိုင်ဍေ)နွံမွဲး ပွဲအရာ နွံပွက်ဂ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ်သက်သီ (အရဟတ္တဖလသမာပတ်)ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်စင်္ကမ

၂၉။ ယံခမိတအ် ဖိုအာနိသံသဂ်မ္တိုင် ပွဲပွမကွာ်စကြိမ် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— အာတရ်သေ့မာန်ရ၊ ပတိတ်ဇြဟတ် သွလ္လိမာန်ရ၊ ယဲဘဲစာ်စူးရ၊ စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်သုင်သုင်ကွာန် လုတ်လဲအာ ပွဲမဒးရးမာန်ရ၊ (သမာဓိ) ပွမတန်ကြန် မဂပ်ဝ်ကလိဝံ နပွမကွာ်စကြိမ်ဂ် တန်တံဗွဲမလအ်လမာန်ရ။ ယံခမိတအ် ဣဝံဂ်မ္တိုင်တုန် ဖိုအာနိသံသဂ်မ္တိုင် ပွဲပွမကွာ်စကြိမ် မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်နာဂိတ

၃၀။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသင်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခါ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ မွဲဟန်ကောံခမီသင်မၞိၚ်၎င်း က္လဲဂေတ်ဂေတ် ဒေသစာရိတ် ပွဲရးကောသလဂမၞိၚ်မွဲး အာစိုပ်ကွာန်ဗဗူးမ္မုယုက္ကန္တာနင်္ဂလ သိုင်ကောသလ ဂမၞိၚ်ရ။ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ်တန်တံၣ်ဒိုင် ပွဲသပိုဟ်ဂြိုပ်က္ကန္တာနင်္ဂလ (ဇေရေင်)ကွာန်က္ကန္တာ နင်္ဂလ ရ။ ဗဗူးကောန်ဂကူဂမၞိၚ် ကောန်ကွာန်က္ကန္တာနင်္ဂလ၎် သွောံမိင်ကေတ် ဂလာန် ပရိုင်အိုတ်ရ “ယံမွဲးတအံ ခမီဂေတ်မ ကောန်သိုင်သာကျဝင် မသွခမီ နူဂကူသိုင်သာကျဝင် က္လဲကျိုင်စိုပ် ကွာန်က္ကန္တာနင်္ဂလတဲ သွဒတ်တန်တံၣ်ဒိုင် ပွဲသပိုဟ်ဂြိုပ်က္ကန္တာနင်္ဂလ ဇေရေင်ကွာန် က္ကန္တာနင်္ဂလ ရ။

ဗရရမျာင်ဒယုတ်ခိုဟ်ဆဲး တြဲနဲဂေတ်မၞိၚ် ဗျာပ်တြးပြးဇးတိတ် ရဲဝံရ ‘တီလ မ္မံပိုင်ကျိတြဲဟ် ဟိုတ်နူဟိုတ် မထေက်ကိုဒုင်ပူဇေင်လေဝ် ‘အရဟံ’ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဂြင်တိကေတ် (ခရ်ဂမၞိၚ်အိုသို) အလိုဇကုမသုာ်စုတ်လေဝ် ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မချိုက်ပေင်တကောံ ‘ဝိဇ္ဇာ’ လညာတ်ညဏ် ‘စရဏ’ ဒေတ်လေဝ် ‘ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န’ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ်သွးဂလာန်မခိုဟ်ဆဲးလေဝ် ‘သုဂတ’ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတိကေတ်လောကပိလေဝ် ‘လောကဝိဒ္ဓ’ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်ပူဂိုလ်မပြဲ ဟံမ္မံပတောံစတ် မလေပ်ဝေတ်ဗတောန် ညးမထေက်ကိုဒွေံဗတောန်လေဝ် ‘အနတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ’ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်အာစာမ္မိဟ်ဒေဝတ်ဂမၞိၚ်လေဝ် ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာန်’ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ်ကိုတိကေတ် ခရ်သစ္စပန်ပြကာလေဝ် ‘ဗုဒ္ဓေါ’ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မ္မံကိုပိုင်ကြိဇ်မဇေင်လေဝ် ‘ဘဂဝါ’ မွဲးရ’ ရဲဝံ (ဗျာပ်တြးပြးဇးတိတ်ရ)။

ကျိတြဲဟ် လိုက်ဒေဝတ် မဒ်မွဲဟန်ကောံဒေဝတ် ဒေဝတ်မာရ် မြီ ကောံလိုက်မ္မိဟ် မဒ်မွဲဟန်ကောံသမဏဗြာဟ္မဏ သိုင်မၞိၚ် မ္မိဟ်မၞိၚ် အလိုဇကုတိကေတ် နကိုညဏ် တေင်တဲ သွကေတ်ဇေဝ်မတ်တဲ ဟိုတ်ဝံရ။ ကျိတြဲဟ် တွံတခရ် မ္မံကိုပွမဆဲးတမ် ပွမဆဲး လဒေါပ် ပွမဆဲးကောတ် မချိုက်ပေင်တကောံအရထ မချိုက်ပေင်တကောံသဒ္ဓါရ။ စောန်ထွေးကိုဒေတ်မပြဲ မသအးဇး မချိုက်ပေင်အလိုအိုသိုရ။ ပွမသောံဗိုလောပ်ကေတ် ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမၞိၚ် မ္မံသဘ်သင်္ဂ ခိုဟ်သန်ဟေင်ရ” ရဲဝံ (သွောံမိင်ကေတ်အိုတ်ရ)။

ပွဲကာလ၎် ဗဗူးကောံကောန်ဂကူဂမၞိၚ် ကောန်ကွာန်က္ကန္တာနင်္ဂလ၎် ပွဲကာလ မကလိလောန်ဗွဲဟ် ဂိုင်ကေတ်စူအာဟာရဘောဇိန် ဗွဲမၞိၚ်တဲ ပှော်ပြာပ်အာ သပိုဟ်ဂြိုပ် က္ကန္တာနင်္ဂလတဲ မ္မံကိုဗရရမျာင် မသကာတ်မြဟ်ဇေဝ်လဲၣ်မၞိၚ်ဒ်တဲ တန်တံၣ်ဒိုင် ပွဲလပါ်မွဲး ပါင်မုက်တြင်အိုတ်ရ။ ပွဲအခါဒ် တီလပိုင်နာဂိတ ဒ်ညးကောန်စိုတ်ဥပကာ ကုတီလမ္မံပိုင် ကျိတြဲရ။ ပွဲအခါဒ် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ကော်သွာန်တိုန် တီလပိုင်နာဂိတရ “ယံနာဂိတ

သုတ်ညင်ရသောတမ္မာဂမ္ဘိုင် ပဲ့ဌာန်ပွင်ကမ္ဘိုင်ကို ညးဂမ္ဘိုင်မျှကိုဗရရမုာ် မသကာတ်မြဟ် ဇော်လဲၣ်တုန် ညးလိုအိုတ်ဂ်ရော” ရဝံ (သုာ်ရ)။

ယွံကျာ်မျှပိုင် ညးဂမ္ဘိုင်ဝံတုန် ဗဗျးကောံကောန်ဂကူ ကောန်ကွာန်ကုဏ္ဍာနီလ ဂမ္ဘိုင်ရ။ ဂိုင်ကောတ်နင် စူအာဟာရဘောဇိန် ဗွဲမဂ္ဂိုင်တဲ ရန်တံကိုတီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲကို ခမီသင်ကိုတဲ တန်တံဒိုင် ပဲ့လပါ်မုးပါင်မုက်တြင်အိုတ်ရ ရဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။

ယွံနာဂိတ အဲဟံမိက်ဆက်ဆောံ ကောံသကအံတို့ဝါရ (ဒယုတ်)ရ၊ သကအံတို့ဝါရ (ဒယုတ်)လေဝ် ဩဝ်လွဆက်ဆောံ ကောံအဲမ္မဲစွဲညိ။ ယွံနာဂိတ ညးကလိဝံ တသိုခ် ‘နေက္ခမ္မ’ ပွမတိတ်ဗျး(နူကာမဂုဏ်) တသိုခ် ‘ပဝိဝေက’ ပွမလှ၊ တသိုခ် ‘ဥပသမ’ ပွမစိုဟ်လလမ် တသိုခ် ‘သမ္မေဓ’ ပွမတီဝံ အတိုင်ပွက် ဟံဒ်လှောင်လို့တ် ဟံဒ်ဒေသနာဇိတ်ဟံမာန်ဂ် သာယျေန်(ဒင်စသိုင်) တသိုခ်ပွမဟံသအးဇုး တသိုခ်ပွမဒကဲ့ တသိုခ်လာတ်ပူဇ်သကာ ဒယုတ်ဂ်ရ။ အဲမကလိဝံ တသိုခ် ‘နေက္ခမ္မ’ ပွမတိတ်ဗျး(နူကာမဂုဏ်) တသိုခ် ‘ပဝိဝေက’ ပွမလှ၊ တသိုခ် ‘ဥပသမ’ ပွမစိုဟ်လလမ် တသိုခ် ‘သမ္မေဓ’ ပွမတီအတိုင်ပွက် ဟံဒ် လှောင်လို့တ် ဟံဒ်ဒေသနာဇိတ်ဂ် သာယျေန်(ဒင်စသိုင်) တသိုခ်ပွမဟံသအးဇုး တသိုခ်ပွမဒကဲ့ တသိုခ်လာတ် ပူဇ်သကာ ဒယုတ်ဂ်ရော ရဝံ (သုးရ)။

ယွံကျာ်မျှပိုင် တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲ မျှကိုပိုင်တြဲပြကာဂ် ပဲ့ကာလလှဟ်ဝံ ဩဝ်အေင် ဒင်ညိ။ တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲ မလေဝ်သုးတဂလာန်မခိုဟ်ဆဲ ပဲ့ကာလလှဟ်ဝံ ဩဝ်အေင် ဒင်ညိ။ ယွံကျာ်မျှပိုင် ပဲ့အခိုင်လှဟ် နှိအခိုင်သွက်တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲ အေင်ဒင်ရ၊ ယွံကျာ်မျှပိုင် ပဲ့အခိုင်လှဟ် ဗဗျးကောံကောန်ဂကူ ကောန်ညးနီဂို ကောန်ညးရး(ဇနပိဒ်)ဂမ္ဘိုင် သိုမျှကိုစိုတ် မလှောင်အာ ဌာန်တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲ မဏ္ဍအာဂ်ဂ်အိုတ်တဲဟေင် ကြက်ဗက်အာအိုတ်ရ။

ယွံကျာ်မျှပိုင် ဗြဲဂုဏ်ဗွဲမဇော်ထတ်မုး သုတ်ညင်သုာ်ဂမ္ဘိုင်ဇော်အာ ဌာန်သဝ် ကယျောင်အိုတ်ကို။ ယွံကျာ်မျှပိုင် တုပ်တသံဝံဟေင်ရ ဗဗျးကောံကောန်ဂကူ ကောန်ညး နီဂို ကောန်ညးရးဂမ္ဘိုင် မျှကိုစိုတ် မလှောင်အာ ဌာန်တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲ က္ဍအာဂ်ဂ်အိုတ် တဲဟေင် ကြက်ဗက်အာအိုတ်ရ။ ပွမဒ်သံဂ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော? ယွံကျာ်မျှပိုင် သီလ ပညာ တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်ပွမဇော်ရ ရဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။

ယွံနာဂိတ အဲဟံမိက်ဆက်ဆောံ သကအံတို့ဝါရ (ဒယုတ်)ရ၊ သကအံတို့ဝါရ (ဒယုတ်)လေဝ် ဩဝ်လွဆက်ဆောံကောံအဲမ္မဲစွဲညိ။ ယွံနာဂိတ ညးကလိဝံတသိုခ် ‘နေက္ခမ္မ’ ပွမတိတ်ဗျး(နူကာမဂုဏ်) တသိုခ် ‘ပဝိဝေက’ ပွမလှ၊ တသိုခ် ‘ဥပသမ’ ပွမစိုဟ်လလမ် တသိုခ် ‘သမ္မေဓ’ ပွမတီ အတိုင်ပွက်ဟံဒ်လှောင်လို့တ် ဟံဒ်ဒေသနာဇိတ်ဟံမာန်ဂ် သာယျေန် (ဒင်စသိုင်) တသိုခ်ပွမဟံသအးဇုး တသိုခ်ပွမဒကဲ့ တသိုခ်လာတ် ပူဇ်သကာ ဒယုတ်ဂ်ရ။ အဲ မကလိဝံတသိုခ် ‘နေက္ခမ္မ’ ပွမတိတ်ဗျး(နူကာမဂုဏ်) တသိုခ် ‘ပဝိဝေက’

ပွမလှူ တသိုခ်‘ဥပသမ’ ပွမစိုဟ်လလံ တသိုခ်‘သမ္မေဓ’ ပွမတီ အတိုင်ပွက်ဟံဒ်လှောင်လို့တ်
ဟံဒးသောင်စိုတ်ဂ် သာ်လှိုဝံသာယေျန် (ဒင်စသိုင်) တသိုခ်ပွမဟံသအးဇူး တသိုခ်ပွမဒကဲ့
တသိုခ်လာတ် ပူဇ်သကာ ဒယံတိုက်ရော။

ယံနာဂိတ (အဆက်ဖို) စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်စသုင် သုဲ ကွာန်တုန် တရဲဇော် တရဲ
သုတ်ဟောင်ရ၊ တရဲဇော်တရဲသုတ်ဝံ အဆက်ဖို (စူအာဟာရ မဂပ်ဝ်စသုင် သုဲ ကွာန်)ဂ်ရ။
ယံနာဂိတ (အဆက်ဖို) သတ်သင်္ခါရဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန်တုန် ပွမလိုလ် ပွမသဲတြာ
ပွမဂိုင်စံင်တူ ပွမလရိအ်ယံ ပွမဒ်ဒိခ် ပွမဟံမိပ်စိုတ် ပွမသောင်စိုတ်ဗွဲသကာတ်မြဟ်
ဂမ္ဘိုင်ဟောင်ရ၊ ဒ်ဒ်ဝံ အဆက်ဖို (ပွမသျှိုက်ဆာန်)ဂ်ရ။

ယံနာဂိတ ကုညးပတိတ်ဇြဟတ် ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါ ပွမသုလ္လီ ပွဲအာရီနိမိတ် မဟံဆဲးဂ်
ပွမကျုဟ်မေ့အိုန်ဇေရ ပွဲအာရီနိမိတ်မဆဲး တန်တဗွဲမဒးရးရ၊ ဒ်ဒ်ဝံ အဆက်ဖို (ပွမသုလ္လီ)
ဂ်ရ။ ယံနာဂိတ မှုံအလေံမှ်သေ့ဝ် ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါ ရဲဝံမွဲအနိစ္စ ပွဲအာယတနဂမ္ဘိုင်တြဲပြကာ
မဒ်ဟိုတ်‘ဖဿ’ ပွမတုတ်ဒွံ ကတိုဒ်ဂ်ဒ်တုဲ ကုညးပဒတ်ဂ် ပွမကျုဟ်မေ့အိုန်ဇေရ ပွဲ‘ဖဿ’
ပွမတုတ်ဒွံ တန်တဗွဲမဒးရးရ၊ ဒ်ဒ်ဝံ အဆက်ဖို (ပွမပဒတ်သီမမှ်သေ့ဝ် ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါ)ဂ်ရ။

ယံနာဂိတ မှုံအလေံမှ်သေ့ဝ် ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါ ပွမဒ် ပွမလို ပွဲခန္ဓဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာ
မဒ်အာရီဓရေပုဒါဒ် (ပွမစေဲလံသကာတ်မြဟ်)ဂ်ဒ်တုဲ ကုညးပဒတ်ဂ် ပွမကျုဟ်မေ့ပွမ
အိုန်ဇေရ ပွဲဥပါဒါဒ် ပွမစေဲလံ ဗွဲသကာတ်မြဟ် တန်တဗွဲမဒးရးရ၊ ဒ်ဒ်ဝံ
အဆက်ဖို (ပွမပဒတ် သီမှ်သေ့ဝ်ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါ)ဂ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

ပဉ္စဂီကဝဂ် မရနက်ကိုပိ တဲရောင်။

၄။ သုမနဝဂ် ၁။ သုတ်သုမန

၃၁။ ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမှုံပိုင်ကျ်တြဲ သွဒတ်တန်တဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ်
အနာထပိဏ္ဍိကသေဠီ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ကောန်ဂုတ်သိုင်သုမနာဂ်
တို့ပိုင်ကေတ် ကွီရထာမသုန်ကွံ ကောန်ဂုတ်သိုင်မသုန်ကွံတုဲ ဖှော်ပြာပ်အာဇေရင် တီလ
မှုံပိုင်ကျ်တြဲတုဲ လှောင်သွဝတ်တုဲမွဲး သီမဂဇေဒ်ဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲး—

“ယံကျ်မှုံပိုင် ပွဲသာသနာဝံ ကွးသာဝက တီလမှုံပိုင်ကျ်တြဲဂမ္ဘိုင်ဓါတုဂ် မှုံကို
သဒ္ဓါတုပ်သုဟ် သီလတုပ်သုဟ် ပညာတုပ်သုဟ်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲတုဂ် လေဝ်ကိုဒါဒ်တုဲ
ညးမွဲတုဂ်တုန် ဟံလေဝ်ကိုဒါဒ်ရ။ ညးဂမ္ဘိုင်ဓါတုဂ် ခန္ဓကုလီလ်တုဲ ပွဲကြနုချိုတ်တုဲဂ်

အာစိပ်လိုက်၍သွင် မဒ်လအာဂတိခိုက်ဆဲအိုတ်ရ။ ယွံကျာ်မုံပိုင် တင်တောင်တုဟ်ညးဂမၠိုင် ဓါတု မဒ်ဒေဝတံဂ် နိမာန်ဒွံင်ဟာ၊ တင်တုဟ်ခြာ နိမာန်ဒွံင်ဟာ” ရဝံ ဂရင်ပွဲ တီလ မုံပိုင်ကျာ်တြဲရ။

“ယွံသုမနာ နိမာန်ရ” ရဝံ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွးရ။ ယွံသုမနာ ညးလေပ်ကို ဒါနံဂ် စိုန်ဒ်ဒေဝတံတုဟ်တုဟ်ကိုလေပ် နကိုဟိုတ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာမတွံဂး အာယုက် မဒ်ပွဲဒေဝတံ၊ ရုပ်သ် မဒ်ပွဲဒေဝတံ၊ တသိုမ် မဒ်ပွဲဒေဝတံ၊ တွံဝါရ(ဒယှ်တု) မဒ်ပွဲဒေဝတံ၊ ပွမဝံအလိုအသီ မဒ်ပွဲဒေဝတံဂ် ဓလီုချိုက်ကေတ် ညးဟံလေပ်ကိုဒါနံဂ်မာန်ရ။ ယွံသုမနာ ညးလေပ်ကိုဒါနံဂ် စိုန်ဒ်ဒေဝတံ တုဟ်တုဟ်ကိုလေပ် နကိုဟိုတ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဓလီုချိုက်ကေတ် ညးဟံလေပ်ကိုဒါနံဂ်မာန်ရ ရဝံ သွးရ။

ယွံကျာ်မုံပိုင် ညးဂမၠိုင်ဓါတုဂ် စုတိချိုတ်တသိုတ်စှ်ကျင် နူဒ်ဒေဝတံဂ်တဲ ယဝ်စိုပ်ကျင် ဒ်ဒ်မိုဟ်ဝံဒ်အိုတ်မွဲး တင်တောင်တုဟ် ညးဂမၠိုင်ဓါတုမဒ်မိုဟ် နိမာန်ဟာ၊ တင်တုဟ်ခြာ နိမာန်ဟာ ရဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။ “ယွံသုမနာ နိမာန်ရ” ရဝံ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွးရ။ ယွံသုမနာ ညးမလေပ်ကိုဒါနံဂ် စိုန်ဒ်မိုဟ်တုဟ်တုဟ်ကိုလေပ် နကိုဟိုတ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာမတွံဂး အာယုက် မဒ်ပွဲမိုဟ်၊ ရုပ်သ် မဒ်ပွဲမိုဟ်၊ တသိုမ် မဒ်ပွဲမိုဟ်၊ တွံဝါရ (ဒယှ်တု) မဒ်ပွဲမိုဟ်၊ ပွမဝံအလိုအသီ မဒ်ပွဲမိုဟ်ဂ် ဓလီုချိုက်ကေတ် ညးဟံလေပ်ကိုဒါနံဂ် မာန်ရ။ ယွံသုမနာ ညးလေပ်ကိုဒါနံဂ် စိုန်ဒ်မိုဟ်တုဟ်တုဟ်ကိုလေပ် နကိုဟိုတ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဓလီုချိုက်ကေတ် ညးဟံလေပ်ကိုဒါနံဂ်မာန်ရ ရဝံ (သွးရ)။

ယွံကျာ်မုံပိုင် ညးဂမၠိုင်ဓါတုဂ် နူအဝေါင်ဘဝခရ် (တိတ်အာတဲ) ယဝ်သွခမီ ပွဲအဝေါင်ဘဝခမီအိုတ်မွဲး တင်တောင်တုဟ် ညးဂမၠိုင်ဓါတုမဒ်ခမီ နိမာန်ဟာ၊ တင်တုဟ်ခြာ နိမာန်ဟာ ရဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။ “ယွံသုမနာ နိမာန်ရ” ရဝံ သွးရ။ ယွံသုမနာ ညးမလေပ်ကိုဒါနံဂ် စိုန်ဒ်ခမီတုဟ်တုဟ်ကိုလေပ် နကိုဟိုတ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာ ဓလီု ချိုက်ကေတ် ညးဟံလေပ်ကိုဒါနံဂ် မာန်ရ။ (ဩဝ်ဒင်ဒါနံညီ ရဝံ) ဒးဒင်အာတ်ပါန်အခေါင် ဂ်ဒ်တဲဟေင် ဝံပြဘိုက်သုာ် ဂျိုင်ရ။ ဟံဒးဒင်အာတ်ပါန်အခေါင်တဲ ဝံပြဘိုက်ဂ်တုန် ဗွတ်ညီနာင်ဟေင်ရ။ ဒးဒင်အာတ်ပါန်အခေါင်ဂ်ဒ်တဲဟေင် ဝံပြဘိုက်ပိဏ္ဏပါဒ် ဂျိုင်ရ။ ဟံဒးဒင်အာတ်ပါန်အခေါင်တဲ ဝံပြဘိုက်ဂ်တုန် ဗွတ်ညီနာင်ဟေင်ရ။ ဒးဒင်အာတ်ပါန် အခေါင်ဂ်ဒ်တဲဟေင် ဝံပြဘိုက်ဘာ် ဂျိုင်ရ။ ဟံဒးဒင်အာတ်ပါန်အခေါင်တဲ ဝံပြဘိုက်ဂ်တုန် ဗွတ်ညီနာင်ဟေင်ရ။ ဒးဒင်အာတ်ပါန်အခေါင်ဂ်ဒ်တဲဟေင် ဝံပြဘိုက်ဂဉ္စဲ မဒ်ပွင်ပွဲလမျို မစှ်စးကိုယဲဂ် ဂျိုင်ရ။ ဟံဒးဒင်အာတ်ပါန်အခေါင်တဲ ဝံပြဘိုက်ဂ်တုန် ဗွတ်ညီနာင်ဟေင်ရ။

သဟခရ်ဂမၠိုင် မပဒတ်မဲ့စွံဂ် နကိုအကာဲအရာဇကု မသျှိုက်မျိုက် ဒးဇုပ်ဟေင် သွတ် ကုခမီ မလေပ်ကိုဒါနံဂ် ဂျိုင်ရ။ သွတ် နကိုအကာဲအရာဇကု မဟံသျှိုက်မျိုက်ဒးဇုပ်ဂ်တုန်

ဗုဒ္ဓညိနာဏ်ဟေင်ရ၊ သွတ်နအကကဲအရာပါင် မသျှိုက်မျိုက်ဒးဝှပ်ဂှ် ဂြိုင်ရ၊ သွတ် နအကကဲ အရာပါင် မဟံသျှိုက်မျိုက်ဒးဝှပ်ဂှ်တုန် ဗုဒ္ဓညိနာဏ်ဟေင်ရ၊ သွတ် နအကကဲအရာစိုတ် မသျှိုက်မျိုက်ဒးဝှပ်ဂှ် ဂြိုင်ရ၊ သွတ် နအကကဲအရာစိုတ် မဟံသျှိုက်မျိုက်ဂှ်တုန် ဗုဒ္ဓညိနာဏ် ဟေင်ရ။ သပ္ပမ္မာ ပုမပုဇ္ဇမသျှိုက်မျိုက်ဒးဝှပ်ဂှ် ဂြိုင်ရ၊ သပ္ပမ္မာ ပုမပုဇ္ဇ မဟံသျှိုက်မျိုက်ဒးဝှပ် ဂှ်တုန် ဗုဒ္ဓညိနာဏ်ဟေင်ရ။ ယံသုမနာ ညးလေပ်ကိုဒါန်ဂှ် စိုန်ဒိခမီတုပ်သုဟ်ကိုလေပ် နကိုဟိုတ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ ခေလိုချိုက်ကေတ် ညးဟံလေပ်ကိုဒါန်ဂှ်မာန်ရ ရဝံ (သွးရ)။

ယံကျာ်မုၢ်ပိုင် ညးဂမၠိုင်ဓါတုဂှ် ယဝ်အာစိုပ်ဒဒ်တုအရှန်အိုတ်မွဲး တင်တေင်တုဟ် ညးဂမၠိုင်ဓါတု မအာစိုပ်ဒဒ်တုအရှန်ဂှ် ဒိမာန်ဟာ၊ တင်တုဟ်ခြာ ဒိမာန်ဟာ ရဝံ (ဂရင်ဗ္ဗိရ)။ ယံသုမနာ ပွဲအရာဝံ ဗွဲစုတ်အရဟတ္တဖိုလ် ပုမတိတ်ဗူးနူကိလေသ (ညးမွဲ)ကေုာ် အရဟတ္တဖိုလ် ပုမတိတ်ဗူးနူကိလေသ (ညးမွဲ) တေင်တုဟ်ခြာဗုဒ္ဓညိနာဏ်ရ ရဝံ အဲ ဟံသွးရ ရဝံ (သွးရ)။

ယံကျာ်မုၢ်ပိုင် ထေက်ကိုအမ်သပ်ကေံရ၊ ယံကျာ်မုၢ်ပိုင် ဟံကေင်ဒိမ္မဲလေ့ဂှ် ဒိကျင် ရသံ၊ သွက်ဂွံကိုဒါန် ဒါန်ဂမၠိုင်ဝံ ဗဗွဲတ်ဗွဲမလောန်ဟေင်ရ၊ သွက်ဂွံသုကုသိုလ်ဂမၠိုင် ဗဗွဲတ် ဟေင်ရ၊ ပုကုသိုလ်ဂမၠိုင် ကုညးဒိဒေဝတ်လေပ် လေပ်သုဥပကာဂုဏ် ကုညးဒိမ္မိဟ်လေပ် လေပ်သုဥပကာဂုဏ် ကုညးဒိခမီလေပ် လေပ်သုဥပကာဂုဏ်အိုတ်ရသံ ရဝံ (ဂရင်ဗ္ဗိရ)။ ယံသုမနာ ဂလာန်ဂှ် ညံပြအတိုင်ဂှ်ရ။ ယံသုမနာ သွက်ကိုဒါန် ဒါန်ဂမၠိုင်ဝံ ဗဗွဲတ်ဟေင်ရ၊ သွက်ဂွံသုကုသိုလ်ဂမၠိုင် ဗဗွဲတ်ဟေင်ရ၊ ပုကုသိုလ်ဂမၠိုင် ကုညးဒိဒေဝတ်လေပ် လေပ်သု ဥပကာဂုဏ် ကုညးဒိမ္မိဟ်လေပ် လေပ်သုဥပကာဂုဏ် ကုညးဒိခမီလေပ် လေပ်သု ဥပကာဂုဏ်အိုတ်ရ ရဝံ (သွးရ)။

တီလမုၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲ မုၢ်ကိုပိုင်တြဲပြကာ တံဂှ်ဂလာန်ခရဝံရ၊ တီလမုၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲ မလေပ်သွးတ်ဂလာန်မနိဟ်ဆဲး တံဂှ်ဂလာန်ခရဝံတဲ သအာင်နူဂှ် တီလမုၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲ မဒိအာစာ (မ္မိဟ် ဒေဝတ် ဗြိုဂမၠိုင်) တံတိုန်ဂလာန်ဝံရ—

“ဗွဲလောကဝံ သွိုင်ဂိတု မစာ်စူးနူကျိုက်လေ့င် မအာတ် နတရ်အာကာသဂှ် နကိုလျးအရံင် သုဟ်ညံင်ရ ရာဏ်ဆဲးလောန်တ် ဂကောံသွိုင်နက်သတ်ဂမၠိုင် အိုသိုကို။

တုတ်သတ်ဟေင် ဗွဲလောကဝံ ချိုက်ပေင်တ် ကေုာ်သီလတဲ ပုဂိုလ်မုၢ်ကို ခရ်သဒ္ဓါဂှ် နပုမကိုဒါန်သွးပွးဂှ် ရာဏ်ဆဲးလောန်တ် ညးမုၢ်ကိုပုမသအေတ်သပါန် အိုသိုရ။

ဗြမ္မာကိုဇွန်ပွဲဇက်လလီ မချိုက်ပေင်တကောံ အထောင့်မတ်ဗြ နီမတ်ဗြ မဟံက ကွံဂမိုင်ဂ် သိုမဗဂူဖျေုနင် သိုဂဂိုဂရိုင်ဂ် သွဟ်ညင်ရဲကိုပေင်တ တိကုန်သျှင်ကို တိခလံက်သင်ကို။

တုပ်တသ်ဝံဟောင် ကွးသာဝက တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ မချိုက်ပေင်တကောံ လညာတ်ဉာဏ် (သောတာပတ္တိ)ဂ် နကိုဟိုတ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာ ခလီုချိုက်ကောတ် ညးသအေတ်သပါန်မာန်ရ။

ညးဂ် ဗွဲစုတ် ပိန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်ဂမိုင် (မဂပ်ဝ်ကိုလင်ဒါန်)ဂ် ဂပ်ဝ်ပလံင်ဗစိပ် ကိုဂ်ဒ်တဲ နကိုအာယုက်ကို နကိုသကအ်တိဝါရ (ဒယံတ်)ကို နကိုရုပ်သင်ကို နကိုတသိုခ်ကို ဝံအိုဟ်တိုဟ် ပွဲချင်သွပ် အပွဲဘဝပရလိုက်ရ။”

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်စုန္ဒီ

၃၂။ ပွဲကာလမ္မဲအခိုင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာဝေဠဝန် န်ဒွဲဒတ်တန်ကိုစုကိုပြိပ်ဂမိုင် ဇရေင်ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ကောန်ဂုတ်သိုင်စုန္ဒီဂ် တိပိုင်ကောတ် ကိရထာမသုန်ကွံ သွတ်ဗြမသုန်ကွံတဲ ဟောံပြာပ်အာ ဇရေင်တီလ မုံပိုင်ကျာ်တြဲတဲ လောဝ်သွဝတ်တဲမွဲး သိုမဂအေံဒိုင် ပွဲဒွဲမဗဗွဲမ္မဲဂ်—

“ယွံကျာ်မုံပိုင် ကောန်သိုင်ဗွဲစုန္ဒ မဒ်ဒေပိယံဒိုက်တအ်ဂ် ဟိုသွးရဲဝံရ ‘ညးတြဲကိုဒ် ညးဗြကိုဒ် ညးမဓိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ပြာပ်ခသွစွဲစွဲကိုကျာ်ရ၊ ပြာပ်ခသွစွဲစွဲကိုခရဲရ၊ ပြာပ်ခ သွစွဲစွဲကိုသင်ရ၊ ဝေင်ပါကောံ နူပွမစိုတ်လမူညးရ၊ ဝေင်ပါကောံ နူပွမဂိုင်ကွတ်ကောတ် ဂြပ်ညးဟံကိုရ၊ ဝေင်ပါကောံ နူပွမဒေတ်ဗွဲမဟာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင်ရ၊ ဝေင်ပါကောံ နူပွမ ဟိုဂလာန် ဟံ့သုာ်ဟံ့ပြရ၊ ဝေင်ပါကောံ နူပွမသင်စ သိအရက် မဒ်ဟိုတ်ပွမစူမာဲရ၊ ညးဂ် ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲတြဲနူချိုတ်တဲဂ် ဝံအာစိပ်ဘုံသုဂတိ မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲးဟောင်ရ၊ ဟံ့ဒးအာစိပ် ဘုံဒုဂတိ မဒ်လအာဂတိဟံ့ခိုဟ်ဆဲးရ’ ရဲဝံ (သွးရ)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် အဲဒိုက်ဂ် ဂရင်ပိသွာန် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် ညးမုံသတ်လျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲကျာ်သင်လိုက် ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲတြဲနူချိုတ်တဲဂ် ကတိန် ပွဲဘုံသုဂတိ မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲးဟောင်တဲ ဟံ့ဒးကတိန် ပွဲဘုံဒုဂတိ မဒ်လအာဂတိဟံ့ခိုဟ်ဆဲးရော၊ ညးမုံသတ်လျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲခရ်သင်လိုက် ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲတြဲနူချိုတ်တဲဂ် ကတိန် ပွဲဘုံသုဂတိ မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးဟောင်တဲ ဟံ့ဒးကတိန် ပွဲဘုံဒုဂတိ မဒ်လအာဂတိဟံ့ခိုဟ်ဆဲးရော၊ ညးမုံသတ် လျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲသင်သင်လိုက် ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲတြဲနူချိုတ်တဲဂ် ကတိန်ပွဲဘုံသုဂတိ

မဒ္ဒိလအာဂတိခိုဟ်ဆဲးဟောင်းတဲ ဟံဒးကတိန် ပွဲဘုံဒုဂ္ဂတိ မဒ္ဒိလအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲးဂံရော၊ ညးမုံသဘ် မဒ္ဒေတရနုကိဗပေင် ပွဲသီလဂမ္ဘိုင်သင်္ဂဏီ ခန္ဓဇကုလီလင်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂံ ဝံကတိန် ပွဲဘုံသုဂတိ မဒ္ဒိလအာဂတိခိုဟ်ဆဲးဟောင်းတဲ ဟံဒးကတိန် ပွဲဘုံဒုဂ္ဂတိ မဒ္ဒိလအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲးဂံရော” ရဲဝံ ဂရင်ဗွီ တီလမုံပိုင်ကျင်တြရ။

ယံစုန္တိ လတူသတ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို သတ်မဟံမ္မေကိုဇိုင် သတ်မုံကိုဇိုင်ခါတူင် သတ်မုံ ကိုဇိုင်ပန်တူင် သတ်မုံကိုဇိုင်မဂ္ဂိုင် သတ်မုံကိုရုပ် သတ်မဟံမ္မေကိုရုပ် သတ်မုံကိုသညာ သတ်မဟံမ္မေကိုသညာ သတ်သညာမရန်မိုတုန်ဟံမ္မေ ဟံမ္မေကိုသညာမဇိပ်ဟံသေင်ဂံ တီလမုံကျင်တြ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂ္ဂိုင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို) အလိုဇကု မသု စုတ်ဂံ ပြအိုတ်ရ ရဲဝံ ဂပ်ဝံသွးရ။ ယံစုန္တိ ညးလျင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲကျင်ဂမ္ဘိုင်ဂံ လျင်ဖြင် သျှိုက်ပွဲပြအိုတ်မူးအိုတ်ရ၊ ကုညးလျင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲပြအိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ဖိုမပြဒ်မာန်ရ။

ယံစုန္တိ လတူခရ်‘သင်္ခတ’ မဂပ်ဝံပြုပြင်ဂမ္ဘိုင်အိုသို မဂ်မုံကိုအင်္ဂုတ္တံသင်္ဂဏီ ပြအိုတ် ရဲဝံ ဂပ်ဝံသွးရ၊ ယံစုန္တိ ညးလျင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲအရိယမဂ္ဂင်ဒွံသင်္ဂဏီဂံ လျင်ဖြင် သျှိုက်ပွဲပြအိုတ်မူးအိုတ်ရ၊ ကုညးလျင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲပြအိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ဖိုမပြဒ်မာန်ရ။ ယံစုန္တိ လတူခရ်‘သင်္ခတ’ မဂပ်ဝံပြုပြင် ခရ်‘အသင်္ခတ’ မဟဂပ်ဝံပြုပြင်ဂမ္ဘိုင်အိုသို ခရ်ဝိရာဂ မတွံဂးနိဗ္ဗာန် နှိအရာစာ်စူးနုပမစုမာန် နှိအရာပါပွေင်ကေံပွမဗျိုထင် နှိအရာထိုက် ကယျာကေံ ပွိုက်ပွမရာဒနာ နှိအရာရိဟ်ဝဋ်ပိုတ် နှိအရာတဏှာအိုတ် နှိအရာဟံဇေန်စပ် နှိအရာဒဒိခပ်သီ ပွိုတ်လလမ်ဂံ ပြအိုတ် ရဲဝံ ဂပ်ဝံသွးရ။ ယံစုန္တိ ညးလျင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲခရ်ဝိရာဂ မတွံဂးနိဗ္ဗာန်ဂမ္ဘိုင်ဂံ လျင်ဖြင်သျှိုက်ပွဲပြအိုတ်မူးအိုတ်ရ၊ ကုညးလျင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲပြအိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ဖိုမပြဒ်မာန်ရ။

ယံစုန္တိ လတူသင်ဂိုဏ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို သင်သာဝကကွးတီလမုံပိုင်ကျင်တြ ဗွဲဒုင် ပန်ဒုင် ဗွဲရိဟ်လိဟ်ပူဂိုလ်ဗုဒ္ဓံ မထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မရင်တူင်နင် (နူဇေမ္မေ) မထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဝတ္ထုမစီရင်လင် တူဟ်နသွက်ကွဲထီ၊ မထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မရန်တံ သွက်ဘဝပရလိုက်၊ မထေက်ဒင်ပင်ခွအ်ခွေံတဲ၊ မဒ်ညင်ရဲတိဗုထိုက်ပြ ဟံမ္မေ ပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ဂံ ပြအိုတ် ရဲဝံ ဂပ်ဝံသွးရ။ ယံစုန္တိ ညးလျင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲသင်သာဝက ကွးတီလမုံပိုင်ကျင်တြဂမ္ဘိုင်ဂံ လျင်ဖြင်သျှိုက်ပွဲပြအိုတ် မူးအိုတ်ရ၊ ကုညးလျင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲပြအိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ဖိုမပြဒ်မာန်ရ။

ယံစုန္တိ လတူသီလဂမ္ဘိုင်မန္တိ သီလဂမ္ဘိုင် အရိဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံသျှိုက်မိုက် မဟံကပ် သကုတ် မဟံထောင်ပြိုဟ် မဟံစောန်ပြိုက် မဟံခိုက်ဒဝါန် မကိုတိတ်ဗူးနုဒ်ခိုက်တဏှာ တုပညာဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံထိုင်သး မဟဂပ်ဝံစွိတ်သပေါတ် ဗွဲမမာရာ မလေပ်ကတိဗုဒ္ဓိကို သမာဓိဂံ ပြအိုတ် ရဲဝံ ဂပ်ဝံသွးအိုတ်ရ။ ယံစုန္တိ ညးမလေပ်ဒေတ်ရနုကိဗပေင် သီလ

ဂမ္ဘိုင် အရီဂမ္ဘိုင် မဂပိဝသျှိုက်ဂမ္ဘိုင်၌ ဒေဝတရနုကံပပေင် ပွဲပြအိုတ်မူးအိုတ်ရ၊ ကုညး ဒေဝတရနုကံပပေင် ပွဲပြအိုတ်ဂမ္ဘိုင်၌ ဖိမပြဒ်မာန်ရ ရဝံ (သုးရ)။

“တိကေတ်ဂုဏ် (ရတ်ပိပြကာ)မပြဂမ္ဘိုင်၌တဲ ဗွဲစွတ် ကုညးလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲ(ရတ်ပိပြကာ) မပြဂမ္ဘိုင်ကို၊ ကုညးလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲတိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲမပြ မထေက်ဒင်ဒါန်မပြ ဟံမ္ပပတေဝံစတ်ဂမ္ဘိုင်ကို။

ကုညးလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲခရ်မပြ မဒ်ဟိုတ်တသိုခ် မစာ်စူးနုရာဂ ပွမထေန်စပ် ပွမစိဟ်လလမ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ကုညးလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲသင်မပြ မဒ်တိဗုထိုက်ပြ သွက်ဝံ ပတဲသွ ကုသိုလ်မပြဂမ္ဘိုင်ကို။

ကုညးမကိုဒါန် ပွဲ(ရတ်ပိပြကာ) မပြဂမ္ဘိုင်ကို ကုသိုလ် မပြဇော်မောင်ရ၊ ပွမ အာယုက်၌င်မပြကို ပွမရပ်သင်ကျော်ကို ပွမသကအံတိဝီဝါရဂိုင်ကို ပွမဒယံတ်ကို ပွမဒ်တသိုခ်ကို ဖြဟတ်ဇကုကာယ ဖြဟတ်ဉာဏ်ကိုဇော်မောင်ရ။

ဒေဝတ်ကို မှိုဟ်ကို မချိုက်ပေင်တကျော်ပညာ မလေပ်ကိုဒါန် ကု(ရတ်ပိပြကာ) မပြ မချိုက်ပေင်တကျော်ဂုဏ်မပြ၌ အာစိပ်မပြ၌တဲ ဝံမိပ်မြဟ်အိုတ်တိုဟ်ရ”။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ဥဂ္ဂဟ

၃၃။ ပွဲကာလမ္ပဲအခိုင် တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ သွဒတ်တန်တံ၌င် ပွဲဂြိပ်မ္မိစေပ် မ္မိဂြိပ် ဇေရင်ချင်ဘဒ္ဒိယရ၊ ပွဲကာလ၌ ဥဂ္ဂဟ မဒ်ကောန်စမေဏ္ဍကသေဠီ ပှော်ပြာပ်အာဇေရင် တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲတဲ လှောင်သွဝတ်တဲမူး သိုမဂဇေဒ်၌င် ပွဲဒုဒဲမလးမ္ပဲတဲ၌ “ယံကျ်မ္မုပိုင် သွက်တဲယးတေံ တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ မ္ပဟာန်ကျော်တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲမူး ပန်ဇကု ဩဝဏ္ဏဒင်ဒါန်ပိဏ္ဍပါတ်အဲဒိုက်ညိ” ရဝံ ဂရင်ဟိ တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲရ။

တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ နမဒ်ထေဝံသိုတ်သိုတ်၌ ဒင်တဲရ။ ကြနု၌ ဥဂ္ဂဟ မဒ်ကောန်စ မေဏ္ဍကသေဠီ၌ တိကေတ်တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ ဒင်တဲတဲ ဒိုက်ကတိနုဒဲ လှောင်သွဝတ် တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ သွရော်သော်ရ်တဲ ပါစူးအာရ။

ကြနု၌ တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ နမကလိလောန်အာဗွံ၌ ပွဲအခိုင်နူဂယး မိုက်ပလေပ် သပိုင်သုာတဲ ထွိုင်ကေတ်ပပေင်သုာတဲမူး ဣပြာပ်စအာသိုဥဂ္ဂဟ မဒ်ကောန်စမေဏ္ဍက သေဠီတဲ ဂဇေဒ်၌င် ပွဲဒုဒဲမလးပညပ်စုံလင်သုာရ။ ပွဲကာလ၌ ဥဂ္ဂဟ မဒ်ကောန်စ မေဏ္ဍကသေဠီ၌ အလိုဇကု ကျော်နိဗ္ဗိတဥပကာ တြာပ်ဖာပ်ဗွ တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ နကို

စူအာဟာရဘောဇိန်မပြု၍ စိုကိုတြိပိတံ စိုကိုဒေဆေဝိတာ ပဒေါကေံရ။ ကြံနုဂ္ဂံ ဥဂ္ဂဟ မဒ္ဒိကောန်စမေဏ္ဍကသေဠိဂ္ဂံ ပွဲအခင်တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ကိုပိုန်တဲ ပါကေံတဲနူပဗေင် တဲဂ် သိုမဂဇာ်ဒွဲင် ပွဲဒွဲမပဗ္ဗေဲဂ္ဂံ “ယံကျာ်မ္ပုပိဉ် ကောန်ဂုတ်အဲဒိုက်ဂမ္တိုင်ဝံ ကြက်ဒး ဗက်အာ တြံတုသိုဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဩဝေတ်ဒွေံပတောန် ဟိုဇ္ဇောန်ထွေး ကောန်ဂုတ်ဂမ္တိုင်ညါ၊ ပွမဝေတ်ဒွေံပတောန် ဟိုဇ္ဇောန်ထွေးသၢ်ဂ် ဒွဲတ်သွက်ဒတဲမြမောင် သွက်ဝံဒွဲတ်သၢ်ခါ၊ ဗွဲမလၢ်လကာဖာ ကုကောန်ဂုတ်ဂမ္တိုင်ရ” ရဝံ ဂရင်ပွဲ တီလမ္ပုပိဉ် ကျာ်တြဲရ။

ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ သွေးတိုန်ကိုကောန်ဂုတ်ဂမ္တိုင် ရဝံရ “ယံကောန် ဂုတ်တၢ် အိုတ်နူဂရင်ပွဲသၢ်ဂ်ရ ပွဲအရာဝံ ဒးဒွေတ် ရဝံအိုတ်ရ။ မိမဝါဂမ္တိုင် မ္ပုပိဉ်ကို ဒတဲဖိုမြမောင် မူးတၢ်တဲ မလေပ်နွံဇြဟာန်ကိုန်ပြမင်မဲဂ် သွဟိုတ်ကိုနွံဇြဟာန်ကိုန်ပြ မင်မဲတဲ ကြက်ဒ်ညးမ္ပုအလေံဒိုက်ကတို(နုဒွဲသတိက်) ဗွဲကိုပ်ကွာ တြံတုသို မဒ်မသွ မှိုလ်ထပ်တဲဂ် ညးမ္ပုအလေံတိက်လက်ကြ ညးမ္ပုအလေံကလင်ကေတ် ရဝံမူး ဝံသွကို မုဂ်ရော၊ ညးမ္ပုအလေံ သွတ်မသိုက်မ္တိုင်ဒးဝံပံ ညးမ္ပုအလေံဟိုသွးဂလာန် ထေက်ကို သိုက်ဆာန်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ” ရဝံ ဒးဒွေတ်ရ။ ယံကောန်ဂုတ်တၢ် အတိုင်ဝံဟောင် မူးတၢ် ဒးဒွေတ်အိုတ်ရ။

ယံကောန်ဂုတ်တၢ် သအာင်နုဂ္ဂံ ရဝံလေဝ် ဒးဒွေတ်ရ “ပုဂိုလ်ဂမ္တိုင် မဒ်မိမ သမဏဗြာဟ္မဏ တြံတုသိုဇကု မဂပ်ဝ်ရှေ်သေ့ရံဂ် သွအဲပရဲဂ် ကြက်သွရှေ်သေ့ရံဂ်အိုတ်ရ။ ကြက်သွအဲပရဲအိုတ်ရ။ ကြက်သေ့သွအိုတ်ရ။ ကြက်ပူဇ်အိုတ်ရ။ ညးဂမ္တိုင် မကွၢ်စိုပ်ဇရေင် ဇကုဂ်လေဝ် ကြက်သွပူဇ် နပမဂ်ဒွဲဂဇာ် ပွမဒင်ကိုဍုတ်အိုတ်ရ” ရဝံ ဒးဒွေတ်ရ။ ယံကောန် ဂုတ်တၢ် အတိုင်ဝံဟောင် မူးတၢ် ဒးဒွေတ်ရ။

ယံကောန်ဂုတ်တၢ် သအာင်နုဂ္ဂံ ရဝံလေဝ် ဒးဒွေတ်ရ “ပွဲကမ္မောန် အပွဲသိုတြံ တုသိုဂမ္တိုင်မတံဂး တသေံသို တောင်ချိုဂ် စီကူးဆိုက်ဗွက်တဲ သိုဟုံလျှာ်လွန် ချိုက်ပေင် တကိုပညာ ပွမစမ်စတ် မဒ်ဟိုတ်ဥပါယ် ပွဲကမ္မောန်အပွဲသိုဂ်သွးဟုံက ကြက်ဒ်ညးသုဟ် အစောံ သွက်ဝံလုပ်ကွေန် သွက်ဝံစီဇန်ဖန်ဖက် အလိုဇကုမာန်အိုတ်ရ” ရဝံ ဒးဒွေတ်ရ။ ယံကောန်ဂုတ်တၢ် အတိုင်ဝံဟောင် မူးတၢ် ဒးဒွေတ်ရ။

ယံကောန်ဂုတ်တၢ် သအာင်နုဂ္ဂံ ရဝံလေဝ် ဒးဒွေတ်ရ “ဂကောံမိုဟ်အပွဲ မဒ်ဒိုက် ညးဒင်စကာ သွာကမ္မောန်ဂမ္တိုင် မဒ်ကောန်ရဲတပ်ဌာ အပွဲသိုတြံတုသိုဂ် ကမ္မောန်ကွေန်တဲ ဂ်လေဝ် ကွေန်တဲရ ရဝံ ဒးတီအိုတ်ရ။ မဟဝံကွေန်ဏီဂ်လေဝ် မဟဝံကွေန်ဏီ ရဝံ ဒးတီအိုတ်ရ။ ညးဟုံထတ်ယုက်ပြ ဂိယဲဂမ္တိုင်ဂ်လေဝ် ဒ်ဒ်မ္ပုကိုဇြဟတ် ဟုံမဲကိုဇြဟတ်ဂ် ဒးတီကေတ်အိုတ်ရ။ ကုဂကောံညးအပွဲသိုဂ် စူအာဟာရကို ဘောဇိန်ကို နကိုသွက်ဇကု

ဧကုတအံ မထေက်ကိုကလိဝံတုဟံတုဟံ ဘိဝါပရအံကိုအိုတ်ရ” ရဝံ ဘိဒ္ဓေတ်ရ၊
ယွံကောန်ဝုတ်တအံ အတိုင်ဝံဟေင် မူးတအံ ဘိဒ္ဓေတ်ရ။

ယွံကောန်ဝုတ်တအံ သအာင်နုဂ် ရဝံလေဝ် ဘိဒ္ဓေတ်ရ “ဂြပ်သြောံ သြန် ထဝ်
တြုံတုသို မရင်တုင်နင်ဂ် ကြက်ဒးကိုချိုက်ပေင်စိုပ်ဒတဲ နပ္ပမမင်မွဲကိုဂြောပ်ဗွန်ခိုင်ကိုက်
အိုတ်ရ၊ ပွဲလတူဂြပ်ဂ် ဟံဗက်မိပ် ဟံကွတ်ဟံဂွံက် ဟံသုင်အရက်သုရာဂမိုင်ဂ်ဒိုတ်
ကြက်ဟံပလီုပလာ်ထောံအိုတ်ရ” ရဝံ ဘိဒ္ဓေတ်ရ၊ ယွံကောန်ဝုတ်တအံ ရဝံဟေင် မူးတအံ
ဘိဒ္ဓေတ်ရ။ ယွံကောန်ဝုတ်တအံ မာတုဂါမ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်မိုင်မသုန်ပြကာဝံ ခန္ဓဧကု
လီုလာ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် ဂွံအာစိုပ်ဒဒ်ဗောသွး သကအံပွင်ဒေဝတဂမိုင် မုံကိုဧကု
မထေက်ကိုသျှိုက်မိုက်ရ ရဝံ (သွးရ)။

ဩတြုံမွဲ အခါကာလအိုသို လှိုန်ကာလ ဟံပိတ်သကုတ် ပတိတ်ဇြဟတ်
ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ဂ်ဒိုတ် သိုမကောံစိုတ်လွီုပရာဂ် မြိမြန်ကောန်ဗွဲ သမ္ဘာဧကုရ
မြမခိုတ်ဆဲဂ် တြုံတုသိုဧကု မရင်တုင်ကိုအရာနွံပိုက်အိုသို မမြိမြန်ကောန်ဗွဲဧကုဂ်
ဟံသွပွမဗွေက်ဖျင်ရ (ထေင်သောဲရ)။

မြမခိုတ်ဆဲဂ် နဒ္ဓေတ်မစောန်စိုတ်လေဝ် ဟံခွတ်ခွဲ တုသိုဧကုရ၊ မြမုံကို
ပညာဂ် ပုဂိုလ်ဂမိုင်အိုသို ညးတြုံတုသိုဧကု မဂပ်ဝ်ရှေ်သောဲရဂ်လေဝ် သောံသုပူဇရ။

ဩမြမုံ မုံကိုလွီုပရာ ငှဟ်ကတိုရ (တုအံရ)၊ ဟံမွဲကိုပွမလျဟ်ရ၊ သကအံတို့
ဝါရပရိသာတ် မယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်သင်ရိဟ်လဝ်လေဝ် နွံရ၊ ဒ္ဓေတ်တံ အရာတုသို
ဧကု သျှိုက်မိုက်ဒးဝုင်ရ၊ ဂြပ်ရတ်မပကောံပကောပ်ကိုဂ်လေဝ် မင်မွဲထိုင်ဒင်လဝ်
ဗွဲမဒးရးရ။

ဗက်အလိုက် ပိုက်တြုံတုသိုတဲ မြမဒ္ဓေတ်အတိုင်ဝံဂ် သောံအာစိုပ် ဘုံ(နိမ္မာန
ရတိ) ဒွဲဒေဝတဂမိုင် မုံယုမနာပ ရ။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်သီဟသေနာပတိ

၃၄။ ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာပြာသာဒ်ဇော်
မုံကိုသိုကွတ် အပွဲဂြိုပ်မဟာဝိန် ဇေရင်ချင်ဝေသာလီရ။ ပွဲကာလဂ် သကိုပ်မုာ်ဇော်သီဟ
မောံပြာပ်အာဇေရင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲတဲ လောပ်သွဝတ်တဲမွဲး သိုမဂအံဒိုင် ပွဲဒွဲမဗွဲ
မွဲဂ် “ယွံကျက်မုံပိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သွက်ဝံပညပ်တဖီဒါန် မဝံတိညာတ်ကေတ် အလို
ဧကုဂ် သုဟ်ရထဟာ” ရဝံ ဂရင်ပွဲ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲရ။

“ယွံသီဟ သုဟရထရ” ရဝံ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲသွးရ။ ယွံသီဟ ညးတုဒါန် မလေပ်ကိုဒါန်ဂ် မှိတ်မဂ္ဂိုင် သျှိုက်ဆာန်သျှိုက်မှိတ်ရ။ ယွံသီဟ ဖိမတွံဂး ညးတုဒါန် မလေပ်ကိုဒါန်ဂ် မှိတ်မဂ္ဂိုင် သျှိုက်ဆာန်သျှိုက်မှိတ်ဝံလေပ် ဖိဒါန် မဝံတိညာတ်ကေတ် အလိုဇကုရ။

ယွံသီဟ မွဲဂကူပုန်တုန် ညးသပျုရိဟ်ဂမ္တိုင် မှုကုဂ်စိုတ် မလလမ်ညိုင်ဝတ်ဂ် ပြာပ်အာဇရေင်ညးတုဒါန် မလေပ်ကိုဒါန်အိုတ်ရ။ ယွံသီဟ ဖိမတွံဂး ညးသပျုရိဟ်ဂမ္တိုင် မှုကုဂ်စိုတ်မလလမ်ညိုင်ဝတ် ပြာပ်အာဇရေင် ညးတုဒါန် မလေပ်ကိုဒါန်အိုတ်ဝံလေပ် ဖိဒါန် မဝံတိညာတ်ကေတ် အလိုဇကုရ။

ယွံသီဟ မွဲဂကူပုန်တုန် ဗရုရမျာင်ဒယုတ်ခိုဟ်ဆဲး ညးတုဒါန် မလေပ်ကိုဒါန်ဂ် ဗျာပ်တြးပြးဒေတိတ်ရ။ ယွံသီဟ ဖိမတွံဂး ဗရုရမျာင်ဒယုတ်ခိုဟ်ဆဲး ညးတုဒါန် မလေပ် ကိုဒါန် ဗျာပ်တြးပြးဒေတိတ်ဝံလေပ် ဖိဒါန် မဝံတိညာတ်ကေတ် အလိုဇကုရ။

ယွံသီဟ မွဲဂကူပုန်တုန် ညးတုဒါန် မလေပ်ကိုဒါန်ဂ် ပြာပ်အာဇရေင် ပရိသာတ် သိုင်ကိုဒ် ပရိသာတ်ဗဗ္ဗေကိုဒ် ပရိသာတ်သမေဟ်ကိုဒ် ပရိသာတ်ခမိကိုဒ် ပရိသာတ်မွဲမွဲ ဂကူမွဲး ဝံပြာပ်အာ ဗွဲမဂံင်ဂံင်သကာသကာ မုက်မတ်မြဟ်မြဟ်မြာမြာရ။ ယွံသီဟ ဖိမတွံဂး ပြာပ်အာဇရေင်ပရိသာတ်သိုင်ကိုဒ် ပရိသာတ်ဗဗ္ဗေကိုဒ် ပရိသာတ်သမေဟ်ကိုဒ် ပရိသာတ်ခမိကိုဒ် ပရိသာတ်မွဲမွဲဂကူမွဲး ပွမဝံပြာပ်အာ ဗွဲမဂံင်ဂံင်သကာသကာ မုက်မတ် မြဟ်မြဟ်မြာမြာဝံလေပ် ဖိဒါန် မဝံတိညာတ်ကေတ် အလိုဇကုမွဲးရ။

ယွံသီဟ မွဲဂကူပုန်တုန် ညးတုဒါန် မလေပ်ကိုဒါန်ဂ် ခန္ဓဇကုလိုလ်တုဲ ပွဲကြဲနုချိုတ် တုဲဂ် ဝံအာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲးရ။ ယွံသီဟ ဖိမတွံဂး ညးတုဒါန် မလေပ်ကိုဒါန်ဂ် ခန္ဓဇကုလိုလ်တုဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တုဲဂ် ပွမဝံအာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ်လအာ ဂတိခိုဟ်ဆဲးဝံလေပ် ဖိဒါန် ကြက်ကလိဝံ ပွဲဘဝပရလိုက်ရ ရဝံ (သွးရ)။

တွံတဲရဝံမွဲး သကိုင်ပုဏ်ဇော်သီဟ ဂရင်ပွဲ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ရဝံရ “ယွံကျာ်မုံပိဉ် ပွဲဖိဒါန်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ မဝံတိညာတ်ကေတ် အလိုဇကု တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲတွံလဝ်ဂ် နပွမ လျှင်ပတေ်ဂ် အဲဒိုက်ပြာပ်ခစ ကုတိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲဟံသေင်ရ။ အဲဒိုက်လေပ် တိကေတ် ဖိုဂမ္တိုင် ပန်ပြကာဂ်ရ။ ယွံကျာ်မုံပိဉ် အဲဒိုက်ဂ် ဒ်ညးတုဒါန် မလေပ်ကိုဒါန်ရ။ ဒ်ညးမှိတ်မဂ္ဂိုင် ဂဝံပ်သျှိုက်ဆာန်သျှိုက်မှိတ်ရ။ ယွံကျာ်မုံပိဉ် အဲဒိုက်ဂ် ဒ်ညးတုဒါန် မလေပ်ကိုဒါန်ဂ် ညးသပျုရိဟ်ဂမ္တိုင် မှုကုဂ်စိုတ် မလလမ်ညိုင်ဝတ်ဂ် ပြာပ်ကွာင်ဇရေင်အဲဒိုက်အိုတ်ရ။ ယွံကျာ်မုံပိဉ် အဲဒိုက်ဂ် ဒ်ညးတုဒါန် မလေပ်ကိုဒါန်ရ “သကိုင်ပုဏ်ဇော်သီဟဂ် လေပ်ကိုဒါန်ရ။ လေပ်သွဉ်ပကာဂုဏ် ကုသင်ရ။ ကောန်စိုတ်ဉ်ပကာသင်ရ” ရဝံ ဗရုရမျာင် ဒယုတ်ခိုဟ်ဆဲးအဲဒိုက် ဗျာပ်တြးပြးဒေတိတ်ရ။ ယွံကျာ်မုံပိဉ် အဲဒိုက်ဂ် ဒ်ညးတုဒါန်

မလေပ်ကိုဒါနိရ၊ ပြာပ်အာဇေရင် ပရိသာတ်သွိုင်ကိုဒ် ပရိသာတ်ဗဗ္ဗေကိုဒ် ပရိသာတ် သမေဟ်ကိုဒ် ပရိသာတ်ခမိကိုဒ် ပရိသာတ်မွဲမွဲဂကူမွဲး ဝံ့ပြာပ်အာ ဗွဲမဂံင်ဂံင်သကာသကာ မုက်မတ်မြတ်မြတ်မြာမြာရ။

ယွံကျာ်မုၢ်ပိုင် ပွဲဖိုဒါနိဂမၠိုင်ပန်ပြကာ မဝံတီညာတ်ကေတ် အလိုဇကု တီလမုၢ်ပိုင် ကျာ်တြဲတံလဝံ နပုမလျှင်ပတေ်ကေတ်ဂ် အဲဒိုက် ပြာပ်ခစ ကုတီလမုၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲ ဟံသေင်ရ၊ အဲဒိုက်လေဝ် တီကေတ် ဖိုဂမၠိုင်ပန်ပြကာဂ်ရ။ ယွံကျာ်မုၢ်ပိုင် တီလမုၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲ “ယွံသီဟ ညးတုဒါနိ မလေပ်ကိုဒါနိ ခန္ဓဇကုလိုလ်တု ပွဲကြုနုချိုတ်တုဂ် ဝံ့အာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲရ” ရဝံ ဖိုမဝံကို ကုအဲဒိုက်ဂ်တုနိ အဲဒိုက် ဟံတီကေတ်ရ၊ ပွဲဖိုဝံဟေင် နပုမလျှင်ပတေ်ကေတ်ဂ် အဲဒိုက် ပြာပ်ခစ ကုတီလမုၢ်ပိုင် ကျာ်တြဲရ” ရဝံ (ဂရင်ပိုရ)။ ယွံသီဟ ဖိုဝံ ညးတုဒါနိ မလေပ်ကိုဒါနိ ခန္ဓဇကုလိုလ်တု ပွဲကြုနုချိုတ်တုဂ် ဝံ့အာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲရ ရဝံ (သုးရ)။

ညးမလေပ်ကိုဒါနိ (မိုဟ်မဂ္ဂိုင်) သျိုက်ဆာန်ရ၊ ဂကောံမိုဟ်ဂမၠိုင် ပြာပ်အာ အိုတ်ရ၊ ပုမဒယုတ်လေဝ် အာစိုပ်ရ၊ သကအံတီဝါရလေဝ် ဇော်မောပ်ရ၊ ညးစာ်စူး နူသအေတ်သပါန်ဂ် မုက်မတ်မြတ်မြာ်ဒ်တု လုပ်အကြာပရိသာတ် ဂံင်ဂံင်သကာ သကာမာန်ရ။

ဟိုတ်ဒ်သက်ဟေင် တုပညာဂမၠိုင် မုၢ်အလေံဉာဲသိုတသိုဒ် ပါပွေင်ကေံ ကျိုက်လေင်မိုက် ပုမသအေတ်သပါန်တု လေပ်ကိုတ်ဒါနိဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမၠိုင် ဗွဲမလအ်လကာဖာ ဝံတန်တ ပွဲချင်သွပ်တာဝတီအိုတ်ရ၊ ညးဂမၠိုင် အာစိုပ်ဒ် ဗော်သုးသကအံပိုင် ဒေဝတ်တာဝတီဂမၠိုင်တု ဝံမိပ်လဟင်လဟာ်အိုတ်ရ။

ကလိဝံအခေါင်အရာတု ညးပတုသုကုသိုလ်ဂမၠိုင် စုတိချိုတ် တသိုတ်အာ နူဘဝဝံအိုတ်မွဲး ဝံဂေတ်ဂေင်အာကျင် နကိုလျးအရံင်ဇကုဇကုဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမၠိုင် ဝံသျိုက်မိုက် သိုမပေင်တိုဟ်ဒ် နကိုကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာ ပွဲဥဒျာန်ဒေဝတ် နန္ဒဝိန်ဂ်အိုတ်ရ၊ ဝံမိပ်လဟင်အိုတ်ရ၊ ဝံအိုတ်တိုဟ်အိုတ်ရ၊ ကွးသာဝကဂမၠိုင် ဒေဝတ်သုဗက်ဂလာန်ကျာ် မုၢ်ကိုတာဒိဂုဏ် မဟံနိဿယ်ကို (တဏှာ ပုမရာဒနာ)ဂ်တု သေဝံမိပ်လဟင် ပွဲချင်သွပ်အိုတ်ရ။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ဒါနာနိသံသ

၃၅။ ယွံခမီတအ် ဖိုအာနိသံသဂမၠိုင် ပွဲပုမကိုဒါနိ က္လုဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုနိ — မိုဟ်မဂ္ဂိုင် သျိုက်ဆာန်သျိုက်မိုက်ရ၊ ညးသပျုရိုဟ်ဂမၠိုင်

မ္မုံကိုဥမ်စိတ်မလလမ်ညိုင်ဝတ်၍ ပြာပ်အာအိုတ်ရ၊ ဗရရမျာင်ဒယံတိုခိုတ်ဆဲ၊ ဗျာပ်တြး
ပြးဇးတိတ်ရ၊ ဟံဗ္ဗးဇးတိတ်နူ(သီမသုန်) ခရ်ဒေတခရ်ဂမိုင်ရ၊ ခန္တဇကုလိုလတ်ပဲ ပွဲကြ်နူ
ချိုတ်တဲ၍ သွေံအာစိပ်ချိုင်သွပ် မဒ်လအာဂတိခိုတ်ဆဲရ။ ယွံခမီတအ် ဖိအာနိသံသ
ဂမိုင် ပွဲပွမကိုဒါန်၍ က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံပွံ (သွေးရ)။

ဒေတဗက်လေင်ခရ် ညးသပျုရိတ်ဂမိုင်တဲ ညးမကိုဒါန်၍ သျိုက်ဆာန်ရ၊
ညးသပျုရိတ်ဂမိုင် မဒေတလုတ်ဒေတမပြ သိုမသိုလလမ်မင်မွဲ ကာယပါင်စိတ်၍
အခါကာလအိုသို ပြာပ်အာဇရေင်ညး၍အိုတ်ရ။

ညးသပျုရိတ်ဂမိုင် တွံကိုခရ်မပြ မလေပ်ပလိုပလာ်ကွေံ ဒဒိခိဝဋ်အိုသို ကုညး
(မလေပ်ကိုဒါန်)၍အိုတ်ရ၊ ညး၍ ပွဲလောကဝံ တီကေတ်ခရ်တဲ သိုမဟံမွဲကိုခရ်
အာသဝ၍ သွေံသွပ်ရိနိဗ္ဗာန်ရ။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ကာလဒါန

၃၆။ ယွံခမီတအ် ကာလဒါနဂမိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာ
အိုတ်၍ရောမွဲတုန်— ကိုတ်ဒါန် ကုကွဲအာဂန္တုကရ၊ ကိုတ်ဒါန် ကုညးကွတ်တရ၊ ကိုတ်ဒါန်
ကုညးဂိယဲရ၊ ကိုတ်ဒါန် ပွဲအခိင်ဒ်ကွေံကွေံဗျိုရ၊ ကိုတ်ဒါန် ဩဝံတိတ်ကွေံ
သတ်ဆုတိတ်ကွေံဂမိုင် ကုညးမ္မုံကိုသီလဂမိုင် ဗွဲကိုပ်ကွေံရ။ ယွံခမီတအ် ကာလဒါန
ဂမိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံပွံ (သွေးရ)။

တုပညာဂမိုင် လေပ်တီကေတ်ဂလာန်ဒိုင်ဒါန် မစာ်စူးနုပွမသအေတ်သပါန်၍
ကိုတ်ဒါန် ပွဲအခိင်မဗွဲအိုတ်ရ၊ ပွဲပူဂိုလ်ဂမိုင် မဗုသအးလူတပ် မ္မုံကိုတာဒိဂုဏ်၍
ကိုတ်ဒါန် နကိုစိုတ်မဖြိုင်ကေပ်ဗွဲတေင် ပွဲအခိင်မဗွဲရ၊ ဒါန်ပူဂိုလ်ဂမိုင် လဲလးရ။

ဩညးဂမိုင် ပွဲဒါန်၍ အိုတ်တိုဟ်လေပ် အိုတ်တိုဟ်အိုတ်ရ၊ ဝေယျာဝစ္စ
ကေင်ကာဇှေင်သုတ်၍ ကွေံလေပ်ကွေံသွအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပွမအိုတ်တိုဟ် ပွမ
ကွေံကိုကေင်ကာဇှေင်သုတ်၍ ဒါန်၍ ယုတ်ဒေက်အာ ဟံမာန်ရ၊ ညးအိုတ်တိုဟ်
ညးကွေံကိုဝေယျာဝစ္စဂမိုင်လေပ် ကလိဝံသွက်ကုသိုလ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်၍ ညးမ္မုံကိုစိုတ် မစာ်စူးနုပွမဒေဝ်ကွေံ၍ ကိုဒါန်မွဲ ကိုတ်ပွဲပူဂိုလ်
မကလိဝံဖို မဇှေင်လဲမာန်ရ၊ ပွကုသိုလ်ဂမိုင် ဒ်အရာဒတန်(သေဟ်ဩင်) သတ်ဂမိုင်
ပွဲဘဝပရလိုက်အိုတ်ရ။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ဘောဇန

၃၇။ ယံခမီတအံ ညးကိုဒါန်ဘောဇနိနိဂ် ကိတ်အရာဌာနဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာ ကုပုဂိုလ်
ဒုင်ဒါန်ဂမ္ဘိုင်မွဲးရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ကိတ် အာယုက်မွဲးရ၊ ကိတ်
ရုပ်သင်္ဃာန်မွဲးရ၊ ကိတ် တသိုဝ်မွဲးရ၊ ကိတ် ဖြဟတ်မွဲးရ၊ ကိတ် ပညာမွဲးရ။

ဟိုတ်ပွမဒ် ကိတ်အာယုက်ဂ်ရ နိတ်သွက်အာယုက်ဒေဝတ်ကို အာယုက်မ္မိဟ်ကို
ဝံဂိုင်ရ၊ ဟိုတ်ပွမဒ်ကိုတ် ရုပ်သင်္ဃာန်ရ နိတ်သွက်ရုပ်သင်္ဃာန်ဒေဝတ်ကို ရုပ်သင်္ဃာန်ကို ဝံကျေပ်ရ၊
ဟိုတ်ပွမဒ် ကိတ်တသိုဝ်ဂ်ရ နိတ်သွက်ဝံကလိဝံတသိုဝ်ဒေဝတ်ကိုတသိုဝ်မ္မိဟ်ကိုရ၊
ဟိုတ်ပွမဒ်ကိုတ်ဖြဟတ်ဂ်ရ နိတ်သွက်ဖြဟတ်ဒေဝတ်ကို ဖြဟတ်မ္မိဟ်ကို ဝံဇော်ရ၊ ဟိုတ်ပွ
မဒ် ကိတ်ပညာဂ်ရ နိတ်သွက်ဝံမ္မုကို ပညာဒေဝတ်ကိုပညာမ္မိဟ်ကိုရ။ ယံခမီတအံ
ညးကိုဒါန်ဘောဇနိနိဂ် ကိတ်အရာဌာနဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ကုပုဂိုလ်ဒုင်ဒါန်ဂမ္ဘိုင်မွဲးရ ရဲဝံ
(သုးရ)။

ပုဂိုလ် မ္မုကိုပညာဂ် ကိတ်ဒါန်အာယုက်ရ၊ ကိတ်ဒါန်ဖြဟတ်ရ၊ ကိတ်ဒါန်
ရုပ်သင်္ဃာန်ရ၊ ကိတ်ဒါန်ပညာရ၊ ပုဂိုလ် မချိုက်ပေင်တကျော်ပညာ မကောက်သကာဂ်
ကိတ်ဒါန်တသိုဝ်ရ၊ ညးမ္မုကိုပညာဂ် ကလိဝံတသိုဝ်ရ။

ဟိုတ်မကိတ်ဒါန် အာယုက်ကို ဖြဟတ်ကို ရုပ်သင်္ဃာန်ကို တသိုဝ်ကို ပညာကိုဂ်ရ
ပွဲဘုံဘဝမကတိန်ဂ် နိပမအာယုက်ဂိုင် ပွမ္မုကိုသကအံတိဝါရဂိုင်ရ။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်သဒ္ဓ

၃၈။ ယံခမီတအံ ဖိအာနိသံသဂမ္ဘိုင် ပွဲကောန်ဂကူ မ္မုကိုခရ်သဒ္ဓါဂ် က္လဝံ မသုန်
ပြကာအိတ်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ယံခမီတအံ ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမ္ဘိုင်
မ္မုကိုစိုတ်မလလမ်ညိုင်ဝတ်ဂ် နွံဖြဟာန်ကိုနိပြ မင်မွဲအိတ်မွဲး ညးချိုက်ပေင်တကျော်
ခရ်သဒ္ဓါဟောင် နွံဖြဟာန်ကိုနိပြ မင်မွဲမွဲကိုပ်ကွာအိတ်ရ၊ ညးမဟံ့ချိုက်ပေင်တကျော်
ခရ်သဒ္ဓါဂ် ညိုင်ရသင်္ဃာန် ဟံမင်မွဲအိတ်ရ။ ပြာပ်အာအိတ်မွဲး ညးချိုက်ပေင်တကျော်
ခရ်သဒ္ဓါဟောင် ပြာပ်အာမွဲကိုပ်ကွာအိတ်ရ၊ ညးဟံ့ချိုက်ပေင်တကျော်ခရ်သဒ္ဓါဂ် ညိုင်ရသင်္ဃာန်
ဟံ့ပြာပ်အာအိတ်ရ။ ဒုင်ဒါန်အိတ်မွဲး ပွဲညးချိုက်ပေင်တကျော်ခရ်သဒ္ဓါဟောင် ဒုင်ဒါန်
မွဲကိုပ်ကွာအိတ်ရ၊ ပွဲညးဟံ့မွဲကိုခရ်သဒ္ဓါဂ် ညိုင်ရသင်္ဃာန် ဟံ့ဒုင်ဒါန်အိတ်ရ။ တွံခရ်အိတ်မွဲး
ညးချိုက်ပေင်တကျော်ခရ်သဒ္ဓါဂ်ဟောင် တွံကိုခရ်မွဲကိုပ်ကွာအိတ်ရ၊ ညးဟံ့ချိုက်ပေင်တ
ကျော်ခရ်သဒ္ဓါဂ် ညိုင်ရသင်္ဃာန် ဟံ့တွံကိုအိတ်ရ။ ညးမ္မုကိုခရ်သဒ္ဓါဂ် ခန္ဓဇကုလီလာ်တုဲ

ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် သွောံအာစိုပ်လိုက်ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိခိုတ်ဆဲးရ။ ယွံခမီတအ် ဖိုအာနိသံသဂမ္ဘိုင် ပွဲကောန်ဂကူမုံကိုခရ်သဒ္ဓါဂ် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် တုံဒြသုဇ္ဈေ မကျုတ်တိုန်ခိုင် ပွဲလဒေါဝ်ဂွံင်ဍုန်ပန်သွာင် အပွဲဂွးတိ မညီသာသုဟ်သုန်ဂ် သုဟ်ညိုင်ရဲဒ်အရာနိဿယ် ဗဒါဒလဲဂကောံဂစေံဂမ္ဘိုင် နူပွီပွဲကို၊ ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဂွံဟောင်ရ ကောန်ဂကူမုံကိုခရ်သဒ္ဓါဂ် ဒ်အရာနိဿယ် ဗဒါဒလဲ ဂကောံမိုဟ်မဂ္ဂိုင် မဒ်ခမီတြုံ ခမီဗြ ဥပးတြုံ ဥပးဗြဂမ္ဘိုင်ရ ရဝံ (သုးရ)။

တုံဆုဇ္ဈေ ချိုက်ပေင်တကောံတုာင်တုးသတ်တဲ လှီတုံ ဗျိုက်တုံဇ္ဈေတဲမူး သိုမုံကိုရိုဟ်ကွက် မခိုင်ကျိုက်မိုန်ဗတ် မချိုက်ပေင်တကောံသတ်ဂ် သုဟ်ညိုင်ရဲဒ်အရာ ဒတန်ဇ္ဈေ ဂကောံဂစေံဂမ္ဘိုင်ကို။

တုံဆုဇ္ဈေ ပွဲဌာန်ထေက်ကိုမိပ်ဇြိပ် လဟိုင်လဟာဲခိုတ်တဲ ဒ်အရာ (ဂကောံ ဂစေံဂမ္ဘိုင်) ကောံခရိုက် သုဟ်ညိုင်ရဲ ဂကောံဂစေံဂမ္ဘိုင် နိဿယ်အိုတ်ကို၊ ဂစေံဂမ္ဘိုင် မုံပွိုက်ကိုသိုင်ဂ် သုဟ်ညိုင်ရဲပြာပ်အာစိုပ်သိုင်အိုတ်ကို ဂစေံဂမ္ဘိုင် မုံပွိုက်ကိုသတ်ဂ် သုဟ်ညိုင်ရဲပြာပ်အာစသတ်အိုတ်ကို။

တုပ်တသ်ဂ်ဟောင်ရ ပုဂိုလ်မချိုက်ပေင်တကောံခရ်သဒ္ဓါ မချိုက်ပေင်တကောံ သီလ မုံကိုဒ္ဓေတ် မဖျပ်လပ်တဲ မဟံကြိုင်မိုဟ် မမိပ်လဟိုင်ပွဲကမ္မောန် မသပ္ပိယံ ခိုဟ်ပြဲ မကလိတ်ကလောတ်ချိုန်ညောန်ဂ်။

ဟိုတ်မစာ်စူးနုရာဂ ပွမထွေန်စပ် မစာ်စူးနုပွမထေပုတ် မစာ်စူးနုပွမဝိဝိင် မစာ်စူး သအးစူးနုခရ်အာသဝဂ်ရ ပုဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္ဘိုင် မစိုန်ဒ်တိဗုထိုက် ဒ်အရာတိုကြာတ် မဗီဇကေသိုလ် ပွဲလောကဂ် နိဿယ်ပြာပ်အာ ညးမုံသတ်သတ်ဂ်အိုတ်ရ။

ပုဂိုလ် တုအရှန်ဂမ္ဘိုင်ဂ် တွံကိုခရ် မဒ်ဟိုတ်ပါပွေင်ကေံ ဒဒိခ်အိုသို ကုညးဂ် အိုတ်ရ၊ ညးဂ် ပွဲဘဝဝံ သွောံတိကောတ်ခရ်ဂ်တဲ သိုမဟံကိုခရ်အာသဝဂ် သွောံသု ပရိနိဗ္ဗာန်ရ။

သုတ်အဌမ။

၉။ သုတ်ပုတ္တ

၃၉။ ယွံခမီတအ် မိမဂ္မိုင် မညာတ်ကောတ် ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဗွဲမဒးရးဂ် နွံပွိုက်ကိုကောန်ဇာတ် မကတိုဒ်ပွဲဂကူအိုတ်ရ။ ညးမူးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမူးတုန်— ကောန်ဇာတ်ပိုယ်ညးဂမ္ဘိုင် မလ္လိလွတ်ဗွဖျုင်လပ် ကြက်ကလောင်လ္လိလွတ်ဗွဖျုင် ကုပိုယ် ညးဂမ္ဘိုင်ရ။ ကြက်ကောန်သွကိုကမ္မောန်ကိစ္စ ကောင်ကာပိုယ်ညးဂမ္ဘိုင်ရ။ ကြက်ကိုအဆက်

တောင်ဒတောင်ဂကူ တန်တဗွဲမလအ်လကာဖာရ။ ကြက်ဒ်ညးဒင်အဲတဲရ။ သအာင်နူဂ် ကြက်ဒ်နိပိုဉ်ပါပရအ်ကို သွက်ကုသိုလ်ကုပိုယ်ညးဂမၠိုင် မပြင်အာဘဝမွဲသအာင်ရ ရဲဝံ (နွံပိုက်အိုတ်ရ)။ ယွံခမီတအ် မိမဂမၠိုင် မညာတ်ကေတ် ဟိုတ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဗွဲမဒးရဲဂ် နွံပိုက်ကိုကောန်ဇာတ် မကတိုဒ်ပွဲဂကူအိုတ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

တုပညာဂမၠိုင် မညာတ်ကေတ် ဟိုတ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာ ဗွဲမဒးရဲဂ် နွံပိုက်ကို ကောန်ဇာတ်အိုတ်ရ။ ကောန်ဇာတ်ပိုယ်ညးဂမၠိုင် လွီလွတ်ဗွဲဖျုင်လဝ်ဂ် ကြက်ကလေင် လွီလွတ်ဗွဲဖျုင် ကုပိုယ်ညးဂမၠိုင် ဗွဲမဒးရဲရ။ ကမ္မောန်ကိစ္စ ကေင်ကာပိုယ်ညးဂမၠိုင်လေဝ် ကြက်ကောန်သွက်ရ။

ကြက်ကိုအဆက် တောင်ဒတောင်ဂကူ တန်တဗွဲမလအ်လကာဖာရ။ ကြက်ဒ် ညးဒင်အဲတဲရ။ သအာင်နူဂ် ကြက်ဒ်နိပိုဉ်ပါပရအ်ကို သွက်ကုသိုလ် ကုပိုယ်ညးဂမၠိုင် စုတ်ကလိလောန်စရ။

မိမဂမၠိုင်မူကိုပညာ မမှ်သေဝ်ညာတ်အာဟိုတ်ဂမၠိုင်ဝံ ဗွဲမဒးရဲဂ် နွံပိုက် ရာဒနာမိက် ကောန်ဇာတ်အိုတ်ရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ ညးသပျုရိဟ်ဂမၠိုင် မူကိုစိုတ်မလလမ် ညိုင်ဝတ် တီကေတ်ဂုဏ်မကေင်ပတဲလဝ်တဲ မလေပ်သွဂုဏ်ညး ဗွဲမပြာကဉ်ဂ် ဗွဲဗျုဟ်ကေတ် မကေင်ပတဲလဝ်ကိုပိက္ခာ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါတဲ ဒးကောန်စိုတ်မြဲမြန် မိမ ဂမၠိုင်အိုတ်ရ။ သုဟ်ညိုင်ရံ ပတဲသွဂုဏ်ကမ္မောန်ကေင်ကာ ညးကေင်သွဂုဏ်ကို။ တုတ်သံသ်ဂ် ဒးကောန်သွက် ကမ္မောန်ကိစ္စကေင်ကာ မိမဂမၠိုင်အိုတ်ရ။

ကောန်ဇာတ်မူအလေံ ကလင်ဒေတ်ဗက် ဒေဝံဗတောန်မိမဂမၠိုင်တဲ မူအလေံ ကောန်စိုတ်မြဲမြန် ကုမိမဂမၠိုင် မကေင်လွီလွတ်မြဲမြန်လဝ် ဟံဂ်တောင်ဂကူဟုတ် ယုတ်တဲ မူကိုခေ်သဒ္ဒါ မချိုက်ပေင်တဲကောံသီလဂ် ဒ်ညးထေက်ကိုထိုင်သးရ။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်မဟာသာလပုတ္တ

၄၀။ ယွံခမီတအ် တံဆုဇော်ဂမၠိုင် နိဿယံဗဒါကို သိုင်ဒိုဟိမဝန်တဲ ဇော်မေတ်တ် နပမဇော်မေတ်တ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမူးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမူးတုန်— ဇော်မေတ်တ် နကိုတောင်တူးဂမၠိုင်အိုတ်ရ။ ဇော်မေတ်တ် နကိုခွေ်သကောပ်အိုတ်ရ။ ဇော်မေတ်တ် နကိုသရာမ်ဆုအိုတ်ရ။ ဇော်မေတ်တ် နကိုသွဲအိုတ်ရ။ ဇော်မေတ်တ် နကိုကြက်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် တံဆုဇော်ဂမၠိုင် နိဿယံဗဒါကို သိုင်ဒိုဟိမဝန်တဲ သုဟ်ညိုင်ရံဇော်မေတ်တ် နပမဇော်မေတ်တ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံအိုတ်ကို။

ယွံခမီတအ် တုပ်တ်သင်္ဂဟေင်ရ နိဿယံပဒါကိုကောန်ဂကူ မှုံကိုခရ်သဒ္ဓါတဲ
 ဂကောံမ္ဗိဟ်မပဒတ်အပွဲသိုက် ဇော်မောဝ်တ နပမဇော်မောဝ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာရ။ ညးမွဲ
 မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ဇော်မောဝ်တ နကိုခရ်သဒ္ဓါရ၊ ဇော်မောဝ်တ နကိုသီလရ၊
 ဇော်မောဝ်တ နကိုလမိင်လညာတ်ရ၊ ဇော်မောဝ်တ နပမသွးပွဲးရ၊ ဇော်မောဝ်တ နကိုပညာရ။
 ယွံခမီတအ် နိဿယံပဒါ ကိုကောန်ဂကူမှုံကိုခရ်သဒ္ဓါတဲ ဂကောံမ္ဗိဟ်မပဒတ်အပွဲသိုက်
 ဇော်မောဝ်တ နပမဇော်မောဝ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာ ပွဲရ ရဲပွဲ (သွးရ)။

သွန်ဿယံပဒါကိုဒိုတံ မှုံပွဲသပိုက်ဂြိုပ်ဇော်တဲ တံသိုင်ဆုဇော်ဂမၠိုင် သုဟ်ညံင်ရ
 ဇော်မောဝ်ချိုပ်ဒုအိုတ်ကို။

တုပ်တ်သင်္ဂဟေင်ရ နိဿယံပဒါကိုကောန်ဂကူ ချိုက်ပေင်တကောံသီလတဲ
 မှုံကိုသဒ္ဓါပွဲတဲ ကောန်သမ္ဘာဂမၠိုင်ကို ကလောမသနာမ်မြိုင်ဂမၠိုင်ကို မိတ်သဟာဲ
 သကအ်ပွဲင်ဂမၠိုင်ကို ဂကောံကလောဂမၠိုင်ကို သွန်ဿယံပဒါကို ကောန်ဂကူဂ်တဲ
 ညးမဂယိုင်လမျိုက်မၠိုင်ကို ဇော်မောဝ်တ နမပွဲကိုသီလဂမၠိုင်အိုတ်ရ။

သွောံညာတ်ကေတ်သီလ ညးမှုံကိုသီလဂ်ကို ပွမသွးပွးကို ဒွေတ်စရိတ်ခိုဟ်
 ဆဲးဂမၠိုင်ကို ညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရးဂမၠိုင်ဂ်ဒိုတဲ ပတုပ်ဗက်တဲ ကောန်သွအိုတ်ရ။

ညးမှုံကိုပညာဂမၠိုင် ဒွေတ်တခရ် မဒ်ညံင်ရဲဂွံင်တရဲညးဂမၠိုင် မအာစိုပ်(သုဂတိ)
 လအာခိုဟ်ဆဲး ပွဲသာသနာပွဲအိုတ်တဲ သိုမကလိဂွံကာမဂုဏ်ဂမၠိုင် အတိုင်ပိုက်တဲ
 သျှိုက်သျှိုက်မှိုက်မှိုက် ပွဲလိုက်ဒေဝတ်အိုတ်ရ။

သုတ်ဒသမ။

သုမနဝဂ် မရနုက်ကိုပန် တဲရ။

၅။ မုဏ္ဍရာဇဝဂ် ၁။ သုတ်အာဒိယ

၄၁။ ပွဲကာလမ္ပဲအခိုင် တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်
 အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠီ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ။ ပွဲကာလဂ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠီ
 မှောံပြာပ်အာ ဇေရင်တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ လှောင်သွဝတ်တဲ မဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲဒွဲမဗဗွဲဂ် တီလ
 မှုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွးတိုန်ဂလာန်ပွဲရ— ယွံဒကာ ဟိုတ်ဂွံကလိဂွံပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမၠိုင် ဣဝွံ
 မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံဒကာ ပွဲလောကဝွံ
 ကွဲးအရီဂ် နကိုပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ နကိုလွီပရာမဋုဟ်တို ဆန်စန်
 ကိုဠာဟတ်သပါတ်တဲ ဂပ်ဝ်ကိုကတိုဒ် ပလက်ဇွေတ်ဇော်ဖောင်ဖောင် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ
 မဗွဲကောံခရ် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံနဗွဲခရ် ကိုဇေတုဇေတု ဒ်တသိုခရ် ကိုသျှိုက်မှိုက်ရ၊ ရင်တုင်

ကိုတသိ၍ ဗွေဒေရးရ၊ ကိုမိမဂ္ဂါ၍ နိတသိ၍ရ၊ ကိုသျှိုက်မျှိုက်ရ၊ ရင်တွင်ကိုတသိ၍ ဗွေဒေရးရ၊ ကိုကောန် သမ္ဘာ ဒိုက်တြုံ သွာကမောန်ဂမ္ဘိ၍ နိတသိ၍ရ၊ ကိုသျှိုက်မျှိုက်ရ၊ ရင်တွင်ကိုတသိ၍ ဗွေဒေရးရ၊ ဣဝံတုန် ဟိုတ်ဝံကလိဝံပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ပဌမ ရ။

ယံဒကာ မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီၣ် နကိုပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိ၍ မဂပ်ပ်ကလိဝံ နကိုလွီပရာမဋုဟ်ကတို ဆန်ခန်ကိုဇြဟတ်သပါတဲတဲ မဂပ်ပ်ကိုကတိုဒ် ပလက်ဇ္ဇာဝ်စှော် ဖောင်ဖောင် မဂပ်ပ်ကလိဝံမဗွဲကောံခရ် မဂပ်ပ်ကလိဝံနဗွဲခရ် ကိုမိတ်သဟဲ ညးချက် ကောင်ဒေဒ်ယှိုက်မ္ဘိ၍ နိတသိ၍ရ၊ ကိုသျှိုက်မျှိုက်ရ၊ ရင်တွင်ကိုတသိ၍ ဗွေဒေရးရ၊ ဣဝံတုန် ဟိုတ်ဝံကလိဝံပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ဒုတိယ ရ။

ယံဒကာ မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီၣ် နကိုပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိ၍ မဂပ်ပ်ကလိဝံ နကိုလွီပရာမဋုဟ်ကတို ဆန်ခန်ကိုဇြဟတ်သပါတဲတဲ မဂပ်ပ်ကိုကတိုဒ် ပလက်ဇ္ဇာဝ်စှော် ဖောင်ဖောင် မဂပ်ပ်ကလိဝံမဗွဲကောံခရ် မဂပ်ပ်ကလိဝံနဗွဲခရ် ကွာတ်ကောံဗွဲဗွဲပူ။ ပွဲပရိုက်ဘဲဂမ္ဘိ၍ မွဲသဘ်သဘ် ကတိုဒ်ကွဲၣ် ဟိုတ်နုပုတ်ကို၊ ဟိုတ်နုဍုတ်ကို၊ ဟိုတ်နုသိုက်ကို၊ ဟိုတ်နုကမ္ဘတ်ဒ်မ္ဘိကို၊ ဟိုတ်နုညးဒုင်အဲတဲတဲ ဟဂပ်ပ်သျှိုက်ဆာန် သျှိုက်မျှိုက်ကိုတဲ သွညင်ဇကုဇကု နိတသိ၍ရ။ ဣဝံတုန် ဟိုတ်ဝံကလိဝံ ပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်တတိယ ရ။

ယံဒကာ မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီၣ် နကိုပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိ၍ မဂပ်ပ်ကလိဝံ နကိုလွီ ပရာမဋုဟ်ကတို ဆန်ခန်ကိုဇြဟတ်သပါတဲတဲ မဂပ်ပ်ကိုကတိုဒ် ပလက်ဇ္ဇာဝ်စှော် ဖောင်ဖောင် မဂပ်ပ်ကလိဝံမဗွဲကောံခရ် မဂပ်ပ်ကလိဝံနဗွဲခရ် ပူဇမသုန်ပြကာမတွံး ပွမပူဇ ကုကလောဂမ္ဘိ၍ ပွမပူဇ ကုကွဲဂမ္ဘိ၍ ပွမပူဇ ကုကလောဂမ္ဘိ၍မစုတ် ကလိလောန် အာကိုပ်ကွာ ပွမပူဇ ကုသိုက် ပွမပူဇ ကုဒေဝတဂမ္ဘိ၍ရ။ ဣဝံတုန် ဟိုတ်ဝံကလိဝံ ပိန်ဟာန် ဘိုက်ဘက် စတုတ္ထ ရ။

ယံဒကာ မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီၣ် နကိုပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိ၍ မဂပ်ပ်ကလိဝံ နကိုလွီပရာမဋုဟ်ကတို ဆန်ခန်ကိုဇြဟတ်သပါတဲတဲ မဂပ်ပ်ကိုကတိုဒ် ပလက်ဇ္ဇာဝ်စှော် ဖောင်ဖောင် မဂပ်ပ်ကလိဝံမဗွဲကောံခရ် မဂပ်ပ်ကလိဝံနဗွဲခရ် ကိုကတိုဒ်ဒါန်မပြ မဒ်ဟိုတ် အာတ်ဘုံလတူ မဒ်ဒတဲမြဲမောပ်ချင်သွပ် မွဲကိုဖိုတာသိ၍ မလေပ်ကတိုဗဒ်ကို အာရီမဒ်ဟ်ပြ ပွဲသမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိ၍ မွဲသဘ်မစာ်စူးနုပွမစူမာန် ပွမဟိုတ်မာဲ မတန်တ ပွဲပွမအေင်ဒုင် ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲကမောန်ခိုဟ်ဆဲး မဝေတ်ဗတောန်ဇကုဇကုမွဲဝပ် မကို လလမ်ကောံ စိုတ်ဇကုဇကုမွဲဝပ် (နူကီလေသ)မကိုလလမ်ကောံစိုတ်ဇကုဇကုမွဲဝပ် (ဗွဲကီလေသ ပရိနိဗ္ဗာန်)ရ။ ဣဝံတုန် ဟိုတ်ဝံကလိဝံပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ပဉ္စမ ရ။

ယံဒကာ ကုကွေးအရီမဂိုင်ကေတ် ဟိုတ်ဝံကလိဝံပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိ၍ မသုန် ပြကာဟ် ပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိ၍ ယပ်အာစိုပ်ပွမအိုတ်အာမွဲး “အဲၣ် ဗွဲစုတ် ဟိုတ်ဝံ

ကလိဝံပိနဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဂိုင်ကေတ်ရ၊ ပိနဟာန်ဘိုက်ဘက်အဲဂမ္ဘိုင်လေဝ် အာစိပ်ပွမအိုတ်အာတဲရ” ရဝံ ကသပ်စိတ်ဒ်ရ။ ရဝံဟေင် ပွမဟံမိပ်စိတ် ဒ်ကုကွးအရီရ။ ယံဒကာ ကုကွးအရီမဂိုင်ကေတ် ဟိုတ်ဝံကလိဝံပိနဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဂ် ပိနဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိုင် ယဝ်ဇော်မောင်ဂျိုင်တိုန်မွဲး “အဲဂ် ဗွဲစုတ် ဂိုင်ကေတ်ဟိုတ်ဝံကလိဝံ ပိနဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပိနဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် အာစိပ်ပွမဇော်မောင်ဂျိုင်တိုန် အိုတ်ရ” ရဝံ ကသပ်စိတ်ဒ်ရ။ ရဝံ နအကဲအရာဝါပြကာဟေင် ပွမမိပ်စိတ် ဒ်ကုကွးအရီရ ရဝံ (သုးရ)။

အဲ ပြဘိုက်စသုင် ပိနဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိုင် တဲရ၊ ကောန်စိတ်မြဲမြန် (မိမဂ္မိုင်) တဲရ၊ ကောန်ဗွဃျိုင်ကောန်သမ္ဘာဂမ္ဘိုင် တဲရ၊ ကလိလောန်အာ ပရိက်ဘဲဂမ္ဘိုင် တဲရ၊ ကိုကျင်ဒါန် ဒါန်မလေပ်ကိုကတိုဒ် ပွဲချင်သွင်လတူ တဲရ၊ သအာင်နူဂ် ပွမပူဇ် မသုန် ပြကာဂ်လေဝ် သွကုင်တဲရ၊ ကောန်စိတ်ဥပကာကျင် ကုညးဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြ ဂမ္ဘိုင်မူကိုသီလ မသိုလလမ်မင်မွဲ (ကာယ ပါင် စိတ်)တဲရ။

တုပညာ မပဒတ်ပွဲသိုက် ဩတုဟ်နဇိမ္မဲ နွံပိုက်ကိုပိနဟာန်ဂြပ်ရတ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဖိုဂ် ကျင်စိပ်ကုအဲ အတိုင်လေဝ်တဲရ၊ ကမ္မောန်ဟံစံင်တူဗွဲကြံဂ် အဲကောန်သွတဲရ။

သတ်ညးမဒ်မိုဟ် မဗ်ဗျဟ်ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါ ရဝံဂ် တန်တဲပွဲခရ်အရီဂမ္ဘိုင်ရ၊ ညးဂ် ပွဲဘဝဝံဟေင် ဟိုထိုင်သးအိုတ်ရ၊ ပွဲဘဝပရလိုက် ဝံမိပ်လဟိုင် ပွဲချင်သွင်ရ။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်သပ္ပရိသ

၄၂။ ယံခမိတအ် ညးသပ္ပရိဟ် ကတိဒ်ကျင် ပွဲဂကူဂ်မွဲး ဒ်တသွက်ဂကောံမိုဟ် မဂ္ဘိုင် ကလိဝံဒတဲဖို သွက်ဝံဒ်ဒတဲမြမောင် သွက်ဝံဒ်ဒတဲသိုခ်ရ။ ဒ်တသွက်မိမဂ္မိုင် ကလိဝံ ဒတဲဖို သွက်ဝံဒ်ဒတဲမြမောင် သွက်ဝံဒ်ဒတဲသိုခ်ရ။ ဒ်တသွက်ကောန်သမ္ဘာ ကလိဝံဒတဲဖို သွက်ဝံဒ်ဒတဲမြမောင် သွက်ဝံဒ်ဒတဲသိုခ်ရ။ ဒ်တသွက်ဗျိုက် သွာကမ္မောန် ကလိဝံဒတဲဖို သွက်ဝံဒ်ဒတဲမြမောင် သွက်ဝံဒ်ဒတဲသိုခ်ရ။ ဒ်တသွက်မိတ်သဟာံသကအ်ပွင်ဂမ္ဘိုင် ကလိဝံ ဒတဲဖို သွက်ဝံဒ်ဒတဲမြမောင် သွက်ဝံဒ်ဒတဲသိုခ်ရ။ ဒ်တသွက်သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင် ကလိဝံ ဒတဲဖို သွက်ဝံဒ်ဒတဲမြမောင် သွက်ဝံဒ်ဒတဲသိုခ်ရ။

ယံခမိတအ် ဗြမဇော်ဂ် ကိုပေင်တ တံ့ဩဝံဂမ္ဘိုင်အိုသိုတဲ သုဟ်ညင်ရ ဒ်တ သွက်မိုဟ်မဂ္ဘိုင် ကလိဝံဒတဲဖို သွက်ဝံဒ်ဒတဲမြမောင် သွက်ဝံဒ်ဒတဲသိုခ်ကို။ ယံခမိတအ် တုပ်တသ်ဝံဟေင် ညးသပ္ပရိဟ် ကတိဒ်ကျင် ပွဲဂကူဂ်မွဲး ဒ်တသွက်ဂကောံမိုဟ်မဂ္ဘိုင်

ကလိဝံဒတုဇိ သွက်ဝံဒိဒတုဗြမောဝ် သွက်ဝံဒိတသိုခ်ရ၊ နိတ်သွက်မိမဂမ္ဘိုင် ကလိဝံဒတုဇိ သွက်ဝံဒိဒတုဗြမောဝ် သွက်ဝံဒိတသိုခ်ရ၊ နိတ်သွက်ကောန်သမ္ဘာ ကလိဝံဒတုဇိ သွက်ဝံဒိ ဒတုဗြမောဝ် သွက်ဝံဒိတသိုခ်ရ၊ နိတ်သွက်ဗိုက် သွာကမောန် ကလိဝံဒတုဇိ သွက်ဝံ ဒိဒတုဗြမောဝ် သွက်ဝံဒိတသိုခ်ရ၊ နိတ်သွက်မိတ်သဟာသကအ်ပွင်ဂမ္ဘိုင် ကလိဝံဒတုဇိ သွက်ဝံဒိဒတုဗြမောဝ် သွက်ဝံဒိတသိုခ်ရ၊ နိတ်သွက်သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင် ကလိဝံဒတုဇိ သွက်ဝံဒိဒတုဗြမောဝ် သွက်ဝံဒိတသိုခ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

ညးရင်တုဇိဒတုဗြမောဝ် ကတိဗဒ်ကို ပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက် မှိုက်ဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင်ရ မင်မွဲခရ်တု ညးသပျရိဟ် မှိုက်လမိင်လညာတ်မဂ္ဂိုင် မချိုက်ပင်တကောံသီလက် ဂကောံဒေဝတမင်မွဲရ၊ ပွမဒယုတ်ပြာကဋ်ကု သုးကောံညးတန်တ ပွဲခရ်ဟံမာန်ရ။

ညးမတန်တပွဲခရ် မချိုက်ပင်တကောံသီလ မှိုက်အလေံဟိုသုး ဂလာန်မဃုစုတ် မှိုက်စိုတ်မဂ္ဂပင် နုပသရာမ်ပင်ကု သုတ်ညင်ရ ထပ်ဗျေန်ဒ် မွဲနီကွကို ညးလိုမွဲ ထေက်ကို တုဟ်နပမဟိုဂရိဟ်ကုရော ဒေဝတဂမ္ဘိုင်လေဝ် ထိုင်သးညးဂုအိုတ်ရ ဗြိုလေဝ် ထိုင်သးရ။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ဣဋ္ဌ

၄၃။ ပွဲကာလက် အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ မှောံပြာပ်အာဇရေင် တီလမှိုပိုင်ကျက်တြဲ လောဝ်သွဝတ်တု မဂဇေဒိုင် ပွဲဒုဒမဗွဲမွဲ တီလမှိုပိုင်ကျက်တြဲ သုးတိုန်ဂလာန်ဝံရ—

ယံဒကာ ဂပ်ဝံဒိပွဲက် ဂပ်ဝံဒိက်မှိုက် ဂပ်ဝံဒိဝံတု ခရ်ဂမ္ဘိုင် မခြိုင်ကိုကလိဝံ ပွဲလောကကု ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ကုရောမွဲတုန်— ယံဒကာ ပွမအာယုက်ဂိုင်ကု ဂပ်ဝံဒိပွဲက် ဂပ်ဝံဒိက်မှိုက် ဂပ်ဝံဒိဝံတု ခြိုင်ကိုကလိဝံ ပွဲလောကရ၊ ပွမရပ်သက်ကျပ်ကု ဂပ်ဝံဒိပွဲက် ဂပ်ဝံဒိက်မှိုက် ဂပ်ဝံဒိဝံတု ခြိုင်ကိုကလိဝံ ပွဲလောကရ၊ ပွမဒ်တသိုခ်ကု ဂပ်ဝံဒိပွဲက် ဂပ်ဝံဒိက်မှိုက် ဂပ်ဝံဒိဝံတု ခြိုင်ကိုကလိဝံ ပွဲလောကရ၊ ပွမသကအ်တိဝါရဂိုင်ကု ဂပ်ဝံဒိပွဲက် ဂပ်ဝံဒိက်မှိုက် ဂပ်ဝံဒိဝံတု ခြိုင်ကိုကလိဝံ ပွဲလောကရ၊ ချင်သွပ်ဂမ္ဘိုင်ကု ဂပ်ဝံဒိပွဲက် ဂပ်ဝံဒိက်မှိုက် ဂပ်ဝံဒိဝံတု ခြိုင်ကို ကလိဝံ ပွဲလောကအိုတ်ရ။ ယံဒကာ ဂပ်ဝံဒိပွဲက် ဂပ်ဝံဒိက်မှိုက် ဂပ်ဝံဒိဝံတု ခရ်ဂမ္ဘိုင် မခြိုင်ကိုကလိဝံ ပွဲလောကကု ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယံဒကာ ဂပ်ဝံဒိပွဲက် ဂပ်ဝံဒိက်မှိုက် ဂပ်ဝံဒိဝံတု ခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာ မခြိုင်ကိုကလိဝံ ပွဲလောကဝံ ဟိုတ်နဟိုတ်မတွံး ပွမရာဒနာ (နကိုပါင်)ကို ဟိုတ်နဟိုတ်

မတွဲကး ပွမရာဒနာ (နက္ခိတိ)ကို ကလိဝံရရ် အဲဟံသွးရ။ ယွံဒကာ ဂပ်ဝံနွံပွဲက် ဂပ်ဝံ သျှိုက်မျှိုက် ဂပ်ဝံဒးဝှပ်ဂမ္တိုင်တဲ ဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာ မဖြိုင်ကိုကလိဝံ ပွဲလောကဝံ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွဲကး ပွမရာဒနာ (နက္ခိတိ)ကို ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွဲကး ပွမရာဒနာ (နက္ခိတိ)ကို ကလိဝံရသဒ္ဒိမ္မး ပွဲလောကဝံ ညးလိုက် နူအရာလိုက် ဟုတ်ယုတ်မာန်ရဲရော။

ယွံဒကာ ကွးအရီရ် မွဲပွဲက်ကိုပွမအာယုက်ဂိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဟံထေက်ကို တုဟ်နပွမ ရာဒနာ ပွမအာယုက်ဂိုင် (နက္ခိတိ)ကို တုဟ်နပွမသျှိုက်မျှိုက် (နက္ခိတိ)ကိုရ။ ယွံဒကာ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွဲကး ပွမအာယုက်ဂိုင်လေဝ် ကွးအရီ မမိက်အာယုက်ဂိုင် ဒးဒွေတ် ဒွေတ်မလေဝ်ကတိဗဒ်ကို ပွမအာယုက်ဂိုင်ရ။ ချံပြရ။ ဒွေတ်မလေဝ်ကတိဗဒ်ကို ပွမ အာယုက်ဂိုင်ကွးအရီရ် မဂပ်ဝံဒွေတ်ဂ် ဒ်သွက်ဝံအာယုက်ဂိုင်ရ။ ညးဂ် ကလိဝံပွမအာယုက် ဒေဝတ်ဂိုင်ကို ပွမအာယုက်မိုဟ်ဂိုင်ကိုမာန်ရ။

ယွံဒကာ ကွးအရီရ် မွဲပွဲက်ကို ပွမရုပ်သင်ကျေပ်ဂ်ဒ်တဲ ဟံထေက်ကို တုဟ်န ပွမရာဒနာ ပွမရုပ်သင်ကျေပ် (နက္ခိတိ)ကို တုဟ်နပွမသျှိုက်မျှိုက် (နက္ခိတိ)ကိုရ။ ယွံဒကာ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွဲကး ပွမရုပ်သင်ကျေပ်လေဝ် ကွးအရီ မမိက်ရုပ်သင်ကျေပ်ဂ် ဒးဒွေတ် ဒွေတ်မလေဝ်ကတိဗဒ်ကို ပွမရုပ်သင်ကျေပ်ရ။ ချံပြရ။ ဒွေတ်မလေဝ်ကတိဗဒ်ကို ပွမရုပ် သင်ကျေပ်ကွးအရီရ် မဂပ်ဝံဒွေတ်ဂ် ဒ်သွက်ရုပ်သင်ကျေပ်ရ။ ညးဂ် ကလိဝံပွမရုပ် ဒေဝတ်ကျေပ်ကို ပွမရုပ်ဒေဝတ်ကျေပ်ကိုမာန်ရ။

ယွံဒကာ ကွးအရီရ် မွဲပွဲက်ကိုတသိုခ်ဂ်ဒ်တဲ ဟံထေက်ကိုတုဟ်နပွမရာဒနာ တသိုခ် (နက္ခိတိ)ကို တုဟ်နပွမသျှိုက်မျှိုက် (နက္ခိတိ)ကိုရ။ ယွံဒကာ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွဲကး ပွမဒ် တသိုခ်လေဝ် ကွးအရီ မမိက်ဒ်တသိုခ် ဒးဒွေတ် ဒွေတ်မလေဝ်ကတိဗဒ်ကိုတသိုခ်ရ။ ဒွေတ်မလေဝ်ကတိဗဒ်ကိုတသိုခ်ကွးအရီရ် မဂပ်ဝံဒွေတ်ဂ် ဒ်တုဟ်နပွမကလိဝံတသိုခ်ရ။ ညးဂ် ကလိဝံတသိုခ်ဒေဝတ်ကို တသိုခ်မိုဟ်ကိုမာန်ရ။

ယွံဒကာ ကွးအရီရ် မွဲပွဲက်ကိုသကအ်တို့ဝါရ်ဒ်တဲ ဟံထေက်ကိုတုဟ်နပွမရာဒနာ သကအ်တို့ဝါရ် (နက္ခိတိ)ကို တုဟ်နပွမသျှိုက်မျှိုက် (နက္ခိတိ)ကိုရ။ ယွံဒကာ ဟိုတ်နူ ဟိုတ်မတွဲကး ပွမသကအ်တို့ဝါရ်ဂိုင်လေဝ် ကွးအရီ မမိက်ဝံသကအ်တို့ဝါရ် ဒးဒွေတ် ဒွေတ်မလေဝ်ကတိဗဒ်ကို သကအ်တို့ဝါရ်ရ။ ချံပြရ။ ဒွေတ်မလေဝ်ကတိဗဒ်ကို သကအ် တို့ဝါရ်ကွးအရီရ် မဂပ်ဝံဒွေတ်ဂ် ဒ်တုဟ်နပွမကလိဝံ သကအ်တို့ဝါရ်။ ညးဂ်ကလိဝံ သကအ် တို့ဝါရ်ဒေဝတ်ကို သကအ်တို့ဝါရ်မိုဟ်ကိုမာန်ရ။

ယွံဒကာ ကွးအရီ မွဲပွဲက်ကိုအာစိပ် ချင်သွပ်ဂ်ဒ်တဲ ဟံထေက်ကိုတုဟ်နပွမရာဒနာ ချင်သွပ် (နက္ခိတိ)ကို တုဟ်နပွမသျှိုက်မျှိုက် (နက္ခိတိ)ကိုရ။ ယွံဒကာ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွဲကး ချင်သွပ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ကွးအရီ မိက်ကလိဝံချင်သွပ်ဂ် ဒးဒွေတ် ဒွေတ်မလေဝ်ကို

ကတိန္ဒိပွဲချင်သွင်ရ၊ ချာပြရ၊ နွေတ်မလေပ်ကိုကတိန္ဒိ ပွဲချင်သွင်ကွေးအရိက် မဂပ်ဝ်နွေတ်ကံ
ဒိတုဟ်နပွမကလိဝံ ချင်သွင်ရ၊ ညးဂ် ကလိဝံချင်သွင်ဂမ္တိုင်မာန်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

ကောန်ဂကူ မရာဒနာမိက်ကို ပွမအာယုက်ဂိုင်ကို ပွမရပ်သင်ကျေပ်ကို ပွမ
သကအံတို့ဝါရဂိုင်ကို ပွမဒယှတ်ကို ပွမဝံအာစိပ်ချင်သွင်ကို ဒိန္နမူကိုဂကူသျှင်ပြကို
ပွမမိပ်လဟင်မပြ ကဆံင်ကိုကဆံင်ဂမ္တိုင်ကို (ဟံထေက်ကို ဟိတ်မာဲဟဲယန
ပွဲပွကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ)။

ပွမဟံဟိတ်မာဲဟဲယန ပွဲကမ္မောန်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ကို တပညာဂမ္တိုင် ထိုင်သး
အိုတ်ရ၊ တပညာ မဟံဝိဝိင်ဟိတ်မာဲဂ် ကလိဝံဖိုဂမ္တိုင်ဓါပြကာမာန်ရ။

ဟိတ်ပွမကလိဝံဖိုဂမ္တိုင်ဓါပြကာမတွံဂး ဒတဲဖို မဒ်ပွဲဘဝဂတမတ် ဒတဲဖို မဒ်
ပွဲဘဝပရလိုက်ဂ်ရ ညးမူကိုပညာဂ် ‘ပဏ္ဏိတ’ ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်မနာပဒါယီ

၄၄။ ပွဲကာလမ္မဲအခိုင် တီလမူပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ်တန်တံင် ပွဲဘာပြာသာဒ်ဇော်
မူကိုသိုကွတ် အပွဲတြိပ်မဟာဝိန် ဇေရင်ချင်ဝေသာလီရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမူပိုင်ကျိတြဲ
ပွဲအခိုင်နူဂယး ဗိုက်ပလေပ်သုာတဲ ထွိုင်ကေတ်ဗဗေင်သုာတဲမွဲး က္တုပြာပ်စအာသို
သမေဟ်ဥဂ္ဂ ကောန်ချင်ဝေသာလီတဲ ဂဇာဒ်ဒိုင် ဒွဲမဂပ်ဝ်လးပညပ်စွံလပ်သုာရ။ ပွဲကာလဂ်
သမေဟ်ဥဂ္ဂ ကောန်ချင်ဝေသာလီဂ် ပြာပ်အာဇေရင် တီလမူပိုင်ကျိတြဲတဲ လောဝ်သွဝတ်
တဲမွဲး သိုမဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲဒွဲမဗဗွဲမွဲး—

ယွံကျိမူပိုင် “ညးမလေပ်ကိုဒါန်(ဝတ္ထု) သျှိုက်မျိုက်ဒးဂွပ်ဂ် ကလိဝံဖို မသျှိုက်မျိုက်
ဒးဂွပ်ရ” ဂလာန်ဝံ အဲဒိုက်ကေင်ကလင်ပင်မိုင်နင် နူဂတမုက်တီလမူပိုင်ကျိတြဲရ၊
ကေင်ဒိုင်ဂိုင်ကေတ် နူဂတမုက်တီလမူပိုင်ကျိတြဲရ ရံဝံ ဂရင်ပွီ တီလမူပိုင်ကျိတြဲရ။
ယွံကျိမူပိုင် စူစ မူကိုသင်ကအံင်ဇေရင်အဲဒိုက်ဂ် ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် ဒးဂွပ်ရ၊ တီလ
မူပိုင်ကျိတြဲ သွဟိတ်ကိုပွမဆာန်ချူ ပြမင်မွဲတဲ ဩဝ်ဒိုင်ဂိုင်ကေတ် စူစအဲဒိုက်ဂ်ညိ ရံဝံ
ဂရင်ပွီရ။ သွဟိတ်ကို ပွမဆာန်ချူပြမင်မွဲတဲ တီလမူပိုင်ကျိတြဲ ဒိုင်ဂိုင်ကေတ်ရ။

ယွံကျိမူပိုင် “ညးမလေပ်ကိုဒါန်(ဝတ္ထု) သျှိုက်မျိုက်ဒးဂွပ်ဂ် ကလိဝံဖို မသျှိုက်မျိုက်
ဒးဂွပ်ရ” ဂလာန်ဝံ အဲဒိုက် ကေင်ကလင်ပင်မိုင်နင် နူဂတမုက်တီလမူပိုင်ကျိတြဲရ၊ ကေင်ဒိုင်

ဂိုင်ကေတ် နူတမုက်တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲရ၊ ယံကျ်မုံပိုင် အမဲသွဖျန်ကိုက် မဂပ်ဝ်
 စီရင်လဝ် နကိုသတ်ဗဒ်အဲဒိုက်ဂ် ထေက်ကိုသိုက်မျိုက်ဒးဂွပ်ကွေံရ၊ တီလမုံပိုင်
 ကျ်တြဲ သွဟိုတ်ကို ပွမဆာန်ချူပြမင်မွဲတဲ ဩဝ်ဒင်ဂိုင်ကေတ် အမဲသွအဲဒိုက်ဂ်ညိ ရဲဝံ
 (ဂရင်ပ္ပိရ)။ သွဟိုတ်ကို ပွမဆာန်ချူပြမင်မွဲတဲ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဒင်ဂိုင်ကေတ်ရ။

ယံကျ်မုံပိုင် “ညးမလေပ်ကိုဒါန်(ဝတ္ထု) သိုက်မျိုက်ဒးဂွပ်ဂ် ကလိဝံဖို မသိုက်မျိုက်
 ဒးဂွပ်ရ” ဂလာန်ဝံ အဲဒိုက် ကေင်ကလင်ပင်မိုင်နင် နူတမုက်တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲရ၊
 ကေင်ဒင်ဂိုင်ကေတ် နူတမုက်တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲရ၊ ယံကျ်မုံပိုင် တူးတူင်ဝန်နွာ
 ကွေင်ထွေင်အဲဒိုက်ဂ် ထေက်ကိုသိုက်မျိုက်ဒးဂွပ်ကွေံရ၊ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ သွဟိုတ်ကို
 ပွမဆာန်ချူပြမင်မွဲတဲ အဲဒင်ဂိုင်ကေတ် တူးတူင်ဝန်နွာ ကွေင်ထွေင်အဲဒိုက်ဂ်ညိ ရဲဝံ
 (ဂရင်ပ္ပိရ)။ သွဟိုတ်ကို ပွမဆာန်ချူပြမင်မွဲတဲ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဒင်ဂိုင်ကေတ်ရ။

ယံကျ်မုံပိုင် “ညးမလေပ်ကိုဒါန်(ဝတ္ထု)သိုက်မျိုက်ဒးဂွပ်ဂ် ကလိဝံဖို မသိုက်မျိုက်
 ဒးဂွပ်ရ” ဂလာန်ဝံ အဲဒိုက် ကေင်ကလင်ပင်မိုင်နင် နူတမုက်တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲရ၊
 ကေင်ဒင်ဂိုင်ကေတ် နူတမုက်တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲရ၊ ယံကျ်မုံပိုင် ရဲလပ်ကွေံ စောင်အိက်
 ကိုတဲ ပင်သာလီ မုံကိုသွသောတ် ကော်အမဲသွဖျန်မဂိုင်အဲဒိုက်ဂ် ထေက်ကိုသိုက်မျိုက်
 ဒးဂွပ်ရ၊ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ သွဟိုတ်ကို ပွမဆာန်ချူပြမင်မွဲတဲ ဩဝ်ဒင်ဂိုင်ကေတ် ပင်သာလီ
 အဲဒိုက်ဂ်ညိ ရဲဝံ (ဂရင်ပ္ပိရ)။ သွဟိုတ်ကို ပွမဆာန်ချူပြမင်မွဲတဲ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ
 ဒင်ဂိုင်ကေတ်ရ။

ယံကျ်မုံပိုင် “ညးမလေပ်ကိုဒါန်(ဝတ္ထု) သိုက်မျိုက်ဒးဂွပ်ဂ် ကလိဝံဖို မသိုက်မျိုက်
 ဒးဂွပ်ရ” ဂလာန်ဝံ အဲဒိုက် ကေင်ကလင်ပင်မိုင်နင် နူတမုက်တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲရ၊
 ကေင်ဒင်ဂိုင်ကေတ် နူတမုက်တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲရ၊ ယံကျ်မုံပိုင် ယာတ်ဂမိုင်ကတိုဒ်
 ပွဲကာသိရးအဲဒိုက်ဂ် ထေက်ကိုသိုက်မျိုက်ဒးဂွပ်အိုတ်ရ၊ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ သွဟိုတ်ကို
 ပွမဆာန်ချူပြမင်မွဲတဲ ဩဝ်ဒင်ဂိုင်ကေတ်ယာတ်ဂမိုင် အဲဒိုက်ဂ်ညိ ရဲဝံ (ဂရင်ပ္ပိရ)။
 သွဟိုတ်ကို ပွမဆာန်ချူပြမင်မွဲတဲ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဒင်ဂိုင်ကေတ်ရ။

ယံကျ်မုံပိုင် “ညးမလေပ်ကိုဒါန်(ဝတ္ထု) သိုက်မျိုက်ဒးဂွပ်ဂ် ကလိဝံဖို မသိုက်မျိုက်
 ဒးဂွပ်ရ” ဂလာန်ဝံ အဲဒိုက် ကေင်ကလင်ပင်မိုင်နင် နူတမုက်တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲရ၊
 ကေင်ဒင်ဂိုင်ကေတ် နူတမုက်တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲရ၊ ယံကျ်မုံပိုင် ပွင်ခေါင်ဇော် မုံကို
 တသော်ဂိုင် သွာလးတသော်သတ် ဂုတ်လဝ်ပွဲ သွာလးစွာဒြဲစွပ် ဒွဲမုံကိုဒီပကေတ်
 ဓါလပါ ကော်သုဖျန်(ပကေတ်)ဂ် ထေက်ကိုသိုက်မျိုက် ဒးဂွပ်ကွေံရ။ ယံကျ်မုံပိုင်
 “အရာဝတ္ထုမဂိုင်ဝံ ဗွဲစွတ်မူး ဟဂပ်ဝ်ကုတီလမုံပိုင်ကျ်တြဲရ” ရဲဝံ ပိုယ်ဒိုက်တအ်
 ညးဂမိုင်လေပ် တီကေတ်အိုတ်ရ။

ယွံကျာ်မုံပိုင် ကတိဒလဲ ခင်ဂဇာ် ဆုကြက်စွန်အဲဒိုက်ဝံ ထေက်တန်မွဲကိုဍ်ပြင်ရ၊ ဝတ္ထုအရပ်စပ်အဲဒိုက်ဂမၠိုင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွဟိုတ်ကိုပွမဆာန်ချူပြမင်မွဲတဲ သြပ်ဒင်ဂိုင် ကေတ်ညိ ရံဝံ (ဂရင်ဗွဲရ)။ သွဟိုတ်ကို ပွမဆာန်ချူပြမင်မွဲတဲ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဒင်ဂိုင်ကေတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲကိုသာဓက သမေဟ်ဥဂ္ဂကောန်ချင်ဝေသာလီ နကိုဂါထာအနုမောဒနာဝံရ—

“ညးကိုဒါန်(ဝတ္ထု) ထေက်ကိုသျှိုက်မှိုက်ဒးဂွပ်ဂ် ကလိဝံဖို ထေက်ကိုသျှိုက်မှိုက် ဒးဂွပ်ရ၊ ဩညးမွဲ ဗွဲနွံဗွဲကို ယာတ်ကို သ္မာသတိက် သ္မာဒွင်ကို ပိဏ္ဏပါတ်ဘောဇိန် ဘာယာမကို ပစ္စယံဂမၠိုင်မွဲတေင်တုတ်တုတ်ကို ကိုဒါန်ပွဲပုဂ်လံာ်တုအရန်ဂမၠိုင် မလ္လုတပ်ရ။

တီကေတ် ပုဂ်လံာ်တုအရန်ဂမၠိုင် မတုပ်သုတ်ကောံတိဗုထိုက်တဲ ဂပ်ဝံသုး ဂပ်ဝံဗလး ဂပ်ဝံယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်ရ၊ ညးသပ္ပရိုဟ် မကိုဒါန်ထေက်ကိုသျှိုက်မှိုက် ဒးဂွပ်ဂ် သုးကေမဖြိုင်ကိုသုးမာန်တဲ ကလိဝံဖို ထေက်ကိုသျှိုက်မှိုက်ရ” ရံဝံ (ကိုသာဓကရ)။

ကြနုဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ကိုသာဓက သမေဟ်ဥဂ္ဂကောန်ချင်ဝေသာလီ နကိုဂလာန် အနုမောဒနာဝံတဲ ဒှိုက်ကတိနုဒ္ဒဲ ပါစူးဣာ်အာရ။ ကြနုဂ် ပွဲကာလမွဲသအာင် သမေဟ် ဥဂ္ဂကောန်ချင်ဝေသာလီ စုတိကလိလောန်စရ။ သမေဟ်ဥဂ္ဂကောန်ချင်ဝေသာလီ မစုတိ ကလိလောန်စတုန် ကတိဒ်ပွဲဘုံဗြို (သုဒ္ဓါဝါသ)မွဲ မတဲတ နကို(ဇရာန်)စိုတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွဒတ်တန်တံင်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အရာမ်အနာထပိဏ္ဏိကသေဗ္ဗိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ပွဲအခိုင်သ္မာဗ္ဗ မကလိလောန်ကိုပံဗ္ဗ ဗြိုဥဂ္ဂ မုံကိုသ် ထေက်ကိုသျှိုက်မှိုက်လောန်ဂ်ဒ်တဲ သိုမကိုယးတုးတ အလုံဘာဇေတဝန်မွဲဂ် ယောံပြာပ် ကျင်ဇေရင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲတဲ လောဝ်သွဝတ်တဲမွဲ ဒတူဒိုင်ပွဲဒုဒ်မဗွဲမွဲရ၊ ဗြိုဥဂ္ဂ မဒတူဒိုင် ပွဲဒုဒ်မဗွဲမွဲ “ယွံဥဂ္ဂ ပသ်ရော အတိုင်ပိုက်ဂ် ချိုက်ပေင်ကုတုအဲဟာ” ရံဝံ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွာန်ရ။ ယွံကျာ်မုံပိုင် အတိုင်ပိုက်ဂ် ချိုက်ပေင်ကုအဲဒိုက် ဗွဲစုတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ဗွဲရ)။ ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ တွံကို ဗြိုဥဂ္ဂ နကိုဂါထာဂမၠိုင်ရ—

“ညးကိုဒါန် ထေက်ကိုသျှိုက်မှိုက်ဒးဂွပ်ဂ် ကလိဝံ ထေက်ကိုသျှိုက်မှိုက်ဒးဂွပ်ရ။ ညးကိုဒါန်မပြဲပြဲ မွဲလှေဗုန် ကလိဝံမပြဲပြဲရ၊ ညးကိုဒါန် မဂပ်ဝံရာဒနာဂ် ကလိဝံ မဂပ်ဝံရာဒနာရ၊ ညးကိုဒါန်မဂပ်ဝံထိုင်သးဂ် ဝံအာစိုပ် (ဌာန) မဂပ်ဝံထိုင်သးရ။

ဩညးမွဲ မုံအလေံကိုဒါန် ပစ္စယံဝတ္ထု ပြကောတ်အထောင့်ရ၊ မုံအလေံကိုဒါန် ဝတ္ထု မဂပ်ဝံရာဒနာရ၊ ဩညးမွဲ မုံအလေံကိုဒါန်ဝတ္ထု မဂပ်ဝံထိုင်သးရ၊ ညးဂ် ပွဲဘုံဘဝဇာပ်မကတိဒ်ဂ် ဝံဒ်ပွမအာယုက်ဂိုင် ပွမသကအ်တို့ဝါရဂိုင်ရ ရံဝံ (တွံရ)။

၅။ သုတ်ပုညာဘိသန္ဓ

၄၅။ ယွံခမီတအ် ကြိုင်ကုသိုလ် ဇောင်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ လေဝ်ရင်တျိုင် ကိုတသိုခ်အိုတ်ရ၊ လေဝ်ဇိုန်ကို အာရီခိုဟ်ပြအိုတ်ရ၊ မှုက်ဖိုတသိုခ်အိုတ်ရ၊ လေဝ်ကို ကတိန် ပွဲချင်သွပ်အိုတ်ရ၊ နှိတ်တုဟ်နထေက်ကိုနွံပွက် တုဟ်နထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် တုဟ်နထေက် ကိုဒေဝ် တုဟ်နဒတဲမြမောင် တုဟ်နတသိုခ်အိုတ်ရ။

ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမီတအ် ခမီ မပြဘိုက် ဗိုက်လတက်သုာ် ဩဒကာမွဲ ကိုချိုက်ပေင်တသမာမိ မစိုန်သကိုကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ် မဟံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ကြိုင်ကုသိုလ် ဇောင်ကုသိုလ် မဟံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်ညးဂ် လေဝ်ရင်တျိုင်ကိုတသိုခ်ရ၊ လေဝ်ကတိန်ကို အာရီခိုဟ်ပြရ၊ မှုက်ဖိုတသိုခ်ရ၊ လေဝ်ကိုကတိန် ပွဲချင်သွပ်ရ၊ နှိတ် တုဟ်နထေက်ကိုနွံပွက် တုဟ်နထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် တုဟ်နထေက်ကိုဒေဝ် တုဟ်နဒတဲ မြမောင် တုဟ်နတသိုခ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မပြဘိုက် ကိုပိုန်ပိဏ္ဍပါတ် ဩဒကာမွဲ။ ပ ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မပြဘိုက် ပဒတ်ဘာ ဩဒကာမွဲ။ ပ ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မပြဘိုက် ဂဇအိတ် ဇင်ဂတို ဩဒကာမွဲ။ ပ ။

ယွံခမီတအ် ခမီ မပြဘိုက် သိပ်ဂိုပ်တ ဂဉ္ဇုမဒ်ကြိယာဗာပင်ပွဲလမျို မစေံစးကိုယဲ ဩဒကာမွဲ ကိုချိုက်ပေင်တကောံသမာမိ မစိုန်သကိုကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ် မဟံမွဲကို ဗွတ်ဗွတ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ကြိုင်ကုသိုလ် ဇောင်ကုသိုလ် မဟံမွဲကိုဗွတ်ဗွတ်ညးဂ် လေဝ်ရင် တျိုင်ကိုတသိုခ်ရ၊ လေဝ်ကတိန်ကို အာရီခိုဟ်ပြရ၊ မှုက်ဖိုတသိုခ်ရ၊ လေဝ်ကိုကတိန် ပွဲချင်သွပ်ရ၊ နှိတ်တုဟ်နထေက်ကိုနွံပွက် တုဟ်နထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် တုဟ်နထေက်ကို ဒေဝ် တုဟ်နဒတဲမြမောင် တုဟ်နတသိုခ်ရ။ ယွံခမီတအ် ကြိုင်ကုသိုလ် ဇောင်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ လေဝ်ရင်တျိုင်ကိုတသိုခ်အိုတ်ရ၊ လေဝ်ကတိန်ကို အာရီခိုဟ်ပြရ၊ မှုက်ဖို တသိုခ်အိုတ်ရ၊ လေဝ်ကိုကတိန် ပွဲချင်သွပ်အိုတ်ရ၊ နှိတ်တုဟ်နထေက်ကိုနွံပွက် တုဟ်န ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် တုဟ်နထေက်ကိုဒေဝ် တုဟ်နဒတဲမြမောင် တုဟ်နတသိုခ်အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဗွတ်ဗွတ်ပမာဏကုသိုလ် ကွဲးအရီ မချိုက်ပေင်တကောံ ကြိုင်ကုသိုလ် ဇောင်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ “ကြိုင်ကုသိုလ် ဇောင်ကုသိုလ်ဗွတ်ဝံ လေဝ်ရင်တျိုင်ကို တသိုခ်ရ၊ လေဝ်ကတိန်ကို အာရီခိုဟ်ပြရ၊ မှုက်ဖိုတသိုခ်ရ၊ လေဝ်ကိုကတိန် ပွဲချင်သွပ်ရ၊ နှိတ် တုဟ်နထေက်ကိုနွံပွက် တုဟ်နထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် တုဟ်နထေက်ကိုဒေဝ် တုဟ်န ဒတဲမြမောင် တုဟ်နတသိုခ်ရ” ရဝံ တုဟ်နရိုဟ်လွိုဟ်စတ်ကုတ် ဟံလောံသွာရ၊ ဗွတ်တုန် ဗွတ်ပွကုသိုလ်မဇော် မရိုဟ်လွိုဟ်ဟံမာန် ရဝံဟောင် အာစိုပ်ပွမရိုဟ်လွိုဟ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွဲမှာသွိဒ်ဇော် “ဍုင်ဂမ္တိုင် မှုပမာဏတဠတ် ဗွတ်ဝံရ” ရဝံကို “ဍုင်ဂမ္တိုင် မှုပမာဏ ဗွတ်ကွံတဠတ်ဝံရ” ရဝံကို “ဍုင်ဂမ္တိုင် မှုပမာဏ ဗွတ်လို့တဠတ် ဝံရ” ရဝံကို

“ချက်မရှိမိမိ မှီပမာဏ ဗုဒ္ဓကိစ္စတရားဝိသုဒ္ဓိ” ရံဝံကို တွက်နဂိုဏ်းကတ် ဗုဒ္ဓကိစ္စတရား ဟံလောသွာရ၊ ဗုဒ္ဓကိစ္စတရား ဗုဒ္ဓကိစ္စတရား မရိဟိလိဟိဟံမာန် မဝတိကွာတ်ဟံမာန် ရံဝံဟေင် သုတ်ညင်ရံအာစိပ် ပွမရိဟိလိဟိကို။ ယံခမိတအံ တုတ်တသ်ဝံဟေင် “ကြင်ကုသိုလ် ဇောဝကုသိုလ်ဗုဒ္ဓကိစ္စ လေဝရင်တုတ်တသ်ဝံရ၊ လေဝကတိဗဒ်ကို အာရိခိဟိပြရ၊ မှီကို ဖိတသ်ဝံရ၊ လေဝကိုကတိဗဒ် ပဲ့ချင်သွင်ရ၊ နိတ် တွက်နထေက်ကိုနွံပိက် တွက်နထေက်ကို သျှိုက်မှိုက် တွက်နထေက်ကိုဒေဝံ တွက်နဒတဲမြမောဝ် တွက်နတသ်ဝံရ” ရံဝံ ဗုဒ္ဓကိစ္စတရား ပမာဏကုသိုလ် ကွးအရိမချိုက်ပေင်တကောံ ကြင်ကုသိုလ် ဇောဝကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မသုန် ပြကာဝံ တွက်နရိဟိလိဟိဝတိကွာတ် ဟံလောသွာရ၊ ဗုဒ္ဓကိစ္စတရား ဗုဒ္ဓကုသိုလ်မဇော မရိဟိလိဟိဟံမာန် မဝတိကွာတ်ဟံမာန် ရံဝံဟေင် အာစိပ်ပွမရိဟိလိဟိရ ရံဝံ (သုးရ)။

စိကြင်ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင်ဝှင် မဇောဝကုသိုလ်သောသောံ နိအရာနိဿယဂကောံမှိုက်မဂ္တိုင် မဂ္တိုင်ဝှင် သုတ်ညင်ရံဇောဝကုသိုလ်အာမှာသွိဒ် မလေဝပွင်ရင်လဝ် ချက်မရှိမိမိ မဟံထေက် ဝတိကွာတ် (နမပွံကိုတဠတ်) မှီကိုဗရရမျာင် မသကာတ်မြဟ် မှီကိုအာရိထေက်ကို ဖေက်ဝှင်ဂ္တိုင် မဒ်အရာဂကောံရတ်ဂမ္တိုင် တန်တအိုတ်ကို။

တုတ်တသ်ဝံ ဇောဝကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ပြာပ်အာစိပ်ဇေရင် ညးမှီကိုပညာ မလေဝ ကိုတ် ပင်ချာယာမ ယာတ်မှိုက်လတက် မလေဝကိုတ် သွာသတိက် သွာဒွင်ကို ယာတ်လးတိက်ကိုအိုတ်ရ၊ မုပွာမတုတ်ရောတုန် စိကြင်ဂမ္တိုင် မလေဝပွင်ရင်လဝ်ချ် သုတ်ညင်ရံဇောဝကုသိုလ်အာ မှာသွိဒ်အိုတ်ကိုရ။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်သမ္ပဒါ

၄၆။ ယံခမိတအံ သမ္ပဒါ ပွမချိုက်ပေင်ဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ္တိုင်ရောမွဲးတုန်— ပွမချိုက်ပေင်ကိုသဒ္ဓါ၊ ပွမချိုက်ပေင်ကိုသီလ၊ ပွမ ချိုက်ပေင်ကိုသုတ၊ ပွမချိုက်ပေင်ကိုစာဂ၊ ပွမချိုက်ပေင်ကိုပညာဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမိတအံ သမ္ပဒါ ပွမချိုက်ပေင်ဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ခန

၄၇။ ယံခမိတအံ ဂြပ်ဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ် ဂ္တိုင်ရောမွဲးတုန်— ဂြပ်သဒ္ဓါ၊ ဂြပ်သီလ၊ ဂြပ်သုတ၊ ဂြပ်စာဂ၊ ဂြပ်ပညာဂမ္တိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ဂြပ်သဒ္ဓါမွဲးဂှ် ညးချေံဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂှ် မွဲးကုဏ်သဒ္ဓါရ၊ လျှင်ပတေ် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကောံသဗ္ဗညုတဉာဏ်ကျိာ်တြရ။ “တီလ မွဲးပိုင်ကျိာ်တြရ။ ပ ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်အာစာမ္မိတ်ဒေဝတဂမ္ဘိုင်လေဝ် ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ’ မွဲးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေဝ်ကုတိကေတ် (သစ္စပန်ပြကာ)လေဝ် ‘ဗုဒ္ဓ’ မွဲးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မွဲးကုဏ်ပိုင်ကြိန်မဇ္ဇေလေဝ် ‘ဘဂဝါ’ မွဲးရ” ရံဝံ ပတေ်ရ၊ ယွံခမီတအ် က္လုဂှ် ဂြပ်သဒ္ဓါ ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမီတအ် ဂြပ်သီလမွဲးဂှ် ညးချေံဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂှ် ဝေင်ပါကေ် နူပမဂစိုတ်လမျီုညးရ။ ပ ။ ဝေင်ပါကေ် နူပမသုင်စသိ အရက် မဒ်ဟိုတ် မဇ္ဇမာရ၊ ယွံခမီတအ် က္လုဂှ် ဂြပ်သီလ ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမီတအ် ဂြပ်သုတမွဲးဂှ် ညးချေံဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂှ် လမိင်လညာတ်ဂှိုင်ရ။ ပ ။ ထပက်ခွင်တိကေတ် ဗွဲမဒေးရး နက္ခိ(ပညာ) လမိင်လညာတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် က္လုဂှ် ဂြပ်သုတ ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမီတအ် ဂြပ်စာဂမွဲးဂှ် ညးချေံဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂှ် ပဒတ်ပွဲသို နက္ခိစိုတ်မစာ်စူးနူကျိာ်လေဝ်မျိက် သအေတ်သပါန်ရ၊ သွေးပွေးဗူးဗူးစးစးရ၊ မွဲးကုတိ မကြံကြာတ်လဝ်တဲရ၊ မိပ်လဟိင် ပွဲပမသွေးပွေးရ၊ သွက်ဂွံဒင်အာတ်ဂှ် နိဒိုင်ဒတဲရ၊ မိပ်လဟိင် ပွဲပမကုဒါန် ပါပရအ်ပတိတ်ကုရ၊ ယွံခမီတအ် က္လုဂှ် ဂြပ်စာဂ ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမီတအ် ဂြပ်ပညာမွဲးဂှ် ညးချေံဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂှ် မွဲးကုပညာရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံပညာမပြ မတိကေတ် ပွမဒ် ပွမလီ မပလီပလတ်ပါဒကး ကေ်ကိလေသဂမ္ဘိုင်မာန် မလေဝ်ကုအာစိုပ် (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာဒဒိုင်အိုတ် ဗွဲမဒေးရးမာန်ရ၊ ယွံခမီတအ် က္လုဂှ် ဂြပ်ပညာ ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။ ယွံခမီတအ် ဂြပ်ဂမ္ဘိုင် က္လု မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ် ဩကုညးမွဲ ဟုံချီဟုံတေင် တန်တဗွဲမဒေးရး ပွဲကျိာ်ရ၊ သီလ ဩကုညးမွဲ ခိုဟ်ဆာရ၊ ပူဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင် ဂပ်ဝ်သျှိုက်မျိက်ရ၊ ဂပ်ဝ်ထိုင်သး လေဝ်ဒ်ရ။

ဩကုညးမွဲ ပွမလျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲသင်ကု လညာတ်ဉာဏ် မစိုန်ဒ်လူတပ်တးကု နွံရ၊ ညးဂှ် ညးဟုံဝါတ်ခါ ရံဝံ သွေးအိုတ်ရ၊ ပွမအာယုက်ဂှိုင်ညးဂှ်တုန် ဟုံဒ်လူသွေးရ။

ဟိုတ်ဂှ်ရ တုပညာ မဃ်ဗျဟ်ကေတ် ဒေသံပတောန်ကျိာ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် ဒးပတိတ်ဖြဟတ် သဒ္ဓါကု သီလကု ပွမလျှင်ဖြိုင်သျှိုက်ကု ပွမတိညာတ်ခေက်ကု ဂှိုင်ဂှိုင်ကုဝါရ။

၈။ သုတ်အလတ္တနီယဌာန

၄၈။ ယွံခမိတအံ သမဏာကိုနိ ဗြာဟ္မဏာကိုနိ ဒေဝတကိုနိ ဒေဝတမာရ်ကိုနိ ဗြိုကိုနိ ပွဲလောကဝံ ညးလိမ္မဲဟံဟီ အရာဂမ္ဘိုင်ရာဒနာတဲ မကလိဂံဟံမာန်ဂ် ဣဝံ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— သဘဓရ်မလေပ်ဗျုက် “ဩဝံလွကိုဗျုညိ” ရံဝံ သမဏာကိုနိ ဗြာဟ္မဏာကိုနိ ဒေဝတကိုနိ ဒေဝတမာရ်ကိုနိ ဗြိုကိုနိ ပွဲလောကဝံ ညးလိမ္မဲ ဟံဟီ အရာရာဒနာတဲ မကလိဂံဟံမာန်ရ။ သဘဓရ်မလေပ်ယဲဂ် “ဩဝံလွကိုယဲညိ” ရံဝံ ။ ပ ။ သဘဓရ်မလေပ်ချိုတ်ဂ် “ဩဝံလွကိုချိုတ်ညိ” ရံဝံ။ ပ ။ သဘဓရ်မလေပ်အိုတ်ဂ် “ဩဝံလွကိုအိုတ်ညိ” ရံဝံ။ ပ ။ သဘဓရ်မလေပ်လိုလ်ဂ် “ဩဝံလွကိုလိုလ်ညိ” ရံဝံ သမဏာကိုနိ ဗြာဟ္မဏာကိုနိ ဒေဝတကိုနိ ဒေဝတမာရ်ကိုနိ ဗြိုကိုနိ ပွဲလောကဝံ ညးလိမ္မဲ ဟံဟီ အရာရာဒနာမိက် မကလိဂံဟံမာန်ရ။

ယွံခမိတအံ သဘဓရ်မလေပ်ဗျုက် ဗျုတ် ကုပုထုဇန် မဟံမွဲကိုလမိင်လညာတ်ရ။ သဘဓရ်လေပ်ဗျုက် ဗျုတ်မွဲ ပုထုဇန် ဗ္ဗာရဏာ ရံဝံဟံမာန်ရ။ “သဘဓရ်လေပ်ဗျုက် ဗျုတ် ကုအဲညးမွဲဝပ်ဟံသေင်ရ။ ဗွဲစုတ်တုန် သဘဓရ်မလေပ်ဗျုက် ဗျုတ် ကုသတ်မနွံ အလုံအိုသုဂ်မ္ဘိုင် မွဲကိုပုကျင် (ဘုံဘဝဝံ) ပုမအာ (ဘုံဘဝမွဲသအာင်) ပုမစုတ်ချိုတ် ပုမတန်ပဋိသန္ဓိရ။ သဘဓရ်မလေပ်ဗျုက် ဗျုတ်မွဲ အဲဟေင် ဂိုင်စံင်တူမွဲ ချောင်စိုတ်မွဲ လရိအံယံမွဲ ဒါတ်ဂတိုသြိုဟ်ပညီ ဂတေပ်ယံမွဲ အာစိုပ်ပုမဝိဝိင်ချောင်စိုတ်မွဲ အဲပင်လေပ် ဟံမိက်စရ။ ခန္ဓဇကုလေပ် အာစိုပ်ပုမရုပ်သတ်ဟံကျေပ်ရ။ ကမ္မောန်ကိုတ်ဂမ္ဘိုင်လေပ် ကိုကာတ်နိ ဟံမာန်အိုတ်ရ။ သူသတြါဂမ္ဘိုင်လေပ် မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ။ မိတ်သဟာ်ဂမ္ဘိုင်လေပ် အောန်စိုတ် အိုတ်ရ” ရံဝံ (ဗ္ဗာရဏာဟံမာန်ရ)။ သဘဓရ်မလေပ်ဗျုက် ဗျုတ်မွဲ ပုထုဇန် ဂိုင်စံင်တူပုဆာရ။ ချောင်စိုတ်ရ။ လရိအံယံရ။ ဒါတ်ဂတိုသြိုဟ်ပညီ ဂတေပ်ယံရ။ အာစိုပ်ပုမဝိဝိင်ဘိုင်တိုင်ရ။ ယွံခမိတအံ ပုဂိုလ်ပုထုဇန် မအောန်ကိုလမိင်လညာတ်ဝံ ဒစုက်ဇလသောက မွဲကိုဂျိုင်စင် ဂ်ဒ်တဲ ညးလေပ်ကိုကာတ်ကတာန်ဇကုဇကုဟေင် ရံဝံ ဂပ်သွဲရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် သဘဓရ်မလေပ်ယဲဂ် ယဲတ်ကုပုထုဇန် မဟံမွဲကို လမိင်လညာတ်ရ။ ပ ။ သဘဓရ်မလေပ်ချိုတ်ဂ် ချိုတ်ရ။ သဘဓရ်မလေပ်အိုတ်ဂ် အိုတ်ရ။ သဘဓရ်မလေပ်လိုလ်ဂ် လိုလ်ရ။ သဘဓရ်မလေပ်လိုလ်ဂ် လိုလ်တံမွဲ ပုထုဇန် ဗ္ဗာရဏာ ရံဝံ ဟံမာန်ရ။ “သဘဓရ်မလေပ်လိုလ်ဂ် လိုလ်တံ ကုအဲ ညးမွဲဝပ်ဟံသေင်ရ။ ဗွဲစုတ်တုန် သဘဓရ်မလေပ်လိုလ်ဂ် လိုလ်တံ ကုသတ်မနွံအလုံအိုသုဂ်မ္ဘိုင် မွဲကိုပုကျင် (ဘုံဘဝဝံ) ပုမအာ(ဘုံဘဝမွဲသအာင်) ပုမစုတ်ချိုတ် ပုမတန်ပဋိသန္ဓိရ။ သဘဓရ်မလေပ် လိုလ်ဂ် လိုလ်တံမွဲ အဲဟေင် ဂိုင်စံင်တူမွဲ ချောင်စိုတ်မွဲ လရိအံယံမွဲ ဒါတ်ဂတိုသြိုဟ်

ပညီ ဂတေဝ်ယာ်မွဲး အာစိုပ်ပွမဝိဝိင်ချောင်စိုတ်မွဲး အဲပုင်လေဝ် ဟုံမိက်စရ၊ ခန္တဇကုလေဝ် အာစိုပ်ပွမရုပ်သတ်ဟုံကျော်ရ၊ ကမ္မောန်ကွိတ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ကိုကတိုန်ဟုံမာန်အိုတ်ရ၊ သူသတြ၊ ဂမ္တိုင်လေဝ် မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ၊ မိတ်သဟာ်ဂမ္တိုင်လေဝ် အောန်စိုတ်အိုတ်ရ” ရံဝံ (ဗွာရဏာ ဟုံမာန်ရ)။

သဘ်ခရ် မလေပ်လိုလ်ာ် လိုလ်ာ်တမွဲး ပုထုဇန်ဂ် ဂွိုင်စံင်တူပူဆာရ၊ ချောင်စိုတ်ရ၊ လရိအ်ယာ်ရ၊ ဒါတ်ဂတိုဍုဟ်ပညီ ဂတေဝ်ယာ်ရ၊ အာစိုပ်ပွမဝိဝိင်ဘိင်တိုင်ရ။ ယုံခမိတအ် ပုဂိုလ်ပုထုဇန် မအောန်ကိုလမိင်လညာတ်ဝံ ဒစုက်ဇလသောက မွဲကိုဂိုဝင်စင်ဂ်ဒ်တဲ ညးလေပ်ကိုကတကာန်ဇကုဇကုဟောင် ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွးရ။

ယုံခမိတအ် သဘ်ခရ်မလေပ်ဗျုဂ် ဗျုတ် ကုကွးမဒ်အရီ မွဲကိုလမိင်လညာတ်ရ၊ သဘ်ခရ်မလေပ်ဗျုဂ် ဗျုတ်မွဲး ကွးအရီဂ် ဗွာရဏာ ရံဝံရ။ “သဘ်ခရ်လေပ်ဗျုဂ် ဗျုတ် ကုအဲညးမွဲခပ် ဟုံသေင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် သဘ်ခရ်မလေပ်ဗျုဂ် ဗျုတ် ကုသတ်မန္တအလုံအိုသို ဂမ္တိုင် မွဲကိုပွကွိုင် (ဘုံဘဝဝံ) ပွမအာ(ဘုံဘဝ မွဲသအာင်) ပွမစုတ်ချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိရ၊ သဘ်ခရ်မလေပ်ဗျုဂ် ဗျုတ်မွဲး အဲဟောင် ဂွိုင်စံင်တူမွဲး ချောင်စိုတ်မွဲး လရိအ်ယာ်မွဲး ဒါတ်ဂတို ဍုဟ်ပညီ ဂတေဝ်ယာ်မွဲး အာစိုပ်ပွမဝိဝိင်ချောင်စိုတ်မွဲး အဲပုင်လေဝ် ဟုံမိက်စရ၊ ခန္တ ဇကုလေဝ် အာစိုပ်ပွမရုပ်သတ်ဟုံကျော်ရ၊ ကမ္မောန်ကွိတ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ကိုကတိုန်ဟုံမာန် အိုတ်ရ၊ သူသတြ၊ ဂမ္တိုင်လေဝ် မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ၊ မိတ်သဟာ်ဂမ္တိုင်လေဝ် အောန်စိုတ်အိုတ်ရ” ရံဝံ (ဗွာရဏာရ)။

သဘ်ခရ်မလေပ်ဗျုဂ် ဗျုတ်မွဲး ကွးအရီဂ် ဟုံဂွိုင်စံင်တူပူဆာရ၊ ဟုံချောင်စိုတ်ရ၊ ဟုံလရိအ်ယာ်ရ၊ ဒါတ်ဂတိုဍုဟ်ပညီ ဟုံဂတေဝ်ယာ်ရ၊ ဟုံအာစိုပ် ပွမဝိဝိင်ဘိင်တိုင်ရ။ ယုံခမိတအ် ကွးအရီ မွဲကိုလမိင်လညာတ်ဝံ ညးခေါတ်ပတိတ် ဒစုက်ဇလသောက မွဲကိုဂို ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွးရ။ ပုထုဇန်မအောန်ကိုလမိင်လညာတ် မဂင်စင်ဒး ဒစုက်ဇလဂ် ကိုကတ ကတာန်ဇကုဇကုဟောင်ရ၊ ကွးအရီ မဟုံဂင်စင်ဒး ဒစုက်ဇလသောကဂ် ကိုစိုဟ်လလမ် ဇကုဇကုဟောင်ရ။

ယုံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် သဘ်ခရ်မလေပ်ယဲဂ် ယဲတ် ကုကွးအရီ မွဲကိုလမိင် လညာတ်ရ။ ပ ။ သဘ်ခရ်မလေပ်ချိုတ်ဂ် ချိုတ်ရ။ သဘ်ခရ်မလေပ်အိုတ်ဂ် အိုတ်ရ။ သဘ်ခရ် မလေပ်လိုလ်ာ် လိုလ်ာ်ရ။ သဘ်ခရ် မလေပ်လိုလ်ာ် လိုလ်ာ်တမွဲး ကွးအရီဂ် ဗွာရဏာ ရံဝံရ။ “သဘ်ခရ်လေပ်လိုလ်ာ် လိုလ်ာ်တ ကုအဲညးမွဲခပ်ဟုံသေင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် သဘ်ခရ် မလေပ်လိုလ်ာ် လိုလ်ာ်တ ကုသတ်မန္တအလုံအိုသိုဂမ္တိုင် မွဲကိုပွကွိုင် (ဘုံဘဝဝံ) ပွမအာ (ဘုံဘဝမွဲသအာင်) ပွမစုတ်ချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိရ၊ သဘ်ခရ်မလေပ်လိုလ်ာ် လိုလ်ာ် တမွဲး အဲဟောင် ဂွိုင်စံင်တူမွဲး ချောင်စိုတ်မွဲး လရိအ်ယာ်မွဲး ဒါတ်ဂတိုဍုဟ်ပညီ ဂတေဝ်ယာ်မွဲး အာစိုပ်ပွမဝိဝိင်ချောင်စိုတ်မွဲး အဲပုင်လေဝ် ဟုံမိက်စရ၊ ခန္တဇကုလေဝ် အာစိုပ်ပွမရုပ်သတ်

ဟုံကျော်ရ၊ ကမ္ဘာန်ကိုတ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ကိုကတိုန်ဟုံမာန်အိုတ်ရ၊ သူသတြါဂမ္ဘိုင်လေဝ် မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ၊ မိတ်သဟာဲဂမ္ဘိုင်လေဝ် အောန်စိုတ်အိုတ်ရ” ရဝံ (ဗွာရဏာရ)။

သဘ်ခရ်မလေဝ်လိုလ်ဟုံ လိုလ်မွဲး ကွဲးအရိုက် ဟုံဂွိုင်စံင်တူပူဆာရ၊ ဟုံချောင်စိုတ်ရ၊ ဟုံလရိုအ်ယာံရ၊ ဒါတ်ဂတိုသြိုဟ်ပညီ ဟုံဂတေဝ်ယာံရ၊ ဟုံအာစိုပ် ပွမဝိဝိင်ဘိုင်တိုင်ရ။ ယုံခမိတအ် ကွဲးအရို မှုကိုလမိင်လညာတ်ဝံ ညးခေါတ်ပတိတ် ဒစုက်ဇလသောက မှုကိုရို ရဝံ ဂပ်ဝ်သွဲးရ။ ပုထုဇန် မအောန်ကိုလမိင်လညာတ် မဂင်စင်ဒး ဒစုက်ဇလသောက ကိုကတ်ကတာန် ဇကုဇကုဟောင်ရ၊ ကွဲးအရို မဟုံဂင်စင်ဒး ဒစုက်ဇလသောက ကိုစိုဟ် လလမ်ဇကုဇကုဟောင်ရ။

ယုံခမိတအ် သမဏကိုန် ဗြာဟ္မဏကိုန် ဒေဝတ်ကိုန် ဒေဝတ်မာရ်ကိုန် ဗြိုကိုန် ပွဲလောကဝံ ညးလိမ္မဟုံဟို အရာဂမ္ဘိုင်ရာဒနာတဲ မကလိဂွံဟုံမာန်ကို ဣဝံ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ ရဝံ (သွဲးရ)။

ပွဲလောကဝံ နပွမဂွိုင်စံင်တူပူဆာ ပွမလရိုအ်ယာံဟုံ ဖိုဗုတ်ညိနာင်လေဝ် ကလိ ဂွံဟုံမာန်ဗွဲစုတ်ရ၊ သူသတြါဂမ္ဘိုင် တီကေတ် ညးမဂွိုင်စံင်တူပူဆာ ဒ်ဒဒိန်တဲ မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ။

ဩပွဲအခိုင်မွဲတုန် တုပညာ မတီကေတ် ပွဲပွမသျှုတ်သွာတ်ဟိုတ်ကို ဟိုတ်နူ ပရိုက်ဘဲဂမ္ဘိုင် ဟုံချီဟုံတေဝ်ရ၊ (ပွဲအခိုင်ကို) သူသတြါဂမ္ဘိုင် သွောံညာတ်ကေတ် မုက္ခဝါ မဟုံပုန်ဂတးအတိုင်ကိုပ်ကွာ ပုဂိုလ်မှုကိုပညာတ်တဲ ဒ်ဒဒိန်အိုတ်ရ။

နပွမဟိုထိုင်သးဂုဏ်ကိုန် မပွမေုတ်သိုဇျာယ်မန်ယန် မှုကိုဣဒ္ဓိကြီဇ်ကိုန် နပွမ ဟိုသွဲးဂလားဒးရးခိုဟ်ဆဲးကိုန် နပွမကိုလံက်ဇိုင်ကိုန် နပွမထွဲးကိုအဆက်တောဝ် ဒတောဝ်ဂကူကိုန် ပွဲအရာဗုတ်မကလိဂွံဖိုမာန်ကို ဒးပတိတ်ဇြဟတ်ရ။

အဲကို ညးသအာင်ကို ဟဂပ်ဝ်ကလိဂွံဖို (မပ္ပံကို ပွမဟုံဗျူ) ကိုရ ရဝံ ယဝ်တီ ကေတ်မွဲး ကမ် မကိုတန်တဲပွဲဝဉ် အဲမဂပ်ဝ်ပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဇိုန်ဗတ်တဲရ၊ ပွဲကာလလျှုဟ် ပသာ်ကြက်ဂွံသွဂ်ရော ရဝံ ဗွာရဏာတဲ သိုဟုံမွဲကို ပွမစံင်တူပူဆာတ် ဒးအောင်ဒင်ရ။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ကောသလ

၄၉။ ပွဲကာလမဲ့အခါ တီလမူပိုင်ကျက်တြ သွဒတ်တန်တံခွင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ပွဲဇရေင်ချင်သာရော်ရ။ ပွဲကာလဂ် သိုင်ပသေနဒိကောသလ မှော်ပြာပ်အာဇရေင် တီလမူပိုင်ကျက်တြ လှော်သွဝတ်တဲ ဂဇာဒ်ခွင် ပွဲဒွဲမဗဗွဲရ။

(ပွဲအခါဂ် ဂူကျက်မလ္လိကာ ဒးပကာဂစိတ် ချိုတ်အာရ)။ ပွဲကာလဂ် တြုံသကအ် သိုင်မဲ့ ပြာပ်အာဇရေင် သိုင်ဇော်ပသေနဒိကောသလတဲ ကာတ်လုပ်တမ်ကတောင် သိုင်ဇော် ပသေနဒိကောသလတဲ “ယွံသိုင်မပြ ဂူကျက်ဇော်မလ္လိကာ စ်အာသွပ်တဲရ” ရံဝံ ဂရင်ဗွီရ။ ဂရင်ဗွီ ရံဝံမွဲး သိုင်ပသေနဒိကောသလ မူကုပ္ပမဒ်ဒိဒ် စိတ်ဟုံမိပ် မူကုပ္ပမဒ်သွပ်ဂ်ဒ်တဲ သိုဖျပ်လပ်မုက္ခဝါ သှော်ဇြအာပြ ဟုံမဲ့ဂလာန်တဲ ဂဇာဒ်ခွင်ရ။

ပွဲကာလဂ် တီလမူပိုင်ကျက်တြ တီကေတ် သိုင်ပသေနဒိကောသလ မူကုပ္ပမဒ် ဒိဒ် စိတ်ဟုံမိပ် မူကုပ္ပမဒ်သွပ်ဂ်ဒ်တဲ သိုဖျပ်လပ်မုက္ခဝါ သှော်ဇြအာပြ ဟုံမဲ့ဂလာန်တဲ ပဒတ်ခွင်ဂ်တဲ သွးကိုသိုင်ပသေနဒိကောသလ ရံဝံရ— ယွံမရာဇ် သမဏကိုဒ် ပြာဟွဏ ကိုဒ် ဒေဝတ်ကိုဒ် ဒေဝတ်မာရ်ကိုဒ် ဗြိုကိုဒ် ပွဲလောကဝံ ညးလိမဲ့ဟုံဟို အရာဂမ္ဘိုင် ရာဒနာတဲ မကလိဝံဟုံမာန်ဂ် ဣဝံ မသုန်ပြကာဝံအိုတ်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲးတုန်— သဘ်ရေမလေပ်ဗျုဂ် “ဩဝံလွကိုဗျုညိ” ရံဝံ အရာရာဒနာတဲ မကလိဝံ ဟုံမာန်ရ။ ပ ။ နပ္ပမစံင်တူပူဆာ ပွမလရိအ်ယာ်ဂ် ဖိဗ္ဗတ်ညိနာင်လေပ် ကလိဝံဟုံမာန်ရ။ ပ ။ ဂပ်ပတိတ်ဗြဟတ်ကမ်ဂ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ်တဲရ။ ပွဲကာလလှဟ် ပသ်ကြက်ဝံသွဂ်ရော ရံဝံ ဗွာရဏာတဲ သိုဟုံမဲ့ကိုပွမစံင်တူပူဆာဂ် ဒးအေင်ဒင်ရ ရံဝံ သွးရ။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်နာရဒ

၅၀။ ပွဲကာလမဲ့အခါ တီလမူပိုင်ကျက်တြ သွဒတ်တန်တံခွင် ပွဲဘာကုက္ကုဋ္ဌာရာမ် ဇရေင်ချင်ပါဠုလိပုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ဂူကျက်ဘဒ္ဒါ မဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝံသေံသွံ ဒးဂွပ် သိုင်မုဏ္ဍဂ် ဒးပကာဂစိတ်ချိုတ်အာရ။ သိုင်မုဏ္ဍဂ် ဟိုတ်နူဂူကျက်ဘဒ္ဒါ မဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝံသေံသွံဒးဂွပ် ဒးပကာဂစိတ်ချိုတ်အာဂ် သျှိုလေပ်ဟုံဟုံရ။ ကြကောတ် မြမောင်လေပ် ဟုံလံက်ဗဗိုဟ်ရ။ ပုင်လေပ်ဟုံစရ။ ကိစ္စပရေင်ချင်လေပ် ဟုံစီရေင်ကျောန်သွရ။ တဲကိုသိုဗွံ ဝိဝိင်ဘိင်တိုင်ခွင် နပ္ပမထွေန်စပ်မက်ဂွက် ပွဲဇဂူကျက်ဘဒ္ဒါ ဗွဲမလောန်ရ။ ပွဲကာလဂ် သိုင်မုဏ္ဍ ကော်ပိယက ပွင်တိုက်ထပ်တဲ ကိုအသမ်ရ “ယွံမွဲးပိယက ဟိုတ်နူချိုတ်အာ သာ်ဂ်ရ ဇဂူကျက်ဘဒ္ဒါဂ် တုင်စုတ်ပွဲခိုင်တဠာ မပေင်တကိုကျေင် မကျောန်သွလပ် နကိုပသဲတဲ ဩဝံကွာတ်လဒီကျေံ နကိုခိုင်တဠာပသဲမဲ့ညိ။ နပ္ပမစုတ် စုံလပ်သာ်ဂ် ဇဂူကျက်ဘဒ္ဒါဂ်

ပိုယ်ညးဂမ္တိုင် ဂွံဗိုညာတ်ကေတ် ဗွဲမလအ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ (ကိုအသမ်ရ)။ ပိယက ပွင်တိုက်ထဝ် “ယွံသွိုင်မပြ ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ဒုင်ဝန်ဂလာန် သွိုင်မုဏ္ဍတဲ ဇ္ဇုကျာ်ဘဒ္ဒါဂ် တုင်စုတ်ပွဲခိုင်တဠာ မပေတ်တိုက်ကွေင် မကွေန်သွလင်နကိုပသဲတဲ ကွတ်လဒ်ကွေ် နကိုခိုင်တဠာ ပသဲမွဲရ။

ပွဲကာလဂ် ကသပ်ဒ် ကုပိယက ပွင်တိုက်ထဝ် ရဲဝံရ “ဂုကျာ်ဘဒ္ဒါ မဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝ်သေ့သွဒးဂွပ် သွိုင်မုဏ္ဍဝံ ဒးပကာဂစိုတ် ချိုတ်အာတဲရ။ သွိုင်ဂ် ဟိုတ်နုဂုကျာ်ဘဒ္ဒါ မဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝ်သေ့သွဒးဂွပ် ဒးပကာဂစိုတ်ချိုတ်အာဂ် ညှာ်လေပ်ဟံဟံရ။ ကြကောတ်မြမောပ်လေပ် ဟံလံက်ဗဗိုဟ်ရ။ ပုင်လေပ်ဟံစရ။ ကိစ္စပရေင်ချင်လေပ် ဟံစီရေင်ကွေန်သွရ။ တဲကိုသ္မိဗွဲ ဝိဝိင်ဘိုင်တိုင်ဒိုင် နပွမထွေန်စပ်မက်ဂုက် ပွဲဇ္ဇုကျာ်ဘဒ္ဒါ ဗွဲမလောန်ရ။ ဂွံကလင်ကေတ်ဓရ်မွဲး သမဏဗြာဟ္မဏ မပါသွးကွေ် ဒစုက်ဇလသောကမာန် သာ်လိုက် သွိုင်မုဏ္ဍ ထေက်ကိုပြာပ်အာဂ်ရော” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

ကြနုဂ် ကသပ်ဒ် ကုပိယက ပွင်တိုက်ထဝ် ရဲဝံပုန်ရ “တီလပိုင်နာရဒဝံ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာကုက္ကုဋ္ဌာရာမ် ဇရေင်ချင်ပါဋုလိပုတ်ရ။ ဗရရမျာင် ဒယုတ်ခိုဟ်ဆဲး တီလပိုင်နာရဒဂ် ဗျာပ်တြးပြးဇးတိတ် ရဲဝံရ ‘(တီလပိုင်နာရဒဂ်) မွဲကိုပညာရ။ စိကူးဆိုက်ဗွက်ရ။ မွဲကိုညာဏ်ကေက်သကာရ။ လမိင်လညာတ်ဂှိုင်ရ။ လေပ်ဟိုသွးဗွဲမစိစောန်ရ။ မွဲကိုပဋိဘာန်ခိုဟ်ဆဲးရ။ အာယုက်သိက္ခာလေပ်ဇှော်ရ။ တုအရှန်လေပ်ဒ်ရ’ ရဲဝံ (ဗျာပ်တြးပြးဇးတိတ်ရ)။ သွိုင်မုဏ္ဍ ယဝ်ဂွံပြာပ်ခစ တီလပိုင်နာရဒမွဲး သွောံကလင်ကေတ်ဂလာန်ဓရ် တီလပိုင်နာရဒတဲ ပါဓေတ်ကွေ် ဒစုက်ဇလသောကမာန်ဟာ ဟံတီ” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ပွဲကာလဂ် ပိယကပွင်တိုက်ထဝ် ပြာပ်အာဌာန်သွိုင်မုဏ္ဍ ပဒတ်တဲ ဂရင်ဗွီ သွိုင်မုဏ္ဍ ရဲဝံရ-

“ယွံသွိုင်မပြ တီလပိုင်နာရဒဝံ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာကုက္ကုဋ္ဌာရာမ် ဇရေင်ချင်ပါဋုလိပုတ်ရ။ ဗရရမျာင် ဒယုတ်ခိုဟ်ဆဲး တီလပိုင်နာရဒဂ်လေပ် ဗျာပ်တြးပြးဇးတိတ်ဒိုင် ရဲဝံရ ‘(တီလပိုင်နာရဒဂ်) မွဲကိုပညာရ။ စိကူးဆိုက်ဗွက်ရ။ မွဲကိုညာဏ်ကေက်သကာရ။ လမိင်လညာတ်ဂှိုင်ရ။ လေပ်ဟိုသွး ဗွဲမစိစောန်ရ။ မွဲကိုပဋိဘာန်ခိုဟ်ဆဲးရ။ အာယုက်သိက္ခာလေပ်ဇှော်ရ။ တုအရှန်လေပ်ဒ်ရ’ ရဲဝံ (ဗျာပ်တြးပြးဇးတိတ်ရ)။ တုညးသွိုင်မပြ ယဝ်ဂွံပြာပ်ခစ တီလပိုင်နာရဒမွဲး သွောံကလင်ကေတ်ဂလာန်ဓရ် တီလပိုင်နာရဒတဲ ပါဓေတ်ကွေ် ဒစုက်ဇလသောကမာန် တန်ဒ်ရ” ရဲဝံ (ဂရင်ဗွီရ)။ ယွံပိယက ဒ်သာ်ဂ်မွဲး ဩဝ်ကြတ်ဂရင်ဗွီလဗ္ဗလပ် တီလပိုင်နာရဒညိ။ “သွိုင်မဖ် ညံင်ရဲအဲ သိုဟံကြတ်ဂရင်ဗွီလဗ္ဗ သမဏဗြာဟ္မဏ မပဒတ် ပွဲတျိုရးချင် ဗွဲကိုပ်ကွာ် ထေက်ကိုပြာပ်အာရ ရဲဝံ သာ်လိုဝံ ဗိုဗျာဟ်သမ္ဘိကေတ်ဂ်ရော” ရဲဝံ (သွးရ)။ “ယွံသွိုင်မပြ ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ပိယကပွင်တိုက်ထဝ် ဒုင်ဝန်ဂလာန် သွိုင်မုဏ္ဍတဲ ပှော်ပြာပ်အာ ဇရေင်တီလပိုင်နာရဒတဲ လှောင်သွဝတ်တဲမွဲး သိုမဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲဂ်—

“ယွံတီလပိုင် ဂူကျာ်ဘဒ္ဒါ မဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝ်သေ့သွဲဒးဂွပ် သိုင်မုဏ္ဍဝံ
 စအာသွပ်တုရ၊ သိုင်ဂ် ဟိုတ်နူဂူကျာ်ဘဒ္ဒါ မဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝ်သေ့သွဲဒးဂွပ်
 ဒးပကာဂစိုတ်ချိုတ်အာဂ် ညှလေပ်ဟုံဟုံရ၊ ကြကောတ်မြမောင်လေပ် ဟုံလံက်မဗိုဟုံရ၊
 ပုင်လေပ်ဟုံစရ၊ ကိစ္စပရေင်ချင်လေပ် ဟုံစီရေင်ကျောန်သွရ၊ တုကိုသိုဗ္ဗံ ဝိဝိင်ဘိုင်တိုင်ဒိုင်
 နပ္ပမထွေန်စပ်မက်ဂွက် ပွဲဇ္ဇဂူကျာ်ဘဒ္ဒါ ဗွဲမလောန်ရ။ ယွံတီလပိုင် အာတ်ပါန်အခေါင်ရ၊
 သေ့ကလင်ကောတ်ဂလာန်ခရ် တီလပိုင်နာရဒတု နအကဲအရာ သိုင်မုဏ္ဍ ပါဓေါတ်ပတိတ်
 ဒစုက်လေသောကမာန်ဂ် သြပ်တွံခရ်ညိ” ရဝံ ဂရင်ပွီရ။ ယွံပိယက ပွဲကာလလျှဟ်ဝံ
 အခိုင်သွက်ဂွံကလင်ခရ်ဂ် သိုင်မုဏ္ဍ တီရ (သွက်ဂွံကလင်ခရ်ဂ် ဒ်အတိုင်ပွက်သိုင်မုဏ္ဍ
 ဟောင်ရ) ရဝံ (သွးရ)။

ပွဲကာလဂ် ပိယကပွင်တိုက်ထပ် ဒွါက်ကတိုနူဒဲ လှောင်သွဝတ် တီလပိုင်နာရဒတု
 မသွရေင်သေ့ရ်တု ပြာပ်အာဇရေင် သိုင်မုဏ္ဍတု “ယွံသိုင်မပြ တီလပိုင်နာရဒ သွကို
 အခေါင်တုရ၊ ပွဲကာလလျှဟ်ဝံ အခိုင်သွက်ဂွံအာဂ် တုညးသိုင်မပြတီရ (သွက်ဂွံအာဂ်
 ဒ်အတိုင်ပွက် တုညးသိုင်မပြရ)” ရဝံ ဂရင်ပွီ သိုင်မုဏ္ဍရ။ ယွံမူးပိယက ဒ်သင်္ဂဟ်မူး
သြပ်စီရေင်ယာန်ရထာဂမ္တိုင် ခိုဟ်ခိုဟ်ဂ်ညိ ရဝံ (ကိုအသမ်ရ)။ “ယွံသိုင်မပြ ခိုဟ်ရ” ရဝံ
 ပိယကပွင်တိုက်ထပ် ဒင်ဝန်ဂလာန် သိုင်မုဏ္ဍတု စီရေင်ပလေပ်ပလေတ်ကောတ်
 ယာန်ရထာဂမ္တိုင် ခိုဟ်ခိုဟ်တု “ယွံသိုင်မပြ စီရေင်ပလေပ်ပလေတ်လပ် ယာန်ရထာဂမ္တိုင်
 ခိုဟ်ခိုဟ်တုဒ်ရ၊ ပွဲကာလလျှဟ်ဝံ အခိုင်သွက်ဂွံအာဂ် သိုင်မပြ သြပ်တီကောတ်ညိ
 (သွက်ဂွံအာဂ် ဒ်အတိုင်ပွက် တုညးသိုင်မပြရ)” ရဝံ ဂရင်ပွီ သိုင်မုဏ္ဍရ။

ပွဲကာလဂ် သိုင်မုဏ္ဍ တိုန်ချိုက်ကောတ် ယာန်ခိုဟ်ဆဲတု နကိုယာန်ဂမ္တိုင်ခိုဟ်ခိုဟ်
 သွက်ဂွံဗိုလှောင် တီလပိုင်နာရဒ က္လဇက်တိတ်အာ ဘာကုက္ကုဋ္ဌာရာမ် နကိုကျာ်သြသိုင်
 မဇ္ဇော်ရ။ စိုကိုဌာန်အာ နကိုယာန်မာန်ဂ် အာနကိုယာန်တု စှေန်ယာန်တုမူး နတရ်
 တိုက်ဟောင် လုပ်အာအရှာမ်ဘာရ။ ကြနူဂ် ပြာပ်အာဇရေင်တီလပိုင်နာရဒတု လှောင်သွ
 ဝတ်တု သိုင်မုဏ္ဍ မဂဇော်ဒိုင် ပွဲဒဲမဗွဲမုဒဲဒဲဂ် တီလမူပိုင်နာရဒ သွးတိုန်ဂလာန်ဝံရ—

ယွံမရာဇ် သမဏကိုဒ် ပြာဟ္မဏကိုဒ် ဒေဝတ်ကိုဒ် ဒေဝတ်မာရ်ကိုဒ် ဗြိုကိုဒ်
 ပွဲလောကဝံ ညးလိမ္မဟုံဟို အရာမဂ္တိုင်ရာဒနာတု မကလိဂွံဟုံမာန်ဂ် က္လဝံ မသုန်ပြကာ
 အိုတ်ရ။ ညးမူးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမူးတုန်— သဘ်ခရ်မလေပ်ဗျာ် “သြပ်လွကိုဗျာ်ညိ”
 ရဝံ သမဏကိုဒ် ပြာဟ္မဏကို ဒေဝတ်ကိုဒ် ဒေဝတ်မာရ်ကိုဒ် ဗြိုကိုဒ် ပွဲလောကဝံ ညးလိမ္မ
 ဟုံဟို အရာရာဒနာတု မကလိဂွံဟုံမာန်ရ။ သဘ်ခရ်မလေပ်ယဲဂ် “သြပ်လွကိုယဲညိ”
 ရဝံ။ ပ ။ သဘ်ခရ်မလေပ်ချိုတ်ဂ် “သြပ်လွကိုချိုတ်ညိ” ရဝံ။ ပ ။ သဘ်ခရ်မလေပ်အိုတ်ဂ်
 “သြပ်လွကိုအိုတ်ညိ” ရဝံ။ ပ ။ သဘ်ခရ်မလေပ်လိုလ်ဂ် “သြပ်လွကိုလိုလ်ညိ” ရဝံ

သမဏကိုနှင့် ဗြာဟ္မဏကိုနှင့် ဒေဝတကိုနှင့် ဒေဝတမာရ်ကိုနှင့် ဗြိုကိုနှင့် ပွဲလောကဝံ ညးလိမ္မဲ
ဟံဟို အရာရာဒနာတဲ မကလိဝံဟံမာန်ရ။

ယွံမရာဇ် သဘဓရ်မလေပ်ဗျုတ် ဗျုတ် ကုပုထုဇန် မဟံမ္မဲကိုလမိင်လညာတ်ရ။ သဘဓရ်
မလေပ်ဗျုတ် ဗျုတ်မွဲး ပုထုဇန် ဗွာရဏာ ရံဝံဟံမာန်ရ။ “သဘဓရ် မလေပ်ဗျုတ် ဗျုတ်
ကုအဲ ညးမ္မဲဓရ်ဟံသေင်ရ။ ဗွဲစုတ်တုန် သဘဓရ်မလေပ်ဗျုတ် ဗျုတ် ကုသတ်မန္တအလုံ
အိုသိုဂမ္တိုင် မုံကိုပွမကျင် (ဘုံဘဝဝံ) ပွမအာ(ဘုံဘဝမ္မဲသအာင်) ပွမစုတ်ချိုတ် ပွမတန်
ပဋိသန္ဓိရ။ သဘဓရ်မလေပ်ဗျုတ် ဗျုတ်မွဲး အဲဟေင် ဂိုင်စံင်တူမွဲး ချောင်စိုတ်မွဲး လရိအ်ယံမွဲး
ဒါတ်ဂတိုဩ်ဟ်ပညီ ဂတေဝ်ယံမွဲး အာစိုပ်ပွမဝိဝိင်ချောင်စိုတ်မွဲး အဲပင်လေဝ် ဟံမိက်စရ။
ခန္ဓဇကုလေဝ် အာစိုပ်ပွမရုပ်သတ်ဟံကျေပ်ရ။ ကမ္မောန်ကိုတ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ကိုကတိုန်ဟံမာန်
အိုတ်ရ။ သုသတြဂမ္တိုင်လေဝ် မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ။ မိတ်သဟာဲဂမ္တိုင်လေဝ် အောန်စိုတ်အိုတ်ရ”
ရံဝံ (ဗွာရဏာဟံမာန်ရ)။ သဘဓရ်မလေပ်ဗျုတ် ဗျုတ်မွဲး ပုထုဇန် ဂိုင်စံင်တူပူဆာရ။
ချောင်စိုတ်ရ။ လရိအ်ယံရ။ ဒါတ်ဂတိုဩ်ဟ်ပညီ ဂတေဝ်ယံရ။ အာစိုပ်ပွမဝိဝိင်ဘိုင်
တိုင်ရ။ ယွံမရာဇ် ပုဂိုလ်ပုထုဇန် မအောန်ကိုလမိင်လညာတ်ဝံဒစုက်ဇလသောက မုံကိုဂျီ
ဂင်စင်ဒးဂ်ဒဲတဲ ညးလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ဇကုဇကုဟေင် ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွဲးရ။

ယွံမရာဇ် မွဲဂကူပုန်တုန် သဘဓရ် မလေပ်ယဲဂ် ယဲတ် ကုပုထုဇန် မဟံမ္မဲကို
လမိင်လညာတ်ရ။ ပ။ သဘဓရ်မလေပ်ချိုတ်ဂ် ချိုတ်ရ။ သဘဓရ်မလေပ်အိုတ်ဂ် အိုတ်ရ။
သဘဓရ်မလေပ်လိုလ်ဂ် လိုလ်ရ။ သဘဓရ်မလေပ်လိုလ်ဂ် လိုလ်မွဲး ပုထုဇန်
ဗွာရဏာ ရံဝံ ဟံမာန်ရ။ “သဘဓရ်မလေပ်လိုလ်ဂ် လိုလ်တ် ကုအဲညးမ္မဲဓရ်ဟံသေင်ရ။
ဗွဲစုတ်တုန် သဘဓရ်မလေပ်လိုလ်ဂ် လိုလ်တ် ကုသတ်မန္တအလုံအိုသိုဂမ္တိုင် မုံကိုပွမကျင်
(ဘုံဘဝဝံ) ပွမအာ(ဘုံဘဝမ္မဲသအာင်) ပွမစုတ်ချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိရ။ သဘဓရ်မလေပ်
လိုလ်ဂ် လိုလ်တ်မွဲး အဲဟေင် ဂိုင်စံင်တူမွဲး ချောင်စိုတ်မွဲး လရိအ်ယံမွဲး ဒါတ်ဂတိုဩ်ဟ်
ပညီ ဂတေဝ်ယံမွဲး အာစိုပ်ပွမဝိဝိင်ချောင်စိုတ်မွဲး အဲပင်လေဝ် ဟံမိက်စရ။ ခန္ဓဇကုလေဝ်
အာစိုပ်ပွမရုပ်သတ် ဟံကျေပ်ရ။ ကမ္မောန်ကိုတ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ကိုကတိုန်ဟံမာန်အိုတ်ရ။
သုသတြဂမ္တိုင်လေဝ် မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ။ မိတ်သဟာဲဂမ္တိုင်လေဝ် အောန်စိုတ်အိုတ်ရ” ရံဝံ
(ဗွာရဏာဟံမာန်ရ)။ သဘဓရ်မလေပ်လိုလ်ဂ် လိုလ်တ်မွဲး ပုထုဇန် ဂိုင်စံင်တူပူဆာရ။
ချောင်စိုတ်ရ။ လရိအ်ယံရ။ ဒါတ်ဂတိုဩ်ဟ်ပညီ ဂတေဝ်ယံရ။ အာစိုပ်ပွမဝိဝိင်ဘိုင်တိုင်ရ။
ယွံမရာဇ် ပုဂိုလ်ပုထုဇန် မအောန်ကိုလမိင်လညာတ်ဝံ ဒစုက်ဇလသောက မုံကိုဂျီ
ဂင်စင်ဒးဂ်ဒဲတဲ ညးလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ဇကုဇကုဟေင် ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွဲးရ။

ယွံမရာဇ် သဘဓရ်မလေပ်ဗျုတ် ဗျုတ် ကုကွဲးအရီ မုံကိုလမိင်လညာတ်ရ။ သဘဓရ်
မလေပ်ဗျုတ် ဗျုတ်မွဲး ကွဲးအရီ ဗွာရဏာ ရံဝံရ။ “သဘဓရ်မလေပ်ဗျုတ် ဗျုတ် ကုအဲ

ညးမွဲဝေင်ဟံသေင်ရ၊ ဗွဲစွတ်တုန် သဘ်ခရ်မလေပ်ဗျုတ် ဗျုတ် ကုသတ်မန္တအလုံအိုသိုဂမ္တိုင် မွဲကိုပွမကျင် (ဘုံဘဝဝံ) ပွမအာ(ဘုံဘဝမွဲသအာင်) ပွမစုတ်ချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိရ၊ သဘ်ခရ်မလေပ်ဗျုတ် ဗျုတ်မွဲး အဲဟေင် ဝိုင်စံင်တူမွဲး ညောင်စိုတ်မွဲး လရိအ်ယံမွဲး ဒါတ်ဂတိုဩ်ဟ်ပညီ ဂတေဝ်ယံမွဲး အာစိုပ်ပွမဝိဝိုင်ညောင်စိုတ်မွဲး အဲပင်လေပ် ဟံမိက်စရ၊ ခန္တဇကုလေပ် အာစိုပ်ပွမရပ်သဟံကျေပ်ရ၊ ကမ္မောန်ကွိတ်ဂမ္တိုင်လေပ် ကိုကတိုဒ်ဟံမာန် အိုတ်ရ၊ သုသတြဂမ္တိုင်လေပ် မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ၊ မိတ်သဟာ်ဂမ္တိုင်လေပ် အောန်စိုတ် အိုတ်ရ” ရဲဝံ (ဗွာရဏာရ)။ သဘ်ခရ်မလေပ်ဗျုတ် ဗျုတ်မွဲး ကွဲးအရီု ဟံဝိုင်စံင်တူပူဆာရ၊ ဟံညောင်စိုတ်ရ၊ ဟံလရိအ်ယံရ၊ ဒါတ်ဂတိုဩ်ဟ်ပညီ ဟံဂတေဝ်ယံရ၊ ဟံအာစိုပ် ပွမဝိဝိုင်ဘိုင်တိုင်ရ၊ ယွံမရာဇ် ကွဲးအရီု မွဲကိုလမိင်လညာတ်ဝံ ညးဓေတ်ပတိတ် ဒစုက်ဇလ သောက မွဲကိုဂျီ ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွဲးရ၊ ပုထုဇန် မအောန်ကိုလမိင်လညာတ် မဂင်စင်ဒဲးလပ် ဒစုက်ဇလသောက ကိုကတတ်ကတာန်ဇကုဇကုဟေင်ရ၊ ကွဲးအရီု မဟံဂင်စင်ဒဲးလပ် ဒစုက်ဇလသောက ကိုစိုတ်လလမ်ဇကုဇကုဟေင်ရ။

ယွံမရာဇ် မွဲဂကူပုန်တုန် သဘ်ခရ်မလေပ်ယဲတ် ယဲတ် ကုကွဲးအရီု မွဲကိုလမိင် လညာတ်ရ။ ပ။ သဘ်ခရ် မလေပ်ချိုတ်ရ၊ ချိုတ်ရ၊ သဘ်ခရ်မလေပ်အိုတ်ရ၊ အိုတ်ရ၊ သဘ်ခရ် မလေပ်လိုလ်ရ၊ လိုလ်ရ၊ သဘ်ခရ် မလေပ်လိုလ်ရ၊ လိုလ်မွဲး ကွဲးအရီု ဗွာရဏာ ရဲဝံ မာန်ရ။ “သဘ်ခရ် မလေပ်လိုလ်ရ၊ လိုလ်တ ကုအဲညးမွဲဝေင် ဟံသေင်ရ၊ ဗွဲစွတ်တုန် သဘ်ခရ်မလေပ်လိုလ်ရ၊ လိုလ်တ ကုသတ်မန္တအလုံအိုသိုဂမ္တိုင် မွဲကိုပွမကျင်(ဘုံဘဝဝံ) ပွမအာ(ဘုံဘဝမွဲသအာင်) ပွမစုတ်ချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိရ၊ သဘ်ခရ် မလေပ်လိုလ်ရ၊ လိုလ်မွဲး အဲဟေင် ဝိုင်စံင်တူမွဲး ညောင်စိုတ်မွဲး လရိအ်ယံမွဲး ဒါတ်ဂတိုဩ်ဟ်ပညီ ဂတေဝ်ယံမွဲး အာစိုပ်ပွမဝိဝိုင်ညောင်စိုတ်မွဲး အဲပင်လေပ်ဟံမိက်စရ၊ ခန္တဇကုလေပ် အာစိုပ် ပွမရပ်သဟံကျေပ်ရ၊ ကမ္မောန်ကွိတ်ဂမ္တိုင်လေပ် ကိုကတိုဒ်ဟံမာန်အိုတ်ရ၊ သုသတြ ဂမ္တိုင်လေပ် မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ၊ မိတ်သဟာ်ဂမ္တိုင်လေပ် အောန်စိုတ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ (ဗွာရဏာမာန်ရ)။ သဘ်ခရ်မလေပ်လိုလ်ရ၊ လိုလ်မွဲး ကွဲးအရီု ဟံဝိုင်စံင်တူပူဆာရ၊ ဟံညောင်စိုတ်ရ၊ ဟံလရိအ်ယံရ၊ ဒါတ်ဂတိုဩ်ဟ်ပညီ ဟံဂတေဝ်ယံရ၊ ဟံအာစိုပ်ပွမဝိဝိုင် ဘိုင်တိုင်ရ။ ယွံမရာဇ် ကွဲးအရီု မွဲကိုလမိင်လညာတ်ဝံ ညးဓေတ်ပတိတ် ဒစုက်ဇလ သောကမွဲကိုဂျီ ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွဲးရ၊ ပုထုဇန် မအောန်ကိုလမိင်လညာတ် မဂင်စင်ဒဲးလပ် ဒစုက်ဇလသောက ကိုကတတ်ကတာန်ဇကုဇကုဟေင်ရ၊ ကွဲးအရီု မဟံဂင်စင်ဒဲး ဒစုက်ဇလ သောက ကိုစိုတ်လလမ်ဇကုဇကုဟေင်ရ။

ယွံမရာဇ် သမဏကိုဒ် ဗြာဟ္မဏကိုဒ် ဒေဝတ်ကိုဒ် ဒေဝတ်မာရ်ကိုဒ် ဗြိုကိုဒ် ပွဲလောကဝံ ညးလိမ္မဟံဟို အရာဂမ္တိုင်ရာဒနာတဲ မကလိဝံဟံမာန် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ သွဲးရ။

ပွဲလောကဝံ နပ္ပမဝိင်စံတူပူဆာ ပွမလရိအိယာံဂံ ဖိဗ္ဗုတညိနာင်လေဝ်
ကလိဝံဟံမာန်ဗွဲစွတ်ရ၊ သုသတြဂမ္ဘိုင် တိကေတ် ညးမဝိင်စံတူပူဆာ နိဒဒိခိတ်တဲ
မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ။

ဩပွဲအခိုင်မွဲတုန် တုပညာ မတိကေတ် ပွဲမသုတ်သွတ်ဟိုတ်ဂံ
ဟိုတ်နုပရိက်ဘဲဂမ္ဘိုင် ဟံချီဟံတေဝ်ရ၊ (ပွဲအခိုင်ဂံ) သုသတြဂမ္ဘိုင် သွောညာတ်
ကေတ်မုက္ခဝါ မဟံပုန်ဂတး အတိုင်ကိုပ်ကွာ ပုဂိုလ်မုံကိုပညာဂံဒုတဲ နိဒဒိခိတ်အိုတ်ရ။

နပ္ပမဟိုထိုင်သးဂုဏ်ကိုန် မပ္ပဗ္ဗေတ်သုဇျာယ်မန်ယန် မုံကိုက္ကဒ္ဒိကြိန်ကိုန် နပ္ပမ
ဟိုသွးဂလားဒးရးခိုဟ်ဆဲးကိုန် နပ္ပမကိုလံက်ဇိုင်ကိုန် နပ္ပမထွေးကိုအဆက်တောင်
ဒတောင်ဂကူကိုန် ပွဲအရာဗုတ် မကလိဝံဖိမာန်ဂံ ဒးပတိတ်ဗြဟတ်ရ။

အဲကို ညးသအာင်ကို ဟဂပ်ဝ်ကလိဝံဖိ (မပ္ပံကိုပွမဟံဗျူ) ဂ်ရ ရဲဝံ ယဝ်တိ
ကေတ်မွဲး ကမ် မကိုတန်တဲပွဲဝဋ်ဂံ အဲမဂပ်ဝ်ပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ်တဲရ၊
ပွဲကာလလျာဟ် ပသ်ကြက်ဂံသွဂ်ရော ရဲဝံ ဗွာရဏာတဲ သိုဟံမွဲကို ပွမစံင်တူပူဆာဂံ
ဒးအေင်ဒိုင်ရ။

တံကို ရဲဝံမွဲး သိုင်မုဏ္ဏာ “ယံတီလပိဋ် ဓရဒေသနာဝံ မုံယုသ်လိဂ်ရော” ရဲဝံ
ဂရင်ပိ တီလပိဋ်နာရဒရ။ ယံမရာဇ် ဓရဒေသနာဝံ နိဟိုတ်ပိုက်ခေါတ်ပတိတ် ဒစုက်ဇေ
သောကတဲ ‘သောကသလ္လဟရဏ’ မွဲးယုရ ရဲဝံ (သွးရ)။ ယံတီလပိဋ် လေဝ်ရင်တုင်
ခေါတ်ပတိတ် ဒစုက်ဇေသောက ဗွဲစွတ်ဍုာ်ပြရ၊ ယံတီလပိဋ် အဲဗျိုက် သွောကလင်ကေတ်
ဓရဝံတဲ ပါခေါတ်ပတိတ် ဒစုက်ဇေသောကတဲ နိအာရ ရဲဝံ (ဂရင်ပိရ)။

ကြိန္နံ သိုင်မုဏ္ဏာ ကော်ပိယက ပွင်တိုက်ထဝ်တဲ “ယံမွဲးပိယက ဟိုတ်နုသောက
စူးခြာတဲအာသ်ဂ်ရ ဩဝံစံထောံ ဇ္ဇဂ္ဂကျာ်ဘဒ္ဒါညိ၊ ဩဝံပတန်စွံစေတီ (ပတေင်ဇုတ်)
ဂ္ဂကျာ်ဂံညိ၊ သွတမ်နုတဲဝံတဲ ပိယညးဂမ္ဘိုင် ဍုာ်လေဝ်ကြက်ဟံအိုတ်ရ၊ ကြကောတ်
မြမောပ်လေဝ် ကြက်လံက်ဗဗိုဟ်အိုတ်ရ၊ ပုင်လေဝ် ကြက်စအိုတ်ရ၊ ကမ္မောန်ပရေင်
ချိုင်လေဝ် ကြက်စီရေင်ကောန်သွအိုတ်ရ” ရဲဝံ (ဟိုသွးရ)။

သုတ်ဒသမ။

မုဏ္ဏရာဇဝဂ် မရနက်ကိုမသုန် တဲရောင်။

ပဌမ မသုန်စော်သုတ် တဲရောင်။

၂။ ဒုတိယပဏ္ဏာသက

၂။ ဒုတိယ မသုန်ဇော်သုတ်

(၆) ၁။ နိဝရဏဝဂ် ၁။ သုတ်အာဝရဏ

၅၁။ အဲဒိုက် ဂုံမိင်လင် ရဲသင်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခါ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ်တန်တဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒိ အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမိုင် “ယွံခမိတအ်” ရဲဝံရ။ ခမိဂမိုင်ဂ် “ယွံကျိမ္မံပိုင်” ရဲဝံ ကလေင် ဂရင်ပွဲ ကုတီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲအိုတ်ရ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွးတိုန်ဂလာန်ဝံရ—

ယွံခမိတအ် ခရ်ဂမိုင် မလေပ်ဆေပ်ဒပ် မလေပ်ကွာတ်လဒ် မလေပ်ခလိုချိုက်စိုတ် မလေပ်သွဖျိန်ကွေဲဇြဟတ်ပညာဂ် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ် ရ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမိတအ် ‘ကာမစ္ဆန္ဒ’ ပွမနွံပိုက် ပွဲကာမဂုဏ်ဂ် လေပ်ဆေပ်ဒပ်ရ၊ လေပ်ကွာတ်လဒ်ရ၊ လေပ်ခလိုချိုက်စိုတ်ရ၊ လေပ်သွဖျိန်ကွေဲဇြဟတ်ပညာရ။ ယွံခမိတအ် ‘ဗျာပါဒ’ ပွမမိက်ကိုလိုလ်ဂ် လေပ်ဆေပ်ဒပ်ရ၊ လေပ်ကွာတ်လဒ်ရ၊ လေပ်ခလိုချိုက်စိုတ်ရ၊ လေပ်သွဖျိန်ကွေဲဇြဟတ်ပညာရ။ ယွံခမိတအ် ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ပွမမိဝဲ ပွမဖြိုင်ဖြိုက် လေပ်ဆေပ်ဒပ်ရ၊ လေပ်ကွာတ်လဒ်ရ၊ လေပ်ခလိုချိုက်စိုတ်ရ၊ လေပ်သွဖျိန်ကွေဲဇြဟတ်ပညာရ။ ယွံခမိတအ် ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ ပွမကလံလဗ် ‘ကုက္ကုစ္စ’ ပွမစံင်တူဗွဲကြိုက် လေပ်ဆေပ်ဒပ်ရ၊ လေပ်ကွာတ်လဒ်ရ၊ လေပ်ခလိုချိုက်စိုတ်ရ၊ လေပ်သွဖျိန်ကွေဲဇြဟတ်ပညာရ။ ယွံခမိတအ် ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါ်ပါ် ဟံမာန်ဂ် လေပ်ဆေပ်ဒပ်ရ၊ လေပ်ကွာတ်လဒ်ရ၊ လေပ်ခလိုချိုက်စိုတ်ရ၊ လေပ်သွဖျိန်ကွေဲဇြဟတ်ပညာရ။ ယွံခမိတအ် ခရ်ဂမိုင် မလေပ်ဆေပ်ဒပ် မလေပ်ကွာတ်လဒ် မလေပ်ခလို ချိုက်စိုတ် မလေပ်သွဖျိန်ကွေဲဇြဟတ်ပညာဂ် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိဂ် ဗွဲစုတ် ဟံပါကွေဲခရ်ဂမိုင်မသုန်ပြကာ မလေပ်ဆေပ်ဒပ် မလေပ်ကွာတ်လဒ် မလေပ်ခလိုချိုက်စိုတ် မလေပ်သွဖျိန်ကွေဲ ဇြဟတ်ပညာဝံတု နကို ပညာ မဟံမွဲကိုဇြဟတ် မချိုန်ကိုဇြဟတ်ဂ် ဒုတုဇိဇေယျလေပ် ကြက်တီရ၊ ဒုတုဇိညး သအာင်လေပ် ကြက်တီရ၊ ဒုတုဇိသိုဝါပြကာလေပ် ကြက်တီရ၊ လညာတ်ညာဏ် မပြဲဗွဲတောင်

(မသုတ်အစောံ တုဟ်နပလီပလက်ကွေံကိလေသ) မသုင်ပြုလတူခရ် (ကုသလကမ္မပထ) မဒ်ဂြပ်မိုဟ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ကြက်သွဇ္ဇောင်မတ်မာန်ရဂ် ဟိုတ်ဂကူဝံ ဟံမွဲရ။

ယွံခမိတအ် စီဇှ်နုနီ မဇ္ဇောင်ဟီအာဇမ္မေဲဂ် မှုကုဇ္ဇောင်ဍုင်ပြဟ်ဂ်ဒ်တဲ ရင်တုင် ဇီတောက်ဏာ မဂပ်ပရင်တုင်ဇီတောက်ဏာဂမ္တိုင်ရ။ တြံဂ် ခါခံက်ဖံက်ပါင်မြိုင်ဂမ္တိုင် နုဩင် ဓါလပါစီကြိုင်ဂ်ရ။ ယွံခမိတအ် ခါခံက်ဖံက်ထောံမြိုင် ရံဝံမွဲး ဇ္ဇောင်ဍုင်လဒေါဝ်စီဂ် ဗွဲဗွဲ ဗျာပ်တြးပြးဆဲးအာတဲ ဒ်အာမဂပ်ပဂိုင်ကေတ်တုဟ်တုဟ်ဂ်ရ။ ဇ္ဇောင်ဟီအာဇမ္မေဲလေဝ် ဟံဒ်ရ။ ဇ္ဇောင်ဍုင်ပြဟ်လေဝ် ဟံဒ်ရ။ ရင်တုင်ဇီတောက်ဏာ မဂပ်ပရင်တုင်ဇီတောက်ဏာ ဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံဒ်ရ။

ယွံခမိတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ဗွဲစုတ်မွဲး ခမိဂ် ဟံပါကွေံ ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာ မလေဝ်ဆေဝ်ဒပ် မလေဝ်ကွာတ်လဒ် မလေဝ်ခလီုချိုက်စိုတ် မလေဝ်သွဖျိန်ကွေံဇြဟတ် ပညာဝံတဲ နကုပညာမဟံမွဲကုဇြဟတ် မချိုန်ကုဇြဟတ်ဂ် ဒတုဇီဇကုလေဝ် ကြက်တီရ။ ဒတုဇီညးသအာင်လေဝ် ကြက်တီရ။ ဒတုဇီသီဓါပြကာလေဝ် ကြက်တီရ။ လညာတ် ညာဏ်မပြဗွဲတေုင်၊ (မသုတ်အစောံ တုဟ်နပလီပလက်ကွေံကိလေသ) မသုင်ပြုလတူခရ် (ကုသလကမ္မပထ) မဒ်ဂြပ်မိုဟ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ကြက်သွဇ္ဇောင်မတ်မာန်ရဂ် ဟိုတ်ဂကူဝံ ဟံမွဲရ။

ယွံခမိတအ် ခမိဂ် ဗွဲစုတ် ပါကွေံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာ မလေဝ်ဆေဝ်ဒပ် မလေဝ် ကွာတ်လဒ် မလေဝ်ခလီုချိုက်စိုတ် မလေဝ်သွဖျိန်ကွေံဇြဟတ်ပညာဝံတဲ နကုပညာ မှုကုဇြဟတ်ဂ် ဒတုဇီဇကုလေဝ် ကြက်တီရ။ ဒတုဇီညးသအာင်လေဝ် ကြက်တီရ။ ဒတုဇီ သီဓါပြကာလေဝ် ကြက်တီရ။ လညာတ်ညာဏ်မပြဗွဲတေုင် (မသုတ်အစောံ တုဟ်နပလီ ပလက်ကွေံကိလေသ) မသုင်ပြုလတူခရ် (ကုသလကမ္မပထ) မဒ်ဂြပ်မိုဟ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ကြက်သွဇ္ဇောင်မတ်မာန်ရဂ် ဟိုတ်ဂကူဝံ နွံရ။

ယွံခမိတအ် စီဇှ်နုနီ မဇ္ဇောင်ဟီအာဇမ္မေဲဂ် မှုကုဇ္ဇောင်ဍုင်ပြဟ်ဂ်ဒ်တဲ ရင်တုင် ဇီတောက်ဏာ မဂပ်ပရင်တုင် ဇီတောက်ဏာဂမ္တိုင်ရ။ တြံဂ် ကွာတ်ကွေံပါင်မြိုင်ဂမ္တိုင် နုဩင်ဓါလပါ စီကြိုင်ဂ်ရ။ ယွံခမိတအ် ကွာတ်ထောံ ရံဝံမွဲး ဇ္ဇောင်ဍုင်လဒေါဝ်စီဂ် ဟံဗွဲဗွဲ ဟံဗျာပ်တြးပြးဆဲးအာတဲ ဒ်အာမဟဂပ်ပဂိုင်ကေတ်တုဟ်တုဟ်ဂ်ရ။ ပွမဇ္ဇောင် ဟီအာဇမ္မေဲလေဝ် ဒ်ရ။ ဇ္ဇောင်ဍုင်ပြဟ်လေဝ် ဒ်ရ။ ရင်တုင်ဇီတောက်ဏာ မဂပ်ပရင်တုင် ဇီတောက်ဏာဂမ္တိုင်လေဝ် ဒ်ရ။

ယွံခမိတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ဗွဲစုတ်မွဲး ခမိဂ် ပါကွေံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာ မလေဝ်ဆေဝ်ဒပ် မလေဝ်ကွာတ်လဒ် မလေဝ်ခလီုချိုက်စိုတ် မလေဝ်သွဖျိန်ကွေံ ဇြဟတ် ပညာဝံတဲ နကုပညာမှုကုဇြဟတ်ဂ် ဒတုဇီဇကုလေဝ် ကြက်တီရ။ ဒတုဇီညးသအာင်လေဝ် ကြက်တီရ။ ဒတုဇီသီဓါပြကာလေဝ် ကြက်တီရ။ လညာတ်ညာဏ် မပြဗွဲတေုင် (မသုတ်

အစောံ တူဟိနပလီပလင်္ကေကိလေသ) မသျှင်ပြုလတူခရံ (ကုသလကမ္မပထ) မဒ္ဒိဂြင် မှိဟိဂမ္ဘိုင်လေဝ် ကြက်သွဇ္ဇောဝ်မတ်မာန်ရဂ် ဟိတ်ဂကူဝံ နွံရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်အကုသလရာသိ

၅၂။ ယွံခမိတအ် ညးမဟိုသွး ရံဝံမွဲး “ ဗွင်အကုသိုလ်” ဂ် မိက်ဂွံဟိုသွး ဗွဲမဒးရးမွဲး ဒးဟိုသွး နီဝရဏဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာရ။ ယွံခမိတအ် ဗွင်အကုသိုလ် အလုံအိုသိုဝံမွဲးဂ် နီဝရဏဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဂ်ဟောင်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ‘ကာမစ္ဆန္တ နီဝရဏ’ ခရံမလေဝ်ကွာတ်လဒ်မတွံး ပွမနွံပိုက်ပွဲကာမဂုဏ်၊ ‘ဗျာပါဒနီဝရဏ’ ခရံမလေဝ် ကွာတ်လဒ်မတွံး ပွမမိက်ကိုလိုလ် ‘ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ’ ခရံမလေဝ်ကွာတ်လဒ်မတွံး ပွမမိဝံ ပွမဖြိုင်ဖြူ၊ ‘ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနီဝရဏ’ ခရံမလေဝ်ကွာတ်လဒ် မတွံး ပွမကလုံလဖ် ပွမစံင်တူ ဗွဲကြံ။ ‘ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ’ ခရံမလေဝ်ကွာတ်လဒ်မတွံး ပွမပါ်ပါ်ပွံမာန်ဂမ္ဘိုင်ရ။

ယွံခမိတအ် ညးမဟိုသွး ရံဝံမွဲး “ဗွင်အကုသိုလ်” ဂ် မိက်ဂွံဟိုသွး ဗွဲမဒးရးမွဲး ဒးဟိုသွး ခရံနီဝရဏဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံရ။ ယွံခမိတအ် ဗွင်အကုသိုလ် အလုံအိုသို ဝံမွဲးဂ် နီဝရဏဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဂ်ဟောင်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ပဓာနိယင်္ဂ

၅၃။ ယွံခမိတအ် အင်္ဂဂမ္ဘိုင် (ဟိတ်ဒးချိုက်ပေင်) ပူဂိုလ်မပတိတ်တြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်) ဂ် ကူဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—

ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် မှုဂ်ကို‘သဒ္ဓါ’ ပွမလျှင်ပတေ်ရ “တီလမ္ပုပိဋ် ကျဂ်တြဂ် ဟိတ်နူဟိတ် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင်လေဝ် ‘အရဟံ’ မွဲးရ၊ ဟိတ်နူဟိတ် မဂြင်တီကေတ် (ခရံမ္ဘိုင်အိုသို) အလိုဇကု မသုတ်စွတ်လေဝ် ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’ မွဲးရ၊ ဟိတ်နူ ဟိတ် မချိုက်ပေင်တေ်ကေံ ‘ဝိဇ္ဇာ’ လညာတ်ဉာဏ် ‘စရဏ’ ဒေုတ်လေဝ် ‘ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ဗန္ဓ’ မွဲးရ၊ ဟိတ်နူဟိတ် မလေဝ်သွးတဂလာန်မခိုဟ်ဆဲးလေဝ် ‘သုဂတ’ မွဲးရ၊ ဟိတ်နူဟိတ် မတီကေတ်လောကပိလေဝ် ‘လောကဝိဒ္ဓ’ မွဲးရ၊ ဟိတ်နူဟိတ် မဒ်ပူဂိုလ် မပြီ ဟံမ္မဲကိုပတေံစတံ မလေဝ်ဝေတ်ပတောန် ညးမထေက်ကိုဒေုာ်ပတောန်လေဝ် ‘အနတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ’ မွဲးရ၊ ဟိတ်နူဟိတ် မဒ်အာစာမှိဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာန်’ မွဲးရ၊ ဟိတ်နူဟိတ် မလေဝ်ကိုတီကေတ် (သစ္စပန်ပြကာ)လေဝ်

‘ဗုဒ္ဓေါ’ မှူးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မွဲကိုပိုင်ကြိန်မဇော်လေဝ် ‘ဘဂဝါ’ မှူးရ” ရဲဝံ ပတေ်ကေတ် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ကောံသဗ္ဗညုတဉာဏ်ကျ်တြဲရ။

ဟုံမွဲကိုယဲရ၊ ဟုံမွဲကိုဒုခိန်ရ၊ ချိုက်ပေင်တပုတ်ဉ် မလေပ်ကိုစုလုတ်လာ်သုဟ်သုန် မဟုံဂံက်လောန် ဟုံဂမ္ဘလောန် နှိတ်လဒေါဝ်တဲ မဒုင်စရင် တုဟ်နဇော်ပုဂံကမ္မဋ္ဌာန်ရ။ ပွမတုံက်စွဲ ပွမလေ့လုန်ဟုံမွဲရ၊ ပွဲအာစာကို ပွဲသဟဓရ်ဂမ္ဘိုင်မွဲကိုပညာကို လေပ်သွဇကု ဗွဲမပြာကဋ် အတိုင်မဃုတ်ရ။

သွက်ဝံပါကောံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် သွက်ဝံကိုချိုက်ပေင်တ ကိုဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မွဲကိုဝီရိယ မသကေက်သကာဂ်နှိတ် ပဒတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံဇြဟတ်ရ၊ မွဲကိုလ္လီပရာ ဗိုန်ဗတ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုပွမဗျေထောံသဇိုင်ဝန် ပွဲဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ မွဲကိုပညာရ၊ ချိုက်ပေင် တကောံပညာမပြ တိကေတ် ပွမဒ် ပွမလိုတဲ မပထောင်ကလိုဟ်ဖံက်ဗကးကောံ ကိလေသ ဂမ္ဘိုင်မာန် မလေပ်ကိုအာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာဒုခိန်အိုတ် ဗွဲမဒးရးရ။ ယုံခမီတအ် အင်္ဂုတ္တိုရ် (ဟိုတ်ဒးချိုက်ပေင်) ပုဂိုလ်မပတိတ်ဇြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်)ဂ် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်သမယ

၅၄။ ယုံခမီတအ် အခိုင်ဂမ္ဘိုင် ဟုံသေင်ကိုသွက်ဝံပတိတ်ဇြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်)ဂ် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

ယုံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဇရာ ချိုချိုက်ဂ်နှိတ် ဗျူရ။ ယုံခမီတအ် ဣဝံတုန် အခိုင်ဟုံသေင်ကို သွက်ဝံ ပတိတ်ဇြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်) မဒ် ပဌမ ရ။

ယုံခမီတအ် မွဲဂကူဗုဒ္ဓတုန် ခမိဂ် ဗျာမိ ချိုချိုက်ဂ်နှိတ် ယဲရ။ ယုံခမီတအ် ဣဝံတုန် အခိုင်ဟုံသေင်ကို သွက်ဝံပတိတ်ဇြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်) မဒ် ဒုတိယ ရ။

ယုံခမီတအ် မွဲဂကူဗုဒ္ဓတဲ နိက္ခောင်ကောံဗျူရ၊ ဩဘုံဟုံခိုဟ်ရ။ ကလိဝံ ပိဏ္ဏာပါတိဝါတ်ရ၊ မိန်ကေတ်ဗဗေင်တဲ နပွမဇေင်ပိဏ္ဏာပါတိဂ် တုဟ်နဝံယိုပ်ယာပ် ဟုံလောဲ သွာရ။ ယုံခမီတအ် ဣဝံတုန် အခိုင်ဟုံသေင်ကို သွက်ဝံပတိတ်ဇြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်) မဒ် တတိယ ရ။

ယုံခမီတအ် မွဲဂကူဗုဒ္ဓတုန် ကမ္မုတ်ဒမ္မကတိုက်ဂ်နှိတ် ညးမပဒတ် ရးဇေပိုင်ဂမ္ဘိုင် ချိုက်ကေတ်ကို (ယာန်ရထာ)တဲ ဘဲအန္တရာယ် ဒးဂြိုပ်ပါဒ် ပြိုင်အာပြိုင်ကျင်ဒ်ရ။ ယုံခမီတအ် ဣဝံတုန် အခိုင်ဟုံသေင်ကို သွက်ဝံပတိတ်ဇြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်) မဒ် စတုတ္ထ ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် သင်ပါဒကးရ၊ ယွံခမီတအ် သင်တအ်ပါဒကးမွဲး
 တွေဟ်လက်ရင်သကအ်လေဝ် တွေဟ်လက်အိုတ်ရ၊ လဗပ်ပကိုစမြဗဟေက်ရင်သ
 ကအ်လေဝ် လဗပ်ပကိုစမြဗဟေက်အိုတ်ရ၊ ပါကွေ်ရင်သကအ်လေဝ် ပါကွေ်အိုတ်ရ၊
 သွးကွေ်ရင်သကအ်လေဝ် သွးကွေ်အိုတ်ရ၊ ပွဲအရာသင်ပါဒကးဂှ် ညးမဟုံလျှင်ဖြိုင်သျှိုက်
 ဂမိုင် ဟုံလျှင်ဖြိုင်သျှိုက်အိုတ်ရ၊ ညးလျှင်ဖြိုင်သျှိုက်တုဲ လှိုက်မိုင်လေဝ် နှိသွက်ဂွံလျှင်ဖြိုင်
 လိုရ၊ ယွံခမီတအ် က္လုဂ်တုန် အခိုင်ဟုံသေင်ကို သွက်ဂွံပတိတ်ဖြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်) မဒ်
 ပဉ္စမ ရ၊ ယွံခမီတအ် အခိုင်ဂမိုင်ဟုံသေင်ကို သွက်ဂွံပတိတ်ဖြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်)ဂှ်
 က္လုဂ်တုန် မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် အခိုင်ဂမိုင် သွက်ဂွံပတိတ်ဖြဟတ်(ကမ္မဋ္ဌာန်) က္လုဂ် မသုန်ပြကာ
 အိုတ်ရ၊ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂှ်
 ချိုန်ဇုတ်စတ်တကတ် အဝယ်ဇုတ်တုဲ ချိုက်ပေင်တကော့အဝယ်ခိုဟ် မဒ်အဝယ်ပဌမ
 မှုက်သော်ကျိပ်လမွဲဂရ၊ ယွံခမီတအ် က္လုဂ်တုန် အခိုင်သွက်ဂွံပတိတ်ဖြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်)
 မဒ် ပဌမ ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂှ် ဟုံမွဲကိုယဲရ၊ ဟုံမွဲကိုဒဒိမ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တ
 ကော့ပုတ်ဂှ် မလေပ်ကိုစုလုတ်လာ်သုဟ်သုန် မဟုံဂံက်လောန် ဟုံဂမ္မုလောန် နှိတဲ
 လဒေါပ်တုဲ မဒင်စရင် တုဟ်နဇုတ်ပုဂ်ကမ္မဋ္ဌာန်ရ၊ ယွံခမီတအ် က္လုဂ်တုန် အခိုင်သွက်ဂွံ
 ပတိတ်ဖြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်) မဒ် ဒုတိယ ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ဖဲသအီရ၊ ဪသိုဟ်ရ၊ ကလိဝံပိဏ္ဏပါတ်လောဲသွာရ၊
 မိန်ဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်တုဲ နပ္ပမဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်ဂှ် တုဟ်နယိုပ်ယာပ်လောဲသွာရ၊ ယွံခမီတအ်
 က္လုဂ်တုန် အခိုင်သွက်ဂွံပတိတ်ဖြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်) မဒ် တတိယ ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် မ္ဗိုဟ်ဂမိုင် ညီသာသုဟ်သုန်အိုတ်ရ၊ မှုက်မိပ်စိုတ်
 အိုတ်တုဲဟ်အိုတ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုကယျာန်ခဝါတ်သေက်ဇိုအိုတ်ရ၊ နှိတ်သုဟ်ညိုင်ရဲသုတ်
 ကော့သုန်ရဲအိုတ်ရ၊ သိုမမှ်သေင်ရင်တ နကိုမတ်ဂမိုင် မသျှိုက်ဆာန်ရင်သကအ်ဂှ် ပဒတ်
 အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် က္လုဂ်တုန် အခိုင်သွက်ဂွံပတိတ်ဖြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်) မဒ် စတုတ္ထ ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် သင်ညီသာသုဟ်သုန် မှုက်မိပ်စိုတ်အိုတ်တုဲဟ်ဂှ်နှိတုဲ
 သိုဟုံမွဲကို ပွမကယျာန်ခဝါတ်သေက်ဇိုတုဲ ထွေးတပါတ်မုက်မွဲစွဲဂှ် ပဒတ်ဗွဲတသိုမ်ရ၊
 ယွံခမီတအ် သင်ညီသာသုဟ်သုန်မွဲး ရင်သကအ်လေဝ် ဟုံတွေဟ်လက်အိုတ်ရ၊ ရင်သ
 ကအ်လေဝ် ဟုံလဗပ်ပကိုစမြဗဟေက်အိုတ်ရ၊ ရင်သကအ်လေဝ် ဟုံပါကွေ်အိုတ်ရ၊ ရင်သ
 ကအ်လေဝ် ဟုံသွးကွေ်အိုတ်ရ၊ ပွဲအရာသင်ညီသာသုဟ်သုန်ဂှ် ညးဂမိုင်မဟုံလျှင်ဖြိုင်
 သျှိုက်ဏီလေဝ် လျှင်ဖြိုင်သျှိုက်အိုတ်ရ၊ ညးလျှင်ဖြိုင်သျှိုက်တုဲဂမိုင်လေဝ် နှိပွမလျှင်

ဖြိုသျှိုက်လောန်ရ။ ယုံခမီတအ် ဣဝံတုန် အခင်သွက်ဝံပတိတ်ဖြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်) မဒ် ပဉ္စမ ရ။ ယုံခမီတအ် အခင်ဂမ္ဘိုင် သွက်ဝံပတိတ်ဖြဟတ် (ကမ္မဋ္ဌာန်)ဂ် ဣဝံ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်မာတာပုတ္တ

၅၅။ ပွဲကာလမ္ပဲအခင် တီလမ္ပုံပိုင်ကျင်တြဲ သွဒတ်တန်တံခိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ကောန်ကိုမိဂမ္ဘိုင်ဓါတွ မဒ်ခမီတြဲကျောံခမီဗြဲ ပြာပ်လုပ်ဒဂိုန် ပွဲချင်သာရဂ်အိုတ်ရ။ ကောန်ကိုမိဂမ္ဘိုင်ဓါတွ မိက်ဝံညာတ်တံ ရင်သကအ်ဟံပိုတ်အိုတ်ရ။ မိဂ်လေဝ် မိက်ဝံညာတ်ကောန်ဂ် ဟံပိုတ်ရ။ ကောန်ဂ်လေဝ် မိက်ဝံညာတ်မိဂ် ဟံပိုတ်ရ။ ကောန်ကိုမိဂမ္ဘိုင်ဓါတွ ဟိုတ်ပွမညာတ် ဟံပိုတ်ရ။ ဒ်အာပွမန်ရရ။ ဟိုတ်ပွမန်ရရ ဒ်အာပွမဒဒေဒယံရ။ ဟိုတ်ပွမဒဒေဒယံဂ် ရာဂစိုတ်တို့လုပ်ရ။ ကောန်ကိုမိဂမ္ဘိုင်ဓါတွ မ္မုကိုစိုတ်ရာဂ မတို့လုပ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဟံဖျေံကျေံသိက္ခာ ဟံသွပြာကဋ် ပွမချိန်ကိုဖြဟတ်တဲ သိပ်ဝံသျှိုန်ပပိုန် ဒေတ်မေထုန် အိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် ခမီဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင်ဂွင် မှောံပြာပ်အာ ဇေရင်တီလမ္ပုံပိုင်ကျင်တြဲတဲ လှောင်သွဝတ်တဲမွး သိုမဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲဒွဲမမပွဲအိုတ်ဂ် “ယုံကျင်မ္ပုံပိုင် ပွဲချင်သာရဂ်ဝံ ကောန်ကိုမိဂမ္ဘိုင်ဓါတွ မဒ်ခမီတြဲကျောံခမီဗြဲ ပြာပ်လုပ်ဒင်ဒဂိုန်အိုတ်ရ။ ကောန်ကိုမိ ဂမ္ဘိုင်ဓါတွ မိက်ဝံညာတ်တံ ရင်သကအ်ဟံပိုတ်အိုတ်ရ။ မိဂ်လေဝ် မိက်ဝံညာတ်ကောန်ဂ် ဟံပိုတ်ရ။ ကောန်ဂ်လေဝ် မိက်ဝံညာတ်မိဂ် ဟံပိုတ်ရ။ ကောန်ကိုမိဂမ္ဘိုင်ဓါတွ ဟိုတ်ပွမ ညာတ်ဟံပိုတ်ရ ဒ်အာပွမန်ရရ။ ဟိုတ်ပွမန်ရရ ဒ်အာပွမဒဒေဒယံရ။ ဟိုတ်ပွမဒဒေဒယံဂ် ရာဂစိုတ် တို့လုပ်ရ။ ကောန်ကိုမိဂမ္ဘိုင်ဓါတွ မ္မုကိုစိုတ်ရာဂ မတို့လုပ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဟံဖျေံကျေံသိက္ခာ ဟံသွပြာကဋ် ပွမချိန်ကိုဖြဟတ်တဲ သိပ်ဝံသျှိုန်ပပိုန် ဒေတ်မေထုန် အိုတ်ရ” ရံဝံ ဂရင်ပွိ တီလမ္ပုံပိုင်ကျင်တြဲအိုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် တြဲမဒ်လှသုး (နုမဂ်ဖိုလ်)ဂ် “မိဂ် ပွမထွေန်စပ်သျှိုက်မျိုက် ပွဲကောန် ဒ်ဟံမာန် ကောန်ဂ်လေဝ် ပွမထွေန်စပ်သျှိုက်မျိုက် ပွဲမိ ဒ်ဟံမာန်” ရံဝံ ဗိုဗျဟ် သမ္ဘိကေတ်ဟာ။

ယုံခမီတအ် (ပွဲလောကဝံ) သုဟ်ညင်ရ ရုပ်သင်ညးဗြဲကို ရုပ်သင်တုဟ်သအာင် မလေပ်ကိုထွေန်စပ် မလေပ်ကိုသျှိုက်မျိုက် မလေပ်ကိုစူမာန် မလေပ်ဗန်ဒက် မလေပ်ကို ဝိဝိင်တဲ မလေပ်သွကိုအန္တရာယ် ပွမအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဒ်အရာယောဂပန်အိုတ် မဟံမ္ပဲတောံ

စတ်ဂ်မွဲကိုလေဝ် အဲ ဟံညာတ်ရ။ ယွံခမိတအ် သတ်ဂမ္တိုင်ထွေန်စပ် ပွဲရုပ်သားဗြဲအိုတ်ရ၊ မက်ဂှက်အိုတ်ရ၊ ဒက်ပူထကတ်လင်အိုတ်ရ၊ ဝိဝိင်အိုတ်ရ၊ ဓလီုချိုက်လုပ် (နစိုတ်) အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင်ဂ် ဗက်အာလေဝ် ပွဲက်ရုပ်သားဗြဲဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဒးစံင်တူပူဆာ လုက်ကာလမဂ္တိုင်သော့အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် (ပွဲလောကဝံ) သုတ်ညင်ရဲရမ္ပာင်ဗြဲကို။ ရမ္ပာင်တုတ်သအာင်မွဲ ကိုလေဝ်။ သုဏ္ဍုတုတ်သအာင်မွဲကိုလေဝ်။ ရှိသာတုတ်သအာင်မွဲကိုလေဝ်။ ယွံခမိတအ် သုတ်ညင်ရဲတုတ်ဒွဲလုက်စုက်ဗြဲကို။ တုတ်ဒွဲလုက်စုက်တုတ်သအာင် မလေပ်ကို ထွေန်စပ် မလေပ်ကိုချိုက်မျိုက် မလေပ်ကိုစူမာန် မလေပ်ဗန်ဒက် မလေပ်ကိုဝိဝိင်တဲ မလေပ်သွက်အန္တရာယ် ပွမအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဒ်အရာယောဂပန်အိုတ် မဟံမွဲပတောံစတ်ဂ် မွဲကိုလေဝ် အဲ ဟံညာတ်အိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် သတ်ဂမ္တိုင် ထွေန်စပ် ပွဲတုတ်ဒွဲလုက်စုက် ဗြဲအိုတ်ရ၊ မက်ဂှက်အိုတ်ရ၊ ဒက်ပူထကတ်လင်အိုတ်ရ၊ ဝိဝိင်အိုတ်ရ၊ ဓလီုချိုက်လုပ် (နစိုတ်) အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင်ဂ် ဗက်အာလေဝ်ပွဲက် တုတ်ဒွဲလုက်စုက် ဗြဲဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဒးစံင်တူပူဆာ လုက်ကာလမဂ္တိုင်သော့အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ဗြဲဗြဲ အာဒွင်လေဝ် တံင်ဂြဲကေတ်စိုတ်ဗြဲတြုံတဲ စွံလင်မာန်ရ၊ ဒးတူဒွင်လေဝ်၊ ဂဇာဒွင်လေဝ်၊ တိက်ဒွင်လေဝ်၊ ဂြိုင်ဒွင်လေဝ်၊ ဟိုဒွင်ဂလာန်လေဝ်၊ ဒယေံဒွင်ဒွက်လေဝ်၊ လရိအ်ဒွင်လေဝ်၊ ပုဒွင်ဒွင်လေဝ်၊ ချိုတ်ဒွင်လေဝ် သီဗ္ဗောင်ကေတ် စိုတ်ဗြဲတြုံတဲ တန်တရ။ ယွံခမိတအ် ဗြဲမိက်ဟိုသုးဗွဲဒးရး ရဲဝံမွဲ “ပးဒွက် ဗွဲဗွဲပူ သွိုင်မာရ်” ဂ် မာတုဂါမဂ်ဟေင် ဒးဟိုသုး ရဲဝံမွဲ “ပးဒွက် ဗွဲဗွဲပူသွိုင်မာရ်” ရဲဝံ (သုးရ)။

ဟိုဂလာန်ကောံဗြဲရပ်လင်သုတ် (ကြက်ဂစိုတ်)ရ၊ ကောံကလော်လကိုဟ် အပိုင်သာစံလေဝ် ဟိုဂလာန်ရ၊ ဇံက်ဒးမွဲ ဇြဲ မလေပ်ကိုလမျိုအိုတ်အာလေဝ် ထိုမြဲလုက်စုက် ရပ်ဒးရ၊ ဗြဲမွဲကောံဗြဲမွဲ ကောံမာတုဂါမဂ် ဟံဟိုဂလာန်ဟေင်ရ။

ဗြဲဗြဲဂမ္တိုင် နပွမရံင်တဲကို နပွမအီဂြိုင်ကို သအာင်နူဂ် နပွမဗိုက်လတက်လင် ကွာမက်ဟံမက်ကို နပွမဟိုသုး သာယျာချိုန်စတ်ကို လေပ်ဗန်ဒက်ကေတ် တြုံသတ်မတိတ်ဗွဲအိုတ်ရ၊ ဇွဗြဲဗြဲ ချိုတ်တဲ ပုဒွင်ဒွင်လေဝ် ဟံထေက်ကိုထိုမြဲ လုက်စုက်ရပ်ဒးရ။

ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာမတွံဂး ရုပ်သား ရမ္ပာင် သုဏ္ဍုတုတ်ဒွဲ ရှိသာ တုတ်ဒွဲ မထေက်ကိုမိလဟိုင်စိုတ်ဂ် ပြာကဉ် ပွဲရုပ်ဗြဲဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

ကုဗြဲဂမ္တိုင် မဒးဟီဒွင်ပွဲဩဃ မတွံဂးကာမ နမဟံပိုင်ခြာတီကေတ် ဝတ္ထုကာမ ကိလေသကာမဂမ္တိုင် ဓရ်ဂမ္တိုင် မတွံဂးကာလ ဂတိ ဘဝဇော်သုတ် ပွဲသံသာ တို့ပွိုင်အိုတ်ရ။

ပိုင်ခြာတီ ညာတ်ကေတ် ဝတ္ထုကာမ ကိလေသကာမမျှင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဂမျှင်
မဂေတ်ဂေင်ဒိုင် သိုမဟုံမွဲကိုပရိုက်ဘဲ မမိက်ကိုမွဲမွဲကို ကလိဝံအရဟတ္တဖိုလ်
အိုတ်ဂ်ဒိုတ်တဲ့ ဗွဲစွတ်အာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) ဩင်မွဲလပါ ပွဲလောကအိုတ်ရ။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဥပဇ္ဈာယ

၅၆။ ပွဲကာလဂ် ခမိမွဲကေု ပြာပ်အာဇေရင် အာစာဥပဇ္ဈာယကေုတဲ့ “ယံတီလပိုင်
ပွဲကာလလှဟ်ဝံ ကေုအဲဒိုက်လေဝ် ဖြိုင်ဖြိုင်ဒိုင်ရ။ ဒိုဟ်ဒွာ်ဂမျှင်လေဝ် ဟုံပြာကဏ်
ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ။ ဓရဂမျှင်လေဝ် ဟုံပြာကဏ်ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ။ ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ပွမဓိုဓဲ
ပွမဖြိုင်ဖြိုင်လေဝ် သီဗ္ဗေဝ်ကေတ်စိုတ်အဲဒိုက်တဲ့ တန်တဒိုင်ရ။ သိုကိုဟုံမိပ်လဟိုင်
ဂ်လေဝ် ဒေုတ်တဒေုတ်မပြတဲ့ ဒးပဒတ်ဒိုင်ရ။ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါပါဟုံမာန် ပွဲဓရဂမျှင်လေဝ်
နွံကုအဲဒိုက်ရ” ရဲဝံ ဂရင်ပွဲ အာစာဥပဇ္ဈာယကေုရ။

ပွဲကာလဂ် ခမိ (အာစာဥပဇ္ဈာယ)ဂ် ကော်ဝံခမိကွး ပဒတ်မွဲစွဲတဲ့ ပှော်ပြာပ်အာ
ဇေရင်တီလမျှင်ပိုင်ကျ်တြဲ လှော်သွဝတ်တဲ့မွး သိုမဂဇေဒိုင် ပွဲဒွဲမဗွဲဂ် “ယံကျ်မျှင်ပိုင်
ခမိဝံ ဟိုသုးရဲဝံရ ‘ယံတီလပိုင် ပွဲကာလလှဟ်ဝံ ကေုအဲဒိုက်လေဝ် ဖြိုင်ဖြိုင်ဒိုင်ရ။
ဒိုဟ်ဒွာ်ဂမျှင်လေဝ် ဟုံပြာကဏ်ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ။ ဓရဂမျှင်လေဝ် ဟုံပြာကဏ်ကု
ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ။ ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ပွမဓိုဓဲ ပွမဖြိုင်ဖြိုင်လေဝ် သီဗ္ဗေဝ်ကေတ်စိုတ် အဲဒိုက်တဲ့
တန်တဒိုင်ရ။ သိုဟုံမိပ်လဟိုင်ဂ်လေဝ် ဒေုတ်တဒေုတ်မပြတဲ့ ဒးပဒတ်ဒိုင်ရ။ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’
ပွမပါပါဟုံမာန် ပွဲဓရဂမျှင်လေဝ် နွံကုအဲဒိုက်ရ’ ရဲဝံ သုးရ” ရဲဝံ ဂရင်ပွဲ တီလမျှင်ပိုင်ကျ်တြဲရ။

ယံခမိ ဂလာန်ဂ် ခုာ်ပြာအတိုင်ဂ်ရ။ မျှင်ကျ်တြင်မဟုံမင်မွဲ မဟုံအုပ်လဒမ်လင်
ပွဲကျ်ဇ္ဇိဂမျှင်ဂ်ဒိုတ် မဟုံတီကေတ်ဗုတ်ဗွတ် ပွဲဘောဇိန် မဟုံပတိတ်ဖြဟတ် ပွမဇုဟ်ကတို
ဟုံမှ်သေုဝ်ဓရကုသိုလ်ဂမျှင်တဲ့ ဟုံပတိတ်ဖြဟတ် ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ဇေုပုဗ်ဓရ
ဗောဓိပက္ခိယ ပွဲသွက်ကွာ သွက်ကြဲဗွဲတဲ့ ကုခမိမပဒတ်ဂ် ကေုလေဝ် ဖြိုင်ဖြိုင်ရ။ ဒိုဟ်ဒွာ်
ဂမျှင်လေဝ် ဟုံပြာကဏ်ကုခမိဂ်အိုတ်ရ။ ဓရဂမျှင်လေဝ် ဟုံပြာကဏ်ကုခမိဂ်အိုတ်ရ။ ‘ထိန
မိဒ္ဓ’ ပွမဓိုဓဲ ပွမဖြိုင်ဖြိုင်လေဝ် သီဗ္ဗေဝ်ကေတ် စိုတ်ခမိဂ်တဲ့ တန်တရ။ သိုကိုဟုံမိပ်
လဟိုင်လေဝ် ဒေုတ်တဒေုတ်မပြတဲ့ ဒးပဒတ်ရ။ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါပါဟုံမာန် ပွဲဓရဂမျှင်လေဝ်
ဒိုကုခမိဂ်ရ။ ယံခမိ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဂ်ရ တုအဲ ဒးဒေုတ် ရဲဝံရ။

“(အဲဂ်) ကြက်ဒ်ညးမျှင်ကျ်တြင် မမင်မွဲအုပ်လဒမ်လင် ပွဲကျ်ဇ္ဇိဂမျှင်ရ။ ညးတီကေတ်
ဗုတ်ဗွတ်ပွဲဘောဇိန် ညးပတိတ်ဖြဟတ် ပွဲပွမဇုဟ်ကတို ညးမှ်သေုဝ် ဓရကုသိုလ်ဂမျှင်

ဒိဉ္ဇးပတိတ်ဇြဟတ် ပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဇ္ဇောပုဉ်ခရ်ဗောဓိပက္ခိယ ပွဲသွက်ကွာသွက်ကြဉ်တဲ ကြက်ပဒတ်ရ” ရံပွံ (ဒးဒွေတ်ရ)။ ယွံခမိတအ် ရံပွံဟေင် တုအဲ ဒးဒွေတ်ရ ရံပွံ (သုးရ)။

ပွဲကာလဂ် တီလမူပိုင်ကျက်တြဲ ဂပ်ဝ်ဒွေံပတောန် နကိုဒွေံပတောန်ဝွံဂ်ဒိတဲ ခမိဂ် ဒွီကကတိုနုဒွဲ လှောင်သွဝတ် တီလမူပိုင်ကျက်တြဲတဲ သွရဲသော်ရ်ကွာ ပါစူးအာရ။ ပွဲကာလဂ် ခမိဂ် ဉ္ဇးမ္မဲဝင် ပြာပ်အာဌာန်လှူသိုတ်ဇြဲတဲ သိုဟုံဟိုတ်မဲ ပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြတ် မူကိုစိုတ်မတန်ကြန်ဂ်ဒိတဲ ပဒတ်မွဲး ဖိုအရဟတ္တဖိုလ် မဒ်လအိတ် ဒွေတ်မပြဲ မဟုံမ္မဲပတောံဝတ် ကောန်ဂကူဂမိုင် နူအဝေါင်ဘဝခရ် မလုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝခမိ ဗွဲမဒးရး မဂပ်ဝ်နွံပိုက်ဂ် ခြာဟုံလအ် ပွဲဘဝလှူဟ်ဟေင် အလိုဇကုသွကောတ်ဇ္ဇောဝ်မတ် နကိုဉာဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ “ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ အိုတ်အာတဲရ၊ ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြဲတဲရ၊ သွပတဲကွေံကိစ္စမဂ်တဲရ၊ တုဟ်နကိစ္စမဂ်ဝံ ကိစ္စထေက်ကို ဒးသွမ္မဲသအာင် ဟုံမ္မဲတဲရ” ရံပွံ တီရ။ ခမိဂ် ပျောင်ကိုတုအရန်ဂမိုင် ဒိဉ္ဇးပါလုပ်မ္မဲဇကုရ။

ကြနုဂ် ခမိဂ် အာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်တဲမွဲး ပြာပ်အာဇရေင် အာစာဥပဇ္ဈာယ် ဇကုတဲ “ယွံတီလပိုင် ပွဲကာလလှူဟ်ဝံ ဇကုအဲဒိုက် ပွမဖြိုင်ဖြဲ ဟုံဒ်ရ၊ ဒိုဟ်ဒွံ ဂမိုင်လေဝ် ပြာကဋ်ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမိုင်လေဝ် ပြာကဋ်ကျင် ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ၊ ‘ထိနမိဒွ’ ပွမဇိုဝဲ ပွမဖြိုင်ဖြဲလေဝ် သီဗ္ဗောဉ်ကောတ် စိုတ်အဲဒိုက်တဲ ဟုံတန်တရ၊ ဗွဲမမိပ် လဟိုင်လေဝ် ဝံဒွေတ်တဲဒွေတ်မပြဲရ၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါပါဟုံမာန် ပွဲခရ်ဂမိုင်လေဝ် ဟုံမ္မဲ ကုအဲဒိုက်ရ” ရံပွံ ဂရင်ဗွီ အာစာဥပဇ္ဈာယ်ဇကုရ။ ပွဲကာလဂ် ခမိ အာစာဥပဇ္ဈာယ်ဂ် ကော်ဝံခမိကွး ပဒတ်မ္မဲစွံတဲ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမူပိုင်ကျက်တြဲတဲမွဲး လှောင်သွဝတ် တီလမူပိုင်ကျက်တြဲတဲ သိုမဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲဒွဲမဗွဲမ္မဲဂ် “ယွံကျက်မူပိုင် ခမိဝံ ဟိုသုး ရံပွံရ ‘ယွံတီလပိုင် ပွဲကာလလှူဟ်ဝံ ဇကုအဲဒိုက် ပွမဖြိုင်ဖြဲ ဟုံဒ်ရ၊ ဒိုဟ်ဒွံဂမိုင်လေဝ် ပြာကဋ် ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမိုင်လေဝ် ပြာကဋ်ကျင် ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ၊ ‘ထိနမိဒွ’ ပွမဇိုဝဲ ပွမဖြိုင်ဖြဲလေဝ် သီဗ္ဗောဉ်ကောတ် စိုတ်အဲဒိုက်တဲ ဟုံတန်တရ၊ ဗွဲမမိပ်လဟိုင်လေဝ် ဝံဒွေတ်တဲ ဒွေတ်မပြဲရ၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါပါဟုံမာန် ပွဲခရ်ဂမိုင်လေဝ် ဟုံမ္မဲကုအဲဒိုက်ရ’ ရံပွံ ဟိုသုးရ” ရံပွံ ဂရင်ဗွီ တီလမူပိုင်ကျက်တြဲရ။

ယွံခမိ ဂလာန်ဂ် ချာပ်အတိုင်ဂ်ရ၊ မူကိုတြင် မမင်မ္မဲမအုပ်လဒ်လင် ပွဲကုဇ္ဇိဂမိုင်ဂ် ဒိတဲ မတီကောတ်ဗွတ်ဗွတ် ပွဲဘောဇိုန် မပတိတ်ဇြဟတ် ပွဲပွမဇုဟ်ကတို မှာသေ့ဝ် ခရ်ကုသိုလ်ဂမိုင်ဂ်ဒိတဲ ပတိတ်ဇြဟတ် ပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဇ္ဇောပုဉ် ခရ်ဗောဓိပက္ခိယ ပွဲသွက်ကွာသွက်ကြဉ်တဲ ကုခမိမပဒတ်ဂ် ဇကုဟုံဖြိုင်ဖြဲရ၊ ဒိုဟ်ဒွံဂမိုင်လေဝ် ပြာကဋ် ကုခမိဂ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမိုင်လေဝ် ပြာပ်ကဋ်ကျင် ကုခမိဂ်အိုတ်ရ၊ ‘ထိနမိဒွ’ ပွမဇိုဝဲ ပွမဖြိုင်ဖြဲလေဝ် သီဗ္ဗောဉ်ကောတ် စိုတ်ခမိဂ်တဲ ဟုံတန်တရ၊ ဗွဲမမိပ်လဟိုင်လေဝ် ဝံဒွေတ်တဲ ဒွေတ်မပြဲရ၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါပါဟုံမာန် ပွဲခရ်ဂမိုင်လေဝ် ဟုံဒ်ကုခမိဂ်ရ။ ယွံခမိတအ်

ဟိုတ်နူဟိုတ်ဂ်ရ မူးတအ် ဒးဒွေတ် ရံဝံရ “(ပိယံညးဂမ္တိုင်) ကြက်နိ ညးမုံကိုတြင်မမင်မဲ့ မအုပ်လဒ်လင် ပဲ့ကုဏ္ဍိဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ညးတိကောတ်ဗုတ်ဗုတ် ပဲ့ဘောဇိန် ညးပတိတ် ဖြဟတ် ပဲ့ပွမငုဟ်ကတို ညးမုာ်သေဝ် ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် နိညးပတိတ်ဖြဟတ် ပွမပတိတ် ဖြဟတ် ဇော်ပွင်ခရ်ဗောဓိပက္ခိယ ပဲ့သွက်ကွာသွက်ကြဗ္ဗံတဲ ကြက်ပဒတ်အိုတ်ရ” ရံဝံ (ဒးဒွေတ်ရ)။ ယံခမီတအ် ရံဝံဟောင် မူးတအ် ဒးဒွေတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်အဘိဏ္ဍာပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌာန

၅၇။ ယံခမီတအ် ညးဗြဲကိုနိ ညးတြဲကိုနိ ခရ်ကိုနိ ခမီကိုနိ ဟိုတ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ် ဗွာရဏာဟံပိုတ်ဂ် က္လုဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်-

“(အဲဂ်) မုံသဘပွမဗျူရ၊ ကလိလောန်ကောံ သဘပွမဗျူ ဟံမာန်ရ” ရံဝံ ညးဗြဲကိုနိ ညးတြဲကိုနိ ခရ်ကိုနိ ခမီကိုနိ ဂပ်ဝ်ဗွာရဏာဟံပိုတ်ရ။ “မုံသဘပွမယဲရ၊ ကလိလောန်ကောံ သဘပွမယဲ ဟံမာန်ရ” ရံဝံ ညးဗြဲကိုနိ ညးတြဲကိုနိ ခရ်ကိုနိ ခမီကိုနိ ဂပ်ဝ်ဗွာရဏာ ဟံပိုတ်ရ။ “မုံသဘပွမချိုတ်ရ၊ ကလိလောန်ကောံ သဘပွမချိုတ်ဟံမာန်ရ” ရံဝံ ညးဗြဲကိုနိ ညးတြဲကိုနိ ခရ်ကိုနိ ခမီကိုနိ ဂပ်ဝ်ဗွာရဏာဟံပိုတ်ရ။ “ပွမဒးသဲဂယိုင် ပွမဒးသဲဂစိုတ် ကောံအရာ ဂမ္တိုင်အိုသို မဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝ်သျှိုက်မျိုက်ဒးဂွင်အဲဂ် ကြက်နိရ” ရံဝံ ညးဗြဲကိုနိ ညးတြဲကိုနိ ခရ်ကိုနိ ခမီကိုနိ ဂပ်ဝ်ဗွာရဏာဟံပိုတ်ရ။ “(အဲဂ်) မုံကိုဂြပ် ဇကု ကမ်ဟောင်ရ၊ ဒ်ဒင်အဲတုာ် ကမ်ရ၊ မုံကိုဟိုတ် ကမ်ဟောင်ရ၊ မုံကိုကလောဒညာတ် ကမ်ဟောင်ရ မုံကိုစွဲစွဲသကအ်ဗွဲ ကမ်ဟောင်ရ၊ ကြက်နိဒင်အဲတုာ်ကမ်အဲ မသွဒးလင် ခိုဟ်ကိုနိ ပရေံကိုနိရ” ရံဝံ ညးဗြဲကိုနိ ညးတြဲကိုနိ ခရ်ကိုနိ ခမီကိုနိ ဂပ်ဝ်ဗွာရဏာ ဟံပိုတ်ရ။

ယံခမီတအ် သွဟိုတ်ကိုဖိုတောင်လိုတဲ “(အဲဂ်) မုံသဘပွမဗျူရ၊ ကလိလောန်ကောံ သဘပွမဗျူ ဟံမာန်ရ” ရံဝံ ညးဗြဲကိုနိ ညးတြဲကိုနိ ခရ်ကိုနိ ခမီကိုနိ ဂပ်ဝ်ဗွာရဏာ ဟံပိုတ်ဂ်ရော? ယံခမီတအ် ကုသတ်ဂမ္တိုင်ဂ် ပဲ့အခိုင်အဝယ်စတ်တကတ် ပွမဓူမာန် အဝယ် စတ်တကတ်နွံရ၊ သတ်ဂမ္တိုင် မဟိုတ်မာဓူမာန် နပွမဓူမာန်အဝယ်စတ်တကတ်ဂ် ဒွေတ်သွကာယဒုစရိုတ်အိုတ်ရ၊ ဒွေတ်သွဝစီဒုစရိုတ်အိုတ်ရ၊ ဒွေတ်သွမနောဒုစရိုတ်အိုတ်ရ၊ ကုညးမဗွာရဏာအိုတ် (ပွမဗျူ)ဂ် ဟံပိုတ်ဂ် ပွမဓူမာန်အဝယ်စတ်တကတ် ပဲ့အခိုင်အဝယ် စတ်တကတ်ဂ် ဗွဲပကာရအိုသိုလေဝ် ကောံစူးအာရ၊ ပွမကြီအာလေဝ် နိရ။ ယံခမီတအ် သွဟိုတ်ကိုဖိုတောင်ဝံတဲ “အဲဂ် မုံသဘပွမဗျူရ၊ ကလိလောန်ကောံ သဘပွမဗျူ ဟံမာန်ရ” ရံဝံ ညးဗြဲကိုနိ ညးတြဲကိုနိ ခရ်ကိုနိ ခမီကိုနိ ဂပ်ဝ်ဗွာရဏာဟံပိုတ်ရ။

ယံခမီတအံ သွဟိတံကိုဖိတောင်လိုတဲ့ “အဲဒါ မှုံသဘာပွမယဲရ၊ ကလိလောန်ကော သဘာပွမယဲဟံမာန်ရ” ရဝံ ညးပြကိုဒ် ညးတြုကိုဒ် ခရ်ကိုဒ် ခမီကိုဒ် ဂပ်ဝဗ္ဗာရဏာ ဟံပိုတ်ဂ်ရော? ယံခမီတအံ ကုသတ်ဂမ္တိုင် ပွဲအခိုင်မဟံမွဲကိုယဲ ပွမစူမာန် ပွမဟံမွဲကိုယဲ နွံရ၊ သတ်ဂမ္တိုင် မဟိတ်မာဲစူမာန် နပွမစူမာန် နဒွတ်သွကာယဒုစရိတ်အိုတ်ရ၊ ဒွတ်သွဝစီ ဒုစရိတ်အိုတ်ရ၊ ဒွတ်သွမနောဒုစရိတ်အိုတ်ရ၊ ကုညးမဗ္ဗာရဏာ ဟိတ်(ပွမယဲ)ဟံ ဟံပိုတ်ဂ် ပွမစူမာန် ပွမဟံမွဲကိုယဲ ပွဲအခိုင်မဟံမွဲကိုယဲ ဗွဲပကာရအိုသို ကော့စူးအာရ၊ ပွမကြီ အာလေဝ် ဒ်ရ၊ ယံခမီတအံ သွဟိတံကိုဖိတောင်ဝံတဲ့ “အဲဒါ မှုံသဘာ ပွမယဲရ၊ ကလိ လောန်ကော သဘာပွမယဲဟံမာန်ရ” ရဝံ ညးပြကိုဒ် ညးတြုကိုဒ် ခရ်ကိုဒ် ခမီကိုဒ် ဂပ်ဝ ဗ္ဗာရဏာဟံပိုတ်ရ။

ယံခမီတအံ သွဟိတံကိုဖိတောင်လိုတဲ့ “အဲဒါ မှုံသဘာ ပွမချိုတ်ရ၊ ကလိလောန်ကော သဘာပွမချိုတ်ဟံမာန်ရ” ရဝံ ညးပြကိုဒ် ညးတြုကိုဒ် ခရ်ကိုဒ် ခမီကိုဒ် ဂပ်ဝဗ္ဗာရဏာ ဟံပိုတ်ဂ်ရော? ယံခမီတအံ ကုသတ်ဂမ္တိုင် ပွဲအခိုင်ဂျိုင်လမျီု ပွမစူမာန်လမျီု နွံရ၊ သတ်ဂမ္တိုင် မဟိတ်မာဲစူမာန် နပွမစူမာန်လမျီု နဒွတ်သွကာယဒုစရိတ်အိုတ်ရ၊ ဒွတ်သွ ဝစီဒုစရိတ်အိုတ်ရ၊ ဒွတ်သွမနောဒုစရိတ်အိုတ်ရ၊ ကုညးမဗ္ဗာရဏာ ဟိတ်(ပွမချိုတ်)ဟံ ဟံပိုတ်ဂ် ပွမစူမာန်လမျီု ပွဲအခိုင်ပွမဂျိုင်လမျီု ဗွဲပကာရအိုသိုလေဝ် ကော့စူးအာရ၊ ပွမကြီအာလေဝ် ဒ်ရ၊ ယံခမီတအံ သွဟိတံကိုဖိတောင်ဝံတဲ့ “အဲဒါ မှုံသဘာပွမချိုတ်ရ၊ ကလိလောန်ကော သဘာပွမချိုတ်ဟံမာန်ရ” ရဝံ ညးပြကိုဒ် ညးတြုကိုဒ် ခရ်ကိုဒ် ခမီကိုဒ် ဂပ်ဝဗ္ဗာရဏာဟံပိုတ်ရ။

ယံခမီတအံ သွဟိတံကိုဖိတောင်လိုတဲ့ “ပွမဒးသဲဂယိုင် ပွမဒးသဲဂစိုတ်ကော အရာဂမ္တိုင်အိုသို မဂပ်ဝသျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝသျှိုက်မျှိုက် ဒးဝှပ်အဲဒါ ကြက်ဒ်ရ” ရဝံ ညးပြ ကိုဒ် ညးတြုကိုဒ် ခရ်ကိုဒ် ခမီကိုဒ် ဂပ်ဝဗ္ဗာရဏာ ဟံပိုတ်ဂ်ရော? ယံခမီတအံ ကုသတ် ဂမ္တိုင် ပွဲအရာမဂပ်ဝသျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝသျှိုက်မျှိုက်ဒးဝှပ်ဂမ္တိုင် ‘ဆန္ဒရာဂ’ ပွမနွံပိုက် ပွမစောလံ နွံရ၊ သတ်ဂမ္တိုင် မထွေန်စပ်နကိုရာဂ နဒွတ်သွကာယဒုစရိတ်အိုတ်ရ၊ ဒွတ်သွဝစီဒုစရိတ်အိုတ်ရ၊ ဒွတ်သွမနောဒုစရိတ်အိုတ်ရ၊ ကုညးမဗ္ဗာရဏာ ဟိတ် (ပွမဒးသဲဒြာ)ဟံ ဟံပိုတ်ဂ် ပွမနွံပိုက် ပွမစောလံပွဲအရာဂမ္တိုင် မဂပ်ဝသျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝ သျှိုက်မျှိုက်ဒးဝှပ် ဗွဲပကာရအိုသိုလေဝ် ကော့စူးအာရ၊ ပွမကြီအာလေဝ် ဒ်ရ၊ ယံခမီတအံ သွဟိတံကိုဖိတောင်ဝံတဲ့ “ပွမဒးသဲဂယိုင် ပွမဒးသဲဂစိုတ်ကောအရာဂမ္တိုင် အိုသို မဂပ်ဝသျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝသျှိုက်မျှိုက်ဒးဝှပ်အဲဒါ ကြက်ဒ်ရ” ရဝံ ညးပြကိုဒ် ညးတြု ကိုဒ် ခရ်ကိုဒ် ခမီကိုဒ် ဂပ်ဝဗ္ဗာရဏာဟံပိုတ်ရ။

ယံခမီတအံ သွဟိတံကိုဖိတောင်လိုတဲ့ “အဲဒါ မှုံကိုဂြပ်ဧကု ကမ်ဟောင်ရ၊ ဒ်ဒင် အဲတဲကမ်ရ၊ မှုံကိုဟိတ် ကမ်ဟောင်ရ၊ မှုံကိုကလောဒညာတ် ကမ်ဟောင်ရ၊ မှုံကိုစွဲစွေတ်

သကအိဗ္ဗ ကမ်ဟောင်ရ၊ ကြက်ဒ်ဒင်အဲတွဲ ကမ်အဲမသွလင်ခိုဟ်ကိုဒ် ပရေကိုဒ်ရ” ရဲဝံ ညးပြကိုဒ် ညးတြုကိုဒ် ခရ်ကိုဒ် ခမီကိုဒ် ဂပ်ဝ်ဗ္ဗာရဏာဟံပိုတ်ရော? ယွံခမီတအ် ကုသတ်ဂမ္တိုင် ကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ် နွံရ၊ ကုညးမဗ္ဗာရဏာ ဟိုတ်(ကမ်)ှ် ဟံပိုတ်ရ် ပုသရာမ်ပါပ်ရ် ဗွဲပကာရအိုသိုလေဝ် ကွဲးစူးအာရ၊ ပုမကြီအာလေဝ် ဒ်ရ၊ ယွံခမီတအ် သွဟိုတ်ကိုဖိုတောင်ဝံတဲ “အဲဂ် မှုကိုဂြပ်ဇကု ကမ်ဟောင်ရ၊ ဒ်ဒင်အဲတွဲ ကမ်ရ၊ မှုကိုဟိုတ် ကမ်ဟောင်ရ၊ မှုကိုကလောဒညာတ် ကမ်ဟောင်ရ၊ မှုကိုစွဲစွဲသကအိဗ္ဗ ကမ်ဟောင်ရ၊ ကြက်ဒ်ဒင်အဲတွဲ ကမ်အဲမသွလင်ခိုဟ်ကိုဒ် ပရေကိုဒ်ရ” ရဲဝံ ညးပြကိုဒ် ညးတြုကိုဒ် ခရ်ကိုဒ် ခမီကိုဒ် ဂပ်ဝ်ဗ္ဗာရဏာဟံပိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ကွေးအရီရ် “အဲညးမွဲဝေဟောင် မှုသတ်ပုမဗျူ အဲညးမွဲဝေဟောင် ကလိ လောန်ကွဲ သတ်ပုမဗျူဟံမာန်ဟံသေင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် သတ်မနွံအလုံအိုသိုဂမ္တိုင် မှုကို ပုမကျင် (ဘုံဘဝ) ပုမအာ(ဘုံဘဝမွဲသအာင်) ပုမစုတ်ချိုတ် ပုမတန်ပဋိသန္တိ မှုသတ် ပုမဗျူအိုတ်ရ၊ ကလိလောန်ကွဲ သတ်ပုမဗျူ ဟံမာန်အိုတ်ရသွံ” ရဲဝံ ဗ္ဗာရဏာရ၊ ကုညးမဗ္ဗာရဏာ ဟိုတ်(ပုမဗျူ)ှ် ဟံပိုတ်ရ် မက်ကတိုဒ်ကျင် ဗွဲမဒေးရ၊ ကွေးအရီရ် သိပ်ဂှိပ်မက်ရ၊ ဇနော်ပွင်ရ၊ သွဗွဲမဂြိုင်ကိုဝါရ၊ ကုညးမသိပ်ဂှိပ်မဇနော်ပွင် မသွဗွဲမဂြိုင်ကိုဝါ မက်ဂ် သံယောဇိန်ဂမ္တိုင် ဗွဲပကာရအိုသို ကွဲးစူးအာအိုတ်ရ၊ ဓရ်အနုသယ မသတိက် သတင်ဒိုင်ဂမ္တိုင် စာ်စူးအာအိုတ်ရ။

“အဲ ညးမွဲဝေဟောင် မှုသတ်ပုမယဲ အဲညးမွဲဝေဟောင် ကလိလောန်ကွဲ သတ်ပုမယဲ ဟံမာန်ဟံသေင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် သတ်မနွံအလုံအိုသိုဂမ္တိုင် မှုကိုပုမကျင် (ဘုံဘဝဝံ) ပုမအာ(ဘုံဘဝမွဲသအာင်) ပုမစုတ်ချိုတ် ပုမတန်ပဋိသန္တိ မှုသတ်ပုမယဲအိုတ်ရ၊ ကလိ လောန်ကွဲ သတ်ပုမယဲ ဟံမာန်အိုတ်ရသွံ” ရဲဝံ ဗ္ဗာရဏာရ၊ ကုညးမဗ္ဗာရဏာ ဟိုတ်(ပုမယဲ)ှ် ဟံပိုတ်ရ် မက်ကတိုဒ်ကျင် ဗွဲမဒေးရ၊ ကွေးအရီရ် သိပ်ဂှိပ်မက်ရ၊ ဇနော်ပွင်ရ၊ သွဗွဲမဂြိုင်ကိုဝါရ၊ ကုညးမသိပ်ဂှိပ်မဇနော်ပွင် မသွဗွဲမဂြိုင်ကိုဝါမက်ဂ် သံယောဇိန်ဂမ္တိုင် ဗွဲပကာရအိုသို ကွဲးစူးအာအိုတ်ရ၊ ဓရ်အနုသယ မသတိက်သတင်ဒိုင်ဂမ္တိုင် စာ်စူးအာ အိုတ်ရ။

“အဲညးမွဲဝေဟောင် မှုသတ်ပုမချိုတ် အဲညးမွဲဝေဟောင် ကလိလောန်ကွဲ သတ် ပုမချိုတ်ဟံမာန်ဟံသေင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် သတ်မနွံအလုံအိုသိုဂမ္တိုင် မှုကိုပုမကျင်(ဘုံဘဝဝံ) ပုမအာ(ဘုံဘဝမွဲသအာင်) ပုမစုတ်ချိုတ် ပုမတန်ပဋိသန္တိ မှုသတ်ပုမချိုတ်ရ၊ ကလိ လောန်ကွဲ သတ်ပုမချိုတ် ဟံမာန်အိုတ်ရသွံ” ရဲဝံ ဗ္ဗာရဏာရ၊ ကုညးမဗ္ဗာရဏာ ဟိုတ်(ပုမချိုတ်)ှ် ဟံပိုတ်ရ် မက်ကတိုဒ်ကျင် ဗွဲမဒေးရ၊ ကွေးအရီရ် သိပ်ဂှိပ်မက်ရ၊ ဇနော်ပွင်ရ၊ သွဗွဲမဂြိုင်ကိုဝါရ၊ ကုညးမသိပ်ဂှိပ် မဇနော်ပွင် မသွဗွဲမဂြိုင်ကိုဝါမက်ဂ် သံယောဇိန် ဂမ္တိုင် ကွဲးစူးအာအိုတ်ရ၊ ဓရ်အနုသယ မသတိက်သတင်ဒိုင်ဂမ္တိုင် စာ်စူးအာအိုတ်ရ။

“အဲညးမွဲခပ်ဟောင် ပွမဒးသဲဂယိုင် ပွမဒးသဲဂစိုတ် ကော်အရာဂမၠိုင်အိုသို မဂပ်ဝ်သိုက်ဆာန် မဂပ်ဝ်သိုက်မိုက်ဒးဂွပ်ဂ် နှိဟုံသောင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် သတ်မန္တအလုံ အိုသိုဂမၠိုင် မှုကုပွမကျင် (ဘုံဘဝဝွံ) ပွမအာ(ဘုံဘဝမွဲသအာင်) ပွမစုတ်ချိုတ် ပွမတန် ပဋိသန္ဓိ ပွမဒးသဲဂယိုင် ပွမဒးသဲဂစိုတ် ကော်အရာဂမၠိုင်အိုသို မဂပ်ဝ်သိုက်ဆာန် မဂပ်ဝ်သိုက်မိုက်ဒးဂွပ်ဂ် နှိရသွံ” ရဝံ ဗွာရဏာရ။ ကုညးမဗွာရဏာ ဟိုတ်(ပွမသဲခြာ)ဂ် ဟုံပိုတ်ဂ် မဂ်ကတိန်ကျင် ဗွဲမဒးရးရ၊ ကွးအရီဂ် သိပ်ဂိုပ်မဂ်ဂ်ရ၊ ဇော်ပွပ်ရ၊ သွဗွဲမဂိုင် ကိုဝါရ၊ ကုညးမသိပ်ဂိုပ် မဇော်ပွပ် မသွဗွဲမဂိုင်ကိုဝါမဂ်ဂ် သံယောဇိန်ဂမၠိုင် ကေုစူးအာ အိုတ်ရ၊ ဓရ်အနုသယ မသတ်ကံသတင်ဒိုင်ဂမၠိုင် စာ်စူးအာအိုတ်ရ။

“အဲညးမွဲခပ်ဟောင် မှုကုဂြပ်ဇကုကမ်ဟောင် နှိဒင်အဲတုဲကမ် မှုကုဟိုတ် ကမ်ဟောင် မှုကုကလောဒညာတ်ကမ်ဟောင် မှုကုစွဲစွော်သကအိဗ္ဗကမ်ဟောင် နှိဒင်အဲ တုဲ ကမ်အဲမသွလပ်ခိုဟ်ကိန် ပရေံကိန်ဂ်ဟုံသောင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် သတ်မန္တအလုံအိုသို ဂမၠိုင် မှုကုပွမကျင် (ဘုံဘဝဝွံ) ပွမအာ(ဘုံဘဝမွဲသအာင်) ပွမစုတ်ချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ မှုကုဂြပ်ဇကု ကမ်ဟောင်အိုတ်ရ၊ နှိဒင်အဲတုဲ ကမ်အိုတ်ရ၊ မှုကုဟိုတ် ကမ်ဟောင်အိုတ်ရ၊ မှုကုကလောဒညာတ် ကမ်ဟောင်အိုတ်ရ၊ မှုကုစွဲစွော်သကအိဗ္ဗ ကမ်ဟောင်အိုတ်ရ၊ ကြက်နှိဒင်အဲတုဲ ကမ်မသွလပ်ခိုဟ်ကိန် ပရေံကိန်ဂ်အိုတ်ရ” ရဝံ ဗွာရဏာရ။

ကုညး မဗွာရဏာ ဟိုတ်(ကမ်)ဂ် ဟုံပိုတ်ဂ် မဂ်ကတိန်ကျင် ဗွဲမဒးရးရ၊ ကွးအရီဂ် သိပ်ဂိုပ်မဂ်ဂ်ရ၊ ဇော်ပွပ်ရ၊ သွဗွဲမဂိုင်ကိုဝါရ၊ ကုညးမသိပ်ဂိုပ် မဇော်ပွပ် မသွဗွဲမဂိုင်ကိုဝါမဂ်ဂ် သံယောဇိန် ဂမၠိုင်ဗွဲပကာရအိုသို ကေုစူးအာအိုတ်ရ၊ ဓရ်အနုသယ မသတ်ကံသတင်ဒိုင်ဂမၠိုင် စာ်စူး အာအိုတ်ရ ရဝံ (သွးရ)။

နအကဲအရာ အတိုင်သတ်ဓရ်ဂမၠိုင် ကတိန်ကျင် သတ်ဂမၠိုင် မှုသတ်ပွမယဲ အိုတ်ရ၊ မှုသတ်ပွမဗျူအိုတ်ရ၊ သအာင်နူဂ် မှုသတ်ပွမချိုတ်အိုတ်ရ၊ ပုထုဇန်ဂမၠိုင် ကျဟ်မွဲဇအိုန်ဇရ (သတ်ဂ်) အိုတ်ရ။

ဗွဲသတ်ဂမၠိုင် မှုသတ် (မပ္ပပွမဗျူ) ရဝံ အဲလေဝ် ကျဟ်မွဲဇအိုန်ဇရ သတ် (မပ္ပပွမဗျူ)ဂ်မွဲး ကုအဲ မကျဟ်မွဲဇအိုန်ဇရဒိုင် ရဝံ ပွမကျဟ်မွဲ ဇအိုန်ဇရဂ် ဟုံဗွဲရ။

အဲ မပဒတ် ရဝံဂ် တီကေတ်ဓရ် (အရဟတ္တဖိုလ်) နှိအရာစာ်စူးနုဥပဓိတဲ ပျိုပျိုကံဓလိုကေတ် ပွမစုမာန်ဂမၠိုင်အိုသို မကတိန် ဗွဲပွမဟုံမွဲကိုယဲကို ဗွဲပွမ အဝယ်ဓတ်တကတ်ကို ဗွဲပွမဂျိုင်လမျိုကိုမာန်ရ၊ မှုသေ့ပွမတိတ်ဗူး နူကာမဂုဏ် ဗွဲမဟုံမွဲကိုဘဲတဲ ကုအဲ မညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန်ဂ် ပွမပတိတ်တြဟတ်ဂ်တဲရ။

ပွဲကာလလျှာဟ် အဲၣ် ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံသိပ်ဂွံပ် ကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်ရ မွဲကိုအရာ သတိက်သတင် ဒေတ်မပြဟေင်ၣ်ဒ်တဲ ကြက်ဟံဆုတ်ကလေင် (နူသာသနာ)ရ။ သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်လိစ္ဆဝိကုမာရက

၅၈။ ပွဲကာလမွဲအခါ တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ သွဒတ်တန်တံၣ်ဒိုင် ပွဲဘာပြာသာဒ်ဇော် မွဲကိုသိုကွတ် ပွဲဂြိုပ်မဟာဝိနံ ဇေရင်ဍုင်ဝေသာလီရ။ ပွဲကာလၣ် တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ ပွဲအခါနူယး ဗိုက်ပလေပ်သုာတဲ ထွဲဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်သုာတဲမွဲး က္လုလုပုဂ္ဂိုလ်ပိဉ်ကျာ်တြဲ ဍုင်ဝေသာလီရ။ က္လုဂေတ်ပုဂ္ဂိုလ်ပိဉ်ကျာ်တြဲ ပွဲဍုင်ဝေသာလီတဲ ကိုပိုန်တဲတဲ ပွဲကာလကြဲ ပါစူးအာ နူဇြပ်ကိုပိုန်တဲမွဲး က္လုလုပုဂ္ဂိုလ်ပိဉ်ကျာ်တြဲ ပဒတ်ဒိုင်တဲပြဲ ပွဲသုတ်တံဆုမွဲရ။

ပွဲအခါၣ် ကောန်သိုင်လိစ္ဆဝိသုတ်ဂမၠိုင်မၠိုင်ၣ်ၣ် ရပ်ကွဲကေတ်တုဂမၠိုင် ပလေပ် ပလေတ်လပ်တုဂ်အိုတ်တဲ တွဲပိုင်ကေတ်ဂကောံကျီတဲ ဂေတ်ပုဂ္ဂိုလ်အာကျဲ ပွဲအပွဲ ဂြိုပ်ဇော် မဟာဝိနံအိုတ်မွဲး သွာံညာတ်ကေတ် တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ မဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲသုတ် တံဆုမွဲတဲ ဖျေံထေံတုဂမၠိုင် ပလေပ်ပလေတ်လပ်တုဂ်တဲ ဗက်ဗဒ်ဗလးထေံဂကောံကျီ ဌာန်ဗဗွဲတဲ မှော်ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ လှောင်သွဝတ်တဲ သိုက်ဒ်ဒိတ်သိုတ်သိုတ် ဖြေအိုတ်ၣ် ပင်ခွဲအံၣ်ခွဲာံတဲ ပြာပ်ခသီကျီ တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ။

ပွဲအခါၣ် သိုင်လိစ္ဆဝိမဟာနာမ် ကွာ်ပူးကဝိုင် နူတေံနူဏာံ ပွဲအပွဲဂြိုပ်ဇော် မဟာဝိနံမွဲး သွာံညာတ်ကေတ် ကောန်သိုင်လိစ္ဆဝိသုတ်ဂမၠိုင် ဒ်ဒိုင်သိုတ်သိုတ်ဖြေ အိုတ်တဲ ပင်ခွဲအံၣ်ခွဲာံတဲ မပြာပ်ခသီကျီဒိုင် တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ ပြာပ်အာဇေရင် တီလ မ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ လှောင်သွဝတ်တဲ သိုက်မဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲဒုာ်မဗဗွဲမွဲ “သိုင်ဝဇ္ဇိဂမၠိုင် ကြက်ဇော် မောပ်အိုတ်ရ၊ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမၠိုင် ကြက်ဇော်မောပ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန်ဥဒါန်ရ။

ယွံမဟာနာမ် “သိုင်ဝဇ္ဇိဂမၠိုင် ကြက်ဇော်မောပ်အိုတ်ရ၊ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမၠိုင် ကြက်ဇော် မောပ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ မဟိုတ် တုအဲ ဝံဟိုသုးရဲဝံဇော ရဲဝံ သုာန်ရ။ ယွံကျာ်မ္မုပိဉ် ကောန်သိုင်လိစ္ဆဝိသုတ်ဂမၠိုင်ဝံ ကြမ်ကြသအိုသအာ်အိုတ်ရ၊ သကာတ်မြဟ်အိုတ်ရ၊ မာနကြိုင်မိုဟ်အိုတ်ရ၊ ကွဲဂမၠိုင်ကို သတ်ဗွရ်ဂမၠိုင်ကို ကွာင်ဂမၠိုင်ကို ကွာင်ကဝေက်ဂမၠိုင်ကို လုပေတ်ဂမၠိုင်ကို မဂပ်မိက်ဏာပရင်တဲ ပွဲဂကူဂမၠိုင်ၣ် ပွဲဇးကေတ် ပွဲဇးကေတ်တဲ စသုင်အိုတ်ရ၊ ဗက်အာနူလက်ကရဲ ညးဗြဇော်ဂမၠိုင်ကို သုတ်ဝုတ်ဂမၠိုင်ကိုတဲ တေအံထိုက်တဲ (စိုန်စး နကိုဇိုင်)အိုတ်ရ၊ ပွဲကာလလျှာဟ်ဝံ ကောန်သိုင်သုတ်ဂမၠိုင်ၣ် ဒ်ဒိုင်သိုတ်သိုတ်ဖြေ အိုတ်တဲ ပင်ခွဲအံၣ်ခွဲာံတဲ ပြာပ်ခသီကျီဒိုင် တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ၊ (ဟိုတ်ၣ်ရ ရဲဝံ ဂရင်ပိုရ)။

ယွံမဟာနာမ် ကုသိုဋ်ဂွံအလိုအသီတိၤသုတ်တဲ မဂပ်ဝ်စပ်သျှိုက်ပသောက်လဝ် အဘိသိက်တဲကိုန် ကုညးစဉ် မကလိဂွံစဉ် မအံက်ဇကုကို ကိုန် ကုသကိုပ်ပွန်ဇော် နှိဇော်သကိုပ်ညွပွန်ကိုန် ကုညးဇော်ကွာန်ကိုန် ကုညးဇော်ဂကောံ (ကောန်ဂကောံဂမၠိုင် ပတိုန်လဝ်)ကိုန် ကုညးဂမၠိုင်ဂွံအလိုအသီ တုဟ်တုဟ်ပွဲဂကူဂမၠိုင်ကိုန် ကုကောန်ဂကူလိုဟံဟို မှုကိုဇရ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဂ် (ကြက်ကလိဂွံ) ပွမဇော်မောဝ်တတက်ဟောင် (ဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝ်စီုဒိုင်ရ၊ ပွမဟုတ်ယုတ်လိုလဟ်ဂ် ဟဂပ်ဝ်စီုရ။

ညးမွဲခရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံမဟာနာမ် ပွဲလောကဂွံ ကောန်ဂကူဂ် နကိုပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ နကိုလ္လိပရာ မဍုဟ်ကတို ဆန်ခန်ဇြဟတ် သပါတဲတဲ မဂပ်ဝ်ကိုကတိုန် ပလက်ဇော်ဇော်ဟောင်ဟောင် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ မဗွဲကောံခရ် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ နဗွဲခရ် သွဇော်သော်ရ်မိမဂမၠိုင်ရ၊ သွအဲပရဲရ၊ သေ့သွရ၊ ပူဇရ၊ မိမဂမၠိုင် မဝံဒင်သွဇော်သော်ရ် မဝံဒင်သွအဲပရဲ မဝံဒင်သွသေ့သွ မဝံဒင်သွပူဇရ် “ဩဝံကိုဂျိုင်လမျီု ဗွဲမလအ်လညိ၊ ဩဝံကိုဝံမင်မွဲလမျီု ဗွဲမဝိုင်သေ့မာန်ညိ” ရဲဝံ နကိုစိုတ်ခိုဟ်ဂ် မင်မွဲကောန်ဂကူဂ်အိုတ်ရ။ ယွံမဟာနာမ် ကုကောန်ဂကူ မဝံဒင်မင်မွဲမိမဂမၠိုင်ဂ် (ကြက်ကလိဂွံ) ပွမဇော်မောဝ်တတက်ဟောင် (ဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝ်စီုဒိုင်ရ၊ ပွမဟုတ်ယုတ်လိုလဟ်ဂ် ဟဂပ်ဝ်စီုရ။

ယွံမဟာနာမ် မွဲဂကူပွန်တုန် ကောန်ဂကူဂ် နကိုပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ နကိုလ္လိပရာ မဍုဟ်ကတို ဆန်ခန်ဇြဟတ်သပါတဲတဲ မဂပ်ဝ်ကိုကတိုန် ပလက်ဇော်ဇော်ဟောင်ဟောင် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ မဗွဲကောံခရ် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ နဗွဲခရ် သွဇော်သော်ရ် ကောန် သမ္ဘာ ခိုက် တြုံသွာကမောန်ဂမၠိုင်ရ၊ သွအဲပရဲရ၊ သေ့သွရ၊ ပူဇရ၊ ကောန်သမ္ဘာ ခိုက် တြုံသွာကမောန်ဂမၠိုင် မဝံဒင်သွဇော်သော်ရ် မဝံဒင်သွအဲပရဲ မဝံဒင်သေ့သွ မဝံဒင်ပူဇရ် “ဩဝံကိုဂျိုင်လမျီု ဗွဲမလအ်လညိ၊ ဩဝံကိုဝံမင်မွဲလမျီု ဗွဲမဝိုင်သေ့မာန်ညိ” ရဲဝံ နကိုစိုတ်ခိုဟ်ဂ် မင်မွဲကောန်ဂကူဂ်အိုတ်ရ။ ယွံမဟာနာမ် ကုကောန်ဂကူ မဝံဒင်မင်မွဲ ကောန်သမ္ဘာ ခိုက် တြုံသွာကမောန်ဂမၠိုင်ဂ် (ကြက်ကလိဂွံ) ပွမဇော်မောဝ်တတက်ဟောင် (ဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝ်စီုဒိုင်ရ၊ ပွမဟုတ်ယုတ်လိုလဟ်ဂ် ဟဂပ်ဝ်စီုရ။

ယွံမဟာနာမ် မွဲဂကူပွန်တုန် ကောန်ဂကူဂ် နကိုပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ နကိုလ္လိပရာ မဍုဟ်ကတို ဆန်ခန်ဇြဟတ်သပါတဲတဲ မဂပ်ဝ်ကိုကတိုန် ပလက်ဇော်ဇော်ဟောင်ဟောင် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ မဗွဲကောံခရ် မဂပ်ဝ်ကလိဂွံ နဗွဲခရ် သွဇော်သော်ရ် တုတိဗု မှုကြပ်တိဗုဇကုကောံညးစတ်တိဂမၠိုင်ရ၊ သွအဲပရဲရ၊ သေ့သွရ၊ ပူဇရ၊ တုတိဗု မှုကြပ်တိဗုဇကုကောံညးစတ်တိဂမၠိုင် မဝံဒင်သွဇော်သော်ရ် မဝံဒင်သွအဲပရဲ မဝံဒင်သေ့သွ မဝံဒင်ပူဇရ် “ဩဝံကိုဂျိုင်လမျီု ဗွဲမလအ်လညိ၊ ဩဝံကိုဝံမင်မွဲလမျီု ဗွဲမဝိုင်သေ့မာန်ညိ” ရဲဝံ နကိုစိုတ်ခိုဟ်ဂ် မင်မွဲကောန်ဂကူဂ်အိုတ်ရ။ ယွံမဟာနာမ် ကုကောန်ဂကူ မဝံဒင်မင်မွဲ

တူတိဗ္ဗ မှုံကြပ်တိဗ္ဗဧကေသုညးစတိတိဂမ္ဘိုင် (ကြက်ကလိဂုံ) ပွမဇ္ဇောမောဝိတတက်ဟောင် (ဗွဲစွတ်ရဂ်) ဂပ်ဝ်စိုဉ်ရ၊ ပွမဟုတ်ယုတ်လိုလ်ဂ် ဟဂပ်ဝ်စိုရ။

ယွံမဟာနာမ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကောန်ဂကူ နကုပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ် ကလိဂုံ နကုလိပရာ မဍုဟ်ကတို ဆန်စန်ဇြဟတ်သပါတ်တဲ မဂပ်ဝ်ကုကတိုဒ် ပလက် ဇ္ဇောဝ်ဇှော်ဟောင်ဟောင် မဂပ်ဝ်ကလိဂုံ မဗွဲကောံခရ် မဂပ်ဝ်ကလိဂုံ နဗွဲခရ် သွရ်သေဝ် ရ်ဂ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မဒင်ဂိုင်ကေတ်ပူဇ်သကာရ၊ သွအဲပရဲရ၊ သေဝ်သွရ၊ ပူဇ်ရ၊ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မဒင်ဂိုင်ကေတ်ပူဇ်သကာ မဝ်ဒင်သွရ်သေဝ်ရ် မဝ်ဒင်သွအဲပရဲ မဝ်ဒင်သေဝ်သွ မဝ်ဒင်ပူဇ် “ဩဝံကုဂ္ဂိုင်လမ္မိ ဗွဲမလအ်လညိ၊ ဩဝံကုဂ္ဂိုင်မင်မ္မလမ္မိ ဗွဲမဂိုင်သေဝ်မာန်ညိ” ရ်ဂ နကုစိုတ်ခိုဟ်ဂ် မင်မ္မကောန်ဂကူအိုတ်ရ။ ယွံမဟာနာမ် ကုကောန်ဂကူ မဝ်ဒင်မင်မ္မ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မဒင်ဂိုင်ကေတ်ပူဇ်သကာ (ကြက်ကလိဂုံ) ပွမဇ္ဇောမောဝိတတက်ဟောင် (ဗွဲစွတ်ရဂ်) ဂပ်ဝ်စိုဉ်ရ၊ ပွမဟုတ်ယုတ်လိုလ်ဂ် ဟဂပ်ဝ်စိုရ။

ယွံမဟာနာမ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကောန်ဂကူ နကုပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ် ကလိဂုံ နကုလိပရာ မဍုဟ်ကတို ဆန်စန်ဇြဟတ်သပါတ်တဲ မဂပ်ဝ်ကုကတိုဒ် ပလက် ဇ္ဇောဝ်ဇှော်ဟောင်ဟောင် မဂပ်ဝ်ကလိဂုံ မဗွဲကောံခရ် မဂပ်ဝ်ကလိဂုံ နဗွဲခရ် သွရ်သေဝ် ရ်ဂ သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင်ရ၊ သွအဲပရဲရ၊ သေဝ်သွရ၊ ပူဇ်ရ၊ သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင် မဝ်ဒင် သွရ်သေဝ်ရ်၊ မဝ်ဒင်သွအဲပရဲ၊ မဝ်ဒင်သေဝ်သွ၊ မဝ်ဒင်ပူဇ် “ဩဝံကုဂ္ဂိုင်လမ္မိ ဗွဲမလအ် လညိ၊ ဩဝံကုဂ္ဂိုင်မင်မ္မလမ္မိ ဗွဲမဂိုင်သေဝ်မာန်ညိ” ရ်ဂ နကုစိုတ်ခိုဟ်ဂ် မင်မ္မကောန်ဂကူ အိုတ်ရ။ ယွံမဟာနာမ် ကုကောန်ဂကူ မဝ်ဒင်မင်မ္မ သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင် (ကြက်ကလိဂုံ) ပွမဇ္ဇောမောဝိတတက်ဟောင် (ဗွဲစွတ်ရဂ်) ဂပ်ဝ်စိုဉ်ရ၊ ပွမဟုတ်ယုတ်လိုလ်ဂ် ဟဂပ်ဝ်စိုရ။

ယွံမဟာနာမ် ကုသွိုင်ဂုံအလိုအသိတိဗ္ဗတဲ မဂပ်ဝ်စပ်သျှိုက်ပသေက်လပ် အဘိ သိက်တဲကုဒ် ကုညးစချင် မကလိဂုံစချင် မအံက်ဧကုကို ကိုဒ် ကုသကုပ်ပွာန်ဇ္ဇော် နှိဇ္ဇော်သကုပ်ညွဉ်းကုဒ် ကုညးဇ္ဇော်ကွာန်ကိုဒ် ကုညးဇ္ဇော်ဂကောံ (ကောန်ဂကောံဂမ္ဘိုင် ပတိုန်လပ်)ကိုဒ် ကုညးဂမ္ဘိုင်ဂုံအလိုအသိ တုဟ်တုဟ်ပွဲဂကူဂမ္ဘိုင်ကိုဒ် ကုကောန်ဂကူလို ဟံဟို မှုံကုခရ်ဂမ္ဘိုင် မသန်ပြကာ (ကြက်ကလိဂုံ) ပွမဇ္ဇောမောဝိတတက်ဟောင် (ဗွဲစွတ်ရဂ်) ဂပ်ဝ်စိုဉ်ရ၊ ပွမဟုတ်ယုတ်လိုလ်ဂ် ဟဂပ်ဝ်စိုရ။

ချိုဟ်ကောက်စီကွဲးတဲ ညးမှုံကိုသီလဂ် လေပ်သွတ် ကိစ္စမိမဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပွဲကာလအိုသို လေပ်ရင်တုင်ဒတုင်မြဲမောဝ် ကောန်သမ္ဘာဂမ္ဘိုင်ရ၊ တုဟ်နဖိုဂကောံ မှိုဟ်ပဒတ်အပွဲအိုကို တုဟ်နဖိုညးဂမ္ဘိုင် နိဿယ်ကိုဧကုတဲ ဂယိုင်လမ္မိကို ရ်ဂ လေပ်ဒေဝ်ရင်တုင်ကို တုဟ်နဖိုညးဂမ္ဘိုင်ဓါရ။

ပူဂိုလ်တပညာ ပဒတ်ပွဲသိုက် လေပ်ကိုကတိဗဒ် ပွမသျှိုက်မှိုက် နပဗ္ဗေရ် တုဟ်နဗိုကလောဂမှိုင် မစုတိကလိလောန်စဲတဲကို ကလောဂမှိုင် မဂျိုင်လမျှီနွံဒိုင် ပွဲဂတမတ်လျှဟ်ကို သမဏဗြာဟ္မဏဂမှိုင်ကို ဒေဝတဂမှိုင်ကိုရ။

ညးဂ် ဟိုတ်မကောန်သွ ချုက်သိုလ်စိ နိညးဂပ်ပုဇ် ဂပ်ပုဇ်ထိုင်သးရ၊ ပွဲလောကဝံဟေင် ထိုင်သးညးဂ်အိုတ်ရ၊ (ညးဂ်) ပွဲဘဝပရလိုက် ဝံမိပ်လဟိုင် ပွဲချိုင်သွပ်ရ။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ပဌမဝုပ္ပတ္တိတ

၅၉။ ယွံခမိတအ် ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိအရကျာ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်မှိုင် မသုန် ပြကာရ။ ညးမွဲခရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမိတအ် ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိအရကျာ် မဒိပ်ဂ်ပရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိအရကျာ် မချိုက်ပေင်တကောံအယောင်အလာခမိရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိအရကျာ် မချိုက်ပေင်တကောံလမိင်လညာတ်ရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိအရကျာ် မလေပ်တံခရ်ရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိအရကျာ်ဝိနယ်ခိုရ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိအရကျာ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်မှိုင်မသုန်ပြကာ ဝံရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဒုတိယဝုပ္ပတ္တိတ

၆၀။ ယွံခမိတအ် ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိအရကျာ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်မှိုင် မသုန် ပြကာရ။ ညးမွဲခရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမိတအ် ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိ အရကျာ် မဟိုဒ္ဓောံပတောန်လေဝဲသွာရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိအရကျာ် မလေပ်ဂိုင်ကေတ် ကွေတ်ခိုဟ်ဆဲးရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိအရကျာ် မလေပ်ဒိုင်ဂိုင်ကေတ် ဂလာန်ဒ္ဓောံပတောန် ဗွဲမသွအဲပရဲရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိအရကျာ်မလေပ်တံခရ်ရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိအရကျာ် ဝိနယ်ခိုရ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ခမိအရကျာ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်မှိုင်မသုန် ပြကာရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

နိဝရဏဝဂ် မဒ်ကိုပ်ကွာ တဲရောင်။

(၇) ၂။ သညာဝဂ် ၁။ သုတ်ပဌမသညာ

၆၁။ ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွဗ္ဗမဂ္ဂိုင်ကိုဝါအိုတ်မွဲး သညာဂမ္တိုင် မုံကို ဖိုဇော် အာနိသံသဇော် မတို့လုပ်နိဗ္ဗာန်အမြိတ် မုံလအိတ်ဍေန်ဗ္ဗာန်အမြိတ်ဟေင်ဂ် က္တဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ‘အသုဘသညာ’ သမ္ဘိ မတွံဂး ဟုံဆာဲ၊ ‘မရဏသညာ’ သမ္ဘိ မဒ်ပွဲပွမချိတ်၊ ‘အာဒိနဝသညာ’ သမ္ဘိ မဒ်ရဲဝံမွဲးဒုဟ်၊ ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ သမ္ဘိ မတွံဂးထေက်ကိုကျဟ်မေံဇအိုန်ဇေရ ပွဲစူအာဟာရ မဂပ်ဝ်စဉိုတ်၊ ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ’ သမ္ဘိ မတွံဂးဟုံမွဲကိုအရာမိပ်လဟ်င် ပွဲအလုံလောကမွဲဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွဗ္ဗမဂ္ဂိုင်ကိုဝါအိုတ်မွဲး သညာ ဂမ္တိုင် မုံကိုဖိုဇော် အာနိသံသဇော် မတို့လုပ်နိဗ္ဗာန်အမြိတ် မုံလအိတ်ဍေန်ဗ္ဗာန်အမြိတ် ဟေင်ဂ် က္တဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒုတိယသညာ

၆၂။ ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွဗ္ဗမဂ္ဂိုင်ကိုဝါအိုတ်မွဲး သညာဂမ္တိုင် မုံကို ဖိုဇော် အာနိသံသဇော် မတို့လုပ်နိဗ္ဗာန်အမြိတ် မုံလအိတ်ဍေန်ဗ္ဗာန်အမြိတ်ဟေင်ဂ် က္တဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ‘အနိစ္စသညာ’ သမ္ဘိ မတွံဂး ပွမဟုံဗိုန်၊ ‘အနတ္တသညာ’ သမ္ဘိ မတွံဂးဟုံသေင်ကိုအတ္တ ဟုံဝံအလိုအသီ၊ ‘မရဏသညာ’ သမ္ဘိ မဒ်ပွဲပွမချိတ်၊ ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ သမ္ဘိ မတွံဂး ထေက်ကိုကျဟ်မေံဇအိုန်ဇေရ ပွဲစူအာဟာရ မဂပ်ဝ်စဉိုတ်၊ ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ’ သမ္ဘိ မတွံဂး ဟုံမွဲကို အရာမိပ်လဟ်င် ပွဲအလုံလောကမွဲဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွဗ္ဗမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ အိုတ်မွဲး သညာဂမ္တိုင် မုံကိုဖိုဇော် အာနိသံသဇော် မတို့လုပ်နိဗ္ဗာန်အမြိတ် မုံလအိတ်ဍေန် ဗ္ဗာန်အမြိတ်ဟေင်ဂ် က္တဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ပဌမဝနိ

၆၃။ ယွံခမီတအ် ကွဲးအရီ မဇော်မောပ်တ် နပ္ပမဇော်မောပ်တ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဇော်မောပ်တ် နပ္ပမဇော်မောပ်တ် မပြရ၊ ကြက်ဇကုလေဝ် လေပ်ဂိုင်ကေတ်ရ၊ မပြလေဝ် လေပ်ဂိုင်ကေတ်ရ။

ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲတုန်— ဇော်မောဝ် နကိုသဒ္ဓါရ၊ ဇော်မောဝ် နကိုသီလရ၊ ဇော်မောဝ် နကိုသုတရ၊ ဇော်မောဝ် နကိုစာဂရ၊ ဇော်မောဝ် နကိုပညာရ။ ယံခမိတအ် ကွဲးအရီ မဇော်မောဝ်တ နပွမဇော်မောဝ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ ကြက်ဇုလေဝ် လေဝ်ဂိုင်ကေတ်ရ၊ မပြလေဝ် လေဝ်ဂိုင်ကေတ်ရ၊ ရံဝံ (သွဲးရ)။

ညးသပ္ပရိဟ် မချိုက်ပေင်တကောံ ဗ္ဗာရဏာညာဏ် မှုံသဘ်ပွမဇော်မောဝ် နကိုသဒ္ဓါကို နကိုသီလကို နကိုပညာကို နကိုစာဂ သုတဂမၠိုင်ဓါကို ပွဲဘဝ ဝံဟေင် ဂိုင်ကေတ် ကြက်(မပ္ပံသီလ သမာဓိ) ဇုလေဝ်။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဒုတိယဝနိ

၆၄။ ယံခမိတအ် ကွဲးအရီဗြ မဇော်မောဝ်တ နပွမဇော်မောဝ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဇော်မောဝ်တ နပွမဇော်မောဝ်မပြရ၊ ကြက်ဇုလေဝ် လေဝ်ဂိုင်ကေတ်ရ၊ မပြလေဝ် လေဝ်ဂိုင်ကေတ်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲတုန်— ဇော်မောဝ် နကိုသဒ္ဓါရ၊ ဇော်မောဝ် နကိုသီလရ၊ ဇော်မောဝ် နကိုသုတရ၊ ဇော်မောဝ် နကိုစာဂရ၊ ဇော်မောဝ် နကိုပညာရ။ ယံခမိတအ် ကွဲးအရီဗြ မဇော်မောဝ်တ နပွမဇော်မောဝ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဇော်မောဝ်တ နပွမဇော်မောဝ် မပြရ၊ ကြက်ဇုလေဝ် လေဝ်ဂိုင်ကေတ်ရ၊ မပြလေဝ် လေဝ်ဂိုင်ကေတ်ရ ရံဝံ (သွဲးရ)။

ဥပဗြ မချိုက်ပေင်တကောံသီလ မှုံသဘ်ပွမဇော်မောဝ် နကိုသဒ္ဓါကို နကိုသီလကို နကိုပညာကို နကိုစာဂ သုတဂမၠိုင်ဓါကို ပွဲဘဝဝံဟေင် ဂိုင်ကေတ် ကြက်(မပ္ပံသီလ သမာဓိ)ဇုလေဝ်။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်သာကစ္ဆ

၆၅။ ယံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိညးသဟဓရ် ဂမၠိုင် ချပ်ဇုန်သီကိုထေက်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲတုန်— ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂံၤ ဇုလေဝ် ချိုက်ပေင်တ ကောံသီလရ၊ ပြဒ္ဓညာ မသွာန်ကျိုင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပေင်ကို သီလဂံၤလေဝ် လေဝ်သွဟ်ကိုရ။ ဇုလေဝ်

မာတိကာ

ချိုက်ပင်တ ကောံသမာဓိရ၊ ပြဒ္ဓညာ မသ္မာန်ကျင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပင် ကို သမာဓိလောင် လောင်သွဟ်ကိုရ။ ဧကုလောင် ချိုက်ပင်တ ကောံပညာရ၊ ပြဒ္ဓညာ မသ္မာန်ကျင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပင် ကိုပညာဂ်လောင် လောင်သွဟ်ကိုရ။ ဧကုလောင် ချိုက်ပင်တကောံ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ၊ ပြဒ္ဓညာ မသ္မာန်ကျင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)လောင် လောင်သွဟ်ကိုရ။ ဧကုလောင် ချိုက်ပင်တကောံ ‘ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန’ လညာတ်ဉာဏ် မသ္မာန်အစောံညာတ် ပွဲပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ၊ ပြဒ္ဓညာမသ္မာန်ကျင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပင်ကို လညာတ်ဉာဏ် မသ္မာန်အစောံ ညာတ်ပွဲပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)လောင် လောင်သွဟ်ကိုရ။ ယံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ နိဗ္ဗာနသဟဓရ်ဂမ္တိုင် ချပ်ဂုန် သီကွီ ထေက်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်သာဇီဝ

၆၆။ ယံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ နိဗ္ဗာနထေက်ကို သဟဓရ်ဂမ္တိုင် တွဟ်နသ္မာန်သွဟ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန် — ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဧကုလောင် ချိုက်ပင်တကောံသီလရ၊ ပြဒ္ဓညာ မပြုပြင်စီရင်လောင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပင်ကိုသီလလောင် လောင်သွဟ်ကိုရ။ ဧကုလောင် ချိုက်ပင်တ ကောံသမာဓိရ၊ ပြဒ္ဓညာ မပြုပြင်စီရင်လောင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပင်ကို သမာဓိလောင် လောင်သွဟ်ကိုရ။ ဧကုလောင် ချိုက်ပင်တကောံပညာရ၊ ပြဒ္ဓညာ မပြုပြင်စီရင်လောင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပင်ကိုပညာလောင် လောင်သွဟ်ကိုရ။ ဧကုလောင် ချိုက်ပင်တကောံ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ၊ ပြဒ္ဓညာ မပြုပြင် စီရင်လောင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမတိတ်ဗူး(နူကိလေသ)လောင် လောင်သွဟ်ကိုရ။ ဧကုလောင် ချိုက်ပင်တကောံ ‘ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန’ လညာတ်ညာဏ် မသ္မာန်အစောံ ညာတ်ပွဲ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ၊ ပြဒ္ဓညာ မပြုပြင်စီရင်လောင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပင် ကိုလညာတ်ညာဏ် မသ္မာန်အစောံ ညာတ်ပွဲပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)လောင် လောင်သွဟ် ကိုရ။

ယံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ နိဗ္ဗာနထေက်ကို သဟဓရ်ဂမ္တိုင် တွဟ်နသ္မာန်သွဟ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ပဌမဣဒ္ဓိပါဒ

၆၄။ ယံခမီတအ် ခမီတြုံကိုနိ ခမီဗြုံကိုနိ ညးလိမ္မဲဟုံဟို ဇော်ပွင်ခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံရ၊ သွဗ္ဗမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ ခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံရ၊ ကုညးဂ် ပွဲဘဝလျှဟ်ဟောင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ကိလေသသေ့သေ့ဟ်ဏီမွဲး ဒဒ်အနာဂါမ်ကို ပျော်ကိုဖိုလ်ဂမ္တိုင်ခါဝံ (ကြက်ကလိဝံ) ဖိုလ်မ္မဲမ္မဲ (ဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစိုဒ်ရ။

ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ယံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ဇော်ပွင် ဣဒ္ဓိပါဒ် မချိုက်ပင်တကောံ ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် မှုံဇော်သကိုပ်ညွ ‘ဆန္ဒ’ ပိုက် ‘ပဓာနသင်္ခါရ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် မလေပ်ပြုပြင်ရ။ ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် မှုံဇော်သကိုပ်ညွ ‘ဝီရိယ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်။ ပ ။ ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် မှုံဇော်သကိုပ်ညွ စိုတ်။ ပ ။ ဇော်ပွင်ဣဒ္ဓိပါဒ် မချိုက်ပင်တကောံ ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် မှုံဇော်သကိုပ်ညွ ‘ဝီမံသာ’ ပညာ ‘ပဓာနသင်္ခါရ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် မလေပ်ပြုပြင်ရ။ (ဇော်ပွင်) လ္လိပရာ မလောန်ကံ မရနက်ကိုမသုန်ဟောင်ရ။

ယံခမီတအ် ခမီတြုံကိုနိ ခမီဗြုံကိုနိ ညးလိမ္မဲဟုံဟို ဇော်ပွင်ခရ်ဂမ္တိုင် မသုန် ပြကာဝံရ၊ သွဗ္ဗမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ ခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံရ၊ ကုညးဂ် ပွဲဘဝလျှဟ်ဟောင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ကိလေသသေ့သေ့ဟ်ဏီမွဲး ဒဒ်အနာဂါမ်ကို ပျော်ကိုဖိုလ်ဂမ္တိုင်ခါဝံ (ကြက်ကလိဝံ) ဖိုလ်မ္မဲမ္မဲ (ဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစိုဒ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဒုတိယဣဒ္ဓိပါဒ

၆၅။ ယံခမီတအ် အဲ မဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟောင် ကိုပ်ကွာဟုံတိကောတ် ခရ်သစ္စပန် ပြကာဏီဂ် ဇော်ပွင်ကျင်ခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာတဲရ၊ သွကျင်ဗွဲဂိုင်ကိုဝါ ခရ်ဂမ္တိုင် မသုန် ပြကာတဲရ။

ညးမွဲးခရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ဇော်ပွင်ကျင်ဣဒ္ဓိပါဒ် မချိုက်ပင်တ ကောံ ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် မှုံဇော်သကိုပ်ညွ ‘ဆန္ဒ’ ပိုက် ‘ပဓာနသင်္ခါရ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် မလေပ်ပြုပြင်တဲရ။ ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် မှုံဇော်သကိုပ်ညွ ဝီရိယတဲရ။ ပ ။ ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် မှုံဇော်သကိုပ်ညွ စိုတ်တဲရ။ ပ ။ ဇော်ပွင်ကျင်ဣဒ္ဓိပါဒ် မချိုက်ပင်တကောံ ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် မှုံဇော်သကိုပ်ညွ ‘ဝီမံသာ’ ပညာ ‘ပဓာနသင်္ခါရ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် မလေပ်ပြုပြင်တဲရ။ (ဇော်ပွင်ကျင်) လ္လိပရာမလောန်ကံ မရနက်ကိုမသုန်ဟောင်တဲရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ပွမဇော်ပွင် ဟိုတ်ပွမသွဗွဲမဂျိုင်ကိုဝါ ခရ်ဂမ္တိုင် မရနက်ကိုမသုန်မွဲး လွီုပရာမလောန်ကာဲဝံ သွက်ဂွံတီကောတ် နကိုဉာဏ်တောင်တဲ သွဇောင်မတ်ကိုခရ် တီကောတ်နကိုဉာဏ်တောင်တဲ မဂပ်ဝ်သွဇောင်မတ်ဂှ် လျှော်ဏာစိုတ်တဲရ၊ (ဟိုတ်ဘဝ ကိုပ်ကွာကောံ ဟိုတ်မပ္တံဇျာန် မဒ်သဇိုင်အဘိညာဏ်ဘဝလှဟ်)နွံမွဲး ပွဲအရာဂှ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ် ထေက်ကိုသက်သီ (မပ္တံကုဒ္ဒိဝိဓအဘိညာဏ်)ရ “မိက်ဂွံဒုင်စသိုင် ပွမနိမိတ်ဗဒ် ကုဒ္ဒိကြီုနီု မဂျိုင်ဂွင်ရ။ ပ ။ စိုက်ချိုင်ဗြိုလေဝ် မိက်ကိုဇကု ဒ်အတိုင်ပိုက်စိုတ်ရ” ရဝံ အဲဂှ် ယဝ်နွံပိုက်မွဲး ဟိုတ်(သဇိုင်ဍဲ)နွံမွဲး ပွဲအရာဂှ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ် ထေက်ကိုသက်သီ (ကုဒ္ဒိဝိဓအဘိညာဏ်) တဲရ။ “ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္တိုင် အိုတ်အာဂှ်ရ ပွဲဘဝလှဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကောတ်ဇောင်မတ် ‘စေတောဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူးနူကိလေသဂမ္တိုင် နကိုစိုတ်ကောံ ‘ပညာဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူးနူကိလေသဂမ္တိုင် နကိုပညာ မဟံမ္တဲကိုခရ်အာသဝ နကိုဉာဏ် တောင်ကွာ အာစိုပ်တဲ မိက်ဂွံပဒတ်ရ” ရဝံ အဲဂှ် ယဝ်နွံပိုက်မွဲး ဟိုတ်(သဇိုင်ဍဲ) နွံမွဲး ပွဲအရာဂှ်ဟောင် အာစိုပ်ဒဒ် ထေက်ကိုသက်သီ (အာသဝက္ခယဉာဏ်)တဲရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်နိဗ္ဗိဒါ

၆၉။ ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ဂပ်ဝ်သွဗွဲမဂျိုင်ကိုဝါ ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံအိုတ်မွဲး ဒ်တံ တုဟ်နပွမဇော်နီုဇေဝ်စွတ် တုဟ်နပွမဇော်စူးနူရာဂ ပွမစောဲလောံ တုဟ်နပျိုတ် တုဟ်န ကိလေသလလမ် တုဟ်နတီကောတ်နကိုဉာဏ်တောင် တုဟ်နတီခရ်သစ္စပန်ပြကာ တုဟ်နဖို နိဗ္ဗာန်အိုတ်ရ။

ဉးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိက် ‘အသုဘာ နုပဿီ’ မှ်သေုဝ် ရဝံမွဲး ဟံဆာဲပွဲခန္ဓဇကုတဲ ပဒတ်ရ၊ ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညီ’ မျှ်ကိုသတ္တိ ရဝံမွဲး ထေက်ကိုကျုဟ်မ္တေအိုန်ဇေ ပွဲစူအာဟာရမဂပ်ဝ်စဉိုတ်ရ၊ ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတသညီ’ မျှ်ကိုသတ္တိ ရဝံမွဲး ဟံထေက်ကိုမိပ်လဟိုင် ပွဲအလုံလောကမ္တဲရ၊ ‘သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာနုပဿီ’ မျှ်ကိုအလေံမှ်သေုဝ် ရဝံမွဲး ဟံပိုန် ပွဲခရ်သင်္ခါဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ‘မရဏသညာ’ သတ္တိ မဒ်ပွဲပွမချိုတ်ဂှ် တန်တဲပွဲအပွဲသန္တာန်ခမိက် ဗွဲမဒးရးရ။ ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ဂပ်ဝ်သွဗွဲမဂျိုင်ကိုဝါ ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံအိုတ်မွဲး ဒ်တံ တုဟ်နဇော်နီုဇေ ဗွဲစွတ် တုဟ်နပွမဇော်စူးနူရာဂပွမစောဲလောံ တုဟ်နပျိုတ် တုဟ်နကိလေသလလမ် တုဟ်န တီကောတ်နကိုဉာဏ်တောင် တုဟ်နတီခရ်သစ္စပန်ပြကာ တုဟ်နဖိုနိဗ္ဗာန်အိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်အာသဝက္ခယ

၇၀။ ယွံခမိတအ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွဗ္ဗမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ ခရ်ဂမ္ပိုင်မသုန်ပြကာဝံ အိုတ်မွဲး နှိတ်တုဟ်နခရ်အာသဝဂ္ဂမ္ပိုင် အိုတ်အာအိုတ်ရ။ ညးမွဲးခရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရော မွဲးတုန်—

ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ‘အသုဘာနုပဿီ’ မျှ်အလေံမှ်သေုဝ် ရံဝံမွဲး ဟံဆဲးပွဲခန္ဓဇကုဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညီ’ မျှ်ကိုသမ္ဘိ ရံဝံမွဲး ထေက်ကို ကျုဟ်မေံဇအိုန်ဇရ ပွဲစူအာဟာရမဂပ်ဝ်စဇိုတ်ရ၊ ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတသညီ’ မျှ်ကို သမ္ဘိ ရံဝံမွဲး ဟံထေက်ကိုမိပ်လဟိုင် ပွဲအလုံလောကမ္ပဲရ၊ ‘သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာနုပဿီ’ မျှ်အလေံမှ်သေုဝ် ရံဝံမွဲး ဟံဗိုန် ပွဲခရ်သင်္ခါဂမ္ပိုင်အိုသုရ။ ‘မရဏသညာ’ သမ္ဘိ မဒ်ပွဲပွမ ချိုတ်ဂှ် တန်တဲပွဲအပွဲသန္တာန်ခမိဂ် ပွဲမဒးရးရ။ ယွံခမိတအ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွဗ္ဗမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ ခရ်ဂမ္ပိုင်မသုန်ပြကာဝံအိုတ်မွဲး နှိတ်တုဟ်နခရ်အာသဝဂ္ဂမ္ပိုင် အိုတ်အာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒသမ။
သညာဝဂ် မရနုက်ကိုဝါ တဲရောင်။

(၈) ၃။ ယောဓာဇီဝဝဂ် ၁။ သုတ်ပဌမ စေတောဝိမုတ္တိဖလ

၇၁။ ယွံခမိတအ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွဗ္ဗမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ ခရ်ဂမ္ပိုင်မသုန်ပြကာဝံ အိုတ်မွဲး ဖိုမတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ၊ အာနိသံသမတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ၊ ဖိုမတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတိတ် ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ၊ အာနိသံသမတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာမတိတ်ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ။

ညးမွဲးခရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ‘အသုဘာနုပဿီ’ မှ်သေုဝ် ရံဝံမွဲး ဟံဆဲး ပွဲခန္ဓဇကုတဲ ပဒတ်ရ၊ ‘အာဟာရေ ပဋိကူလ သညီ’ မျှ်ကိုသမ္ဘိ ရံဝံမွဲး ထေက်ကိုကျုဟ်မေံဇအိုန်ဇရ ပွဲစူအာဟာရမဂပ်ဝ်စဇိုတ်ရ၊ ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတသညီ’ မျှ်ကိုသမ္ဘိ ရံဝံမွဲး ဟံထေက်ကိုမိပ်လဟိုင် ပွဲအလုံ လောကမ္ပဲရ၊ ‘သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာနုပဿီ’ မျှ်အလေံမှ်သေုဝ် ရံဝံမွဲး ဟံဗိုန်ပွဲခရ် သင်္ခါရဂမ္ပိုင်အိုသုရ၊ ‘မရဏသညာ’ သမ္ဘိ မဒ်ပွဲပွမချိုတ် တန်တဲပွဲအပွဲသန္တာန် ခမိဂ် ပွဲမဒးရးရ။ ယွံခမိတအ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွဗ္ဗမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ ခရ်ဂမ္ပိုင်မသုန်ပြကာဝံ အိုတ်မွဲး ဖိုမတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ၊ အာနိသံသ မတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ၊ ဖိုမတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာမတိတ် ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ၊ အာနိသံသမတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာမတိတ်ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိဂ် ဩပွဲအခိုင်မွဲ (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူးလေဝ် နွံရ၊ (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာမတိတ်ဗူးလေဝ် နွံရ၊ ယွံခမိတအ် (ပွဲအခိုင်ဂ်) ခမိဂ် “ဉ္ဇးပါဖျေံကွေံ သ္မောဝ်တြင်တဲ” ရံဝံကို “ဉ္ဇးပလိုပလားထွိုင်တဲ” ရံဝံကို “ဉ္ဇးခေါတ်ပတိတ် တိုင်တြင်တဲ” ရံဝံကို “ဉ္ဇးပံက်သုတြင်တဲ” ရံဝံကို “ဉ္ဇးမပြ မဖျေံဇ္ဇောဝ်အလံာံတဲ မဖျေံသဇိုင်ဝန်တဲ မဟံစိုန်သကို (ကောံဒဒိခိုင်ဝဋ်)” ရံဝံကို ဂပ်ဝ်သွးရ။

ယွံခမိတအ် မုရသုာ်လို ခမိဂ် နိဉ္ဇးပါကွေံ သ္မောဝ်တြင်တဲဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ပါကွေံ ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပွမဟံတိတ်တဲဒ်ရ၊ သကုတ်ကွေံ ရိုဟ်တဲဒ်ရ၊ သွကွေံ သုဟ်ညိုင်ရဲဒွဲတဲတာ မပိုက်ခေါတ်ပတိတ်တဲဒ်ရ၊ သပ္ပမဟံကတိန် တိုတဲဒ်ရ၊ ဟံမွဲကိုသုာ် ပွမကတိန် ပွဲတြင်တဲရ။ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟေင် ခမိဂ် နိဉ္ဇးပါဖျေံကွေံ သ္မောဝ်တြင်တဲရ။

ယွံခမိတအ် မုရသုာ်လို ခမိဂ် နိဉ္ဇးပလိုပလားထွိုင်တဲဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ပါကွေံ ဇာတိသံသာ (ပုညာဘိသင်္ခါရ) လေဝ်ကိုကတိန် ဘဝတို မွဲလှေံပုန်တဲဒ်ရ၊ သကုတ်ကွေံရိုဟ်တဲဒ်ရ၊ သွကွေံ သုဟ်ညိုင်ရဲဒွဲတဲတာ မပိုက်ခေါတ် ပတိတ်တဲဒ်ရ၊ သပ္ပမဟံကတိန်တိုတဲဒ်ရ၊ ဟံမွဲကိုသုာ်ပွမကတိန် ပွဲတြင်တဲရ။ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟေင် ခမိဂ် နိဉ္ဇးပလိုပလားထွိုင်တဲရ။

ယွံခမိတအ် မုရသုာ်လို ခမိဂ် နိဉ္ဇးခေါတ်ပတိတ် တိုင်တြင်တဲဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ပါကွေံ ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်တဲဒ်ရ၊ သကုတ်ကွေံရိုဟ်တဲဒ်ရ၊ သွကွေံ သုဟ်ညိုင်ရဲဒွဲတဲတာ မပိုက်ခေါတ်ပတိတ်တဲဒ်ရ၊ သပ္ပမဟံကတိန် တိုတဲဒ်ရ၊ ဟံမွဲကို သုာ်ပွမကတိန် ပွဲတြင်တဲရ။ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟေင် ခမိဂ် နိဉ္ဇးခေါတ်ပတိတ် တိုင်တြင်တဲရ။

ယွံခမိတအ် မုရသုာ်လို ခမိဂ် နိဉ္ဇးဟံမွဲကိုသုတြင်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ပါကွေံသံယောဇိန်သုာ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာတဲဒ်ရ၊ သကုတ်ကွေံရိုဟ် တဲဒ်ရ၊ သွကွေံသုဟ်ညိုင်ရဲဒွဲတဲတာ မပိုက်ခေါတ်ပတိတ်တဲဒ်ရ၊ သပ္ပမဟံကတိန်တို တဲဒ်ရ၊ ဟံမွဲကိုသုာ်ပွမကတိန် ပွဲတြင်တဲရ။ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟေင် ခမိဂ် နိဉ္ဇးဟံမွဲကို သုတြင်ရ။

ယွံခမိတအ် မုရသုာ်လို ခမိဂ် နိဉ္ဇးမပြ မဖျေံဇ္ဇောဝ်အလံာံတဲ မဖျေံသဇိုင်ဝန်တဲ မဟံစိုန်သကို (ကောံဒဒိခိုင်ဝဋ်)ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ပါကွေံ ‘အသ္မိမာန’ ပွမပင်ပတိုန် ရံဝံမွဲ အဲဟေံ တဲဒ်ရ၊ သကုတ်ကွေံရိုဟ်တဲဒ်ရ၊ သွကွေံ သုဟ်ညိုင်ရဲဒွဲတဲတာ မပိုက်ခေါတ်ပတိတ်တဲဒ်ရ၊ သပ္ပမဟံကတိန်တိုတဲဒ်ရ၊ ဟံမွဲကိုသုာ်ပွမကတိန် ပွဲတြင်တဲရ။ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟေင် ခမိဂ် နိဉ္ဇးမပြ မဖျေံဇ္ဇောဝ်အလံာံတဲ မဖျေံသဇိုင်ဝန်တဲ မဟံစိုန်သကို (ကောံဒဒိခိုင်ဝဋ်)ရ ရံဝံ (သွးရ)။

၂။ သုတ်ဒုတိယစေတောဝိမုတ္တိဖလ

၇၂။ ယုံခမိတအံ ဂပ်ဝဇ္ဇောပွပ် ဂပ်ဝသ္မဗ္ဗေမဂ္ဂါင်ကိုဝါ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ အိုတ်မွဲး ဖိုမတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ၊ အာနိသံသ မတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ၊ ဖိုမတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာမတိတ်ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ၊ အာနိသံသမတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာမတိတ်ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ။

ညးမွဲးခရ်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ္ဂရာမ္မးတုန်— ‘အနိစ္စသညာ’ သမ္ဘိ မတွံးဟုံဗိုန်၊ ‘ဒုက္ခသညာ’ သမ္ဘိ မတွံးဒဒိန် ပွဲပွမဟုံဗိုန်၊ ‘အနတ္တသညာ’ သမ္ဘိ မတွံးဟုံဗက် အလိုက်ပိုက် ပွဲပွမဒဒိန်၊ ‘ပဟာနသညာ’ သမ္ဘိ မတွံးဂပ်ဝပါသူးကျေ၊ ‘ဝိရာဂသညာ’ သမ္ဘိ မတွံးပွမစာ်စူးနူစောဲလံာ်ဂမ္ဘိုင်ရ။

ယုံခမိတအံ ဂပ်ဝဇ္ဇောပွပ် ဂပ်ဝသ္မဗ္ဗေမဂ္ဂါင်ကိုဝါ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံအိုတ်မွဲး ဖိုမတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူး ဖိုမတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာမတိတ်ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ၊ အာနိသံသ မတွံး (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာမတိတ်ဗူးလေဝ် နွံအိုတ်ရ။ ယုံခမိတအံ ဩပွဲအခိုင်မွဲ ခမိဂ္ဂ (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူးလေဝ် နွံရ၊(အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာ မတိတ်ဗူးလေဝ် နွံရ။ ယုံခမိတအံ (ပွဲအခိုင်ဂ္ဂ) ခမိဝံ “ညးပါဖျေံကျေံ သျှောင်တြင်တု” ရဝံ့ကို “ညးပလိုပလတ်ထွိုင်တု” ရဝံ့ကို “ညးခေါတ်ပတိတ်တိုင်တြင်တု” ရဝံ့ကို “ညးပံက် သုတြင်တု” ရဝံ့ကို “ညးမပြ မဖျေံဇ္ဇောဝ်အလံာ်တု မဖျေံသဇိုင်ဝန်တု မဟုံစိုန်သကို (ကျောံဒဒိန်ဝဋ်)” ရဝံ့ကို ဂပ်ဝသူးရ။

ယုံခမိတအံ မုရသင်္ဂလီ ခမိဂ္ဂ နိညးပါဖျေံကျေံ သျှောင်တြင်တုဂ္ဂရာ? ယုံခမိတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ္ဂ ပါကျေံ ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပွမဟုံတီတုဒ်ရ၊ သကုတ်ကျေံ ရိုဟ်တုဒ်ရ၊ သွကျေံ သုဟ်ညင်ရဲဒွဲတံတာ မပိုက်ခေါတ်ပတိတ်တုဒ်ရ၊ သပ္ပမဟုံကတိုဒ်တု တုဒ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုသတ် ပွမကတိုဒ် ပွဲကြဲတုရ။ ယုံခမိတအံ ရဝံ့ဟေင် ခမိဂ္ဂ နိညးပါဖျေံကျေံ သျှောင်တြင်တုရ။

ယုံခမိတအံ မုရသင်္ဂလီ ခမိဂ္ဂ နိညးပလိုပလတ်ထွိုင်တုဂ္ဂရာ? ယုံခမိတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ္ဂ ပါကျေံဇာတိသံသာ (ပညာဘိသင်္ခါရ) လေဝ်ကိုကတိုဒ် ဘဝတို မွဲလေဝ်ပွန်တုဒ်ရ၊ သကုတ်ကျေံရိုဟ်တုဒ်ရ၊ သွကျေံသုဟ်ညင်ရဲဒွဲတံတာ မပိုက်ခေါတ် ပတိတ်တုဒ်ရ၊ သပ္ပမဟုံကတိုဒ်တုတုဒ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုသတ် ပွမကတိုဒ် ပွဲကြဲတုရ၊ ယုံခမိတအံ ရဝံ့ဟေင် ခမိဂ္ဂ နိညးပလိုပလတ်ထွိုင်တုရ။

ယုံခမိတအံ မုရသင်္ဂလီ ခမိဂ္ဂ နိညးခေါတ်ပတိတ်တိုင်တြင်တုဂ္ဂရာ? ယုံခမိတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ္ဂ ပါကျေံတဏှာ ပွမထွေန်စပ်တုဒ်ရ၊ သကုတ်ကျေံ ရိုဟ်တုဒ်ရ၊ သွကျေံ သုဟ်ညင်ရဲဒွဲတံတာ မပိုက်ခေါတ်ပတိတ်တုဒ်ရ၊ သပ္ပမဟုံကတိုဒ်တု တုဒ်ရ၊ ဟုံမွဲကို သတ်ပွမကတိုဒ် ပွဲကြဲတုရ။ ယုံခမိတအံ ရဝံ့ဟေင် ခမိဂ္ဂ နိညးခေါတ်ပတိတ် တိုင်တြင်တုရ။

ယုံခမီတအ် မုရသင်္ဂလီ ခမီဂ် နှိညးဟုံမွဲကိုသုတြင်ဂ်ရော? ယုံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ပါကွေံသံယောဇိန်သုဂ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာတဲဒ်ရ၊ သကုတ်ကွေံရိဟ်တဲဒ်ရ၊ သွကွေံ သုဟ်ညံင်ရဲဒွဲတံတာ မပိုက်ခေါတ်ပတိတ်တဲဒ်ရ၊ သွပွမဟုံကတိန်တိုတဲဒ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုသင်္ဂ ပွမကတိန် ပွဲတြဲတဲရ။ ယုံခမီတအ် ရဲဝံဟောင် ခမီဂ် နှိညးဟုံမွဲကိုသုတြင်ရ။

ယုံခမီတအ် မုရသင်္ဂလီ ခမီဂ် နှိညးမပြ မဖျေံဇ္ဇောဝ်အလံာ်တဲ မဖျေံသဇိုင်ဝန်တဲ မဟုံစိုန်သကို (ကောံဒဒိန်ဝင်္ဂ)ဂ်ရော? ယုံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ပါကွေံ ‘အသ္မိမာန’ ပွမပင်ပတိုန် ရဲဝံမွဲ အဲဟေံ တဲဒ်ရ၊ သကုတ်ကွေံရိဟ်တဲဒ်ရ၊ သွကွေံသုဟ်ညံင်ရဲဒွဲတံတာ မပိုက်ခေါတ်ပတိတ်တဲဒ်ရ၊ သွပွမဟုံကတိန်တိုတဲဒ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုသင်္ဂပွမကတိန် ပွဲတြဲတဲရ။ ယုံခမီတအ် ရဲဝံဟောင် ခမီဂ် နှိညးမပြ မဖျေံဇ္ဇောဝ်အလံာ်တဲ မဖျေံသဇိုင်ဝန်တဲ မဟုံစိုန်သကို (ကောံဒဒိန်ဝင်္ဂ)ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ပဌမဓမ္မဝိဟာရီ

၇၃။ ပွဲကာလဂ် ခမီမွဲကေုာ် ပှောံပြာပ်အာ ဇရေင်တီလမ္မံပိုင်ကျါတြဲတဲ လှောဝ်သွ ဝတ်တဲမွဲး သိုမဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲဒွဲမပဉ္စမွဲဂ် “ယုံကျါမ္မံပိုင် ညးမ္မံအလေံပဒတ်ကိုခရ် ညးမ္မံအလေံပဒတ်ကိုခရ် ရဲဝံ သွးရ၊ ယုံကျါမ္မံပိုင် မုရနဗုတ်မွဲ ခမီဂ် နှိညးပဒတ်ကိုခရ်ရော” ရဲဝံ ဂရင်ပ္ပိ တီလမ္မံပိုင်ကျါတြဲရ။

ယုံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ကတ်ဗတောန်ကေတ် ခရ်မတံဂး သုတ်ဂေယျ ဝေယျာကရိုဏ် ဂါထာ ဥဒါန် ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗျတဓမ္မ ဝေဒလ္လရ။ ခမီဂ် နပွမ ကတ်ဗတောန်ကေတ်ခရ် ကိုကလိလောန်အာတဲရ၊ သွးကွေံ ပွမသတင်တန်တ ညးမွဲခပ်ရ၊ ဟုံသွလ္လိပမုတ်လလမ် (နူကိလေသ) ပွဲအပွဲသန္တာန်ကေုာ်ရ။ ယုံခမီ ခမီဝံ ညးပရိယတ္တိ ပွမကတ်ဗတောန်ဂိုင်ဟောင် ဂပ်ဝ်သွးရ၊ ညးမ္မံအလေံပဒတ်ကိုခရ် ရဲဝံတုန် ဟဂပ်ဝ်သွးရ။

ယုံခမီ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီဂ် ခရ်အတိုင် မဂပ်ဝ်ကလင်လင် မဂပ်ဝ်ကတ်ဗတောန် လင်တဲဂ် တံကိုကုညးသအာင်ဂမ္တိုင် ဗွဲတြဲရ၊ ခမီဂ် နပွမကိုညးသအာင်ဂမ္တိုင် တီကေတ် ခရ် ကိုကလိလောန်အာတဲရ၊ သွးကွေံ ပွမသတင်တန်တ ညးမွဲခပ်ရ၊ ဟုံသွလ္လိပမုတ် လလမ် (နူကိလေသ) ပွဲအပွဲသန္တာန်ကေုာ်ရ။ ယုံခမီ ခမီဝံ ညးပွမကိုတီကေတ်ဂိုင်ဟောင် ဂပ်ဝ်သွးရ၊ ညးမ္မံအလေံပဒတ်ကိုခရ် ရဲဝံတုန် ဟဂပ်ဝ်သွးရ။

ယုံခမီ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီဂ် ခရ်အတိုင် မဂပ်ဝ်ကလင်လင် မဂပ်ဝ်ကတ်ဗတောန် လင်တဲဂ် သွပွမဖျောတ်သျှဇာယ် ဗွဲတြဲရ၊ ခမီဂ် နပွမဖျောတ်သျှဇာယ် ကိုကလိလောန်အာ

တုံရ၊ သွေးကွေ့ပွမသတင်တန်တံ ညးမွဲခပ်ရ၊ ဟုံသွလ္လိပွမစိုတ်လလမ် (နူကိလေသ) ပွဲအပွဲသန္တာန်ဇကုရ။ ယုံခမီ ခမီဝံ ညးသွပွမဖျောတ်သုံဇျာယ်ၵိုင်ဟောင် ဂပ်ပ်သွးရ၊ ညးမုံ အလေံပဒတ်ကိုခရ် ရံဝံတုန် ဟဂပ်ပ်သွးရ။

ယုံခမီ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီ ခရ်အတိုင်မဂပ်ပ်ကလင်လပ် မဂပ်ပ်ကတ်ပတောန် လပ်တဲဂ် ချပ်နုကိုစိုတ်ရ၊ ဇွတ်သပေါတ်ရ၊ မှာ်သေ့ၵိုင်ၵိုင်ကိုဝါ နုကိုစိုတ်ရ၊ ခမီဂ် နုကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ခရ်ဂမိုင်ၵ် ကိုကလိလောန်အာတုံရ၊ သွေးကွေ့ပွမသတင်တန်တံ ညးမွဲခပ်ရ၊ ဟုံသွလ္လိပွမစိုတ်လလမ် (နူကိလေသ) ပွဲအပွဲသန္တာန်ဇကုရ။ ယုံခမီ ခမီဝံ ညး‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ၵိုင်ဟောင် ဂပ်ပ်သွးရ၊ ညးမုံအလေံပဒတ်ကိုခရ် ရံဝံတုန် ဟဂပ်ပ် သွးရ။

ယုံခမီ ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ကတ်ပတောန်ကေတ် ခရ်မတံဂး သုတ်ဂေယျ ဝေယျာ ကရိုဏ် ဂါထာ ဥဒါန် ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗျူတဓမ္မ ဝေဒလ္လရ၊ ခမီဂ် နုပွမကတ်ပတောန် ကေတ်ခရ်ၵ် ဟုံကိုကလိလောန်အာတုံရ၊ ဟုံသွေးကွေ့ပွမသတင်တန်တံ ညးမွဲခပ်ရ၊ သွလ္လိ ပွမစိုတ်လလမ် (နူကိလေသ) ပွဲအပွဲသန္တာန်ဇကုရ။ ယုံခမီ ရံဝံဟောင် ခမီဂ် ဒ်ညးပဒတ် ကိုခရ်ရ။

ယုံခမီ ရံဝံဟောင် အဲတံကို ညးပွမကတ်ပတောန်ၵိုင်တဲရ၊ တံကိုညး ကိုညး သအာင်ဂမိုင် တီကေတ်ၵိုင်တဲရ၊ တံကိုညးဖျောတ်သုံဇျာယ်ၵိုင်တဲရ၊ တံကိုညး‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ၵိုင်တဲရ၊ တံကိုညးမုံအလေံပဒတ်ကိုခရ်တဲရ။ ယုံခမီ အဲမဒ်အာစာ မုံအလေံဉာ်သို ဒတဲမြဲမောပ်တဲ မလေပ်ဆာန်ချူမင်မွဲဂ် သွဟိုတ်ကိုပွမဆာန်ချူမင်မွဲ ကုကွးဂမိုင်တဲ အဲသွပတဲကွေ့ ထေက်ကိုဒးသွ သွက်မူးတအ်တဲရ၊ ယုံခမီ ဣဝံဂမိုင်တုန် သွင်တုံဆုဂမိုင်ရ၊ ဣဝံဂမိုင်တုန် ဌာန်လုသိုတ်တြဂမိုင်ရ၊ ယုံခမီ ဩဝ်ဇှော်ပုပ်ပတိတ်တြဟတ်(ဇျာန်)အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်လွဟိုတ်မာ်အိုတ်ညိ၊ ကြမု (ဟဝံပတိတ်လပ်တြဟတ်ရ)ရံဝံ ဩဝ်လွဒ်စံင်တူ မွဲကြ အိုတ်ညိ၊ ဣဝံတုန် ဒှော်ပတောန်ပိုယ်ညးဂမိုင် ကုမူးတအ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဒုတိယဓမ္မဝိဟာရီ

၇၄။ ပွဲကာလၵ် ခမီမွဲဇကုဂ် ပှော်ပြာပ်အာ ဇရေင်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲတဲ လှောင်သွ ဝတ်တဲမူး သိုမဂအေံဒိုင် ပွဲဒုဒဲမပဗ္ဗဲမွဲဂ် “ယုံကျာ်မုံပိုင် ညးမုံအလေံပဒတ်ကိုခရ် ညးမုံ အလေံပဒတ်ကိုခရ် ရံဝံ သွးရ၊ ယုံကျာ်မုံပိုင် မုရ်နုဗုတ်မွဲ ခမီဂ် ဒ်ညးမုံအလေံပဒတ်ကိုခရ် ဂ်ရော” ရံဝံ ဂရင်ဗို့ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ။

ယုံခမီ ပွဲသာသနာဝံ ခမိၣ် ကတ်ဗတောန်ကေတ် သုတ်ဂေယျ ဝေယျာကရီဏ် ဂါထာ ဥဒါန် ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗျတမ္မ ဝေဒလ္လရ၊ လောန်လတူၣ်တုန် ဟံ့တီကေတ် အရထခရၣ် နုကိုပညာရ။ ယုံခမီ ခမိဝံ ညးပရိယတ္တိ ပွမကတ်ဗတောန်ၣ်ၣ် ခံၣ်ဟေင် ဂပ်ဝ်သွးရ၊ ညးမ့ၢ်အလေံ ပဒတ်ကိုခရ် ခံၣ်တုန် ဟဂပ်ဝ်သွးရ။

ယုံခမီ မွဲကူညှန်တုန် ခမီဂ် ခရ်အတိုင်မဂပ်ပ်ကလင်လင် မဂပ်ပ်ကတ်ဗတောန် လင်တဲဂ် တွံကို ကုညးသအာင်ဂမ္တိုင် မွဲတြးရ၊ လောန်လတူဂ်တုန် ဟုံတီကေတ် အရထခရ် နကိုပညာရ။ ယုံခမီ ခမီဝံ ညးပွမကိုတီဂ်ိုင် ရဲဝံဟေင် ဂပ်ပ်သွးရ၊ ညးမုံအလေံပဒတ်ကိုခရ် ရဲဝံတုန် ဟဂပ်ပ်သွးရ။

ယုံခမီ မွဲဂကူဍုန်တုန် ခမီဂ် ခရ်အတိုင်မဂပ်ဝ်ကလင်လပ် မဂပ်ဝ်ကတ်ဗတောန် လပ်တဲဂ် သွဗမဇောတ်သ့ဇျာယ် ဗွဲတြးရ၊ လောန်လတူဂ်တုန် ဟံတီကေတ် အရထခရ်ဂ် နကိုပညာရ။ ယုံခမီ ခမီဝံ ညးဗမဇောတ်သ့ဇျာယ်ဂှိုင် ရံဝံဟေင် ဂပ်ဝ်သွးရ၊ ညးမ့ါအလေံ ပဒတ်ကိုခရ် ရံဝံတုန် ဟဂပ်ဝ်သွးရ။

ယုံခမီ မွဲဂကူဗုန်တုန် ခမီဂှ် ခရ်အတိုင်မဂပ်ဝ်ကလင်လဝ် မဂပ်ဝ်ကတ်ဗတောန် လဝ်ဂှ် ချပ်နုကဵုစိုတ်ရ၊ ဇွတ်သပေါတ်ရ၊ မှာ်သေ့ဝ်ၵိုင်ၵိုဵုဂ်ကဵုဝါ နုကဵုစိုတ်ရ၊ လောန်လတူ ဂှ်တုန် ဟံ့တီကေတ်အရထခရ်ဂှ် နုကဵုပညာရ။ ယုံခမီ ခမီဝံ ညး‘ဝိတက်’ ပွမချပ်ၵိုင် ရံဝံဟေင် ဂပ်ဝ်သွေးရ၊ ညးမ့ၵ်အလေံပဒတ်ကဵုခရ် ရံဝံတုန် ဟဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယုံခမီ ပွဲသာသနာဝံ ခမီကံ ကတ်ဗတောန်ကေတ် ခရ်မတံဂး သုတ်ဂေယျ ဝေယျာကရိုဏ် ဂါထာ ဥဒါန် ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဗုတဓမ္မ ဝေဒလ္လရ၊ လောနီလတူကံ တုလေဝ် တီကေတ်အရထခရ်ကံ နကိပညာရ။ ယုံခမီ ရံဝံဟေင် ခမီကံ နိဉ္ဇးမျှအလေံ ပဒတ်ကိဝရ်ရ။

ယုံခမီရဝံဟောင် အဲတွံကိုညးပွမကတ်ဗတောန်ဂြိုင်တုရ၊ တွံကိုညး ကိုညးသအာင် ဂမိုင် တီကေတ်ဂြိုင်တုရ၊ တွံကိုညးဇ္ဈောတ်သုံဇျာယ်ဂြိုင်တုရ၊ တွံကိုညး‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ဂြိုင်တုရ၊ တွံကိုညးမုံအလေံပဒတ်ကိုခရ်တုရ။

ယုံခမီ အဲမန့်အာစာ မွဲအလေံဉာဲသ့ဝ်ဒတဲမြမောဝ်တဲ မလေပ်ဆာန်ဍုင်မ္ဗိုင်
သ့ဟိုတ်ကိုပွမဆာန်ဍုင်မ္ဗိုင် ကုကွေးဂမ္တိုင်တဲ အဲသ့ပတဲကွဲ ထေက်ကိုဒေးသ့ သွက်မူးတအံ
တဲရ၊ ယုံခမီ ဣဝံဂမ္တိုင်တုန် သွင်တုံဆုဂမ္တိုင်ရ၊ ဣဝံဂမ္တိုင်တုန် ဌာန်လုသိုတ်တြဂမ္တိုင်ရ၊
ယုံခမီ ဩဝ်ဇော်ပုင်ပတိတ်တြဟတ်(ဇုာန်)အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်လွဟိုတ်မာဲအိုတ်ညိ၊ ကြံမှ (ဟဝံ
ပတိတ်လင်တြဟတ်ရ) ရံဝံ ဩဝ်လွစံင်တူဗွဲကြံအိုတ်ညိ၊ ဣဝံတုန် ဒွေံဗတောန်ပိုယ်
ညးဂမ္တိုင် ကုမူးတအံရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတံစတုတ္ထံ။

၅။ သုတ်ပဌမယောဓာဇီဝ

၇၅။ ယွံခမီတအ် သရဲသဂံင်ဂမ္တိုင် မသုန်ဂကူ နွံပြာကဉ် ပွဲလောကအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ဂကူအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ သရဲသဂံင်လျီဂ် ညာတ်ကေတ် မှိုက်ခွက်တိ (မကတိုတိုန် ဟိုတ်နူမပ္တံဒပ်စိင် ဒပ်ချေ)တဲ ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကေတ် နူတေန်နူဏအ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ ဟံသုဟ်ရထ သွက်ဂွံတိုစှော်အာ ဂွဲတိပွာန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ သရဲသဂံင်လျီ မှိုသဘ်ရဝံလေင် နွံရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် သရဲသဂံင် နွံပြာကဉ်ပွဲလောက ပဌမ ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲလောကဝံ သရဲသဂံင်လျီဂ် ဂွံညာတ်ကေတ် မှိုက်ခွက်တိ (မကတိုတိုန် ဟိုတ်နူမပ္တံဒပ်စိင် ဒပ်ချေ)လေင် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ စိုန်ဂ်လေင် ညာတ်ကေတ် က္တောတ်ဇောဝ်အလံာ်တုန် ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင် နူတေန်နူဏအ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ ဟံသုဟ်ရထ သွက်ဂွံတိုစှော် ဂွဲတိပွာန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ သရဲသဂံင်လျီ မှိုသဘ်ရဝံလေင် နွံရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် သရဲသဂံင် နွံပြာကဉ်ပွဲလောက ဒုတိယ ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲလောကဝံ သရဲသဂံင်လျီဂ် ဂွံညာတ်ကေတ် မှိုက်ခွက်တိ (မကတိုတိုန် ဟိုတ်နူမပ္တံ ဒပ်စိင် ဒပ်ချေ)လေင် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ (ဂွံညာတ်ကေတ်) က္တောတ်ဇောဝ်အလံာ်လေင် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ စိုန်ဂ်လေင် ဂွံမိင်ကေတ် ရမျာင်ဇော်လဲဂ်ဂိုင်ဂိုင် (စိင်ချေကွီဗိုလဗးဂမ္တိုင်)ဂ်တုန် ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင် နူတေန်နူဏအ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ ဟံသုဟ်ရထ သွက်ဂွံတိုစှော် ဂွဲတိပွာန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ သရဲသဂံင်လျီ မှိုသဘ်ရဝံလေင် နွံရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် သရဲသဂံင် နွံပြာကဉ်ပွဲလောက တတိယ ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲလောကဝံ သရဲသဂံင်လျီဂ် (ဂွံညာတ်ကေတ်) မှိုက်ခွက်တိ (မကတိုတိုန် ဟိုတ်နူမပ္တံဒပ်စိင် ဒပ်ချေ)လေင် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ (ဂွံညာတ်ကေတ်) က္တောတ်ဇောဝ်အလံာ်လေင် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ (ဂွံမိင်ကေတ်) ရမျာင်ဇော်လဲဂ်ဂိုင်ဂိုင် (စိင်ချေကွီဗိုလဗးဂမ္တိုင်)လေင် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ စိုန်ဂ်လေင် ဟိုတ်ပွမစုင်တက်ထပက်ပန်ဂ် ချောင်စိုတ်ရ၊ အာစိုပ်ပွမလီလ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ သရဲသဂံင်လျီ မှိုသဘ်ရဝံလေင် နွံရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် သရဲသဂံင် နွံပြာကဉ် ပွဲလောက စတုတ္ထ ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲလောကဝံ သရဲသဂံင်လျီဂ် (ဂွံညာတ်ကေတ်) မှိုက်ခွက်တိ (မကတိုတိုန် ဟိုတ်နူမပ္တံဒပ်စိင် ဒပ်ချေ)လေင် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ရ၊ (ဂွံညာတ်ကေတ်) က္တောတ်ဇောဝ်အလံာ်လေင် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ရ၊ (ဂွံမိင်ကေတ်)

ရများငွေလဲ၍ဂိုဏ်း (စိင်ချေကွီဗိုလ်ဗးဂမ္ဘိုင်)လေဝ် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ရ၊ ပွမစုင်တက် ထပက်ပန်လေဝ် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ရ၊ သရဲသင်္ဂင်၍ အံင်ဇူးကေတ်ဌာန်ဂွးတိပွာန်ဂွံတဲ မှုၤကွဲးတိပွာန် မဂပ်ပံင်အံင်ဇူးဂွံတဲ အုပ်စုပွဲးတိပွာန်ဂွံဟေင်တဲ ပဒတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ သရဲသင်္ဂင်လှီု မှုၤသဘ်ရဲဝံလေဝ် နွံရ၊ ယွံခမီတအ် က္လုဝံတုန် သရဲသင်္ဂင် နွံပြာကဉ်ပွဲလောက ပဉ္စမ ရ၊ ယွံခမီတအ် သရဲသင်္ဂင်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ဂကူဝံ နွံပြာကဉ် ပွဲလောကအိုတ်ရ၊

ယွံခမီတအ် တုပ်တဲသင်္ဂင်ဟေင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ဂကူ မတုပ်သွဟ်ကောံသရဲ သင်္ဂင်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နွံပြာကဉ် ပွဲခမီဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲမသုန်ဂကူအိုတ်ဂရောမွဲတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီၣ် ညာတ်ကေတ်မှီၣ်ခိုက်တိဟေင်တဲ ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင် နူတေံနူဏအ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ ဟံသွဟ်ရထ တွဟ်နဒဂိုန်ဒေတ် ဒေတ်မပြရ၊ သွဗ္ဗမပြာကဉ် ပွမချီန်ကိုဇြဟတ်သိက္ခာတဲ ဖျေံကောံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ၊

မှီၣ်ခိုက်တိခမီမွဲၣ် ညးညံၣ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ “ပွဲကွာန် နိဂီမဟ်မုဝံ ညးဗြဲဇော်ကို သွတ်ဂုတ်ကို ရုပ်သင်္ကေတ်လောန်ရ၊ ထေက်ကိုဗိုသုတ်ရ၊ ထေက်ကို စိုတ်ဖြင်ကေပ်ရ၊ ချီၣ်ပေင်တဲကောံ သင်္ဂင်ဏ္ဍာန်လောန်ကဲရ” ရဲဝံ သွောံမိင်ပရိုင်ရ၊ ခမီၣ် သွောံမိင်ပရိုင်တဲ ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင် နူတေံနူဏအ်ရ၊ တန်တ ဟံမာန်ရ၊ ဟံသွဟ်ရထ တွဟ်နဒဂိုန်ဒေတ် ဒေတ်မပြရ၊ သွဗ္ဗမပြာကဉ် ပွမချီန်ကိုဇြဟတ် သိက္ခာတဲ ဖျေံကောံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ၊ က္လုဝံတုန် မှီၣ်ခိုက်တိ ခမီၣ်ရ၊

ယွံခမီတအ် သရဲသင်္ဂင်၍ ညာတ်ကေတ် မှီၣ်ခိုက်တိဟေင်တဲ ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင် နူတေံနူဏအ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ သွဟ်ညံင်ရဲဟံသွဟ်ရထ တွဟ်နဒဂိုန်ဒေတ် ဂွးတိပွာန်ကို။ ယွံခမီတအ် ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ တုပ်သွဟ်ကောံသရဲသင်္ဂင်၍ ရဲဝံ အဲသွးရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လှီုၣ် မှုၤသဘ်ရဲဝံရ၊ ယွံခမီတအ် က္လုဝံတုန် ပုဂ္ဂိုလ်မတုပ်သွဟ်ကို သရဲသင်္ဂင် ပဉ္စမ နွံပြာကဉ်ပွဲခမီဂမ္ဘိုင်ရ၊

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီၣ် (ဝံညာတ်ကေတ်) မှီၣ်ခိုက်တိလေဝ် ဒုင်ဒပ် ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ စိုန်ဂ်လေဝ် ဝံညာတ်ကေတ် ကောတ်ဇော်အလံာ်တုန် ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင် နူတေံနူဏအ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ ဟံသွဟ်ရထ တွဟ်န ဒဂိုန်ဒေတ် ဒေတ်မပြရ၊ သွဗ္ဗမပြာကဉ် ပွမချီန်ကိုဇြဟတ်သိက္ခာတဲ ဖျေံကောံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ၊

ကောတ်ဇော်အလံာ်ခမီၣ် ညးညံၣ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ “ပွဲကွာန် မဟ်မုဝံ နိဂီမဟ်မုဝံ ညးဗြဲဇော်ကို သွတ်ဂုတ်ကို ရုပ်သင်္ကေတ်လောန်ရ၊ ထေက်ကို ဗိုသုတ်ရ၊ ထေက်ကိုစိုတ်ဖြင်ကေပ်ရ၊ ချီၣ်ပေင်တဲကောံသင်္ဂင်ဏ္ဍာန် လောန်ကဲရ” ရဲဝံ

ခမိဂ် ဟုံမိင်ပရိုင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် အလိုဇကု ဆိုညာတ်ကေတ် ညးဗြဲဇော်ကို သုတ်ဂုတ်ကို မွဲကိုရုပ်သက်ကျော်လောန်တဲ ထေက်ကို ဗိုသုဝ် ထေက်ကိုစိုတ်ဖြိုင်ကေတ် မချိုက်ပေင်တ ကောံသ်သဏ္ဌာန်လောန်ကာဲဂ်ရ။ ခမိဂ် ဆိုညာတ်ကေတ် ညးဗြဲဂ်တဲ ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင် နူတေံနူဏာအ်ရ၊ တန်တဟုံမာန်ရ၊ ဟုံသုဟ်ရထ တုဟ်နဒဂိုန်ဒေတ် ဒေတ်မပြရ၊ သွဗွဲမပြကဏ် ပွမချိုန်ကိုဖြဟတ်သိက္ခာတဲ ဖျေံကောံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ် ခရ်ရ။ ဣဝံတုန် ကောတ်ဇောတ်အလံာ်ခမိဂ်ရ။

ယုံခမိတအ် သရဲသင်ဂ် (ဂုံညာတ်ကေတ်) မှိုက်ခိုက်တိလေင် ဒင်ဒင် ခိုဟ်ခိုဟ် မာန်ဏီရ၊ ဂုံညာတ်ကေတ် ကောတ်ဇောတ်အလံာ်တုန် ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင် နူတေံနူဏာအ်ရ၊ တန်တဟုံမာန်ရ၊ သုဟ်ညင်ရ် ဟုံသုဟ်ရထ တုဟ်နတို့ဇော် ဂွးတိပွာန်ကို။ ယုံခမိတအ် ပုဂိုလ်ဝံ တုပ်သုဟ်ကောံသရဲသင်ဂ် ရဝံ အဲသုးရ၊ ယုံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပုဂိုလ်လျှို မှိုသဘ်ရဝံရ။ ယုံခမိတအ် ဣဝံတုန် ပုဂိုလ်မတုပ်သုဟ်ကိုသရဲသင် နုတ်ယ နွံပြကဏ် ပွဲခမိဂ်မှိုင်ရ။

ယုံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် (ဂုံညာတ်ကေတ်) မှိုက်ခိုက်တိလေင် ဒင်ဒင် ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ (ဂုံညာတ်ကေတ်) ကောတ်ဇောတ်အလံာ်လေင် ဒင်ဒင်ခိုဟ်ခိုဟ် မာန်ဏီရ၊ စိုန်ဂ်လေင် သောံမိင်ကေတ် ရမျာင်ဇော်လဲဂိုဏ်ဂ်တုန် ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင် နူတေံနူဏာအ်ရ၊ တန်တဟုံမာန်ရ၊ ဟုံသုဟ်ရထ တုဟ်နဒဂိုန်ဒေတ် ဒေတ်မ ပြရ၊ သွဗွဲမပြကဏ် ပွမချိုန်ကိုဖြဟတ်သိက္ခာတဲ ဖျေံကောံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။

ရမျာင်မဇော်လဲဂိုဏ်ဂ် ခမိဂ်မွဲဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ယုံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ မာတုဂါမ် ပြာပ်ကျင်ဇရေင်ခမိ မပြာပ်အာစိုပ်ဂြိုပ်ကိုဒ် သုတ်တုံဆုတ်ကိုဒ် ဌာန်လျှိုတိကြ်ကိုဒ်တဲ အီလေင် အီရ၊ ပတိုန်စလေင် ဟိုသုးရ၊ ဗွဲမသကာတ်လေင် ဂြိုင်ရ၊ ဟိုဗျက်လေင် ဟိုဗျက်ရ၊ ခမိဂ် မာတုဂါမ်အီမွဲ ပတိုန်စတဲဟိုသုးမွဲ ဂြိုင်ဗွဲမသကာတ်မွဲ ဟိုဗျက်မွဲ ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင် နူတေံနူဏာအ်ရ၊ တန်တဟုံမာန်ရ၊ ဟုံသုဟ်ရထ တုဟ်နဒဂိုန်ဒေတ် ဒေတ်မပြရ၊ သွဗွဲမပြကဏ် ပွမချိုန်ကိုဖြဟတ်သိက္ခာတဲ ဖျေံကောံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။ ဣဝံတုန် ရမျာင်ဇော်လဲဂိုဏ်ဂ်ခမိဂ်ရ။

ယုံခမိတအ် သရဲသင်ဂ် (ဂုံညာတ်ကေတ်) မှိုက်ခိုက်တိလေင် ဒင်ဒင်ခိုဟ်ခိုဟ် မာန်ဏီရ၊ ဂုံညာတ်ကေတ် ကောတ်ဇောတ်အလံာ်လေင် ဒင်ဒင်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ စိုန်ဂ်လေင် သောံမိင်ကေတ်ရမျာင်ဇော်လဲဂိုဏ်ဂ်တုန် ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင် နူတေံနူဏာအ်ရ၊ တန်တဟုံမာန်ရ၊ သုဟ်ညင်ရ်ဟုံသုဟ်ရထ တုဟ်နတို့ဇော် ဂွးတိပွာန်ကို။ ယုံခမိတအ် ပုဂိုလ်ဝံ တုပ်သုဟ်ကောံသရဲသင်ဂ် ရဝံ အဲသုးရ၊ ယုံခမိတအ် ပွဲသာသ နာဝံ ခမိလျှို မှိုသဘ်ရဝံရ၊ ယုံခမိတအ် ဣဝံတုန် ပုဂိုလ်မတုပ်သုဟ်ကောံသရဲသင် တတိယ နွံပြကဏ် ပွဲခမိဂ်မှိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူဗုန်တုန် ခမီဂ် (ဂွံညာတ်ကေတ်) မှိုက်ခိုက်တိလေဝ် ဒုင်ဒပ်
ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ (ဂွံညာတ်ကေတ်) ကျောတ်ဇ္ဇောပ်အာလံလေဝ် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်
ဏီရ၊ (ဂွံမိင်ကေတ်) ရမျာင်ဇ္ဇောပ်လဲဂှိုင်ဂွင်လေဝ် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ ဓိန်ဂ်လေဝ်
ထပက်ပန်စုင်တက်မွဲတုန် ညောင်စိုတ်ရ၊ လိုလ်ရ။

ပွမထပက်ပန်စုင်တက်ခမီဂ် မွဲဂ် ညးချော်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ မာတုဂါမ်
ပြာပ်ကျင်ဇရေင်ခမီ မပြာပ်အာစိုပ်ဂြိုပ်ကိုဒ် သွပ်တုံဆုကိုဒ် ဌာန်လှုသိုတ်ကြံဒ်တုဲ ဂဇာ်
ပွဲကရပ်ဇရေင်ရ၊ တိက်ပွဲကရပ်ဇရေင်ရ၊ ဓလီုချိုက်ကေတ်ရ၊ ခမီဂ် မာတုဂါမ်ဂ် ဂဇာ်
ပွဲကရပ်ဇရေင်မွဲး တိက်ပွဲကရပ်ဇရေင်မွဲး ဓလီုချိုက်ကေတ်မွဲး ဟံသုဗ္ဗမပြာကဉ် ပွမချိုန်ကို
ဇြဟတ်သိက္ခာတုဲ သိုဟံဗျေံကျေံသိက္ခာဂ် သိပ်ဂိုပ်သွိုန်ဗပိုန် ဒေုတ်မေထုန်ရ။ ဣဝံတုန်
ပွမထပက်ပန်စုင်တက်ခမီဂ်ရ။

ယွံခမီတအ် သရဲသဂံင်ဂ် (ဂွံညာတ်ကေတ်) မှိုက်ခိုက်တိလေဝ် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်
မာန်ဏီရ၊ (ဂွံညာတ်ကေတ်) ကျောတ်ဇ္ဇောပ်အာလံလေဝ် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊
(ဂွံမိင်ကေတ်) ရမျာင်ဇ္ဇောပ်လဲဂှိုင်ဂွင်လေဝ် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ ဓိန်ဂ်လေဝ် ထပက်
ပန်စုင်တက်ဂ်တုန် သွဟ်ညံင်ရဲချောင်စိုတ်လိုလ်ကို။ ယွံခမီတအ် ပုဂိုလ်ဝံ တုပ်သွဟ်ကို
သရဲသဂံင်ဂ် ရဝံ အဲသွးရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမီလှို၊ မှုသဘ်ရဝံရ၊ ယွံခမီတအ်
ဣဝံတုန် ခမီ မတုပ်သွဟ်ကျေံသရဲသဂံင် စတုတ္ထ နွံပြာကဉ်ပွဲခမီဂ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူဗုန်တုန် ခမီဂ် (ဂွံညာတ်ကေတ်) မှိုက်ခိုက်တိလေဝ် ဒုင်ဒပ်
ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ (ဂွံညာတ်ကေတ်) ကျောတ်ဇ္ဇောပ်အာလံလေဝ် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်
ဏီရ၊ (ဂွံမိင်ကေတ်) ရမျာင်ဇ္ဇောပ်လဲဂှိုင်ဂွင်လေဝ် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ ပွမထပက်
ပန်စုင်တက်ဂ်လေဝ် ဒုင်ဒပ်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ရ၊ ခမီဂ် အံင်ဇ္ဇးကေတ်ဂွးတိပွာန်တုဲ မှိုက်ဂွးတိပွာန်
မဂပ်အံင်ဇ္ဇးတုဲဒ်တုဲ ဓလီုချိုက်တုဲ ပဒတ်ပွဲဂွးတိပွာန်ဂ်ဟောင်ရ။

ဂွးတိပွာန် မဂပ်အံင်ဇ္ဇးတုဲ ခမီဂ်မွဲဂ် ညးချော်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ
မာတုဂါမ်ဂ် ပြာပ်ကျင်ဇရေင်ခမီ မပြာပ်ကျင်အာစိုပ်ဂြိုပ်ကိုဒ် သွပ်တုံဆုကိုဒ် ဌာန်လှု
သိုတ်ကိုဒ်တုဲ ဂဇာ်ပွဲကရပ်ဇရေင်ရ၊ တိက်ပွဲကရပ်ဇရေင်ရ၊ ဓလီုချိုက်ကေတ်ရ၊ ခမီဂ်
မာတုဂါမ်ဂ် ဂဇာ်ပွဲကရပ်ဇရေင်မွဲး တိက်ပွဲကရပ်ဇရေင်မွဲး ဓလီုချိုက်ကေတ်မွဲး သိုဟ်
ကျေံတုဲ ကိုတိတ်ဗူးတုဲ ပါစူးအာဌာန်နွံပွိုက်ရ။ ခမီဂ် သိပ်ဂိုပ် (သွာသတိက်သွာဒိုင်)
ဘာမသိုတ်ဇြမတွံး ဂြိုပ် သွပ်တုံဆု နီ အကြာနီတုံ (လဂေါင်စောပ်) ဂိုဟ်ထိုတုံ သုသာန်
သပိုဟ်ဂြိုပ် အမဲအကး ဂအံဆက်ရ၊ ခမီဂ် ပြာပ်အာ ဂြိုပ်တုဲကို ပြာပ်အာသွပ်တုံဆုတုဲကို
ပြာပ်အာဌာန်လှုသိုတ်ဇြတုဲကို တင်ထွဲတုဲမွဲး စွံပတန်လပ်ဇကု တပ်တပ်တုဲ ကိုကတိုဒ်
သတိ တူရူကို(ကမ္မဋ္ဌာန်)တုဲ ဂဇာ်ရ၊ ခမီဂ် ပါကျေံ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲလောကမတွံး
ဥပါဒါနက္ခန္ဓမသုန်ပြကာတုဲ ပဒတ်နကိုစိုတ်မစာ်စူးနူ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စပ်ရ၊ ကိုစိုတ်

သအးဇူးနူ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စပ်ရ၊ ပါကော့ ‘ဒေါသ’ မမိက်ကိုလိုလ်တဲ မှုကိုစိုတ် မဟံမိက်ကိုလိုလ်တဲဒ်တဲ နွံပွက်ကိုဒတဲမြဲမောင် သတ်ဂမ္တိုင်အိုသိုတဲ ပဒတ်ရ၊ ကိုစိုတ် သအးဇူးနူ ‘ဒေါသ’ မမိက်ကိုလိုလ်ရ၊ ပါကော့ ‘ထိနမိဒ္ဒ’ ပွမစိုဝဲ ပွမမြိုင်ဖြဲတဲ စ်စူးနူ ‘ထိနမိဒ္ဒ’ ပွမစိုဝဲ ပွမမြိုင်ဖြဲဒ်တဲ ဗျုဟ်ဗွာရဏာတဲ မှုကိုစိုတ်သမ္ဘိ လျးအရံဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ကိုစိုတ်သအးဇူးနူ ‘ထိနမိဒ္ဒ’ ပွမစိုဝဲ ပွမမြိုင်ဖြဲရ၊ ပါကော့ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမကလံလ် ‘ကုက္ကစ္စ’ ပွမစံင်တူဗွဲကြဲတဲ မှုကိုစိုတ်မစိုဟ်လလမ် ပွဲသန္တာန်ကျေန်တဲ ဟံကလံလ်တဲ ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ကိုစိုတ်သအးဇူးနူ ‘ဥဒ္ဒစ္စ’ ပွမကလံလ် ‘ကုက္ကစ္စ’ ပွမစံင်တူ ဗွဲကြဲရ၊ ပါကော့ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာတဲ ကလိလောန်အာ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာဒ်တဲ ဟံမဲ့ကို သ်တေဟာ သ်ဏာအ်ဟာ ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ကိုစိုတ်သအးဇူးနူ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာရ၊ ခမိဂ် ပါသွေးကော့ ခရ်နီဝရဏ ကွာတ်လဒ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာ မဒ်ဟိုတ်စိုတ်ကိုဒုက် မလေပ်သွဖျိုင်ကော့ဗြဟတ်ပညာတဲ လုအာနူကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် တဲဟေင်။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇျာန်တဲ ပဒတ်ရ။

ခမိဂ် စိုတ်မတန်ကြန်ရဲဝံဂ် သအးဇူးမွဲး ဗုဒ္ဓင်ဗွင်မွဲး ဟံမဲ့ကိုကျိက်လှေင်မွဲး စ်စူးနူကမ္မိကိုဒုက်မွဲး ချိုင်ညောန်မွဲး ဗွဲကိုတုဟ်နသွမွဲး တန်တဲမွဲး အာစိုပ်ပွမဟံချီတေဝ်မွဲး တုဟ်နအာသဝက္ခယညဏ် မကိုခရ်အာသဝဂ္ဂမ္တိုင်အိုတ်အာ ကိုလှေင်ဏာစိုတ်တူရ၊ ခမိဂ် “ဣဝံတုန် ဒဒိခိရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ၊ “ဣဝံတုန် ဟိုတ်ဒဒိခိကတို န်ကုဉ်ရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ၊ “ဣဝံတုန် (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာဒဒိခိပိုတ်ရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ၊ “ဣဝံတုန် ဒွေတ်ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာဒဒိခိပိုတ်ရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ၊ “ဣဝံတုန် ခရ်အာသဝဂ္ဂမ္တိုင်ရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ၊ “ဣဝံတုန် ဟိုတ်ခရ်အာသဝဂ္ဂမ္တိုင် ကတိုဒ်ရ” ရဲဝံ တီကေတ်အတိုင် ညံစုတ်ရ၊ “ဣဝံတုန် (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာခရ်အာသဝဂ္ဂမ္တိုင်ပိုတ်ရ” ရဲဝံ တီကေတ်အတိုင် ညံစုတ်ရ၊ “ဣဝံတုန် ဒွေတ်ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် (နိဗ္ဗာန်)ဒ်အရာခရ်အာသဝဂ္ဂမ္တိုင်ပိုတ်ရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ။

စိုတ်ခမိဂ် မတီကေတ်မြဲဝံ မညာတ်ကေတ်မြဲဝံ နူကာမာသဝလေဝ် တိတ်ဗူးရ၊ နူဘဝါသဝလေဝ် တိတ်ဗူးရ၊ နူအဝိဇ္ဇာသဝလေဝ် တိတ်ဗူးရ၊ တိတ်ဗူးတဲမွဲး “တိတ်ဗူးတဲရ” ရဲဝံ လညာတ်ညဏ် ကတိုဒ်ရ၊ “ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ အိုတ်တဲရ၊ ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြဲ တဲရ၊ သွပတဲကော့ ကိစ္စမဂ်တဲရ၊ တုဟ်နကိစ္စမဂ်ဝံ ကိစ္စထေက်ကိုဒးသွမဲ့သအာင် ဟံမဲ့ တဲရ” ရဲဝံ တီကေတ်ရ၊ ဣဝံတုန် ခလိချိုက်တဲ ပွမပဒတ် ပွဲဂွးတိပွာန် မဂပ်ဝ်အံင်ဇူးတဲ ခမိဂ်ရ။

ယံခမိတအ် သရဲသဂံင်ဂ် (ဂွံညာတ်ကေတ်) မှိုက်ခိုက်တိလေဝ် ဒုင်ဒင်ခိုဟ်ခိုဟ် မာန်ရ၊ (ဂွံညာတ်ကေတ်) ကော့တဲဇောဝ်အလံလေဝ် ဒုင်ဒင်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ရ၊ (ဂွံမိင်ကေတ်)

ရမ္မာင်ဇ္ဇော်လှဲ၍ဂြိုင်းလွှဲလေဝ် ဒုင်ဒင်ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ရ၊ ပွမထပက်ပန်စုင်တက်ဂ်လေဝ် ဒုင်ဒင်
 ခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ရ၊ သရဲသင်္ဂင်ဂ် အံင်ဇ္ဇးကေတ်ဂွးတိပျာန်ဂ်တဲ မွဲကုဂွးတိပျာန် မဂပ်ဝ်
 အံင်ဇ္ဇးတဲဂ်ဒ်တဲ သွဟ်ညံင်ရဲလီၤချိုက်တဲ ပဒတ် ပွဲဌာန်ဂွးတိပျာန်ဂ်ဟေင်ကို။ ယွံခမိတအ်
 ပုဂိုလ်ဝံ တုပ်သွဟ်ကိုသရဲသင်္ဂင်ဂ် ရဲဝံ အဲသွးရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိလှိုက်
 မွဲသဘ်ရဲဝံရ။ ယွံခမိတအ် ဣဝံတုန် ပုဂိုလ်မတုပ်သွဟ်ကောံသရဲသင်္ဂင် ပဌမ နွံပြာကဋ်
 ပွဲခမိဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် ပုဂိုလ်ဂမ္တိုင် မသုန်ဂကူ မတုပ်သွဟ်ကောံသရဲသင်္ဂင်ဝံ နွံပြာကဋ်
 ပွဲခမိဂမ္တိုင်အိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၆။ သုတ်ဒုတိယယောဓာဇီဝ

၇၆။ ယွံခမိတအ် သရဲသင်္ဂင်ဂမ္တိုင် မသုန်ဂကူဝံ နွံပြာကဋ် ပွဲလောကအိုတ်ရ။
 ညးမွဲမသုန်ဂကူအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ သရဲသင်္ဂင်လှိုက်
 ရပ်ကေတ်သွာ်ကောံခဒံင်တဲ တွဲကေတ်တုကောံသင်္ဂင်တဲ တို့စှော်အာဂွးတိပျာန် ဌာန်ပြိုင်
 တပ်စွေဟ် (ဒပ်ပျာန်ဂမ္တိုင်ဓါလပါ်)ရ၊ သရဲသင်္ဂင်ဂ် ပွဲဂွးတိတပ်စွေဟ်ပျာန်ဂ် ပတိတ်ဗြဟ္မာတ်ရ၊
 သုလ္လိပရာရ၊ ကောန်ပျာန်မွဲလပါ်ဂမ္တိုင် ဂစိုတ်ထောံသရဲသင်္ဂင် မပတိတ်ဗြဟ္မာတ်
 သုလ္လိပရာဂ်အိုတ်ရ၊ ကိုအာစိုပ် ပွမချိုတ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ သရဲသင်္ဂင်လှိုက်
 မွဲသဘ်ရဲဝံရ။ ယွံခမိတအ် ဣဝံတုန် သရဲသင်္ဂင် ပဌမ မနွံပြာကဋ်ပွဲလောကရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲလောကဝံ သရဲသင်္ဂင်လှိုက် ရပ်ကေတ်သွာ်ကောံ
 ခဒံင်တဲ တွဲကေတ်တုကောံသင်္ဂင်တဲ တို့စှော်အာ ဂွးတိပျာန် ဌာန်ပြိုင်တပ်စွေဟ်
 (ဒပ်ပျာန်ဂမ္တိုင်ဓါလပါ်)ရ၊ သရဲသင်္ဂင်ဂ် ပွဲဂွးတိတပ်စွေဟ်ပျာန်ဂ် ပတိတ်ဗြဟ္မာတ်ရ၊ သုလ္လိ
 ပရာရ၊ ကောန်ပျာန်မွဲလပါ်ဂမ္တိုင် ထပက်ပန်သရဲသင်္ဂင် မပတိတ်ဗြဟ္မာတ် သုလ္လိပရာဂ်
 အိုတ်ရ၊ (ကောန်ပျာန်သကအ်သေ့ဂမ္တိုင် နဂွးတိပျာန်) ရင်တုင်ဏာ သရဲသင်္ဂင်ဂ် (ဌာန်ဒပ်
 ပျာန်ဇကုတအ်နွံ)အိုတ်ရ၊ ရင်တုင်ဏာတဲ ပလံင်ဗစိုပ် ဇရေင်ကလောမသဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊
 ရင်တုင်ဏာ ဇရေင်ကလောမသဂမ္တိုင်မွဲ သရဲသင်္ဂင်ဂ် ကိုပ်ကွာဟံစိုပ်သိုက်ကလောမသ
 ဂမ္တိုင်ဏီဟေင် ချိုတ်အာ ပွဲအကြာဂွံင်တရဲရ၊ ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ သရဲသင်္ဂင်လှိုက်
 မွဲသဘ်ရဲဝံရ။ ယွံခမိတအ် ဣဝံတုန် သရဲသင်္ဂင် ဒုတိယ မနွံပြာကဋ်ပွဲလောကရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲလောကဝံ သရဲသင်္ဂင်လှိုက် ရပ်ကေတ်သွာ်ကောံ
 ခဒံင်တဲ တွဲကေတ်တုကောံသင်္ဂင်တဲ တို့စှော်အာ ဂွးတိပျာန် ဌာန်ပြိုင်တပ်စွေဟ်
 (ဒပ်ပျာန်ဂမ္တိုင်ဓါလပါ်)ရ၊ သရဲသင်္ဂင်ဂ် ပွဲဂွးတိတပ်စွေဟ်ပျာန်ဂ် ပတိတ်ဗြဟ္မာတ်ရ၊ သုလ္လိ
 ပရာရ၊ ကောန်ပျာန်မွဲလပါ်ဂမ္တိုင် ထပက်ပန်သရဲသင်္ဂင် မပတိတ်ဗြဟ္မာတ် သုလ္လိပရာဂ်

အိုတ်ရ၊ (ကောန်ပွာန်သကအံသေ့ဂမ္ဘိုင်ဂှ် နှဉ်းတိပွာန်) ရင်တုင်ဏာ သရဲသင်္ဂင်ဂှ် (ဌာန်ဒပ် ပွာန်ဇကုတအံၣ်)အိုတ်ရ၊ ရင်တုင်ဏာတဲ ပလံင်ဗစိုပ် ဇရေင်ကလောမသဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ကလောမသဂမ္ဘိုင် လွီုလွတ်မြိမြန် သရဲသင်္ဂင်ဂှ်အိုတ်ရ၊ မင်မွဲအိုတ်ရ၊ သရဲသင်္ဂင်ဂှ် ယောကလောမသဂမ္ဘိုင် လွီုလွတ်မြိမြန်မင်မွဲဒိုင်ဂှ် နကိဘဲဝပ်(ယဲ)ဂှ်ဟေင် ချိုတ်အာရ။ ယွံခမိတအံ ပွဲလောကဝံ သရဲသင်္ဂင်လျီု မျံသဘ်ရဲဝံရ။ ယွံခမိတအံ ဣဝံတုန် သရဲသင်္ဂင် တတိယ မနွံပြာကဉ်ပွဲလောကရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူဗုန်တုန် ပွဲလောကဝံ သရဲသင်္ဂင်လျီုဂှ် ရပ်ကေတ်သွှ်ကေုာံ ခဒံင်တဲ တွဲကေတ်တုကေုာံသေင်လဲတဲ တို့စှ်အာ ဂှ်းတိပွာန် ဌာန်ပြိုင်တင်စွေဟ် (ဒပ်ပွာန် ဂမ္ဘိုင်ဓါလပါ)ရ၊ သရဲသင်္ဂင်ဂှ် ပွဲဂှ်းတိတင်စွေဟ်ပွာန်ဂှ် ပတိတ်ဗြဟ္မာတ်ရ၊ သုလ္လိပရာရ၊ ကောန်ပွာန်မွဲလပါဂမ္ဘိုင် ထပက်ပန်သရဲသင်္ဂင် မပတိတ်ဗြဟ္မာတ် သုလ္လိပရာဂှ်အိုတ်ရ၊ (ကောန်ပွာန်သကအံသေ့ဂမ္ဘိုင်ဂှ် နှဉ်းတိပွာန်) ရင်တုင်ဏာ သရဲသင်္ဂင်ဂှ် (ဌာန်ဒပ်ပွာန်ဇကု တအံၣ်)အိုတ်ရ၊ ရင်တုင်ဏာတဲ ပလံင်ဗစိုပ် ဇရေင်ကလောမသဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ကလောမသဂမ္ဘိုင် လွီုလွတ်မြိမြန် သရဲသင်္ဂင်ဂှ်အိုတ်ရ၊ မင်မွဲအိုတ်ရ၊ သရဲသင်္ဂင်ဂှ် ကလောမသဂမ္ဘိုင် လွီုလွတ်မြိမြန်မင်မွဲမွဲး ဒြိုက်ကတိုထတ်ယိုတ်ကွဉ် နူဘဲဝပ်(ယဲ)ဂှ်ရ။ ယွံခမိတအံ ပွဲလောကဝံ သရဲသင်္ဂင်လျီု မျံသဘ်ရဲဝံရ။ ယွံခမိတအံ ဣဝံတုန် သရဲသင်္ဂင် စတုတ္ထ မနွံပြာကဉ်ပွဲလောကရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူဗုန်တုန် ပွဲလောကဝံ သရဲသင်္ဂင်လျီုဂှ် ရပ်ကေတ်သွှ်ကေုာံ ခဒံင်တဲ တွဲကေတ်တုကေုာံသေင်လဲတဲ တို့စှ်အာ ဂှ်းတိပွာန် ဌာန်ပြိုင်တင်စွေဟ် (ဒပ်ပွာန် ဂမ္ဘိုင်ဓါလပါ)ရ၊ သရဲသင်္ဂင်ဂှ် အံင်ဇူးကေတ် ဂှ်းတိတင်စွေဟ်ပွာန်ဂှ်တဲ မျံဂှ်းတိပွာန် မဂပ်ဝ်အံင်ဇူးတဲဂှ်ဒ်တဲ အုပ်ဝပ်ဌာန် ဂှ်းတိပွာန်ဂှ်ဟေင်တဲ ပဒတ်ရ၊ ယွံခမိတအံ ပွဲလောကဝံ သရဲသင်္ဂင်လျီု မျံသဘ်ရဲဝံရ၊ ယွံခမိတအံ ဣဝံတုန် သရဲသင်္ဂင် ပဉ္စမ မနွံပြာကဉ် ပွဲလောကရ။ ယွံခမိတအံ သရဲသင်္ဂင်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ဂကူဝံ နွံပြာကဉ်ပွဲလောကအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအံ တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ဂကူ မတုပ်သွှ်ကေုာံ သရဲသင်္ဂင်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နွံပြာကဉ် ပွဲခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ဂကူအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်- ယွံခမိတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂှ် သွန်ဃဃိယကို ကွာန်ကိုဒ် နိဂိုက်ဒ်မွဲမွဲတဲ ပဒတ်ရ၊ ခမိဂှ် ပွဲအခိုင်နူဂယး ဗိုက်ပလေပ်သုာတဲ ထွိုင်ကေတ်ဗဗေင်သုာတဲ ဟံသုလလမ်မင်မွဲကာယ ဟံသုလလမ်မင်မွဲပိုင် ဟံသုလလမ်မင်မွဲစိုတ်တဲ သိုသတိဟံပြာကဉ် ဟံကွာတ်လဒ် အုပ်လဒမ်လပ်ကုဏ္ဍိဂမ္ဘိုင်တဲ လုပ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် ကွာန်ကို နိဂိုက်ကိုရ၊ ခမိဂှ် ပွဲအရာမဂေင် ပိဏ္ဍပါတ်ဂှ် ညာတ်ဒးမာတုဂါမ် မဗိုက်လတက်လပ် ကွာမ်ကံဟံမ်ကံရ၊ ဟိုတ်မညာတ်ဒး မာတုဂါမ် မဗိုက်လတက်လပ် ကွာမ်ကံဟံမ်ကံရ၊ ‘ရာဂ’ ပွမစေဲလံာ် ပလီုပလာ်စိုတ်

ခမိဂ်ရ၊ ခမိဂ် မှုံကိုစိုတ်‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ် မဂပ်ပလီပလံာ်ဂ်ဒ်တဲ ဟံသုဗွဲမပြာကဉ် ပွမချီန်ကိုဇြဟတ်သိက္ခာတဲ သိုဟံဖျေကွေံသိက္ခာဂ် သိပ်ဂိပ်သွိုန်ဗပိုန် ဒွေတ်မေထုန်ရ။

ယံခမိတအ် သရဲသဂံင်ဂ် ရပ်ကေတ်သွာ်ကောံခဒင်တဲ တွဲကေတ်တုကောံ ခေင်လဲတဲ တို့စှေအာ ဂွးတိပွာန် ဌာန်ပြိုင်တင်စေဟ် (ဒပ်ပွာန်ဂမ္တိုင်ဓါလပါ်)ရ၊ သရဲသဂံင်ဂ် ပွဲဂွးတိတင်စေဟ်ပွာန်ဂ် ပတိတ်ဇြဟတ်ရ၊ သုလ္လိပရာရ၊ ကောန်ပွာန်မွဲလပါ်ဂမ္တိုင် သုဟ်ညံင်ရဲစိုတ်ထောံ သရဲသဂံင် မပတိတ်ဇြဟတ် သုလ္လိပရာဂ်အိုတ်ကို သုဟ်ညံင်ရဲ ကိုအာစိုပ် ပွမချီတ်အိုတ်ကို။ ယံခမိတအ် ပုဂိုလ်ဝံ တုပ်သုဟ်ကိုသရဲသဂံင်ဂ် ရဲဝံ အဲ သုးရ၊ ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိလျိုင် မှုံသဘ်ရဲဝံရ။ ယံခမိတအ် ပုဂိုလ်ဝံ ပုဂိုလ် မတုပ်သုဟ်ကောံ သရဲသဂံင် ပဌမ မန္တုပြာကဉ်ပွဲခမိဂမ္တိုင်ရ။

ယံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် သုနိဿယကို ကွာန်ကိုဒ် နိဂိုကိုဒ်မွဲမွဲတဲ ပဒတ်ရ၊ ခမိဂ် ပွဲအခိုင်နူဂယး ဗိုက်ပလေပ်သုာတဲ ထွိုင်ကေတ်ဗဗေင်သုာတဲ ဟံသိုလလမ် မင်မွဲကာယ ဟံသိုလလမ်မင်မွဲပါင် ဟံသိုလလမ်မင်မွဲစိုတ်တဲ သိုသတိဟံပြာကဉ် ဟံကွာတ်လဒ် အုပ်လဒ်မင်လင်ကုဏ္ဍိဂမ္တိုင်တဲ လုပ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် ကွာန်ကို နိဂိုကိုရ၊ ခမိဂ် ပွဲအရာ မဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်ဂ် ညာတ်ဒးမာတုဂါမ် မဗိုက်လတက်လပ် ကွာမံက်ဟံမံက်ရ၊ ဟိုတ်မ ညာတ်ဒးမာတုဂါမ် မဗိုက်လတက်လပ် ကွာမံက်ဟံမံက်ရ၊ ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ဂ် ပလီပလံာ်စိုတ် ခမိဂ်ရ၊ ခမိဂ် နကိုစိုတ်‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ပလီပလံာ်ဂ် ကတ်ကတာန် ပွဲဇေယျရ၊ ကတ်ကတာန်ပွဲစိုတ်ရ။ ကသပ်ဒ် ကုခမိဂ် ရဲဝံရ—

“အဲ ကလေင်စံအာဘာတဲ ‘ယံကောန်တုတအ် အဲဒိုက် ဒးဒင်ရာန်သကိုတ်ကို ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ရ၊ ဒးဒင်ပျိုပျိုက်ကို‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ရ၊ ဟံသုဟ်အစောံ တုဟ်န ဒဂိုန်ဒွေတ် ဒွေတ်မပြဲရ၊ သုဗွဲမပြာကဉ် ဒဒ်မချီန်ကိုဇြဟတ်သိက္ခာတဲ ဖျေကွေံသိက္ခာတဲ ကြက်ရာမ်တိတ်ခရဲရ’ ရဲဝံ ယဝ်ဝံဂရင်ဗွီ ကုခမိဂမ္တိုင်မွဲး ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ခမိဂ် ကလေင်စံအာဘာမွဲး သိုဟံစိုပ်အပွဲဘာ ပွဲအကြာဂွံင်တရဲဟေင် သုဗွဲမပြာကဉ် ဒဒ်မချီန်ကို ဇြဟတ်သိက္ခာတဲ ဖျေကွေံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရဲရ။

ယံခမိတအ် သရဲသဂံင်ဂ် ရပ်ကေတ်သွာ်ကောံခဒင်တဲ တွဲကေတ်တုကောံ ခေင်လဲတဲ တို့စှေအာ ဂွးတိပွာန် ဌာန်ပြိုင်တင်စေဟ် (ဒပ်ပွာန်ဂမ္တိုင်ဓါလပါ်)ရ၊ သရဲ သဂံင်ဂ် ပွဲဂွးတိတင်စေဟ်ပွာန်ဂ် ပတိတ်ဇြဟတ်ရ၊ သုလ္လိပရာရ၊ ကောန်ပွာန်မွဲလပါ်ဂမ္တိုင် ထပက်ပန်သရဲသဂံင် မပတိတ်ဇြဟတ် သုလ္လိပရာဂ်အိုတ်ရ၊ (ကောန်ပွာန်သကအ်သေ့ ဂမ္တိုင်ဂ် နူဂွးတိပွာန်) ရင်တျိုင်ဏာ သရဲသဂံင် (ဌာန်ဒပ်ပွာန်ဇေယျတအ်နွံ)အိုတ်ရ၊ ရင်တျိုင် ဏာတဲ ပလံင်ဗစိုပ် ဇေယျကလောမသဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ရင်တျိုင်ဏာ ဇေယျကလောမသ ဂမ္တိုင်မွဲး သရဲသဂံင်ဂ် ကိုပ်ကွာဟံစိုပ် သိုကလောမသဂမ္တိုင်ဏီဟေင် သုဟ်ညံင်ရဲ

ချိုတ်အာ ပွဲအကြာဂွံင်တရ်ကို။ ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ တုပ်သုဟ်ကိုသရဲသင်္ဂင်္ဂ် ရဲဝံ အဲသွးရ၊ ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လျိုက် မှုံသဘ်ရဲဝံရ၊ ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ ပုဂ္ဂိုလ် မတုပ်သုဟ်ကောံ သရဲသင်္ဂင် ဒုတိယ မန္တိပြာကဉ်ပွဲခမိဂမ္တိုင်ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် သွန်ဿယ်ကို ကွာန်ကိုဒ် နိဂိုက်ဒ်မွဲမွဲတု ပဒတ်ရ၊ ခမိဂ် ပွဲအခိုင်နူဂယး ဗိုက်ပလေပ်သုာတု ထွဲဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်သုာတု ဟံသုဟ်လလမ် မင်မွဲ ကာယ ဟံသုဟ်လလမ်မင်မွဲပိုင် ဟံသုဟ်လလမ်မင်မွဲစိုတ်တု သိုသတ်ဟံပြာကဉ် ဟံကွာတ် လဒ်အုပ်လဒ်လင်ကူဇွဲဂမ္တိုင်တု လုပ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် ကွာန်ကို နိဂိုက်ကိုရ၊ ခမိဂ် ပွဲအရာ မဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်ဂ် ညာတ်ဒးမာတုဂါမ် မဗိုက်လတက်လင် ကွာမက်ဟံမက်ရ၊ ဟိုတ်မ ညာတ်ဒးမာတုဂါမ် မဗိုက်လတက်လင် ကွာမက်ဟံမက်ဂ်ရ၊ ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ဂ် ပလီု ပလံာ်စိုတ်ခမိဂ်ရ၊ ခမိဂ် နဂိုက်စိုတ်‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ပလီုပလံာ်ဂ် ကတ်ကတာန်ပွဲဇကုရ၊ ကတ်ကတာန်ပွဲစိုတ်ရ။ ကသပ်ဒ် ကုခမိဂ် ရဲဝံရ—

“အဲ ကလေင်စံအာဘာတု ‘ယွံကောန်တုတအ် အဲဒိုက် ဒးဒင်ရာန်သကိုတ်ကို ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ရ၊ ဒးဒင်ပျိုပျိုက်ကို ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ရ၊ ဟံသုဟ်အစောံ တုဟ်န ဒဂိုန်ဒေတ် ဒေတ်မပြဲရ၊ သွဗ္ဗမပြာကဉ် ဒဒ်မချိုန်ကိုဇြဟတ်သိက္ခာတု ဖျေံကေံသိက္ခာတု ကြက်ရာမ်တိတ်ခရဲရ’ ရဲဝံ ယဝ်ဂုဂင်ဗွီ ကုခမိဂမ္တိုင်မွး ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

ခမိဂ် ကလေင်စံဘာတု “ယွံကောန်တုတအ် အဲဒိုက် ဒးဒင်ရာန်သကိုတ်ကို‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ရ၊ ဒးဒင်ပျိုပျိုက်ကို‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ရ၊ ဟံသုဟ်အစောံ တုဟ်နဒဂိုန်ဒေတ် ဒေတ်မပြဲရ၊ သွဗ္ဗမပြာကဉ် ဒဒ်မချိုန်ကိုဇြဟတ်သိက္ခာတု ဖျေံကေံသိက္ခာတု ကြက်ရာမ် တိတ်ခရဲရ” ရဲဝံ ဂရင်ဗွီ ကုခမိဂမ္တိုင်ရ။ ခမိသဟာဓရ်မ္တိုင် ဒေုာ်ဗတောန် ခမိဂ်အိုတ်ရ၊ ဝေတ်စောန်ထွေးအိုတ်ရ—

“ယွံကောန်တု ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် ထေက်ကိုသာယျေန် အောန်အိုတ်ရ၊ ဒဒ်ခိုင် ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂြိုင်ဂွင်ရ ရဲဝံ ကျပ်တြဲ တွံလပ်ရ၊ ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် တုပ်သုဟ်ကောံဗွပ်ဇုတ်သက်သက် ဟံဖက်ကိုဖျုန်အိုတ်ရ၊ ဒဒ်ခိုင်ဂြိုင် အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂြိုင်ဂွင်ရ ရဲဝံ ကျပ်တြဲ တွံလပ်ရ၊ ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် တုပ်သုဟ်ကောံဖျုန်ကလောံအိုတ်ရ၊ ဒဒ်ခိုင်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂြိုင် အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂြိုင်ဂွင်ရ ရဲဝံ ကျပ်တြဲတွံလပ်ရ၊ ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် တုပ်သုဟ် ကောံပုတ်မိန်ဩချောဲအိုတ်ရ၊ ဒဒ်ခိုင်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂြိုင်ဂွင်ရ ရဲဝံ ကျပ်တြဲတွံလပ်ရ၊ ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် တုပ်သုဟ်ကောံ ကတိုင်လုပုတ် အိုတ်ရ၊ ဒဒ်ခိုင်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂြိုင်ဂွင်ရ ရဲဝံ ကျပ်တြဲတွံလပ်ရ။ ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် တုပ်သုဟ်ကောံ လွဉ်ညာတ်အိုတ်ရ၊ ဒဒ်ခိုင်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂြိုင်ဂွင်ရ ရဲဝံ ကျပ်တြဲတွံလပ်ရ။ ကာမဂုဏ်

ဂမ္ဘိုင် တုပ်သွဟ်ကောံဂြပ်ဂလေံအိုတ်ရ၊ ဒဒိမ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်
 ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂြိုင်ဂွင်ရ ရံဝံ ကျာ်တြဲတုံလဝ်ရ။ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် တုပ်သွဟ်ကောံ တံဆု
 မွဲကိုသတ်အိုတ်ရ၊ ဒဒိမ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂြိုင်
 ဂွင်ရ ရံဝံ ကျာ်တြဲတုံလဝ်ရ။ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် တုပ်သွဟ်ကောံဒနန်အိုတ်ရ၊ ဒဒိမ်ဂြိုင်
 အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂြိုင်ရ ရံဝံ ကျာ်တြဲတုံလဝ်ရ။
 ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် တုပ်သွဟ်ကောံဗျုဟ်စရံင်အိုတ်ရ၊ ဒဒိမ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊
 ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂြိုင်ဂွင်ရ ရံဝံ ကျာ်တြဲတုံလဝ်ရ။ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် တုပ်သွဟ်
 ကောံကျိပ်ဖြဲအိုတ်ရ၊ ဒဒိမ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂြိုင်
 ဂွင်ရ ရံဝံ ကျာ်တြဲတုံလဝ်ရ။ တီလပိုင် ဩဝံမိပ်လဟ်င် ပွဲသာသနာ ဒွေတ်မပြညီ၊ တီလပိုင်
 သွဗ္ဗမပြာကဋ် ဒဒိမ်ချိန်ကိုဇြဟတ်သိက္ခာတု ဖျေံကောံသိက္ခာတု ဩဝံလုရာမ်တိတ်
 ခရ်ညီ” ရံဝံ (ဒွေံဗတောန်အိုတ်ရ၊ ဝေတ်စောန်ထွေးအိုတ်ရ)။

ခမိၣ် သဟဓရ်ဂမ္ဘိုင် ဂပ်ဝံဒွေံဗတောန်ရံဝံမွဲး ဂပ်ဝံဝေတ်စောန်ထွေးရံဝံမွဲး ကလေင်
 ဟိုသုး ရံဝံရ “ယွံကောန်တုတအ် ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ထေက်ကိုသာယျေန်အောန်အိုတ်ရ၊
 ဒဒိမ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂြိုင်ဂွင်ရ ရံဝံ ကျာ်တြဲ
 တုံလဝ်ရ၊ စိုန်တုံလဝ်သတ်ကိုလေဝ် အဲဒိုက် ဟံသွဟ်အစောံ တုဟ်နဒဂိုန်ဒွေတ် ဒွေတ်မပြရ၊
 သွဗ္ဗမပြာကဋ် ဒဒိမ်ချိန်ကိုဇြဟတ်သိက္ခာတု ဖျေံကောံသိက္ခာတု ကြက်ရာမ်တိတ်ခရ်ရ” ရံဝံ
 (ကလေင်ဟိုသုးရ) ခမိၣ် သွဗ္ဗမပြာကဋ် ဒဒိမ်ချိန်ကိုဇြဟတ်သိက္ခာတု ဖျေံကောံသိက္ခာတု
 ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။

ယွံခမိတအ် သရဲသင်္ဂင်ၣ် ရပ်ကေတ်သွာ်ကောံခဒင်တု တုဲကေတ်တုကောံ
 ချေင်လံတု တို့စှေအာ ဂွးတိပုာန် ဌာန်ပြိုင်တပ်စှေဟ် (ဒပ်ပုာန်ဂမ္ဘိုင်ဓါလပါ)ရ၊ သရဲသင်္ဂင်ၣ်
 ပွဲဂွးတိ တပ်စှေဟ်ပုာန်ၣ် ပတိတ်ဇြဟတ်ရ၊ သွလ္လိပရာရ၊ ကောန်ပုာန်မွဲလပါဂမ္ဘိုင်
 ထပက်ပန် သရဲသင်္ဂင် မပတိတ်ဇြဟတ် သွလ္လိပရာၣ်အိုတ်ရ၊ (ကောန်ပုာန်သကအ်သေၣ်
 ဂမ္ဘိုင်ၣ် နူဂွးတိပုာန်) ရင်တုၣ်ဏာ သရဲသင်္ဂင် (ဌာန်ဒပ်ပုာန်ဇကုတအ်နွံ)အိုတ်ရ၊ ရင်တုၣ်
 ဏာတု ပလံင်ဗစိုပ်ဇရေင်ကလောမသဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ကလောမသဂမ္ဘိုင် လ္လိလွတ်မြိမ်နီ
 သရဲသင်္ဂင်ၣ်အိုတ်ရ၊ မင်မွဲအိုတ်ရ၊ သရဲသင်္ဂင်ၣ် ဃောကလောမသဂမ္ဘိုင် လ္လိလွတ်မြိမ်နီ
 မင်မွဲၣ် နကိုဘဲဝပ်(ယဲ)ၣ်ဟေင် ချိုတ်အာရ။ ယွံခမိတအ် ပူဂိုလ်ဝံ တုပ်သွဟ်ကိုသရဲသင်္ဂင်ၣ်
 ရံဝံ အဲသုးရ၊ ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လှိုၣ် မှုသဘ် ရံဝံရ၊ ယွံခမိတအ် ပူဂိုလ်ဝံ
 ပူဂိုလ်တုပ်သွဟ်ကောံသရဲသင်္ဂင် တတိယ မနွံပြာကဋ် ပွဲခမိဂမ္ဘိုင်ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုာန်တုန ခမိၣ် သွနိဿယံကိုကွာန်ကိုဒ် နိဂိုကိုဒ်မွဲတု
 ပဒတ်ရ၊ ခမိၣ် ပွဲအခိုင်နူဂယး ဗိုက်ပလေဝ်သုာတု ထွဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်သုာတု ဟံသို
 လလမ်မင်မွဲကာယ ဟံသိုလလမ်မင်မွဲပါင် ဟံသိုလလမ်မင်မွဲစိုတ်တု သိုသတိဟံပြာကဋ်

ဟံကွာတ်လဒ္ဓိအုပ်လဒမ်လင် ကုဏ္ဍိဂမ္ဘိုင်တုံ လုပ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် ကွာန်ဂ်ကို နိဂိုက်ကိုရ၊ ခမိဂ် ပွဲအရာမဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်ဂ် ညာတ်ဒေမာတုဂါမ် မဗိုက်လတက်လင် ကွာမ်ကံဟွံမံက်ရ၊ ဟိုတ်မညာတ်ဒေမာတုဂါမ် မဗိုက်လတက်လင် ကွာမ်ကံဟွံမံက်ဂ်ရ ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာံ ပလီုပလာံစိုတ်ခမိဂ်ရ၊ ခမိဂ် နကိုစိုတ်‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာံ မဂပ်ပလီုပလာံဂ် ကတ်ကတာန် ပွဲဇကုရ၊ ကတ်ကတာန် ပွဲစိုတ်ရ၊ ကသပ်ဒ် ကုခမိဂ် ရံဝံရ—

“အဲ ကလေင်စအာဘာတုံ ‘ယွံကောန်တုတအ် အဲဒိုက် ဒေဒုင်ရာန်သကိုတ်ကို ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာံရ၊ ဒေဒုင်ပျိုပျိုက်ကို‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာံရ၊ ဟံသုဟ်အစောံ တုဟ်န ဒဂိုန်ဒေတ် ဒေတ်မပြဲရ၊ သွဗ္ဗမပြာကဋ် ဒဒ်မချိုန်ကိုဇြဟတ်သိက္ခာတုံ ဖျေံကေုသိက္ခာတုံ ကြက်ရာမ်တိတ်ခရံရ” ရံဝံ ယဝ်ဂုဂရင်ဗွီ ကုခမိဂ်မုဗ်ဒ် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

ခမိဂ် ကလေင်စအာဘာတုံ “ယွံကောန်တုတအ် အဲဒိုက် ဒေဒုင်ရာန်သကိုတ်ကို ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာံရ၊ ဒေဒုင်ပျိုပျိုက်ကို‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာံရ၊ ဟံသုဟ်အစောံ တုဟ်န ဒဂိုန်ဒေတ် ဒေတ်မပြဲရ၊ သွဗ္ဗမပြာကဋ် ဒဒ်မချိုန်ကိုဇြဟတ်သိက္ခာတုံ ဖျေံကေုသိက္ခာတုံ ကြက်ရာမ်တိတ်ခရံရ” ရံဝံ ဂရင်ဗွီ ကုခမိဂ်မုဗ်ဒ်၊ ခမိသဟဓရ်မုဗ်ဒ် ဒေုဗ်တောန်ခမိဂ် အိုတ်ရ၊ ဝေတ်စောန်ထွေးအိုတ်ရ—

“ယွံကောန်တု ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ထေက်ကိုသာယျေန်အောန်အိုတ်ရ၊ ဒဒ်ခိင်ဂိုင် အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂိုင်ဂွင်ရ ရံဝံ ကျက်တြဲတံလင်ရ၊ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် တုပ်သုဟ်ကောံဗွတ်ဇုတ်သက်သက် ဟံဖက်ကိုဖျုန်အိုတ်ရ၊ ဒဒ်ခိင်ဂိုင်အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ်ဂိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂိုင်ဂွင်ရ ရံဝံ ကျက်တြဲတံလင်ရ၊ ကာမဂုဏ် ဂမ္ဘိုင် တုပ်သုဟ်ကောံဖျုန်ကလောံအိုတ်ရ ရံဝံ ကျက်တြဲတံလင်ရ။ ပ။ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် တုပ်သုဟ်ကောံပုတ်မိန်ဩအိုတ်ရ ရံဝံ ကျက်တြဲတံလင်ရ။ ပ။ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် တုပ်သုဟ် ကောံကတိုင်လုပုတ်အိုတ်ရ ရံဝံ ကျက်တြဲတံလင်ရ။ ပ။ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် တုပ်သုဟ်ကောံ လွအ်ညာတ်အိုတ်ရ ရံဝံ ကျက်တြဲတံလင်ရ။ ပ။ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် တုပ်သုဟ်ကောံ ဂြပ်ဂလေံအိုတ်ရ ရံဝံ ကျက်တြဲတံလင်ရ။ ပ။ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် တုပ်သုဟ်ကောံတံဆု မွဲကိုသတ်အိုတ်ရ ရံဝံ ကျက်တြဲတံလင်ရ။ ပ။ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် တုပ်သုဟ်ကောံဒန်အိုတ်ရ ရံဝံ ကျက်တြဲတံလင်ရ။ ပ။ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် တုပ်သုဟ်ကောံဗျဟ်စရင်အိုတ်ရ ရံဝံ ကျက်တြဲ တံလင်ရ။ ပ။ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် တုပ်သုဟ်ကောံကျိပ်ဇြဲအိုတ်ရ၊ ဒဒ်ခိင်ဂိုင်အိုတ်ရ၊ ချောင်စိုတ် ဂိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒုဟ်ဂိုင်ဂွင်ရ ရံဝံ ကျက်တြဲ တံလင်ရ။ တီလပိုင် ဩမ်ပိ လဟိုင် ပွဲသာသနာဒေတ်မပြဲညိ၊ တီလပိုင် သွဗ္ဗမပြာကဋ် ဒဒ်မချိုန်ကိုဇြဟတ်သိက္ခာတုံ ဖျေံကေုသိက္ခာတုံ ဩမ်လွရာမ်တိတ်ခရံညိ” ရံဝံ (ဒေုဗ်တောန်အိုတ်ရ၊ ဝေတ်စောန်ထွေး အိုတ်ရ)။ ခမိဂ် ခမိသဟဓရ်မုဗ်ဒ် ဂပ်ပဒေုဗ်တောန်ရံဝံမုဗ်ဒ် ဂပ်ပဝေတ်စောန်ထွေး ရံဝံမုဗ်ဒ် ကလေင်ဟိုသုး ရံဝံရ “ယွံကောန်တုတအ် ကြက်ပတိတ်ဇြဟတ်ရ၊ ကြက်သွလ္လီပရာရ၊

ကြက်မိပ်လဟိင် (ပွဲဒွေတ်မပြဲ)ရ၊ ယွံကောန်တုတအ် ပွဲကာလလုဟ် အဲဒိုက် သွဗ္ဗမပြာကဉ် ဒဒ်မချီန်ဇြဟတ် ပွဲသိက္ခာပိုဒ်တဲ ဖျေကွေံသိက္ခာတဲ ကြက်ဟုံရာမ်တိတ်ခရ်ရ” ရံပွဲ (ဂရင်ပွဲရ)။

ယွံခမီတအ် သရဲသင်္ဂင်္ဂ် ရပ်ကေတ်သွာ်ကောံခဒ်တဲ တွဲကေတ်တုကောံ ချင်လဲတဲ တို့ဇော်အာ ဂွးတိပွာန် ဌာန်ပြိုင်တပ်ဇွေဟ် (ဒပ်ပွာန်ဂမိုင်ဓါလပါ)ရ၊ သရဲ သင်္ဂင်္ဂ် ပွဲဂွးတိတပ်ဇွေဟ်ပွာန်ဟ် ပတိတ်ဇြဟတ်ရ၊ သုလ္လိပရာရ၊ ကောန်ပွာန်မဲလပါဂမိုင် ထပက်ပန် သရဲသင်္ဂင် မပတိတ်ဇြဟတ် သုလ္လိပရာဟ်အိုတ်ရ၊ (ကောန်ပွာန်သကအ်သော် ဂမိုင်ဟ် နူဂွးတိပွာန်) ရင်တုင်ဏာ သရဲသင်္ဂင်္ဂ် (ဌာန်ဒပ်ပွာန်ဇကုတအ်နွံ)အိုတ်ရ၊ ရင်တုင် ဏာတဲ ပလံင်ဗစိုပ် ဇေရင်ကလောမသဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ကလောမသဂမိုင် လွီလွတ်မြဲမြန် သရဲသင်္ဂင်္ဂ်အိုတ်ရ၊ မင်မဲအိုတ်ရ၊ သရဲသင်္ဂင်္ဂ် ကလောမသဂမိုင် ဂပ်ဝ်လွီလွတ် မြဲမြန်မင်မဲမွဲး ဒွါ်ကကတို ထတ်ယိုတ်ကျင် နူဘဲဝပ် (ယဲ)ဟ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပုဂိုလ်ဝံ တုပ်သွဟ်ကိုသရဲသင်္ဂင်္ဂ် ရံပွဲ အဲသွးရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပုဂိုလ်လှိုဟ် မှုသဘ ရံပွဲရ။ ယွံခမီတအ် ပုဂိုလ်ဝံ ပုဂိုလ်တုပ်သွဟ်ကောံသရဲသင်္ဂင် စတုတ္ထ မနွံပြာကဉ် ပွဲခမီ ဂမိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီဟ် သွန်ဿယ်ကို ကွာန်ကိုဒ် နိဂိုကိုဒ်မွဲမွဲတဲ ပဒတ်ရ၊ ခမီဟ် ပွဲအခိုင်နူဂယး ဗိုက်ပလေပ်သုာတဲ ထွဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်သုာတဲ သိုလလမ် မင်မွဲကာယ သိုလလမ်မင်မွဲပါင် သိုလလမ်မင်မွဲစိုတ်တဲ သိုသတိပြာကဉ် ကွာတ်လဒ် အုပ်လဒ်ခမ်လင်ကူဇြိုဂမိုင်တဲ လုပ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် ကွာန်ကို နိဂိုကိုရ၊ ခမီဟ် ညာတ်ကေတ် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သတ် နကိုမတ်မွဲး မှုအလေံဟုံဂိုင်ကေတ်သဏ္ဌာန်နိမိတ် (မပ္ပညးတြံညးဗြ)ရ၊ မှုအလေံဟုံဂိုင်သမ္ဘိလက်သဏ် (အင်္ဂမပ္ပိုင်တဲ အကာဲအရာမပ္ပဗိုအီ ဗိုဂြိုင်)ရ၊ ယပ်ပဒတ် သိုဟုံသိုလလမ်မင်မွဲစက္ခူဇြိုမွဲး ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမဟုံသိုလလမ်မင်မွဲ စက္ခူဇြို ဓရ်အကုသိုလ်ဂမိုင်မယုတ်သပ် မတွံဂး ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စပ် ‘ဒေါမနဿ’ ပွမဟုံမိပ် စိုတ်ဟ် ဒွေတ်ဗက်ညး(ဟုံသိုလလမ်မင်မွဲ)ဟ်တဲ ပျိုပျိုက်ပြိုက်ပျဲအိုတ်ရ၊ (ဟိုတ်ဟ်ရ ခမီဟ်) ဒွေတ်တုဟ်နသိုလလမ်မင်မွဲ စက္ခူဇြိုရ၊ မင်မွဲစက္ခူဇြိုရ၊ အာစိုပ် ပွမသိုလလမ်မင်မွဲ ပွဲစက္ခူဇြိုရ။ မိင်ကေတ် ‘သဒ္ဓါရီ’ ရမျာင် နကိုကတောပ်မွဲး။ ဆုင်ကေတ် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုအမြာ် နကိုမုဟ်မွဲး။ ကွာန်ကေတ် ‘ရသာရီ’ ရှိသာ နကိုလတတ်မွဲး။ လက်စုက်ကေတ် ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံ နကိုဇကုမွဲး။

တိကေတ် ‘ဓမ္မာရီ’ သတ်နကိုစိုတ်မွဲး မှုအလေံဟုံဂိုင်ကေတ် သဏ္ဌာန်နိမိတ် (မပ္ပညးတြံ ညးဗြ)ရ၊ မှုအလေံဟုံဂိုင်ကေတ်သမ္ဘိလက်သဏ်(အင်္ဂမပ္ပိုင်တဲအကာဲအရာ မပ္ပဗိုအီ ဗိုဂြိုင်)ရ၊ ယပ်ပဒတ် သိုဟုံသိုလလမ်မင်မွဲမနိဇြိုမွဲး ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမဟုံသို လလမ်မင်မွဲမနိဇြို ဓရ်အကုသိုလ်ဂမိုင်မယုတ်သပ်မတွံဂး ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စပ်

‘ဒေါမနဿ’ ပွမဟုံမိဝိတိတံ နေတဗက်ညး(ဟုံသ္မိလလမ်မင်မဲ့)ဂ်တဲ ပျံပျိုက်ပြိုက်ပျဲ အိုတ်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ ခမိဂ်) နေတတုဟ်နသ္မိလလမ်မင်မဲ့ မနိန္ဒီရ၊ မင်မဲ့မနိန္ဒီရ၊ အာစိပ်ပွမ သ္မိလလမ်မင်မဲ့ မနိန္ဒီရ။ ခမိဂ် ကိုပိုန်တဲတဲ ပွဲကြကလေင်ကျင်ဌာန် ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်တဲ သိပ်ဂိုပ်(သုာသတိက်သုာဒိုင်) ဘာမသိုတ်ဇြမတံဂး ကြိပ် သွပ်တံဆု နီ အကြာနီတံ (လဂေါင်စောပ်) ဂိုဟ်ထိုတံ သုသာန် သပိုဟ်ဂြိုဟ် အမဲ့အကး ဂအံဆံက်ရ၊ ခမိ ပြာပ်အာ ကြိပ်ကိုနီ သွပ်တံဆုကိုနီ ဘာမ သိုတ်ဇြကိုနီတဲ တင်ထွဲတဲမွဲး စွပ်တန်လပ် ကေုတပ်တပ်တဲ သိုက်ကတိုန်သတိတုရူကမ္မဌာန်ဂ် ဂဇာ်ရ။ ခမိဂ် ပါကေံ ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲလောက (မတံဂးဥပါဒါနက္ခမသုန်ပြကာ)တဲ။ ပ ။ ခမိဂ် ပါသွးကေံ ဓရ်‘နီဝရဏ’ ကွာတ်လဒီ ဂမိုင်မသုန်ပြကာ မနိဟိုတ်စိုတ်ကိုဒုက် မလေပ်သွမ္ပိုင်ကေံဇြဟတ်ပညာတဲ လုအာ နူကာမဂုဏ်ဂမိုင်တဲဟေင်။ ပ ။ အာစိပ် စတုတ္ထဇျာန်တဲ ပဒတ်ရ။

ခမိဂ် စိုတ်မတန်ကြန်ရံဝံဂ် သအးဇးမွဲး ဗုဒ္ဓင်ဗွင်မွဲး ဟုံမွဲကိုကျိက်လေင်မွဲး စာ်စူး နူကမ္မိကိုဒုက်မွဲး ချိန်ညောန်မွဲး ဗဗွဲကိုတုဟ်နသွမ္မး တန်တံမွဲး အာစိပ်ပွမဟုံချီတေပ်မွဲး တုဟ်နအာသဝက္ခယဉာဏ် မကိုဓရ်အာသဝဂမိုင်အိုတ်အာ ကိုလောပ်ဏာစိုတ်တုရူရ၊ ခမိဂ် “ဣဝံတုန် ဒဒိခိရ” ရံဝံတိကေတ် အတိုင်သုာ်စုတ်ရ။ ပ ။ တုဟ်နကိစ္စမဂ်ဝံ ကိစ္စ ထေက်ဒးသွမ္ပဲသအာင်ဟုံမွဲတဲရ ရံဝံ တိကေတ်ရ။

ယွံခမိတအ် သရဲသင်ဂ် ရပ်ကေတ်သွာ်ကေုာ်ခဒိုင်တဲ တွဲကေတ်တုကေုာ် သေင်လဲတဲ တို့စှေအာ ဂွးတိပျာန် ဌာန်ပြိုင်တပ်စေဟ် (ဒပ်ပျာန်ဂမိုင်ဓါလပါ်)ရ၊ သရဲသင်ဂ် အံင်ဇးကေတ် ဌာန်ဂွးတိတပ်စေဟ်ပျာန်ဂ်တဲ မျှံကိုဂွးတိပျာန် မဂပ်ပံင်အံင်ဇးတဲဂ်နီတဲ သုဟ်ညံင်ရအုပ်ဝပ်တဲ ပဒတ်ပွဲဌာန်ဂွးတိပျာန်ဂ်ဟေင်ကို။ ယွံခမိတအ် ပူဂိုလ်ဝံ တုပ်သုဟ် ကိုသရဲသင်ဂ် ရံဝံ အဲသွးရ၊ ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လျိုက် မျှံသဘ်ရံဝံရ။ ယွံခမိတအ် ပူဂိုလ်ဝံ ပူဂိုလ်တုပ်သုဟ်ကေုာ်သရဲသင်ဂ် ပဉ္စမ မန္တုပြာကဋ် ပွဲခမိဂမိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် ပူဂိုလ်ဂမိုင်မသုန်ဂကူ မတုပ်သုဟ်ကေုာ်သရဲသင်ဂ်ဂမိုင် မသုန်ဂကူဝံ နွံပြာကဋ် ပွဲခမိဂမိုင်အိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဆဌ။

၇။ သုတ်ပဌမအနာဂတဘယ

၇၇။ ယွံခမိတအ် ခမိပဒတ် ပွဲကြိပ် မညာတ်ကေတ် ဘဲအနာဂတ်ဂမိုင် မသုန် ပြကာဝံ ဗွဲမဒးရဲဂ် သွက်ဝံအာစိပ်(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟုံအာစိပ်ဏီ၊ သွက်ဝံကလိဝံ(ဇျာန်မဂ် ဖိုလ်)မဟုံကလိဝံဏီ၊ သွက်ဝံသွဇ္ဇောင်မတ် (နိဗ္ဗာန်) မဟုံသွဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ ဟုံဝိဝိင် ဟိုတ်မာ်နကိုလ္လီမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲသကာတ်မြဟ် မျှံကိုစိုတ်မမလးဏာကို(နိဗ္ဗာန်)ဂ်နီတဲ တုဟ်နပဒတ်ဂ် ဗဗွဲဟေင်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမီ ပဒတ်ပွဲဂြိုပ်ဂှ် ဗ္ဗာရဏာ ရံဝံရ “ပွဲအခိုင်လုဟ် အဲညးမွဲခပ် ပဒတ်ပွဲဂြိုပ်ရ၊ အဲ မပဒတ်ပွဲဂြိုပ် ညးမွဲခပ်ဂှ် ဖြုံလောင် ဒွံရ (ခံက်)ရ၊ အယံလောင် စတ်ရ၊ ဂီလောင် ကိတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဖြုံဂီအယံဂမၠိုင် ကိတ်ဂှ် ဒွံပွဲမဒးပကာဂစိုတ် ကုအဲရ၊ ဖြုံဂီအယံဂမၠိုင် ကိတ်ဂှ် ဒွံအန္တရာယ် ကုအဲရ၊ ပွဲအခိုင်လုဟ် သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟုံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟုံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟုံသွဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ အဲ ကြက်ပတိတ် ဖြဟတ်လွီုပရာရ” ရံဝံ (ဗ္ဗာရဏာရ)။ ယွံခမီတအ် ခမီ ပဒတ်ပွဲဂြိုပ် ညာတ်ကေတ် ဘဲ အနာဂတ် ပဌမဝံ ဗွဲမဒးရဲဂှ် သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟုံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံ ကလိဂွံ(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟုံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟုံသွဇ္ဇောင်မတ်ဏီ ဟုံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲး နကိုလွီုမပတိတ်ဖြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မှုကိုစိုတ်မဗလးဏာကို (နိဗ္ဗာန်)ဂှ်ဒ်တဲ တုဟ်နပဒတ်ဂှ် ဗဗွဲဟောင်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီပဒတ် ပွဲဂြိုပ်ဂှ် ဗ္ဗာရဏာ ရံဝံရ “ပွဲအခိုင်လုဟ် အဲ ညးမွဲခပ် ပဒတ်ပွဲဂြိုပ်ရ၊ အဲ မပဒတ်ပွဲဂြိုပ်ညးမွဲခပ်ဂှ် ကလိတ်ကဆေဝ်တဲလောင် ဒတုံစှော်ရ (လောတ်စှော်ရ)၊ စူမစလပ်တဲလောင် ပုန်ဂတးကုအဲရ၊ ကွင်ကွတ်လောင် လိုလ်ကုအဲရ၊ သေဟ်လောင် လိုလ်ကုအဲရ၊ ကျာစုန်သော်လောင် ရေက်ဏာကုအဲရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ ဒွံပွဲမ ဒးပကာဂစိုတ် ကုအဲရ၊ (မပ္ပပ္ပမကလိတ်ကဆေဝ်တဲ လောတ်စှော်)ဂှ် ဒွံအန္တရာယ်ကုအဲရ၊ ပွဲအခိုင်လုဟ် သွက်ဂွံအာစိုပ် (ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟုံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟုံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟုံသွဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ အဲ ကြက်ပတိတ် ဖြဟတ်လွီုပရာရ” ရံဝံ (ဗ္ဗာရဏာရ)။ ယွံခမီတအ် ခမီ ပဒတ်ပွဲဂြိုပ် ညာတ်ကေတ် ဘဲအနာဂတ် ဒုတိယဝံ ဗွဲမဒးရဲဂှ် သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟုံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံ ကလိဂွံ(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟုံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟုံသွဇ္ဇောင် မတ်ဏီ၊ ဟုံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲး နကိုလွီုမပတိတ်ဖြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မှုကိုစိုတ်မဗလး ဏာကို(နိဗ္ဗာန်)ဂှ်ဒ်တဲ တုဟ်နပဒတ်ဂှ် ဗဗွဲဟောင်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီ ပဒတ်ပွဲဂြိုပ်ဂှ် ဗ္ဗာရဏာ ရံဝံရ “ပွဲအခိုင်လုဟ် အဲ ညးမွဲခပ် ပဒတ်ပွဲဂြိုပ်ရ၊ အဲ မပဒတ် ပွဲဂြိုပ်ညးမွဲခပ်ဂှ် ဆိုထဗကောံသတ်ဒမြိုဟ်ဂမၠိုင်ရ၊ ဆိုထဗကောံဇာဒိသိုင်ကို ကောံကွကို ကောံပြန်ကို ကောံကွီကို ကောံဒိုဟ်ဒးကိုရ၊ သတ်ဒမြိုဟ်ဂမၠိုင် ဂစိုတ်ကွဲအဲအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ အဲဒးပကာဂစိုတ်ရ၊ ဘဲသတ်ဒမြိုဟ်ဂှ် ဒွံအန္တရာယ်ကုအဲရ၊ ပွဲအခိုင်လုဟ် သွက်ဂွံအာစိုပ် (ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟုံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံ ကလိဂွံ(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟုံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟုံသွဇ္ဇောင် မတ်ဏီ၊အဲ ကြက်ပတိတ်ဖြဟတ်လွီုပရာရ” ရံဝံ (ဗ္ဗာရဏာရ)။ ယွံခမီတအ် ခမီ ပဒတ် ပွဲဂြိုပ် ညာတ်ကေတ်ဘဲအနာဂတ် တတိယဝံ ဗွဲမဒးရဲဂှ် သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟုံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟုံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇ္ဇောင်မတ်

(နိဗ္ဗာန်) မဟဂ္ဂံသုဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ ဟံဝိဝိင်ဟိတ်မာဲ နက္ခိလ္လိမပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မျှံကုစိတ်မလးဏာကု(နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ တွဟ်နပဒတ်ဂ် ဗဗွဲဟောင်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီ ပဒတ်ပွဲဂြိုပ်ဂ် ဗွာရဏာ ရဲဝှံရ “ပွဲအခိုင်လုဟ် အဲညးမွဲခပ် ပဒတ်ပွဲဂြိုပ်ရ၊ အဲ မပဒတ်ပွဲဂြိုပ် ညးမွဲခပ်ဂ် ဆိုထပ ကောံဆုမ်ဒးကောံမ္ဗိုဟ် ပရမ်ဂမ္တိုင် မဒ်မကလိလောန်လပ်ဒုဟ်တဲကို မဒ်မဟွံကလိလောန်လပ်ဒုဟ်ဏီကိုရ၊ မ္ဗိုဟ်ပရမ်ဂမ္တိုင် ဂစိတ်ကောံအဲအိုတ်ရ၊ ဟိတ်ဂ်ရ ဒ်ပွမဒးပကာဂစိတ် ကုအဲရ၊ ဘဲမ္ဗိုဟ်ပရမ်ဂ် ဒ်အန္တရာယ်ကုအဲရ၊ ပွဲအခိုင်လုဟ် သွက်ဂွံအာစိုပ် (ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟွံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ (ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟွံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောင်မတ် (နိဗ္ဗာန်) မဟဂ္ဂံသုဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ အဲ ကြက်ပတိတ်ဗြဟတ် လ္လိပရာရ” ရဲဝှံ (ဗွာရဏာရ)။ ယွံခမီတအ် ခမီ ပဒတ်ပွဲဂြိုပ် ညှာတ်ကောတ်ဘဲအနာဂတ် စတုတ္ထဝှံ ဗွဲဒးရဲဂ် သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟွံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟွံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟဂ္ဂံသုဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ ဟံဝိဝိင်ဟိတ်မာဲ နက္ခိလ္လိမပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မျှံကုစိတ်မလးဏာကု(နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ တွဟ်နပဒတ်ဂ် ဗဗွဲဟောင်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီ ပဒတ်ပွဲဂြိုပ်ဂ် ဗွာရဏာ ရဲဝှံရ “ပွဲအခိုင်လုဟ် အဲညးမွဲခပ် ပဒတ်ပွဲဂြိုပ်ရ၊ လကိုဟ်ဂမ္တိုင် မကြံကြသအိုသအာ် နွံပွဲဂြိုပ်အိုတ်ရ၊ လကိုဟ်ဂမ္တိုင် ဂစိတ်ကောံအဲအိုတ်ရ၊ ဟိတ်နူဘဲလကိုဟ်ဂ် ဒ်ပွမပကာဂစိတ်ကုအဲရ၊ ဘဲလကိုဟ်ဂ် ဒ်အန္တရာယ်ကုအဲရ၊ ပွဲအခိုင်လုဟ် သွက်ဂွံအာစိုပ် (ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟွံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ (ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟွံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟဂ္ဂံသုဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ အဲ ကြက်ပတိတ်ဗြဟတ်လ္လိပရာရ” ရဲဝှံ (ဗွာရဏာရ)။ ယွံခမီတအ် ခမီ ပဒတ်ပွဲဂြိုပ် ညှာတ်ကောတ်ဘဲအနာဂတ် ပဉ္စမဝှံ ဗွဲဒးရဲဂ် သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟွံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟွံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟဂ္ဂံသုဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ ဟံဝိဝိင်ဟိတ်မာဲ နက္ခိလ္လိမပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မျှံကုစိတ် မလးဏာကု(နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ တွဟ်နပဒတ်ဂ် ဗဗွဲဟောင်ရ ရဲဝှံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဒုတိယအနာဂတဘယ

၇၈။ ယွံခမီတအ် ခမီ မညှာတ်ကောတ် ဘဲအနာဂတ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝှံ ဗွဲဒးရဲဂ် သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟွံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ(ဇျာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟွံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟဂ္ဂံသုဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ ဟံဝိဝိင်ဟိတ်မာဲ နက္ခိ

လွှဲမပတ်တိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မျံက်စိုတ်မဂပ်ပလးဏာကို(နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ တုဟ်န ပဒတ်ဂ် ဗဗွဲဟောင်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယုံခမီတအ် ဗွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ဗွာရဏာ ရဲဝံရ “ပွဲအခိုင်လုဟ် အဲတုန် အဝယ်ဗျောက်သွတ်စတ်တကတ်တဲ မျံက်သော်ကျိပ် လမွဲက်ဏီရ၊ ချိုက်ပင်တကောံအဝယ်ခိုဟ် မဒ်အဝယ်ပဌမဏီရ၊ အခိုင် ‘ဇရာ’ ပွမဗျူ ထိုမြိဒွဲဒးဇကုဝံ ကြက်ဒ်ကျင်ရ၊ ‘ဇရာ’ ပွမဗျူ ပျိုပျိုက်ဂ်ဒ်တဲ ညးဗျိုက် သွက်ဂွံသွပုင်စိုတ် ဒွေံဗတောန်ကျက်ဂမ္တိုင် ဟံလောဲသွာရ၊ သွက်ဂွံသိပ်ဂိုပ် ဘာဂြိုပ်ဂမ္တိုင် မဒ်တူင်မုဟ် ဟံလောဲသွာရ၊ သဘဓရ် ပွမဗျူ မဟဂပ်ပံနွဲပိုက် ဟဂပ်ပံသျိုက်မျိုက် ဟဂပ်ပံဒးဂွပ်ဂ် ကိုပ်ကွာ ဟံကျင်စိုပ်ဇရောင်အဲဏီ၊ သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်)မဟံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ (ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇနောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟံသွဇနောင်မတ်ဏီ၊ လုဟ်ပြဟ်ပြဟ်ဏာအ်ဟောင် အဲ ကြက်ပတ်တိတ်ဇြဟတ်လွှဲပရာရ၊ အဲ ချိုက်ပင်တကောံ ခရ်(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်)ဂ်မွဲး စိုန်ဗျူလောင် ကြက်ဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုခ်ရ” ရဲဝံ (ဗွာရဏာရ)။

ယုံခမီတအ် ခမီ မညာတ်ကေတ် ဘဲအနာဂတ်ပဌမဝံ ဗွဲမဒးရဲဂ် သွက်ဂွံ အာစိုပ်(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ (ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇနောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟံသွဇနောင်မတ်ဏီ၊ ဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲး နကိုလွှဲ မပတ်တိတ် ဇြဟတ်ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မျံက်စိုတ်မဂပ်ပလးဏာကို(နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ တုဟ်နပဒတ်ဂ် ဗဗွဲဟောင်ရ။

ယုံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန်— ခမီဂ် ဗွာရဏာ ရဲဝံရ “ပွဲအခိုင်လုဟ် အဲ ဟံမွဲကို ယဲရ၊ ဟံမွဲကိုဒဒိုခ်ရ၊ ချိုက်ပင်တကောံပုတ်ဂွံ မလောင်ကိုစု လုတ်လဲသုဟ်သုန် ဟံဂံက်လောန် ဟံဂမ္တိုင်လောန် ဒ်တဲလဒေါပ်တဲ မဒင်စရင် သွက်ဂွံဇနောင်ပုင်ကမ္မဋ္ဌာန်ရ၊ အခိုင် ‘ဗျာဓိ’ ပွမယဲ ထိုမြိဒွဲဒးဇကုဝံ ကြက်ဒ်ကျင်ရ၊ ‘ဗျာဓိ’ ပွမယဲ ပျိုပျိုက်ဂ်ဒ်တဲ ညးယဲဂ် သွက်ဂွံသွပုင်စိုတ် ဒွေံဗတောန်ကျက်ဂမ္တိုင် ဟံလောဲသွာရ၊ သွက်ဂွံသိပ်ဂိုပ် ဘာဂြိုပ်ဂမ္တိုင် မဒ်တူင်မုဟ် ဟံလောဲသွာရ၊ သဘဓရ်ပွမယဲ မဟဂပ်ပံနွဲပိုက် ဟဂပ်ပံသျိုက်မျိုက် ဟဂပ်ပံ ဒးဂွပ်ဂ် ကိုပ်ကွာဟံကျင်စိုပ် ဇရောင်အဲဏီ၊ သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်)မဟံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇနောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟံသွဇနောင်မတ်ဏီ၊ လုဟ်ပြဟ်ပြဟ်ဏာအ်ဟောင် အဲ ကြက်ပတ်တိတ်ဇြဟတ်လွှဲပရာရ၊ အဲ ချိုက်ပင် တကောံခရ် (ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်)ဂ်မွဲး စိုန်ယဲလောင် ကြက်ဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုခ်ရ” ရဲဝံ (ဗွာရဏာရ)။ ယုံခမီတအ် ခမီ မညာတ်ကေတ် ဘဲအနာဂတ်ဒုတိယဝံ ဗွဲမဒးရဲဂ် သွက်ဂွံအာစိုပ် (ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇနောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟံသွဇနောင်မတ်ဏီ၊ ဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲး နကိုလွှဲမပတ်တိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မျံက်စိုတ်မဂပ်ပလးဏာကို(နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ တုဟ်နပဒတ်ဂ် ဗဗွဲဟောင်ရ။

ယုံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန်— ခမီဂံ ဗွာရဏာ ရံဝံရ “အခိင်လုဟ်ဂံ ဖဲသအီရ၊
 ဪခိင်လုဟ်ရ၊ ကလိဂံပိဏ္ဍပါတ်လောဲသွာရ၊ နမမိန်ကောတ်ပပေင်တဲ ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်
 သွက်ဂွံယိုပ်ယာပ်လောဲသွာရ၊ အခိင်ဒ်ကောပ်ကောပ်ဗျို ဪခိင်လုဟ်တဲ ကလိဂံ
 ပိဏ္ဍပါတ်ဝါတ် နမမိန်ကောတ်ပပေင်တဲ ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် သွက်ဂွံယိုပ်ယာပ် ဟံလောဲသွာရ
 ကြက်ဒ်ကွဲရ၊ ပွဲအခိင်ဒ်ကောပ်ကောပ်ဗျိုတုန် မွဲဟ်ဂမ္တိုင် ပြင်အာဌာန်ဖဲသအီအိုတ်ရ၊
 ဒးပဒတ်ကောံ သကအိပွင်ဂမ္တိုင်ပွဲဌာန်ဂံရ၊ ဒးပဒတ် တွန်ထွေဲဒ်ရ၊ ပွမဒးပဒတ်ကောံ
 သကအိပွင် ပွမဒးပဒတ်တွန်ထွေဲဒ်ရ ဒ်ကွဲမ္တိုင် သွက်ဂွံသွပုပ္တိုတ် ဒွေံပတောန်ကျိ
 ဂမ္တိုင်ဟံလောဲသွာရ၊ သွက်ဂွံသိပ်ဂံ ဘာဂြိုပ်ဂမ္တိုင် မဒ်တုင်မုဟ် ဟံလောဲသွာရ၊
 သဘ(ပွမဒ်ကောပ်ကောပ်ဗျို) မဟဂပ်ဝံပွဲဂံ ဟဂပ်ဝံသျှိုက်မ္တိုင် ဟဂပ်ဝံဒးဂွံဂံ ကိုပ်ကွာ
 ဟံကွဲဒ်စိုပ်ဇေင်အဲဏီ သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇုန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂံ
 (ဇုန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံကလိဂံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇောပ်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟံသွဇောပ်မတ်ဏီ၊
 လုဟ်ပြဟ်ပြဟ်ဏအံဟေင် အဲ ကြက်ပတိတ်ဇုဟတ်လွီပရာရ၊ အဲ ချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်
 (ဇုန်မဂ်ဖိုလ်)ဂံမ္တိုင် ပွဲအခိင်ဒ်ကောပ်ကောပ်ဗျိုလေပ် ကြက်ဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုခ်ရ” ရံဝံ
 (ဗွာရဏာရ)။ ယုံခမီတအံ ခမီ မညာတ်ကောတ် ဘဲအနာဂတ်တတိယဝံ ဗွဲမဒးရဲဂံ
 သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇုန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂံ(ဇုန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံကလိဂံဏီ၊
 သွက်ဂွံသွဇောပ်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟံသွဇောပ်မတ်ဏီ၊ ဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲ နကိုလွီမပတိတ်
 ဇုဟတ်ဗွဲသကာတ်မြဟ် မွဲကိုစိုတ်မဂပ်ဝံဗလးဏာကို(နိဗ္ဗာန်)ဂံဒ်တဲ တုဟ်နပဒတ်ဂံ
 ဗွဲဟေင်ရ။

ယုံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန်— ခမီဂံ ဗွာရဏာ ရံဝံရ “ပွဲအခိင်လုဟ် မွဲဟ်ဂမ္တိုင်
 ညီသာသုဟ်သုန်အိုတ်ရ၊ အိုတ်တိုဟ်အိုတ်ရ၊ ဟံမွဲကိုပွမကယျာန်ဝေါတ်သေက်ဇို
 အိုတ်တဲ ဒ်တသုဟ်ညင်ရဲ ညှတ်တဲကောံညှတ်ရဲအိုတ်ရ၊ သေင်ရင်နကိုမတ်ဂမ္တိုင် မသျှိုက်ဆာန်
 ရင်သကအိတဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ အခိင်ဒ်ပရိုက်ဘဲ ကမ္တတ်ဒမ္တိုင်ဂံဒ်တဲ ညးပဒတ်ဇးပိုဒ်
 ဂမ္တိုင် တိုန်ချိုက်ကောတ်ယာန်ကွီရထာဂမ္တိုင်တဲ ဒးဂြိုပ်အာကျင်အိုတ်ဂံ ကြက်ဒ်ကွဲရ၊
 ဘဲဒ်ကွဲမ္တိုင် မွဲဟ်ဂမ္တိုင် ပြင်အာဌာန်စိုတ်ဩဟ်အိုတ်ရ၊ ဒးပဒတ် ကောံသကအိပွင်ဂမ္တိုင်
 ပွဲဌာန်ဂံရ၊ ဒးပဒတ်တွန်ထွေဲဒ်ရ၊ ပွမဒးပဒတ် ကောံသကအိပွင်ဂမ္တိုင် ပွမဒးပဒတ်
 တွန်ထွေဲဒ်ရဲဒ်ကွဲမ္တိုင် သွက်ဂွံသွပုပ္တိုတ် ဒွေံပတောန်ကျိဂမ္တိုင် ဟံလောဲသွာရ၊ သွက်ဂွံ
 သိပ်ဂံ ဘာဂြိုပ်ဂမ္တိုင်မဒ်တုင်မုဟ် ဟံသွာလောဲရ၊ သဘခရ်(ပွမချင်ကွာန်ရသံင်) မဟ
 ဂပ်ဝံပွဲဂံ ဟဂပ်ဝံသျှိုက်မ္တိုင် ဟဂပ်ဝံပွဲဂံ ကိုပ်ကွာဟံကွဲဒ်စိုပ် ဇေင်အဲဏီ သွက်ဂွံ
 အာစိုပ်(ဇုန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂံ(ဇုန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံကလိဂံဏီ၊
 သွက်ဂွံသွဇောပ်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟံသွဇောပ်မတ်ဏီ၊ လုဟ်ပြဟ်ပြဟ်ဏအံဟေင် အဲကြက်
 ပတိတ်ဇုဟတ်လွီပရာရ၊ အဲ ချိုက်ပေင်တဲ ကောံခရ်(ဇုန်မဂ်ဖိုလ်)ဂံမ္တိုင် စိုန်ဘဲရသံင်
 ဒ်ကွဲလေပ် ကြက်ဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုခ်ရ” ရံဝံ (ဗွာရဏာရ)။ ယုံခမီတအံ ခမီ မညာတ်

ကေတ်ဘဲအနာဂတ် စတုတ္ထဝံ ဗွဲမဒးရဲးဂ် သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံ့အာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံ့ကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇ္ဇောင်မတ် (နိဗ္ဗာန်) မဟံ့သွဇ္ဇောင်မတ်ဏီ ၊ ဟံ့ဝိဝိင်ဟိုတ်မဲး နကိုလ္လီမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မှုကိုစိုတ်မဂပ်ပ်ဗလးဏာကို(နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ တုဟ်နပဒတ်ဂ် ဗဗွဲဟောင်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် — ခမီဂ် ဗွာရဏာ ရဲဝံရ “ပွဲအခိုင်လုဟ်တုန် သင်ညီသာသုဟ်သုန်ရ၊ မှုကိုပွမအိုဟ်တုဟ်စိုတ်ဂ်ဒ်တဲ သိုဟံ့မွဲကို ပွမကယျာန်ခဝါတ် သေက်ဇို ထွေးပါတ်မုက်မွဲစွဲတဲ ပဒတ်ဗွဲတသိုခ်ရ၊ အခိုင်သင်ပါဒကး ကြက်ဒ်ကွဲရ၊ သင်ပါဒကးမွဲး သွက်ဂွံသွဗျုတ်စိုတ် ဒေဝံဗတောန်ကျက်ဂမ္တိုင် ဟံ့လေဝဲသွာရ၊ သွက်ဂွံသိပ်ဂိုပ် ဘာကြိုပ်ဂမ္တိုင်မဒ်တုင်မုဟ် ဟံ့လေဝဲသွာရ၊ သဘ်ခရ်(ပွမသင်ပါဒကး) မဟဂပ်ပ်နွံပွပ် ဟဂပ်ပ်သျှိုက်မျိုက် ဟဂပ်ပ်ဒးဂွပ်ဂ် ကိုပ်ကွာဟံ့ကွဲင်စိုပ်ဇေရင်အဲဏီ သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံ့အာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံ့ကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟံ့သွဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ လုဟ်ပြဟ်ပြဟ်ဏာအ်ဟောင် အဲ ကြက်ပတိတ်ဇြဟတ်လ္လီပရာရ၊ အဲချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်)ဂ်မွဲး စိုန်သင်ပါဒကးလေဝ် ကြက်ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ်ရ” ရဲဝံ (ဗွာရဏာရ)။ ယွံခမီတအ် ခမီ မညာတ်ကေတ် ဘဲအနာဂတ်ပဉ္စမဝံ ဗွဲမဒးရဲးဂ် သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံ့အာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံ့ကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟံ့သွဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ ဟံ့ဝိဝိင်ဟိုတ်မဲး နကိုလ္လီမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မှုကိုစိုတ်မဂပ်ပ်ဗလးဏာကို(နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ တုဟ်နပဒတ်ဂ် ဗဗွဲဟောင်ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီ မညာတ်ကေတ် ဘဲအနာဂတ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဗွဲမဒးရဲးဂ် သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံ့အာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ(ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်)မဟံ့ကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟံ့သွဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ ဟံ့ဝိဝိင်ဟိုတ်မဲး နကိုလ္လီမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မှုကိုစိုတ်မဂပ်ပ်ဗလးဏာကို(နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ တုဟ်နပဒတ်ဂ် ဗဗွဲဟောင်ရ ရဲဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်တတိယအနာဂတဘယ

၇၉။ ယွံခမီတအ် ဘဲအနာဂတ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ အခိုင်လုဟ် ဟံ့ကတိုန်အိုတ်ဏီရ၊ ပွဲအခိုင်ကြံ ကြက်ကတိုန်အိုတ်ရ၊ ဘဲဂမ္တိုင် မွဲးတအ်ဒးတိလပ်အိုတ်ရ၊ တီတဲလေဝ်ဒးပတိတ်ဇြဟတ် သွက်ဂွံပါကောံဘဲဂမ္တိုင်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲကာလအနာဂတ် ခမီဂမၠိုင် ကြက်ဒ်ညးဟွံဇော်ပွပ်ဇော ညးဟွံဇော်ပွပ်သီလ ညးဟွံဇော်ပွပ်သမာဓိစိုတ် ညးဟွံဇော်ပွပ် ပညာဂမၠိုင်အိုတ်ရ။ ခမီဂမၠိုင်ဂှ် (ဇောဇောဂမၠိုင်ဂှ်) သိုက်ဒ်ဒိတ်ဟွံဇော်ပွပ်ဇော ဟွံဇော်ပွပ်သီလ ဟွံဇော်ပွပ်သမာဓိစိုတ် ဟွံဇော်ပွပ်ပညာအိုတ်ဂှ် သုဥပဇ္ဈာယ်တုဲ ကြက်သွက်ပယျင် ညးသအာင်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ။ အာစာဂမၠိုင် (သုဥပဇ္ဈာယ်တုဲ မသွက်ပယျင်)ဂှ်လေပ် ကြက်သွက် ရထတုက်နပွမဒွေံဗတောန် ပွဲသီလမပြလောန် စိုတ်မပြလောန် ပညာမပြလောန် ဟွံသေင်အိုတ်ရ။ ခမီ ကွဲးဂမၠိုင် (မသွက်ပယျင် ဇေရင်အာစာဂမၠိုင် ရဲဝံ)ဂှ်လေပ် ကြက်ဒ် ညးဟွံဇော်ပွပ်ဇော ညးဟွံဇော်ပွပ်သီလ ညးဟွံဇော်ပွပ်စိုတ် ညးဟွံဇော်ပွပ်ပညာဂမၠိုင် အိုတ်ရ။ ခမီဂမၠိုင် ညးမဒ်ကွဲးဂှ် (ဇောဇောဂမၠိုင်ဂှ်) သိုက်ဒ်ဒိတ် ညးဟွံဇော်ပွပ်ဇော ညးဟွံဇော် ပွပ်သီလ ညးဟွံဇော်ပွပ်စိုတ် ညးဟွံဇော်ပွပ်ပညာအိုတ်ဂှ် သုဥပဇ္ဈာယ်တုဲ ကြက်သွက်ပယျင် ညးသအာင်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ။ ခမီဂမၠိုင်ဂှ်လေပ် ကြက်သွက်ရထ တုက်နပွမဒွေံဗတောန် ပွဲသီလမပြလောန် စိုတ်မပြလောန် ပညာမပြလောန် ဟွံသေင်အိုတ်ရ။ ခမီကွဲးဂမၠိုင်ဂှ်လေပ် ကြက်ဒ်ညးဇော်ပွပ်ဇော ညးဟွံဇော်ပွပ်သီလ ညးဟွံဇော်ပွပ်စိုတ် ညးဟွံဇော်ပွပ်ပညာ ဂမၠိုင်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟေင် ဟိုတ်နူဓရ်လီလ်ဂှ်ရ ဝိနယ်လီလ်ရ။ ဟိုတ်နူဝိနယ် လီလ်ဂှ်ရ ဓရ်လီလ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဘဲအနာဂတ်ပဌမဝံ အခိုင်လုဟ် ဟွံကတိန်ဏီရ။ ပွဲအခိုင်ကြံ ကြက်ကတိန်ရ။ ဘဲဂှ် မူးတအ် ဒးတိလပ်ရ။ တီတုဲလေပ် ဒးပတိတ်ဇြဟတ် သွက်ဝံပိက္ခေံ ဘဲဂှ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန်— ပွဲကာလအနာဂတ် ခမီဂမၠိုင် ကြက်ဒ်ညးဟွံဇော်ပွပ် ဇော ညးဟွံဇော်ပွပ်သီလ ညးဟွံဇော်ပွပ်စိုတ် ညးဟွံဇော်ပွပ်ပညာဂမၠိုင်အိုတ်ရ။ ခမီဂမၠိုင်ဂှ် (ဇောဇောဂမၠိုင်ဂှ်) သိုက်ဒ်ဒိတ် ဟွံဇော်ပွပ်ဇော ဟွံဇော်ပွပ်သီလ ဟွံဇော်ပွပ်စိုတ် ဟွံဇော်ပွပ် ပညာအိုတ်ဂှ် ကြက်ကိုန်ဿယ ကုညးသအာင်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ။ အာစာဂမၠိုင် (ညးသွ အာစာနိဿယ)ဂှ်လေပ် ကြက်သွက်ရထ တုက်နပွမဒွေံဗတောန် ပွဲသီလမပြလောန် စိုတ်မပြလောန် ပညာမပြလောန်ဟွံသေင်အိုတ်ရ။ ကွဲးဂမၠိုင် (မဂိုင်ကေတ်နိဿယ ဇေရင်အာစာဂမၠိုင်ရဲဝံ)ဂှ်လေပ် ကြက်ဒ်ညးဟွံဇော်ပွပ်ဇော ညးဟွံဇော်ပွပ်သီလ ညးဟွံ ဇော်ပွပ်စိုတ် ညးဟွံဇော်ပွပ်ပညာဂမၠိုင်အိုတ်ရ။ ခမီဂမၠိုင်ဂှ် (ဇောဇောဂမၠိုင်ဂှ်) သိုက်ဒ်ဒိတ် ညးဟွံဇော်ပွပ်ဇော ညးဟွံဇော်ပွပ်သီလ ညးဟွံဇော်ပွပ်စိုတ် ညးဟွံဇော်ပွပ်ပညာအိုတ်ဂှ် ကြက်ကိုန်ဿယ ကိုညးသအာင်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ။ ခမီဂမၠိုင်ဂှ်လေပ် ကြက်သွက်ရထ တုက်န ပွမဒွေံဗတောန် ပွဲသီလမပြလောန် စိုတ်မပြလောန် ပညာမပြလောန်ဟွံသေင်အိုတ်ရ။ ခမီကွဲးဂမၠိုင်ဂှ်လေပ် ကြက်ဒ်ညးဟွံဇော်ပွပ်ဇော ညးဟွံဇော်ပွပ်သီလ ညးဟွံဇော်ပွပ်စိုတ် ညးဟွံဇော်ပွပ်ပညာဂမၠိုင်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟေင် ဟိုတ်နူဓရ်လီလ်ဂှ်ရ ဝိနယ် လီလ်ရ။ ဟိုတ်နူဝိနယ်လီလ်ဂှ်ရ ဓရ်လီလ်ရ။

ယွံခမိတအံ ဘဲအနာဂတ်ဒုတိယဝံ အခင်လျှာဟ် ဟံကတိုဒ်ဏီရ၊ ပွဲအခင်ကြံ ကြက်ကတိုဒ်ရ၊ ဘဲဂ် မူးတအံ ဒးတိလဝ်ရ၊ တီတုလေဝ် ဒးပတိတ်ဇြဟတ် သွက်ဝံပါကျေဘဲဂ်ရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန်— ပွဲကာလအနာဂတ် ခမိဂမိုင် ကြက်ဒ်ညးဟံဇှော်ပွပ်ဇကု ညးဟံဇှော်ပွပ်သီလ ညးဟံဇှော်ပွပ်စိုတ် ညးဟံဇှော်ပွပ်ပညာဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ခမိဂမိုင် (ဇကုဇကုဂမိုင်ဂ်) သိုက်ဒ်တ ဟံဇှော်ပွပ်ဇကု ဟံဇှော်ပွပ်သီလ ဟံဇှော်ပွပ်စိုတ် ဟံဇှော်ပွပ်ပညာအိုတ်ဂ် သိုဟိုတွံတ အဘိဓမ္မကထာ(မပ္ပံသီလ) ကောံဝေဒလ္လကထာအိုတ်ဂ် တို့လုပ်အာရေအကုသိုလ် မကိုလမွဲဂ်ဂမိုင်ဂ်ဒ်တု ကြက်တိကေတ်မာန်ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအံ ရဲဝံဟေင် ဟိုတ်နူဓရ်လိုလ်ဂ်ရ၊ ဝိနယ်လိုလ်ရ၊ ဟိုတ်နူဝိနယ်လိုလ်ဂ်ရ ဓရ်လိုလ်ရ။ ယွံခမိတအံ ဘဲအနာဂတ်တတိယဝံ အခင်လျှာဟ် ဟံကတိုဒ်ဏီရ၊ ပွဲအခင်ကြံ ကြက်ကတိုဒ်ရ၊ ဘဲဂ် မူးတအံ ဒးတိလဝ်ရ၊ တီတုလေဝ် ဒးပတိတ်ဇြဟတ် သွက်ဝံပါကျေဘဲဂ်ရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန်— ပွဲကာလအနာဂတ် ခမိဂမိုင် ကြက်ဒ်ညးဟံဇှော်ပွပ်ဇကု ညးဟံဇှော်ပွပ်သီလ ညးဟံဇှော်ပွပ်စိုတ် ညးဟံဇှော်ပွပ်ပညာဂမိုင်အိုတ်ရ။ ခမိဂမိုင်ဂ် (ဇကုဇကုဂမိုင်ဂ်) သိုက်ဒ်တ ညးဟံဇှော်ပွပ်ဇကု ညးဟံဇှော်ပွပ်သီလ ညးဟံဇှော်ပွပ်စိုတ် ညးဟံဇှော်ပွပ်ပညာအိုတ်ဂ် ဂပ်ပဟိုတွံတ ဓရ်သုတ်ဂမိုင် ကျက်တြမဂပ်ပဟိုတွံ မဖြိုဟ်နက် မှုက်အရထမဖြိုဟ်နက် ဒ်ဟိုတ်တိတ်ဗူးနူလောကတု မစိုန်သကိုကျောံပွမလှသုန်တြံ (နူသတ္တ)ဂ်အိုတ်မူး ကြက်ကလင်ကေတ် ဗွဲမဒးရး ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ ကြက်ထံင်လဝ် ကတောပ်ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ ကြက်ကိုကတိုဒ်စိုတ် မမိက်တိကျိဟ် ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ပကတ်ဗတောန် ဂပ်ပလုတ်ဂြိုင်ကိုဝါ ဓရ်သုတ်ဂမိုင်ဂ်ရ ရဲဝံ ကြက်သမ္ဘိကေတ် ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ပဟိုတွံတ ပါဠိသုတ်ဂမိုင် အာစာကဗျဂမိုင်ဂပ်ပသွအိုတ်တု မဒ်ဂြပ် အာစာကဗျဂမိုင် မှုက်အက္ခရ်သဒ္ဒါ ပိုဒ်ဗျဉ်မစိစောန်တု ဒ်မူးသာသနာအိုတ်တု ကွး(အာစာမူးသာသနာဂမိုင်)မတွံဂ်အိုတ်မူး ကြက်ကလင်ကေတ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ။ ကြက်ထံင်လဝ်ကတောပ်အိုတ်ရ၊ ကြက်ကိုကတိုဒ်စိုတ် မတိကျိဟ်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ပကတ်ဗတောန် ဂပ်ပလုတ်ဂြိုင်ကိုဝါ ဓရ်သုတ်ဂမိုင်ဂ်ရ ရဲဝံ ကြက်သမ္ဘိကေတ်အိုတ်ရ။ ယွံခမိတအံ ရဲဝံဟေင် ဟိုတ်နူဓရ်လိုလ်ဂ်ရ၊ ဝိနယ်လိုလ်ရ၊ ဟိုတ်နူဝိနယ်လိုလ်ဂ်ရ ဓရ်လိုလ်ရ။ ယွံခမိတအံ ဘဲ အနာဂတ်စတုတ္ထဝံ အခင်လျှာဟ် ဟံကတိုဒ်ဏီရ၊ ပွဲအခင်ကြံ ကြက်ကတိုဒ်ရ၊ ဘဲဂ် မူးတအံ ဒးတိလဝ်ရ၊ တီတုလေဝ် ဒးပတိတ်ဇြဟတ် သွက်ဝံပါကျေဘဲဂ်ရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန်— ပွဲကာလအနာဂတ် ခမိဂမိုင် ကြက်ဒ်ညးဟံဇှော်ပွပ်ဇကု ညးဟံဇှော်ပွပ်သီလ ညးဟံဇှော်ပွပ်စိုတ် ညးဟံဇှော်ပွပ်ပညာဂမိုင်အိုတ်ရ။ ခမိဂမိုင်ဂ် (ဇကုဇကုဂမိုင်ဂ်) သိုက်ဒ်တ ဟံဇှော်ပွပ်ဇကု ဟံဇှော်ပွပ်သီလ ဟံဇှော်ပွပ်စိုတ် ဟံဇှော်ပွပ်ပညာအိုတ်ဂ် ခမိထေရ်ဇော်ဂမိုင် ကြက်ဒေတ်သွက်ပစ္စယ်ဝံဂြိုင်ဟေင်အိုတ်ရ၊ ကြက်ဒေတ်လုတ်

(သိက္ခာ) သာသာသုအံသုအံအိုတ်ရ၊ ကြက်ဒိအာဂတပူတရ ပွဲခရ်မလေပ်ကိုတို့စေ
 သုင်အိုတ်ရ၊ ကြက်ဒိမသက္ကုလျိုင် ပွဲဥပမိဝိဝေက(နိဗ္ဗာန်)အိုတ်ရ။ သွက်ဂွံအာစိုပ်
 (ဇ္ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဝံ(ဇ္ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံကလိဝံဏီ၊ သွက်ဂွံ
 သွဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်) မဟံသွဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ ကြက်ပတိတ်ဗြဟတ်သုလ္လိပရာ ဟံသောင်
 အိုတ်ရ၊ မှိုဟ်ကောန်ဗွဲကြံဂမိုင် ကြက်သွပတုပ်ဗက် အကဲအရာ အာစာသုမဂ်ညာတ်
 ကေတ်ဂိုအိုတ်ရ၊ မှိုဟ်ကောန်ဗွဲကြံဂလေပ် ကြက်ဒေတ်သွက်ပစ္စယ်ဂွံဂိုင်ဟောင်ရ၊
 ကြက်ဒေတ်လုတ်(သိက္ခာ) သာသာသုအံသုအံရ၊ ကြက်ဒိအာဂတပူတရ ပွဲခရ် မလေပ်ကို
 တို့စေသွင်ရ၊ ကြက်ဒိမသက္ကုလျိုင် ပွဲဥပမိဝိဝေက(နိဗ္ဗာန်)ရ၊ သွက်ဂွံအာစိုပ်(ဇ္ဈာန်မဂ်ဖိုလ်)
 မဟံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဝံ(ဇ္ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) မဟံကလိဝံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇ္ဇောင်မတ်(နိဗ္ဗာန်)
 မဟံသွဇ္ဇောင်မတ်ဏီ၊ ကြက်ပတိတ်ဗြဟတ်သုလ္လိပရာဟံသောင်ရ။ ယံခမီတအံ ရံဝံဟောင်
 ဟိုတ်နူခရ်လိလ်ရံ ဝိနယ်လိလ်ရံ။ ဟိုတ်နူဝိနယ်လိလ်ရံ ခရ်လိလ်ရံ။ ယံခမီတအံ
 ဘဲအနာဂတ်ပဉ္စမဝံ အခိုင်လုဟ် ဟံကတိုဒ်ဏီရ၊ ပွဲအခိုင်ကြံ ကြက်ကတိုဒ်ရ၊ ဘဲဂ် မူးတအံ
 ဒးတီလပ်ရ၊ တီတုလေပ် ဒးပတိတ်ဗြဟတ် သွက်ဂွံပါကွေဲဘဲဂ်ရ။ ယံခမီတအံ ဘဲအနာဂတ်
 ဂမိုင်မသုန်ပြကာဝံ အခိုင်လုဟ် ဟံကတိုအိုတ်ဏီရ၊ ပွဲအခိုင်ကြံ ကြက်ကတိုဒ်အိုတ်ရ၊
 ဘဲဂမိုင်ဂ် မူးတအံ ဒးတီလပ်အိုတ်ရ၊ တီတုလေပ် ဒးပတိတ်ဗြဟတ် သွက်ဂွံပါကွေဲဘဲ
 ဂမိုင်ဂ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်စတုတ္ထ အနာဂတဘယ

၈၀။ ယံခမီတအံ ဘဲ အနာဂတ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာဝံ အခိုင်လုဟ် ဟံကတိုဒ်
 အိုတ်ဏီရ၊ ပွဲအခိုင်ကြံ ကြက်ကတိုဒ်အိုတ်ရ၊ ဘဲဂမိုင်ဂ် မူးတအံ ဒးတီလပ်ရ၊ တီတုလေပ်
 ဒးပတိတ်ဗြဟတ် သွက်ဂွံပါကွေဲဘဲဂမိုင်ဂ်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယံခမီတအံ ပွဲကာလအနာဂတ် ခမီဂမိုင်
 ကြက်နွံပွဲက်ကိုခိုဟ်ဆဲး ပွဲသုာအိုတ်ရ၊ ခမီဂမိုင်ဂ် နွံပွဲက်ကိုခိုဟ်ဆဲး ပွဲသုာဂမိုင်ဂ်ဒ်တု
 ကြက်သွးထောံကွေဲ ပွမပကင်ရင် ပံသုကုလုတင်အိုတ်ရ၊ ကြက်သွးထောံကွေဲ ဘာဂြိုပ်ဂမိုင်
 မဒ်တုင်မုဟ်အိုတ်ရ၊ လုပ်အာပွဲကွာန်နီဂို ချင်ဒိုင်သိုင်ဂမိုင်တု ကြက်ပဒတ်အိုတ်ရ၊
 ဟိုတ်နူဟိုတ်မဝံဂးသုာလေပ် ကြက်အာစိုပ်ပွမဂွဲသို ပစ္စယ်မဟံဂပ်ပ် မဟံဗွဲမဂိုင်ဂင်
 အိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ ဘဲ အနာဂတ်ပဉ္စမဝံ အခိုင်လုဟ် ဟံကတိုဒ်ဏီရ၊ ပွဲအခိုင်ကြံ
 ကြက်ကတိုဒ်ရ၊ ဘဲဂ် မူးတအံ ဒးတီလပ်ရ၊ တီတုလေပ် ဒးပတိတ်ဗြဟတ် သွက်ဂွံပါကွေဲ
 ဘဲဂ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန်— ပွဲကာလအနာဂတ် ခမီဂမိုင် ကြက်နွံပွဲက်ကိုခိုဟ်ဆဲး ပွဲပိဏ္ဍပါတ်အိုတ်ရ၊ ခမီဂမိုင်နွံပွဲက်ကိုခိုဟ်ဆဲး ပွဲပိဏ္ဍပါတ်ဂမိုင်ဂ်ဒ်တဲ ကြက်သွးထောံကောံ ပွမပကင်ရင် ပိဏ္ဍပါတ်ကတုတ်အိုတ်ရ၊ ကြက်သွးထောံကောံ ဘာဂြိုပ်ဂမိုင် မဒ်တုင်မုဟ်အိုတ်ရ၊ လုပ်အာပွဲကွာန်နီု ချင်ဒိုင်သိုင်ဂမိုင်တဲ သိုမဂ္ဂဲသို ရှိသာဂမိုင်မပြ နကိုတုင်လတက်ဂမိုင် ကြက်ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံးပိဏ္ဍပါတ်လေဝ် ကြက်အာစိုပ်ပွမဂ္ဂဲသို ပစ္စယ်မဟုံဂပ် မဟုံဗွဲ မဂ္ဂိုင်ဂင်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဘဲ အနာဂတ် ဒုတိယဝံ အခိုင်လျဟ် ဟုံကတိုန်ဏီရ၊ ပွဲအခိုင်ကြ ကြက်ကတိုန်ရ၊ ဘဲဂ် မူးတအ် ဒးတီလပ်ရ၊ တီတဲလေဝ် ဒးပတိတ်ဇြဟတ် သွက်ဝံပါကောံဘဲဂ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန်— ပွဲကာလအနာဂတ် ခမီဂမိုင် ကြက်နွံပွဲက်ကိုခိုဟ်ဆဲး ပွဲဘာအိုတ်ရ၊ ခမီဂမိုင်နွံပွဲက်ကိုခိုဟ်ဆဲး ပွဲဘာဂမိုင်ဂ်ဒ်တဲ ကြက်သွးထောံကောံ ပွမပကင်ရင် ရက္ခမူလကတုတ်(မဂပ်ဝံတွံး ပွမပဒတ်ပွဲတမ်ဆု) အိုတ်ရ၊ ကြက်သွးထောံကောံ ဘာဂြိုပ်ဂမိုင် မဒ်တုင်မုဟ်အိုတ်ရ၊ လုပ်အာကွာန်နီု ချင်ဒိုင်သိုင်ဂမိုင်တဲ ကြက်ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ဘာလေဝ် ကြက်အာစိုပ်ပွမဂ္ဂဲသို ပစ္စယ်မဟုံဂပ် မဟုံဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂင် အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဘဲ အနာဂတ်တတိယဝံ အခိုင်လျဟ် ဟုံကတိုန်ဏီရ၊ ပွဲအခိုင်ကြ ကြက်ကတိုန်ရ၊ ဘဲဂ် မူးတအ် ဒးတီလပ်ရ၊ တီတဲလေဝ် ဒးပတိတ်ဇြဟတ် သွက်ဝံ ပါကောံဘဲဂ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန်— ပွဲကာလအနာဂတ် ခမီဂမိုင် နှံရကောံဘိက္ခုနီ သိက္ခမာန် သာမဏီဂမိုင်တဲ ကြက်ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် နှံရကောံဘိက္ခုနီ သိက္ခမာန် သာမဏီဂမိုင်တဲ ပဒတ်မွဲး ဖိုမတွံး “ဟုံမိပ်လဟ်ဂ်ဒ်တဲလေဝ် ကြက်ဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြအိုတ်ရ၊ အာပတ်မက္ခိခွက်မွဲမွဲလေဝ် ကြက်အာစိုပ်အိုတ်ရ၊ ဖျေံကောံသိက္ခာ တဲလေဝ် ကြက်ရာမ်တိတ်ခရ်အိုတ်ရ”ဂ် (ကြက်ကလိဝံဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစိုဒိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဘဲ အနာဂတ်စတုတ္ထဝံ အခိုင်လျဟ် ဟုံကတိုန်ဏီရ၊ ပွဲအခိုင်ကြ ကြက်ကတို န်ရ၊ ဘဲဂ် မူးတအ် ဒးတီလပ်ရ၊ တီတဲလေဝ် ဒးပတိတ်ဇြဟတ် သွက်ဝံပါကောံဘဲဂ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန်— ပွဲကာလအနာဂတ် ခမီဂမိုင် နှံရကောံပွင်အာရှာမ် သာမဏီဂမိုင်တဲ ကြက်ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် နှံရကောံပွင်အာရှာမ် သာမဏီဂမိုင်တဲ ပဒတ်မွဲး ဖိုမတွံး “သုလ္လိပရာ ပွမသုတိပ်ဒေပ်တဲ ပြဘိုက်မဂ္ဂိုင်ဂင်တဲ ကြက်ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ပွဲတိဇ္ဇေကို ပွဲကောံတုံဆုမချိပ်ချကို သမ္ဘိနိမိတ်မရန်မိပြာကဋ်လေဝ် ကြက်သွအိုတ်ရ” ဂ် (ကြက်ကလိဝံဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစိုဒိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဘဲ အနာဂတ်ပဉ္စမဝံ အခိုင်လျဟ် ဟုံကတိုန်ဏီရ၊ ပွဲအခိုင်ကြ ကြက်ကတိုန်ရ၊ ဘဲဂ် မူးတအ် ဒးတီလပ်ရ၊ တီတဲလေဝ် ဒးပတိတ်ဇြဟတ် သွက်ဝံပါကောံဘဲဂ်ရ။

ယုံခမီတအ် ဘဲ အနာဂတ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ အခိုင်လူဟ် ဟံကတိုဒ်အိုတ်ဏီရ၊ ပွဲအခိုင်ကြံ ကြက်ကတိုဒ်အိုတ်ရ၊ ဘဲဂမၠိုင်ဂှ် မူးတအ် ဒးတီလဝ်ရ၊ တီတုလေဝ် ဒးပတိတ် ဖြဟတ် သွက်ဂွံပါကွေံဘဲဂမၠိုင်ဂှ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒသမ။

ယောဓာဇီဝဝဂ် မရနုက်ကိုပိ တုဲရောင်။

(၉) ၄။ ထေရဝဂ် ၁။ သုတ်ရဇနီယ

၈၁။ ယုံခမီတအ် ခမီထေရ် မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ နိဗ္ဗာနသဟဓရ်ဂမၠိုင် မဟဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးမဟဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဂွံ ညးမဟဂပ်ဝံသွပရဲ ညးဟံလေဝ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ရ။

ညးမူးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမူးတုန်— ထွေန်စပ် ပွဲအာရီထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ၊ လုတ်မှာဒုဟ် ပွဲအာရီထေက်ကိုလုတ်မှာဒုဟ်ရ၊ ဝိဝိင် ပွဲအာရီထေက်ကိုဝိဝိင်ရ၊ ထေပွတ် ပွဲအာရီထေက်ကိုထေပွတ်ရ၊ ဇူမာ ပွဲအာရီထေက်ကိုဇူမာရ။ ယုံခမီတအ် ခမီထေရ် မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိဗ္ဗာနသဟဓရ်ဂမၠိုင် မဟဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးမဟဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဂွံ ညးမဟဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးဟံလေဝ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် ခမီထေရ် မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိဗ္ဗာနသဟဓရ် ဂမၠိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဂွံ ညးဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးလေဝ်ဇော်ပွက်ကို စိုတ်ရ။ ညးမူးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမူးတုန်— ဟံထွေန်စပ် ပွဲအာရီထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ၊ ဟံလုတ်မှာဒုဟ် ပွဲအာရီထေက်ကိုလုတ်မှာဒုဟ်ရ၊ ဟံဝိဝိင် ပွဲအာရီထေက်ကိုဝိဝိင်ရ၊ ဟံထေပွတ် ပွဲအာရီထေက်ကိုထေပွတ်ရ၊ ဟံဇူမာ ပွဲအာရီထေက်ကိုဇူမာရ။ ယုံခမီတအ် ခမီထေရ် မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိဗ္ဗာနသဟဓရ်ဂမၠိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးမဟဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဂွံ ညးမဟဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးလေဝ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဝိတရာဂ

၈၂။ ယုံခမီတအ် ခမီထေရ်မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ နိဗ္ဗာနသဟဓရ်ဂမၠိုင် မဟဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးမဟဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဂွံ ညးမဟဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးဟံလေဝ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— မွဲကိုရာဂ ပွမထွေန်စပ်ဟံစာ်စူးရ၊ မွဲကိုဒေါသ ပွမထွေန်စပ်ဟံစာ်စူးရ၊ မွဲကိုမောဟ ပွမဝိဝိင်ဟံစာ်စူးရ၊ မွဲကိုပွမဇိတ်ပိတ်ကွေံဂုဏ်ညးသအာင်ရ၊ မွဲကိုပွမပြိုင်ပကာန်ဂုဏ်ကိုညးသအာင်ရ။ ယံခမိတအ် ခမိထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိညးသဟခရ်ဂမ္တိုင် မဟဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးမဟဂပ်ဝံသျှိုက်မျှိုက်ဒးဂွပ် ညးမဟဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးဟံလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ။

ယံခမိတအ် ခမိထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိညးသဟခရ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မျှိုက်ဒးဂွပ် ညးဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— ဟံမွဲကိုရာဂ ပွမထွေန်စပ်ရ၊ ဟံမွဲကိုဒေါသ ပွမထွေန်စပ်ရ၊ ဟံမွဲကိုမောဟ ပွမဝိဝိင်ရ၊ ဟံမွဲကိုပွမဇိတ်ပိတ်ကွေံဂုဏ်ညးသအာင်ရ။ ဟံမွဲကိုပွမပြိုင်ပကာန်ဂုဏ် ကိုညးသအာင်ရ။ ယံခမိတအ် ခမိထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိညးသဟခရ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မျှိုက်ဒးဂွပ် ညးဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ကုဟက

၈၃။ ယံခမိတအ် ခမိထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိညးသဟခရ်ဂမ္တိုင် မဟဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးမဟဂပ်ဝံသျှိုက်မျှိုက်ဒးဂွပ် ညးမဟဂပ်ဝံ သွအဲပရဲ ညးဟံလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— ထေက်ကိုအမ်သင်ဂှ်လေပ် လေပ်သွရ၊ လေပ်ဟိုလှေလှန် (သွက်ဂွံကလိဂွံလာတ်)ရ၊ သိုင်နိမိတ်လေပ် လေပ်သွရ၊ ဗွေက်ဖျပ်တဲလေပ် လေပ်ဟိုသွးရ၊ နကိုလာတ်(ကလိဂွံတဲ)ဂှ် လေပ်ဂွံသိုလာတ် (မဟံကလိဂွံဏီ)ရ။ ယံခမိတအ် ခမိထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိညးသဟခရ်ဂမ္တိုင် မဟဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးမဟဂပ်ဝံသျှိုက်မျှိုက်ဒးဂွပ် ညးမဟဂပ်ဝံ သွအဲပရဲ ညးဟံလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ။

ယံခမိတအ် ခမိထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိညးသဟခရ်ဂမ္တိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မျှိုက်ဒးဂွပ် ညးဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— ထေက်ကိုအမ်သင်ဂှ်လေပ် ဟံလေပ်သွရ၊ ဟံလေပ်လှေလှန် (သွက်ဂွံကလိဂွံလာတ်)ရ၊ သိုင်နိမိတ်လေပ် ဟံလေပ်သွရ၊ ဗွေက်ဖျပ်တဲလေပ် ဟံလေပ်ဟိုသွးရ၊ နကိုလာတ်(ကလိဂွံတဲ)ဂှ် ဟံလေပ်ဂွံသိုလာတ် (မဟံကလိဂွံဏီ)ရ။ ယံခမိတအ် ခမိထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ

ဒိဉ္ဇးသဟဓရဂမ္ဘိုင် ဂဝိဏ်သျှိုက်ဆာန် ဉ္ဇးဂဝိဏ်သျှိုက်မှိုက်ဒေဋ္ဌဝ် ဉ္ဇးဂဝိဏ်သွအေပရဲ ဉ္ဇးလေဝ်
ဇ္ဇော်ပွင်ကိုစိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်အဿဒ္ဒ

၈၄။ ယံခမီတအ် ခမီထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံဓရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာတ် ဒိဉ္ဇး
သဟဓရဂမ္ဘိုင် မဟဂဝိဏ်သျှိုက်ဆာန် ဉ္ဇးမဟဂဝိဏ်သျှိုက်မှိုက်ဒေဋ္ဌဝ် ဉ္ဇးမဟဂဝိဏ် သွအေပရဲ
ဉ္ဇးဟံလေဝ်ဇ္ဇော်ပွင်ကိုစိုတ်ရ။ ဉ္ဇးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— ဟံမွဲကိုဓရ်သဒ္ဓါ
ပွမလျုင်ပတော်ရ၊ ဟံလေဝ်ဂွပါပ် နူပွသရံပါပ်ရ၊ ဟံလေဝ်လကိုတ်ပါပ် နူပွသရံပါပ်ရ၊
လျုဟ်လွန်ရ၊ ဟံမွဲကိုပညာရ။

ယံခမီတအ် ခမီထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံဓရ်မသုန်ပြကာဝံ ဒိဉ္ဇးသဟဓရဂမ္ဘိုင်
မဟဂဝိဏ်သျှိုက်ဆာန် ဉ္ဇးမဟဂဝိဏ်သျှိုက်မှိုက်ဒေဋ္ဌဝ် ဉ္ဇးမဟဂဝိဏ်သွအေပရဲ ဉ္ဇးဟံလေဝ်
ဇ္ဇော်ပွင်ကိုစိုတ်ရ။

ယံခမီတအ် ခမီထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံဓရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာတ် ဒိဉ္ဇးသဟဓရ်
ဂမ္ဘိုင် ဂဝိဏ်သျှိုက်ဆာန် ဉ္ဇးဂဝိဏ်သျှိုက်မှိုက်ဒေဋ္ဌဝ် ဉ္ဇးဂဝိဏ်သွအေပရဲ ဉ္ဇးလေဝ်ဇ္ဇော်ပွင်ကို
စိုတ်ရ။ ဉ္ဇးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— မှိုက်ဓရ်သဒ္ဓါ ပွမလျုင်ပတော်ရ၊ လေဝ်ဂွပါပ်
နူပွသရံပါပ်ရ၊ လေဝ်လကိုတ်ပါပ် နူပွသရံပါပ်ရ၊ မှိုက်လို့ မဂဝိဏ်ပတိတ်ဇြဟတ်ရ၊
မှိုက်ပညာရ။

ယံခမီတအ် ခမီထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံဓရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒိဉ္ဇးသဟဓရ်
ဂမ္ဘိုင် ဂဝိဏ်သျှိုက်ဆာန် ဉ္ဇးဂဝိဏ်သျှိုက်မှိုက်ဒေဋ္ဌဝ် ဉ္ဇးဂဝိဏ်သွအေပရဲ ဉ္ဇးလေဝ်ဇ္ဇော်ပွင်ကို
စိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်အက္ခမ

၈၅။ ယံခမီတအ် ခမီထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံဓရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာတ် ဒိဉ္ဇး
သဟဓရဂမ္ဘိုင် မဟဂဝိဏ်သျှိုက်ဆာန် ဉ္ဇးမဟဂဝိဏ်သျှိုက်မှိုက်ဒေဋ္ဌဝ် ဉ္ဇးမဟဂဝိဏ်သွ အေပရဲ
ဉ္ဇးဟံလေဝ်ဇ္ဇော်ပွင်ကိုစိုတ်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— အေင်ဒင်ရူပါရီ ရုပ်သင်္ဂဟိုဉ်ဟံမာန်ရ၊ အေင်ဒင်သဒ္ဒါရီ ရမျာင်ဂမ္တိုင်ဟံမာန်ရ၊ အေင်ဒင်ဂန္ဓာရီ သုမ္ဘာမ္ဘာဂမ္တိုင်ဟံမာန်ရ၊ အေင်ဒင်ရသာရီ ရှိသာဂမ္တိုင်ဟံမာန်ရ၊ အေင်ဒင်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ တုတ်ဒွံဂမ္တိုင်ဟံမာန်ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိညးသဟဓရ် ဂမ္တိုင် မဟဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးမဟဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဂွပ် ညးမဟဂပ်ဝံသွအေပရဲ ညးဟံလေဝ် ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိညးသဟဓရ် ဂမ္တိုင်ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဂွပ် ညးဂပ်ဝံသွအေပရဲ ညးလေဝ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— အေင်ဒင် ရူပါရီ ရုပ်သင်္ဂဟိုဉ်မာန်ရ။ အေင်ဒင် သဒ္ဒါရီ ရမျာင်ဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒင် ဂန္ဓာရီ သုမ္ဘာမ္ဘာဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒင် ရသာရီ ရှိသာဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒင် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ တုတ်ဒွံဂမ္တိုင်မာန်ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိညးသဟဓရ် ဂမ္တိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဂွပ် ညးဂပ်ဝံသွအေပရဲ ညးလေဝ်ဇော်ပွက်ကို စိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ

၈၆။ ယွံခမိတအ် ခမိထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိညး သဟဓရ်ဂမ္တိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဂွပ် ညးဂပ်ဝံသွအေပရဲ ညးလေဝ် ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— အာစိုပ် ‘အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ’ ဉာဏ် မလေဝ်ပါ်ပါ်ပရအ် ပွဲအရထ ဖိုဂမ္တိုင်ရ၊ အာစိုပ် ‘ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ’ ဉာဏ်မလေဝ်ပါ်ပါ်ပရအ် ပွဲပါဠိ ဟိုတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ အာစိုပ် ‘နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ’ ဉာဏ်မလေဝ်ပါ်ပါ်ပရအ် ပွဲသဒ္ဒါဂမ္တိုင်ရ၊ အာစိုပ် ‘ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ’ ဉာဏ်မလေဝ်ပါ်ပါ်ပရအ် ပွဲဉာဏ်ဂမ္တိုင်ပိဂတဂှ်ရ။

မုမ္မဲ ဝံကောန်သွအိုတ်ဂှ်ရော (သွာန်ရံဝံတု) ပွဲကမ္မောန်ဇော်သုတ် ညးသဟဓရ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝံသွဂှ် ချိုဟ်ကောက်ဆိုက်ဗွက်ရ၊ ဟံလေဝ်လျှဟ်လွန်ရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံပညာ ပုမစမ်စတ် မဒ်ဟိုတ်ပွဲကမ္မောန်ဇော်သုတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ သုတ်ရထ သွက်ဝံကောန်သွရ၊ သုတ်ရထ သွက်ဝံစီရေင်ဖန်ဖက်ရ။ ယွံခမိတအ် ခမိထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ် ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိညးသဟဓရ်ဂမ္တိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဂွပ် ညးဂပ်ဝံသွအေပရဲ ညးလေဝ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ် ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်သီလဝန္တ

၈၇။ ယံခမီတအံ ခမီထေရံ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိင်မသုန်ပြကာဂ် နိဉ္စး သဟခရ်ဂမ္ဘိင် ဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် ဉ္စးဂပ်ဝ်သျှိုက်မ္ဘိက်ဒးဂ္ဂုပ် ဉ္စးဂပ်ဝ်သွအဲပရဲ ဉ္စးလေပ် ဇ္ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ။ ဉ္စးမ္မးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္မးတုန်— မ္မုကိုသီလရ၊ ပဒတ်သီမမင်မ္မဲ ထိင်ဒပ်ပါတိမောက္ခသံဝရသီလရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံ ‘အာစာရ’ ဇ္ဇေတ် ‘ဂေါစရ’ ဌာန်ဂေတ်ဂေင်ရ၊ ပွဲဒုဟ်ဂမ္ဘိင်ဗုတ်ညိနာင်လေပ် မ္မုအလေံမ္မာ်သေ့ဝ် ရဲဝံမ္မးဘဲရ၊ ဒဂိုန် ဂိုင်ကေတ်သိက္ခာပိုဒ်ဂမ္ဘိင်တဲ ဇ္ဇေတ်လုတ်ရ။ လမိင်လညာတ်ဂိုင်ရ၊ ပကင်ရင်လပ်လမိင် လညာတ်ရ၊ ဆန်စန်လပ် လမိင်လညာတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ဘိင် မ္မုကိုပွမဆဲတမ် ပွမဆဲလဒေါပ် ပွမဆဲကောတ် နိမ္မဲဟာန်ကောံအရထသဒ္ဓါတဲ မလေပ်ဇ္ဇောန်ထွေးကိုဇ္ဇေတ်မပြ မချိုက်ပေင် သအးဇ္ဇး အလုံအိုသျှို ဉ္စးဂ် ကလင်ကေတ်လပ်ပွဲမဂိုင်ရ၊ ပကင်ရင်လပ်ရ၊ လုတ်လပ်နပါင်ရ၊ ဗွာရဏာမှတ်သတ္တိလပ် နစိုတ်ရ၊ ထပက်ခွင်တိကေတ် နကိုပညာပွဲမဒးရဲရ၊ မ္မုကိုဂလာန် ခိုဟ်ဆဲရ၊ မ္မုကိုရမျာင်ဟိုမြော်တိတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံဂလာန် မယေန်သ္မာင် မသအးဇ္ဇးမဗ္ဗဒုဟ် မတီအဓိပ္ပါယ်လောဲသွာရ။

(ရူပါဝစရ)ဇ္ဈာန်ဂမ္ဘိင်ပန်ပြကာ မကတိုဒ် ပွဲစိုတ်မပြ မဒ်ဟိုတ်ဝံပဒတ်ပွဲတသိုမ် ပွဲဘဝဂတမတ်ဂ် ကလိဝံအတိုင်ပိုက်ရ၊ ကလိဝံဟွံမ္မဲကိုလောင်လို့တ်ရ၊ ကလိဝံဟွံဒးချောင် စိုတ်ရ။ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္ဘိင် အိုတ်အာဂ်ရ ပွဲဘဝလျဟ်ဟေင် အလိုဇကုသွကေတ် ဇ္ဇော်မတ်(အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတ်တဗ္ဗးကောံ(အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတ်တဗ္ဗး မဟွံမ္မဲကို ခရ်အာသဝ နကိုညဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တဲပဒတ်ရ။ ယံခမီတအံ ခမီထေရံမချိုက်ပေင် တကောံခရ်ဂမ္ဘိင်မသုန်ပြကာဝံ နိဉ္စးသဟခရ်ဂမ္ဘိင် ဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် ဉ္စးဂပ်ဝ်သျှိုက်မ္ဘိက် ဒးဂ္ဂုပ် ဉ္စးဂပ်ဝ်သွအဲပရဲ ဉ္စးလေပ်ဇ္ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ထေရ

၈၈။ ယံခမီတအံ ခမီထေရံ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိင် မသုန်ပြကာဂ် ဇ္ဇေတ်တ သွက်မဟွံမ္မဲကိုဒတဲမြမောပ်မိုဟ်ဂမ္ဘိင်မဂိုင် သွက်မဟွံမ္မဲကိုတသိုမ်မိုဟ်ဂမ္ဘိင် မဂိုင် သွက်မဟွံမ္မဲကိုဒတဲဖိုမိုဟ်ဂမ္ဘိင်မဂိုင် သွက်မဟွံမ္မဲကိုဒတဲမြမောပ် သွက်ဝံဒ်ဒ်ဒ် မိုဟ်ဒေဝတဂမ္ဘိင်ရ။

ဉ္စးမ္မးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္မးတုန်— နိထေရ်ဇ္ဇော်ရ၊ ဂ်ခမီကြိုင်ရ၊ အာယုက် ခမီဂိုင်ရ။ မ္မောပ်ကိုခမီဂမ္ဘိင် မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံမိုဟ်ဂ် ပြာကင်ရ၊ ဒယှ်တုရ၊ မ္မုကိုသကအံ

“ခမီထေရ်ဂ် ဂ်ခမီကြိုင်ရ၊ အာယုက်ခမီဂ်ရ” ရံဝံလေဝ် ပတုပ်ဗက်အကာဲအရာ ခမီဂ်တဲ ဒွေတ်အိုတ်ရ။ “ခမီထေရ်ဂ် ပှောင်ကိုခမီဂ်မိုင် မဒ်မွဲဟာန်ကောံမိုဟ်ဂ် ပြာကဋ်ရ၊ ဒယံတံရ၊ မှုကုသကအ်တို့ဝါရမိုဟ်ဂ်ရ” ရံဝံလေဝ် ပတုပ်ဗက်အကာဲအရာခမီဂ်တဲ ဒွေတ်အိုတ်ရ။ “ခမီထေရ်ဂ် မှုအလေံကလိဂ် သုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဉ္ဇေမဒ်ကြိယာဗာ ပွင်ပွဲလမျီုမစှော်စးကိုယဲဂ်မိုင်ရ” ရံဝံလေဝ် ပတုပ်ဗက်အကာဲအရာခမီဂ်တဲ ဒွေတ်အိုတ်ရ။ “ခမီထေရ်ဂ် လမိင်လညာတ်ဂ်ရ၊ ပကင်ရင်လဝ် လမိင်လညာတ်ရ၊ ဆန်စန်လဝ် လမိင်လညာတ်ရ” ရံဝံလေဝ် ပတုပ်ဗက်အကာဲအရာခမီဂ်တဲ ဒွေတ်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီထေရ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂ်မိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒွေတ်တံတုဟ်နဒတဲမြမောင် မိုဟ်ဂ်မိုင်မိုင် တုဟ်နတသိုဒ်မိုဟ်ဂ်မိုင်မိုင် တုဟ်နဒတဲဖိုမိုဟ်ဂ်မိုင်မိုင် တုဟ်နဒတဲ မြမောင် တုဟ်နတသိုဒ်မိုဟ်ဒေဝတ်ဂ်မိုင်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ပဋ္ဌမသေခ

၈၉။ ယွံခမီတအ် ခရ်ဂ်မိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် (နုဂုဏ်လ္လုလ္လုဂ်မိုင်) ကုခမီသေက္ခ ဃောဒွေတ်လုတ်အိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ပွမမိပ် လဟိင်ပွဲကမ္မောန်တို့၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲပွမဟိုဂလာန်တက်ကျာ၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲပွမတိက်၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲအဖဝ်သကအ်ပွင်၊ ပွမဟုံဗ္ဗာရဏာ စိုတ်မဒ်အတိုင်မတိတ်ဗူး(နုကိလေသ) ဂ်မိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ခရ်ဂ်မိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခ ဃောဒွေတ်လုတ်အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ခရ်ဂ်မိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် (နုဂုဏ်လ္လုလ္လုဂ်မိုင်) ကုခမီသေက္ခ ဃောဒွေတ်လုတ်အိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ပွမ ဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲကမ္မောန်တို့၊ ပွမဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲပွမဟိုဂလာန်တက်ကျာ၊ ပွမဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲပွမတိက်၊ ပွမဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲအဖဝ်သကအ်ပွင်၊ ပွမဗ္ဗာရဏာ စိုတ်မဒ်အတိုင် မတိတ်ဗူး(နုကိလေသ)ဂ်မိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ခရ်ဂ်မိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခ ဃောဒွေတ်လုတ်အိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဒုတိယသေခ

၉၀။ ယွံခမီတအ် ခရ်ဂ်မိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် (နုဂုဏ်လတူလတူ ဂ်မိုင်) ကုခမီသေက္ခ ဃောဒွေတ်လုတ်အိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

မာတိကာ

ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ဂ် ကိစ္စဂိုင်ရ၊ ထေက်ကိုဒးသွ
ဂိုင်ရ၊ မုကမ္မောန်မဲ့ ဂွံသွဂ်ရော သွာန်သျှက်ရံဝံတဲ ပွဲကမ္မောန်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝံသွဂ် စီကူး
ဆိုက်ဗွက်ရ၊ သွးကျေံ ပွမသတင်တန်တ ညးမွဲခပ်ရ၊ ဟုံပတိတ်ဇြဟတ် သမထ နှိဟိုတ်
စိုတ်တန်ကြန် ပွဲသန္တာန်ဇကုရ၊ ယွံခမီတအ် ခရ်ပဌမဝံ နှိသွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခ
ဃောဒေဝ်လုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ဂ် နကိုကမ္မောန် ဗွတ်ညိ
နာင်ဂ် ကိုကလိလောန်အာတဲရ၊ သွးကျေံ ပွမသတင်တန်တ ညးမွဲခပ်ရ၊ ဟုံပတိတ်ဇြဟတ်
သမထ နှိဟိုတ်စိုတ်တန်ကြန် ပွဲသန္တာန်ဇကုရ၊ ယွံခမီတအ် ခရ်ဒုတိယဝံ နှိသွက်ဂွံ
ဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ဂ် နပွမဆက်ဆောံမ္တိတ်
ဂမ္တိုင် မဟုံဗဗွဲ(ကိုသာသနာ)ဂ် ဆက်ဆောံကျေံခရ်ခမီဂမ္တိုင်တဲ ပဒတ်ရ၊ သွးကျေံပွမ
သတင်တန်တ ညးမွဲခပ်ရ၊ ဟုံပတိတ်ဇြဟတ် သမထ နှိဟိုတ်စိုတ်တန်ကြန် ပွဲသန္တာန်
ဇကုရ၊ ယွံခမီတအ် ခရ်တတိယဝံ နှိသွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန်— ခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ဂ် လုပ်အာက္ခာန်
ပွဲဟုံသေင်ကိုအခိုင်ရ၊ တဲသျှင်လောန်မှ ကလေင်စံကျိုင်ရ၊ သွးကျေံ ပွမသတင်တန်တ
ညးမွဲခပ်ရ၊ ဟုံပတိတ်ဇြဟတ် သမထ နှိဟိုတ်စိုတ်တန်ကြန် ပွဲသန္တာန်ဇကုရ၊ ယွံခမီတအ်
ခရ်စတုတ္ထဝံ နှိသွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန်— ခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ဂ် ဂလ္လာန်မုံသတ်
မဗွဲကို(သမထ ဝိပဿနာ) နှိဟိုတ်မလပ်က်စိုတ် မလေပ်ကိုကိလေသကြီအာဗွဲမလောန်
မတွံဂး ဂလ္လာန်မစပ်ကျေံပွမအောန်ကိုပိုက် ဂလ္လာန်မစပ်ကျေံပွမတရိုပ်စိုတ်လောဲသွာ
ဂလ္လာန်မစပ်ကျေံပွမလှုသိုတ်ဇြ ဂလ္လာန်မစပ်ကျေံပွမဟုံနှံရံ ဂလ္လာန်မစပ်ကျေံပွမပတိတ်
ဇြဟတ်လွီုပရာ ဂလ္လာန်မစပ်ကျေံသီလ ဂလ္လာန်မစပ်ကျေံသမာဓိ ဂလ္လာန်မစပ်ကျေံပညာ
ဂလ္လာန်မစပ်ကျေံပွမတိတ်ဗူး(နူကိလေသ) ဂလ္လာန်မစပ်ကျေံ (ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ်)
လညာတ်ညာဏ် မဒ်ပွဲ(အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူး(နူကိလေသ)ဂ် ကလိဂွံအတိုင်ပိုက်
ဟုံသေင်ရ၊ ကလိဂွံ ဟုံဒ်လောင်လို့တ်ဟုံသေင်ရ၊ ကလိဂွံ ဟုံဒးချောင်စိုတ်ဟုံသေင်ရ၊
သွးကျေံ ပွမသတင်တန်တ ညးမွဲခပ်ရ၊ ဟုံပတိတ်ဇြဟတ် သမထ နှိဟိုတ်စိုတ်တန်ကြန်
ပွဲသန္တာန်ဇကုရ၊ ယွံခမီတအ် ခရ်ပဉ္စမဝံ နှိသွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်
လုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နှိသွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် (နူဇုဏ်လ္လ၊လ္လ၊ဂမ္တိုင်)
ကုခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်အိုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် (နုဂုဏ်လ္လှူလ္လှူဂမ္တိုင်) ကုခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်အိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲတုန်— ယုံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ဂံၤ ကိစ္စဟုံဂံၤရ။ ထေက်ကိုဒးသွ ဟုံဂံၤရ။ မုကမောန်မဲ့ ဝံသွဂံၤရော သွာန်သွက်ရံဝံတဲ ပွဲကမောန်ဂမ္တိုင်မဂပ်ဝံသွဂံၤ စီကူး ဆိုက်ဗွက်ရ။ ဟုံသွးကွဲ ပွမသတင်တန်တ ညးမွဲခပ်ရ။ ပတိတ်ဇြဟတ် သမထ နိဟိုတ်စိုတ်တန်ကြန် ပွဲသန္တာန်ဇေယျရ။ ယုံခမီတအ် ဓရ်ပဌမဝံ နိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန်— နကိုကမောန်ဗွတ်ညိနာင်ဂံၤ ဟုံကိုကလိလောန်အာ တဲရ။ ဟုံသွးကွဲ ပွမသတင်တန်တ ညးမွဲခပ်ရ။ ပတိတ်ဇြဟတ် သမထ နိဟိုတ်စိုတ်တန်ကြန် ပွဲသန္တာန်ဇေယျရ။ ယုံခမီတအ် ဓရ်ဒုတိယဝံ နိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခ ဃော ဒေဝ်လုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန်— ခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ဂံၤ နပွမဆက်ဆောံမ္မိဟ် ဂမ္တိုင် မဟုံဗဗွဲ(ကိုသာသနာ)ဂံၤ ဆက်ဆောံကောံခရ်ခမီဂမ္တိုင်တဲ ဟုံပဒတ်ရ။ ဟုံသွးကွဲ ပွမသတင်တန်တ ညးမွဲခပ်ရ။ ပတိတ်ဇြဟတ် သမထ နိဟိုတ်စိုတ်တန်ကြန် ပွဲသန္တာန်ဇေယျရ။ ယုံခမီတအ် ဓရ်တတိယဝံ နိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန်— ခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ဂံၤ ဟုံလုပ်အပွဲကွာန် ပွဲဟုံသေင်ကိုအခိုင်ရ။ တဲသွင်လောန်မှ ဟုံကလေင်စံကျင်ရ။ ဟုံသွးကွဲ ပွမသတင်တန်တ ညးမွဲခပ်ရ။ ပတိတ်ဇြဟတ် သမထ နိဟိုတ်စိုတ်တန်ကြန် ပွဲသန္တာန်ဇေယျရ။ ယုံခမီတအ် ဓရ်စတုတ္ထဝံ နိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန်— ခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ဂံၤ ဂလာန်မုာ်သတ် မဗဗွဲကို(သမထ ဝိပဿနာ) မဒ်ဟိုတ်မလပ်ကံစိုတ် မလေင်ကိုကိလေသကြီအာ ဗွဲမလောန် မတွံဂး ဂလာန်မစပ်ကောံပွမအောန်ကိုပိုက် ဂလာန်မစပ်ကောံပွမတရိပ်စိုတ်လောံသွာ ဂလာန်မစပ်ကောံပွမလျုသိုတ်ဇြ ဂလာန်မစပ်ကောံပွမဟုံနရ် ဂလာန်မစပ်ကောံပွမပတိတ် ဇြဟတ်လ္လီပရာ ဂလာန်မစပ်ကောံသီလ ဂလာန်မစပ်ကောံသမာမိ ဂလာန်မစပ်ကောံပညာ ဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမတိတ်ဗူး(နုကိလေသ) ဂလာန်မစပ်ကောံ(ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ်) လညာတ်ညာဏ် မဒ်ပွဲ(အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူး (နုကိလေသ)ဂံၤ ကလိဝံအတိုင်ပိုက်ရ။ ကလိဝံဟုံဒ်လောင်လိတ်ရ။ ကလိဝံ ဟုံဒးသွာင်စိုတ်ရ။ ပွဟုံသွးကွဲ ပွမသတင်တန်တ ညးမွဲခပ်ရ။ ပတိတ်ဇြဟတ် သမထ နိဟိုတ်စိုတ်တန်ကြန် ပွဲသန္တာန်ဇေယျရ။ ယုံခမီတအ် ဓရ်ပဌမဝံ နိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခ ဃောဒေဝ်လုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ နှိသွက်ဟံဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခ
ဃောဒေဝ်လုတ်အိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

ထေရဝဂ် မရနုက်ကိုပန် တဲ့ရောင်။

(၁၀) ၅။ ကကုဝေဂ် ၁။ သုတ်ပဌမသမ္ပဒါ

၉၁။ ယွံခမီတအ် ‘သမ္ပဒါ’ ပွမချိုက်ပင်ဂမ္တိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ
မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်— ပွမချိုက်ပင်တကောံ ‘သဒ္ဓါ’ ပွမလျိုင်ပတေ်၊ ပွမ
ချိုက်ပင်တကောံ ‘သီလ’ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒ်၊ ပွမချိုက်ပင်တကောံ ‘သုတ’ လမိုင်လညာတ်၊
ပွမချိုက်ပင်တကောံ ‘စာဂ’ ပွမသွးပွး၊ ပွမချိုက်ပင်တကောံ ‘ပညာ’ ပွမတီဂမ္တိုင်ရ။
ယွံခမီတအ် ပွမချိုက်ပင်ဂမ္တိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒုတိယသမ္ပဒါ

ယွံခမီတအ် ပွမချိုက်ပင်ဂမ္တိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာ
အိုတ်ဂံရောမွဲတုန်— ပွမချိုက်ပင်တကောံ ‘သီလ’ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒ်၊ ပွမချိုက်ပင်တကောံ
‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်၊ ပွမချိုက်ပင်တကောံ ‘ပညာ’ ပွမတီ၊ ပွမချိုက်ပင်တကောံ
အရဟတ္တဖိုလ် ပွမတိတ်ဗူး(နူကိလေသ)၊ ပွမချိုက်ပင်တကောံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ်
လညာတ်ညာဏ်မဒ်ပွဲအရဟတ္တဖိုလ် ပွမတိတ်ဗူး(နူကိလေသ)ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ်
ပွမချိုက်ပင်ဂမ္တိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ဗျာကရဏ

၉၃။ ယွံခမီတအ် ပွမဟိုသုးအရဟတ္တဖိုလ်ဂမ္တိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ
မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်— ဟိုတ်ဒ်(ပညာ)ချိုန်စတ် ဒ်ဒ်မဝိဝိင်စိ ဟိုသုးအရဟတ္တ
ဖိုလ်ရ၊ မွဲကိုပွိုက်ယုတ်သပ် ပွိုက်ယုတ်မာ မဂပ်ပျိုပျိုက်ဂ်ဒ်တဲ ဟိုသုးအရဟတ္တဖိုလ်ရ၊
ဟိုတ်ပွမကြအ်ဥမတ် ပွမစိုတ်ကလံလဖ်စိ ဟိုသုးအရဟတ္တဖိုလ်ရ၊ နပွမထေင်ဇော်ဂ်

မာတိကာ

ဟိုသုးအရဟတ္တဖိုလ်ရ၊ ဟိုသုးအရဟတ္တဖိုလ် ဗွဲဟိုတ်မသုာ်စုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမဟိုသုး အရဟတ္တဖိုလ်ဂမၠိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဖာသုဝိဟာရ

၉၄။ ယွံခမီတအ် ပွမပဒတ် ဗွဲတသိုခ်ဂမၠိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂံၤ လုအာနူကာမဂုဏ် ဂမၠိုင်တဲဟောင် လုအာနူဓရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင်တဲဟောင် အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် မဒိမ္မဲဟာန်ကောံ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် မဒိမ္မဲဟာန် ကောံ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ် မွဲကို ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒိတသိုခ် မကတိုန် ဟိုတ်နူပွမလုအာနူ(နီဝရဏ)တဲ ပဒတ်ရ။

ဟိုတ်နူ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ်ဂမၠိုင် လလမ်အာ။ ပ ။ ဒုတိယဇ္ဈာန်။ တတိယဇ္ဈာန်။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ဟိုတ်နူဓရ်အာသဝဂမၠိုင် အိုတ်အာဂံၤရ ပွဲဘဝလုဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောဝ်မတ်(အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ် မတိတ်ဗွဲကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတိတ်ဗွဲ မဟံမ္မဲကိုဓရ်အာသဝ နကိုညဏ်တောင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမပဒတ် ဗွဲတသိုခ်ဂမၠိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်အကုပ္ပ

၉၅။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တဲကောံဓရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာ ခြာဟံလအ်ဟောင် ထပက်ခွင်တိကေတ် အရဟတ္တဖိုလ်မာန်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂံၤ အာစိုပ် ‘အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ’ ဉာဏ်မလေပ်ပါ်ပါ်ပရအ် ပွဲအရထ ဖိုဂမၠိုင်ရ၊ အာစိုပ် ‘ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ’ ဉာဏ်မလေပ်ပါ်ပါ်ပရအ် ပွဲပါဠိ ဟိုတ်ဂမၠိုင်ရ၊ အာစိုပ် ‘နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ’ ဉာဏ်မလေပ်ပါ်ပါ်ပရအ် ပွဲသဒ္ဓါဂမၠိုင်ရ၊ အာစိုပ် ‘ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိဒါ’ ဉာဏ်မလေပ်ပါ်ပါ်ပရအ် ပွဲဉာဏ်ဂမၠိုင်ပိဂတဂံၤရ၊ ဗွာရဏာ(အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်အတိုင်မတိတ်ဗွဲနူကိလေသရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တဲကောံဓရ်ဂမၠိုင်မသုန် ပြကာဝံ ခြာဟံလအ်ဟောင် ထပက်ခွင်တိကေတ် အရဟတ္တဖိုလ်မာန်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်သုတဓရ

၉၆။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တဲကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာၣ် သိပ်ဂိုပ် ‘အာနာပါ နဿတိ’မွဲး ခြာဟုံလအ်ဟောင် ထပက်ခွင်တီကောတ်အရဟတ္တဖိုလ်မာန်ရ။ ညးမွဲးမသုန် ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—

ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမီဂ် ပတိတ်တြဟတ် (ကမ္မောန်တို)အောန်ရ။ ကိစ္စ အောန်ရ၊ မြိမြန်လောဲသွာရ။ ပွဲပစ္စယံဂမ္တိုင် မဒ်ကြိယာဗာပုင်ပွဲ လမျိုက် တရိုပ်စိုတ် လောဲသွာရ။ စသုင်အောန်ရ။ ဟုံပတိတ်တြဟတ်သွက်ဗုင်ဂုံရ။ သတိက် အောန်ရ။ ပတိတ် ဩဟတ် ပွဲပွမငုဟ်ကတိုရ။ လမိင်လညာတ်ဂိုဏ်ရ။ ပကင်ရင်လပ် လမိင်လညာတ်ရ။ ဆန်စန်လပ် လမိင်လညာတ်ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင် မွဲးကိပ္ပမဆဲးတမ် ပွမဆဲး လဒေါပ် ပွမဆဲး ကောတ် ဒ်မ္မဲဟာန်ကောံအရထသဒ္ဓါတု မလေပ်စောန်ထွဲးကိုဒွေတ်မပြဲ မသအးဇူး ချိုက်ပင်အလုံအိုသိုက် ညးဂ် ကလင်ကောတ်လပ်မွဲမဂိုဏ်ရ။ ပကင်ရင်လပ်ရ။ လုတ်လပ် နပါင်ရ။ ဗ္ဗာရဏာမှတ်သမ္ဘိလပ် နစိုတ်ရ။ ထပက်ခွင်တီကောတ် နကိုပညာ ပွဲမဒးရးရ။ ဗ္ဗာရဏာ(အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်အတိုင်မတိတ်ဗူး(နူကိလေသ)ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တဲ ကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂွံ သိပ်ဂိုပ် ‘အာနာပါနဿတိ’မွဲး ခြာဟုံ လအ်ဟောင် ထပက်ခွင်တီကောတ် အရဟတ္တဖိုလ်မာန်ရ ရဲဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ကထာ

၉၇။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တဲကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာၣ် ဇနော်ပုင် ‘အာနာပါ နဿတိ’မွဲး ခြာဟုံလအ်ဟောင် ထပက်ခွင်တီကောတ် အရဟတ္တဖိုလ်မာန်ရ။ ညးမွဲးမသုန် ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမီဂ်ပတိတ်တြဟတ်(ကမ္မောန်တို) အောန်ရ။ ကိစ္စအောန်ရ။ မြိမြန်လောဲသွာရ။ ပွဲပစ္စယံဂမ္တိုင် မဒ်ကြိယာဗာပုင်ပွဲလမျိုက် တရိုပ်စိုတ်လောဲသွာရ။ စသုင်အောန်ရ။ ဟုံပတိတ်တြဟတ်သွက်ဗုင်ဂုံရ။ သတိက်အောန်ရ။ ပတိတ်တြဟတ် ပွမငုဟ်ကတိုရ။

ဂလာန်မ္တိုင်သဘ်မဗ္ဗေကို (သမထ ဝိပဿနာ) ဒ်ဟိုတ်မလပ်ကံစိုတ် မလေပ်ကို ကိလေသကြီအာပွဲမလောန် မတွံဂး ဂလာန်မစပ်ကောံပွမအောန်ကိုပွိုက်။ ပ ။ ဂလာန် မစပ်ကောံ(ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ်) လညာတ်ညာဏ် မဒ်ပွဲ(အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ဂ် ကလိဂွံအတိုင်ပွိုက်ရ။ ကလိဂွံဟုံဒ်လောင်လို့တ်ရ။ ကလိဂွံဟုံဒ်ချောင် စိုတ်ရ။ ဗ္ဗာရဏာစိုတ်အတိုင်မတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ။

ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဇ္ဇောပုင်
'အာနာပါနဿတိ'မ္ပး ခြာဟံလအံဟောင် ထပက်ခွင် တိကောတ်အရဟတ္ထဖိုလ်မာန်ရ
ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်အာရညက

၉၈။ ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ သုလုတ်လဝ်
'အာနာပါနဿတိ' ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါမ္ပး ခြာဟံလအံဟောင် ထပက်ခွင်တိကောတ် အရဟတ္ထဖိုလ်
မာန်ရ။ ညးမ္ပးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမ္ပးတုန်—

ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂံ ပတိတ်ဗြဟတ်(ကမ္မောန်တို) အောန်ရ။ ကိစ္စ
အောန်ရ။ မြိမြန်လောဲသွာရ။ ပွဲပစ္စယ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ကြိယာဗာပပွဲလမ္ပိုင် တရိပစိတ်လောဲ
သွာရ။ စသုင်အောန်ရ။ ဟံပတိတ်ဗြဟတ် သွက်ဗုင်ဂုရ။ သတိက်အောန်ရ။ ပတိတ်ဗြဟတ်
ပွမုဟ်ကတိုရ။ ပဒတ်ပွဲဂြိုပ်ရ။ မ္မုံကိုဒွဲမံင်မ္ပး ဘာမဒ်တုင်မုဟ်ရ။ ဗွာရဏာစိတ် အတိုင်
မတိတ်ဗွဲ(နူကိလေသ)ရ။

ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ သုလုတ်လဝ် 'အာနာပါ
နဿတိ' ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါမ္ပး ခြာဟံလအံဟောင် ထပက်ခွင်တိကောတ် အရဟတ္ထဖိုလ်မာန်ရ
ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်သီဟ

၉၉။ ယံခမီတအံ သိုင်ဇာဒိသိုင် မဒ်သိုင်သတ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲအခိုင်သတ်တု ပယျာံတုစိုဟ်
တိတ်ကုင်နုဒ္ဒဲတု သိုစိုတ်ပွးလဝ်ဇကု မှ်သေ့ဒစေင်ရံင်ဒိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ပန် ဗွဲပွဲပွဲတုမ္ပး
ကရေတိုန်ဗုတ်ပိဝါတု တိတ်အာသွက်ဂွံဂေတ်ဂေင်ရ။ သိုင်ဇာဒိသိုင် ယဝ်ကိုဂ္ဂိုက်
စုင်တက်စိင်လေဝ် စုင်တက်ရှေ့ရှေ့သေ့သေ့ဟောင်ရ။ ဟံရှေ့သေ့ဂ် ဟံစုင်တက်ရ။ ကိုဂ္ဂိုက်
စုင်တက်ပြင်လေဝ် စုင်တက်ရှေ့ရှေ့သေ့သေ့ဟောင်ရ။ ဟံရှေ့သေ့ဂ် ဟံစုင်တက်ရ။ ကိုဂ္ဂိုက်
စုင်တက်ဉ်လေဝ် စုင်တက်ရှေ့ရှေ့သေ့သေ့ဟောင်ရ။ ဟံရှေ့သေ့ဂ် ဟံစုင်တက်ရ။ ကိုဂ္ဂိုက်
စုင်တက်ဗြန်လေဝ် စုင်တက်ရှေ့ရှေ့သေ့သေ့ဟောင်ရ။ ဟံရှေ့သေ့ဂ် ဟံစုင်တက်ရ။ ဗွဲတို
မယုတ် ကိုဂ္ဂိုက်စုင်တက် သတ်ဂမ္ဘိုင်မသေတ် မပ္ပံ ဗွဲလေဝ် စုင်တက်ရှေ့ရှေ့သေ့သေ့

မာတိကာ

ဟောင်ရ၊ ဟုံရှေ့သော် ဟုံစင်တက်ရ။ ပွမစင်တက်ရှေ့ရှေ့သော်သော် မဟိုတ်ရော
“လွင်၌ပွမပတ်တံဇြဟတ် အဲ ဩဝ်လွကိုလိုလ်အာညိ” ရံပွဲ ဟိုတ်မသွပုပံစိုတ်ရောင်။

ယွံခမီတအ် ယျုမတွံဂး “ဇာဒိသိုင်”ဂ် နိယျုကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင်
မပြင်တီကေတ်(ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကု မညှံစုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ကျာ်တြဲပွမတွံခရ်
ပွဲပရိသာတ်ဂ်ဟောင် နိရမ္ပာင်ဇာဒိသိုင်ကရေ ကျာ်တြဲဂ်ရ။ ယွံခမီတအ် ကျာ်တြဲဂ် တွံခရ်ကို
ခမီတြဲဂ်မ္တိုင်လောင် တွံကိုရှေ့ရှေ့သော်သော်ဟောင်ရ၊ ဟုံရှေ့သော် ဟုံတွံရ။ ယွံခမီတအ်
ကျာ်တြဲ တွံခရ်ကိုခမီတြဲဂ်မ္တိုင်လောင် တွံကိုရှေ့ရှေ့သော်သော်ဟောင်ရ၊ ဟုံရှေ့သော် ဟုံတွံရ။
ယွံခမီတအ် ကျာ်တြဲ တွံခရ်ကိုဥပးတြဲဂ်မ္တိုင်လောင် တွံကိုရှေ့ရှေ့သော်သော်ဟောင်ရ၊
ဟုံရှေ့သော် ဟုံတွံရ။ ယွံခမီတအ် ကျာ်တြဲ တွံခရ်ကိုဥပးတြဲဂ်မ္တိုင်လောင် တွံကိုရှေ့ရှေ့
သော်သော်ဟောင်ရ၊ ဟုံရှေ့သော် ဟုံတွံရ။ ယွံခမီတအ် ကျာ်တြဲ ဗွဲတျီမယုတ် တွံခရ်ကို
ပုထုဇန်ဂမ္တိုင်မတ္တကို ခိုက်ပင် လှလောင် တွံကိုရှေ့ရှေ့သော်သော်ဟောင်ရ၊ ဟုံရှေ့သော် ဟုံတွံရ။
ပွမတွံခရ် ရှေ့ရှေ့သော်သော်မဟိုတ်ရော? ယွံခမီတအ် ကျာ်တြဲ ဟိုတ်မသွအဲပရဲ
ကိုခရ် သွရှေ့သော်ရ်ကိုခရ်ရောင် ရံပွဲ (သွးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ကကုဓထေရ

၁၀၀။ အဲဒိုက် ဂွံမိင်လင် ရဲသော်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ သပဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာယောသိတာရာမ်
ဇရေင်ချင်ကောသမ္မီရ။ ပွဲအခိုင် ကောန်ကောလိယ မွဲယျုကကုဓ မကျောန်စိုတ်ဥပကာ
တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ဂ် လှဟ်ရ ပကာဂစိုတ်ချိုတ်အာတဲ ကတိန်ဒွဲဘုံမြီမွဲ မတဲတ်နကို
ဇျာန်စိုတ်ရ၊ ကုကကုဓဂ် ကလိဝံအတ္တဘဓန္တဇကု ဗွတ်တုာဓိပိ ဥပစာကွာန် မွဲပွဲမဂဓရးရ၊
မြီကကုဓဂ် နပွမကလိဝံ အတ္တဘဓန္တတုာဂ် ဇကုဇကုလောင် ဟုံကိုချောင်စိုတ်ရ၊ ညးမွဲ
သအောင်လောင် ဟုံကိုချောင်စိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် မြီကကုဓ မှော်ပြာပ်အာ ဇရေင်တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တဲ လှောင်သွ
ဝတ်တဲမွဲး သိုမဒတူဒိုင် ပွဲဒွဲမဗေဒွဲမွဲ “ယွံတီလပိုင် ‘အဲ ကြက်ရင်တုင် ခမီသင်ရ’ ရံပွဲ
ပွဲက်မယုတ်မာ မွဲသဘ်ရဲသော်ဝံ ကတိန်ကျင် ကုဒေဝဒတ်ရ၊ ယွံတီလပိုင် ဒေဝဒတ်ဂ်
စိုတ်ကတိန်ကျင်မွဲဒမြိပ်ဂ် ဟုတ်ယုတ်အာ နူဣဒ္ဓိကြီဇ် (မကလိဝံတဲ)ဂ်ရ” ရံပွဲ ဂရင်ပွဲ
တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ရ။ ဂရင်ပွဲဂလာန်ဝံတဲမွဲး လှောင်သွဝတ် တီလပိုင်
မဟာမောဂ္ဂလာန်တဲ သွရှေ့သော်ရ်ကွာ ကွဲဗွန်အာပွဲဌာန်ဂ်ဟောင်ရ။

ပွဲကာလ၌ တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ဖောပျာ်အာဇေရင် တီလပိုင်ကျော်ကြဲတဲ့ လှောင်သွဝတ်တဲ့မှူး သီမဂဇေဒ်ခွင် ပွဲဒွဲမေဗွဲမွဲ— ယွံကျော်မုံပိုင် ကောန်ကောလိယ မုံယုကကုဓ မကျောန်စိတ်ဥပကာအဲဒိုက်၌ လှော်ရ ပကာဂစိတ်ချိုတ်အာတဲ့ ကတိန် ပွဲဘုံမြီမွဲ မတုတ်နကီဇာန်စိတ်ရ၊ ကုမြီကကုဓ၌ ကလိဂံအတ္တဘဒ္ဒဇေယျ ဗုတ်တုဇာဓိပိ ဥပစာကွာန် မုံပွဲမဂဇေရ၊ မြီကကုဓ၌ နမကလိဂံအတ္တဘဒ္ဒဇေယျ ဇေယျဇေယျ ဟံကီဇေယျစိတ်ရ၊ ညးမွဲသအာင်လေဝ် ဟံကီဇေယျစိတ်ရ။ ယွံကျော်မုံပိုင် ပွဲကာလ၌ မြီကကုဓ၌ ပြာပ်ကျင်ဇေရင်အဲဒိုက်တဲ့ လှောင်သွဝတ်အဲဒိုက်တဲ့မှူး သီမဒေယျခွင် ပွဲဒွဲ မေဗွဲမွဲ “ယွံတီလပိုင် ‘အဲ ကြက်ရင်တုၤ ခမီသင်ရ’ ရဲဝံ ပိုက်မယုတ်မာ မုံသဘာ်သင်ဝံ ကတိန်ကျင် ကုဒေဝဒတ်ရ၊ ယွံတီလပိုင် ဒေဝဒတ်၌ စိတ်ကတိန်ကျင်မွဲဒ်မြိပ်၌ ဟုတ်ယုတ်အာ နူဣဒ္ဓိကြီဉ် (မကလိဂံတဲ့)ရ” ရဲဝံ ဂရင်ပွဲ အဲဒိုက်ရ။ ယွံကျော်မုံပိုင် ဂရင်ပွဲဂလာန်ဝံတဲ့မှူး လှောင်သွဝတ်အဲဒိုက်တဲ့ သွၤရဲသေၤရဲဝံတဲ့ မြီကကုဓ၌ ကေုဗ္ဗန်အာ ပွဲဋ္ဌာန်၌ဟေင်ရ ရဲဝံ ဂရင်ပွဲ တီလပိုင်ကျော်ကြဲရ။

ယွံမောဂ္ဂလာန် နကီဇိတ်(တုအဲ) တုအဲပိုင်ခြာကေတ်စိတ်(မြီကကုဓ)တဲ့ တီတဟာ “ဂလာန်မြီကကုဓ မဟီသွးအိုသို၌ အတိုင်ဟီသွး၌ဟေင် ညံၤပြဟာ၊ ဟံ၌ နအကဲအရာ မွဲသအာင်၌ နွံဟာ” ရဲဝံ (သုန်ရ)။ ယွံကျော်မုံပိုင် နကီဇိတ် (အဲဒိုက်) အဲဒိုက်ပိုင်ခြာ ကေတ်စိတ်(မြီကကုဓ)တဲ့ တီရ၊ “ဂလာန်မြီကကုဓ မဟီသွးအိုသို၌ အတိုင်ဟီသွး ၌ဟေင်ညံၤပြရ၊ ဟံ၌ နအကဲအရာမွဲသအာင်ရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။

ယွံမောဂ္ဂလာန် ဂလာန်၌ ဩဝ်မင်မွဲလဝ်ကွာ၊ ယွံမောဂ္ဂလာန် ဩဝ်မင်မွဲလဝ်ဂလာန် ၌ညိ၊ ပွဲကာလလှော်ဝံ တြံမဒ်လှော်သွးနူမင်ဖိုလ်၌ ဇေယျဇေယျ ကြက်သွဗွဲမပြာကဉ် ဇေယျဇေယျ။

ယွံမောဂ္ဂလာန် အာစာဂမ္တိုင်မသုန်တုဝံ နွံပြာကဉ် ပွဲလောကအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်တု အိုတ်၌ရောမွဲတုန်— ယွံမောဂ္ဂလာန် ပွဲလောကဝံ အာစာလှို၌ သိုက်၌တံသီလ မဟံ သအးဇုး၌ “အဲ မုံကီသီလသအးဇုးရ၊ သီလအဲ သအးဇုးရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံကီဇုက်ရ” ရဲဝံ ဒုင်ဝန်ရ။ အာစာ၌ ကွး(ညးတေ)ဂမ္တိုင်၌ တီကေတ်ရဲဝံအိုတ်ရ “တြနဲအာစာဝံ သိုက်၌ တံသီလမဟံသအးဇုး၌ ‘အဲ မုံကီသီလသအးဇုးရ၊ သီလအဲသအးဇုးရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံကီဇုက်ရ’ ရဲဝံ ဒုင်ဝန်ရ၊ ပိုယ်ညးဂမ္တိုင် ဟိုလ်ဗွ ဟိုတ်ပရူပရာ၌ ကုမိုက်ဂမ္တိုင်အိုတ်မွဲ ဟံ၌ပမသိုက်မိုက် ကုအာစာ၌ရ၊ နကီဂလာန် မဟံသိုက်မိုက် ကုအာစာ၌ ပိုယ်ညးဂမ္တိုင် မဟိုတ်ဝံဟီသွးအိုတ်၌ရော၊ နကီသုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဉ္ဇေ မဒ်ကြိယာဗာပုင်ပွဲလမျီုမစေ့စး ကိုယံဂမ္တိုင် ကိုသိုက်မိုက်တံ ပိုယ်ညးဂမ္တိုင်မွဲဒ်မဒ်ဟေင်ရ၊ အာစာ၌ဟေင် နကီကမ္မောန် (ဇေယျ)မသွ၌ ကြက်ပြာကဉ်ကျင်ရ” ရဲဝံ (တီကေတ်အိုတ်ရ)။ ယွံမောဂ္ဂလာန် အာစာမုံသဘာ်

ရံဝံ ညးမဒ်ကွးဂမၠိုင် မင်မွဲစိုဒှ်ဒုက္ခကို နူသီလအိုတ်ရ၊ အာစာမွဲသဘာဝ်ရံဝံလေဝ် ရာဒနာမိက် နွံပွဲက် နူဇရေင်ကွးဂမၠိုင် ပွမမင်မွဲစိုဒှ်ဒုက္ခကိုနူသီလရ။

ယုံမောဂ္ဂလာန် မွဲဂကူပုန်တုန်— ပွဲလောကဝံ အာစာလှိုက် သိုက်ဒ်ဒိတ် ပွမယိုင် လမျီဟံသအးဇုန် “အဲ မွဲကိုပွမယိုင်လမျီမသအးဇုန်ရ၊ ပွမယိုင်လမျီအဲ သအးဇုန်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံက်ခွက်ရ” ရံဝံ ဒင်ဝန်ရ။ အာစာဂ် ကွး(ညးတေံ)ဂမၠိုင် တီကေတ် ရံဝံ အိုတ်ရ၊ “တြနဲအာစာဝံ သိုက်ဒ်ဒိတ် ပွမယိုင်လမျီဟံသအးဇုန် ‘အဲ မွဲကိုပွမယိုင်လမျီ မသအးဇုန်ရ၊ ပွမယိုင်လမျီအဲ သအးဇုန်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံက်ခွက်ရ’ ရံဝံ ဒင်ဝန်ရ။ ပိုယ်ညးဂမၠိုင် ဟိုလဗ္ဗ ဟိုတ်ပရူပရာဂ် ကုမ္မိဟ်ဂမၠိုင်အိုတ်မွဲး ဟံဒ် ပွမသျှိုက်မျိုက် ကုအာစာဂ်ရ၊ နကိုဂလာန်မဟံသျှိုက်မျိုက် ကုအာစာဂ် ပိုယ်ညးဂမၠိုင် မဟိုတ်ဝံဟိုသွးအိုတ်ဂ်ရော၊ နကို သုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဠု မဒ်ကြိယာဗပင်ပွဲလမျီ မစေံစးကိုယဲဂမၠိုင် ကိုသျှိုက်မျိုက်တ ပိုယ်ညးဂမၠိုင်ဗွဲမဒးရးဟေင်ရ၊ အာစာဂ်ဟေင် နကိုကမ္မောန် (ဇကု) မသွဂ် ကြက်ပြာကဋ် ကျင်ရ” ရံဝံ (တီကေတ်အိုတ်ရ)။ ယုံမောဂ္ဂလာန် အာစာမွဲသဘာဝ်ရံဝံ ညးမဒ်ကွးဂမၠိုင် မင်မွဲစိုဒှ်ဒုက္ခကို နူပွမယိုင်လမျီအိုတ်ရ၊ အာစာမွဲသဘာဝ်ရံဝံလေဝ် ရာဒနာမိက်နွံပွဲက် နူဇရေင်ကွးဂမၠိုင် ပွမမင်မွဲစိုဒှ်ဒုက္ခကို နူပွမယိုင်လမျီရ။

ယုံမောဂ္ဂလာန် မွဲဂကူပုန်တုန်— ပွဲလောကဝံ အာစာလှိုက် သိုက်ဒ်ဒိတ် ပွမတံခရ် ဟံသအးဇုန် “အဲ မွဲကိုပွမတံခရ်သအးဇုန်ရ၊ ပွမတံခရ်အဲ သအးဇုန်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံက် ခွက်ရ” ရံဝံ ဒင်ဝန်ရ။ အာစာဂ် ကွး(ညးတေံ)ဂမၠိုင် တီကေတ် ရံဝံအိုတ်ရ၊ “တြနဲအာစာဝံ သိုက်ဒ်ဒိတ် ပွမတံခရ်ဟံသအးဇုန် ‘အဲ မွဲကိုပွမတံခရ် သအးဇုန်ရ၊ ပွမတံခရ်အဲ သအးဇုန်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံက်ခွက်ရ’ ရံဝံ ဒင်ဝန်ရ။ ပိုယ်ညးဂမၠိုင် ဟိုလဗ္ဗ ဟိုတ်ပရူပရာဂ် ကုမ္မိဟ်ဂမၠိုင် အိုတ်မွဲး ဟံဒ်ပွမသျှိုက်မျိုက် ကုအာစာဂ်ရ၊ နကိုဂလာန် မဟံသျှိုက်မျိုက် ကုအာစာဂ် ပိုယ်ညးဂမၠိုင် မဟိုတ်ဝံဟိုသွးအိုတ်ဂ်ရော၊ နကိုသုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဠု မဒ်ကြိယာဗ ပင်ပွဲလမျီ မစေံစးကိုယဲဂမၠိုင် ကိုသျှိုက်မျိုက်တ ပိုယ်ညးဂမၠိုင်ဗွဲမဒးရးဟေင်ရ၊ အာစာ ဂ်ဟေင် နကိုကမ္မောန်(ဇကု) မသွဂ် ကြက်ပြာကဋ်ကျင်ရ” ရံဝံ(တီကေတ်အိုတ်ရ)။ ယုံမောဂ္ဂလာန် အာစာမွဲသဘာဝ်ရံဝံ ညးမဒ်ကွးဂမၠိုင် မင်မွဲစိုဒှ်ဒုက္ခကို နူပွမတံခရ်အိုတ်ရ၊ အာစာမွဲသဘာဝ်ရံဝံလေဝ် ရာဒနာမိက်နွံပွဲက် နူဇရေင်ကွးဂမၠိုင် ပွမမင်မွဲစိုဒှ်ဒုက္ခကို နူပွမ တံခရ်ရ။

ယုံမောဂ္ဂလာန် မွဲဂကူပုန်တုန်— ပွဲလောကဝံ အာစာလှိုက် သိုက်ဒ်ဒိတ် ပွမဟိုသ် ဟံသအးဇုန် “အဲ မွဲကိုပွမဟိုသ်သအးဇုန်ရ၊ ပွမဟိုသ်အဲ သအးဇုန်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံက် ခွက်ရ” ရံဝံ ဒင်ဝန်ရ။ အာစာဂ် ကွး(ညးတေံ)ဂမၠိုင် တီကေတ် ရံဝံအိုတ်ရ၊ “တြနဲအာစာဝံ သိုက်ဒ်ဒိတ် ပွမဟိုသ်ဟံသအးဇုန် ‘အဲ မွဲကိုပွမဟိုသ်သအးဇုန်ရ၊ ပွမဟိုသ်အဲ သအးဇုန်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံက်ခွက်ရ’ ရံဝံ ဒင်ဝန်ရ။ ပိုယ်ညးဂမၠိုင် ဟိုလဗ္ဗ ဟိုတ်ပရူပရာဂ် ကုမ္မိဟ်ဂမၠိုင်

အိုတ်မှူး ဟံဒ်ပွမသျှိုက်မျိုက် ကုအာစာဂ်ရ၊ နကီဂလာန် မဟံသျှိုက်မျိုက် ကုအာစာဂ် ပိုယ်ညးဂမျိုင် မဟိုတ်ဂွံဟိုသွးအိုတ်ဂ်ရော၊ နကီသုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဉ္ဇေ မဒ်ကြိယာဗာ ပွင်ပွဲလမျို မစေ်စးကိုယဲဂမျိုင် ကိုသျှိုက်မျိုက်တံ ပိုယ်ညးဂမျိုင်ဗွဲမဒးရးဟောင်ရ၊ အာစာဂ်ဟောင် နကီကမောန်(ဇကု) မသွဂ် ကြက်ပြာကဉ်ကျိုင်ရ” ရဝံ (တိကေတ်အိုတ်ရ)။ ယံမောဂ္ဂလာန် အာစာမုံသဘ်ရဝံ ညးမဒ်ကွးဂမျိုင် မင်မဲ့စိုဒှာကို နူပွမဟိုသျှိုက်မျို အာစာမုံသဘ်ရဝံဂ်လေဝ် ရာဒနာမိက်နွံပိုက် နူဇရေင်ကွးဂမျိုင် ပွမမင်မဲ့စိုဒှာကို နူပွမ ဟိုသျှိုက်ရ။

ယံမောဂ္ဂလာန် မွဲဂကူပုန်တုန်— ပွဲလောကဝံ အာစာလျိုက် သိုက်ဒ်တံ လညာတ်ညာဏ် ဟံသအးဇုန် “အဲ မုံကိုလညာတ်ညာဏ် မသအးဇုန်ရ၊ လညာတ် ညာဏ်အဲ သအးဇုန်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံကိုခွက်ရ” ရဝံ ဒင်ဝန်ရ၊ အာစာဂ် ကွး(ညးတေ်)ဂမျိုင် တိကေတ် ရဝံအိုတ်ရ၊ “တြနဲအာစာဝံ သိုက်ဒ်တံ ညးလညာတ်ညာဏ်ဟံသအးဇုန် ‘အဲ မုံကိုလညာတ်ညာဏ် မသအးဇုန်ရ၊ လညာတ်ညာဏ်အဲ သအးဇုန်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံကိုခွက်ရ” ရဝံ ဒင်ဝန်ရ။

ပိုယ်ညးဂမျိုင် ဟိုလဗ္ဗ ဟိုတ်ပရူပရာဂ် ကုမိုတ်ဂမျိုင်အိုတ်မှူး ဟံဒ်ပွမသျှိုက်မျိုက် ကုအာစာဂ်ရ၊ နကီဂလာန် မဟံသျှိုက်မျိုက် ကုအာစာဂ် ပိုယ်ညးဂမျိုင် မဟိုတ်ဂွံဟိုသွး အိုတ်ဂ်ရော၊ နကီသုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဉ္ဇေ မဒ်ကြိယာဗာပွင်ပွဲလမျို မစေ်စးကိုယဲဂမျိုင် ကိုသျှိုက်မျိုက်တံ ပိုယ်ညးဂမျိုင်ဗွဲမဒးရးဟောင်ရ၊ အာစာဂ်ဟောင် နကီကမောန်(ဇကု) မသွဂ်ဟောင် ကြက်ပြာကဉ်ကျိုင်ရ” ရဝံ (တိကေတ်အိုတ်ရ)။ ယံမောဂ္ဂလာန် အာစာမုံ သဘ်ရဝံ ညးမဒ်ကွးဂမျိုင် မင်မဲ့စိုဒှာကို နူလညာတ်ညာဏ်အိုတ်ရ၊ အာစာမုံသဘ်ရဝံ ဂ်လေဝ် ရာဒနာမိက်နွံပိုက် နူဇရေင်ကွးဂမျိုင် ပွမမင်မဲ့ စိုဒှာကိုနူလညာတ်ညာဏ်ရ။ ယံမောဂ္ဂလာန် အာစာဂ်မျိုင်မသုန်တုဝံ နွံပြာကဉ် ပွဲလောက အိုတ်ရ။

ယံမောဂ္ဂလာန် အဲတုန် သီလသအးဇုန်ဒ်တဲ “အဲ မုံကိုသီလသအးဇုန်ရ၊ သီလအဲ သအးဇုန်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံမဲ့ကိုပွမကိုခွက်ရ” ရဝံ ဒင်ဝန်ရ၊ ကွးဂမျိုင်လေဝ် ဟံမင်မဲ့ ဟံစို ဒှာအဲ နူသီလအိုတ်ရ၊ အဲလေဝ် ဟံရာဒနာမိက် ဟံနွံပိုက် နူဇရေင်ကွးဂမျိုင် ပွမမင်မဲ့စိုဒှာ နူသီလရ။

ပွမဂယိုင်လမျိုသအးဇုန်ဒ်တဲ “အဲ မုံကိုပွမဂယိုင်လမျို မသအးဇုန်ရ၊ ပွမဂယိုင် လမျိုအဲ သအးဇုန်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံမဲ့ကိုပွမကိုခွက်ရ” ရဝံ ဒင်ဝန်ရ၊ ကွးဂမျိုင်လေဝ် ဟံမင်မဲ့ ဟံစိုဒှာ အဲ နူပွမဂယိုင်လမျိုအိုတ်ရ၊ အဲလေဝ် ဟံရာဒနာမိက် ဟံနွံပိုက် နူဇရေင်ကွးဂမျိုင် ပွမမင်မဲ့စိုဒှာ နူပွမဂယိုင်လမျိုရ။

ပွမတွံခရ်သအးဇုဂ်ဒ်တဲ “အဲ မှုံကိုပွမတွံခရ် သအးဇုရ၊ ပွမတွံခရ်အဲ သအးဇုရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံမဲ့ကိုပွမကိုခွက်ရ” ရဲပွဲ ဒင်ဝန်ရ၊ ကွးဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံမင်မဲ့ ဟံစိုဒ်အဲ နူပွမ တွံခရ်အိုတ်ရ၊ အဲလေဝ် ဟံရာဒနာမိက် ဟံနွံပိုက် နူဇရေင်ကွးဂမ္တိုင် ပွမမင်မဲ့စိုဒ်နာ နူပွမတွံခရ်ရ။

ပွမဟိုသ်သအးဇုဂ်ဒ်တဲ “အဲ မှုံကိုပွမဟိုသ် သအးဇုရ၊ ပွမဟိုသ်အဲ သအးဇုရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံမဲ့ကိုပွမကိုခွက်ရ” ရဲပွဲ ဒင်ဝန်ရ၊ ကွးဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံမင်မဲ့ ဟံစိုဒ်အဲ နူပွမ ဟိုသ်အိုတ်ရ၊ အဲလေဝ် ဟံရာဒနာမိက် ဟံနွံပိုက် နူဇရေင်ကွးဂမ္တိုင် ပွမမင်မဲ့စိုဒ်နာ နူပွမ ဟိုသ်ရ။

လညာတ်ညာဏ်သအးဇုဂ်ဒ်တဲ “အဲ မှုံကိုလညာတ်ညာဏ် သအးဇုရ၊ လညာတ် ညာဏ်အဲ သအးဇုရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဟံမဲ့ကိုပွမကိုခွက်ရ” ရဲပွဲ ဒင်ဝန်ရ၊ ကွးဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံမင်မဲ့ ဟံစိုဒ်အဲ နူလညာတ်ညာဏ်ရ၊ အဲလေဝ် ဟံရာဒနာမိက် ဟံနွံပိုက် နူဇရေင်ကွးဂမ္တိုင် ပွမမင်မဲ့စိုဒ်နာ နူလညာတ်ညာဏ်ရ ရဲပွဲ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

ကကုဓဝဂ် မရနုက်မသုန် တဲရောင်။

ဒုတိယ သုတ်မသုန်စော် တဲရ။

၃။ တတိယ ပဏ္ဏာသက

၃။ တတိယ သုတ်မသုန်စော်

(၁၁) ၁။ ဖာသုဝိဟာရဝဂ် ၁။ သုတ်သာရဇ္ဇ

၁၀၁။ ယံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်မလေပ်သွကိုပွမဂံင်သကာ ကုပူဂိုလ်သေက္ခယောဒ္ဓေတ် လုတ်ရ် က္လုဂ်မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ရ်ရောမွဲတုန်— ယံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမီဂ် မ့ုကို‘သဒ္ဓါ’ ပွမလျိုင်ပတေ်ရ၊ မ့ုကို‘သီလ’ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒဝ်ရ၊ လမိင်လညာတ်ဂှိုင်ရ၊ မ့ုကိုလ္လိပရာမကေက်သကာရ၊ မ့ုကိုပညာ ရ။

ယံခမီတအ် ပွမဟုံမိပ်စိုတ် မလေပ်ဒ်ကုညးဟုံမွဲကိုသဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ်ရ် ဟုံဒ် ကုညးမ့ုကိုသဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ်ရ၊ ဟိုတ်ရ်ရ ဓရ်(သဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ်)ဂွံ လေပ်သွကို ပွမဂံင်သကာ ကုပူဂိုလ်သေက္ခယောဒ္ဓေတ်လုတ်ရ။

ယံခမီတအ် ပွမဟုံမိပ်စိုတ် မလေပ်ဒ်ကုညးဟုံမွဲကိုသီလ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒဝ်ရ် ဟုံဒ် ကုညးမ့ုကိုသီလ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒဝ်ရ၊ ဟိုတ်ရ်ရ ဓရ်(သီလ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒဝ်)ဂွံ လေပ်သွကို ပွမဂံင်သကာ ကုပူဂိုလ်သေက္ခယောဒ္ဓေတ်လုတ်ရ။

ယံခမီတအ် ပွမဟုံမိပ်စိုတ် မလေပ်ဒ်ကုညးမအောန်ကိုလမိင်လညာတ်ရ် ဟုံဒ် ကုညးလမိင်လညာတ်ဂှိုင်ရ၊ ဟိုတ်ရ်ရ ဓရ်(ပွမလမိင်လညာတ်ဂှိုင်)ဂွံ လေပ်သွကို ပွမဂံင် သကာ ကုပူဂိုလ်သေက္ခယောဒ္ဓေတ်လုတ်ရ။

ယံခမီတအ် ပွမဟုံမိပ်စိုတ် မလေပ်ဒ်ကုညးလ္လုဟ်လုန်ဂ် ဟုံဒ်ကုညးမ့ုကိုလ္လိပရာ မကေက်သကာရ၊ ဟိုတ်ရ်ရ ဓရ်(လ္လိပရာ) ဂွံ လေပ်သွကိုပွမဂံင်သကာ ကုပူဂိုလ်သေက္ခယောဒ္ဓေတ်လုတ်ရ။

ယံခမီတအ် ပွမဟုံမိပ်စိုတ် မလေပ်ဒ်ကုညးဟုံမွဲကိုပညာရ် ဟုံဒ် ကုညးမ့ုကိုပညာရ၊ ဟိုတ်ရ်ရ ဓရ်(ပညာ)ဂွံ လေပ်သွကိုပွမဂံင်သကာ ကုပူဂိုလ်သေက္ခယောဒ္ဓေတ်လုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် က္ကဝံဂမ္တိုင်တုန် ဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာ မလေပ်သွက် ပွမင်သကာ ကုပူဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒွေတ်လုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ

၂။ သုတ်ဥဿကီတ

၁၀၂။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေတ် ကောံဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာ ဝိနိဒ္ဒိဒ္ဓင် တုအရှန်လေဝ် “ခမီယုတ်မာ” ရံဝံ ဒိဉ္ဇးဂပ်ဝံသမ္ပက်သမ္မာတ် ဂပ်ဝံသေဟ်ပွာရ။

ဉ္ဇးမ္မးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္မးတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီ မှုကို အရာဂေတ်ဂေင်မ္မး (သို) ဗြစရဲဃျင်ရ၊ မှုကိုအရာဂေတ်ဂေင်မ္မး(သို) ဗြက္ခာရ၊ မှုကိုအရာ ဂေတ်ဂေင်မ္မး (သို) ဝုတ်ဇ္ဇော်ရ၊ မှုကိုအရာဂေတ်ဂေင်မ္မး (သို) ခမ္မဲရ၊ မှုကိုအရာဂေတ် ဂေင်မ္မး (ဘာ) ခမီဗြရ။

ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေတ်ကောံဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဝိနိဒ္ဓိဒ္ဓင်တုအရှန်လေဝ် “ခမီယုတ်မာ” ရံဝံ ဒိဉ္ဇးဂပ်ဝံသမ္ပက်သမ္မာတ် ဂပ်ဝံသေဟ်ပွာရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်မဟာစောရ

၁၀၃။ ယွံခမီတအ် ကမ္မတ်ဒမ္မဇ္ဇော် မချိုက်ပေတ်ကောံအင်္ဂုတ္တိုရ်မသုန်ပြကာ ဘိုလေဝ် ဖံက်ပထောင်ရ၊ ကွာန်လေဝ် ဗတိုက်ပွင်စးရ၊ မွဲသိုဓရ်လေဝ် ဗတိုက်ပွင်စးရ၊ မင်ဒိုင် ပွဲဂွံင်တရဲတုလေဝ် ဗတိုက်ပွင်စးရ။ ဉ္ဇးမ္မးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္မးတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ကမ္မတ်ဒမ္မဇ္ဇော် ဌာန်မဟံညီသာသုတ်သုန်လေဝ် ကလိဝံ နိဿယ်ရ၊ သပိုဟ်ဂြိုပ်ဂ်လေဝ် ကလိဝံနိဿယ်ရ၊ ဉ္ဇးဇြဟတ်ဇ္ဇော်လေဝ် ကလိဝံ နိဿယ်ရ၊ ဂြပ်ရတ်ဂ်လေဝ် မှုအလေံသွးပွးရ၊ ဉ္ဇးမွဲဓဝ်လေဝ် လေပ်အာကျင်ရ။

ယွံခမီတအ် မုရသင်္ဂလိ ကမ္မတ်ဒမ္မဇ္ဇော် ကလိဝံနိဿယ် ဌာန်မဟံညီသာ သုတ်သုန်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ကမ္မတ်ဒမ္မဇ္ဇော် ကလိဝံနိဿယ်ကိုစီမ အာကျင်ကောံဝါတ်ကို နီမဟံညီသာသုတ်သုန်ကိုရ။ ယွံခမီတအ် ရံဝံ ကမ္မတ်ဒမ္မဇ္ဇော် ကလိဝံ နိဿယ် ဌာန်မဟံညီသာသုတ်သုန်ရ။

ယွံခမီတအ် မုရသင်္ဂလိ ကမ္မတ်ဒမ္မဇ္ဇော် ကလိဝံနိဿယ် သပိုဟ်ဂြိုပ်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ကမ္မတ်ဒမ္မဇ္ဇော် ကလိဝံနိဿယ်ကိုဂြိုပ်ချော့ကို၊ ဂြိုပ်ဆုကို၊

သပိုဟ်ဂြိုပ်မတိုကုတ်ကို၊ သပိုဟ်ဂြိုပ်ဇော်ကိုရ။ ယွံခမိတအ် ရဝံဟောင် ကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ် ကလိဝံနိဿယ် သပိုဟ်ဂြိုပ်ရ။

ယွံခမိတအ် မုရသင်္ဂလီ ကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ် ကလိဝံနိဿယ် ညးဇြဟတ်ဇော်ကုတ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ ကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ် ကလိဝံနိဿယ်ကိုသိုင်ဂမ္တိုင်ကို အမတ် သိုင်ဂမ္တိုင်ကိုရ။ ကုကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ် “ညးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ယဝ်ဟိုသုးကိုအဲ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲမ္မဲ၊ သိုင်ဂမ္တိုင်ကို အမတ်သိုင်ဂမ္တိုင်ကို စိုဒ္ဓာကိုဒုဟ်တဲ ကြက်ဟိုသုး ဖိုအဲအိုတ်ရ” ရဝံ ကသပ် နိရ။ ညးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ယဝ်ဟိုသုးကိုအဲ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲမ္မဲ သိုင်ဂမ္တိုင်ကို အမတ်သိုင်ဂမ္တိုင် ကို စိုဒ္ဓာကိုဒုဟ်တဲ ဟိုသုးဖိုကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ်အိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ရဝံဟောင် ကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ် ကလိဝံနိဿယ် ညးဇြဟတ်ဇော်ရ။

ယွံခမိတအ် မုရသင်္ဂလီ ကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ် မှုံအလေံသုးပွး ဂြပ်ရတ်ကုတ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ ကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ် သေဟ်သွဟ်ဖဲသအီရ။ မှုံကိုဂြပ်ရတ်ဂြိုပ်ရ။ မှုံကိုပိုဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂြိုပ်ရ။ ကုကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ် “ညးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ယဝ်ဟိုသုးကိုအဲ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲမ္မဲ၊ နူပိုဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ကြက်သွပ္ပမဃုပ် နကိုဂြပ်ရတ်ရ” ရဝံ ကသပ်နိရ။ ညးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ယဝ်ဟိုသုးကိုကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ် မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲမ္မဲ၊ နူပိုဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက် သွပ္ပမဃုပ် နကိုဂြပ်ရတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ရဝံဟောင် ကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ် မှုံအလေံသုးပွး ဂြပ်ရတ်ရ။

ယွံခမိတအ် မုရသင်္ဂလီ ကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ် အာကျင်ညးမွဲခပ်ကုတ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ ကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ် ညးမွဲခပ်ဟောင် လေပ်သွပ္ပမဃုပ်ဝံစးကေတ်ဂမ္တိုင်ရ။ ပွမသွသ် ကို မဟိုတ်ရော? “ပွမချပ်ဂုန် ပျက်ခလုက်ဂမ္တိုင်အဲ ကြပ်လွကိုအာစိုပ် ပွမမံက်ပြီးအာ ပွမုးအိုတ်ညီ”ရဝံ ဟိုတ်မသွပ္ပမဃုပ်ရ။ ယွံခမိတအ် ရဝံဟောင် ကမ္မတ်ဒမ္မဇော်ကုတ် မှုံအလေံ အာကျင် ညးမွဲခပ်ရ။ ယွံခမိတအ် ကမ္မတ်ဒမ္မဇော် မချိုက်ပေင်တကော အင်္ဂမသုန်ပြကာဝံ သိုလေပ် ဖံက်ပထောင်ရ။ ကွာန်လေပ် ဗတိုက်ပွင်စးရ။ မွဲသိုခပ်လေပ် ဗတိုက်ပွင်စးရ။ မင်ဒိုင်ပွဲဂိုင်တရံတဲလေပ် ဗတိုက်ပွင်စးရ။

ယွံခမိတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ။ ခမိမယုတ်မချိုက်ပေင်တကော အင်္ဂမသုန်ပြကာဝံ မင်မွဲဇကုဇကု မဂပ်ခါဟ် ပလီုပလံာ်ရ။ ဒုဟ်လေပ်နွံရ။ တုပညာဂမ္တိုင်လေပ် စောတ်စောတ်ရ။ ပွသရာမ်ပါပ် ဗွဲမဂ္တိုင်လေပ် ကိုဒ်ဇော်မောင်ရ။ ညးမုးအင်္ဂမသုန်ပြကာ အိုတ်ကုတ်မုးမာတုန်—ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိမယုတ်မာ် ဌာန်မဟံညီသာသုဟ်သုန် ကိုလေပ် ကလိဝံနိဿယ်ရ။ သပိုဟ်ဂြိုပ်ကိုလေပ် ကလိဝံနိဿယ်ရ။ ညးဇြဟတ်ဇော်ကုတ်လေပ် ကလိဝံနိဿယ်ရ။ ပိုဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ကိုလေပ် မှုံအလေံသုးပွးရ။ ညးမွဲခပ်လေပ် လေပ်အာ ကျင်ရ။

ယွံခမိတအ် မုရ်သာလှို ခမိမယုတ်ဂ် ကလိဂွံနိဿယ် ဌာန်မဟံညီသာသုဟ်သုန်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိမယုတ်ဂ် ချိုက်ပေတ်ကောံကာယကမ် မဟံညီသာသုဟ်သုန်ရ၊ ချိုက်ပေတ်ကောံဝစီကမ် မဟံညီသာသုဟ်သုန်ရ၊ ချိုက်ပေတ်ကောံမနောကမ် မဟံညီသာသုဟ်သုန်ရ။ ယွံခမိတအ် ရဲဂွံဟေင် ခမိမယုတ်ဂ် ကလိဂွံနိဿယ် ဌာန်မဟံညီသာသုဟ်သုန်ရ။

ယွံခမိတအ် မုရ်သာလှို ခမိမယုတ်ဂ် ကလိဂွံနိဿယ် သပိုဟ်ဂြိုပ်ရော?ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိမယုတ်ဂ် မွဲကုက္ကေတ်မှာရာရ၊ ချိုက်ပေတ်ကောံ ‘အန္တဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိ’ မစောဲလာ်ဂိုင်ကေတ် နမတ္တသဿတရ။ ယွံခမိတအ် ရဲဂွံဟေင် ခမိမယုတ်ဂ် ကလိဂွံနိဿယ် သပိုဟ်ဂြိုပ်ရ။

ယွံခမိတအ် မုရ်သာလှို ခမိမယုတ်ဂ် ကလိဂွံနိဿယ် ညးဇြဟတ်ဇော်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိမယုတ်ဂ် ကလိဂွံနိဿယ် သိုင်ဂမ္တိုင်ကို အမာတ်သိုင်ဂမ္တိုင်ကိုရ၊ ကုခမိဂ် “ညးမမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲ ယဝ်ဟိုသုးကိုအဲ မမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲမ္တဲ သိုင်ဂမ္တိုင်ကို အမာတ်သိုင်ဂမ္တိုင်ကို စိုဒနာကိုဒုဟ်တဲ ကြက်ဟိုသုး ဖိုအဲအိုတ်ရ ” ရဲဂွံ ကသပ်ဒ်ရ။ ညးမမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲ ယဝ်ဟိုသုးကိုခမိဂ် မမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲမ္တဲ သိုင်ဂမ္တိုင်ကို အမာတ်သိုင်ဂမ္တိုင်ကို စိုဒနာကိုဒုဟ်တဲ ဟိုသုး ဖိုခမိဂ်အိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ရဲဂွံဟေင် ခမိမယုတ်ဂ် ကလိဂွံနိဿယ် ညးဇြဟတ်ဇော်ရ။

ယွံခမိတအ် မုရ်သာလှို ခမိမယုတ်ဂ် မွဲအလေံသုးပွး ပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ရော? ယွံခမိတအ် မုရ်သာလှို ခမိမယုတ်ဂ် ကလိဂွံ သုာ ပိဏ္ဍပါတ် ဘာ ဂဠု မဒ်ကြိယာဟာ ပုင်ပွဲလမျီုမစေံစးကိုယဲဂမ္တိုင်ရ။ ကုခမိဂ် “ညးမမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲ ယဝ်ဟိုသုးကိုအဲ မမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲမ္တဲ နူကိုပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ကြက်သွပ္ပမဃုပ် နကိုလာတ်ရ” ရဲဂွံ ကသပ်ဒ်ရ။ ညးမမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲ ယဝ်ဟိုသုးကို ခမိမယုတ်ဂ် မမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲမ္တဲ နူကိုပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက် သွပ္ပမဃုပ် နကိုလာတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ရဲဂွံဟေင် ခမိမယုတ်ဂ် မွဲအလေံသုးပွး ပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ရ။

ယွံခမိတအ် မုရ်သာလှို ခမိမယုတ်ဂ် အာက္ခုဉ်ညးမွဲခပ်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိမယုတ်ဂ် ညးမွဲခပ်ဟေင် ပဒတ်ပွဲဇနပိုဒ်ဂမ္တိုင် မဒ်တုဉ်မုဟ်ရ၊ ခမိမယုတ်ဂ် ပြာပ်အာသိုဂမ္တိုင် မွဲပွဲဇနပိုဒ်မ္တဲ ကလိဂွံလာတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ရဲဂွံဟေင် ခမိမယုတ်ဂ် အာက္ခုဉ်ညးမွဲခပ်ရ။ ယွံခမိတအ် ခမိမယုတ် မချိုက်ပေတ်ကောံ အင်္ဂဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂွံ မင်မွဲဇကုဇကု မဂပ်ဝ်ခါဉ်ပလီုပလာ်ရ၊ ဒုဟ်လေဝ်နွံရ၊ တုပညာဂမ္တိုင်လေဝ် စောတ်စောဲရ၊ ပွသရာမ်ပါပ် ပွဲမဉ်ဂိုင်လေဝ် ကိုဒ်ဇော်မောဝ်ရ ရဲဂွံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ

၄။ သုတ်သမဏသုခုမာလ

၁၀၄။ ယံခမီတအံ ခမီမချိုက်ပေင်တခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂုံ ပ္ဍောဝ်ကိုခမီဂမ္ဘိုင် နှိခမီ မချိုန်ဍောတ်ဇိပ်ဂှိပ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂုံရောမွဲတုန်— ယံခမီတအံ ပ္ဍုသာသနာဂွံ ခမီဂုံ (ဩဝ်ပြဘိုက်ညီ ရဲဂွံ) ဂပ်ဝ်အာတ်ပါန်အခေါင်ဂုံတဲဟောင် ဝံ့ပြဘိုက် သုာ်ဂှိုင်ရ။ ဝံ့ပြဘိုက် သိုဟဂပ်ဝ်အာတ်ပါန်အခေါင်ဂုံတုန် ဗုတ်ညီနာင်ဟောင်ရ။ ဂပ်ဝ် အာတ်ပါန်အခေါင်ဂုံတဲဟောင် ဝံ့ပြဘိုက်ပိဏ္ဍပါတ်ဂှိုင်ရ။ ဝံ့ပြဘိုက် သိုဟဂပ်ဝ်အာတ်ပါန် အခေါင်ဂုံတုန် ဗုတ်ညီနာင်ဟောင်ရ။

ဂပ်ဝ်အာတ်ပါန်အခေါင်ဂုံတဲဟောင် ဝံ့ပြဘိုက်ဘာသ္မာသတိက်သ္မာဒွံင်ဂှိုင်ရ။ ဝံ့ပြဘိုက် သိုဟဂပ်ဝ်အာတ်ပါန်အခေါင်ဂုံတုန် ဗုတ်ညီနာင်ဟောင်ရ။ ဂပ်ဝ်အာတ်ပါန်အခေါင် ဂုံတဲဟောင် ဝံ့ပြဘိုက်ဂဉ္ဇေမဒ္ဒိကြိယာဗာပုင်ပွဲလမျီု မစေံစးကိုယဲဂှိုင်ရ။ ဝံ့ပြဘိုက် သိုဟဂပ်ဝ်အာတ်ပါန်အခေါင်ဂုံတုန် ဗုတ်ညီနာင်ဟောင်ရ။

ညးသဟခရ်ဂမ္ဘိုင် နကိုကာယကမ် မသ္မိုက်မျိုက်ဟောင် သွတ်ကုခမီဂုံအိုတ်ဂုံ ဂှိုင်ရ။ သွတ် နကိုကာယကမ် မဟံသ္မိုက်မျိုက်အိုတ်ဂုံတုန် ဗုတ်ညီနာင်ဟောင်ရ။ သွတ် နကို ဝစီကမ် မသ္မိုက်မျိုက်ဟောင်အိုတ်ဂုံဂှိုင်ရ။ သွတ် နကိုဝစီကမ် မဟံသ္မိုက်မျိုက်အိုတ်ဂုံတုန် ဗုတ်ညီနာင်ဟောင်ရ။ သွတ် နကိုမနောကမ် မသ္မိုက်မျိုက်ဟောင်အိုတ်ဂုံဂှိုင်ရ။ သွတ် နကို မနောကမ် မဟံသ္မိုက်မျိုက်အိုတ်ဂုံတုန် ဗုတ်ညီနာင်ဟောင်ရ။ ရင်တွင်ကိုပွမပူဇံ မသ္မိုက် မျိုက်ဟောင် အိုတ်ဂုံဂှိုင်ရ။ ရင်တွင်ကိုပွမပူဇံ မဟံသ္မိုက်မျိုက်အိုတ်ဂုံတုန် ဗုတ်ညီနာင် ဟောင်ရ။

ဝေဒနာဂမ္ဘိုင် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူကွင်ကွတ်ကို၊ ဟိုတ်နူသွေဟ်ကို၊ ဟိုတ်နူကျာကို၊ ဟိုတ်နူ ‘သန္နိပါတ်’ ပွမပံင်ကောံဒးကွင်ကွတ် သွေဟ် ကျာဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဟိုတ်နူဥတုပုန်ဂတးကို၊ ဟိုတ်ပွမရင်တွင်ဟံ့ညီသာသုဟ်သုန်ကို၊ ဟိုတ်နူပယောဂ လ္လိပရာညးသအာင်ကို၊ ဟိုတ်နူ ကမ်ကိုဖိုကို၊ ဟံ့ကတိုဒ်ကုခမီဂုံ ဗွဲမဂှိုင်အိုတ်ရ။ စာ်စူးနုယဲရ။ (ရူပါဝစရ) ဇျာန်ဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာ မကတိုဒ်ပွဲစိုတ်မပြဲလောန် မဒ်ဟိုတ်ပဒတ်ဗွဲတသိုခ် ပ္ဍဲဘဝဂတမတ်ဂုံ ကလိဂွံ အတိုင်ပွိုက်ရ။ ကလိဂွံဟံ့ဒ်လွောင်လွိုဟ်ရ။ ကလိဂွံဟံ့ဒးဍောင်စိုတ်ရ။ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝ ဂမ္ဘိုင်အိုတ်အာဂုံရ ပ္ဍဲဘဝလျှဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောဝ်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ် မတိတ်ဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတိတ်ဗူး မဟံ့မွဲကိုခရ်အာသဝ နကိုဉာဏ်တောင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယံခမီတအံ ခမီမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂွံ ပ္ဍောဝ်ကို ခမီဂမ္ဘိုင် ခမီမချိုန်ဍောတ်ဇိပ်ဂှိပ်မွဲရ။

ယံခမီတအံ ညးမိက်ဟိုမွဲး ဂလာန်မတွံး “ပ္ဍောဝ်ကိုခမီဂမ္ဘိုင် ခမီမချိုန်ဍောတ် ဇိပ်ဂှိပ်” ဗွဲဒးရဲဂှ် စ္ဍောန်ထွေးအဲဟောင်တဲ ဒးဟိုသွေးရ။ ယံခမီတအံ ဂပ်ဝ်အာတ်ပါန်

အခေါင်ဂွံဒ်တဲဟောင် အဲ ဝံ့ပြဘိုက်သွာ်ဂွံဂိုင်ရ၊ ဝံ့ပြဘိုက် သိုဟဂပ်ဝံအာတ်ပါန်အခေါင်ဂွံတုန် ဗွတ်ညိနောင်ဟောင်ရ။ ဂပ်ဝံအာတ်ပါန်အခေါင်ဂွံဒ်တဲဟောင် ဝံ့ပြဘိုက်ပိဏ္ဍပါတ်ဂွံ ဂွိုင်ရ၊ ဝံ့ပြဘိုက် သိုဟဂပ်ဝံအာတ်ပါန်အခေါင်ဂွံတုန် ဗွတ်ညိနောင်ဟောင်ရ။ ဂပ်ဝံအာတ်ပါန် အခေါင်ဂွံဒ်တဲဟောင် ဝံ့ပြဘိုက် ဘာသွာ်သတ်ကံသွာ်ဒိုင်ဂွံဂိုင်ရ၊ ဝံ့ပြဘိုက် သိုဟဂပ်ဝံ အာတ်ပါန်အခေါင်ဂွံတုန် ဗွတ်ညိနောင်ဟောင်ရ။ ဂပ်ဝံအာတ်ပါန်အခေါင်ဂွံဒ်တဲဟောင် ဝံ့ပြဘိုက်ဂဉ္စ မဒ်ကြိယာဗာပပွင်ပွဲလမျို မစေ့စးကိုယဲဂွံဂိုင်ရ၊ ဝံ့ပြဘိုက် သိုဟဂပ်ဝံ အာတ်ပါန်အခေါင်ဂွံတုန် ဗွတ်ညိနောင်ဟောင်ရ။

ခမိသဟဓရ်ဂမ္တိုင် နကိုကာယကမ် မသျှိုက်မျိုက်ဟောင် သွတ်ကိုအဲအိုတ်ဂွံဂိုင်ရ၊ သွတ်နကိုကာယကမ် မဟံသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ဂွံတုန် ဗွတ်ညိနောင်ဟောင်ရ၊ သွတ် နကိုဝစီကမ် မသျှိုက်မျိုက်ဟောင်အိုတ်ဂွံဂိုင်ရ၊ သွတ် နကိုဝစီကမ် မဟံသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ဂွံတုန် ဗွတ်ညိနောင်ဟောင်ရ၊ သွတ် နကိုမနောကမ် မသျှိုက်မျိုက်ဟောင်အိုတ်ဂွံဂိုင်ရ၊ သွတ် နကို မနောကမ် မဟံသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ဂွံတုန် ဗွတ်ညိနောင်ဟောင်ရ၊ ရင်တွင်ကိုပွမသပ္ပူဇ် မသျှိုက် မျိုက်ဟောင်အိုတ်ဂွံဂိုင်ရ၊ ရင်တွင်ကိုပွမသပ္ပူဇ် မဟံသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ဂွံတုန် ဗွတ်ညိနောင် ဟောင်ရ။ ဝေဒနာဂမ္တိုင် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူကွင်ကွတ်ကို၊ ဟိုတ်နူသေဟ်ကို၊ ဟိုတ်နူကျာကို၊ ဟိုတ်နူ ‘သန္နိပါတ်’ ပွမပံင်ကောံဒးကွင်ကွတ် သေဟ် ကျာဂမ္တိုင်ကို၊ ဟိုတ်နူဥတုပုန်ဂတးကို၊ ဟိုတ်ပွမရင်တွင်ဟံ့ညိသာသုဟ်သုန်ကို၊ ဟိုတ်နူပယောဂ လွီပရာညးသအာင်ကို၊ ဟိုတ်နူ ကမ်ကိုဖိုကို ဟံကတိုဒ် ကုအဲအိုတ်ရ၊ စာ်စူးနူယဲရ၊ (ရူပါဝစရ) ဇျာန်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ မကတိုဒ်ပွဲစိုတ်မပြလောန် မဒ်ဟိုတ်ပဒတ်ဗွဲတသိုခ် ပွဲဘဝဂတမတ်ဂွံ ကလိဝံ့အတိုင်ပိုက်ရ၊ ကလိဝံ့ဟံ့ဒ်လွှာင်လိတ်ရ၊ ကလိဝံ့ဟံ့ဒ်ဇျောင်စိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဓရ်အာသဝဂမ္တိုင် အိုတ်အာ ဂ်ရ။ ပ။ သွကေတ်ဇောဝ်မတ်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။

ယံခမိတအ် ညးမိက်ဟိုသုး ဂလာန်မတွံး “ပျောင်ကိုခမိဂမ္တိုင် ခမိမချိုန်ချောက် ဖိပ်ဂိုပ်” ဗွဲမဒးရဲဂွံ စွောန်ထွေးအဲတဲဟောင် ဒးဟိုသုးရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ဖာသုဝိဟာရ

၁၀၅။ ယံခမိတအ် ပွမဝံပဒတ် ဗွဲတသိုခ်ဂမ္တိုင် ဣဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂွံရောမွဲတုန်—ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ မေတ္တာကာယကမ်ခမိဂ် ပတန်လဝ်တူရူ ပွဲညးသဟဓရ်ဂမ္တိုင် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြဲမတ်ကိုရ။ မေတ္တာဝစီကမ်ခမိဂ် ပတန်လဝ်တူရူ ပွဲညးသဟဓရ်ဂမ္တိုင် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြဲမတ်ကိုရ။ မေတ္တာမနောကမ်ခမိဂ် ပတန်လဝ်တူရူ ပွဲညးသဟဓရ်ဂမ္တိုင် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြဲမတ်ကိုရ။

မာတိကာ

နကိုသီလဂမ္ဘိုင် မဟံကဝိသကုတ် ဟံထောင်ပြိုဟ် ဟံစောန်ပြိုဟ် ဟံချက်ဒဝါန် မတိတ်ဗူး နူဒဒိဗိုက်တဏှာ တုပညာဂမ္ဘိုင်မဂ်ဝံထိုင်သး မဟဂ်ဝံဖွိတ်သပေါတ်ဗွဲမမှာရာ မျှံသဘမလေပ်ကတိဗဒိကို သမာဓိပမတန်ကြန်ဂ် အာစိပ်ဒဒိသီလတုပ်သုတ်ကောံ ပွဲညး သဟဓရ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြမတ်ကိုတဲ ပဒတ်ရ။ နကို‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်မချာ်စုတ် မျှံသဘမလေပ်ရင်တုင်ပတိတ် သွက်ဒဒိခိုင်ဂွံအိုတ် ဗွဲမဒးရး ကုညးမဒွေတ်သွကွေတ် မဃသအး မဒိဟိုတ်တိတ်ဗူးနူဒဒိခိုင်ဂွံအာစိပ်ဒဒိဋ္ဌိ ကွေတ်တုပ်သုတ်ကောံပွဲညးသဟဓရ် ဂမ္ဘိုင် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြမတ်ကိုတဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုခ်ဂမ္ဘိုင် ကုဂွံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်အာနန္ဒ

၁၀၆။ ပွဲကာလမ္ပဲအခိုင် တီလမျှံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ်တန်တံခိုင် ပွဲဘာဃောသိတာရာမ် ဇရေင်ချင်ကောသမ္ဘီရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ပှောံပြာပ်အာဇရေင် တီလမျှံပိုင် ကျိတြဲတဲ လှောင်သွဝတ်တဲမွဲး သိုမဂဇာ်ခိုင် ပွဲဒိုမဗွဲမွဲဂ်—

ယွံကျိမျှံပိုင် နကိုဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဗွတ်မုစိ ခမိဂ် ပဒတ်ပွဲသင်မွဲး ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ်ရော ရံဝံ ဂရင်ပွဲ တီလမျှံပိုင်ကျိတြဲရ။ ယွံအာနန္ဒ ခမိဂ် ဇကုဇကုဂ် ချိုက်ပေင်တကောံသီလ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒပ်တဲ ညးမွဲသအာင်လေပ် ဟိုတ်နူသီလမပြလောန်ဂ် ဟံလေပ်ဂရိဟ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ နဟိုတ်ဗွတ်ဝံလေပ် ခမိဂ် ပဒတ်ပွဲသင်မွဲး ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

ယွံကျိမျှံပိုင် ခမိဂ် ပဒတ်ပွဲသင်မွဲး ဟိုတ်ဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုခ်မွဲသအာင်လေပ် နွံဏီဟာ ရံဝံ (ဂရင်ပွဲဗွန်ရ)။ ယွံအာနန္ဒ နွံဏီရ။ ယွံအာနန္ဒ ခမိဂ် ဇကုဇကုဂ် ချိုက်ပေင်တကောံ သီလတဲ ညးမွဲသအာင်လေပ် ဟိုတ်နူသီလမပြလောန်ဂ် ဟံလေပ်ဂရိဟ်ရ။ မျှံအလေံမှာ်သှော် ဇကုဇကုဟေင်တဲ ညးမွဲသအာင်ဂ်တုန် မျှံအလေံဟံမှာ်သှော်ရ။ ယွံအာနန္ဒ နဟိုတ်ဗွတ် ဝံလေပ် ခမိဂ် ပဒတ်ပွဲသင်မွဲး ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

ယွံကျိမျှံပိုင် ခမိဂ် ပဒတ်ပွဲသင်မွဲး ဟိုတ်ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ်မွဲသအာင်လေပ် နွံဏီဟာ ရံဝံ (ဂရင်ပွဲဗွန်ရ)။ ယွံအာနန္ဒ နွံဏီရ။ ယွံအာနန္ဒ ခမိဂ် ဇကုဇကုဂ် ချိုက်ပေင်တကောံ သီလတဲ ညးမွဲသအာင်လေပ် ဟိုတ်နူသီလမပြလောန်ဂ် ဟံလေပ်ဂရိဟ်ရ။ မျှံအလေံ မှာ်သှော်ဇကုဇကုဟေင်တဲ ညးမွဲသအာင်ဂ်တုန် မျှံအလေံဟံမှာ်သှော်ရ။ ဒိညးဟံ ပြာကဋ်တဲ ဟိုတ်ပွမဟံပြာကဋ်လေပ် ဟံဝိုင်စံင်တူ ဟံရာဒနာရ။ ယွံအာနန္ဒ နဟိုတ်ဗွတ် ဝံလေပ် ခမိဂ် ပဒတ်ပွဲသင်မွဲး ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

ယွံကျာ်မူပိုင် ခမိၣ် ပဒတ်ပွဲသင်မွဲး ဟိုတ်ဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုၣ်မွဲသအာင်လေဝ် နွံဏီဟာ ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲပုန်ရ)။ ယွံအာနန္ဒ နွံဏီရ၊ ယွံအာနန္ဒ ခမိၣ် ဇကုဇကုၣ် ချိုက်ပေင်တ ကောံသီလတဲ ညးမွဲသအာင်လေဝ် ဟိုတ်နူသီလမပြဲလောန်ၣ် ဟံလေဝ်ဂရိဟ်ရ၊ မူအလေံ မှာ်သေုဝ်ဇကုဇကုဟေင်တဲ ညးမွဲသအာင်တုန် မူအလေံဟံမှာ်သေုဝ်ရ၊ ဒ်ညးဟံပြာကဋ်တဲ ဟိုတ်ပွမဟံပြာကဋ်လေဝ် ဟံဂိုင်စံင်တူ ဟံရာဒနာရ၊ (ရူပါဝစရ) ဇျာန်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ မကတိၣ်ဒ်ပွဲစိုတ်မပြဲလောန် မဒ်ဟိုတ်ပဒတ်ဗွဲတသိုၣ် ပွဲဘဝဂတမတ်ၣ် ကလိဂွံအတိုင်ပွဲက်ရ၊ ကလိဂွံဟံဒ်လွှာင်လို့တ်ရ၊ ကလိဂွံဟံဒ်ဇျောင်စိုတ်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ နကီုဟိုတ်ဗွဲတသိုၣ်လေဝ် ခမိၣ် ပဒတ်ပွဲသင်မွဲး ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုၣ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

ယွံကျာ်မူပိုင် ခမိၣ် ပဒတ်ပွဲသင်မွဲး ဟိုတ်ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုၣ်မွဲသအာင်လေဝ် နွံဏီဟာ ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲပုန်ရ)။ ယွံအာနန္ဒ နွံဏီရ၊ ယွံအာနန္ဒ ခမိၣ် ဇကုဇကုၣ် ချိုက်ပေင်တကောံသီလတဲ ညးမွဲသအာင်လေဝ် ဟိုတ်နူသီလမပြဲလောန်ၣ် ဟံလေဝ်ဂရိဟ်ရ၊ မူအလေံမှာ်သေုဝ် ဇကုဇကုဟေင်တဲ ညးမွဲသအာင်တုန် မူအလေံဟံမှာ်သေုဝ်ရ၊ ဒ်ညးဟံပြာကဋ်တဲ ဟိုတ်ပွမ ဟံပြာကဋ်လေဝ် ဟံဂိုင်စံင်တူ ဟံရာဒနာရ၊ (ရူပါဝစရ) ဇျာန်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ မကတိၣ်ဒ် ပွဲစိုတ်မပြဲလောန် မဒ်ဟိုတ်ပဒတ်ဗွဲတသိုၣ် ပွဲဘဝဂတမတ်ၣ် ကလိဂွံအတိုင်ပွဲက်ရ၊ ကလိဂွံ ဟံဒ်လွှာင်လို့တ်ရ၊ ကလိဂွံဟံဒ်ဇျောင်စိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဓရ်အာသဝဂမ္တိုင် အိုတ်အာဂ်ရ ပွဲဘဝလွဟ်ဟေင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောဝ်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတ်တဗျးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတ်တဗျး မဟံမွဲကီုဓရ်အာသဝ နကီုညာဏ်တေုင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ နဟိုတ်ဗွဲတသိုၣ်လေဝ် ခမိၣ် ပဒတ်ပွဲသင်မွဲး ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုၣ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွမဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုၣ်မွဲသအာင် မလောန်ကဲလောန် မပြဲလောန်လတူ ပွမဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုၣ်ဝံ ဟံမွဲရ ရဲဝံ အဲသွးရ၊ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်သီလ

၁၀၇။ ယွံခမိတအ် ခမိမချိုက်ပေင်တကောံဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာၣ် ရင်တုၣ်နင် (နူဇေမ္မာ)တဲလေဝ် ထေက်ကီုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မကီုဒါန်ပူဇရ၊ ထေက်ကီုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဝတ္တုမစီရေင် တုဟ်နသွက်ကျဲထီဂမ္တိုင်ရ၊ ထေက်ကီုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မရန်တံ သွက်ဘဝ ပရလိုက်ရ၊ ထေက်ဒင်ဂိုင်ကေတ် တုဟ်နပွမပင်ခွအ်ခွေံတဲရ၊ ဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမွဲ ပတောံဓတ် သွက်ဂကောံသတ် ဂွံပတဲသွကုသိုလ်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိၣ် ချိုက်ပေင် တကောံသီလ’ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒဝ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံသီမာမိ’ ပွမတန်ကြန်ရ၊ ချိုက်ပေင်တ

ကျော့'ပညာ' ပွမတီရ။ ချိုက်ပေင်တကျော့ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ) ရ။ ချိုက်ပေင်တကျော့'ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ်' လညာတ်ညာဏ်မတီ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ) ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိမချိုက်ပေင်တကျော့ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင် (နူဇေမ္မာဲ) တဲလေဝ် ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မကိုဒါန်ပူဇရ။ ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဝတ္ထုမစီရေင်လဝ် တုဟ်နသွက်ကျဲထီဂမ္ဘိုင်ရ။ ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မရန်တုံ သွက်ဘဝ ပရလိုက်ရ။ ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင်ကေတ် တုဟ်နပွမပင်ခွအ်ခွောံတဲရ။ ဒွိတိဗုထိုက်ပြ ဟံမ္မဲပတောံဓတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ ရံဝံ (သူးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်အသေခ

၁၀၈။ ယွံခမိတအ် ခမိမချိုက်ပေင်တကျော့ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင် (နူဇေမ္မာဲ) တဲလေဝ် ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မကိုဒါန်ပူဇရ။ ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဝတ္ထုမစီရေင်လဝ် တုဟ်နသွက်ကျဲထီဂမ္ဘိုင်ရ။ ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မရန်တုံ သွက်ဘဝ ပရလိုက်ရ။ ပ ။ ဒွိတိဗုထိုက်ပြ ဟံမ္မဲပတောံဓတ် သွက်ဂကောံသတ် ပတဲသွကုသိုလ်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ချိုက်ပေင်တကျော့ဂကောံသီလ မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်တုအရန်ဂမ္ဘိုင်ဒွေတ်လုတ်တဲရ။ ချိုက်ပေင်တကျော့ဂကောံသမာဓိ မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်တုအရန်ဂမ္ဘိုင်ဒွေတ်လုတ်တဲရ။ ချိုက်ပေင်တကျော့ဂကောံပညာ မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်တုအရန်ဂမ္ဘိုင်ဒွေတ်လုတ်တဲရ။ ချိုက်ပေင်တကျော့ဂကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ) မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်တုအရန်ဂမ္ဘိုင်ဒွေတ်လုတ်တဲရ။ ချိုက်ပေင်တကျော့ ဂကောံပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် လညာတ်ညာဏ်မတီ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ) မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်တုအရန်ဂမ္ဘိုင်ဒွေတ်လုတ်တဲရ။ ယွံခမိတအ် ခမိမချိုက်ပေင်တကျော့ခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင် (နူဇေမ္မာဲ) တဲလေဝ် ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မကိုဒါန်ပူဇရ ။ ပ ။ ဒွိတိဗုထိုက်ပြ ဟံမ္မဲပတောံဓတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ ရံဝံ (သူးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်စာတုဒ္ဓိသ

၁၀၉။ ယွံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပေင်တကျော့ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဟံမ္မဲကို ကွာတ်လဒ် ပွဲဒိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ဂ်ဒ်တဲ ဝံဂေတ်ဂေင်ရ။

မာတိကာ

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမီဂ် မှုကို သီလရ၊ ပဒတ်သ္မိမင်မွဲထိုင်ဒပ် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလရ၊ ချိုက်ပေတ်ကောံ‘အာစာရ’ နွေတ်လုတ် ‘ဂေါစရ’ ဌာန်ဂေတ်ဂေင်ရ၊ ပွဲဒုဟ်ဂမ္တိုင် မဒ်ဗုတ်ညိနာင်လေပ် မှုအလေပ် မှ်သေဝ် ရံဝံမွဲဘဲဂ်ဒ်တဲ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ပွဲသိက္ခာပိုင်ဂမ္တိုင်ဗွဲမဒးရးတဲ နွေတ်လုတ်ရ၊ လမိင်လညာတ်ဂိုင်ရ၊ ပကင်ရင်လပ်လမိင်လညာတ်ရ၊ ဆန်စန်လပ်လမိင်လညာတ်ရ၊ ဓရ်ဂမ္တိုင်မှုကိုပွမဆဲးတမ် ပွမဆဲးလဒေါပ် ပွမဆဲးကွေတ် နိမ္မဟာန်ကောံ အရထသဒ္ဒါတဲ မလေပ်စောန်ထွဲကိုနွေတ်မပြ မသအးဇူးချိုက်ပေင်အလုံအိုသ္မိဂ် ခမီဂ် ကေင်ကလင်လပ် ဗွဲမဂိုင်ရ၊ ပကင်ရင်လပ်ရ၊ လုတ်လပ်နပိုင်ရ၊ ဗစာရဏာစုတ်သမ္ဘိလပ် နကိုစိုတ်ရ၊ ထပက်ခွင်တိကေတ် နကိုညဏ်ဗွဲမဒးရးရ၊ တရိုပ်ကိုစိုတ် နကိုသုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာသုာ သတိက်သုာခွင် ဂဠုမဒ်ကြိယာဗုင်ပွဲလမျီု မစေံစးကိုယဲ ဗုတ်မကလိဂွံရ။

ရူပါဝစရဇ္ဈာန်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ မလေပ်ကိုကတိဒ်စိုတ်မပြဲလောန် မဒ်ဟိုတ်ပဒတ် ဗွဲတသ္မိဒ် ပွဲဘဝတမတ်ဂ် ကလိဂွံအတိုင်ပိုက်ရ၊ ကလိဂွံဟွံဒ်လှောင်လို့တ်ရ၊ ကလိဂွံ ဟွံဒးချောင်စိုတ်ရ။ ဟိုတ်နူဓရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာဂ်ရ ပွဲဘဝလျဟ်ဟေင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောပ်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတိတ်ဗူး ကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတိတ်ဗူး မဟွံမွဲကိုဓရ်အာသဝ နကိုညဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက် ပေင်တကောံဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂွံ ဟွံမွဲကိုကွာတ်လဒ် ပွဲဒုဟ်ဂမ္တိုင်ပန်ဂ်ဒ်တဲ ဂွံဂေတ် ဂေင်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်အာရည

၁၁၀။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တကောံဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ဗွဲကိုတုဟ်န သိပ်ဂိုပ်ဘာဂြိုပ်ဂမ္တိုင် မဒ်တျိုင်မုဟ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမီဂ် မှုကိုသီလရ ။ ပ ။ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် ပွဲသိက္ခာပိုင်ဂမ္တိုင်တဲ နွေတ်လုတ်ရ၊ လမိင်လညာတ်ဂိုင်ရ ။ ပ ။ ထပက်ခွင်တိကေတ် နကိုပညာရ၊ မှုကိုလွီပရာ သွေက်ညွာဂ် ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ မှုကိုအစောံဇြဟတ်ရ၊ မှုကိုပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ်ရ၊ ဟွံမွဲကို ပွမဖျေံထောံသဇိုင်ဝန် ပွဲဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ရူပါဝစရဇ္ဈာန်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ မလေပ်ကတိ ဗဒ်ကိုစိုတ်မပြဲလောန် မဒ်ဟိုတ်ပဒတ်ဗွဲတသ္မိဒ် ပွဲတမတ်ဂ် ကလိဂွံအတိုင်ပိုက်ရ၊ ကလိဂွံ ဟွံဒ်လှောင်လို့တ်ရ၊ ကလိဂွံဟွံဒးချောင်စိုတ်ရ။ ဟိုတ်နူဓရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာဂ်ရ ပွဲဘဝလျဟ်ဟေင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောပ်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတိတ်ဗူး မဟွံမွဲကိုဓရ်အာသဝ နကိုညဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဗဗွဲကိုတုဟ်နသိပ်ဂီဝ်
ဘာဂြိုပ်ဂမ္တိုင် မဒ်တုင်မုဟ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

ဖာသုဝိဟာရဝဂ် မဒ်ကိုပ်ကွာ တဲရောင်။

(၁၂) ၂။ အန္တကဝိနွဝဂ် ၁။ သုတ်ကုလူပက

၁၁၁။ ယွံခမီတအ် ခမီမပြာပ်အာသို မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ
ညးမဟဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် ညးတုသိုဂမ္တိုင်လေဝ် ဒ်ရ၊ ညးမဟဂပ်ဝ်သျှိုက်မိုက်ဒးဂွပ်လေဝ်
ဒ်ရ၊ ညးမဟဂပ်ဝ်သွအဲပရဲလေဝ် ဒ်ရ၊ ညးဟံလေဝ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်လေဝ် ဒ်ရ။ ညးမွဲ
မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်—

သိုဟံသေင်ကိုမိတ်သဟဲဂ် ချက်ကေင်ဒဒေဒယံလေဝ် လေဝ်သွရ၊ သိုဟံ
ပိုင်ပြီလေဝ် လေဝ်စီရင် (ညံင်ရဲပိုင်ပြီ) ရ၊ ညးသွးထောံ (ပြး)အာတဲ ဂမ္တိုင်လေဝ် မှုအလေံ
သိပ်ဂီဝ် (သွက်ဂွံဖျပ်) ရ၊ ပြာပ်အာ ပွဲတမ်ကတောင်တဲလေဝ် မှုအလေံကသေဟိုရ၊
ဗွဲမလောန်လေဝ် လေဝ်အာတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမပြာပ်အာသို မချိုက်ပင်တ ကောံခရ်
ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ ညးမဟဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် ညးတုသိုဂမ္တိုင်လေဝ် ဒ်ရ၊ ညးမဟဂပ်ဝ်
သျှိုက်မိုက်ဒးဂွပ်လေဝ် ဒ်ရ၊ ညးမဟဂပ်ဝ်သွအဲပရဲလေဝ် ဒ်ရ၊ ညးဟံလေဝ်ဇော်ပွက်
ကိုစိုတ်လေဝ် ဒ်ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီမပြာပ်အာသို မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ
ညးမဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် ညးတုသိုဂမ္တိုင်လေဝ် ဒ်ရ၊ ညးမဂပ်ဝ်သျှိုက်မိုက်ဒးဂွပ်လေဝ် ဒ်ရ၊
ညးမဂပ်ဝ်သွအဲပရဲလေဝ် ဒ်ရ၊ ညးမလေဝ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်လေဝ် ဒ်ရ၊ ညးမွဲမသုန်ပြကာ
အိုတ်ဂံရောမွဲတုန်—

သိုဟံသေင်ကိုမိတ်သဟဲလေဝ် မှုအလေံဟံလေဝ်သွချက်ကေင် ဒဒေဒယံရ၊
သိုဟံပိုင်ပြီလေဝ် မှုအလေံဟံလေဝ်စီရင် (ညံင်ရဲပိုင်ပြီ) ရ၊ ညးသွးထောံ (ပြး)အာ
ဂမ္တိုင်လေဝ် မှုအလေံဟံသိပ်ဂီဝ် (သွက်ဂွံဖျပ်)ရ၊ ပြာပ်အာပွဲတမ်ကတောင်တဲလေဝ်
မှုအလေံဟို ဟံကသေဟိုရ၊ ဗွဲမလောန်လေဝ် ဟံလေဝ်အာတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မပြာပ်
အာသို မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ ညးမဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် ညးတုသို
ဂမ္တိုင်လေဝ် ဒ်ရ၊ ညးမဂပ်ဝ်သျှိုက်မိုက်ဒးဂွပ်လေဝ် ဒ်ရ၊ ညးမဂပ်ဝ်သွအဲပရဲလေဝ် ဒ်ရ၊
ညးမလေဝ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်လေဝ် ဒ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

မာတိကာ

၂။ သုတ်ပစ္ဆာသမဏ

၁၁၂။ ယုံခမီတအ် ခမီဗွက်လက်ကြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ဟဂပ်ဝ်ကော်ဏာရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ဗွဲမသေ့လောန်လေဝ် လေဝ်ဗက်အာရ၊ ဗွဲမကြပ်လောန်လေဝ် လေဝ်ဗက်အာရ၊ ဗဗေင်(အာစာ) ပုင်ပေင်ဒိုင်ဂ် လှဲတဲလေဝ် ဟုံလေဝ်ဂိုင်ကေတ်ရ၊ အာစာဟိုဂလန် ပွဲကရပ်အာပတ်မွဲ ဟုံလေဝ် ဆေဝ်ဒပ်ရ၊ အာစာဟိုဂလန်မွဲ လေဝ်ဟိုပှ်အကြာရ၊ ဟုံမွဲညာရ၊ စိုဝဲရ၊ ကျိုင်ဠရ။ ယုံခမီတအ် ခမီဗွက်လက်ကြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ဟဂပ်ဝ် ကော်ဏာရ။

ယုံခမီတအ် ခမီဗွက်လက်ကြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ဂပ်ဝ် ကော်ဏာရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—လေဝ်ဗက်အာ ဟုံသေ့လောန် ဟုံကြပ်လောန်ရ၊ ဗဗေင်(အာစာ)ပုင်ပေင်ဒိုင်ဂ် လှဲတဲလေဝ် လေဝ်ဂိုင်ကေတ်ရ၊ အာစာ ဟိုဂလန် ပွဲကရပ်အာပတ်မွဲ လေဝ်ဆေဝ်ဒပ်ရ၊ အာစာဟိုဂလန်မွဲ လုပ်အကြာတု ဟုံလေဝ်ဟိုရ၊ မှုက်ပညာရ၊ ဟုံဒိုဟ်စိုရ၊ ဟုံကျိုင်ဠရ။ ယုံခမီတအ် ခမီဗွက်လက်ကြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဂပ်ဝ်ကော်ဏာရ ရဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်သမ္မာသမာဓိ

၁၁၃။ ယုံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် အာစိုပ် ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဃုတ်တု ဟုံထေက်ကိုတုဟ်နပဒတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ယုံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂံ ခမီဂ် အေင်ဒင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သင်္ဂမ္တိုင် ဟုံမာန်ရ၊ အေင်ဒင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမျာင်ဂမ္တိုင်ဟုံမာန်ရ၊ အေင်ဒင် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုအမြာ်ဂမ္တိုင် ဟုံမာန်ရ၊ အေင်ဒင် ‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမ္တိုင်ဟုံမာန်ရ၊ အေင်ဒင် ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံ ဂမ္တိုင်ဟုံမာန်ရ။ ယုံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် အာစိုပ် ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဃုတ်တု ဟုံထေက်ကိုတုဟ်နပဒတ်ရ။

ယုံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် အာစိုပ် ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဃုတ်တု ထေက်ကိုတုဟ်နပဒတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယုံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂံ ခမီဂ် အေင်ဒင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သင်္ဂမ္တိုင်မာန်ရ၊ အေင်ဒင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမျာင်ဂမ္တိုင်မာန်ရ၊ အေင်ဒင် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုအမြာ်ဂမ္တိုင်မာန်ရ၊ အေင်ဒင် ‘ရသာရီ’ ရှိသာ ဂမ္တိုင်မာန်ရ၊ အေင်ဒင် ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံဂမ္တိုင်မာန်ရ။

ယံခမီတအံ ခမီမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ အာစိပ်သမ္မာသမာဓိ ပွမတန်ကြန်သာစုတ်တဲ ထေက်ကိုတုဟ်နပဒတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်အန္ဓကဝိနွ

၁၁၄။ ပွဲကာလမ္မဲအဆိင် တီလမ္ပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ်တန်တဒိုင် ပွဲဌာန်အန္ဓကဝိနွ ပွဲမဂဓရးရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ မှောံအာဇရေင်တီလမ္ပိုင်ကျိတြဲတဲ လောဝ်သွ ဝတ်တဲမွဲး ဂဇအံဒိုင်ပွဲဒွဲမပဗ္ဗဲရ။ တီလမ္ပိုင်ကျိတြဲ သုးကိုတီလပိုင်အာနန္ဒ ဂလာန်ဝံရ- ယံအာနန္ဒ ခမီဂမ္ဘိုင် မဒ်တိုတို သွခမီတဲဟံလအံဏီ မကျင်စိပ်သာသနာဝံ လျဟ်ရဂ် မူးတအံ ဂပ်ဝ်ကိုဒိုင်ဂိုင်ကောတ် ပွဲခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ဂပ်ဝ်ဒးဟပျပ်လပ်အိုတ်ရ။ ဂပ်ဝ်ကိုတန်တအိုတ်ရ။

ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ယံကောန်တူတအံ မူးတအံ ဩဝ်ကျင် အိုတ်ညိ။ ဩဝ်ဒ်ညးမ္ပုံကိုသီလအိုတ်ညိ။ သိုမင်မ္မဲထိုင်ဒပ် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလအိုတ်ဂ် ချိုက်ပေင်တကောံ‘အာစာရ’ ဒွေတ်လုတ် ‘ဂေါစရ’ ဌာန်ဂေတ်ဂေင်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဩဝ်ပဒတ် အိုတ်ညိ။ ပွဲဒုဟ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ဗွတ်ညိနာင်လေဝ် မ္မုံအလေံမှ်သေဝ် ရံဝံမွဲးဘဲဂမ္ဘိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ် ပွဲသိက္ခာပိုင်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဩဝ်ဒွေတ်အိုတ်ညိ။ ရံဝံ ဂပ်ဝ်ကိုဒိုင်ဂိုင်ကောတ် ပွဲပါတိမောက္ခသံဝရသီလအိုတ်ရ။ ဂပ်ဝ်ဟပျပ်လပ်အိုတ်ရ။ ဂပ်ဝ်ကိုတန်တအိုတ်ရ။

ယံကောန်တူတအံ မူးတအံ ဩဝ်ကျင်အိုတ်ညိ။ မ္မုံကိုတြင်မက္ခာတ်လပ် ပွဲဣန္ဒြိ ဂမ္ဘိုင် မ္မုံကိုသတ်မဂပ်ဝ်မင်မ္မဲလပ်ဂမ္ဘိုင် မ္မုံကိုသတ်မစိုန်သကိုကျောံပညာဂမ္ဘိုင် မ္မုံကိုစိတ် မဂပ်ဝ်မင်မ္မဲလပ် ပွဲဒးရးဂမ္ဘိုင် ချိုက်ပေင်တကောံစိတ်မဂပ်ဝ်မင်မ္မဲလပ် နကိုသတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဒ်တဲ ဩဝ်ပဒတ်အိုတ်ညိ ရံဝံ ဂပ်ဝ်ကိုဒိုင်ဂိုင်ကောတ် ပွဲဣန္ဒြိယသံဝရသီလအိုတ်ရ။ ဂပ်ဝ် ဟပျပ်လပ်အိုတ်ရ။ ဂပ်ဝ်ကိုတန်တအိုတ်ရ။

ယံကောန်တူတအံ မူးတအံ ဩဝ်ကျင်အိုတ်ညိ။ ဩဝ်ဟိုဂလာန်အောန်နအိုတ်ညိ။ ဩဝ်သွအပိုင်အခြာ ပွဲအရာဟိုဂလာန်အိုတ်ညိ ရံဝံ ဂပ်ဝ်ကိုဒိုင်ဂိုင်ကောတ် ပွဲအပိုင်အခြာ ပွမဟိုဂလာန်အိုတ်ရ။ ဂပ်ဝ်ဟပျပ်လပ်အိုတ်ရ။ ဂပ်ဝ်ကိုတန်တအိုတ်ရ။

ယံကောန်တူတအံ မူးတအံ ဩဝ်ကျင်အိုတ်ညိ။ ဩဝ်ဒ်ညးပဒတ် ပွဲဂြိုပ်အိုတ်ညိ။ ညးသိပ်ဂိုပ်ဘာဂြိုပ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်တူင်မုဟ်အိုတ်ညိ ရံဝံ ဂပ်ဝ်ကိုဒိုင်ဂိုင်ကောတ် ပွဲ‘ကာယဝိဝေက’ ပွမလျုဇကုအိုတ်ရ။ ဂပ်ဝ်ဟပျပ်လပ်အိုတ်ရ။ ဂပ်ဝ်ကိုတန်တအိုတ်ရ။

ယုံကောန်တူတအ် မူးတအ် ဩဝ်ကျင်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်မုံကို ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်
မချာ်စွတ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်ချိုက်ပေင်တကောံလညာတ်ညာဏ်ခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ညိ ရံဝံ ဂပ်ဝ်
ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ် ပွဲကွေတ်မချာ်စွတ်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ဝ်ဟပျပ်လဝ်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ဝ်ကိုတန်တတ်
အိုတ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ခမိဂမ္ဘိုင် မဒ်တိုတို သွခမိတဲဟံလအ်ဏီ မကျင်စိုပ်သာသနာဝံ
လှုဟ်ရ၊ မူးတအ် ဂပ်ဝ်ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ် ပွဲခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံအိုတ်ရ၊ ဂပ်ဝ်
ဒးဟပျပ်လဝ်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ဝ်ကိုတန်တတ်အိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်မစ္ဆရိနီ

၁၁၅။ ယုံခမိတအ် ခမိဗြမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ
သုဟ်ညံင်ရံဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိဒ် ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်
ဂိုဏ်းတုန်—မုံကိုပွမသအေတ်သပါန် ပွဲဒွဲဒိုင်ဘုတ်ဘာရ၊ မုံကိုပွမသအေတ်သပါန်
ပွဲဒကာဂမ္ဘိုင်ရ၊ မုံကိုပွမသအေတ်သပါန် ပွဲလာတ်သကာရ၊ မုံကိုပွမသအေတ်သပါန်
ပွဲသင်္ဂဏ္ဌာန်ဇေယျ ပရိင်ဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ မုံကိုပွမသအေတ်သပါန် ပွဲခရ်ပရိယတ်ရ။
ယုံခမိတအ် ခမိဗြမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရံ
ဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိဒ် ပွဲနရက်ရ။

ယုံခမိတအ် ခမိဗြမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ
သုဟ်ညံင်ရံ ဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိဒ် ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာ
အိုတ်ဂိုဏ်းတုန်—ဟံမဲ့ကိုပွမသအေတ်သပါန် ပွဲဒွဲဒိုင်ဘုတ်ဘာရ၊ ဟံမဲ့ကိုပွမ
သအေတ်သပါန် ပွဲဒကာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံမဲ့ကိုပွမသအေတ်သပါန် ပွဲလာတ်သကာရ၊ ဟံမဲ့ကိုပွမ
သအေတ်သပါန် ပွဲသင်္ဂဏ္ဌာန်ဇေယျ ပရိင်ဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံမဲ့ကိုပွမသအေတ်သပါန်
ပွဲခရ်ပရိယတ်ရ။ ယုံခမိတအ် ခမိဗြမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်
နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရံ ဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိဒ် ပွဲချင်သွပ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဝဏ္ဏနာ

၁၁၆။ ယုံခမိတအ် ခမိဗြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ
သုဟ်ညံင်ရံ ဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိဒ် ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂို
ဏ်းတုန်—ဟံစိုစိုတ် ဟံတို့လုပ် (နဂိုဏ်း)တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးဟံထေက်ကို

ထိုင်သးရ၊ ဟုံစို့စုတ် ဟုံတို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ် ညးထေက်ကို ထိုင်သးရ၊ ဟုံစို့စုတ် ဟုံတို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ထွေးတ် ပွမလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲအရာ မဟုံထေက် ကိုလျှင်ဖြင်သျှိုက်ရ၊ ဟုံစို့စုတ် ဟုံတို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ထွေးတ်ပွမ ဟုံလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲအရာမထေက် ကိုလျှင်ဖြင်သျှိုက်ရ၊ ပလီုပလားကွဲ ပစ္စယ်မကိုဒါန် နစရ်သဒ္ဓါရ။ ယုံခမိတအ် ခမိဗြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိန် ပွဲနရက်ရ။

ယုံခမိတအ် ခမိဗြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိန် ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲတုန်—စို့စုတ်တို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ် ညးဟုံထေက်ကို ထိုင်သးရ၊ စို့စုတ်တို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးမထေက်ကိုထိုင်သးရ၊ စို့စုတ်တို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ထွေးတ်ပွမဟုံလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲအရာမဟုံထေက်ကိုလျှင် ဖြင်သျှိုက်ရ၊ စို့စုတ်တို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ထွေးတ်ပွမလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲအရာထေက်ကို လျှင်ဖြင်သျှိုက်ရ၊ ဟုံပလီုပလားကွဲ ပစ္စယ်မဂပ်ဝံကိုဒါန် နစရ်သဒ္ဓါရ။ ယုံခမိတအ် ခမိဗြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိန် ပွဲချင်သွပ်ရ ရဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ဣဿကနီ

၁၁၇။ ယုံခမိတအ် ခမိဗြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိန် ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲတုန်—ဟုံစို့စုတ် ဟုံတို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးဟုံထေက်ကို ထိုင်သးရ။ ဟုံစို့စုတ် ဟုံတို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ် ညးထေက်ကို ထိုင်သးရ။ ပွမစောန်စိုတ်လေဝ်နွံရ။ ပွမသအေတ်သပါန်လေဝ်နွံရ။ ပလီုပလားကွဲပစ္စယ် မဂပ်ဝံကိုဒါန် နစရ်သဒ္ဓါရ။ ယုံခမိတအ် ခမိဗြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိန် ပွဲနရက်ရ။

ယုံခမိတအ် ခမိဗြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိန် ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ် ဂ်ရောမွဲတုန်—စို့စုတ်တို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ် ညးဟုံထေက်ကို ထိုင်သးရ၊ စို့စုတ်တို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးထေက်ကိုထိုင်သးရ၊ ပွမစောန်စိုတ်လေဝ် ဟုံမွဲရ၊ ပွမသအေတ်သပါန်လေဝ် ဟုံမွဲရ၊ ဟုံပလီုပလားကွဲပစ္စယ်

မဂ်ဝိနိယဒါနံ နဓရသဒ္ဓါရ။ ယံခမိတအံ ခမိဗြ မချိုက်ပင်တကောဓရဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ
ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရံ ဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိဒ် ပွဲချင်သွပ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက

၁၁၈။ ယံခမိတအံ ခမိဗြ မချိုက်ပင်တကောဓရဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ
သုဟ်ညင်ရံ ဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဒးကတိဒ် ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်
ရောမွဲတုန်—ဟံစိုတ် ဟံတို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးဟံထောက်ကို
ထိုင်သးရ။ ဟံစိုတ် ဟံတို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ် ညးထောက်ကို
ထိုင်သးရ။ ကွေတ်မှာရာလေဝ်နွံရ။ ကသပ်ဂွန်မှာရာလေဝ်နွံရ။ ပလီုပလံာ်ကွေ်ပစ္စယံ
မဂ်ဝိနိယဒါနံ နဓရသဒ္ဓါရ။ ယံခမိတအံ ခမိဗြ မချိုက်ပင်တကောဓရဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ
ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရံဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဒးကတိဒ် ပွဲနရက်ရ။

ယံခမိတအံ ခမိဗြ မချိုက်ပင်တကောဓရဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ
သုဟ်ညင်ရံဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိဒ် ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်
ဂ်ရောမွဲတုန်—စိုတ် တို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ် ညးဟံထောက်
ကိုထိုင်သးရ။ စိုတ် တို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးထောက်ကိုထိုင်သးရ။
လညာတ်ချာ်လေဝ်နွံရ။ ကသပ်ဂွန်ချာ်လေဝ်နွံရ။ ဟံပလီုပလံာ်ကွေ် ပစ္စယံမဂ်ဝိနိယဒါနံ
နဓရသဒ္ဓါရ။ ယံခမိတအံ ခမိဗြ မချိုက်ပင်တကောဓရဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ
သုဟ်ညင်ရံဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိဒ် ပွဲချင်သွပ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်မိစ္ဆာဝါစာ

၁၁၉။ ယံခမိတအံ ခမိဗြ မချိုက်ပင်တကောဓရဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ
သုဟ်ညင်ရံဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဒးကတိဒ် ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်
ရောမွဲတုန်—ဟံစိုတ် ဟံတို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးဟံထောက်ကို
ထိုင်သးရ။ ဟံစိုတ် ဟံတို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ် ညးထောက်ကို
ထိုင်သးရ။ ပွမဟိုသွး မှာရာလေဝ်နွံရ။ ပွမကောန်သွ မှာရာလေဝ်နွံရ။ ပလီုပလံာ်ကွေ်
ပစ္စယံမဂ်ဝိနိယဒါနံ နဓရသဒ္ဓါရ။ ယံခမိတအံ ခမိဗြ မချိုက်ပင်တကောဓရဂမ္ဘိုင်မသုန်
ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရံဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဒးကတိဒ် ပွဲနရက်ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီဗြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ရင်တျင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သၢ်ဂ် ဂွံကတိုန် ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲတုန်—စိုတ် တို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ် ညးဟံထေက်ကို ထိုင်သးရ၊ စိုတ် တို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးထေက်ကိုထိုင်သးရ၊ ပွမဟို သးဍုတ်စုတ်လေဝ်နွံရ၊ ပွမကောန်သု ဍုတ်စုတ်လေဝ်နွံရ၊ ဟံပလိုပလာ်ကောံ ပစ္စယံမဂပ်ဝံ ကိုဒါန် နခရ်သဒ္ဓါရ။ ယွံခမီတအ် ခမီဗြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ရင်တျင် နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သၢ်ဂ် ဂွံကတိုန် ပွဲချင်သွပ်ရ ရံဝံ (သးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်မိစ္ဆာဝါယာမ

၁၂၀။ ယွံခမီတအ် ခမီဗြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ရင်တျင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သၢ်ဂ် ဒးကတိုန် ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲတုန်—ဟံစိုတ် ဟံတို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးဟံထေက်ကို ထိုင်သးရ၊ ဟံစိုတ် ဟံတို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ် ညးဟံထေက်ကို ထိုင်သးရ၊ ‘ဝီရိယ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် မှာရာလေဝ်နွံရ၊ ‘သတိ’ ပွမဗျုဟ် မှာရာလေဝ်နွံရ၊ ပလိုပလာ်ကောံ ပစ္စယံမဂပ်ဝံကိုဒါန် နခရ်သဒ္ဓါရ။

ယွံခမီတအ် ခမီဗြ မချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ရင်တျင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရ ဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သၢ်ဂ် ဒးကတိုန် ပွဲနရက်ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီဗြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ရင်တျင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သၢ်ဂ် ဂွံကတိုန် ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲတုန်—စိုတ် တို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ် ညးဟံထေက်ကို ထိုင်သးရ၊ စိုတ် တို့လုပ် (နကိုညဏ်)တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးထေက်ကိုထိုင်သးရ၊ ‘ဝီရိယ’ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဍုတ်စုတ်လေဝ်နွံရ၊ ‘သတိ’ ပွမဗျုဟ် ဍုတ်စုတ်လေဝ်နွံရ၊ ဟံပလိုပလာ် ကောံပစ္စယံမဂပ်ဝံကိုဒါန် နခရ်သဒ္ဓါရ။

ယွံခမီတအ် ခမီဗြ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တျင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သၢ်ဂ် ဂွံကတိုန် ပွဲချင်သွပ်ရ ရံဝံ (သးရ)။

သုတ်ဒသမ။

အန္တကဝိနွဝဂ် မရနက်ကိုဓါ တဲရောင်။

မာတိကာ

(၁၃) ၃။ ဂိလာနဝဂ် ၁။ သုတ်ဂိလာန

၁၂၁။ ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာပြာသာဒ်ဇော် မ္မုကိုသို ကအ်ကွတ်အပွဲဂြိုပ်မဟာဝိုန် ဇေရင်ချင်ဝေသာလီရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ ပွဲအခိုင်သပ်တဲ ပယျံတဲစိုဟ် ဒွါက်ကတိနုဒ္ဒာ မသတင်တန်တံညးမွဲဝတ် ပြာပ်အာဘာဇြပ် ဒွာဲခမိဂိယဲဂမိုင်ပဒတ်ရ။ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတ်မဝံညာတ်ကေတ် ခမိဂိယဲမွဲဇေရ မချိန်ကိုဇြဟတ်ဂ်ရ ဂဇော်ကေတ် ပွဲဒွာဲမလးပညပ်လပ်သွာတဲ ကော်လိုင်တိုန်ခမိဂမိုင်ရ—

ယွံခမိတအ် ဓရ်ဂမိုင်မသုန်ပြကာ ခမိဂိယဲ မချိန်ကိုဇြဟတ်လိမ္မဟံဟို ဟံသွးကွဲ အိုတ်မွဲ ခမိဂ် “ခြာဟံလအ်ဟေင် ဟိုတ်နုဓရ်အာသဝဂမိုင်အိုတ်အာဂ်ရ ပွဲဘဝလျဟ်ဟေင် အလိုဇေရ သွကေတ်ဇော်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတ်တံညးကော် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတ်တံညး မဟံမွဲကိုဓရ်အာသဝ နကိုညာဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ကြက်ဝံပဒတ်ရ”ဂ် ဖိုဝံ (ကြက်ကလိဝံမွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစိုဒိုင်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် မှ်သေဝ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ရဝံမွဲဟံဆဲး ပွဲခန္ဓဇေရတဲ ပဒတ်ရ။ မ္မုကိုသမ္ဘိ ရဝံမွဲ ထေက်ကိုကျဟ်မေံ ပွဲအာဟာရ (မဂပ်ဝံစိုတ်) တဲပဒတ်ရ။ မ္မုကိုသမ္ဘိ ရဝံမွဲ ဟံထေက်ကိုမိပ်လဟိုင် ပွဲအလုံလောကမွဲတဲ ပဒတ်ရ။ မ္မုအလေံမှ်သေဝ် ရဝံမွဲဟံမိုန် ပွဲဓရ်သင်္ခါရဂမိုင်အိုသိုက် နိုတ် ပဒတ်ရ။ သညာ သမ္ဘိ သွအာရီကိုပွမချိုတ်တဲ မကတိဒ်ဂ် တန်တံညးမဒးရး ပွဲသန္တာန် ဇေရခမိဂ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဓရ်ဂမိုင်မသုန်ပြကာဝံ ခမိဂိယဲ မချိန်ကိုဇြဟတ်လိမ္မဟံဟို ဟံသွးကွဲအိုတ်မွဲ ခမိဂ် “ ခြာဟံလအ်ဟေင် ဟိုတ်နုဓရ်အာသဝဂမိုင်အိုတ်အာဂ်ရ ပွဲဘဝလျဟ်ဟေင် အလိုဇေရ သွကေတ်ဇော်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတ်တံညးကော် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတ်တံညး မဟံမွဲကိုဓရ်အာသဝ နကိုညာဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ကြက်ပဒတ်ရ” ဂ် ဖိုဝံ (ကြက်ကလိဝံမွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစိုဒိုင်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်သတိသုပဋိတ

၁၂၂။ ယွံခမိတအ် ခမိတြုဂ်ဒ် ခမိဗြုဂ်ဒ် ညးလိုဟံဟို ဇော်ပွပ်ဓရ်ဂမိုင်မသုန် ပြကာမွဲ သွလုတ်လပ် ဓရ်ဂမိုင်မသုန်ပြကာ ဗွဲမဂြိုင်ကိုဝါမွဲ ညးဂ် “ပွဲဘဝဂတမတ်ဟေင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ကိလေသသေဝ်သေဟ်ဏီမွဲ ဒဒ်အနာဂါမ်ကို” ပ္ဍောင်ကိုဖိုဂမိုင်ဓါဂ် (ကြက်ကလိဝံ) ဖိုမွဲမွဲ (ဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစိုဒိုင်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ကုခမိဂ် ‘သတိ’ ပွမဗျုဟ် တန်တဗွဲမဒးရး ပွဲသန္တာန်ဇကုဟောင်ရ။ မွဲအလေံဗျုဟ်သုတ် ရဲဝံမွဲဟံဆဲး ပွဲခန္ဓဇကု နကိ ပညာမတိကေတ်ခရ်ဂမိုင် နှိ လိုက်နှိတဲ ပဒတ်ရ။ မွဲကိသမ္ဘိ ရဲဝံမွဲ ထေက်ကိကျုဟ်မေံ ပွဲအာဟာရ (မဂပ်ဝ်စဉိုတ်) ဂ်နှိတဲ ပဒတ်ရ။ မွဲကိသမ္ဘိ ရဲဝံမွဲ ဟံထေက်ကိမိပ်လဟ် ပွဲအလုံလောကမွဲဂ်နှိတဲ ပဒတ်ရ။ မွဲအလေံဗျုဟ်သုတ် ရဲဝံမွဲဟံဗိုန် ပွဲခရ်သင်္ခါရဂမိုင်အိုသု ဂ်နှိတဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ခမိတြုကိန် ခမိဗြုကိန် ညးလိုဟံဟို ဇော်ပုင်ခရ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာဝံမွဲ သွလုတ်လပ် ခရ်ဂမိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဗွဲမဂိုင်ကိဝါမွဲ ညးဂ် “ပွဲဘဝ ဂတမတ်ဟောင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ကိလေသသေံသေုဟ်ဏီမွဲ ဒဒ်အနာဂါမ်ကို” ပျော်ကို ဖိုဂမိုင်ခါဂ် (ကြက်ကလိဝံ) ဖိုမွဲ (ဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝ်စီဒိုင်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ပဌမဥပဋ္ဌာက

၁၂၃။ ယွံခမိတအ် ညးဂိယဲ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမိုင်မသုန်ပြကာဂ် နှိညး ကောန်စိုတ်ဥပကာဝါတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—မွဲအလေံသွတ် မဟံ ဗဗွဲသပ္ပယ်ကို (ယဲ)ရ။ ဟံလေပ်တိဗွတ်ဗွတ် ပွဲမဗဗွဲသပ္ပယ်ကို (ယဲ)ရ။ ဟံမွဲကိပွမသိပ်ဂိပ် သွန်ဗဗိုန်ဂဉ္ဇရ။ ကုညးလွီလွတ် မန္တုဂ်ကိုဒတဲဖိုဂ် ဂိုင်တိုန်ရ “ဂိုင်တိုန်ရ” ရဲဝံကို၊ ဆုတ်ဇော် “ဆုတ်ဇော်ရ” ရဲဝံကို၊ တန်ညိုင်ဂ် “တန်ညိုင်ရ” ရဲဝံကို၊ ဟံလေပ်သွ ပြာကဉ်ကိုယဲဂ်ရ။ မွဲသဘ်ဟံအေင်ဒင် ယဲဝေဒနာဂမိုင် မကတိန်ကျင်သကာတ်မြဟ် ကြမ်ကြ ခိုင်ကတင်ဂိသကပ် ဟံထေက်ကိုသာယျေန် ဟံထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်တဲ မကတိန် ပွဲဇကုမကိုချိုတ်လမျိုအိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ညးဂိယဲ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမိုင်မသုန် ပြကာဝံ နှိညးကောန်စိုတ်ဥပကာဝါတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ညးဂိယဲ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမိုင်မသုန်ပြကာဂ် နှိညးကောန်စိုတ် ဥပကာလောဲရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—လေပ်သွမဗဗွဲသပ္ပယ်ကို(ယဲ)ရ၊ တိဗွတ်ဗွတ် ပွဲမဗဗွဲသပ္ပယ်ကို(ယဲ)ရ၊ မွဲကိပွမသိပ်ဂိပ်သွန်ဗဗိုန်ဂဉ္ဇရ၊ ကုညးလွီလွတ် မန္တုဂ်ကိုဒတဲဖိုဂ် ဂိုင်တိုန်ရ “ဂိုင်တိုန်ရ” ရဲဝံကို၊ ဆုတ်ဇော် “ဆုတ်ဇော်ရ” ရဲဝံကို၊ တန်ညိုင်ဂ် “တန်ညိုင်ရ” ရဲဝံကို၊ လေပ်သွဗွဲမပြာကဉ်ယဲဂ်ရ။ မွဲသဘ်ပွမအေင်ဒင် ယဲဝေဒနာဂမိုင် မကတိန်ကျင် မသကာတ်မြဟ်ကြမ်ကြ ခိုင်ကတင်ဂိသကပ် ဟံထေက်ကို သာယျေန် ဟံထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်တဲ မကတိန်ပွဲဇကု မကိုချိုတ်လမျိုအိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ညးဂိယဲ ချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမိုင်မသုန်ပြကာဝံ နှိညးကောန်စိုတ် ဥပကာလောဲရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဒုတိယဥပဋ္ဌာက

၁၂၄။ ယုံခမီတအ် ညးကောန်စိုတ်ဥပကာညးယဲ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဟုံထေက်ကို တွဟ်နကောန်စိုတ်ဥပကာညးယဲရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ဟုံသုဟ်ရထ သွက်ဂွံစီရင်ဂဉ္ဇရ။ ဟုံလေပ်တီကေတ် မဗွဲသပ္ပယ် ဟုံဗွဲသပ္ပယ်ကို (ယဲ) ရ။ ဒုင်ကိုမဟုံဗွဲသပ္ပယ်ရ။ ပါထေံ မဗွဲသပ္ပယ်ရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံးအာမိသ (မပ္တံသု) ဂ် ကောန်စိုတ်ဥပကာညးယဲရ။ မှုကိုမေတ္တာစိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ဟုံကောန်စိုတ်ရ။ ကျဟ်မေ့အိုန်ဇရ သွက်ဂွံရင်တုင်ပတိတ် တရ်ဇော်ကို တရ်သုတ်ကို အေအ်တကို ညှပ်ပါင်ကိုရ။ ဗွဲမဗွဲကိုအခိုင်အခါ နကိုဂလာန်ခရ် ဟုံသုဟ်ရထ တွဟ်နကို ညးယဲ တီညာတ်ကေတ် (ဒတုဖျိ) တွဟ်နကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် (ခရ်) တွဟ်နကိုသကေက် သကာမြဟ်မြ (သွက်ဂွံဒေတ်ခရ်) ရ။ ယုံခမီတအ် ညးကောန်စိုတ်ဥပကာညးယဲ မချိုက်ပေင် တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ဟုံထေက်ကိုတွဟ်နကောန်စိုတ်ဥပကာညးယဲရ။

ယုံခမီတအ် ညးကောန်စိုတ်ဥပကာညးယဲ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန် ပြကာဂ် ထေက်ကိုတွဟ်နကောန်စိုတ်ဥပကာညးယဲရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— သုဟ်ရထ သွက်ဂွံစီရင်ဂဉ္ဇရ။ လေပ်တီကေတ် မဗွဲသပ္ပယ် ဟုံဗွဲသပ္ပယ်ကို (ယဲ) ရ။ ပါထေံမဟုံဗွဲသပ္ပယ်ရ။ ဒုင်ကိုမဟုံဗွဲသပ္ပယ်ရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံးအာမိသ (မပ္တံသု) ဂ် ကောန်စိုတ်ဥပကာညးယဲဟုံသေင်ရ။ မှုကိုမေတ္တာစိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ကောန်စိုတ်ဥပကာရ။ မှုအလေံဟုံကျဟ်မေ့အိုန်ဇရ သွက်ဂွံရင်တုင်ပတိတ် တရ်ဇော်ကို တရ်သုတ်ကို အေအ်တကို ညှပ်ပါင်ကိုရ။ ဗွဲမဗွဲကိုအခိုင်အခါ နကိုဂလာန်ခရ် သုဟ်ရထတွဟ်နကို ညးယဲတီညာတ်ကေတ် (ဒတုဖျိ) တွဟ်နကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် (ခရ်) တွဟ်နကိုသကေက် သကာမြဟ်မြ (သွက်ဂွံဒေတ်ခရ်) ရ။ ယုံခမီတအ် ညးကောန်စိုတ်ဥပကာညးယဲ မချိုက် ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ဟုံထေက်ကိုတွဟ်နကောန်စိုတ်ဥပကာညးယဲရ ရံပွဲ (သွးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ပဌမအနာယုဿာ

၁၂၅။ ယုံခမီတအ် ခရ်ဟိုတ်အာယုက်ဂွံဂွံဂမ္တိုင် ဣဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—မှုအလေံ သွမဟုံဗွဲသပ္ပယ်ရ။ ဟုံလေပ်တီ ဗုတ်ဗုတ် ပွဲမဗွဲသပ္ပယ်ရ။ မှုအလေံစစ မဟုံလုတ်လာဲလောဲရ။ လေပ်အာကျင် ပွဲဟုံသေင်ကိုအခိုင်ရ။ မှုအလေံဒေတ်တံ ဒေတ်(မေထုန်) မဟုံပြရ။ ယုံခမီတအ် ဣဝံ ဂမ္တိုင်တုန် ခရ်ဟိုတ်အာယုက်ဂွံဂွံဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာရ။

ယံခမီတအံ ဓရ်ဟိုတ်အာယုက်ဝံဂိုင်ဂမ္ဘိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်
ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—မ္မံအလေံ သွမဗဗ္ဗေသပ္ပိယံရ၊ လေပ်တီဗုတ်ဗွတ် ပွဲမဗဗ္ဗေသပ္ပိယံရ၊
မ္မံအလေံစစ္စ မလုတ်လာဲလောဲရ၊ လေပ်အာကျုင် ပွဲအခိုင်အခါရ၊ ဒွေတ်တဒွေတ်မပြရ။
ယံခမီတအံ က္ကဝံဂမ္ဘိုင်တုန် ဓရ်ဟိုတ်အာယုက်ဝံဂိုင်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဒုတိယအနာယုဿာ

၁၂၆။ ယံခမီတအံ ဓရ်ဟိုတ်အာယုက်ဝံဂိုင်ဂမ္ဘိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—မ္မံအလေံ သွမဟံဗဗ္ဗေသပ္ပိယံရ၊ ဟံလေပ်တီဗုတ်ဗွတ်
ပွဲမဗဗ္ဗေသပ္ပိယံရ၊ မ္မံအလေံ စစ္စမဟံလုတ်လာဲလောဲရ၊ ဟံမ္မဲကိုသီလရ၊ မ္မံကိုမိတ်သဟာဲ
မယုတ်မာရ။ ယံခမီတအံ က္ကဝံဂမ္ဘိုင်တုန် ဓရ်ဟိုတ်အာယုက်ဝံဂိုင်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာရ။

ယံခမီတအံ ဓရ်ဟိုတ်အာယုက်ဝံဂိုင်ဂမ္ဘိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်
ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—မ္မံအလေံ သွမဗဗ္ဗေသပ္ပိယံရ၊ လေပ်တီဗုတ်ဗွတ် ပွဲမဗဗ္ဗေသပ္ပိယံရ၊
မ္မံအလေံစစ္စ မလုတ်လာဲလောဲရ၊ မ္မံကိုသီလရ၊ မ္မံကိုမိတ်သဟာဲခိုတ်ဆဲရ။ ယံခမီတအံ
က္ကဝံဂမ္ဘိုင်တုန် ဓရ်ဟိုတ်အာယုက်ဝံဂိုင်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ဝပကာသ

၁၂၇။ ယံခမီတအံ ခမီမချိုက်ပေင်တကောံဓရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂ် တိတ်နူသင်တဲ
ညးမွဲခေပ် ဟံထေက်ကိုတုတ်နပဒတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ယံခမီတအံ
ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် နကိုသုာ ဗုတ်မကလိဝံဂ် တရိပ်စိုတ်ဟံမာန်ရ၊ နကိုပိဏ္ဍပါတ်
ဗုတ်မကလိဝံဂ် တရိပ်စိုတ်ဟံမာန်ရ၊ နကိုဘာသုာသတိက်သုာဒိုင် ဗုတ်မကလိဝံဂ် တရိပ်
စိုတ်ဟံမာန်ရ၊ နကိုဂဉ္ဇေမဒ်ကြိယာဗာပင်ပွဲလမျီု မစေံစးကိုယဲ ဗုတ်မကလိဝံဂ် တရိပ်စိုတ်
ဟံမာန်ရ၊ ကသပ်ချပ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဂိုင်တဲ ပဒတ်ရ။ ယံခမီတအံ ခမီမချိုက်ပေင်
တကောံဓရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ တိတ်နူသင်တဲ ညးမွဲခေပ် ဟံထေက်ကိုတုတ်နပဒတ်ရ။

ယံခမီတအံ ခမီမချိုက်ပေင်တကောံဓရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂ် တိတ်နူသင်တဲ ညးမွဲခေပ်
ထေက်ကိုတုတ်နပဒတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဝံ
ခမီဂ် တရိပ်ကိုစိုတ် နသုာဗုတ်မကလိဝံရ၊ တရိပ်ကိုစိုတ် နပိဏ္ဍပါတ်ဗုတ်မကလိဝံရ။

တရိုပ်ကိုစိုတ် နဘာသ္မာသတိက်သ္မာဒွံင် ဗ္ဗတ်မကလိဝ္ဂရ၊ တရိုပ်ကိုစိုတ် နဂဉ္ဇမဒ္ဒိ ကြိယာဗာပုင်ပွဲလမျီု မစှေစးကိုယဲ ဗ္ဗတ်မကလိဝ္ဂရ၊ ကသပ်ချပ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်ဂှိုင်တဲ ဟံပဒတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ခမိမဉ္ဇိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ တိတ်နူသင်တဲ ညးမွဲခပ် ထေက်ကိုတုဟ်နပဒတ်ရ ရံဝံ (သ္မုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်သမဏသုခ

၁၂၈။ ယွံခမိတအ် ပွမဒ်ဒဒိခမိဂမၠိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန် ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်—ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂှ် နကိုသ္မာ ဗ္ဗတ်မကလိဝ္ဂရ တရိုပ်ကိုစိုတ်ဟံမာန်ရ။ နကိုပိဏ္ဍပါတ် ဗ္ဗတ်မကလိဝ္ဂရ တရိုပ်ကိုစိုတ်ဟံမာန်ရ။ နကို ဘာသ္မာသတိက်သ္မာဒွံင်ဗ္ဗတ်မကလိဝ္ဂရ တရိုပ်ကိုစိုတ်ဟံမာန်ရ။ နကိုဂဉ္ဇမဒ္ဒိကြိယာဗာပုင်ပွဲ လမျီုမစှေစးကိုယဲ ဗ္ဗတ်မကလိဝ္ဂရ တရိုပ်ကိုစိုတ်ဟံမာန်ရ။ ဟံမိပ်လဟိင်ဂှ်ဒ်တဲ ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြရ။ ယွံခမိတအ် မသုန်ပြကာဂမၠိုင်ဝံ ပွမဒ်ဒဒိခမိဂမၠိုင်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွမဒ်တသိုခမိဂမၠိုင် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာ အိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်—ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂှ် တရိုပ်ကိုစိုတ် နကိုသ္မာဗ္ဗတ်မကလိဝ္ဂရ တရိုပ်ကိုစိုတ် နပိဏ္ဍပါတ်ဗ္ဗတ်မကလိဝ္ဂရ၊ တရိုပ်ကိုစိုတ် နဘာသ္မာသတိက်သ္မာဒွံင် ဗ္ဗတ်မကလိဝ္ဂရ၊ တရိုပ်ကိုစိုတ် နဂဉ္ဇမဒ္ဒိကြိယာဗာပုင်ပွဲလမျီု မစှေစးကိုယဲ ဗ္ဗတ်မကလိဝ္ဂရ၊ မိပ်လဟိင်ဂှ်ဒ်တဲ ဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်မပြရ။ ယွံခမိတအ် မသုန်ပြကာဂမၠိုင်ဝံ ပွမဒ် တသိုခမိဂမၠိုင်ရ ရံဝံ (သ္မုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ပရိကုပ္ပ

၁၂၉။ ယွံခမိတအ် ခရ်ဂမၠိုင် မလေပ်ကိုအာစိုပ်ဘုံအပါယ် မလေပ်ကိုအာစိုပ်နရက် မွဲသတ်ပွမလီုလ် မဟံထေက်ကိုတုဟ်နအေဇုဇေ (ဝီဗလး) က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်—ဂစိုတ်မိအရင်ရ၊ ဂစိုတ်မအရင်ရ၊ ဂစိုတ်တုအရန်ရ၊ နစိုတ်ဂြိုဟ်စာ မလုတ်မာကုကျာ်တြဲဂှ် ကိုကတိုဒ်ဆီရ။ (ပတိတ်ဆီပွဲဇေကုကျာ်ဂမၠိုင်) ပါဒကးသင်ရ။ ယွံခမိတအ် ခရ်ဂမၠိုင် မလေပ်ကိုအာစိုပ်ဘုံအပါယ် မလေပ်ကိုအာစိုပ်နရက် မွဲသတ်ပွမလီုလ် မဟံထေက်ကိုတုဟ်နအေဇုဇေဂှ် က္ကဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သ္မုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဗျာသန

၁၃၀။ ယွံခမီတအ်ပွမလိုလ်ဂမၠိုင် က္လုဂ်မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ပွမကဠောဒညာတ်ဂမၠိုင်လိုလ်၊ ပွမပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမၠိုင်လိုလ်၊ ပွမလိုလ်မတွံးယဲ ပျီုပျိုက်၊ ပွမဒွေတ်သီလလိုလ်၊ ပွမကွေတ်လိုလ်ဂမၠိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် သတ်ဂမၠိုင် ဟိုတ်နူကဠောဒညာတ်ဂမၠိုင် လိုလ်ကိုန် ဟိုတ်နူပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမၠိုင် လိုလ်ကိုန် ဟိုတ်နူပွမလိုလ်မတွံးယဲ ပျီုပျိုက်ကိုန် ခန္ဓဇကုလိုလ်တုဲ ပွဲကြနုချိုတ်တုဲ ဟွံဒးကတိန် ပွဲနရက် မဟွံမွဲကိုတသိမ် မဒ်လအာဂတိဟုံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတုံစှော်ဗွဲဗွဲ အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သတ်ဂမၠိုင် ဟိုတ်နူဒွေတ်သီလလိုလ်ကိုန် ဟိုတ်နူကွေတ်လိုလ်ကိုန် ခန္ဓဇကုလိုလ်တုဲ ပွဲကြနုချိုတ်တုဲ ဒးကတိန်ပွဲနရက် မဟွံမွဲကိုတသိမ် မဒ်လအာဂတိ ဟုံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတုံစှော်ဗွဲဗွဲအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခရ်ပွမလိုလ်ဂမၠိုင် က္လုဂ်မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွမချိုက်ပေင်ဂမၠိုင် က္လုဂ်မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ပွမချိုက်ပေင် ကဠောဒညာတ်ဂမၠိုင်၊ ပွမချိုက်ပေင်ပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမၠိုင်၊ ပွမချိုက်ပေင်ဟွံမွဲကိုယဲ၊ ပွမ ချိုက်ပေင်ဒွေတ်သီလ၊ ပွမချိုက်ပေင်ကွေတ်ဂမၠိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် သတ်ဂမၠိုင် ဟိုတ်နူ ချိုက်ပေင်ကဠောဒညာတ်ဂမၠိုင်ကိုန် ဟိုတ်နူချိုက်ပေင် ပိန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမၠိုင်ကိုန် ဟိုတ်နူ ချိုက်ပေင်ဟွံမွဲကိုယဲကိုန် ခန္ဓဇကုလိုလ်တုဲ ပွဲကြနုချိုတ်တုဲ ဟွံကတိန် ပွဲချင်သွပ် မဒ် လအာဂတိခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သတ်ဂမၠိုင် ဟိုတ်နူချိုက်ပေင်ဒွေတ်သီလကိုန် ဟိုတ်နူချိုက်ပေင်ကွေတ်ကိုန် ခန္ဓဇကုလိုလ်တုဲ ပွဲကြနုချိုတ်တုဲ ဝံကတိန် ပွဲချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမချိုက်ပေင်ဂမၠိုင် က္လုဂ်မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

ဂိလာနဝဂ် မရနက်ကိုပိ တုဲရောင်။

(၁၄) ၄။ ရာဇဝင် ၁။ သုတ်ပဌမ စက္ကနဝတ္ထန

၁၃၁။ ယွံခမီတအ် သိုင်စက္ကဝဂ် မချိုက်ပေင်တကော့အင်္ဂဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဂ် ကိုရတ်စက်ဂေတ် နစရ်ဟောင်ရ၊ သတ်မိုဟ်မဒ်သုသတြ၊ မမိက်ကိုမ္မဲလေဝ် ပလိုပလ် ဆေဝ်တာ ရတ်စက်ဟုံ မာန်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ သိုင်စက္ကဝဂ် ဖိုလေဝ် တီကေတ်ရ၊ ခရ် (ဒွေတ်အခိုက်တမ္ဘာ)လေဝ် တီကေတ်ရ၊ ဗုတ်ဗွတ်လေဝ် တီကေတ်ရ။

အခိုင်အခါလေဝ် တီကေတ်ရ၊ ပရိသာတ်လဝ် တီကေတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သွိုင်စက္ကဝံင် မချိုက်ပေင်တဲကောံအင်္ဂုမ္ပိုင်မသုန်ပြကာဝံ ကိုရတ်စက်ဂေတ် နခရ်ဟေင်ရ၊ သတ်မ္မိဟ် မဒ်သုသတြ၊မမိက်ကိုမ္ပွဲလေဝ် ပလီုပလာ်ဆေဝ်တာ ရတ်စက်ကိုဟံမာန်ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသံဂ်ဟေင်ရ ကျပ်တြ မချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂမ္ပိုင်မသုန် ပြကာတဲ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္ပိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဉာ်စုတ်ကို ဓမ္မစက် မဟံမ္ပပတောံစတ် ဂေတ်နခရ်ဟေင်ရ၊ သမဏကိုဒ် ပြာဟ္မဏကိုဒ် ဒေဝတ်ကိုဒ် ဒေဝတ်မာရ်ကိုဒ် ဗြိုကိုဒ် ပွဲလောကဝံ ညးမမိက်ကိုမ္ပွဲလေဝ် ပလီုပလာ်ဆေဝ်တာ ဓမ္မစက်ကို ဟံမာန်ရ။

ညးမ္မးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္မးတုန်-ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ကျပ်တြမထေက် ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်အလိုအိုသို) အလိုဇကုမဉာ်စုတ်ကို ဖိုဂ်လေဝ် တီရ၊ ခရ်ဂ်လေဝ် တီရ၊ ဗုတ်ဗုတ်ဂ်လေဝ် တီရ၊ အခိုင်အခါဂ်လေဝ် တီရ၊ ပရိသာတ်ဂ်လေဝ် တီရ။ ယွံခမီတအ် ကျပ်တြမထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္ပိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဉာ်စုတ် မချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂမ္ပိုင်မသုန်ပြကာဝံ ကိုဓမ္မစက် မဟံမ္ပပတောံစတ် ဂေတ်နခရ်ဟေင်ရ၊ သမဏကိုဒ် ပြာဟ္မဏကိုဒ် ဒေဝတ်ကိုဒ် ဒေဝတ်မာရ်ကိုဒ် ဗြိုကိုဒ် ပွဲလောကဝံ ညးမမိက်ကိုမ္ပွဲလေဝ် ပလီုပလာ်ဆေဝ်တာ ဓမ္မစက်ကို ဟံမာန်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒုတိယစက္ကာနဝတ္ထန

၁၃၂။ ယွံခမီတအ် ကောန်ဂ္ဂု သွိုင်စက္ကဝံင် မချိုက်ပေင်တဲကောံအင်္ဂုမ္ပိုင်မသုန် ပြကာကို ရတ်စက် မအံက်မဂပ်ပ်ကိုဂေတ်ကို ပတုပ်ဗက်တဲကိုဂေတ် နခရ်ဟေင်ရ၊ သတ်မ္မိဟ် မဒ်သုသတြ၊မမိက်ကိုမ္ပွဲလေဝ် ပလီုပလာ်ဆေဝ်တာ ရတ်စက်ကိုဟံမာန်ရ။

ညးမ္မးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္မးတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ကောန်ဂ္ဂု သွိုင်စက္ကဝံင်ကို ဖိုလေဝ်တီကေတ်ရ၊ ခရ် (ဒေုတ်အခိုက်တမ္ဘာ)လေဝ် တီကေတ်ရ၊ ဗုတ်ဗုတ်လေဝ် တီကေတ်ရ၊ အခိုင်အခါလေဝ် တီကေတ်ရ၊ ပရိသာတ်လေဝ် တီကေတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ကောန်ဂ္ဂု သွိုင်စက္ကဝံင် မချိုက်ပေင်တဲကောံအင်္ဂုမ္ပိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရတ်စက် မအံက်မဂပ်ပ်ကိုဂေတ်ကို ပတုပ်ဗက်တဲကိုဂေတ် နခရ်ဟေင်ရ၊ သတ်မ္မိဟ် မဒ်သုသတြ၊ မမိက်ကိုမ္ပွဲလေဝ် ပလီုပလာ်ဆေဝ်တာ ရတ်စက်ကိုဟံမာန်ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသံဂ်ဟေင်ရ သာရိပိုတ် မချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂမ္ပိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဓမ္မစက် မဟံမ္ပပတောံစတ် အဲမဂပ်ပ်ကိုဂေတ်ကို ပတုပ်ဗက်တဲ ကိုဂေတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ သမဏကိုဒ် ပြာဟ္မဏကိုဒ် ဒေဝတ်ကိုဒ် ဒေဝတ်မာရ်ကိုဒ် ဗြိုကိုဒ် ပွဲလောကဝံ

ညးမမိက်ကိုမဲ့မဲ့လေဝ် ပလီုပလာ်ဆေဝ်တာ ဓမ္မစက်ဂ် ဟုံမာန်ရ။ ညးမူးမသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမူးတုန်— ဖိုဂ်လေဝ် တီရ၊ ခရ်ဂ်လေဝ် တီရ၊ ဗုတ်ဗွတ်လေဝ် တီရ၊ အခိုင်အခါ ဂ်လေဝ် တီရ၊ ပရိသာတ်လေဝ် တီရ။ ယုံခမီတအ် သာရိပိုတ် မချိုက်ပေင်တ်ကေုာ် ခရ်ဂ်မိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဓမ္မစက်မဟုံမဲ့ပတောံစတ် အဲမဂပ်ဝ်ကိုဂေတ်ဂ် ပတုပ်ဗက်တဲ ကိုဂေတ်ဗွဲမဒးရးရ၊ သမဏာကိုနီု ဗြာဟ္မဏာကိုနီု ဒေဝတ်ကိုနီု ဒေဝတ်မာရ်ကိုနီု ဗြိုကိုနီု ပွဲလောကဝံ ညးမမိက်ကိုမဲ့မဲ့လေဝ် ပလီုပလာ်ဆေဝ်တာ ဓမ္မစက်ဂ်ဟုံမာန်ရ ရဲဝံ (သူးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ဓမ္မရာဇာ

၁၃၃။ ယုံခမီတအ် သိုင်စက္ကဝံ မျှံကိုခရ်တဲ မဒ်သိုင်ခရ်လေဝ် ဟုံကလိဝံသိုင် (နိဿယံဗျို)မူး ကိုရတ်စက်ဂေတ် ဟုံမာန်ရ။ သူးရဲဝံမူး ခမီမဲ့ဇေုာ် “ယုံကျာ်မျှံပိုင် သိုင် (နိဿယံဗျို) သိုင်စက္ကဝံ မျှံကိုခရ်တဲ မဒ်သိုင်ခရ် ညးခွဲဂ်ရော” ရဲဝံ ဂရင်ပွဲ တီလမျှံပိုင်ကျာ်တြဲရ။ ယုံခမီ ခရ် (ကုသလကမ္မပထ) ရ ရဲဝံ တီလမျှံပိုင်ကျာ်တြဲသူးရ။

ယုံခမီ ပွဲလောကဝံ သိုင်စက္ကဝံ မျှံကိုခရ်တဲ မဒ်သိုင်ခရ် နိဿယံကိုခရ်ဟေင်တဲ သွရေ်သေုရ်ကိုခရ် သွအဲပရဲကိုခရ် အေံသင်အောပ်မာကိုခရ် သွအာဂတကိုခရ် သွဟ်ညံင်ရဲဇောပ်အလာံ ထွင်လဝ်ခရ်သွဟ်ညံင်ရဲဇောပ် (နှောပ်) သွဇော်သကိုပ်သကကို ခရ်တဲ စီရေင်တ် ပွမမင်မဲ့ ပွမစိုဒှာ ပွမအုပ်လဒမ် မဗွဲကိုခရ် ပွဲဂကောံ (ဂူကျာ် ကောန်) ညးပွဲဝင်နန်ရ။

ယုံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် သိုင်စက္ကဝံ မျှံကိုခရ်တဲ မဒ်သိုင်ခရ် နိဿယံကို ခရ်ဟေင် သွရေ်သေုရ်ကိုခရ် သွအဲပရဲကိုခရ် အေံသင်အောပ်မာကိုခရ် သွအာဂတကိုခရ် သွဟ်ညံင်ရဲဇောပ်အလာံ ထွင်လဝ်ခရ်သွဟ်ညံင်ရဲဇောပ် (နှောပ်) သွဇော်သကိုပ်သကကို ခရ်တဲ စီရေင်တ် ပွမမင်မဲ့ ပွမစိုဒှာ ပွမအုပ်လဒမ် မဗွဲကိုခရ် ပွဲသိုင် (မစပ်သျှိုက် ပသေက်လဝ်အဘိသိက်တဲ) သိုင်သွတ် (မဟဝံစပ်သျှိုက်ပသေက်အဘိသိက်ဏီ) ဂမိုင် ။ ပ ။ ပွဲဂကောံဗိုလ်လဗး။ ပွဲဗဗူးကောန်ဂကူဂမိုင်။ ပွဲကောန်ညးနီု ဇနပိုင်ဂမိုင်။ ပွဲသမဏ ဗြာဟ္မဏဂမိုင်။ ပွဲသတ် ဂွဲဂမိုင်ရ။ ယုံခမီ သိုင်စက္ကဝံ မျှံကိုခရ်တဲ မဒ်သိုင်ခရ် နိဿယံကိုခရ်ဟေင်တဲ သွရေ်သေုရ်ကိုခရ် သွအဲပရဲကိုခရ် အေံသင်အောပ်မာကိုခရ် သွအာဂတကိုခရ် သွဟ်ညံင်ရဲဇောပ်အလာံ ထွင်လဝ်ခရ်သွဟ်ညံင်ရဲဇောပ် (နှောပ်) သွဇော်သကိုပ်သကကိုခရ်တဲ စီရေင်တ် ပွမမင်မဲ့ ပွမစိုဒှာ ပွမအုပ်လဒမ် မဗွဲကိုခရ် ပွဲဂကောံ (ဂူကျာ် ကောန်) ညးပွဲဝင်နန်တဲ၊ စီရေင်တ် ပွမမင်မဲ့ ပွမစိုဒှာ ပွမအုပ်လဒမ် မဗွဲကိုခရ် ပွဲသိုင် (မစပ်သျှိုက်ပသေက်လဝ်အဘိသိက်တဲ) သိုင်သွတ် (မဟဝံစပ်သျှိုက်

ဒေဝတမာရ်ကို၌ ဗြိုကို၌ ပွဲလောကဝံ ညးမမိက်ကိုမဲ့မဲ့လေဝ် ပလီုပလာ်ဆေဝ်တာ ဓမ္မစက်ဂ်
ဟံမာန်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ယသံဒီသံ

၁၃၄။ ယွံခမီတအ် သွိုင်မဒ်ဂကူသွိုင် မဂပ်ဝ်စပ်သ္တိုက်ပသေက်လဝ်အဘိသိက်
ပွဲကျိပ်တဲ မချိုက်ပေတ်ကောံအင်္ဂါမုိုင်မသုန်ပြကာ၌ ပွဲဒိုဟ်လိမ္မဲဟံဟို ပဒတ်မွဲး ပွဲအပွဲ
ရးချင်ဇကုဟေင် ဝံပဒတ်ရ။

ညးမွဲအင်္ဂါချင်မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ သွိုင်မဒ်
ဂကူသွိုင် မဂပ်ဝ်စပ်သ္တိုက်ပသေက်လဝ်အဘိသိက် ပွဲကျိပ်တဲ၌ မှုကိုဇာတ်မဒိုဟ်ဆဲး
နူလပါမိ လပါမသိုဓါလပါဂမုိုင်ရ၊ စိုကိုစိုပ်အပါဇော် အပါနက် ထပ်တောဝ်ဂ် မှုကိုဗုင်ဂွံ
မိမသအးဇုးရ၊ ဟံဒးဒုင်တးပါ ဟံဒးဒုင်ဟိုဂရိုဟ် နဂလာန်မစပ်ကောံဇာတ်ရ။ သွဟ်
သွဟ်ဖဲသအီရ၊ မှုကိုဂြပ်ရတ်မဂုိုင်ရ၊ မှုကိုဘိုက်ဘက်အရပ်စပ်မဂုိုင်ရ၊ မှုကိုတိုက်ဂြပ်
ဟင်စာတ်ပေင်ရ။ ချိုက်ပေတ်ကောံပွာန် မှုကိုအင်္ဂါပန်ပြကာ ကလင်ကေတ်ဂလာန်
ဇကုတဲ မဒွေတ်ဗက်အတိုင်အသမ်ဂ်ဒ်တဲ ဖြဟတ်ဇော်ရ။ ကောန်ဂွံသွိုင်ဂ်တုန် မှုကို
ပညာရ၊ ဂံင်သကာရ၊ ချိုက်ပေတ်ကောံပညာ မလေပ်ဗစာရဏာစတ်ကွာတ်ရ၊ သွဟ်ရထ
တုဟ်နချပ်ဒတဲဖို မဒ်အတိက် အနာဂတ် ပစ္စပ္ပန်ရ။ ဓရ်ဂမုိုင်ပန်ပြကာဝံ ကိုကြိုင်ချဟ်
(ဇော်မောဝ်) ပိုင်ကမ်ကြိန် ဒယုတ်သွိုင်ဂ်အိုတ်ရ။ သွိုင်မချိုက်ပေတ်ကောံဓရ် မဒ်မရနက်
ကိုမသုန်မွဲး ပိုင်ကမ်ကြိန် ဒယုတ်ဝံ ပွဲဒိုဟ်လိမ္မဲဟံဟို ပဒတ်မွဲး ပွဲအပွဲရးချင်ဇကုဟေင်
ဝံပဒတ်ရ။ ပွမဝံပဒတ်သက်ဂ် မုဟိုတ်ရော—ယွံခမီတအ် သတ်ပွမဝံပဒတ် (ပွဲအပွဲရးချင်
ဇကု) ဝံ ကုသွိုင်မကလိဝံအံင်ဇုးဟိုတ်မထေက်ကို၌ ရံဝံဟေင်ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ ခမီမချိုက်ပေတ်ကောံဓရ်ဂမုိုင်မသုန်ပြကာ၌
ပွဲဒိုဟ်လိမ္မဲဟံဟို ပဒတ်မွဲး မှုကိုစိုတ်မတိတ်ဗုးဂ်ဒ်တဲဟေင် ဝံပဒတ်ရ။ ညးမွဲးဓရ်မသုန်ပြကာ
အိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီ၌ မှုကိုသီလရ၊ သိုမမင်မ္မဲထိုင်ဒင်လဝ်
ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၌ ချိုက်ပေတ်ကောံ ‘အာစာရ’ ဒွေတ်လုတ် ‘ဂေါစရ’ ဌာန်ဂေတ်
ဂေတ်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲဒိုဟ်ဂမုိုင် ဗုတ်ညိနာင်ဂ်လေဝ် မှုအလေမ္မာ်သေုဝ် ရံဝံမွဲးဘဲဂ်ဒ်တဲ
ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် ပွဲသိက္ခာပိုင်ဂမုိုင်တဲ ဒွေတ်လုတ်ရ၊ သွိုင်မဒ်ဂကူသွိုင် မဂပ်ဝ်စပ်သ္တိုက်
ပသေက်လဝ်အဘိသိက် ပွဲကျိပ်တဲ သွဟ်ညံင်ရ မချိုက်ပေင်ကိုဇာတ်ရေင်။ လမိင်လညာတ်
ဂိုင်ရ၊ ပကင်ရင်လဝ်လမိင်လညာတ်ရ၊ ဆန်စန်လဝ်လမိင်လညာတ်ရ၊ ဓရ်ဂမုိုင်မှုကို
ပွမဆဲးတမ် ပွမဆဲးလဒေါဝ် ပွမဆဲးကောတ် ဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ အရထသဒ္ဒါတဲ မလေပ်

ရွှေနံထွေးကိုဒွေတ်မပြဲ မသအေးဇူးချိုက်ပင်အလုံအိုသိုက် ခမိက် ကလင်ကေတ်လင်
 ဗွဲမၼိုင်ရ၊ ပကင်ရင်လင်ရ၊ လုတ်လင်နပါင်ရ၊ ဗစာရဏာမှတ်သမ္ဘိလင် နစိုတ်ရ၊ ထပက်
 ခွင်တိကေတ်နကိုညဏ် ဗွဲမဒေးရ၊ သိုင်မဒ်ဂကူသိုင် မဂပ်ဝ်စပ်သိုက် ပသေက်လင်
 အဘိသိက် ပွဲကျိပ်တဲ သွဟ်ညံင်ရဲ သွဟ်သွဟ်ဖဲသအီတဲ မွဲကျိပ်ရတ်မၼိုင် မွဲကျိပ်
 ဘိုက်ဘင်အရပ်စပ်မၼိုင် တိုက်ဂြပ်ဟင်စာတ်မပေင်ကိုရောင်။ သွက်ဂွံပါကွေံ ဓရ်အကုသိုလ်
 ဂမၼိုင် သွက်ဂွံချိုက်ပေင်တဲကိုကုသိုလ်ဂမၼိုင် မွဲကျိပ်လွီပရာမကေက်သကာတဲ ပဒတ်ရ၊
 မွဲကျိပ်အစောံဇြဟတ်ရ၊ မွဲကျိပ်လွီပရာမဗိုန်ဗတ်ရ၊ ဟံမ္မဲကျိပ်ပွမဖျေံကွေံသဇိုင်ဝန် ပွဲဓရ်ကုသိုလ်
 ဂမၼိုင်ရ၊ သိုင်မဒ်ဂကူသိုင် မဂပ်ဝ်စပ်သိုက်လင်ပသေက်လင်အဘိသိက် ပွဲကျိပ်တဲ
 သွဟ်ညံင်ရဲဇြဟတ်ဇော်ကိုရောင်။ မွဲကျိပ်ပညာရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကောံပညာမပြဲ လေပ်တီ
 ကေတ်ပွမဒ်ပွမလီတဲ မကလိုဟ်ပထောင်ဗကးကွေံကိလေသဂမၼိုင်မာန် မလေပ်ကိုအာစိုပ်
 (နိဗ္ဗာန်) နှိအရာဒဒိခင်ဝဋ်အိုတ် ဗွဲမဒေးရ၊ သိုင်မဒ်ဂကူသိုင် မဂပ်ဝ်စပ်သိုက်မသေက်
 လင်အဘိသိက် ပွဲကျိပ်တဲ သွဟ်ညံင်ရဲ ချိုက်ပေင်တဲကောံရတ်ကောန်ဂှုကိုရောင်။

ဓရ်ဂမၼိုင်ပန်ပြကာဝံ ကိုကြိုင်ချဟ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူး ကုခမိက်အိုတ်ရ၊
 ခမိက် ချိုက်ပေင်တဲကောံဓရ် မဒ်မရနက်ကိုမသုန်မွဲ (အရဟတ္တဖိုလ်) ဝိမုတ္တိဝံဟေင်ဂှ်တဲ
 ပွဲဒိုဟ်လိုမ္မဲဟံဟို ပဒတ်မွဲ မွဲကျိပ်စိုတ်မတိတ်ဗူးဂှ်တဲဟေင် ဝံပဒတ်ရ။ ပွမဝံပဒတ်သင်ဂှ်
 မဟိုတ်ရော—ယွံခမိတအ် သဘ်ပွမဝံပဒတ်ဝံ ကုတုအရှန်ဂမၼိုင် မွဲကျိပ်စိုတ်မတိတ်ဗူး
 ဟိုတ်မထေက်ကိုနှိ ရဝံဟေင်ရ ရဝံ (သွေးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ပဌမပတ္ထနာ

၁၃၅။ ယွံခမိတအ် ကောန်ဂှု သိုင်မဒ်ဂကူသိုင် မဂပ်ဝ်စပ်သိုက်ပသေက်လင်
 အဘိသိက် ပွဲကျိပ်တဲ မချိုက်ပေင်တဲကောံအင်္ဂဂမၼိုင်မသုန်ပြကာရံ ရာဒနာမိက် ဒဒ်သိုင်ရ။
 ညးမွဲအင်္ဂမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်—ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ ကောန်ဂှု သိုင်မဒ်
 ဂကူသိုင် မဂပ်ဝ်စပ်သိုက်ပသေက်လင်အဘိသိက် ပွဲကျိပ်တဲ မွဲကျိပ်ဇာတ်မခိုဟ်ဆဲ
 နူလပါမိ လပါမသိုဓါလပါဂမၼိုင်ရ၊ စိုက်စိုပ်အပါဇော် အပါနက် ထပ်တောဝ်ဂှ် မွဲကျိပ်ဗုင်ဗုင်
 မသအေးဇူးရ၊ ဟံဒေးဒင်တေးပါ ဟံဒေးဒင်ဟိုဂရိုဟ် နဂလာန်မစပ်ကောံ ဇာတ်ရ။ ရုပ်သင်ကျော်
 လောန်ရ၊ ထေက်ကိုဗိုသေဝ်ခိုဟ်ရ၊ ကိုစိုတ်ဇြိုင်ကေပ်မာန်ရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကောံသင်
 သဏ္ဌာန်မလောန်ကဲရ။ မိမဂမၼိုင် ဂပ်ဝ်သိုက်ဆာန် ဂပ်ဝ်သိုက်မျိုက်ဒေးဇုင်ရ။ ညးနိုဂှ်
 ဇေပုဒ်ဂမၼိုင် ဂပ်ဝ်သိုက်ဆာန် ဂပ်ဝ်သိုက်မျိုက်ဒေးဇုင်ရ။ ပွဲကွတ်ချိုက်စိင် ကွတ်ချိုက်ချေံ

ကွတ်ချိုက်ကွီရထာ ကွတ်တု ကွတ်သာင်စုန်မြဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုဒေးလေပ်လပ် ကုသိုင်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ဂကူသိုင် မစပ်သျှိုက်ပသေက်လပ်အဘိသိက် ပွဲကွိုပ်တဲဂ် ကတ်ပတောန်ကေတ်လပ် ဗွဲမချိုက်ပေင်တဲရ။

ကသပ်ဒ် ကုကောန်သိုင်ဗွဲဂ် ရဲဝံရ “အဲဂ် မျှိုက်ဇာတ်မခိုဟ်ဆဲး နူလပါမိ လပါမ သိုဇါလပါဂမ္ဘိုင်ရ။ စိုက်စိုပ်အပါဇော် အပါနက်ထပ်တောဝ်ဂ် မျှိုက်ဗုင်ဗုင် မသအေးဇေးရ။ ဟံဒေးဒင်တေးပါ ဟံဒေးဒင်ဟိုဂရိုဟ် နဂလာန်မစပ်ကောံဇာတ်ရ။ မဟိုတ်အဲ ဟံရာဒနာမိက် ကိုဒ်သိုင်တဲ ဝံပဒတ်ဂ်ရော။ အဲဂ် ရပ်သာင်ကျော်လောန်ရ။ ထေက်ကိုဗိုသေဝ်ခိုဟ်ရ။ ကိုစိုတ် ဖြိုင်ကေပ်မာန်ရ။ ချိုက်ပေင်တဲကောံသာသဏ္ဌာန်မပြရ။ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက်ကိုဒ် သိုင်တဲ ဝံပဒတ်ဂ်ရော။ အဲဂ် ဒ်ညးမိမဂမ္ဘိုင် ဂပ်ပ်သျှိုက်ဆာန် ဂပ်ပ်သျှိုက်မျှိုက်ဒေးဝှပ်ရ။ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက် ဒ်သိုင်တဲ ဝံပဒတ်ဂ်ရော။ အဲဂ် ဒ်ညး ညးနီဂိုဇနပိုဒ်ဂမ္ဘိုင် ဂပ်ပ်သျှိုက်ဆာန် ဂပ်ပ်သျှိုက်မျှိုက်ဒေးဝှပ်ရ။ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက်ကိုဒ်သိုင်တဲ ဝံပဒတ်ဂ်ရော။ အဲဂ် ပွဲကွတ်ချိုက်စိင် ကွတ်ချိုက်ချေံ ကွတ်ချိုက်ကွီရထာ ကွတ်တု ကွတ်သာင်စုန်မြဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုဒေးလေပ်လပ် ကုသိုင်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ဂကူသိုင် မစပ်သျှိုက် ပသေက်လပ်အဘိသိက် ပွဲကွိုပ်တဲဂ် ဒ်ညးကတ်ပတောန်ကေတ်လပ် ဗွဲမချိုက်ပေင်တဲရ။ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက်ကိုဒ်သိုင်တဲ ဝံပဒတ်ဂ်ရော” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယံခမိတအ် ကောန်ဂှု သိုင်မဒ်ဂကူသိုင် မစပ်သျှိုက်ပသေက်လပ်အဘိသိက် ပွဲကွိုပ်တဲ မချိုက်ပေင်တဲ ကောံအင်္ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရာဒနာမိက် ဒ်သိုင်ရ။

ယံခမိတအ် တုပ်တသာဝံဟောင်ရ။ ခမိမချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရာဒနာမိက်ကို ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်အာရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် မျှိုက်သဒ္ဓါ ပွမလျှိုင်ပတေ်ရ။ “တိလပိုဉ်ကျ်တြ် ဟိုတ်နူဟိုတ် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင်လေပ် ‘အရဟံ’မွဲရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဂြင်တိကေတ် (ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသျှို) အလိုဇကုမသုတ်စုတ်လေပ် ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’မွဲရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မချိုက်ပေင်တဲကောံ ‘ဝိဇ္ဇာ’ လညာတ်ညာဏ် ‘စရဏ’ ဒေတ်လေပ် ‘ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဗုဒ္ဓ’မွဲရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ် သွေးတဂလာန်မခိုဟ်ဆဲးလေပ် ‘သုဂတ’မွဲရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတိတ်လောကပိလေပ် ‘လောကဝိဒ္ဓ’မွဲရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်ပုဂိုလ်ဟံမွဲပတောံစတ် လေပ်ဝေတ်ပတောန် ညးမ ထေက်ကိုဒောံပတောန်လေပ် ‘အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ’မွဲရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်အာစာ မှိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်လေပ် ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာန်’မွဲရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ်ကိုတိကေတ် (ခရ်သစ္စပန်ပြကာ) လေပ် ‘ဗုဒ္ဓ’မွဲရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မျှိုက်ပိုဉ်ကြိမ်ဇော်လေပ် ‘ဘဂဝါ’မွဲရ” ရဲဝံ ပတေ်ကေတ် အရဟတ္တမဂ်ညာဏ်ကောံသဗ္ဗညုတညာဏ်ကျ်တြ်ရ။ ဟံမွဲကိုယဲရ။ ဟံမွဲကိုဒ်ခိန်ရ။ ချိုက်ပေင်တဲကောံဗုတ်ဗုတ် မလေပ်ကိုစုလုတ်လာညီသုဟ်သုန် မဟံ ဂံက်လောန် ဟံဂမ္ဘိုင်လောန် ဒ်တဲလဒေါပ်တဲ မဒ်စရင်တုဟ်နဇော်ပုဂ်ကမ္မဋ္ဌာန်ရ။ ဟံမွဲကို တုက်စုဲရ။ ဟံမွဲကိုပုလေံလုန်ရ။ ပွဲအာစာကို ပွဲညးသဟခရ်ဂမ္ဘိုင် မျှိုက်ပညာကို လေပ်သွ

ပြာကဋ်ကိုဧကုဧကု အတိုင်ချာစွတ်ရ။ သွက်ဂွံပါကွဲ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် သွက်ဂွံကို ချိုက်ပင်တကိုခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မှုကိုလ္လိပရာ မကောက်သကာန်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ မှုကို အစောံဇြဟတ်ရ၊ မှုကိုလ္လိပရာ မဗိုန်ဗတ်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမဖျေံကွဲသဇိုင်ဝန် ပွဲခရ်ကုသိုလ် ဂမ္တိုင်ရ။ မှုကိုပညာရ၊ ချိုက်ပင်တကောံပညာမပြ မလေပ်တိတ် ပွမဒ် ပွမလိုတဲ မကလိုဟ်ပထောင်ဗကးကွဲကိလေသဂမ္တိုင်မာန် မလေပ်ကိုအာစိုပ် (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာ ဒဒိခိဝဋ်အိုတ် ဗွဲမဒးရးရ။

ကသပ်ဒ် ကုခမိဂ် ရံဝံရ “အဲဂ် မှုကိုသဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေရ၊ ‘တိလမှုပိုဉ်ကျာ်တြဲဂ် ဟိုတ်နူဟိုတ် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင်လေဝ် ‘အရဟံ’မွဲရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မပြင်တိကေတ် (ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဧကုမဉ္ဇာ်စွတ်လေဝ် ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’မွဲရ ။ ပ ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်အာစာမ္မိတ်ဒေဝတဂမ္တိုင်လေဝ် ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာန်’မွဲရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ် ကိုတိကေတ် (ခရ်သစ္စပန်ပြကာ) လေဝ် ‘ဗုဒ္ဓ’မွဲရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မှုကိုပိုဉ်တြီဇ်မဇ္ဈေလေဝ် ‘ဘဂဝါ’မွဲရ” ရံဝံ ပတေ်ကေတ် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကောံသဗ္ဗညုတဉာဏ်ကျာ်တြဲရ။ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက်ကို ခရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာတဲ ဂွံပဒတ်ဂ်ရော။ အဲဂ် ဟံမ္မဲကို ယဲရ၊ ဟံမ္မဲကိုဒဒိခိရ၊ ချိုက်ပင်တကောံပုတ်ဝှ မလေပ်ကိုစုလုတ်လဲညီသုဟ်သုန် မဟံဂံကလောန် ဟံဂမ္တလောန် ဒ်တဲလဒေါပ်တဲ မဒင်စရင်တုဟ်နဇ္ဇေပုဂ်ကမ္မဋ္ဌာန်ရ၊ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက်ကို ခရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာတဲ ဂွံပဒတ်ဂ်ရော။

အဲဂ် ဟံမ္မဲကိုတုက်စွဲရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွလေံလုန်ရ၊ ပွဲအာစာကို ပွဲညးသဟခရ်ဂမ္တိုင် မှုကိုပညာကို လေပ်သွပြာကဋ်ကိုဧကုဧကု အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက် ကိုခရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာတဲ ဂွံပဒတ်ဂ်ရော။ အဲဂ် သွက်ဂွံပါကွဲ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် သွက်ဂွံကိုချိုက်ပင်တကိုခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မှုကိုလ္လိပရာ မကောက်သကာန်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ မှုကိုအစောံဇြဟတ်ရ၊ မှုကိုလ္လိပရာ မဗိုန်ဗတ်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမဖျေံကွဲသဇိုင်ဝန် ပွဲခရ် ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ၊ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက်ကို ခရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာတဲ ဂွံပဒတ်ဂ်ရော။ အဲဂ် မှုကိုပညာရ၊ ချိုက်ပင်တကောံပညာမပြ မလေပ်တိတ် ပွမဒ် ပွမလိုတဲ မကလိုဟ် ပထောင်ဗကးကွဲကိလေသဂမ္တိုင်မာန် မလေပ်ကိုအာစိုပ် (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာဒဒိခိဝဋ်အိုတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက်ကို ခရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာတဲ ဂွံပဒတ်ဂ်ရော” ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယံမဓိတအံ ခမိမချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရာဒနာမိက်ကို ခရ်အာသဝ ဂမ္တိုင်အိုတ်အာရ ရံဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဒုတိယပတ္ထနာ

၁၃၆။ ယွံခမိတအံ ကောန်ဂူသွိုင် မဒ္ဒိဂကူသွိုင် မစပ်သွိုက်ပသေက်လဝ်အဘိသိက် ပွဲကျိပ်တဲ မချိုက်ပေင်တဲကောံအင်္ဂါမၞိၤမသုန်ပြကာၣ် ရာဒနာမိက်ကိုဒဒ္ဒဉပရာဇ် (သွိုင်ဗွဲ)ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂံၣ်ရောမွဲတုန်—ယွံခမိတအံ ပွဲလောကဝံ ကောန်ဂူသွိုင် မဒ္ဒိဂကူသွိုင် မစပ်သွိုက်ပသေက်အဘိသိက် ပွဲကျိပ်တဲၣ် မွဲကိုဇာတ်မခိုဟ်ဆဲး နူလပါမိ လပါမ သိုဓါလပါဂမၞိၤရ။ စိုက်စိုပ်အပါဇော် အပါနက်ထပှ်တောဝ်ၣ် မွဲကိုဗုင်ၣ်မိ မသအးဇးရ။ ဟံဒးဒုင်တးပါ ဟံဒးဒုင်ဟိုဂရိုဟ် နဂလာန်မစပ်ကောံဇာတ်ရ။ ရုပ်သားကျော်လောန်ရ။ ထေက်ကိုဗိုသေုဒ်ခိုဟ်ရ။ ကိုစိုတ်ဖြိုင်ကောင်မာန်ရ။ ချိုက်ပေင်တဲကောံသားသဏ္ဌာန် ဗွဲမ လောန်ရ။ မိမမၞိၤ ဂပ်ဝ်သွိုက်ဆာန် ဂပ်ဝ်သွိုက်မျိုက်ဒးဂွပ်ရ။ ဂကောံဗိုလ်လး ဂပ်ဝ် သွိုက်ဆာန် ဂပ်ဝ်သွိုက်မျိုက်ဒးဂွပ်ရ။ မွဲကိုပညာရ။ ဂံင်သကာရ။ စီကူးရ။ ချိုက်ပေင်တဲ ကောံပညာမလေပ်ဗစာရဏာ ဓတ်ကွာတ်ရ။ သွဟ်ရထ တွဟ်နချပ် ဖိုဂမၞိၤမဒ္ဒိအတိက် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ရ။

ကသပ်ဒ်ကုကောန်သွိုင်ဗွဲၣ် ရဲဝံရ—“အဲၣ် မွဲကိုဇာတ်မခိုဟ်ဆဲး နူလပါမိ လပါမ သိုဓါလပါဂမၞိၤရ။ စိုက်စိုပ်အပါဇော် အပါနက်ထပှ်တောဝ်ၣ် မွဲကိုဗုင်ၣ်မိ မသအးဇးရ။ ဟံဒးဒုင်တးပါ ဟံဒးဒုင်ဟိုဂရိုဟ် နဂလာန်မစပ်ကောံဇာတ်ရ။ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက် ကိုဒဒ္ဒဉပရာဇ် (သွိုင်ဗွဲ)တဲ ဂွံပဒတ်ၣ်ရော။ အဲၣ် ရုပ်သားကျော်လောန်ရ။ ထေက်ကို ဗိုသေုဒ်ခိုဟ်ရ။ ကိုစိုတ်ဖြိုင်ကောင်မာန်ရ။ ချိုက်ပေင်တဲကောံသားသဏ္ဌာန်ဗွဲမလောန်ရ။ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက်ကိုဒဒ္ဒဉပရာဇ် (သွိုင်ဗွဲ)တဲ ဂွံပဒတ်ၣ်ရော။ အဲၣ် ဒ်ညး မိမမၞိၤ ဂပ်ဝ်သွိုက်ဆာန် ဂပ်ဝ်သွိုက်မျိုက်ဒးဂွပ်ရ။ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက်ကိုဒဒ္ဒဉပရာဇ် (သွိုင်ဗွဲ)တဲ ဂွံပဒတ်ၣ်ရော။ အဲၣ် ဂကောံဗိုလ်လး ဂပ်ဝ်သွိုက်ဆာန် ဂပ်ဝ်သွိုက်မျိုက် ဒးဂွပ်ရ။ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာ မိက်ကိုဒဒ္ဒဉပရာဇ် (သွိုင်ဗွဲ)တဲ ဂွံပဒတ်ၣ်ရော။ အဲၣ် မွဲကိုပညာရ။ ဂံင်သကာရ။ စီကူးရ။ ချိုက်ပေင်တဲကောံပညာမလေပ်ဗစာရဏာ ဓတ်ကွာတ်ရ။ သွဟ်ရထတွဟ်နချပ် ဖိုဂမၞိၤမဒ္ဒိအတိက် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ရ။ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာ မိက်ကို ဒဒ္ဒဉပရာဇ် (သွိုင်ဗွဲ)တဲ ဂွံပဒတ်ၣ်ရော” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယွံခမိတအံ ကောန်ဂူသွိုင် မဒ္ဒိဂကူသွိုင် မစပ်သွိုက်ပသေက်လဝ်အဘိသိက် ပွဲကျိပ်တဲ မချိုက်ပေင်တဲကောံအင်္ဂါ မၞိၤမသုန်ပြကာဝံ ရာဒနာမိက် ကိုဒဒ္ဒဉပရာဇ် (သွိုင်ဗွဲ)ရ။

ယွံခမိတအံ တုပ်တသားဝံဟောင်ရ။ ခမိမချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂမၞိၤမသုန်ပြကာၣ် ရာဒနာမိက်ကို ခရ်အာသဝဂမၞိၤအိုတ်အာရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂံၣ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမိတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိၣ် မွဲကိုသီလရ။ ပ။ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် ပွဲသိက္ခာပိုဒ်ဂမၞိၤတဲ ဒေုတ်လုတ်ရ။ လမိင်လညာတ်ၣ်ၣ်ရ။ ပ။ ထပက်ခွင်တိကေတ် နကိုညာဏ်ရ။ မွဲကိုစိုတ် မတန်တဲဗွဲဒးရး ပွဲခရ်သတိပဋ္ဌာန်ဂမၞိၤပန်ပြကာရ။ သွက်ဝံပါကွေံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမၞိၤ

သွက်ဂွံကိုချိုက်ပေင်တဲကိုခရ်ကုသိုလ်ဂမၠိုင် မွဲကိုလွီုပရာမကောက်သကာဂ်တဲ ပဒတ်ရ၊ မွဲကိုအစောံဇြဟတ်ရ၊ မွဲကိုလွီုပရာမဗိုန်ဗတ်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမဖျေံကွေံသဇိုင်ဝန် ပွဲခရ် ကုသိုလ်ဂမၠိုင်ရ။ မွဲကိုပညာရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကောံပညာမပြဲ မလေပ်တိတ် ပွမနဲ ပွမလိုတဲ မကလိုဟ်ပထောင်ဗကးကွေံကိလေသဂမၠိုင်မာန် မလေပ်ကိုအာစိုပ် (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာ ဒဒိခိင်အိုတ် ဗွဲမဒးရးရ။

ကသပ်ဒ် ကုမိဂ် ရဲဝံရ “အဲဂ် မွဲကိုသီလရ၊ သီမမင်မွဲတ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ ချိုက်ပေင်တဲကောံ ‘အာစာရ’ ဒွေတ်လုတ် ‘ဂေါစရ’ ဌာန်ဂေတ်ဂေင်ဂ် ပဒတ်ရ၊ ပွဲဒုဟ်ဂမၠိုင် ဗုတ်ညိနာင်ဂ်လေပ် မွဲအလေံမ္ဗာ်သုဝ် ရဲဝံမ္ဗးဘဲဂ်ဒ်တဲ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် ပွဲသိက္ခာပိုင်ဂမၠိုင်တဲ ဒွေတ်လုတ်ရ၊ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက်ကို ခရ်အာသဝဂမၠိုင်အိုတ်အာတဲ ဂွံပဒတ်ဂ်ရော။ အဲဂ် လမိင်လညာတ်ဂိုင်ရ၊ ပကင်ရင်လမိင်ညာတ်ရ၊ ဆန်စန်လပ်လမိင်လညာတ်ရ၊ ခရ်ဂမၠိုင် မွဲကိုပွမဆဲးတမ် ပွမဆဲးလဒေါပ် ပွမဆဲးကွေံတဲ ဒ်မွဲဟာန်ကောံအရထ သဒ္ဓါတဲ မလေပ်စောန်ထွေးကိုဒွေတ်မပြဲ မသအးဇး ချိုက်ပေင်အလုံအိုသိုက် ခမိဂ် ကလင်ကေတ် လပ်ဗွဲမဂိုင်ရ၊ ပကင်ရင်လပ်ရ၊ လုတ်လပ်နပါင်ရ၊ ဗစာရဏာ မုတ်သမ္ဘိလပ် နစိုတ်ရ၊ ထပက်ခွင်တိကေတ် နကိုညဏ်ရ၊ မဟိုတ် အဲ ဟံရာဒနာမိက်ကို ခရ်အာသဝဂမၠိုင်အိုတ် အာတဲ ဂွံပဒတ်ဂ်ရော။

အဲဂ် မွဲကိုစိုတ်မတန်တဲဗွဲမဒးရး ပွဲခရ်သတိပဋ္ဌာန်ဂမၠိုင်ပန်ပြကာရ၊ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက်ကို ခရ်အာသဝဂမၠိုင်အိုတ်အာတဲ ဂွံပဒတ်ဂ်ရော။ အဲဂ် သွက်ဂွံပိကွေံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင် သွက်ဂွံကိုချိုက်ပေင်တဲကိုခရ်ကုသိုလ်ဂမၠိုင် မွဲကိုလွီုပရာမကောက် သကာဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ မွဲကိုအစောံဇြဟတ်ရ၊ မွဲကိုလွီုပရာ မဗိုန်ဗတ်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမ ဖျေံကွေံသဇိုင်ဝန် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမၠိုင်ရ၊ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက်ကို ခရ်အာသဝဂမၠိုင် အိုတ်အာတဲ ဂွံပဒတ်ဂ်ရော။ အဲဂ် မွဲကိုပညာရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကောံပညာမပြဲ မလေပ်တိတ် ပွမနဲ ပွမလိုတဲ မကလိုဟ်ပထောင်ဗကးကွေံ ကိလေသဂမၠိုင်မာန် မလေပ်ကိုအာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာဒဒိခိင်အိုတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ မဟိုတ် အဲဟံရာဒနာမိက်ကို ခရ်အာသဝဂမၠိုင်အိုတ်အာတဲ ဂွံပဒတ်ဂ်ရော” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယွံခမိတအ် ခမိမချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရာဒနာမကိုခရ်အာသဝဂမၠိုင်အိုတ်အာရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်အပ္ပသုပတိ

၁၃၇။ ယွံခမိတအ် ညးဂမၠိုင်မသုန်တုဝံ ပွဲဗွဲတိက်ဗုတ်ညိနာင်အိုတ်ရ၊ ငှဟ်ဒိုင် ဗွဲမဂိုင်အိုတ်ရ။ ညးမ္ဗးမသုန်တုအိုတ်ဂ်ရောမ္ဗးတုန်—ယွံခမိတအ် ညးဗြဲ နွံပိုက် ပွဲတြျဲဂ်ဒ်တဲ

ပွဲဗွဲတိက်ဗွဲတိညိနာင်ဟောင်ရ၊ ငှဟ်ဒိုင် ဗွဲမဂြိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ညးတြျ် နွံပိုက် ပွဲဗြ်ဒ်တဲ ပွဲဗွဲတိက်ဗွဲတိညိနာင်ဟောင်ရ၊ ငှဟ်ဒိုင် ဗွဲမဂြိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ကမ္မတ်ဂ် နွံပိုက်ပွဲပွမ ဂိုင်ကွတ်ဂ်ဒ်တဲ ပွဲဗွဲတိက်ဗွဲတိညိနာင်ဟောင်ရ၊ ငှဟ်ဒိုင် ဗွဲမဂြိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် သိုင်ဂ် ပတိတ်ဗြဟတ် ပွဲကိစ္စသိုင်ဂ်မဂြိုင်ဒ်တဲ ပွဲဗွဲတိက်ဗွဲတိညိနာင်ဟောင်ရ၊ ငှဟ်ဒိုင် ဗွဲမဂြိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီဂ် နွံပိုက်ပွဲ(နီဗ္ဗာန်) မဟံစိုန်ညှိ (ကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်)ဂ်ဒ်တဲ ပွဲဗွဲ တိက်ဗွဲတိညိနာင်ဟောင်ရ၊ ငှဟ်ဒိုင် ဗွဲမဂြိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ညးဂမ္ဘိုင်မသုန်တုဝံ ပွဲဗွဲတိက် ဗွဲတိညိနာင်ဟောင်အိုတ်ရ၊ ငှဟ်ဒိုင် ဗွဲမဂြိုင်အိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဘတ္တာဒက

၁၃၈။ ယွံခမီတအ် ချေသိုင် မချိုက်ပင်တကောံအင်္ဂဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂ် ဒ်အယာံ မာတ်အကောံခရံဝံမွဲး စိင်သိုင် အယာံမာတ်လေပ်စဗ္ဗ အယာံမာတ်ပွင်ကောံဒုဲ အယာံ မာတ်လေပ်ကောံ အယာံမာတ်လုပ်စရင်ရ။

ညးမွဲးအင်္ဂမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ စိင်သိုင်ဂ် အင်ဒင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သင်္ဂမ္ဘိုင်ဟံမာန်ရ၊ အင်ဒင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမျာင်ဂမ္ဘိုင်ဟံမာန်ရ၊ အင်ဒင် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုဏ္ဏါရီမ္ဘိုင်ဟံမာန်ရ၊ အင်ဒင် ‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမ္ဘိုင်ဟံမာန်ရ၊ အင်ဒင် ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံဂမ္ဘိုင်ဟံမာန်ရ။ ယွံခမီတအ် စိင်သိုင် မချိုက်ပင်တကောံအင်္ဂဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဒ်အယာံမာတ် အကောံခရံဝံမွဲးစိင်သိုင် အယာံမာတ်လေပ်စဗ္ဗ အယာံမာတ် ပွင်ကောံဒုဲ အယာံမာတ်လေပ်ကောံ အယာံမာတ်လုပ်စရင်ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်သင်္ဂသင်္ဂဟောင်ရ ခမီမချိုက်ပင်တကောံခရံဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂ် ဒ်အယာံမာတ်အကောံခ ရံဝံမွဲး ခမီ အယာံမာတ်လေပ်ကိုပိုဉ် အယာံမာတ်ပွင်ကောံဒုဲ အယာံမာတ်ပလီုပလာ်ဇင်ကတို အယာံမာတ်လုပ်စရင်ရ။

ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရော မွဲးတုန်—ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် အင်ဒင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သင်္ဂမ္ဘိုင်ဟံမာန်ရ၊ အင်ဒင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမျာင်ဂမ္ဘိုင်ဟံမာန်ရ၊ အင်ဒင် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုဏ္ဏါရီမ္ဘိုင်ဟံမာန်ရ၊ အင်ဒင် ‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမ္ဘိုင်ဟံမာန်ရ၊ အင်ဒင် ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံဂမ္ဘိုင်ဟံမာန်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပင်တကောံခရံဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒ်အယာံမာတ်အကောံခ ရံဝံမွဲးခမီ အယာံမာတ်လေပ်ကိုပိုဉ် အယာံမာတ်ပွင်ကောံဒုဲ အယာံမာတ်ပလီုပလာ်ဇင်ကတို အယာံမာတ်လုပ်စရင်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

မာတိကာ

၉။ သုတ်အက္ခမ

၁၃၉။ ယွံခမိတအံ စိင်သွိုင် မချိုက်ပေတ်ကော့အင်္ဂမသုန်ပြကာဂှ် ဟံထေက် ကုသွိုင် သွိုင်ဟဂပ်ဝ်သုင်စောဲ ဟံအာစိုပ်ပ္ပမရိုဟ်လွိုဟ်ကော်ခဲ ရံပွဲမွဲး အင်္ဂအဝယ်လစှေံ သွိုင်ရ။

ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်—ယွံခမိတအံ ပွဲလောကဝံ စိင်သွိုင်ဂှ် အေင်ဒုင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သင်္ဂဟိုင်ဟံမာန်ရ၊ အေင်ဒုင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမ္ပာင်ဂမ္တိုင်ဟံမာန်ရ၊ အေင်ဒုင် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုဉ္ဇနအမြာ်ဂမ္တိုင်ဟံမာန်ရ၊ အေင်ဒုင် ‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမ္တိုင်ဟံမာန်ရ၊ အေင်ဒုင် ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံဂမ္တိုင်ဟံမာန်ရ။ (ဣဝံ မသုန်ပြကာဂမ္တိုင်ရ)။

ယွံခမိတအံ မုရသင်္ဂဟ်လိ စိင်သွိုင်ဂှ် အေင်ဒုင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သင်္ဂဟိုင် ဟံမာန်ဂှ်ရော? ယွံခမိတအံ ပွဲလောကဝံ စိင်သွိုင်ဂှ် အာစိုပ်ဂှ်းတိတင်စွေဟ်ပွာန်မွဲး ညှာတ်ကေတ် ဂကောံ စိင်တုဲကိုန် ညှာတ်ကေတ် ဂကောံချေံတုဲကိုန် ညှာတ်ကေတ် ဂကောံရထာတုဲကိုန် ညှာတ်ကေတ် ဂကောံပွာန်တိုက်တုဲကိုန် ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင်နူတေံ နူဏအံရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ ဟံသုဟ်ရထ သွက်ဂွံတို့စှေံဂှ်းတိတင်စွေဟ်ပွာန်ရ။ ယွံခမိတအံ ရံပွဲဟေင် စိင်သွိုင်ဂှ် အေင်ဒုင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သင်္ဂဟိုင်ဟံမာန်ရ။ (၁)

ယွံခမိတအံ မုရသင်္ဂဟ်လိ စိင်သွိုင်ဂှ် အေင်ဒုင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမ္ပာင်ဂမ္တိုင် ဟံမာန်ဂှ်ရော? ယွံခမိတအံ ပွဲလောကဝံ စိင်သွိုင်ဂှ် အာစိုပ်ဂှ်းတိတင်စွေဟ်ပွာန်မွဲး မိင်ကေတ်ရမ္ပာင်စိင် တုဲကိုန် မိင်ကေတ်ရမ္ပာင်ချေံတုဲကိုန် မိင်ကေတ်ရမ္ပာင်ရထာတုဲကိုန် မိင်ကေတ်ရမ္ပာင် ပွာန်တိုက်တုဲကိုန် မိင်ကေတ်ရမ္ပာင်ဖမ်ဇှေံ ရမ္ပာင်ဖမ်ဖဏမ် ရမ္ပာင်ကျုသင် ရမ္ပာင်ဖမ်ကွဲဲ ရမ္ပာင်ဗလံင်တုဲကိုန် ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင်နူတေံ နူဏအံရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ ဟံသုဟ်ရထ သွက်ဂွံတို့စှေံဂှ်းတိတင်စွေဟ်ပွာန်ရ။ ယွံခမိတအံ ရံပွဲဟေင် စိင်သွိုင်ဂှ် အေင်ဒုင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမ္ပာင်ဂမ္တိုင်ဟံမာန်ရ။ (၂)

ယွံခမိတအံ မုရသင်္ဂဟ်လိ စိင်သွိုင်ဂှ် အေင်ဒုင် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုဉ္ဇနအမြာ်ဂမ္တိုင်ဟံမာန်ဂှ်ရော? ယွံခမိတအံ ပွဲလောကဝံ စိင်သွိုင်ဂှ် အာစိုပ်ဂှ်းတိတင်စွေဟ်ပွာန်မွဲး ဆုင်ဒးသုဉ္ဇနတရဇှေံ တရသုတ် စိင်သွိုင်ချိုက်ဂမ္တိုင် မဒ္ဒိဂကူခိုဟ် မကေင်ဂေတ်ဂေင် ပွဲဂှ်းတိတင်စွေဟ်ပွာန်တုဲ ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင်နူတေံ နူဏအံရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ ဟံသုဟ်ရထ သွက်ဂွံတို့စှေံ ဂှ်းတိတင်စွေဟ်ပွာန်ရ။ ယွံခမိတအံ ရံပွဲဟေင် စိင်သွိုင်ဂှ် အေင်ဒုင် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုဉ္ဇနအမြာ်ဂမ္တိုင်ဟံမာန်ရ။ (၃)

ယွံခမိတအံ မုရသင်္ဂဟ်လိ စိင်သွိုင်ဂှ် အေင်ဒုင် ‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမ္တိုင်ဟံမာန်ဂှ်ရော? ယွံခမိတအံ ပွဲလောကဝံ စိင်သွိုင်ဂှ် အာစိုပ်ဂှ်းတိတင်စွေဟ်ပွာန်မွဲး ဟံကလိဂွံစု ညှာ် ဗုတ်မ္မဲတုဲ

လေဝ်ကို ဟံကလိဝံစုဉ် ဗွတ်ဓါတု ပိတု ပန်တု မသုန်တုလေဝ်ကို ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင်နူတေံနူဏအ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ ဟံသုဟ်ရထ သွက်ဂွံတုစိုဉ်းတိ တပ်စွေဟ် ပှာန်ရ။ ယံခမိတအ် ရံဝံဟေင် စိင်သိုင်ဂ် အေင်ဒင် ‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမၠိုင်ဟံမာန်ရ။ (၄)

ယံခမိတအ် မုရသုာ်လိ စိင်သိုင်ဂ် အေင်ဒင် ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံဂမၠိုင် ဟံမာန် ရှိရော? ယံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ စိင်သိုင်ဂ် အာစိုပ်ဉ်းတိတပ်စွေဟ်ပှာန်မူး ဂပ်ဝ်စင်ဒးအသိင် လဲမဲတုဉ်ကိုဒ် ဂပ်ဝ်စင်ဒးအသိင်လဲဓါတုဉ် ပိတုဉ် ပန်တုဉ် မသုန်တုဉ်ဂမၠိုင်ကိုဒ် ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဆုတ်ကလေင်နူတေံ နူဏအ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ ဟံသုဟ်ရထ သွက်ဂွံ တုစိုဉ်းတိတပ်စွေဟ်ပှာန်ရ။ ယံခမိတအ် ရံဝံဟေင် စိင်သိုင်ဂ် အေင်ဒင် ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံဂမၠိုင်ဟံမာန်ရ။ (၅)

ယံခမိတအ် စိင်သိုင် မချိုင်ပေင်တကောံအင်္ဂဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဟံထေက်ကုသိုင် သိုင်ဟဂပ်ဝ်သုင်စောဲ ဟံအာစိုပ်ရိဟ်လွဟ်ကောံခ ရံဝံမူး အင်္ဂအဝယ်လစေံသိုင်ရ။

ယံခမိတအ် တုပ်တသုာ်ဝံဟေင်ရ ခမိမချိုက်ပေင်တကောံခရံဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုဉ်နင်နူဇမောဲတုလေဝ် ဟံထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မကိဒါန်ပူဇရ၊ ဟံထေက်ကို ဒင်ဂိုင်ကေတ် ဝတ္ထုမစီရေင်လဝ် တုဟ်နသွက်ကျဲဃီဂမၠိုင်ရ၊ ဟံထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မရန်တံ သွက်ဘဝပရလိုက်ရ၊ ဟံထေက်ဒင်ဂိုင်ကေတ် တုဟ်နပင်ခွအ်ခွေံတဲရ၊ ဟံဒ် တိဗုထိုက်ပြ ဟံပွဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသုကုသိုလ်ရ။ ညးမူးမသုန်ပြကာ ဂ်ရောမူးတုန်—ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သင်္ဂမၠိုင်ဟံမာန်ရ၊ အေင်ဒင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမျာင်ဂမၠိုင်ဟံမာန်ရ၊ အေင်ဒင် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုဏ္ဏါဂမၠိုင်ဟံမာန်ရ၊ အေင်ဒင် ‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမၠိုင်ဟံမာန်ရ၊ အေင်ဒင် ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံဂမၠိုင်ဟံမာန်ရ။

ယံခမိတအ် မုရသုာ်လိ ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သင်္ဂမၠိုင်ဟံမာန်ရှိရော? ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ညာတ်ကေတ်ရူပါရီ နကိုမတ်တု ထွေန်စပ်လောန် ပွဲရူပါရီ မဒ်ထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ၊ ဟံသုဟ်ရထ တုဟ်နသုပတ်ပတန်စိုတ်ရ၊ ယံခမိတအ် ရံဝံဟေင် ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သင်္ဂမၠိုင်ဟံမာန်ရ။ (၁)

ယံခမိတအ် မုရသုာ်လိ ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမျာင်ဂမၠိုင်ဟံမာန်ရှိရော? ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် မိင်ကေတ်သဒ္ဒါရီ နကိုကတောဝ်တု ထွေန်စပ်လောန် ပွဲသဒ္ဒါရီ မဒ်ထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ၊ ဟံသုဟ်ရထ တုဟ်နသုပတ်ပတန်စိုတ်ရ၊ ယံခမိတအ် ရံဝံဟေင် ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမျာင်ဂမၠိုင်ဟံမာန်ရ။ (၂)

ယံခမိတအ် မုရသုာ်လိ ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုဏ္ဏါဂမၠိုင်ဟံမာန်ရှိရော? ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဆုင်ကေတ်ဂန္ဓာရီ နကိုမတ်တု ထွေန်စပ်လောန် ပွဲဂန္ဓာရီ

မဒိထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ၊ ဟံသုဟ်ရထ တွဟ်နသ်ပတ်ပတန်စိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟောင် ခမိဂ် အောင်ဒင် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုၤအမြဲဂမၠိုင် ဟံမာန်ရ။ (၃)

ယွံခမိတအ် မုရသုာ်လိ ခမိဂ် အောင်ဒင် ‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမၠိုင်ဟံမာန်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ကွာန်ကေတ်ရသာရီ ရှိသာနကိုလတံတဲ ထွေန်စပ်လောန် ပွဲရသာရီ မဒိထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ၊ ဟံသုဟ်ရထ တွဟ်နသ်ပတ်ပတန်စိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟောင် ခမိဂ် အောင်ဒင် ‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမၠိုင်ဟံမာန်ရ။ (၄)

ယွံခမိတအ် မုရသုာ်လိ ခမိဂ် အောင်ဒင် ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံဂမၠိုင်ဟံမာန်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် လုက်စုက်ကေတ်ဖောဠဗ္ဗာရီ တုတ်ဒွံနကိုဇုတဲ ထွေန်စပ်လောန် ပွဲဖောဠဗ္ဗာရီ မဒိထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ၊ ဟံသုဟ်ရထ တွဟ်နသ်ပတ် ပတန်စိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟောင် ခမိဂ် အောင်ဒင် ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံဂမၠိုင်ဟံမာန်ရ။ (၅)

ယွံခမိတအ် ခမိမချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်နူဇေမုဲ တဲလေဝ် ဟံထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မကိုဒါန်ပူဇရ၊ ဟံထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဝတ္ထု မစီရင်လပ် တွဟ်နသွက်ကျဲထီဂမၠိုင်ရ၊ ဟံထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မရန်တံ သွက်ဘဝ ပရလိုက်ရ၊ ဟံထေက်ကိုတွဟ်နပင်ခွဲအံခွေံတဲရ၊ ဟံဒ်တိမုထိုက်ပြဲ ဟံမွဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ။

ယွံခမိတအ် စိင်သိုင် မချိုင်ပေတ်ကောံအင်္ဂဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဂ် ထေက်ကုသိုင်ရ၊ သိုင်ဂပ်ဝံသင်စေဲရ၊ အာစိုပ် ရိုဟ်လှိုဟ်ကော်ခံ ရံဝံမွဲး အင်္ဂအဝယ်လစေဲသိုင်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ စိင်သိုင်ဂ် အောင်ဒင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သာဂမၠိုင်မာန်ရ၊ အောင်ဒင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမျာင်ဂမၠိုင်မာန်ရ၊ အောင်ဒင် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုၤအမြဲဂမၠိုင် မာန်ရ၊ အောင်ဒင် ‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမၠိုင်မာန်ရ၊ အောင်ဒင် ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံဂမၠိုင်မာန်ရ။

ယွံခမိတအ် မုရသုာ်လိ စိင်သိုင်ဂ် အောင်ဒင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သာဂမၠိုင်မာန်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ စိင်သိုင်ဂ် အာစိုပ်ဂွးတိတပ်စေုဟ်ပွာန်မွဲး ညာတ်ကေတ်ဂကောံစိင် တဲကိုဒ် ညာတ်ကေတ်ဂကောံချေံတဲကိုဒ် ညာတ်ကေတ်ဂကောံရထာတဲကိုဒ် ညာတ်ကေတ် ဂကောံပွာန်တိုက်တဲကိုဒ် ဟံဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဟံဆုတ်ကလေင်နူတေံ နူဏအ်ရ၊ တန်တ မာန်ရ၊ သုဟ်ရထတွဟ်နတို့စေံ ဂွးတိတပ်စေုဟ်ပွာန်ရ။ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟောင် စိင်သိုင်ဂ် အောင်ဒင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သာဂမၠိုင်မာန်ရ။ (၁)

ယွံခမိတအ် မုရသုာ်လိ စိင်သိုင်ဂ် အောင်ဒင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမျာင်ဂမၠိုင် မာန်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ စိင်သိုင်ဂ် အာစိုပ်ဂွးတိတပ်စေုဟ်ပွာန်မွဲး မိင်ကေတ်ရမျာင် စိင်တဲ ကိုဒ် မိင်ကေတ်ရမျာင်ချေံတဲကိုဒ် မိင်ကေတ်ရမျာင်ရထာတဲကိုဒ် မိင်ကေတ်ရမျာင်ပွာန်

တိုက်တဲကိုန့် မိင်ကောတ်ရမုာ်ဖမ်ဇှော် ရမုာ်ဖမ်ဖဏမ် ရမုာ်ကျဲသင် ရမုာ်ဖမ်ကွဲ
ရမုာ်ဗလံင်တဲကိုန့် ဟုံဆုတ်ကလောင်ရ၊ ဟုံဆုတ်ကလောင်နူတေံ နူဏအ်ရ၊ တန်တမာန်ရ၊
သုတ်ရထ သွက်ဂွံတိုဇှ်တဲတင်ဇှော်ဟုံနုာ်ရ၊ ယုံခမိတအ် ရဲဝံဟောင် စိင်သိုင်ဂ် အောင်ဒုင်
'သဒ္ဒါရီ' ရမုာ်ဂမၠိုင်မာန်ရ။ (၂)

ယုံခမိတအ် မုရသုတ်လိ စိင်သိုင်ဂ် အောင်ဒုင် 'ဂန္ဓာရီ' သုဏ္ဏမ္မာဂမၠိုင်မာန်ရော?
ယုံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ စိင်သိုင်ဂ် အာစိုပ်ဂွံတဲတင်ဇှော်ဟုံနုာ်မူး ဆုင်ဒးသုဏ္ဏမ္မာဂမၠိုင်
တရဲသုတ် စိင်သိုင်ဂ်မၠိုင် မဒုဂမၠိုင် မကောင်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲဂွံတဲတင်ဇှော်ဟုံနုာ်တဲ
ဟုံဆုတ်ကလောင်ရ၊ ဟုံဆုတ်ကလောင်နူတေံ နူဏအ်ရ၊ တန်တမာန်ရ၊ သုတ်ရထတုဟုံနု
တိုဇှ် ဂွံတဲတင်ဇှော်ဟုံနုာ်ရ၊ ယုံခမိတအ် ရဲဝံဟောင် စိင်သိုင်ဂ် အောင်ဒုင် 'ဂန္ဓာရီ'
သုဏ္ဏမ္မာဂမၠိုင်မာန်ရ။ (၃)

ယုံခမိတအ် မုရသုတ်လိ စိင်သိုင်ဂ် အောင်ဒုင် 'ရသာရီ' ရှိသာဂမၠိုင်မာန်ရော?
ယုံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ စိင်သိုင်ဂ် အာစိုပ်ဂွံတဲတင်ဇှော်ဟုံနုာ်မူး ဟုံကလိဝံစု ညှ် ဗွတ်မ္မဲတဲ
လေဝ်ကို ဟုံကလိဝံစုညှ် ဗွတ်မ္မဲတဲ ပိတဲ ပန်တဲ မသုန်တဲလေဝ်ကို ဟုံဆုတ်ကလောင်ရ၊
ဟုံဆုတ်ကလောင်နူတေံ နူဏအ်ရ၊ တန်တမာန်ရ၊ သုတ်ရထတုဟုံနုတိုဇှ်တဲ တင်ဇှော်
ဟုံနုာ်ရ၊ ယုံခမိတအ် ရဲဝံဟောင် စိင်သိုင်ဂ် အောင်ဒုင် 'ရသာရီ' ရှိသာဂမၠိုင်မာန်ရ။ (၄)

ယုံခမိတအ် မုရသုတ်လိ စိင်သိုင်ဂ် အောင်ဒုင် 'ဖောဠဗ္ဗာရီ' တုတ်ဒွံဂမၠိုင်မာန်ရော?
ယုံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ စိင်သိုင်ဂ် အာစိုပ်ဂွံတဲတင်ဇှော်ဟုံနုာ်မူး ဂပ်စင်ဒး အသိင်
လဲမ္မဲတုင်ကိုန့် ဂပ်စင်ဒး အသိင်လဲမ္မဲတုင် ပိတုင် ပန်တုင် မသုန်တုင်ဂမၠိုင်ကိုန့် ဟုံဆုတ်
ကလောင်ရ၊ ဟုံဆုတ်ကလောင်နူတေံ နူဏအ်ရ၊ တန်တမာန်ရ၊ သုတ်ရထတုဟုံနု တိုဇှ်
ဂွံတဲတင်ဇှော်ဟုံနုာ်ရ၊ ယုံခမိတအ် ရဲဝံဟောင် စိင်သိုင်ဂ် အောင်ဒုင် 'ဖောဠဗ္ဗာရီ' တုတ်ဒွံ
ဂမၠိုင်မာန်ရ။ (၅)

ယုံခမိတအ် စိင်သိုင် မချိုင်ပေင်တဲကောံအင်္ဂါဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ထေက်ကုသိုင်ရ၊
သိုင်ဂပ်ဝံသုင်စေဲရ၊ အာစိုပ်ရိဟုံလိဟုံကောံခဲ ရဲဝံမူး အင်္ဂါအဝယ်လစေဲသိုင်ရ။

ယုံခမိတအ် တုပ်တသုတ်ဝံဟောင်ရ ခမိမချိုင်ပေင်တဲကောံခဲဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ
ရင်တုင်နင်နူဇမ္မောဲတဲလေဝ် ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင်ကောတ် ဒါန်မကိုဒါန်ပူဇရ၊ ထေက်ကိုဒုင်
ဂိုင်ကောတ် ဝတ္ထုမစီရေင်လဝ် တုဟုံနုသွက်ကျဲထီဂမၠိုင်ရ၊ ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင်ကောတ် ဒါန်မ
ရန်တံ သွက်ဘဝပရလိုက်ရ၊ ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင် တုဟုံနုပင်ခွဲအံခွဲာဲတဲရ၊ ဒွံတိဗုထိုက်ပြ
ဟုံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွက်သုလိရ၊ ညးမူးမသုန်ပြကာဝံအိုတ်ရော
မူးတုန်—ယုံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် အောင်ဒုင် 'ရူပါရီ' ရုပ်သာဂမၠိုင်မာန်ရ၊ အောင်ဒုင်
'သဒ္ဒါရီ' ရမုာ်ဂမၠိုင်မာန်ရ၊ အောင်ဒုင် 'ဂန္ဓာရီ' သုဏ္ဏမ္မာဂမၠိုင်မာန်ရ၊ အောင်ဒုင် 'ရသာရီ'
ရှိသာဂမၠိုင်မာန်ရ၊ အောင်ဒုင် 'ဖောဠဗ္ဗာရီ' တုတ်ဒွံဂမၠိုင်မာန်ရ။

ယွံခမိတအ် မုရသင်္ဂလိ ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သင်္ဂမ္ဘိုင်မာန်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် ညာတ်ကေတ်ရူပါရီ ရုပ်သင်္ဂနက္ခိမတ်တဲ ဟံထွေန်စပ်လောန် ပွဲရူပါရီ မဒ်ထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ။ သုဟ်ရထ တ္တုဟ်နသျှပ်ပတ်ပတန်စိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟေင် ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘ရူပါရီ’ ရုပ်သင်္ဂမ္ဘိုင် မာန်ရ။ (၁)

ယွံခမိတအ် မုရသင်္ဂလိ ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမျာင်ဂမ္ဘိုင်မာန်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် မိင်ကေတ်သဒ္ဒါရီ ရမျာင် နက္ခိမတ်တဲ ဟံထွေန်စပ်လောန် ပွဲသဒ္ဒါရီ မဒ်ထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ။ သုဟ်ရထ တ္တုဟ်နသျှပ်ပတ်ပတန်စိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟေင် ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘သဒ္ဒါရီ’ ရမျာင်ဂမ္ဘိုင်မာန်ရ။ (၂)

ယွံခမိတအ် မုရသင်္ဂလိ ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုဗ္ဗာဏ္ဍိဂမ္ဘိုင်မာန်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် ဆုင်ကေတ်ဂန္ဓာရီ သုဗ္ဗာဏ္ဍိ နက္ခိမတ်တဲ ဟံထွေန်စပ်လောန် ပွဲဂန္ဓာရီ မဒ်ထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ။ သုဟ်ရထ တ္တုဟ်နသျှပ်ပတ်ပတန်စိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟေင် ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘ဂန္ဓာရီ’ သုဗ္ဗာဏ္ဍိဂမ္ဘိုင်မာန်ရ။ (၃)

ယွံခမိတအ် မုရသင်္ဂလိ ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမ္ဘိုင်မာန်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် ကွာန်ကေတ်ရသာရီ ရှိသာ နက္ခိမတ်တဲ ဟံထွေန်စပ်လောန် ပွဲရသာရီ မဒ်ထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ။ သုဟ်ရထ တ္တုဟ်နသျှပ်ပတ်ပတန်စိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟေင် ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘ရသာရီ’ ရှိသာဂမ္ဘိုင်မာန်ရ။ (၄)

ယွံခမိတအ် မုရသင်္ဂလိ ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံဂမ္ဘိုင်မာန်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် လုက်စုက်ကေတ်ဖောဠဗ္ဗာရီ တုတ်ဒွံ နက္ခိမတ်တဲ ဟံထွေန်စပ်လောန် ပွဲဖောဠဗ္ဗာရီ မဒ်ထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ။ သုဟ်ရထ တ္တုဟ်နသျှပ်ပတ် ပတန်စိုတ် မာန်ရ။ ယွံခမိတအ် ရံဝံဟေင် ခမိဂ် အေင်ဒင် ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံဂမ္ဘိုင်မာန်ရ။ (၅)

ယွံခမိတအ် ခမိမချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂွံ ရင်တုင်နင်နူဇမေ့တဲလေဝ် ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မကိုဒါန်ပူဇရ။ ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဝတ္ထုမစီရေင်လဝ် တ္တုဟ်နသွက်ကွဲထီဂမ္ဘိုင်ရ။ ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မရန်တုံ သွက်ဘဝ ပရလိုက်ရ။ ထေက်ကိုတုဟ်နပင်ခွအ်ခွေံတဲရ။ ဒိုတိဗုထိုက်ပြ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွက်သိုလ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်သောတ

၁၄၀။ ယွံခမိတအ် စိင်သွိုင် မချိုက်ပေင်တဲကောံအင်္ဂုတ္တိုရ် မသုန်ပြကာဂ် ထေက်ကုသွိုင်ရ။ သွိုင်ဂပ်ပင်သုင်စောရ။ အာစိုပ်ပွမရိဟ်လ္လိဟ်ကော်ခဲ ရံဝံမွဲး အင်္ဂုအဝယ်

လစဉ်သွင်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်—ယွံခမီတအ် ပွဲသောသနာဂွံ စိင်သွိုင်ဂှ် လေပ်ကလင်ရ၊ လေပ်ပြိုက်ဂစိုတ်ရ၊ လေပ်မင်မွဲရ၊ လေပ်အေင်ဒင်ရ၊ လေပ်အာရ၊ (မသုန်ပြကာဂမၠိုင်ဂွံရ)။

ယွံခမီတအ် မုရ်သုတ်လှို စိင်သွိုင်ဂှ် လေပ်ကလင်ဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသောကဂွံ စိင်သွိုင်ဂှ် ကမ္မာန်ကိစ္စ ဂမာစိင်မစကာ မကောင်သွက်နီု မဟံကောင်သွက်နီု ပှ်စိုတ် ရှေ့သေ့အဲပရဲတဲ သီမထံင်လဝ်ကတောင် ဗွဲမစိုတ်ထတ်ဂှ် ကလင်ကေတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ရံဝံဟောင် စိင်သွိုင်ဂှ် လေပ်ကလင်ရ။ (၁)

ယွံခမီတအ် မုရ်သုတ်လှို စိင်သွိုင်ဂှ် လေပ်ပြိုက်ဂစိုတ်ဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသောကဂွံ စိင်သွိုင်ဂှ် အာစိုပ်ဂှ်တိတဝ်စွေဟ်ပွာန်မွဲ စိင်ဂှ်လေပ် လေပ်ပြိုက်ဂစိုတ်ရ၊ သရဲချိုက်စိင် ဂှ်လေပ် လေပ်ပြိုက်ဂစိုတ်ရ၊ ချေံဂှ်လေပ် လေပ်ပြိုက်ဂစိုတ်ရ၊ သရဲချိုက်ချေံဂှ်လေပ် လေပ်ပြိုက်ဂစိုတ်ရ၊ ရထာဂှ်လေပ် လေပ်ပလီုပလံာ်ရ၊ သရဲချိုက်ရထာဂှ်လေပ် လေပ်ပြိုက် ဂစိုတ်ရ၊ သရဲပွာန်တိုက်ဂှ်လေပ် လေပ်ပြိုက်ဂစိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ရံဝံဟောင် စိင်သွိုင်ဂှ် လေပ်ပြိုက်ဂစိုတ်ရ။ (၂)

ယွံခမီတအ် မုရ်သုတ်လှို စိင်သွိုင်ဂှ် လေပ်မင်မွဲဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသောကဂွံ စိင်သွိုင်ဂှ် အာစိုပ်ဂှ်တိတဝ်စွေဟ်ပွာန်မွဲ လေပ်မင်မွဲဇကု လပါ်ဂတရ၊ လေပ်မင်မွဲဇကု လပါ်လက်ကြံရ၊ လေပ်မင်မွဲ ဇိုင်ဂတဂမၠိုင်ရ၊ လေပ်မင်မွဲ ဇိုင်လက်ကြံဂမၠိုင်ရ၊ လေပ်မင်မွဲ ကျိုပ်ရ၊ လေပ်မင်မွဲ သွကတောင်ဂမၠိုင်ရ၊ လေပ်မင်မွဲဒိုင်ဂမၠိုင်ရ၊ လေပ်မင်မွဲလှ်ရ၊ လေပ်မင်မွဲ တျိုင်ဗွဲရ၊ လေပ်မင်မွဲ သရဲချိုက်စိင်ရ။ ယွံခမီတအ် ရံဝံဟောင် စိင်သွိုင်ဂှ် လေပ်မင်မွဲရ။ (၃)

ယွံခမီတအ် မုရ်သုတ်လှို စိင်သွိုင်ဂှ် လေပ်အေင်ဒင်ဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသောကဂွံ စိင်သွိုင်ဂှ် အာစိုပ်ဂှ်တိတဝ်စွေဟ်ပွာန်မွဲ ပွမလှောင်ထပက် နကီုဗျုဟ်ကီု ပွမတတ်နကီု သွက်ကီု ပွမပန်ပှော် နကီုလက်ကီု ပွမကွံက် နကီုမဲဂမၠိုင်ကီု အေင်ဒင်မာန်ရ၊ အေင်ဒင်ရမျာင် ဖမ်ဇော် ရမျာင်ဖမ်ဇာန် ရမျာင်ကျဲသင် ရမျာင်ဖမ်ဇာန် ရမျာင်ပလံင်ဂမၠိုင်မာန်ရ။ ယွံခမီတအ် ရံဝံဟောင် စိင်သွိုင်ဂှ် အေင်ဒင်မာန်ရ။ (၄)

ယွံခမီတအ် မုရ်သုတ်လှို စိင်သွိုင်ဂှ် လေပ်အာဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသောကဂွံ စိင်သွိုင်ဂှ် လေပ်အာတ်ဌာန် ဂမာစိင်မလးဏာ မကောင်အာစိုပ်ကီုနီု မဟံကောင်အာစိုပ်ကီုနီု ဗွဲမပြဟ်ရ။ ယွံခမီတအ် ရံဝံဟောင် စိင်သွိုင်ဂှ် လေပ်အာရ။ (၅)

ယွံခမီတအ် စိင်သွိုင် မချိုက်ပေင်တဲကောံအင်္ဂါဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဂွံ ထေက်ကုသွိုင်ရ၊ သွိုင်ဂပ်ဝံသုင်စောဲရ၊ အာစိုပ်ပွမရိုဟ်လှိုဟ်ကော်ခဲ ရံဝံမွဲ အင်္ဂါအဝယ်လစဉ်သွိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ခမီမချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ရင်တုင်နင်နူဇေမ္တေတဲလေဝ် ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မကိုဒါန်ပူဇရ၊ ထေက်ကိုဒင် ဂိုင်ကေတ် ဝတ္ထုမစီရင်လင် တုဟ်နသွက်ကျဲထီဂမ္တိုင်ရ၊ ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မရန်တံ သွက်ဘဝပရလိုက်ရ၊ ထေက်ကိုတုဟ်နပင်ခွအ်ခွောံတဲရ၊ ဒ်တိမုထိုက်ပြဲ ဟံမ္ပပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ။ ညးမ္တေမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္တေတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် လေပ်ကလင်ကေတ်ရ၊ လေပ်ပြိုက်ဂစိုတ်ရ၊ လေပ်မင်မွဲရ၊ လေပ်အေင်ဒင်ရ၊ လေပ်အာရ။ (မသုန်ပြကာဂမ္တိုင်ဝံရ)။

ယွံခမီတအ် မုရသ်လီု ခမီဂ် လေပ်ကလင်ကေတ်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ဟိုတ်ခမ္မဝိနယ ကျ်တြဲမတိကေတ်တဲဂ်မ္တေ ပှပ်စိုတ်ရှေ်သေ့အဲပရဲတဲ သိုမထင်လင် ကတောပ် မွဲမစိုတ်ထတ်ဂ် လေပ်ကလင်ကေတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ရံဝံဟောင် ခမီဂ် လေပ်ကလင်ကေတ်ရ။ (၁)

ယွံခမီတအ် မုရသ်လီု ခမီဂ် လေပ်ပြိုက်ဂစိုတ်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ဟံအေင်ဒင် (ဟံဒင်တဲ) ကာမဝိတက် မကတိုန်ကျင်ရ၊ ပါသွးကေံရ၊ ပါပွေင်ကေံရ၊ ပလီုပလာ်ကေံရ၊ သွညင်ဝံစာ်စူးရ၊ ကိုအာစိုပ်ပွမဟံကတိုမ္တေလှေ်ပုန်ရ။ ဗျာပါဒဝိတက် မကတိုန်ကျင် ။ ပ ။ ဝိဟိသာဝိတက် မကတိုန်ကျင် ။ ပ ။ ဟံအေင်ဒင် (ဟံဒင်တဲ) ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်မယုတ်သင် ဃောကတိုန် ကြက်ကတိုန်ရ၊ ပါသွးကေံရ၊ ပါပွေင်ကေံရ၊ ပလီုပလာ်ကေံရ၊ သွညင်ဝံစာ်စူးရ၊ ကိုအာစိုပ်ပွမဟံကတိုန် မ္တေလှေ်ပုန်ရ။ ယွံခမီတအ် ရံဝံဟောင် ခမီဂ် လေပ်ပြိုက်ဂစိုတ်ရ။ (၂)

ယွံခမီတအ် မုရသ်လီု ခမီဂ် လေပ်မင်မွဲဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ညာတ်ကေတ်‘ရူပါရီ’ ရပ်သ် နကိုမတ်မ္တေ မ္တေအလေံဟံဂိုင်ကေတ် သဏ္ဌာန်နိမိတ် (မပ္ပ ညးဗြညးတြုံ) ရ၊ မ္တေအလေံဟံဂိုင်ကေတ် သမ္ဘိလက္ခဏ် (အင်္ဂမပ္ပဇိုင် တဲ အကာအရာ မပ္ပဇိအိ ဗိုဂြိုင်)ရ၊ သိုဟံလလမ်မင်မွဲစက္ခန္တီ ယပ်ပဒတ်မ္တေ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမဟံသို လလမ်မင်မွဲစက္ခန္တီ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်မယုတ်သင်မတွံဂး ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စပ် ‘ဒေါမနဿ’ ပွမဟံမိပ်စိုတ် ဒေတ်ဗက်လှေင် ညးဟံသိုလလမ်မင်မွဲဂ်တဲ ပျိုပျိုက်ပြိုက်ပျဲ အိုတ်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ ခမီဂ်) ဒေတ်တဲတုဟ်န သိုလလမ်မင်မွဲစက္ခန္တီရ၊ သိုလလမ်မင်မွဲ စက္ခန္တီရ၊ အာစိုပ်ပွမသိုလလမ်မင်မွဲ ပွဲစက္ခန္တီရ။

မိင်ကေတ်‘သဒ္ဓါရီ’ ရမျာင် နကိုကတောပ်မ္တေ။ ဆုင်ကေတ် ‘ဂန္ဓာရီ’ သျှအမြဲ နကိုမတ်မ္တေ။ ကွာန်ကေတ် ‘ရသာရီ’ ရှိသာ နကိုလတ်မ္တေ။ လုက်စုက်ကေတ် ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ’ တုတ်ဒွံ နကိုဇေမ္တေ။ တိကေတ် ‘ခမ္မာရီ’ သဘ်နကိုစိုတ်မ္တေ မ္တေအလေံဟံဂိုင်ကေတ် သဏ္ဌာန်နိမိတ် (မပ္ပညးဗြ ညးတြုံ)ရ၊ မ္တေအလေံဟံဂိုင်ကေတ် သမ္ဘိလက္ခဏ် (အင်္ဂမပ္ပ ဇိုင်တဲ အကာအရာ မပ္ပဇိအိ ဗိုဂြိုင်)ရ၊ သိုဟံသိုလလမ်မင်မွဲမနိန္တီ ယပ်ပဒတ်မ္တေ ဟိုတ်နူဟိုတ်

မတွံဂး ပွမဟံသိုလလမ်မင်မဲ့ မနိန္ဒိ၍ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မယုတ်သင်မတွံဂး ‘အဘိဇ္ဈာ’ ပွမထွေန်စပ် ‘ဒေါမနဿ’ ပွမဟံမိပ်စိုတ် နွေတ်ဗက်လွေင် ညးဟံသိုလလမ်မင်မဲ့တဲ ပျိုပျိုက်ပြိုက်ပျဲအိုတ်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ ခမိဂ်) နွေတ်တဲတုဟ်န သိုလလမ်မင်မဲ့မနိန္ဒိရ၊ သိုလလမ်မင်မဲ့မနိန္ဒိရ၊ အာစိုပ်ပွမသိုလလမ်မင်မဲ့ ပွမနိန္ဒိရ။ ယွံခမိတအ် ရဝံဟေင် ခမိဂ် လေပ်မင်မဲ့ရ။ (၃)

ယွံခမိတအ် မုရသင်္ဂလိ ခမိဂ် လေပ်အေင်ဒင်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ပရိုက်စိုတ် ပရိုက်ဂမ္ဘဲ ပွမဗျိုတဟင် ပွမဗျိုထင် တုတ်ဒွံဂမိတ် ရဲ ပှာ ဇင်ရဲ ကျာ ဂမ္ဘဲတဲ ဖြုံ ဂီ အယံဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဂလာန်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွး ဗွဲဟံဒးရး မကျင်စိုပ် ဗွဲမဟံဒးရးကို၊ အေင်ဒင်မာန်ရ၊ မွဲသတ်ပွမအေင်ဒင် ဒဒိခိဝေဒနာဂမ္ဘိုင် မကတိဒ်ပွဲဇကု မညွတ်မြတ် ကြံကြံ မရိင်ကတင်ဂိညွတ် မဟံထေက်ကိုသာယျေန် မဟံထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်ဒးဝှပ် မဒ် ကြပ်ချိုတ်ဂ်ရ။ ယွံခမိတအ် ရဝံဟေင် ခမိဂ် လေပ်အေင်ဒင်ရ။ (၄)

ယွံခမိတအ် မုရသင်္ဂလိ ခမိဂ် လေပ်အာဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် လေပ်အာတ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာသင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုသိုလလမ် ဒ်အရာသွးကျေင်ဥပဓိဂမ္ဘိုင်အိုသို ဒ်အရာတဏှာအိုတ် ဒ်အရာစာ်စူးနုထွေန်စပ် ဒ်အရာပျိုတ်လလမ် မဒ်ဌာန်မဟံကေင်အာစိုပ် နမ္မဲတရ်သံသာမဂိုင်သေ့ဝံ ဗွဲမပြဟ်ရ။ ယွံခမိတအ် ရဝံဟေင် ခမိဂ် လေပ်အာရ။ (၅)

ယွံခမိတအ် ခမိမချိုက်ပေင်တဲကျေင်ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်နုဇမေ့တဲ တဲလေပ် ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မကိုဒါန်ပူဇရ ။ ပ ။ ဒ်တိဗုထိုက်ပြ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒသမ။

ရာဇဝဂ် မရနုက်ကိုပန် တဲရောင်။

(၁၅) ၅။ တိကဏ္ဍကိဝဂ် ၁။ သုတ်အဝဇာနာတိ

၁၄၁။ ယွံခမိတအ် ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်တုဝံ နွံပြာကဉ် ပွဲလောကအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်တုအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ကိုတဲသွဗွေက်ဖျပ်ရ၊ (ထေင်သေ့) နပွမပဒတ်မင်မဲ့စွဲဂ် သွဗွေက်ဖျပ်ရ၊ (နအစောပတေ့ကေတ်ဂလာန် ဟိုသွးကျင်ဖအိုတ်ဂ်) မွဲကိုပါင်မဂပ်ဝ်စွဲလပ် သွက်ဝံ ဒင်ဂိုင်ကေတ်ရ၊ လုလောန်ရ၊ (ခလိုခိုင် ခပြပ်ရ) ချိုန်လျ ချိုန်စတ်ရ ဝိဝိင်ရ။

ယွံခမိတအ် မုရသင်္ဂလိ ပူဂိုလ်ဂ် ကိုတဲ သွဗွေက်ဖျပ်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်မဲ့ ကိုသုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဉ္ဇေမဒ်ကြိယာဗာ ပွင်ပွဲလမျို မစှေစးကိုယဲ ကုပူဂိုလ်မဲ့ရ။

ကုပ္ပိုလ်ကံ “အဲဒါ ဝံကံရ၊ ညးဝံတုန် ဒင်ဂိုင်ကေတ်ရ” ရဲဝံ စွံစိုတ်ရ၊ ကိုပ္ပိုလ်ကံတဲ သွဗ္ဗေက်ဖျပ်ရ။ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟေင် ပူဂိုလ်ကံ ကိုတဲသွဗ္ဗေက်ဖျပ်ရ။

ယွံခမီတအ် မုရသင်လီ ပူဂိုလ်ကံ နပွမပဒတ်မင်မွဲစွံကံ သွဗ္ဗေက်ဖျပ်ကံရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်မွဲကံ ပဒတ်မင်မွဲစွံ ကောံပူဂိုလ်မွဲ ဗုတ်ဓါသ္မာံကံဒ် ပိသ္မာံ ကံဒ်ရ၊ နပွမပဒတ်မင်မွဲစွံကံ သွဗ္ဗေက်ဖျပ်ပူဂိုလ်ကံရ။ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟေင် ပူဂိုလ်ကံ နပွမပဒတ်မင်မွဲစွံကံ သွဗ္ဗေက်ဖျပ်ရ။

ယွံခမီတအ် မုရသင်လီ ပူဂိုလ်ကံ (နအစောံပတေ်ကေတ်ဂလာန် မဟီသ္မာံကံကွင် ဖအိုတ်ကံ) မှုကံပိုင်မဂပ်ဝံစွံလပ် သွက်ဝံဒင်ဂိုင်ကေတ်ကံရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လှိုက် ညးမွဲသအာင်ဟီသ္မာံကံကွင် ပွမထိုင်သး ပွမဂရိဟ်မွဲး တ္တီလုပ်ပတေ်ကေတ် ဂလာန်မဟီသ္မာံကံကွင် ဗွဲမပြဟ်ရ။ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟေင် ပူဂိုလ်ကံ (နအစောံပတေ်ကေတ် ဂလာန် မဟီသ္မာံကံကွင်ဖအိုတ်ကံ) မှုကံပိုင်မဂပ်ဝံစွံလပ် သွက်ဝံဒင်ဂိုင်ကေတ်ရ။

ယွံခမီတအ် မုရသင်လီ ပူဂိုလ်ကံ ဒ်ညးလုလောန်ကံရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လှိုက် ‘သဒ္ဓါ’ ပွမလျိုင်ပတေ်အောန်ရ၊ ပြာပ်ခစအောန်ရ၊ သ္မိုက်ဆာန်အောန်ရ၊ လျိုင်ဖြိုင်သ္မိုက်အောန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟေင် ပူဂိုလ်ကံ ဒ်ညးလုလောန်ရ။

ယွံခမီတအ် မုရသင်လီ ပူဂိုလ်ကံ ဒ်ချီန်လျုချီန်စတ် ဝိဝိင်ကံရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လှိုက် ဟံတီဓရ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ဟံတီဓရ်မှုကံဒုဟ် ဓရ်ဟံမွဲ ကိုဒုဟ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ဟံတီဓရ်ယုတ် ဓရ်ပြဂမ္တိုင်ရ၊ ဟံတီဓရ်မှုကံသွက်မကိုလမ္မက် ဓရ်မှုကံ သွက်မဗုဒ္ဓအာဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟေင် ပူဂိုလ်ကံ ချီန်လျုချီန်စတ် ဝိဝိင်ရ။ ယွံခမီတအ် ပူဂိုလ်ကံမုဒ်မသုန်တုဝံ နွံပြာကဏ် ပွဲလောကအိုတ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်အာရဘတိ

၁၄၂။ ယွံခမီတအ် ပူဂိုလ်ကံမုဒ်မသုန်တုဝံ နွံပြာကဏ် ပွဲလောကအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန် တုအိုတ်ကံရောမွဲးတုန်—ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လှိုက် အာပတ်လေပ် ကလိလောန်ရ၊ ပွမသ္မိုက်သ္မာံစိုတ်လေပ်ဒ်ရ၊ (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာ မတိတ်ဗူး ဒ်အရာဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်မယုတ်သပ် ကတိန်ကွင် ဟိုတ်ဗွဲသက္ကုသေဟ်ကံလေပ် ဟံတီအတိုင်သ္မာံစိုတ်ရ။ (၁)

ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လှိုက် ကလိလောန်အာပတ်ရ၊ ပွမသ္မိုက်သ္မာံ စိုတ်တုန် ဟံဒ်ရ၊ (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတိတ်ဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတိတ်ဗူး

ဒိအရာဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မယုတ်သင် ကတိဒိန္ဒကုဉ် ပြိုတ်ဗွဲသက္ကုသေဟ်ဂ်လေဝ် ဟံတီ အတိုင်ညံစုတ်ရ။ (၂)

ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လျှိုက် ဟံကလိလောန်အာပတ်ရ၊ ပွမသ္မိုက်သေ့ဝံ စိုတ်တုန် ဒ်ရ၊ (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတိတ်ဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတိတ်ဗူး ဒိအရာဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မယုတ်သင် ကတိဒိန္ဒကုဉ် ပြိုတ်ဗွဲသက္ကုသေဟ်ဂ်လေဝ် ဟံတီ အတိုင်ညံစုတ်ရ။ (၃)

ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လျှိုက် အာပတ်လေဝ် ဟံကလိလောန်ရ၊ ပွမ သ္မိုက်သေ့ဝံစိုတ်လေဝ် ဟံဒ်ရ၊ (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာ မတိတ်ဗူး ဒိအရာဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မယုတ်သင် ကတိဒိန္ဒကုဉ် ပြိုတ်ဗွဲသက္ကုသေဟ်ဂ်လေဝ် ဟံတီအတိုင်ညံစုတ်ရ။ (၄)

ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လျှိုက် အာပတ်လေဝ် ဟံကလိလောန်ရ၊ ပွမ သ္မိုက်သေ့ဝံစိုတ်လေဝ် ဟံဒ်ရ၊ (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာ မတိတ်ဗူး ဒိအရာဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မယုတ်သင် ကတိဒိန္ဒကုဉ် ပြိုတ်ဗွဲသက္ကုသေဟ် ဂ်လေဝ် တီအတိုင်ညံစုတ်ရ။ (၅)

ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လျှိုက် အာပတ်လေဝ် ကလိလောန်တဲ ပွမသ္မိုက်သေ့ဝံစိုတ်လေဝ် ဒ်သူးဟံက(အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတိတ်ဗူး ဒိအရာဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မယုတ်သင်ကတိဒိန္ဒကုဉ် ပြိုတ်ဗွဲသက္ကုသေဟ် ဂ်လေဝ် မဟံတီအတိုင်ညံစုတ်ရ် ဒးဟီသူး ရဲဝံရ “ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မကတိဒိန္ဒကုဉ် ဟိုတ်နူပွမကလိလောန်အာပတ်ဂ် နွံကုတီလပိုင်အိုတ်ရ၊ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မကတိဒိန္ဒကုဉ် ဟိုတ်နူပွမသ္မိုက်သေ့ဝံစိုတ်ရ် ဇော်မောဝ်အိုတ်ရ၊ အာတ်ပါန်အခေါင်ရ၊ တီလပိုင် ပါကောံ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မကတိဒိန္ဒကုဉ် ဟိုတ်နူပွမကလိလောန်အာပတ်တဲ ပါပွေင်ကောံ (ပဠေထောံ) ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မကတိဒိန္ဒကုဉ် ဟိုတ်နူပွမသ္မိုက်သေ့ဝံစိုတ်တဲ ဩဝ်ဇော်ပွင် (ဝိပဿနာ) စိုတ်ကို (ဝိပဿနာ)ပညာကိုညိ၊ ဇော်ပွင်ရဲဝံမွဲး တီလပိုင်ကောံပူဂိုလ် (တုအရန်) မရနက် ကိုမသုန်မဟီမုဝံ ကြက်ဒိတုပ်သွဟ် (ဗွဲဂုဏ်) ရ” ရဲဝံ (ဒးဟီသူးရ)။ (၁)

ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လျှိုက် အာပတ်လေဝ် ကလိလောန်အာပတ်တဲ ဟံဒ် ပွမသ္မိုက်သေ့ဝံစိုတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတိတ်ဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတိတ်ဗူး ဒိအရာဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မယုတ်သင်ကတိဒိန္ဒကုဉ် ပြိုတ်ဗွဲသက္ကုသေဟ်ဂ်လေဝ် မဟံတီ အတိုင်ညံစုတ်ရ် ဒးဟီသူး ရဲဝံရ “ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မကတိဒိန္ဒကုဉ် ဟိုတ်နူပွမကလိ လောန်အာပတ်ဂ် နွံကုတီလပိုင်အိုတ်ရ၊ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မကတိဒိန္ဒကုဉ် ဟိုတ်နူပွမ သ္မိုက်သေ့ဝံစိုတ်ရ် ဟံဇော်မောဝ်အိုတ်ရ၊ အာတ်ပါန်အခေါင်ရ၊ တီလပိုင် ပါကောံဓရ်အာသဝ

ဂမ္ဘိုင် မကတိန္ဒိကျင် ဟိတ်နုပ္ပမကလိလောန်အာပတ်တဲ ဩဝဇ္ဇေပွပ် (ဝိပဿနာ) စိတ်ကို (ဝိပဿနာ)ပညာကိုညိ၊ ဇ္ဇေပွပ်ရံဝံမွး တီလပိုင် ကောံပုဂ္ဂိုလ် (တုအရှန်) မရနက်ကို မသုန်မဟိမုဝံ ကြက်ဒိတုပ်သုဟ် (ဗွဲဂုဏ်) ရ” ရံဝံ (ဒးဟီသုးရ)။ (၂)

ယွံခမီတအ် ပ္ဍောင်ကိုပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်တုဂ် ပုဂ္ဂိုလ်သီဟံကလိလောန်အာပတ် နိပ္ပမသျှိုက်သောံစိတ်ဟောင်တဲ (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်မတိတ်ဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာ မတိတ်ဗူး ဒ်အရာခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မယုတ်သပ်ကတိကျင် ပှိုတ်ဗွဲသက္ကုသေဟ်ဂ်လောင် မဟံတီ အတိုင်သုာံစုတ်ဂ် ဒးဟီသုး ရံဝံရ “ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မကတိန္ဒိကျင် ဟိတ်နုပ္ပမ ကလိလောန်အာပတ်ဂ် ဟံမ္မဲကုတီလပိုင်အိုတ်ရ၊ ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မကတိန္ဒိကျင် ဟိတ်နုပ္ပမ သျှိုက်သောံစိတ်ဂ် ဇ္ဇေမောင်အိုတ်ရ၊ အာတ်ပါန်အခေါင်ရ၊ တီလပိုင် ပါပွေင်ကောံ ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မကတိန္ဒိကျင် ဟိတ်နုပ္ပမသျှိုက်သောံစိတ်ဂ်တဲ ဩဝဇ္ဇေပွပ် (ဝိပဿနာ) စိတ်ကို (ဝိပဿနာ)ပညာကိုညိ၊ ဇ္ဇေပွပ်ရံဝံမွး တီလပိုင်ကောံပုဂ္ဂိုလ်(တုအရှန်) မရနက် ကိုမသုန်မဟိမုဝံ ကြက်ဒိတုပ်သုဟ် (ဗွဲဂုဏ်) ရ” ရံဝံ (ဒးဟီသုးရ)။ (၃)

ယွံခမီတအ် ပ္ဍောင်ကိုပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်တုဂ် ပုဂ္ဂိုလ်အာပတ်လောင် ဟံကလိလောန် ပွမသျှိုက်သောံစိတ်လောင် ဟံဒ်၊ (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်မတိတ်ဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတိတ်ဗူး ဒ်အရာခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်မယုတ်သပ်ကတိကျင် ပှိုတ်ဗွဲသက္ကုသေဟ် ဂ်လောင် မဟံတီအတိုင်သုာံစုတ်ဂ် ဒးဟီသုး ရံဝံရ“ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မကတိန္ဒိကျင် ဟိတ်နု ပ္ဍမကလိလောန်အာပတ်ဂ် ဟံမ္မဲကုတီလပိုင်အိုတ်ရ၊ ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မကတိန္ဒိကျင် ဟိတ်နု ပ္ဍမသျှိုက်သောံစိတ်လောင် ဟံမ္မဲမောင်အိုတ်ရ၊ အာတ်ပါန်အခေါင်ရ၊ တီလပိုင် ဩဝဇ္ဇေပွပ် (ဝိပဿနာ)စိတ်ကို (ဝိပဿနာ) ပညာကိုညိ၊ ဇ္ဇေပွပ်ရံဝံမွး တီလပိုင်ကောံ ပုဂ္ဂိုလ်(တုအရှန်) မရနက်ကိုမသုန်မဟိမုဝံ ကြက်ဒိတုပ်သုဟ် (ဗွဲဂုဏ်)ရ” ရံဝံ (ဒးဟီသုးရ)။ (၄)

ယွံခမီတအ် ရံဝံဟောင် ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်ပန်တုဝံ ဂပ်ဝံဒြောံဗတောန် နကိုပုဂ္ဂိုလ် (တုအရှန်) မရနက်ကိုမသုန် မဟိမုဝံ ရံဝံမွး ဂပ်ဝံဝေတ်ဗတောန်ဆေဝ်ဒပ် ရံဝံမွး ဗွဲအတိုင်လွေင်လွေင် အာစိပ် ပွမခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်အာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်သာရန္တဒ

၁၄၃။ ပွဲကာလမ္မဲအခိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာပြာသာဒ်ဇ္ဇေ မ္မုကိုသိုကွတ်အပွဲဂြိုပ်မဟာဝိန် ဇေရင်ချင်ဝေသာလီရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ ပွဲအခိုင်နူဂယး ဗိုက်ပဠေပ်သုာ ထွိုင်ကေတ်ဗဗေင်သုာတဲ လုပ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် ချင်ဝေသာလီရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ကုသိုင်လိစ္ဆဝီဂမ္ဘိုင် ဗုတ်မသုန်ကွံ မဂဇေင်ကောံခရီဒိုင် ပွဲသရန္တဒစေတီဂ်

ဂလာန်အကြာဝံ ကတိန္ဒိကျင်ရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ရတ်ဂမ္ဘိင်မသုန်ပြကာ ကတိန္ဒိပြာကဋ် ပွဲလောကရ၊ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ဖြိုင်ကိုကလိဝံရတ်စိင် ကတိန္ဒိပြာကဋ် ပွဲလောကရ၊ ဖြိုင်ကိုကလိဝံရတ်ချေံ ကတိန္ဒိပြာကဋ် ပွဲလောကရ၊ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ရတ်မတ်မွဲက် ကတိန္ဒိပြာကဋ် ပွဲလောကရ၊ ဖြိုင်ကိုကလိဝံရတ်မြ ကတိန္ဒိပြာကဋ် ပွဲလောကရ၊ ဖြိုင်ကိုကလိဝံရတ်သေဠိ ကတိန္ဒိပြာကဋ် ပွဲလောကရ ရဝံ (ဂလာန်အကြာဝံ ကတိန္ဒိကျင်ရ)။

ပွဲကာလဂ် သိုင်လိစ္ဆဝီဂမ္ဘိင်ဂ် “အမံတြ၊ အခိင်တုအဲ မဝံညာတ်ကေတ် တီလ မှုံပိုင်ကျိတြိဂ် ဩဝဟိလဗ္ဗ ကုပိယံညးဂမ္ဘိင်ညိ” (သုးရဝံတု) စုံလဝ်တြ၊ညးသိုင် ပွဲဝံင်တရ်အိုတ်ရ။ ဩသကအံသိုင်ဂ် သွောညာတ်ကေတ် တီလမှုံပိုင်ကျိတြိ မဏ္ဍကျင် နူဇေမုာ်ဟေင်တု ပြာပ်အာဇေရင် သိုင်လိစ္ဆဝီဂမ္ဘိင်တုမွဲး “ယံတုညးတအံ တီလမှုံပိုင်ကျိတြိ မထေက်ဒင်ပူဇေတုင် မဂြင်တိကေတ် (ခရ်ဂမ္ဘိင်အိုသို) အလိုဇေမုာ်စုတ်ဂ် ဣကျင်ရ၊ အခိင်လုဟ် အခိင်သွက်ဝံဗိုလောဝ်ဂ် တုညးတအံ ဩဝဟိကေတ်ညိ” (သွက်ဝံဗိုလောဝ်ဂ် နိအတိုင်ပွဲက် တုညးတအံဟေင်ရ) ရဝံ ဂရင်ပွဲရ။

ကြနုဂ် သိုင်လိစ္ဆဝီဂမ္ဘိင် မော့ပြာပ်အာဇေရင် တီလမှုံပိုင်ကျိတြိတု လောဝ်သွဝတ် တုမွဲး သိုကိုဒတုဒိုင် ပွဲဒုာ်မဗွဲအိုတ်ဂ် ဂရင်ပွဲ တီလမှုံပိုင်ကျိတြိ ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ—

ယံကျိမှုံပိုင် အာတ်ပါန်အခေါင်ရ၊ သွဟိတ်ကိုနွံဇြဟာန်ကိုနိပြ မင်မွဲတု ဩဝဏ္ဏ ပြာပ်အာ သာရန္တဒစေတီညိ ရဝံ ဂရင်ပွဲအိုတ်ရ။ တီလမှုံပိုင်ကျိတြိ နပ္ပမဒိုင်သိုတ်သိုတ်ဂ် ဒင်တဲရ။ ကြနုဂ် တီလမှုံပိုင်ကျိတြိ ပြာပ်အာ သာရန္တဒစေတီတု ဂဇေန်ဇေန်ပွဲဒုာ်မလး ပညာပ်လဝ်သွာတုမွဲး “ယံသိုင်လိစ္ဆဝီတအံ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ မုရ်နဂလာန်မွဲ ဂဇေန်ကောံခရီ နိုင်အိုတ်ရော၊ ဂလာန်အကြာ မဟံအာစိပ်ဒတုဏီ ကုမွဲးတအံဂ် ညးချေံဂ်ရော” ရဝံ သွာန်သိုင်လိစ္ဆဝီဂမ္ဘိင်ရ။ ယံကျိမှုံပိုင် ကုပိယံတအံ မဂဇေန်ကောံခရီဒိုင်ပွဲဌာန်ဝံ ဂလာန် အကြာ မဟံအာစိပ်ဒတုဏီဝံ ကတိန္ဒိကျင်ရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ရတ်ဂမ္ဘိင်မသုန်ပြကာ ကတိန္ဒိ ပြာကဋ် ပွဲလောကရ၊ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ဖြိုင်ကိုကလိဝံရတ်စိင် ကတိန္ဒိ ပြာကဋ် ပွဲလောကရ၊ ဖြိုင်ကိုကလိဝံရတ်ချေံ ကတိန္ဒိပြာကဋ် ပွဲလောကရ၊ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ရတ်မတ်မွဲက် ကတိန္ဒိပြာကဋ် ပွဲလောကရ၊ ဖြိုင်ကိုကလိဝံရတ်မြ ကတိန္ဒိပြာကဋ် ပွဲလောကရ၊ ဖြိုင်ကိုကလိဝံရတ်သေဠိ ကတိန္ဒိပြာကဋ် ပွဲလောကရ၊ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ရတ်ဂမ္ဘိင်မသုန်ပြကာဝံ ကတိန္ဒိပြာကဋ် ပွဲလောကရ ရဝံ (ဂလာန်အကြာ မဟံအာစိပ်ဒတု ဏီဝံ ကတိန္ဒိကျင်ရ ရဝံ ဂရင်ပွဲအိုတ်ရ)။

ယံမွဲးတအံ ကုသိုင်လိစ္ဆဝီဂမ္ဘိင် မှုံကိုပုပ္ပိတ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂ် သွဟိတ်ကိုကာမဂုဏ် ဟေင်တု ဂလာန်အကြာ မဟံအာစိပ်ဒတုဏီ ကတိန္ဒိကျင်ရသွံ။ ယံသိုင်လိစ္ဆဝီတအံ ဖြိုင်ကို ကလိဝံ ရတ်ဂမ္ဘိင်မသုန်ပြကာ ကတိန္ဒိပြာကဋ် ပွဲလောကရ၊ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရော

မှူးတုန်—မြိုင်ကိုကလိဝံ ကျပ်တြမထေက်ဒင်ပူဇေတွင် မပြင်တိကေတ် (ခရ်ဂမိုင်အိုသီ) အလိုဧကုမသုာ်စွတ် ကတိဒ်ပြာကဋ် ပွဲလောကရ၊ မြိုင်ကိုကလိဝံ ပုဂိုလ်မလေပ်ဟိုတွံ ဓမ္မဝိနယကျပ်တြမတွံလဝ် ပွဲလောကရ၊ ဟိုတွံဓမ္မဝိနယကျပ်တြမတွံလဝ်မှူး မြိုင်ကိုကလိဝံ ပုဂိုလ်မလေပ်တိ ပွဲလောကရ၊ ဟိုတွံဓမ္မဝိနယကျပ်တြမတွံလဝ်မှူး မြိုင်ကိုကလိဝံ ပုဂိုလ် မဒွေတ်ဗဗွဲကိုခရ်အတိုင်မတိ ပွဲလောကရ၊ မြိုင်ကိုကလိဝံ ပုဂိုလ်တိဂုဏ်ညး ကေင်ပတု လဝ်တု မှုံအလေံသု ညံင်ဂုဏ်ညးပတုလဝ်ဂွံပြာကဋ် ပွဲလောကရ။ ယံသိုင်လိစ္ဆဝီတအ် မြိုင်ကိုကလိဝံရတ်ဂမိုင်မသုန်ပြကာဝံ ကတိဒ်ပြာကဋ် ပွဲလောကရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်တိကဏ္ဍကီ

၁၄၄။ ပွဲကာလမွဲအခိုင် တိလမုံပိုင်ကျပ်တြ သွဒတ်တန်တဒိုင် ပွဲဂြိုပ်ဆူလေ (တုံဇလ၊ တုံလကမ်) ပွဲဇရေင်ချင်သာကေတရ။ ပွဲကာလဂ် တိလမုံပိုင်ကျပ်တြ ကော်လိုင်တိုန်ခမီ ဂမိုင် “ယံခမီတအ်” ရဝံရ၊ “ယံကျပ်မုံပိုင်” ရဝံ ခမီဂမိုင်ဂ် ကလေင်ဂရင်ပွီ ကုတိလမုံပိုင် ကျပ်တြအိုတ်ရ၊ တိလမုံပိုင်ကျပ်တြ သွးတိုန်ဂလာန်ဝံရ—

ယံခမီတအ် အဲ ဗတိုက်ဖအောင်ရ၊ ခမီဂ် ကာလလဆောင် မုံကိုစုတ်သမ္ဘိ ရဝံမှူး ထေက်ကိုကျပ်မုံဇအိုန်ဇရ ပွဲအာရီမဟံမွဲကိုထေက်ကိုကျပ်မုံ ဇအိုန်ဇရဂ်ဒိုတွဲ ပဒတ်ရ။ ယံခမီတအ် အဲ ဗတိုက်ဖအောင်ရ၊ ခမီဂ် ကာလလဆောင် မုံကိုစုတ်သမ္ဘိ ရဝံမှူး ဟံမွဲကို ထေက်ကိုကျပ်မုံဇအိုန်ဇရ ပွဲအာရီမုံကိုထေက်ကိုကျပ်မုံ ဇအိုန်ဇရဂ်ဒိုတွဲ ပဒတ်ရ။ ယံခမီတအ် အဲ ဗတိုက်ဖအောင်ရ၊ ခမီဂ် ကာလလဆောင် မုံကိုစုတ်သမ္ဘိ ရဝံမှူး ထေက်ကို ကျပ်မုံဇအိုန်ဇရ ပွဲအာရီမဟံမွဲကိုထေက်ကိုကျပ်မုံ ဇအိုန်ဇရကို၊ ပွဲအာရီမုံကိုထေက် ကိုကျပ်မုံ ဇအိုန်ဇရကိုဒိုတွဲ ပဒတ်ရ။ ယံခမီတအ် အဲ ဗတိုက်ဖအောင်ရ၊ ခမီဂ် ကာလလဆောင် မုံကိုစုတ်သမ္ဘိ ရဝံမှူး ဟံမွဲကိုထေက်ကိုကျပ်မုံဇအိုန်ဇရ ပွဲအာရီ မုံကိုထေက်ကိုကျပ်မုံ ဇအိုန်ဇရကို၊ ပွဲအာရီ မဟံမွဲကိုထေက်ကိုကျပ်မုံ ဇအိုန်ဇရကိုဒိုတွဲ ပဒတ်ရ။ ယံခမီတအ် အဲ ဗတိုက်ဖအောင်ရ၊ ခမီဂ် ကာလလဆောင် ဝေင်ပါကေ့ (စုတ်သမ္ဘိ) ဝါ ပွဲအာရီ မုံကိုထေက်ကိုကျပ်မုံ ဇအိုန်ဇရကို ပွဲအာရီမဟံမွဲကို ထေက်ကို ကျပ်မုံ ဇအိုန်ဇရကိုဒိုတွဲ သိုဗျာ်သေုဝ်မဇ္ဈဟ် မုံကို ‘သတိ’ ပွမဗ်ဗျဟ် ‘သမ္ပဇေ’ ဗစာရဏာဉာဏ်ဂ်ဒိုတွဲ ပဒတ်ရ။

ယံခမီတအ် သွဟိုတ်ကိုဖိုတွေင်လိုတွဲ ခမီဂ် မုံကိုစုတ်သမ္ဘိ ရဝံမှူး ထေက်ကို ကျပ်မုံ ဇအိုန်ဇရ ပွဲအာရီမဟံမွဲကိုထေက်ကိုကျပ်မုံ ဇအိုန်ဇရဂ်ဒိုတွဲ ပဒတ်ဂ်ရော။

‘ရာဂ’ပွမထွေန်စပ် ပွဲသဘထေက်ကိုထွေန်စပ်ဂမ္တိုင် ဩဝလ္လကိုကတိံနိ ကုအေညိ သပ္ပုပိစိတ် ရံဝံ ဒးပဒတ်ရ။ ယံခမိတအံ ခမိဂ် သုဟိတ်ကိုဖိတောင်ဝံတဲ မှုကိုစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွးထေက်ကို ကျဟ်မေံအိုန်ဇေ ပွဲအာရီ မဟံမွဲကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံ အိုန်ဇေဂ်နိတဲ ပဒတ်ရ။

ယံခမိတအံ သုဟိတ်ကိုဖိတောင်လိတဲ ခမိဂ် မှုကိုစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဟံမွဲကိုထေက် ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေ ပွဲအာရီ မှုကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေဂ်နိတဲ ပဒတ်ရော။ ‘ဒေါသ’ ပွမလုတ်မှာဒုဟ် ပွဲသဘထေက်ကိုလုတ်မှာဒုဟ်ဂမ္တိုင် ဩဝလ္လကိုကတိံနိ ကုအေညိ သပ္ပုပိစိတ် ရံဝံတဲ ဒးပဒတ်ရ။ ယံခမိတအံ ခမိဂ် သုဟိတ်ကိုဖိတောင်ဝံတဲ မှုကိုစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဟံမွဲကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေ ပွဲအာရီ မှုကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေဂ်နိတဲ ပဒတ်ရ။

ယံခမိတအံ သုဟိတ်ကိုဖိတောင်လိတဲ ခမိဂ် မှုကိုစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ထေက်ကို ကျဟ်မေံအိုန်ဇေ ပွဲအာရီ မဟံမွဲကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေကို ပွဲအာရီမှုကိုထေက် ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေဂ်နိတဲ ပဒတ်ရော။ ‘ရာဂ’ပွမထွေန်စပ် ပွဲသဘထေက်ကို ထွေန်စပ်ဂမ္တိုင် ဩဝလ္လကိုကတိံနိ ကုအေညိ၊ ‘ဒေါသ’ ပွမလုတ်မှာဒုဟ် ပွဲသဘထေက်ကို လုတ်မှာဒုဟ်ဂမ္တိုင် ဩဝလ္လကိုကတိံနိ ကုအေညိ သပ္ပုပိစိတ် ရံဝံတဲ ဒးပဒတ်ရ။ ယံခမိတအံ ခမိဂ် သုဟိတ်ကိုဖိတောင်ဝံတဲ မှုကိုစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ထေက်ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေ ပွဲအာရီ မဟံမွဲကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံ အိုန်ဇေကို ပွဲအာရီ မှုကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံ အိုန်ဇေဂ်နိတဲ ပဒတ်ရ။

ယံခမိတအံ သုဟိတ်ကိုဖိတောင်လိတဲ ခမိဂ် မှုကိုစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဟံမွဲကိုထေက်ကို ကျဟ်မေံအိုန်ဇေ ပွဲအာရီမှုကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေကို ပွဲအာရီ မဟံမွဲကိုထေက် ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေဂ်နိတဲ ပဒတ်ရော။ ‘ဒေါသ’ ပွမလုတ်မှာဒုဟ် ပွဲသဘထေက်ကို လုတ်မှာဒုဟ်ဂမ္တိုင် ဩဝလ္လကိုကတိံနိ ကုအေညိ၊ ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲသဘထေက်ကို ထွေန်စပ်ဂမ္တိုင် ဩဝလ္လကိုကတိံနိ ကုအေညိ သပ္ပုပိစိတ် ရံဝံတဲ ဒးပဒတ်ရ။ ယံခမိတအံ သုဟိတ်ကိုဖိတောင်ဝံတဲ မှုကိုစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဟံမွဲကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေ ပွဲအာရီ မှုကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေကို ပွဲအာရီ မဟံမွဲကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေဂ်နိတဲ ပဒတ်ရ။

ယံခမိတအံ သုဟိတ်ကိုဖိတောင်လိတဲ ခမိဂ် ဝေင်ပါကွေံ (စုတ်သမ္ဘိ) ဓါ ပွဲအာရီ မှုကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေကို၊ ပွဲအာရီ မဟံမွဲကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေဂ်နိတဲ သီမှိုင်သုဝ်မဇ္ဈဟ် မှုကို ‘သတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် ‘သမ္မဇေည’ ဗစာရဏာဉာဏ်ဂ်နိတဲ ပဒတ်ရော။ ပွဲအာရီလိ ဌာန်လိမ္မဟံဟီ ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲခရဲထေက်ကိုထွေန်စပ် ဂမ္တိုင် ဗုတ်ညိနာင်လေဝ် ဩဝလ္လကိုကတိံနိ ကုအေညိ။ ပွဲအာရီလိ ဌာန်လိမ္မဟံဟီ ‘ဒေါသ’ ပွမလုတ်မှာဒုဟ် ပွဲခရဲထေက်ကိုလုတ်မှာဒုဟ်ဂမ္တိုင် ဗုတ်ညိနာင်လေဝ် ဩဝလ္လကိုကတိံနိ

ကုအဲညိ။ ပွဲအာရီလို ဌာန်လိုမဲ့ဟုံဟီ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် ပွဲခရ်ထေက်ကိုဝိဝိင်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဗုတ်ညိနာင်လေဝ် ဩဝ်လွကိုကတိုဒ် ကုအဲညိ သုပ္ပုပုစိုတ် ရဲဝံတဲ ဒးပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သုဟိုတ်ကိုဖိုတေင်ဝံတဲ ဝေင်ပါကေံ (စုတ်သမ္ဘိ) ဓါ ပွဲအာရီ မှုကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံ အိုန်ဇေကို၊ ပွဲအာရီ မဟုံမဲ့ကိုထေက်ကိုကျဟ်မေံအိုန်ဇေကိုဂ်ဒ်တဲ သိုမှ်သေဝ်မဇ္ဈဟ် မှုကို‘သတိ’ ပွမဗ်ဗျဟ် ‘သမ္မဇေ’ ဗစာရဏာဉာဏ်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်နိရယ

၁၄၅။ ယွံခမီတအ် ညးချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂ် ရင်တုင်တဲ သုဟ်ညင်ရဂပ်ဝ် ဖျေံထေံကို တုပ်သတ်ဂ် ဒးကတိုဒ် ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲတုန်—မှုအလေံ ဂစိုတ်လမျီုညးရ၊ မှုအလေံ ဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်မဟုံကိုရ၊ မှုအလေံ ဇေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ မှုအလေံ ဟိုသုးဟုံသုတ်စုတ်ရ၊ မှုအလေံ သုင်စ သိ အရက် မဒ်ဟိုတ်မဇ္ဈမာဲဝိဝိင်ရ။ ယွံခမီတအ် ညးချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂ် ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရဂပ်ဝ်ဖျေံထေံကို တုပ်သတ်ဂ် ဒးကတိုဒ် ပွဲနရက်ရ။

ယွံခမီတအ် ညးချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂ် ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ ဂပ်ဝ်ဖျေံထေံကို တုပ်သတ်ဂ် ဝံကတိုဒ် ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲတုန်— ဝေင်ပါကေံ နူပမဂစိုတ်လမျီုညးရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟုံကိုရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပမဇေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပမဟိုသုးဟုံသုတ်စုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မဇ္ဈမာဲဝိဝိင်ရ။ ယွံခမီတအ် ညးချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရဂပ်ဝ်ဖျေံကို တုပ်သတ်ဂ် ဝံကတိုဒ် ပွဲချင်သွပ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်မိတ္တ

၁၄၆။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဂ် ဟဂပ်ဝ်သိပ်ဂိုပ် ရဲဝံမွဲး မိတ်သဟာဲရ။ (ဟုံထေက်ကိုသွမိတ်) ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲတုန်— လေပ်ကိုသွကမောန် (မပ္ပိပ္ပမကောန်ဗု ပမကူသန်သွံရာန်) ရ၊ ဂိုင်ကေတ်အမိကိုရ်ပန် ပြကာရ၊ ဇော်စး ပွဲခမီဇော်သကိုပ်သကဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပတိတ်ဇြဟတ် ပွမအာကျင်ဗွဲမသေ့ ပွမအာကျင် ဟုံမဲ့ကိုအပိုင်အခြာတဲ ပဒတ်ရ၊ ကာလလဆောင် နကိုဂလာန်ခရ် ဟုံသုတ်ရထ

တူဟ်နကိုတိညာတ်ကေတ် (ဒတဲဖို) တူဟ်နကိုဒဂိုန်ဂိုတ်ကေတ် (ခရ်) တူဟ်နကိုသကေက်သကာမြဟ်မြ (သွက်ဝံဒွေတ်ခရ်) ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဟဂပ်သိပ်ဂိုပ် ရဝံမွဲး မိတ်သဟာဲရ။

ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဂပ်ဝံသိပ်ဂိုပ်ရဝံမွဲး မိတ်သဟာဲရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲးတုန်—ဟံလေပ်ကိုသွကမောန် (မပ္ပံပွမ ကောန်ဗု ပွမကူသန်သွံရာန်) ရ။ ဟံလေပ်ဂိုင်ကေတ် အမိကိုရ်ပန်ပြကာရ။ ဟံစှော်စးပွဲခမီ ဇော်သကိုပ်သကဂမၠိုင်ရ။ ပတိတ်ဇြဟတ် ပွမအာကျင်ဗွဲမသောဲ ပွမအာကျင် ဟံမွဲကို အပိုင်အခြာတဲ ဟံပဒတ်ရ။ ကာလလဆောင် နကိုဂလာန်ခရ် သုဟ်ရထ တူဟ်နကိုတိ ညာတ်ကေတ် (ဒတဲဖို) တူဟ်နကိုဒဂိုန်ဂိုတ်ကေတ် (ခရ်) တူဟ်နကိုသကေက်သကာမြဟ်မြ (သွက်ဝံဒွေတ်ခရ်) ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဂပ်ဝံ သိပ်ဂိုပ်ရဝံမွဲး မိတ်သဟာဲရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်အသပ္ပုရိသဒါန

၁၄၇။ ယွံခမီတအ် ပွမကိုဒါန် ဟံသေင်ကိုညးသပ္ပုရိဟ်ဂမၠိုင် ဣဝံမသုန်ပြကာ အိုတ်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲးတုန်—ကိုဒါန်ဟံၤရှေ့သော်ရ်ရ။ ကိုဒါန်ဟံၤသွ အဲပရဲရ။ ဟံကိုဒါန် နတဲဇကု (အလိုဇကု) ရ။ ကိုဒါန်သုဟ်ညံင်ရ် ဗိုတ်ကွဟ်ထောံကို၊ ဖိုခွဲ ကြက်ကျင်စိုပ်ရ။ သိုဟံမွဲကိုကွေတ် ရဝံဂံၤ ကိုဒါန်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမကိုဒါန်ဟံသေင်ကို ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမၠိုင် ဣဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွမကိုဒါန်ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမၠိုင် ဣဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲးမသုန် ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲးတုန်—ကိုဒါန်ရှေ့သော်ရ်ရ။ ကိုဒါန်ဗွဲမသွအဲပရဲရ။ ကိုဒါန် နတဲဇကု (အလိုဇကု) ရ။ ဟံကိုဒါန်သုဟ်ညံင်ရ် ဗိုတ်ကွဟ်ထောံကို၊ ဖိုခွဲကြက်ကျင်စိုပ်ရ မွဲကို ကွေတ်ရဝံတဲ ကိုဒါန်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမကိုဒါန်ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမၠိုင် ဣဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်သပ္ပုရိသဒါန

၁၄၈။ ယွံခမီတအ် ပွမကိုဒါန်ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမၠိုင် ဣဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲးတုန်—နပ္ပမလျိုင်ပတေံဂံၤ ကိုတ်ဒါန်ရ။ ကိုတ်ဒါန် ဗွဲမရှေ့သော်ရ်ရ။

ပွဲအခါခဏမပွဲကံ ကိုတဒါနိရ၊ မှုကိုစိုတ် မဟံဗာန်ခြပ် (ပွဲဝတ္ထုဒါနိ) ဂ်ဒ်တဲ ကိုတဒါနိရ၊
ဟံထိုမြိထွတ်လျတ် ဇေကုဇေကုကို ညးမွဲသအာင်ကိုတဲ ကိုတဒါနိရ။

ယွံခမိတအ် ဟိုတ်မကိုတဒါနိ နပွမလျှင်ပတေၣ်ဂ် ပွဲဘုံဘဝဂ်ဂ် ဒ်အရာဖိုဒါနိ မကို
လဝ်ကတိဒ်ဂ် သွဟ်သွဟ်ဖဲသအီရ၊ မှုကိုဂြပ်ရတ်ဂြိုင်ရ၊ မှုကိုပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်အရပ်စပ်
ဂြိုင်ဂြိုင်ရ၊ ရပ်သက်ကျေပ်လောန်ရ၊ ထေက်ကိုဗိုသေဝ်ခိုဟ်ရ၊ ကိုစိုတ်ဖြိုင်ကေဝ်မာန်ရ၊
ချိုက်ပေင်တဲကောံသ်သဏ္ဌာန်မလောန်ကာဲရ။

ယွံခမိတအ် ဟိုတ်မကိုတဒါနိ ဗွဲမရှေ့သေၣ်ရက်ဂ် ပွဲဘုံဘဝဂ်ဂ် ဒ်အရာဖိုဒါနိ မကို
လဝ်ကတိဒ်ဂ် သွဟ်သွဟ်ဖဲသအီရ၊ မှုကိုဂြပ်ရတ်ဂြိုင်ရ၊ မှုကိုပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်အရပ်
စပ်ဂြိုင်ဂြိုင်ရ၊ ကောန် သမ္ဘာ ချိုက် ညးဒုင်စကာ သွာကမောန်ဂမၠိုင် ညးတုဒါနိဂ်လေဝ်
ကလင်ကေတ်ဂလောန်အိုတ်ရ၊ ထံင်ကတောဝ်အိုတ်ရ၊ ကိုကတိဒ် ဗိုတ်သွက်ဂွံတိကျိဟ်
အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ဟိုတ်မကိုတဒါနိ ပွဲအခါခဏမပွဲကံ ပွဲဘုံဘဝဂ်ဂ် ဒ်အရာဖိုဒါနိမကို
လဝ်ကတိဒ်ဂ် သွဟ်သွဟ် ဖဲသအီရ၊ မှုကိုဂြပ်ရတ်ဂြိုင်ရ၊ မှုကိုပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်အရပ်
စပ်ဂြိုင်ဂြိုင်ရ၊ ဖိုဂမၠိုင်မကျဉ်စိုပ် ဗွဲမပွဲကိုအခါ ကုတုဒါနိဂ် ဂြိုင်ဂြိုင်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် မှုကိုစိုတ် မဟံဗာန်ခြပ်ဂ်ဒ်တဲ ဟိုတ်မကိုတဒါနိဂ် ပွဲဘုံဘဝဂ်ဂ် ဒ်အရာ
ဖိုဒါနိ မကိုလဝ်ကတိဒ်ဂ် သွဟ်သွဟ်ဖဲသအီရ၊ မှုကိုဂြပ်ရတ်ဂြိုင်ရ၊ မှုကိုပိုန်ဟာန်
ဘိုက်ဘက်အရပ်စပ်ဂြိုင်ဂြိုင်ရ၊ စိုတ်လောဝ်အာ သွက်ဂွံဒုင်စသိုင် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်မသုန်
ပြကာမပြရ။

ယွံခမိတအ် ဟံထိုမြိထွတ်လျတ် ဇေကုဇေကုကို ညးမွဲသအာင်ကိုတဲ ဟိုတ်မကိုတ်
ဒါနိဂ် ပွဲဘုံဘဝဂ်ဂ် ဒ်အရာဖိုဒါနိမကိုလဝ်ကတိဒ်ဂ် သွဟ်သွဟ်ဖဲသအီရ၊ မှုကိုဂြပ်ရတ်
ဂြိုင်ရ၊ မှုကိုပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်အရပ်စပ်ဂြိုင်ဂြိုင်ရ၊ ဟိုတ်နူပွတ်ကိုဒ် ဟိုတ်နူညှတ်ကိုဒ် ဟိုတ်နူ
သိုင်ကိုဒ် ဟိုတ်နူကမုတ်ကိုဒ် ဟိုတ်နူညးဒုင်အဲတုဲ မဟဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် မဟဂပ်ဝ်
သျှိုက်မျိုက်ဒးဂွံကိုဒ် ဟိုတ်နူဟိုတ်လိမ္မဲဟံဟိုတ် ပိုန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်ဂမၠိုင်လိလော်ဂ် ဟံဒ် ကုတု
ဒါနိဂ်ရ။ ယွံခမိတအ် ပွမကိုဒါနိညးသပျုရိဟ်ဂမၠိုင် က္လုဂ်မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ပဌမသမယဝိမုတ္တ

၁၄၉။ ယွံခမိတအ် ဓရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ကုခမိ (မှုကို
လောကီသမာပတ်စိုတ်) မတိတ်ဗူးနုကိလေသ ပွဲခဏမလုပ်စအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာ

အိုတ်ဂုံရောမွေးတုန်—ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲကမ္မောန်တို့၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲပွမဟိုဂလာန်တက်ကျာ၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲပွမတိက်၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲအဖပ်ညွှအ်ပွင်၊ ပွမဟုံဗစာရဏာစိုတ် အတိုင် မတိတ်ဗူးတဲဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နှိသွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ကုခမိ (မုဲကုလောကီသမာပတ်စိုတ်) မတိတ်ဗူးနူကိလေသ ပွဲခဏမလုပ်စအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နှိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမိ (မုဲကုလောကီ သမာပတ်စိုတ်) မတိတ်ဗူးနူကိလေသ ပွဲခဏမလုပ်စအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂုံ ရောမွေးတုန်—ပွမဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲကမ္မောန်တို့၊ ပွမဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲပွမဟိုဂလာန်တက်ကျာ၊ ပွမဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲပွမတိက်၊ ပွမဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲအဖပ်ညွှအ်ပွင်၊ ပွမဗစာရဏာစိုတ် အတိုင် မတိတ်ဗူးတဲဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နှိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမိ (မုဲကု လောကီသမာပတ်စိုတ်) မတိတ်ဗူးနူကိလေသ ပွဲခဏမလုပ်စအိုတ်ရဝံ (သွေးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဒုတိယသမယဝိမုတ္တ

၁၅၀။ ယွံခမိတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နှိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမိ (မုဲကု လောကီသမာပတ်စိုတ်) မတိတ်ဗူးနူကိလေသ ပွဲခဏမလုပ်စအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာ အိုတ်ဂုံရောမွေးတုန်—ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲကမ္မောန်တို့၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲပွမဟိုဂလာန်တက်ကျာ၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲပွမတိက်၊ ပွမမုဲကုတြင် မဟုံကွာတ်လဒိလပ် ပွဲကုဇ္ဈိဂမ္တိုင်၊ ပွမဟုံတိ ဗွတ်ဗွတ် ပွဲစုစဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နှိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမိ (မုဲကုလောကီသမာပတ်စိုတ်) မတိတ်ဗူးနူကိလေသ ပွဲခဏမလုပ်စအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နှိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမိ (မုဲကုလောကီ သမာပတ်စိုတ်) မတိတ်ဗူးနူကိလေသ ပွဲခဏမလုပ်စအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂုံ ရောမွေးတုန်—ပွမဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲကမ္မောန်တို့၊ ပွမဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲပွမဟိုဂလာန်တက်ကျာ၊ ပွမဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲပွမတိက်၊ ပွမမုဲကုတြင် မကွာတ်လဒိလပ် ပွဲကုဇ္ဈိဂမ္တိုင်၊ ပွမဟုံတိ ဗွတ်ဗွတ် ပွဲစုစဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နှိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမိ (မုဲကုလောကီသမာပတ်စိုတ်) မတိတ်ဗူးနူကိလေသ ပွဲခဏမလုပ်စအိုတ်ရ ရဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ဒသမ။

တိကဏ္ဍကီဝဂ် မရနုက်ကိုမသုန် တဲရောင်။

တတိယ မသုန်စော်သုတ် တဲရောင်။

မာတိကာ

မာတိကာ

ကျော်ဖြူ

၂။ စတုတ္ထ ပဏ္ဏာသက

၄။ စတုတ္ထသုတ်မသုန်စော်

(၁၆) ၁။ သဒ္ဓမ္မဝဂ် ၁။ သုတ်ပဌမသမ္ပတ္တနိယာမ

၁၅၁။ ယုံခမီတအ် ညးချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ခိုန်ကလင်ခရ် သပ္ပရိဟ်လေဝ် ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံတို့လုပ် (အရိယမဂ်) သဘမိဉ် မှုံသဘမဟံပွန်ဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— သွဗ္ဗေက်ဖျပ် ခရ်မတုံရ၊ သွဗ္ဗေက်ဖျပ် ပူဂိုလ်မတုံခရ်ရ၊ သွဗ္ဗေက်ဖျပ် ဇကုဇကုရ၊ စိုတ်ကလံလဖျိဂ်ဒ်တဲ သိုစိုတ်ဟံ တန်ကြံဂ် ကလင်ခရ်ရ၊ ဗွဲဟံဗွဲလေဝ် သွပျပ်စိုတ်ရ။ ယုံခမီတအ် ညးချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ခိုန်ကလင်ခရ်သပ္ပရိဟ်လေဝ် ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံတို့လုပ် (အရိယမဂ်) သဘမိဉ် မှုံသဘမဟံပွန်ဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။

ယုံခမီတအ် ညးချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ကလင်ခရ်သပ္ပရိဟ်မွဲ ထေက်ကိုသွက်ဂွံတို့လုပ် (အရိယမဂ်) သဘမိဉ် မှုံသဘမဟံပွန်ဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ဟံသွဗ္ဗေက်ဖျပ် ခရ်မတုံရ၊ ဟံသွဗ္ဗေက်ဖျပ် ပူဂိုလ် မတုံခရ်ရ၊ ဟံသွဗ္ဗေက်ဖျပ် ဇကုဇကုရ၊ မှုံကိုစိုတ်ကလံလဖျိဂ်ဒ်တဲ သိုစိုတ်တန်ကြံဂ် ကလင်ခရ်ရ၊ ဗွဲဟံဗွဲလေဝ် သွပျပ်စိုတ်ရ။ ယုံခမီတအ် ညးချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန် ပြကာဂ် ကလင်ခရ်သပ္ပရိဟ်မွဲ ထေက်ကိုသွက်ဂွံတို့လုပ် (အရိယမဂ်) သဘမိဉ် မှုံသဘ မဟံပွန်ဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒုတိယသမ္ပတ္တနိယာမ

၁၅၂။ ယုံခမီတအ် ညးချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ခိုန်ကလင်ခရ် သပ္ပရိဟ်လေဝ် ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံတို့လုပ် (အရိယမဂ်) သဘမိဉ် မှုံသဘမဟံပွန်ဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

မာတိကာ

သုဗ္ဗေကံဗျင် ခရ်မတံရ၊ သုဗ္ဗေကံဗျင် ပုဂ္ဂိုလ်မတံခရ်ရ၊ သုဗ္ဗေကံဗျင် ဇေယျဇေယျ၊
 ဟံမ္မေပညာရ၊ ခီဇေရ၊ ကျိုင်ဠရ၊ ပွဲအရာဇေယျ ဟံတီဂ် မှုံအလေံသမ္ဘိထေင်ဂးတီရ။ ယံခမီတအ်
 ညးချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ခိန်ကလင်ခရ်သပျရိုဟ်လေင် ဟံထေက်ကို
 သွက်ဂွံတို့လုပ် (အရိယမဂ်) သဘမိဉ် မှုံသဘမဟံပွန်ဟံဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။

ယံခမီတအ် ညးချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ကလင်ခရ်သပျရိုဟ်မ္တး
 ထေက်ကိုသွက်ဂွံတို့လုပ် (အရိယမဂ်)သဘမိဉ် မှုံသဘမဟံပွန်ဟံဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်
 ဂမ္တိုင်ရ။ ညးမ္တးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္တးတုန်—ဟံသုဗ္ဗေကံဗျင် ခရ်မတံရ၊ ဟံသုဗ္ဗေကံဗျင်
 ပုဂ္ဂိုလ်မတံခရ်ရ၊ ဟံသုဗ္ဗေကံဗျင် ဇေယျဇေယျ၊ မှုံကိုပညာရ၊ ဟံခီဇေရ၊ ဟံကျိုင်ဠရ၊ ပွဲအရာ
 ဟံတီဂ် မှုံအလေံဟံသမ္ဘိထေင်ဂးတီရ။ ယံခမီတအ် ညးချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်
 ပြကာဝံ ကလင်ခရ်သပျရိုဟ်မ္တး ထေက်ကိုသွက်ဂွံတို့လုပ် (အရိယမဂ်) သဘမိဉ် မှုံသဘ
 မဟံပွန်ဟံဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်တတိယသမ္မတ္တနိယာမ

၁၅၃။ ယံခမီတအ် ညးချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ခိန်ကလင်ခရ်
 သပျရိုဟ်လေင် ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံတို့လုပ် (အရိယမဂ်) သဘမိဉ် မှုံသဘမဟံပွန်ဟံ
 ဂတးပွဲခရ်ဂမ္တိုင်ရ။ ညးမ္တးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္တးတုန်—သီမှုံကိုစိုတ် မိက်စိုတ်ပိုဟ်ကောံ
 (ဂုဏ်ညး)စိုတ်မိက်စိုတ်ပိုဟ်ကောံလင်ဂ်ဒ်တုဲ ကလင်ခရ်ရ။ မှုံကိုစိုတ် မိက်ပတိုန်
 ဒုဟ်ဂ်ဒ်တုဲ သီမဂ္တးသီမ္တး (ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တံခရ်)ဂ် ကလင်ခရ်ရ။ မှုံကိုစိုတ် မိက်ထိုမြီထွတ်လျတ်
 ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တံခရ်ရ၊ မှုံသဘကွက်စရင်ရ။ ဟံမ္မေပညာရ၊ ခီဇေရ၊ ကျိုင်ဠရ၊ ပွဲအရာဇေယျ ဟံတီဂ်
 မှုံအလေံသမ္ဘိထေင်ဂးတီရ။ ယံခမီတအ် ညးချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ
 ခိန်ကလင်ခရ်သပျရိုဟ်လေင် ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံတို့လုပ် (အရိယမဂ်)သဘမိဉ် မှုံသဘ
 မဟံပွန်ဟံဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။

ယံခမီတအ် ညးချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ကလင်ခရ်သပျရိုဟ်မ္တး
 ထေက်ကိုသွက်ဂွံတို့လုပ် (အရိယမဂ်) သဘမိဉ် မှုံသဘမဟံပွန်ဟံဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်
 ဂမ္တိုင်ရ။ ညးမ္တးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္တးတုန်— သီဟံမ္တးကိုစိုတ် မိက်စိုတ်ပိုဟ်ကောံ
 (ဂုဏ်ညး) စိုတ်မိက်စိုတ်ပိုဟ်ဟံကောံလင်ဂ်ဒ်တုဲ ကလင်ခရ်ရ။ ဟံမ္တးကိုစိုတ်မိက်ပတိုန်
 ဒုဟ်ဂ်ဒ်တုဲ သီဟံမ္တးသီမ္တး (ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တံခရ်)ဂ် ကလင်ခရ်ရ။ ဟံမ္တးကိုစိုတ် မိက်ထိုမြီထွတ်
 လျတ်ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တံခရ်ရ၊ ဟံမ္တးသဘကွက်စရင်ရ။ မှုံကိုပညာရ၊ ဟံခီဇေရ၊ ဟံကျိုင်ဠရ၊ ပွဲအရာ
 ဇေယျဇေယျ ဟံတီဂ် မှုံအလေံဟံသမ္ဘိထေင်ဂးတီရ။ ယံခမီတအ် ညးချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်

မသုန်ပြကာဝံ ကလင်ခရ်သပ္ပုရိဟ်မွဲး ထေက်ကိုသွက်ဂွံတိုလုပ် (အရိယမဂ်) သဘမဗိုန် မှုံသဘမဟံပုန်ဟံဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ပဌမသဒ္ဓမ္မသမ္မောသ

၁၅၄။ ယံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ခရ်သပ္ပုရိဟ် ဂွံလိုလ် သွက်ဂွံ ကွဲဗွန်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ယံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂမ္တိုင် ဟံကလင်ခရ် ပွဲမရှေ့သော်ရ်အိုတ်ရ။ ဟံကတ်ဗတောန် ပွဲမရှေ့သော်ရ်အိုတ်ရ။ ဟံပကင်ရင်ခရ် ပွဲမရှေ့သော်ရ်အိုတ်ရ။ ဟံစမ်စတ် ဟံကော်ကွပ်ဗစာရဏာ အရထ အဓိပ္ပါယ်ခရ်ဂမ္တိုင် မပကင်ရင်လပ် နကိုညဏ်အိုတ်ရ။ တီသဘအရထတဲ တီသဘခရ်တဲ ဟံဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မဗွဲကိုခရ်လောကုတ္တိ ပွဲမရှေ့သော်ရ်အိုတ်ရ။ ယံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ခရ်သပ္ပုရိဟ်ဂွံလိုလ် သွက်ဂွံကွဲဗွန်အိုတ်ရ။

ယံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ခရ်သပ္ပုရိဟ်ဂွံတန်တ သွက်ဟံလိုလ် သွက်ဟံကွဲဗွန်အိုတ်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ယံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂမ္တိုင် ကလင်ခရ် ပွဲမရှေ့သော်ရ်အိုတ်ရ။ ကတ်ဗတောန်ကတ်ခရ် ပွဲမရှေ့သော်ရ်အိုတ်ရ။ ပကင်ရင်ခရ် ပွဲမရှေ့သော်ရ်အိုတ်ရ။ စမ်စတ်ကော်ကွပ်ဗစာရဏာ အရထအဓိပ္ပါယ် ခရ်ဂမ္တိုင်မပကင်ရင်လပ် နကိုညဏ်ပွဲမရှေ့သော်ရ်အိုတ်ရ။ တီသဘအရထတဲ တီသဘ ခရ်တဲ ဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်မဗွဲကိုခရ်လောကုတ္တိ ပွဲမရှေ့သော်ရ်အိုတ်ရ။ ယံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ခရ်သပ္ပုရိဟ်ဂွံတန်တ သွက်ဟံလိုလ် သွက်ဟံကွဲဗွန် အိုတ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ဒုတိယသဒ္ဓမ္မသမ္မောသ

၁၅၅။ ယံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ခရ်သပ္ပုရိဟ်ဂွံလိုလ် သွက်ဂွံ ကွဲဗွန်အိုတ်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—

ယံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂမ္တိုင် ဟံကတ်ဗတောန်ကေတ် ခရ်မတွံး သုတ်ဂေယျ ဝေယျာကရိဏ် ဂါထာ ဥဒါန် ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗျတဓမ္မ ဝေဒလ္လအိုတ်ရ။ ယံခမီတအ် သဘခရ်ပဌမဝံ ဒ်သွက်ခရ် သပ္ပုရိဟ်ဂွံလိုလ် သွက်ဂွံကွဲဗွန်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီဂမ္ဘိုင် ခရ်မကလင်လဝ်တဲ ကတ်ဗတောန်လဝ်တဲဂံ
ဟံတံထွဲကို ကုညးသအာင်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲတြးအိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ သဘ်ခရ်ဒုတိယဝံ နှိသွက်
ခရ်သပျုရ်ဟံဂံလီလ် သွက်ဂွံကွေံဗွန်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီဂမ္ဘိုင် ခရ်မကလင်လဝ်တဲ ကတ်ဗတောန်လဝ်တဲဂံ
ဟံဖျေံပတိုန်ကို ညးမွဲသအာင်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲတြးအိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ သဘ်ခရ်တတိယဝံ နှိသွက်
ခရ်သပျုရ်ဟံဂံလီလ် သွက်ဂွံကွေံဗွန်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီဂမ္ဘိုင် ခရ်မကလင်လဝ်တဲ ကတ်ဗတောန်လဝ်တဲဂံ
ဟံသုပ္ပမဖျောတ်သုဇ္ဈာယ် ဗွဲတြးအိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ သဘ်ခရ်စတုတ္ထဝံ နှိသွက်ခရ်
သပျုရ်ဟံဂံလီလ် သွက်ဂွံကွေံဗွန်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီဂမ္ဘိုင် ခရ်မကလင်လဝ်တဲ မကတ်ဗတောန်လဝ်တဲဂံ
ဟံချပ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ နစိုတ်အိုတ်ရ။ ဟံဇိတ်သပေါတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါအိုတ်ရ။ ဟံဗစာရဏာ
ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ နစိုတ်အိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ သဘ်ခရ်ပဉ္စမဝံ နှိသွက်ခရ်သပျုရ်ဟံဂံလီလ်
သွက်ဂွံကွေံဗွန်ရ။ ယံခမီတအံ ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ နှိသွက်ခရ်သပျုရ်ဟံဂံလီလ်
သွက်ဂွံကွေံဗွန်ရ။

ယံခမီတအံ ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ နှိသွက်ခရ်သပျုရ်ဟံဂံတန်တံ သွက်ဟံလီလ်
သွက်ဟံကွေံဗွန်အိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်—ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဝံ
ခမီဂမ္ဘိုင် ကတ်ဗတောန်ကေတ်ခရ်မတံဂး သုတ်ဂေယျ ဝေယျာကရိဏ် ဂါထာ ဥဒါန်
ဣတိဂုတ် ဇာတ် အဗ္ဘတဓမ္မ ဝေဒလ္လအိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ သဘ်ခရ်ပဉ္စမဝံ နှိသွက်ခရ်
သပျုရ်ဟံဂံတန်တံ သွက်ဟံလီလ် သွက်ဟံကွေံဗွန်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီဂမ္ဘိုင် ခရ်မကလင်လဝ်တဲ ကတ်ဗတောန်လဝ်တဲဂံ
တံထွဲကို ကုညးသအာင်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲတြးအိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ သဘ်ခရ်ဒုတိယဝံ နှိသွက်ခရ်
သပျုရ်ဟံဂံတန်တံ သွက်ဟံလီလ် သွက်ဟံကွေံဗွန်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီဂမ္ဘိုင် ခရ်မကလင်လဝ်တဲ ကတ်ဗတောန်လဝ်တဲဂံ
ဖျေံပတိုန်ကို ကုညးသအာင်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲတြးအိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ သဘ်ခရ်တတိယဝံ နှိသွက်
ခရ်သပျုရ်ဟံ ဂံတန်တံ သွက်ဟံလီလ် သွက်ဟံကွေံဗွန်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီဂမ္ဘိုင် ခရ်မကလင်လဝ်တဲ ကတ်ဗတောန်လဝ်တဲဂံ
သုပ္ပမဖျောတ်သုဇ္ဈာယ် ဗွဲတြးအိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ သဘ်ခရ်ဒုတိယဝံ နှိသွက်ခရ်
သပျုရ်ဟံဂံတန်တံ သွက်ဟံလီလ် သွက်ဟံကွေံဗွန်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူဉ္စတုန် ခမီဂမ္ဘိုင် ခရ်ကလင်လဝ်တဲ မကတ်ပတောန်လဝ်တဲဂံ ချပ်နစိုတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါအိုတ်ရ၊ ဇွိတ်သပေါတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါအိုတ်ရ၊ ဗစာရဏာနစိုတ်ဂိုင်ဂိုင် ကိုဝါအိုတ်ရ၊ ယံခမီတအံ သဘ်ခရ်ပဉ္စမဝံ ဒ်သွက်ခရ်သပျုရိုဟ်ဂွံတန်တ သွက်ဟုံလိုလ် သွက်ဟုံကွေံဗွန်ရ။ ယံခမီတအံ ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ခရ်သပျုရိုဟ်တန်တ သွက်ဟုံလိုလ် သွက်ဟုံကွေံဗွန်အိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်တတိယသဒ္ဓမ္မသမ္မောသ

၁၅၆။ ယံခမီတအံ ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ခရ်သပျုရိုဟ်ဂွံတန်တ သွက်ဟုံ ကွေံဗွန်အိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်— ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂမ္ဘိုင် ကတ်ပတောန်ကေတ် ပါဠိမဂ်ဝ်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲဟုံဒးရး နကိုပိုဒ်ဗျဉ်ဂမ္ဘိုင် မဂ်ဝ်စွဲဗွန်လဝ် ဗွဲဟုံဒးရးအိုတ်ရ၊ ယံခမီတအံ သဘ်အရထ ပိုဒ်ဗျဉ် မဂ်ဝ်စွဲဗွန်လဝ် ဗွဲဟုံဒးရးဂံလေဝ် ဂွံတီကေတ်ဝါတ်ဂါတ်ရ။ ယံခမီတအံ သဘ်ခရ်ပဉ္စမဝံ ဒ်သွက်ခရ်သပျုရိုဟ် ဂွံတီလ် သွက်ဟုံ ကွေံဗွန်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူဉ္စတုန် ခမီဂမ္ဘိုင် ဂွံဟုံဂွံသုးဝါတ်အိုတ်ရ၊ ချိုက်ပေတ်ကေံ ခရ်ဂမ္ဘိုင် မလေပ်သွကို ပွမဟုံသုးဝါတ်အိုတ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုပွမအေင်ဒုင်အိုတ်ရ၊ ဟုံကလင်ဂိုင် ကေတ် ဒေံပတောန်ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ သဘ်ခရ်ဒုတိယဝံ ဒ်သွက်ခရ်သပျုရိုဟ် ဂွံတီလ် သွက်ဟုံကွေံဗွန်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူဉ္စတုန် ခမီဂမ္ဘိုင် လမိင်လညာတ်ဂိုင် ဂွံလဝ်ပါင်တိုက် ပါဠိအာဂီ ပကင်ရင်လဝ်သုတ် အဘိခရ် ပကင်ရင်လဝ်ဝိနယ် ပကင်ရင်လဝ်မာတိကာဂံ ဟုံဖျေံပတိုန် ကိုပါဠိ ကုညးသအာင် ဗွဲမရှေ့သေ့ရ်အိုတ်ရ၊ အခိုင်ခမီဂမ္ဘိုင်ဂံ ကလိလောန်စအာ ပါဠိဂံ ရိုဟ်ကွက်ပိုတ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုအရာဒတန်ရ။ ယံခမီတအံ သဘ်ခရ်တတိယဝံ ဒ်သွက်ခရ်သပျုရိုဟ် ဂွံတီလ် သွက်ဟုံကွေံဗွန်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူဉ္စတုန် ခမီထေရ်ဇော်ဂမ္ဘိုင် ဒေုတ်တသွက်ပစ္စယ်ပန်ဂွံဂိုင် သွက်ပိုဉ်ကမ်ကြီုဇုံဇော်အိုတ်ရ၊ ဒေုတ်လုတ် (သီလသိက္ခာ) ဗွဲမသာသုအံအိုတ်ရ၊ ဒ်အာဂတ ပုတရံ ပွဲခရ်နီဝရဏမသုန်ပြကာ ဒ်ဟုံတံတို့စေံသုင်အိုတ်ရ၊ ဒ်မသက္ကုသဇိုင်ဝန် ပွဲဝိဝေက ပွမလှူအိုတ်ရ၊ ဟုံပတိတ်တြဟတ်လ္လိပရာ သွက်ဂွံအာစိုပ် (ဇျာန် မဂ် ဖိုလ်) မဟုံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ (ဇျာန် မဂ် ဖိုလ်) မဟုံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသုဇော်မတ် (နိဗ္ဗာန်) မဟုံသု ဇော်မတ်ဏီအိုတ်ရ၊ ဂကောံကွးကောန်ဗွဲကြံ ထေရ်ဇော်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ပတုပ်ဗက်ကွေတ် အာစာတဲ ဒေုတ်တရ။

ကွေးကောန် ဗွဲကြံဂ်လေဝ် ဒွေတ်တသွက်ပစ္စယ်ပန်ဂွံဂျိုင် သွက်ပိုဉ်ကမ်ကြီၣ်နွံ
 ဇွေရ၊ ဒွေတ်လုတ် (သီလသိက္ခာ) ဗွဲမသာသွအ်အိုတ်ရ၊ ဒွ်အာဂတပုတရ ပွဲခေန်နီၣ်ဝရဏ
 မသုန်ပြကာ ဒွ်ဟိုတ်တိုၣ်ဇွေသွတ်အိုတ်ရ၊ ဒွ်မသက္ကုသဇိုင်ဝန် ပွဲဝိဝေက ပွမလုအိုတ်ရ၊
 ဟံပတိတ်တြဟတ်လွီပရာ သွက်ဂွံအာစိုပ် (ဇရာန် မဂ် ဖိုလ်) မဟံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ
 (ဇရာန် မဂ် ဖိုလ်) မဟံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇောင်မတ် (နိဗ္ဗာန်) မဟံသွဇောင်မတ်ဏီ
 အိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် သဘဓရ်စတုတ္ထဝံ ဒွ်သွက်ခေရ်သပ္ပုရိဟ်ဂွံလိုလ် သွက်ဂွံကွေံဗွန်ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူဗုန်တုန် သင်ပါဒကးရ၊ သင်ပါဒကးမွဲး တွေဟ်လက်ရင်ညွအ်လေဝ်
 တွေဟ်လက်အိုတ်ရ၊ လဗပံၣ်ပျီၣ်စမြဲဗဟောက် ရင်ညွအ်လေဝ် လဗပံၣ်ပျီၣ်စမြဲဗဟောက်အိုတ်ရ၊
 ပါကုဟ်ထောံရင်ညွအ်လေဝ် ပါကုဟ်ထောံအိုတ်ရ၊ သွေးကွေံရင်ညွအ်လေဝ် သွေးကွေံအိုတ်ရ၊
 ပွဲအရာသင်ပါဒကးဂှ် ညးဟံလျိုင်သျှိုက်ဂမၠိုင်ဏီလေဝ် ဟံလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်အိုတ်ရ၊ ညးလျိုင်
 ဖြိုင်သျှိုက်တဲလျှိုက်မၠိုင်လေဝ် ဒွ်သွက်ဂွံလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်လိုရ၊ ယွံခမိတအ် သဘဓရ်ပဉ္စမဝံ
 ဒွ်သွက်ခေရ်သပ္ပုရိဟ်ဂွံလိုလ် သွက်ဂွံကွေံဗွန်ရ။ ယွံခမိတအ် ဓရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒွ်သွက်
 ဓရ်သပ္ပုရိဟ် ဂွံလိုလ် သွက်ဂွံကွေံဗွန်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ဓရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဒွ်သွက်ခေရ်သပ္ပုရိဟ် ဂွံတန်တ သွက်ဟံလိုလ်
 သွက်ဟံကွေံဗွန်အိုတ်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ဇရာမွဲးတုန်—ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ
 ခမိဂမၠိုင် ကတ်ဗတောန်ကေတ်ပါဠိ မဂပ်ဂိုင်ကေတ်ဗွဲမဒးရး နကီုပိုဒ်ဗျိုင်ဂမၠိုင် မဂပ်ဂွံ
 ပတန်လဝ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် သဘဓရ်ထ ပိုဒ်ဗျိုင် မဂပ်ဂွံပတန်လဝ် ဗွဲမ
 ဒးရးဂှ်လေဝ် ဂွံတီကေတ်လေဝဲသွာရ။ ယွံခမိတအ် သဘဓရ်ပဉ္စမဝံ ဒွ်သွက်ခေရ်သပ္ပုရိဟ်
 ဂွံတန်တ သွက်ဟံလိုလ် သွက်ဟံကွေံဗွန်ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူဗုန်တုန် ခမိဂမၠိုင် ဟိုသွေးလေဝဲသွာအိုတ်ရ၊ ချိုက်ပေတ်ကောံ
 ဓရ်ဂမၠိုင် မလေဝ်သွက် ပွမဟိုသွေးလေဝဲသွာအိုတ်ရ၊ အေင်ဒုင်အိုတ်ရ၊ ကလင်ဂိုင်ကေတ်
 ဒွေံဗတောန် ဗွဲမရေၣ်သျှိုက်အိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် သဘဓရ်ဒုတိယဝံ ဒွ်သွက်ခေရ်သပ္ပုရိဟ်
 ဂွံတန်တ သွက်ဟံလိုလ် သွက်ဟံကွေံဗွန်ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူဗုန်တုန် ခမိဂမၠိုင် လမိင်လညာတ်ဂှ် ဂွံလပ်ပါင်တိုက် ပါဠိအာဂီု
 ပကင်ရင်လပ်သုတ် အဘိဓရ် ပကင်ရင်လပ်ဝိနယ် ပကင်ရင်လပ်မာတိကာဂှ် ဖျေံပတိုန်ကို
 ပါဠိ ကုညးသအာင် ဗွဲမရေၣ်သျှိုက်အိုတ်ရ၊ အခိုင်ခမိဂမၠိုင်ဂှ် ကလိလောန်စအာ ပါဠိဂှ်
 ရိုဟ်ကွက်ဟံပိုတ်ရ၊ မှုကိုအရာဒတန်ရ။ ယွံခမိတအ် သဘဓရ်တတိယဝံ ဒွ်သွက်ခေရ်
 သပ္ပုရိဟ် ဂွံတန်တ သွက်ဟံလိုလ် သွက်ဟံကွေံဗွန်ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူဗုန်တုန် ခမိထေရ်ဇွေဂမၠိုင် ဟံဒွေတ်တသွက်ပစ္စယ်ပန်ဂွံဂျိုင်
 သွက်ပိုဉ်ကမ်ကြီၣ်နွံဇွေအိုတ်ရ၊ ဒွေတ်လုတ် (သီလသိက္ခာ) ဗွဲဟံသာသွအ်အိုတ်ရ၊ ဒွ်မ

သက္ကုသဇိုင်ဝန် ပွဲခရနီဝရဏမသုန်ပြကာ နှိဟိုတ်တို့စေသွပ်အိုတ်ရ၊ နှိအာဂတပူတရ ပွဲဝိဝေက ပွမလှူအိုတ်ရ၊ ပတိတ်ဇြဟတ်လွီပရာ သွက်ဂွံအာစိုပ် (ဇျာန် မဂ် ဖိုလ်) မဟံ အာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ (ဇျာန် မဂ် ဖိုလ်) မဟံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇောင်မတ် (နိဗ္ဗာန်) မဟံသွဇောင်မတ်ဏီအိုတ်ရ၊ ဂကောံကွေးကောန်ဗွဲကြဲ ထေရ်ဇော်ဂမ္တိုင်လေဝ် ပတုပ်ဗက် ကွေတ်အာစာတဲ နွေတ်တဲရ။

ကွေးကောန် ဗွဲကြဲလေဝ် ဟံဒွေတ်တဲသွက်ပစ္စယ်ပန်ဂွံၵိုင် သွက်ပိုင်ကမ်ကြီၵ်ဂွံ ဇော်ရ၊ ဟံဒွေတ်လုတ် (သီလသိက္ခာ) ဗွဲမသာသွအ်အိုတ်ရ၊ နှိသက္ကုသဇိုင်ဝန် ပွဲခရနီဝရဏ မသုန်ပြကာ နှိဟိုတ်တို့စေသွပ်အိုတ်ရ၊ နှိအာဂတပူတရ ပွဲဝိဝေက ပွမလှူရ၊ ပတိတ်ဇြဟတ် လွီပရာ သွက်ဂွံအာစိုပ် (ဇျာန် မဂ် ဖိုလ်) မဟံအာစိုပ်ဏီ၊ သွက်ဂွံကလိဂွံ (ဇျာန် မဂ် ဖိုလ်) မဟံကလိဂွံဏီ၊ သွက်ဂွံသွဇောင်မတ် (နိဗ္ဗာန်) မဟံသွဇောင်မတ်ဏီရ။ ယွံခမီတအ် သဘ် ခရ်စတုတ္ထဝံ နှိသွက်ခရ်သပ္ပုရိဟ် ဂွံတန်တဲ သွက်ဟံလီလတ် သွက်ဟံကွေံဗွန်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် သင်ညီသာသုဟ်သုန် မိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ် သိုဟံမွဲကို ကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇိ ထွေးပါတိမုက်မွဲစွဲၵိုက်တဲ ပဒတ်ဗွဲတသိုခ်ရ၊ ယွံခမီတအ် သင်ညီသာ သုဟ်သုန်မွဲး တွေဟ်လက်ရင်ညွအ်လေဝ် ဟံတွေဟ်လက်အိုတ်ရ၊ လဗပံၵျီစမြဲဗဟေက် ရင်ညွအ်လေဝ် ဟံလဗပံၵျီစမြဲဗဟေက်အိုတ်ရ၊ ပါကွဟ်ထောံရင်ညွအ်လေဝ် ဟံပါကွဟ် ထောံအိုတ်ရ၊ ပါသွေးကွေံရင်ညွအ်လေဝ် ဟံပါသွေးကွေံအိုတ်ရ၊ ပွဲအရာသင်မညီသာ သုဟ်သုန်ဂှ် ညးမဟံလျိုင်သျှိုက်ဂမ္တိုင်ဏီလေဝ် လျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်အိုတ်ရ၊ ညးလျိုင်ဖြိုင် သျှိုက်တဲဂမ္တိုင်လေဝ် သွက်ဂွံလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်ဂှ်တိုန်ရ။ ယွံခမီတအ် သဘ်ခရ်ပဉ္စမဝံ နှိသွက် ခရ်သပ္ပုရိဟ် ဂွံတန်တဲ သွက်ဟံလီလတ် သွက်ဟံကွေံဗွန်ရ။

ယွံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နှိသွက်ခရ်သပ္ပုရိဟ် ဂွံတန်တဲ သွက်ဟံလီလတ် သွက်ဟံကွေံဗွန်အိုတ်ရ ရဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ဒုက္ကထာ

၁၅၇။ ယွံခမီတအ် ဂလားန်မဂပ်ပ်ဟိုသွေး ကုပုဂ္ဂိုလ်မသုန်တုဂှ် ဗက်ကိုပုဂ္ဂိုလ်ဂှ်တဲ နှိဂလားန်ဟံခိုဟ်ရ၊ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်—ယွံခမီတအ် ကုညးဟံမွဲကိုခရ် သဒ္ဓါ ဂလားန်မစပ်ကောံခရ်သဒ္ဓါဂှ် နှိဂလားန်ဟံခိုဟ်ရ၊ ကုညးဟံမွဲကိုသီလ ဂလားန်မစပ် ကောံသီလဂှ် နှိဂလားန်ဟံခိုဟ်ရ၊ ကုညးအောန်ကိုလမိင်လညာတ် ဂလားန်မစပ်ကောံလမိင် လညာတ်ဂှ် နှိဂလားန်ဟံခိုဟ်ရ၊ ကုညးညွေတ်သပါန် ဂလားန်မစပ်ကောံပွမသွေးပွးဂှ် နှိဂလားန်ဟံခိုဟ်ရ၊ ကုညးဟံမွဲကိုပညာ ဂလားန်မစပ်ကောံပညာဂှ် နှိဂလားန်ဟံခိုဟ်ရ။

ယွံခမီတအ် မုဟိုတ် ကုညးဟွံမွဲကိုရ်သဒ္ဓါ ဂလာန်မစပ်ကောံရ်သဒ္ဓါ မုဟိုတ် ဒွံဂလာန်ဟွံခိုဟ်ရော? ယွံခမီတအ် ဟိုသုးဂလာန်မစပ်ကောံရ်သဒ္ဓါမ္း ညးဟွံမွဲကိုရ်သဒ္ဓါ ဗာန်စပ်ပွဲစိုတ်ရ၊ ထေပုတ်ရ၊ ပုန်ဂတးရ၊ စွံပုတ်ရ၊ သုပြာကဉ် ပွမထေပုတ်ကို ပွမစိုတ်တိတ်ကို ပွမဟွံသျှိုက်မျိုက်ကိုရ။ ပွမသွသတ်ဂ် မုဟိုတ်ရော။ ယွံခမီတအ် ညးဟွံညာတ်ကေတ် ပွမချိုက်ပေင်တကောံရ်သဒ္ဓါ ပွဲဇကုဗွဲမဒးရးတဲ ဟွံကလိဂွံ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်မြဟ်ပုန် မျှိုက်ဟိုတ်ရ်သဒ္ဓါရ။ ဟိုတ်ရ် ကုညးဟွံမွဲကိုရ်သဒ္ဓါ ဂလာန်မစပ်ကောံရ်သဒ္ဓါ ဒွံဂလာန်ဟွံခိုဟ်ရ။

ယွံခမီတအ် မုဟိုတ် ကုညးဟွံမွဲကိုသီလ ဂလာန်မစပ်ကောံသီလဒ် ဒွံဂလာန်ဟွံခိုဟ်ရော? ယွံခမီတအ် ဟိုသုးဂလာန်မစပ်ကောံသီလမ္း ညးဟွံမွဲကိုသီလဒ် ဗာန်စပ်ပွဲစိုတ်ရ၊ ထေပုတ်ရ၊ ပုန်ဂတးရ၊ စွံပုတ်ရ၊ သုပြာကဉ် ပွမထေပုတ်ကို ပွမစိုတ်တိတ်ကို ပွမဟွံသျှိုက်မျိုက်ကိုရ။ ပွမသွသတ်ဂ် မုဟိုတ်ရော။ ယွံခမီတအ် ညးဟွံညာတ်ကေတ် ပွမချိုက်ပေင်တကောံသီလဒ် ပွဲဇကုဗွဲမဒးရးတဲ ဟွံကလိဂွံ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်မြဟ်ပုန် မျှိုက်ဟိုတ်သီလဒ်ရ။ ဟိုတ်ရ် ကုညးဟွံမွဲကိုသီလ ဂလာန်မစပ်ကောံသီလဒ် ဒွံဂလာန်ဟွံခိုဟ်ရ။

ယွံခမီတအ် မုဟိုတ် ကုညးအောန်ကိုလမိင်လညာတ် ဂလာန်မစပ်ကောံလမိင်လညာတ်ဂှိုင်ဒ် ဒွံဂလာန်ဟွံခိုဟ်ရော? ယွံခမီတအ် ဟိုသုးဂလာန်မစပ်ကောံပွမလမိင်လညာတ်ဂှိုင်မ္း ညးအောန်ကိုလမိင်လညာတ် ဗာန်စပ်ပွဲစိုတ်ရ၊ ထေပုတ်ရ၊ ပုန်ဂတးရ၊ စွံပုတ်ရ၊ သုပြာကဉ် ပွမထေပုတ်ကို ပွမစိုတ်တိတ်ကို ပွမဟွံသျှိုက်မျိုက်ရ။ ပွမသွသတ်ဂ် မုဟိုတ်ရော။ ယွံခမီတအ် ညးဟွံညာတ်ကေတ် ပွမချိုက်ပေင်တကောံလမိင်လညာတ် ပွဲဇကုဗွဲမဒးရးဟွံကလိဂွံ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်မြဟ်ပုန် မျှိုက်ဟိုတ်လမိင်လညာတ်ရ။ ဟိုတ်ရ် ကုညးအောန်ကိုလမိင်လညာတ် ဂလာန်မစပ်ကောံ လမိင်လညာတ်ဂှိုင်ဒ် ဒွံဂလာန်ဟွံခိုဟ်ရ။

ယွံခမီတအ် မုဟိုတ် ကုညးသ္မေတ်သပါန် ဂလာန်မစပ်ကောံပွမသ္မေတ်ပွးဒ် ဒွံဂလာန်ဟွံခိုဟ်ရော? ယွံခမီတအ် ဟိုသုးဂလာန်မစပ်ကောံပွမသ္မေတ်ပွးမ္း ညးသ္မေတ်သပါန် ဗာန်ခြပ်ပွဲစိုတ်ရ၊ ထေပုတ်ရ၊ ပုန်ဂတးရ၊ စွံပုတ်ရ၊ သုပြာကဉ် ပွမထေပုတ်ကို ပွမစိုတ်တိတ်ကို ပွမဟွံသျှိုက်မျိုက်ကိုရ။ ပွမသွသတ်ဂ် မုဟိုတ်ရော။ ယွံခမီတအ် ညးဟွံညာတ်ကေတ် ပွမချိုက်ပေင်တကောံပွမသ္မေတ်ပွးဒ် ပွဲဇကုဗွဲမဒးရးဟွံကလိဂွံ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်မြဟ်ပုန် မျှိုက်ဟိုတ်ပွမသ္မေတ်ပွးဒ်ရ။ ဟိုတ်ရ် ကုညးသ္မေတ်သပါန် ဂလာန်မစပ်ကောံပွမသ္မေတ်ပွးဒ် ဒွံဂလာန်ဟွံခိုဟ်ရ။

ယွံခမီတအ် မုဟိုတ် ကုညးဟွံမွဲကိုပညာ ဂလာန်မစပ်ကောံပညာဒ် ဒွံဂလာန်ဟွံခိုဟ်ရော? ယွံခမီတအ် ဟိုသုးဂလာန်မစပ်ကောံပညာမ္း ညးဟွံမွဲကိုပညာဒ် ဗာန်စပ်

ပွဲစိုတ်ရ၊ ထေပုတ်ရ၊ ပွန်ဂတားရ၊ ပွတ်စွံလင်ရ၊ သွပြာကဋ် ပွမထေပုတ်ကို ပွမစိုတ်တိတ်ကို ပွမဟံသျှိုက်မျိုက်ကိုရ။ ပွမသွသင်္ဂဟ် မဟိုတ်ဂ်ရော။ ယွံခမိတအ် ညးဂ် ဟံညာတ်ကေတ် ပွမချိုက်ပေင်တကောံပညာဂ် ပွဲကုဗွဲမဒးရ၊ ဟံကလိဂံ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်မြဟ်ပုဏ် မျိုက်ဟိုတ်ပညာဂ်ရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ ကုညးဟံမ္မဲကိုပညာ ဂလာန်မစပ်ကောံပညာဂ် ဒ်ဂလာန် ဟံခိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဂလာန်မဂပ်ဝ်သိုသ္မး ကုပုဂိုလ်ဂမၠိုင်မသုန်တုဝံ ဗက်ကိုပုဂိုလ် ဂ်ဂ်တဲ ဒ်ဂလာန်ဟံခိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုသ္မး ကုပုဂိုလ်ဂမၠိုင်မသုန်တုဝံ ဗက်ကိုပုဂိုလ်ဂ်တဲ ဒ်ဂလာန်ခိုတ်ရ။ ညးမ္မးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္မးတုန်—ယွံခမိတအ် ကုညးမျိုက်ခရ်သဒ္ဓါ ဂလာန်မစပ်ကောံခရ်သဒ္ဓါဂ် ဒ်ဂလာန်ခိုတ်ရ။ ကုညးမျိုက်သီလ ဂလာန်မစပ်ကောံသီလဂ် ဒ်ဂလာန်ခိုတ်ရ။ ကုညးလမိင်လညာတ်ဂ် ဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမလမိင်လညာတ်ဂ် ဒ်ဂလာန်ခိုတ်ရ။ ကုညးမျိုက်ပွမသ္မးပွး ဂလာန်မစပ်ကောံပွမသ္မးပွး ဒ်ဂလာန်ခိုတ်ရ။ ကုညး မျိုက်ပညာ ဂလာန်မစပ်ကောံပညာဂ် ဒ်ဂလာန်ခိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် မဟိုတ် ကုညးမျိုက်ခရ်သဒ္ဓါ ဂလာန်မစပ်ကောံခရ်သဒ္ဓါဂ် ဒ်ဂလာန်ခိုတ် ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ဟိုသ္မးဂလာန်မစပ်ကောံခရ်သဒ္ဓါမ္မး ညးမျိုက်ခရ်သဒ္ဓါဂ် ဟံဗာန်စပ် ပွဲစိုတ်ရ၊ ဟံထေပုတ်ရ၊ ဟံပွန်ဂတားရ၊ ဟံစွံပုတ်ရ၊ ဟံပြာကဋ် ပွမထေပုတ်ကို ပွမစိုတ် တိတ်ကို ပွမဟံသျှိုက်မျိုက်ကိုရ။ ပွမဟံသွသင်္ဂဟ် မဟိုတ်ဂ်ရော။ ယွံခမိတအ် ညးဂ် ညာတ်ကေတ် ပွမချိုက်ပေင်တကောံခရ်သဒ္ဓါဂ် ပွဲကုဗွဲမဒးရ၊ ကလိဂံ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်မြဟ်ပုဏ် မျိုက်ဟိုတ်ခရ်သဒ္ဓါဂ်ရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ ကုညးမျိုက်ခရ်သဒ္ဓါ ဂလာန်မစပ် ကောံခရ်သဒ္ဓါဂ် ဒ်ဂလာန်ခိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် မဟိုတ် ကုညးမျိုက်သီလ ဂလာန်မစပ်ကောံသီလဂ် ဒ်ဂလာန်ခိုတ် ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ဟိုသ္မးဂလာန်မစပ်ကောံသီလမ္မး ညးမျိုက်သီလဂ် ဟံဗာန်စပ် ပွဲစိုတ်ရ၊ ဟံထေပုတ်ရ၊ ဟံပွန်ဂတားရ၊ ဟံစွံပုတ်ရ၊ ဟံပြာကဋ် ပွမထေပုတ်ကို ပွမစိုတ် တိတ်ကို ပွမဟံသျှိုက်မျိုက်ကိုရ။ ပွမဟံသွသင်္ဂဟ် မဟိုတ်ဂ်ရော။ ယွံခမိတအ် ညးဂ် ညာတ်ကေတ် ပွမချိုက်ပေင်တကောံသီလဂ် ပွဲကုဗွဲမဒးရ၊ ကလိဂံပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်မြဟ်ပုဏ် မျိုက်ဟိုတ်သီလဂ်ရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ ကုညးမျိုက်သီလ ဂလာန်မစပ်ကောံသီလဂ် ဒ်ဂလာန်ခိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ကုညးမျိုက်လမိင်လညာတ်ဂ် ဂလာန်မစပ်ကောံပွမလမိင်လညာတ် ဂ်တဲ ဒ်ဂလာန်ခိုတ်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ဟိုသ္မးဂလာန်မစပ်ကောံပွမလမိင်လညာတ် ဂ်တဲမ္မး ညးမျိုက်လမိင်လညာတ်ဂ် ဟံဗာန်စပ်ပွဲစိုတ်ရ၊ ဟံထေပုတ်ရ၊ ဟံပွန်ဂတားရ၊ ဟံစွံပုတ်ရ၊ ဟံသွပြာကဋ် ပွမထေပုတ်ကို ပွမစိုတ်တိတ်ကို ပွမဟံသျှိုက်မျိုက်ကိုရ။ ပွမ ဟံသွသင်္ဂဟ် မဟိုတ်ဂ်ရော။ ယွံခမိတအ် ညးဂ် ညာတ်ကေတ်ပွမချိုက်ပေင်တ ကောံပွမ

လမိင်လညာတ်၍ိုင်၍ ပွဲဇကုဗွဲမဒးရးရ၊ ကလိဝံပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်မြတ်ပူ၍ မှုံကိုဟိုတ် ပွမလမိင်လညာတ်၍ိုင်၍ရ။ ဟိုတ်၍ရ ကုညးမှုံကိုလမိင်လညာတ်၍ိုင်၍ ဂလာန်မစပ် ကော်ပွမလမိင်လညာတ်၍ိုင်၍ နှိဂလာန်ခိုဟ်ရ။

ယွံခမိတအ် ကုညးမှုံကိုပွမသွးပွး ဂလာန်မစပ်ကော်ပွမသွးပွး မဟိုတ် နှိဂလာန် ခိုဟ်၍ရော? ယွံခမိတအ် ဟိုသွးဂလာန်မစပ်ကော်ပွမသွးပွးမူး ညးမှုံကိုပွမသွးပွး၍ ဟံဗာန်စပ် ပွဲစိုတ်ရ၊ ဟံထေပုတ်ရ၊ ဟံပုန်ဂတးရ၊ ဟံစွံပုတ်ရ၊ ဟံသွပြာကဏ် ပွမထေ ပုတ်ကို ပွမစိုတ်တိတ်ကို ပွမဟံသျှိုက်မျိုက်ကိုရ။ ပွမဟံသွသတ်၍ မဟိုတ်၍ရော။ ယွံခမိတအ် ညး၍ ညာတ်ကေတ်ပွမသျှိုက်ပေင်တ ကော်ပွမသွးပွး၍ ပွဲဇကုဗွဲမဒးရးရ၊ ကလိဝံပွမ သျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်မြတ်ပူ၍ မှုံကိုဟိုတ်ပွမသွးပွး၍ရ။ ဟိုတ်၍ရ ကုညးမှုံကိုပွမသွးပွး ဂလာန် မစပ်ကော်ပွမသွးပွး၍ နှိဂလာန်ခိုဟ်ရ။

ယွံခမိတအ် မဟိုတ် ကုညးမှုံကိုပညာ ဂလာန်မစပ်ကော်ပညာ၍ နှိဂလာန်ခိုဟ် ၍ရော? ယွံခမိတအ် ဟိုသွးဂလာန်မစပ်ကော်ပညာမူး ညးမှုံကိုပညာ၍ ဟံဗာန်စပ် ပွဲစိုတ်ရ၊ ဟံထေပုတ်ရ၊ ဟံပုန်ဂတးရ၊ ဟံစွံပုတ်ရ၊ ဟံသွပြာကဏ် ပွမထေပုတ်ကို ပွမစိုတ် တိတ်ကို ပွမဟံသျှိုက်မျိုက်ကိုရ။ ပွမဟံသွသတ်၍ မဟိုတ်၍ရော။ ယွံခမိတအ် ညး၍ ညာတ်ကေတ်ပွမသျှိုက်ပေင်တကော်ပညာ၍ ပွဲဇကုဗွဲမဒးရးရ၊ ကလိဝံပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမ မိပ်မြတ်ပူ၍ မှုံကိုဟိုတ်ပညာ၍ရ။ ဟိုတ်၍ရ ကုညးမှုံကိုပညာ ဂလာန်မစပ်ကော်ပညာ၍ နှိဂလာန်ခိုဟ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုသွး ကုပုဂ္ဂိုလ်ဂမၠိုင်မသုန်တု၍ ဗက်ကိုပုဂ္ဂိုလ် ၍တဲ နှိဂလာန်ခိုဟ်ရ ရဲ၍ (သွးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်သာရဇ္ဇ

၁၅၈။ ယွံခမိတအ် ခမိမသျှိုက်ပေင်တကော်ခရဂမၠိုင်မသုန်ပြကာ၍ အာစိုပ်ပွမဖေက် ဂွံက်ရ။ ညးမူးမသုန်ပြကာအိုတ်၍ရောမူးတုန်—

ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိ၍ ဟံမွဲကို သဒ္ဓါ ပွမလျှိုင်ပတေ်ရ၊ ဟံမွဲကိုသီလ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒပ်ရ၊ အောန်ကိုလမိင်လညာတ်ရ၊ လျှဟ်လွန်ရ၊ ဟံမွဲကိုပညာရ။ ယွံခမိတအ် ခမိမသျှိုက်ပေင်တကော်ခရဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ အာစိုပ်ပွမဖေက်ဂွံက်ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိမသျှိုက်ပေင်တကော်ခရဂမၠိုင်မသုန်ပြကာ၍ ဂံင်သကာရ။ ညးမူး မသုန်ပြကာအိုတ်၍ရောမူးတုန်—ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိ၍ မှုံကိုခရသဒ္ဓါ ပွမလျှိုင် ပတေ်ရ၊ မှုံကိုခရသီလ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒပ်ရ၊ လမိင်လညာတ်၍ိုင်ရ၊ မှုံကိုလွီပရာမကေက်

သ္တာရ၊ မှုံကိုပညာရ။ ယံခမိတအံ ခမိမဉ္ဇိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဂံင်သ္တာရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ

၉။ သုတ်ဥဒါယိ

၁၅၉။ အဲဒိုက် ဂွံမိင်ကျင်လပ် ရသော်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခါင် တီလမ္ပိုင်ကျ်တြဲ သွဒတ်တန်တံင်ဒိုင် ပွဲယောသိတာရာမ် ပွဲဇရေင်ချင်ကောသမ္ဘိရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်ဥဒါယိ တို့မွိုင်ကောတ် ပရိသာတ်မှိတ်မဂ္ဂိုင် ဂွင်တဲ တွံဒိုင်ခရ်ရ။ တီလပိုင်အာနန္ဒ ဂွံညာတ်ကောတ် တီလပိုင်ဥဒါယိ တို့မွိုင်ကောတ် ပရိသာတ်မှိတ်မဂ္ဂိုင်ဂွင်တဲ တွံဒိုင်ခရ်ရတဲ ပှောံပြာပ်အာဇရေင်တီလမ္ပိုင်ကျ်တြဲ လှောင်သွ ဝတ်တဲမွဲး သိုမဂဇာဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗ္ဗေမ္ပဲဂ် “ယံကျ်မ္ပိုင် တီလပိုင်ဥဒါယိ တို့မွိုင်ကောတ် ပရိသာတ်မှိတ်မဂ္ဂိုင်ဂွင်တဲ တွံဒိုင်ခရ်ရ” ရံဝံ ဂရင်ပွဲ တီလမ္ပိုင်ကျ်တြဲရ။

ယံအာနန္ဒ သွက်ဂွံတွံကိုခရ် ကုညးသအာင်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဟံလောဲသွာရ။ ယံအာနန္ဒ ညးမိက်ဂွံတွံကိုခရ် ကုညးသအာင်ဂမ္ဘိုင် ကိုကတိဒ်ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာ ပွဲသန္တာန်ဇကုတဲ ဒးတွံရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန် “ကြက်ဟိုတွံ အနုပုဗ္ဗိကထာ ဂလာန်ခရ် မဒ်အတိုင်လှေင်ရ” (သွပျပ်စိုတ်ရံဝံတဲ) ဒးတွံကိုခရ် ကုညးသအာင်ဂမ္ဘိုင်ရ။ “ကြက်ဟိုတွံ ဂလာန်ခရ် သိုမထွေးကိုဟိုတ် (မဗ္ဗေမ္ပဲဂ်)ရ” (သွပျပ်စိုတ်ရံဝံတဲ) ဒးတွံကိုခရ် ကုညးသအာင် ဂမ္ဘိုင်ရ။ “သွဟိုတ်ကိုခရ်ဇဟာန်ဆာန်ချူတဲ ဟိုတွံကိုဂလာန်ခရ်ရ” (သွပျပ်စိုတ်ရံဝံတဲ) ဒးတွံကိုခရ် ကုညးသအာင်ဂမ္ဘိုင်ရ။ “မှုံကိုစိုတ် မဟံသေ့ဝဲမဲကိုအာမိသဂ်ဒ်တဲ ကြက်ဟိုတွံ ကိုဂလာန်ခရ်ရ” (သွပျပ်စိုတ်ရံဝံတဲ) ဒးတွံကိုခရ် ကုညးသအာင်ဂမ္ဘိုင်ရ။ “ဟံထိုမြိထွတ်လျတ် ဇကုဇကုကို ညးမွဲသအာင်ကိုတဲ ကြက်ဟိုတွံကိုဂလာန်ခရ်ရ” (သွပျပ်စိုတ်ရံဝံတဲ) ဒးတွံ ကိုခရ် ကုညးသအာင်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံအာနန္ဒ သွက်ဂွံတွံကိုခရ် ကုညးသအာင်ဂမ္ဘိုင် ဟံလောဲ သွာရ။ ယံအာနန္ဒ ညးမိက်ဂွံတွံကိုခရ် ကုညးသအာင်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ကိုကတိဒ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန် ပြကာဝံ ပွဲသန္တာန်ဇကုတဲ ဒးတွံခရ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ

၁၀။ သုတ်ဒုပ္ပငိုဝိနောဒယ

၁၆၀။ ယံခမိတအံ ဖြိုင်ကိုဝံပါပွေင်ကောံ ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာ မကတိဒ်ကျင်ဝံ အိုတ်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ဖြိုင်ကိုဝံပါပွေင်ကောံ ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာံ

မာတိကာ

မကတိန္ဒိကုဉ်ရ၊ ခြိုင်ကိုဝံပါပွေင်ကွေ့် ‘ဒေါသ’ ပွမထေပွတ် မကတိန္ဒိကုဉ်ရ၊ ခြိုင်ကို
ဝံပါပွေင်ကွေ့် ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် မကတိန္ဒိကုဉ်ရ၊ ခြိုင်ကိုဝံပါပွေင်ကွေ့် ပွမထေင်ကေတ်
ပွဲညဏ် မကတိန္ဒိကုဉ်ရ၊ ခြိုင်ကိုဝံပါပွေင်ကွေ့် စိတ်မိက်ဝံကွာ်တရ် မကတိန္ဒိကုဉ်ရ။
ယွံခမိတအ် ခြိုင်ကိုဝံပါပွေင်ကွေ့် ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာ မကတိန္ဒိကုဉ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံ(သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

သဒ္ဓမ္မဝဂ် မဒ္ဒိကိပ်ကွာ တဲရောင်။

(၁၇) ၂။ အာယာတဝဂ် ၁။ သုတ်ပဌမအာယာတပဋိပနယ

၁၆၁။ ယွံခမိတအ် ခရ်ဒိဟိတ်ဝံပါပွေင်ကွေ့် အာယာတ ပွမဒက်ဝဲဂမ္ဘိုင် က္လဝံ
မသုန်ပြကာအိုတ်ရ၊ ပွဲအာရီ ဒိအရာအာယာတကတိန္ဒိ ကုခမိဂ် (နကိုခရ်မသုန်ပြကာဝံ)
ဗွဲပကာရအိုသို ဒီးပါပွေင်ကွေ့် အာယာတရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

ယွံခမိတအ် ပွဲပူဂိုလ် ဒိအရာပွမဒက်ဝဲ ကတိန္ဒိကုဉ် ဒီးဇော်ပွပ်မေတ္တာ ပွမ
သျှိုက်ဆာန်ရ၊ နအကဲအရာဝံ ဒီးပါပွေင်ကွေ့် ပွမဒက်ဝဲပွဲပူဂိုလ်ရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲပူဂိုလ်
ဒိအရာပွမဒက်ဝဲ ကတိန္ဒိကုဉ် ဒီးဇော်ပွပ်ကရုဏာ ပွမဆာန်ချူရ၊ နအကဲအရာဝံ
ဒီးပါပွေင်ကွေ့် ပွမဒက်ဝဲ ပွဲပူဂိုလ်ရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲပူဂိုလ် ဒိအရာပွမဒက်ဝဲ ကတိန္ဒိ
ကုဉ် ဒီးဇော်ပွပ်ဥပေက္ခာ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ရ၊ နအကဲအရာဝံ ဒီးပါပွေင်ကွေ့် ပွမဒက်ဝဲ
ပွဲပူဂိုလ်ရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲပူဂိုလ် ဒိအရာပွမဒက်ဝဲ ကတိန္ဒိကုဉ် ဒီးကိုအာစိပ် ပွမဟံစွံ
သတိ ပွမဟံပုဉ်စိုတ်ရ၊ နအကဲ အရာဝံ ဒီးပါပွေင်ကွေ့် ပွမဒက်ဝဲပွဲပူဂိုလ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲပူဂိုလ် ဒိအရာပွမဒက်ဝဲ ကတိန္ဒိကုဉ် ဒီးသျှ်ပတ် ဒိဒ်မူကိုဂြပ်ဇေကု
ကမ်ဟောင်ရ။ “တီလပိုင်ဝံ မူကိုဂြပ်ဇေကု ကမ်ဟောင်ရ၊ ဒိဒ်အဲတုာ် ကမ်ရ၊ မူကိုဟိတ်
ကမ်ဟောင်ရ၊ မူကိုကဠောဒညာတ် ကမ်ဟောင်ရ၊ မူကိုအရာသတိက်သတင် ကမ်ဟောင်ရ၊
ကြက်ဒိဒ်အဲတုာ် ကမ်(ဇေကု) မသုလဝ်ခိုဟ်ဆဲ ကမ်မဟံခိုဟ်ရ ” ရံဝံ (ဒိသျှ်ပတ်ရ)။
နအကဲရာဝံ ဒီးပါပွေင်ကွေ့် ပွမဒက်ဝဲပွဲပူဂိုလ်ရ။

ယွံခမိတအ် ခရ်ဒိဟိတ်ဝံပါပွေင်ကွေ့် ပွမဒက်ဝဲဂမ္ဘိုင် က္လဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ၊
ပွဲအာရီ ဒိအရာအာယာတ ကတိန္ဒိ ကုခမိဂ် နကိုခရ်မသုန်ပြကာဝံ ဗွဲပကာရ
အိုသို ဒီးပါပွေင်ကွေ့် အာယာတရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒုတိယအာယာတဝိနယ

၁၆၂။ ပွဲကာလ၌ တိလပိုဉ်သာရိပိုတ် ကော်လွိုင်တိုန်ခမိဂမ္ဘိုင် “ယွံကောန်တု ခမိတအ်” ရံဝံရ၊ “ယွံကောန်တု” ရံဝံ ခမိဂမ္ဘိုင် ကလောင်ဂရင်ပတီ ကုတိလပိုဉ်သာရိပိုတ် အိုတ်ရ၊ တိလပိုဉ်သာရိပိုတ် တွံကိုခရ်ဝံရ—

ယွံကောန်တုတအ် ခရ်ဒ်ဟိုတ်ဝံပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲဂမ္ဘိုင် က္လဝံမသုန်ပြကာ အိုတ်ရ၊ ပွဲအာရီ ဒ်အရာအာယာတကတိုဒ် ကုခမီၣ် (နကိုခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ) ဗွဲပကာရ အိုသို ဒးပါပွေင်ကွေံ အာယာတရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

ယွံကောန်တုတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျီၣ် မွဲကိုဒွေတ်ဇကု မဟံသအးဇုးရ၊ မွဲကိုဒွေတ်ပါင်သအးဇုးရ၊ ယွံကောန်တုတအ် ပွဲပူဂိုလ်မွဲသဘ်ရံဝံလေဝ် ဒးပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲရ။ ယွံကောန်တုတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျီၣ် မွဲကိုဒွေတ်ပါင် မဟံသအးဇုးရ၊ မွဲကိုဒွေတ်ဇကုသအးဇုးရ၊ ယွံကောန်တုတအ် ပွဲပူဂိုလ်မွဲသဘ်ရံဝံလေဝ် ဒးပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲရ။ ယွံကောန်တုတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျီၣ် မွဲကိုဒွေတ်ဇကု မဟံသအးဇုးရ၊ မွဲကိုဒွေတ်ပါင် မဟံသအးဇုးရ၊ ကာလလဆောင် ကလိဝံအခေါင်အရာ (ဝိပဿနာ) စိုတ်ကို ပွမဖြိုင်ကောင်စိုတ်ကိုရ၊ ယွံကောန်တုတအ် ပွဲပူဂိုလ် မွဲသဘ်ရံဝံလေဝ် ဒးပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲရ။

ယွံကောန်တုတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျီၣ် မွဲကိုဒွေတ်ဇကု မဟံသအးဇုးရ၊ မွဲကိုဒွေတ်ပါင် မဟံသအးဇုးရ၊ ကာလလဆောင် ဟံကလိဝံအခေါင်အရာ (ဝိပဿနာ) စိုတ်ကို ပွမဖြိုင်ကောင်စိုတ်ကိုရ၊ ယွံကောန်တုတအ် ပွဲပူဂိုလ်မွဲသဘ်ရံဝံလေဝ် ဒးပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲရ။ ယွံကောန်တုတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျီၣ် မွဲကိုဒွေတ်ဇကုသအးဇုးရ၊ မွဲကိုဒွေတ်ပါင်သအးဇုးရ၊ ကာလလဆောင် ကလိဝံအခေါင်အရာ(ဝိပဿနာ)စိုတ်ကို ပွမဖြိုင်ကောင်စိုတ်ကိုရ၊ ယွံကောန်တုတအ် ပွဲပူဂိုလ်မွဲသဘ်ရံဝံလေဝ် ဒးပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲရ။

ယွံကောန်တုတအ် ပွဲပူဂိုလ်လျီၣ်မသုန်တုၣ် ပွဲပူဂိုလ် မွဲကိုဒွေတ်ဇကု မဟံသအးဇုးတု မွဲကိုဒွေတ်ပါင်မသအးဇုးၣ် မုရသ်လီၣ် ဝံပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲဂ်ရော? ယွံကောန်တုတအ် ခမိမ္ပုင်ရင်သုာပံသုကူၣ် ညာတ်ကေတ်ယာတ်သုာသကုတ်သကုတ်တု လိုန်နကိုဇိုင်ပါ ပွးပတိတ်နကိုဇိုင်ပုင်တု သာ်ကေတ်ဖျုန်မခိုင်ကျိက် ပွဲယာတ်သုာသကုတ်တု သုဟ်ညံင်ရဲစူးအာကို၊ ယွံကောန်တုတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ၊ ပွဲအခိုင်ၣ် ဟံသုပုၣ်စိုတ်ကို ဒ်ဒွေတ်ဇကုမဟံသအးဇုး ပူဂိုလ်မွဲကိုဒွေတ်ဇကု မဟံသအးဇုးတု မွဲကိုဒွေတ်ပါင် မသအးဇုးတု ဂပ်ဝဲဒးသုပုၣ်စိုတ် ဒ်ဒွေတ်ပါင်မသအးဇုးဟောင်ရ၊ ရသ်ဝံ ဒးပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲ ပွဲပူဂိုလ်ရ။ (၁)

ယွံကောန်တူတအ် မှောင်ပူဂိုလ်ဂမၠိုင်မသုန်တုဂ် ပွဲပူဂိုလ်မျှံကိုဒွေတ်ပါင် မဟံသအး
 ဇးတဲ မျှံကိုဒွေတ်ဇကု မဟံသအးဇးဂ် မုရသ်လီ ဝံပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲဂ်ရော?
 ယွံကောန်တူတအ် ညာ်ကွာ မဂပ်ဝ်ကွိုင်ကြောင်လဝ် နကိုအိက်ဇာ်သွံသွန်ဂမၠိုင် နွံရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ်
 ဂပ်ဝ်တုတ်ဒွံပျိုပျိုက် နကိုဂမ္တဲတဲကွိုင်ဂမၠိုင်ဂ်ဒ်တဲ တြုံမချောင်စိုတ်တရ် မဗျိုတဟင် ထင်ကျိုင်
 စ့ချာ် ကျိုင်ရ၊ တြုံဂ် တို့ဇော်အာကွာတဲ နကိုတဲဂမၠိုင်ဓါလွာ် ဂွးဖါကွေံအိက်ဇာ်သွံသွန်
 လွာ်တေံလွာ်ဏအ်တဲ သုင်နကိုဂျိုင်တဲတဲ သုဟ်ညံင်ရဲစူးအာကို၊ ယွံကောန်တူတအ် တုပ်တံ
 သာ်ဝံဟောင်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် ဟံသုပျုပ်စိုတ်ကို ဒဒ်ဒွေတ်ပါင်မဟံသအးဇး ပူဂိုလ်မျှံကိုဒွေတ်ပါင်
 မဟံသအးဇးတဲ မျှံကိုဒွေတ်ဇကုမသအးဇးဂ်တဲ ဂပ်ဝ်သုပျုပ်စိုတ် ဒဒ်ဒွေတ်ဇကု မသအး
 ဇးဂ်ဟောင်ရ၊ ရသ်ဝံ ဒးပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲပွဲပူဂိုလ်ဂ်ရ။ (၂)

ယွံကောန်တူတအ် မှောင်ပူဂိုလ်ဂမၠိုင်မသုန်တုဂ် ပွဲပူဂိုလ်မျှံကိုဒွေတ်ဇကု မဟံ
 သအးဇးတဲ မျှံကိုဒွေတ်ပါင် မဟံသအးဇး ကာလလဆောင် မကလိဝံအခေါင်အရာ
 (ဝိပဿနာ)စိုတ်ကို ပွမဖြိုင်ကောင်စိုတ်ကို မုရသ်လီ ဝံပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲဂ်ရော?
 ယွံကောန်တူတအ် ပွဲဒုခိုင်ဂ် ညာ်နွံဗွတ်ညိနာင်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် ဂပ်ဝ်တုတ်ဒွံ ပျိုပျိုက်နကိုဂမ္တဲ
 ကွိုင်ဂမၠိုင်ဂ်ဒ်တဲ တြုံမချောင်စိုတ်တရ် မဗျိုထဟင်ထင်ကျိုင်စ့ချာ် ကျိုင်ရ၊ ကသပ်ဒ်ကျတြုံဂ်
 ရဲဝံရ၊ “ပွဲဒုခိုင်ဂ် ညာ်နွံဗွတ်ညိနာင်ဟောင်ရ၊ နကိုဂျိုင်တဲ (ဇဟာင်တဲ)ကိုဒ် နကိုခရော်ကိုဒ်
 ယဝ်အဲသုင်ကောတ်မွဲ ကြက်ဒ်အာကိုညာ်ချီရ၊ ကြက်ဒ်အာကိုကိုကျအာရ၊ အဲထံက်ကောတ်
 ပန်လွာ် မာဇော်သုင်ကောတ်ညံင်ရဲတဲ ဂွံစူးအာမွဲ ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ တြုံဂ် ထံက်မာ
 ကောတ်ပန်လွာ်တဲ သုင်ကောတ်ညံင်ရဲတဲ သုဟ်ညံင်ရဲစူးအာကို၊ ယွံကောန်တူတအ် တုပ်တံ
 သာ်ဝံဟောင်ရ ပွဲအခိုင်ဂ် ဟဂပ်ဝ်သုပျုပ်စိုတ်ကို ပွမဒွေတ်ဇကု ဟံသအးဇးကို ပွမဒွေတ်ပါင်
 မဟံသအးဇးကို ပူဂိုလ်ဒွေတ်ဇကု ဟံသအးဇးလေဝ်နွံ ဒွေတ်ပါင်ဟံသအးဇးလေဝ်နွံတဲ
 ကာလလဆောင် ကလိဝံအခေါင်အရာ (ဝိပဿနာ)စိုတ်ကို ပွမဖြိုင်ကောင်စိုတ်ကိုရ၊ ရသ်ဝံ
 ဒးပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲပွဲပူဂိုလ်ဂ်ရ။ (၃)

ယွံကောန်တူတအ် မှောင်ပူဂိုလ်ဂမၠိုင်မသုန်တုဂ် ပွဲပူဂိုလ် ဒွေတ်ဇကုဟံသအးဇး
 လေဝ်နွံ ဒွေတ်ပါင်ဟံသအးဇးလေဝ်နွံ ကာလလဆောင် မဟံကလိဝံအခေါင်အရာ
 (ဝိပဿနာ) စိုတ်ကို ပွမဖြိုင်ကောင်စိုတ်ကို မုရသ်လီ ဝံပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲဂ်ရော?
 ယွံကောန်တူတအ် ဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက်ဂ်ဒ်တဲ တြုံမဒ်ဒဒ် မဂိယဲဗွဲသကာတ်မြဟ်ဂ် အာတရ်
 အဓာန်မဂိုင်သော့ရ၊ နူဂတတြုံဂ်လေဝ် ကွာန်နွံတုာ်သော့ရ၊ နူလက်ကြဲလေဝ် ကွာန်နွံတုာ်
 သော့ရ၊ တြုံဂ် ဟံကလိဝံစုစုဂမၠိုင် မဗွဲသပျိုယ်ရ၊ ဟံကလိဝံဂဉ္စဂမၠိုင် မဗွဲသပျိုယ်ရ၊
 ဟံကလိဝံ ညးလွီလွတ်မြဲမြန် မဗွဲသပျိုယ်ရ၊ ဟံကလိဝံညးပလံင်ကို ကွာန်မွဲသအာင်ရ၊
 တြုံအာတရ်အဓာန်မဂိုင်သော့မွဲတုဂ် ညာတ်ဒးညးယဲဂ်ရ၊ တြုံဂ် ကတိဒ်ဇဟာန်ဆာန်ကိုန
 ပွဲညးယဲဂ်ဟောင်ရ၊ ကတိဒ်ပွမဆာန်ချူဟောင်ရ၊ ကတိဒ်ပွမမင်မွဲဟောင်ရ၊ တြုံဂ် ကလိဝံစုစု
 ဂမၠိုင် မဗွဲသပျိုယ်မွဲ ကလိဝံဂဉ္စဂမၠိုင် မဗွဲသပျိုယ်မွဲ ကလိဝံညးလွီလွတ်မြဲမြန် မဗွဲ

သပ္ပါယ်မှူး ကလိဝံညးပလံင်ကိုက္ကန်မွဲသအာင်မှူး ခိုဟ်ကွေံရ ရဲဝံ ကတိုန်ပွမဆာန်ချူ မင်မွဲရ။

ပွမကိုကတိုန်သင်္ဂုက် မဟိုတ်ဂ်ရော၊ တြုံဝံ ပွဲဋ္ဌာန်ဝံဟောင် ဩဝ်လွက်အာစိုပ် ပွမ လိုလ်မသက္ကဏ္ဍီညိ ရဲဝံ (ဟိုတ်ပွမပျပ်ဒးစိုတ်ရ)။ ယွံကောန်တုတအ် တုတ်သင်္ဂုဟောင်ရ ပွဲပူဂိုလ် ဒွေတ်ဇကုဟံသအးဇုလေဝ်နွံ ဒွေတ်ပါင်ဟံသအးဇုလေဝ်နွံတု ကာလလဆောင် မဟံကလိဝံ အခေါင်အရာ (ဝိပဿနာ) စိုတ်ကို ပွမဖြိုင်ကောင်စိုတ်ကိုလေဝ် ဒးကတိုန် ဖြဟာန်ဆာန်ကိုန်ဟောင်ရ၊ ဒးကတိုန်ပွမဆာန်ချူဟောင်ရ၊ ဒးကတိုန်ပွမမင်မွဲဟောင်ရ။ တီလ ပိုင်ဝံ ပါကွေံကာယဒုစရိတ်တု ဇွေပ်ပွဲကာယသုစရိတ်မှူး ပါကွေံဝစီဒုစရိတ်တု ဇွေပ်ပွဲ ဝစီသုစရိတ်မှူး ပါကွေံမနောဒုစရိတ်တု ဇွေပ်ပွဲမနောသုစရိတ်မှူး ခိုဟ်ကွေံရ ရဲဝံ ဒးကို ကတိုန် ပွမဖြဟာန်ကိုန်ဆာန်ချူမင်မွဲရ။ ပွမကိုကတိုန်သင်္ဂုက် မဟိုတ်ဂ်ရော၊ တီလပိုင်ဝံ ခန္ဓဇကုလိုလ်တု ပွဲကြနုချိုတ်တုဂ် ဩဝ်လွက်ပြာပ်အာစိုပ်နရက် မဟံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာ ဂတိဟံဆာ် ဒ်ဒွေတ်ဒတုဇော်ဗွာ်ဗွာ်ညိ ရဲဝံ (ဟိုတ်ပွမပျပ်ဒးစိုတ်ရ) ရဲသင်္ဂု ဒးပါပွေင်ကွေံ ပွမ ဒက်ဝဲ ပွဲပူဂိုလ်ရ။

ယွံကောန်တုတအ် ပွေပ်ကိုပူဂိုလ်ဂမၠိုင်မသုန်တုဂ် ပွဲပူဂိုလ် ဒွေတ်ဇကုသအးဇု လေဝ်နွံ ဒွေတ်ပါင်သအးဇုလေဝ်နွံတု ကာလလဆောင် မကလိဝံအခေါင်အရာ (ဝိပဿနာ) စိုတ်ကို ပွမဖြိုင်ကောင်စိုတ်ကို မရဲသင်္ဂု ပွဲပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲဂ်ရော? ယွံကောန်တုတအ် ညာ်ကွာ မွဲကိုညာ်ဖြိုင်ကောင် ညာ်ကြိုအ်စိုတ်ဂံက် မွဲကိုသင်္ဂုမပုစတ် မွဲကိုသွေပ်မခိုဟ်ဆာ် မွဲကိုအရာမိပ်လဟိုင်စိုတ် မဂပ်ဝ်ပြောင်စိုတ် နကိုတုံဆုဂမၠိုင် တုဟ်တုဟ်နွံမွဲရ၊ ပွဲအခါဂ် ဂပ်ဝ်တုတ်ဒွဲပျိုပျိုက် နကိုဂမၠိုင်တုဂ် ကြုံမချောင်စိုတ် တရဲ မချိုတဟင် ထင်ကွေံစုဉ်ဂ် တုံဇော်အာကွာတု ဟံဉ်တုကို သင်္ဂုဉ်တုကို ကလေင်တိုန် ကျိုင်တုမှူး ပွဲသွပ်သွိုင်ဆုဂ်ဟောင် ဂဇာ်တုကိုနွံ တိက်တုကိုနွံ သုဟ်ညိုင်ရပဒတ်ကို။ ယွံကောန်တုတအ် တုတ်သင်္ဂုဟောင်ရ၊ ပွဲအခါဂ် ဂပ်ဝ်သွပျပ်စိုတ်ကို ပွမဒွေတ်ဇကုသအး ဇုကို ပွမဒွေတ်ပါင်သအးဇုကို ပူဂိုလ်ဒွေတ်ဇကုသအးဇုလေဝ်နွံ ဒွေတ်ပါင်သအးဇုလေဝ် နွံတု ကာလလဆောင် မကလိဝံအခေါင်အရာ (ဝိပဿနာ)စိုတ်ကို ပွမဖြိုင်ကောင်စိုတ်ကိုရ၊ ဂပ်ဝ်သွပျပ်စိုတ်ကို ကာလလဆောင် ပွမကလိဝံအခေါင်အရာ (ဝိပဿနာ) စိုတ် ကောံပွမ ဖြိုင်ကောင်စိုတ်ကိုရ၊ ရဲသင်္ဂု ဒးပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲပွဲပူဂိုလ်ရ။ ယွံကောန်တုတအ် သွဟိုတ် ကိုပူဂိုလ် မွဲကိုထေက်ကိုဖြိုင်သျှိုက်ဗွဲပွဲပူဂိုလ်တု စိုတ်ဖြိုင်ကောင်ရ။ (၅)

ယွံကောန်တုတအ် ခရဲဒ်ဟိုတ်ဝံပါပွေင်ကွေံ ပွမဒက်ဝဲဂမၠိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ၊ ပွဲအာရီု ဒ်အရာအာယာတကတိုန် ကုဓမ္မိန် နကိုခရဲဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဗွဲပကာရ အိုသျှို ဒးပါပွေင်ကွေံ အာယာတရ ရဲဝံ (သွးရ)။

၃။ သုတ်သာကစ္ဆ

၁၆၃။ ပွဲကာလ၌ တိလပိဋ်သာရိပိုတ် ကော်လိုင်တိုန်ခမိဂမ္ဘိုင် “ယွံကောန်တု ခမိတအ်” ရံဝံရ၊ “ယွံကောန်တု” ရံဝံ ခမိဂမ္ဘိုင်၌ ကလောင်ဂရင်တ္တိကုတိလပိဋ်သာရိပိုတ် အိုတ်ရ၊ တိလပိဋ်သာရိပိုတ် တွံကိုခရ်ဝံရ—

ယွံကောန်တုတအ် ခမိမချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာ၌ ဗဗွဲကို သွက်ဝံ ချပ်ဝုန်သီကီသွာန်သျှက်ကောံညးသဟခရ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်၌ရောမွဲတုန်— ယွံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂံ ဧကုလေဝ် ချိုက်ပင်တကောံသီလရ၊ ပြဒ္ဒညာ မသွာန်ကျင် နဂလာန်မစပ်ကောံပွမချိုက်ပင်ကိုသီလလေဝ် သံကိုမာန်ရ။ ဧကုလေဝ် ချိုက်ပင်တကောံသမာမိရ၊ ပြဒ္ဒညာမသွာန်ကျင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပင် ကိုသမာမိလေဝ် သံကိုမာန်ရ။ ဧကုလေဝ် ချိုက်ပင်တကောံပညာရ၊ ပြဒ္ဒညာမသွာန်ကျင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပင်ကိုပညာလေဝ် သံကိုမာန်ရ။ ဧကုလေဝ် ချိုက်ပင်တ ကောံ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ၊ ပြဒ္ဒညာမသွာန်ကျင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမ ချိုက်ပင်ကို ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)လေဝ် သံကိုမာန်ရ။ ဧကုလေဝ် ချိုက်ပင်တ ကောံ ‘ပစ္စဝေက္ခဏ’ လညာတ်ညာဏ် မလေဝ်ဗွာရဏာ အရဟတ္တဖိုလ် ပွမတိတ်ဗူးနူ (ကိလေသ)ရ၊ ပြဒ္ဒညာမသွာန်ကျင် နဂလာန်မစပ်ကောံပွမချိုက်ပင်ကို ‘ပစ္စဝေက္ခဏ’ လညာတ်ညာဏ် မလေဝ်ဗွာရဏာ အရဟတ္တဖိုလ် ပွမတိတ်ဗူးနူ (ကိလေသ)လေဝ် သံကို မာန်ရ။ ယွံကောန်တုတအ် ခမိမချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဗဗွဲကိုသွက်ဝံချပ် ဝုန်သီကီ သွာန်သျှက်ကောံ ညးသဟခရ်ဂမ္ဘိုင်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်သာဇီဝ

၁၆၄။ ပွဲကာလ၌ တိလပိဋ်သာရိပိုတ် ကော်လိုင်တိုန်ခမိဂမ္ဘိုင် “ယွံကောန်တု ခမိတအ်” ရံဝံရ ။ ပ ။ ယွံကောန်တုတအ် ခမိမချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာ၌ ထေက်ကို တွံဟ်နသွာန်သို ညးသဟခရ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်၌ရောမွဲတုန်— ယွံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂံ ဧကုလေဝ် ချိုက်ပင်တကောံသီလရ၊ ပြဒ္ဒညာ မသွာန်ကျင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပင်ကိုသီလလေဝ် သံကိုမာန်ရ။ ဧကုလေဝ် ချိုက်ပင်တကောံသမာမိရ၊ ပြဒ္ဒညာမသွာန်ကျင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပင်ကို သမာမိလေဝ် သံကိုမာန်ရ။ ဧကုလေဝ် ချိုက်ပင်တကောံပညာရ၊ ပြဒ္ဒညာမသွာန်ကျင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပင်ကိုပညာလေဝ် သံကိုမာန်ရ။ ဧကုလေဝ် ချိုက်ပင်တ ကောံ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ)ရ၊ ပြဒ္ဒညာမသွာန်ကျင် နဂလာန်မစပ်ကောံ

ပွမချိုက်ပေင်ကို ‘ဝိမုတ္တိ’ အရဟတ္တဖိုလ် ပွမတိတ်ဗူး (နှုကိလေသ)လေဝ် သှ်ကိုမာန်ရ။ ဧကုလေဝ် ချိုက်ပေင်တဲကော့‘ပစ္စဝေက္ခဏာ’လညာတ်ညာဏ် မလေဝ်ဗွာရဏာ အရဟတ္တဖိုလ် ပွမတိတ်ဗူးနူ (ကိလေသ)ရ၊ ပြဒ္ဒညာမသွာန်ကျိုင် နဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမချိုက်ပေင်ကို ‘ပစ္စဝေက္ခဏာ’ လညာတ်ညာဏ် မလေဝ်ဗွာရဏာ အရဟတ္တဖိုလ် ပွမတိတ်ဗူးနူ (ကိလေသ)လေဝ်သှ်ကိုမာန်ရ။ ယွံကောန်တုတအ် ခမိမချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန် ပြကာဝံ ထေက်ကိုတုဟ်နသွာန်သှ် ညးသဟခရ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ဗဗွဲကိုသွက်ဂွံဂယိုင်လမျီုမွဲစွဲရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ

၅။ သုတ်ပဉ္စ ပုစ္ဆာ

၁၆၅။ ပွဲကာလဂှ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် ကော်လိုင်တိုန်ခမိဂှ် “ယွံကောန်တုခမိတအ်” ရံဝံရ ။ ပ ။ ယွံကောန်တုတအ် ညးသွာန်ပြဒ္ဒညာ ကုညးသအာင်အိုသိုက် သွာန်တ နကို ဟိုတ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံကို မှောင်ကိုဟိုတ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂှ် နကိုမွဲမွဲဂကူကိုရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ရောမွဲတုန်—ဟိုတ်ဒဒ္ဒိပညာချိုန်စတဲ ဒဒ္ဒိမဝိဝိင်လောန်စိ သွာန်ပြဒ္ဒညာ ကုညးသအာင်ရ။ မွဲပိုက်မယုတ်သဝ်တဲ ပိုက်ယုတ်မာ ဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက်ဂှ်တဲ သွာန်ပြဒ္ဒညာ ကုညးသအာင်ရ။ မိက်ဂွံပျိုပျိုက်ဂှ်တဲ သွာန်ပြဒ္ဒညာ ကုညးသအာင်ရ။ မိက်ဂွံတီဂှ်တဲ သွာန်ပြဒ္ဒညာ ကုညးသအာင်ရ။ သအာင်နူဂှ် “အဲသွာန်တပြဒ္ဒညာမွဲ ယဝ်သှ်ကို ဗွဲမဒးရး မာန်မွဲခိုဟ်ရ၊ သှ်ကိုဗွဲမဒးရးဟံမာန်မွဲ အဲဟေင် ကြက်ဟိုသှ်ကို ကုညးဂှ် ဗွဲမဒးရးရ” မွဲကိုစိုတ်ရံဝံဂှ်တဲ သွာန်ပြဒ္ဒညာ ကုညးသအာင်ရ။ ယွံကောန်တုတအ် ညးသွာန်ပြဒ္ဒညာ ကုညးသအာင်အိုသိုက် သွာန်တနကိုဟိုတ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံကို မှောင်ကိုဟိုတ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂှ် နကိုမွဲမွဲဂကူကိုရ။ ယွံကောန်တုတအ် အဲဂှ်တုန် “အဲ သွာန်တပြဒ္ဒညာမွဲ ယဝ်သှ်ကိုဗွဲမဒးရးမာန်မွဲ ခိုဟ်ရ၊ သှ်ကိုဗွဲမဒးရးဟံမာန်မွဲ အဲဟေင် ကြက်ဟိုသှ်ကို ကုညးဂှ် ဗွဲမဒးရးရ” မွဲကိုစိုတ်ရံဝံဂှ်တဲဟေင် သွာန်ပြဒ္ဒညာ ကုညးသအာင်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ

၆။ သုတ်နိရောဓ

၁၆၆။ ပွဲကာလဂှ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် ကော်လိုင်တိုန်ခမိဂမ္တိုင် “ယွံကောန်တု ခမိတအ်” ရံဝံရ ။ ပ ။ ယွံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိမချိုက်ပေင်တဲကောံသီလ သမာဓိ ပညာဂှ် လုပ်စလေဝ် လုပ်စနိရောဓသမာပတ် ဌိအရာသညာ ဝေဒနာ ဂမ္တိုင်ပျိုတ်ရ၊ ဌိုက်ကတိုလေဝ် ဌိုက်ကတို (နှုပ္ပမလုပ်စဂှ်)ရ၊ ဟိုတ်ရံဝံ နွံရ၊ ပွဲဘဝလုဟ် ယဝ်ကလိဂံ

အရဟတ္တဖိုလ်ဟုံမာန်မှူး ကလိလောန်အာ ဒဒ္ဒိဗေဒသကအိပ္ပင်ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မစ ကဗဠိ ကာရအာဟာရတုဟေင် အာစိပ်ဘုံဗြိမ္မိမ္မေ မတုတ်နက္ခိဇ္ဇာန်စိတ်တု လုပ်စလေဝ် လုပ်စ နိရောဓသမာပတ် ဒိအရာသညာ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင်ပျိုတ်ရ၊ ဒွါကကတိုလေဝ် ဒွါကကတို (နုပ္ပမလုပ်စဂ်)ရ၊ ဟိုတ်ရဝံ နွံရ ရဝံ သွးရ။

ပွဲအခိုင်မသွးတိုန်ရဝံဂ် တီလပိုင်ဥဒါယီ သွးကိုတီလပိုင်သာရိပိုတ် ရဝံရ— “ယွံကောန်တုသာရိပိုတ် ဂလာန်မတွံဂးခမိဂ် ကလိလောန်အာ ဒဒ္ဒိဗေဒသကအိပ္ပင်ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မစ ကဗဠိကာရအာဟာရတုဟေင် အာစိပ်ဘုံဗြိမ္မိမ္မေ မတုတ်နက္ခိဇ္ဇာန်စိတ်တု လုပ်စလေဝ် လုပ်စနိရောဓသမာပတ် ဒိအရာသညာ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင်ပျိုတ်ရ၊ ဒွါကကတိုလေဝ် ဒွါကကတို (နုပ္ပမလုပ်စဂ်)ရဝံ ဟိုတ်ရဝံသေင် အရာရဝံသေင်ရ၊ ဟိုတ်ရဝံ ဟုံမ္မေရ” ရဝံ သွးရ။

မရနုက်ကိုခါဝါလေဝ် ။ ပ ။ မရနုက်ကိုပိဝါလေဝ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် သွးကိုခမိ ဂမ္ဘိုင်ရ “ယွံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိမချိုက်ပေင်တကောံသီလ သမာဓိ ပညာဂ် လုပ်စလေဝ် လုပ်စနိရောဓသမာပတ် ဒိအရာသညာ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင်ပျိုတ်ရ၊ ဒွါကကတိုလေဝ် ဒွါကကတို(နုပ္ပမလုပ်စဂ်) ရ၊ ဟိုတ်ရဝံနွံရ၊ ပွဲဘဝလျှာ် ယဝ်ကလိဝံ အရဟတ္တဖိုလ် ဟုံမာန်မှူး ကလိလောန်အာ ဒဒ္ဒိဗေဒသကအိပ္ပင်ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မစ ကဗဠိကာရအာဟာရ တုဟေင် အာစိပ်ဘုံဗြိမ္မိမ္မေ မတုတ်နက္ခိဇ္ဇာန်စိတ်တု လုပ်စလေဝ် လုပ်စနိရောဓသမာပတ် ဒိအရာသညာ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင်ပျိုတ်ရ၊ ဒွါကကတိုလေဝ် ဒွါကကတို (နုပ္ပမလုပ်စဂ်)ရ၊ ဟိုတ်ရဝံ နွံရ” ရဝံ သွးရ။

စိုက်ပေင်ပိဝါဟေင် တီလပိုင်ဥဒါယီ သွးကိုတီလပိုင်သာရိပိုတ် ရဝံရ“ယွံကောန်တု သာရိပိုတ် ဂလာန်မတွံဂး ခမိဂ် ကလိလောန်အာ ဒဒ္ဒိဗေဒသကအိပ္ပင်ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မစ ကဗဠိကာရအာဟာရတုဟေင် အာစိပ်ဘုံဗြိမ္မိမ္မေ မတုတ်နက္ခိဇ္ဇာန်စိတ်တု လုပ်စလေဝ် လုပ်စနိရောဓသမာပတ် ဒိအရာသညာ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင်ပျိုတ်ရ၊ ဒွါကကတိုလေဝ် ဒွါကကတို (နုပ္ပမလုပ်စဂ်)ရဝံ ဟိုတ်ရဝံသေင် အရာရဝံသေင်ရ၊ ဟိုတ်ရဝံဟုံမ္မေရ” ရဝံ သွးရ။

ပွဲကာလဂ် ကသပ်ဒ် ကုတီလပိုင်သာရိပိုတ်ရဝံရ “စိုက်ပေင်ပိဝါလေဝ် တီလပိုင် ဥဒါယီ ဆေဝ်ဒပ်ကုအေရ၊ ခမိလိမ္မေလေဝ် ဟုံကိုသာဓုကုအေရ၊ အဲ သေ့ပှော်ပြာပ်အာ ဇရေင်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြးမှူး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ပွဲကြနုဂ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် ပှော်ပြာပ်အာဇရေင်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြးတု လှောင်သွဝတ်တုမှူး သိုမဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲဒွါမဗဗွဲ မွဲဂ် ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမ္ဘိုင်ရ “ယွံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိမချိုက်ပေင်တကောံ သီလ သမာဓိ ပညာဂ် လုပ်စလေဝ် လုပ်စနိရောဓသမာပတ် ဒိအရာသညာ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင် ပျိုတ်ရ၊ ဒွါကကတိုလေဝ် ဒွါကကတို (နုပ္ပမလုပ်စဂ်) ရ၊ ဟိုတ်ရဝံ နွံရ၊ ပွဲဘဝလျှာ် ယဝ်ကလိဝံ အရဟတ္တဖိုလ်ဟုံမာန်မှူး ကလိလောန်အာ ဒဒ္ဒိဗေဒသကအိပ္ပင်ဒေဝတ

ဂမ္ဘိုင် မစ ကဗဠိကာရအာဟာရတုဟေင် အာစိပ်ဘုံဗြိမ္မဲမဲ့ မတုတ်နကိုစိတ်တု လုပ်စလေဝ် လုပ်စနိရောဓသမာပတ် ဒိအရာသညာ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင်ပျိုတ်ရ၊ ဒြိုက်ကတိလေဝ် ဒြိုက်ကတိ (နုပ္ပမလုပ်စဂ်)ရ၊ ဟိုတ်ရဲဝံ နွံရ” ရဲဝံ သွးရ။

ပွဲအခိုင်မသွးတိုန်ရဲဝံ တီလပိုင်ဥဒါယီ သွးကိုတီလပိုင်သာရိပိုတ် ရဲဝံရ“ယွံကောန် တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ကလိလောန်အာ ဒဒိဗော်သွးသကအ်ပွင်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မစ ကဗဠိကာရအာဟာရတုဟေင် အာစိပ်ဘုံဗြိမ္မဲမဲ့ မတုတ်နကိုဇာန်စိတ်တု လုပ်စလေဝ် လုပ်စနိရောဓသမာပတ် ဒိအရာသညာ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင်ပျိုတ်ရ၊ ဒြိုက်ကတိလေဝ် ဒြိုက်ကတိ (နုပ္ပမလုပ်စဂ်)ရဲဝံ ဟိုတ်ဍေဟံသေင် အရာဍေဟံသေင်ရ၊ ဟိုတ်ရဲဝံဟံမဲ့ရ” ရဲဝံ (သွးရ)။

မရနက်ကိုဓါဝါလေဝ် ။ ပ ။ မရနက်ကိုပိဝါလေဝ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် သွးကိုခမိ ဂမ္ဘိုင်ရ “ယွံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိမချိုက်ပေင်တကောံသီလ သမာဓိ ပညာဂ် လုပ်စလေဝ် လုပ်စနိရောဓသမာပတ် ဒိအရာသညာ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင်ပျိုတ်ရ၊ ဒြိုက်ကတိလေဝ် ဒြိုက်ကတိ (နုပ္ပမလုပ်စဂ်)ရ၊ ဟိုတ်ရဲဝံ နွံရ၊ ပွဲဘဝလုဟ် ယဝ်ကလိဝံ အရဟတ္တဖိုလ်ဟံ မာန်မွဲး ကလိလောန်အာ ဒဒိဗော်သွးသကအ်ပွင်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မစ ကဗဠိကာရအာဟာရ တုဟေင် အာစိပ်ဘုံဗြိမ္မဲမဲ့ မတုတ်နကိုစိတ်တု လုပ်စလေဝ် လုပ်စနိရောဓသမာပတ် ဒိအရာသညာ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင်ပျိုတ်ရ၊ ဒြိုက်ကတိလေဝ် ဒြိုက်ကတိ (နုပ္ပမလုပ်စဂ်)ရ၊ ဟိုတ် ရဲဝံ နွံရ” ရဲဝံ သွးရ။

စိုက်ပေင်ပိဝါဟေင် တီလပိုင်ဥဒါယီ သွးကိုတီလပိုင်သာရိပိုတ် ရဲဝံရ“ယွံကောန်တု သာရိပိုတ် ဂလာန်မတွံဂး ခမိဂ် ကလိလောန်အာ ဒဒိဗော်သွးသကအ်ပွင်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မစ ကဗဠိကာရအာဟာရတုဟေင် အာစိပ်ဘုံဗြိမ္မဲမဲ့ မတုတ်နကိုစိတ်တု လုပ်စလေဝ် လုပ်စနိရောဓသမာပတ် ဒိအရာသညာ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင်ပျိုတ်ရ၊ ဒြိုက်ကတိလေဝ် ဒြိုက်ကတိ (နုပ္ပမလုပ်စဂ်)ရဲဝံ ဟိုတ်ဍေဟံသေင် အရာဍေဟံသေင်ရ၊ ဟိုတ်ရဲဝံ ဟံမဲ့ရ” ရဲဝံ (သွးရ)။

ပွဲကာလဂ် ကသပ်ဒ် ကုတီလပိုင်သာရိပိုတ် ရဲဝံရ “ ပွဲဂတမုက် တီလမုံပိုင် ကျာ်တြဲလေဝ် စိုက်ပေင်ပိဝါဟေင် တီလပိုင်ဥဒါယီ ဆေဝ်ဒပ်ကုအဲရ၊ ခမိလိမ္မဲလေဝ်ဟံကို သာဓုကာ ကုအဲရ၊ အဲ မံင်ထောံသိုတ်သိုတ်မွဲး ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ပွဲတြဲနုဂ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် မံင်ထောံသိုတ်သိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွာန်တီလပိုင်ဥဒါယီရ “ယွံဥဒါယီ တုအဲလျှင်ပတေ် ဘုံဗြိ မတုတ်နကိုဇာန်စိတ်လိဂ်ရော” ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် လျှင်ပတေ်ဗြိဂမ္ဘိုင် မကတိဒ် ပွဲဘုံအရူပ မတုတ်နကိုသညာရ ရဲဝံ ဂရင်ပွီရ။ ယွံဥဒါယီ နကိုဂလာန်ဟိုသွး တုအဲ မဒိဟ်ဗို မဟံစိကွးဆိုက်ဗွက် ပသပ်ဝံသွရော၊ မိုဟ်ဗိုတုအဲလေဝ် ထေက်ကိုဟိုသွးရ ရဲဝံ ဗိုဗျဟ်သမ္ဘိကေတ်ရသွံ ရဲဝံ (သွးရ)။ ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွးကိုတီလပိုင်

အာနန္ဒရ “ယွံအာနန္ဒ ခမီထေရ် ဒးဒင်ပျိုပျိုက်ရာန်သကိုတ်ခွင်၌ သေ့ဝံရံင်မဇ္ဈဟ်မာန်အိုတ် ကေုာ်ရသွံ၊ ယွံအာနန္ဒ ခမီထေရ် သိုက်ဒးဒင်ပျိုပျိုက်ရာန်သကိုတ်ခွင်၌ အယံမာတ် ပွမ ဆာန်ချူလေဝ် ဟံက်ကတိုက်ဒ်ရသွံ” ရဝံ (သွးရ)။

ကြနုက် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြဲ သွးတိုန်ခမီဂမ္တိုင်ရဝံရ “ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီမချိုက်ပေင်တကောံသီလ သမာဓိ ပညာက် လုပ်စလေဝ် လုပ်စနီရောသမာပတ် ဒ်အရာသညာ ဝေဒနာဂမ္တိုင်ပျိုတ်ရ၊ ဒြိုက်ကတိုက်လေဝ် ဒြိုက်ကတို (နုပ္ပမလုပ်စ၌)ရ၊ ဟိုတ်ဝံ နွံရ၊ ပွဲဘဝလှဟ် ယဝ်ကလိဂွံအရဟတ္တဖိုလ်ဟံမာန်မွဲး ကလိလောန်အာ ဒ်ဒ်ပေင်သွးသကအ် ပွံင်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မစ ကဗဠိကာရအာဟာရတုဟေင် အာစိုပ်ဘုံဗြိမ္မဲမဲ့ မတုတ်နကိုဇ္ဈာန် စိုတ်တု လုပ်စလေဝ် လုပ်စနီရောသမာပတ် ဒ်အရာသညာ ဝေဒနာဂမ္တိုင်ပျိုတ်ရ၊ ဒြိုက်ကတိုက်လေဝ် ဒြိုက်ကတို (နုပ္ပမလုပ်စ၌)ရ ဟိုတ်ရဝံ နွံရ”ရဝံ သွးရ။ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြဲ တွံက်ဂလားနဝံရ၊ တွံက်ဂလားနဝံတု တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြဲ ဒြိုက်ကတိုနုဒ္ဒါတု လုပ်အာဘာရ။

ပွဲကာလက် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြဲဣအာတု ဟံသက်ဂတာပ်လအ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ပြာပ်အာဇရေင် တီလပိုင်ဥပါဝနတု “ယွံကောန်တုဥပါဝန ပွဲသာသနာဝံ ခမီသအာင်ဂမ္တိုင် ပျိုပျိုက်ရာန်ကိုတ် ခမီထေရ်ဇော်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ နုပ္ပမပျိုပျိုက်ရာန်သကိုတ်၌ ပိုယ်ညးဂမ္တိုင် ဟံဗ္ဗး (နုဒုဟ်ဗျို) အိုတ်ရ၊ ယွံကောန်တုဥပါဝန တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြဲ ပွဲအခိုင်သဝံတု ပယံ တုစိုဟ် ဒြိုက်ကတိုနုမသတင်တန်တခွင်ညးမွဲစပ်မွဲး သွဟိုတ်ကိုပွမပျိုပျိုက်ရာန်သကိုတ် တီလပိုင်သာရိပိုတ်ဟေင်တု အရာမဟိုလဖပ်ပတိတ်၌ ထေက်ကိုအမ်သပ်ဟံသေင်ရ၊ ပွဲအရာဝံ တီလပိုင်ဥပါဝနဟေင် ဩဝ်ကလေင်ဂရင်ပတိ ပလန်ဂလားန ဗွဲမဗွဲကိုဟိုတ်၌ညိ၊ လှဟ်ဟေင် ပွမဖေက်ဂွံက်တိုလုပ်ခွင် ကုပိုယ်ညးဂမ္တိုင်ရ ” ရဝံ ဟိုသွးရ။ ပွဲကာလက် တီလ မ္ပပိုင်ကျက်တြဲ ပွဲအခိုင်သဝံတု ပယံတုစိုဟ် ဒြိုက်ကတိုနုဒ္ဒါမသတင်တန်တ ညးမွဲစပ်တု ဣပြာပ်အာဇြပ်ကောံခရိုတ်တု ဂဇာ်ကောတ်ပွဲဒါ မဂပ်လးပညပ်လင်သွာတုမွဲး—

ယွံဥပါဝန ခမီထေရ် ညးမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် ဗုတ်မုစိ၌ ဒ်ညးသဟခရ် ဂမ္တိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဂွပ် ညးဂပ်ဝံသွအေပရဲ ညးဂပ်ဝံထိုင်သး၌ရော ရဝံ သွာန်တီလပိုင်ဥပါဝနရ။ ယွံကျက်မ္ပပိုင် ခမီထေရ် ညးချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂမ္တိုင်၌ ဒ်ညး ညးသဟခရ်ဂမ္တိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက် ဒးဂွပ် ညးဂပ်ဝံသွအေပရဲ ညးလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်၌ရောမွဲးတုန် ယွံကျက် မ္ပပိုင် ပွဲသာသနာဝံ ခမီထေရ် မ္ပပိုင်သီလရ ။ ပ ။ ဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ် ပွဲသိက္ခာပိုဒ်ဂမ္တိုင်တု ဒေုတ်လုတ်ရ။ လမိင်လညာတ်၌ရ ။ ပ ။ ထပက်ခွင်တိကောတ် နကိုပညာဗွဲမဒးရဲရ မ္ပပိုင်ဂလားနမခိုဟ်ဆဲးရ၊ မ္ပပိုင်ဗရရမျာင်မြော်တိတ်မခိုဟ်ဆဲးရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံ ဂလားနမယေန်သွာင်သအးဇုးတု ဟံမွဲကိုဒုဟ် ပိုဒ်အက္ခရ်လေဝ်ဟံစှော် မကိုတိကျိဟ်ကောတ် အရထလောံရ။ (ရူပါဝစရ)ဇ္ဈာန်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ မကတိုဒ်ပွဲစိုတ်မပြဲလောန် မဒ်ဟိုတ်ပဒတ်

ဗွဲတသိုၣ် ဗွဲဘဝဂတမတ်ၣ် ကလိဝံအတိုင်ပွဲက်ရ၊ ကလိဝံဟံၣ်လွှာင်လွိတ်ရ၊ ကလိဝံဟံၣ်ဒး
ဃောင်စိုတ်ရ။ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာၣ်ရ ။ ပ ။ သွကောန်တုတအ် အရဟတ္တ
ဖိုလ်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံကျာ်မ့ၣ်ပိုင် ခမီထေရ်မချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်
ပြကာဝံ နှိညး ညးသဟခရ်ဂမ္တိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဂွပ် ညးဂပ်ဝံသွ
အဲပရဲ ညးလေဝ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ ရံၣ် (ဂရင်ဗွီရ)။

ယွံဥပဝါန ခိုဟ်ကောံရ၊ ခိုဟ်ကောံရ၊ ယွံဥပဝါန ခမီထေရ်မချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်
ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ နှိညး ညးသဟခရ်ဂမ္တိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဂွပ်
ညးဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးလေဝ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ။ ယွံဥပဝါန ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဟံၣ်မ္တဲ
ကိုခမီထေရ်အိုတ်မွဲး ဟိုတ်ဒ်ဒုဂေက်ကပ် သော်ဗု စွာံဟညောအ်ၣ် ခမီသဟခရ်ဂမ္တိုင်
ဟံၣ်သွရှေ်သော်ရ် ခမီထေရ်အိုတ်ရ၊ ဟံၣ်သွအဲပရဲအိုတ်ရ၊ ဟံၣ်သွသ္မုအိုတ်ရ၊ ဟံၣ်ပူဇ်အိုတ်ရ။
ယွံဥပဝါန ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဟိုတ်မန္တတ် ကုခမီထေရ်ဟောင် ညးသဟခရ်ဂမ္တိုင်
သွရှေ်သော်ရ် ခမီထေရ်အိုတ်ရ၊ သွအဲပရဲအိုတ်ရ၊ သွသ္မုအိုတ်ရ၊ ပူဇ်အိုတ်ရ ရံၣ် (သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်စောဒနာ

၁၆၇။ ပွဲကာလၣ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် သွးကိုခမီဂမ္တိုင်ရ။ ယွံကောန်တုတအ်
ခမီစောဒက မမိက်စောဒနာညးသအာင်ၣ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ကိုကတိုၣ်ဒ်ပွဲသန္တာန်
ဇေတုတဲ ဒးစောဒနာညးသအာင်ရ။

ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ၣ်ရောမွဲးတုန်—ပွဲအခိုင်မဗွဲၣ် ကြက်သွးရ၊ ပွဲအခိုင်မဟံၣ်ဗွဲၣ်
ကြက်ဟံၣ်သွးရ။ နကိုဂလာန်မဃုာ်စုတ်ၣ် ကြက်သွးရ၊ နဂလာန်ဟံၣ်ဃုာ်စုတ်ၣ် ကြက်ဟံၣ်သွးရ။
နကိုဂလာန်မချိုန်ဃောတ်ၣ် ကြက်သွးရ၊ နဂလာန်မကြိုင်မျိုဟ်ၣ် ကြက်ဟံၣ်သွးရ။ နကိုဂလာန်
မစပ်ကောံဖိုၣ် ကြက်သွးရ၊ နဂလာန်မဟံၣ်စပ်ကောံဖိုၣ် ကြက်ဟံၣ်သွးရ။ မျိုကိုမေတ္တာစိုတ်ၣ်
ဒ်တဲ ကြက်သွးရ၊ မျိုကိုဒေါသစိုတ်ၣ်ဒ်တဲ ကြက်ဟံၣ်သွးရ။ (ဣဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ)။
ယွံကောန်တုတအ် ခမီစောဒက မမိက်စောဒနာညးသအာင်ၣ် ခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ
ကိုကတိုၣ်ဒ်ပွဲသန္တာန်ဇေတုတဲ ဒးစောဒနာညးသအာင်ရ။

ယွံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပွဲအခိုင်မဟံၣ်ဗွဲၣ် ဂပ်ဝံစောဒနာၣ်ဒ်တဲ ပွဲအခိုင်မဗွဲၣ်
ဟိုတ်မဂပ်ဝံစောဒနာစိ ပူဂိုလ်လျိုၣ်မထေပွတ် နကိုဂလာန်ဟံၣ်ဃုာ်စုတ်ၣ် ဂပ်ဝံစောဒနာၣ်ဒ်တဲ
နဂလာန်မဃုာ်စုတ်ၣ် ဟိုတ်မဟံၣ်ဂပ်ဝံစောဒနာစိ ပူဂိုလ်လျိုၣ်မထေပွတ် နကိုဂလာန်မကြိုင်မျိုဟ်
ဂပ်ဝံစောဒနာၣ်ဒ်တဲ နကိုဂလာန်ချိုန်ဃောတ် ဟိုတ်မဂပ်ဝံစောဒနာစိ ပူဂိုလ်လျိုၣ်မထေပွတ်

နက္ခိဂလာန်မဟံစင်္ကောံဖီ ဂပ်ဝ်စောဒနာဂ်ဒ်တဲ နက္ခိဂလာန်မဂပ်ဝ်မစင်္ကောံဖီ ဟိုတ်မဟ
ဂပ်ဝ်စောဒနာစိ ပုဂ္ဂိုလ်လှိုမထေပွတ် နက္ခိဒေါသစိတ်ဂပ်ဝ်စောဒနာဂ်ဒ်တဲ နက္ခိမေတ္တာစိတ်
ဟိုတ်မဟဂပ်ဝ်စောဒနာစိ ပုဂ္ဂိုလ်လှိုမထေပွတ်မင်္ဂ် အဲ ဝံ့ဆီညာတ်ကေတ်ရ။

ယံကောန်တုတအ် ကုခမီ မဒေဒင်စောဒနာ နဟံပဗ္ဗေရ်ဒ် ဒးကိုကတိုဒ် ပွမမြတ်
မြစိတ် နက္ခိအကာဲအရာဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာရ။ တီလပိုဒ်ဒ် ဒးဒင်စောဒနာ ပွဲအခိုင်မဟံပဗ္ဗေရ်
ဒးဒင်စောဒနာ ပွဲအခိုင်မဟံပဗ္ဗေရ်သေင်ရ။ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ပဗ္ဗေကို တုဟ်နပွမမြတ်မြစိတ် ကုတီလ
ပိုဒ်ရ။

တီလပိုဒ်ဒ် ဒးဒင်စောဒနာ နက္ခိဂလာန်ဟံ့ဍုတ်ရ။ ဒးဒင်စောဒနာ နက္ခိဂလာန်
ဍုတ်ဟံ့သေင်ရ။ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ပဗ္ဗေကိုတုဟ်နပွမမြတ်မြစိတ် ကုတီလပိုဒ်ရ။ တီလပိုဒ်ဒ်
ဒးဒင်စောဒနာ နက္ခိဂလာန်မကြိုင်မိုဟ်ရ။ ဒးဒင်စောဒနာ နက္ခိဂလာန်မချိုန်ချောတ်ဟံ့
သေင်ရ။ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ပဗ္ဗေကိုတုဟ်နပွမမြတ်မြစိတ် ကုတီလပိုဒ်ရ။ တီလပိုဒ်ဒ် ဒးဒင်
စောဒနာ နက္ခိဂလာန်မဟံစင်္ကောံဖီရ။ ဒးဒင်စောဒနာ နက္ခိဂလာန်မစင်္ကောံဖီဟံ့သေင်ရ။
(ဟိုတ်ဂ်ရ) ပဗ္ဗေကိုတုဟ်နပွမမြတ်မြစိတ် ကုတီလပိုဒ်ရ။ တီလပိုဒ်ဒ် ဒးဒင်စောဒနာ နက္ခိ
ဒေါသစိတ်ရ။ ဒးဒင်စောဒနာ နက္ခိမေတ္တာစိတ်ဟံ့သေင်ရ။ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ပဗ္ဗေကိုတုဟ်နပွမ
မြတ်မြစိတ် ကုတီလပိုဒ်ရ။ ယံကောန်တုတအ် ကုခမီမဒေဒင်စောဒနာ နဟံပဗ္ဗေရ်
ဒးကိုကတိုဒ် ပွမမြတ်မြစိတ် နအကာဲအရာဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာရ။

ယံကောန်တုတအ် ကုခမီမလေဝ်စောဒနာ နဟံပဗ္ဗေရ်ဒ် ဒးကိုကတိုဒ် ပွမဟံ့
မိပ်စိတ် နအကာဲအရာဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာရ။ ယံကောန်တု တုအဲ စောဒနာ ပွဲအခိုင်ဟံ့ပဗ္ဗေရ်
စောဒနာ ပွဲအခိုင်ပဗ္ဗေရ်သေင်ရ။ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ပဗ္ဗေကိုတုဟ်နပွမဟံ့မိပ်စိတ် ကုတုအဲရ။
ယံကောန်တု တုအဲ စောဒနာနက္ခိဂလာန် မဟံ့ဍုတ်ရ။ စောဒနာ နက္ခိဂလာန်မဍုတ်
ဟံ့သေင်ရ။ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ပဗ္ဗေကိုတုဟ်နပွမဟံ့မိပ်စိတ် ကုတုအဲရ။ ယံကောန်တု တုအဲ
စောဒနာ နက္ခိဂလာန်မကြိုင်မိုဟ်ရ။ စောဒနာ နက္ခိဂလာန်ချိုန်ချောတ်ဟံ့သေင်ရ။
(ဟိုတ်ဂ်ရ) ပဗ္ဗေကိုတုဟ်နပွမဟံ့မိပ်စိတ် ကုတုအဲရ။ ယံကောန်တု တုအဲ စောဒနာနက္ခိဂလာန်
မဟံစင်္ကောံဖီရ။ စောဒနာ နက္ခိဂလာန်မစင်္ကောံဖီဟံ့သေင်ရ။ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ပဗ္ဗေကို တုဟ်နပွမ
ဟံ့မိပ်စိတ် ကုတုအဲရ။ ယံကောန်တု တုအဲ စောဒနာနက္ခိဒေါသစိတ်ရ။ စောဒနာ နက္ခိ
မေတ္တာစိတ်ဟံ့သေင်ရ။ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ပဗ္ဗေကိုတုဟ်နပွမဟံ့မိပ်စိတ် ကုတုအဲရ။ ယံကောန်
တုတအ် ကုခမီ မလေဝ်စောဒနာ နဟံပဗ္ဗေရ်ဒ် ဒးကိုကတိုဒ် ပွမဟံ့မိပ်စိတ် နအကာဲအရာ
ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ့ရ။ ပွမဒးကိုကတိုဒ်သ်ဂ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရ။ ခမီသအာင်လေဝ် ဟံ့ထေက်
ကိုစောဒနာ နက္ခိဂလာန်မဟံ့ဍုတ်ရ ရဲဝံ့ ဟိုတ်မဟံ့ဗိုဗျဟ်ရ။

ယံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပွဲအခိုင်ပဗ္ဗေရ်ဂပ်ဝ်စောဒနာဂ်ဒ်တဲ ပွဲအခိုင်မဟံပဗ္ဗေ
သီဟဂပ်ဝ်စောဒနာဂ် ပုဂ္ဂိုလ်မထေပွတ် နက္ခိဂလာန်မဍုတ် ဂပ်ဝ်စောဒနာဂ်ဒ်တဲ နက္ခိ

ဂလ္လာန်ဟံ့ဉာ်စုတ် သီဟဂပ်ဝ်စောဒနာ် ပူဂိုလ်လှိုမထေပွတ် နကိုဂလ္လာန်ချိုန်ဉာ်စုတ် ဂပ်ဝ်စောဒနာ်ဒ်တဲ နကိုဂလ္လာန်ကြိုင်မှိုဟ် သီဟဂပ်ဝ်စောဒနာ် ပူဂိုလ်လှိုမထေပွတ် နဂလ္လာန်မစပ်ကောံဖို ဂပ်ဝ်စောဒနာ်ဒ်တဲ နဂလ္လာန်မဟံ့စပ်ကောံဖို သီဟဂပ်ဝ်စောဒနာ် ပူဂိုလ်လှိုမထေပွတ် နကိုမေတ္တာစိုတ် ဂပ်ဝ်စောဒနာ်ဒ်တဲ နကိုဒေါသစိုတ် သီဟဂပ်ဝ် စောဒနာ် ပူဂိုလ်လှိုမထေပွတ် အဲ ဝံ့ဆိုညာတ်ကေတ်ရ။

ယံကောန်တုတအ် ကုခမီ မဒေဒင်စောဒနာ နဗွဲခရ် ဒးကိုကတိုဒ် ပွမဟံ့မိပ်စိုတ် နအကာဲအရာဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာရ။ တီလပိုင်ဒ် ဒးဒင်စောဒနာ ပွဲအခိုင်မဗွဲရ၊ ဒးဒင် စောဒနာ ပွဲအခိုင်ဟံ့ဗွဲဟံ့သေင်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ဗွဲကိုတုဟ်နပွမဟံ့မိပ်စိုတ် ကုတီလပိုင်ရ။ တီလပိုင်ဒ် ဒးဒင်စောဒနာ နဂလ္လာန်မဉာ်စုတ်ရ၊ ဒးဒင်စောဒနာ နဂလ္လာန်ဟံ့ဉာ်စုတ် ဟံ့သေင်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ဗွဲကိုတုဟ်နပွမဟံ့မိပ်စိုတ် ကုတီလပိုင်ရ။ တီလပိုင်ဒ် ဒးဒင် စောဒနာ နဂလ္လာန်မချိုန်ဉာ်စုတ်ရ၊ ဒးဒင်စောဒနာ နဂလ္လာန်မကြိုင်မှိုဟ်ဟံ့သေင်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ဗွဲကိုတုဟ်နပွမဟံ့မိပ်စိုတ် ကုတီလပိုင်ရ။ တီလပိုင်ဒ် ဒးဒင်စောဒနာ နဂလ္လာန်မစပ်ကောံ ဖိုရ၊ ဒးဒင်စောဒနာ နဂလ္လာန်မဟံ့စပ်ကောံဖိုဟံ့သေင်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ဗွဲကို တုဟ်နပွမ ဟံ့မိပ်စိုတ် ကုတီလပိုင်ရ။ တီလပိုင်ဒ် ဒးဒင်စောဒနာ နကိုမေတ္တာစိုတ်ရ၊ ဒးဒင်စောဒနာ နကိုဒေါသစိုတ်ဟံ့သေင်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ဗွဲကိုတုဟ်နပွမဟံ့မိပ်စိုတ် ကုတီလပိုင်ရ။ ယံကောန်တုတအ် ကုခမီမဒေဒင်စောဒနာ နဗွဲခရ် ဒးကိုကတိုဒ် ပွမဟံ့မိပ်စိုတ် နအကာဲ အရာဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ့ရ။

ယံကောန်တုတအ် ကုခမီ မလေပ်စောဒနာ နဗွဲခရ် ဒးကိုကတိုဒ် ပွမမြဟ် မြစိုတ် နအကာဲအရာဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာရ။ ယံကောန်တု တုအဲ စောဒနာ ပွဲအခိုင်မဗွဲရ၊ စောဒနာ ပွဲအခိုင်ဗွဲဟံ့သေင်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ဗွဲကိုတုဟ်နပွမမြဟ်မြစိုတ် ကုတုအဲရ။ ယံကောန်တု တုအဲ စောဒနာ နဂလ္လာန်မဉာ်စုတ်ရ၊ စောဒနာ နဂလ္လာန်ဟံ့ဉာ်စုတ် ဟံ့သေင်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ဗွဲကိုတုဟ်နပွမမြဟ်မြစိုတ် ကုတုအဲရ။ ယံကောန်တု တုအဲ စောဒနာ နဂလ္လာန်မချိုန်ဉာ်စုတ်ရ၊ စောဒနာ နဂလ္လာန်မကြိုင်မှိုဟ်ဟံ့သေင်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ဗွဲကိုတုဟ်နပွမမြဟ်မြစိုတ် ကုတုအဲရ။ ယံကောန်တု တုအဲ စောဒနာ နဂလ္လာန်မစပ်ကောံ ဖိုရ၊ စောဒနာ နဂလ္လာန်မဟံ့စပ်ကောံဖိုဟံ့သေင်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ဗွဲကိုတုဟ်နပွမမြဟ် မြစိုတ်ကုတုအဲရ။ ယံကောန်တု တုအဲ စောဒနာ နကိုမေတ္တာစိုတ်ရ၊ စောဒနာ နကိုဒေါသစိုတ် ဟံ့သေင်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ဗွဲကိုတုဟ်နပွမမြဟ်မြစိုတ် ကုတုအဲရ။

ယံကောန်တုတအ် ကုခမီ မလေပ်စောဒနာ နဗွဲခရ် ဒးကိုကတိုဒ် ပွမ မြဟ်မြစိုတ် နအကာဲအရာဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာ ဝံ့ရ။ ပွမဒးကိုကတိုဒ်သ်ဂ်ဂ် မဟိုတ်ရော၊ ခမီသအာင်လေဝ် ထေက်ကိုစောဒနာ နဂလ္လာန် မဉာ်စုတ်ရ ရဲဝံ့ ဟိုတ်မဗိုဗျဟ်ရ။

ယွံကောန်တူတအ် ပူဂိုလ်စုဒိတကာဂ် ဒးတန်တ ပွဲသဘ်မဍုာ်စုတ်ကို ပွဲပွမဟံဝဲထဲ ပုတ်ကို ပွဲခရ်ဂမ္တိုင်ဓါပြကာဝံရ။ ယွံကောန်တူတအ် ညးသအာင်ဂမ္တိုင် ပွဲအခိုင်မဗွဲကိုဒ် ပွဲအခိုင်ဟံဗွဲကိုဒ် နကိုဂလာန်မဍုာ်စုတ်ကိုဒ် နကိုဂလာန်မဟံဍုာ်စုတ်ကိုဒ် နကိုဂလာန် မချီန်သုတ်ကိုဒ် နကိုဂလာန်မကြိုင်မိုဟ်ကိုဒ် နဂလာန်မစပ်ကောံဖိုကိုဒ် နဂလာန် မဟံစပ်ကောံဖိုကိုဒ် မှုာ်ကိုမေတ္တာစိုတ်ဂမ္တိုင်ကိုဒ် မှုာ်ကိုဒေါသစိုတ်ဂမ္တိုင်ကိုဒ် ယဝ်စောဒနာ အဲ အိုတ်မွဲး အဲလေဝ် တန်တပွဲသဘ်မဍုာ်စုတ်ကို ပွဲပွမဟံဝဲထဲပုတ်ကို ပွဲခရ်ဂမ္တိုင်ဓါပြကာဝံ ဟေင်မွဲး။ “ရဲပွဲ နွဲပွဲအဲရ” ရဲပွဲ ယဝ်တိကေတ်မွဲး “ခရ်ပွဲ နွဲပွဲအဲရ၊ ပြာကဋ်ပွဲအဲရ” ရဲပွဲ ဟိုသုးကိုညးဂ်ရ။ “ခရ်ဟံဗွဲပွဲအဲရ” ရဲပွဲ ယဝ်တိကေတ်မွဲး “ခရ်ဟံဗွဲပွဲအဲရ၊ ဟံပြာကဋ် ပွဲအဲရ” ရဲပွဲ ဟိုသုးကိုညးဂ်ရ ရဲပွဲ (ဒးတန်တပွဲခရ်ဂမ္တိုင်ဓါပြကာရ ရဲပွဲ သုးရ)။

ယွံသာရိပိုတ် တုအဲ စိုန်ဒ်တဂပ်ဝ်ဒွော်ဗတောန်လဝ်ရဲပွဲလေဝ် ပွဲသာသနာဝံ တြံဂမ္တိုင်လှို မဒ်လှုသုး (နူမဂ်ဖိုလ်) ဟံကလင်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမရှေ့သေ့ရ်အိုတ်ရ ရဲပွဲ (သုးရ)။

ယွံကျာ်မုာ်ပိုင် ခမိဂမ္တိုင် ညးဟံဗွဲကိုခရ်သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ် တုဟ်နသွက်ဂွံဂယိုင် လမျို သိုဟံဗွဲကိုခရ်သဒ္ဓါ နူအဝေါင်ဘဝခရ် ညးမလုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမိ ညးတုက်စွဲ ညးလေံလှန် ညးလိဟို ညးဂြိုက်ဒဂဲ ညးတိုန်ဒိုင် ညးလုလောန် ညးပါင်ကြမ် ညးလေဝ်ဟို ဂလာန်ပြးဆဲး ညးမုာ်ကိုတြင် မဟဂပ်ဝ်ကွာတ်လဒ်လဝ် ပွဲကူဇ္ဇိဂမ္တိုင် ညးဟံလေဝ်တိ ဗုတ်ဗွတ်ပွဲစုစ ညးဟံသုလ္လိပရာ ပွမငုဟ်ကတို ညးဟံဗွဲကိုပွမသေ့ဝ်မဲ ပွဲဒဒ်ခမိ ညးဟံဗွဲကို ပွမရှေ့သေ့ရ်ကေက်ညာပွဲသိက္ခာ ညးဒေတ်သွက်ပစ္စယ်ပန်ဂွံဂိုင်ဟေင် ညးဒေတ်လုတ် သာသုအ် ညးသုအာဂတပူတရ်ကို ခရ်နီဝရဏဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာ ဒ်ဟိုတ်တိုစှေံသွတ် ညးမဒ် သက္ကသဇိုင်ဝန် ပွဲဝိဝေကပွမလှု ညးလှုဟ်လှုန် ညးမုာ်ကိုလ္လိမယုတ်ဒေက် ညးမုာ်ကိုသတိ မတိက်ဗူး ညးဟံဗွဲကိုဗွာရဏာဉာဏ် ညးဟံတန်ကြန် ညးမုာ်ကိုစိုတ်မကလံလှို ညးဟံဗွဲ ကိုပညာ ညးကျိုင်ဋှဂ် ပိုယ်ဒိုက်တအ် စိုန်ဟိုဒွော်ဗွောန်လေဝ် ဟံကလင်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမ ရှေ့သေ့ရ်အိုတ်ရ။

ယွံကျာ်မုာ်ပိုင် ခမိဂမ္တိုင် ညးမဒ်ကောန်ဂကူ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝ ခမိ နခရ်သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ် ညးဟံဗွဲကိုပွမတုက်စွဲ ညးဟံလေဝ်လေံလှန် ညးဟံလေဝ် လိဟို ညးဟံဂြိုက်ဒဂဲ ညးဟံတိုန်ဒိုင် ညးဟံလုလောန် ညးပါင်ဟံကြမ် ညးဟံလေဝ်ဟို ဂလာန်မပြးဆဲး ညးမုာ်ကိုတြင် မကွာတ်လဒ်လဝ်ပွဲကူဇ္ဇိဂမ္တိုင် ညးမလေဝ်တိဗုတ်ဗွတ်ပွဲစုစ ညးသုလ္လိပရာ ပွမငုဟ်ကတို ညးမုာ်ကိုပွမသေ့ဝ်မဲပွဲဒဒ်ခမိ ညးမုာ်ကိုပွမရှေ့သေ့ရ်ကေက် ညာပွဲသိက္ခာ ညးဟံဒေတ်သွက်ပစ္စယ်ပန်ဂွံဂိုင် ညးဟံဒေတ်လုတ် ဗွဲမသာသုအ် ညးဟံဒ် မသက္ကသဇိုင်ဝန် ပွဲခရ်နီဝရဏဂမ္တိုင် ဒ်ဟိုတ်တိုစှေံသွတ် ညးသုအာဂတပူတရ် ပွဲဝိဝေက ပွမလှု ညးမုာ်လ္လိပရာမကေက်ညာ ညးမုာ်ကိုစိုတ်မဗလးဏာနိဗ္ဗာန် ညးမုာ်သတိမပြာကဋ်

ညးချိုက်ပေင်တကောံဗွာရဏာဉာဏ် ညးတန်ကြန် ညးမုံကိုစိုတ်မတန်တ ပဲ့အာရီမွဲဝေင် ညးမုံပညာ ညးဟံ့ကျိုင်ဟံ့ဠှံ ပိုယ်ချိုက်တအ် ဂပ်ဝ်ဒှောံဗ္ဗောန်အိုတ်မွဲး ကလင်ဂိုင်ကေတ် မွဲမရဲသှ်ရဲရ်အိုတ်ရ။

ယုံသာရိပိုတ် ပူဂိုလ်ဂမၠိုင် ညးဟံ့မွဲကိုခရ်သဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ် တုဟ်နသွက်ဂွံ ဂယိုင်လမျီု သိုဟံ့မွဲကိုခရ်သဒ္ဓါ နူအဝေါင်ဘဝခရ် ညးလုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝခမီ ညးတုက်စွာ ညးလေဝ်လုန် ညးလီဟ် ညးဂြိုက်ဒဂဲ ညးတိုန်ဒိုင် ညးလုလောန် ညးပါင်ကြမ် ညးလေပ်ဟို ဂလာန်မပြးဆဲး ညးမုံကိုတြင် မဟဂပ်ဝ်ကွာတ်လဒ်လပ် ပွဲကူဇ္ဇိဂမၠိုင် ညးဟံ့လေပ်တီဗွတ် ဗွတ်ပွဲစုစ ညးဟံ့သွလီပရာ ပွဲပုဏ္ဏဟ်ကတိ ညးဟံ့မွဲကိုပွမသေဝ်မဲပွဲဒဒ်ခမီ ညးဟံ့မွဲကို ပွမရဲသှ်ရဲရ်ကေက်ညှာပွဲသိက္ခာ ညးဒေတ်သွက်ပစ္စယ်ပန်ဂွံဂြိုင်ဟေင် ညးဒေတ်လုတ် သာသွအ် ညးသွအာဂတပုတရ်ကို ခရ်နီဝရဏဂမၠိုင်မသုန်ပြကာ ဒ်ဟိုတ်တိုစှ်သွပ် ညးဒ် မသက္ကသဇိုင်ဝန် ပွဲဝိဝေကပွမလု ညးလုဟ်လုန် ညးမုံကိုလီမယုတ်ဒေက် ညးမုံကိုသတိ မတိက်ဗူး ညးဟံ့မွဲကိုဗွာရဏာဉာဏ် ညးဟံ့တန်ကြန် ညးမုံကိုစိုတ်မကလံလံ ညးဟံ့မွဲ ကိုပညာ ညးကျိုင်ဠှံ ဩဝံလပ်ညိက္ခာ။

ယုံသာရိပိုတ် ခမီဂမၠိုင် ညးမဒ်ကောန်ဂကူ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝ ခမီ နခရ်သဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ် ညးဟံ့မွဲကိုပွမတုက်စွာ ညးဟံ့လေပ်လေဝ်လုန် ညးဟံ့လေပ် လီဟ် ညးဟံ့ဂြိုက်ဒဂဲ ညးဟံ့တိုန်ဒိုင် ညးဟံ့လုလောန် ညးပါင်ဟံ့ကြမ် ညးဟံ့လေပ်ဟို ဂလာန်မပြးဆဲး ညးမုံကိုတြင် မကွာတ်လဒ်လပ်ပွဲကူဇ္ဇိဂမၠိုင် ညးမလေပ်တီဗွတ်ဗွတ်ပွဲစုစ ညးသွလီပရာ ပွမပုဏ္ဏဟ်ကတိ ညးမုံကိုပွမသေဝ်မဲပွဲဒဒ်ခမီ ညးမုံကိုပွမရဲသှ်ရဲရ် ကေက်ညှာပွဲသိက္ခာ ညးဟံ့ဒေတ်သွက်ပစ္စယ်ပန်ဂွံဂြိုင် ညးဟံ့ဒေတ်လုတ် ဗွဲမသာသွအ် ညးဟံ့ဒ်မသက္ကသဇိုင်ဝန် ပွဲခရ်နီဝရဏဂမၠိုင် ဒ်ဟိုတ်တိုစှ်သွပ် ညးသွအာဂတပုတရ် ပွဲဝိဝေက ပွမလု ညးမုံလီပရာမကေက်ညှာ ညးမုံကိုစိုတ်မဗလးဏာနိဗ္ဗာန် ညးမုံ သတိမပြာကဋ် ညးချိုက်ပေင်တကောံဗွာရဏာဉာဏ် ညးတန်ကြန် ညးမုံကိုစိုတ်မတန်တ ပဲ့အာရီမွဲဝေင် ညးမုံပညာ ညးဟံ့ကျိုင်ဟံ့ဠှံ တုအဲ ဩဝံဟိုသုးညိ၊ ယုံသာရိပိုတ် “ကိုညး သဟခရ်ဂမၠိုင် ဒှိုက်ကတိ နူခရ်အသပ္ပရိဟ်တု ဩဝံကိုတန်တ ပဲ့သပ္ပရိဟ်ညိ” ရဲပွဲ ဩဝံဒှောံဗတောန် ညးသဟခရ်ဂမၠိုင်ညိ၊ ဩဝံဝေတ်ဒှောံဗတောန်ဆေပ်ဒပ် ညးသဟခရ် ဂမၠိုင်ညိ။ ယုံသာရိပိုတ် တုအဲ ဒးဒေတ် ရဲပွဲရ ရဲပွဲ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ

၈။ သုတ်သီလ

၁၆၈။ ပွဲကာလ၌ တီလပိဋ်သာရိပိုတ် သွးကိုခမိဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံကောန်တူတအ် ကုပူဂိုလ် ‘ဒုဿီလ’ သီလမလိုလၢ်ၣ် ဟိုတ်‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြံဒ်ဒးရး ဝံလီုလၢ်နွံရ။ သမ္မာသမာဓိ ဟံမ္မဲမွဲး ကုညးသမ္မာသမာဓိလိုလၢ်ၣ် ဟိုတ်လညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ဍုာ်စုတ် ဝံလီုလၢ်နွံရ။ လညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ဍုာ်စုတ်ဟံမ္မဲမွဲး ကုညးလညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ဍုာ်စုတ်လိုလၢ်ၣ် ဟိုတ်နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ပွမအိုန်ဇေရကောံအရိယမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူးနုရဂက ပွမထွေန်စပ် ဝံလီုလၢ်နွံရ။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ပွမအိုန်ဇေရကောံအရိယမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူးနုရဂက ပွမထွေန်စပ်ဟံမ္မဲမွဲး ကုညးနိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ပွမအိုန်ဇေရကောံအရိယမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူးနုရဂက ပွမထွေန်စပ်လိုလၢ်ၣ် ဟိုတ်ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မလေပ်ဗွာရဏာအရဟတ္တဖိုလ် လညာတ် ဉာဏ်မတီ ပွမတိတ်ဗူး ဝံလီုလၢ်နွံရ။

ယွံကောန်တူတအ် တံဆုဂ် တွာင်တူးလိုလၢ်မွဲး သရမ်ဆု တံဆုဂ်လေပ် သုဟ်ညံင် ရ်ဟံအာစိုပ် ပွမချိုက်ပေင် ခွေ်သကောပ် သွဲ ကြက်လေပ် ဟံအာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင်ကို။ ယွံကောန်တူတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ကုပူဂိုလ် ‘ဒုဿီလ’ သီလမလိုလၢ်ၣ် ဟိုတ်‘သမ္မာ သမာဓိ’ ပွမတန်ကြံဒ်ဒးရး ဝံလီုလၢ်နွံရ။ သမ္မာသမာဓိ ဟံမ္မဲမွဲး ကုညးသမ္မာသမာဓိလိုလၢ်ၣ် ဟိုတ်လညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ဍုာ်စုတ် ဝံလီုလၢ်နွံရ။ လညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင် ဍုာ်စုတ်ဟံမ္မဲမွဲး ကုညးလညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ဍုာ်စုတ်လိုလၢ်ၣ် ဟိုတ်နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ပွမအိုန်ဇေရကောံအရိယမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူးနုရဂက ပွမထွေန်စပ် ဝံလီုလၢ်နွံရ။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ပွမအိုန်ဇေရကောံအရိယမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူးနုရဂက ပွမထွေန်စပ်ဟံမ္မဲမွဲး ကုညးနိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ပွမအိုန်ဇေရကောံအရိယမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူးနုရဂက ပွမထွေန်စပ်လိုလၢ်ၣ် ဟိုတ်ပစ္စဝေက္ခဏ ဉာဏ်မလေပ်ဗွာရဏာ အရဟတ္တဖိုလ် လညာတ်ဉာဏ်မတီ ပွမတိတ်ဗူး ဝံလီုလၢ်နွံရ။

ယွံကောန်တူတအ် ချိုက်ပေင်တကောံသီလတဲ ကုပူဂိုလ်မူကိုသီလၣ် ဟိုတ်‘သမ္မာ သမာဓိ’ ပွမတန်ကြံဒ်ဒးရး ဝံချိုက်ပေင် နွံရ။ သမ္မာသမာဓိနွံမွဲး ကုညးချိုက်ပေင်ကိုသမ္မာ သမာဓိကို ဟိုတ်ဝံချိုက်ပေင်ကိုလညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ဍုာ်စုတ်နွံရ။ လညာတ်ဉာဏ် မတီ အတိုင်ဍုာ်စုတ်နွံမွဲး ကုညးချိုက်ပေင်ကို လညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ဍုာ်စုတ်ကို ဟိုတ်ဝံချိုက်ပေင်ကိုနိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ပွမအိုန်ဇေရကောံအရိယမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူးနုရဂက ပွမ ထွေန်စပ်နွံရ။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ပွမအိုန်ဇေရကောံအရိယမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူးနုရဂကပွမထွေန်စပ် နွံမွဲး ကုညးချိုက်ပေင်တကောံနိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ပွမအိုန်ဇေရကောံအရိယမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူးနုရဂက ပွမထွေန်စပ်ကို ဟိုတ်ဝံချိုက်ပေင်ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မလေပ်ဗွာရဏာ အရဟတ္တဖိုလ် လညာတ်ဉာဏ်မတီ ပွမတိတ်ဗူးနွံရ။

ယွံကောန်တူတအ် တံဆုဂ် ချိုက်ပေင်တကောံတွာင်တူးမွဲး သရမ်ဆု တံဆုဂ်လေပ် သုဟ်ညံင်ရ် အာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင် ခွေ်သကောပ် သွဲ ကြက်လေပ်အာစိုပ် ပွမချိုက်ပေင်ကို။

ယွံကောန်တူတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ၊ ချိုက်ပင်တဲကောံသီလတဲ ကုပုဂ္ဂိုလ်မုံကိုသီလဂ်
 ဟိုတ်‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဒေးရး ဝံချိုက်ပင်နွံရ၊ သမ္မာသမာဓိနွံမွဲး ကုညးချိုက်ပင်
 ကိုသမ္မာသမာဓိဂ် ဟိုတ်ဝံချိုက်ပင်ကို လညာတ်ညာတ်မတီ အတိုင်ညာတ်နွံရ၊ လညာတ်
 ညာတ်မတီ အတိုင်ညာတ်နွံမွဲး ကုညးချိုက်ပင်ကိုလညာတ်ညာတ်မတီ အတိုင်ညာတ်ဂ်
 ဟိုတ်ဝံချိုက်ပင်ကိုနိဗ္ဗိဒါညာတ် ပွမအိုန်ဇေကောံအရိယမဂ်ညာတ် မစာ်စူးနုရဂ ပွမ
 ထွေန်စပ်နွံရ၊ နိဗ္ဗိဒါညာတ်ပွမအိုန်ဇေကောံအရိယမဂ်ညာတ် မစာ်စူးနုရဂ ပွမထွေန်စပ်
 နွံမွဲး ကုညးချိုက်ပင်တဲ ကောံနိဗ္ဗိဒါညာတ် ပွမအိုန်ဇေကောံအရိယမဂ်ညာတ် မစာ်စူးနု
 ရဂ ပွမထွေန်စပ် ဟိုတ်ဝံချိုက်ပင်ပစ္စဝေက္ခဏညာတ် မလေပ်ဗွာရဏာ အရဟတ္ထဖိုလ်
 လညာတ်ညာတ်မတီ ပွမတိတ်ဗူး နွံရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်အဌမ

၉။ သုတ်ဒိပ္ပနိသန္တိ

၁၆၉။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္တ ပြာပ်အာဇေင်တီလပိုင်သာရိပိုတ်တဲ ဟိုဂလာန်
 မိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် (ဆက်မိပ်) ကောံတီလပိုင်သာရိပိုတ်မွဲစွဲရ၊ ဟိုပတဲကောံဂလာန် ထေက်ကို
 မိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ထေက်ကိုဗျူဟ်တဲ ဂဇာဒိုင်ပွဲဒါ မဗွဲတဲမွဲး ဂရင်ဟိုတ်တီလပိုင်သာရိပိုတ်
 ဂလာန်ဝံရ—

ယွံကောန်တူသာရိပိုတ် နဗ္ဗုတဗ္ဗုတလို့ ခမိဂ် ဗွဲမပြဟ်လေပ် လေပ်ဂိုင်သတ္တိ ပွဲခရ်
 ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် သွမဂပ်ကတ်ပတောန်ကောတ်ဗွဲဒေးရးတဲလေပ် လေပ်ကတ်ဗ္ဗောန်ကောတ်
 ဂ်ရော၊ ဗွဲမဂ္တိုင်ကတ်ပတောန်ကောတ်ဂ်ရော၊ အရာမဂပ်ကတ်ပတောန်ကောတ်လပ်တဲ
 ဂ်လေပ် ဟံ့ဝိုတ်ဝဲကောံဗွန်အာ ကုခမိဂ်ရော ရံဝံ (ဂရင်ဟိုတ်သွာန်ရ)။ တီလပိုင်အာနန္တ ဂ်
 လညာတ်ဂိုင်ရ၊ တီလပိုင်အာနန္တဟောင် ဩဝဟိုတ်တံညိရံဝံ (သွေးရ)။ ယွံကောန်တူသာရိပိုတ်
 နိဗ္ဗာန်မွဲး ဩဝကလင်ပင်မိုင်ညိ၊ ဩဝသုဗျုဟ်စိုတ် ဗွဲဒေးရးညိ၊ ကြက်ဟိုတ်ကိုရ ရံဝံ
 (သွေးရ)။ “ယွံကောန်တူခိုဟ်ရ” ရံဝံ တီလပိုင်သာရိပိုတ် ဒုင်ဝန်ကုတီလပိုင်အာနန္တရ၊ တီလပိုင်
 အာနန္တ သွေးတိုန်ဂလာန်ဝံရ—

ယွံကောန်တူသာရိပိုတ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ပွဲအရထလေပ် ဆိုက်ဗွက်ရ၊ ပွဲပါဠိလေပ်
 ဆိုက်ဗွက်ရ၊ ပွဲတောင်အက္ခရလေပ် ဆိုက်ဗွက်ရ၊ ပွဲသဒ္ဒါလေပ် ဆိုက်ဗွက်ရ၊ ပွဲအစီအဇန်
 ဂတကြံလေပ် ဆိုက်ဗွက်ရ။ ယွံကောန်တူသာရိပိုတ် နဗ္ဗုတဗ္ဗုတဝံ ခမိဂ် ဗွဲမပြဟ်လေပ်
 လေပ်ဂိုင်သတ္တိ ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် သွမဂပ်ကတ်ပတောန်ကောတ် ဗွဲဒေးရးတဲလေပ်
 လေပ်ကတ်ပတောန်ကောတ်ရ၊ ဗွဲမဂ္တိုင်လေပ် လေပ်ကတ်ပတောန်ကောတ်ရ၊ အရာမဂပ်
 ကတ်ပတောန်ကောတ်လပ်တဲဂ်လေပ် ဟံ့ဝိုတ်ဝဲကောံဗွန်အာ ကုခမိဂ်ရ ရံဝံ (သွေးရ) ယွံကောန်

တူတအ် ထေက်ကိုဒးအမ်သင်ကွံရ၊ ယွံကောန်တူတအ် ဟံကောင်ဒ်မွဲလှော် ဒ်ကွဲရသွံ၊ တီလပိုင်အာနန္ဒာ ဂပ်ဝံတဝ်ဂလာန်ခရံဝံ ဗွဲမဒးရးလောန်ရ၊ ပိုယ်ညးဂမၠိုင် ဂိုင်သမ္ဘိလင် တီလပိုင်အာနန္ဒာ ချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံအိုတ်ရ၊ တီလပိုင်အာနန္ဒာ ဆိုက်ဗွက် ပွဲအရထရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲပါဠိရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲတေင်အကွဲရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲသဒ္ဒါရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲအစီအဇန်ဂတကြံရ (ရံဝံ ဂိုင်သမ္ဘိလင်အိုတ်ရ ရံဝံ သုးရ)။

သုတ်နဝမ

၁၀။ သုတ်ဘဒ္ဒမိ

၁၇၀။ ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလပိုင်အာနန္ဒာ သွဒတ်တန်တဒိုင် ပွဲယောသိတာရာမ် ဇရေင်ချင်ကောသမ္ဘိရ၊ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်ဘဒ္ဒမိ ပြာပ်အာဇရေင် တီလပိုင်အာနန္ဒာတု ဟိုသုးဂလာန် မိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ် ကောံတီလပိုင်အာနန္ဒာမွဲစွဲရ၊ ဟိုပတဲကောံဂလာန်ထေက်ကို မိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ် ထေက်ကိုဗျုဟ်တုမွဲး ဂဇာဒိုင်ပွဲဒါမဗွဲမွဲရ၊ တီလပိုင်ဘဒ္ဒမိ မဂဇာ ဒိုင်ပွဲဒါမဗွဲမွဲရ တီလပိုင်အာနန္ဒာ သွန်တိုန် ရံဝံရ—ယွံကောန်တူဘဒ္ဒမိ ပှော်ကိုညာတ် ဂမၠိုင်ရ မုရညာတ်မွဲ ပြအိုတ်ရော။ ပှော်ကိုမိင်ဂမၠိုင် မုရမိင်မွဲ ပြအိုတ်ရော။ ပှော်ကို တသိုခ်ဂမၠိုင် မုရတသိုခ်မွဲ ပြအိုတ်ရော။ ပှော်ကိုသညာဂမၠိုင် မုရသညာမွဲ ပြအိုတ်ရော။ ပှော်ကိုဘုံဘဝဂမၠိုင် မုရဘုံဘဝမွဲ ပြအိုတ်ရော။ ရံဝံ (သွန်ရ)။

ယွံကောန်တူအာနန္ဒာ ဗြိုဏေဟေင် ခလီုချိုက်မာန်တု ညးလီုမွဲလေဝ် မခလီုချိုက် ဇကုဟံမာန် မလေပ်ညာတ် အလုံအိုသိုဗွဲစွတ် မကိုကတိဒ်အတိုင်ပိုက်ဂ် နွံရ၊ ဩညးမွဲ ညာတ်ကေတ်ဗြိုဂ်ရ၊ ပွမဝံညာတ်ကေတ်ဗြိုဝံ ပှော်ကိုညာတ်ဂမၠိုင် ဒ်ပြအိုတ်ရ။ ယွံကောန်တူအာနန္ဒာ ဗြိုဂမၠိုင်မုံယုအာဘဿရ မဗျုဟ်ဒိုင်ဗွဲမလောန် မဗျုဟ်ဒိုင်ဗွဲပွဲပွဲ။ နကိုတသိုခ် နွံအိုတ်ရ၊ ဗြိုဂမၠိုင် ကာလလဆောင် “ဩဒ်တသိုခ်ကွံရသွံ ဩဒ် တသိုခ်ကွံရသွံ” ရံဝံ ကြိုဂအေတ်ဒိုင်ဥဒါန် ဗွဲမအိုတ်တိုဟ်အိုတ်ရ၊ ဩညးမွဲ ဝံမိင် ကေတ်ရမုာ်ဗြိုဂ်ရ၊ ပွမဝံမိင်ကေတ်ရမုာ်ဗြိုဂအေတ်ဗြိုဂမၠိုင် ပှော်ကိုမိင်ဂမၠိုင် ဒ်ပြအိုတ်ရ။

ယွံကောန်တူအာနန္ဒာ ဗြိုဂမၠိုင်မုံယုသုဘကိဏှာဂ် နွံအိုတ်ရ၊ ဗြိုဂမၠိုင် သျှိုက်မျိုက် တသိုခ်မုံပြာကဋ်ဟေင်ဂမၠိုင်ဒ်တု ဒင်စသိုင်အိုတ်ရ၊ ပွမဒင်စသိုင်တသိုခ်ဝံ ပှော်ကို တသိုခ်ဂမၠိုင် ဒ်ပြအိုတ်ရ။ ယွံကောန်တူအာနန္ဒာ ဗြိုဂမၠိုင်မပြာပ်အာစိုပ် ဘုံအာကိဉ္ဇညာ ယတနဂ် နွံအိုတ်ရ၊ သညာဗြိုဂမၠိုင် ပှော်ကိုသညာဂမၠိုင် ဒ်ပြအိုတ်ရ။ ယွံကောန်တူ အာနန္ဒာ ဗြိုဂမၠိုင်မပြာပ်အာစိုပ် ဘုံနေဝသညာနာသညာယတနဂ် နွံအိုတ်ရ၊ ဘဝဗြိုဂမၠိုင်

ပျော်ကိုဘဝဂ၍ိုင် နှိပ်အိုတ်ရ၊ ရဝံ (သွေးရ)။ ဂလာန်သွဟ် တီလပိုင်ဘဒ္ဒဇိက် ညီသုဟ်ကို ပိုက်ဂကောံမိုဟ်မၞိၤရ ခဝံ (သွေးရ)။

တီလပိုင်အာနန္ဒာ လမိင်လညာတ်ၤရ၊ တီလပိုင်အာနန္ဒဟေင် ဩဝ်သိုက်ညီ ရဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။ ယွံကောန်တုဘဒ္ဒဇိ နှိသ်ဂ်မွဲး ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ညီ၊ ဩဝ်သွပုၤစိုတ် ဗွဲမ ဒးရးညီ၊ ကြက်ဟိုတ်တိုက်ရ ခဝံ (သွေးရ)။ “ယွံကောန်တုအာနန္ဒ ခိုဟ်ရ” ရဝံ တီလပိုင်ဘဒ္ဒဇိ ဒုင်ဝန်ကုတီလပိုင်အာနန္ဒရ၊ တီလပိုင်အာနန္ဒ တွံကိုဂလာန်ဝံရ။ ယွံကောန်တု ကုညးညာတ်ၤ ပွဲမသက္ကုခြာ (ပွဲမညာတ်)ၤ ခရ်အာသဝဂ၍ိုင် အိုတ်အာရ၊ ပွဲမညာတ်ဝံ ပျော်ကိုပွဲမ ညာတ်ဂ၍ိုင် နှိပ်အိုတ်ရ။ ကုညးမိင်ၤ ပွဲမသက္ကုခြာ (ပွဲမမိင်)ၤ ခရ်အာသဝဂ၍ိုင်အိုတ်အာရ၊ ပွဲမမိင်ဝံ ပျော်ကိုပွဲမမိင်ဂ၍ိုင် နှိပ်အိုတ်ရ။ ကုညးမုံကိုပွဲမဒ်တသိုၣ်န ဖွဲမသက္ကုခြာ (တသိုၣ်)ၤ ခရ်အာသဝဂ၍ိုင်အိုတ်အာရ၊ ပွဲမဒ်တသိုၣ်နဝံ ပျော်ကိုပွဲမဒ်တသိုၣ်နဂ၍ိုင် နှိပ် အိုတ်ရ။ ကုညးမုံကိုသညာတ် ပွဲမသက္ကုခြာ (သညာတ်)ၤ ခရ်အာသဝဂ၍ိုင် အိုတ်အာရ၊ သညာတ်ဝံ ပျော်ကိုသညာတ်ဂ၍ိုင် နှိပ်အိုတ်ရ။ ကုညးမုံကိုဘဝဂ ပွဲမသက္ကုခြာ(ဘဝ)ၤ ခရ်အာသဝဂ၍ိုင်အိုတ်အာရ၊ ဘဝဝံ ပျော်ကိုဘဝဂ၍ိုင် နှိပ်အိုတ်ရ ရဝံ (တွံကိုရ)။

သုတ်ဒသမ
အဃာတဝဂ် မရနုက်ကိုဓါ တဲရောင်။

(၁၈) ၃။ ဥပါသကဝဂ် ၁။ သုတ်သာရဇ္ဇ

၁၇၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရသ်ဝံရ—ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ သွဒတ် တန်တံၣ်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ်အနာထပိဏ္ဏိကသေဗ္ဗီရ။ ပွဲကာလၤ တီလမုံပိုင် ကျ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန်ခမိဂ၍ိုင် “ယွံခမိတအ်” ရဝံရ။ “ယွံကျ်မုံပိုင်” ရဝံ ခမိဂ၍ိုင် ကလေင်ဂရင်ပတိ ကုတီလမုံပိုင်ကျ်တြဲအိုတ်ရ။ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲတွံကိုခရ်ဝံရ။

ယွံခမိတအ် ဥပး (ညးမလေပ်ပြာပ်ခစရတ်ပိဏ္ဏိက) မချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂ၍ိုင် မသုန်ပြကာၤ အာစိုပ်ပွဲမဖေက်ဂွံက်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ၤရောမွဲးတုန်— မုံအလေံဂစိုတ်လမုၤညးရ၊ မုံအလေံဂိုင်ကွတ်ကေတ်ဒြပ်ညးဟွံကိုရ၊ မုံအလေံဒေုတ်ဗွဲမ မှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂ၍ိုင်ရ၊ မုံအလေံဟိုက်လာန်ဟွံဍုတ်ရ၊ မုံအလေံသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မဇူမာဲဝိဝိင်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဥပးမချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂ၍ိုင်မသုန်ပြကာဝံ အာစိုပ် ပွဲမဖေက်ဂွံက်ရ။

ယွံခမိတအ် ဥပးမချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂ၍ိုင်မသုန်ပြကာၤ ဂံင်သကာရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ၤရောမွဲးတုန်—ဝေင်ပါကွေံ နူပွဲမဂစိုတ်လမုၤညးရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပွဲမ ဂိုင်ကွတ်ကေတ်ဒြပ်ညးဟွံကိုရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပွဲမဒေုတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂ၍ိုင်ရ။

ဝေင်ပါကေံ နူပွမဟိုဂလာန်ဟံ့ဍုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ် မစူမာဲဝိဝိင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဥပမေဍိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဂံင်သကာရ ရံပွဲ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဝိသာရဒ

၁၇၂။ ယွံခမီတအ် ဥပမေဍိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဟံင်သကာဝ် နှိတဲ ပဒတ်ပွဲသိုရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—မုံအလေံဂစိုတ်လမျိုညးရ၊ မုံအလေံဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံင်ဂိုရ၊ မုံအလေံဒေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ၊ မုံအလေံဟိုဂလာန်ဟံ့ဍုတ်ရ၊ မုံအလေံသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမာဲဝိဝိင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဥပမေဍိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဟံင်သကာဝ်နှိတဲ ပဒတ်ပွဲသိုရ။

ယွံခမီတအ် ဥပမေဍိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဂံင်သကာဝ်နှိတဲ ပဒတ် ပွဲသိုရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ဝေင်ပါကေံ နူပွမဂစိုတ်လမျိုညးရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံင်ဂိုရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပွမဒေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပွမဟိုဂလာန်ဟံ့ဍုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမာဲ ဝိဝိင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဥပမေဍိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဂံင်သကာဝ်နှိတဲ ပဒတ် ပွဲသိုရ ရံပွဲ (သွးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်နိရယ

၁၇၃။ ယွံခမီတအ် ဥပမေဍိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ပ်ဖျေံထောံကို တုပ်သက် ဃးကတိန် ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲတုန်—မုံအလေံဂစိုတ်လမျိုညးရ၊ မုံအလေံဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံင်ဂိုရ၊ မုံအလေံ ဒေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ၊ မုံအလေံဟိုဂလာန်ဟံ့ဍုတ်ရ၊ မုံအလေံသုင်စသိ အရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမာဲဝိဝိင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဥပမေဍိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ပ်ဖျေံထောံကို တုပ်သက် ဃးကတိန် ပွဲနရက်ရ။

ယွံခမီတအ် ဥပမေဍိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ပ်ဖျေံထောံကို တုပ်သက် ဝံကတိန် ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲတုန်—ဝေင်ပါကေံ နူပွမဂစိုတ်လမျိုညးရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ်ဂြပ်ညး

ဟုံကိုရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပွမဒေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်ရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပွမဟီု ဂလာန်ဟုံဍုာ်စုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟုံတ်မစူမာဲဝိဝိင်ရ။ ယံခမိတအံ ဥပမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သတ်ဂ် ဝံကတိုန် ပွဲချင်သွပ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဝေရ

၁၇၄။ ပွဲကာလဂ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ မှောံပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲတဲ လောဘ်သွဝတ်တဲ မဂဇေဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲဝဲဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ တွံကိုဂလာန်ခရ်ဝံရ—

ယံဒကာ ဟုံတ်မဟုံပါကေံ ဘယ်ဝဲဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဂ်ရ ညးဟုံမ္မဲကိုသီလ ရဲဝံ ဂပ်ဝံသုးရ။ နရက်လေဝ် ဒးအာစိုပ်ရ။ ညးမ္မဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္မဲတုန်— ပွမဂစိုတ် လမျိုညး၊ ပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟုံကို၊ ပွမဒေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်၊ ပွမဟီုဂလာန်ဟုံဍုာ်စုတ်၊ ပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟုံတ်မစူမာဲဝိဝိင်ဂမၠိုင်ရ။ ယံဒကာ ဟုံတ်မ ဟုံပါကေံ ဘယ်ဝဲဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ညးဟုံမ္မဲကိုသီလ ရဲဝံ ဂပ်ဝံသုးရ၊ နရက်လေဝ် အာစိုပ်ရ။

ယံဒကာ ဟုံတ်ပွမပါကေံ ဘယ်ဝဲဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဂ်ရ ညးမ္မဲကိုသီလ ရဲဝံ ဂပ်ဝံ သုးရ၊ ဘဝသုဂတိ လအာဒးရးခိုဟ်ဆာဲလေဝ် ဝံအာစိုပ်ရ။ ညးမ္မဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရော မ္မဲတုန်— ပွမဂစိုတ်လမျိုညး၊ ပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟုံကို၊ ပွမဒေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်၊ ပွမဟီုဂလာန်ဟုံဍုာ်စုတ်၊ ပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟုံတ်မစူမာဲဝိဝိင် ဂမၠိုင်ရ။ ယံဒကာ ဟုံတ်ပွမပါကေံ ဘယ်ဝဲဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ ညးမ္မဲကိုသီလ ရဲဝံ ဂပ်ဝံသုးရ၊ ဘဝသုဂတိ လအာဒးရးခိုဟ်ဆာဲလေဝ် ဝံအာစိုပ်ရ။

ညးမ္မဲအလေံဂစိုတ်လမျိုညးဂ် ဟုံတ်နူဟုံတ်မတွံဂး ပွမဂစိုတ်လမျိုညးဂ် ဘယ်ဝဲ မဒ်ပွဲဂတမတ်ဇော်မောပ်ရ၊ ဘယ်ဝဲမဒ် ပွဲဘဝပရလိုက်ဇော်မောပ်ရ၊ ပွမဒ်ဒိုက် ပွမဟုံ မိပ်စိုတ် မဒ်ပွဲစိုတ်လေဝ် ဒးဒိုင်စသိုင်ရ၊ ကုညးဝေင်ပါကေံ နူပွမဂစိုတ်လမျိုညးဂ် ဘယ်ဝဲ မဒ်ပွဲဂတမတ် ဟုံဇော်မောပ်ရ၊ ဘယ်ဝဲမဒ် ပွဲဘဝပရလိုက်ဟုံဇော်မောပ်ရ၊ ပွမဒ်ဒိုက် ပွမဟုံမိပ်စိုတ် မဒ်ပွဲစိုတ်လေဝ် ဟုံဒးဒိုင်စသိုင်ရ၊ ကုညးဝေင်ပါကေံ နူပွမဂစိုတ်လမျိုညးဂ် ရဲသတ်ဝံ ဘယ်ဝဲဂ် လလမ်ရ။

ယံဒကာ ညးမ္မဲအလေံ ဂိုင်ကေတ်ဂြပ်ညးဟုံကိုဂ် ။ ပ ။ ယံဒကာ ညးမ္မဲအလေံ ဒေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်ဂ် ။ ပ ။ ယံဒကာ ညးမ္မဲအလေံဟီုဂလာန်ဟုံဍုာ်စုတ်ဂ် ။ ပ ။

ယံဒကာ ညးမုံအလေံ သုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမာဲဝိဝိင်္ဂ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ပွမသုင်စသိအရက် မဒ်မဟိုတ်မစူမာဲဝိဝိင်္ဂ် ဘယ်ဝဲ မဒ်ပွဲဂတမတ်ဇော်မောင်ရ၊ ဘယ်ဝဲမဒ် ပွဲဘဝပရလိုက်ဇော်မောင်ရ၊ ပွမဒ်ဒဒိုက် ပွမဟုံမိပ်စိုတ် မဒ်ပွဲစိုတ်လေဝ် ဒးဒုင်စသိုင်ရ၊ ကုညးဝေင်ပါကွေံ နူပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမာဲဝိဝိင်္ဂ် ဘယ်ဝဲမဒ်ပွဲဂတမတ် ဟုံဇော်မောင်ရ၊ ဘယ်ဝဲမဒ် ပွဲဘဝပရလိုက်ဟုံဇော်မောင်ရ၊ ပွမဒ်ဒဒိုက် ပွမဟုံမိပ်စိုတ် မဒ်ပွဲစိုတ်လေဝ် ဟုံဒးဒုင်စသိုင်ရ၊ ကုညးဝေင်ပါကွေံ နူပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမာဲ ဝိဝိင်္ဂ် ရံသဝံ ဘယ်ဝဲဂ် လလမ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

ပွဲလောကဝံ ညးဂစိုတ်လမျီုညး ညးဟိုဂလာန်ဟုံသုာ်စုတ် ညးဂိုင်ကွတ် ကေတ်ဂြပ်ညးဟုံကို သမ္ဘာညးသအာင်လေဝ် ညးအာကျင်ကလိလောန်၊ ပွမသုင် သိအရက်ဂ်လေဝ် ညးပတိတ်ဇြဟတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဂ် ဟိုတ်ပွမဟုံပါကွေံ ဝိဝိင်္ဂ် မသုန်ဂမ္တိုင်စိ ညးဟုံမွဲကိုသီလ ရံဝံ သွးရ၊ ညးဟုံမွဲကိုပညာဂ် ခန္ဓဇေယျလီလ်မှး ဒးကတိန်ဒ်နရက်ရ။

ပွဲလောကဝံ ညးဟုံဂစိုတ်လမျီုညး ညးဟုံဟိုဂလာန်ဟုံသုာ်စုတ် ညးဟုံဂိုင် ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟုံကို ညးဟုံအာကျင်ကလိလောန်သမ္ဘာညးသအာင်၊ ပွမသုင် သိအရက်ဂ်လေဝ် ညးဟုံပတိတ်ဇြဟတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဂ် ဟိုတ်ပွမပါကွေံဝိဝိင်္ဂ် မသုန်ဂြကာစိ ညးမုံကိုသီလ ရံဝံ ဂပ်ဝဲသွးရ၊ ညးမုံကိုပညာ ခန္ဓဇေယျလီလ်မှး ဂံကတိန် ပွဲဘဝသုဂတိ လအာဒးရး ခိုဟ်ဆဲးရ။

သုတ်စတုတ္ထ

၅။ သုတ်စဏ္ဍာလ

၁၇၅။ ယံခမီတအံ ဥပး မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ဂြကာဂ် ဥပးဒေါင်စွာ လေဝ်မှးရ၊ ဥပးမှိုက်လေဝ်မှးရ၊ ဥပးယုတ်သင်လေဝ် မှးရ။ ညးမှးမသုန်ဂြကာအိုတ်ဂ် ရောမှးတုန်—ဟုံမွဲကိုခရ်‘သဒ္ဓါ’ ပွမလျှင်ပတေံရ၊ ဟုံမွဲကို‘သီလ’ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒပ်ရ၊ မုံကို ပွမပတေံကေတ် မှိုကောတုဟလရ၊ ပတေံမှိုတဲ ဟုံပတေံကမ်ရ၊ ပွဲမှးနူသာသနာဝံ လေဝ်ဉာ်သိုဟုံလ်ဒိုင်ဒါန်ရ၊ ပွဲမှးနူသာသနာဂ်လေဝ် သပ္ပကုသိုလ် ပွဲကိုပ်ကွာရ။ ယံခမီတအံ ဥပးမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ဂြကာဝံ ဥပးဒေါင်စွာလေဝ်မှးရ၊ ဥပးမှိုက်လေဝ်မှးရ၊ ဥပးယုတ်သင်လေဝ်မှးရ။

ယံခမီတအံ ဥပးမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ဂြကာဂ် ဥပးရတ်လေဝ်မှးရ၊ ဥပးပဒုမလေဝ်မှးရ၊ ဥပးပုဏ္ဏရိက်လေဝ်မှးရ။ ညးမှးမသုန်ဂြကာအိုတ်ဂ်ရောမှးတုန်—မုံကို ခရ် ‘သဒ္ဓါ’ ပွမလျှင်ပတေံရ၊ မုံကို ‘သီလ’ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒပ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုပွမပတေံကေတ်

မှိုကောတုဟလရ၊ ပတေျကမ်တဲ ဟံပတေျမှိုရ၊ ဟံလေပ်ဉ္စဲသေ့ဝှံ ပုဂိုလ်ဒုင်ဒါန် ပွဲမှူး နူသာသနာဝံရ၊ ပွဲသာသနာဝံဟေင် သပ္ပကုသိုလ်ဗွဲကိုပ်ကွာရ။ ယံခမီတအံ ဥပး မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဥပးရတ်လေဝ်မွဲးရ၊ ဥပးပဒုမလေဝ်မွဲးရ၊ ဥပး ပုဏ္ဏရိက်လေဝ်မွဲးရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ

၆။ သုတ်ပီတိ

၁၇၆။ ပွဲကာလဂ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဗ္ဗိ တို့မွိုင်ကေတ်ဥပးဂမ္တိုင်ဗုတ်မသုန်ကံ ပှော်ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျက်တြဲတဲ လှောင်သွဝတ်တဲမွဲး သိုမဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲဒါမဗွဲ မွဲဂ် တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျက်တြဲ သွးတိုန်ဂလာန်ဝံရ—

ယံဒကာ မူးတအံကောန်စိုတ်ဥပကာခမီသင် နကိုသုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ သ္မာသတိက် သ္မာဒိုင် ဂဉ္စဲမဒ်ကြိယာဗာပင်ပွဲလမျီုမစေ်စးကိုယဲအိုတ်ရ၊ ယံဒကာ “ပိုယ်ညးဂမ္တိုင် ကောန်စိုတ်ဥပကာ ခမီသင်နကိုသုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာသ္မာသတိက် သ္မာဒိုင် ဂဉ္စဲမဒ်ကြိယာဗာ ပင်ပွဲလမျီုမစေ်စးကိုယဲအိုတ်ရ”ဂ် နကိုဗုတ်ဝံဟေင် ဩဝ်လွသပ္ပမသျှိုက်မျိုက်တြပ်စိုတ်ညိ၊ ယံဒကာ ဟိုတ်ဂ်ရ မူးတအံဒးဒေတ်လုတ် ရံဝံရ။ “ပိုယ်ညးဂမ္တိုင် မူရသင်လို့ ကာလ လဆောင်အာစိုပ် ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် မကတိုန်ဟိုတ်နုလုအာ (နုနီဝရဏဂမ္တိုင်)တဲ ဝံပဒတ်အိုတ်ဂ်ရော”ရံဝံ (ဒးဒေတ်လုတ်ရ)။

ယံဒကာ ရံဝံဟေင် မူးတအံဒးဒေတ်လုတ်ရ ရံဝံ သွးရ။ ဟိုတွံရံဝံမွဲး တီလ ပိုင်သာရိပိုတ် ဂရင်ပွီတီလမ္တိုင်ပိုင်ကျက်တြဲ ဂလာန်ဝံရ—ယံကျက်မျှိုင် ထေက်ကိုဒးအမ်သင် ကွေ်ရ၊ ယံကျက်မျှိုင် ဟံကေင်ဒ်မွဲလှော် န်ကွင်ရ၊ ယံကျက်မျှိုင် တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျက်တြဲဂ် “ယံဒကာ မူးတအံကောန်စိုတ်ဥပကာခမီသင် နကိုသုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာသ္မာသတိက်သ္မာဒိုင် ဂဉ္စဲမဒ်ကြိယာဗာပင်ပွဲလမျီုမစေ်စးကိုယဲအိုတ်ရ၊ ယံဒကာ ‘ပိုယ်ညးဂမ္တိုင် ကောန်စိုတ် ဥပကာခမီသင် နကိုသုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာသ္မာသတိက်သ္မာဒိုင် ဂဉ္စဲမဒ်ကြိယာဗာပင်ပွဲလမျီု မစေ်စးကိုယဲအိုတ်ရ’ဂ် နဗုတ်ဝံဟေင် ဩဝ်လွသပ္ပမသျှိုက်မျိုက်တရိပ်စိုတ်ညိ၊ ယံဒကာ ဟိုတ်ဂ်ရ မူးတအံဒးဒေတ်လုတ်ရံဝံရ၊ ‘ပိုယ်ညးဂမ္တိုင် မူရသင်လို့ ကာလလဆောင် အာစိုပ် ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် မကတိုန်ဟိုတ်နုလုအာ (နုနီဝရဏဂမ္တိုင်) တဲ ဝံပဒတ်အိုတ်ဂ်ရော’ ရံဝံ (ဒးဒေတ်လုတ်ရ)၊ ယံဒကာ ရံဝံဟေင် မူးတအံဒးဒေတ်လုတ်ရ”ဂလာန်ဝံ ဂပ်ဝံတွံလင် ဗွဲမဒးရးလောန်ရ။

ယံကျက်မျှိုင် ကွးအရိဂ် အာစိုပ် ‘ပီတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် မကတိုန်ဟိုတ်နုလုအာ (နုနီဝရဏဂမ္တိုင်) တဲ ပွဲအခိုင်မပဒတ်ဂ် ဟိုတ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ဟံဒ်ကုပုဂိုလ်ဂ်အိုတ်ရ။

ပွဲအခါ၌ ပွမဒ်ဒိဋ္ဌိ ပွမဟံမိဝိစိတံ နိဿယံကိုကာမဂုဏ်တေ မကတိန္ဒိဂ္ဂလေဝံ ဟံဒိကုပ္ပဂိုလ်
 ဂ်ရ။ ပွဲအခါ၌ ပွမဒ်ဒိဋ္ဌိ ပွမဟံမိဝိစိတံ အိုဟ်တိုဟ် နိဿယံကိုကာမဂုဏ်တေ မကတိန္ဒိ
 ဂ္ဂလေဝံ ဟံဒိကုပ္ပဂိုလ်ရ။ ပွဲအခါ၌ ပွမဒ်ဒိဋ္ဌိ ပွမဟံမိဝိစိတံ နိဿယံကိုအကုသိုလ်တေ
 မကတိန္ဒိဂ္ဂလေဝံ ဟံဒိကုပ္ပဂိုလ်ရ။ ပွဲအခါ၌ ပွမဒ်ဒိဋ္ဌိ ပွမဟံမိဝိစိတံ နိဿယံကိုအကုသိုလ်တေ
 မကတိန္ဒိဂ္ဂလေဝံ ဟံဒိကုပ္ပဂိုလ်ရ။ ပွဲအခါ၌ ပွမဒ်ဒိဋ္ဌိ ပွမဟံမိဝိစိတံ နိဿယံကိုအကုသိုလ်တေ
 မကတိန္ဒိဂ္ဂလေဝံ ဟံဒိကုပ္ပဂိုလ်ရ။ ကွးအရီၣ် အာစိပံ ‘ပိတိ’
 ပွမသျှိုက်မျှိုက်မကတိန္ဒိ ဟိုတ်နုလှအာ (နုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်) တေ ပွဲအခါ၌မပဒတ်ၣ် ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်
 မသုန်ပြကာဝံ ဟံဒိကုပ္ပဂိုလ်အိုတ် ရဝံ (ဂရင်ပိရ)။

ယံသာရိပိုတ် ခိုဟ်ကွေရ ခိုဟ်ကွေရ၊ ယံသာရိပိုတ် ကွးအရီၣ် အာစိပံ ‘ပိတိ’
 ပွမသျှိုက်မျှိုက် မကတိန္ဒိဟိုတ်နုလှအာ (နုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်)တေ ပွဲအခါ၌မပဒတ်ၣ် ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်
 မသုန်ပြကာဝံ ဟံဒိကုပ္ပဂိုလ်အိုတ်ရ။ ပွဲအခါ၌ ပွမဒ်ဒိဋ္ဌိ ပွမဟံမိဝိစိတံ နိဿယံ
 ကိုကာမဂုဏ်တေ မကတိန္ဒိဂ္ဂလေဝံ ဟံဒိကုပ္ပဂိုလ်ရ။ ပွဲအခါ၌ ပွမဒ်ဒိဋ္ဌိ ပွမဟံမိဝိစိတံ
 အိုဟ်တိုဟ်နိဿယံကိုကာမဂုဏ်တေ မကတိန္ဒိဂ္ဂလေဝံ ဟံဒိကုပ္ပဂိုလ်ရ။ ပွဲအခါ၌ ပွမဒ်
 ဒိဋ္ဌိ ပွမဟံမိဝိစိတံ နိဿယံကိုအကုသိုလ်တေ မကတိန္ဒိဂ္ဂလေဝံ ဟံဒိကုပ္ပဂိုလ်ရ။ ပွဲအခါ၌
 ပွမဒ်ဒိဋ္ဌိ ပွမဟံမိဝိစိတံ အိုဟ်တိုဟ် နိဿယံကိုအကုသိုလ်တေ မကတိန္ဒိဂ္ဂလေဝံ ဟံဒိ
 ကုပ္ပဂိုလ်ရ။ ပွဲအခါ၌ ပွမဒ်ဒိဋ္ဌိ ပွမဟံမိဝိစိတံ နိဿယံကိုအကုသိုလ်တေ မကတိန္ဒိဂ္ဂလေဝံ
 ဟံဒိကုပ္ပဂိုလ်ရ။ ယံသာရိပိုတ် ကွးအရီၣ် အာစိပံ ‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျှိုက် မကတိန္ဒိ ဟိုတ်နု
 လှအာ (နုနီဝရဏဂမ္ဘိုင်) တေ ပွဲအခါ၌မပဒတ်ၣ် ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ နိကုပ္ပဂိုလ်
 ဟံမာန်အိုတ်ရ ရဝံ(သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ဝဏ္ဏိဇ္ဇာ

၁၇၇။ ယံခမိတအံ ဥပးဂ္ဂံ ဟဂင်ဝသ္မ ပွမကူသာန်သွံရာန်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ
 အိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

ပွမကူသာန်သွံရာန်လွဟ်လနက်၊ ပွမကူသာန်သွံရာန်သတ်မ္ဘိဟ်၊ ပွမကူသာန်
 သွံရာန်ဖျုန်၊ ပွမကူသာန်သွံရာန်သိအရက်၊ ပွမကူသာန်သွံရာန်ဂျိ။ ယံခမိတအံ ဥပးဂ္ဂံ
 ဟဂင်ဝသ္မ ပွမကူသာန်သွံရာန်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ အိုတ်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ရာဇ

၁၇၈။ ယွံခမီတအ် အရာဂ် ပသ်သတ္တိ ထေင်ကေတ်အိုတ်ရော။ “တြုံဝံ ပါကေံ မဂ်စိတ်လမျီုညးတဲ ဝေင်ပါကေံ နူပွမဂ်စိတ်လမျီုညးရ၊ တြုံဂ် သိုင်ဂမ္တိုင်ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူ ဟိုတ်မတွံဂး ပွမဝေင်ပါကေံနူပွမဂ်စိတ်လမျီုညးဂ် ဂစိတ်ကေံအိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ ကေင်ဒက် အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ ဗက်ဗွဲကေံနူတျီုရးချင်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ သွအတိုင်နွံပိုက်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ မူးတအ် ကေင်ညာတ်ကေင်မိင်အိုတ်ဟာ” ရဲဝံ (သွာန်ရ)။

ယွံကျ်မုံပိုင် အရာဂ် ဟံကေင်ညာတ် ဟံကေင်မိင်အိုတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲအိုတ်ရ)။ ယွံခမီတအ် ခိုဟ်ရ။ “တြုံဝံ ပါကေံပွမဂ်စိတ်လမျီုညးတဲ ဝေင်ပါကေံနူပွမဂ်စိတ်လမျီု ညးရ၊ တြုံဂ် သိုင်ဂမ္တိုင်ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမဝေင်ပါကေံနူပွမဂ်စိတ်လမျီု ညးဂ် ဂစိတ်ကေံအိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ ကေင်ဒက်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ ဗက်ဗွဲကေံနူတျီုရးချင်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ သွအတိုင်နွံပိုက်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ ဟိုတ်ပရူပရာဂ် အဲလေဝ်ဟံကေင်ညာတ် ဟံကေင်မိင်ရ”၊ ဗွဲစုတ်တုန် “တြုံဝံ ဂစိတ်ကေံ ညးတြုံကို ညးဗြဲကိုရ” ရဲဝံ ဟိုသွးတ ကမ်ဟံခိုဟ်ဆဲတြုံဟေင်အိုတ်ရ၊ တြုံဂ် သိုင်ဂမ္တိုင်ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမ ဂစိတ်လမျီုညးဂ် ဂစိတ်ကေံအိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ ကေင်ဒက်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ ဗက်ဗွဲကေံ နူတျီုရးချင်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ သွအတိုင်နွံပိုက်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ သဘ်ရဲဝံ ဗွဲစုတ် မူးတအ် ကေင်ညာတ်ကေင်မိင်အိုတ်ဟာ ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျ်မုံပိုင် ပိုယ်ဒိုက်တအ်ညးဂမ္တိုင် ကေင်ညာတ်ကေင်မိင်အိုတ်ရ၊ ကြလေဝ် ကြက်ဂုံမိင်ကေတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲအိုတ်ရ)။

ယွံခမီတအ် အရာဂ် မူးတအ် ပသ်သတ္တိထေင်ကေတ်အိုတ်ရော။ “တြုံဝံ ပါကေံ ပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ်ဂြပ်ညးဟံကိုတဲ ဝေင်ပါကေံ နူပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံကိုရ၊ တြုံဂ် သိုင်ဂမ္တိုင်ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမဝေင်ပါကေံ နူပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံကိုတဲ ဂစိတ်ကေံအိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ ကေင်ဒက်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ ဗက်ဗွဲကေံ နူတျီုရး ချင်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ သွအတိုင်ပိုက်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ မူးတအ်ကေင်ညာတ် ကေင်မိင်အိုတ်ဟာ” ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျ်မုံပိုင် အရာဂ် ဟံကေင်ညာတ် ဟံကေင်မိင်အိုတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲ အိုတ်ရ)။ ယွံခမီတအ် ခိုဟ်ရ။ “တြုံဝံ ပါကေံပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ်ဂြပ်ညးဟံကိုတဲ ဝေင်ပါ ကေံနူပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံကိုရ၊ တြုံဂ် သိုင်ဂမ္တိုင်ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမဝေင်ပါကေံနူပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံကိုတဲ ဂစိတ်ကေံအိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ ကေင်ဒက် အိုတ်ရရဲဝံဂီ၊ ဗက်ဗွဲကေံနူတျီုရးချင်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ သွအတိုင်ပိုက်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ ဟိုတ်ပရူ ပရာဝံ အဲလေဝ် ဟံကေင်ညာတ် ဟံကေင်မိင်ရ”၊ ဗွဲစုတ်တုန် “တြုံဝံ နူကိုစိုတ်ကမ္မတ်ဂ် ဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံကို နူကွာန်ကို နူဂြိုပ်ကိုရ” ရဲဝံ ဟိုသွးတ ကမ်ဟံခိုဟ်ဆဲ တြုံဟေင်အိုတ်ရ၊ တြုံဂ် သိုင်ဂမ္တိုင်ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံကိုတဲ ဂစိတ်ကေံအိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ ကေင်ဒက်အိုတ်ရ ရဲဝံဂီ၊ ဗက်ဗွဲကေံ နူတျီုရး

ချင်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ သွအတိုင်ပိုက်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ သဘ်ရံဝံ ဗွေစုတ် မူးတအ်
ကောင်ညာတ် ကောင်မိင်အိုတ်ဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မ့ပိုင် ပိုယ်ဒိုက်တအ်ညးဂမိုင်
ကောင်ညာတ်ကောင်မိင်အိုတ်ရ၊ ကြဲလေဝ် ကြက်ဝံမိင်ကေတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပွီအိုတ်ရ)။

ယွံခမီတအ် အရာၣ် မူးတအ် ပသ်သမ္ဘိထေင်ကေတ်အိုတ်ရော။ “တြုံဝံ ပါကျေ
ပွမဒေတ်ဗွေမမှာရ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင်တဲ ဝေင်ပါကျေနူပွမဒေတ်ဗွေမမှာရ ပွဲကာမဂုဏ်
ဂမိုင်ရ၊ တြုံၣ် သိုင်ဂမိုင်ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ပွမဝေင်ပါကျေ နူပွမဒေတ်ဗွေမ
မှာရ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင်ၣ် ဂစိုတ်ကျေအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ကွေင်ဒက်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ဗက်ဗွဲကျေ
နူတျီရးချင်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ သွအတိုင်ပိုက်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ မူးတအ် ကောင်ညာတ်
ကောင်မိင်အိုတ်ဟာ” ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မ့ပိုင် အရာၣ် ဟွံကောင်ညာတ် ဟွံကောင်မိင်
အိုတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပွီအိုတ်ရ)။ ယွံခမီတအ် ခိုဟ်ရ။ “တြုံဝံ ပါကျေပွမဒေတ်ဗွေမမှာရ
ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင်တဲ ဝေင်ပါကျေနူပွမဒေတ်ဗွေမမှာရ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင်ရ၊ တြုံၣ် သိုင်ဂမိုင်
ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ပွမဝေင်ပါကျေ နူပွမဒေတ်ဗွေမမှာရ ပွဲကာမဂုဏ်
ဂမိုင်ၣ် ဂစိုတ်ကျေအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ကွေင်ဒက်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ဗက်ဗွဲကျေ နူတျီရးချင်
အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ သွအတိုင်ပိုက်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ဟိုတ်ပရူပရာၣ် အဲလေဝ် ဟွံကောင်ညာတ်
ဟွံကောင်မိင်ရ” ဗွေစုတ်တုန် “တြုံဝံ ဒေတ်ကလိလောန် ပွဲသမ္ဘာညးသအာင်ဂမိုင်ကို
ပွဲကောန်ဂုတ်ညးသအာင်ဂမိုင်ရ” ရံဝံ ဟိုသွးတ ကမ်ဟွံခိုဟ်ဆဲတြုံဟေင်အိုတ်ရ၊ တြုံၣ်
သိုင်ဂမိုင်ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ပွမဒေတ်ဗွေမမှာရ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင်ၣ် ဂစိုတ်
ကျေအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ကွေင်ဒက်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ဗက်ဗွဲကျေနူတျီရးချင်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊
သွအတိုင်ပိုက်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ သဘ်ရံဝံ ဗွေစုတ် မူးတအ် ကောင်ညာတ်ကောင်မိင်အိုတ်ဟာ
ရံဝံ (သွာန်ရ)ရ။ ယွံကျာ်မ့ပိုင် ပိုယ်ဒိုက်တအ်ညးဂမိုင် ကောင်ညာတ်ကောင်မိင်အိုတ်ရ၊
ကြဲလေဝ် ကြက်ဝံမိင်ကေတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပွီအိုတ်ရ)။

ယွံခမီတအ် အရာၣ် မူးတအ် ပသ်သမ္ဘိထေင်ကေတ်အိုတ်ရော။ “တြုံဝံ ပါကျေ
ပွမဟိုဂလာန်ဟွံသုာ်စုတ်တဲ ဝေင်ပါကျေနူပွမဟိုဂလာန် ဟွံသုာ်စုတ်ရ၊ တြုံၣ် သိုင်ဂမိုင်
ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ပွမဝေင်ပါကျေ နူပွမဟိုဂလာန်ဟွံသုာ်စုတ်ၣ် ဂစိုတ်ကျေ
အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ကွေင်ဒက်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ဗက်ဗွဲကျေနူတျီရးချင်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ သွအတိုင်
ပိုက်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ မူးတအ် ကောင်ညာတ် ကောင်မိင်အိုတ်ဟာ” ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်
မ့ပိုင် အရာၣ် ဟွံကောင်ညာတ် ဟွံကောင်မိင်အိုတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပွီအိုတ်ရ)။ ယွံခမီတအ်
ခိုဟ်ရ။ “တြုံဝံ ပါကျေ ပွမဟိုဂလာန်ဟွံသုာ်စုတ်တဲ ဝေင်ပါကျေ နူပွမဟိုဂလာန်ဟွံသုာ်
စုတ်ရ၊ တြုံၣ် သိုင်ဂမိုင်ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ပွမဝေင်ပါကျေ နူပွမဟိုဂလာန်
ဟွံသုာ်စုတ် ဂစိုတ်ကျေအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ကွေင်ဒက်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ဗက်ဗွဲကျေနူတျီရးချင်
အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ သွအတိုင်ပိုက်အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ ဟိုတ်ပရူပရာၣ် အဲလေဝ် ဟွံကောင်ညာတ်
ဟွံကောင်မိင်ရ”၊ ဗွေစုတ်တုန် “တြုံဝံ နပွမဟိုဂလာန်ဟွံသုာ်စုတ်ၣ် ပလီုပလာ်ဒတဲဖို သမေဟ်ကို

ကောန်သမေဟ်ကိုရ” ရဝံ ဟိုသုးတ ကမ်ဟံခိုဟ်ဆဲးတြုံဂ်ဟောင်အိုတ်ရ၊ တြုံဂ် သိုင်ဂမ္တိုင် ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမဟိုဂလာန်ဟံ့သုာ်စုတ်ဂ် ဂစိုတ်ကွေ်အိုတ်ရ ရဝံကို၊ ကွေ်ဒက်အိုတ်ရ ရဝံကို၊ ဗက်ဗွဲကွေ်နူတိုရ်းချင်အိုတ်ရ ရဝံကို၊ သွအတိုင်ပိုက်အိုတ်ရ ရဝံကို၊ သဘ်ရဝံဂ် ဗွဲစုတ် မူးတအ် ကောင်ညာတ် ကောင်မိင်အိုတ်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ) ယံကျ်မုံပိုင် ပိုယ်ဒိုက်တအ်ညးဂမ္တိုင် ကောင်ညာတ် ကောင်မိင်အိုတ်ရ၊ ကြဲလေဝ် ကြက်ဝံ မိင်ကေတ်ရ ရဝံ (ဂရင်ပွီအိုတ်ရ)။

ယံခမိတအ် အရာဂ် မူးတအ် ပသ်သမ္ဘိထေင်ကေတ်အိုတ်ရော။ “တြုံဝံ ပါကွေ် ပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမဲဝိဝိင်တဲ ဝေင်ပါကွေ်နူပွမ သုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ် မစူမဲဝိဝိင်ရ၊ တြုံဂ် သိုင်ဂမ္တိုင်ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမဝေင်ပါကွေ် နူပွမ သုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမဲဝိဝိင်ဂ် ဂစိုတ်ကွေ်အိုတ်ရ ရဝံကို၊ ကွေ်ဒက်အိုတ်ရ ရဝံကို၊ ဗက်ဗွဲကွေ်နူတိုရ်းချင်အိုတ်ရ ရဝံကို၊ သွအတိုင်ပိုက်အိုတ်ရရဝံကို၊ မူးတအ် ကောင်ညာတ် ကောင်မိင်အိုတ်ဟာ” ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံကျ်မုံပိုင် အရာဂ် ဟံကောင်ညာတ် ဟံကောင်မိင် အိုတ်ရ ရဝံ (ဂရင်ပွီအိုတ်ရ)။ ယံခမိတအ် ခိုဟ်ရ။ “တြုံဝံ ပါကွေ်ပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမဲဝိဝိင်တဲ ဝေင်ပါကွေ်နူပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမဲဝိဝိင်ရ၊ တြုံဂ် သိုင်ဂမ္တိုင်ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂးပွမဝေင်ပါကွေ် နူပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ် မစူမဲဝိဝိင်ဂ် ဂစိုတ်ကွေ်အိုတ်ရ ရဝံကို၊ ကွေ်ဒက်အိုတ်ရ ရဝံကို၊ ဗက်ဗွဲကွေ်နူတိုရ်းချင် အိုတ်ရ ရဝံကို၊ သွအတိုင်ပိုက်အိုတ်ရရဝံကို၊ ဟိုတ်ပရူပရာဂ် အဲလေဝ် ဟံကောင်ညာတ် ဟံကောင်မိင်ရ”၊ ဗွဲစုတ်တုန် “တြုံဝံ သွပတိတ်ဇြဟတ် ပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ် မစူမဲဝိဝိင်ဂ်ဒ်တဲ ဂစိုတ်ကွေ်ညးဗြဲကိုဒ် ညးတြုံကိုဒ်ရ။

တြုံဝံ သွပတိတ်ဇြဟတ် ပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမဲဝိဝိင်ဂ်ဒ်တဲ နကိုစိုတ် ကမ္မတ်ဂိုင်ကွတ်ကေတ်ဂြပ်ညးဟံ့ကို နူကွာန်ကို နူဂြိုပ်ကိုရ။ တြုံဝံ သွပတိတ်ဇြဟတ် ပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမဲဝိဝိင်ဂ်ဒ်တဲ ဒွေတ်ကလိလောန် ပွဲသမ္ဘာညးသအာင် ကောန်ဂုတ်ညးသအာင်ဂမ္တိုင်ရ။ တြုံဝံ သွပတိတ်ဇြဟတ် ပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ် မစူမဲဝိဝိင်ဂ်ဒ်တဲ နပွမဟိုဂလာန် ဟံ့သုာ်စုတ်ဂ် ပလီပလင်ကွေ်ဒတဲဖို သမေဟ်ကို ကောန်သမေဟ်ကိုရ ” ရဝံ ဟို သုးတ ကမ်ဟံခိုဟ်ဆဲး တြုံဂ်ဟောင်အိုတ်ရ၊ တြုံဂ် သိုင်ဂမ္တိုင်ရပ်ဏာတဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမဲဝိဝိင်ဂ် ဂစိုတ်ကွေ်အိုတ်ရ ရဝံကို၊ ကွေ်ဒက်အိုတ်ရ ရဝံကို၊ ဗက်ဗွဲကွေ် နူတိုရ်းချင်အိုတ်ရ ရဝံကို၊ သွအတိုင်ပိုက်အိုတ်ရ ရဝံကို၊ သဘ်ရဝံဂ် ဗွဲစုတ် မူးတအ် ကောင်ညာတ် ကောင်မိင်အိုတ်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံကျ်မုံပိုင် ပိုယ်ဒိုက်တအ်ညးဂမ္တိုင် ကောင်ညာတ် ကောင်မိင်အိုတ်ရ၊ ကြဲလေဝ် ကြက်ဝံမိင်ကေတ်ရ ရဝံ (ဂရင်ပွီအိုတ်ရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ

၉။ သုတ်ဂိဟိ

၁၇၉။ ပွဲကာလ၌ အနာထပိဏ္ဍိကသေဦး တို့မျှင်ကေတ်ဥပးဂမျှင် ဗုတ်မသုန်ကံ့
 မှော့ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပူပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ လော့ဝသွဝတ်တဲမွဲး ဂဇအိဒိုင် ပွဲဒါမဗွဲမွဲရ။
 ပွဲကာလ၌ တီလမ္ပူပိဉ်ကျာ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန်သာရိပိုတ်ရ။ ယံသာရိပိုတ် တြဲဥး
 ဗိုက်လတက်ယာတ်ဗုမိက်ကိုမ္မဲမွဲ မုံကိုပွမမင်မွဲပွဲသိက္ခာပိဒ်ဂမျှင် မသုန်ပြကာတဲ ပွမ
 ဝံပဒတ်ဗွဲတသိုခ် ပွဲဘဝလှဟ်ဂမျှင်ပန်ပြကာ မနိဿယံပွဲစိုတ်မပြဲလောန်ဂ်လေဝ် မကလိဂွံ
 အတိုင်နွံပိုက် ဟံဒ်လော့လို့တ် ဟံဒးဇျောင်စိုတ်၌ တီကေတ်အိုတ်ရ။ ဥးဂ် မိက်ဂွံဟိုသုးမွဲး
 “အဲဂ် ပွမကတိုန်ပွဲနရက် ပွမကတိုန်ပွဲဂကူတိရစ္ဆာန် ပွမကတိုန်ပွဲဘုံပြိုတ် ပွမဒတုံစေံဗွဲဗွဲ
 အပါယ်ဒုဂ္ဂတိအိုတ်အာတဲရ။ အဲဒ်သောတာပန်ရ။ ဟံမွဲကိုသတ်ပွမဒတုံစေံဗွဲဗွဲရ။ ဂတိ
 ပိုန်ရ။ မုံကိုအရာသတိက်သတင် မဂ်ဖိုလတူဟောင်ရ ” ရဲဝံ အလိုဇကုလေဝ် ဟိုသုး
 ဇကုဇကုရ။

မုံကိုပွမမင်မွဲပွဲသိက္ခာပိဒ်ဂမျှင် မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်။ ယံသာရိပိုတ်
 ပွဲသာသနာဝံ ကွးအရီဂ် ဝေင်ပါကေံ နူပွမဂစိုတ်လမျိုဉ်ဥးရ။ ဝေင်ပါကေံနူပွမဂိုင်ကွတ်
 ကေတ်တြဲဥးဟံကိုရ။ ဝေင်ပါကေံနူပွမဒေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမျှင်ရ။ ဝေင်ပါကေံ
 နူပွမဟိုဂလန်ဟံ့သုတ်ရ။ ဝေင်ပါကေံနူပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မဇမ္မာဲဝိဝိင်ရ။
 မုံကိုပွမမင်မွဲပွဲသိက္ခာပိဒ်ဂမျှင်မသုန်ပြကာဝံရ။

ကလိဂွံအတိုင်နွံပိုက် ဟံဒ်လော့လို့တ် ဟံဒးဇျောင်စိုတ် ပွမဝံသွဒတ်ဗွဲတသိုခ်
 ပွဲဘဝလှဟ်ဂမျှင်ပန်ပြကာ မနိဿယံပွဲစိုတ်မပြဲလောန်အိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ယံသာရိပိုတ်
 ပွဲသာသနာဝံ ကွးအရီဂ် ချိုက်ပေင်တဲကေံ ပွမတို့လုပ်လျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲကျာ်ရ။ “တီလ
 မ္ပူပိဉ်ကျာ်တြဲ၌ ဟိုတ်နူဟိုတ် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင်လေဝ် ‘အရဟံ’မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ်
 မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမျှင်အိုသို) အလိုဇကုမသုတ်စုတ်လေဝ် ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ်
 မချိုက်ပေင်တဲကေံ ‘ဝိဇ္ဇာ’ လညာတ်ညဏ် ‘စရဏ’ ဒေတ်လေဝ် ‘ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န’ မွဲးရ။
 ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ်သုးတဲဂလန်မနိဟ်ဆဲးလေဝ် ‘သုဂတ’ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတီ
 ကေတ်လောကပိလေဝ် ‘လောကဝိဒူ’ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်ပူဂ်လ်ဟံ့မွဲဗျောံစတ် မလေပ်
 ဝေတ်ဗတောန် ဥးမထေက်ကိုဒေံဗတောန်လေဝ် ‘အနတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ’ မွဲးရ။
 ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်အာစာမ္မိဟ်ဒေဝတ်ဂမျှင်လေဝ် ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာန်’ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ်
 မလေပ်ကိုတီ (ခရ်သစ္စဂမျှင်ပန်)လေဝ် ‘ဗုဒ္ဓ’ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မုံကိုပိဉ်ကြီဉ်မဇော်လေဝ်
 ‘ဘဂဝါ’ မွဲးရ” ရဲဝံ (လျှင်ပတေံရ)။ ဣဝံတုန် ပွမကလိဂွံ ပွမဝံပဒတ်ဗွဲတသိုခ် ပွဲဘဝလှဟ်
 မနိဿယံပွဲစိုတ်မပြဲလောန် သွက်ဂွံကိုသအးဇုး စိုတ်မဟံသအးဇုးဏီ သွက်ဂွံကိုဗုဒ္ဓင်ဗွင်
 စိုတ်မဟံဗုဒ္ဓင်ဗွင်ဏီ ကုကွးအရီဂ် ပဌမရ။

ယံသာရိပိုတ် မွဲဂကူဉ်တုန် ကွေးအရီၣ် ချိုက်ပေတ်ကောံပွမတို့လုပ် လျှင်ဖြိုင် သျိုက်ပွဲခေရဲ။ “ခေရဲတီလမ္မံပိုင်ကျိာ်တြိမတွံၣ် နှိခေရဲမဂ်ဝံတံ ဗွဲမဒေးရဲ၊ နှိခေရဲမတီညာတ် မာန်အလိုဇကုရ၊ နှိခေရဲမလေပ်ကိုဖို ဟံ့ခြာကာလရ၊ နှိခေရဲထေက်ကိုထွေးတ် ရဲဝံ့မွဲး ကျိုင်ညိ ဗိုညိရ၊ နှိခေရဲထေက်ကိုရင်တွိုင်စွံလပ် ပွဲအပွဲဇကုဇကု အပွဲစိုတ်ဇကုရ၊ နှိခေရဲတပညာ (အရီ) ဂမ္တိုင်ဟေင် တီမာန် ဒုင်စသိုင်မာန် ဇကုညးကိုညးရ” ရဲဝံ့ (လျှင်ပတေရ)။ ဣဝံတုန် ပွမ ကလိဝံ ပွမဝံပဒတ်ဗွဲတသိုၣ် ပွဲဘဝလျှဟ် နိဿယ်ပွဲစိုတ်မပြဲလောန် သွက်ဂွံကိုသအးဇး စိုတ်မဟံသအးဇးဏီ သွက်ဂွံကိုဗုဒ္ဓင်ဗွင် စိုတ်မဟံဗုဒ္ဓင်ဗွင်ဏီ ကုကွေး အရီၣ် ဒုတိယရ။

ယံသာရိပိုတ် မွဲဂကူဉ်တုန် ကွေးအရီၣ် ချိုက်ပေတ်ကောံပွမတို့လုပ် လျှင်ဖြိုင် သျိုက်ပွဲသင်ရ။ “သင်သာဝက ကွေးတီလမ္မံပိုင်ကျိာ်တြိ မ္မံကိုဒေတ်ဒေးရဲ၊ သင်သာဝက ကွေးတီလမ္မံပိုင်ကျိာ်တြိ မ္မံကိုဒေတ်တပ်တေးရ၊ သင်သာဝက ကွေးတီလမ္မံပိုင်ကျိာ်တြိ မ္မံကိုဒေတ်ဍုတ်စုတ်ရ၊ သင်သာဝက ကွေးတီလမ္မံပိုင်ကျိာ်တြိ မ္မံကိုဒေတ်မဗွဲရ၊ သင်သာဝက ကွေးတီလမ္မံပိုင်ကျိာ်တြိ မ္မံကိုအရိဟ်လို့ဟ် ဗွဲဒေဝ် ပန်ဒေဝ် ဗွဲလို့ဟ်ပုဂံလ်ဒွံတုၣ် ရင်တွိုင်နင် (နူဇမ္မု)တုလေပ် ထေက်ကိုတုဟ်နကိုဒိန်ပူဇရ၊ ဝတ္တုမစီရေင်လပ် တုဟ်န သွက်ကွဲထီလေပ် ထေက်ကိုတုဟ်နကိုဒိန်ပူဇရ၊ ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဒိန်မရန်တံ သွက်ဘဝပရလိုက်ရ၊ ထေက်ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပွမပင်ခွဲအံခွေမ်တဲရ၊ နှိတိဗုထိုက်ပြ ဟံ့မ္မဲ ပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွပကုသိုလ်ရ” ရဲဝံ့ (လျှင်ပတေရ)။ ဣဝံတုန် ပွမကလိဝံ ပွမဝံပဒတ်ဗွဲတသိုၣ်ပွဲဘဝလျှဟ် နိဿယ်ပွဲစိုတ်မပြဲလောန် သွက်ဂွံကိုသအးဇး စိုတ်မဟံသအးဇးဏီ သွက်ဂွံကိုဗုဒ္ဓင်ဗွင် စိုတ်မဟံဗုဒ္ဓင်ဗွင်ဏီ ကုကွေးအရီၣ် တတိယရ။

ယံသာရိပိုတ် မွဲဂကူဉ်တုန် ကွေးအရီၣ် ချိုက်ပေတ်ကောံသီလဂမ္တိုင် အရီၣ်မ္တိုင် မဂ်ဝံသျိုက်မျိုက် မဟံကပ်သကုတ် ဟံ့ထောင်ပြိုဟ် ဟံ့စောန်ပြိုက် ဟံ့ခွက်ဒဝါန် မတိတ် ဗူးနုဒ်ဒိုက်တဏှာ တပညာဂမ္တိုင်မဂ်ဝံထိုင်သး မဟဂ်ဝံစိုတ်သပေါတ် ဗွဲမမှာရာမလေပ် ကတိဗဒ်ကိုသမာဓိရ။ ဣဝံတုန် ပွမကလိဝံ ပွမဝံပဒတ်ဗွဲတသိုၣ် ပွဲဘဝလျှဟ် နိဿယ် ပွဲစိုတ်မပြဲလောန် သွက်ဂွံကိုသအးဇး စိုတ်မဟံသအးဇးဏီ သွက်ဂွံကိုဗုဒ္ဓင်ဗွင် စိုတ်မဟံ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်ဏီ ကုကွေးအရီၣ် စတုတ္ထရ။ ကလိဝံအတိုင်နွံပိုက် ဟံ့ဒ်လှောင်လို့တ် ဟံ့ဒး ချောင်စိုတ် ပွမဝံပဒတ်ဗွဲတသိုၣ် ပွဲဘဝလျှဟ်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ မနိဿယ်ပွဲစိုတ်မပြဲလောန်ဝံရ။

ယံသာရိပိုတ် ခရ် ညးမဗိုက်လတက်ယာတ်ဗုမဓိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ မ္မံကိုပွမမင်မ္မဲ ပွဲသိက္ခာ ပိုဒ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာတု ပွမဝံဒတ်ဗွဲတသိုၣ် ပွဲဘဝလျှဟ်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ မနိဿယ်ပွဲစိုတ် မပြဲလောန်လေပ် မကလိဝံအတိုင်ပိုက် ဟံ့ဒ်လှောင်လို့တ် ဟံ့ဒးချောင်စိုတ်ကို တီကေတ် အိုတ်ရ၊ ညးဂ် မိက်ဝံဟိုသွေးမွဲး “အဲၣ် ပွမကတိဒ်ပွဲနရက် ပွမကတိဒ်ပွဲဂကူတိရစ္ဆာန် ပွမ ကတိဒ်ပွဲဘုံပြိုတ် ပွမဒတုဇော်ဗွဲအဲၣ် အပါယ်ဒုဂ္ဂတိအိုတ်အာတုရ၊ အဲၣ်သောတာပန်ရ၊ ဟံ့မ္မဲ

ကိုသဘာ ပွမဒတုံစေဉ်ဗ္ဗာဒေရ၊ ဂတိဗိနိရ၊ မ္မုံကိုအရာသတိက်သတင်မဂ်ဖိုလတူဟောင်ရ” ရံပွံ အလိုဇကုဟောင် ဟိုသွေးဇကုဇကုရ ရံပွံ (သွေးရ)။

တပညာဂုံ ညာတ်ကေတ်ဘဲ ပွဲနရက်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဝေင်ပါကွေံပွသရာမ်ပါပ် ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ခေရ (သီမသုန်) အရီဂမ္ဘိုင်တဲ ဝေင်ပါကွေံ (ပွသရာမ်ပါပ် ဂမ္ဘိုင်)ရ။

လွီပရာ (မတွံဂးဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်သီလ) ဂုံ ပြာကဋ်မွဲး ဟံပျဲပျာ်သတ်မုံကို လမျိုဂမ္ဘိုင်ရ၊ သိုမတိတ် ဂလာန်ဟံ့စုတ်စုတ်လေဝ် ဟံ့ဟိုသွေးရ၊ ဂြပ်ဟံ့ကိုလေဝ် ဟံ့စွတ်သပေါတ်ရ၊ ကွေးအရီဂုံ တရိပ်စိုတ် နကိုသမ္ဘာဇကုဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ ဝေင်ပါ ကွေံသမ္ဘာညးသအာင် ဗွဲမသေ့ဒဲရ၊ ဟံ့သုင်တသုရာမသုန်သ် မေရယ်မသုန်သ် မလေပ်ကိုစိုတ်ဝိဝိင်ရ။

ဗိုဗျဟ်ကျာ်တြဲဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ ခေရ်လေဝ် ချပ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ တုဟ်နဗို ဘုံဗြိုဇ္ဇေပွပ်စိုတ် မဒ်မဟံ့မွဲကိုဒဒိန် (မစိုန်သကိုကောံ ခေရ်ဗြဟ္မဇိပန်ပြကာ)ဂုံရ။

ဝတ္ထုသွက်ဝွံကိုဒါန် နွံပြာကဋ်မွဲး နွံပွက်ကိုကုသိုလ်တဲ ညးမဂ္ဘဲသိုက် ဒါန်မ ဂပ်ဝ်ကိုဒါန် ပွဲညးသပျုရိသ်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲကိုပ်ကွာ် လဲလးရ။

ယုံသာရိပိုတ် ဗွဲစုတ် ကြက်ဟိုတွံကိုညးသပျုရိဟ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ သြပ်ကလင်ကေတ် ဂလာန်အဲ ဗွဲမဒးရးညါ၊ ပ္ဍောပ်ကိုဉ်လမွဲက် ဂှဗု ဂှဗကေတ် ဂှသ်ချီ ဂှသ်ဒေက် ဂှသ်ပြက် ဂှသ်ဗတေင်ဂမ္ဘိုင်မဒ်သ်တုပ်ဂုံ ဂှကြိုတ်မအာဂတပူတရ် (ဂှဗအ် ကျိပ်သကအ်ဂုံ) ယေန်သွာင်ရ၊ ရင်တုင်သဇိုင်ဝန်မာန်ရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံ ဇြဟတ်ရ၊ အာတ်ဗွဲမလျူတပ် ပြဟ်ပြေဟ်ရ၊ စကာကိုရင်တုင်သဇိုင်ဝန် ဂှကြိုတ် ကိုဟောင်အိုတ်ရ၊ သ်ဂှဗအ်ကြိုတ်ဂုံတုန် ဟံ့စမ်စတ်ဗွာရဏာအိုတ်ရ။

တုပ်တသ်ဝွံဟောင်ရ၊ ပ္ဍောပ်ကိုမိုဟ်ဂမ္ဘိုင် မကတိုဒ်ပွဲဂကူဇာတ်မတွံဂး ဂကူသိုင် ဂကူဗ္ဗး ဂကူသမေဟ် ဂကူဒိန်ဂတ် ဂကူဒေါင်စွာ ဂကူအဲသိုက်ဟန်ဗန် ဂကူလိုမ္မဲဟံ့ဟိုက် ယြညးမွဲ ယေန်သွာင်ရ၊ မ္မုံကိုဒေတ်မခိုဟ်ဆဲရ၊ တန်တပွဲ သီလရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံသီလရ၊ မ္မုံအလေံ ဟိုဂလာန်သုစုတ်ရ၊ မ္မုံကိုစိုတ်ဝွပါပ် (နူပွသရာမ်ပါပ်)ရ၊ ပါကွေံသဘာ ပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမချိုတ်တဲဒ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တ ကောံဒေတ်မပြအလိုအိုသိုတဲ ဒ်ရ၊ ဖျေံကွေံသဇိုင်ဝန်ခန္တတဲ ဒ်ရ၊ ဟံ့စိုန်သကို ပွဲဒဒိန်ဝဋ်ရ၊ ကမ္မောန်ထေက်ကိုဒးသွက်လေဝ် သွကွေံတဲဒ်ရ၊ ဟံ့မွဲကိုအာသဝရ၊ အာစိုပ်သင်မွဲလျှို ခေရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသိုတဲ ဒ်ရ၊ ဟံ့စောဲလံာ် ဂိုင်ကေတ်အာရီမမိက်ကို မွဲမွဲ (နတဏှာ ဒိဋ္ဌိ)တဲ စိုဟ်လလမ်ရ၊ ဒါန်မဂပ်ဝ်ကိုဒါန် ပွဲပူဂိုလ်တုအရှန်မစာ်စူးနု မှက်လေသမစိုန်ဒ်တိဗုထိုက်ဂုံ လဲလးရ။

သမ္ဘိဂမ္ဘိုင် မဟံတိ မဟံစိက္ခန္ဓာ မဟံမ္မေက္ခိယဉာ မအောနိက္ခိယမိဋ္ဌိ
လညာတိတု ကိတ်ဒါနိဂမ္ဘိုင် ပွဲမှူး (နုဿာသနာဝံ)အိုတ်ရ၊ ဟံပြာပ်ခစညးသပျရိဟ်
ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ဩညးဂမ္ဘိုင်တုန် ပြာပ်ခသီက္ခိ ညးသပျရိဟ်မ္မုက္ခိယဉာဂမ္ဘိုင် တုပညာ
ဂမ္ဘိုင် ဂပ်ဝ်ထိုင်သးဂ္ဂိုတ်ရ၊ ခရိသဒ္ဓါညးဂမ္ဘိုင်ဂ္ဂိုတ်တုန် နိညံင်ရရိဟ်ကွက်တု တန်တ
ပွဲကျ်ရ။

တုပညာဂမ္ဘိုင်ဂ္ဂို ညိုင်သွပ်လေဝ် ဝံအာအိုတ်ရ၊ ပွဲညိုင်မ္မိဟ်ဝံလေဝ် ကတိန်
ပွဲဂကူပြအိုတ်ရ၊ ပွဲလေဝ်လေဝ် အာစိုပ်နိဗ္ဗာန်အိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဂဝေသီ

၁၈၀။ ပွဲကာလမ္မေအခိုင် တီလမ္မုပ္ပိဉ်ကျ်တြ မ္မဟာန်ကျောံခမီသင်မဂ္ဂိုင်ဂွင် ဣဂေတ်
ဂေင်ဒေသစာရိတ် ပွဲရးကောသလဂမ္ဘိုင်ရ၊ တီလမ္မုပ္ပိဉ်ကျ်တြ ဣအာတရအဓာန်မဂ္ဂိုင်
သော့မွဲး သော့ညာတ်ကေတ်အိုင်ရေင်ဇော် ပွဲဌာန်မွဲတု ပါစေန်နဂိုင်တရတု ပြာပ်လုပ်အာ
ဂြိုပ်အိုင်ရေင်ဇော်ဂ္ဂိုတ်တု သွကာဂအီ ပွဲဌာန်မွဲရ။

ပွဲကာလဂ္ဂို ကသပ်ဒ်ကုတီလပိဉ်အာနန္ဒရ “ဟိုတ်ပွမသွကာဂအီ တီလမ္မုပ္ပိဉ်
ကျ်တြတုန် ညးခွဲဂ္ဂိုရော၊ အထံက်အပင်ခွဲတုန် ညးခွဲဂ္ဂိုရော။ ကျ်တြဂမ္ဘိုင် သီဟံမ္မ
ကိုဟိုတ်ဂ္ဂို ဟံသွကာဂအီအိုတ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ပွဲကာလဂ္ဂို တီလပိဉ်အာနန္ဒ ဂရင်တ္တိ
တီလမ္မုပ္ပိဉ်ကျ်တြ ဂလာန်ဝံရ “ယံကျ်မ္မုပ္ပိဉ် ဟိုတ်ပွမသွကာဂအီ တီလမ္မုပ္ပိဉ်ကျ်တြတုန်
ညးခွဲဂ္ဂိုရော၊ အထံက်အပင်ခွဲတုန် ညးခွဲဂ္ဂိုရော၊ ကျ်တြဂမ္ဘိုင် သီဟံမ္မကိုဟိုတ်ဂ္ဂို ဟံသွ
ကာဂအီအိုတ်ရ” ရဝံ (ဂရင်တ္တိရ)။

ယံအာနန္ဒ ပွဲဌာန်ဝံ ကိုပ်ကွာတေံ ကေင်ဒ်ကွင်ချင်ရ၊ ချိုက်ပေင်လေဝ် ချိုက်ပေင်ရ၊
ဖဲသအီလေဝ် ဖဲသအီရ၊ ဂကူမ္မိဟ်ဇီဒရီ တွန်တွော့ဒ်ရ်ဂ္ဂိုတ်တု မ္မုက္ခိယဉာမဂ္ဂိုင်ရ။ ယံအာနန္ဒ
တီလမ္မုပ္ပိဉ်ကျ်တြကဿပ မထေက်ဒင်ပူဇ်တွေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရိဂမ္ဘိုင်အိုသသီ)
အလိုဇကုမသုာ်စုတ်ဂ္ဂို သွနိဿယံကိုချင်ဂ္ဂိုတ်တု သွဒတ်တန်တဒိုင်ရ။ ယံအာနန္ဒ ကုတီလ
မ္မုပ္ပိဉ်ကျ်တြကဿပ မထေက်ဒင်ပူဇ်တွေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရိဂမ္ဘိုင်အိုသသီ) အလိုဇကု
မသုာ်စုတ်ဂ္ဂို ဥပးမ္မုယျဂဝေသီ မ္မုအလေံဟံရနုက်ဗပေင် ပွဲမချိုက်ပေင် ပွဲသီလပမမင်မ္မ
ထိုင်ဒင်ဂမ္ဘိုင် နွံမွဲရ၊ ယံအာနန္ဒ ဥပးမ္မုယျဂဝေသီဟို ဟိုကို (ဒဒ်ဥပး ကုဥပးဂမ္ဘိုင်မသုန်ကံ)
မ္မုအလေံဟံဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ပွဲမချိုက်ပေင်ပွဲသီလဂမ္ဘိုင်ရ၊ ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ရ။ ယံအာနန္ဒ

ပွဲကာလ၌ ကသပ်ဝံ နိကုဥပးမုံယျဂဝေသီရ “အဲၣ် ဂုဏ်ၣ်ဂီၣ် ကုဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့ရ၊ နိဥပးအာဂတပူတရံရ၊ ကိဒဂိန်ဂိုင်ကေတ် (ဒဒိဥပး)ရ၊ အဲၣ်လေဝ် မုံကိဟံဒေတ်ရနုက်ဗပေင် ဗွဲမချိုက်ပေင်ပွဲသီလဂမၠိုင်ရ၊ ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့ဝံလေဝ် မုံအလေံဟံဒေတ်ရနုက်ဗပေင် ဗွဲမချိုက်ပေင် ပွဲသီလဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ ပွမဒ်ရဲဝံၣ် တုပ်သုဟ်ဒိုင်ရ၊ ပွမလောန်ကာမမိက်ကိမ္မဲမ္မဲ ဟံမ္မဲရ၊ လုဟ်အဲဒေတ်လုတ် သွက်ဝံလောန်ကာရ ” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

ယံအာနန္ဒ ကြနုၣ် ဥပးမုံယျဂဝေသီ ပြာပ်အာဇရေင်ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့တဲ “ယံတြနဲတအံ သွတမ်နူတဲဝံတဲ အဲၣ် ဥပးဒေတ်ရနုက်ဗပေင် ဗွဲမချိုက်ပေင် ပွဲသီလဂမၠိုင်ရဲဝံ ဩဝ်ဂိုင်သမ္ဘိအိုတ်ညိ ” ရဲဝံ ဟီသုးကို ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့ ဂလာန်ဝံရ။ ယံအာနန္ဒ ပွဲကာလ၌ ကသပ်ဝံ နိကုဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့ရ “တြနဲဂဝေသီၣ် ဂုဏ်ၣ်ဂီၣ် ကုပိယံဥပးဂမၠိုင်ရ၊ နိဥပးအာဂတပူတရံရ၊ ကိဒဂိန်ဂိုင်ကေတ် (ဒဒိဥပး)ရ၊ တြနဲဂဝေသီၣ် ဒေတ်ရနုက်ဗပေင် ဗွဲမချိုက်ပေင် ပွဲသီလဂမၠိုင်ဏီရ၊ ပိယံဥပးဂမၠိုင်တုန် မဟိုတ်ဟံဒေတ်ရနုက်ဗပေင်နွံၣ်ရော ” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

ယံအာနန္ဒ ပွဲကာလ၌ ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့ၣ် ပြာပ်အာဇရေင်ဥပးဂဝေသီ ဟီသုးကို ဥပးဂဝေသီဂလာန်ဝံအိုတ်ရ “ယံတြနဲဂဝေသီ သွတမ်နူတဲဝံတဲ ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့ဝံလေဝ် ဥပးဂမၠိုင် ဒေတ်ရနုက်ဗပေင် ဗွဲမချိုက်ပေင် ပွဲသီလဂမၠိုင် ရဲဝံ ဩဝ်ဂိုင်သမ္ဘိညိ ” ရဲဝံ (သုးအိုတ်ရ)။ ယံအာနန္ဒ ကြနုၣ် ကသပ်ဝံ နိကုဥပးမုံယျဂဝေသီပုန်ရ “အဲၣ် ဂုဏ်ၣ်ဂီၣ် ကုဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့ဝံရ၊ နိဥပးအာဂတပူတရံရ၊ ကိဒဂိန်ဂိုင်ကေတ် (ဒဒိဥပး)ရ၊ အဲၣ်လေဝ် မုံအလေံဒေတ်ရနုက်ဗပေင် ဗွဲမချိုက်ပေင် ပွဲသီလဂမၠိုင်ရ၊ ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့ဝံလေဝ် မုံအလေံဒေတ်ရနုက်ဗပေင် ဗွဲမချိုက်ပေင် ပွဲသီလဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ ပွမဒ်ရဲဝံၣ် တုပ်သုဟ်ဒိုင်ရ၊ ပွမလောန်ကာမမိက်ကိမ္မဲမ္မဲ ဟံမ္မဲရ၊ လုဟ်အဲဒေတ်လုတ် သွက်ဝံလောန်ကာရ ” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ပုန်ရ)။

ယံအာနန္ဒ ကြနုၣ် ဥပးမုံယျဂဝေသီၣ် ပြာပ်အာဇရေင်ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့တဲ ဟီသုး ကိဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့ ဂလာန်ဝံရ “ယံတြနဲတအံ သွတမ်နူတဲဝံတဲ အဲၣ် ဥပးဒေတ်တဲဒေတ် မပြဲ ဥပးဝေင်ပါ (နူဒေတ်ယုတ်) ဗွဲမသွဲာဲ ဥပးဝေင်ပါနူမေထုန် မဂပ်ပဟီဒေတ်ဥပးကွာန် ဂမၠိုင် ရဲဝံဩဝ်ဂိုင်သမ္ဘိအိုတ်ညိ ” ရဲဝံ (ဟီသုးရ)။ ယံအာနန္ဒ ပွဲကာလ၌ ကသပ်ဝံ နိကုဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့ၣ်ပုန်ရ “တြနဲဂဝေသီၣ် ဂုဏ်ၣ်ဂီၣ် ကုပိယံဥပးဂမၠိုင်ရ၊ နိဥပးအာဂတ ပူတရံရ၊ ကိဒဂိန်ဂိုင်ကေတ် (ဒဒိဥပး) ရ၊ တြနဲဂဝေသီၣ် နိဥပးဒေတ်တဲဒေတ်မပြဲ ဥပးဝေင်ပါ (နူဒေတ်ယုတ်) ဗွဲမသွဲာဲ ဥပးဝေင်ပါနူမေထုန် မဂပ်ပဟီဂး ဒေတ်ဥပးကွာန် ဂမၠိုင်ဏီရ၊ ပိယံဥပးဂမၠိုင်တုန် မဟိုတ်ဟံဒ်ဝံနွံၣ်ရော ” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

ယံအာနန္ဒ ကြနုၣ် ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့ၣ် ပြာပ်အာဇရေင် ဥပးဂဝေသီတဲ ဟီသုးကို ဥပးဂဝေသီ ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ “ယံတြနဲဂဝေသီ သွတမ်နူတဲဝံတဲ ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကံ့ဝံလေဝ်

ညးဂမၠိုင်ဒွေတ်တဒွေတ်မပြ ညးဝေင်ပါ (နူဒွေတ်ယုတ်) ဗွဲမသွေ့ ညးဝေင်ပါနူမေထုန် မဂပ်ဟီသွေး ဒွေတ်ညးကွာန်ဂမၠိုင် ရဲဝံ့ ဩဝံင်သမ္ဘိညီ” ရဲဝံ့ (ဟီသွေးအိုတ်ရ)။ ယံအာနန္ဒ ဖွဲကာလဂ် ကသပ်ဝံ နိကုဥပးဂဝေသီပုန်ရ “အဲဂ် ဂုဏ်ဂိုဏ် ကုဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကွံဝံရ၊ နိညးအာဂတပုတရရ၊ ကိုဒဂိုန်ဂိုဏ်ကေတ် (ဒဒိဥပး)ရ၊ အဲလေဝ် မှံအလေဝ်ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ဗွဲမချိုက်ပေင် ဖွဲသီလဂမၠိုင်ရ၊ ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကွံဝံလေဝ် မှံအလေဝ်ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ဗွဲမချိုက်ပေင် ဖွဲသီလဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ အဲလေဝ် ဒွေတ်တဒွေတ်မပြရ၊ ဝေင်ပါ (နူဒွေတ်ယုတ်) ဗွဲမသွေ့ရ၊ ဝေင်ပါနူမေထုန် မဂပ်ဟီသွေး ဒွေတ်ညးကွာန်ဂမၠိုင်ရ၊ ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကွံ ဝံလေဝ် ဒွေတ်တဒွေတ်မပြအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါ (နူဒွေတ်ယုတ်) ဗွဲမသွေ့အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါ နူမေထုန်မဂပ်ဟီသွေး ဒွေတ်ညးကွာန်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ ပွမဒ်ရဲဝံဂ် တုပ်သုဟ်ဒိုင်ရ၊ ပွမ လောန်ကာမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ဟံမဲ့ရ၊ လှဟ်အဲဒွေတ်လုတ် သွက်ဝံလောန်ကာရ ” ရဲဝံ့ (ကသပ်ဒိပုန်ရ)။

ယံအာနန္ဒ ကြနုဂ် ဥပးဂဝေသီ ပြာပ်အာဇရေင်ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကွံဂ်တု ဟီသွေး ကိုဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကွံ ဂလာန်ဝံရ“ယံတြနာဲတအံ သွတမ်နူတုဝံတု အဲဂ် ညးစမ္ပဗဂိပ်ဟေင် ညးဝေင်ပါကွေံ နူပွမစတ္တံ ညးဝေင်ပါကွေံ နူပွမစပွဲအခိုင်တုစေင် ရဲဝံ့ ဩဝံင်သမ္ဘိအိုတ်ညီ” ရဲဝံ့ (ဟီသွေးပုန်ရ) ယံအာနန္ဒ ကြနုဂ် ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကွံဂ် ပြာပ်အာဇရေင်ဥပးဂဝေသီတု ဟီသွေးကို ဥပးဂဝေသီဂလာန်ဝံအိုတ်ရ “ယံတြနာဲဂဝေသီ သွတမ်နူတုဝံတု ဥပးဂမၠိုင် မသုန်ကွံဝံလေဝ် ညးဂမၠိုင်စမ္ပဗဂိပ်ဟေင် ညးဝေင်ပါကွေံ နူပွမစတ္တံ ညးဝေင်ပါကွေံ နူပွမစ ပွဲအခိုင်တုစေင် ရဲဝံ့ ဩဝံင်သမ္ဘိအိုတ်ညီ” ရဲဝံ့ (ဟီသွေးပုန်ရ)။

ယံအာနန္ဒ ဖွဲကာလဂ် ကသပ်ဝံ နိကုဥပးဂဝေသီပုန်ရ “အဲဂ် ဂုဏ်ဂိုဏ် ကုဥပး ဂမၠိုင်မသုန်ကွံဝံရ၊ နိညးအာဂတပုတရရ၊ ကိုဒဂိုန်ဂိုဏ်ကေတ်(ဒဒိဥပး)ရ၊ အဲလေဝ် မှံအလေဝ် ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ဗွဲမချိုက်ပေင် ဖွဲသီလဂမၠိုင်ရ၊ ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကွံဝံလေဝ် မှံအလေဝ် ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ဗွဲမချိုက်ပေင် ဖွဲသီလဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ အဲလေဝ် ဒွေတ်တဒွေတ်မပြရ၊ ဝေင်ပါ (နူဒွေတ်ယုတ်) ဗွဲမသွေ့ရ၊ ဝေင်ပါနူမေထုန် မဂပ်ဟီသွေး ဒွေတ်ညးကွာန်ဂမၠိုင်ရ၊ ဥပးဂမၠိုင်မသုန်ကွံဝံလေဝ် ဒွေတ်တဒွေတ်မပြအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါ (နူဒွေတ်ယုတ်) ဗွဲမသွေ့ အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါနူမေထုန်မဂပ်ဟီသွေး ဒွေတ်ညးကွာန်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ အဲလေဝ် စမ္ပဗဂိပ် ဟေင်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံနူပွမစတ္တံရ၊ ဝေင်ပါကွေံနူပွမစ ပွဲအခိုင်တုစေင်ရ၊ ညးဂမၠိုင်မသုန်ကွံ ဝံလေဝ် စမ္ပဗဂိပ်ဟေင်အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံနူပွမစတ္တံ ဝေင်ပါကွေံနူပွမစ ပွဲအခိုင်တုစေင် အိုတ်ရ၊ ပွမဒ်ရဲဝံဂ် တုပ်သုဟ်ဒိုင်ရ၊ ပွမလောန်ကာမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ဟံမဲ့ရ၊ လှဟ်အဲ ဒွေတ်လုတ် သွက်ဝံလောန်ကာရ” ရဲဝံ့ (ကသပ်ဒိပုန်ရ)။

ယံအာနန္ဒ ဖွဲကာလဂ် ဥပးဂဝေသီ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမှံပိုင်ကျိပ်တြကဿပ မထေက်ဒုင်ပူဇေင် မပြင်တီကေတ် (ရေဂမၠိုင်အိုသီ) အလိုဇကုမချာဲစွတ်တု ဂရင်ပွီ

ဂလာန်ဝံရ “ယွံကျာ်မုံပိုင် အဲဒိုက် မိက်ကလိဝံ ဒဒ်ထပိုယ် မိက်ကလိဝံ ဒဒ်ခမီ ပွဲဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ” ရံဝံ ဂရင်ပိုရ။ ယွံအာနန္ဒ ဥပဂဝေသီ ကလိဝံဒဒ်ထပိုယ် ဒဒ်ခမီ ပွဲဇရေင်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲကဿပ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမိုင် အိုသို) အလိုဇကုမချာ်စုတ်။ ယွံအာနန္ဒ တီလပိုင်ဂဝေသီ ဒ်ဝံခမီတဲ ခြာဟုံလအ် ညးမွဲဝေ ပြာ်အာဌာန်လုသိုတ်တြဲတဲ သိုဟုံဟိုတ်မဲ ပတိတ်တြဟတ်ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မုံကိုစိုတ် မဗလးဏာ(နိဗ္ဗာန်) ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်မွဲ အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်လအိတ်ဒေတ်မပြ မဟုံမွဲပတောံစတ် ကောန်ဂကူဂမိုင် နူအဝေါင်ဘဝခရ် မလုပ်အာစိုပ်အဝေါင်ဘဝခမီ ဗွဲမဒးရး မဂပ်ဝံနွံပိုက်ဂ် ခြာဟုံလအ် ပွဲဘဝလုဟ်ဟောင် အလိုဇကုသွကေတ်ဇောပ်မတ် နကိုညာဏ်တောင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ “ပွမတန်ပဋိသန္တိ အိုတ်အာတဲရ၊ ဒေတ်လုတ်ဒေတ်မပြတဲရ၊ သွပတဲ ကေတ်ကိစ္စမဂ်တဲရ၊ တုဟ်နကိစ္စမဂ်ဝံ ကိစ္စထေက်ကိုဒးသွမွဲသအာင် ဟုံမွဲရ” ရံဝံ တီရ၊ တီလပိုင်ဂဝေသီဂ် ပှော်ကိုတုအရန်ဂမိုင် ဒ်ပါလုပ်လှိုဟ်မွဲရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ကသပ်ဝံ ဒ်ကုဥပဂမိုင်မသုန်ကွံဂ်ပုန်ရ “တြနဲဂဝေသီ ဂုဏ်ဂိုင် ကုပိုယ်ညးဂမိုင်ရ၊ ဒ်ညးအာဂတပုတရရ၊ ကိုဒ်ဂိုန်ဂိုင်ကေတ် (ဒဒ်ဥပဂ)ရ၊ တြနဲ ဂဝေသီဂ် ကးပါကေတ်သော်ကျိပ်သော်ခိုပ်တဲ သွာံလတက်ကေတ်ယာတ်ဂမိုင် မဇျောန် လပ်ချာ်လွက်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝခမီဏီရ၊ ပိုယ်ညးဂမိုင်တုန် မဟိုတ် ဟုံလုပ်စိုပ်ဝံနွံဂ်ရော” ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ပုန်ရ)။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ဥပဂမိုင်မသုန်ကွံ ပြာ်အာဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲကဿပ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမိုင်အိုသို) အလိုဇကုမချာ်စုတ်တဲ ဂရင်ပိုရလာန်ဝံအိုတ်ရ “ယွံကျာ်မုံပိုင် ပိုယ်ဒိုက် တအ်ညးဂမိုင် မိက်ကလိဝံဒဒ်ထပိုယ် မိက်ကလိဝံဒဒ်ခမီ ပွဲဇရေင်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ အိုတ်ရ၊ ရံဝံ (ဂရင်ပိုရအိုတ်ရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဥပဂမိုင်မသုန်ကွံ ကလိဝံဒဒ်ထပိုယ် ဒဒ်ခမီ ပွဲဇရေင်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲကဿပ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမိုင် အိုသို) အလိုဇကုမချာ်စုတ်အိုတ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ကသပ်ဝံ ဒ်ကုခမီဂဝေသီရ “အဲတုန် ကလိဝံ ‘ဝိမုတ္တိသုခ’ တသိုမ်ပွမတိတ်ဗူး မဟုံမွဲပတောံစတ်ဝံ အတိုင်ပိုက် ဟုံဒ်လှောင်လှိုတ် ဟုံဒးချောင်စိုတ်ရ၊ ခမီဂမိုင်မသုန်ကွံဝံလေဝ် ဒ်တ ပွမကလိဝံ ‘ဝိမုတ္တိသုခ’ တသိုမ်ပွမတိတ်ဗူး မဟုံမွဲပတောံ စတ်ဝံ အတိုင်ပိုက် ဟုံဒ်လှောင်လှိုတ် ဟုံဒးချောင်စိုတ်အိုတ်မွဲး ခိုဟ်ရ”ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ခမီဂမိုင်မသုန်ကွံ ပြာ်အာဌာန်လုသိုတ်တြဲတဲ သိုဟုံဟိုတ်မဲ ပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်မုံကိုစိုတ်မဗလးဏာ(နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်မွဲ အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်လအိတ်ဒေတ်မပြ မဟုံမွဲပတောံစတ် ကောန်ဂကူဂမိုင် နူအဝေါင်ဘဝခရ် မလုပ်အာစိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီ ဗွဲမဒးရး မဂပ်ဝံနွံပိုက်ဂ် ခြာဟုံလအ် ပွဲဘဝလုဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောပ်မတ် နကိုညာဏ်တောင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ “ပွမတန်ပဋိသန္တိ

အိုတ်အာတဲ့ရ၊ ခွေတ်လုတ် ခွေတ်မပြတဲ့ရ၊ သွပတဲ့ကွေ့် ကိစ္စမကဲ့တဲ့ရ၊ တူဟ်နကိစ္စမကဲ့
ကိစ္စထေက်ကိုဒးသွမဲ့သအာင် ဟံမဲ့ရ” ရဝံ တီအိုတ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ နဝံဟေင် ခမိဂမ္ဘိုင်မသုန်ကွံ မှုံပဓာန်ဍေင်ဝေသီဂ် ပတိတ်တြဟတ်
လွီပရာလောန်ကဲ လွှဲလောန်ကဲ ပြလွှဲပြဂမ္ဘိုင်ဂ်ဒ်တဲ သွကေတ်ဇောဝ်မတ် အရဟတ္တဖိုလ်
ပွမတိတ်ဗူး မဟံမဲ့ပတောံဝတ်အိုတ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဒ်သင်္ဂဟေင် ပဲ့သာသနာဝံ
“ပတိတ်တြဟတ် လွီပရာလောန်ကဲ လွှဲလောန်ကဲ ပြလွှဲပြဂမ္ဘိုင်ဂ်ဒ်တဲ ကြက်သွဇောဝ်မတ်
အရဟတ္တဖိုလ် ပွမတိတ်ဗူး မဟံမဲ့ပတောံဝတ်အိုတ်ရ ” ရဝံ ဒးခွေတ်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ
အတိုင်ဝံဟေင် မူးတအ်ဒးခွေတ်ရ ရဝံ (သွးရ)

သုတ်ဒသမ။

ဥပါသကဝဂ် မရနက်ကိုပိ တဲရောင်။

(၁၉) ၄။ အာရညဝဂ် ၁။ သုတ်အာရညိက

၁၈၁။ ယွံခမိတအ် ခမိပဒတ် ပဲ့ဂြိုပ်ဂမ္ဘိုင် က္ကဝံမသုန်ဂကူအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်
ဂကူအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ဟိုတ်ဒ်ဒ်ညာချိုန်စတ် ဒ်ဒ်မဝိဝိင်စိ ပဒတ်ပဲ့ဂြိုပ်ရ၊ မှုံကိုပိုက်
ယုတ်သပ်တဲ ပိုက်ယုတ်မာ ဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ပဲ့ဂြိုပ်ရ။ ဟိုတ်ပွမကြအ်ဥမတ်
ပွမစိုတ်ကလံလံစိ ပဒတ်ပဲ့ဂြိုပ်ရ။ “ ကျာ်တြဂမ္ဘိုင်ကို ကွးသာဝကကျာ်တြဂမ္ဘိုင်ကို
ဂပ်ဝ်ထိုင်သးရ” ဂ် (ပျပ်စိုတ်ရဝံတဲ) ပဒတ်ပဲ့ဂြိုပ်ရ။ နိဿယကိုပွမပိုက်အောန် ပွမ
တရိပ်စိုတ် ပွမတြိကေ့ ပွမလှုသိုတ်တြဟေင်တဲ နိဿယကိုပွမမှုံကိုဖို နဒွေတ်ဟေင်တဲ
ပဒတ်ပဲ့ဂြိုပ်ရ။ ယွံခမိတအ် ခမိပဒတ် ပဲ့ဂြိုပ်ဂမ္ဘိုင် က္ကဝံမသုန်ဂကူအိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ်
ပှော်ကိုခမိပဒတ်ပဲ့ဂြိုပ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ဂကူဝံ နိဿယကိုပွမပိုက်အောန် ပွမတရိပ်စိုတ် ပွမ
တြိကေ့ ပွမလှုသိုတ်တြ ပွမမှုံကိုဖို နဒွေတ်ဝံဟေင်တဲ ခမိပဒတ်ပဲ့ဂြိုပ်ဂ် လောန်ကဲရ၊ ပြရ၊
ဇော်သကိုပ်ညွလေဝ် ဒ်ရ၊ သျင်ပြရ၊ ပြလောန်ရ။

ယွံခမိတအ် နှုဂ်မောံဂ် ချာ်တု နှုချာ်တုဂ် ချာ်တုထွတ် နှုချာ်တုထွတ်ဂ် ကွေင်တို
နှုကွေင်တိုဂ် ကွေင်သွဟ် နှုကွေင်သွဟ်ဂ် ဒ်ကွေင်လျိုင်(ကေဝ်)ရ၊ ပဲ့အရာဒ်သင်္ဂဟ် (ကွေင်
လျိုင်ကေဝ်ဂ်) ပြအိုတ်ရ ရဝံ သွဟ်ညင်ရဂပ်ဝ်သွးကို၊ ယွံခမိတအ် တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ၊
ပှော်ကိုခမိပဒတ် ပဲ့ဂြိုပ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ဂကူဝံ နိဿယကိုပွမပိုက်အောန် ပွမတရိပ်စိုတ် ပွမ
တြိကေ့ ပွမလှုသိုတ်တြ ပွမမှုံကိုဖို နဒွေတ်ဝံဟေင်တဲ ခမိပဒတ်ပဲ့ဂြိုပ်ဂ် လောန်ကဲရ၊ ပြရ၊
ဇော်သကိုပ်ညွလေဝ် ဒ်ရ၊ သျင်ပြရ၊ ပြလောန်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်စီဝရ

၁၈၂။ ယွံခမီတအ် ခမီပကင်ရင်ဓုတင် ပံသုကူဂမ္တိုင်ဂ် က္ကဝံ မသုန်ဂကူအိုတ်ရ။
ညးမွဲမသုန်ဂကူအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ဟိုတ်ဒဒ်ပညာဍုန်စတ် ဒဒ်မဝိဝိင်စိ ပကင်ရင်ဓုတင်
ပံသုကူရ ။ ပ ။ နိဿယံကို ပွမမ္တုကိုဖိုနဒေတ်ဝံဟောင်တဲ ပကင်ရင်ဓုတင်ပံသုကူရ။
ယွံခမီတအ် ခမီပကင်ရင်ဓုတင်ပံသုကူဂမ္တိုင် က္ကဝံမသုန်ဂကူအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ရက္ခမူလိက

၁၈၃။ ယွံခမီတအ် ခမီပကင်ရင်ဓုတင် ရက္ခမူလဂမ္တိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။
ညးမွဲမသုန်ဂကူအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ဟိုတ်ဒဒ်ပညာဍုန်စတ်ဒဒ်မဝိဝိင်စိ ပကင်ရင်ဓုတင်
ရက္ခမူလရ ။ ပ ။ နိဿယံကို ပွမမ္တုကိုဖို နဒေတ်ဝံဟောင်တဲ ပကင်ရင်ဓုတင်ရက္ခမူလရ။
ယွံခမီတအ် ခမီပကင်ရင်ဓုတင်ရက္ခမူလဂမ္တိုင် က္ကဝံမသုန်ဂကူအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်သောသာနိက

၁၈၄။ ယွံခမီတအ် ခမီပကင်ရင်ဓုတင်သုသာန်ဂမ္တိုင် က္ကဝံ မသုန်ဂကူအိုတ်ရ။
ညးမွဲမသုန်ဂကူအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ဟိုတ်ဒဒ်ပညာဍုန်စတ် ဒဒ်မဝိဝိင်စိ ပကင်ရင်ဓုတင်
သုသာန်ရ ။ ပ ။ နိဿယံကို ပွမမ္တုကိုဖို နဒေတ်ဝံဟောင်တဲ ပကင်ရင်ဓုတင်သုသာန်ရ။
ယွံခမီတအ် ခမီပကင်ရင်ဓုတင်သုသာန်ဂမ္တိုင် က္ကဝံမသုန်ဂကူအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ

၅။ သုတ်အဗ္ဘောကာသိက

၁၈၅။ ယွံခမီတအ် ခမီပကင်ရင်ဓုတင်အဗ္ဘောကာသိကဂမ္တိုင် က္ကဝံမသုန်ဂကူ
အိုတ်ရ ။ ပ ။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်နေသဇ္ဇိက

၁၈၆။ ယွံခမီတအ် ခမီပကင်ရင်ဓုတင်နိသဇ္ဇိကဂမ္ဘိုင် ဣဝံမသုန်ဂကူအိုတ်ရ ။ ပ ။

သုတ်ဆဌ။

၇။ သုတ်ယထာသန္တတိက

၁၈၇။ ယွံခမီတအ် ခမီပကင်ရင်ဓုတင်ယထာသန္တတိဂမ္ဘိုင် ဣဝံမသုန်ဂကူအိုတ်ရ

။ ပ ။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဗြကာသနိက

၁၈၈။ ယွံခမီတအ် ခမီပကင်ရင်ဓုတင်ဗြကာသနိဂမ္ဘိုင် ဣဝံမသုန်ဂကူအိုတ်ရ

။ ပ ။

သုတ်အဌမ။

၉။ သုတ်ခလုပစ္ဆာဘတ္တိက

၁၈၉။ ယွံခမီတအ် ခမီပကင်ရင်ဓုတင်ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကဂမ္ဘိုင် ဣဝံမသုန်ဂကူအိုတ်ရ

။ ပ ။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ပတ္တပိဏ္ဍိက

၁၉၀။ ယွံခမီတအ် ခမီပကင်ရင်ဓုတင်ပတ္တပိဏ္ဍိကဂမ္ဘိုင် ဣဝံ မသုန်ဂကူအိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ဂကူအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်—ဟိုတ်ဒဒ်ပညာချီန်ဓုတ် ဒဒ်မဝိဝိင်စိ ပကင်ရင်ဓုတင် ပတ္တပိဏ္ဍိကရ၊ မွဲကိုပွဲက်ယုတ်သဝ်တု ပွဲက်ယုတ်မာ ဂပ်ဝ်ပျီုချီက်ဂံဒ်တု ပကင်ရင်ဓုတင် ပတ္တပိဏ္ဍိကရ။ ဟိုတ်ပွမကြအ်ဥမတ် ပွမစိုတ်ကလံလုစိ ပကင်ရင်ဓုတင်ပတ္တပိဏ္ဍိကရ။ ကျဲတြဂမ္ဘိုင်ကို ကွးသာဝကကျဲတြဂမ္ဘိုင်ကို ဂပ်ဝ်ထိုင်သးရဂ်(သွပျုပ်စိုတ်ရဲဝံတု)ပကင်ရင် ဓုတင်ပတ္တပိဏ္ဍိကရ။ နိဿယံကိုပွမပွဲက်အောန် ပွမတရိပ်စိုတ် ပွမတြီကွေံ ပွမလုသိုတ်တြ ပွမမွဲကိုဖို နကိုဒွေတ်ဝံဟောင်တု ပကင်ရင်ဓုတင်ပတ္တပိဏ္ဍိကရ။ ယွံခမီတအ် ခမီပကင်ရင်

ဓုတင်ပတ္တပိဏ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံမသုန်ဂကူအိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ ပ္ဍောဝ်ကိုခမီပကင်ရင်ဓုတင် ပတ္တပိဏ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ဂကူဝံ နိဿယ်ကိုပွမပွက်အောန် ပွမတရိပ်စိုတ် ပွမတြီကော့ ပွမလှု သိုတ်တြ ပွမမ္မုံကိုဖို နကိုဒေတ်ဝံဟောင်တဲ ခမီပကင်ရင်ဓုတင်ပတ္တပိဏ်ဂံ လောန်ကဲရ၊ ပြရ၊ ဇော်သကိုပ်သ္လလေဝ် နှိရ၊ သျင်ပြရ၊ ပြလောန်ရ။

ယံခမီတအံ နှုမောံဂံသုတ် နှုသုတ်ဂံသုတ်ထုတ် နှုသုတ်ထုတ်ဂံကောင်တို့ နှုကောင်တို့ဂံကောင်သွဟ် နှုကောင်သွဟ်ဂံ နှိကျင်လျိုင်(ကေဝ်)ရ၊ ပွဲအရာဒ်သုတ် (ကောင်လျိုင် ကေဝ်ဂံ)ပြအိုတ်ရ ရဝံသုဟ်ညင်ရဂပ်ဝ်သွးကို ယံခမီတအံ တုတ်တသုတ်ဝံဟောင်ရ၊ ပ္ဍောဝ်ကို ခမီပကင်ရင်ဓုတင်ပတ္တပိဏ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ဂကူဝံ နိဿယ်ကိုပွမပွက်အောန် ပွမတရိပ်စိုတ် ပွမတြီကော့ ပွမလှုသိုတ်တြ ပွမမ္မုံကိုဖို နဒေတ်ဝံဟောင်တဲ ခမီပဒတ် ပွဲတြိပ်ဂံ လောန်ကဲရ၊ ပြရ၊ ဇော်သကိုပ်သ္လလေဝ်နှိရ၊ သျင်ပြရ၊ ပြလောန်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒသမ။

အာရညဝဂ် မရနုက်ကိုပန် တဲရောင်။

(၂၀) ၅။ ဗြာဟ္မဏဝဂ် ၁။ သုတ်သောဏ

၁၉၁။ ယံခမီတအံ သဘဗဗ္ဗးတြေကိုပ်ကွာဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ပွဲအခိုင်လှုဟ်ဝံ သောံညာတ်ကေတ်ပွဲကျိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ဟဝံညာတ်ကေတ်ပွဲဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်—ယံခမီတအံ ပွဲကိုပ်ကွာတေံ ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင် အာကျင်ကို ဗဗ္ဗးဗြဟောင်အိုတ်ရ၊ ဟံအာကျင်ကို ညးဟံသေင်ကိုဗဗ္ဗးဗြဟောင်အိုတ်ရ၊ ယံခမီတအံ ပွဲအခိုင် လှုဟ်တုန် ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင် ဗဗ္ဗးဗြလေဝ်အာကျင်အိုတ်ရ၊ ညးဟံသေင်ကိုဗဗ္ဗးဗြလေဝ် အာကျင် အိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ ပွဲအခိုင်လှုဟ်တုန် ကျိကွက်ဂမ္ဘိုင် အာကျင်ကိုကျိမ္ဗောံဟောင်အိုတ်ရ၊ ဟံအာကျင်ဟံသေင်ကိုကျိမ္ဗောံအိုတ်ရ၊ ယံခမီတအံ ဣဝံတုန် သဘဗဗ္ဗးတြေကိုပ်ကွာ ပဌမ ပွဲအခိုင်လှုဟ် သောံညာတ်ကေတ် ပွဲကျိဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ မဟဝံညာတ်ကေတ် ပွဲဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင်ရ။

ယံခမီတအံ ပွဲကိုပ်ကွာတေံ ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင် အာကျင်ကိုဗဗ္ဗးဗြ ဥတုမကျင်ဟောင်အိုတ်ရ၊ ဟံအာကျင်ကိုဗဗ္ဗးဗြ ဥတုမကျင်အိုတ်ရ၊ ယံခမီတအံ ပွဲအခိုင်လှုဟ်တုန် ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင် ဗဗ္ဗးဗြဥတုကျင်လေဝ် အာကျင်အိုတ်ရ၊ ဗဗ္ဗးဗြဥတုဟံကျင်လေဝ် အာကျင်အိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ ပွဲအခိုင်လှုဟ် ကျိကွက်ဂမ္ဘိုင် အာကျင်ကိုကျိမ္ဗောံ ဥတုကျင်ဟောင်အိုတ်ရ၊ ဟံအာကျင်ကိုကျိမ္ဗောံ ဥတုဟံကျင်အိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ ဣဝံတုန် သဘဗဗ္ဗးတြေကိုပ်ကွာ ဒုတိယ ပွဲအခိုင်လှုဟ် သောံညာတ်ကေတ်ပွဲကျိဂမ္ဘိုင်ဟောင်တဲ မဟဝံညာတ်ကေတ် ပွဲဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွဲကိုပ်ကွာတေံ ဗဗ္ဗးဂမၠိုင် ဟံ့ရာန်ဗဗ္ဗးဗြဲအိုတ်ရ၊ ဟံ့သွံအိုတ်ရ၊ နမသ္မိုက်ဆာန်ရင်သ္လှအ်ဟေင် သွက်ဂွံဗန်ဒက်အိုက်ဒွေတ်တမ္ဘာ ပံင်ဖက်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်လုဟ်တုန် ဗဗ္ဗးဂမၠိုင် ရာန်လေဝ်ရာန်ဗဗ္ဗးဗြဲအိုတ်ရ၊ သွံလေဝ်သွံအိုတ်ရ၊ နပွမသ္မိုက်ဆာန်ရင်သ္လှအ်လေဝ် သွက်ဂွံဗန်ဒက်အိုက်ဒွေတ်တမ္ဘာ ပံင်ဖက်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်လုဟ် ကျီကွက်ဂမၠိုင် ဟံ့သွံဟံ့ရာန် ကျီဗျောံအိုတ်ရ၊ နမသ္မိုက်ဆာန် ရင်သ္လှအ်ဟေင် သွက်ဂွံဗန်ဒက်အိုက်ဒွေတ်တမ္ဘာ ပံင်ဖက်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် သဘဗဗ္ဗးတြေံကိုပ်ကွာ တတိယ ပွဲအခိုင်လုဟ် သွောံညာတ်ကေတ် ပွဲကိုကျီဂမၠိုင်ဟေင်တုဲ မဟဂ္ဂုညာတ်ကေတ် ပွဲဗဗ္ဗးဂမၠိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွဲကိုပ်ကွာတေံ ဗဗ္ဗးဂမၠိုင် ဟံ့သီဂိုင်တိုင်ဒေပ်ဂြပ် ဪဩံ ဩန်ထဝ် အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်လုဟ်တုန် ဗဗ္ဗးဂမၠိုင် သီဂိုင်တိုင်ဒေပ်ဂြပ် ဪဩံ ဩန်ထဝ် အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်လုဟ် ကျီဂမၠိုင် ဟံ့သီဂိုင်တိုင်ဒေပ်ဂြပ် ဪဩံ ဩန်ထဝ်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် သဘဗဗ္ဗးတြေံကိုပ်ကွာ စတုတ္ထ ပွဲအခိုင်လုဟ် သွောံညာတ်ကေတ် ပွဲကျီဂမၠိုင်ဟေင်တုဲ မဟဂ္ဂုညာတ်ကေတ် ပွဲဗဗ္ဗးဂမၠိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွဲကိုပ်ကွာတေံ ဗဗ္ဗးဂမၠိုင် ပွဲအခိုင်သဝ်တုဲ တုဟ်နသွက်စသဝ်တုဲ ပွဲအခိုင် နူဂယး တုဟ်နသွက်ဂွံစ အခိုင်နူဂယး ဂွာဲသ္မိစ္စစအိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်လုဟ်တုန် ဗဗ္ဗးဂမၠိုင် အတိုင်နွံပွက် စစိုက်ပေင်ဗုင်တုဲ ဂိုင်ကေတ်မသေ့သွေဟ်ဂှ်တုဲ အာအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်လုဟ် ကျီဂမၠိုင် ပွဲအခိုင်သဝ်တုဲ တုဟ်နသွက်စသဝ်တုဲ ပွဲအခိုင်နူဂယး တုဟ်နသွက်ဂွံစ အခိုင်နူဂယး ဂွာဲသ္မိစ္စစအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် သဘဗဗ္ဗးတြေံ ကိုပ်ကွာ ပဉ္စမ ပွဲအခိုင်လုဟ် သွောံညာတ်ကေတ် ပွဲကျီဂမၠိုင်ဟေင်တုဲ မဟဂ္ဂုညာတ်ကေတ် ပွဲဗဗ္ဗးဂမၠိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် သဘဗဗ္ဗးတြေံကိုပ်ကွာဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ ပွဲအခိုင်လုဟ် ဂွံညာတ်ကေတ် ပွဲကျီဂမၠိုင်ဟေင်အိုတ်ရ၊ ဟဂ္ဂုညာတ်ကေတ် ပွဲဗဗ္ဗးဂမၠိုင်အိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒေါဏဗြဟ္မဏ

၁၉၂။ ပွဲကာလဂှ် ဗဗ္ဗးဒေါဏ ယောပျာပ်အာဇရေင် တီလမုပိုဉ်ကျာ်တြဲတုဲ ဟိုဂလားနဆက်မိတ် မိပ်စိုတ်အိုတ်တုဲဟ် ကျောံတီလမုပိုဉ်ကျာ်တြဲ မွဲစွဲရ၊ ဟိုပတုဲကျောံ ဂလားန ထေက်ကိုမိပ်စိုတ်အိုတ်တုဲဟ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ်တုဲ ဂဇကေတ်ပွဲဒါ မဗွဲမွဲတုဲမွဲး—

ယွံတြဲနဲဂေါတမ “ခမီဂေါတမဂှ် လှောင်လေဝ်ဟံ့လှောင် ဗဗ္ဗးဂမၠိုင် မဗျုဇော်သ္လဲ အဝယ်ကြိုင်ဍုဟ်ကွာ လောန်အာကဆံင်ကဆံင် အာစိုပ်ဒိုင်အဝယ်လအိတ်အိုတ်ရ၊ ဒိုင်တုဲလင် တရဲလေဝ် ဟံ့ဒစးဒိုင်တုဲရ၊ ဒါလေဝ်ဟံ့ကိုရ” ဂလားနဝံ အဲဒိုက်ကေင်မိင်လဝ်ရ၊ ဂလားနဂှ်

အတိုင်မိင်္ဂို ချာပြဟောင်ရ၊ တြနာဲဂေါတမာ် လော့ဝ်လေဝ်ဟံလော့ဝ် ဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင် မဗျူဇှော်သွဲ အဝယ်ကြိုင်ချုဟ်ကွာ လောန်အာကဆံင်ကဆံင် အာစိုပ်ဒိုင်အဝယ်လအိတ်အိုတ်ရ၊ ဒုင်တုင်တရဲလေဝ် ဟံဒစးဒုင်တုင်ရ၊ ဒွါလေဝ်ဟံကိုရ၊ ယံတြနာဲဂေါတမ ပွမဟံသွမ္ပံကို ပွမဟံလော့ဝ်ဟံ ဟံဗဗ္ဗေဟောင်ရ ရံဝံ ဂရင်ပွီ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြရ။

ယံဒေါဏ တုအဲလေဝ် ဒုင်ဝန်ဗဗ္ဗေဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယံတြနာဲဂေါတမ “ဗဗ္ဗေဂ္ဂ မ္မုကိုဇာတ်မခိုဟ်ဆဲး နူလ္လိမိလ္လိမ သီဓါလ္လိမမ္မိုင်ရ၊ စိုကိုစိုပ်အပါဇှော် အပါနက် ထပ်တောဝ်ဟံ မ္မုကိုဗုင်ဝံမိ မသအးဇှော်၊ ဟံဒးဒုင်တးပါ ဟံဒးဒုင်ဟိုဂရိုဟ် နဂလာန်မစပ်ကျောံဇာတ်ရ၊ လေဝ်ဖျောတ်ဂါထာဂမ္ဘိုင် ကျင်နူပြကိုဟ်ဝေဒရ၊ ဟွင်ရင်လဝ် ပြကိုဟ်ဝေဒဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဗေဒင် ဂမ္ဘိုင်ပိမ္မဟာန်ကျောံ ‘နိဃဏ္ဍာ’ ပြကိုဟ်အဘိဓာန် ‘ကေဠာ’ ပြကိုဟ်အလင်္ကာ ‘အက္ခရပ္ပ ဘောဒ’ ပြကိုဟ်သဒ္ဒါ ပြကိုဟ်ဣတိဟာသ မရနက်ကိုမသုန်ဟံ အာစိုပ်သြင်မ္မုလ္လိရ၊ လေဝ်လဝ်ပြကိုဟ်ပဒရ၊ လေဝ်လဝ်ပြကိုဟ်ဗျာကရိုဏ်ရ၊ ပွဲပြကိုဟ်လောကာယတ ပြကိုဟ် မဟာပုရိသလက္ခဏဂမ္ဘိုင် လေဝ်လဝ်အိုတ်အးရ” ညးမိက်ဝံဟိုသွးဂလာန်ဟံ ဗွဲမဒးရးဟံ ဒးဟိုသွးဗွဲမဒးရး အဲဒိုက်ဟောင်ရ။

“ယံတြနာဲဂေါတမ အဲဒိုက်တုန် မ္မုကိုဇာတ်မခိုဟ်ဆဲး နူလ္လိမိလ္လိမသီဓါလ္လိမမ္မိုင်ရ၊ စိုကိုစိုပ်အပါဇှော် အပါနက် ထပ်တောဝ်ဟံ မ္မုကိုဗုင်ဝံမိ မသအးဇှော်၊ ဟံဒးဒုင်တးပါ ဟံဒး ဒုင်ဟိုဂရိုဟ် နဂလာန်မစပ်ကျောံဇာတ်ရ၊ လေဝ်ဖျောတ်ဂါထာဂမ္ဘိုင် ကျင်နူပြကိုဟ်ဝေဒရ၊ ဟွင်ရင်လဝ်ပြကိုဟ်ဝေဒဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဗေဒင်ဂမ္ဘိုင်ပိ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကျောံ‘နိဃဏ္ဍာ’ပြကိုဟ်အဘိဓာန် ‘ကေဠာ’ပြကိုဟ်အလင်္ကာ ‘အက္ခရပ္ပဘောဒ’ ပြကိုဟ်သဒ္ဒါ ပြကိုဟ်ဣတိဟာသ မရနက် ကိုမသုန်ဟံ အာစိုပ်သြင်မ္မုလ္လိရ၊ လေဝ်လဝ်ပြကိုဟ်ပဒရ၊ လေဝ်လဝ်ပြကိုဟ်ဗျာကရိုဏ်ရ၊ ပွဲပြကိုဟ်လောကာယတ ပြကိုဟ်မဟာပုရိသလက္ခဏဂမ္ဘိုင် လေဝ်လဝ်အိုတ်အးရ” ရံဝံ (ဂရင်ပွီရ)။

ယံဒေါဏ ဩရသိဂမ္ဘိုင် မဒ္ဒိအာစာကိုပ်ကွာ ဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင်ဟွင်ရင်လဝ်ဗေဒင်ပိ မစီရင် ခွဲပြကိုဟ်ဝေဒဂမ္ဘိုင် မဖျေပတိုန်ပြကိုဟ်ဝေဒဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ၊ ပွဲအခိုင်လုဟ် ဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင် ဗက်အာပြကိုဟ်ဝေဒတြေမ် ရသိဂမ္ဘိုင် မဖျောတ်ဂးဖျေပတိုန် ကောံစွဲလဝ်ဟံတု ဖျောတ်ဂး အိုတ်ရ၊ ပတုပ်ဗက်တု ဖျောတ်အိုတ်ရ၊ ပတုပ်ဗက် အတိုင်ဖျောတ်လဝ်ဟံတု ဖျောတ်အိုတ်ရ၊ ပတုပ်ဗက်အတိုင်ဖျေပတိုန်လဝ်ဟံတု ဖျေပတိုန်အိုတ်ရ၊ ရသိဂမ္ဘိုင်ဟံတု ညးဗျေင်ရော ရသိအဋ္ဌက ရသိဝါမက ရသိဝါမဒေဝ ရသိဝေဿာမိတ္တ ရသိယမဒဂ္ဂိ ရသိအင်္ဂီရသ ရသိဘာရဒ္ဒါရ ရသိဝါသေဋ္ဌ ရသိကဿပ ရသိဘဂ္ဂမ္ဘိုင်ရ။ ဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင် မဒ္ဒိကွးရသိဂမ္ဘိုင်ဟံ- ဗဗ္ဗေမတုပ်သုဟ်ကျောံဗြို၊ ဗဗ္ဗေမတုပ်သုဟ်ကျောံဒေဝတ၊ ဗဗ္ဗေမ္မုကိုစေဝ်ပျောန်၊ ဗဗ္ဗေစေဝ် ပျောန်လီ၊ ဗဗ္ဗေမတုပ်သုဟ်ကျောံဒေါင်စွာ မရနက်ကိုမသုန် ရံဝံ ပညပ်တံ ဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင် မသုန် ဂကူဝံအိုတ်ရ။

ယုံဒေါ်ဏ ဖျော်ကိုဗဗူးဂမ္ဘိုင်မသုန်ဂကူကွဲ တအဲကွဲ နိဂကူလိုရော ရဲဝံ (သုာန်ရ)။ ယုံတြနဲဂေါတမ အဲဒိုက် ဟံတီကောတ်ဗဗူးဂမ္ဘိုင်မသုန်ဂကူအိုတ်ရ၊ ဗွဲစွတ်တုန် ပိုယ်ဒိုက် တအံညးဂမ္ဘိုင်ကွဲ ဗဗူးဂမ္ဘိုင်ရဲဝံဟောင် တီကောတ်အိုတ်ရ။ တြနဲဂေါတမ သွက်ဝံတံကိုဗရ ကုအဲဒိုက် ညံင်သောံတီကျိဟံကောတ် ဗဗူးဂမ္ဘိုင် မသုန်ဂကူဝံမာန်ကွဲ အာတ်ပါနီအခေါင်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ဇွီရ)။ ယုံဒေါ်ဏ နိသံကွဲဗူး ဩဝံကလင်ပင်မိုင်ညံ၊ ဩဝံသွပျပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရးညံ၊ ကြက်ဟိုတံကိုရ ရဲဝံ (သူးရ)။ “ယုံတြနဲဂေါတမ ခိုဟံရ” ရဲဝံ ဗဗူးဒေါ်ဏ ကလောင်ဂရင်ဇွီ ကုတီလမ္ပံပိုင်ကျိတြရ၊ တီလမ္ပံပိုင်ကျိတြ တံကိုဗရဲဝံရ—

ယွံဒေါ်ဏာ မုရဲသော်လို ဗဗွားကို တုပ်သွတ်ကော့ဗြိုက်ရော? ယွံဒေါ်ဏာ ပွဲလောကဝွံ ဗဗွားကို မွဲကိုဇာတ်မခိုဟ်ဆဲး နူလွတ်မိလွတ်မ သိုဓါလွတ်ဂမၠိုင်ရ၊ စိုက်စိုပ်အပါဇၞော် အပါနက် ထပ်တော့ဝ်ကို မွဲကိုဗုင်ဝွံမိ မသအးဇုးရ၊ ဟံဒးဒင်တးပါ ဟံဒးဒင်ဟိုက်ရိုဟ် နဂလာန်မစပ် ကော့ဇာတ်ရ၊ ဗဗွားကို လုက်ပန်စော့ဒွံသ္မာ်ဂမၠိုင် သိုမဖျောတ်တ် ပြကိုဟ်ဝေဒဂမၠိုင်ကို ဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်ကောမရဗြဟ္မစရိယရ။ လုက်ပန်စော့ဒွံသ္မာ်ဂမၠိုင် ဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်ကောမ ရဗြဟ္မစရိယတဲ ဖျောတ်ပြကိုဟ်ဝေဒဂမၠိုင်တဲမွဲ (သွက်ဝံပူဇံ) ကုအာစာ ဂှဲသိုဝ်ပြသွက် အာစာ နုဗဗွေခရ်ဟောင်ရ၊ ဟံဂှဲသို နုဟံဗဗွေခရ်ရ။

ယုံဒေါ်ဏာ ပဲ့အရာဌာသို့ပြန်၍ ခရီးမှူးကို ညးခွဲရော? နပမကောန်ဗု ပမကူဗိုက် ပမလွီ၌ ပမယိုက်၌လျိုင်ဗုန် ပမယိုက်၌လျိုင်သွိုင်ကို နကိုကွတ်ပညာမွဲဂကူကို ဟံဌာ သိုရ၊ နဒွေတ်ပမအာတ်စသက်သက်ဟောင် ဟံသုဗဒေက်ဖျပ်ခရော်တဲ ဌာသိုရ၊ ညးကို (သွက်ဂွံပူဇံ) ကုအာစာ အပ်ပြာပ်ကိုပြပ် သွက်အာစာတဲ ကးပါကောံသော်ကျိပ် သော်ခိုင်တဲ သောံလတက်ကောတ်ယာတ်ဂမၠိုင် မဖျောန်လပ်ဗျက်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီရ။

ဦးသုခမီ ရဲဝံ့တဲ့မှူး နစိုတ်မစိုန်သကီကောံမေတ္တာ ကိုဗျာပ်ဏာဒိုဟ်မွဲတဲ့ ပဒတ်ရ၊ တုပ်သက်ှ် ဒိုဟ်မရနက်ကိုဝါ။ ဒိုဟ်မရနက်ကိုပိ။ ဒိုဟ်မရနက်ကိုပန်။ နနယံဝံ လ္လှူ သွပ်လနင် သတ်အိုသို မွဲပွဲဒိုဟ်ဂမ္တိုင်အလုံအိုသိုက်ှ် သွမ္မေတုပ်သွဟ်ကောံဇကုတဲ့ သတ္တလောက သတ်အိုသိုမပါလုပ်လွိဟ်ှ် ကိုဗျာပ်ဏာ နစိုတ်မစိုန်သကီကောံမေတ္တာ မလဲ့လးမပြ မဟံမွဲ မှုတ်တှို မဟံမွဲသုဝဲ မဟံမွဲကိုဗျောင်စိုတ်တဲ့ ပဒတ်ရ။ နစိုတ်မစိုန်သကီကောံကရဏာ ။ ပ ။ နစိုတ်မစိုန်သကီကောံမှဒိတာ ။ ပ ။

နစိတ်မစိုနိသကီကောဉပေက္ခာ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ကိဗျာပ်ဏာဒိဟ်မွဲတုဲ ပဒတ်ရ၊ တုပ်သတ်ၣ် ဒိဟ်မရနုက်ကိဓါ။ ဒိဟ်မရနုက်ကိပိ။ ဒိဟ်မရနုက်ကိပန။ နနဲဝံ လျှာ်သွပ်လနင် သတ်အိုသို မွဲၣ်ဒိဟ်ဂမ္တိုင်အလုံအိုသိုၣ် သွဗ္ဗေတုပ်သွဟ်ကောဉပေက္ခာတုဲ သတ္တလောက သတ်အိုသိုမပါလုပ်လှိဟ်ၣ် ကိဗျာပ်ဏာ နစိတ်မစိုနိသကီကောဉပေက္ခာ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်

မလဲ့လေးမပြ မဟွံမွဲဗွတ်တို၊ မဟွံမွဲသ္မုဝဲ မဟွံမွဲကိုဆောင်စိုတ်တဲ ပဒတ်ရ။ ညးဂ်ဇော်ပွင် ဓရ်ဗြဟ္မဝိဟာရဂမၠိုင်ပန်ပြကာဝံတဲမွဲး ခန္ဓဇကုလိုလတ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂ် အာစိုပ် ချင်ဗြို မဒ်လအာ ညးမခိုတ်ဆဲးဂမၠိုင်ရ။ ယွံဒေါဏ် ရံဝံဟောင် ဗဗ္ဗုဂ် တုပ်သ္မုဟ်ကောံဗြိုရ။ (၁)

ယွံဒေါဏ် မုရ်သတ်လို ဗဗ္ဗုဂ် တုပ်သ္မုဟ်ကောံဒေဝတ်ဂ်ရော? ယွံဒေါဏ် ပွဲလောကဝံ ဗဗ္ဗုဂ် မွဲကိုဇာတ်မခိုတ်ဆဲး နူလွတ်မိလွတ်မ သိုဓါလွတ်ဂမၠိုင်ရ။ စိုက်စိုပ်အပါဇော် အပါနက် ထံဂ်တောဝ်ဂ် မွဲကိုဗုင်ဂွံမိ မသအးဇုးရ။ ဟံဒးဒင်တးပါ ဟံဒးဒင်ဟိုဂရိုဟ် နဂလာန် မစပ်ကောံဇာတ်ရ။ ဗဗ္ဗုဂ် လုက်ပန်စောံဒွာ်သ္မုဂ်မၠိုင် သိုမဇ္ဈောတ်ပြကိုဟ်ဝေဒဂမၠိုင်ဂ် ဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်ကောမရဗြဟ္မစရိယရ။ လုက်ပန်စောံဒွာ်သ္မုဂ်မၠိုင် ဒွေတ်လုတ်ဒွေတ် ကောမရဗြဟ္မစရိယတဲ ဇ္ဈောတ်ပြကိုဟ်ဝေဒဂမၠိုင်တဲမွဲး (သွက်ဂွံပူဇံ) ကုအာစာ ဂွာ်သိုဂ်ဝ် သွက်အာစာ နဗ္ဗုဇရ်ဟောင်ရ။ ဟံဂွာ်သို နဟံဗ္ဗုဇရ်ရ။

ယွံဒေါဏ် ပွဲအရာဂွာ်သိုဂ်ဝ် ဓရ်မွဲးဂ် ညးခွဲဂ်ရော? နပမကောန်ဗု ပမကူဗိုက် ပမ လွီဂ် ပမယိုက်ဂွင်လျိုင်ပွန် ပမယိုက်ဂွင်လျိုင်သိုင်ကို နကိုကွတ်ပညာမွဲမွဲကူကို ဟံဂွာ် သိုရ။ နပမအာတ်စသက်သက်ဟောင် ဟံသ္မုဗ္ဗုဇရ်ဗျပ်ခရော်တဲ ဂွာ်သိုရ။ ညးဂ်(သွက်ဂွံပူဇံ) အာစာ အပ်ပြာပ်ကိုဂ်ဝ်သွက်အာစာတဲ ဂွာ်သိုသ္မု နဗ္ဗုဇရ်ဟောင်ရ။ ဟံဂွာ်သို နဟံဗ္ဗုဇရ်ရ။

ယွံဒေါဏ် ပွဲအရာဂွာ်သိုသ္မု ဓရ်မွဲးဂ် ညးခွဲဂ်ရော? ဟံဂွာ်သို နပမရာန် ပမသ္မံရ။ စပ်စရိုဟ်ဗျေုဉ်တဲ ဗဗ္ဗုဗြ မဂပ်ဝ်သ္မုးကိုဟောင် ဂွာ်သိုရ။ ညးဂ် အာကျင်ကို ဗဗ္ဗုဗြဟောင်ရ။ ဗြဂကူသိုင် ဗြဂကူညးဗိုက် ဗြဂကူဒိုက်ဂတ် ဗြဂကူဒေါင်စွာ ဗြဂကူလု ဗြဂကူသ္မုနာ (ချာ) ဗြဂကူသ္မုစွာ ဗြဂကူအဲသိုဟ်ဟန်ဗန် ဗြမ္မုဒုင်ဒွေင် ဗြဗမာတ် ဗြဥတုဟံကျင်ဂမၠိုင်ဂ် ဟံအာကျင်ရ။

ယွံဒေါဏ် ဗဗ္ဗုဂ် မဟိုတ် ဟံအာကျင်ကိုဗြမ္မုကိုဒုင်ဒွေင်ဂ်ရော? ယွံဒေါဏ် ဗဗ္ဗုဂ် ယပ်အာကျင်ကိုဗြမ္မုကိုဒုင်ဒွေင်မွဲး ကောန်ဇုာ်သွတ်တြုကိုဒို ကောန်ဇုာ်သွတ်တြုကိုဒို (မ္မုဒိုင် ပွဲဂပ်ဝ်)ဂ် ဒိုပွဲဗွပ်အသုဘမဇော်လောန်မွဲးရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ ဗဗ္ဗုဂ် ဟံအာကျင်ကိုဗြ မ္မုဒုင်ဒွေင်ရ။ ယွံဒေါဏ် ဗဗ္ဗုဂ် မဟိုတ်ဟံအာကျင်ကို ဗြဗမာတ်ဂ်ရော? ယွံဒေါဏ် ဗဗ္ဗုဂ် ယပ်အာကျင် ကိုဗြဗမာတ်မွဲး ကောန်ဇုာ်သွတ်တြုကိုဒို ကောန်ဇုာ်သွတ်တြုကိုဒို (ဗမာဒိုင်တို)ဂ် ဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက် နမထေက်ကိုကျဟ်မွဲ မဟံသအးဇုးရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ ဗဗ္ဗုဂ် ဟံအာကျင်ကို ဗြဗမာတ်ဂ်ရ။

ဗဗ္ဗုဗြ ဂွာ်ဗဗ္ဗုဂ် ဂွံဒင်စသိုင်ကာမဂုဏ် သွက်ဂွံဝေင်ဂြိုင်မိပ်ဗြိပ် သွက်ဂွံမိပ် လဟိုင်ဟံသေင်ရ။ ဒိုသွက်ဂွံကလိဂွံကောန်ဇာတ်ဟောင်ရ။ ဗဗ္ဗုဂ် ကိုကတိုဒိုကောန်ဇာတ်တဲ ကးပါကောံသော်ကျိပ်သော်ခိုပ်တဲ သ္မုလတက်ကောံယာတ်ဂမၠိုင် မဗျောန်လပ်သုာ်လွက်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်အာအဝေါင်ဘဝခမီရ။ ညးဂ် သွခမီရဝံတဲမွဲး လုအာ နူကာမဂုဏ် ဂမၠိုင်တဲဟောင် ။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ညးဂ် ဇော်ပွင်ဇ္ဈာန်ဂမၠိုင်ပန်ပြကာ

တဲးမွဲး ခန္ဓဇကုလိုလတ်တဲး ပွဲကြနုချိုတ်တဲး အာစိုပ်ချင်ဗြို မလအာညးမခိုဟ်ဆဲးဂမၠိုင်ရ၊
ယွံဒေါဏ ခရံဟောင် ဗဗ္ဗုဒ္ဓိ တုပ်သုတ်ကောံ ဒေဝတ်ရ။

ယွံဒေါဏ မုရ်သတ်လို ဗဗ္ဗုဒ္ဓိ နှိညးမျှော်စော်ပောန်ဂံရော? ယွံဒေါဏ ပွဲလောကဝံ
ဗဗ္ဗုဒ္ဓိ မျှော်စော်မခိုဟ်ဆဲး နုလွတ်မိလွတ်မ သီဓါလွတ်ဂမၠိုင်ရ၊ စိုက်စိုပ်အပါဇော် အပါနက်
ထပ်တောဝ်ဂံ မျှော်စိုပ်ဗုဒ္ဓိ မသအးဇုရ၊ ဟံဒုဒ်တးပါ ဟံဒုဒ်ဟိုဂရိဟ် နဂလာန်မစပ်ကောံ
ဇာတ်ရ၊ ဗဗ္ဗုဒ္ဓိ လက်ပန်စော်ဒွံသွံဂမၠိုင် ဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်ကောမရဗြဟ္မစရိယတဲ
ဖျောတ်ပြကိုဟ်ဝေဒဂမၠိုင်တဲး (သွက်ဂွံပူဇော်အာစာ) ကုအာစာ ဂွာသိုဝ်သွက်အာစာ နဗ္ဗု
ခရံဟောင်ရ ဟံဂွာသိုဝ်နဟံဗုဒ္ဓိခရံဟောင်ရ။

ယွံဒေါဏ ပွဲအရာဂွာသိုဝ် ခရံမွဲး ညးဍုင်ရော? နပုမကောန်ဗု ပုမကုဗိုက်
ပုမလ္လိဂံ ပုမယိုက်ဂွင်လျိုင်ပွန် ပုမယိုက်ဂွင်လျိုင်သိုင်ကို နကိုကွတ်ပညာမ္မဲမ္မဲကုကို ဟံဂွာ
သိုဝ်ရ၊ နဒွေတ်မအာတ်စသက်သက်ဟောင် ဟံသုဗ္ဗေက်ဖျပ်ခရော်တဲ ဂွာသိုဝ်ရ၊ ညးဂံ(သွက်ဂွံ
ပူဇော်)ကုအာစာ အပ်ပြာပ်ကိုဂွင်သွက်အာစာတဲ ဂွာသိုဝ်သမ္ဘာ နဗ္ဗုခရံဟောင်ရ၊ ဟံဂွာသို နဟံ
ဗုဒ္ဓိခရံရ။

ယွံဒေါဏ ပွဲအရာဂွာသိုသမ္ဘာ ခရံမွဲး ညးဍုင်ရော? ဟံဂွာသို နပုမရာန် ပုမသွံရ၊
စပ်စရိဟ်ဖျေံသုတ်တဲ ဗြမဂပ်ဝ်သွးကိုဟောင် ဂွာသိုဝ်ရ၊ ညးဂံ အာကျင်ကိုဗဗ္ဗုဗြဟ္မဟောင်ရ၊
ဗြဂကုသိုင် ဗြဂကုညးဗိုက် ဗြဂကုဒိုက်ဂတ် ဗြဂကုဒေါင်စွာ ဗြဂကုလု ဗြဂကုသွာနာ(ချာ)
ဗြဂကုသွာစွာ ဗြဂကုအဲသိုက်ဟန်ဗန် ဗြမ္မုဒ္ဓင်ဒွေင် ဗြဗမာတ် ဗြဗတုဟံကျင်ဂမၠိုင်
ဟံအာကျင်ရ။

ယွံဒေါဏ ဗဗ္ဗုဒ္ဓိ မဟိုတ် ဟံအာကျင်ကိုဗြမ္မုကိုဒ္ဓင်ဒွေင်ရော? ယွံဒေါဏ ဗဗ္ဗုဒ္ဓိ
ယပ်အာကျင်ကိုဗြမ္မုကိုဒ္ဓင်ဒွေင်မွဲး ကောန်ဇုတ်သုတ်တြုကိုဒ် ကောန်ဇုတ်သုတ်ဗြကိုဒ် (မ္မုဒ္ဓင်
ပွဲဂပ်ဝ်) ဂံ နှိပွဲဗွတ်အသုဘမဇော်လောန်မွဲးရ၊ ဟိုတ်ဂံရ ဗဗ္ဗုဒ္ဓိ ဟံအာကျင်ကိုဗြမ္မုကို
ဒ္ဓင်ဒွေင်ရ။ ယွံဒေါဏ ဗဗ္ဗုဒ္ဓိ မဟိုတ် ဟံအာကျင်ကိုဗြဗမာတ်ဂံရော? ယွံဒေါဏ ဗဗ္ဗုဒ္ဓိ
ယပ်အာကျင်ကိုဗြဗမာတ်မွဲး ကောန်ဇုတ်သုတ်တြုကိုဒ် ကောန်ဇုတ် သုတ်ဗြကိုဒ် (ဗမာဒိုင်တံ)ဂံ
ဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက် နမထေက်ကိုကျဟ်မေံ မဟံသအးဇုရ၊ ဟိုတ်ဂံရ ဗဗ္ဗုဒ္ဓိ ဟံအာကျင်ကို
ဗြဗမာတ်ဂံရ။ ဗဗ္ဗုဗြ ဂွာဂံဗဗ္ဗုဒ္ဓိ ဂွံဒိုင်စသိုင်ကာမဂုဏ် သွက်ဂွံဝေင်ဂြိုင်မိပ်ဇြိပ် သွက်ဂွံ
မိပ်လဟိုင် ဟံသေင်ရ၊ နှိသွက်ဂွံကလိဂံကောန်ဇာတ်ဟောင်ရ၊ ဗဗ္ဗုဒ္ဓိ ကိုကတိုဒ်ကောန်
ဇာတ်တဲ သိုမရာဒနာကိုမသျှိုက်ဆာန် ပွဲကောန်ဇာတ်ဂံ အုပ်ဝပ်ဂြပ်ရတ်တဲ ပဒတ်ရ၊
နုအဝေါင်ဘဝခရံ လုပ်အာအဝေါင်ဘဝခရံရ၊ ဗုတ်စော်ပောန်ဗဗ္ဗုဒ္ဓိကိုပိက္ခာဂမၠိုင်နွံ
တန်တဲရ၊ ဟံကလိလောန်စော်ပောန်ရ။ ယွံဒေါဏ ဗုတ်စော်ပောန်ဗဗ္ဗုဒ္ဓိကိုပိက္ခာဂမၠိုင်မျှော်
တန်တဲတဲ ဟိုတ်မဟံကလိလောန်စော်ပောန်ဂံရ ဗဗ္ဗုဒ္ဓိ ညးမျှော်စော်ပောန် ခရံ ဂပ်ဝ်
သွးရ၊ ယွံဒေါဏ ခရံဟောင် ဗဗ္ဗုဒ္ဓိ နှိညးမျှော်စော်ပောန်ရ။ (၃)

ယုံဒေါ်ဏာ မုရ်သတ်လို ဗဗ္ဗုဒ္ဓံ နိဗ္ဗာန်စေတီပျော်လို့ရော? ယုံဒေါ်ဏာ ပွဲလောကဝံ ဗဗ္ဗုဒ္ဓံ မွဲကုဏ္ဍိယမုရ်သတ်ဆဲး နုလွတ်မိလွတ်မ သီဓါလွတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ စိုက်စိုပ်အပါဇွန် အပါနက် ထပ်တောင်ဂ် မွဲကုဏ္ဍိယ မသအေးဇုးရ၊ ဟံဒုးဒိုင်တးပါ ဟံဒုးဒိုင်ဟိုဂရိုဟ် နဂလာန်မစပ် ကျော်ဇာတ်ရ၊ ဗဗ္ဗုဒ္ဓံ လုက်ပန်စောင့်ခွံသွံဂမ္တိုင် ဖျောတ်ပြကိုဟ်ဝေဒဂမ္တိုင်တု ခွေတ်လုတ် ခွေတ်ကောမရ ဗြဟ္မစရိယရရ၊ လုက်ပန်စောင့်ခွံသွံဂမ္တိုင် ခွေတ်လုတ် ခွေတ်ကောမရ ဗြဟ္မစရိယတု ဖျောတ်ပြကိုဟ်ဝေဒဂမ္တိုင်တုမွဲ (သွက်ဝံပူဇ်) ကုအာစာ ဂွံသုဉ်းသွက် အာစာ နပဗ္ဗေရ်ဟောင်ရ၊ ဟံဂွံသုဉ်း နဟံပဗ္ဗေရ်ရ။

ယုံဒေါ်ဏ ဝဲ့အရာဂွဲသိုဝ် ဓရ်မွဲးဂ် ညးခွဲဂ်ရော? နပွမကောန်ဗု ပွမကူဗိုက် ပွမလီၣ် ပွမယိုက်ဂွဲလျိုင်ပွာန် ပွမယိုက်ဂွဲလျိုင်သိုင်ကို နကိုကွတ်ပညာမွဲမွဲဂကူကို ဟံဂွဲသိုရ၊ နဒွေတ်မအာတ်စသက်သက်ဟောင် ဟံသွဗွေက်ဖျပ်ခရော်တု ဂွဲသိုရ၊ ညးဂ် (သွက်ဂွံပွဲ)ကိုအာစာ အပ်ပြာပ်ကိုဂ်အာစာတု နမဗွဲဓရ်လေဝ် ဂွဲသိုသမ္ဘာရ၊ နမဟံ ဗွဲဓရ်လေဝ် ဂွဲသိုရ၊ နပွမသွံရာန်လေဝ် ဂွဲသိုသမ္ဘာရ၊ ဗမူးဗြ မဂပ်ကိုဒါန်စပ်စရိဟ် ညုလေဝ်ဂွဲသိုရ။ ဗမူးဂ် ဗမူးဗြလေဝ် အာကျုလ်ရ၊ ဗြဂကူသိုင် ဗြဂကူညးဗိုက် ဗြဂကူ ဒိုက်ဂတ် ဗြဂကူဒေါင်စွာ ဗြဂကူလု ဗြဂကူသွာနာ (ချာ) ဗြဂကူသွာစွာ ဗြဂကူအုသိုဟ် ဟန်ဗန် ဗြမုံဒြိုင်ဒြိုင် ဗြမဗမာတ် ဗြဉတုကျုလ် ဗြဉတုဟံကျုလ်ဂမိုင်လေဝ် အာကျုလ်ရ။

ဗမူးမြို့ကို သွက်ဗမူးကို ဝံ့ဒင်စသိုင်ကာမဂုဏ် သွက်ဝံ့ဝေင်ဂြိုင်မိပ်ခြိပ် သွက်ဝံ့မိပ် လဟိုင်လေဝ် ဒ်ရ၊ ဒ်သွက်ဝံ့ကလိဝံ့ကောန်ဇာတ်လေဝ် ဒ်ရ၊ ဗွတ်စေပ်ပျောန် ဗမူး ကိုပ်ကွာဂမ္တိုင်နွံဂ် ဟံ့တန်တရ၊ ကလိလောန်စေပ်ပျောန်ရ။ ယံဒေါဏ ဗွတ်စေပ်ပျောန် ဗမူး ကိုပ်ကွာဂမ္တိုင်နွံဂ် ဟံ့တန်တတဲ ဟိုတ်မကလိလောန်စေပ်ပျောန်စိ ဗမူးကို ညးစေပ်ပျောန်လို ရံဝံ့ ဂပ်ဝံ့သွေးရ၊ ယံဒေါဏ ရံဝံ့ဟေင် ဗမူးကို ဒ်ညးစေပ်ပျောန်လိုရ။ (၄)

ယုံဒေါဏ မုရ်သင်္ဂဏီ ဗဗ္ဗေဒ် တုင်သုတ်ကောဒ်ဒေါင်စွာဂ်ရော? ယုံဒေါဏ ပွဲလောကဝံ ဗဗ္ဗေဒ် မွဲကိုဇာတ်မနိဟ်ဆဲး နူလပါမိလပါမ သိုဓါလွာ်ဂမ္တိုင်ရ၊ စိုက်စိုပ် အပါဇ္ဇော် အပါနက် ထပ်တောဝ်ဂ် မွဲကိုဗုင်ဂ္တမိ မသအးဇုးရ၊ ဟံဒးဒုင်တးပါ ဟံဒးဒုင် ဟိုဂရိဟ် နဂလာန်မစပ် ကောံဇာတ်ရ၊ ဗဗ္ဗေဒ် လုက်ပန်စော်ဒွာ်သွာ်ဂမ္တိုင် သိုဇ္ဇောတ် ပြကိုဟ်ဝေဒဂမ္တိုင်ဂ် ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်ကောမရဗြဟ္မစရိယရ။ လုက်ပန်စော်ဒွာ်သွာ်ဂမ္တိုင် ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်ကောမရဗြဟ္မစရိယတု ဇ္ဇောတ်ပြကိုဟ်ဝေဒဂမ္တိုင်တုမွဲ (သွက်ဂွံပူဇံ) ကုအာစာ နဗ္ဗေဒ်လေဝ် ဂွံသိုဋ်ဂြပ်သွက်အာစာရ၊ နဟံဗ္ဗေဒ်လေဝ် ဂွံသိုဋ်ရ၊ နပမ ကောန်ဗု ပမကူဗိုက် ပမလ္လိဂ္တ ပမယိုက်ဂွင်လျိုင်ဗုန် ပမယိုက်ဂွင်လျိုင်သိုင်ကို နကိုကွတ် ပညာမ္တဲမ္တဲကူကို ဂွံသိုဋ်ရ၊ နဒွေတ် မအာတ်စသက်သက်ဟောင် ဟံသုဗ္ဗေဒ်ဗျပ်ခရော်တု ဂွံသိုဋ်ရ။ ဗဗ္ဗေဒ် (သွက်ဂွံပူဇံ) ကုအာစာ အပ်ပြာပ်ကိုဂြပ်သွက်အာစာတု နဗ္ဗေဒ်လေဝ်

ဤသို့သမ္ဘာရ၊ နဟုံဗဗ္ဗေရလေဝံ ဤသို့ရ၊ နပုဗ္ဗသ္မိရာနလေဝံ ဤသို့သမ္ဘာရ၊ စဝ်စရိဟံဖျေံ
သုတံ ဗဗ္ဗေဗြမဂဝ်သုးကိုလေဝံ ဤသို့ရ။

ဗဗ္ဗေရံ ဗဗ္ဗေဗြလေဝံ အာကျင်ရ၊ ဗြဂကူသိုင် ဗြဂကူညးဗိုက် ဗြဂကူဒိုက်ဂတ် ဗြဂကူ
ဒေါင်စွာ ဗြဂကူလု ဗြဂကူသွာနာ (ချာ) ဗြဂကူသွာစွာ ဗြဂကူအဲသိုဟ်ဟန်ဗန် ဗြမုဒျင်ဒွေင်
ဗြမဗမာတ် ဗြဥတုကျင် ဗြဥတုဟုံကျင်ဂမိုင်လေဝံ အာကျင်ရ။ ဗဗ္ဗေဗြံ သွက်ဗဗ္ဗေရံ
သွက်ဝံဒင်စသိုင်ကာမဂုဏ် သွက်ဝံဝေင်ဂြိုင်မိပ်ဗြိပ် သွက်ဝံမိပ်လဟိုင်လေဝံ ဒ်ရ၊ ဒ်သွက်
ဝံကလိဝံကောန်ဇာတ်လေဝံ ဒ်ရ၊ ဗဗ္ဗေရံ နကိုကမ္မောန်အိုသိုဂယိုင်လမျီုရ၊ ဗဗ္ဗေမ္မေသအာင်
ဂမိုင် ဟိုသွးကိုဗဗ္ဗေရံ ရံဝံအိုတ်ရ။ “တြနဲဒ် သိုကိုဒင်ဝန်ဗဗ္ဗေ မဟိုတ်ဂယိုင်လမျီု နကို
ကမ္မောန်ဂမိုင်အိုသိုဂ်ရော” ရံဝံ (ဟိုသွးအိုတ်ရ)။

ဗဗ္ဗေရံ ကလေင်ဟိုသွးရံဝံရ “ယံတြနဲဒ်တအ် ဗွဲဥပမာမ္မး ပုတ်ဂ် ဝတ္ထုမသအးဇး
ဂ်လေဝံ ဂိုတူရ၊ ဝတ္ထုမဟုံသအးဇးဂ်လေဝံ ဂိုတူရ၊ ပုတ်ဂ် နဝတ္ထုဂ်လေဝံ ဟုံလံက်လေတ်ရ၊
ယံတြနဲဒ်တအ် တုတ်တသ်ဝံဟေင်ရ၊ ဗဗ္ဗေရံ နကိုကမ္မောန်ဂမိုင်အိုသို သပ္ပမဂယိုင်လမျီုမ္မး
ဗဗ္ဗေရံ နကိုကမ္မောန်ဂ်လေဝံ ဟုံလံက်လေတ်ရ” ရံဝံ (ကလေင်ဟိုသွးရ)။ ယံဒေါဏ
ဟိုတ်မဂယိုင်လမျီု နကိုကမ္မောန်ဂမိုင်အိုသိုစိ ဗဗ္ဗေရံ ဗဗ္ဗေမတုပ်ကျောဒေါင်စွာ ရံဝံ ဂဝ်
သွးရ။ ယံဒေါဏ ရံဝံဟေင် ဗဗ္ဗေရံ ဒ်ညးတုပ်သုဟ်ကျောဒေါင်စွာရ။ (၅)

ယံဒေါဏ ဩရသိဂမိုင် မဒ်အာစာကိုပ်ကွာ ဗဗ္ဗေဂမိုင် ပကင်ရင်ပေဒင်ပိ မစီရေင်
ခွံပြကိုဟ်ဝေဒဂမိုင် မဖျေပတိုန်ပြကိုဟ်ဝေဒဂမိုင် နွံအိုတ်ရ၊ ပွဲအခိုင်လုဟ် ဗဗ္ဗေဂမိုင်
ဗက်အာ ပြကိုဟ်ဝေဒတြေံ ရသိဂမိုင် မဖျောတ်ဂးဖျေပတိုန် ပကောံစွဲလပ်တဲ ဖျောတ်ဂး
အိုတ်ရ၊ ပတုပ်ဗက်တဲ ဖျောတ်အိုတ်ရ၊ ပတုပ်ဗက်အတိုင်ဖျောတ်လပ်ဂ်တဲ ဖျောတ်အိုတ်ရ၊
ပတုပ်ဗက်အတိုင်ဖျေပတိုန်လပ်ဂ်တဲ ဖျေပတိုန်အိုတ်ရ၊ ရသိဂမိုင်ဂ်တုန် ညးခွဲဂ်ရော၊
ရသိအဋ္ဌက ရသိဝါမက ရသိဝါမဒေဝ ရသိဝေဿာမိတ္တ ရသိယမဒဂ္ဂိ ရသိအံဇီရသ
ရသိဘာရဒ္ဒါဇ ရသိဝါသေဋ္ဌ ရသိကဿပ ရသိဘဂုဂမိုင်ရ။ ဗဗ္ဗေဂမိုင် ကွးရသိဂမိုင်ဂ်
ဗဗ္ဗေမတုပ်သုဟ်ကျောံဗြို၊ ဗဗ္ဗေမတုပ်သုဟ်ကျောံဒေဝတ်၊ ဗဗ္ဗေမုဂ်စေပ်ပောန်၊ ဗဗ္ဗေစေပ်
ပောန်လီ၊ ဗဗ္ဗေမတုပ်သုဟ်ကျောံဒေါင်စွာ မရနက်ကိုမသုန် ရံဝံ ပညပ်တ် ဗဗ္ဗေဂမိုင်မသုန်ကူ
ဝံအိုတ်ရ။ ယံဒေါဏ ပောဝ်ကိုဗဗ္ဗေဂမိုင်မသုန်ကူဂ် တုအဲဂ် ဒ်ဂကူလီုရော ရံဝံ (သွာန်ရ)။
ယံတြနဲဒ်ဂေါတမ ဒ်ရံဝံမ္မး ပိုယ်ဒိုက်တအ်ညးဂမိုင် ဗဗ္ဗေမတုပ်သုဟ်ကျောံ ဒေါင်စွာဂ်လေဝံ
ဟုံဒ် ဗွဲမချိုက်ပေင်အိုတ်ရ။ ယံတြနဲဒ်ဂေါတမ (ခရ်ဂ်) ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လောန်ရ ။ ပ ။
တြနဲဒ်ဂေါတမဂ် သွတမ်နူတဲဝံတဲ စိုကိုလအိတ်လမျီု အဲဒိုက်ဂ် ဥပမအာစိုပ် ပွမပြာပ်ခစ
ရံဝံ ဩဝ်ဂိုင်သမ္ဘိညိ ရံဝံ (ဂရင်ဗြိရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတံသင်္ဂါရဝ

၁၉၃။ ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗးသင်္ဂါရဝ ပေှာ်ပြာပ်အာဇေရင်တီလမ္မံပိုင်ကျက်တဲ ဟိုဂလာန် ဆက်မိတ် မိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ကောံတီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲစွဲရ၊ ဟိုပတဲကောံဂလာန် ထေက်ကို မိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ်တဲ သိုမဂဇေဒ်ဒိုင် ပွဲဒါမဗဗ္ဗဲမွဲဂ်—

“ယွံတြနဲဂေါတမ သိုမသွလင် ပွမသ်ဇျာယ် ဗွဲတဲမွဲမဂိုင်သော့လေဝ် ဗေဒင်ဂမ္တိုင် ကာလလဆောင် ဟုံတူးပြာကဋ်ကျင် (ပွဲညဏ်) အိုတ်ရ၊ ဟုံသွပွမသ်ဇျာယ်မွဲ မုသွက်သူး နွံဏီရော၊ ဟိုတ်ဗျေက်တဲ ညးဗျေက်ရော၊ အထံက်အပင်ဗျေက်တုန် ညးဗျေက်ရော၊ ယွံတြနဲ ဂေါတမ စိုန်ဟုံသွပွမသ်ဇျာယ် ဗွဲတဲမွဲမဂိုင်သော့လေဝ် ဗေဒင်ဂမ္တိုင် ကာလလဆောင် တူးပြာကဋ်ကျင် (ပွဲညဏ်)အိုတ်ရ၊ သွပွမသ်ဇျာယ်မွဲ မုသွက်သူးနွံဏီရော၊ ဟိုတ်ဗျေက်တဲ ညးဗျေက်ရော၊ အထံက်အပင်ဗျေက်တုန် ညးဗျေက်ရော ရဲဝံ ဂရင်ပွဲ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲရ။

ယွံဗဗ္ဗး ပွဲအခိုင် ‘ကာမရာဂ’ ပွမထေန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် ကတို (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တဲ သိုမပဒတ် နစိုတ်ကာမရာဂ မဂပ်ပ်ပျိုပျိုက် ပွမတိတ်ဗူး နူကာမရာဂ မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် မဟုံတီကေတ်အတိုင်ဗျေက်တုန် ဒတဲဖိုဇေကလေဝ် ဟုံတီညာတ် အတိုင်ဗျေက်တုန် ဒတဲဖိုညးသအောင်လေဝ် ဟုံတီညာတ် အတိုင်ဗျေက်တုန် ဒတဲဖိုသိုဓါဂ်လေဝ် ဟုံတီညာတ် အတိုင်ဗျေက်တုန် သိုမသွလင်ပွမသ်ဇျာယ် ဗွဲတဲမွဲမဂိုင်သော့လေဝ် ဗေဒင်ဂမ္တိုင် ဟုံတူးပြာကဋ်ကျင် (ပွဲညဏ်) အိုတ်ရ၊ ဟုံသွပွမသ်ဇျာယ်မွဲ မုသွက်နွံဏီရော။

ယွံဗဗ္ဗး ပွဲခရော်မပေတ်နကိုဗျာ် မဂပ်ပ်နရဲလင် နကိုကြေက်ကိုဒ် နကိုမိတ်ကိုဒ် နကိုအရံင်ဂဉ္ဇသ်ဗျို(ဒမျိုင်)ကိုဒ် နကိုအရံင်ဂဉ္ဇသ်ဗေကေတ်တမြိုင်ကိုဒ် ကြုံမုံကိုမတ် မညာတ်ဂ် မှာသော့ဗွာရဏာ သိုင်မုကွဝါဇေကုမွဲ သုဟ်ညင်ရဲဟုံတီညာတ် အတိုင်ဗျေက်တုန်၊ ယွံဗဗ္ဗး တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ ပွဲအခိုင်ကာမရာဂ ကတို(ရာန်သကိုတ်ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တဲ သိုမ ပဒတ် နစိုတ်ကာမရာဂ မဂပ်ပ်ပျိုပျိုက် ပွမတိတ်ဗူးနူကာမရာဂ မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် မဟုံတီကေတ် အတိုင်ဗျေက်တုန် ဒတဲဖိုဇေကလေဝ် ဟုံတီညာတ်အတိုင်ဗျေက်တုန် ဒတဲဖို ညးသအောင်လေဝ် ဟုံတီညာတ် အတိုင်ဗျေက်တုန် ဒတဲဖိုသိုဓါဂ်လေဝ် ဟုံတီညာတ် အတိုင်ဗျေက်တုန် သိုမသွလင် ပွမသ်ဇျာယ် ဗွဲတဲမွဲမဂိုင်သော့လေဝ် ဗေဒင်ဂမ္တိုင် ဟုံတူး ပြာကဋ်ကျင်(ပွဲညဏ်)အိုတ်ရ၊ ဟုံသွပွမသ်ဇျာယ်မွဲ မုသွက်နွံဏီရော။

ယွံဗဗ္ဗး မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲအခိုင် ‘ဗျာပါဒ’ ပွမမိက်ကိုလိုလ်ကတို (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တဲ သိုမပဒတ် နစိုတ်ဗျာပါဒ မဂပ်ပ်ပျိုပျိုက် ပွမတိတ်ဗူးနူဗျာပါဒ မကတိုဒ် ကျင်ဂ်လေဝ် မဟုံတီကေတ် အတိုင်ဗျေက်တုန် ဒတဲဖိုဇေကလေဝ် ဟုံတီညာတ် အတိုင်ဗျေက် တုန် ဒတဲဖိုညးသအောင်လေဝ် ဟုံတီညာတ် အတိုင်ဗျေက်တုန် ဒတဲဖိုသိုဓါဂ်လေဝ်

ဟုံတိညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ သီမသွလင် ပွမသ်ဇာယ် ဟုံတုဗ္ဗေမ္မိင်သောလေဝ် ဗေဒင်ဂမ္မိုင်
ဟုံတုးပြာကဋ်ကျင်(ပဲ့ဉာဏ်)အိုတ်ရ၊ ဟုံသွပွမသ်ဇာယ်မွဲး မုသွက်သွးနွံဏီရော။

ယုံဗဗ္ဗး ပွဲခရော် မပေင်တနကိုဍုင် ဂမ္မိင်နပုတ်ဂ်ဒ်တုဲ သီမကွမ်ဒိုင်မြိုင်မြိုင် လျှဟ်တိတ်
ဒိုင်ဂ် တြုံမုဲကိုမတ်မညာတ်ဂ် မှာသောဝ်ဗ္ဗာရဏာ သိုင်မုက္ခဝါဇကုမွဲး သုဟ်ညင်ရ်ဟုံ
တိညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ကို၊ ယုံဗဗ္ဗး တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ပွဲအခိုင် ‘ဗျာပါဒ’ ပွမမိက်
ကိုလိုလ်ကတို(ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တုဲ သီမပဒတ် နစိုတ်ဗျာပါဒ မဂပ်ပ်ပျိုပျိုက်
ပွမတိတ်ဗုးနူဗျာပါဒ မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် မဟုံတိကေတ် အတိုင်ချာစွတ်ဂ် ဒတုဲဖိုဇကုလေဝ်
ဟုံတိညာတ်အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ ဒတုဲဖိုညးသအာင်လေဝ် ဟုံတိညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ရ၊
ဒတုဲဖိုသိုဓါဂ်လေဝ် ဟုံတိညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ သီမသွလင် ပွမသ်ဇာယ် ဟုံတုဗ္ဗေမ္မိင်
သောလေဝ် ဗေဒင်ဂမ္မိုင် ဟုံတုးပြာကဋ်ကျင်(ပဲ့ဉာဏ်) အိုတ်ရ၊ ဟုံသွပွမသ်ဇာယ်မွဲး မုသွက်
သွးနွံဏီရော။ (၂)

ယုံဗဗ္ဗး မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲအခိုင် ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ပွမစိုဍဲ ပွမမြိုင်ဇြဲကတို(ရာန်သကိုတ်
ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တုဲ သီမပဒတ် နစိုတ်ထိနမိဒ္ဓ မဂပ်ပ်ပျိုပျိုက် ပွမတိတ်ဗုးနူထိနမိဒ္ဓ မကတိုဒ်
ကျင်ဂ်လေဝ် မဟုံတိကေတ် အတိုင်ချာစွတ်ဂ် ဒတုဲဖိုဇကုလေဝ် ဟုံတိညာတ် အတိုင်ချာ
စွတ်ရ၊ ဒတုဲဖိုညးသအာင်လေဝ် ဟုံတိညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ ဒတုဲဖိုသိုဓါဂ်လေဝ်
ဟုံတိညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ သီမသွလင် ပွမသ်ဇာယ် ဟုံတုဗ္ဗေမ္မိင်သောလေဝ် ဗေဒင်
ဂမ္မိုင် ဟုံတုးပြာကဋ်ကျင်(ပဲ့ဉာဏ်)အိုတ်ရ၊ ဟုံသွပွမသ်ဇာယ်မွဲး မုသွက်သွးနွံဏီရော။

ယုံဗဗ္ဗး ပွဲခရော်မပေင်တနကိုဍုင် မဂပ်ပ်ကိုင်ကြောင်လင် နကိုအိက်ဇာ်သွံသွန်ဂမ္မိုင်ဂ်
တြုံမုဲကိုမတ်မညာတ်ဂ် မှာသောဝ်ဗ္ဗာရဏာ သိုင်မုက္ခဝါဇကုမွဲး သုဟ်ညင်ရ်ဟုံတိညာတ်
အတိုင်ချာစွတ်ကို၊ ယုံဗဗ္ဗး တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ပွဲအခိုင် ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ပွမစိုဍဲ ပွမမြိုင်ဇြဲ
ကတို(ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တုဲ သီမပဒတ် နစိုတ်ထိနမိဒ္ဓ မဂပ်ပ်ပျိုပျိုက် ပွမတိတ်ဗုး
နူထိနမိဒ္ဓ မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် မဟုံတိကေတ် အတိုင်ချာစွတ်ဂ် ဒတုဲဖိုဇကုလေဝ် ဟုံတိ
ညာတ်အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ ဒတုဲဖိုညးသအာင်လေဝ် ဟုံတိညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ ဒတုဲဖို
သိုဓါဂ်လေဝ် ဟုံတိညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ သီမသွလင် ပွမသ်ဇာယ် ဟုံတုဗ္ဗေမ္မိင်
သောလေဝ် ဗေဒင်ဂမ္မိုင် ဟုံတုးပြာကဋ်ကျင်(ပဲ့ဉာဏ်)အိုတ်ရ၊ ဟုံသွပွမသ်ဇာယ်မွဲး မုသွက်
သွးနွံဏီရော။ (၃)

ယုံဗဗ္ဗး မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲအခိုင် ‘ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ’ ပွမကလံလံ ပွမစံင်တူ ဗွဲကြံ
ကတို(ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တုဲ သီမပဒတ် နစိုတ်ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ မဂပ်ပ်ပျိုပျိုက်
ပွမတိတ်ဗုးနူဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် မဟုံတိကေတ် အတိုင်ချာစွတ်ဂ် ဒတုဲ
ဖိုဇကုလေဝ် ဟုံတိညာတ်အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ ဒတုဲဖိုညးသအာင်လေဝ် ဟုံတိညာတ် အတိုင်

ချာစုတ်ရ၊ ဒတဲဖီသိုဓါဂ်လေဝ် ဟံတိညာတ် အတိုင်ချာစုတ်ရ၊ သိုမသွလဝ် ပွမသ်ဇုာယ် ဗွဲတဲမ္ပဲမ္ပိုင်သော့လေဝ် ဗေဒင်ဂမ္ပိုင် ဟံတုးပြာကဋ်ကျင်(ပွဲဉာဏ်)အိုတ်ရ၊ ဟံသွပွမသ်ဇုာယ်မွဲး မုသွက်သွးနွံဏီရော။

ယွံဗဗ္ဗး ပွဲခရော်မပေင်တနကိုချာ် ကျာလပိုက်ဂ်ဒ်တဲ သိုမချီတေဝ်အာဇ္ဈိန်လဝ် တက်ဒိုင်ဂ် တြုံမုံကိုမတ်မညာတ်ဂ် မှာ်သော့ဗ္ဗာရဏာ သိုင်မုက္ခဝါဇေယျာ သုဟ်ညံင်ရ် ဟံတိညာတ် အတိုင်ချာစုတ်ကို၊ ယွံဗဗ္ဗး တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ၊ ပွဲအခိုင် ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ ပွမ ကလံလဗ် ပွမစံင်တုဗ္ဗဲကြကတို (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဂ်ဒ်တဲ သိုမပဒတ် နစိုတ်ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ မဂပ်ပျိုပျိုက် ပွမတိတ်ဗ္ဗးနုဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် မဟံတိကေတ် အတိုင်ချာစုတ်ဂ် ဒတဲဖီဇေယျာလေဝ် ဟံတိညာတ်အတိုင်ချာစုတ်ရ၊ ဒတဲဖီဉာဏ်သအာင်လေဝ် ဟံတိညာတ် အတိုင်ချာစုတ်ရ၊ ဒတဲဖီသိုဓါဂ်လေဝ် ဟံတိညာတ် အတိုင်ချာစုတ်ရ၊ သိုမသွ လဝ်ပွမသ်ဇုာယ် ဗွဲတဲမ္ပဲမ္ပိုင်သော့လေဝ် ဗေဒင်ဂမ္ပိုင် ဟံတုးပြာကဋ်ကျင်(ပွဲဉာဏ်)အိုတ်ရ၊ ဟံသွပွမသ်ဇုာယ်မွဲး မုသွက်သွးနွံဏီရော။ (၄)

ယွံဗဗ္ဗး မွဲကုပ္ပုနတုန် ပွဲအခိုင် ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသ္မုတ်သွာတ်ဟံမာန်ကတို(ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တဲ သိုမပဒတ် နစိုတ်ဝိစိကိစ္ဆာ မဂပ်ပျိုပျိုက် ပွမတိတ်ဗ္ဗးနုဝိစိကိစ္ဆာ မကတို ဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် မဟံတိကေတ် အတိုင်ချာစုတ်ဂ် ဒတဲဖီဇေယျာလေဝ် ဟံတိညာတ် အတိုင် ချာစုတ်ရ၊ ဒတဲဖီဉာဏ်သအာင်လေဝ် ဟံတိညာတ် အတိုင်ချာစုတ်ရ၊ ဒတဲဖီသိုဓါဂ်လေဝ် ဟံတိညာတ် အတိုင်ချာစုတ်ရ၊ သိုမသွလဝ် ပွမသ်ဇုာယ် ဗွဲတဲမ္ပဲမ္ပိုင်သော့လေဝ် ဗေဒင် ဂမ္ပိုင် ဟံတုးပြာကဋ်ကျင်(ပွဲဉာဏ်)အိုတ်ရ၊ ဟံသွပွမသ်ဇုာယ်မွဲး မုသွက်သွးနွံဏီရော။

ယွံဗဗ္ဗး ပွဲခရော်မပေင်တနကိုချာ် သိုမကိုကျ၊ ကောန်တိကတိုဒ်ချာ်သရီတဲ မဂပ်ပ ဇေယျာလဝ် ပွဲတိုက်ဒမ္ပုဂ် တြုံမုံကိုမတ်မညာတ်ဂ် မှာ်သော့ဗ္ဗာရဏာ သိုင်မုက္ခဝါဇေယျာ သုဟ်ညံင်ရ် ဟံတိညာတ်ကေတ် အတိုင်ချာစုတ်ကို၊ ယွံဗဗ္ဗးတုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ ပွဲအခိုင် ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမသ္မုတ်သွာတ်ဟံမာန်ကတို(ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တဲ သိုမပဒတ် နစိုတ် ဝိစိကိစ္ဆာ မဂပ်ပျိုပျိုက် ပွမတိတ်ဗ္ဗးနုဝိစိကိစ္ဆာ မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် မဟံတိကေတ် အတိုင်ချာစုတ်ဂ် ဒတဲဖီဇေယျာလေဝ် ဟံတိညာတ် အတိုင်ချာစုတ်ရ၊ ဒတဲဖီဉာဏ်သအာင်လေဝ် ဟံတိညာတ် အတိုင်ချာစုတ်ရ၊ ဒတဲဖီသိုဓါဂ်လေဝ် ဟံတိညာတ် အတိုင်ချာစုတ်ရ၊ သိုမသွ လဝ်ပွမသ်ဇုာယ် ဗွဲတဲမ္ပဲမ္ပိုင်သော့လေဝ် ဗေဒင်ဂမ္ပိုင် ဟံတုးပြာကဋ်ကျင်(ပွဲဉာဏ်)အိုတ်ရ၊ ဟံသွပွမသ်ဇုာယ်မွဲး မုသွက်သွးနွံဏီရော။ (၅)

ယွံဗဗ္ဗး ပွဲအခိုင် ‘ကာမရာဂ’ ပွထွေန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ပိုင် ဟံကတို(ဟံရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တဲ သိုမပဒတ် နစိုတ်ကာမရာဂ မဟဂပ်ပျိုပျိုက် ပွမတိတ်ဗ္ဗးနုကာမရာဂ မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် မတိကေတ် အတိုင်ချာစုတ်ဂ် ဒတဲဖီဇေယျာလေဝ် တိညာတ်ကေတ်

အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ ဒတုဇိညးသအာင်လေဝ် တိညာတ်ကေတ် အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ ဒတုဇိသိုဝါ
ဂ်လေဝ် တိညာတ်ကေတ် အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ ဓိန်ဟံသုပ္ပမသ်ဇာယံ ဗွံတုဗွဲမဂိုင်သေ့လေဝ်
ဗေဒင်ဂမိုင် တူးပြာကဋ်ကျင်(ပွဲဉာဏ်)အိုတ်ရ၊ ပွမသ်ဇာယံမူးတုန် မုသွက်သွးနွံဏီရော။

ယံဗဗ္ဗး ပွဲခရော်မပေင်တ နကိုဍာ် မဟဂပ်ဝ်နရ်လဝ် နကိုကြက်ကိုဒ် နကိုမိတ်ကိုဒ်
နကိုအရံင်ဂဉ္ဇဲသ်ဗျီ(ဒမျိုင်)ကိုဒ် နကိုအရံင်ဂဉ္ဇဲသ်ဗဏေတ်တမြိုင်ကိုဒ် ကြုံမုံကိုမတ်
မညာတ်ဂ် မှာ်သေ့ဝ်ဗွာရဏာ သိုင်မုက္ခဝါဇေယျး သုဟ်ညံင်ရတိညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ကို၊
ယံဗဗ္ဗးတုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ၊ ပွဲအခိုင် ‘ကာမရာဂ’ ပွထွန်စပ် ပွကာမဂုဏ်ဂမိုင် ဟံကတို
(ဟံရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တု သိုမပဒတ် နစိတ်ကာမရာဂ မဟဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက် ပွမ
တိတ်ဗူးနကာမရာဂ မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် မတိကေတ် အတိုင်ချာစွတ်ဂ် ဒတုဇိဇေယျလေဝ်
တိညာတ်ကေတ် အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ ဒတုဇိညးသအာင်လေဝ် တိညာတ်ကေတ် အတိုင်
ချာစွတ်ရ၊ ဒတုဇိသိုဝါဂ်လေဝ် တိညာတ်ကေတ် အတိုင်ချာစွတ်ရ၊ ဓိန်ဟံသုပ္ပမသ်ဇာယံ
ဗွံတုဗွဲမဂိုင်သေ့လေဝ် ဗေဒင်ဂမိုင် တူးပြာကဋ်ကျင်(ပွဲဉာဏ်)အိုတ်ရ၊ ပွမသ်ဇာယံမူးတုန်
မုသွက်သွးနွံဏီရော။ (၁)

ယံဗဗ္ဗး မွဲဂကူဗုန်တုန် (ပွဲအခိုင်) ‘ဗျာပါဒ’ ပွမမိက်ကိုလိုလ် ဟံကတို(ဟံရာန်
သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တု သိုမပဒတ် နစိတ်ဗျာပါဒ မဟဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက် ။ ပ ။ ယံဗဗ္ဗး
ပွဲခရော်မပေင်တနကိုဍာ် ဟံဂမ္မဒိုင်နပုတ်ဂ်ဒ်တု သိုမဟံကွမ်ဒိုင်မြိုင်မြိုင် လျှဟ်ဟံတိတ်ဒိုင်ဂ်
ကြုံမုံကိုမတ်မညာတ်ဂ် မှာ်သေ့ဝ်ဗွာရဏာ သိုင်မုက္ခဝါဇေယျး သုဟ်ညံင်ရတိညာတ် အတိုင်
ချာစွတ်ကို၊ ယံဗဗ္ဗးတုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ပွဲအခိုင် ‘ဗျာပါဒ’ ပွမမိက်ကိုလိုလ် ဟံကတို
(ဟံရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တု သိုမပဒတ် နစိတ်ဗျာပါဒ မဟဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက် ။ ပ ။ (၂)

ယံဗဗ္ဗး မွဲဂကူဗုန်တုန် (ပွဲအခိုင်) ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ပွမမိတ်ဒိုင်ဒြဟံကတို (ဟံရာန်
သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တု သိုမပဒတ် နစိတ်ထိနမိဒ္ဓ မဟဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက် ။ ပ ။ ယံဗဗ္ဗး
ပွဲခရော်မပေင်တနကိုဍာ် မဟဂပ်ဝ်ကိုင်ကြောင်လဝ် နကိုအိက်ဍုာ်သွံသွန်ဂ် ကြုံမုံကိုမတ်
မညာတ်ဂ် မှာ်သေ့ဝ်ဗွာရဏာ သိုင်မုက္ခဝါဇေယျး သုဟ်ညံင်ရတိညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ကို၊
ယံဗဗ္ဗး တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ပွဲအခိုင် ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ပွမမိတ်ဒိုင်ဒြဟံကတို (ဟံရာန်သကိုတ်
ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တု သိုမပဒတ် နစိတ်ထိနမိဒ္ဓ မဟဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက် ။ ပ ။ (၃)

ယံဗဗ္ဗး မွဲဂကူဗုန်တုန် (ပွဲအခိုင်) ‘ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ’ ပွမကလုံလဗ် ပွမစံင်တူဗွဲကြ
ဟံကတို(ဟံရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ်ဒ်တု သိုမပဒတ် နစိတ်ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ မဟဂပ်ဝ်
ပျိုပျိုက် ။ ပ ။ ယံဗဗ္ဗး ပွဲခရော်မပေင်တနကိုဍာ် ကျာဟံလပိုက်ဂ်ဒ်တု မဟံချီတေဝ်အာ
ဇွန်လဗ်ဟံတက်ဂ် ကြုံမုံကိုမတ်မညာတ်ဂ် မှာ်သေ့ဝ်ဗွာရဏာ သိုင်မုက္ခဝါဇေယျး သုဟ်ညံင်ရ
တိညာတ် အတိုင်ချာစွတ်ကို၊ ယံဗဗ္ဗး တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ပွဲအခိုင်ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ ပွမကလုံ

လ၌ ပွမစံင်တူဗွဲကြဲ ဟံကတို(ဟံရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျီ)ဂ်ဒ်တဲ သိုမပဒတ် နစိုတ်ဥဒ္ဒစ္စ ကုက္ကုစ္စ မဟဂပ်ပျိုပျိုက် ။ ပ ။ (၄)

ယံဗဗ္ဗး မွဲဂကူဗုန်တုန် ပွဲအခိုင်‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ပွမပါပါဟံမာန် ဟံကတို(ဟံရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျီ) ဂ်ဒ်တဲ သိုမပဒတ် နစိုတ်ဝိစိကိစ္ဆာ မဟဂပ်ပျိုပျိုက် ပွမတိတ်ဗုးနူဝိစိကိစ္ဆာ မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် မတိကေတ် အတိုင်ချာံစုတ်ဂ် ဒတဲဖိုဇကုလေဝ် တီညာတ်ကေတ် အတိုင်ချာံစုတ်ရ၊ ဒတဲဖိုညးသအာင်လေဝ် တီညာတ်ကေတ် အတိုင်ချာံစုတ်ရ၊ ဒတဲဖိုသိုဓါ ဂ်လေဝ် တီညာတ်ကေတ် အတိုင်ချာံစုတ်ရ၊ ဓိန်ဟံသုပ္ပမသ်ဇာယ် ဗွဲတဲဗွဲမဂိုင်သော့လေဝ် ဗေဒင်ဂမိုင် တုးပြာကဋ်ကျင်(ပွဲဉာဏ်)အိုတ်ရ၊ ပွမသ်ဇာယ်ဗုးတုန် မုသွက်သုးနွံဏီရော။

ယံဗဗ္ဗး ပွဲခရော်မပေင်တနကိုဍုင် သိုမဖြိုင်ကေတ်သအးဇုး ဟံကျိကျိဂ်ဒ်တဲ မဂပ်ပျိုဗွဲလွဲလွဲ ပွဲလျးအရံဂ် တြဲမုဂ်မတ်မညာတ်ဂ် မှ်သော့ဗွာရဏာ သိုင်မုကွဝါဇကုဗုး သုဟ်ညံင်ရတ်ညာတ် အတိုင်ချာံစုတ်ကို၊ ယံဗဗ္ဗး တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ၊ ပွဲအခိုင်‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါပါဟံမာန် ဟံကတို (ဟံရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျီ) ဂ်ဒ်တဲ သိုမပဒတ် နစိုတ်ဝိစိကိစ္ဆာ မဟဂပ်ပျိုပျိုက် ပွမတိတ်ဗုးနူဝိစိကိစ္ဆာ မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် မတိကေတ် အတိုင်ချာံစုတ်ဂ် ဒတဲဖိုဇကုလေဝ် တီညာတ်ကေတ် အတိုင်ချာံစုတ်ရ၊ ဒတဲဖိုညးသအာင်လေဝ် တီညာတ် ကေတ်အတိုင်ချာံစုတ်ရ၊ ဒတဲဖိုသိုဓါဂ်လေဝ် တီညာတ်ကေတ် အတိုင်ချာံစုတ်ရ၊ ဓိန်ဟံသု ပွမသ်ဇာယ် ဗွဲတဲဗွဲမဂိုင်သော့လေဝ် ဗေဒင်ဂမိုင် တုးပြာကဋ်ကျင်(ပွဲဉာဏ်) အိုတ်ရ၊ သုပ္ပမသ်ဇာယ်ဗုးတုန် မုသွက်သုးနွံဏီရော။ (၅)

ယံဗဗ္ဗး ဓိန်သုပ္ပမသ်ဇာယ် ဗွဲတဲဗွဲမဂိုင်သော့လေဝ် ဗေဒင်ဂမိုင် ကာလလဆောပ် ဟံတုးပြာကဋ်ကျင် (ပွဲဉာဏ်)အိုတ်ရ၊ ဟံသုပ္ပမသ်ဇာယ်ဗုး မုသွက်သုးနွံဂ်ရောဟိုက် ဟိုတ်အထံက်အပင်ဇေတုန် ကူဝံဟေင်ရ။ ယံဗဗ္ဗး ဓိန်ဟံသုပ္ပမသ်ဇာယ် ဗွဲတဲဗွဲမဂိုင် သော့လေဝ် ဗေဒင်ဂမိုင် တုးပြာကဋ်ကျင် (ပွဲဉာဏ်)အိုတ်ရ၊ ပွမသ်ဇာယ်ဗုး မုသွက်သုး နွံဏီရောဟိုက် ဟိုတ်အထံက်အပင်ဇေတုန် ကူဝံဟေင်ရ ရံဝံ (သုးရ)။ ယံတြနာဲဂေါတမ (ခရ်)ဂ် ထေက်ကိုသျှိုက်လောန်ရ ။ ပ ။ တြနာဲဂေါတမဂ် သုတမ်နူတဲဝံတဲ စိုကိုလအိတ် လမျို အဲဒိုက်ဂ် ဥပး မအာစိုပ်ပွမပြာပ်ခစ ရံဝံ သြပ်ဂိုင်သမ္ဘိညိ ရံဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ကာရဏပါလီ

၁၉၄။ ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမုပိုင်ကျိတြဲ သုဒတ်တန်တံင် ပွဲဘာပြာသာဒ်ဇော် မုဂ်သိုကွတ် အပွဲတြိပ်မဟာဝိန် ဇေရင်ချိုင်ဝေသာလီရ။ ပွဲကာလဂ် ဗုးကာရဏပါလီဂ်

ကိုကျောန်သွ ကမ္မောန်သိုင်လိစ္ဆဝိဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဗဗ္ဗးကာရဏပါလီ သောံညာတ်ကေတ် ဗဗ္ဗးပိဝိယာနီဂ် မကျင်နူဇမော့ဂ်မူး—

တြနဲပိဝိယာနီဂ် ပွဲအခိုင်လဒေါဝဲတဲလုဟ် ကျင်နူဇာန်လိုရော ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံတြနဲဗဗ္ဗး အဲ ကျင်နူဇရောင် ခမီဂေါတမဝံရ ရံဝံ (သွးရ)။ တြနဲပိဝိယာနီဂ် အရာဂ် ပသာ်သမ္ဘိထောင်ကေတ်ရော၊ ပွဲအရာပညာသကေက်သကာ ခမီဂေါတမဂ် တုပညာ ရံဝံ သမ္ဘိထောင်ဂးဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံတြနဲဗဗ္ဗး အဲဂ် ညးသတ်လိုရော၊ ပညာကေက်သကာ ခမီဂေါတမဂ် သတ်လို ဝံတိကေတ်မာန်ဂ်ရော၊ ညးတိကေတ် ပညာကေက်သကာ ခမီဂေါတမဂ်လေဝ် ဒ်ညးသွဟ်ညံင်ရံ ခမီဂေါတမဟောင်ရ ရံဝံ (သွးရ)။ တြနဲပိဝိယာနီဂ် ဗွဲစုတ် ထိုင်သးခမီဂေါတမ နပွမထိုင်သး မသျှင်ပြရသွံ ရံဝံ(သွးရ)။ ယုံတြနဲ အဲဂ် ညးသတ်လိုရော မဟိုတ်ဝံထိုင်သး ခမီဂေါတမမာန်ဂ်ရော၊ တြနဲဂေါတမဂ် ဒ်ညးမဂပ်ဝ် ထိုင်သး ဟိုတ်နူဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုထိုင်သးဂ်ဒ်တဲဟောင် ပြလ္လုမ္မိဟ်ဒေဝတဂမ္ဘိုင်ရ ရံဝံ (သွရ)။ တြနဲပိဝိယာနီဂ် ညာတ်ကေတ် မုရ်ဖိုတောင်မွဲ ဗွဲမဒးရးတဲ လျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲခမီဂေါတမ ဗွဲမလောန် ရံဝံဂ်ရော ရံဝံ (သွာန်ရ)။

ယုံတြနဲဗဗ္ဗး တြုံမတရိုပ်စိုတ် နကိုရ်သာမပြလောန်တဲဂ် သွဟ်ညံင်ရံဟံရာဒနာ ကိုရ်သာဂမ္ဘိုင်ယုတ်သဝ်မွဲသအာင်ကို၊ ယုံတြနဲဗဗ္ဗး တုပ်တသတ်ဝံဟောင်ရ ဗွဲသုတ်ကိုဒ် ဗွဲဂေယျကိုဒ် ဗွဲဝေယျာကရိုဏ်ကိုဒ် ဗွဲအတ္တုဓမ္မကိုဒ် ဇာပ်အခိုင်မဝံကလင်ကေတ် ခရ်တြနဲဂေါတမဂ်အိုသိုတဲဂ် ဟံရာဒနာကိုကွေတ်ဝါဒ သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင် မဂိုင်ဂွင်သအာင်ရ။

ယုံတြနဲဗဗ္ဗး တြုံမဒးဒင်ပျိုမျိုက် ပွမဗျိုတဟင် ပွမချိန်ဖြဟတ်ဂ် ကလိဝံကွာင်မြီ ဗကသဲတဲ ဇာပ်အခိုင်မကွာန်ဂ် သွဟ်ညံင်ရံမကလိရ်သာ ခိုဟ်လောန်မဟံမွဲကို ပွမကိုဟ် လံင်စုတ် (ရ်သာမွဲသအာင်)ကို၊ ယုံတြနဲဗဗ္ဗး တုပ်တသတ်ဝံဟောင်ရ ဗွဲသုတ်ကိုဒ် ဗွဲဂေယျ ကိုဒ် ဗွဲဝေယျာကရိုဏ်ကိုဒ် ဗွဲအတ္တုဓမ္မကိုဒ် ဇာပ်အခိုင်မဝံကလင်ကေတ် ခရ်တြနဲဂေါတမ ဂ်အိုသိုတဲဂ် ကလိဝံပွမအိုဟ်တျိုဟ် ပွမစိုတ်ဖြိုင်ကေတ်ဟောင်ရ။

ယုံတြနဲဗဗ္ဗး တြုံမကလိဝံ ကဠောံစွန်ထဝ်ကို ကဠောံစွန်ဗကေတ်ကိုဂ် နူကိုတမ် ကိုဒ် နူလဒေါဝ်ကိုဒ် နူကောတ်ကိုဒ် နူဇာပ်ဒိုမဆိုင်ဂ် သွဟ်ညံင်ရံကလိဝံသွ။အမြဲ ခိုဟ်လောန် မဟံမွဲကိုပွမကိုဟ်လံင်စုတ် (သွ။အမြဲမွဲသအာင်)ကို၊ ယုံတြနဲဗဗ္ဗး တုပ်တ သတ်ဝံဟောင်ရ ဗွဲသုတ်ကိုဒ် ဗွဲဂေယျကိုဒ် ဗွဲဝေယျာကရိုဏ်ကိုဒ် ဗွဲအတ္တုဓမ္မကိုဒ် ဇာပ်အခိုင် မဝံကလင်ကေတ် ခရ်တြနဲဂေါတမဂ်အိုသိုတဲဂ် ကလိဝံပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်စိုတ်ရ။

ယုံတြနဲဗဗ္ဗး ကုတြုံ ယဲပျိုမျိုက်ဂ်ဒ်တဲ သိုမအာစိုပ်ဒဒိမ် မဂိယဲဗွဲမသကာတ်မြဟ်ဂ် အာစာသဝ် မတိကျိုဟ်လေပ်စီကူးဆိုက်ဗွက် သွဟ်ညံင်ရံပါပတိတ်ယဲ ဗွဲမွဲခဏခပ်ကို၊ ယုံတြနဲဗဗ္ဗး တုပ်တသတ်ဝံဟောင်ရ ဗွဲသုတ်ကိုဒ် ဗွဲဂေယျကိုဒ် ဗွဲဝေယျာကရိုဏ်ကိုဒ်

ဗွဲအဗ္ဗုဓမ္မကိုနိ ဇာပ်အခိုင်မဂ္ဂကလင်ကေတ် ခရ်တြနာဲဂေါတမဂ်အိုသိုတဲဂ် ပွမဂိုင်စံင်တူ ပွမလရီအိယာံ ပွမဒ်ဒိဒ် ပွမဟံမိပ်စိုတ် ပွမချောင်စိုတ်ဗွဲမသကာတ်မြတ်ဂမ္တိုင် အာစိုပ်ပွမ ပှိုတ်ကေံအာအိုတ်ရ။

ယွံတြနာဲဗဗ္ဗုး ကွာမုံကိုချ်မဖြင်ကေပ် ညာတ်ကြိုတ်စိုတ်ဂံက် မုံကိုသ်ချ်ဗုဓတ် မုံကိုသွေဟ်ခိုတ်ဒးရး ထေက်ကိုမိပ်လဟင်စိုတ် နွံရ၊ ဒးဒင်တုတ်ဒွံပျိုက် ဂမ္တဲတုဲကွင် ဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တုဲ သိုမချောင်စိုတ်တရ် တြုံမဗျိုတဟင် ထင်ကျင်စွဲချ်တုဲ တို့စေံအာ အပွဲကွာ်တုဲမူး ဟမ်ချ်တုဲကိုနိ သင်ချ်တုဲကိုနိ သွဟ်ညံင်ရဲပွမကတ်ကတာန် ပွမချောင်စိုတ် ပွမဒတူတုဲ အိုသိုလလမ်စိုတ်အာကို၊ ယွံတြနာဲဗဗ္ဗုး တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ ဗွဲသုတ်ကိုနိ ဗွဲဂေယျကိုနိ ဗွဲဝေယျကရိုဏ်ကိုနိ ဗွဲအဗ္ဗုဓမ္မကိုနိ ဇာပ်အခိုင်မဂ္ဂကလင်ကေတ် ခရ်တြနာဲဂေါတမဂ် အိုသိုတဲဂ် ပွမကတ်ကတာန် ပွမချောင်စိုတ် ပွမဒတူတုဲဂမ္တိုင်အိုသို စိုတ်လလမ်အိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုးရဝံမူး ဗဗ္ဗုးကာရဏပါလီဂ် ဒွိုက်ကတိနူဒွိုတုဲ လဇက်ကွေဟ်ပတိုန်ယာတ်ကွေဟ် ပွဲလတူမူးပါမ္မဲလွာ်တုဲ ထံက်ကေတ်ဗွဲအဝဏ်တင်ကွံင်ပုင် ပွဲတိတုဲ ပင်ခွဲအံခွေံတဲ လောဝ်ဏာ ဌာန်တိလမုံပိုင်ကျ်တြနွံတေံတုဲ—“လောဝ်တ ကုတိလမုံပိုင်ကျ်တြ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေံ မပြင်တိကေတ် (ခရ်ဂမ္တိုင် အိုသို) အလိုဇကုမချံစွတ်ရ။ လောဝ်တ ကုတိလမုံပိုင်ကျ်တြ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေံ မပြင်တိကေတ် (ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကုမချံစွတ်ရ။ လောဝ်တ ကုတိလမုံပိုင်ကျ်တြ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေံ မပြင်တိကေတ် (ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကု မချံစွတ်ရ” ရဝံကြို ဂအောတ်တိုန်ဥဒါန် ဗွတ်ပိဝါရ။

ယွံတြနာဲပိဂိယာနီ ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လောန်ရ၊ ယွံတြနာဲပိဂိယာနီ ထေက်ကို သျှိုက်မျိုက်လောန်ရ၊ ယွံတြနာဲပိဂိယာနီ ဗကပ်လဝ်ဂ် သွဟ်ညံင်ရဲဗတးလုာ်ကို၊ ကြောပ်ဗွန်လဝ်ဂ် သွဟ်ညံင်ရဲပံက်ထွေးကိုကို၊ ကုညးမတ်ဂေတ်တိုင်ဂိုင် သွဟ်ညံင်ရဲဟိုလ် ကိုဂိုင်ဗျာန်ဗျာန်ကို “ညးမုံမတ်မညာတ်ဂမ္တိုင် ကြက်သွေံညာတ်ကေတ် ရုပ်သ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ” ရဝံ သွဟ်ညံင်ရဲရင်တုဲထွေးကိုပုတ်ကေံသ် ပွဲတိုက်ဒမုကို၊ ယွံတြနာဲပိဂိယာနီ တုပ်တ သ်ဝံဟေင်ရ တြနာဲပိဂိယာနီ ထွေးကိုခရ် နကိုဟိုတ်မဂ္တိုင်ရ။ ယွံတြနာဲပိဂိယာနီ အဲဂ် ပြာပ်ခသွစွဲစွေံ ကိုတြနာဲဂေါတမရ၊ ခရ်ဂလေပ် ပြာပ်ခသွစွဲစွေံရ၊ သင်ဂ်လေပ် ပြာပ်ခ သွစွဲစွေံရ၊ တြနာဲပိဂိယာနီ သွတမ်နူတုဲဝံတုဲ စိုက်လအိတ်လမျို အဲဂ် ဥပးမလေပ် ပြာပ်ခစရတ်ပိပြကာ ရဝံ သြပ်ဂိုင်သမ္ဘိညီ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ပိနိယာနီ

၁၉၅။ ပွဲကာလမ္ပဲအခါ တီလမ္ပဲပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်တံခွင် ပွဲဘာပြာသာဒ်ဇော် မှုံကိုသိုကွတ် အပွဲဂြိုပ်မဟာဝိနိ ဇေရင်ချင်ဝေသာလီရ။ ပွဲအခါခိုက် သိုင်လိစ္ဆဝိဂမ္ပိုင် မသုန်ကွဲပြာပ်ခသီကို တီလမ္ပဲပိုင်ကျက်တြဲအိုတ်ရ။ သိုင်လိစ္ဆဝိဂမ္ပိုင်လှို မှုံကိုသန်ဒမျှိုင် ယာတ်သန်ဒမျှိုင် ကယျိုင်ကယျပ်သန်ဒမျှိုင်ဂမ္ပိုင်တဲ ဒမျှိုင်အိုတ်ရ။ သိုင်လိစ္ဆဝိဂမ္ပိုင်လှို မှုံကိုသန်မိတ် ယာတ်သန်မိတ် ကယျိုင်ကယျပ်သန်မိတ်ဂမ္ပိုင်တဲ သန်မိတ်အိုတ်ရ။ သိုင်လိစ္ဆဝိ ဂမ္ပိုင်လှို မှုံကိုသန်ဗကေတ် ယာတ်သန်ဗကေတ် ကယျိုင်ကယျပ် သန်ဗကေတ်ဂမ္ပိုင်တဲ ဗကေတ်အိုတ်ရ။ သိုင်လိစ္ဆဝိဂမ္ပိုင်လှို မှုံကိုသန်ဗ္ဗာင် ယာတ်သန်ဗ္ဗာင် ကယျိုင်ကယျပ်သန်ဗ္ဗာင် ဂမ္ပိုင်တဲ ဗ္ဗာင်အိုတ်ရ။ တီလမ္ပဲပိုင်ကျက်တြဲတုန် နကိုသန်ကို နကိုတို့ဝါရကို ကလိလောန် သိုင်လိစ္ဆဝိဂမ္ပိုင်တဲ ရာင်ဆာ်လောန်ရ။

ပွဲအခါခိုက် ဗဗ္ဗေမ္ပဲယုပိနိယာနီ ဒွါက်ကတိနုဒ္ဓါတဲ လဇကွေဟ်ပတိုန်ယာတ် ကွေဟ်ပွဲလတုဗ္ဗေပါမ္ပဲလွတ်တဲ ပင်ခွအိခွေတ်တဲ လောဝ်ဏာဌာန်တီလမ္ပဲပိုင်ကျက်တြဲခွေတ်တဲ “ယွံကျာ်မ္ပဲပိုင် ကိုအဲဒိုက်ဂွံဂရင်တို့ညိ၊ ယွံကျာ်မ္ပဲပိုင် ကိုအဲဒိုက်ဂွံဂရင်တို့ညိ” ရဲဝံ ဂရင်တို့ တီလမ္ပဲပိုင်ကျက်တြဲဝံရ။ “ယွံပိနိယာနီ တုအဲ ဩဝ်ဂရင်တို့ညိ” ရဲဝံ တီလမ္ပဲပိုင်ကျက်တြဲ သွးရ။ ပွဲကာလဂ် ဗုဒ္ဓပိနိယာနီ ထိုင်သးပွဲဂတမုက် တီလမ္ပဲပိုင်ကျက်တြဲ နကိုဂါထာမဗ္ဗဲရ-

“သုဟ်ညံင်ရက်ဒက်ပဒုမ္မ မ္ပဲယုကောကနဒ မရာင်အခါနုဂယးပြဟ် မှုံကို သုအမြဲ မခိုဟ်ဆဲး သုအမြဲမဟံပြဲဇုးကို သုဟ်ညံင်ရသိုင်တဲ မယးတုးပုးလုး သိုမပါပွေင်ကွဲဒမ္ပဲကို တီလမ္ပဲပိုင်ကျက်တြဲ မှုံကိုလုးမခိုင်တိတ်နုဇကု မသပ္ပါယ်ဂ် ဩဝ်မိုလောဝ်ညိ” ရဲဝံ (ထိုင်သးရ)။

ပွဲကာလဂ် သိုင်လိစ္ဆဝိဂမ္ပိုင် ကိုကုဗဗ္ဗေပိနိယာနီ ယာတ်ကွေဟ်ဂမ္ပိုင်မသုန်ကွဲ အိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗေပိနိယာနီ ယာတ်ကွေဟ်ဂမ္ပိုင်မသုန်ကွဲ ကိုဒါန် ကုတီလမ္ပဲပိုင် ကျက်တြဲရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပဲပိုင်ကျက်တြဲ သွးကို သိုင်လိစ္ဆဝိဂမ္ပိုင် ရဲဝံရ “ယွံသိုင်လိစ္ဆဝိတအ် ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ရတ်ဂမ္ပိုင်မသုန်ပြကာ ကတိဒ်ပြာကဋ် ပွဲလောကရ။ ညးမွဲမသုန် ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန် ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ကျက်တြဲမထေက်ဒင်ပူဇ တွေင်မဂြင်တိကေတ် (ခရ်ဂမ္ပိုင်အိုသို) အလိုဇကုမသုန်စွတ် ကတိဒ်ပြာကဋ် ပွဲလောကရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ပူဂိုလ် မလေပ်တွံဓမ္မဝိနယ ကျက်တြဲမဂပ်ဝံ ပွဲလောကရ။ ဟိုတွံဓမ္မဝိနယ ကျက်တြဲမဂပ်ဝံတွံမွဲ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ပူဂိုလ်မတိကေတ်မာန် ပွဲလောကရ။ ဟိုတွံဓမ္မဝိနယ ကျက်တြဲမဂပ်ဝံတွံမွဲ တိတဲ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ပူဂိုလ်မဒွေတ် ဒွေတ်မဗ္ဗဲကိုလောကုတ္တိရ ပွဲလောကရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ပူဂိုလ်တိဂုဏ်ညးတဲ မလေပ်သွပြာကဋ်ဂုဏ်ညး ပွဲလောကရ။ ယွံသိုင်လိစ္ဆဝိတအ် ဖြိုင်ကို ကလိဝံရတ်ဂမ္ပိုင်မသုန်ပြကာဝံ ကတိဒ်ပြာကဋ် ပွဲလောကရ” ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်မဟာသုပိန

၁၉၆။ ယွံခမီတအ် ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ်(ခရ်ဂမ္တိုင် အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာ် ဟံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ လွအ်ညာတ်ဇော်ဂမ္တိုင်မသုန်သ် ဒ်ပြာကဋ်ကျင်အိုတ်ရ။ ညးမွဲမသုန်သ် အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန် ယွံခမီတအ် ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္တိုင် အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာ် ဟံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ တီဇော်ဝံ ဒ်သ္မာသတိက်မပြုရ၊ သိုင်ဒိုဟ်မဝန်ဂ် ဒ်ဂ္တီရ၊ ပတိုန်လဝ်တဲပါ ပ္တုာ်သ္မာသ္မိဒ်လွာ်ဗွဲက်ရ၊ ပတိုန်လဝ်တဲပုင် ပ္တုာ်သ္မာသ္မိဒ်လွာ်ပလိုတ်ရ၊ ပတိုန်လဝ်ဒေါဝ်ဇိုင်ခါ ပ္တုာ်သ္မာသ္မိဒ် လွာ်သ္မာသ္မိဒ်ကျာ်ရ။ ယွံခမီတအ် ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ်(ခရ်ဂမ္တိုင် အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာ်ဟံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ လွအ်ညာတ်ဇော် ပဌမဝံ ဒ်ပြာကဋ်ကျင်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာ်ဟံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ ချော့မုာ်ယုတ်ဝိရိယ နူပံင်ကဋုတ် တိုန်အာလတူတဲ လက်စုက် ဒးအကးတဲ တန်တရ။ ယွံခမီတအ် ကုကျာ်တြဲမထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာ်ဟံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ လွအ်ညာတ်ဇော် ဒုတိယဝံ ဒ်ပြာကဋ်ကျင်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာ်ဟံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ စုတုသ္မာသ္မိဒ်ဗုဂ္ဂမ္တိုင် မုာ်ကိုကျိပ်လမ္မံက်ဂ် ဂမာတိုန် နူဇိုင်ဂမ္တိုင်တဲ ကြောပ်ကော့ စိုက်စိုပ်ဗ္ဗိအဝဏ်တင်ကွံင်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ်(ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာ်ဟံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ လွအ်ညာတ်ဇော် တတိယဝံ ဒ်ပြာကဋ်ကျင်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာ်ဟံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ ဂစေံဂမ္တိုင်ပန်ဂကူ မုာ်ကိုသ်အရံင်တုဟ်တုဟ် ကျင်နူဒိုဟ်ပန် ဂမ္တိုင်တဲ ဒတုဇော်ပွဲတမ်ဇိုင်တဲ ဒ်သ္မာသ္မိဒ် အလုအိုသိုဟေင်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ်(ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင် အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာ်ဟံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ လွအ်ညာတ်ဇော် စတုတ္ထဝံ ဒ်ပြာကဋ်ကျင်ရ။

ယွံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇံတေင် မဂြင်တီကေတ်(ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာဟုံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ ကွာ်ဒိုင်စင်ကြိမ် ပွဲလတူဒို အသုဘဇော် ကဆံင်ကိုကဆံင် သိုဟုံကွေင်ဟန် နအသုဘရ။ ယွံခမီတအံ ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇံတေင် မဂြင်တီကေတ်(ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာဟုံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ လွအ်ညာတ်ဇော် ပဉ္စမဝံ ဒ်ပြာကဋ်ကျုင်ရ။

ယွံခမီတအံ ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇံတေင် မဂြင်တီကေတ်(ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာဟုံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ တီဇော်ဝံ ဒ်သ္မာသတိက်မပြုရ၊ သိုင်ဒိုဟိမဝန်ဂ် ဒ်ဂိုရ၊ ပတိုန်လဝ်တဲပါ ပွဲမှာသိုဒ် လွာ်ဗွံက်ရ၊ ပတိုန်လဝ်တဲပင် ပွဲမှာသိုဒ်လွာ်ပလိုတ်ရ၊ ပတိုန်လဝ်ဒေါဝ်ဇိုင်ခါ ပွဲမှာသိုဒ်လွာ် သျှင်ကျာရဂ် လွအ်ညာတ်ဇော်ပဉ္စမဝံ မဒ်ပြာကဋ်ကျုင်ဝံ ဒ်သွက်ဝံထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် အရဟတ္တမဂ်ညဏ် ဟုံမွဲပတောံဓတ်ရ။

ယွံခမီတအံ ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇံတေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာဟုံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ ချော့မျှယုတ်ရိယ နှုပင်ကဠုတ် တိုန်အာလတူတဲ လုက်စုက် ဒးအကးတဲ တန်တရဂ် လွညာတ်ဇော် ဒုတိယ မဒ်ပြာကဋ်ကျုင်ဝံ ဒ်သွက်ဝံထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် မဂ်မျှကိုအင်္ဂဒွာ်သ်မပြ မဂပ်ဝ်သွပြာကဋ် ဗွဲမဒးရး စိုကိုဍုင်မိုဟ် ဍုင်သွင်ရ။

ယွံခမီတအံ ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇံတေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာဟုံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ စုတျုသ်ဗုဂမ္တိုင် မျှကိုသ်အရံင်တုဟ်တုဟ် ကျုင်နှုဒိုဟ်ပန်ဂမ္တိုင်တဲ ကြောပ်ကွေ်စိုကိုစိုပ် ဗိုအဝဏ်တင်ကွင်အိုတ်ရဂ် လွအ်ညာတ်ဇော် တတိယ မဒ်ပြာကဋ်ကျုင်ဝံ ဒ်သွက်ဝံထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် ဂကောံမိုဟ်မဗိုက်လတက်ယာတ်ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင်ဂွင် ပြာပ်ခသ္မတ္တဇော် ကိုကျာ်တြဲ စိုကိုလအိတ်လမျိုရ။

ယွံခမီတအံ ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇံတေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဍုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာဟုံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဏီ ဂစေံဂမ္တိုင်ပန်ဂကူ မျှကိုသ်အရံင်တုဟ်တုဟ် ကျုင်နှုဒိုဟ်ပန်ဂမ္တိုင်တဲ ဒတုံဇော် ပွဲတမ်ဇိုင်တဲ ဒ်သ်ဗုဂမ္တိုင် အလုံအိုသိုဟေင်အိုတ်ရဂ် လွအ်ညာတ်ဇော် စတုတ္ထ မဒ်ပြာကဋ်ကျုင်ဝံ ဒ်သွက်ဝံထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် ဂကူဂမ္တိုင်ပန်မတွံဂး ဂကူသိုင် ဂကူဗူး ဂကူညးဗိုက် ဂကူဒိုက်ဂတ် နှုအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝခမီ ပွဲသာသနာကျာ်တြဲတဲ သွကေတ်ဇော်မတ်အရဟတ္တဖိုလ် မဟုံမွဲပတောံဓတ်အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ်(ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသီ) အလိုဇကုမသုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာဟုံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စ ပန်ဏီ ကွာ်ဒိုင်စင်ကြိမ် ပွဲလတူဒ်အသုဘဇော် ကဆံင်ကိုကဆံင် သိုဟုံကွေပ်ဗာန် နအသုဘရဂ် လွာ်ညာတ်ဇော် ပဉ္စမ မဒ်ပြာကဋ်ကျင်ဝံ ဒ်သွက်ဝံထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် ကျာ်တြဲ မကလိဝံ သုာ် ပိဏ္ဏပါတ် ဘာသုာ်သတိက် သုာ်ဒိုင် ဂဉ္ဇဲမဒ်ကြိယာဗာပုင်ပွဲလမျီု မစှေစးကိုယဲဂမ္တိုင်ဂ် သိုဟုံထွေန်စပ်မဂ်ဂွက် ဟုံဝိဝိင် ဟုံခေလိုဉ်ချီက် နကိုတဏှာ ပစ္စယံပန် ပြကာဂ် မွဲအလေံ မှာ်သေုဝ်ဒုဟ်ဂ်ဒ်တဲတဲ ပွမသွပြဘိုက် သိုမတိတ် ဟိုတ်ဝံတိတ်ဗူးရ။

ယွံခမီတအ် ကုကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ်(ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသီ) အလိုဇကုမသုာ်စုတ်ဂ် အယောဒ်ဒိုင်အလံင်ကျာ်ဟေင် ကိုပ်ကွာဟုံဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စ ပန်ဏီ လွာ်ညာတ်ဇော်ဂမ္တိုင်မသုန်သင်ဝံ ဒ်ပြာကဋ်ကျင်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ဝဿ

ယွံခမီတအ် အန္တရာယ်ဗြဲဂမ္တိုင်ဂ် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ၊ အန္တရာယ်ဂ် ညးလေဝ် ဗိုန်မိတ်ဂမ္တိုင် ဟုံတီအိုတ်ရ၊ ပွဲအန္တရာယ်ဂ် မတ်ပညာ ညးလေဝ်ဗိုန်မိတ်ဂမ္တိုင် တို့လုပ် ဟုံမာန်ရ။ ညးမူးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမူးတုန် ယွံခမီတအ် ပွဲလတူအကးတေံ တေဇောဓာတ် လိုလ်ရ၊ ပွန်ဂတးရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ဗြဲဂမ္တိုင်မကတိုဒ်ကျင်ဂ် ကွေပ်ဗွန်စူးအာ မွဲလှေပွန်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် အန္တရာယ် ဗြဲပဌမရ၊ အန္တရာယ်ဂ် ညးလေဝ်ဗိုန်မိတ်ဂမ္တိုင် ဟုံတီအိုတ်ရ၊ ပွဲအန္တရာယ်ဂ် မတ်ပညာ ညးလေဝ်ဗိုန်မိတ်ဂမ္တိုင် တို့လုပ်ဟုံမာန်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပွန်တုန် ပွဲလတူအကးတေံ ဝါယောဓာတ် လိုလ်ရ၊ ပွန်ဂတးရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ဗြဲဂမ္တိုင်မကတိုဒ်ကျင်ဂ် ကွေပ်ဗွန်စူးအာ မွဲလှေပွန်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် အန္တရာယ်ဗြဲ ဒုတိယရ၊ အန္တရာယ်ဂ် ညးလေဝ်ဗိုန်မိတ်ဂမ္တိုင် ဟုံတီအိုတ်ရ၊ ပွဲအန္တရာယ်ဂ် မတ်ပညာ ညးလေဝ်ဗိုန်မိတ်ဂမ္တိုင် တို့လုပ်ဟုံမာန်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပွန်တုန် ရာဟု အသုရိန် ဒင်ကေတ်ဍုာ်ဗြဲ နကိုတဲတဲ ဗိုတ်ကွဟ်ထေံ ပွဲမာသိုဒ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် အန္တရာယ်ဗြဲ တတိယရ၊ အန္တရာယ်ဂ် ညးလေဝ်ဗိုန်မိတ်ဂမ္တိုင် ဟုံတီအိုတ်ရ၊ ပွဲအန္တရာယ်ဂ် မတ်ပညာ ညးလေဝ်ဗိုန်မိတ်ဂမ္တိုင် တို့လုပ်ဟုံမာန်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပွန်တုန် ဝဿဝလာဟက ဒေဝတ်မတ်ဗြဲဂမ္တိုင် ဟိုတ်မာဝိဝိင် အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဣဝံတုန် အန္တရာယ်ဗြဲ စတုတ္ထရ၊ အန္တရာယ်ဂ် ညးလေဝ်ဗိုန်မိတ်ဂမ္တိုင် ဟုံတီအိုတ်ရ၊ ပွဲအန္တရာယ်ဂ် မတ်ပညာ ညးလေဝ်ဗိုန်မိတ်ဂမ္တိုင် တို့လုပ်ဟုံမာန်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် မိုဟ်ဂမၠိုင် ဟံင်မင်မွဲခေတ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ကူဝံတုန် အန္တရာယ်ပြ ဗဉ္ဇမရ၊ အန္တရာယ်ဂှ် ညးလေပ်ဗိုန်မိတ်ဂမၠိုင် ဟံင်တီအိုတ်ရ၊ ပွဲအန္တရာယ်ဂှ် မတ်ပညာ ညးလေပ်ဗိုန်မိတ်ဂမၠိုင် တို့လုပ်ဟံင်မာန်ရ။

ယွံခမီတအ် အန္တရာယ်ပြဂမၠိုင် ကူဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ၊ အန္တရာယ်ဂှ် ညးလေပ် ဗိုန်မိတ်ဂမၠိုင် ဟံင်တီအိုတ်ရ၊ ပွဲအန္တရာယ်ဂှ် မတ်ပညာ ညးလေပ်ဗိုန်မိတ်ဂမၠိုင် တို့လုပ် ဟံင်မာန်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဝါစာ

၁၉၈။ ယွံခမီတအ် ဂလာန်မချိုက်ပေတ်ကောံအင်္ဂဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဂှ် ဂပ်ဝံသွေး ဗွဲမဒေးရး မွေးရ၊ ဂပ်ဝံသွေး ဗွဲဟံင်ဒေးရး ဟံင်သေင်ရ၊ ဒုဟ်လေပ် ဟံင်မွဲရ၊ တုပညာဂမၠိုင်လေပ် ဟဂပ်ဝံဂရိုဟ်ရ။ ညးမွေးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွေးတုန် ဂပ်ဝံဟိုသွေး ဗွဲမဗွဲကိုအခိုင်အခါလေပ် နှိရ၊ ဂပ်ဝံဟိုသွေး ဂလာန်သုတ်စုတ်လေပ် နှိရ၊ ဂပ်ဝံဟိုသွေး ဂလာန်ချိုန်ချောတ်လေပ် နှိရ၊ ဂပ်ဝံဟိုသွေး ဂလာန်မစပ်ကောံဒတုဖိုလေပ် နှိရ၊ ဂပ်ဝံဟိုသွေး နမေတ္တာစိုတ်လေပ် နှိရ။ ယွံခမီတအ် ဂလာန်မချိုက်ပေတ်ကောံအင်္ဂဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဂှ် ဂပ်ဝံသွေးဗွဲမဒေးရး မွေးရ၊ ဂပ်ဝံသွေး ဗွဲဟံင်ဒေးရး ဟံင်သေင်ရ၊ ဒုဟ်လေပ်ဟံင်မွဲရ၊ တုပညာဂမၠိုင်လေပ် ဟဂပ်ဝံဟိုဂရိုဟ်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ကုလ

၁၉၉။ ယွံခမီတအ် ပွဲသို ခမီမၠိုင်မူကိုသီလ မဂပ်ဝံပြာပ်အာဂှ် မိုဟ်ဂမၠိုင် ကုသိုလ် ဗွဲမဂှိုင် ဇော်မောဝ်တ နကိုဟိုတ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွေးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရော မွေးတုန်- ယွံခမီတအ် ခမီမူကိုသီလ ပြာပ်ဣဒ္ဓိအာသိုမွေး မိုဟ်ဂမၠိုင်သွော့ညာတ်ကေတ်တဲ ပွဲအခိုင်စိုတ် မဖြိုင်ကေတ်ဂှ် သိုဂှ် ဇေတ်တံဇေတ် မလေပ်ကိုကတိုန် ပွဲချိုင်သွပ်မွေးရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမူကိုသီလ ပြာပ်ဣဒ္ဓိအာသိုမွေး မိုဟ်ဂမၠိုင် ပွဲအခိုင်ဒစးဒင်တုင်တရံ ဖျေံကျိုင်လှောင် ကိုတ်သွာဂဇော်အိုတ်ဂှ် သိုဂှ် ဇေတ်တံ ဇေတ်မလေပ်ကိုကတိုန် ပွဲဂကူ သုင်ပြမွေးရ။

ယွံခမီတအ် ခမီမူကိုသီလ ပြာပ်ဣဒ္ဓိအာသိုမွေး မိုဟ်ဂမၠိုင် ပွဲအခိုင်ပါပွေင်ကောံ မိုဟ်သအေတ်သပါန်ဂှ် သိုဂှ် ဇေတ်တံ ဇေတ်မလေပ်ကိုကတိုန် ကုဒ္ဓိကြိန် ဇော်မွေးရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမူကိုသီလ ပြာပ်ဣဒ္ဓိအာသိုမွေး မိုဟ်ဂမၠိုင် ပွဲအခိုင်မကိုဒါန် ပါပရအ်ဏာ

မာတိကာ

စိုတ်သုဟ်အစောံ စိုတ်ဇြဟတ်နွံဂ် သိုက် ဒွေတ်တံ ဒွေတ်မလေပ်ကိုကတိုန် ပိန်ဟာန် ဘိုက်ဘက်ဂြိုင်းမွဲးရ။

ယွံခမိတအ် ခမိမျှိုက်သီလ ပြာပ်ဏ္ဍာအာသိုမွဲး မှိုက်ဂမၠိုင် ပွဲအခိုင်မသွာန်တံ ဂလာန် သွာန် သွာန်သုက်ဂြိုက်ဂွဲ ကလင်တံခေပ်ဟိုတ်ဂ် သိုက် ဒွေတ်တံ ဒွေတ်မလေပ်ကိုကတိုန် ပညာ ဇော်လဲမွဲးရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲသိုက် ခမိဂမၠိုင်မျှိုက်သီလ မဂပ်ဝ်ပြာပ်အာဂ် မှိုက်ဂမၠိုင် ကုသိုလ်ဗွဲမဂြိုင်း ဇော်မောဝ်တံ နကိုဟိုတ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံအိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်နိဿာရဏီယ

၂၀၀။ ယွံခမိတအ် နိဿာရဏဓာတ် အရာတိတ်ဗွဲးဂမၠိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲးမသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန် ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ကုခမိ မသွပျပ်စိုတ်ကာမ ဂုဏ်ဂ် စိုတ်ဟံဂြိုပ်လုပ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်ရ၊ ဟံဂြိုင်းကေတ်ရ၊ တန်တံဟံမာန်ရ၊ ဟံတို့လုပ် ဗွဲးဗွဲးဗွဲးရ၊ ကုခမိ မသွပျပ်စိုတ် (အသုဘဇရာန်) ဟိုတ်မတိတ်ဗွဲး (နူကာမဂုဏ်)ဂ်တုန် စိုတ်ဂြိုပ်လုပ် ပွဲနေက္ခမ္မဓာတ် (အသုဘဇရာန်)ရ၊ ဖြိုင်းကေတ်ရ၊ တန်တံမာန်ရ၊ တို့လုပ်ဗွဲးဗွဲး ဗွဲးဗွဲးရ၊ ဇရာန်စိုတ်ခမိဂ် အာစိုပ် (အာရီ) ဗွဲးဗွဲးရ၊ ဇော်ပွပ်ဗွဲးဗွဲးရ၊ ဒြိုက်ကတိုနူကာမဂုဏ် ဗွဲးဗွဲးရ၊ ဗွဲးဗွဲးတိတ်ဗွဲးဗွဲးရ၊ စာ်စူးအာကောံကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်ရ၊ ခမိဂ် တိတ်ဗွဲးအာ နူခေပ်အာသဝဂမၠိုင် မလေပ်ကတိုဗဒ်ကို ပွမဒ်ဒ်ဒ် ပွမဒ်တူတူ မကတိုန် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ကာမဂုဏ်ရ၊ ခမိဂ် ဟံဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် ဒေဒ်နာဂ်ရ။ ဣဝံဂ် အရာတိတ်ဗွဲးကာမဂုဏ်ဂမၠိုင် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်တွံရ။ (၁)

ယွံခမိတအ် မွဲးကုဗုဒ္ဓတုန် ကုခမိ မသွပျပ်စိုတ်‘ဗျာပါဒ်’ ပွမမိက်ကိုလီလ်ဂ် ဟံဂြိုပ်လုပ် ပွဲဗျာပါဒ်ရ၊ ဟံဂြိုင်းကေတ်ရ၊ တန်တံဟံမာန်ရ၊ ဟံတို့လုပ်ဗွဲးဗွဲးဗွဲးရ၊ ကုခမိ မသွပျပ် စိုတ်မေတ္တာ မဒ်စေ်စးဗျာပါဒ်တုန် စိုတ်ဂြိုပ်လုပ်ပွဲမေတ္တာ စေ်စးဗျာပါဒ်ရ၊ ဖြိုင်းကေတ်ရ၊ တန်တံမာန်ရ၊ တို့လုပ်ဗွဲးဗွဲးဗွဲးရ၊ မေတ္တာစိုတ်ခမိဂ် အာစိုပ် (အာရီ) ဗွဲးဗွဲးရ၊ ဇော်ပွပ် ဗွဲးဗွဲးရ၊ ဒြိုက်ကတိုနူဗျာပါဒ် ဗွဲးဗွဲးရ၊ ဗွဲးဗွဲးတိတ်ဗွဲးဗွဲးရ၊ စာ်စူးအာကောံ ဗျာပါဒ်ရ၊ ခမိဂ် တိတ်ဗွဲးအာ နူခေပ်အာသဝဂမၠိုင် မလေပ်ကတိုဗဒ်ကို ပွမဒ်ဒ်ဒ် ပွမဒ်တူတူ မကတိုန် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဗျာပါဒ်ရ၊ ခမိဂ် ဟံဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ် ဒေဒ်နာဂ်ရ၊ ဣဝံဂ် အရာတိတ်ဗွဲးဗျာပါဒ်ရ ရဲဝံ ဂပ်ဝ်တွံရ။ (၂)

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ကုခမီ မသ္မုပ္ပုလ်စိုတ်‘ဝိဟီသာ’ ပွမပျဲပျာ်ဂှ် စိုတ်ဟံ
ဂြိုပ်လုပ် ပွဲဝိဟီသာရ၊ ဟံဇြိုင်ကေတ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ ဟံတို့လုပ်ဗူးဗူးဝေးဝေးရ၊ ကုခမီ
မသ္မုပ္ပုလ်စိုတ် (အဝိဟီသာ ကရုဏာဇျာန်) ပွမဟံပျဲပျာ် မဒ်စိုတ်ဝေးဝိဟီသာဂှ်တုန် စိုတ်ဂြိုပ်
လုပ်ပွဲအဝိဟီသာရ၊ ဇြိုင်ကေတ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ တို့လုပ်ဗူးဗူးဝေးဝေးရ၊ ကရုဏာစိုတ်ခမီဂှ်
အာစိုပ်(အာရီ) ဗွဲမဒေးရ၊ ဇော်ပွင်ဗွဲမဒေးရ၊ ဒွိုက်ကတိဝိဟီသာ ပွမပျဲပျာ် ဗွဲမဒေးရ၊
ဗူးဗူးဝေးဝေးရ၊ စာ်စူးအာကောံဝိဟီသာ ပွမပျဲပျာ်ရ၊ ခမီဂှ် တိတ်ဗူးအာ နူခရ်အာသဝဂမ္တိုင်
မလေပ်ကတိဗဒ်ကို ပွမဒ်ဒဒိမ် ပွမဒတူတှဲ မကတိဒ် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဝိဟီသာရ၊
ခမီဂှ် ဟံဒေးဒင်စသိုင် ဝေဒနာဂှ်ရ၊ ဣဝွံဂှ် အရာတိတ်ဗူးဝိဟီသာရ ရံပွံ ဂပ်ဝံတွံရ။ (၃)

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ကုခမီ မသ္မုပ္ပုလ်စိုတ်ကသိုဏ်ရုပ်ဂှ် စိုတ်ဟံဂြိုပ်လုပ်
ပွဲကသိုဏ်ရုပ်ရ၊ ဟံဇြိုင်ကေတ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ ဟံတို့လုပ်ဗူးဗူးဝေးဝေးရ၊ ကုခမီ မသ္မုပ္ပုလ်
စိုတ်အရူပဇျာန်ဂှ်တုန် စိုတ်ဂြိုပ်လုပ်ပွဲအရူပဇျာန်ရ၊ ဇြိုင်ကေတ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ တို့လုပ်
ဗူးဗူးဝေးဝေးရ၊ အရူပဇျာန်စိုတ်ခမီဂှ် အာစိုပ်(အာရီ) ဗွဲမဒေးရ၊ ဇော်ပွင်ဗွဲမဒေးရ၊ ဒွိုက်
ကတိနူကသိုဏ်ရုပ် ဗွဲမဒေးရ၊ ဗူးဗူးဝေးဝေးရ၊ စာ်စူးအာကောံကသိုဏ်ရုပ်ရ၊ ခမီဂှ်
တိတ်ဗူးနူခရ်အာသဝဂမ္တိုင် မလေပ်ကတိဗဒ်ကို ပွမဒ်ဒဒိမ် ပွမဒတူတှဲ မကတိဒ် ဟိုတ်နူဟိုတ်
မတွံဂးရုပ်ရ၊ ခမီဂှ် ဟံဒေးဒင်စသိုင် ဝေဒနာဂှ်ရ၊ ဣဝွံဂှ် အရာတိတ်ဗူးရုပ်ရ ရံပွံ ဂပ်ဝံတွံရ။
(၄)

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ကုခမီ မသ္မုပ္ပုလ်စိုတ်သက္ကာယ ခန္ဓကေုမသုန်ပြကာ
နွံပြာကဉ်ဂှ် စိုတ်ဟံဂြိုပ်လုပ် ပွဲသက္ကာယရ၊ ဟံဇြိုင်ကေတ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ ဟံတို့လုပ်
ဗူးဗူးဝေးဝေးရ၊ ကုခမီ မသ္မုပ္ပုလ်စိုတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမသက္ကာယပျိုတ်ဂှ်တုန် စိုတ်ဂြိုပ်လုပ်
ပွဲပွမသက္ကာယပျိုတ်ရ၊ ဇြိုင်ကေတ်ရ၊ တန်တဟံမာန်ရ၊ တို့လုပ်ဗူးဗူးဝေးဝေးရ၊ အရဟတ္တဖိုလ်
စိုတ်ခမီဂှ် အာစိုပ်(အာရီ)ဗွဲမဒေးရ၊ ဇော်ပွင်ဗွဲမဒေးရ၊ ဒွိုက်ကတိနူသက္ကာယ ဗွဲမဒေးရ၊
ဗူးဗူးဝေးဝေးရ၊ စာ်စူးအာကောံသက္ကာယရ၊ ခမီဂှ် တိတ်ဗူးအာ နူခရ်အာသဝဂမ္တိုင်
မလေပ်ကတိဗဒ်ကို ပွမဒ်ဒဒိမ် ပွမဒတူတှဲ မကတိဒ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂးသက္ကာယရ၊
ခမီဂှ် ဟံဒေးဒင်စသိုင် ဝေဒနာဂှ်ရ၊ ဣဝွံဂှ် အရာတိတ်သက္ကာယရ ရံပွံ ဂပ်ဝံတွံရ။ (၅)

ကုခမီဂှ် ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွဲကာမဂုဏ်လေပ် ဟံသတိက်သတင်ရ၊ ပွမသျှိုက်မျိုက်
ပွဲဗျာပါဒလေပ် ဟံသတိက်သတင်ရ၊ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွဲဝိဟီသာလေပ် ဟံသတိက်သတင်ရ၊
ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွဲရုပ်လေပ် ဟံသတိက်သတင်ရ၊ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွဲသက္ကာယလေပ် ဟံသ
တိက်သတင်ရ၊ ခမီဂှ် ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွဲကာမဂုဏ်လေပ် ဟိုတ်မဟံသတိက်သတင်
ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွဲဗျာပါဒလေပ် ဟိုတ်မဟံသတိက်သတင် ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွဲဝိဟီသာလေပ်
ဟိုတ်မဟံသတိက်သတင် ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွဲရုပ်လေပ် ဟိုတ်မဟံသတိက်သတင် ပွမ

သျှိုက်မှိုက် ပွဲသက္ကာယလေဝ် ဟိုတ်မဟုံသတိက်သတင်စိ ယုံခမီတအ် ခမီဝံ ခမီအနုသယ
ဟုံသတိက်သတင် ခမီတဏှာပိုတ်တဲ၊ ခမီကလိလောန်သံယောဇိန်တဲ ဟိုတ်မပါနုက်ကွေံ
မာန ဗွဲမဒးရဲတဲစိ ခမီမသွကွေံလအိတ်ဒဒိန်ဝဋ်တဲ ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးရ။

ယုံခမီတအ် နိဿရဏဓာတ် အရာတိတ်ဗူးဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ
(သွးရ)။

သုတ်ဒသမ။

ဗြာဟ္မဏဝဂ် မရနုက်ကိုမသုန် တဲရောင်။

စတုတ္ထ မသုန်ဇော်သုတ် တဲရောင်။

၅။ ပဉ္စမ ပဏ္ဏာသက

၅။ ပဉ္စမ သုတ်မသုန်စော

(၂၁) ၁။ ကိမိလဝဂ် ၁။ သုတ်ကိမိလ

၂၀၁။ ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်တဒိုင် ပွဲဂြိုပ်တုံပတုက် ဇေရင်ချင်ကိမိလရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်ကိမိလ မှော့ပြာပ်အာဇေရင် တီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲတဲ လောဝ်သွဝတ်တဲမွဲး သိုမဂဇေဒိုင် ပွဲဒါမဗွဲမွဲဂ် “ယွံကျက်မွဲပိုင် ကျက်တြဲသွပရိနိဗ္ဗာန်မွဲး ဟိုတ်အထံက်အပင် ဓရ်သပ္ပုရိသ် မဟွံတန်တ ဗွဲမလအ်လကာဖာဂ်တုန် ညးဍုင်ရော” ရံဝံ ဂရင်ပွဲ တီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲရ။ ယွံကိမိလ ကျက်တြဲသွပရိနိဗ္ဗာန်မွဲး ပွဲသာသနာဝံ ခမီတြံ ခမီဗြဲ ဥပးတြံ ဥပးဗြဲဂမ္တိုင် ဟွံမွဲကုပ္ပမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွမဇေဒ်သဝ်အောပ်မာ ပွဲကျက်ဂမ္တိုင်တဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ ဟွံမွဲကုပ္ပမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွမဇေဒ်သဝ်အောပ်မာ ပွဲဓရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ ဟွံမွဲကုပ္ပမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွမဇေဒ်သဝ်အောပ်မာ ပွဲသင်ဂမ္တိုင်တဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ ဟွံမွဲကုပ္ပမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွမဇေဒ်သဝ်အောပ်မာ ပွဲသီလသိက္ခာဂမ္တိုင်တဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ ဟွံမွဲကုပ္ပမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွမဇေဒ်သဝ်အောပ်မာ ကောံရင်သကအ်ဂမ္တိုင်တဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ ယွံကိမိလ ကျက်တြဲသွပရိနိဗ္ဗာန်မွဲး ဟိုတ်အထံက်အပင်ဓရ်သပ္ပုရိဟ် မဟွံတန်တ ဗွဲမလအ်လကာဖာတုန် က္တုဝံ ဟောင်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

ယွံကျက်မွဲပိုင် ကျက်တြဲသွပရိနိဗ္ဗာန်မွဲး ဟိုတ်အထံက်အပင်ဓရ်သပ္ပုရိသ် တန်တဗွဲမ လအ်လကာဖာမာန်တုန် ညးဍုင်ရော ရံဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။ ယွံကိမိလ ကျက်တြဲသွပရိနိဗ္ဗာန်မွဲး ပွဲသာသနာဝံ ခမီတြံ ခမီဗြဲ ဥပးတြံ ဥပးဗြဲဂမ္တိုင် မွဲကုပ္ပမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွမဇေဒ်သဝ်အောပ်မာ ပွဲကျက်ဂမ္တိုင်တဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ မွဲကုပ္ပမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွမဇေဒ်သဝ်အောပ်မာ ပွဲဓရ်ဂမ္တိုင်တဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ မွဲကုပ္ပမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွမဇေဒ်သဝ်အောပ်မာ ပွဲသင်ဂမ္တိုင်တဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ မွဲကုပ္ပမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွမဇေဒ်သဝ်အောပ်မာ ပွဲသီလသိက္ခာဂမ္တိုင်တဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ မွဲကုပ္ပမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွမဇေဒ်သဝ်အောပ်မာ ကောံရင်သကအ်ဂမ္တိုင်တဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ ယွံကိမိလ ကျက်တြဲသွပရိနိဗ္ဗာန်မွဲး ဟိုတ်အထံက်အပင်ဓရ်သပ္ပုရိဟ်တန်တ ဗွဲမလအ်လကာဖာမာန်တုန် က္တုဝံဟောင်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

မာတိကာ

၂။ သုတ်ဓမ္မဿဝန

၂၀၂။ ယွံခမီတအ် ဖီအာနိသံသ ပွဲပွမကလင်ခရ်ဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန် ဟံင်ကေင်မိင်ဏီဂ် ဝံင်မိင်ကေတ်ရ၊ ကေင်မိင်တုဂ် ကိုဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ကလိလောန်အာ ပွမသွေဟ်ပွာမာန်ရ၊ သွက်ကွေတ် ဗွဲမလူတပ်မာန်ရ၊ စိုတ်ညးဂ် ဖြိုင်ကေတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဖီအာနိသံသ ပွဲပွမကလင်ခရ်ဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန် ပြကာအိုတ်ရ ရဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်အဿာဇာနီယ

၂၀၃။ ယွံခမီတအ် ချေအာဇာနယ်မခိုဟ်ဆဲးသွိုင် မချိုက်ပေင်တကောံအင်္ဂုတ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ထေက်ကုသွိုင်ရ၊ ဒွံအရပ်စပ်သုင်စောဲသွိုင်ရ၊ အာစိုပ်အရိုဟ်လွိုဟ်ကော်ခ ရဝံမွဲး အင်္ဂုအဝယ်လစောဲသွိုင်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ချိုက်ပေင်တ ကောံပွမလူတပ်ကို၊ ကောံပွမပြဟ်ပြေဟ်ကို၊ ကောံပွမချိုန်ညောန်ကို၊ ကောံပွမအေင် ဒုင်ကို၊ ကောံပွမဒေတ်သအးဇုးကိုရ။ ယွံခမီတအ် ချေအာဇာနယ် မခိုဟ်ဆဲးသွိုင် မချိုက် ပေင်တ ကောံအင်္ဂုတ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ထေက်ကုသွိုင်ရ၊ ဒွံအရပ်စပ်သုင်စောဲသွိုင်ရ၊ အာစိုပ်အရိုဟ်လွိုဟ်ကော်ခ ရဝံမွဲး အင်္ဂုအဝယ်လစောဲသွိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသံသဝံဟေင်ရ၊ ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် ရင်တုင်နင်နူဇမောဲတုလေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဝံင်ကိုဒိန်ပူဇရ၊ ဝတ္ထုမစီရေင်လဝ် တွဟ်န သွက်ကွဲထီဂမ္တိုင်လေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဝံင်ကိုဒိန်ပူဇရ၊ ထေက်ကိုဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဒိန်မရန်တံ သွက်ဘဝပရလိုက်ရ၊ ထေက်ကိုသွက်ဝံင်ပင်ခွအ်ခွေံတဲရ၊ ဒွံတိဗုထိုက်ပြ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ။

ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ချိုက်ပေင်တ ကောံပွမလူတပ်ကို၊ ချိုက်ပေင် တကောံပွမပြဟ်ပြေဟ်ကို၊ ချိုက်ပေင်တကောံပွမချိုန်ညောန်ကို၊ ချိုက်ပေင်တ ကောံပွမအေင်ဒုင်ကို၊ ချိုက်ပေင်တကောံပွမဒေတ်သအးဇုးကိုရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက် ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်နူဇမောဲတုလေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဝံင်ကို ဒိန်ပူဇရ၊ ဝတ္ထုမစီရေင်လဝ် တွဟ်နသွက်ကွဲထီဂမ္တိုင်လေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဝံင်ကိုဒိန် ပူဇရ၊ ထေက်ကို ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဒိန်မရန်တံ သွက်ဘဝပရလိုက်ရ၊ ထေက်ကိုသွက်ဝံ ပင်ခွအ်ခွေံတဲရ၊ ဒွံတိဗု ထိုက်ပြ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ ရဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဗလ

၂၀၄။ ယုံခမိတအ် ဗိုလ်ဂမ္တိုင် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂံရောမွဲးတုန်- သဒ္ဓါဗိုလ်၊ ဝီရိယဗိုလ်၊ သတိဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယုံခမိတအ် ဗိုလ်ဂမ္တိုင် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်စေတောဝိလ

၂၀၅။ ယုံခမိတအ် ခရ်ဂမ္တိုင် မဒ်ကွက်စရံင်စိုတ်ဂံ က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲးတုန်— ယုံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂံ သွေဟ်ပွာ ပွဲကျိရ၊ ချပ်သွေဟ်ပွာရ၊ သျှုတ်သွာတ်ဟံမာန်ရ၊ ဟံဖြိုင်ကောပ်ရ၊ ယုံခမိတအ် စိုတ်ခမိ မသွေဟ်ပွာ ချပ်သွေဟ်ပွာ သျှုတ်သွာတ်ဟံမာန် ဟံဖြိုင်ကောပ် ပွဲကျိဂံ ဟံလှောင်အာ သွက်ဂွံပတိတ်ဖြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် သွက်ဂွံပတိတ်ဖြဟတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ သွက်ဂွံ ပတိတ်ဖြဟတ် ဟံပိုတ်သကုတ် သွက်ဂွံပတိတ်ဖြဟတ်ကမ္မဋ္ဌာန်ရ၊ က္လဝံတုန် ခရ်မဒ် ကွက်စရံင်စိုတ်ပဌမ ရ။

ယုံခမိတအ် မွဲကူပုန်တုန် ခမိဂံ သွေဟ်ပွာ ပွဲခရ်ရ ။ ပ ။ သွေဟ်ပွာ ပွဲသင်ရ ။ ပ ။ သွေဟ်ပွာ ပွဲသီလသိက္ခာရ ။ ပ ။ ထေပုတ် ပွဲညးသဟဓရ်ဂမ္တိုင်ရ၊ မွဲကိုစိုတ် မဟံသျှိုက်မျိုက်ရ၊ မွဲကိုစိုတ် မမိက်ထိုမြိဗဗတ်လျတ်ရ၊ ဒ်သွဟ်ညံင်ရကွက်စရံင်ရ၊ ယုံခမိတအ် စိုတ်ခမိ မထေပုတ် မဟံသျှိုက်မျိုက် မွဲစိုတ်မမိက်ထိုမြိဗဗတ်လျတ် မဒ် သွဟ်ညံင်ရကွက်စရံင် ပွဲညးသဟဓရ်ဂမ္တိုင် ဟံလှောင်အာ သွက်ဂွံပတိတ်ဖြဟတ် ဗွဲမ သကာတ်မြဟ် သွက်ဂွံပတိတ်ဖြဟတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ သွက်ဂွံပတိတ်ဖြဟတ် ဟံပိုတ်သကုတ် သွက်ဂွံပတိတ်ဖြဟတ်ကမ္မဋ္ဌာန်ရ၊ က္လဝံတုန် ခရ်မဒ်ကွက်စရံင်စိုတ်ပဌမရ။ ယုံခမိတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မဒ်ကွက်စရံင်စိုတ်ဂံ က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဝိနိဗ္ဗ

၂၀၆။ ယုံခမိတအ် ခရ်ဂမ္တိုင် မဒ်အဗန်ဒက်စိုတ်ဂံ က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲးတုန်—ယုံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂံ မွဲကိုပွမထွေန်စပ်ဟံ စ်စုး ပွမနွံပိုက်ဟံစ်စုး ပွမသျှိုက်ဆာန်ဟံစ်စုး ပွမဗျိုတဟင်ဟံစ်စုး ပွမဒတူတှဲဟံ စ်စုး ပွမထွေန်စပ်ဟံစ်စုး ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယုံခမိတအ် စိုတ်ခမိ မွဲကိုပွမထွေန်စပ်

မာတိကာ

ဟုံစာ်စူး ပွမနွံပိုက်ဟုံစာ်စူး ပွမသျိုက်ဆာန်ဟုံစာ်စူး ပွမဗျိုတဟင်ဟုံစာ်စူး ပွမဒတူ တှဲဟုံစာ်စူး ပွမထွေန်စပ်ဟုံစာ်စူးဟုံ လှောင်အာ သွက်ဂွံပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် သွက်ဂွံပတိတ်ဇြဟတ်ဂှိုင်ဂှိုင်ကိုဝါ သွက်ဂွံပတိတ်ဇြဟတ် ဟုံပိုတ်သကုတ် သွက်ဂွံပတိတ် ဇြဟတ်ကမ္မဋ္ဌာန်ရ။ ဣဝံတုန် ဓရ်မဒ်အဗန်ဒက်စိုတ်ပဌမရ။

ယွံခမီတအ် မွဲကူပုန်တုန် ပွမထွေန်စပ်ဟုံစာ်စူး ပွဲခန္ဓဇကုဂမ္တိုင်ရ ။ ပ ။ ပွမ ထွေန်စပ်ဟုံစာ်စူး ပွဲရပ်ရ ။ ပ ။ စ အတိုင်ပိုက်စိုက်ဗုင်တောင်တဲ သွလ္လိပရာ တသိုခ်ပွမတိုက် တသိုခ်သတင်ဂတးဂတန် တသိုခ်ပွမဒကဲဒညောက်တဲ ပဒတ်ရ ။ ပ ။ “အဲဂ် နကိုသီလဝံ နကိုဒွေတ်ဝံကို နပွမအေင်သတေဝံကို နကိုဒွေတ်မပြဝံကို ကြက်ဒ်ဒေဝတ်ဣဒ္ဓိကြီဇ် ဇော်ကို ဒေဝတ်မွဲမွဲကိုရ” ရဲဝံ ရာဒနာမိက်ကို ဂကောံဗော်သွးဒေဝတ်မွဲမွဲတဲ ဒွေတ်တဲဒွေတ် မပြရ။ ယွံခမီတအ် “အဲဂ် နကိုသီလဝံကို နကိုဒွေတ်ဝံကို နပွမအေင်သတေဝံကို နကို ဒွေတ်မပြဝံကို ကြက်ဒ်ဒေဝတ်ဣဒ္ဓိကြီဇ်ဇော်ကို ဒေဝတ်မွဲမွဲကိုရ” ရဲဝံ စိုတ်ခမီ ရာဒနာမိက် ကိုဂကောံဗော်သွး ဒေဝတ်မွဲမွဲတဲ ဒွေတ်တဲဒွေတ်မပြဟုံ လှောင်အာ သွက်ဂွံပတိတ် ဇြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် သွက်ဂွံပတိတ်ဇြဟတ်ဂှိုင်ဂှိုင်ကိုဝါ သွက်ဂွံပတိတ်ဇြဟတ် ဟုံပိုတ်သကုတ် သွက်ဂွံပတိတ်ဇြဟတ်ကမ္မဋ္ဌာန်ရ။ ဣဝံတုန် ဓရ်မဒ်အဗန်ဒက်စိုတ် ပဉ္စမရ။ ယွံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင် မဒ်အဗန်ဒက်စိုတ်ဂ် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ယာဂု

၂၀၇။ ယွံခမီတအ် ဖိုအာနိသံသယာဂုဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— လေပ်ပါပွေင်ကွေံ ပွမဗျိုတဟင်ရ၊ လေပ်ပါပွေင်ကွေံ ပွမဗျိုထင်ရ၊ လေပ်ကိုကျာသပ်ရ၊ လေပ်သအးဇုးကိုသိုသျှိုက်ရ၊ လေပ်ကိုစူတိုသော်သွဟ် လုတ်လာဲရ။ ယွံခမီတအ် ဖိုအာနိသံသ ယာဂုဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဒန္တကဋ္ဌ

၂၀၈။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲပွမဟုံစဆုဒကဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန် မတ်ဟုံဖြိုင်ကေပ်၊ သုူအမြဲပိုင်ဟုံဒးရ၊ လတေင် မလေပ် ရင်တုင်ဏာရိသာဂမ္တိုင် ဟုံသအးဇုးအိုတ်ရ၊ ကွင်ကွတ်သွဟ် ကွိုင်ကြောင်ပူပါတ် စူစရ၊ ကုညးဟုံစဆုဒကဂ် စပုင်ဟုံမိပ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲပွမဟုံစဆုဒကဂမ္တိုင် ဣဝံ

မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဖီအာနိသံသ ပွဲပွမစဆုဒကဂမ္ဘိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်— မတ်ဖြိုင်ကောင်ရ၊ သုအမြဲပေါင်းဒးရ၊ လတောင် မလေပ်ရင်တုင်ဏာရှ်သာဂမ္ဘိုင် သအးဇုးအိုတ်ရ၊ ကွင်ကွတ်သေဟ် ဟံင်ကိုင်ကြော် ပူပါတ်စုစရ၊ ကုညးစဆုဒကဂှ် စပုင်မိပ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဖီအာနိသံသ ပွဲပွမစဆုဒကဂ္ဘိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ဂီတဿရ

၂၀၉။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပူဂိုလ်မတွံခရ် နက္ခီရမ္ပာင်ဒွက်မဂ္ဂိုင်ဂမ္ဘိုင် က္လုဝံ မသုန် ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်— အလိုဇကုလေဝ် ထွေန်စပ်ပွဲရမ္ပာင် ဂှ်ရ၊ ညးသအာင်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ထွေန်စပ် ပွဲရမ္ပာင်ဂှ်အိုတ်ရ၊ “သုဟ်ညံင်ရဲပိုယ်ညးဂမ္ဘိုင် ဂယေံဒွက်အိုတ်ကို၊ တုပ်သင်္ဂှ် ခမီကောန်ကျိာ်သာကျဝင်ဂမ္ဘိုင် ဂယေံအိုတ်ရ ” ရံဝံ မ္မိဟ်ဒကာဂမ္ဘိုင် ဂရိဟ်အိုတ်ရ။ ကုခမီ မန္တုဂ် ပွမပဠေပ်ပဠေတ်ရမ္ပာင်ဂှ် သမာဓိလိုလ် ခိုရ။ ကောန်ဗွဲကြံ ပပတုပ်ဗက်ရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပူဂိုလ်မတွံခရ် နက္ခီရမ္ပာင်ဒွက်မဂ္ဂိုင် ဂမ္ဘိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်မုဋ္ဌဿတိ

၂၁၀။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ခမီမတိက်သွိုင် သတိမတိတ်ဗူးပြဲ သိုဟံမ္ပွဲပွမဗ္ဗာရဏာ ဂမ္ဘိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်— ဂွံတိက်ဗွဲဒဒိန်ရ၊ ဂွံငုဟ်ဗွဲဒဒိန်ရ၊ လွအ်ညာတ် လွအ်ဟံခိုဟ်ရ၊ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် ဟံမင်မွဲအိုတ်ရ၊ သုက်မဗူး တိတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ်ခမီမတိက်သွိုင် သတိမတိတ်ဗူးပြဲ သိုဟံမ္ပွဲပွမဗ္ဗာရဏာဂမ္ဘိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။ ယွံခမီတအ် ဖီခမီမတိက်သွိုင် သတိဟံမတိတ်ဗူး မ္မုကိုပွမဗ္ဗာရဏာဂမ္ဘိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်— ဂွံတိက်ဗွဲတသိုန်ရ၊ ဂွံငုဟ်ဗွဲတသိုန်ရ၊ ဟံလွအ်ညာတ် လွအ်ဟံခိုဟ်ရ၊ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မင်မွဲအိုတ်ရ၊ သုက်မဟံဗူးတိတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဖီခမီမတိက်သွိုင် သတိဟံတိတ်ဗူး မ္မုကို ပွမဗ္ဗာရဏာဂမ္ဘိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

ကိမိလဝဂ် မဒ်ကိုပ်ကွာ တဲရောင်။

မာတိကာ

(၂၂) ၂။ အက္ခောသကဝဂ် ၁။ သုတ်အက္ခောသက

၂၁၁။ ယံခမီတအ် ခမီ မလေပ်တွေဟ်လက် လဗပ်ဗွို၊ စမြဗဟေက်ညးသဟဓရ် မွဲစွဲဂမၠိုင် လေပ်စောတ်စောဲပူဂိုလ်အရီဂမၠိုင်ဂ် (ကြက်ကလိဝံ) ဒုသ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာ (ဗွဲစွတ်ရဂ်) ဂပ်ဝ်စွီဒိုင်အိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— (ဓရ်လောကုတ္တိ)ပိတ်တု ကျဟောံဗြောံ (နူဓရ်လောကုတ္တိ)ရ။ အာပတ်မက္ခိဒုက်မွဲမွဲလေပ် အာစိုပ်ရ။ ယံမညှာတ် မြဟ်လေပ် အာစိုပ်ရ။ ဒးချိုတ်သိုဝ်ဝင်ရ။ ခန္တဇကုလိုလ်တု ပွဲကြံနူချိုတ်တု ဒးအာစိုပ်နရက် မဟံမွဲကို တသိုမ်မဒ်လအာဂတိဟံဒးရးဟံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒိုဒတုံစော်ဗွဲဗွဲရ။ ယံခမီတအ် ခမီ လေပ်တွေဟ်လက်လဗပ်ဗွို၊ စမြဗဟေက် ညးသဟဓရ်မၠိုင် လေပ်စောတ်စောဲပူဂိုလ်အရီ ဂမၠိုင်ဂ် (ကြက်ကလိဝံ) ဒုသ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာဝံ (ဗွဲစွတ်ရဂ်) ဂပ်ဝ်စွီဒိုင်အိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဘဏ္ဍနကာရက

၂၁၂။ ယံခမီတအ် ခမီမလေပ်သွ ပွမဉ္စိဉ္စန္ဒိန္ဒ ကယျာန်ဒဝါတ် သေက်ဇိဂတမတ် ကြမတ်ဟိုသုးစော်စး အရေပ်ဂှိုင်တု မလေပ်သွအဓိကိုရ်ပွဲသင်ဂ် (ကြက်ကလိဝံ) ဒုသ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာ (ဗွဲစွတ်ရဂ်) ဂပ်ဝ်စွီဒိုင်အိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ဟံကလိဝံဓရ်တေင် မဟံကလိဝံဏီရ။ ဟုတ်ယုတ်အာ နူဓရ်တေင်မကလိဝံတုရ။ ဗရ ရမျာင်ဒယုတ်မဟံခိုဟ်ဆဲး ဗျာပ်တြးပြးတိတ်ရ။ ဒးချိုတ်သိုဝ်ဝင်ရ။ ခန္တဇကုလိုလ်တု ပွဲကြံနူချိုတ်တု ဒးအာစိုပ်နရက် မဟံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိ ဟံဒးရးခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒိုဒတုံစော်ဗွဲဗွဲရ။ ယံခမီတအ် ခမီ မလေပ်သွ ပွမဉ္စိဉ္စန္ဒိန္ဒ ကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇိ ဂတမတ်ကြမတ် ဟိုသုးစော်စး အရေပ်ဂှိုင်တု မလေပ်သွအဓိကိုရ်ပွဲသင်ဂ် (ကြက်ကလိဝံ) ဒုသ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ (ဗွဲစွတ်ရဂ်) ဂပ်ဝ်စွီဒိုင်အိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ) ။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်သီလ

၂၁၃။ ခမီတအ် ဒုသ်ပွဲပွမသီလလိုလ် ညးဟံမွဲကိုသီလဂမၠိုင် က္ကဝံ မသုန် ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ယံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ် မဟံမွဲကိုသီလ သီလမလိုလ်ဂ် ဟိုတ်ပွမဟိုတ်မာ်ဂ်ရ အာစိုပ်ပွမဟောံဗြောံ ပိဉ်ဟာန် ဘိုက်ဘက်မဉ်ရ။ က္ကဝံတုန် ဒုသ်ပွဲပွမသီလလိုလ် ပူဂိုလ်မဟံမွဲကိုသီလ ပဌမရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ဗရရမျာင်ဒယှ်တံခိုဟ်ဆဲး ပူဂိုလ်မဟံမွဲကိုသီလ သီလ
မလိုလ်ဟ် ဗျာပ်တြးပြးတိတ်ရ။ ယွံခမိတအံ က္လုဂ်တုန် ဒုသ်ပွဲပွမသီလမလိုလ် ပူဂိုလ်
မဟံမွဲကိုသီလ ဒုတိယ ရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပူဂိုလ် မဟံမွဲကိုသီလ သီလမလိုလ်ဟ် ပြာပ်အာ
ပရိသာတ်သိုင်ကိုန် ပရိသာတ်ဗဗူးကိုန် ပရိသာတ်သမေဟ်ကိုန် ပရိသာတ်ခမိကိုန်
ပရိသာတ်လိုမွဲဟံဟီု ဒးပြာပ်အာဖေက်ဖေက်ဂွံက်ဂွံက် မုက်ဍုတ်မတ်သင်ရ။ ယွံခမိတအံ
က္လုဂ်တုန် ဒုသ်ပွဲပွမသီလမလိုလ် ပူဂိုလ်မဟံမွဲကိုသီလ တတိယ ရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပူဂိုလ်မဟံမွဲသီလ သီလမလိုလ်ဟ် ဒးချိုတ်သိုဝ်ဝင်ရ။
ယွံခမိတအံ က္လုဂ်တုန် ဒုသ်ပွဲပွမသီလမလိုလ် ပူဂိုလ်မဟံမွဲကိုသီလ စတုတ္ထ ရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပူဂိုလ်မဟံမွဲကိုသီလ သီလမလိုလ်ဟ် ခန္ဓကေုလီလ်တဲ
ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဒ် ဒးအာစိုပ်နရက် မဟံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိ ဟံဒးရးခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲ
ဒတုဇှော်ဗွဲဗွဲရ။ ယွံခမိတအံ က္လုဂ်တုန် ဒုသ်ပွဲပွမသီလမလိုလ် ပူဂိုလ်မဟံမွဲကိုသီလ
ပဉ္စမရ။ ယွံခမိတအံ ဒုသ်ပွဲပွမသီလမလိုလ် ပူဂိုလ်မဟံမွဲကိုသီလဂမ္တိုင် က္လုဂ် မသုန်
ပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအံ ဖို ပွဲပွမချိုက်ပင်တကောံသီလ ပူဂိုလ်မျှံကိုသီလဂမ္တိုင် က္လုဂ်မသုန်
ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမိတအံ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်
မျှံကိုသီလ မချိုက်ပင်တကောံသီလဟ် ဟိုတ်ပွမဟံဟိုတ်မဲာ်ရ ကလိဂွံဗွံဗိုဉ်ဟာန်
ဘိုက်ဘက်မဂ္တိုင်ရ။ ယွံခမိတအံ က္လုဂ်တုန် ဖို ပွဲပွမချိုက်ပင်တကောံသီလ ပူဂိုလ်မျှံကိုသီလ
ပဌမရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပရိဗရရမျာင်ဒယှ်တံခိုဟ်ဆဲး ပူဂိုလ်မျှံကိုသီလ
မချိုက်ပင်တကောံသီလဟ် ဗျာပ်တြးပြးတိတ်ရ။ ယွံခမိတအံ က္လုဂ်တုန် ဖို ပွဲပွမချိုက်ပင်
တကောံသီလ ပူဂိုလ်မျှံကိုသီလ ဒုတိယ ရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပူဂိုလ်မျှံကိုသီလ မချိုက်ပင်တကောံသီလဟ် ပြာပ်အာ
ပရိသာတ်သိုင်ကိုန် ပရိသာတ်ဗဗူးကိုန် ပရိသာတ်သမေဟ်ကိုန် ပရိသာတ်ခမိကိုန်
ပရိသာတ်လိုမွဲဟံဟီု ဂွံပြာပ်အာ သိုဟံဖေက်ဟံဂွံက် မုက်ဟံဍုတ် မတ်ဟံသင်ရ။
ယွံခမိတအံ က္လုဂ်တုန် ဖို ပွဲပွမချိုက်ပင်တကောံသီလ ပူဂိုလ်မျှံကိုသီလ တတိယ ရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပူဂိုလ်မျှံကိုသီလ မချိုက်ပင်တကောံသီလဟ် ဂွံချိုတ်
သိုဟံဝိဝင်ရ။ ယွံခမိတအံ က္လုဂ်တုန် ဖိုပွဲပွမချိုက်ပင်တကောံသီလ ပူဂိုလ်မျှံကိုသီလ
စတုတ္ထ ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူဉ်တုန် ပုဂိုလ် မှုက်သီလ မချိုက်ပေင်တကောံသီလၢ ခန္တ
ဇကု မလိုလၢတဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂ့ၢ် ဝံအာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ဒးရဲခိုဟ်ဆဲးရ။
ယွံခမီတအ် ကူဝံတုန် ဖီ ပွဲပွမချိုက်ပေင်တကောံသီလ ပုဂိုလ်မှုက်သီလ ပဉ္စမ ရ။
ယွံခမီတအ် ဖီ ပွဲပွမချိုက်ပေင်တကောံသီလ ပုဂိုလ်မှုက်သီလဂမၠိုင်ၢ် ကူဝံ မသုန်ပြကာ
အိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဗဟုဘာဏိ

၂၁၄။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲပုဂိုလ်အရေင်ဂၠိုင်မၠိုင် ကူဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ
မသုန်ပြကာအိုတ်ၣ်ရောမွဲတုန်— လေပ်ဟိုဒး ဟံ့ဍုတ်စုတ်ရ၊ လေပ်ဟိုဒး ဂလာန်ဗျီအကြာရ၊
လေပ်ဟိုဒး ဂလာန်ကြိုင်မိုဟ်ညွတ်မြဟ်ရ၊ လေပ်ဟိုဒး ဂလာန်သာသွအ် မသက္ကုဂုဏ်
ဖီရ၊ ခန္တဇကုလိုလၢတဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂ့ၢ် ဒးအာစိုပ်နရက် မဟံ့မွဲကိုတသိုၣ် မဒ်လအာဂတိ
ဟံ့ဒးရဲ ခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတံဇော်ဗွဲဗွဲရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ်ပွဲပုဂိုလ်အရေင်ဂၠိုင်မၠိုင် ကူဝံ
မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဖီ ပွဲပုဂိုလ်ကေပ်ကေပ်နကိုပညာတဲ မဟီအရေင်ဂၠိုင် ကူဝံ
မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ၣ်ရောမွဲတုန်— ဟံ့လေပ်ဟိုဒး ဟံ့ဍုတ်စုတ်ရ၊
ဟံ့လေပ်ဟိုဒး ဂလာန်ဗျီအကြာရ၊ ဟံ့လေပ်ဟိုဒး ဂလာန်ကြိုင်မိုဟ်ညွတ်မြဟ်ရ၊ ဟံ့လေပ်
ဟိုဒး ဂလာန်သာသွအ် မသက္ကုဂုဏ်ဖီရ၊ ခန္တဇကုလိုလၢတဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂ့ၢ် ဝံအာစိုပ်
ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ဒးရဲခိုဟ်ဆဲးရ။ ယွံခမီတအ် ဖီ ပွဲပုဂိုလ်ကေပ် ကေပ်နကိုပညာ
တဲမဟီအရေင်ဂၠိုင် ကူဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ပဌမအက္ခန္တိ

၂၁၅။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွမဟံ့အေင်ဒုင်ဂၠိုင် ကူဝံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ
မသုန်ပြကာအိုတ်ၣ်ရောမွဲတုန်— မိုဟ်မၠိုင် ဟံ့သျှိုက်ဆာန် ဟံ့သျှိုက်မှိုက်ရ၊ သုဝဲၣ်ဂိုင်ရ၊
ဒုသ်ၣ်ဂိုင်ရ၊ ဒးချိုတ်သိုဝိဝိင်ရ၊ ခန္တဇကုလိုလၢတဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂ့ၢ် ဒးအာစိုပ်နရက်
မဟံ့မွဲကိုတသိုၣ် မဒ်လအာဂတိ ဟံ့ဒးရဲခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတံဇော်ဗွဲဗွဲရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ်
ပွမဟံ့အေင်ဒုင်ဂၠိုင် ကူဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဖီ ပွမအေင်ဒုင်ဂၠိုင် ကူဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာ
အိုတ်ၣ်ရောမွဲတုန်— မိုဟ်မၠိုင် သျှိုက်ဆာန်သျှိုက်မှိုက်ရ၊ သုဝဲဟံ့ၣ်ဂိုင်ရ၊ ဒုသ်ဟံ့ၣ်ဂိုင်ရ၊

ဝံ့ချိုတ်သိုဟံဝိဝိင်ရ၊ ခန္ဓဇကုလီလတ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂှ် ဝံ့အာစိုပ်ချင်သွင် မဒ်လအာဂတိ
ဒးရးခိုဟ်ဆဲးရ။ ယံခမီတအ် ဖိုပွမအေင်ဒင်ဂမိုင် က္လဝံ့ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ့ (သုးရ) ။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဒုတိယအက္ခန္တိ

၂၁၆။ ယံခမီတအ် ဒုသ်ပွမဟံ့အေင်ဒင်ဂမိုင် က္လဝံ့ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ
မသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— မှိုဟ်မဂှိုင် ဟံ့သျှိုက်ဆာန် ဟံ့သျှိုက်မှိုက်ရ၊ ဒဇန်ကြမ်
ကြရ၊ စိုတ်ဟံ့မိပ်ရ၊ ဒးချိုတ်သိုဟံဝိဝိင်ရ၊ ခန္ဓဇကုလီလတ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂှ် ဒးအာစိုပ်
နရက် မဟံ့မွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိ ဟံ့ဒးရးခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတုဇှော်ဗွဲဗွဲရ။ ယံခမီတအ်
ဒုသ် ပွမဟံ့အေင်ဒင်ဂမိုင် က္လဝံ့ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယံခမီတအ် ဖိုပွမအေင်ဒင်ဂမိုင် က္လဝံ့ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာ
အိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— မှိုဟ်မဂှိုင် သျှိုက်ဆာန်သျှိုက်မှိုက်ရ၊ ဟံ့ဒဇန်ကြမ်ကြရ၊ စိုတ်ဟံ့မိပ်
ဟံ့ဒ်ရ၊ ဝံ့ချိုတ်သိုဟံဝိဝိင်ရ၊ ခန္ဓဇကုလီလတ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂှ် ဝံ့အာစိုပ်ချင်သွင် မဒ်လအာ
ဂတိ ဒးရးခိုဟ်ဆဲးရ။ ယံခမီတအ် ဖိုပွမအေင်ဒင်ဂမိုင် က္လဝံ့မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ့ (သုးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ် ပဉ္စမအပါသာဒိက

၂၁၇။ ယံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံ့မွဲကိုထေက်ကိုလျိုင်ဖြင်သျှိုက် က္လဝံ့ မသုန်
ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— အလိုဇကုလေဝ် စောတ်စောဲဇကု
ဇကုရ၊ တုပညာဂမိုင် စိုတ်တဲ ဂရိုဟ်အိုတ်ရ၊ ဗရရမျာင်ဒယံတ်ဟံ့ခိုဟ်ဆဲး ဗျာပ်တြးပြး
တိတ်ရ၊ ဒးချိုတ်သိုဟံဝိဝိင်ရ၊ ခန္ဓဇကုလီလတ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂှ် ဒးအာစိုပ်နရက် မဟံ့မွဲကို
တသိုမ် မဒ်လအာဂတိဟံ့ဒးရးခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတုဇှော်ဗွဲဗွဲရ။ ယံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်
မဟံ့မွဲကိုထေက်ကိုလျိုင်ဖြင်သျှိုက်ဂမိုင် က္လဝံ့ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ယံခမီတအ် ဖို
ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံ့မွဲကိုထေက်ကိုလျိုင်ဖြင်သျှိုက်ဂမိုင် က္လဝံ့ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာ
အိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— အလိုဇကုလေဝ် ဟံ့စောတ်စောဲဇကုဇကုရ၊ တုပညာဂမိုင် စိုတ်တဲ
ထိုင်သးအိုတ်ရ၊ ဗရရမျာင် ဒယံတ်ခိုဟ်ဆဲး ဗျာပ်တြးပြးတိတ်ရ၊ ဝံ့ချိုတ်သိုဟံဝိဝိင်ရ၊ ခန္ဓ
ဇကုလီလတ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂှ် ဝံ့အာစိုပ်ချင်သွင် မဒ်လအာဂတိ ဒးရးခိုဟ်ဆဲးရ။ ယံခမီတအ်
ဖို ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံ့မွဲကိုထေက်ကိုလျိုင်ဖြင်သျှိုက်ဂမိုင် က္လဝံ့မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ့ (သုးရ) ။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဒုတိယအပါသာဒိက

၂၁၈။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိုထေက်ကိုလျှင်ဖြင်သျှိုက်ဂမၠိုင် က္လုင်္ဂ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- ညးဂမၠိုင် ဟံလျှင်ဖြင်သျှိုက် ဏီဂ် ဟံလျှင်ဖြင်သျှိုက်အိုတ်ရ၊ ညးဂမၠိုင်လျှို လျှင်ဖြင်သျှိုက်တဲလေဝ် လျှင်ဖြင်သျှိုက် လိုလ်အိုတ်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမဒေတ်သွဗက် ဒေဝံဗတောန်ကျိရ၊ ကောန်ဗွဲကြ ပပတုပ်ဗက်ရ၊ စိုတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် ဟံဖြင်ကေဝ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိုထေက်ကိုလျှင်ဖြင်သျှိုက် ဂမၠိုင် က္လုင်္ဂမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဖီ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မ္မုကိုထေက်ကိုလျှင်ဖြင်သျှိုက်ဂမၠိုင် က္လုင်္ဂ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- ညးဂမၠိုင် ဟံလျှင်ဖြင်သျှိုက်ဏီ လျှင်ဖြင်သျှိုက်အိုတ်ရ၊ ညးလျှင်ဖြင်သျှိုက်တဲဂမၠိုင်လေဝ် လျှင်ဖြင်သျှိုက်ဂှိုင်တိုန် အိုတ်ရ၊ ဒေတ်သွဗက်ဒေဝံဗတောန်ကျိရ၊ ကောန်ဗွဲကြ ပပတုပ်ဗက်ရ၊ စိုတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် ဖြင်ကေဝ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဖီ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မ္မုကိုထေက်ကိုလျှင်ဖြင်သျှိုက်ဂမၠိုင် က္လုင်္ဂ မသုန် ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွဲးရ) ။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်အဂ္ဂိ

၂၁၉။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲပွမအင်ပုတ်ဂမၠိုင် က္လုင်္ဂ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- မတ်ဟံဖြင်ကေဝ်ရ၊ လေဝ်သွကိုရပ်သ် ဟံကျော်ရ၊ လေဝ်သွဖျိန်ဖြဟတ်ရ၊ လေဝ်ဇော်မော်ကိုတဏှာ ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲအဖတ်ညွအ်ပွင်ရ၊ လေဝ်ကိုကတိဒ် ဂလာန်တိရစ္ဆာနကထာရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲပွမအင်ပုတ်ဂမၠိုင် က္လုင်္ဂ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်မရရာ

၂၂၀။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲချင်မရရးဂမၠိုင် က္လုင်္ဂ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- ဂွး (ဗလး)တိ ဟံညီသာသုန်ရ၊ မှိုက်လက်ကျိက်ဂှိုင်ရ၊ မှိုက်ကျိမကြမ်ကြညှိညှိရ၊ မှိုက်ကလော်လကိုဟ်တဲဂံင်ရ၊ ဂေင်ပိဏှာပါတကလိဝံဝါတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲချင်မရရးဂမၠိုင် က္လုင်္ဂမသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွဲးရ) ။

သုတ်ဒသမ။

အက္ခောသကဝဂ် မရနက်ကိုဓါ တဲရောင်။

(၂၃) ၃။ ဒီဃစာရိကဝဂ် ၁။ သုတ်ပဌမဒီဃစာရိက

၂၂၁။ ယံခမီတအံ ဒုဿံ ခမီမပတိတ်ဇြဟတ်ဂြိုဏ်ဂြိုဏ်ကိုဝါ ပုမက္ခာတရံဂြိုဏ်သေ့ပဲ့ ပုမက္ခာတရံ ဟံမ္မေကိုအပိုင်အခြာဂမ္ဘိုင် ဣဝ္ဗံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— မဟံကောင်မိင်ဏီ ဟံမ္မိင်ရ၊ ကောင်မိင်တဲဂ် ဟံကိုဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ပုမ ဂံင်သကာ နကိုခရ်လှို၊ မကောင်မိင်တဲ ဟံဒ်ရ၊ အာစိုပ်ပုမယဲဗာန်စောဲ ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ရ၊ မိတ်သဟာဲလေဝ် ဟံမ္မဲရ။ ယံခမီတအံ ဒုဿံ ခမီ မပတိတ်ဇြဟတ်ဂြိုဏ်ဂြိုဏ်ကိုဝါ ပုမက္ခာတရံ ဂြိုဏ်သေ့ပဲ့ ပုမက္ခာတရံ ဟံမ္မေကိုအပိုင်အခြာဂမ္ဘိုင် ဣဝ္ဗံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယံခမီတအံ ဖိ ပွဲပုမက္ခာတရံ မှုကိုအပိုင်အခြာဂမ္ဘိုင် ဣဝ္ဗံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— မဟံကောင်မိင်ဏီဂ် ဂံမိင်ကေတ်ရ၊ ကောင်မိင်တဲဂ် ကိုဗုဒ္ဓင်ဗွင်ရ၊ ဂံင်သကာ နကိုခရ်လှို၊ မကောင်မိင်လဝ်တဲရ၊ ဟံအာစိုပ်ပုမယဲဗာန်စောဲ ဗွဲမ သကာတ်မြဟ်ရ၊ မိတ်သဟာဲလေဝ် နွံရ။ ယံခမီတအံ ဖိ ပွဲပုမက္ခာတရံမှုကိုအပိုင်အခြာဂမ္ဘိုင် ဣဝ္ဗံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝ္ဗံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒုတိယဒီဃစာရိက

၂၂၂။ ယံခမီတအံ ဒုဿံ ခမီမပတိတ်ဇြဟတ်ဂြိုဏ်ဂြိုဏ်ကိုဝါ ပုမက္ခာတရံဂြိုဏ်သေ့ပဲ့ ပုမက္ခာတရံ ဟံမ္မေကိုအပိုင်အခြာဂမ္ဘိုင် ဣဝ္ဗံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ဟံကလိဝ္ဂ်ခရ်တေင် မဟံကလိဝ္ဂ်ဏီရ၊ ဟုတ်ယုတ်အာ နူခရ်တေင် မကလိဝ္ဂ် တဲရ၊ ဟံဂံင်သကာ နကိုခရ်တေင်လှို၊ မကလိဝ္ဂ်တဲရ၊ အာစိုပ်ပုမယဲဗာန်စောဲ ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ရ၊ မိတ်သဟာဲလေဝ် ဟံမ္မဲရ။ ယံခမီတအံ ဒုဿံ ခမီမပတိတ်ဇြဟတ်ဂြိုဏ်ဂြိုဏ် ကိုဝါ ပုမက္ခာတရံဂြိုဏ်သေ့ပဲ့ ပုမက္ခာတရံ မဟံမ္မေကိုအပိုင်အခြာဂမ္ဘိုင် ဣဝ္ဗံ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ။

ယံခမီတအံ ဖိ ပွဲပုမက္ခာတရံ မှုကိုအပိုင်အခြာဂမ္ဘိုင် ဣဝ္ဗံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ကလိဝ္ဂ်ခရ်တေင် မဟံကလိဝ္ဂ်ဏီရ၊ ဟံဟုတ် ယုတ်နူခရ်တေင် မကလိဝ္ဂ်တဲရ၊ ဂံင်သကာနကိုခရ်တေင်လှို၊ မကလိဝ္ဂ်တဲရ၊ ဟံအာစိုပ်ပုမယဲ ဗာန်စောဲ ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ရ၊ မိတ်သဟာဲလေဝ် နွံရ။ ယံခမီတအံ ဖိ ပွဲပုမက္ခာတရံ မှုကို အပိုင်အခြာဂမ္ဘိုင် ဣဝ္ဗံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝ္ဗံ (သုးရ) ။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်အတိနိဝါသ

၂၂၃။ ယံခမီတအံ ဒုသံ ပွဲပွမပဒတ် ဗွဲမလအံလောန်ဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ပကောံပကောံလဝ်ဂြပ်ဂြိုင်ဂ်ဒ်တဲ မှုကို ဂြပ်မဂြိုင်ရ၊ ပကောံပကောံလဝ်ဂဉ္ဇဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တဲ မှုကိုဂဉ္ဇဂြိုင်ရ၊ ထေက်ကိုဒးသွဂြိုင်ဂ်ဒ်တဲ မှုကိုကိစ္စ ကောင်ကာဂြိုင်ဂ်ရ၊ မုမ္တဲဂံကျောန်သွဂ်ရော (သွာန်သျှက် ရံဝံတဲ) ပွဲကမ္မောန် ဇော်သုတ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွဂ် စောဲလံာ်ဗာန်စပ်ဂ်ဒ်တဲ ဆက်ဆောံနရ်ကောံခရ်ခမီဂမ္တိုင် နကို ဂကူ ပွမန်ရ်မိုဟ်ဂမ္တိုင် မဟံဗဗွဲ (ကိုသာသနာ)တဲ ပဒတ်ရ။ စာ်စူးအာနူဘာဂ်မွဲး မှုကို ပွမသောဝ်မဲဂ်ဒ်တဲ စာ်စူးအာရ။ ယံခမီတအံ ဒုသံ ပွဲပွမပဒတ်ဗွဲမလအံလောန်ဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယံခမီတအံ ဖီ ပွဲပွမပဒတ်မှုကိုအပိုင်အခြာဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ဟံပကောံပကောံလဝ်ဂြပ်မဂြိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဟံမ္တဲကိုဂြပ်မဂြိုင်ရ။ ဟံပကောံပကောံလဝ်ဂဉ္ဇဂမ္တိုင်မဂြိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဟံမ္တဲကိုဂဉ္ဇဂြိုင်ရ၊ ထေက်ကိုဒးသွဟံဂြိုင်ဂ် ဒ်တဲ မှုကိုကိစ္စကောင်ကာဟံဂြိုင်ရ၊ မုမ္တဲဂံကျောန်သွဂ်ရော (သွာန်သျှက်ရံဝံတဲ) ပွဲကမ္မောန် ဇော်သုတ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်သွဂ် ဟံစောဲလံာ်ဗာန်စပ်ဂ်ဒ်တဲ ဆက်ဆောံနရ်ကောံ ခရ်ခမီဂမ္တိုင် နဂကူ ပွမန်ရ်မိုဟ်ဂမ္တိုင် မဟံဗဗွဲ (ကိုသာသနာ)တဲ ဟံပဒတ်ရ။ စာ်စူးအာနူဘာဂ်မွဲး ဟံမ္တဲကို ပွမသောဝ်မဲဂ်ဒ်တဲ စာ်စူးအာရ။ ယံခမီတအံ ဖီ ပွဲပွမပဒတ် မှုကိုအပိုင်အခြာဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်မစ္ဆရီ

၂၂၄။ ယံခမီတအံ ဒုသံ ပွဲပွမပဒတ်ဗွဲမလောန်ဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— မှုကိုပွမသ္မေတ္တဝ်သပါန် ပွဲအာဝါသဘာရ၊ မှုကို ပွမသ္မေတ္တဝ်သပါန် ပွဲဂကူဒကာဂမ္တိုင်ရ၊ မှုကိုပွမသ္မေတ္တဝ်သပါန် ပွဲလာဘာလာဘ်ရ၊ မှုကိုပွမ သ္မေတ္တဝ်သပါန် ဂုဏ်သင်ရ၊ မှုကိုပွမသ္မေတ္တဝ်သပါန် ပွဲခရ်ရ။ ယံခမီတအံ ဒုသံ ပွဲပွမပဒတ် ဗွဲမလောန်ဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယံခမီတအံ ဖီ ပွဲပွမပဒတ်မှုကိုအပိုင်အခြာဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ဟံမ္တဲကိုပွမသ္မေတ္တဝ်သပါန် ပွဲအာဝါသဘာရ၊ ဟံမ္တဲကိုပွမ သ္မေတ္တဝ်သပါန် ပွဲဂကူဒကာဂမ္တိုင်ရ၊ ဟံမ္တဲကိုပွမသ္မေတ္တဝ်သပါန် ပွဲလာဘာလာဘ်ရ၊ ဟံမ္တဲကို ပွမသ္မေတ္တဝ်သပါန် ပွဲဂုဏ်သင်ရ၊ ဟံမ္တဲကိုပွမသ္မေတ္တဝ်သပါန် ပွဲခရ်ရ။ ယံခမီတအံ ဖီ ပွဲပွမ ပဒတ်မှုကိုအပိုင်အခြာဂမ္တိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ပဌမကုလူပက

၂၂၅။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲခမီမလေပ်ပြာပ်စသိုဂမ္တိုင် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ဟိုတ်ပွမအာကျင် သိုဟုံဂရင်ပွဲလဗ္ဗ ဒးအာပတ် (ပါစိုတ်) ရ၊ ဟိုတ်ပွမဂဇေ (ကောံမာတုဂါမ်မွဲစွဲ) ပွဲဌာန်လု ဒးအာပတ်(ပါစိုတ်)ရ၊ ဟိုတ်ပွမ ပဒတ် (ကောံမာတုဂါမ်မွဲစွဲ) ပွဲဌာန်မဂြောင်ဗွန် ဒးအာပတ်(ပါစိုတ်)ရ၊ ဟိုတ်ပွမတံခရ ကုမာတုဂါမ် လောန်လတူမသုန်ပိုဒ်တြ်ပိုဒ် ဒးအာပတ် (ပါစိုတ်)ရ။ ချပ်ကသပ်ကာမဂုဏ် ဂှိုင်းတဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲခမီမလေပ်ပြာပ်စသိုဂမ္တိုင် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၆။ သုတ်ဒုတိယကုလူပက

၂၂၆။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ခမီမလေပ်ပြာပ်စသို မပဒတ်နှံရကောံဒကာဂမ္တိုင် ဗွဲမလအ်လောန်ဂမ္တိုင် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— သောံသိုညာတ်မာတုဂါမ် ဟုံပိုတ်ရ၊ ဆိုညာတ်ဒးမွဲး နှံရဒးရ၊ နှံရဒးမွဲး ချက်ကောင် ဒေန် ဒယံအာရ၊ ချက်ကောင်ဒေန်ယံအာမွဲး တို့လုပ်ရာဂရ၊ ကုခမီ မှုကိုစိုတ်ရာဂတို့လုပ်ဂ် “ဟုံမိလဟိင်တဲလေပ် ကြက်ဒးဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြရ၊ အာပတ်မကိုခွက်မွဲမွဲဂကူလေပ် ကြက်ဒးအာစိုပ်ရ၊ ဖျေံကောံသိက္ခာတဲလေပ် ကြက်ဒးရံတိတ်ခရ်ရ” ဂ် (ကြက်ကလိဝံ) အရာဝံ (ဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစိုဒ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ခမီမလေပ်ပြာပ်စသို မပဒတ်နှံရ ကောံဒကာဂမ္တိုင် ဗွဲမလအ်လောန်ဂမ္တိုင် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ဘောဂ

၂၂၇။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲပိဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္တိုင် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ပိဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္တိုင် ဆက်ဆောံကောံပုတ် အိုတ်ရ၊ ပိဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္တိုင် ဆက်ဆောံကောံဍုင်အိုတ်ရ၊ ပိဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္တိုင် ဆက်ဆောံကောံသိုင်အိုတ်ရ၊ ပိဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္တိုင် ဆက်ဆောံကောံကမ္မတ်ဒမ္မအိုတ်ရ၊ ပိဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္တိုင် ဆက်ဆောံကောံညးဒင်အာတုတဲ မဟဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် မဟဂပ်ဝံ သျှိုက်မျိုက်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲပိဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမ္တိုင် က္လဝံ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ။

ယံခမီတအံ ဖိ ပွဲပိဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— သွနိဿယံကို ပိဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမိုင်တဲ ကိုဇကုဇကုဒ်တသိုခ်ရ၊ ကိုသျှိုက်မျိုက်ရ၊ ရင်တုင်တသိုခ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ကိုမိမဂမိုင်ဒ်တသိုခ်ရ၊ ကိုသျှိုက်မျိုက်ရ၊ ရင်တုင်ကိုတသိုခ်ဗွဲမဒးရးရ၊ ကိုကောန်သမ္ဘာ ဒိုက် တြုံသွာကမောန်ဂမိုင်ဒ်တသိုခ်ရ၊ ကိုသျှိုက်မျိုက်ရ၊ ရင်တုင်တသိုခ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ကိုမိတ်သဟဲသ္မာဒ်ပွဲဂမိုင်ဒ်တသိုခ်ရ၊ ကိုသျှိုက်မျိုက်ရ၊ ရင်တုင်တသိုခ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ဒါန်မလေပ်ကိုကတိုဒ် ပွဲဘုံလတူ မလေပ်ကိုတအာရီခိုဟ်ပြ မွဲကိုဖိုတသိုခ်မလေပ်ကိုကတိုဒ် ပွဲချင်သွပ်ဂ် ကိုကတိုဒ် ပွဲသမဏ ဗြာဟ္မဏဂမိုင်ရ။ ယံခမီတအံ ဖိ ပွဲပိဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်ဂမိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ) ။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဥဿုရဘတ္တ

၂၂၈။ ယံခမီတအံ ဒုသံ ပွဲသိုမဖိုန်ပိဏ္ဏပါတ်တဲသျှင်ဂမိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ဟဂ္ဂပူဇေကျဲခမီကွာ်တရ်ဂမိုင် ဗွဲမဗွဲကိုအခိုင်အိုတ်ရ၊ ဟဂ္ဂပူဇေဝတ်ဂမိုင် မဒင်ဂိုင်ကေတ်ပူဇ ဗွဲမဗွဲကိုအခိုင်အိုတ်ရ၊ ဟဂ္ဂပူဇသမဏဗြာဟ္မဏဂမိုင် မစမ္ပေဂါပ်ဟေင် မဝေင်ပါကျေန်ပုပ္ဖမစဉ် မဝေင်ပါကျေန် ပုပ္ဖမစကာလတဲမစေင် ဗွဲမဗွဲကိုအခိုင်အိုတ်ရ၊ ဒိုက် တြုံသွာကမောန်ဂမိုင် ဒးကျောန်ကမောန်သိုမုက်မတ် ဟံကျေပ်အိုတ်ရ၊ ပုင်မစ ပွဲအခိုင်ဟံသေင်အိုသိုဂ် ဩဇဟံမ္ပဲရ။ ယံခမီတအံ ဒုသံ ပွဲသို မဖိုန်ပိဏ္ဏပါတ်တဲသျှင်ဂမိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယံခမီတအံ ဖိ ပွဲသိုမဖိုန်ပိဏ္ဏပါတ်ဂတာပ်အခိုင်ဂမိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ဂ္ဂပူဇ ကျဲထီကွာ်တရ်ဂမိုင် ဗွဲမဗွဲကိုအခိုင်အိုတ်ရ၊ ဂ္ဂပူဇေဝတ်ဂမိုင် မဒင်ဂိုင်ကေတ်ပူဇ ဗွဲမဗွဲကိုအခိုင်အိုတ်ရ၊ ဂ္ဂပူဇသမဏဗြာဟ္မဏဂမိုင် မစမ္ပေဂါပ်ဟေင် မဝေင်ပါကျေန်ပုပ္ဖမစဉ် မဝေင်ပါကျေန် ပုပ္ဖမစကာလတဲမစေင် ဗွဲမဗွဲကိုအခိုင်အိုတ်ရ၊ ဒိုက် တြုံသွာကမောန်ဂမိုင် ကျောန်ကမောန် သိုမုက်မတ်မြဟ်မြအိုတ်ရ။ ပုင်မစဂတာပ်အခိုင် အိုသိုဂ် မွဲကိုဩဇရ။ ယံခမီတအံ ဖိ ပွဲသိုမဖိုန်ပိဏ္ဏပါတ် ဂတာပ်အခိုင်ဂမိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ) ။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ပဋ္ဌမကဏ္ဍသပ္ပ

၂၂၉။ ယံခမီတအံ ဒုသံ ပွဲဇြဲဇာတ်ဂမိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ဟံသ္မ္ဘးဇးရ၊ မွဲကိုသုဉ္စာဉ္စာဟံသ္မ္ဘးဇးရ၊ တိက်ဇြဲဟ်ရ၊ ဒ်မ္မဟာန်

ကျောပရိုက်ဘဲရ၊ လေပ်ပလိုပလတ်မိတ်သဟာဲရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲဖြံဇာတ်ဂမ္တိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ဒုသ်ပွဲမာတုဂါမ်ဂမ္တိုင် က္လုဝံ မသုန် ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ဟံသွူးဇုးရ၊ မွဲကိုသုအ်မြဲ ဟံဒး ရးရ၊ တိက်ဖြိုဟ်ရ၊ ဒ်မွဲဟာန်ကျောပရိုက်ဘဲရ၊ လေပ်ပလိုပလတ်မိတ်သဟာဲရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ်ပွဲမာတုဂါမ်ဂမ္တိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ) ။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဒုတိယကဏ္ဍသပ္ပ

၂၇၀။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲဖြံဇာတ်ဂမ္တိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန် ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— လေပ်ထေပွတ်ရ၊ လေပ်ဒက်ဝဲရ၊ မွဲကိုဂျိညွာတ်မြဟ်ရ၊ မွဲကို လတတ်ခါခွာ်ရ၊ လေပ်ပလိုပလတ်မိတ်သဟာဲရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲဖြံဇာတ်ဂမ္တိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ၊ ဒုသ်ပွဲမာတုဂါမ်ဂမ္တိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— လေပ်ထေပွတ်ရ၊ လေပ်ဒက်ဝဲရ၊ မွဲကိုဂျိ ညွာတ်မြဟ်ရ၊ မွဲကိုလတတ်ခါခွာ်ရ၊ လေပ်ပလိုပလတ်မိတ်သဟာဲရ။ ယွံခမီတအ် ပ္ဍောင်ကို ဒုသ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ကြက်သွးဂတဝံတုန် ဒ်ဒ်မွဲကိုဂျိမညွာတ်မြဟ် ပွဲမာတုဂါမ်ရ။ ယွံခမီတအ် မာတုဂါမ်ဂ် ဗွဲမဂ္တိုင်ဂ် မွဲကိုရာဂ ပွမထေန်စပ်ရာန်သကိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပ္ဍောင်ကိုဒုသ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ကြက်သွးဂတဝံတုန် ဒ်ဒ်မွဲကိုလတတ်ခါခွာ် မာတုဂါမ်ရ။ ယွံခမီတအ် မာတုဂါမ်ဂ် ဗွဲမဂ္တိုင်ဂ် လေပ်ဗျို(ဗဇို)အကြာရ။ ယွံခမီတအ် ပ္ဍောင်ကိုဒုသ် ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ကြက်သွးဂတဝံတုန် ဒ်ဒ်မလေပ်ပလိုပလတ်မာတုဂါမ်ရ။ ယွံခမီတအ် မာတုဂါမ်ဂ် ဗွဲမဂ္တိုင်ဂ် လေပ်ဒေတ် ကလိလောန်တြုံတုသိုရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲမာတုဂါမ်ဂမ္တိုင် က္လုဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ) ။

သုတ်ဒသမ။

ဒီဃစာရိကဝဂ် မရနုက်ကိုပိ တဲရောင်။

(၂၄) ၄။ အာဝါသဝဂ် ၁။ သုတ်အာဝါသိက

၂၇၁။ ယွံခမီတအ် ခမိဂဇေဒ်ဘာ မချိုက်ပေင်တကျောံရေဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဟံလေပ်ဇေဒ်ပုဝ် ကိုစိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ဟံချိုက်ပေင်တ ကျောံဝတ်ဇေဒ် ဝတ်သွတ်ဂ်ဒ်တု ဟံချိုက်ပေင်တကျောံအယောင်အလာရ၊ ဟံပွင်ရင်လပ်

လမိင်လညာတ်ဂ်ဒ်တဲ ဟုံမွဲကိုလမိင်လညာတ်ဂ်ဒ်ရ၊ ဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲပွမသတင်တန်တဲ ညးမွဲခပ်ဂ်ဒ်တဲ ဟုံလေပ်ကိုတြီကောံကိလေသရ။ ဟုံမွဲကိုမြော်တိတ်ပါင် မခိုဟ်ဆဲးဂ်ဒ်တဲ ဟုံမွဲကိုဂလာန် မခိုဟ်ဆဲးရ။ ဟုံမွဲကိုပညာရ၊ ခိုဝဲရ၊ ကျိုင်ဠရ၊ ယုံခမိတအ် ခမိ ဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂ်ဒ် မသုန်ပြကာဝံ ဟုံလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ။

ယုံခမိတအ် ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂ်ဒ် မသုန်ပြကာဝံ လေပ်ဇော် ပွပ်ကိုစိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန် — ချိုက်ပေင်တဲကောံဝတ်ဇော် ဝတ်သုတ်ဂ်ဒ်တဲ ချိုက်ပေင်တဲကောံအယောင်အလာရ၊ ပကင်ရင်လပ် လမိင်လညာတ်ဂ်ဒ်တဲ မှုကိုလမိင်လညာတ်ဂ်ဒ်ရ၊ မိပ်လဟိင်ပွဲပွမသတင်တန်တဲ ညးမွဲခပ်ဂ်ဒ်တဲ လေပ်ကိုတြီကောံ ကိလေသရ၊ မှုကိုမြော်တိတ်ပါင်မခိုဟ်ဆဲးဂ်ဒ်တဲ မှုကိုဂလာန်မခိုဟ်ဆဲးရ၊ မှုကိုပညာရ၊ ဟုံခိုဝဲရ၊ ဟုံကျိုင်ဠရ။ ယုံခမိတအ် ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂ်ဒ် မသုန် ပြကာဝံ လေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဝိယ

၂၃၂။ ယုံခမိတအ် ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်ဂ်ဒ် မသုန်ပြကာဝံ ဒ်ညး ညးသဟခရ်ဂ်ဒ် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်ဒးဝှပ် ညးဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ။

ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန် — မှုကိုသီလရ၊ ပဒတ်သိုမင်မွဲထိုင်ဒပ် ပါတိ မောက္ခသံဝရသီလရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကောံ ‘အာစာရ’ ဇွတ်လုတ် ‘ဂေါစရ’ ဌာန်ဂေတ် ဂေတ်ရ၊ ပွဲဒုသ်ဂ်ဒ် ဗွတ်ညိနာင်လေပ် မှုအလေံမှ်သျှပ်ရဝံမွဲဘဲရ၊ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သိက္ခာပိုဒ်ဂ်ဒ်တဲ ဇွတ်လုတ်ရ၊ လမိင်လညာတ်ဂ်ဒ်ရ၊ ပကင်ရင်လပ်လမိင်လညာတ်ရ၊ ဆန်စန်လပ် လမိင်လညာတ်ရ၊ ခရ်ဂ်ဒ် မှုကိုပွမဆဲးတမ် ပွမဆဲးလဒေါပ် ပွမ ဆဲးကောတ် ဒ်မွဲဟာန်ကောံအရထသဒ္ဒါတဲ မလေပ်ဇော်ထွဲကိုဇွတ်မပြ မသအးဇုး ချိုက်ပေင်အလုံအိုသိုက် ခမိဂကေင်ကလင်လပ် ဗွဲမဂ်ဒ်ရ၊ ပကင်ရင်လပ်ရ၊ လုတ်လပ် နပါင်ရ၊ ဗွာရဏာ မှတ်သမ္ဘိလပ် နစိုတ်ရ၊ ထပက်ခွင်တိကေတ်နကိုပညာ ဗွဲမဒးရးရ။ မှုကိုဂလာန် မခိုဟ်ဆဲးရ၊ မှုကိုရမျာင်မြော်တိတ်ဂလာန် မခိုဟ်ဆဲးရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကောံ ဂလာန် မယေန်သျှင် မသအးဇုး မဟုံမွဲကိုဒုသ် မတိကေတ်အမိပ္ပါယ် လောဲသွာရ။ ရူပါ ဝစရဇ္ဈာန်ဂ်ဒ် ပန်ပြကာ မကတိုဒ် ပွဲစိုတ်မပြလောန် မဒ်ဟိုတ်ပဒတ်ဗွဲတသိုဒ် ပွဲဘဝ ဂတမတ်ဂ် ကလိဝံ အတိုင်ပိုက်ရ၊ ကလိဝံ ဟုံဒ်လောင်လို့တ်ရ၊ ကလိဝံ ဟုံဒးချောင် စိုတ်ရ။ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂ်ဒ် အိုတ်အာဂ်ရ ပွဲဘဝလျဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ်

ဇောဝမတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ် မတိတ်ဗူးကျောံ(အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာ မတိတ်ဗူးမဟုံမွဲ ကိုရ်အာသဝနကိုညဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ခမိဂဇာ်ဘာ မချိုက် ပေင်တကျောံရ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ နှိဉ်းဉ်းသဟရ်ဂမၠိုင် ဉ်းဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ဉ်းဂပ်ဝံ သျှိုက်မျိုက်ဒးဂွပ် ဉ်းဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ဉ်းလေဝ်ဇောပ်ပုင်ကိုစိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်သောဘန

၂၃၃။ ယွံခမိတအ် ခမိဂဇာ်ဘာ မချိုက်ပေင်တကျောံရ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ ကိုဘာဂေါဝ်ဆဲရ။ ဉ်းမူး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမူးတုန်— မှုံကိုသီလရ။ ပ။ ဒဂိုန် ဂိုင်ကေတ် ပွဲသိက္ခာပိုဒ်ဂမၠိုင်တဲ ဒွေတ်လုတ်ရ။ လမိင်လညာတ်ဂှိုင်ရ။ ပ။ ထပက်ခွင် တီကေတ် နကိုပညာ ဗွဲမဒးရးရ။ မှုံကိုဂလာန်မခိုဟ်ဆဲရ။ မှုံကိုရမျာင်မြော်တိတ်ဂလာန် မခိုဟ်ဆဲရ။ ချိုက်ပေင်တကျောံဂလာန် မယေန်သွာင် မသအးဇူး မဟုံမွဲကိုဒုသ် မတီကေတ် အဓိပ္ပါယ် လောဲသွာရ။ ဉ်းပြာပ်ကျိုင်စိုပ်ဂမၠိုင် သုဟ်ရထတုဟ်နကိုတီညာတ် (ဒတဲဖို) တုဟ်နကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ရ် (သွက်ဂွံဒွေတ်ရ်) တုဟ်နကိုသကေက်သကာမြဟ်မြဲ နကို ဂလာန်ရ်ရ။ ရူပါဝစရဇ္ဈာန်ဂမၠိုင် ပန်ပြကာ မကတိုဒ်ပွဲစိုတ်မပြလောန် မန့်ဟိုတ်ပဒတ် ဗွဲတသိုခ် ပွဲဘဝဂတမတ်ဂ် ကလိဂွံအတိုင်ပွက်ရ။ ကလိဂွံဟုံဒ်လှောင်လှိုတ်ရ။ ကလိဂွံ ဟုံဒးသျှောင်စိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ခမိဂဇာ်ဘာ မချိုက်ပေင်တကျောံရ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ ကိုဘာဂေါဝ်ဆဲရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဗဟူပကာရ

၂၃၄။ ယွံခမိတအ် ခမိဂဇာ်ဘာ မချိုက်ပေင်တကျောံရ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဂုဏ်ဂှိုင် သွက်ဘာရ။ ဉ်းမူး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမူးတုန်— မှုံကိုသီလရ။ ပ။ ဒဂိုန် ဂိုင်ကေတ် ပွဲသိက္ခာပိုဒ်ဂမၠိုင်တဲ ဒွေတ်လုတ်ရ။ လမိင်လညာတ်ဂှိုင်ရ။ ပ။ ထပက်ခွင် တီကေတ် နကိုပညာ ဗွဲမဒးရးရ။ လေပ်ပဠေပ်ပဠေပ်လဟိုပတိုန် မကပ်သကုတ် ထောင်ပြိုဟ်ရ။ ခမိဂမၠိုင် ပဒတ်ချိုင်ကွာန်တုဟ်တုဟ် က္လှစိုပ်ကျိုင်ဂ်ဒ်တဲ ခမိသင်ဂှိုင်ဂွင်မူး ပြာပ်အာဇရေင် မှိုဟ်ဒကာဂမၠိုင်တဲ “ယွံဒကာတအ် ခမိသင်မက္ခစိုပ်ကျိုင်ဂ် နှိခမိဂမၠိုင် ပဒတ် ချိုင်ကွာန်တုဟ်တုဟ်အိုတ်ရ။ ဩပ်ကျောန်သပ္ပကုသိုလ်ဂမၠိုင်အိုတ်ညိ၊ ဒးအခိုင် အခါ သွက်ဂွံကျောန်သပ္ပကုသိုလ်ဂမၠိုင်ရ” ရံဝံ လေပ်ဟိုသုးရ။ ရူပါဝစရဇ္ဈာန်ဂမၠိုင် ပန်ပြကာ

မကတို့၌ ပွဲစိုတ်မပြလောန် မဒ္ဒဟိုတ်ပဒတ်ဗွေတသို၌ ပွဲဘဝဂတမတ်၌ ကလိဝံအတိုင် ပွဲကံရ၊ ကလိဝံ ဟံဒ်လောင်လို့တ်ရ၊ ကလိဝံ ဟံဒ်ဇောင်စိုတ်ရ။ ယံခမိတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဂုဏ်၌ိုင် သွက်ဘာရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်အနုကမ္မ

၂၃၅။ ယံခမိတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဆာန်ချူမင်မွဲ သွက်မိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်၌ရောမွဲတုန်— ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် ပွဲသီမသုန်မပြလောန်ရ၊ ဟပျပ်လပ် ပွဲပမ္မာ်သေဝ်ခရ်သစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပြာပ်အာဇရေင် ညးဂိယဲဂမ္ဘိုင်တဲ “ယံတြနဘဲ (ဒကာ)ဂမ္ဘိုင် ဩဝ်ကိုသတိ မဒ္ဒပွဲရတ်ပိပြကာ မထေက်ဒုင် ပူဇ်တေင် တုးပြာကဋ်အိုတ်ညိ” ရံဝံ ကိုကတို့ဒ်သတိရ။ ခမိဂမ္ဘိုင် ပဒတ်ချင်ကွာန် တုဟ်တုဟ် က္လုစိုပ်ကွဲ၌တဲ ခမိသင်၌ိုင်၌မွဲ ပြာပ်အာဇရေင် မိုဟ်ဒကာဂမ္ဘိုင်တဲ “ယံဒကာတအံ ခမိသင် မက္လုစိုပ်ကွဲ၌ နှိခမိဂမ္ဘိုင် ပဒတ်ချင်ကွာန်တုဟ်တုဟ်အိုတ်ရ၊ ဩဝ်ကောန်သု ပွကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ညိ၊ ဒးအခိုင်အခါသွက်ဝံကောန်သုပွကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ရ” ရံဝံ လေပ်ဟိုသုးရ။ ယံခမိတအံ ကိုတ်ဒါန်ပိဏ္ဍပါတ် မယုတ်ပရေံကိုဒ် ပိဏ္ဍပါတ်ခိုဟ်ပြ ကိုဒ်မွဲ ပိဏ္ဍပါတ်၌ အလိုဇကုပြဘိုက်ကိုပိုင်ရ၊ ဟံပလိုပလာ် ပိဏ္ဍပါတ်မဂပ်ဝ်ကိုဒါန် နခရ် သဒ္ဓါရ။ ယံခမိတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဆာန်ချူ မင်မွဲ သွက်မိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ပဋ္ဌမအဝဏ္ဏာရဟ

၂၃၆။ ယံခမိတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တု၌ိုင်တဲ သုဟ်ညိုင်ရဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို၊ တုပ်သတ်၌ ဒးကတို့ဒ်ပွဲနရက်ရ၊ ညးမွဲ မသုန် ပြကာအိုတ်၌ရောမွဲတုန်— ဟံစိုစုတ် ဟံတို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ဟိုထိုင်သး ဂုဏ်ညး ဟံထေက်ကိုထိုင်သးရ။ ဟံစိုစုတ် ဟံတို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကာဂုဏ် ညးထေက် ကိုထိုင်သးရ။ ဟံစိုစုတ် ဟံတို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ထွေးတ်ပွမလျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲအရာ ဟံထေက်ကို လျှင်ဖြိုင်သျှိုက်ရ။ ဟံစိုစုတ် ဟံတို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ထွေးတ်ပွမဟံလျှင် ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲအရာထေက်ကိုလျှင်ဖြိုင်သျှိုက်ရ။ ပလိုပလာ်ကောံ ပစ္စယမကိုဒါန် နကိုခရ် သဒ္ဓါရ။ ယံခမိတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တု၌ နင်တဲ သုဟ်ညိုင်ရဂပ်ဝ် ဖျေထောံကို၊ တုပ်သတ်၌ ဒးကတို့ဒ် ပွဲနရက်ရ။

ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တုင် နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ဝံဖျေထောံကို၊ တုပ်သင်္ဂ် ဝံကတိန်ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— စိုတ်တို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ် ညးဟံထေက်ကို ထိုင်သးရ။ စိုတ်တို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးထေက်ကိုထိုင်သးရ။ စိုတ် တို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ထွေးတပွမဟံလျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲအရာထေက်ကို ဟံထေက်ကိုလျှင် ဖြိုင်သျှိုက်ရ။ စိုတ်တို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ထွေးတပွမဟံလျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲအရာထေက်ကို လျှင်ဖြိုင်သျှိုက်ရ။ ဟံပလီပလ် ပစ္စယ်မကိုဒါန် နခရ်သဒ္ဓါရ။ ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ဝံဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ် ဝံကတိန် ပွဲချင်သွပ်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ဒုတိယ အဝဏ္ဏာရဟ

၂၃၇။ ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ဝံဖျေထောံကို၊ တုပ်သင်္ဂ် ဒးကတိန်ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲး မသုန် ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ဟံစိုတ်ဟံတို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးဟံ ထေက်ကိုထိုင်သးရ။ ဟံစိုတ်ဟံတို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ် ညးထေက် ကိုထိုင်သးရ။ သွေတ်သပါန်ပွဲဘာရ။ ထွေန်စပ်ပွဲဘာရ။ သွေတ်သပါန် ပွဲဒကာရ။ ထွေန်စပ် ပွဲဒကာရ။ ပလီပလ်ကောံ ပစ္စယ်မကိုဒါန် နခရ်သဒ္ဓါရ။ ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ဝံဖျေထောံကို၊ တုပ်သင်္ဂ် ဒးကတိန်ပွဲနရက်ရ။

ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တုင် နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ဝံဖျေထောံကို၊ တုပ်သင်္ဂ် ဝံကတိန်ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— စိုတ်တို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ် ညးဟံ ထေက်ကို ထိုင်သးရ။ စိုတ်တို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးထေက်ကိုထိုင်သးရ။ ဟံသွေတ် သပါန် ပွဲဘာရ။ ဟံထွေန်စပ်ပွဲဘာရ။ ဟံသွေတ်သပါန် ပွဲဒကာရ။ ဟံထွေန်စပ် ပွဲဒကာရ။ ဟံပလီပလ်ကောံ ပစ္စယ်မကိုဒါန် နခရ်သဒ္ဓါရ။ ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ဝံဖျေထောံကို၊ တုပ်သင်္ဂ်ရ ဝံကတိန်ပွဲချင်သွပ်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်တတိယ အဝဏ္ဏာရဟ

၂၇၈။ ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိန် ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ဟုံစိုတ် ဟုံတို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ဟိုထိုင်သးဂုဏ်ညး ဟုံထောက်ကိုထိုင်သးရ။ ဟုံစိုတ် ဟုံတို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ဟိုဂရိဟ် မသက္ကုဂုဏ်ညး ထောက်ကိုထိုင်သးရ။ သ္မေတ်သပါန်ပွဲဘာရ။ သ္မေတ်သပါန် ပွဲဒကာရ။ သ္မေတ်သပါန် လာဘ်ရ။ ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင် နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိန်ပွဲနရက်ရ။

ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တုင် နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိန်ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- စိုတ်တို့လုပ် နကိုညဏ်တဲ ဟိုဂရိဟ်မသက္ကုဂုဏ်ညး ဟုံထောက်ကို ထိုင်သးရ။ ဟိုထိုင်သးဂုဏ် ညးထောက်ကိုထိုင်သးရ။ ဟုံမွဲကိုပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲဘာရ။ ဟုံမွဲကိုပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲဒကာရ။ ဟုံမွဲကို ပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲလာဘ်ရ။ ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရ ဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိန်ပွဲချင်သွပ်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်အဌမ။

၉။ သုတ်ပဌမမစ္ဆရိယ

၂၇၉။ ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တကောံဂုဏ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိန်ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်-- သ္မေတ်သပါန် ပွဲဘာရ။ သ္မေတ်သပါန် ပွဲဒကာရ။ သ္မေတ်သပါန် ပွဲလာဘ်ရ။ သ္မေတ်သပါန် ပွဲဂုဏ်သင်္ဂရ။ ပလိပလင်ကောံ ပစ္စယ်မကိုဒါန် နခရ်သဒ္ဓါရ။ ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိန်ပွဲနရက်ရ။

ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တုင် နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝံဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိန်ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲမသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ဟုံမွဲကိုပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲဘာရ။ ဟုံမွဲကိုပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲဒကာရ။ ဟုံမွဲကိုပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲလာဘ်ရ။ ဟုံမွဲကိုပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲဂုဏ်သင်္ဂရ။ ဟုံပလိ ပလင်ကောံ ပစ္စယ်မကိုဒါန် နခရ်သဒ္ဓါရ။ ယံခမီတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပေင်တကောံ

ခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဲဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂှ် ဝံကတိန် ပွဲချင်သွပ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဒုတိယမစ္ဆရိယ

၂၄၀။ ယံခမိတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဲဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို၊ တုပ်သင်္ဂှ် ဒးကတိန်ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲ မသုန် ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- သွေတ်သပါန် ပွဲဘာရ၊ သွေတ်သပါန် ပွဲဒကာရ၊ သွေတ်သပါန် ပွဲလာဘ်ရ၊ သွေတ်သပါန် ပွဲဂုဏ်သင်္ဂှ်ရ၊ သွေတ်သပါန် ပွဲခရ်ရ။ ယံခမိတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဲဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို၊ တုပ်သင်္ဂှ် ဒးကတိန်ပွဲနရက်ရ။

ယံခမိတအံ ခမိဂဇာဘာမချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင် နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဲဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို၊ တုပ်သင်္ဂှ် ဝံကတိန်ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ဟံမ္မဲကို ပွမသွေတ်သပါန် ပွဲဘာရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမသွေတ်သပါန် ပွဲဒကာရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမသွေတ်သပါန် ပွဲလာဘ်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမသွေတ်သပါန် ပွဲဂုဏ်သင်္ဂှ်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမ သွေတ်သပါန် ပွဲခရ်ရ။

ယံခမိတအံ ခမိဂဇာဘာ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင် နင်တဲ ညံင်ရဲဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို၊ တုပ်သင်္ဂှ် ဝံကတိန်ပွဲချင်သွပ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒသမ။

အာဝါသိကဝဂ် မရနက်ကိုဓါ တဲရောင်။

(၂၅) ၅။ ဒုစ္စရိတဝဂ် ၁။သုတ် ပဌမဒုစ္စရိတ

၂၄၁။ ယံခမိတအံ ဒုသ ပွဲညးမုံကိုဒုစ္စရိတ်ဂမ္ဘိုင် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- အလိုဇကုလေဝ် စောတ်စောဲဇကုဇကုရ၊ တုပညာ ဂမ္ဘိုင်လေဝ် စိုစိုတ်(နညာဏ်)တဲ ဟိုဂရိဟ်အိုတ်ရ၊ ဗရုရမျာင်ဒယှ်တဲ ဟံခိုဟ်ဆဲး ဗျာပ်တြးပြး တိတ်ရ၊ ဒးချိုတ်သိုဝ်ဝိုင်ရ၊ ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲကြုနုချိုတ်တဲဒ် ဒးအာစိုပ်နရက် မဟံမ္မဲကို တသိုမ် မဒ်လအာဂတိ ဟံဒးရးခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒဲဒဲတုဇော်ဗွဲဖျေံရ။ ယံခမိတအံ ဒုသ ပွဲညးမုံကို ဒုစ္စရိတ်ဂမ္ဘိုင် က္လဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယံခမီတအံ ဖိ ပွဲညးမုံကိုသုစရိတ်ဂမ္တိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— အလိုဇကုလေဝ် ဟံစောတ်စောဲဇကုဇကုရ၊ တုပညာဂမ္တိုင်လေဝ် စိုစွတ် (နညဏ်)တု ထိုင်သးအိုတ်ရ၊ ဗရုရမျာင်ဒယံတ်ခိုဟ်ဆဲး ဗျာပ်တြးပြးတိတ်ရ၊ ဝံချိုတ်သိုဟံဝိဝိင်ရ၊ ခန္ဓဇကုလိုလ်တု ပွဲကြံနူချိုတ်တုဂ် ဝံအာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ဒးရဲခိုဟ်ဆဲးရ။ ယံခမီတအံ ဖိ ပွဲညးမုံကိုသုစရိတ်ဂမ္တိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ပဌမကာယဒုစရိတ်

၂၄၂။ ယံခမီတအံ ဒုသ် ပွဲညးမုံကိုကာယဒုစရိတ်ဂမ္တိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ။ ပ ။ ဖိ ပွဲညးမုံကိုကာယသုစရိတ်ဂမ္တိုင်။ ပ ။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ပဌမဝစီဒုစရိတ်

၂၄၃။ ယံခမီတအံ ဒုသ် ပွဲညးမုံကိုဝစီဒုစရိတ်ဂမ္တိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ။ ပ ။ ဖိ ပွဲညးမုံကိုဝစီသုစရိတ်ဂမ္တိုင်။ ပ ။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ပဌမမနောဒုစရိတ်

၂၄၄။ ယံခမီတအံ ဒုသ် ပွဲညးမုံကိုမနောဒုစရိတ်ဂမ္တိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ။ ပ ။ ဖိ ပွဲညးမုံကိုမနောသုစရိတ်ဂမ္တိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— အလိုဇကုလေဝ် ဟံစောတ်စောဲဇကုဇကုရ၊ တုပညာဂမ္တိုင်လေဝ် စိုစွတ်(နညဏ်)တု ထိုင်သးအိုတ်ရ၊ ဗရုရမျာင်ဒယံတ် ခိုဟ်ဆဲးဗျာပ်တြးပြးတိတ်ရ၊ ဝံချိုတ်သိုဟံဝိဝိင်ရ၊ ခန္ဓဇကုလိုလ်တု ပွဲကြံနူချိုတ်တုဂ် ဝံအာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ဒးရဲခိုဟ်ဆဲးရ။ ယံခမီတအံ ဖိ ပွဲညးမုံကိုမနောသုစရိတ်ဂမ္တိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

မာတိကာ

၅။ သုတ်ဒုတိယဒုစရိတ

၂၄၅။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲညးမုံကိုဒုစရိတ်ဂမၠိုင် က္လုဂံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်— အလိုဇကုလေဝ် စောတ်စောဲဇကုဇကုရ၊ တုပညာ ဂမၠိုင်လေဝ် စိုစွတ်(နညဏ်)တဲ ဟိုဂရိဟ်အိုတ်ရ၊ ဗရုရမျာင်ဒယှ်တံ ဟံခိုဟ်ဆဲး ဗျာပ်တြး ပြးတိတ်ရ၊ စာ်စူးအာနူခရ်သပျုရိသ်ရ၊ တန်တပွဲခရ် အသပျုရိသ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲညးမုံကိုဒုစရိတ်ဂမၠိုင် က္လုဂံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဖို ညးမုံကိုသုစရိတ်ဂမၠိုင် က္လုဂံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန် ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်— အလိုဇကုလေဝ် ဟံစောတ်စောဲဇကုဇကုအိုတ်ရ၊ တုပညာ ဂမၠိုင်လေဝ် စိုစွတ်(နညဏ်)တဲ ထိုင်သးအိုတ်ရ၊ ဗရုရမျာင် ဒယှ်တံခိုဟ်ဆဲး ဗျာပ်တြးပြး တိတ်ရ၊ စာ်စူးနူခရ်အသပျုရိသ်ရ၊ တန်တပွဲခရ် သပျုရိသ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဖို ပွဲညးမုံကို သုစရိတ်ဂမၠိုင် က္လုဂံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဒုတိယကာယဒုစရိတ

၂၄၆။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲညးမုံကိုကာယဒုစရိတ်ဂမၠိုင် က္လုဂံ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ။ ပ။ ဖို ပွဲညးမုံကိုကာယသုစရိတ်ဂမၠိုင်။ ပ။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ဒုတိယဝစီဒုစရိတ

၂၄၇။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲညးမုံကိုဝစီဒုစရိတ်ဂမၠိုင် က္လုဂံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ။ ပ။ ဖို ပွဲညးမုံကိုဝစီသုစရိတ်ဂမၠိုင်။ ပ။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဒုတိယမနောဒုစရိတ

၂၄၈။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲညးမုံကိုမနောဒုစရိတ်ဂမၠိုင် က္လုဂံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ။ ပ။ ဖို ပွဲညးမုံကိုမနောသုစရိတ်ဂမၠိုင် က္လုဂံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂံရောမွဲတုန်— အလိုဇကုလေဝ် ဟံစောတ်စောဲ ဇကုဇကုအိုတ်ရ၊ တုပညာ

မာတိကာ

ဂမ္ဘိုင်လေဝံ စီစုတ် (နဉာဏ်)တဲ ထိုင်သးအိုတ်ရ၊ ဗရရမျာင်ဒယှ်တဲ ခိုဟ်ဆဲး ဗျာပ်တြးပြး တိတ်ရ၊ စာ်စူးနူဓရ်အသပ္ပုရိသ်ရ၊ တန်တဲပွဲဓရ်သပ္ပုရိသ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဖိ ပွဲညးမုံကို မနောသုစရိတ်ဂမ္ဘိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်သီဝထိက

၂၄၉။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲသုသာန်ဂမ္ဘိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန် ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ဟံသအးဇုးရ၊ မုံကိုသု။အမြဲတဲ ဟံဒးရးရ၊ မုံကိုပရိုက်ဘဲရ၊ နိဒ္ဒါသတ်ဒမြိုဟ် သရဲပခက် ကလော်လကိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ နိဒ္ဒာဲဂကောံမိုဟ်ဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင် လရိအ်ယာံ။ ယွံခမီတအ် က္ကဝံ ဒုသ် ပွဲသုသာန်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ ဒုသ် ပွဲပုဂိုလ်မုံကိုဥပမာသုသာန်ဂမ္ဘိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂိုလ်လှိုက် ချိုက်ပေင်တဲကောံကာယကမ် မဟံသအးဇုးရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကောံဝစီကမ် မဟံသအးဇုးရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကောံမနောကမ် မဟံသအးဇုးရ၊ က္ကဝံ ပွမဟံသအးဇုး ပုဂိုလ်ဂ် ရံဝံ အဲ သွးရ။ ယွံခမီတအ် သုသာန်ဝံ သုဟ်ညံင်ရဟံသအးဇုးကို ပုဂိုလ်ဝံ ညးမုံ ဥပမာသုသာန်ဂ် ရံဝံ အဲ သွးရ။

ကုပုဂိုလ် မချိုက်ပေင်တဲကောံကာယကမ် မဟံသအးဇုး ဝစီကမ် မဟံ သအးဇုး မနောကမ် မဟံသအးဇုးဂ် ဗရရမျာင်ဒယှ်တဲဟံခိုဟ်ဆဲး ဗျာပ်တြးပြးတိတ်ရ၊ က္ကဝံ သု။အမြဲတဲဟံဒးရး ပုဂိုလ်ဂ် ရံဝံ အဲ သွးရ။ ယွံခမီတအ် သုသာန်ဝံ သုဟ်ညံင်ရ မုံကို သု။အမြဲတဲဟံဒးရးကို ပုဂိုလ်ဝံ ညးမုံဥပမာသုသာန်ဂ် ရံဝံ အဲ သွးရ။

ညးမချိုက်ပေင်တဲကောံကာယကမ် မဟံသအးဇုး ဝစီကမ် မဟံသအးဇုး မနောကမ် မဟံသအးဇုးဂ် ညးသဟဓရ်ဂမ္ဘိုင် မသျှိုက်ဆာန်သီလ ဝေင်ပါကောံ ဗွဲမသေ့အိုတ်ရ၊ က္ကဝံ ပွမဒိမ္မဲဟာန်ကောံပရိုက်ဘဲ ပုဂိုလ်ဂ် ရံဝံ အဲ သွးရ။ ယွံခမီတအ် သုသာန်ဝံ သုဟ်ညံင်ရ ဒိမ္မဲဟာန်ကောံပရိုက်ဘဲကို ပုဂိုလ်ဝံ ညးမုံဥပမာသုသာန်ဂ် ရံဝံ အဲ သွးရ။

ညးမချိုက်ပေင်တဲကောံကာယကမ် မဟံသအးဇုး ဝစီကမ်မဟံသအးဇုး မနောကမ် မဟံသအးဇုးဂ် ပဒတ်ကောံပုဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်မုံသဘ်တုပ်သုဟ်မဲ့စွဲရ၊ က္ကဝံ ဒိဒ္ဒါသတ်ဒမြိုဟ်သရဲ ပခက်ကလော်လကိုဟ်ပုဂိုလ်ဂ် ရံဝံ အဲ သွးရ။ ယွံခမီတအ် သုသာန်ဝံ သုဟ်ညံင်ရ ဒိဒ္ဒါသတ်ဒမြိုဟ် သရဲပခက် ကလော်လကိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ကို ပုဂိုလ်ဝံ ညးမုံဥပမာသုသာန်ဂ် ရံဝံ အဲ သွးရ။

ဥပသဟဓရ်ဂမ္ဘိုင် မသျှိုက်ဆာန်သီလ၌ သော့ညာတ်ကေတ် ဥပသျှိုက်ပေင်တ် ကောံကာယကမ် မဟံသအးဇူး ဝစီကမ် မဟံသအးဇူး မနောကမ် မဟံသအးဇူးတဲ “ ဝိ ဥပဂမ္ဘိုင် ဒးပဒတ်မ္မေတ္တကောံပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင် မျံသဘ်ရသဘ်ဝံရ၊ ကုပိဥပဂမ္ဘိုင်၌ နိဒဒိခိကောံရသံ ” ရဝံ ဟိဂရိဟ်အိုတ်ရ၊ ဣဝံ နိအရာလရိအ်ယာံပုဂ္ဂိုလ်၌ ရဝံ အဲ သွေးရ။ ယံခမီတအ် သုသာန်ဝံ သုဟ်ညင်ရဲဒ်ဒုလရိအ်ယာံ မှီဟ်မဂ္ဂိုင်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ ဥပမ္ပဥပမာသုသာန်၌ ရဝံ အဲ သွေးရ။ ယံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မတုပ်သုဟ်ကောံသုသာန်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ ရဝံ (သွေးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ပုဂ္ဂလပ္ပဿာဒ

၂၅၀။ ယံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲပွမလျှင်ဖြင်သျှိုက်ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာ အိုတ်ရ။ ဥပမ္မေ မသုန်ပြကာအိုတ်၌ရောမ္မေတုန်- ယံခမီတအ် ပုဂ္ဂိုလ်မဝံဒင်လျှင်ဖြင်သျှိုက် ပုဂ္ဂိုလ်မ္မေတ္တ ဟိတ်မအာစိပ်အာပတ် မျံသဘ်မထေက်ကိုဗက်ဗွံစိ သင်ဗက်ဗွံကောံမ္မေ ကုပုဂ္ဂိုလ် မလျှင်ဖြင်သျှိုက်၌ လေပ်ဒ်ရဝံရ- “ပုဂ္ဂိုလ် အဲ မဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝံသျှိုက်မှိုက်ဒးဂွပ်၌ သင်ဗက်ဗွံကောံရ” ရဝံ နိပွမဟံလျှင်ဖြင်သျှိုက် မ္မေတ္တိုင် ပွဲခမီဂမ္ဘိုင်ရ၊ နိပွမဟံလျှင်ဖြင်သျှိုက် မ္မေတ္တိုင် ပွဲခမီဂမ္ဘိုင်မ္မေ ဟံပြာပ်ခစ ခမီသအာင်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံပြာပ်ခစ ခမီသအာင်ဂမ္ဘိုင်မ္မေ ဟံဂံကလင်ခရ်သပျရိဟ်ရ၊ ဟံဂံကလင်ခရ်သပျရိဟ်မ္မေ ဟုတ်ယုတ်အာနူခရ်သပျရိဟ်ရ၊ ယံခမီတအ် ဣဝံတုန် ဒုသ် ပွဲအရာလျှင်ဖြင်သျှိုက်ပုဂ္ဂိုလ် ပဌမ ရ။

ယံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပုဂ္ဂိုလ် မဝံဒင်လျှင်ဖြင်သျှိုက် ပုဂ္ဂိုလ်မ္မေတ္တ ဟိတ်မအာစိပ် အာပတ်မျံသဘ်မထေက်ကိုဒးပဒတ် ပွဲလအိတ်မုဟ်စိ သင် ကိပဒတ်ပွဲလအိတ်မုဟ်မ္မေ ကုပုဂ္ဂိုလ်မလျှင်ဖြင်သျှိုက်၌ လေပ်ဒ်ရဝံရ- “ပုဂ္ဂိုလ် အဲ မဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝံသျှိုက် မှိုက်ဒးဂွပ်၌ သင် ကိပဒတ်ပွဲလအိတ်မုဟ် ရ” ရဝံ နိပွမဟံလျှင်ဖြင်သျှိုက်မ္မေတ္တိုင် ပွဲခမီ ဂမ္ဘိုင်ရ။ နိပွမဟံလျှင်ဖြင်သျှိုက်မ္မေတ္တိုင် ပွဲခမီဂမ္ဘိုင်မ္မေ ဟံပြာပ်ခစ ခမီသအာင်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံပြာပ်ခစ ခမီသအာင်ဂမ္ဘိုင်မ္မေ ဟံဂံကလင်ခရ်သပျရိဟ်ရ၊ ဟံဂံကလင်ခရ်သပျရိဟ်မ္မေ ဟုတ်ယုတ်အာနူခရ်သပျရိဟ်ရ၊ ယံခမီတအ် ဣဝံတုန် ဒုသ် ပွဲအရာလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပုဂ္ဂိုလ်ဒုတိယ ရ။

ယံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပုဂ္ဂိုလ်မဝံဒင်လျှင်ဖြင်သျှိုက်ပုဂ္ဂိုလ်မ္မေတ္တ စာ်စူးအာ ဌာန်သအာင်မ္မေ။ ပ။ ပုဂ္ဂိုလ် မဝံဒင်လျှင်ဖြင်သျှိုက်၌ ရာံတိတ်ခရ်မ္မေ။ ပ။ ပုဂ္ဂိုလ် မဝံဒင်လျှင်ဖြင်သျှိုက်၌ စုတိကလိလောန်စမ္မေ ကုပုဂ္ဂိုလ်မလျှင်ဖြင်သျှိုက်၌ လေပ်ဒ် ရဝံရ- “ပုဂ္ဂိုလ် အဲမဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝံသျှိုက်မှိုက်ဒးဂွပ်၌ စုတိကလိလောန်စအာရ” ရဝံ

ဟံ့ပြာပ်ခစ ခမီသအာင်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံ့ပြာပ်ခစ ခမီသအာင်ဂမ္ဘိုင်မွဲး ဟဝံကလင်ခရ်
သပ္ပရိဟ်ရ၊ ဟဝံကလင်ခရ်သပ္ပရိဟ်မွဲး ဟုတ်ယုတ်အာနူခရ်သပ္ပရိဟ်ရ၊ ယွံခမီတအ်
ဣဝံတုန် ဒုသ် ပွဲအရာလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်ပူဂိုလ်ပဉ္စမရ။ ယွံခမီတအ် ဒုသ် ပွဲအရာ
လျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒသမ။

ဒုစရိတဝဂ် မရနုက်ကိုမသုန် တဲ့ရောင်။

ပဉ္စမ မသုန်စော်သုတ် တဲ့ရောင်။

(၂၆) ၆။ ဥပသမ္ပဒါဝဂ် ၁။ သုတ်ဥပသမ္ပဒေတဗ္ဗ

၂၅၁။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာဂ် (သွဉ်ပဇ္ဈာယ်တဲ) ပကိံပယျင်မာန်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမီဂ် ချိုက်ပင်တကောံဂုဏ်သီလ မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင်ရ။ ချိုက်ပင်တကောံ ဂုဏ်သမာဓိ မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင်ရ။ ချိုက်ပင်တကောံဂုဏ်ပညာ မဒ်ဂြပ် ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင်ရ။ ချိုက်ပင်တကောံဂုဏ်အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ် တုအရှန်ဂမ္တိုင်ရ။ ချိုက်ပင်တကောံဂုဏ်ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မလေပ် ဗ္ဗာရဏာ အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂွံ (သွဉ်ပဇ္ဈာယ်တဲ) ပကိံပယျင်မာန်ရ ရံဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်နိဿယ

၂၅၂။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် (သွအာစာတဲ) ကိံနိဿယမာန်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမီဂ် ချိုက်ပင်တကောံဂုဏ်သီလ မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင်ရ။ ပ။ ချိုက်ပင်တကောံ ဂုဏ်ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ်မလေပ်ဗ္ဗာရဏာ အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ် တုအရှန်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂွံ (သွအာစာတဲ) ကိံနိဿယမာန်ရ ရံဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်သာမဏေရ

၂၅၃။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ကိံသာမဏီ ကောန်စိုတ်မာန်ရ။ (ထေက်ဒင်ကောန်စိုတ်သာမဏီရ)။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရော မွဲးတုန်- ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမီဂ် ချိုက်ပင်တကောံဂုဏ်သီလ မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ် တုအရှန်ဂမ္တိုင်ရ။ ချိုက်ပင်တကောံဂုဏ်သမာဓိ မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင်ရ။ ချိုက်ပင်တ ကောံဂုဏ်ပညာ မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင်ရ။ ချိုက်ပင်တကောံဂုဏ်အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင်ရ။ ချိုက်ပင်တကောံဂုဏ်ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မလေပ်ဗ္ဗာရဏာ အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်ဂြပ်ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက် ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂွံ ကိံသာမဏီကောန်စိုတ်မာန်ရ။ (ထေက်ဒင်ကောန်စိုတ် သာမဏီရ) ရံဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ပဉ္စမစ္ဆရိယ

၂၅၄။ ယုံခမီတအ် မစ္ဆရိယ ပုမသ္မေတိသပါန်ဂမ္ဘိုင် က္ကဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်- ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲဘာ၊ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲဒကာ၊ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲလဘာ၊ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲဂုဏ်သတ်၊ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲခရ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယုံခမီတအ် ပှော်ဂံပုမသ္မေတိသပါန်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲခရ်ဂံ နှိထေက်ကိုက္ခဟ်မွဲရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်မစ္ဆရိယပဟာန

၂၅၅။ ယုံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံ သွက်ဂွံသကုတ်ကွေံ ဗွဲမသက္ကုသေဟ် ပုမသ္မေတိသပါန်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာ ဒးဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂံရောမွဲတုန်- သွက်ဂွံပါကွေံ သွက်ဂွံသကုတ်ကွေံ ဗွဲမသက္ကုသေဟ် ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲဘာ ဒးဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြရ၊ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲဂုဏ် ဒကာ၊ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲလဘာ။ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲဂုဏ်သတ်၊ သွက်ဂွံပါကွေံ သွက်ဂွံသကုတ်ကွေံ ဗွဲမသက္ကုသေဟ် ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲခရ် ဒးဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြရ။ ယုံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံ သွက်ဂွံသကုတ်ကွေံ ဗွဲမသက္ကုသေဟ် ပုမသ္မေတိသပါန်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဒးဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ပဉ္စမဇျာန

၂၅၆။ ယုံခမီတအ် သိုဟံပါကွေံခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ အာစိုပ်ပဉ္စမဇျာနတဲ သွက်ဂွံပဒတ် ဟံထေက်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်- ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲဘာ၊ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲဂုဏ်ဒကာ၊ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲလဘာ၊ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲဂုဏ်သတ်၊ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲခရ်။ (မသုန်ပြကာဝံရ)။ ယုံခမီတအ် သိုဟံပါကွေံခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ အာစိုပ်ပဉ္စမဇျာနတဲ သွက်ဂွံပဒတ် ဟံထေက်ရ။

ယုံခမီတအ် ဟိုတ်ပုမပါကွေံခရ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ အာစိုပ်ပဉ္စမဇျာနတဲ သွက်ဂွံပဒတ် ထေက်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်- ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲဘာ၊ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲဂုဏ်ဒကာ၊ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲလဘာ၊ ပုမသ္မေတိသပါန် ပွဲဂုဏ်သတ်၊

ပွမဇ္ဈေတိသပါနိ ပွဲခရံ။ (မသုန်ပြကာဝံရ)။ ယံခမီတအံ ဟိတံပွမပါဏှေ ဓရဂမ္ဘိုင်
မသုန်ပြကာဝံ အာစိပ်ပဌမဇျာနံတု သွက်ဝံ ပဒတ်ထေက်ရ ရဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇ - ၁၃။ သုတ်ထဝံသုတ် မပ္ပံသုတ်ဒုတိယဇျာန

၂၅၇/၂၆၃။ ယံခမီတအံ သိုဟံပါဏှေဓရဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ အာစိပ်ဒုတိယ
ဇျာနံတု သွက်ဝံပဒတ် ဟံထေက်ရ။ ပ ။ အာစိပ်တတိယဇျာနံတု သွက်ဝံပဒတ် ဟံထေက်ရ။
အာစိပ်စတုတ္ထဇျာနံတု သွက်ဝံပဒတ် ဟံထေက်ရ။ သွက်ဝံသွဇ္ဇောင်မတ်သောတာပတ္တိဖိုလ်
ဟံထေက်ရ။ သွက်ဝံသွဇ္ဇောင်မတ် သကဒါဂါမိဖိုလ် ဟံထေက်ရ။ သွက်ဝံသွဇ္ဇောင်မတ်
အနာဂါမိဖိုလ် ဟံထေက်ရ။ သွက်ဝံသွဇ္ဇောင်မတ် အရဟတ္တဖိုလ် ဟံထေက်ရ။ ညးမွဲ
မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်- ပွမဇ္ဈေတိသပါနိ ပွဲဘာ၊ ပွမဇ္ဈေတိသပါနိ ပွဲဂကူဒကာ၊
ပွမဇ္ဈေတိသပါနိ ပွဲလာတ်၊ ပွမဇ္ဈေတိသပါနိ ပွဲဂုဏ်သတ်၊ ပွမသအေတ်သပါနိ ပွဲခရံ
(မသုန်ပြကာဝံရ)။ ယံခမီတအံ သိုဟံပါဏှေဓရဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ သွက်ဝံသွဇ္ဇောင်မတ်
အရဟတ္တဖိုလ် ဟံထေက်ရ။

ယံခမီတအံ ဟိတံပွမပါဏှေဓရဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ အာစိပ်ဒုတိယဇျာနံတု
သွက်ဝံ ပဒတ်ထေက်ရ။ ပ ။ အာစိပ်တတိယဇျာနံတု သွက်ဝံပဒတ်ထေက်ရ။ အာစိပ်
စတုတ္ထဇျာနံတု သွက်ဝံပဒတ် ထေက်ရ။ သွက်ဝံသွဇ္ဇောင်မတ် သောတာပတ္တိဖိုလ်
ထေက်ရ။ သွက်ဝံသွဇ္ဇောင် မတ်သကဒါဂါမိဖိုလ် ထေက်ရ။ သွက်ဝံသွဇ္ဇောင်မတ် အနာ
ဂါမိဖိုလ် ထေက်ရ။ သွက်ဝံသွဇ္ဇောင် မတ်အရဟတ္တဖိုလ်ထေက်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာ
အိုတ်ဂံရောမွဲတုန်- ပွမဇ္ဈေတိသပါနိ ပွဲဘာ၊ ပွမဇ္ဈေတိသပါနိ ပွဲဂကူဒကာ၊ ပွမဇ္ဈေတိ
သပါနိ ပွဲလာတ်၊ ပွမဇ္ဈေတိသပါနိ ပွဲဂုဏ်သတ်၊ ပွမဇ္ဈေတိသပါနိ ပွဲခရံ (မသုန်ပြကာ
ဝံရ)။ ယံခမီတအံ ဟိတံပွမပါဏှေဓရဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ သွက်ဝံသွဇ္ဇောင်မတ်
အရဟတ္တဖိုလ် ထေက်ရ ရဝံ (သွေးရ)။

သုတ်တေရသမ။

၁၄။ သုတ်အပရပဌမဇျာန

၂၆၄။ ယံခမီတအံ သိုဟံပါဏှေဓရဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ အာစိပ်ပဌမဇျာနံတု
သွက်ဝံပဒတ် ဟံထေက်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်- ပွမဇ္ဈေတိသပါနိ
ပွဲဘာ၊ ပွမဇ္ဈေတိသပါနိ ပွဲဂကူဒကာ၊ ပွမဇ္ဈေတိသပါနိ ပွဲလာတ်၊ ပွမဇ္ဈေတိသပါနိ

ပွဲဂုဏ်၊သင်္ဂါ၊ ပွမဟံတီဂုဏ်ညး ပွမဟံသုပြာကဋ်ဂုဏ်ညး။ (မသုန်ပြကာဝံရ)။ ယံခမီတအ် သိုဟံပါကွေံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ အာစိုပ်ပဌမဇာန်တဲ သွက်ဂွံပဒတ် ဟံထေက်ရ။

ယံခမီတအ် ဟိုတ်ပွမပါကွေံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ အာစိုပ်ပဌမဇာန်တဲ သွက်ဂွံ ပဒတ် ထေက်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- ပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲဘာ၊ ပွမ သ္မေတ်သပါန် ပွဲဂကူ၊ဒကာ၊ ပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲလာတ်၊ ပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲဂုဏ်၊သင်္ဂါ၊ ပွမဟံတီဂုဏ်ညး ပွမဟံသုပြာကဋ်ဂုဏ်ညး။ (မသုန်ပြကာဝံရ)။ ယံခမီတအ် ဟိုတ်ပွမ ပါကွေံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ အာစိုပ်ပဌမဇာန်တဲ သွက်ဂွံပဒတ် ထေက်ရ ရဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်စုဒ္ဒသမ။

၁၅ - ၂။ မဟံသုတ်အပရဒတိယဇာန်

၂၆၅/၂၇၁။ ယံခမီတအ် သိုဟံပါကွေံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ အာစိုပ်ဒုတိယ ဇာန်တဲ သွက်ဂွံပဒတ် ဟံထေက်ရ။ ပ ။ အာစိုပ်တတိယဇာန်တဲ သွက်ဂွံပဒတ် ဟံထေက်ရ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇာန်တဲ သွက်ဂွံပဒတ် ဟံထေက်ရ။ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောမ်မတ် သောတာ ပတ္တိဖိုလ် ဟံထေက်ရ။ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောမ်မတ် သကဒါဂါမိဖိုလ် ဟံထေက်ရ။ သွက်ဂွံသု ဇ္ဇောမ်မတ် အနာဂါမိဖိုလ် ဟံထေက်ရ။ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောမ်မတ် အရဟတ္တဖိုလ် ဟံထေက်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- ပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲဘာ၊ ပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲဂကူ၊ ဒကာ၊ ပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲလာတ်၊ ပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲဂုဏ်၊သင်္ဂါ၊ ပွမဟံတီဂုဏ်ညး ပွမဟံသုပြာကဋ်ဂုဏ်ညး။ (မသုန်ပြကာဝံရ)။ ယံခမီတအ် သိုဟံပါကွေံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန် ပြကာဝံ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောမ်မတ် အရဟတ္တဖိုလ် ဟံထေက်ရ။

ယံခမီတအ် ဟိုတ်ပွမပါကွေံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ အာစိုပ်ဒုတိယဇာန်တဲ သွက်ဂွံ ပဒတ်ထေက်ရ။ အာစိုပ်တတိယဇာန်တဲ သွက်ဂွံပဒတ်ထေက်ရ။ အာစိုပ်စတုတ္ထ ဇာန်တဲ သွက်ဂွံပဒတ် ထေက်ရ။ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောမ်မတ် သောတာပတ္တိဖိုလ် ထေက်ရ။ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောမ်မတ်သကဒါဂါမိဖိုလ် ထေက်ရ။ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောမ်မတ် အနာဂါမိဖိုလ် ထေက်ရ။ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောမ် မတ်အရဟတ္တဖိုလ်ထေက်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရော မွဲးတုန်- ပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲဘာ၊ ပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲဂကူ၊ဒကာ၊ ပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲလာတ်၊ ပွမသ္မေတ်သပါန် ပွဲဂုဏ်၊သင်္ဂါ၊ ပွမဟံတီဂုဏ်ညး ပွမဟံသုပြာကဋ်ဂုဏ်ညး။ (မသုန်ပြကာဝံရ)။ ယံခမီတအ် ဟိုတ်ပွမပါကွေံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဝံ သွက်ဂွံသုဇ္ဇောမ်မတ် အရဟတ္တဖိုလ် ထေက်ရ ရဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်ဗြဟ္မဒီသတိမ။

ဥပသမ္ပဒါဝဂ် မရနက်ကိုတြဲ တဲရောင်။

၁။ သမ္မုတိပေယျာလ ၁။ သုတ်ဘတ္ထုဒ္ဓေသက

၂၇၂။ ယွံခမိတအံ ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဟဂပ်ဝ် သို့တ် ရံဝံမွဲး ခမိ စောန်ထွေးပိဏ္ဏပါတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- ဗက်အာ ဆန္ဒာဂတိ ရ၊ ဗက်အာ ဒေါသာဂတိ ရ၊ ဗက်အာ မောဟာဂတိ ရ၊ ဗက်အာ ဘယာဂတိ ရ၊ စောန်ထွေးတဲ ဟဂံစောန်ထွေးဏီဂ် ဟံတီရ။ ယွံခမိတအံ ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဟဂပ်ဝ်သို့တ် ရံဝံမွဲး ခမိ စောန်ထွေးပိဏ္ဏပါတ်ရ။

ယွံခမိတအံ ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဂပ်ဝ်သို့တ် ရံဝံမွဲး ခမိ စောန်ထွေးပိဏ္ဏပါတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- ဟံဗက်အာ ဆန္ဒာ ဂတိ ရ၊ ဟံဗက်အာ ဒေါသာဂတိ ရ၊ ဟံဗက်အာ မောဟာဂတိ ရ၊ ဟံဗက်အာ ဘယာ ဂတိ ရ၊ စောန်ထွေးတဲ ဟဂံစောန်ထွေးဏီဂ် တီရ။ ယွံခမိတအံ ခမိ မချိုက်ပေင်တ ကောံခရ် ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဂပ်ဝ်သို့တ် ရံဝံမွဲး ခမိ စောန်ထွေးပိဏ္ဏပါတ်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

ယွံခမိတအံ ခမိ စောန်ထွေးပိဏ္ဏပါတ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဝိုန်ဂပ်ဝ်သို့တ်လဝ်တဲလေဝ် ဟဂပ်ဝ်စကာရ။ ပ ။ သို့တ်လဝ်တဲဂ် ဂပ်ဝ်စကာရ။ ခမိ ဒိုဟ်ဇို ရံဝံ ဂပ်ဝ်တီရ။ ခမိ မှုပညာ ရံဝံ ဂပ်ဝ်တီရ။ မင်မွဲဇကုဇကု မဂပ်ဝ်ခါဗှ်ပလိုပလာ်ရ။ မင်မွဲဇကုဇကု မဟဂပ်ဝ်ခါဗှ် ဟဂံပလိုပလာ်ရ။ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုပ်သတ်ဂ် ဒးကတိုန် ပွဲနရက်ရ။ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုပ်သတ်ဂ် ဂွံကတိုန် ပွဲချင်သွပ်ရ။ ခရ်မသုန်ပြကာလိုအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- ဟံဗက်အာ ဆန္ဒာဂတိ ရ၊ ဟံဗက်အာ ဒေါသာဂတိ ရ၊ ဟံဗက်အာ မောဟာဂတိ ရ၊ ဟံဗက်အာ ဘယာဂတိ ရ၊ စောန်ထွေးတဲ ဟဂံစောန်ထွေးဏီဂ် တီရ။

ယွံခမိတအံ ခမိ မစောန်ထွေးပိဏ္ဏပါတ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုပ်သတ်ဂ် ဂွံကတိုန်ပွဲချင်သွပ်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂ - ၁၄။ မပ္ပိသုတ်သေနာသနပညာပက

၂၇၃-၂၈၅။ ယွံခမိတအံ ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဟဂပ်ဝ်သို့တ် ရံဝံမွဲး ခမိ လးပညပ်ဘာသ္မာသတိက်သ္မာဒိုင်ရ။ ပ ။ လးပညပ်တဲ ဟဂံလး ပညပ်ဏီဂ် ဟံတီရ။ ပ ။ ဂပ်ဝ်သို့တ် ရံဝံမွဲး ခမိလးပညပ်ဘာသ္မာသတိက်သ္မာဒိုင်ရ။ ပ ။ လးပညပ်တဲ ဟဂံလးပညပ်ဏီဂ်တီရ။ ပ ။ ဟဂပ်ဝ်သို့တ် ရံဝံမွဲး ခမိ လေပ်ဒိုင်ဂိုင်ကေတ် ဘာသ္မာသတိက် သ္မာဒိုင်ရ။ ပ ။ ဒိုင်ဂိုင်ကေတ်တဲ ဟဂံဒိုင်ဂိုင်ကေတ်ဏီဂ် ဟံတီရ။ ပ ။

ဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ဒင်ဂိုင်ကောတ်ဘာသ္မာသတိက် သ္မာဒိုင်ရ။ ပ ။ ဒင်ဂိုင်
ကောတ်တဲ ဟံဝံဒင်ဂိုင်ကောတ်ဏီဂ် တီရ။ ပ ။

ယံခမိတအံ ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရိဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဟဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး
ခမိပွင်တိုက်ဂြပ်ရ။ ပ ။ ဂြောင်ဗွန် ဟံဂြောင်ဗွန်ဂ် ဟံတီရ။ ပ ။ ဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိပွ
င်တိုက်ဂြပ်ရ။ ပ ။ ဂြောင်ဗွန် ဟံဂြောင်ဗွန်ဂ် တီရ။ ပ ။

ယံခမိတအံ ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရိဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဟဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး
ခမိ မလေပ်ဒင်ဂိုင်ကောတ်သ္မာရ။ ပ ။ ဒင်ဂိုင်ကောတ်တဲ ဟံဝံဒင်ဂိုင်ကောတ်ဏီဂ် ဟံတီရ
။ ပ ။ ဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ဒင်ဂိုင်ကောတ်သ္မာရ။ ပ ။ ဒင်ဂိုင်ကောတ်တဲ ဟံဝံ
ဒင်ဂိုင်ကောတ်ဏီဂ် တီရ။ ပ ။

ဟဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ပိပရအ်သ္မာရ။ ပ ။ ပိပရအ်တဲ ဟံဝံပိပရအ်ဏီဂ်
ဟံတီရ။ ဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ပိပရအ်သ္မာရ။ ပ ။ ပိပရအ်တဲ ဟံဝံပိပရအ်ဏီဂ်
တီရ။ ဟဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ပိပရအ်ယာဂုရ။ ပ ။ ဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်
ပိပရအ်ယာဂုရ။ ပ ။ ဟဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ပိပရအ်သတ်ဆုရ။ ပ ။ ဂင်္ဂင်သို့တံ
ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ပိပရအ်သတ်ဆုရ။ ပ ။ ဟဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ပိပရအ်
စူသ္မာစရ။ ပ ။ ပိပရအ်တဲ ဟံဝံပိပရအ်ဏီဂ် တီရ။ ဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ပိပရအ်
စူသ္မာစရ။ ပ ။ ပိပရအ်တဲ ဟံဝံပိပရအ်ဏီဂ် တီရ။ ဟဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်
သွေးကောံဝတ္ထုဗုတ်ညိနာင်ရ။ ပ ။ ဂင်္ဂင်သွေး ဟဂင်္ဂင်သွေးဂ် ဟံလေပ်တီရ။

ဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်သွေးကောံဝတ္ထုဗုတ်ညိနာင်ရ။ ပ ။ သွေးကောံတဲ ဟံဝံ
သွေးကောံဏီဂ် တီရ။ ဟဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ဒင်ဂိုင်ကောတ်သ္မာသ္မာဂ်ဗြရ။ ပ ။
ဒင်ဂိုင်ကောတ်တဲ ဟံဝံဒင်ဂိုင်ကောတ်ဏီဂ် ဟံတီရ။ ဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ဒင်
ဂိုင်ကောတ်သ္မာသ္မာဂ်ဗြရ။ ပ ။ ဒင်ဂိုင်ကောတ်တဲ ဟံဝံဒင်ဂိုင်ကောတ်ဏီဂ် တီရ။ ဟဂင်္ဂင်
သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ် ဒင်ဂိုင်ကောတ်ဗဗေင်ရ။ ပ ။ ဒင်ဂိုင်ကောတ်တဲ ဟံဝံဒင်ဂိုင်ကောတ်
ဏီဂ် ဟံတီရ။ ဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ဒင်ဂိုင်ကောတ်ဗဗေင်ရ။ ပ ။ ဒင်ဂိုင်ကောတ်တဲ
ဟံဝံဒင်ဂိုင်ကောတ်ဏီဂ် တီရ။ ဟဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ဖအောဝ်စကာ ပွင်အာရှာမ်ရ
။ ပ ။ ဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ဖအောဝ်စကာ ပွင်အာရှာမ်ရ။ ပ ။ ဟဂင်္ဂင်သို့တံ
ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ဖအောဝ်စကာ သာမဏီရ။ ပ ။ ဂင်္ဂင်သို့တံ ရံဝံမွှေး ခမိ မလေပ်ဖအောဝ်
စကာ သာမဏီရ။ ပ ။

ခမိ မဂင်္ဂင်သို့တံလင်တဲဂ် ဟဂင်္ဂင်ဖအောဝ်စကာရ။ ပ ။ ခမိ မဂင်္ဂင်သို့တံလင်တဲဂ်
ဂင်္ဂင်ဖအောဝ်စကာရ။ ပ ။ ဂင်္ဂင်တီကောတ် ရံဝံမွှေး ခမိ ဒိုဟ်ဓို မလေပ်ဖအောဝ်စကာ
သာမဏီရ။ ဂင်္ဂင်တီကောတ် ရံဝံမွှေး ခမိ မှုံပညာ မလေပ်ဖအောဝ်စကာ သာမဏီရ။ မင်မဲ့

ဇေယျကု မဂ်ဝိသိယာ ပလိပလိယာ။ မဂ်ဝိသိယာ မဟဂ်ဝိသိယာ ပလိပလိယာ။ ရင်တုင် နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုင်သင်္ဂ ဝိသိယာ ပွဲနရက်ရ။ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုင်သင်္ဂ ဝိသိယာ ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ဟံဗက်အာ ဆန္ဒာဂတိ ရ။ ဟံဗက်အာ ဒေါသာဂတိ ရ။ ဟံဗက်အာ မောဟာဂတိ ရ။ ဟံဗက်အာ ဘယာဂတိ ရ။ ဂပ်ဝ်ဖအောဝ်စကာ ဟဂပ်ဝ်ဖအောဝ်စကာ တိရ။ ယံခမိတအ် ခမိ မလေပ်ဖအောဝ်စကာ သာမဏီ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်မ္မိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုင်သင်္ဂ ဝိသိယာ ပွဲနရက်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်စုဒ္ဒသမ။

သမ္ပတိပေယျာလ တဲရောင်။

၂။ သိက္ခာပဒပေယျာလ

၁။ သုတ်ဘိက္ခု

၂၈၆။ ယံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်မ္မိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင် နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုင်သင်္ဂ ဝိသိယာ ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- လေပ်ဂစိုတ်လမျိုဉ်းရ။ လေပ်ဂိုင်ကောတ်ဂြပ်ညးဟံဗက်ရ။ လေပ်ဒေတ် တဒေတ်မေထုန် မဟံဗက်ရ။ လေပ်ဟိုဂလာန် ဟံဗက်ရ။ သုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ် ဝုမာဝိဝိင်ရ။ ယံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်မ္မိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုင်သင်္ဂ ဝိသိယာ ပွဲနရက်ရ။

ယံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်မ္မိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုင်သင်္ဂ ဝိသိယာ ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ် ဂ်ရောမွဲတုန်- ဝေင်ပါကောံ နူပမဂစိုတ်လမျိုဉ်းရ။ ဝေင်ပါကောံ နူပမဂိုင်ကောတ်ဂြပ်ညး ဟံဗက်ရ။ ဝေင်ပါကောံ နူဒေတ်မေထုန်မဟံဗက်ရ။ ဝေင်ပါကောံ နူပမဟိုဂလာန်ဟံဗက်ရ။ ဝေင်ပါကောံနူပမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မဇုမာဝိဝိင်ရ။ ယံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်မ္မိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဖျေထောံကို တုင်သင်္ဂ ဝိသိယာ ပွဲနရက်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂-၇။ မပ္ပံသုတ်ဘိက္ခုနီ

၂၈၇-၂၉၂။ ယွံခမီတအ် ခမီပြဲ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ်။ ပ ။ သိက္ခမာန်။ သာမဏီတြိ။ သာမဏီဗြ။ ဥပးတြိ။ ဥပးဗြ ရ်ရင်တွင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ် ဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိန်ဒ်ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- လေပ်ဂစိုတ်လမျိုညးရ၊ လေပ်ဂိုင်ကောတ်ဂြပ်ညးဟံ့ကိုရ၊ လေပ်ဒွေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမ ဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ၊ လေပ်ဟိုဂလာန် ဟံ့ဍုာ်စုတ်ရ၊ လေပ်သုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မဇူမာ်ဝိဝိင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဥပးဗြ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တွင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရ ဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိန်ဒ်ပွဲနရက်ရ။

ယွံခမီတအ် ဥပးဗြ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တွင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိန်ဒ်ပွဲသွင်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲးတုန်- ဝေင်ပါကောံ နူပွမဂစိုတ်လမျိုညးရ၊ ဝေင်ပါကောံ နူပွမဂိုင်ကောတ်ဂြပ်ညး ဟံ့ကိုရ၊ ဝေင်ပါကောံ နူပွမဒွေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ဝေင်ပါကောံ နူပွမဟိုဂလာန် ဟံ့ဍုာ်စုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကောံ နူပွမသုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မဇူမာ်ဝိဝိင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဥပးဗြ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တွင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရ ဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိန်ဒ်ပွဲသွင်ရ ရဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်အာဇီဝက

၂၉၃။ ယွံခမီတအ် တီအာဇီဝက မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တွင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိန်ဒ်ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲး မသုန် ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- လေပ်ဂစိုတ်လမျိုညးရ၊ လေပ်ဂိုင်ကောတ်ဂြပ်ညး ဟံ့ကိုရ၊ ဒွေတ်တဒွေတ်မေထုန် မဟံ့ပြရ၊ ဟိုဂလာန် ဟံ့ဍုာ်စုတ်ရ၊ သုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ် မဇူမာ်ဝိဝိင်ရ။ ယွံခမီတအ် တီအာဇီဝက မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ရင်တွင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိန်ဒ်ပွဲနရက်ရ ရဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉/၁၇။ မပ္ပံသုတ်နိဂဏ္ဌ

၂၉၄/၃၀၂။ ယွံခမီတအ် နိဂဏ္ဌ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ်။ ကွဲး(နိဂဏ္ဌ)မုဏ္ဍ။ ရသိဒကတ်သော်ဝန်ဇေ။ ပြဘာဇ် (မဗိုက်ဗျိုက်လတက်)။ တီမာဂဏ္ဍိက။

မာတိက

တီတေဒဏ္ဍိက။ တီအာရုဒ္ဓက။ တီဂေါတမက။ တီဒေဝဓမ္မိက ဂုံရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရံ
ဂပ်ပံဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိုဒ်နရက်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂုံရောမွဲတုန်-
လေပ်ဂစိုတ်လမျိုရ။ လေပ်ဂိုင်ကေတ်ဂြပ်ညးဟံက်ရ။ ဒွေတ်တဒွေတ်မေထုန် မဟံပြရ။
ဟိုဂလာန် ဟံ့သုတ်ရ။ သုင်စသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မဇုမာဲဝိဝင်ရ။ ယွံခမိတအ် တီဒေဝ
ဓမ္မိက မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညံင်ရံဂပ်
ဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိုဒ်နရက်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တရသမ။

သိက္ခာပဒပေယျာလ တုဲရောင်။

၃။ ရာဂပေယျာလ

၃၀၃။ ယွံခမိတအ် သွက်ဂွံတီကေတ်ရာဂ ပွမထွေန်စပ် နကိုညာဏ်တောင် ဂပ်ဝ်
ဇော်ပွင်ခရ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂုံရောမွဲတုန်- အသုဘ
သညာ၊ မရဏသညာ၊ အာဒီနဝသညာ၊ အာဟာရေပဋိကူလသညာ၊ သဗ္ဗလောကေ
အနဘိရတိသညာဂမိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် သွက်ဂွံတီကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် နကို
ညာဏ်တောင် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်ခရ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။ (၁)

၃၀၄။ ယွံခမိတအ် သွက်ဂွံတီကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် နကိုညာဏ်တောင် ဂပ်ဝ်
ဇော်ပွင် ခရ်ဂမိုင်မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂုံရောမွဲတုန်- အနိစ္စ
သညာ၊ အနတ္တသညာ၊ မရဏသညာ၊ အာဟာရေပဋိကူလသညာ၊ သဗ္ဗလောကေ
အနဘိရတိသညာဂမိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် သွက်ဂွံတီကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် နကို
ညာဏ်တောင် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်ခရ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။ (၂)

၃၀၅။ ယွံခမိတအ် သွက်ဂွံတီကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် နကိုညာဏ်တောင်
ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ခရ်ဂမိုင်မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂုံရောမွဲတုန်-
အနိစ္စသညာ၊ သညာမသမ္ဘိထေင်ဂးဒုက္ခ ပွဲအနိစ္စ၊ သညာမသမ္ဘိထေင်ဂး အနတ္တ ပွဲဒုက္ခ၊
ပဟာနသညာ၊ ဝိရာဂသညာဂမိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် သွက်ဂွံတီကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ်
နကိုညာဏ်တောင်ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်ခရ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။ (၃)

၃၀၆။ ယွံခမိတအ် သွက်ဂွံတီကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် နကိုညာဏ်တောင် ဂပ်ဝ်
ဇော်ပွင်ခရ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂုံရောမွဲတုန်- သဒ္ဓိန္ဒြိယ၊
ဝီရိယိန္ဒြိယ၊ သတိန္ဒြိယ၊ သမာဓိန္ဒြိယ၊ ပညိန္ဒြိယဂမိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် သွက်ဂွံတီကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမ
ထွေန်စပ် နကိုညာဏ်တောင် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ခရ်ဂမိုင်မသုန်ပြကာဝံအိုတ်ရ။ (၄)

၃၀၇။ ယံခမီတအံ သွက်ဂွံတီကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် နက္ခိဉာဏ်တေင် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်- သဒ္ဓါဗိုလ်၊ ဝီရိယဗိုလ်၊ သတိဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ် ဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမီတအံ သွက်ဂွံ တီကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် နက္ခိဉာဏ်တေင် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ (၅)

၃၀၈-၁၁၅၁။ ယံခမီတအံ သွက်ဂွံပိုင်ခြာတီကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ်။ သွက်ဂွံ ကိုအိုတ် ဗွဲပွဲပု။ သွက်ဂွံပါကေံ။ သွက်ဂွံအိုတ်။ သွက်ဂွံလီလှ်။ သွက်ဂွံစာ်စူးနူထွေန်စပ်။ သွက်ဂွံပျိုတ်။ သွက်ဂွံသွးကေံ။ သွက်ဂွံသွးကေံ မွဲလေံပွန် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ်ဓရ်ဂမ္တိုင် မသုန် ပြကာအိုတ်ရ။ ဒေါသ။ မောဟ။ ပွမထေပုတ်။ ‘ဥပနာဟ’ ပွမဒက်ဝဲ။ ‘မက္ခ’ ပွမဇိတ် ပိုတ်ဂုဏ်။ ‘ပလာသ’ ပွမပြိုင်ပကာန်ဂုဏ်။ ‘ဣဿာ’ ပွမစောန်စိုတ်။ ‘မစ္ဆရိယ’ ပွမသွေတ်သပါန်။ ‘မာယာ’ ပွမလေံလုန်။ ‘သာဠေယျ’ ပွမတုက်စွဲ။ ‘ထမ္မ’ ပွမကြိုင်မှိုဟ်။ ‘သာရဗ္ဗ’ ပွမဒုဟ်ဒွဲ။ ‘မာန’ ပွမပင်တိုန်မာန်။ ‘အတိမာန’ ပွမပင်ပတိုန်မာန်လောန်။ ‘မဒ’ ပွမဇူမာန်။ သွက်ဂွံတီကေတ် ‘ပမာဒ’ ပွမဟိုတ်မဲ နက္ခိဉာဏ်တေင်။ သွက်ဂွံ ပိုင်ခြာတီကေတ်။ သွက်ဂွံကိုအိုတ်။ သွက်ဂွံပါကေံ။ သွက်ဂွံကိုအိုတ်။ သွက်ဂွံလီလှ်။ သွက်ဂွံစာ်စူးနူထွေန်စပ်။ သွက်ဂွံပျိုတ်။ သွက်ဂွံသွးကေံ။ သွက်ဂွံသွးကေံ မွဲလေံပွန် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ်ဓရ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ညးမွဲး မသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်- သဒ္ဓါဗိုလ်၊ ဝီရိယဗိုလ်၊ သတိဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမီတအံ သွက်ဂွံသွးကေံ မွဲလေံပွန် ‘ပမာဒ’ ပွမ ဟိုတ်မဲဂှ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။ (၆-၈၅၀)

ရာဂပေယျာလ တဲရောင်။

ပါဠိအင်္ဂုတ္တိုရ် ဘာသာမန် ပဉ္စကနိပါတ် တဲရောင်။

C

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

ပါဠိအင်္ဂုတ္တိုရ် ဘာသာမန် ဆက္ကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ပဌမ ပဏ္ဏာသက

၁။ သုတ်မသုန်ဇော်ပဌမ

၁။ အာဟုနေယျဝဂ် ၁။ သုတ်ပဌမအာဟုနေယျ

၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသင်္ဂဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခါ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ် အာရှာမ်အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ ဇေရင်ချင်သာရဝ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိ ကော် လိုင်တိုန် ခမိဂမ္ဘိုင် “ယံခမိတအ်” ရဝံရ။ “ယံကျိမ္မုပိုင်” ရဝံ ခမိဂမ္ဘိုင်ဂ် ကလေင်ဂရင်တ္တိ ကုတီလမ္မုပိုင်ကျိတြိအိုတ်ရ။ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိ သွးတိုန် ဂလာန်ဝံရ—

ယံခမိတအ် ခမိမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာဂ် ရင်တွင်နင်နူဇေမ္မာဲတဲ လေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဝံကိုဒိန်သပ္ပူဇရ။ ဝတ္ထုမစီရင်လဝ် တ္ခဟ်နသွက်ကွဲထီဂမ္ဘိုင်လေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဝံကိုဒိန်သပ္ပူဇရ။ ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒိန်မရန်တံ သွက်ဘဝပရလိုက်ရ။ ထေက်ကိုတုဟ်နပင်ခွအ်ခွေံတဲရ။ ဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမွဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွက်သိုလ်ရ။

မာတိကာ

ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ညာတ် ကေတ်ရုပ်သာ နကိုမတ်တု မိပ်လေပ်ဟံမိပ်စိုတ် အောန်လေပ်ဟံအောန်စိုတ် ချိုက်ပေင်တ် ကောံသတိသမ္ပဇညာ်ဒ်တု သိုမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ဂ် ပဒတ်ရ။ မိင်ကေတ်ရဗျာင် နကို ကတောင်တု။ ဝံသုအမြဲ နကိုမတ်တု။ က္ဍာန်ကေတ်ရ်သာ နကိုလတ်တု။ လုက်စုက် ကေတ် တုတ်ဒွံကေတ် တုတ်ဒွံလုက်စုက် နကိုဇကုတု။ တီကေတ်သဘ်ခရ် နကိုစိုတ်တု မိပ်လေပ်ဟံမိပ်စိုတ် အောန်လေပ်ဟံအောန်စိုတ် ချိုက်ပေင်တ်ကောံ သတိသမ္ပဇညာ်ဒ်တု သိုမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ဂ် ပဒတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တ် ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြ်ပြကာဝံ ရင်တွင်နင်နူဇမ္မေဲတု လေပ် ထေက်ကိုသွက်ဝံကိုဒါန် သပ္ပဇရ။ ဝတ္ထုမစီရေင်လပ် တ္ဍဟ်နသွက်ကျဲထီဂမ္တိုင်လေပ် ထေက်ကိုသွက်ဝံကိုဒါန်သပ္ပဇရ။ ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မရန်တု သွက်ဘဝပရလိုက်ရ။ ထေက်ကိုတ္ဍဟ်နပင်ခွအ်ခွေံတဲရ။ ဒ်တိမုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

တိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ တံကိုခရ်ဝံရ။ ခမီဂမ္တိုင်ဂ် သိုက်မ္တိုင် ခရ်တိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ တံဂမ္တိုင်ဒ်တု ဒင်ဂိုင်ကေတ် မွဲအိုတ်တိုဟ်အိုတ်ရ။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒုတိယအာဟုနေယျ

၂။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တ် ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြ်ပြကာဂ် ရင်တွင်နင် နူဇမ္မေဲ တုလေပ် ထေက်ကိုသွက်ဝံကိုဒါန်သပ္ပဇရ။ ပ။ ဒ်တိမုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံ သတ်ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ။ ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ချိုက်ပေင်တ်ကောံ ပွမနိမိတ်ဗဒ် က္ဍဒ်ကြီုန မဂ္တိုင်ဂင်ရ။ ဒ်ဒိုင်ညးမွဲဝေင်လေပ် ဒ်အာမဂ္တိုင် မာန်ရ။ ဒ်ဒိုင်မဂ္တိုင်လေပ် ဒ်အာညးမွဲဝေင်မာန်ရ။ ကို(ဇကု)ဒ်ပြာကဋ်မာန်ရ။ ကို(ဇကု) ကေံဗွန်မာန်ရ။ သိုဟံကိုထိုမြဲလုက်စုက်ဒး မွင်မွဲလွာ် ကွာင်မွဲလွာ် ဒ်မွဲလွာ်ဂ် အာကျင်သုဟ် ညံင်ရ ပွဲအမုဲအကးမာန်ရ။ ပွဲတိလေပ် သပ္ပမဗ္ဗိပ် ပွမမံက် သုဟ်ညံင်ရ ပွဲဒုဟ်မာန်ရ။ ပွဲဒုဟ်လေပ် သိုဟံပါဒကး အာကျင်သုဟ်ညံင်ရ ပွဲတိမာန်ရ။ ပွဲအမုဲအကးလေပ် သိုမတင်လပ်ထွာ် အာကျင်သုဟ်ညံင်ရစေံ မွဲကိုသေင်မာန်ရ။ ဂိတုတုဂမ္တိုင်ဝံ မွဲကိုကြီုနမဇ္ဈေံမြဲသာဝံ မွဲကို အာနုဘ်မဇ္ဈေံမြဲသာဝံလေပ် ဇွတ်သပေါတ်ရပ်ကေတ် နကိုတဲမာန်ရ။ စိုက်စိုပ်ချင်ဗြိုလေပ် ကိုဇကုဇကု ဒ်အတိုင်ပိုက်စိုတ်မာန်ရ။ (၁)

နကိုဒိဗ္ဗသောတ ကတောင်မတုပ်သုဟ် ကောံကတောင်ဒေဝတ် မသအးဇုး ပွဲတွေင် မလောန်လတူကတောင်မိုဟ်ဂမ္တိုင် မိင်ကေတ်ရဗျာင်ဂမ္တိုင်ဓါပြကာ မဒ်ပွဲဒေဝတ် ကို မဒ်ပွဲမိုဟ်ကို မဒ်ဇမ္မေဲကို မဒ်ကြပ်ညောန်ကိုမာန်ရ။ (၂)

ပိုင်ခြာကေတ်စိုတ် သတ်မွဲသအာင် ပူဂိုလ်မွဲသအာင်ဂမ္တိုင် နကိုစိုတ်ဇကုတုတီရ၊ စိုတ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံရာဂ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ်ဂ်လေဝ် “စိုတ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံရာဂ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ်” ရဲဝံတီရ၊ စိုတ်မစာ်စူးနူရာဂ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ်ဂ်လေဝ် “စိုတ်မစာ်စူးနူရာဂ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ်” ရဲဝံတီရ၊ စိုတ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံဒေါသ ပွမထေဲ ပွတ်ဂ်လေဝ် “စိုတ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံဒေါသ ပွမထေဲပွတ်” ရဲဝံတီရ၊ စိုတ်မစာ်စူးနူဒေါသ ပွမထေဲပွတ်ဂ်လေဝ် “စိုတ်မစာ်စူးနူဒေါသ ပွမထေဲပွတ်” ရဲဝံတီရ၊ စိုတ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံ မောဟပွမဝိဝိင်ဂ်လေဝ် “စိုတ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံမောဟ ပွမဝိဝိင်” ရဲဝံတီရ၊ စိုတ်မစာ်စူး နူမောဟပွမဝိဝိင်ဂ်လေဝ် “စိုတ်မစာ်စူးနူမောဟ ပွမဝိဝိင်” ရဲဝံတီရ၊ စိုတ်မချောပ်ကွေန် ဂ်လေဝ် “စိုတ်မချောပ်ကွေန်” ရဲဝံတီရ၊ စိုတ်မကလံာ်လံာ်ဂ်လေဝ် “စိုတ်မကလံာ်ကမ္” ရဲဝံ တီရ၊ မဟဂ္ဂိုတ်စိုတ် မအာစိုပ်ဒ်ဒ်မပြ်ဂ်လေဝ် “မဟဂ္ဂိုတ်စိုတ် မအာစိုပ်ဒ်ဒ်မပြ်” ရဲဝံတီရ၊ စိုတ်မဟံအာစိုပ်ဒ်ဒ်မပြ်ဂ်လေဝ် “စိုတ်မဟံအာစိုပ်ဒ်ဒ်မပြ်” ရဲဝံတီရ၊ သဥတ္တရ စိုတ်မူ ကိုဓရ်မလောန်ဂ်လေဝ် “သဥတ္တရ စိုတ်မူကိုဓရ် မလောန်” ရဲဝံတီရ၊ လောကုတ္တိုစိုတ် မဟံမွဲကိုဓရ်မလောန်ဂ်လေဝ် “လောကုတ္တိုစိုတ် မဟံမွဲကိုဓရ်မလောန်” ရဲဝံ တီရ၊ စိုတ်မတန်ကြန်ဂ်လေဝ် “စိုတ်မတန်ကြန်” ရဲဝံတီရ၊ စိုတ်မဟံတန်ကြန်ဂ်လေဝ် “စိုတ်မဟံတန်ကြန်” ရဲဝံတီရ၊ စိုတ်မတိတ်ဗူး(နူကိလေသ)ဂ်လေဝ် “စိုတ်မတိတ်ဗူး” (နူကိလေသ) ရဲဝံတီရ၊ စိုတ်မဟံတိတ်ဗူး (နူကိလေသ) ဂ်လေဝ် “စိုတ်မဟံတိတ်ဗူး” (နူကိလေသ) ရဲဝံတီရ။ (၃)

ဗိုဗျဟ် ဘဝမကေင်ကတိုဒ်ပွဲကိုပ်ကွာ မဂ္ဂိုင်ဂွင်မာန်ရ၊ ဘဝမကေင်ကတိုဒ် ပွဲကိုပ် ကွာဝံတုန် ညးခွဲဂ်ရော? မွဲဘဝကို ဓါဘဝဂမ္တိုင်ကို။ပ။ ရဲသံဝံ ဗိုဗျဟ်ပွဲဘဝမကေင် ကတိုဒ်ပွဲကိုပ်ကွာမဂ္ဂိုင်ဂွင် မဒ်မွဲဟာန်ကောံအကဲအရာ မွဲဟာန်ကောံဗိုဒ်ကွဲမာန်ရ။ (၄)

နကိုဒိဗ္ဗစက္ခု မတ်မတုပ်သုတ်ကောံဒေဝတ် မသအးဇုးဗွဲတွေင် မလောန်လတူ မတ်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် ညာတ်ကေတ်သတ်ဂမ္တိုင် ဃောစုတ်ချိုတ် သတ်ဃောကတိုဒ် သတ်ယုတ် သတ်ပြ သတ်ရုပ်သံာ်ကျော် သတ်ရုပ်သံာ်ဟံကျော် သတ်မူကိုလအာဂတိခိုဟ်ဆဲး သတ် မူကိုလအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲးရ၊ တီကေတ်သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုဒ်ဗွဲမဗွဲကိုကမ်ရ။

“ယွံမူးတအ် သတ်ဂမ္တိုင်ဝံ ချိုက်ပေင်တကောံ ကာယဒုစရိတ် ဒွေတ်ဟံခိုဟ်ဆဲး မသုနကိုဇကု ဝစီဒုစရိတ် ဒွေတ်ဟံခိုဟ်ဆဲး မဟိုနကိုပါင် မနောဒုစရိတ် ဒွေတ်ဟံခိုဟ်ဆဲး မချပ်နကိုစိုတ်အိုတ်၊ လေပ်စောတ်စောဲ ပူဂိုအရီဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ မူကိုကွေတ်မှာရာအိုတ်ရ၊ မူကိုကမ် မဒွေတ်သုနကွေတ်မှာရာအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင် ခန္ဓဇကုလီလံာ်တုဲ ပွဲကြနူချိုတ်ဂ် အာစိုပ်နရက် မဟံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒေတုဇော်ဗွဲအိုတ်ရ။

ယွံမူးတအ် သတ်ဂမ္တိုင်ဝံတုန် ချိုက်ပေင်တကောံ ကာယသုစရိတ် ဒွေတ်ခိုဟ်ဆဲး မသုနကိုဇကု ဝစီသုစရိတ် ဒွေတ်ခိုဟ်ဆဲး မဟိုနကိုပါင် မနောသုစရိတ် ဒွေတ်ခိုဟ်ဆဲး

မချုပ်နုကိုစိုတ်အိုတ်ရ၊ ဟုံလေပ်စောတ်စောဲ ပူဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ မှုံကိုကွေတ်သာစုတ်အိုတ်ရ၊ မှုံကိုကမ် မဒွေတ်သွနကွေတ်သာစုတ်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင်ဂုံ ခန္ဓကုလီလာတ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂုံ ဝံအာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲအိုတ်ရ” ရဲဝံတီရ၊ ရဲသံဝံ နုကိုဒိဗ္ဗစက္ခု မတ်မတုပ်သွဟ်ကောံမတ်ဒေဝတ် မသအးဇုးပွဲတောင် မလောန်လတူမတ်မိုဟ်ဂမ္ဘိုင် ညာတ်ကေတ်သတ်ဂမ္ဘိုင် ဃောစုတ်ချိုတ် သတ်ဃောကတိန် သတ်ယုတ် သတ်ပြဲ သတ်ရုပ်ကျေပ် သတ်ရုပ်သံဟုံကျေပ် သတ်မှုံကိုလအာဂတိမခိုဟ်ဆဲ သတ်မှုံကိုလအာဂတိဟုံခိုဟ်ဆဲရ၊ တီကေတ်သတ်ဂမ္ဘိုင် မကတိန် ဗွဲမဗွဲကိုကမ်ရ။ (၅)

ဟိုတ်နုခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်အာဂုံရ ပွဲဘဝလှုဟ်ဟောင် အလိုကေုသွကေတ် ဇ္ဇောပ်မတ်(အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတ်တဲဗူးကောံ(အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတ်တဲဗူးမဟုံမွဲ ကိုခရ်အာသဝ နုကိုညာဏ်တောင်ကွာအာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ (၆)

ယွံခမိတအ် ခမိမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြဲပြကာဝံ ရင်တုင်နင်နုဇမ္မေဲတဲလေပ် ထေက်ကိုသွက်ဝံကိုဒိန်သွပူဇရ။ ပ။ ဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟုံမွဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒုတိယ

၃။ သုတ်ကုန္ဒိယ

၃။ ယွံခမိတအ် ခမိမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြဲပြကာဝံ ရင်တုင်နင်နုဇမ္မေဲတဲလေပ် ထေက်ကိုသွက်ဝံကိုဒိန်သွပူဇရ။ ပ။ ဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟုံမွဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂုံရောမွဲတုန်— ချိုက်ပေင်တကောံသဒ္ဓိန္ဒြိယ ကောံဝီရိယိန္ဒြိယ ကောံသတိန္ဒြိယ ကောံသမာဓိန္ဒြိယကောံပညိန္ဒြိယ။ ဟိုတ်နုခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်အာဂုံရ ပွဲဘဝလှုဟ်ဟောင် အလိုကေုသွကေတ် ဇ္ဇောပ်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတ်တဲဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာမတ်တဲဗူး မဟုံမွဲကိုခရ်အာသဝ နုကိုညာဏ်တောင်ကွာအာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြဲပြကာဝံ ရင်တုင်နင်နုဇမ္မေဲတဲလေပ် ထေက်ကိုသွက်ဝံကိုဒိန်သွပူဇရ။ ဝတ္ထုမစီရင်လပ်တုဟ်နသွက်ကွဲထီဂမ္ဘိုင်လေပ် ထေက်ကိုသွက် ဝံကိုဒိန်သွပူဇရ။ ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒိန်မရန်တုံသွက်ဘဝပရလိုက်ရ၊ ထေက်ကိုတုဟ်နပင်ခွအ်ခွေဲတဲရ၊ ဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟုံမွဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဗလ

၄။ ယံခမီတအံ ခမီမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာဂ် ရင်တွင်နင်နူ
 ဇေမ္တဲတဲလေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဂွံကိုဒါန်သပ္ပဇရ။ ပ။ ဒိတိဗုထိုက်ပြ ဟံမ္ပပတောံစတ်
 သွက်ဂကောံသတ် ဂွံပတဲသွကုသိုလ်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ချိုက်ပေင်
 တကောံသဒ္ဓါဗိုလ် ကောံဝီရိယဗိုလ် ကောံသတိဗိုလ် ကောံသမာဓိဗိုလ် ကောံပညာဗိုလ်ရ။
 ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂ္ဂမ္တိုင်အိုတ်အာဂ်ရ။ ပွဲဘဝလျာဟောင် အလိုဇကု သွကောတ်ဇေဝ်မတ်
 (အရဟတ္တဗိုလ်)စိုတ်မတ်တဗျးကောံ (အရဟတ္တဗိုလ်)ပညာမတ်တဗျး မဟံမ္ပကို ခရ်အာသဝ
 နကိုညဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယံခမီတအံ ခမီမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်
 ဂမ္တိုင်တြပြကာဂ် ရင်တွင်နင်နူဇေမ္တဲလေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဂွံကိုဒါန် သပ္ပဇရ။ ပ။ ဒိတိဗု
 ထိုက်ပြ ဟံမ္ပပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဂွံပတဲသွကုသိုလ်ရ။ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ပဌမအာဇနီယ

၅။ ယံခမီတအံ ချေအာဇာနဲဒိုဟ်ဆဲသွိုင် မချိုက်ပေင်တကောံအင်္ဂဂမ္တိုင်
 တြပြကာဂ် ထေက်ကိုကုသိုလ်ရ။ ဒိအရပ်စပ်သုင်စောသွိုင်ရ။ အာစိုပ်ရိုဟ်လို့ဟ် အကောံခရ်မွဲ
 အင်္ဂအဝယ်လစောသွိုင်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယံခမီတအံ ပွဲလောကဂွံ
 ချေအာဇာနဲဒိုဟ်ဆဲသွိုင်ဂ် အေင်ဒုင်ရူပါရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်သဒ္ဓါရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။
 အေင်ဒုင်ဂန္ဓာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ရသာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ဖောဠဗ္ဗာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။
 ချိုက်ပေင်တကောံရုပ်သတ်ရ။ ယံခမီတအံ ချေအာဇာနဲဒိုဟ်ဆဲသွိုင် မချိုက်ပေင်တကောံ
 အင်္ဂဂမ္တိုင်တြပြကာဂ် ထေက်ကိုကုသိုလ်ရ။ ဒိအရပ်စပ်သုင်စောသွိုင်ရ။ အာစိုပ်ရိုဟ်လို့ဟ်
 အကောံခရ်မွဲ အင်္ဂအဝယ်လစောသွိုင်ရ။

ယံခမီတအံ တုပ်တသတ်ဝွံဟောင် ခမီမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာဂ်
 ရင်တွင်နင်နူဇေမ္တဲတဲလေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဂွံကိုဒါန်သပ္ပဇရ။ ပ။ ဒိတိဗုထိုက်ပြ
 ဟံမ္ပပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဂွံပတဲသွကုသိုလ်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂ်ရော
 မွဲတုန်— ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဂွံ ခမီဂ် အေင်ဒုင်ရူပါရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်သဒ္ဓါရီ
 ဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ဂန္ဓာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ရသာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်
 ဖောဠဗ္ဗာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ဓမ္မာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ ယံခမီတအံ ခမီမချိုက်ပေင်တ
 ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာဂ် ရင်တွင်နင်နူဇေမ္တဲတဲလေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဂွံကိုဒါန်သပ္ပဇရ။
 ။ပ။ ဒိတိဗုထိုက်ပြ ဟံမ္ပပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဂွံပတဲသွကုသိုလ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဒုတိယအာဇာနိယ

ယွံခမီတအ် ချေအာဇာနဲခိုဟ်ဆဲးသွိုင် မချိုက်ပင်တကောံအင်္ဂဂမ္တိုင်တြဲပြကာဂှ် ထေက်ကိုကုသွိုင်ရ၊ ဒွံအရပ်စပ်သုင်စောဲသွိုင်ရ၊ အာစိုပ်ရိုဟ်လို့ဟ် အကော်ခဲရဲဝံ့မွဲး အင်္ဂအဝယ်လစောဲသွိုင်ရ။ ညးမွဲးတြဲပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ချေအာဇာနဲခိုဟ်ဆဲးသွိုင်ဂှ် အေင်ဒုင်ရူပါရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်သဒ္ဒါရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ဂန္ဓာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ရသာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ဖောဠဗ္ဗာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ ချိုက်ပင်တကောံဗလဇြဟတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ချေအာဇာနဲခိုဟ်ဆဲးသွိုင် မချိုက်ပင်တကောံအင်္ဂဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ ထေက်ကိုကုသွိုင်ရ၊ ဒွံအရပ်စပ်သုင်စောဲသွိုင်ရ၊ အာစိုပ်ရိုဟ်လို့ဟ် အကော်ခဲရဲဝံ့မွဲး အင်္ဂအဝယ်လစောဲသွိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသံဝံဟေင် ခမီမချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဂှ် ရင်တုင်နင် နူဇမ္မေတဲတုလေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဂွံကိုဒါန် သပ္ပပရ။ ပ။ ဒွံတိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ။ ညးမွဲးတြဲပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂှ် အေင်ဒုင်ရူပါရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်သဒ္ဒါရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ဂန္ဓာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ရသာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ဖောဠဗ္ဗာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ဓမ္မာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ ရင်တုင်နင်နူဇမ္မေတဲတုလေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဂွံကိုဒါန်သပ္ပပရ။ ပ။ ဒွံတိဗုထိုက်ပြဲဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်တတိယအာဇာနိယ

၇။ ယွံခမီတအ် ချေအာဇာနဲခိုဟ်ဆဲးသွိုင် မချိုက်ပင်တကောံအင်္ဂဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ ထေက်ကိုကုသွိုင်ရ၊ ဒွံအရပ်စပ်သုင်စောဲသွိုင်ရ၊ အာစိုပ်ရိုဟ်လို့ဟ် အကော်ခဲရဲဝံ့မွဲး အင်္ဂအဝယ်လစောဲသွိုင်ရ။ ညးမွဲးတြဲပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ချေအာဇာနဲခိုဟ်ဆဲးသွိုင်ဂှ် အေင်ဒုင်ရူပါရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်သဒ္ဒါရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ဂန္ဓာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ရသာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ဖောဠဗ္ဗာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ ချိုက်ပင်တကောံအသိင်ပရဟ်ရ။ ယွံခမီတအ် ချေအာဇာနဲခိုဟ်ဆဲးသွိုင်မချိုက်ပင်တကောံအင်္ဂဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ ထေက်ကိုကုသွိုင်ရ၊ ဒွံအရပ်စပ်သုင်စောဲသွိုင်ရ၊ အာစိုပ်ရိုဟ်လို့ဟ် အကော်ခဲရဲဝံ့မွဲး အင်္ဂအဝယ်လစောဲသွိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသံဝံဟေင် ခမီမချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဂှ် ရင်တုင်နင်နူဇမ္မေတဲတုလေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဂွံကိုဒါန်သပ္ပပရ။ ပ။ ဒွံတိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲ

ပတောံစတိ သွက်ဂကောံသတိ ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—
ယံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် အေင်ဒုင်ရူပါရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်သဒ္ဒါရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။
အေင်ဒုင်ဂန္ဓာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ရသာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ အေင်ဒုင်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။
အေင်ဒုင်ဓမ္မာရီဂမ္တိုင်မာန်ရ။ ယံခမီတအ် ခမီမဍိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ
ရင်တုင်နင်နူဇေမ္တေတဲလေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဝံကိုဒါန်သွပူဇေရ။ ပ ။ နိတိဗုထိက်ပြဲ ဟံမ္မဲ
ပတောံစတိ သွက်ဂကောံသတိ ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်အနုတ္တရိယ

၈။ ယံခမီတအ် ခရ်ပြအိုတ်ဂမ္တိုင် ဣဝံတြဲပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂ်
ရောမွဲတုန်— ညာတ်ပြအိုတ်။ မိင်ပြအိုတ်။ လာဘ်ပြအိုတ်။ သိက္ခာပြအိုတ်။ ပွမကျောန်
စိုတ်မြဲမြန်ပြအိုတ်။ ပွမချပ်ဗိုဗျဟ်ပြအိုတ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမီတအ် ခရ်ပြအိုတ်ဂမ္တိုင် ဣဝံ
တြဲပြကာအိုတ်ရ။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်အနုဿတိဌာန

၉။ ယံခမီတအ် ‘အနုဿတိ’ ပွမချပ်ဗိုဗျဟ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ မဒ်ဟိုတ်(ဒတဲမြမောဝ်
တသိုဒ်) ဂမ္တိုင် ဣဝံတြဲပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ပွမဗိုဗျဟ်
ဂုဏ်ကျာ် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ။ ပွမဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ခရ် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ။ ပွမဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သင် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ။
ပွမဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သီလ ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ။ ပွမဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ပွမသွးပွးကိုဒါန် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ။ ပွမဗို
ဗျဟ်ဂုဏ် မတ္တကိုသဒ္ဓါဇေယျ မတုပ်သုဟ်ကောံဂုဏ် မတ္တကိုသဒ္ဓါဒေဝတ်တအ် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ
ဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမီတအ် ပွမဗိုဗျဟ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ မဒ်ဟိုတ် (ဒတဲမြမောဝ်တသိုဒ်) ဂမ္တိုင်
ဣဝံတြဲပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်မဟာနာမ

၁၀။ ပွဲကာလမ္တဲအခိုင် တီလမ္တဲပိုင်ကျာ်တြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာနိဂြောဓာရာမ်
ဇေရင်ချင်ကပိလဝ် မလုပ်လွိဟ်သက္ကဓရ။ ပွဲကာလဂ် သိုင်သကျဝင်မဟာနာမ်

မာတိကာ

မှောပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္ပူပိုင်ကျက်ကြ။ လောဝပဝတ်တဲ့ သိုမဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲဌာန်မမဗွဲမွဲဒွဲက်
 ယုံကျန်မုံပိုင် ကွေးအရီ ကလိဝံ(အရိယ)ဖိုလ်တဲ့ မတီကေတ်သာသနာ သိက္ခာပိပြကာ
 မုရ်နပွမပဒတ်မွဲ ပဒတ်ခိုင် ဗွဲမဂြိုင်ရော ရံဝံ ဂရင်ဟ္တီတီလမ္ပူပိုင်ကျက်ကြ။ ယုံမဟာနာမ်
 ကွေးအရီ ကလိဝံ(အရိယ)ဖိုလ်တဲ့၊ မတီကေတ်သာသနာသိက္ခာပိပြကာတဲ့ နပွမပဒတ်
 (ကြက်သွေးဂတဝံ)ပဒတ်ခိုင်ဗွဲမဂြိုင်ရ။ ယုံမဟာနာမ် ပွဲသာသနာဝံ ကွေးအရီ ဗိုဗျဟ်
 ဂုဏ်ကျက် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ။ “တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြ် ဟိုတ်နူဟိုတ် မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင်လေဝ်
 အရဟံမွေးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဂြင်တီကေတ်(ခရ်ဂမ္ပိုင်အိုသို) အလိုဇကုမဉ္ဇုတ်လေဝ်
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမွေးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မချိုက်ပေတ်ကောံ ‘ဝိဇ္ဇာ’ လညာတ်ဉာဏ် ‘စရဏ’
 ဒေဝ်လေဝ် ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မွေးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ်ဟိုသွေးဂလာန်ခိုဟ်ဆဲလေဝ်
 သုဂတ မွေးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဂြင်တီကေတ်လောကလေဝ် လောကဝိဒ္ဓ မွေးရ၊ ဟိုတ်နူ
 ဟိုတ် မဒ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟုံမွဲပတောံစတ် လေပ်ဝေတ်ပတောန် ညးမထေက်ကို ဒေဝ်ပတောန်လေဝ်
 အနတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မွေးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်အာစာမိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ပိုင်လေဝ်
 သတ္တာဒေဝမနုဿာန် မွေးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ်ဂြင်တီကေတ်(ခရ်သစ္စပန်ပြကာ)လေဝ်
 ဗုဒ္ဓ မွေးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မုံကိုပိုင်ကြီဇ်မဇော်လေဝ် ဘဂဝါ မွေးရ” ရံဝံ (ဗိုဗျဟ်ရ)။

ယုံမဟာနာမ် ပွဲအခိုင် ကွေးအရီ မဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ကျက် ကုကွေးအရီ စိုတ်ရာဂ
 မကတို(ရာဂရာန်သကိုတ် ရာဂကျိက်ကျိ) ဟုံဒ်ရ၊ စိုတ်ဒေါသမကတို(ဒေါသရာန်သကိုတ်
 ကျိက်ကျိ)ဟုံဒ်ရ၊ စိုတ်မောဟမကတို(မောဟရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟုံဒ်ရ၊ ပွဲအခိုင်
 သွအာရီကိုဂုဏ်ကျက်ဂမ္ပိုင်တဲ့ စိုတ်မလ္လူတပ်ဟောင် ဒ်ကုကွေးအရီရ။

ယုံမဟာနာမ် ကွေးအရီ မုံကိုစိုတ်မလ္လူတပ် ကလိဝံပွမအိုဟ်တိုဟ် မနိဿယ်ကို
 အရထတဲ့ကတိုဒ်ရ၊ ကလိဝံပွမအိုဟ်တိုဟ် မနိဿယ်ကိုပါဠိတဲ့ ကတိုဒ်ရ၊ ကလိဝံပွမအိုဟ်
 တိုဟ် မစပ်ကောံခရ်ရ၊ ကုညးအိုဟ်တိုဟ် ပွမသျှိုက်မျိုက်ကတိုဒ်ရ၊ ဇကုညးမုံကိုစိုတ်
 မသျှိုက်မျိုက် စိုတ်လလမ်ရ၊ ညးမုံကိုဇကု မစိုတ်လလမ် ရံဝံဒင်စသိုင်တသိုခ်ရ၊
 စိုတ်ညးဒ်တသိုခ် တန်ကြန်ရ။

ယုံမဟာနာမ် ကွေးအရီဝံ ပှော်ကိုဂကောံသတ် မအာစိုပ် ပွမဟုံစိုတ်လလမ်
 ညးမပဒတ် သိုမအာစိုပ်ပွမစိုတ်လလမ်၊ ပှော်ကိုဂကောံသတ် မုံကိုဒ်ခိုင် ဟုံမွဲကိုပွမဒ်
 ဒ်ခိုင်ဒ်တဲ့ ညးပဒတ် ညးဇော်ပုင် ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန် ပွမဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ကျက် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ၊
 သိုအာစိုပ်ဇော်ခရ် (မဂပ်ဝံတွံး ဝိပဿနာဉာဏ်) ရံဝံ ဂပ်ဝံသွေးရ။ (၁)

ယုံမဟာနာမ် မွဲဂကူဉ်တုန် ကွေးအရီ ဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ခရ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ “ခရ်တီလ
 မုံပိုင်ကျက်တြ်တွံ ဒ်ခရ်မတွံလပ်ဗွဲမဒေးရ၊ ဒ်ခရ် တီညာတ်ကေတ် အလိုဇကုမာန်ရ၊
 ဒ်ခရ်မလေပ်ကိုဖို ဟုံခြာကာလရ၊ ဒ်ခရ် ထေက်ကိုထွေးတရံမွဲ ကျင်ညိ ဗိုရင်ညိရ၊ ဒ်ခရ်

ထောက်ကိုရင်တွင်စွဲလပ် ပဲ့အပဲ့ကာယ၊ အပဲ့စိတ်ဇေယျ၊ နှိမ့်ရ တပညာ(အရီဂမ္ဘိင်ဟေင်) မတိကေတ်မာန် ဒုင်စသိုင်မာန် ဇေယျညးကိုညးရ” ရဝံ (ဗျဗျဟ်ရ)။

ယွံမဟာနာမ် ပဲ့အခိုင် ကွေးအရီ မဗျဗျဟ်ဂုဏ်ခရ် ကုကွေးအရီ စိတ်ရာဂမကတို (ရာဂရာန်သကိုတ်ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ စိတ်ဒေါသမကတို(ဒေါသရာန်သကိုတ်ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ စိတ်မောဟမကတို(မောဟရာန်သကိုတ်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ ပဲ့အခိုင် သွအာရီဂုဏ်ခရ်တို စိတ်မလ္လတပ်ဟေင် နှိကုကွေးအရီရ။

ယွံမဟာနာမ် ကွေးအရီ မှုကိုစိတ် မလ္လတပ် ကလိဝံ ပွမအိုဟ်တိုဟ် မနိဿယ် ကိုအရထတဲ ကတိုဒ်ရ၊ ကလိဝံ ပွမအိုဟ်တိုဟ် မနိဿယ်ကိုပါဠိတဲ ကတိုဒ်ရ၊ ကလိဝံ ပွမအိုဟ်တိုဟ် မစပ်ကောံခရ်ရ၊ ကုညးအိုဟ်တိုဟ် ပွမသျှိက်မျှိက် ကတိုဒ်ရ၊ ဇေယျညးမှု ကိုစိတ် မသျှိက်မျှိက် စိတ်လလမ်ရ၊ ညးမှုကိုဇေယျ မစိတ်လလမ်ရ ဝံဒုင်စသိုင်တသိုင်ရ၊ စိတ်ညးဒ်တသိုင် တန်ကြန်ရ။

ယွံမဟာနာမ် ကွေးအရီဝံ ပ္ဍောပ်ကိုဂကောံသတ် မအာစိပ်ပွမဟံစိတ်လလမ်ရ ညးပဒတ် သိုမအာစိပ်ပွမစိတ်လလမ်၊ ပ္ဍောပ်ကိုဂကောံသတ် မှုကိုဒ်ဒ်ဟ် ဟံမဲ့ကိုပွမဒ် ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်တဲ ညးပဒတ်၊ ညးဇော်ပွင် ဓမ္မာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန် ပွမဗျဗျဟ်ဂုဏ်ခရ် ဤဂှ်ကိုဝါ သိုမအာစိပ်ဇော်ခရ် (မဂပ်မတွံဂးဝိပဿနာဉာဏ်) ရဝံ ဂပ်ဝံသွေးရ။ (၂)

ယွံမဟာနာမ် မွဲဂကူဉ်တုန် ကွေးအရီ ဗျဗျဟ်ဂုဏ်သင် ဤဂှ်ကိုဝါရ “သင်သာဝကကွေး တီလမှုပိုင်ကျိတြ် မှုကိုဒေတ်ဒေးရ၊ သင်သာဝကကွေး တီလမှုပိုင် ကျိတြ် မှုကိုဒေတ်တပ်တေးရ၊ သင်သာဝကကွေး တီလမှုပိုင်ကျိတြ် မှုကိုဒေတ်သု စုတ်ရ၊ သင်သာဝကကွေး တီလမှုပိုင်ကျိတြ် မှုကိုဒေတ်မဗွဲရ၊ သင်သာဝကကွေး တီလ မှုကိုပိုင်ကျိတြ် မှုကိုအရိဟ်လို့ဟ် ဗွဲဒ်ပန်ဒ် ဗွဲပုဂ်လ်ဒ်တုန် ရင်တွင်နူဇေယျတဲလေင် ထောက်ကိုသွက်ဝံကိုဒ်ဒ်သုပူဇ်ရ၊ ဝတ္ထုမစီရင်လပ် တွက်နသွက်ကျဲထီဂမ္ဘိင်လေင် ထောက်ကိုသွက်ဝံကိုဒ်ဒ်သုပူဇ်ရ၊ ထောက်ကိုဒ်ဒ်ဂိုင်ကေတ် ဒ်ဒ်မရန်တဲ သွက်ဘဝပရလိုက်ရ၊ ထောက်ကိုတွက်နပင်ဒ်ဒ်ခွေတဲရ၊ နှိတိဗုတိုက်ပြ ဟံမဲ့ပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ” ရဝံ (ဗျဗျဟ်ရ)။

ယွံမဟာနာမ် ပဲ့အခိုင် ကွေးအရီ မဗျဗျဟ်ဂုဏ်သင် ကုကွေးအရီ စိတ်ရာဂမကတို (ရာဂရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ စိတ်ဒေါသမကတို(ဒေါသရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ စိတ်မောဟမကတို(မောဟရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ)ဟံဒ်ရ၊ ပဲ့အခိုင် သွအာရီကို ဂုဏ်သင်တဲ စိတ်မလ္လတပ်ဟေင် နှိကုကွေးအရီရ။

ယွံမဟာနာမ် ကွေးအရီ မှုကိုစိတ်မလ္လတပ် ကလိဝံပွမအိုဟ်တိုဟ် မနိဿယ် ကိုအရထတဲ ကတိုဒ်ရ၊ ကလိဝံပွမအိုဟ်တိုဟ် မနိဿယ်ကိုပါဠိတဲ ကတိုဒ်ရ၊ ကလိဝံ

ပွမအိုဟ်တိုဟ်မစပ်ကောံခရ်ရ၊ ကုညးအိုဟ်တိုဟ်ပွမသျှိုက်မျိုက်ကတိုန်ရ၊ ဇကုညးမုံ ကိုစိုတ်မသျှိုက်မျိုက်ကို စိုဟ်လလမ်ရ၊ ညးမုံကိုဇကု မစိုဟ်လလမ်ဂ် ဝံဒင်စသိုင်တသိုန်ရ၊ စိုတ်ညးဒ်တသိုန်ဂ် တန်ကြန်ရ။

ယွံမဟာနာမ် ကွေးအရီဝံ ပ္ဍောပ်ကိုဂကောံသတ် မအာစိုပ်ပွမဟံစိုဟ်လလမ်ဂ် ညးပဒတ် သိုမအာစိုပ်ပွမစိုဟ်လလမ်၊ ပ္ဍောပ်ကိုဂကောံသတ် မုံကိုဒဒိန်ဂ် ညးပဒတ် သိုဟံမွဲကိုပွဒ်ဒဒိန်၊ ညးဇော်ပွပ် သံဃာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန် ပွမဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ သိုမအာစိုပ်ဇော်ခရ် (မဂပ်ဝံတွံဂး ဝိပဿနာဉာဏ်) ရံဝံ ဂပ်ဝံသွေးရ။ (၃)

ယွံမဟာနာမ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီဝ် ဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သီလဇကု မဟံကပ်သကုတ် ဟံထောင်ပြိုဟ် ဟံစောန်ပြိုက် ဟံခိုက်ဒဝါန် မတိတ်ဗူး(နုဒ်ဒိန်တဏှာ) တုပညာဂမ္တိုင် မဂပ်ဝံထိုင်သး မဟဂပ်ဝံစိုတ်သပေါတ်ဗွဲမမှာရာ မလေပ်ကတိုဗန်ကို သမာဓိဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ။

ယွံမဟာနာမ် ပွဲအခိုင် ကွေးအရီ မဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သီလဇကု ကုကွေးအရီဝ် စိုတ်ရာဂ မကတို(ရာဂရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်ဒေါသမကတို (ဒေါသရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်မောဟမကတို (မောဟရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် သွအာရီကိုဂုဏ်သီလတဲ စိုတ်မလ္လတပ်ဟောင် ဒ်ကုကွေးအရီဝ်ရ။

ယွံမဟာနာမ် ကွေးအရီ မုံကိုစိုတ်မလ္လတပ်ဂ် ကလိဝံပွမအိုဟ်တိုဟ် မနိဿယ ကိုအရထတဲကတိုန်ရ၊ ကလိဝံပွမအိုဟ်တိုဟ် မနိဿယကိုပါဠိတဲ ကတိုန်ရ၊ ကလိဝံပွမ အိုဟ်တိုဟ် မစပ်ကောံခရ်ရ၊ ကုညးအိုဟ်တိုဟ်ပွမသျှိုက်မျိုက်ကတိုန်ရ၊ ဇကုညးမုံ ကိုစိုတ်မသျှိုက်မျိုက်ကို စိုဟ်လလမ်ရ၊ ညးမုံကိုဇကု မစိုဟ်လလမ်ဂ် ဝံဒင်စသိုင်တသိုန်ရ၊ စိုတ်ညးဒ်တသိုန်ဂ် တန်ကြန်ရ။

ယွံမဟာနာမ် ကွေးအရီဝံ ပ္ဍောပ်ကိုဂကောံသတ် မအာစိုပ်ပွမဟံစိုဟ်လလမ်ဂ် ညးပဒတ် သိုမအာစိုပ်ပွမစိုဟ်လလမ်၊ ပ္ဍောပ်ကိုဂကောံသတ် မုံကိုဒဒိန်ဂ် ညးပဒတ် သိုဟံမွဲကိုပွဒ်ဒဒိန် ညးဇော်ပွပ် သီလာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန် ပွမဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သီလ ဂြိုင်ဂြိုင် ကိုဝါ သိုမအာစိုပ်ဇော်ခရ် (မဂပ်ဝံတွံဂး ဝိပဿနာဉာဏ်) ရံဝံ ဂပ်ဝံသွေးရ။ (၄)

ယွံမဟာနာမ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီဝ် ဗိုဗျဟ်ဂုဏ် ပွမသွေးပွးကိုဒိန်ဇကု ဂြိုင်ဂြိုင် ကိုဝါရ။ “ကုအဲဂ် ကလိဝံဒွေးရးကွေရသွံ၊ အဲဂပ်ဝံကလိဝံ (ဒဒိန်မိုဟ်)ဗွဲဒွေးရးရသွံ၊ ဩအဲမွဲ ပ္ဍောပ်ကိုဂကောံသတ် မျိုက်ကျိုက်လောင် ပွမသွေတ်သွာန် မကတို(ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)ဂ် ပဒတ်ပွဲသို နကိုစိုတ်မစာ်စူး နုမျိုက်ကျိုက်လောင် ပွမသွေတ်သွာန်ရ၊ သွေးပွးဗူးဗူးစးစးရ၊ မုံကိုတဲကြံကြာတ်လပ်တဲဂ်ဒ်တဲ မိပ်လဟိုင် ပွဲပွမသွေးပွးရ၊ သွက်ဝံဒင်အာတ်ဂ် ဒ်ဒိုင်ဒတဲရ၊ မိပ်လဟိုင် ပွဲပွမကိုဒိန်ပါပရအ်ပတိတ်ရ” ရံဝံ (ဗိုဗျဟ်ရ)။

ယွံမဟာနာမ် ပွဲအခိုင် ကွေးအရီ မဗ်ဗျဟ်ဂုဏ်ပွမသွးပွးဂ် ကုကွေးအရီဂ် စိုတ်ရာဂမကတို (ရာဂရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်ဒေါသမကတို (ဒေါသရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်မောဟမကတို(မောဟရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် သွအာရီဂ်ဂုဏ် ပွမသွးပွးတဲ စိုတ်မလ္လတပ်ဟောင် ဒ်ကုကွေးအရီဂ်ရ။

ယွံမဟာနာမ် ကွေးအရီ မှုဂ်စိုတ် မလ္လတပ်ဂ် ကလိဝံပွမအိုဟ်တိုဟ် မနိဿယ် ကိုအရထတဲ ကတိုဒ်ရ၊ ကလိဝံပွမအိုဟ်တိုဟ် မနိဿယ်ကိုပါဠိတဲ ကတိုဒ်ရ၊ ကလိဝံ ပွမအိုဟ်တိုဟ် မစပ်ကောံခရ်ရ၊ ကုညးအိုဟ်တိုဟ်ဂ် ပွမသျှိုက်မျှိုက်ကတိုဒ်ရ၊ ဇကု ညးမှုဂ်စိုတ် မသျှိုက်မျှိုက်ဂ် စိုတ်လလမ်ရ၊ ညးမှုဂ်ဇကု မစိုတ်လလမ်ဂ် ဝံဒင်စသိုင် တသိုခ်ရ၊ စိုတ်ညးဒ်တသိုခ်ဂ် တန်ကြန်ရ။

ယွံမဟာနာမ် ကွေးအရီဝံ ပှောင်ကိုဂကောံသတ် မအာစိုပ်ပွမစိုတ်လလမ်ဂ် ညးပဒတ် သိုမအာစိုပ်ပွမစိုတ်လလမ်၊ ပှောင်ကိုဂကောံသတ် မှုဂ်ဒ်ခိုင်ဂ် ညးပဒတ် သိုမဟံမွဲကို ပွမဒ်ဒ်ခိုင်၊ ညးဇော်ပှပ် စာဂါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန် ပွမဗ်ဗျဟ်ဂုဏ် ပွမသွးပွး ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ သိုမအာစိုပ်ဇော်ခရ်(မဂပ်ဝံတွံး ဝိပဿနာဉာဏ်) ရံဝံ ဂပ်ဝံသွးရ။ (၅)

ယွံမဟာနာမ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီဂ် (သွသက်သီကို) ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်တဲ ဗ်ဗျဟ် (ဂုဏ်မပ္တံကိုသဒ္ဓါဇကု) ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ၊ “ဒေဝတ်စာတုမဟာရာဇ် ဒေဝတ်တာဝတိ ဒေဝတ်ယာမာ ဒေဝတ်တုသိတာ ဒေဝတ်နိမ္မာနရတိ ဒေဝတ်ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ ဗြို ဗြိုလတူလတူဂမ္တိုင် နွံအိုတ်ရ၊ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မချိုက်ပေင်တဲကောံခရ်သဒ္ဓါဂ် စုတိချိုတ် နူဘုံမှိုဟ်ဝံတဲ ကတိုဒ်ပွဲဘုံသွပ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ကုအဲလေပ် ခရ်သဒ္ဓါဂကူဂ် နွံရ၊ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မချိုက်ပေင်တဲ ကောံသီလဂ် စုတိချိုတ် နူဘုံမှိုဟ်ဝံတဲ ကတိုဒ် ပွဲဘုံသွပ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ကုအဲလေပ် သီလဂကူဂ် နွံရ၊ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မချိုက်ပေင်တဲ ကောံလမိင်လညာတ်ဂ် စုတိချိုတ် နူဘုံမှိုဟ်ဝံတဲ ကတိုဒ်ပွဲဘုံသွပ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ကုအဲလေပ် လမိင်လညာတ်ဂကူဂ် နွံရ၊ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မချိုက်ပေင်တဲကောံပွမသွးပွးဂ် စုတိချိုတ်နူဘုံမှိုဟ်ဝံတဲ ကတိုဒ် ပွဲဘုံသွပ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ကုအဲလေပ် ပွမသွးပွးဂကူဂ် နွံရ၊ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်မချိုက်ပေင်တဲ ကောံပညာဂ် စုတိချိုတ် နူဘုံမှိုဟ်ဝံတဲ ကတိုဒ်ပွဲဘုံသွပ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ကုအဲလေပ် ပညာ ဂကူဂ် နွံရ” ရံဝံ ဗ်ဗျဟ်ရ။

ယွံမဟာနာမ် ပွဲအခိုင် ကွေးအရီ မဗ်ဗျဟ်ခရ်သဒ္ဓါ ဒေဝတ်သီလလမိင်လညာတ် ပွမသွးပွး ကိုဒါနိပညာဇကုဇကုကို ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ကိုဂ် ကုကွေးအရီဂ် စိုတ်ရာဂမကတို (ရာဂရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်ဒေါသမကတို(ဒေါသရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်မောဟမကတို(မောဟရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် သွအာရီဂ် ဂုဏ်မပ္တံကိုသဒ္ဓါဒေဝတ်ဂမ္တိုင်တဲ စိုတ်မလ္လတပ်ဟောင် ဒ်ကုကွေးအရီဂ်ရ။

ယုံမဟာနာမ် ကွေးအရီ မှုံကိုစိုတ်မလှူတပ်ကံ ကလိဝံပွမအိုဟ်တိုဟ် မနိဿယ် ကိုအရထတဲကတိုရ၊ ကလိဝံပွမအိုဟ်တိုဟ် မနိဿယ်ကိုပါဠိတဲ ကတိုဒ်ရ၊ ကလိဝံ ပွမအိုဟ်တိုဟ် မစပ်ကောံခရရ၊ ကုညးအိုဟ်တိုဟ်ပှ မသျှိုက်မှိုက်ကတိုဒ်ရ၊ ကုညးမှုံ ကိုစိုတ်မသျှိုက်မှိုက်ကံ စိုတ်လလမ်ရ၊ ညးမှုံကိုကေု မစိုတ်လလမ်ကံ ဝံဒင်စသိုင်တသိုခ်ရ၊ စိုတ်ညးဒ်တသိုခ်ကံ တန်ကြန်ရ။

ယုံမဟာနာမ် ကွေးအရီဝံ ပှောင်ကိုဂကောံသတ် မအာစိုပ်ပွမဟံစိုတ်လလမ်ကံ ညးပဒတ်သိုမအာစိုပ် ပွမစိုတ်လလမ်၊ ပှောင်ကိုဂကောံသတ် မှုံကိုဒ်ဒ်ကံ ညးပဒတ် သိုဟံမွဲကို ပွမဒ်ဒ်ဒ် ညးဇော်ပွင် ဒေဝတာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်(သုသကံသီကို)ဒေဝတ ဂမ္ဘိုင်တဲ ပွမဗိုဗျဟ်(ဂုဏ်မဗ္ဗံကိုသဒ္ဓါကေု) ဂှိုင်ဂှိုင်ကိုဝါ သိုမအာစိုပ်ဇော်ခရ (မဂပ်ဝံတံဂး ဝိပဿနာဉာဏ်) ရဲဝံ ဂပ်ဝံသွေးရ။ (၆)

ယုံမဟာနာမ် ကွေးအရီ ကလိဝံအရီယဖိုလ်တဲ မတီကောတ်သာသနာ သိက္ခာ ပိပြကာတဲကံ နပုမပဒတ် ရဲသတ်ဝံ ပဒတ်ဒ်ဒ်မွဲမဂှိုင်ရ ရဲဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ဒသမ။

အာဟုနေယျဝဂ် မဒ်ကိုပ်ကွာ တဲရောင်။

၂။ သာရဏီယဝဂ်

၁။ သုတ်ပဌမ သာရဏီယ

၁၁။ ယုံခမီတအ် ‘သာရဏီယ’ ခရ်မထေက်ကိုဗိုဗျဟ် ဟံပိုတ်သကုတ်ဂမ္ဘိုင် ကုဝံတြပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ရော? ယုံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ မေတ္တာ ကာယကမ်ခမီကံ တန်တတူရ၊ ပွဲလတူသဟခရ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြဲမတ်ကိုရ၊ ခရ်ဝံလေဝ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ် ဟံပိုတ်သကုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် မေတ္တာဝစီကမ်ခမီကံ တန်တတူရ၊ ပွဲသဟခရ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြဲမတ်ကိုရ၊ ခရ်ဝံလေဝ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ် ဟံပိုတ်သကုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် မေတ္တာမနောကမ်ခမီကံ တန်တတူရ၊ ပွဲလတူသဟခရ် ဂမ္ဘိုင် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြဲမတ်ကိုရ၊ ခရ်ဝံလေဝ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ် ဟံပိုတ်သကုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီကံ နကိုလာတ်ဂမ္ဘိုင် မကတိုဒ် မသုဟ်သုန်ကောံခရ် မှုံသတ်မဂပ်ဝံကလိဝံ နပဗ္ဗေရ် ဗွဲတိုမယုတ် နအယံမာတ်ပိဏ္ဏပါတ် မတို့လုပ် ပွဲပဗေင်လေဝ် မှုံအလေံသုပြဘိုက်သိုဟံပါပါ (ဝတ္ထုပုဂ္ဂိုလ်)ရ၊ မှုံအလေံသုပြဘိုက် သိုမဆက် ဆောံကောံသဟခရ်ဂမ္ဘိုင် မှုံကိုသီလရ၊ ခရ်ဝံလေဝ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ်ဟံပိုတ်သကုတ်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြဲမတ်ကို အာစိုပ်ပွမသီလ တုပ်သွဟ် ကျောံသဟဓရ်ဂမ္တိုင် နကိုသီလဂမ္တိုင် မဟံကပ်သကုတ် ဟံထောင်ပြိုဟ် ဟံစောန်ပြိုဟ် ဟံခွက်ဒဝါန် မတိတ်ဗူး(နူဒဒိခိသိုက်တဏှာ) တုပညာဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်ထိုင်သး မဟဂပ်ဝ်ဇွတ်သပေါတ်ဗွဲမမှာရာ မလေပ်ကတိတ်ဗုဒ္ဓကို သမာဓိဂ်ဒိုတ် ပဒတ်ရ၊ ဓရ်ပွဲလေပ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ် ဟံပိုတ်သကုတ်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြဲမတ်ကို အာစိုပ်ပွမကွေတ် တုပ်သွဟ် ကျောံသဟဓရ်ဂမ္တိုင် နကိုနိယျာနိကအရိယဒိဋ္ဌိ မလေပ်ရင်တုင်ပတိတ် သွက်ဒဒိခိဝဋ် ဝံအိုတ်အာဗွဲမဒးရး ကုညးဒေဝ်အတိုင်ဂ်ဒိုတ် ပဒတ်ရ၊ ဓရ်ပွဲလေပ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ် ဟံပိုတ်သကုတ်ရ။

ယံခမီတအံ ‘သာရဏီယ’ ဓရ်မထေက်ကိုဗိုဗျဟ် ဟံပိုတ်သကုတ်ဂမ္တိုင် ဣဝံ တြဲပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒုတိယသာရဏီယ

၁၂။ ယံခမီတအံ ဓရ်သာရဏီယဂမ္တိုင်တြဲပြကာ မလေပ်သွက်ပွမသျှိုက်ဆာန် မလေပ်သွက်ပွမသွအေပရဲ (သဟဓရ်ဂမ္တိုင်)ဝံ နိတ်သွက်ဂွံယိုက်ဒိုက်သင်ရိုဟ် သွက်ဂွံ ကယျာန်ဒဝါတ် သွက်ဂွံညီသာသွဟ်သွန် သွက်ဂွံဒိမ္မဂကောံခပ်ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဝံ မေတ္တာကာယကမ် ခမိဂ် တန်တတူရူ ပွဲလတူ သဟဓရ်ဂမ္တိုင် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြဲမတ်ကိုရ၊ ဓရ်သာရဏီယ မလေပ်သွက်ပွမ သျှိုက်ဆာန် မလေပ်သွက်ပွမသွအေပရဲ (သဟဓရ်ဂမ္တိုင်)ဝံလေပ် နိတ်သွက်ဂွံယိုက်ဒိုက် သင်ရိုဟ် သွက်ဟံကယျာန်ဒဝါတ် သွက်ဂွံညီသာသွဟ်သွန် သွက်ဂွံဒိမ္မဂကောံခပ်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် မေတ္တာဝစီကမ်ခမိဂ် တန်တတူရူ ပွဲလတူသဟဓရ် ဂမ္တိုင် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြဲမတ်ကိုရ၊ ဓရ်သာရဏီယ မလေပ်သွက်ပွမသျှိုက်ဆာန် မလေပ် သွက်ပွမသွအေပရဲ (သဟဓရ်ဂမ္တိုင်)ဝံလေပ် နိတ်သွက်ဂွံယိုက်ဒိုက်သင်ရိုဟ် သွက်ဂွံကယျာန် ဒဝါတ် သွက်ဂွံညီသာသွဟ်သွန် သွက်ဂွံဒိမ္မဂကောံခပ်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် မေတ္တာမနောကမ်ခမိဂ် တန်တတူရူပွဲ လတူသဟဓရ် ဂမ္တိုင် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြဲမတ်ကိုရ၊ ဓရ်သာရဏီယ မလေပ်သွက်ပွမသျှိုက်ဆာန် မလေပ် သွက်ပွမသွအေပရဲ (သဟဓရ်ဂမ္တိုင်)ဝံလေပ် နိတ်သွက်ဂွံယိုက်ဒိုက်သင်ရိုဟ် သွက်ဟံ ကယျာန်ဒဝါတ် သွက်ဂွံညီသာသွဟ်သွန် သွက်ဂွံဒိမ္မဂကောံခပ်ရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူဗုဒ္ဓတုန် ခမိဂ် နကိုလာဘ်ဂမ္တိုင် မကတိုဒ် မသုဟ်သုန်ကောံခရ် မှုံသဘ်မဂပ်ကလိဝံ နပဗ္ဗေရ် ဗွဲတၞိမယုတ် နယံမာတ်ပိဏ္ဏပါတ် မတၞိလုပ်ပွဲဗေင်လေဝ် မှုံအလေံသွပြဘိုဂ် သိုဟံပါပါ (ဝတ္ထုပုဂိုလ်)ရ၊ မှုံအလေံသွပြဘိုဂ် သိုမဆက်ဆောံ ကောံသဟဓရ်ဂမ္တိုင် မှုံကိုသီလရ၊ ဓရ်သာရဏီယ မလေပ်သွကိုပွမသျှိုက်ဆာန် မလေပ် သွကိုပွမသွအဲပရဲ (သဟဓရ်ဂမ္တိုင်)ဝံလေဝ် နိတ်သွက်ဂွံယိုက်ဒိုက်သင်ရိုဟ် သွက်ဟံ ကယျာန်ဒဝါတ် သွက်ဂွံညီသာသုဟ်သုန် သွက်ဂွံဒွဲဂကောံခရ်။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူဗုဒ္ဓတုန် ခမိဂ် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြဲမတ်ကို အာစိုပ်ပွမသီလ တုပ်သုဟ် ကောံသဟဓရ်ဂမ္တိုင် နကိုသီလဂမ္တိုင် မဟံကပ်သကုတ် ဟံထောင်ပြိုဟ် ဟံစောန်ပြိုဟ် ဟံဒိုက်ဒဝါန် မတိတ်ဗူး(နုဒ်ဒိုက်တဏှာ)တုပညာဂမ္တိုင် မဂပ်ထိုင်သး မဟဂပ်ဝံဒွိတ်သပေါတ်ဗွဲမမှာရာ မလေပ်ကတိဗဒ်ကိုသမာဓိဂ်ဒိုတဲ ပဒတ်ရ၊ ဓရ်သာရဏီယ မလေပ်သွကိုပွမသျှိုက်ဆာန် မလေပ်သွကိုပွမသွအဲပရဲ (သဟဓရ်ဂမ္တိုင်)ဝံလေဝ် နိတ် သွက်ဂွံယိုက်ဒိုက်သင်ရိုဟ် သွက်ဟံကယျာန်ဒဝါတ် သွက်ဂွံညီသာသုဟ်သုန် သွက်ဂွံဒွဲ မွဲဂကောံခရ်။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူဗုဒ္ဓတုန် ခမိဂ် ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲကြဲမတ်ကို အာစိုပ်ပွမကွေတ် တုပ်သုဟ် ကောံသဟဓရ်ဂမ္တိုင် နကိုနိယျာနိကအရိယဒိဋ္ဌိ မလေပ်ရင်တုင်ပတိတ် သွက်ဒဒိခံဝံအိုတ်အာ ဗွဲမဒးရး ကုညးဒွေတ်အတိုင်ဂ်ဒိုတဲ ပဒတ်ရ၊ ဓရ်သာရဏီယ မလေပ်သွကိုပွမသျှိုက်ဆာန် မလေပ်သွကိုပွမသွအဲပရဲ (သဟဓရ်ဂမ္တိုင်)ဝံလေဝ် နိတ် သွက်ဂွံယိုက်ဒိုက်သင်ရိုဟ် သွက်ဟံကယျာန်ဒဝါတ် သွက်ဂွံညီသာသုဟ်သုန် သွက်ဂွံဒွဲ မွဲဂကောံခရ်။

ယံခမီတအံ ဓရ်သာရဏီယဂမ္တိုင်တြဲပြကာ မလေပ်သွကိုပွမသျှိုက်ဆာန် မလေပ် သွကိုပွမသွအဲပရဲ (သဟဓရ်ဂမ္တိုင်)ဝံ နိတ်သွက်ဂွံယိုက်ဒိုက်သင်ရိုဟ် သွက်ဟံကယျာန် ဒဝါတ် သွက်ဂွံညီသာသုဟ်သုန် သွက်ဂွံဒွဲမွဲဂကောံခရ်အိုတ်ရ ရံဝံ (သူးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်နိဿာရဏီယ

၁၃။ ယံခမီတအံ ဓာတ်ဂမ္တိုင် မလေပ်တိတ်ဗူး (နူမစေံစး)ဂ် ဣဝံတြဲပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန် — “အဲ ဂပ်ဝံဇော်ပုင်လပ် မေတ္တာစိုတ် မတိတ်ဗူး (နူမစေံစး)ရ၊ ဂပ်ဝံသွလပ်ဗွဲမဂ္တိုင်ကိုဝါရ၊ ဂပ်ဝံသွလပ်သုဟ်ညိုင်ရယာန်ရ၊ ဂပ်ဝံသွလပ် အရာဒတန်ရ၊ ဂပ်ဝံသုပတ်စွဲလပ်ရ၊ ဂပ်ဝံဆန်ခန်လပ်ရ၊ ဂပ်ဝံပတိတ်တြဲဟတ်လုတ်လပ်

ဗွဲမဒးရးရ၊ သိုက်နှိတ်သက်လောင် ‘ဗျာပါဒ’ ပွမမိက်ကိုလိုလက် သီဗ္ဗောင်ကေတ် စိုတ်အဲတဲ တန်တရ” ရဝံ (သွေးရ)။ ခမိက် “ဩဝုဟိသွေး ရဝံညိ” ရဝံ ဒးဟိသွေးရ၊ “ယွံတီလပိုင် ဩဝုဟိသွေး ရဝံညိ၊ ဩဝုစောတ်စောတ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြညိ၊ ပွမ စောတ်စောတ် ကုတီလမုံပိုင်ကျက်တြ ဟံဆဲရ၊ တီလမုံပိုင်ကျက်တြ ဟံတံရဝံရ။ ယွံကောန်တု သိုမဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်လင် မေတ္တာစိုတ်မတိတ်ဗူး (နူမဇော်စး) မဂပ်ဝ်သွလင် ဗွဲမဂိုင်ကိုဝါ၊ ဂပ်ဝ်သွလင်သွဟ်ညင်ရယာန် ဂပ်ဝ်သွလင်အရာဒတန် ဂပ်ဝ်သွပတ်စွံလင် ဂပ်ဝ်ဆန်စန်လင် ဂပ်ဝ်ပတိတ်ဖြဟတ်လုတ်လင် ဗွဲမဒးရးရ ဟိုတ်အခေါင်အရာ မတံဂး ‘ဗျာပါဒ’ သီဗ္ဗောင်ကေတ်စိုတ်ခမိက်တဲ ကြက်တန်တရက် ဟံမဲ့ရ။ ယွံကောန်တု မေတ္တာစိုတ်မတိတ်ဗူး (နူမဇော်စး) အရာတိတ်ဗူးဗျာပါဒရ” ရဝံ (ဒးဟိသွေးရ)။

ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိက် ဟိသွေးရဝံရ—“အဲ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်လင် ကရုဏာ စိုတ်မတိတ်ဗူး (နူမဇော်စး)ရ၊ ဂပ်ဝ်သွလင်ဗွဲမဂိုင်ကိုဝါရ၊ ဂပ်ဝ်သွလင်သွဟ်ညင်ရယာန်ရ၊ ဂပ်ဝ်သွလင် အရာဒတန်ရ၊ ဂပ်ဝ်သွပတ်စွံလင်ရ၊ ဂပ်ဝ်ဆန်စန်လင်ရ၊ ဂပ်ဝ်ပတိတ်ဖြဟတ် လုတ်လင် ဗွဲမဒးရးရ၊ သိုက်နှိတ်သက်လောင် ‘ဝိဟိသ’ ပွမမိက်ပျဲပျက် သီဗ္ဗောင်ကေတ် စိုတ်အဲတဲ တန်တရ” ရဝံ (သွေးရ)။ ခမိက် “ဩဝုဟိသွေး ရဝံညိ” ရဝံ ဒးဟိသွေးရ၊ “ယွံတီလပိုင် ဩဝုဟိသွေး ရဝံညိ၊ ဩဝုစောတ်စောတ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြညိ၊ ပွမ စောတ်စောတ် ကုတီလမုံပိုင်ကျက်တြ ဟံဆဲရ၊ တီလမုံပိုင်ကျက်တြ ဟံတံရဝံရ။ ယွံကောန်တု သိုမဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်လင် ကရုဏာစိုတ်မတိတ်ဗူး (နူမဇော်စး) မဂပ်ဝ်သွလင် ဗွဲမဂိုင်ကိုဝါ၊ ဂပ်ဝ်သွလင်သွဟ်ညင်ရယာန် ဂပ်ဝ်သွလင်အရာဒတန် ဂပ်ဝ်သွပတ်စွံလင် ဂပ်ဝ်ဆန်စန်လင် ဂပ်ဝ်ပတိတ်ဖြဟတ်လုတ်လင် ဗွဲမဒးရးရ ဟိုတ်အခေါင်အရာ မတံဂး ‘ဝိဟိသ’ ပွမမိက်ပျဲပျက် သီဗ္ဗောင်ကေတ်စိုတ်ခမိက်တဲ ကြက်တန်တရက် ဟံမဲ့ရ။ ယွံကောန်တု ကရုဏာစိုတ်မတိတ်ဗူး (နူမဇော်စး) အရာတိတ်ဗူး ‘ဝိဟိသ’ ပွမမိက်ပျဲပျက်ရ” ရဝံ (ဒးဟိသွေးရ)။

ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိက် ဟိသွေးရဝံရ—“အဲ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်လင် မုဒိတာ စိုတ်မတိတ်ဗူး (နူမဇော်စး)ရ၊ ဂပ်ဝ်သွလင်ဗွဲမဂိုင်ကိုဝါရ၊ ဂပ်ဝ်သွလင်သွဟ်ညင်ရယာန်ရ၊ ဂပ်ဝ်သွလင် အရာဒတန်ရ၊ ဂပ်ဝ်သွပတ်စွံလင်ရ၊ ဂပ်ဝ်ဆန်စန်လင်ရ၊ ဂပ်ဝ်ပတိတ်ဖြဟတ် လုတ်လင် ဗွဲမဒးရးရ၊ သိုက်နှိတ်သက်လောင် ‘အရတိ’ ပွမဟံမိပ်လဟိင် သီဗ္ဗောင် ကေတ်စိုတ်အဲတဲ တန်တရ” ရဝံ (သွေးရ)။ ခမိက် “ဩဝုဟိသွေး ရဝံညိ” ရဝံ ဒးဟိသွေးရ၊ “ယွံတီလပိုင် ဩဝုဟိသွေး ရဝံညိ၊ ဩဝုစောတ်စောတ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြညိ၊ ပွမ စောတ်စောတ် ကုတီလမုံပိုင်ကျက်တြ ဟံဆဲရ၊ တီလမုံပိုင်ကျက်တြ ဟံတံရဝံရ။ ယွံကောန်တု သိုမဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်လင် မုဒိတာစိုတ်မတိတ်ဗူး (နူမဇော်စး) မဂပ်ဝ်သွလင် ဗွဲမဂိုင်ကိုဝါ၊ ဂပ်ဝ်သွလင်သွဟ်ညင်ရယာန် ဂပ်ဝ်သွလင်အရာဒတန် ဂပ်ဝ်သွပတ်စွံလင် ဂပ်ဝ်ဆန်စန်လင် ဂပ်ဝ်ပတိတ်ဖြဟတ်လုတ်လင် ဗွဲမဒးရးရ ဟိုတ်အခေါင်အရာ

မတွံဂး ‘အရတိ’ ပွမဟုံမိပ်လဟိင် သီဗ္ဗောဏ်ကောတိစိတ်ခမိဂ်တဲ ကြက်တန်တရဂ် ဟုံမွဲရ။
ယုံကောန်တု မုဒိတာစိတ်မတိတ်ဗ္ဗး (နူမဇှေစး)ဂ် အရာတိတ်ဗ္ဗး ‘အရတိ’ ပွမဟုံမိပ်
လဟိင်ရ” ရံဝံ (ဒးဟိုသုးရ)။

ယုံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဟိုသုးရံဝံရ—“အဲ ဂပ်ဝ်ဇှော်ပွပ်လပ် ဥပေက္ခာ
စိတ်မတိတ်ဗ္ဗး (နူမဇှေစး)ရ။ ဂပ်ဝ်သွလပ်ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါရ။ ဂပ်ဝ်သွလပ်သွဟ်ညံင်ရဲယာန်ရ။
ဂပ်ဝ်သွလပ် အရာဒတန်ရ။ ဂပ်ဝ်သွပတ်စွံလပ်ရ။ ဂပ်ဝ်ဆန်စန်လပ်ရ။ ဂပ်ဝ်ပတိတ်ဖြဟတ်
လုတ်လပ် ဗွဲမဒးရးရ။ သိုက်ဒိတ်သတ်ဂ်လေပ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် ညီဗ္ဗောဏ်
ကောတိစိတ်အဲတဲ တန်တရ” ရံဝံ (သုးရ)။ ခမိဂ် “ဩဝုလ္လဟိုသုး ရံဝံညိ” ရံဝံ ဒးဟိုသုးရ။
“ယုံတီလပိုင် ဩဝုလ္လဟိုသုး ရံဝံညိ၊ ဩဝုလ္လစောတ်စောဲ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲညိ၊ ပွမ
စောတ်စောဲ ကုတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဟုံဆဲရ။ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဟုံတွံရံဝံရ။
ယုံကောန်တု သိုမဂပ်ဝ်ဇှော်ပွပ်လပ် ဥပေက္ခာစိတ်မတိတ်ဗ္ဗး (နူမဇှေစး) မဂပ်ဝ်သွလပ်
ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ။ ဂပ်ဝ်သွလပ်သွဟ်ညံင်ရဲယာန် ဂပ်ဝ်သွလပ်အရာဒတန် ဂပ်ဝ်သွပတ်စွံလပ်
ဂပ်ဝ်ဆန်စန်လပ် ဂပ်ဝ်ပတိတ်ဖြဟတ်လုတ်လပ် ဗွဲမဒးရးဂ် ဟိုတ်အခေါင်အရာ
မတွံဂး ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် သီဗ္ဗောဏ်ကောတိစိတ်ခမိဂ်တဲ ကြက်တန်တရဂ် ဟုံမွဲရ။
ယုံကောန်တု ဥပေက္ခာစိတ်မတိတ်ဗ္ဗး (နူမဇှေစး)ဂ် အရာတိတ်ဗ္ဗး ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်
ထွေန်စပ်ရ” ရံဝံ (ဒးဟိုသုးရ)။

ယုံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဟိုသုးရံဝံရ— “အဲ ဂပ်ဝ်ဇှော်ပွပ်လပ် စိတ်မ
တိတ်ဗ္ဗး (နူမဇှေစး) မဟုံမွဲကိုနိမိတ်(မတ္တကိုရာဂ)ရ။ ဂပ်ဝ်သွလပ် ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါရ။ ဂပ်ဝ်သွလပ်
သွဟ်ညံင်ရဲယာန်ရ။ ဂပ်ဝ်သွလပ်အရာဒတန်ရ။ ဂပ်ဝ်သွပတ်စွံလပ်ရ။ ဂပ်ဝ်ဆန်စန်လပ်ရ။
ဂပ်ဝ်ပတိတ်ဖြဟတ်လုတ်လပ်ဗွဲမဒးရးရ။ သိုက်ဒိတ်သတ်ဂ်လေပ် ဝိညာဏ်အဲဂ် ဇေတ်ဗက်
လွေင်နိမိတ်ဂမ္ဘိုင် (မတ္တကိုရာဂ)ရ” ရံဝံ (သုးရ)။ ခမိဂ် “ဩဝုလ္လဟိုသုး ရံဝံညိ” ရံဝံ
ဒးဟိုသုးရ။ “ယုံတီလပိုင် ဩဝုလ္လဟိုသုးရံဝံညိ၊ ဩဝုလ္လစောတ်စောဲ တီလမုံပိုင်
ကျက်တြဲညိ၊ ပွမစောတ်စောဲ ကုတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဟုံဆဲရ။ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ
ဟုံတွံရံဝံရ။ ယုံကောန်တု သိုမဂပ်ဝ်ဇှော်ပွပ်လပ် စိတ်မတိတ်ဗ္ဗး(နူမဇှေစး) မဟုံမွဲကိုနိမိတ်
(မတ္တကိုရာဂ) ဂပ်ဝ်သွလပ်ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ။ ဂပ်ဝ်သွလပ်သွဟ်ညံင်ရဲယာန်၊ ဂပ်ဝ်သွလပ်
အရာဒတန်၊ ဂပ်ဝ်သွပတ်စွံလပ်၊ ဂပ်ဝ်ဆန်စန်လပ်၊ ဂပ်ဝ်ပတိတ်ဖြဟတ်လုတ်လပ်
ဗွဲမဒးရးဂ် ဝိညာဏ်ခမိဂ် ဟိုတ်အခေါင်အရာမတွံဂး ဝိညာဏ်ခမိဂ် ကြက်ဇေတ်ဗက်အာ
လွေင်နိမိတ်(မတ္တကိုရာဂ)ဂ် ဟုံမွဲရ။ ယုံကောန်တု စိတ်မတိတ်ဗ္ဗး (နူမဇှေစး) မဟုံမွဲကိုနိမိတ်
(မတ္တကိုရာဂ)ဂ် အရာတိတ်ဗ္ဗးနိမိတ်ဂမ္ဘိုင်အိုသိုရ” ရံဝံ (ဒးဟိုသုးရ)။

ယုံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဟိုသုးရံဝံရ— “ပွမပင်ပတိုန်မာန် ရံဝံမွဲအဲဂ်
စာ်စူးအာ ကုအဲတဲမွဲး ခန္ဓကုဝံ နီအဲရ ရံဝံလေပ်ဟုံမွှာ်သွပ်ရ။ စိုန်ဒိတ်သတ်ဂ်လေပ်

ကွက်စရင်မတွဲး ပွမပါပါဟုံမာန် ပွမချပ်ဝိဝိင် သာတေဟာ သာဏာဟာဟုံ သီဇ္ဈာဝ်
 ကေတ်စိုတ်အဲတဲ တန်တရ” ရဝံ(သွေးရ)။ ခမိဂ် “ဩဝလ္လဟီသွေး ရဝံညိ”ရဝံ ဒေးဟီသွေးရ၊
 “ယုံတီလပိုဉ် ဩဝလ္လဟီသွေး ရဝံညိ၊ ဩဝလ္လစောတ်စောဲ တီလမုံပိုဉ်ကျာ်တြဲညိ၊
 ပွမစောတ်စောဲ တီလမုံပိုဉ်ကျာ်တြဲ ဟုံဆာဲရ၊ တီလမုံပိုဉ်ကျာ်တြဲ ဟုံတွံရဝံရ။
 ယုံကောန်တု သီပွမပင်ပတိုန်မာန် ရဝံမွဲးအဲ စာ်စူးအာတဲ ခန္တဇကုဝံ နှိအဲရ ရဝံလေဝ်
 ဟုံမွာ်သေဝ်ဂ် ဟိုတ်အခေါင်အရာမတွဲး ကွက်စရင်ပွမပါပါဟုံမာန် ပွမချပ်ဝိဝိင် သာတေ
 ဟာသာဏဟာ သီဇ္ဈာဝ်ကေတ်စိုတ်တဲ ကြက်တန်တရ ဟုံမွဲရ။ ယုံကောန်တု
 ပွမပိုက်ခေါတ်ပတိတ် ပွမပင်ပတိုန်မာန်မတွဲးအဲဂ် အရာတိတ်ဗူး ကွက်စရင်မတွဲး
 ပွမပါပါဟုံမာန် ပွမချပ်ဝိဝိင် သာတေဟာ သာဏာဟာရ” ရဝံ (ဒေးဟီသွေးရ)။ ယုံခမိတအ်
 ဓာတ်ဂမ္ဘိုင် မလေဝ်တိတ်ဗူး (နူမစေ့စး)ဂ် ဣဝံတြဲပြကာအိုတ်ရ ရဝံ (သွေးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဘဒ္ဒက

၁၄။ ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုဉ်သာရိပိုတ် ကော်လွိုင်တိုန်ခမိဂမ္ဘိုင် “ယုံကောန်တု
 ခမိတအ်” ရဝံရ။ “ယုံတီလပိုဉ်” ရဝံ ခမိဂမ္ဘိုင်ဂ် ကလောင်ဂရင်တ္တိ ကုတီလပိုဉ်သာရိပိုတ်
 အိုတ်ရ၊ တီလပိုဉ်သာရိပိုတ် သွေးတိုန် ဂလာန်ဝံရ—

ယုံကောန်တုတအ် ကုခမိ မသုပ္ပမပဒတ် ဩဩနအကဲအရာမွဲ ပွမချိုတ်ခိုဟ်၊
 ပွမသုကာဂစိုတ်ခိုဟ် နှိဟုံမာန်ရ၊ နအကဲအရာဂ်ဂ် ခမိဂ် သုပ္ပမပဒတ်ရ။ ယုံကောန်
 တုတအ် ခမိဂ် နအကဲအရာပွမချိုတ်ခိုဟ်၊ ပွမသုကာဂစိုတ်ခိုဟ် နှိဟုံမာန်သာလီု သွတ်
 ပွမပဒတ်ဂ်ရော?

ယုံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် မိပ်လဟိုင် ပွဲကမ္မောန်ရ၊ မလဟိုင်လဟာဲ
 ပွဲကမ္မောန်ရ၊ ပတိတ်တြဟတ်ဒန်မမိပ်လဟိုင်ပွဲကမ္မောန် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ၊ မိပ်လဟိုင် ပွဲပွမဟီု
 ဂလာန်တက်ကျာရ၊ လဟိုင်လဟာဲ ပွဲပွမဟီုဂလာန်တက်ကျာရ၊ ပတိတ်တြဟတ်ဒန်မမိပ်
 လဟိုင် ပွဲပွမဟီုဂလာန်တက်ကျာ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ၊ မိပ်လဟိုင် ပွဲပွမတိက်ရ၊ လဟိုင်လဟာဲ
 ပွဲပွမတိက်ရ၊ ပတိတ်တြဟတ် ဒန်မမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမတိက် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ၊ မိပ်လဟိုင်
 ပွဲအဖပ်သကအ်ပွင်ရ၊ လဟိုင်လဟာဲ ပွဲအဖပ်သကအ်ပွင်ရ၊ ပတိတ်တြဟတ် ဒန်မမိပ်လဟိုင်
 ပွဲအဖပ် သကအ်ပွင်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ၊ မိပ်လဟိုင် ပွဲပွမနုရ်(မသုန်သာ)ရ၊ လဟိုင်လဟာဲ ပွဲပွမ
 နုရ်ရ၊ ပတိတ်တြဟတ် ဒန်မမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမနုရ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ၊ မိပ်လဟိုင် ပွဲခရ်ပပဉ္စ
 ပွမသွဲရ၊ လဟိုင်လဟာဲ ပွဲခရ်ပပဉ္စ ပွမသွဲရ၊ ပတိတ်တြဟတ် ဒန်မမိပ်လဟိုင် ပွဲခရ်ပပဉ္စ
 ပွမသွဲ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ။ ယုံကောန်တုတအ် ရဝံဟောင် ခမိဂ် သွတ်ပွမပဒတ် နအကဲအရာ

ပွမချိုတ်ခိုဟ် ပွမသွကာဂစိုတ်ခိုဟ် နှိဟုံမာန်ရ၊ ယွံကောန်တုတအ် ခမိဝံ ခမိမမိလဟ်င် ပွဲသက္ကာယခရ်ခန္ဓမသုန်ပြကာမုံပြာကဉ် သွက်ဂွံသွကောလအိတ်ဒဒိခိဝဉ် ဗွဲမဒးရး ခမိ မပါသွးကောသက္ကာယဟုံမာန် ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွးရ။ ယွံကောန်တုတအ် ကုခမိ မသွပွမပဒတ် ဩဩအကဲအရာမွဲ ပွမချိုတ်ခိုဟ် ပွမသွကာဂစိုတ်ချိုတ်နှိမာန်ရ၊ နအကဲအရာဂှ် ခမိဂှ် သွပွမပဒတ်ရ။ ယွံကောန်တုတအ် ခမိဂှ် နအကဲအရာ ပွမချိုတ်ခိုဟ် ပွမသွကာဂစိုတ်ခိုဟ် သာ်လှီုသွတ် ပွမပဒတ်ဂှ်ရော?

ယွံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂှ် ဟုံမိလဟ်င် ပွဲကမ္မောန်တိုရ၊ ဟုံလဟ်င် လဟာဲ ပွဲကမ္မောန်တိုရ၊ ဟုံပတိတ်ဇြဟတ်ဂှ်ဂှ်ကိဝါ ဒဒိမိလဟ်င် ပွဲကမ္မောန်တိုရ၊ ဟုံမိလဟ်င် ပွဲပွမဟုံဂလာန်တက်ကျာရ၊ ဟုံလဟ်င်လဟာဲ ပွဲပွမဟုံဂလာန်တက်ကျာရ၊ ဟုံပတိတ်ဇြဟတ် ဂှ်ဂှ်ကိဝါ၊ ဒဒိမိလဟ်င် ပွဲပွမဟုံဂလာန်တက်ကျာရ၊ ဟုံမိလဟ်င် ပွဲပွမတိက်ရ၊ ဟုံလဟ်င်လဟာဲ ပွဲပွမတိက်ရ၊ ဟုံပတိတ်ဇြဟတ်ဂှ်ဂှ်ကိဝါ ဒဒိမိမိလဟ်င် ပွဲပွမတိက်ရ၊ ဟုံမိလဟ်င် ပွဲအဖပ်သကအ်ပွင်ရ၊ ဟုံလဟ်င်လဟာဲ ပွဲအဖပ် သကအ်ပွင်ရ၊ ဟုံပတိတ်ဇြဟတ် ဂှ်ဂှ်ကိဝါ ဒဒိမိမိလဟ်င် ပွဲအဖပ်သကအ်ပွင်ရ၊ ဟုံမိလဟ်င် ပွဲပွမန်ရ (မသုန်သာ်)ရ၊ ဟုံလဟ်င်လဟာဲ ပွဲပွမန်ရရ၊ ဟုံပတိတ်ဇြဟတ် ဂှ်ဂှ်ကိဝါ ဒဒိမိမိလဟ်င် ပွဲပွမန်ရရ၊ ဟုံမိလဟ်င် ပွဲခရ်ပပဉ္စ ပွမသွဲရ၊ ဟုံလဟ်င် လဟာဲ ပွဲခရ်ပပဉ္စရ၊ ဟုံပတိတ်ဇြဟတ် ဂှ်ဂှ်ကိဝါ ဒဒိမိမိလဟ်င် ပွဲခရ်ပပဉ္စရ။ ယွံကောန်တုတအ် ရံဝံဟေင် ခမိဂှ် သွတ်ပွမပဒတ် နအကဲအရာ ပွမချိုတ်ခိုဟ် ပွမသွကာ ဂစိုတ်ချိုတ် နှိမာန်ရ။ ယွံကောန်တုတအ် ခမိဝံ ခမိမမိလဟ်င်ပွဲနိဗ္ဗာန် သွက်ဂွံသွကော လအိတ်ဒဒိခိဝဉ် ဗွဲမဒးရး ခမိမပါသွးကော သက္ကာယမာန် ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွးရ ရံဝံ (သွးရ)။

ယွံကောန်တုတအ် ညးမတုပ်သွဟ် ကောံသတ်တှိုင်ဒြဲဂှ် ပတိတ်ဇြဟတ် ပွဲခရ်ပပဉ္စ ပွမသွဲ ဂှ်ဂှ်ကိဝါဂှ်ဒုတေ မိလဟ်င်အာ ပွဲခရ်ပပဉ္စတေ ဆောတ်ယောင်အာကိုနိဗ္ဗာန် မဟုံမွဲပတောံစတ် နှိအရာယောဂပန်အိုတ်ရ။

သွးကောံခရ်ပပဉ္စ ပွမသွဲတေ ညးမမိလဟ်င် ပွဲနိဗ္ဗာန်မဟုံမွဲကိုခရ် ပွမသွဲဂှ် ကိုဍိုက် ပေင်ကိုနိဗ္ဗာန် မဟုံမွဲပတောံစတ် နှိအရာယောဂပန်အိုတ်ရ။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်အနုတပ္ပိယ

၁၅။ ပွဲကာလဂှ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် သွးကိုခမိဂမ္တိုင်ရ— ယွံကောန်တုတအ် ကုခမိ မသွပွမပဒတ် ဩဩနအကဲအရာမွဲ ချိုတ်အာမွဲ လေပ်ဒးစင်တူသျှိုက်သေ့ခွဲကြဲရ၊ နအကဲအရာဂှ် ခမိဂှ် သွပွမပဒတ်ရ။

ယံကောနိတုတအံ ခမိဂ် ချိတ်အာမ္မး အကောအရာမလေဝဒးစံင်တူသျှိုက်သောံ
ဗွဲကြဲ သာ်လီုသွတ် ပွမပဒတ်ဂ်ရော? ယံကောနိတုတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် မိပ်လဟိင်
ပွဲကမ္မောန်တို့ရ၊ လဟိင်လဟာံ ပွဲကမ္မောန်တို့ရ၊ ပတိတ်တြဟတ်ဒန့်မမိပ်လဟိင် ပွဲကမ္မောန်
တို့ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ မမိပ်လဟိင် ပွဲပွမဟိုဂလ္လာန်တက်ကျာရ၊ မိပ်လဟိင် ပွဲပွမတိက်ရ၊
မိပ်လဟိင် ပွဲအဖဝိသကအံပွင်ရ၊ မိပ်လဟိင် ပွဲပွမန့်ရ(မသုန်သတ်)ရ၊ မိပ်လဟိင် ပွဲခရ်ပပဉ္စ
ပွမသွဲရ၊ လဟိင်လဟာံ ပွဲခရ်ပွမသွဲရ၊ ပတိတ်တြဟတ် ဒန့်မမိပ်လဟိင် ပွဲခရ်ပွမသွဲ
ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ။ ယံခမိတအံ ရံဝံဟေင် ခမိဂ် သွတ် ပွမပဒတ် ချိတ်အာမ္မး နအကောအရာမ
လေဝဒးစံင်တူသျှိုက်သောံ ဗွဲကြဲရ။ ယံခမိတအံ ခမိဝံ ခမိမမိပ်လဟိင် ပွဲသက္ကာယခန္ဓ
မသုန်ပြကာမ္ပုပြာကဋ် သွက်ဝံသွကောံ လအိတ်ဒဒိခိဝဋ် ဗွဲမဒးရး ခမိမပါသွးကောံ
သက္ကာယဟံမာန် ရံဝံ ဂပ်ဝံသွးရ။

ယံကောနိတုတအံ ကုခမိ မသွပွမပဒတ် ဩဩနအကောအရာမ္မဲ ချိတ်အာမ္မး
ဟံမ္မဲကို ပွမဒးစံင်တူသျှိုက်သောံ ဗွဲကြဲရ၊ နအကောအရာဂ်ဂ် ခမိဂ် သွပွမပဒတ်ရ။
ယံကောနိတုတအံ ခမိဂ် ချိတ်အာမ္မး နအကောအရာ မဟံမ္မဲကိုပွမဒးစံင်တူသျှိုက်သောံ
ဗွဲကြဲသာ်လီု သွတ် ပွမပဒတ်ဂ်ရော?

ယံကောနိတုတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဟံမိပ်လဟိင် ပွဲကမ္မောန်တို့ရ၊ ဟံလဟိင်
လဟာံ ပွဲကမ္မောန်တို့ရ၊ ဟံပတိတ်တြဟတ် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ၊ ဒန့်မမိပ်လဟိင် ပွဲကမ္မောန်တို့ရ၊
ဟံမိပ်လဟိင် ပွဲပွမဟိုဂလ္လာန်တက်ကျာရ၊ ဟံမိပ်လဟိင် ပွဲပွမတိက်ရ၊ ဟံမိပ်လဟိင်
ပွဲအဖဝိသကအံပွင်ရ ဟံမိပ်လဟိင် ပွဲပွမန့်ရ (မသုန်သတ်)ရ၊ ဟံမိပ်လဟိင် ပွဲခရ်ပပဉ္စ
ပွမသွဲရ၊ ဟံလဟိင်လဟာံ ပွဲခရ်ပွမသွဲရ၊ ဟံပတိတ်တြဟတ် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ဒန့်မမိပ်လဟိင်
ပွဲခရ်ပွမသွဲရ။ ယံကောနိတုတအံ ရံဝံဟေင် ခမိဂ် သွတ် ပွမပဒတ် ချိတ်အာမ္မး နအကော
အရာ မဟံမ္မဲကိုပွမစံင်တူသျှိုက်သောံ ဗွဲကြဲရ။ ယံကောနိတုတအံ ခမိဝံ ခမိမမိပ်လဟိင်
ပွဲနိဗ္ဗာန်သွက်ဝံသွကောံ လအိတ်ဒဒိခိဝဋ် ဗွဲမဒးရး ခမိ မပါသွးကောံ သက္ကာယမာန်ရံဝံ ဂပ်ဝံ
သွးရ ရံဝံ (သွးရ)။

ယံကောနိတုတအံ ညးမတုပ်သုဟ်ကောံတိုင်ဒြဲဂ် ပတိတ်တြဟတ် ပွဲခရ်ပပဉ္စ
ပွမသွဲ ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ မိပ်လဟိင်အာ ပွဲခရ်ပွမသွဲတဲ ဆောတ်ယောင်အာကိုနိဗ္ဗာန်
မဟံမ္မဲပတောံစတ် ဒ်အရာယောဂပန်အိုတ်ရ။

သွးကောံခရ်ပပဉ္စ ပွမသွဲတဲ ညးမမိပ်လဟိင် ပွဲနိဗ္ဗာန်မဟံမ္မဲကိုခရ်ပပဉ္စ ကိုချိုက်
ပေင်ကိုနိဗ္ဗာန် မဟံမ္မဲပတောံစတ် ဒ်အရာယောဂပန်အိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

မာတိကာ

၆။ သုတ်နကုလပိတု

၁၆။ ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဂြိုပ်မုံယု၊
ဘေသကဠ နှိဒ္ဒဲကိုမသက္ကုဘဲ ကုသတ်ဂမ္တိုင် ဇေရင်ချင်သုသုမာရဂိရိ မလုပ်လှိတ်ဘဂ္ဂရးရ။
ပွဲကာလဂ် သမေဟ်နကုလပိတု မုံကိုယဲရ၊ နှိဒ္ဒိခိရ၊ ကတိန်ယဲ ပွဲမသကာတ်မြဟ်ရ၊
ပွဲကာလဂ် သမေဟ်သမ္ဘာ နကုလမာတာ ဟိုသွးကိုသမေဟ်နကုလပိတာ ဂလာန်ဝံရ—

ယွံသမေဟ် တုအဲ မုံကိုမ္မဲဟာန်ကောံပွမမွဲဂ်ဒ်တုဲ ဩဝ်လွချိုတ်ရ၊ မုံကိုမ္မဲဟာန်
ကောံပွမမွဲဂ်ဒ်တုဲ ပွမချိုတ်ဂ် နှိဒ္ဒိခိရ၊ မုံကိုမ္မဲဟာန်ကောံပွမမွဲဂ်ဒ်တုဲ ပွမချိုတ်ဂ် တီလ
မုံပိုင်ကျက်တြဲ ဂရိဟ်ရ။ ယွံသမေဟ် “ပွဲကာလ အဲသွပကာဂစိတ်ချိုတ်အာ သမေဟ်သမ္ဘာ
နကုလမာတာဂ် သွက်ဂွံမြဲမြန်ကောန်ဗွဃျင် ကောန်ဇာတ်သုတ်ဂမ္တိုင် ဟုံသုဟ်ရထရ၊
သွက်ဂွံထိုင်ဒပ်အာသိုက်ဂ် ဗွဲမဒးရး ဟုံသုဟ်ရထရ” ရဝံ ကသပ်ဒ်ကုတုအဲ တန်ဒ်ဝံရ။
ယွံသမေဟ်အရာဂ် ဩဝ်လွသမ္ဘိ ရဝံညိ၊ ယွံသမေဟ် သွက်ဂွံကောန်သုဟ် သအးဇး
(တောင်သိုက်ဂမ္တိုင်တုဲ) သွက်ဂွံကောန်ခွံသုလးဂ် အဲစီကွးဆိုက်ဗွက်ဒိုင်ရ။ ယွံသမေဟ်
ပွဲကာလတုအဲ သွပကာဂစိတ်ချိုတ်အာ သွက်ဂွံမြဲမြန်ကောန်ဗွဃျင် ကောန်ဇာတ်သုတ်ဂမ္တိုင်
သွက်ဂွံထိုင်ဒပ်အာသိုက်ဂ် ဗွဲမဒးရး အဲသုဟ်အစောံဒိုင်ရ။ ယွံသမေဟ် ဟိုတ်ဂ်ရ တုအဲ
မုံကိုမ္မဲဟာန်ကောံပွမမွဲဂ်ဒ်တုဲ ဩဝ်လွချိုတ်ညိ၊ မုံကိုမ္မဲဟာန်ကောံပွမမွဲဂ်ဒ်တုဲ ပွမချိုတ်ဂ်
နှိဒ္ဒိခိရ၊ မုံကိုမ္မဲဟာန်ကောံပွမမွဲဂ်ဒ်တုဲ ပွမချိုတ်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဂရိဟ်ရ။ (၁)

ယွံသမေဟ် “ပွဲကာလ အဲသွပကာဂစိတ်ချိုတ်အာ သမေဟ်သမ္ဘာ နကုလမာတာဂ်
ကြက်သွအိန်ထိုင်မွဲအဆက်ဗွန်ရ” ရဝံ ကသပ်ဒ်ကုတုအဲ တန်ဒ်ဝံရ။ ယွံသမေဟ် အရာဂ်
ဩဝ်လွသမ္ဘိ ရဝံညိ။ ယွံသမေဟ် လုက်ပိုင်စုံတြဲသွာဂမ္တိုင် ဒေတ်လုတ်လပ် ဂဟဠက
ဗြဟ္မစရိယသီလဒေတ်မပြဲ မတန်တုဲပွဲမ္တိဟ်တုဲအာတုဲရ၊ အရာဂ် တုအဲလေဝ် တီရ၊
အဲလေဝ်တီရ။ ယွံသမေဟ် ဟိုတ်ဂ်ရ တုအဲ မုံကိုမ္မဲဟာန်ကောံပွမမွဲဂ်ဒ်တုဲ ဩဝ်လွ
ချိုတ်ညိ၊ မုံကိုမ္မဲဟာန်ကောံပွမမွဲဂ်ဒ်တုဲ ပွမချိုတ်ဂ် နှိဒ္ဒိခိရ၊ မုံကိုမ္မဲဟာန်ကောံပွမမွဲဂ်ဒ်တုဲ
ပွမချိုတ်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဂရိဟ်ရ။ (၂)

ယွံသမေဟ် “ပွဲကာလ အဲသွပကာဂစိတ်ချိုတ်အာ သမေဟ်သမ္ဘာ နကုလမာတာဂ်
ကြက်ဒ်ညးမိက်ဗိုလှောင် ကုတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဟုံသေင်ရ၊ ကြက်ဒ်ညးမိက်ဗိုလှောင် ကုခမီ
သင် ဟုံသေင်ရ” ရဝံ ကသပ်ဒ်ကုတုအဲ တန်ဒ်ဝံရ။ ယွံသမေဟ် အရာဂ် ဩဝ်လွသမ္ဘိ
ရဝံညိ၊ ယွံသမေဟ် ပွဲကာလ တုအဲသွပကာဂစိတ်ချိုတ်အာ အဲ သာတုဲ ဒ်ညးမိက်ဗိုလှောင်
ကုတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲရ၊ သာတုဲ ဒ်ညးဗိုလှောင် ကုခမီသင်ရ။ ယွံသမေဟ် ဟိုတ်ဂ်ရ တုအဲ
မုံကိုမ္မဲဟာန်ကောံပွမမွဲဂ်ဒ်တုဲ ဩဝ်လွချိုတ်ညိ၊ မုံကိုမ္မဲဟာန်ကောံပွမမွဲဂ်ဒ်တုဲ ပွမချိုတ်ဂ်
နှိဒ္ဒိခိရ၊ မုံကိုမ္မဲဟာန်ကောံပွမမွဲဂ်ဒ်တုဲ ပွမချိုတ်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဂရိဟ်ရ။ (၃)

ယံသမေဟံ “ပွဲကာလ အဲသွပကာဂစိတ်ချိုတ်အာ သမေဟံသမ္ဘာ နကုလမာတာဂ် ကြက်သွရနုက်ပပေင်ဆန်စန် ပွဲသီလဂမ္ဘိုင် ဟံသေင်ရ” ရဝံ ကသပ်ဒ်ကုတုအဲ တန်ဒ်ဝံ ရ။ ယံသမေဟံ အရာဂ် ဩဝံလုသမ္ဘိ ရဝံညိ။ ယံသမေဟံ ပှောင်ကိုဥပးဗြခရ် မဒ်ကွး တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ မဗိုက်လတက်ယာတ်ဗုမ ဒွေတ်ရနုက်ပပေင်ဆန်စန် ပွဲသီလဂမ္ဘိုင် အိုသိုက် အဲဒ်ညးပါလုပ်လို့ဟ်မွဲရ၊ (ပွဲအရာဝံ) ယဝ်ဒ်ညးမ္မုကို ပွမသွေဟ်ပှာ ပွမချပ်ဝိဝိင်မွဲး တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ်(ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသိုက်) အလိုဇကု မချာ်စုတ်ဝံ သွဒတ်တန်တံဒ် ပွဲဂြိုပ်ဘေသကဉ္စ ဒ်ဒွဲကိုမသက္ကာဘဲ ကုသတ်ဂမ္ဘိုင် ဇရေင် ချင်သုသုမာရဂ်ရိ မလုပ်လို့ဟ်ဘဂ္ဂရးရ၊ ပှောပ်ြာပ်အာ ဇရေင်တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲတု ဂရင်ပွီ သွာန်မာန်ရ။ ယံသမေဟံ ဟိုတ်ဂ်ရ တုအဲ မ္မုကိုမ္မုဟာန်ကောပ်ပွမမွဲဂ်ဒ်တု ဩဝံလုချိုတ်ညိ မ္မုကိုမ္မုဟာန်ကောပ်ပွမမွဲဂ်ဒ်တု ပွမချိုတ်ဂ် ဒ်ဒ်ဒ်ရ၊ မ္မုကိုမ္မုဟာန်ကောပ်ပွမမွဲဂ်ဒ်တု ပွမချိုတ်ဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ဂရိဟ်ရ။ (၄)

ယံသမေဟံ “သမေဟံသမ္ဘာ နကုလမာတာဂ် ညးကလိဝံ (သမာဓိကမ္မဋ္ဌာန်) ပွမ ဓိုဟ်လလမ်စိတ် ပွဲအပွဲသန္တာန် ဟံသေင်ရ” ရဝံ ကသပ်ဒ်ကုတုအဲ တန်ဒ်ဝံရ။ ယံသမေဟံ အရာဂ် တုအဲ ဩဝံလုသမ္ဘိ ရဝံညိ။ ယံသမေဟံ ပှောင်ကိုဥပးဗြခရ် မဒ်ကွးတီလမ္ပု ပိုင်ကျာ်တြဲ မဗိုက်လတက်ယာတ်ဗု မကလိဝံ(သမာဓိကမ္မဋ္ဌာန်) ပွမဓိုဟ်လလမ်စိတ် ပွဲအပွဲ သန္တာန်ဂမ္ဘိုင်အိုသိုက် အဲဒ်ညးပါလုပ်လို့ဟ်မွဲရ၊ (ပွဲအရာဝံ) ယဝ်ဒ်ညးမ္မုကိုပွမသွေဟ်ပှာ ပွမချပ်ဝိဝိင်မွဲး တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္ဘိုင် အိုသိုက်) အလိုဇကုမချာ်စုတ်ဝံ သွဒတ်တန်တံဒ် ပွဲဂြိုပ်ဘေသကဉ္စ ဒ်ဒွဲကိုမသက္ကာဘဲ ကုသတ်ဂမ္ဘိုင် ဇရေင်ချင်သုသုမာရဂ်ရိ မလုပ်လို့ဟ်ဘဂ္ဂရးရ၊ ပှောပ်ြာပ်အာဇရေင် တီလ မ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲတု ဂရင်ပွီသွာန်မာန်ရ။ ယံသမေဟံ ဟိုတ်ဂ်ရ တုအဲ မ္မုကိုမ္မုဟာန်ကောပ်ပွမမွဲ ဂ်ဒ်တု ဩဝံလုချိုတ်ညိ၊ မ္မုကိုမ္မုဟာန်ကောပ်ပွမမွဲဂ်ဒ်တု ပွမချိုတ်ဂ် ဒ်ဒ်ဒ်ရ၊ မ္မုကိုမ္မုဟာန် ကောပ်ပွမမွဲဂ်ဒ်တု ပွမချိုတ်ဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ဂရိဟ်ရ။ (၅)

ယံသမေဟံ “သမေဟံသမ္ဘာ နကုလမာတာဂ် ကလိဝံအရာတို့လုပ် အရာတန်တ် အရာဇူ ပွဲဓမ္မဝိနယသာသနာဝံရ၊ ကလိဝံလောန်အာ ဝိစိကိစ္ဆာရ၊ ပွမချပ်ဝိဝိင် သာ်တေဟာ သာ်ဏာအ်ဟာ စာ်စူးအာရ၊ အာစိပ်ပွမဂံင်သကာရ၊ ဟံမွဲကိုဗွဲဒလဲ မသအာင်နူကျာ်ဂ်ဒ်တု ညးပဒတ် ပွဲသာသနာဟံသေင်ရ” ရဝံ ကသပ် ဒ်ကုတုအဲ တန်ဒ်ဝံရ။ ယံသမေဟံ အရာဂ် ဩဝံလုသမ္ဘိ ရဝံညိ။ ယံသမေဟံ ပှောင်ကိုဥပးဗြခရ် မဒ်ကွးတီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ မဗိုက် လတက်ယာတ်ဗု ကလိဝံအရာတို့လုပ် အရာတန်တ် အရာဇူ ပွဲဓမ္မဝိနယသာသနာ ကလိဝံလောန်အာ ဝိစိကိစ္ဆာ ပွမချပ်ဝိဝိင် သာ်တေဟာ သာ်ဏာအ်ဟာ စာ်စူးအာ အာစိပ် ပွမဂံင်သကာ ဟံမွဲကိုဗွဲဒလဲ မသအာင်နူကျာ်ဂ်ဒ်တု ညးပဒတ် ပွဲသာသနာဂမ္ဘိုင်အိုသိုက် အဲဒ်ညးပါလုပ်လို့ဟ်မွဲရ၊ (ပွဲအရာဝံ) ယဝ်ဒ်ညးမ္မုကိုပွမသွေဟ်ပှာ ပွမချပ်ဝိဝိင်မွဲး တီလမ္ပု ပိုင်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် (ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသိုက်) အလိုဇကုမချာ်စုတ်ဝံ

သုဒတတန်ခွင် ပဲ့ဂြိုပ်ဘောသကဠ နိဒ္ဒာဲကိုမသက္ကာဘဲ ကုသတ်ဂမ္ဘိုင် ဇေရင်ချင်သုသုမာရဂိရိ မလုပ်လို့ဟ်ဘဂ္ဂရးရ၊ ပှောံပြာပ်အာဇေရင် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲတဲ ဂရင်ပွဲသွာန်မာန်ရ။ ယံသမေဟ် ဟိုတ်ဂရ တုအဲ မုံကိုမဲ့ဟာန်ကျောံပွမမ္မဲဂ်ဒ်တဲ ဩဝ်လွချိုတ်ညိ၊ မုံကိုမဲ့ဟာန် ကျောံပွမမ္မဲဂ်ဒ်တဲ ပွမချိုတ်ဂ် ဒ်ဒ်ဒ်ရ၊ မုံကိုမဲ့ဟာန်ကျောံပွမမ္မဲဂ်ဒ်တဲ ပွမချိုတ်ဂ် တီလ မုံပိုင်ကျ်တြဲ ဂရိဟ်ရ။ (၆)

ပွဲကာလဂ် သမေဟ်သမ္ဘာ နကုလမာတာဂ်လေဝ် ဒွေံဗတောန် နပွမဒွေံ ဗတောန်ဝံမွဲး ယဲဂ် လလမ်အာ ကုသမေဟ်နကုလပိတာ ခဏဂ်ရ၊ သမေဟ် နကုလပိတာ ခြိုက်ကတိနုယဲဂ်ရ၊ ကုသမေဟ်နကုလပိတာဂ် ယဲဂ် နိမဂ်ဝ်ပါပွေင်ကျေံ နအကဲအရာ သာ်ဂ်တဲဟေင်ရ။ ကြံနဂ် သမေဟ် နကုလပိတာ ခြိုက်ကတိနုယဲတဲမွဲး ယဲကျေံစူးအာတဲ ခြာဟံလအ်ဏီ ထံက်ကိုလေံဒစုန်တဲ ပှောံပြာပ်အာဇေရင်တီလမုံ ပိုင်ကျ်တြဲ လှောင်သွဝတ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲတဲ ကုသမေဟ်နကုလပိတာမဂဇေင်ခွင် ပဲ့ဌာန်မဗွဲမ္မဲဒွဲဂ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ သွဲးတိုန်ဂလာန်ဝံရ—

ယံသမေဟ် သမေဟ်သမ္ဘာ နကုလမာတာဂ် မင်မဲ့တုအဲရ၊ နွံပိုက်ကိုဒတဲဖိုရ၊ လေဝ်ဒွေံဗတောန်ရ၊ လေဝ်ဝေတ်ဗတောန်ရ၊ ယံသမေဟ် ကုတုအဲဂ် ကလိဝံဒးရးရ၊ တုအဲ ဂပ်ဝ်ကလိဝံဒ်ဒ်မိုဟ် ဗွဲမဒးရးရ။ ယံသမေဟ် ပှောင်ကိုဥပးဗြဲခရ် မဒ်ကွဲးအဲ မဗိုက် လတက်ယာတ်ဗု မဒွေတ်ရနက်ဗပေင်ဆန်စန် ပဲ့သီလဂမ္ဘိုင်အိုသို သမေဟ်သမ္ဘာ နကုလမာတာဂ် နိညးပါလုပ်လို့ဟ်မဲ့ရ။ ယံသမေဟ် ပှောင်ကိုဥပးဗြဲခရ် မဒ်ကွဲးအဲ မဗိုက် လတက်ယာတ်ဗု မကလိဝံ (သမာဓိကမ္မဋ္ဌာန်) ပွမဗိုဟ်လလမ်စိုတ် ပဲ့အပွဲသန္တာန်ဂမ္ဘိုင် အိုသို သမေဟ်သမ္ဘာ နကုလမာတာဂ် နိညးပါလုပ်လို့ဟ်မဲ့ရ။ ယံသမေဟ် ပှောင်ကိုဥပးဗြဲ ခရ်မဒ်ကွဲးအဲ မဗိုက်လတက်ယာတ်ဗု ကလိဝံအရာတို့လုပ် အရာတန်တ အရာဇူ ပဲ့ဓမ္မဝိနယသာသနာဝံ ကလိလောန်အာ ဝိစိကိစ္ဆာ ပွမချပ်ဝိဝိင် သာ်တေံဟာ သာ်ဏံဟာ စာ်စူးအာ အာစိုပ်ပွမဂံင်သကာ မဟံမဲ့ကိုအရာဗွဲဒလဲ မသအာင်နူကျ်ဂ်ဒ်တဲ ညးပဒတ် ပဲ့သာသနာဂမ္ဘိုင်အိုသို သမေဟ်သမ္ဘာ နကုလမာတာဂ် နိညးပါလုပ်လို့ဟ်မဲ့ရ။ ယံသမေဟ် သမေဟ်သမ္ဘာ နကုလမာတာဂ် မင်မဲ့ကုတုအဲရ၊ နွံပိုက်ကိုဒတဲဖိုရ၊ လေဝ်ဒွေံဗတောန်ရ၊ လေဝ်ဝေတ်ဗတောန်ရ၊ ယံသမေဟ် ကုတုအဲဂ် ကလိဝံဒးရးရ၊ တုအဲ ဂပ်ဝ်ကလိဝံဒ်ဒ်မိုဟ် ဗွဲမဒးရးရ ရံဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

ရ။ သုတ်သောပု

၁ရ။ ပွဲကာလမဲ့အခိုင် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ သုဒတတန်တခွင် ပဲ့ဘာဇေတဝန်မဒ် အာရှာမ်အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ပဲ့အခိုင်သဝ်တုပယျာံ

တဲးစိုဟ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ခြိုက်ကတိနုဋ္ဌာန် မသတင်တန်တဲးခွင်ညးမွဲဝတ် ပြာပ်အာ ဖြပ်ကောံဓရီုတဲ ဂဇာန်ခွင်ပွဲဒုဒဲသွာ မလးပညပ်လဝ်ရ။ တီလပိုင်သာရိပိုတ် ပွဲအခိုင်သဝ်တဲ ပယျာံတဲးစိုဟ် ခြိုက်ကတိနုဋ္ဌာန် မသတင်တန်တဲးခွင်ညးမွဲဝတ် မှောံပြာပ်အာ ဖြပ်ကောံ ဓရီုတဲ လှောင်သွဝတ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲတဲ ဂဇာန်ခွင်ပွဲဒုဒဲမပဗ္ဗဲမွဲရ။ တီလမုံပိုင် မဟာမောဂ္ဂလာန် တီလပိုင်မဟာကဿပ တီလပိုင်မဟာကဏ္ဍာယ် တီလပိုင်မဟာ ကောဋ္ဌိက တီလပိုင်မဟာစုန္ဒ တီလပိုင်မဟာကပ္ပိန တီလပိုင်အနုရုဒ္ဓ တီလပိုင်ရေဝတ တီလပိုင်အာနန္ဒဂမ္ဘိုင်လေဝ် ပွဲအခိုင်သဝ်တဲ ပယျာံတဲးစိုဟ် ခြိုက်ကတိနုဋ္ဌာန် မသတင်ခွင်တဲ မှောံပြာပ်အာ ဖြပ်ကောံဓရီုတဲ လှောင်သွဝတ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲတဲ ဂဇာန်ခွင်ပွဲဒုဒဲ မပဗ္ဗဲမွဲအိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ လုက်အခိုင်ဗွဲမဂ္ဂိုင် ကိုကလိလောန်အိုတ်အာ အခိုင်နပ္ပမဂဇာန်တဲ ခြိုက်ကတိနုဋ္ဌာန်တဲ လုပ်အာဘာရ၊ တီလပိုင်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် တီလမုံ ပိုင်ကျ်တြဲ ကညပါစူးအာတဲ ဟံသက်ဂတာပ်လအ် ခြိုက်ကတိနုဋ္ဌာန်တဲ က္လုအာဘာ ဇေတုတအ် မပဒတ်လျိုန်အိုတ်ရ။ ပွဲဖြပ်ကောံဓရီု ခမိသုတ်ဂမ္ဘိုင် သွဝ်ခမိတဲ ခြာဟံ လအ်ဏီ ဆဝ်စိုပ်ကျင် ဓမ္မဝိနယသာသနာဝံ စိုက်တဲတိုန် တိက်ခွင်သိုမသွဂအိတ် ဗရ ရမျာင်ခွာ်အိုတ်ရ။ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ သွောံညာတ်ကေတ်ခမိဂမ္ဘိုင် မတိက်ခွင်သိုမသွ ဂအိတ်ဗရရမျာင်ခွာ် စိုက်တဲတိုန် နကိုဒိဗ္ဗစကျမတ် မတုပ်သုဟ်ကောံမတ်ဒေဝတ် မသအးဇူး ဗွဲတေင် မလောန်လတူမတ်မိုဟ်ဂမ္ဘိုင်တဲ က္လုပြာပ်အာ ဖြပ်ကောံဓရီုတဲမွဲ သိုမဂဇာန်ခွင် ပွဲဒုဒဲသွာမလးပညပ်စုံလဝ်ဂ် သွာန်သုက်ခမိဂမ္ဘိုင်ရ—

ယွံခမိတအ် သာရိပိုတ် က္လုလီုရော မဟာမောဂ္ဂလာန် က္လုလီုရော မဟာကဿပ က္လုလီုရော မဟာကဏ္ဍာယ် က္လုလီုရော မဟာကောဋ္ဌိက က္လုလီုရော မဟာစုန္ဒ က္လုလီုရော မဟာကပ္ပိန က္လုလီုရော အနုရုဒ္ဓ က္လုလီုရော ရေဝတ က္လုလီုရော အာနန္ဒ က္လုလီုရော ယွံခမိတအ် မဟာထေရ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ကွဲးဇော်ဂ် အာခွင်ဋ္ဌာန်လီုအိုတ်ဂ်ရော ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျ်မုံပိုင် တီလပိုင်ဂမ္ဘိုင်တုန် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ က္လုပါစူးအာတဲ ဟံသက်တာပ် လအ်ဟေင် က္လုအာဘာဇေတုတအ်အိုတ်ရ ရဝံ (ဂရင်ပိုတ်အိုတ်ရ)။ ယွံခမိတအ် “ခမိထေရ် ဇော်ဂမ္ဘိုင် ဟံကလေင်က္လုကျင်အိုတ်ရ” ရဝံ မူးတအ် (သမ္ဘိကေတ်တဲ) မဟိုတ်တိက်ခွင် သိုမသွဂအိတ် ဗရရမျာင်ခွာ် စိုက်တဲတိုန်အိုတ်ရော?

ယွံခမိတအ် အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်အိုတ်ဂ်ရော? “သိုင်မဝ်အလိုအသီ တိဍုင် မဂပ်ဝ်စပ်သျှိုက်လဝ် အဘိသိက်ပွဲကျိပ် မသွသိုင်မွဲအာယုက် သိုမပတိတ်ခွင် ဖြဟတ်ကိုတသိုခ ပွမတိက်အတိုင်ပိုက် တသိုခပွမတိက်သတင်ပူဇွင် တသိုခပွမတိက် ဒကဲ ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဂ် ဂကောံကောန်ညးချင်ရး ဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် ဂပ်ဝ်သျှိုက်မျိုက်ရ” ရဝံ မူးတအ် ကေင်ညာတ် ကေင်မိင်အိုတ်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယုံကျာ်မုံပိုင် ဟံကောင်ညာတ် ဟံကောင်မိင်အိုတ်ရ။ ယုံခမီတအ် ခိုဟ်ရ “သိုင်မဝံ အလိုအသီတိဍုင် မဂ်ဝံစပ်သိုက်လဝ် အဘိသိက်ပွဲကျိပ် မသွသိုင်မွဲအာယုက် သိုမပတိတ် ခိုင်ဇြဟတ်ကို တသိုခ်ပွမတိက်အတိုင်ပွဲက် တသိုခ်ပွမတိက်သတင်ပူဇွင်တသိုခ် ပွမတိက် ဒကဲ့ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ် ဂကောံကောန်ညးချင်ရး ဂပ်ဝံသိုက်ဆာန် ဂပ်ဝံသိုက်မျိုက်ရ” ရဝံ အဲလေဝ် ဟံကောင်ညာတ် ဟံကောင်မိင်ရ။

ယုံခမီတအ် အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်အိုတ်ရော။ “ညးစရး ။ ပ ။ ကောန်မဝံစအဲတုဲမအံက်။ သကိုပ်ပွာန်ဇော် ညးဇော်ကွာန် ညးဇော်ဂကောံ မသွခိုင် ညးဇော်ဂကောံမွဲအာယုက် သိုမပတိတ်ခိုင်ဇြဟတ်ကို တသိုခ်ပွမတိက် အတိုင်ပွဲက် တသိုခ်ပွမတိက်သတင်ပူဇွင် တသိုခ်ပွမတိက်ဒကဲ့ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ် ဂကောံကောန်ဂကောံ ဂပ်ဝံသိုက်ဆာန် ဂပ်ဝံသိုက်မျိုက်ရ” ရဝံ မူးတအ် ကေင်ညာတ် ကေင်မိင်အိုတ်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယုံကျာ်မုံပိုင် ဟံကောင်ညာတ် ဟံကောင်မိင်အိုတ်ရော? ယုံခမီတအ် ခိုဟ်ရ “ညးဇော်ဂကောံ မသွခိုင်ညးဇော်ဂကောံမွဲအာယုက် သိုမပပတိတ်ခိုင်ဇြဟတ်ကို တသိုခ် ပွမတိက်အတိုင်ပွဲက် တသိုခ်ပွမတိက်သတင်ပူဇွင် တသိုခ်ပွမတိက်ဒကဲ့ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ဂကောံကောန်ဂကောံ ဂပ်ဝံသိုက်ဆာန် ဂပ်ဝံသိုက်မျိုက်ရ” ရဝံ အဲလေဝ် ဟံကောင်ညာတ် ဟံကောင်မိင်ရ။

ယုံခမီတအ် အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်အိုတ်ရော? “သမဏကိုန် ဗြာဟ္မဏ ကိုန် ဟံကွာတ်လဒ်လဝ်တြင် ပွဲကျုဇ္ဈိဂမျိုင်တုဲ သိုမဟံတိဗုတ်ဗုတ်ပွဲစုစ ဟံပတိတ်ဇြဟတ် ပွဲပွမဇုဟ်ကတို ဟံမ္ဘာ်သေဝ်ခရ်ကုသိုလ်ဂမျိုင် မဟံပတိတ်ဇြဟတ် ပွဲပွမဇော်ပွဲ ခရ်ဗောဓိ ပက္ခိယဂမျိုင် မဒ်ဗော်သွးအရိယမဂ် ပွဲသွက်ကွာ သွက်ကြံဗွဲ သိုမပတိတ်ခိုင်ဇြဟတ်ကို တသိုခ်ပွမတိက်အတိုင်ပွဲက် တသိုခ်ပွမတိက်သတင်ပူဇွင် တသိုခ်ပွမတိက်ဒကဲ့ ဂြိုင်ဂြိုင် ကိုဝါဂ် ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမျိုင်အိုတ်အာဂ်ရ။ ပွဲဘဝလုဟ်ဟေင် အလိုဇကုသွကေတ် ဇော်မတ် အရဟတ္တဖိုလ်စိုတ် မတိတ်ဗူးကောံအရဟတ္တဖိုလ်ပညာ မတိတ်ဗူး မဟံမွဲကို ခရ်အာသဝ နကိုဉာဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တုဲ ပဒတ်ရ” ရဝံ မူးတအ် ကေင်ညာတ် ကေင်မိင်အိုတ်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယုံကျာ်မုံပိုင် ဟံကောင်ညာတ် ဟံကောင်မိင်အိုတ်ရ။ ယုံခမီတအ် ခိုဟ်ရ “သမဏ ကိုန် ဗြာဟ္မဏကိုန် ဟံကွာတ်လဒ်လဝ်တြင် ပွဲကျုဇ္ဈိဂမျိုင်တုဲ သိုမဟံတိဗုတ်ဗုတ်ပွဲစုစ ဟံပတိတ်ဇြဟတ် ပွဲပွမဇုဟ်ကတို ဟံမ္ဘာ်သေဝ်ခရ်ကုသိုလ်ဂမျိုင် မဟံပတိတ်ဇြဟတ် ပွဲပွမဇော်ပွဲ ခရ်ဗောဓိပက္ခိယဂမျိုင် မဒ်ဗော်သွးအရိယမဂ် ပွဲသွက်ကွာ သွက် ကြံဗွဲ သိုမပတိတ်ခိုင်ဇြဟတ်ကို တသိုခ်ပွမတိက်အတိုင်ပွဲက် တသိုခ်ပွမတိက်သတင်ပူဇွင် တသိုခ်ပွမတိက်ဒကဲ့ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမျိုင်အိုတ်အာဂ်ရ။ ပွဲဘဝ

လှူဟ်ဟောင် အလိုဇကုသွကောတ်ဇောင်မတ် အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်မတ်တံးဗူး ကောံအရဟတ္တ ဖိုလ်ပညာမတ်တံးဗူး မဟံမ္မေကိုဓရ်အာသဝ နကိုဉာဏ်တောင်ကွာ အာစိုပ်တဲ့ ပဒတ်ရ” ရံဝံ အဲလေဝ် ဟံကောင်ညာတ် ဟံကောင်မိင်ရ။

ယံခမိတအ် ဟိုတ်ဂ်ရ ဒးဒွေတ်လုတ်ရံဝံရ၊ ကြက်ဒ်ညးမုံကိုတြင် မဂပ်ဝ်ကွာတ် လဒိုလဝ်ပွဲကုဇ္ဈိဂမိုင် ညးတိဗုတ်ဗွတ်ပွဲစုစ ညးပတိတ်ဇြဟတ် ပွဲပွမဍုဟ်ကတိအိုတ်ရ၊ မှာ်သုဝ်ဓရ်ကုသိုလ်ဂမိုင်ဂ်ဒ်အိုတ်တဲ့ ကြက်ပဒတ် သိုမပတိတ်ဇြဟတ် ပွဲပွမဇော်ပွပ် ဓရ်ဗောဓိပက္ခိယဂမိုင် မဒ်ဗေတ်သွးအရိယမဂ် ပွဲသွက်ကွာ သွက်ကြဗ္ဗိအိုတ်ရ ရံဝံ ဒးဒွေတ်လုတ်ရ။ ယံခမိတအ် ရံဝံဟောင် မူးတအ် ဒးဒွေတ်လုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်မစ္ဆမန္တ

၁၈။ ပွဲကာလမ္မဲအခိုင် တီလမုံပိုင်ကျ်တြ မွဲဟာန်ကောံခမိသင်မဂိုင်ဂွင် က္လဂေတ် ဂှိုင်ဒေသစာရိတ် ပွဲရးကောသလဂမိုင်ရ။ တီလမုံပိုင်ကျ်တြ က္လအာတရ်အဓာန်ဂိုင် သော့မွဲး သော့ညာတ်ကောတ် သွာတမ္မာဂစိတ်က ဂစိတ်တဲ့ ဂစိတ်ကဂမိုင်တဲ့ မသွံဒိုင် ပွဲဋ္ဌာန်မဲ့တဲ့ ပါစူးဇော်အာနဂိုင်တရ်တဲ့ သိုမဂဇော်ဒိုင် ပွဲဒုဒ်သွာမလးပညပ်စွံလဝ် ပွဲသုတ်တုံ ဆုမ္မဲဂ် သွာန်တိုန် ခမိဂမိုင်ရ “ယံခမိတအ် သွာတမ္မာ ဂစိတ်ကဝံ ဂစိတ်တဲ့ ဂစိတ်ကဂမိုင်တဲ့ မသွံဒိုင်ဂ် မူးတအ် ညာတ်အိုတ်ဟာ” ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယံကျ်မုံပိုင် ညာတ်ရ။

ယံခမိတအ် အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိ ထေင်ကောတ်အိုတ်ဂ်ရော၊ “သွာတမ္မာ ဂစိတ်က ဂစိတ်တဲ့ ဂစိတ်ကဂမိုင်တဲ့ မသွံဒိုင်ဂ် နကိုကမ္မောန်ဂ် နပွမဂယိုင်လမျီုဂ် ဒ်ညးဂွံချိုက်စိင် ညးဂွံချိုက်ချေ ညးဂွံချိုက်ကွီရထာ ညးဂွံချိုက်ယာန် ညးဂွံဒိုင်စသိုင်ပိုင်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ပိုင်ပြီဗွပ်ပိုင်ဟာန်ဘိုက်ဘက်မဂိုင်တဲ့ ညးဂွံပဒတ်ရ” ရံဝံ မူးတအ် ကောင်ညာတ် ကောင်မိင်တဲ့ အိုတ်ဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယံကျ်မုံပိုင် ဟံကောင်ညာတ် ဟံကောင်မိင်အိုတ်ရ။

ယံခမိတအ် ခိုဟ်ရ “သွာတမ္မာဂစိတ်က ဂစိတ်တဲ့ ဂစိတ်ကဂမိုင်တဲ့ မသွံဒိုင်ဂ် နကိုကမ္မောန်ဂ် နပွမဂယိုင်လမျီုဂ် ဒ်ညးဂွံချိုက်စိင် ညးဂွံချိုက်ချေ ညးဂွံချိုက်ကွီရထာ ညးဂွံချိုက်ယာန် ညးဂွံဒိုင်စသိုင်ပိုင်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ပိုင်ပြီဗွပ်ပိုင်ဟာန်ဘိုက်ဘက်မဂိုင်တဲ့ ညးဂွံပဒတ်ရ” ရံဝံ အဲလေဝ် ဟံကောင်ညာတ်ဟံကောင်မိင်ရ။ ပွမဒ်သ်ဂ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော မူးတုန်— ယံခမိတအ် သွာတမ္မာဂ် နကိုစိတ်မယုတ်သပ် သေဝ်ရင်တကဂမိုင် ကြက်ဂစိတ် မရင်တုင်ကောတ်နင် သွက်ဂွံဂစိတ်ဂ် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ သွာတမ္မာဂ် ဒ်ညးဟံဂွံ ချိုက်စိင် ညးဟံဂွံချိုက်ချေ ညးဟံဂွံချိုက်ကွီရထာ ညးဟံဂွံချိုက်ယာန် ညးဟံဂွံဒိုင်စသိုင် ပိုင်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ပိုင်ပြီဗွပ်ပိုင်ဟာန်ဘိုက်ဘက်မဂိုင်တဲ့ ညးဟံဂွံပဒတ်ရ။

ယွံခမီတအ် အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်အိုတ်ဂ်ရော? “သွာဂစိတ်၌ ဂစိတ်တဲ ဂစိတ်၌ဂမ္ဘိုင်တဲ မသွံဒိုင် နကိုကမ္မောန်ဂ် နပမဂယိုင်လမျီုဂ် ဒ်ညးဂွံချိုက်စိင် ညးဂွံ ချိုက်ချေံ ညးဂွံချိုက်ကွီရထာ ညးဂွံချိုက်ယာန် ညးဂွံဒင်စသိုင် ပိဋ်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ပိုင်ပြီ ဗွင်ပိဋ်ဟာန် ဘိုက်ဘက်မဂ္ဂိုင်တဲ ညးဂွံပဒတ်ရ” ရဲဝံ မူးတအ် ကေင်ညာတ် ကေင်မိင် အိုတ်ဟာ ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိဋ် ဟံကေင်ညာတ် ဟံကေင်မိင်အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ခိုဟ်ရ “သွာဂစိတ်၌ ဂစိတ်တဲ ဂစိတ်၌ဂမ္ဘိုင်တဲ မသွံဒိုင် နကို ကမ္မောန်ဂ် နပမဂယိုင်လမျီုဂ် ဒ်ညးဂွံချိုက်စိင် ညးဂွံချိုက်ချေံ ညးဂွံချိုက်ကွီရထာ ညးဂွံ ချိုက်ယာန် ညးဂွံဒင်စသိုင် ပိဋ်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ပိုင်ပြီဗွင်ပိဋ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်မဂ္ဂိုင်တဲ ညးဂွံပဒတ်ရ” ရဲဝံ အဲလေဝ် ဟံကေင်ညာတ် ဟံကေင်မိင်ရ။ ပမဒ်သ်ဂ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော မူးတုန်— ယွံခမီတအ် သွာဂစိတ်၌ နကိုစိတ်မယုတ်သ် သေဝ်ရံင်တဲဂမ္ဘိုင် ကြက်ဂစိတ် မရင်တုင်ကေတ်နင် သွက်ဂွံဂစိတ်ဂ် ဂ္ဂိုင်ဂ္ဂိုင်ကိုဝါရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ သွာဂစိတ်၌ ဒ်ညးဟံဂွံ ချိုက်စိင် ညးဟံဂွံချိုက်ချေံ ညးဟံဂွံချိုက်ကွီရထာ ညးဟံဂွံချိုက်ယာန် ညးဟံဂွံဒင်စသိုင် ပိဋ်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ပိုင်ပြီဗွင်ပိဋ်ဟာန် ဘိုက်ဘက်မဂ္ဂိုင်တဲ ညးဟံဂွံပဒတ်ရ။

ယွံခမီတအ် အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်အိုတ်ဂ်ရော? “သွာဂစိတ်ဗွေံ ။ ပ ။ သွာဂစိတ်ကွီက် ။ ပ ။ သွာဂစိတ်ဂစေံ ။ ပ ။ သွာဂစိတ်သတ် ဂစိတ်တဲ ဂစိတ်သတ် ဂမ္ဘိုင်တဲ မသွံဒိုင် နကိုကမ္မောန်ဂ် နပမဂယိုင်လမျီုဂ် ဒ်ညးဂွံချိုက်စိင် ညးဂွံချိုက်ချေံ ညးဂွံ ချိုက်ကွီရထာ ညးဂွံချိုက်ယာန် ညးဂွံဒင်စသိုင် ပိဋ်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ပိုင် ပြီဗွင်ပိဋ်ဟာန် ဘိုက်ဘက်မဂ္ဂိုင်တဲ ညးဂွံပဒတ်ရ” ရဲဝံ မူးတအ် ကေင်ညာတ် ကေင်မိင်အိုတ်ဟာ ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိဋ် ဟံကေင်ညာတ် ဟံကေင်မိင်အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ခိုဟ်ရ “သွာဂစိတ်သတ် ဂစိတ်တဲ ဂစိတ်သတ်ဂမ္ဘိုင်တဲ မသွံဒိုင် နကိုကမ္မောန်ဂ် နပမဂယိုင်လမျီုဂ် ဒ်ညးဂွံချိုက်စိင် ညးဂွံချိုက်ချေံ ညးဂွံချိုက်ကွီရထာ ညးဂွံချိုက်ယာန် ညးဂွံဒင်စသိုင်ပိဋ်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ပိုင်ပြီဗွင်ပိဋ်ဟာန် ဘိုက်ဘက်မဂ္ဂိုင်တဲ ညးဂွံပဒတ်ရ” ရဲဝံ အဲလေဝ် ဟံကေင်ညာတ် ဟံကေင်မိင်ရ။ ပမဒ်သ်ဂ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော မူးတုန်— ယွံခမီတအ် သွာဂစိတ်သတ် နကိုစိတ်မယုတ်သ် သေဝ်ရံင်တဲသတ်ဂမ္ဘိုင် ကြက်ဂစိတ် မရင်တုင်ကေတ်နင် သွက်ဂွံဂစိတ်ဂ် ဂ္ဂိုင်ဂ္ဂိုင်ကိုဝါရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ သွာဂစိတ် သတ်ဂ် ဒ်ညးဟံဂွံချိုက်စိင် ညးဟံဂွံချိုက်ချေံ ညးဟံဂွံချိုက်ကွီရထာ ညးဟံဂွံချိုက်ယာန် ညးဟံဂွံဒင်စသိုင် ပိဋ်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ပိုင်ပြီဗွင်ပိဋ်ဟာန် ဘိုက်ဘက်မဂ္ဂိုင်တဲ ညးဟံဂွံပဒတ်ရ။

ယွံခမီတအ် သွာဂစိတ်သတ်ဂ် သတ်တိရစ္ဆာန်ဂမ္ဘိုင် ကြက်ဂစိတ် မရင်တုင် ကေတ်နင် သွက်ဂွံဂစိတ်ဂ်လေဝ် ဟိုတ်မသေဝ်ရံင် နကိုစိတ်မယုတ်သ်ဂ္ဂိုင်ဂ္ဂိုင်ကိုဝါရ။ ဒ်ညးဟံဂွံချိုက်စိင် ညးဟံဂွံချိုက်ချေံ ညးဟံဂွံချိုက်ကွီရထာ ညးဟံဂွံချိုက်ယာန် ညးဟံဂွံ ဒင်စသိုင် ပိဋ်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ပိုင်ပြီဗွင်ပိဋ်ဟာန် ဘိုက်ဘက်မဂ္ဂိုင်တဲ ညးဟံဂွံပဒတ်ဏီရ။

ကုညးသေ့ဝံရံင် ညးမဒိမ္မိဟ်ကြက်ဂစိုတ် မရင်တုင်ကေတ်နင် သွက်ဂွံဂစိုတ်ဂ် နကိစိုတ်ယုတ်သင် မုသွက်သွးနွံဏီဂ်ရော။ ယွံခမီတအ် ဂလာန်ဂ် ညံင်ပြုရ၊ ပွမသေ့ဝံရံင် နကိစိုတ်ဟံဒိုဟ်ဆဲး သွက်ဂွံဂစိုတ်ညးမဒိမ္မိဟ်ဂ် ကုညးသေ့ဝံရံင်ဂ် နိသွက်ဟံမ္မဲကိဒတု မြမောင် သွက်ဂွံဒိဒိဒိ ဗွဲမဂိုင်သေ့ရ။ ခန္တကေုလီလတ်တု ပွဲကြူချိုတ်တုဂ် ဒးကတိဒ် ပွဲနရက် မဟံမ္မဲကိတသိဒ် မဒိလအာဂတိ ဟံဒိုဟ်ဆဲး နိဒ္ဒဲဒတုစှော်ဗွဲဗွဲရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်အဌမ။

၉။ သုတ်ပဌမ မရဏဿတိ

၁၉။ ပွဲကာလမ္မဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာတိုက် ဇရေင် ကွာန်နာတိကရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန် ခမီဂမိုင် “ယွံခမီတအ်” ရံဝံရ။ “ယွံကျ်မ္မံပိုင်” ရံဝံ ခမီဂမိုင်ဂ် ကလေင်ဂရင်တ္တိ ကုတီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲအိုတ်ရ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲ သွးတိုန် ဂလာန်ဝံရ— ယွံခမီတအ် “ဂပ်ဝံဇော်ပွပ် ဂပ်ဝံသွလပ် ဗွဲမဂိုင်ကိဝါ၊ ‘မရဏဿတိ’ ပွမဒ်ဗျဟ်ခရံ ပွမချိုတ်ဂ်မွဲး ဖိုလ်ဇော်ရ၊ အာနိသံသဇော်ရ၊ တို့လုပ်နိဗ္ဗာန်ရ၊ မ္မံလအိတ်နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် မွဲးတအ် ဩဝံဇော်ပွပ် မရဏဿတိအိုတ်ညိ” ရံဝံ (သွးရ)။

သွးတရံဝံမွဲး ခမီမ္မဲကေုဂ် “ယွံကျ်မ္မံပိုင် အဲဒိုက်ဇော်ပွပ်ဒိုင် မရဏဿတိရ” ရံဝံ ဂရင်တ္တိ တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲရ။ ယွံခမီ တအဲ သာ်လိဇော်ပွပ်လပ် မရဏဿတိဂ်ရော ရံဝံ (သွးရ)။ ယွံကျ်မ္မံပိုင် ကသပ် နိကုအဲဒိုက်ရံဝံရ “ဗုတ်မ္မဲတု အဲဝံဂျိုင်လမျီုမွဲး ဒိုဟ်ရ၊ ဝံသွပုင်စိုတ် ဒွေံဗတောန်တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲရ၊ ဗွဲစုတ် နိမဂပ်ဝံသွ (ကိစ္စခမီ) ဗွဲမဂိုင် ကုအဲရ” ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယွံကျ်မ္မံပိုင် ရံဝံဟေင် အဲဒိုက်ဇော်ပွပ် မရဏဿတိရ ရံဝံ (ဂရင်တ္တိရ)။

ခမီမ္မဲကေုဂ်လေဝ် “ယွံကျ်မ္မံပိုင် အဲဒိုက်လေဝ် ဇော်ပွပ်ဒိုင် မရဏဿတိရ” ရံဝံ ဂရင်တ္တိ တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲရ။ ယွံခမီ တအဲ သာ်လိဇော်ပွပ်လပ် မရဏဿတိဂ်ရော ရံဝံ (သွးရ)။ ယွံကျ်မ္မံပိုင် ကသပ်နိ ကုအဲဒိုက်ရံဝံရ “ဗုတ်မ္မဲတု အဲဝံဂျိုင်လမျီုမွဲး ဒိုဟ်ရ၊ ဝံသွပုင်စိုတ် ဒွေံဗတောန်တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲရ၊ ဗွဲစုတ် နိမဂပ်ဝံသွ (ကိစ္စခမီ) ဗွဲမဂိုင် ကုအဲရ” ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယွံကျ်မ္မံပိုင် ရံဝံဟေင် အဲဒိုက်ဇော်ပွပ် မရဏဿတိရ ရံဝံ (ဂရင်တ္တိရ)။

ခမီမ္မဲကေုဂ်လေဝ် “ယွံကျ်မ္မံပိုင် အဲဒိုက်လေဝ် ဇော်ပွပ်ဒိုင် မရဏဿတိရ” ရံဝံ ဂရင်တ္တိ တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲရ။ ယွံခမီ တအဲ သာ်လိဇော်ပွပ်လပ် မရဏဿတိဂ်ရော ရံဝံ

(သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ကသပ်ဒ်ကုအဲဒိုက် ရံဝံရ “အပွဲအခင်ကိုပိုင်မွဲပဂါပ် အဲဂွံဂျိုင်လမျီုမွဲး ခိုဟ်ရ၊ ဂွံသွပုပ္တိုတ် ခွေံပတောန်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ ဗွဲစုတ် နှိမဂပ်ဝံသွ(ကိစ္စခမီ) ဗွဲမဂ္ဂိုင် ကုအဲရ” ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ရံဝံဟောင် အဲဒိုက်ဇနော်ပွင် မရဏဿတိရ ရံဝံ (ဂရင်ပိုရ)။

ခမီမွဲဇကုဂ်လေဝ် “ယွံကျာ်မုံပိုင် အဲဒိုက်လေဝ် ဇနော်ပွင်ခွင် မရဏဿတိရ”ရံဝံ ဂရင်ပို တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ။ ယွံခမီ တုအဲ သာ်လဵုဇနော်ပွင်လဝ် မရဏဿတိဂ်ရော ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ကသပ်ဒ် ကုအဲဒိုက်ရံဝံရ “အပွဲအခင် စဵုတ်ခွင်လွံက်ပိဏ္ဍပါတ် ပန်လွံက်မသုန်လွံက် အဲဂွံဂျိုင်လမျီုမွဲးခိုဟ်ရ၊ ဂွံသွပုပ္တိုတ် ခွေံပတောန်တီလမုံပိုင် ကျာ်တြဲရ၊ ဗွဲစုတ် နှိမဂပ်ဝံသွ (ကိစ္စခမီ) ဗွဲမဂ္ဂိုင် ကုအဲရ” ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ရံဝံဟောင် အဲဒိုက်ဇနော်ပွင် မရဏဿတိရ ရံဝံ (ဂရင်ပိုရ)။

ခမီမွဲဇကုဂ်လေဝ် “ယွံကျာ်မုံပိုင် အဲဒိုက်လေဝ် ဇနော်ပွင်ခွင်မရဏဿတိရ” ရံဝံ ဂရင်ပို တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ။ ယွံခမီ တုအဲ သာ်လဵုဇနော်ပွင်လဝ် မရဏဿတိဂ်ရော ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ကသပ်ဒ် ကုအဲဒိုက်ရံဝံရ “အပွဲအခင်စဵုတ်ခွင် ပိဏ္ဍပါတ်မွဲလွံက် အဲဂွံဂျိုင်လမျီုမွဲး ခိုဟ်ရ၊ ဂွံသွပုပ္တိုတ် ခွေံပတောန်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ ဗွဲစုတ် နှိမဂပ်ဝံ သွ(ကိစ္စခမီ) ဗွဲမဂ္ဂိုင် ကုအဲရ” ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ရံဝံဟောင် အဲဒိုက်ဇနော်ပွင် မရဏဿတိရ ရံဝံ (ဂရင်ပိုရ)။

ခမီမွဲဇကုဂ်လေဝ် “ယွံကျာ်မုံပိုင် အဲဒိုက်လေဝ် ဇနော်ပွင်ခွင် မရဏဿတိရ” ရံဝံ ဂရင်ပို တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ။ ယွံခမီ တုအဲ သာ်လဵုဇနော်ပွင်လဝ် မရဏဿတိဂ်ရော ရံဝံ(သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ကသပ်ဒ် ကုအဲဒိုက်ရံဝံရ “အပွဲယိုလုပ်တု အခင်ယိုတိတ် ယိုတိတ်တု အခင်ယိုလုပ် အဲဂွံဂျိုင်လမျီုမွဲး ခိုဟ်ရ၊ ဂွံသွပုပ္တိုတ် ခွေံပတောန်တီလမုံ ပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ ဗွဲစုတ် နှိမဂပ်ဝံသွ(ကိစ္စခမီ) ဗွဲမဂ္ဂိုင် ကုအဲရ” ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ရံဝံဟောင် အဲဒိုက်ဇနော်ပွင် မရဏဿတိရ ရံဝံ (ဂရင်ပိုရ)။

ဂရင်ပိုတိုန်အိုတ်မွဲး တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွးကိုခမီဂမ္တိုင် ဂလာန်ဝံရ “ယွံခမီတအ် ခမီမဇနော်ပွင် မရဏဿတိ ရံဝံမွဲး “ဗုတ်မွဲတုမွဲတ္တံ အဲဂွံဂျိုင်လမျီုမွဲးခိုဟ်ရ၊ ဂွံသွပုပ္တိုတ် ခွေံပတောန်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ ဗွဲစုတ် နှိမဂပ်ဝံသွ (ကိစ္စခမီ) ဗွဲမဂ္ဂိုင် ကုအဲရ” ခမီ မဇနော်ပွင် မရဏဿတိ ရံဝံမွဲး “ဗုတ်မွဲတု အဲဂွံဂျိုင်လမျီုမွဲး ခိုဟ်ရ၊ ဂွံသွပုပ္တိုတ် ခွေံပတောန်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ ဗွဲစုတ်နှိမဂပ်ဝံသွ(ကိစ္စခမီ) ဗွဲမဂ္ဂိုင် ကုအဲရ”။ ခမီဇနော်ပွင် မရဏဿတိ ရံဝံမွဲး “အပွဲအခင်ကိုပိုင်မွဲပဂါပ် အဲဂွံဂျိုင်လမျီုမွဲး ခိုဟ်ရ၊ ဂွံသွပုပ္တိုတ် ခွေံပတောန်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ ဗွဲစုတ် နှိမဂပ်ဝံသွ (ကိစ္စခမီ) ဗွဲမဂ္ဂိုင် ကုအဲရ” ခမီ ဇနော်ပွင် မရဏဿတိ ရံဝံမွဲး “အပွဲအခင်စဵုတ်ခွင် လွံက်ပိဏ္ဍပါတ်ပန်လွံက်မသုန်လွံက်

အဲဝံဂျိုင်လမျီုမွဲး ခိုဟ်ရ၊ ဝံသ့ပျပ်စိုတ် ဇောံပတောန်တီလမျီုပိုင်ကျက်တြဲရ၊ ဗွဲစုတ် နှိမဂပ်ဝံသ့ (ကိစ္စခမီ) ဗွဲမဂျိုင် ကုအဲရ” ခမီဂမ္တိုင်ဝံ ပဒတ် ဗွဲမဟိုတ်မဲအိုတ်ရ၊ ရဲဝံကို သွက်ခရ်အာသဝဂမ္တိုင်ဝံအိုတ် ဇော်ပွင်မရဏဿတိ ဗွဲမမြိုင်ဖြဲအိုတ်ရ၊ ရဲဝံကို ဂပ်ဝံသ့အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီဇော်ပွင် မရဏဿတိ ရဲဝံမွဲး “အပွဲအခိုင်စဉိုတ်ဒိုင် လုံက်ပိဏ္ဍပါတ် မွဲလုံက် အဲဝံဂျိုင်လမျီုမွဲး ခိုဟ်ရ၊ ဝံသ့ပျပ်စိုတ် ဇောံပတောန်တီလမျီုပိုင်ကျက်တြဲရ၊ ဗွဲစုတ် နှိမဂပ်ဝံသ့(ကိစ္စခမီ) ဗွဲမဂျိုင် ကုအဲရ”။ ခမီ မဇော်ပွင် မရဏဿတိ ရဲဝံမွဲး “အပွဲယိုလုပ်တု အခိုင်ယိုတ်တိ၊ ယိုတ်တိတု အခိုင်ယိုလုပ် အဲဝံဂျိုင်လမျီုမွဲး ခိုဟ်ရ၊ ဝံသ့ပျပ်စိုတ် ဇောံပတောန် တီလမျီုပိုင်ကျက်တြဲရ၊ ဗွဲစုတ် နှိမဂပ်ဝံသ့(ကိစ္စခမီ) ဗွဲမဂျိုင် ကုအဲရ”။ ခမီ ဂမ္တိုင်ဝံ ပဒတ်ဗွဲဟုံဟိုတ်မဲအိုတ်ရ၊ ရဲဝံကို သွက်ခရ်အာသဝဂမ္တိုင်ဝံအိုတ် ဇော်ပွင် မရဏဿတိ မကောက်သကာအိုတ်ရ ရဲဝံကို ဂပ်ဝံသ့အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ဒ်သတ်ဟောင် ဒးဒွေတ်လုတ်ရဲဝံရ “ကြက်ပဒတ် ဟုံဟိုတ်မဲအိုတ်ရ၊ သွက်ခရ်အာသဝဂမ္တိုင်ဝံအိုတ် ကြက်ဇော်ပွင် မရဏဿတိကမ္မဋ္ဌာန် ဗွဲမကောက် သကာအိုတ် ရ” ရဲဝံ (ဒးဒွေတ်လုတ်ရ)။ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟောင် မူးတအ် ဒးဒွေတ်လုတ်ရ ရဲဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဒုတိယမရဏဿတိ

၂၀။ ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမျီုပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်တိုင်ဒိုင် ပွဲဘာတိုက် ဇေရင် ကွာန်နာတိကရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမျီုပိုင်ကျက်တြဲ သွးကိုခမီမြိုင်ရဲဝံရ၊ ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝံ ဇော်ပွင် ဂပ်ဝံသ့ဗွဲမဂျိုင်ကိုဝါ မရဏဿတိမွဲး ဖိုဇော်ရ၊ အာနိသံသဇော်ရ၊ တို့လုပ် နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်ရ၊ မှုလအိတ်နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်ရ၊ သတ်လိုဂပ်ဝံဇော်ပွင် သတ်လိုဂပ်ဝံသ့ ဗွဲမဂျိုင် ကိုဝါ မရဏဿတိမွဲး ဖိုဇော် အာနိသံသဇော် တို့လုပ်နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်ရ၊ မှုလအိတ် နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်ရော?

ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် တုဂ်လောန်စက်ပျိုင် စိုပ်ကျင်ဗွဲမွဲး ပစာရဏာ ရဲဝံရ “ဟိုတ်ဝံချိုတ်ဂမ္တိုင် နွံဂျိုင်ဂွင် ကုအဲအိုတ်ရ၊ ဖြုံလေဝ် ဒွဲဒးရ၊ အယ်လေဝ် စတ်ဒးရ၊ ဂီလေဝ် ကိတ်ဒးရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ အဲဒးချိုတ်ရ၊ မဟုံကိုဖြုံဒွဲဒးဂ် နှိအန္တရာယ်ကုအဲရ၊ ကလိတ် ကဆေဝ်တုလေဝ် လောတ်ဇော်ရ၊ စုအဲစလေဝ်လေဝ် (သိုဟုံလုတ်လာ) ပှန်ဂတးရ၊ ကွင်ကွတ်လေဝ် လိုလ်အာကုအဲရ၊ သေဟ်လေဝ် လိုလ်အာကုအဲရ၊ ကျာစုန်သော် ဂမ္တိုင်လေဝ် ရေက်သပိုတ်အာ ကုအဲအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူကျာစုန်သော်ရေက်ဏာဂ်ရ အဲဒး ချိုတ်ရ၊ ပွမကျာစုန်သော်ရေက်ဏာဝံ နှိအန္တရာယ် ကုအဲရ” ရဲဝံ (ပစာရဏာရ)။

မာတိကာ

ယွံခမီတအ် ခမိၣ် ဂပ်ဝ်ဒးဗစာရဏာ ရံဝံရ “ခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင် မယုတ်သပ် မဟဂပ်ဝ်ပါကွေံဏီ မသွက်အန္တရာယ် ကုအဲမချိုတ် ပွဲအခိုင်ဗွဲၣ် နွံအိုတ်ဟာ” ရံဝံ (ဗစာရဏာရ)။ ယွံခမီတအ် ခမိၣ် ဗစာရဏာမ္း “ခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင် မယုတ်သပ် မဟဂပ်ဝ်ပါကွေံဏီ မသွက်အန္တရာယ် ကုအဲမချိုတ် ပွဲအခိုင်ဗွဲၣ် နွံအိုတ်ရ” ရံဝံ ယဝ်တီ ကောတ်မ္း ယွံခမီတအ် ခမီ မတီၣ် သွက်ဝံပါကွေံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင် မယုတ်သပ်ၣ်ဟောင် ဂပ်ဝ်ဒးသွက်ဆန္ဒကို လွီပရာကို ပွမပတိတ်ဗြဟတ်ကို ပွမပတိတ်ဗြဟတ်လောန်လတူ ၣ်ကို ပွမဟံဆုတ်ကလောင်ကို သတိကို ဗစာရဏာဉာဏ်ကို မလောန်ကဲၣ်ရ။ ယွံခမီတအ် ညးပုတ်တူပွဲၣ်ကို ညးပုတ်တူပွဲၣ်ကို သွက်ဝံသိုဟ်ပလိုဟ်ကွေံပုတ်ၣ်ကို ကျိပ်ၣ် သွက်ညံင်ရဲဒးသွ ပွက်ဆန္ဒလွီပရာ ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ပွမပတိတ်ဗြဟတ်လောန်လတူၣ် ပွမဟံဆုတ်ကလောင် သတိ ဗစာရဏာဉာဏ် မလောန်ကဲၣ်ကို ယွံခမီတအ် တုပ်တသ် ဝံဟောင် ခမိၣ် သွက်ဝံပါကွေံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင် မယုတ်သပ်ၣ်ဟောင် ဂပ်ဝ်ဒးသွက်ဆန္ဒကို လွီပရာကို ပွမပတိတ်ဗြဟတ်ကို ပွမပတိတ်ဗြဟတ်လောန်လတူၣ်ကို ပွမဟံဆုတ် ကလောင်ကို သတိကို ဗစာရဏာဉာဏ်ကိုမလောန်ကဲၣ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမိၣ် ဗစာရဏာမ္း “ခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင် မယုတ်သပ် မဟဂပ်ဝ်ပါကွေံဏီ မသွက်အန္တရာယ် ကုအဲမချိုတ် ပွဲအခိုင်ဗွဲၣ် ဟံမ္းအိုတ်ရ” ရံဝံ ယဝ်တီကောတ်မ္း ယွံခမီတအ် ခမီမတီၣ် ဒွေတ်လုတ်ၣ်ၣ် ကိုဝါ လုက်တ္တံတဲၣ်ဂမၠိုင် ပွဲခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင်ၣ်ဒ်တဲ နပ္ပမချိုက်မျိုက် အိုတ်တိုဟ်ၣ်ဟောင် ဂပ်ဝ်ဒးပဒတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိၣ် ဗွဲၣ်လောန်စက်ဗျိုင် စိုပ်ကျိုင်တဲမ္း ဗစာရဏာ ရံဝံရ “ဟိုတ်ဝံချိုတ်ဂမၠိုင် နွံၣ်ၣ်ၣ် ကုအဲအိုတ်ရ၊ ဖြံလောင် ဒွဲဒးရ၊ အယ်လောင် စတ်ဒးရ၊ ဂီလောင် ကိတ်ဒးရ၊ ဟိုတ်နုမပ္ပံကိုဖြံဒွဲဒးၣ် အဲဒးချိုတ်ရ၊ မပ္ပံကိုဖြံဒွဲဒးၣ် ဒ်အန္တရာယ် ကုအဲရ၊ ကလိတ်ကဆေဝ်စှေံတဲလောင် လောတ်စှေံရ၊ စုအဲစလပ်လောင် (သိုဟံလုတ်လဲ) ပုန်ဂတးရ၊ ကွဲကွတ်လောင် လိုလ်အာ ကုအဲရ၊ သွေဟ်လောင် လိုလ်အာ ကုအဲရ၊ ကျာစုန်သော်ဂမၠိုင်လောင် ရေက်သပိုတ်အာ ကုအဲအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နုကျာစုန်သော်ရေက် ဏာၣ်ရ အဲဒးချိုတ်ရ၊ ပွမကျာစုန်သော်ရေက်ဏာဝံ ဒ်အန္တရာယ် ကုအဲရ” ရံဝံ (ဗစာရဏာရ)။ ယွံခမီတအ် ခမိၣ် ဂပ်ဝ်ဒးဗစာရဏာ ရံဝံ “ခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင် မယုတ်သပ် မဟဂပ်ဝ်ပါကွေံဏီ မသွက်အန္တရာယ် ကုအဲမချိုတ် ပွဲအခိုင်တဲၣ် နွံကုအဲ အိုတ်ရ ရံဝံ (ဂပ်ဝ်ဒးဗစာရဏာရ)။

ယွံခမီတအ် ခမိၣ် ဗစာရဏာမ္း “ခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင် မယုတ်သပ် မဟဂပ်ဝ် ပါကွေံဏီ မသွက်အန္တရာယ် ကုအဲ မချိုတ် ပွဲအခိုင်တဲၣ် နွံကုအဲအိုတ်ရ” ရံဝံ ယဝ်တီ ကောတ်မ္း ယွံခမီတအ် ခမီ မတီၣ် သွက်ဝံပါကွေံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင် မယုတ်သပ်ၣ်ဟောင် ဂပ်ဝ်ဒးသွ ပွက်ဆန္ဒကို လွီပရာကို ပွမပတိတ်ဗြဟတ်ကို ပွမပတိတ်ဗြဟတ်လောန်လတူ ၣ်ကို ပွမဟံဆုတ်ကလောင်ကို သတိကို ဗစာရဏာဉာဏ်ကို မလောန်ကဲၣ်ရ။

ယွံခမီတအံ ညးပုတ်တူပွဲဂိုက်ကို ညးပုတ်တူပွဲကျိပ်ကို သွက်ဂွံသိုဟ်ပလိုဟ်ကေံ ပုတ်ဂိုက်ကို ကျိပ်ဂိုက် သွက်ညံင်ရဲဒးသွပိုက်ဆန္ဒ လွီပရာပွမတိတ်ဖြဟတ် ပွမတိတ်ဖြဟတ် လောန်လတူဂိုက် ပွမဟံဆုတ်ကလေင် သတိ ဗစာရဏာဉာဏ် မလောန်ကဲကို ယွံခမီတအံ တုပ်တ်သင်္ဂဟေင် ခမီဂိုက် သွက်ဂွံပါကေံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင် မယုတ်သင်္ဂဟေင် ဂပ်ဝ် ဒးသွပိုက်ဆန္ဒကို လွီပရာကို ပွမတိတ်ဖြဟတ်ကို ပွမတိတ်ဖြဟတ်လောန်လတူဂိုက်ကို ပွမဟံဆုတ်ကလေင်ကို သတိကို ဗစာရဏာဉာဏ်ကို မလောန်ကဲရ။ ယွံခမီတအံ ခမီဂိုက် ဗစာရဏာမ္တး “ခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင် မယုတ်သင်္ဂဟေင် ပဟဂပ်ဝ်ပါကေံဏီ မသွက်အန္တရာယ် ကုအဲမချိတ် ပွဲအခိုင်တဲရ် ဟံမ္တဲကုအဲအိုတ်ရ” ရဲဝံ ယဝ်တီကေတ်မ္တး ယွံခမီ ခမီဂိုက် ဒွေတ်လုတ်ဂိုက်ကိုဝါ လုက်ဗွဲတဲရ်မၠိုင် ပွဲခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင်ဂိုက်ဒ်တဲ နကိုပွမသျှိုက်မၠိုင် အိုတ်တိုက်ဟ်ဂိုက်ဟေင် ဂပ်ဝ်ပဒတ်ရ။

ယွံခမီတအံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ဂပ်ဝ်သွဗွဲမဂိုက်ကိုဝါ မရဏဿတိ ရဲဝံမ္တး ဖီဇော်ရ၊ အာနိသံသဇော်ရ၊ တို့လုပ်နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်ရ၊ မှုလအိတ်နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

သာရဏီယဝဂ် မရနုက်ကိုဝါ တဲရောင်။

၃။ အနတ္တရိယဝဂ်

၁။ သုတ်သာမက

၂။ ပွဲကာလမ္တဲအခိုင် တီလမ္တဲပိုင်ကျိပ်တြ ဝေပဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာမ္တဲယု၊ ပေါက္ခရဏီယ ဇရေင်ကွာန်သာမ မလုပ်လွှတ်သက္ကရးရ။ ပွဲကာလဂိုက် ကောန်ဒေဝတ်မ္တဲ ပွဲအခိုင်ဗွဲသွာတဲ မကလိလောန်ကိုပွဲ မှုကိုသ်မထေက်ကို သျှိုက်မၠိုင်လောန်ဂိုက်ဒ်တဲ အလုံဘာပေါက္ခရဏီယမ္တဲ ကိုယးတးတဲ နကိုလျးအရံင်ဇကုတဲ ပှော်ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္တဲပိုင် ကျိပ်တြ လှောင်သွဝတ်တဲ သိုမဒတူဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမ္တဲ ဂရင်ပွဲတီလမ္တဲပိုင်ကျိပ်တြ ဂလာန်ဝံရ-

ယွံကျိပ်မ္တဲပိုင် ခရ်ဂမၠိုင်ပိပြကာဝံ ဒ်သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ကုခမီအိုတ်ရ။ ညးမ္တးပိပြကာ အိုတ်ဂိုက်ရောမ္တးတုန်— ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲကမ္တောန်တို၊ ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမဟိုဂလာန် တက်ကျ၊ ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမတိက်ဂမၠိုင်ရ။ ယွံကျိပ်မ္တဲပိုင် ခရ်ဂမၠိုင်ပိပြကာဝံ ဒ်သွက် ဂွံဟုတ်ယုတ်ကုခမီအိုတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။ တီလမ္တဲပိုင်ကျိပ်တြ သျှိုက်မၠိုင်ဒးဝှပ်သွက် အခေါင်ရ။ ပွဲကာလဂိုက် “တီလမ္တဲပိုင်ကျိပ်တြ သျှိုက်မၠိုင်ဒးဝှပ် သွက်အခေါင်ရ” ရဲဝံ ကောန်ဒေဝတ်ဂိုက် (တီကေတ်တဲ) လှောင်သွဝတ် တီလမ္တဲပိုင်ကျိပ်တြတဲမ္တး သွရေင်သျှိုက်ကွာ ကေံဗွန်အာ ပွဲဒုဒဲဟေင်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွဲကာလလောန်ခက်အာဗွံၣ် တီလမ္မုပိဉ်ကျၢ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန် ခမီဂမ္တိုင်ရ— ယွံခမီတအ် ပွဲဗွံၣ် ကောန်ဒေဝတ်မွဲ ပွဲအခိုင်ဗွံၣ်သ္တုတု မကလိလောန်ကိုပ်ဗွံ မ္မုကိုသ်ထေက်ကို သ္တိုက်မ္တိုက်လောန်ၣ်ဒ်တု အလုံဘာပေါက္ခရဏိယမွဲ ကိုယးတုးတ နကိုလျးအရံဇကုတု ပှော်ပြာပ်ကျၢ်ဇရေင်အဲ လှောင်သ္တုဝတ်အဲတု သိုမဒတူဒိုင် ပွဲဒွဲ မဗွဲမွဲၣ် “ယွံကျၢ်မ္မုပိဉ် ခရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဒ်သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ကုခမီအိုတ်ရ။ ညးမွဲ ပိပြကာအိုတ်ၣ်ရောမွဲတုန်— ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲကမ္မောန်တု၊ ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမဟို ဂလာန်တက်ကျာ၊ ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမတက်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံကျၢ်မ္မုပိဉ် ခရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဒ်သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ကုခမီအိုတ်ရ” ရံၣ် ဂရင်ဗွီအဲရ။ ယွံခမီတအ် ကောန်ဒေဝတ်ၣ် ဂရင်ဗွီ ဂလာန်ဝံတု လှောင်သ္တုဝတ်ကိုအဲတု သွၣ်ဇေၣ်သျှံရံကွာ ကွဲဗွန်အာ ပွဲဒွဲၣ်ဟောင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဩခမီဂမ္တိုင် ဒ်ဒ်မဟုတ်ယုတ်ဒိုင်ဂမ္တိုင် နူခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ၣ်ဒေဝတ် ဂမ္တိုင်လေဝ် တီကေတ်အိုတ်ရသ္တု၊ ခမီဂမ္တိုင်ၣ် ကလိဂွံဟွံဒးရဲအိုတ်ရ ခမီဂမ္တိုင်ၣ် ကလိဂွံ ဗွဲဟွံဒးရဲအိုတ်ရသ္တု။

ယွံခမီတအ် ခရ်ပရိဟာနိယ ဟိုတ်ဂွံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာ မွဲသအာင်လေဝ် ကြက်ဟိုတ်တုကိုရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ခရ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်သ္တုပုဉ်စိုတ် ဗွဲမဒးရဲအိုတ်ညိ၊ ကြက်ဟိုတ်တုကိုရ ရံၣ် သွဲးရ။ “ယွံကျၢ်မ္မုပိဉ် ခိုဟ်ရ” ရံၣ် ခမီဂမ္တိုင်ၣ် ကလေင်ဂရင်ဗွီ ကုတီလမ္မုပိဉ်ကျၢ်တြဲအိုတ်ရ။ တီလမ္မုပိဉ်ကျၢ်တြဲ တွံကိုခရ်ဝံရ— ယွံခမီတအ် ခရ်ပရိ ဟာနိယ ဟိုတ်ဂွံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာၣ် ညးဇေၣ်အိုတ်ၣ်ရောမွဲတုန်— ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲအဖပ်သကအ်ပွဲင်၊ ပွမဒ်ညးမ္မုကိုဂလာန်ဒွေံဗတောန်ဝါတ် ပွမမ္မုကိုမိတ်သဟဲ မယုတ် မာဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ခရ်ဟိုတ်ဂွံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင်ၣ် ဣဝံပိပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွဲကာလမကလိလောန်ကျၢ်တြဲတု ခမီဂမ္တိုင်အိုသ္တု မဟုတ်ယုတ်ကျၢ် နူခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ၣ် ဟိုတ်နူခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံဟောင် ဟုတ်ယုတ်ကျၢ် နူခရ်ကုသိုလ် ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလတြဲ ခမီဂမ္တိုင်အိုသ္တု မဟုတ်ယုတ် နူခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ၣ် ဟိုတ်နူခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံဟောင် ကြက်ဟုတ်ယုတ် နူခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလလျာ် ခမီဂမ္တိုင်အိုသ္တု မဟုတ်ယုတ် နူခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ၣ် ဟိုတ်နူခရ်ဂမ္တိုင် တြဲပြကာဝံဟောင် ဟုတ်ယုတ်နူခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ ရံၣ် (သွဲးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်အပရိဟာနိယ

၂၂။ ယွံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာ မဒ်ဟိုတ်ဟွံဟုတ်ယုတ်ဝံ ကြက်တုကိုရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင် ခရ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်သ္တုပုဉ်စိုတ် ဗွဲမဒးရဲအိုတ်ညိ၊ ကြက်တုကိုရ။

ယွံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာ မဒ်ဟိုတ်ဟွံဟုတ်ယုတ်ဂ် ညးဒေသ်အိုတ်ဂ်ရော မှးတုန်— ပွမဟွံမိပ်လဟိုင် ပွဲကမ္မာန်တို ပွမဟွံမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမဟိုလ္လာန်တက်ကျာ ပွမဟွံမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမတိက် ပွမဟွံမိပ်လဟိုင် ပွဲအဖပ်သကအ်ပွင် ပွမဒ်ညးမုံကုလ္လာန် ဒေသ်တောန်လောဲသွာ ပွမမုံကုမိတ်သဟဲဒိုဟ်ဆဲဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် က္လုဂ်မ္တိုင်တုန် ဓရ်ဟိုတ်ဟွံဟုတ်ယုတ်တြဲပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွဲကာလမကလိလောန်ကျင်တဲ ခမီဂမ္တိုင်အိုသို မဟွံဟုတ်ယုတ် ကျင်နူဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ဂ် ဟိုတ်နူဓရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံဟောင် ဟွံဟုတ်ယုတ်ကျင် နူဓရ် ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလတြဲ ခမီဂမ္တိုင်အိုသို မဟွံဟုတ်ယုတ် နူဓရ် ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ဂ် ဟိုတ်နူဓရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံဟောင် ကြက်ဟွံဟုတ်ယုတ် နူဓရ်ကုသိုလ် ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဟ် ခမီဂမ္တိုင်အိုသို မဟွံဟုတ်ယုတ် နူဓရ်ကုသိုလ် ဂမ္တိုင်ဂ် ဟိုတ်နူဓရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံဟောင် ဟွံဟုတ်ယုတ် နူဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ဘယ

၂၃။ ယွံခမီတအ် ယုမတွံဂး “ဘဲ” ဂ်၊ ယုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ယုမတွံဂး “ဒုက္ခ” ဂ် ယုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ယုမတွံဂး “ယဲ” ဂ် ယုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ယုမတွံဂး “ခွတ်ဗြိအ်မာ” ဂ် ယုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ယုမတွံဂး “ပွမဗာန်ခြပ်” ဂ် ယုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ယုမတွံဂး “လုက်သရီ” ဂ် ယုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် မဟိုတ် ယုမတွံဂးဘဲဂ် ဒ်ယုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် သတ်မထွေန်စပ် နကိုကာမရာဂ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်တဲ မဂပ်ပ်ဗန်ဒက် နကိုဆန္ဒရာဂဝံ နူဘဲဂတမတ်လောင် ဟွံတိတ်ဗူးရ။ နူဘဲပရလိုက်လောင် ဟွံတိတ်ဗူးရ ဟိုတ်ဂ်ရ ယုမတွံဂးဘဲဂ် ဒ်ယုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် မဟိုတ် ယုမတွံဂးဒုက္ခဂ် ။ ပ ။ မတွံဂးယဲဂ်။ မတွံဂးခွတ်ဗြိအ်မာ။ မတွံဂးပွမဗာန်ခြပ်။ ယုမတွံဂးလုက်သရီဂ် ဒ်ယုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် သတ်မထွေန်စပ် နကိုကာမရာဂ မဂပ်ပ်ဗန်ဒက် နကိုဆန္ဒရာဂဝံ နူလုက် သရီဂတမတ်လောင် ဟွံတိတ်ဗူးရ။ နူလုက်သရီ ပရလိုက်လောင် ဟွံတိတ်ဗူးရ ဟိုတ်ဂ်ရ ယုမတွံဂးလုက်သရီဂ် ဒ်ယုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

ဘဲ ဒုက္ခ ယဲ ခွတ်ဗြိအ်မာ ပွမဗာန်ခြပ်ကောံလုက်သရီဂမ္တိုင်ဓါဂ် ကာမမ္တိုင် ရဲဝံ ဂပ်ပ်သုးအိုတ်ရ။ သတ်ပုထုဇန်ဂ် ဗာန်ခြပ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ဂ်ရ။

(ပုဂ္ဂိုလ်တို့အရှင်ဂမ္ဘိုင်) နမညာတ်ကေတ် ဘဲ ပွဲခရံဥပါဒါန် မဒ်ဟိုတ်ပွမ တန်ပဋိသန္တိ ပွမချိုတ်ဂ် ဟံစောလံ (နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ)တဲ ပွဲနိဗ္ဗာန်မဒ်အရာ ပွမတန် ပဋိသန္တိ ပွမချိုတ်အိုတ်ဂ် တိတ်ဗူးနူကိလေသဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ပုဂ္ဂိုလ်အရှင်ဂမ္ဘိုင် အာစိပ်နိဗ္ဗာန် မစာ်စူးဘဲဂမ္ဘိုင်ဂ်ဒ်တဲ မှုကိတသိဒ်အိုတ်၊ စိတ်သတိတ် ပွဲဘဝဂတမတ်အိုတ် ကလိလောန် ပရိက်ဘဲသ္မဝဲဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုက်ဒ်တဲ ကလိလောန်အာ ဒဒိဒ်အိုတ်သိုက်ရ။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဟိမဝန္တ

၂၄။ ။ ယံခမိတအံ ခမိမချိုက်ပေင်တဲကောံခရံဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ သိုင်ဒိုဟိမဝန် ဂ်လေဝ် ဖံက်ဗကးကောံမာန်ရ၊ အဝိဇ္ဇာမယုတ်တုန် မုသ္မက်သွးနွံဏီဂ်ရော? ညးမွဲတြ ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ယံခမိတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် စိကူးဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမလုပ်စ သမာဓိ ပွမတန်ကြန်ရ၊ စိကူးဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမကိုတန်တဲ သမာဓိ ပွမတန်ကြန်ရ၊ စိကူး ဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမဒိုက်ကတို နူသမာဓိ ပွမတန်ကြန်ရ၊ စိကူးဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမဒ်ဒိုင်ဒဲတဲ (သွက်ဂွံလုပ်စ)သမာဓိ ပွမတန်ကြန်ရ၊ စိကူးဆိုက်ဗွက် ပွဲအာရီအရာဂေတ်ဂေင် သမာဓိ ပွမတန်ကြန်ရ၊ စိကူးဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမရင်တုင်တူရူ သမာဓိ ပွမတန်ကြန်ရ၊ ယံခမိတအံ ခမိ မချိုက်ပေင်တဲကောံခရံဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ သိုင်ဒိုဟိမဝန်လေဝ် ဖံက်ဗကးကောံမာန်ရ၊ အဝိဇ္ဇာမယုတ်တုန် မုသ္မက်သွးနွံဏီဂ်ရော ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်အနုဿတိဌာန

၂၅။ ယံခမိတအံ ဟိုတ်ဂပ်ဝ်ဗိုဗျဟ်ဟံပိုတ်သကုတ်ဂမ္ဘိုင် က္ကဝံတြပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ယံခမိတအံ ပွဲသာသနာဝံ ကွးအရီဂ် ဗိုဗျဟ်ဂုဏ် ကျ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ “တိလမ္မံပိဋ်ကျ်တြဂ် ဟိုတ်နူဟိုတ် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင်လေဝ် အရဟံမွဲရ။ပ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မှုကိပိဋ်တြိနိမဇ္ဇေင်လေဝ် ဘဂဝါမွဲရ” ရံဝံ ဗိုဗျဟ် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ။ ယံခမိတအံ ပွဲအခိုင်ကွးအရီ မဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ကျ် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဂ် ကုကွးအရီဂ် စိုတ်ရာဂမကတို (ရာဂရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ)ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်ဒေါသမကတို (ဒေါသရာန် သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်မောဟမကတို (မောဟရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် စိုတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် ဒ်ဗွဲမလူတပ်ဟေင်ရ၊ တိတ်ဗူးနူ ‘ဂေဝ’ ပွမထွေန်စပ်ဗာန်ဩပ်ရ။

ဗုဒ္ဓဗျာဓိ၊ ဤကံကတိရ။ ယံခမိတအံ ယုမတံဂးဂေဓံ ယုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိင်မသုန်ပြကာရ။ ယံခမိတအံ သုဟိတ်ကို ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်ဝံတုလေဝံ ရံသင်္ဂ ပွဲလောကဝံ သတ်ဂမ္ဘိင် လှိုသအးဇူး (နူကိလေသ) အိုတ်ရ။

ယံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီၣ် ဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ခရ်ဂမ္ဘိင် ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါရ။ “ခရ်တီလမ္ပုပိုင်ကျၢ်တြဲ တံၣ် နှိခရ်မတံလံ ဗွဲမဒေးရးရ။ ပ။ နှိခရ် (အရီ)တုပညာ ဂမ္ဘိင်ဟေင် တီမာန်ဒုင်စသိုင်မာန် ဇကုညးကိုညးရ” ရံၣ် ဗိုဗျဟ်ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါရ။ ယံခမိတအံ ပွဲအခိင်ကွေးအရီ မဗိုဗျဟ် ဂုဏ်ခရ်ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါရ ကုကွေးအရီၣ် စိုတ်ရာဂမကတို (ရာဂ ရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံၣ်ရ၊ စိုတ်ဒေါသမကတို (ဒေါသရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံၣ်ရ၊ စိုတ်မောဟမကတို (မောဟရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံၣ်ရ၊ ပွဲအခိင်ဂ် စိုတ်ပူဂိုလ်ၣ် နှိဗွဲ မလ္လူတပ်ဟေင်ရ၊ တိတ်ဗုဒ္ဓ ‘ဂေဓ’ ပွမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ်ရ၊ ဗုဒ္ဓဗျာဓိ၊ ဤကံကတိရ။ ယံခမိတအံ ယုမတံဂးဂေဓံ ယုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိင် မသုန်ပြကာရ။ ယံခမိတအံ သုဟိတ်ကို ဓမ္မာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်ဝံတုလေဝံ ရံသင်္ဂ ပွဲလောကဝံ ညးဂမ္ဘိင်လှို သအးဇူး (နူကိလေသ) အိုတ်ရ။

ယံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီၣ် ဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သင်ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါရ။ “သင် သာဝကကွေး တီလမ္ပုပိုင်ကျၢ်တြဲ မ္မုကိုဒွေတ်ဒေးရးရ။ ပ။ နှိတိဗုထိုက်ပြဲ ဟံၣ်မ္ပပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတုသုကုသိုလ်ရ” ရံၣ် ဗိုဗျဟ်ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါရ။ ယံခမိတအံ ပွဲအခိင်ကွေး အရီ မဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သင်ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါရ ကုကွေးအရီၣ် စိုတ်ရာဂမကတို (ရာဂရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံၣ်ရ၊ စိုတ်ဒေါသမကတို (ဒေါသရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံၣ်ရ၊ စိုတ်မောဟ မကတို (မောဟရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံၣ်ရ၊ ပွဲအခိင်ဂ် စိုတ်ပူဂိုလ်ၣ် နှိဗွဲမလ္လူတပ် ဟေင်ရ၊ တိတ်ဗုဒ္ဓ ‘ဂေဓ’ ပွမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ်ရ၊ ဗုဒ္ဓဗျာဓိ၊ ဤကံကတိရ။ ယံခမိတအံ ယုမတံဂးဂေဓံ ယုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိင် မသုန်ပြကာရ။ ယံခမိတအံ သုဟိတ်ကိုသံဃာ နုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်ဝံတုလေဝံ ရံသင်္ဂ ပွဲလောကဝံ သတ်ဂမ္ဘိင်လှို သအးဇူး (နူကိလေသ) အိုတ်ရ။

ယံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီၣ် ဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သီလဇကုဂမ္ဘိင် မဟံကဝ် သကုတ် ဟံၣ်ထောင့်ပြိုဟ်။ ပ။ မလေပ်ကတိုဗဒ်ကိုသမာဓိ ပွမတန်ကြန်ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါရ။ ယံခမိတအံ ပွဲအခိင်ကွေးအရီ မဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သီလဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါရ ကုကွေးအရီၣ် စိုတ်ရာဂ မကတို (ရာဂရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံၣ်ရ၊ စိုတ်ဒေါသမကတို (ဒေါသရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံၣ်ရ၊ စိုတ်မောဟမကတို (မောဟရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံၣ်ရ၊ ပွဲအခိင်ဂ် စိုတ်ပူဂိုလ်ၣ် နှိဗွဲမလ္လူတပ်ဟေင်ရ၊ တိတ်ဗုဒ္ဓ ‘ဂေဓ’ ပွမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ်ရ၊ ဗုဒ္ဓဗျာဓိ၊ ဤကံကတိရ။ ယံခမိတအံ ယုမတံဂးဂေဓံ ယုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိင် မသုန်ပြကာရ။ ယံခမိတအံ

သွဟိတ်ကို သီလာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်ဝံ့တဲ့လေဝ် ရံသင်္ဂဝံ ပွဲလောကဝံ သတ်ဂမ္ဘိုင်လှို သအးဇူး (နူကိလေသ) အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီၣ် “ကုအဲၣ် ကလိဝံဒးရးရသွံ၊ အဲဂပ်ၣ်ကလိဝံ ဒဒ်မ္မိဟ် ဗွဲမဒးရးရသွံ။ ပ ။ သွက်ဝံဒင်အာတ် နှိဒိုင်ဒတဲရ၊ မိပ်လဟ်ဗွဲပွမသွးပွး ပါပရအ် ပတိတ်ကိုရ” ရဲဝံ ဗွဲဗျဟ်ဂုဏ် ‘စာဂ’ ပွမသွးပွး ဇကုဂြိုၣ်ဂြိုၣ်ကိုဝါ။ ပ ။ ရံသင်္ဂဝံ ပွဲလောကဝံ သတ်ဂမ္ဘိုင်လှို သအးဇူး (နူကိလေသ) အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီၣ် သွသက်သီကိုဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဗွဲဗျဟ် ဂုဏ်မပ္ပံသဒ္ဓါဇကု ဂြိုၣ်ဂြိုၣ်ကိုဝါရ။ “ဒေဝတ်စတုမဟာရာဇ် ဒေဝတ်တာဝတိ ဒေဝတ်ယာမာ ဒေဝတ်တုသိတာ ဒေဝတ်နိမ္မာနရတိ ဒေဝတ်ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ ဗြို ဗြိုလတူလတူဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ၊ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်မချိုက်ပေင်တကောံသဒ္ဓါၣ် စုတိချိုတ် နူဘုံမ္မိဟ်ဝံ့တဲ ကတိန် ပွဲဘုံသွပ်အိုတ်ရ၊ ကုအဲလေဝ် ဓရ်သဒ္ဓါဂကူၣ် နွံပြာကဋ်ရ။ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်မချိုက်ပေင်တ ကောံသီလ လမိင်လညာတ် ပွမကိုဒါန်သွးပွး ပညာၣ် စုတိချိုတ် နူဘုံမ္မိဟ်ဝံ့တဲ ကတိန် ပွဲဘုံသွပ်အိုတ်ရ၊ ကုအဲလေဝ် ပညာဂကူၣ် နွံပြာကဋ်ရ” ရဲဝံ ဗွဲဗျဟ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲအခိုင် ကွေးအရီ မဗွဲဗျဟ်သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ ဇကုဇကုကို ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ကို ကုကွေးအရီၣ် စိတ်ရာဂမကတိ (ရာဂရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံၣ်ဒ်ရ၊ စိတ်ဒေါသမကတိ (ဒေါသရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံၣ်ဒ်ရ၊ စိတ်မောဟမကတိ (မောဟ ရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံၣ်ဒ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ၣ် စိတ်ပူဂိုလ်ၣ် နှိဗွဲမလှူတပ်ဟောင်ရ၊ တိတ်ဗူးနူ ‘ဂေဓ’ ပွမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ်ရ၊ ဗူးစးရ၊ ဒှိုက်ကတိရ။ ယွံခမိတအ် ယု၊မတွံဂး ဂေဓၣ် ယု၊ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာရ။ ယွံခမိတအ် သွဟိတ်ကို ဒေဝတာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်ဝံ တဲ့လေဝ် ရံသင်္ဂဝံ ပွဲလောကဝံ သတ်ဂမ္ဘိုင်လှို သအးဇူး(နူကိလေသ)အိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဓရ်ဟိတ် မဂပ်ၣ်ဗွဲဗျဟ် ဟံၣ်ပိတ်သကုတ်ဂမ္ဘိုင် ကူဝံ တြဲပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်မဟာကစ္စာန

၂၆။ ပွဲကာလၣ် တီလပိုဉ်မဟာကစ္စာယံ ကော်လိုင်တိုန်ခမိဂမ္ဘိုင် “ယွံကောန်တု ခမိတအ်” ရဲဝံရ၊ “ယွံကောန်တု” ရဲဝံ ခမိဂမ္ဘိုင်ၣ် ကလေင်ဂရင်ပွဲ ကုတီလပိုဉ် မဟာကစ္စာယံအိုတ်ရ။ တီလပိုဉ်မဟာကစ္စာယံ သွးတိုန်ဂလာန်ဝံ့ရ— ယွံကောန်တုတအ် ထေက်ကိုဒးအမ်သပ်ကွေ့ရ၊ ဟံၣ်ကောင်နှိမ္မဲလှော်ၣ် နှိကျဉ်ရသွံ၊ တီလမ္ပူပိုဉ်ကျဉ်တြဲ မတီကေတ် ညာတ်ကေတ်တဲ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် (ဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသ့) အလိုဇကု မသုစုတ်ၣ် သွက်သတ်ဂမ္ဘိုင် ဝံသအးဇူး သွက်ဝံကလိလောန်အာ ပွမဝိုင်စံင်တူ ပွမလရိအ်

ယာံဂမ္ဘိုင် သွက်ဂွံပလိုတ်ကေံ ဒဒိမ်ကာယ ဒဒိမ်စိုတ်ဂမ္ဘိုင် သွက်ဂွံကလိဂွံအရိယမဂ် သွက်ဂွံသ္မုဒ္ဓေဝ်မတ်နိဗ္ဗာန် အနုဿတိတြုပ္ပကာ မဒိအခေါင် မဂပ်ပကလိဂွံ ပွဲအဝေါင် ဘဝခရုံ မကုန်ကြပ်ဂြက် (နကိုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြုကာ)ဂွံ ထွက်ခွင်ဂြင်တိကေတ် လောန်လောန်ရ။

ဉးမွဲတြုပ္ပကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွဲးအရီဂ် ဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ကျ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ။ “တိလမ္မံပိဉ်ကျ်တြု ဟိုတ်နူဟိုတ် မထေက်ဒင်ပူဇ် တေင်လေဝ် အရဟံ မွဲးရ။ ပ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒိအာစာ မ္မိဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မကိုဂြင်တိကေတ် (ခရ်သစ္စပန်ပြုကာ)လေဝ် ဗုဒ္ဓေါ မွဲးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ်မ္မံကိုပိဉ်ကြိဇ်မဇ္ဈေလေဝ် ဘဂဝါ မွဲးရ” ရံဝံ (ဗိုဗျဟ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ)။

ယွံကောန်တုတအ် ပွဲအခိုင်ကွဲးအရီ မဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ကျ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ် ကုကွဲးအရီဂ် စိုတ်ရာဂမကတို (ရာဂရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ။ စိုတ်ဒေါသမကတို (ဒေါသရာန် သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ။ စိုတ်မောဟမကတို (မောဟရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် စိုတ်ပူဂိုလ်ဂ် နိဗ္ဗမလ္လူတပ်ဟေင်ရ။ တိတ်ဗူးနူ ‘ဂေဝ’ ပွမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ်ရ။ ဗူးစးရ။ ဒြိုက်ကတိုရ။ ယွံကောန်တုတအ် ယုမတွံဂးဂေဝဂ် ယုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြု ကာရ။ ယွံကောန်တုတအ် ကွဲးအရီဂ် ဗွဲပကာရအိုသ္မိ ပဒတ်နကိုစိုတ် မတုပ်သ္မဟ်ကေံ ဂွဲးအာကာသ မလဲလးမပြ မဟံမွဲကိုဗုတ်ဗွတ် မဟံမွဲကိုသ္မုဝဲ မဟံမွဲကို ပွမချောင်စိုတ်ရ။ ယွံကောန်တုတအ် သ္မဟိုတ်ကိုစိုတ်ဂွံတဲလေဝ် ပွဲလောကဂွံ သတ်ဂမ္ဘိုင်လှို မ္မံကိုသတ် ပွမသအးဇူး ရံဝံအိုတ်ရ။

ယွံကောန်တုတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကွဲးအရီဂ် ဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ခရ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ။ “ခရ်တိလမ္မံပိဉ်ကျ်တြု မတွံလဝ်ဂ် နိခရ်တွံလဝ် ဗွဲမဒးရးရ။ ပ။ နိခရ် (အရီ) တုပညာ ဂမ္ဘိုင်ဟေင် တိမာန်ဒင်စသိုင်မာန် ဇကုဉးကိုဉးရ” ရံဝံ (ဗိုဗျဟ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ)။ ယွံကောန်တုတအ် ပွဲအခိုင်ကွဲးအရီ မဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ခရ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ် ကုကွဲးအရီဂ် စိုတ်ရာဂမကတို (ရာဂရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ။ စိုတ်ဒေါသမကတို (ဒေါသရာန် သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ။ စိုတ်မောဟမကတို (မောဟရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် စိုတ်ပူဂိုလ်ဂ် နိဗ္ဗမလ္လူတပ်ဟေင်ရ။ တိတ်ဗူးနူ ‘ဂေဝ’ ပွမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ်ရ။ ဗူးစးရ။ ဒြိုက်ကတိုရ။ ယွံကောန်တုတအ် ယုမတွံဂးဂေဝဂ် ယုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မသုန် ပြုကာရ။ ယွံကောန်တုတအ် ကွဲးအရီဂ် ဗွဲပကာရအိုသ္မိ ပဒတ် နကိုစိုတ် မတုပ်သ္မဟ်ကေံ ဂွဲးအာကာသ မလဲလးမပြ မဟံမွဲကိုဗုတ်ဗွတ် မဟံမွဲကိုသ္မုဝဲ မဟံမွဲကို ပွမချောင်စိုတ်ရ။ ယွံကောန်တုတအ် သ္မဟိုတ်ကိုစိုတ်ဂွံတဲလေဝ် ပွဲလောကဂွံ သတ်ဂမ္ဘိုင်လှို မ္မံကိုသတ် ပွမသအးဇူးရံဝံ အိုတ်ရ။

ယွံကောန်တူတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီၣ် ဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ။
 “သင်သာဝကကွေး တီလမ္မုပိဉ်ကျၢ်တြဲၣ် မ့ၢ်ကိုဒွေတ်ဒေးရးရ။ ပ ။ ဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲ
 ပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ပတဲသွကုသိုလ်ရ” ရဲဝံ (ဗိုဗျဟ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ)။
 ယွံကောန်တူတအ် ပွဲအခိုင်ကွေးအရီ မဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါၣ် ကုကွေးအရီၣ်
 စိုတ်ရာဂမကတို (ရာဂရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်ဒေါသမကတို (ဒေါသရာန်
 သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်မောဟမကတို (မောဟရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ)
 ဟံဒ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ၣ် စိုတ်ပူဂိုလ်ၣ် ဒ်ဗွဲမလ္လုတပ်ဟောင်ရ၊ တိတ်ဗူးနူ ‘ဂေဝ’ ပွမထွေန်စပ်
 ဗာန်ခြပ်ရ၊ ဗူးစးရ၊ ဒြိုက်ကတိုရ၊ ယွံကောန်တူတအ် ယုမတွံဂးဂေဝၣ် ယုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်
 မသုန်ပြကာရ။ ယွံကောန်တူတအ် ကွေးအရီၣ် ဗွဲပကာရအိုသို ပဒတ်နကိုစိုတ် မတုပ်သုဟ်
 ကေုာ်ဂွေးအာကာသ မလဲလးမပြဲ မဟံမ္မဲကိုဗုတ်ဗွတ် မဟံမ္မဲကိုသ္မုဝဲ မဟံမ္မဲကို ပွမချောင်စိုတ်ရ။
 ယွံကောန်တူတအ် သွဟ်တိုက်ကိုစိုတ်ဝံတဲလေဝ် ပွဲလောကဝံ သတ်ဂမ္တိုင်လှို မ့ၢ်ကိုသတ်
 ပွမသအးဇူးရဲဝံအိုတ်ရ။

ယွံကောန်တူတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီၣ် ဗိုဗျဟ် ဂုဏ်သီလဇကုဂမ္တိုင် မဟံ
 ကပ်သကုတ်။ ပ ။ မလေပ်ကတိုဗဒ်ကို ‘သမာဓိ’ ပွမတန်တြဲၣ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ။ ယွံကောန်
 တူတအ် ပွဲအခိုင်ကွေးအရီ မဗိုဗျဟ် ဂုဏ်သီလဇကုဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါၣ် ကုကွေးအရီၣ် စိုတ်ရာဂ
 မကတို (ရာဂရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်ဒေါသမကတို (ဒေါသရာန် သကိုတ်
 ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်မောဟမကတို (မောဟရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ၣ်
 စိုတ် ပူဂိုလ်ၣ် ဒ်ဗွဲမလ္လုတပ်ဟောင်ရ၊ တိတ်ဗူးနူ ‘ဂေဝ’ ပွမထွေန်စပ် ဗာန်ခြပ်ရ၊ ဗူးစးရ၊
 ဒြိုက်ကတို ရ၊ ယွံကောန်တူတအ် ယုမတွံဂးဂေဝၣ် ယုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာရ။
 ယွံကောန်တူတအ် ကွေးအရီၣ် ဗွဲပကာရအိုသို ပဒတ်နကိုစိုတ် မတုပ်သုဟ်ကေုာ်
 ဂွေးအာကာသ မလဲလးမပြဲ မဟံမ္မဲကိုဗုတ်ဗွတ် မဟံမ္မဲကိုသ္မုဝဲ မဟံမ္မဲကို ပွမချောင်စိုတ်ရ။
 ယွံကောန်တူတအ် သွဟ်တိုက်ကိုစိုတ်ဝံတဲလေဝ် ပွဲလောကဝံ သတ်ဂမ္တိုင်လှို မ့ၢ်ကိုသတ်
 ပွမသအးဇူး ရဲဝံအိုတ်ရ။

ယွံကောန်တူတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကွေးအရီၣ် “ကုအဲၣ် ကလိဝံဒေးရးကွေံရ၊
 အဲဂပ်ဝ်ကလိဝံ ဒ်ဒ်မိုဟ် ဗွဲမဒေးရးရ။ ပ ။ သွက်ဝံဒင်အာတ် ဒ်ဒင်ဒတဲရ၊ မိပ်လဟိင်ပွဲပွမ
 သွးပွးပါပရဒ်ပတိတ်ကိုရ” ရဲဝံ ဗိုဗျဟ် ‘စာဂ’ ဂုဏ်ပွမသွးပွးဇကု ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ။
 ယွံကောန်တူတအ် ပွဲအခိုင်ကွေးအရီ မဗိုဗျဟ် ဂုဏ်ပွမသွးပွးဇကု ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါၣ် ကုကွေး
 အရီၣ် စိုတ်ရာဂမကတို (ရာဂရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်ဒေါသမကတို
 (ဒေါသရာန်သကိုတ် ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ စိုတ်မောဟမကတို (မောဟရာန်သကိုတ်
 ကျိက်ကျိ) ဟံဒ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ၣ် စိုတ်ပူဂိုလ်ၣ် ဒ်ဗွဲမလ္လုတပ်ဟောင်ရ၊ တိတ်ဗူးနူ ‘ဂေဝ’
 ပွမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ်ရ၊ ဗူးစးရ၊ ဒြိုက်ကတိုရ၊ ယွံကောန်တူတအ် ယုမတွံဂးဂေဝၣ်
 ယုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာရ။ ယွံကောန်တူတအ် ကွေးအရီၣ် ဗွဲပကာရအိုသို ပဒတ်

နက္ခိတိမတုပသုဟိကောံ ဂ္ဂးအာကာသ မလ္လေမပြ မဟံမ္မေက္ခိဗ္ဗတိဗ္ဗတိ မဟံမ္မေက္ခိသ္ဗတိ
မဟံမ္မေက္ခိပုမေသောဓိတိတရ။ ယံကောနိတုတအံ သုဟိတိက္ခိတိဝံတုလေဝ ပဲ့လောကဝံ
သတိဂမ္ဘိုင်လှို မှိုကိုသဘ ပုမသအးဇး ရံဝံအိုတ်ရ။

ယံကောနိတုတအံ မွဲဂကူပုနိတုနိ ကွးအရိဂ် သုသက်သီကို ဒေဝတဂမ္ဘိုင်တဲ
ဗိုဗျဟ်ဂုဏ်မပ္ပံကို သဒ္ဓါဇေတု ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ။ “ဒေဝတစတုမဟာရာဇံ ဒေဝတတာဝတိ။ ပ ။
တြိလတူလတူဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ၊ ဒေဝတတြိဂမ္ဘိုင် မချိုက်ပေတ်ကောံခရ်သဒ္ဓါဂ် စုတိချိုတ်
နုဘုံမိုဟ်ဝံတဲ ကတိဒ် ပဲ့ဘုံသွဝ်အိုတ်ရ၊ ကုအလေဝ ခရ်သဒ္ဓါဂကူ နွံပြာကဋ်ရ၊ ဒေဝတတြိ
ဂမ္ဘိုင် မချိုက်ပေတ်ကောံသီလ သုတ စာဂ ပညာဂ် စုတိချိုတ် နုဘုံမိုဟ်ဝံတဲ ကတိဒ်
ပဲ့ဘုံသွဝ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ကုအလေဝ ပညာဂကူ နွံပြာကဋ်ရ” ရံဝံ (ဗိုဗျဟ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ)။

ယံကောနိတုတအံ ပဲ့အခိင်ကွးအရီ မဗိုဗျဟ် သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ
ပညာဇေတုဇေတုကို ဒေဝတဂမ္ဘိုင်ကို ကုကွးအရိဂ် စိတ်ရာဂမကတိ (ရာဂရာနိသကိုတ်
ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ၊ စိတ်ဒေါသမကတိ (ဒေါသရာနိသကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ၊
စိတ်မောဟမကတိ (မောဟ ရာနိသကိုတ် ကျိုက်ကျို) ဟံဒ်ရ၊ ပဲ့အခိင် စိတ်ပူဂိုလ်ဂ်
ဒ်ဗွဲမလ္လှူတပ်ဟောင်ရ၊ တိတ်ဗူးနု ‘ဂေဝ’ ပုမထွေန်စပ်ဟန်ခြပ်ရ၊ ဗူးစးရ၊ ဒြိုက်ကတိရ၊
ယံကောနိတုတအံ ယုမတံဂးဂေဝဂ် ယုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာရ။ ယံကောနိတုတအံ
ကွးအရိဂ် ဗွဲပကာရအိုသို ပဒတ် နက္ခိတိမတုပသုဟိကောံ ဂ္ဂးအာကာသ မလ္လေမပြ
မဟံမ္မေက္ခိဗ္ဗတိဗ္ဗတိ မဟံမ္မေက္ခိသ္ဗတိ မဟံမ္မေက္ခိ ပုမေသောဓိတိတရ။ ယံကောနိတုတအံ သုဟိတိက္ခိ
တိဝံတုလေဝ ပဲ့လောကဝံ သတိဂမ္ဘိုင်လှို မှိုကိုသဘ ပုမသအးဇး ရံဝံအိုတ်ရ။

ယံကောနိတုတအံ ထေက်ကိုဒေအမ်သပ်ကေဝ်ရ၊ ဟံကောင်ဒ်ကျိုင်မွဲလှိုင် ဒ်ကျိုင်
ရသံ၊ တိလမှိုပိုင်ကျိုင်တြ မတိကေတ် ညာတ်ကေတ်တဲ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တိ
ကေတ် (ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို) အလိုဇေတု မဉာ်စုတိဂ် သွက်သတိဂမ္ဘိုင် ဝံသအးဇး သွက်ဝံ
ကလိလောနိအာ ပုမဝိုင်စံင်တူ၊ ပုမလရိအ်ယာံဂမ္ဘိုင် သွက်ဝံပလိုတ်ကေဝ် ဒဒိခိကာယ
ဒဒိခိစိတ်ဂမ္ဘိုင် သွက်ဝံကလိဝံ အရိယမဂ် သွက်ဝံသုဇ္ဇေဝ်မတ်နိဗ္ဗာန် အနုဿတိတြ
ပြကာ မဒ်အခေါင် မဂပ်ကလိဝံ ပဲ့အဝေါင်ဘဝခရ် မကုန်ကြေပ်ဂြက် (နက္ခိကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်
မသုန်ပြကာ)ဝံ ထပက်ခွင်ဂြင်တိကေတ် လောနိလောနိရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဌ။

၇။ သုတ်ပဌမသမယ

၂၇။ ပဲ့ကာလဂ် ခမိမ္မေက္ခိဂ် မှောံပြာပ်အာ ဇေဝင်တိလမှိုပိုင်ကျိုင်တြ လောဝ်သု
ဝတ်တိလမှိုပိုင်ကျိုင်တြတဲ သိုမဂဇေဒ်ဒင် ပဲ့ဒုဒ်မဗဗ္ဗေက္ခိ “ယံကျိုင်မှိုပိုင် အခိင်ဂမ္ဘိုင် သွက်ဝံ

ပြာဏ်အာ တူဟ်နပ္ပမဗ္ဗိလောဘ် ကုခမိမလေပ်ဇ္ဇောပွပ်ကိုစိုတ် မှုံဗ္ဗတ်မုစိအိုတ်ဂ်ရော” ရံဝံ ဂရင်ဗ္ဗိ တီလမုပိုင်ကျက်တြေ။ ယွံခမိ အခိုင်ဂမ္ဘိုင် သွက်ဝံပြာဏ်အာ တူဟ်နပ္ပမဗ္ဗိလောဘ် ကုခမိမလေပ်ဇ္ဇောပွပ်ကိုစိုတ်ဂ် ဣဝံ တြပြကာအိုတ်ရ။

ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမိ ပွဲသာသနာဝံ ပွဲအခိုင် ခမိဂ် ‘ကာမရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ်ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ကတိတဲ (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျီ)တဲ သီမပဒတ် နကိုစိုတ်ကာမရာဂပျိုပျိုက် ဟိုတ်ပွမတိတ်ဗ္ဗး နူကာမရာဂ မကတိန်ကျင်ဂ်လေပ် မဟံတီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ဂ် ပြာဏ်အာဇရေင် ခမိမလေပ်ဇ္ဇောပွပ်ကိုစိုတ်တဲ ဂပ်ဝံဒး ဟိုသုး ရံဝံရ “ယွံကောန်တုတအ် အဲ ‘ကာမရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ကတိတဲ (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျီ)တဲ ဒးပဒတ်ဒိုင် နကိုစိုတ် ကာမရာဂပျိုပျိုက်ရ၊ ဟိုတ်ပွမ တိတ်ဗ္ဗးနူကာမရာဂ မကတိန်ကျင်ဂ်လေပ် ဟံတီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ၊ အာတ်ပါန် အခေါင်ရ၊ တီလပိုင် ဩဝံတံကိုခရ် သွက်ဝံပါကောံကာမရာဂ ကုအဲဒိုက်ညီ” ရံဝံ (ဂပ်ဝံဒးဟိုသုးရ)။ ခမိမလေပ်ဇ္ဇောပွပ်ကိုစိုတ်ဂ် တံကိုခရ် သွက်ဝံပါကောံ ‘ကာမရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ကုခမိဂ်ရ။ ယွံခမိ ဣဝံတုန် အခိုင်သွက်ဝံပြာဏ်အာ တူဟ်နပ္ပမဗ္ဗိလောဘ် ကုခမိမလေပ်ဇ္ဇောပွပ်ကိုစိုတ် ပဌမရ။

ယွံခမိ မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲအခိုင် ခမိဂ် ‘ဗျာပါဒ’ ပွမမိက်ကိုလိုလ်ကတိတဲ (ရာန် သကိုတ် ကျိုက်ကျီ)တဲ သီမပဒတ် နကိုစိုတ်ဗျာပါဒပျိုပျိုက် ဟိုတ်ပွမတိတ်ဗ္ဗးနူဗျာပါဒ မကတိန်ကျင်ဂ်လေပ် မဟံတီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ဂ် ပြာဏ်အာဇရေင် ခမိမလေပ် ဇ္ဇောပွပ်ကိုစိုတ်တဲ ဂပ်ဝံဒးဟိုသုး ရံဝံရ “ယွံကောန်တု အဲ ‘ဗျာပါဒ’ ပွမမိက်ကိုလိုလ် ကတိတဲ (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျီ)တဲ ဒးပဒတ်ဒိုင် နကိုစိုတ်ဗျာပါဒပျိုပျိုက်ရ၊ ဟိုတ်ပွမ တိတ်ဗ္ဗးနူဗျာပါဒ မကတိန်ကျင်ဂ်လေပ် ဟံတီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ၊ အာတ်ပါန် အခေါင်ရ၊ တီလပိုင် ဩဝံတံကိုခရ် သွက်ဝံပါကောံဗျာပါဒ ကုအဲဒိုက်ညီ” ရံဝံ (ဂပ်ဝံဒး ဟိုသုးရ)။ ခမိ မလေပ်ဇ္ဇောပွပ်ကိုစိုတ်ဂ် တံကိုခရ် သွက်ဝံပါကောံ ‘ဗျာပါဒ’ ပွမမိက်ကို လိုလ် ကုခမိဂ်ရ။ ယွံခမိ ဣဝံတုန် အခိုင်သွက်ဝံပြာဏ်အာ တူဟ်နပ္ပမဗ္ဗိလောဘ် ကုခမိ မလေပ်ဇ္ဇောပွပ်ကိုစိုတ် ကုခမိဂ်ရ။ ယွံခမိ ဣဝံတုန် အခိုင်သွက်ဝံပြာဏ်အာ တူဟ်နပ္ပမ ဗ္ဗိလောဘ် ကုခမိမလေပ်ဇ္ဇောပွပ်ကိုစိုတ် ဒုတိယရ။

ယွံခမိ မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲအခိုင် ခမိဂ် ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ပွမလျှဟ်ဒကဲ ဒညောက်ကတိတဲ (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျီ)တဲ သီမပဒတ် နကိုစိုတ်ထိနမိဒ္ဓပျိုပျိုက် ဟိုတ်ပွမတိတ်ဗ္ဗး နူထိနမိဒ္ဓ မကတိန်ကျင်ဂ်လေပ် မဟံတီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ဂ် ပြာဏ်အာဇရေင် ခမိ မလေပ်ဇ္ဇောပွပ်ကိုစိုတ်တဲ ဂပ်ဝံဒးဟိုသုး ရံဝံရ “ယွံကောန်တု အဲ ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ပွမလျှဟ်ဒကဲ ဒညောက်ကတိတဲ (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျီ)တဲ ဒးပဒတ်ဒိုင် နကိုစိုတ်ထိနမိဒ္ဓပျိုပျိုက်ရ၊ ဟိုတ်ပွမတိတ်ဗ္ဗး နူထိနမိဒ္ဓ မကတိန်ကျင်ဂ်လေပ် ဟံတီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ၊

အာတ်ပါန်အခေါင်ရ၊ တီလပိုင် ဩဝံတုံကိုဓရံ သွက်ဂွံပါကွေထိနမိဒ္ဓ ကုအေဒိုက်ညိ” ရံပွံ (ဂပ်ဝဒးဟိုသွးရ)။ ခမီမလေပ်ဇော်ပွင်ကိုစိုတ်ကို တုံကိုဓရံ သွက်ဂွံပါကွေ ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ပွမလျှဟ်ဒကုဒညောက် ကုခမိဂ်ရ။ ယံခမီ ဣဝံတုန် အခိုင်သွက်ဂွံပြာပ်အာ တုဟ်န ပွမဗိုလှောင် ကုခမီမလေပ်ဇော်ပွင်ကိုစိုတ် တတိယရ။

ယံခမီ မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲအခိုင် ခမိဂ် ‘ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ’ ပွမကလံလှ် ပွမစံင်တူ မွဲကြံကတိုတ် (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)တု သိုမပဒတ် နကိုစိုတ် ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ ပျိုပျိုက် ဟိုတ်ပွမတိတ်ဗွး နဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ မကတိုန်ကျင်ဂ်လေပ် မဟံတိကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ဂ် ပြာပ်အာဇရေင် ခမီမလေပ်ဇော်ပွင်ကိုစိုတ်တု ဂပ်ဝဒးဟိုသွးရံပွံရ “ယံကောန်တု အေ ‘ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ’ ပွမကလံလှ် ပွမစံင်တူ မွဲကြံကတိုတ် (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)တု ဒးပဒတ်ဒိုင် နကိုစိုတ် ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ ပျိုပျိုက်ရ၊ ဟိုတ်ပွမတိတ်ဗွးန ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ မကတိုန်ကျင်ဂ်လေပ် မဟံတိကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ၊ အာတ်ပါန်အခေါင်ရ၊ တီလပိုင် ဩဝံတုံကိုဓရံ သွက်ဂွံ ပါကွေ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ ကုအေဒိုက်ညိ” ရံပွံ (ဂပ်ဝဒးဟို သွးရ)။ ခမီမလေပ်ဇော်ပွင်ကိုစိုတ်ကို တုံကိုဓရံ သွက်ဂွံပါကွေ ‘ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ’ ပွမကလံလှ် ပွမစံင်တူမွဲကြံ ကုခမိဂ်ရ။ ယံခမီ ဣဝံတုန် အခိုင်သွက်ဂွံပြာပ်အာ တုဟ်နပွမဗိုလှောင် ကုခမီမလေပ်ဇော်ပွင်ကိုစိုတ် စတုတ္ထရ။

ယံခမီ မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲအခိုင် ခမိဂ် ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါပါဟံမာန်ကတိုတ် (ရာန် သကိုတ် ကျိုက်ကျို)တု သိုမပဒတ် နကိုစိုတ် ဝိစိကိစ္ဆာပျိုပျိုက် ဟိုတ်ပွမတိတ်ဗွးန ဝိစိကိစ္ဆာ မကတိုန်ကျင်ဂ်လေပ် မဟံတိကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ဂ် ပြာပ်အာဇရေင်ခမီ မလေပ်ဇော်ပွင် ကိုစိုတ်တု ဂပ်ဝဒးဟိုသွး ရံပွံရ “ယံကောန်တု အေ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါပါဟံမာန်ကတိုတ် (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)တု ဒးပဒတ်ဒိုင် နကိုစိုတ် ဝိစိကိစ္ဆာပျိုပျိုက်ရ၊ ဟိုတ်ပွမတိတ်ဗွး နဝိစိကိစ္ဆာ မကတိုန်ကျင်ဂ်လေပ် မဟံတိကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ၊ အာတ်ပါန်အခေါင်ရ၊ တီလပိုင် ဩဝံတုံကိုဓရံ သွက်ဂွံပါကွေဝိစိကိစ္ဆာ ကုအေဒိုက်ညိ” ရံပွံ (ဂပ်ဝဒးဟိုသွးရ)။ ခမီမလေပ်ဇော်ပွင်ကိုစိုတ်ကို တုံကိုဓရံ သွက်ဂွံပါကွေဝိစိကိစ္ဆာ ပွမပါပါဟံမာန် ကုခမိဂ်ရ။ ယံခမီ ဣဝံတုန် အခိုင်သွက်ဂွံပြာပ်အာ တုဟ်နပွမဗိုလှောင် ကုခမီမလေပ်ဇော်ပွင်ကိုစိုတ် ပဉ္စမရ။

ယံခမီ မွဲဂကူပုန်တုန် သွအာရိုကို ဩအာရိုနိမိတ်မွဲတု ကုခမီမသွပုလ်စိုတ် ဩအာရို နိမိတ်မွဲ ဓရ်အာသဝအိုတ်အာ နမဟံမွဲကိုအန္တရာယ်ရ၊ ပွဲအခိုင် ခမိဂ် မဟံတိကေတ် အာရိုနိမိတ်ဂ် ပြာပ်အာဇရေင် ခမီမလေပ်ဇော်ပွင်ကိုစိုတ်တု ဂပ်ဝဒးဟိုသွး ရံပွံရ “ယံကောန်တု သွအာရိုကို ဩအာရိုနိမိတ်မွဲတု ကုညးသွပုလ်စိုတ် ဩအာရိုနိမိတ်မွဲ ဓရ်အာသဝအိုတ်အာ နမဟံမွဲကိုအန္တရာယ်ရ အာရိုနိမိတ်ဂ် အေဟံတိကေတ်ရ၊ အာတ်ပါန် အခေါင်ရ၊ ယံတီလပိုင် ဩဝံတုံကိုဓရံ သွက်ဂွံပါကွေဝိစိကိစ္ဆာ ဂွံအိုတ်အာ ကုအေဒိုက်ညိ”

ရဲဝံ (ဂပ်ဝံဒးဟိုသွးရ)။ ခမီမလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ကို တွံကိုခရ်သွက်ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်
ဝံအိုတ်အာ ကုခမီရ။ ယံခမီ ကုဝံတုန် အခိုင်သွက်ဝံပြာပ်အာ တွံဟ်နပွမဗိုလှောင်
ကုခမီမလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ် ဆဌရ။

ယံခမီ အခိုင်ဂမ္ဘိုင် သွက်ဝံပြာပ်အာ တွံဟ်နပွမဗိုလှောင် ကုခမီမလေပ်ဇော်ပွပ်
ကိုစိုတ်ကို ကုဝံ တြဲပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဒုတိယသမယ

၂၈။ ပွဲကာလမ္မဲအခိုင် ခမီထေရ်ဂမ္ဘိုင် မဂ္ဂိုင်ဂွင် သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဂြိုပ်ကုသိ
ပတနမိဂဒါဝိန် ဇေရင်ချင်ဗာရာဏသီအိုတ်ရ။ ပွဲကာလကို ကိုပိုန်တဲ ပါစူးအာ နူကွာန်
ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်အိုတ်တဲ ကုခမီထေရ်ဂမ္ဘိုင် မဂဇာ်ကောံခရ်ဒိုင် ပွဲဇြပ်ကိုပိုန်ကို ဂလာန်အကြာဝံ
ဒိပြာကဋ်ကျင်ရ။ “ယံကောန်တု အခိုင်သွက်ဝံပြာပ်အာ တွံဟ်နပွမဗိုလှောင် ကုခမီမလေပ်
ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ကို ညးခွဲဂ်ရော” ရဲဝံ (ဒိပြာကဋ်ကျင်ရ)။

ဟိုသွးရဲဝံအိုတ်မွဲး ခမီမ္မဲဇေရ် ဟိုသွးကို ခမီထေရ်ဂမ္ဘိုင် ဂလာန်ဝံရ “ယံကောန်
တုတအ် ခမီမလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ကို ကိုပိုန်တဲ ပါစူးအာနူကွာန်ဂေင် ပိဏ္ဍပါတ်တဲမွဲး
ကြဲကြာတ်ဇိုင်တဲ တင်ထွဲတဲ စွံပတန်လင်ဇေရ် တပ်တပ်ကွာ သိုမကိုကတိုဒ်သတိတူရူ
(ကမ္မဋ္ဌာန်)တဲ အခိုင်မဂဇာ်ဒိုင် အခိုင်သွက်ဝံပြာပ်အာ တွံဟ်နပွမဗိုလှောင်ကုခမီ မလေပ်
ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ” ရဲဝံ (သွးရ)။

သွးရဲဝံမွဲး ခမီမ္မဲဇေရ် သွးကိုခမီ(မဟိုသွးပဌမ)ကို ဂလာန်ဝံရ ယံကောန်တု အခိုင်
အခိုင်သွက်ဝံပြာပ်အာ တွံဟ်နပွမဗိုလှောင် ကုခမီမလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ် ဟံသောင်ရ။
ယံကောန်တု ခမီမလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ကို ကိုပိုန်တဲ ပါစူးအာနူကွာန် ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်တဲမွဲး
ကြဲကြာတ်ဇိုင်တဲ တင်ထွဲတဲ စွံပတန်လင်ဇေရ် တပ်တပ်ကွာ သိုမကိုကတိုဒ် သတိတူရူ
(ကမ္မဋ္ဌာန်)တဲ ပွဲအခိုင်မဂဇာ်ဒိုင် ပွမချောင်စိုတ် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူပွမဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်
ဟံလလမ်ကုခမီကို ဒ်ဏီရ။ ပွမချောင်စိုတ် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူပွမကိုပိုဉ်လေပ် ဟံလလမ်ဏီရ။
ဟိုတ်ကိုရ အခိုင် အခိုင်သွက်ဝံပြာပ်အာ တွံဟ်နပွမဗိုလှောင် ကုခမီမလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်
ဟံသောင်ရ။ ယံကောန်တု ခမီမလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ကို ပွဲအခိုင်သပ်တဲ ပယျာံတဲစိုတ် ဒွိုက်
ကတိုနူဋ္ဌာန်သတိတ်သတင်တဲ တင်ထွဲ ပွဲသိုင်ဘာတဲ စွံပတန်လင် ဇေရ်တပ်တပ်ကွာ
သိုမကိုကတိုဒ်သတိတူရူ (ကမ္မဋ္ဌာန်)တဲ အခိုင်မဂဇာ်ဒိုင် အခိုင်သွက်ဝံပြာပ်အာ တွံဟ်န
ပွမဗိုလှောင် ကုခမီမလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုစိုတ်ရ” ရဲဝံ (သွးရ)။

သွားရုံစွဲမှ ခမိမ္မေဇကုကို သွားကိုခမိ (မဟိုသွားဒုတိယ)ကို ဂလာန်ဝံ့ရ “ယွံကောန်တု အခင်ကို အခင်သွက်ဝံ့ပြာပ်အာ တုဟ်နပွမဗိုလှောင် ကုခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ် ဟံ့သေင်ရ။ ယွံကောန်တု ခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ကို ပွဲအခင်သင်တဲ ပယျာံတဲစိုတ် ခြိုက်ကတို နူဌာန်သတိက်သတင်တဲ တင်ထွဲပွဲသွိုင်ဘာတဲ စွံပတန်လင်ဇေတု တပ်တပ်ကွာ သိုမကိုကတိုဒ် သတိတူရူ (ကမ္မဋ္ဌာန်)တဲ ပွဲအခင်မဂဇော်ဒိုင်ကို သမာဓိနိမိတ်မသွပျပ် ကျင်စိုတ် ပွဲအခင်တဲဟောင် လေပ်ကတိုဒ်ပြာကဋ်ကျင် ကုခမိကို ဗွဲမဂ္ဂိုက်ကိုအလန်ရ။ ဟိုတ်ရ အခင်ကို အခင်သွက်ဝံ့ပြာပ်အာ တုဟ်နပွမဗိုလှောင် ကုခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ် ဟံ့သေင်ရ။ ယွံကောန်တု ခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ကို ခြိုက်ကတို ပွဲအခင်ဖလောင်ဂယး ဗွဲတဲမှ တင်ထွဲတဲ စွံပတန်လင် ဇေတုတပ်တပ်ကွာ သိုမကိုကတိုဒ် သတိတူရူ (ကမ္မဋ္ဌာန်)တဲ အခင်မဂဇော်ဒိုင်ကို အခင်သွက်ဝံ့ပြာပ်အာ တုဟ်နပွမဗိုလှောင် ကုခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကို စိုတ်ရ” ရဝံ (သွားရ)။

သွားရုံစွဲမှ ခမိမ္မေဇကုကို သွားကိုခမိ (မဟိုသွားတတိယ)ကို ဂလာန်ဝံ့ရ— “ယွံကောန်တု အခင်ကို အခင်သွက်ဝံ့ပြာပ်အာ တုဟ်နပွမဗိုလှောင် ခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ် ဟံ့သေင်ရ။ ယွံကောန်တုတအ် ခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ကို ခြိုက်ကတိုပွဲအခင်ဖလောင်ဂယး ဗွဲတဲမှ တင်ထွဲတဲ စွံပတန်လင်ဇေတု တပ်တပ်ကွာ သိုမကိုကတိုဒ် သတိတူရူ(ကမ္မဋ္ဌာန်)တဲ ပွဲအခင်မဂဇော်ဒိုင်ကို ဇေတုခမိကို တန်တနကိုဩဇရ။ သွက်ဝံ့ပျပ်စိုတ် ဒွေံပတောန်ကျာ်တြဲ ဂမ္ဘိုင် နိတသိမ် ကုခမိကိုရ။ ဟိုတ်ရ အခင်ကို အခင်သွက်ဝံ့ပြာပ်အာ တုဟ်နပွမဗိုလှောင် ကုခမိ မလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ် ဟံ့သေင်ရ” ရဝံ (သွားရ)။

သွားရုံစွဲမှ တီလပိုင်မဟာကစ္စာယံ သွားကိုခမိထေရ်ဂမ္ဘိုင် ရဝံရ— ယွံကောန်တုတအ် ဟိုတ်ကို အဲသွောံကလင်ပင်မိုင်နင် နူဂတမုက် တီလမ္ပုံပိုင်ကျာ်တြဲရ။ သွောံဒင်ဂိုင်ကေတ် နူဂတမုက် တီလမ္ပုံပိုင်ကျာ်တြဲရ။ “ယွံခမိ အခင်ဂမ္ဘိုင် သွက်ဝံ့ပြာပ်အာ တုဟ်နပွမဗိုလှောင် ကုခမိ မလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ကို ဣဝံ တြဲပြကာအိုတ်ရ။

ဉးမှးတြဲပြကာအိုတ်ကိုရောမှးတုန်— ယွံခမိ ပွဲသာသနာဝံ ပွဲအခင် ခမိကို ‘ကာမရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ကတိုတဲ (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)တဲ သိုမပဒတ် နကိုစိုတ်ကာမရာဂပျိုပျိုက် ဟိုတ်ပွမတိတ်ဗွဲး နူကာမရာဂမကတိုဒ်ကျင်လင် မဟံတီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ကို ပြာပ်အာဇေရင် ခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်တဲ ဂပ်ဒး ဟိုသွား ရဝံရ “ယွံကောန်တု အဲ ‘ကာမရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ကတိုတဲ(ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျို)တဲ ဒးပဒတ်ဒိုင် နကိုစိုတ်ကာမရာဂပျိုပျိုက်ရ။ ဟိုတ်ပွမ တိတ်ဗွဲး နူကာမရာဂ မကတိုဒ်ကျင်လင် ဟံတီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ။ အာတ်ပါန် အခေါင်ရ။ တီလပိုင် ဩဝံတဲကိုခရ် သွက်ဝံ့ပါကွေံကာမရာဂ ကုအဲဒိုက်ညီ” ရဝံ (ဂပ်ဒး ဟိုသွားရ)။ ခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ကို တံ့ကိုခရ် သွက်ဝံ့ပါကွေံ ‘ကာမရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်

ထွေန်စပ်ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ကုခမိဂ်ရ။ ယံခမိ ဣဝံတုန် အခိင် သွက်ဂွံပြာပ်အာ တုဟ်နပ္ပမ ဗိုလှောင် ကုခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ် ပဌမရ။

ယံခမိ မွဲဂကူဗုန်တုန် ခမိဂ် ‘ဗျာပါဒ’ ပွမမိက်ဂွံကိုလိုလ် ကတိတဲ (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျီ)တဲ သိုမပဒတ် နကိုစိုတ်ဗျာပါဒမျိုပျိုက်။ ပ ။ ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ပွမလျာဟ်ဒကဲ ဒညောက်ကတိဒ် (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျီ)တဲ သိုမပဒတ် နကိုစိုတ် ထိနမိဒ္ဓ မျိုပျိုက်။ ပ ။ ‘ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ’ ပွမကလံလဗ် ပွမစံင်တူဗွဲကြ ကတိတဲ(ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျီ)တဲ သိုမပဒတ် နကိုစိုတ်ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမျိုပျိုက်။ ပ ။ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါ်ပါဟံမာန် ကတိတဲ (ရာန်သကိုတ် ကျိုက်ကျီ)တဲ သိုမပဒတ် နကိုစိုတ်ဝိစိကိစ္ဆာမျိုပျိုက်။ ပ ။

သုအာရီကို ဩအာရီနိမိတ်မွဲတဲ ကုခမိမသုပုပ္ဖိတ် ဩအာရီနိမိတ်မွဲ ဓရ်အာသဝအိုတ်အာ နမဟံမွဲကို အန္တရာယ်ရ၊ ပွဲအခိင် မဟံတိကေတ် အာရီနိမိတ်ဂ် ပြာပ်အာဇရေင် ခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်တဲ ဂပ်ဝ်ဒးဟိုသုး ရဲဝံရ “ယံကောန်တု သုအာရီကို ဩအာရီနိမိတ်မွဲတဲ ကုခမိမသုပုပ္ဖိတ် ဩအာရီနိမိတ်မွဲ ဓရ်အာသဝအိုတ်အာ နမဟံမွဲကိုအန္တရာယ်ရ၊ အာရီနိမိတ်ဂ် အဲ မဟံတိကေတ်ရ၊ အာတ်ပါန်အခေါင်ရ၊ တီလပိုင် တွံကိုဓရ် သွက်ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် ဂွံအိုတ်အာ ကုအဲဒိုက်ညိ” ရဲဝံ (ဂပ်ဝ်ဒးဟိုသုးရ)။ ခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ဂ် တွံကိုဓရ် သွက်ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် ဂွံအိုတ်အာ ကုခမိဂ်ရ။ ယံခမိ ဣဝံတုန် အခိင်သွက်ဂွံပြာပ်အာ တုဟ်နပ္ပမဗိုလှောင် ကုခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ် ဆဌရ။

“ယံကောန်တုတအ် ဟိုတ်ဂ် အဲ သွောံကလင်ပင်မိုင်နင် နူဂတမုက် တီလမုံပိုင် ကျက်တြရ၊ သွောံဒင်ဂိုင်ကေတ် နူဂတမုက် တီလမုံပိုင်ကျက်တြရ။ ယံခမိတအ် အခိင်ဂမ္ဘိုင် သွက်ဂွံပြာပ်အာ တုဟ်နပ္ပမဗိုလှောင် ခမိမလေပ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ဂ် ဣဝံ တြပြကာအိုတ်ရ” ရဲဝံ (သွောံကလင်ပင်မိုင်လဝ်ရ၊ သွောံဒင်ဂိုင်ကေတ်လဝ်ရ ရဲဝံ သုးရ)။

သုတ်အဌမ။

၉။ သုတ်ဥဒါယီ

၂၉။ ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ သွာန်တီလပိုင် ဥဒါယီရ၊ ယံဥဒါယီ ဟိုတ်မ ဂပ်ဝ်ဗိုဗျာဟ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဂမ္ဘိုင် မုံဗုတ်မုစိအိုတ်ရော ရဲဝံ (သွာန်ရ)။

သွာန်ရဲဝံမွဲး တီလပိုင်ဥဒါယီ ကွပ်သောံသိုတ်တြဒိုင်ရ၊ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဂ် မရနက် ကိုဓါဝါလေဝ် “ယံဥဒါယီ ဟိုတ်မဂပ်ဝ်ဗိုဗျာဟ် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဂမ္ဘိုင် မုံဗုတ်မုစိအိုတ်ရော” ရဲဝံ သွာန်ရ၊ မရနက်ကိုဓါဝါလေဝ် တီလပိုင်ဥဒါယီ ကွပ်သောံသိုတ်တြဒိုင်ရ။ တီလမုံပိုင်

ကျက်ကြံ့ မရနုက်ကိုပိဝါလေဝ် “ယွံဥဒါယိ ဟိုတ်မဂပ်ဝ် ဗိုဗျဟ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂမ္တိုင် မျံဗုတ် မုစိအိုတ်ရော” ရဝံ သွာန်ရ၊ မရနုက်ကိုပိဝါလေဝ် တီလပိုင်ဥဒါယိ ကွပ်သေ့သိုတ်တြိုင်ရ။

ပွဲကာလဂှ် တီလပိုင်အာနန္ဒ သွးကိုတီလပိုင်ဥဒါယိ ရဝံရ “ယွံကောန်တုဥဒါယိ တီလမျှိုင်ကျက်တြ သွာန်သွက်ဒိုင် တုအဲရ” ရဝံ (သွးရ)။ ယွံကောန်တု အာနန္ဒ အဲမိင်ဒိုင် ဂလာန်တီလမျှိုင်ကျက်တြရ။ ယွံကျက်မျှိုင် ပွဲသာသာနာဂွံ ခမိဂှ် ဗိုဗျဟ်ဘဝမကောင်ကတိုန် ပွဲကိုပ်ကွာမဂြိုင်ဂွင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါမာန်ရ။ ဘဝမကောင်ကတိုန် ပွဲကိုပ်ကွာတုန် ညးခွဲဂှ်ရော? မွဲဘဝကို ဓါဘဝမဂြိုင်ကို။ ပ။ ရဝံ ဗိုဗျဟ်ဘဝမကောင်ကတိုန် ပွဲကိုပ်ကွာမဂြိုင်ဂွင် မဒ် မွဲဟာန်ကောံအကာဲအရာ မွဲဟာန်ကောံဗိုဗ်ကွင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါမာန်ရ။ ယွံကျက်မျှိုင် ဣဝံတုန် ဟိုတ်မဂပ်ဝ် ဗိုဗျဟ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ ရဝံ (ဂရင်ဗွိုင်)။

ပွဲကာလဂှ် တီလမျှိုင်ကျက်တြ သွးကိုတီလပိုင် အာနန္ဒရ “ယွံအာနန္ဒ ဥဒါယိ မလှုသွး (နုမဂ်ဖိုလ်)ဝံ ညးဟံပဒတ် သိုမပတ်တိဗြဟတ်စိုတ် (မစိုန်သကို ကောံသမာမိ ဝိပဿနာ) ရဝံ အဲတီရ” ရဝံ (သွးရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်မဂပ်ဝ်ဗိုဗျဟ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂမ္တိုင် မျံဗုတ်မုစိအိုတ်ရော ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယွံကျက်မျှိုင် ဟိုတ်မဂပ်ဝ်ဗိုဗျဟ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂမ္တိုင် မျံမသုန်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ မသုန်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— ယွံကျက်မျှိုင် ပွဲသာသာနာဂွံ ခမိဂှ် လှူအာနုကာမဂုဏ် ဂမ္တိုင်တုဟေင်။ ပ။ အာစိုပ်တတိဇ္ဈာန်တု ပဒတ်ရ။ ယွံကျက်မျှိုင် ဣဝံတုန် ဟိုတ်မဂပ်ဝ် ဗိုဗျဟ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ ရဝံ ဂပ်ဝ်ဇှော်ပွင် ဂပ်ဝ်သွဗွဲမဂြိုင်ကိုဝါမွဲ နှိသွက်ဝံပဒတ် ဗွဲတသိုမ် ပွဲဂတမတ်ရ။

ယွံကျက်မျှိုင် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂှ် သွပုဉ်စိုတ်သမ္ဘိမတွံး လျးအရံင်ရ။ သိုပတ်သမ္ဘိမတွံးတုရ။ သွဟ်ညံင်ရ အခိုင်တုကို နှိပွဲအခိုင်ဗွဲရ။ သွဟ်ညံင်ရအခိုင်ဗွဲကို နှိပွဲအခိုင်တုရ။ ရဝံ ဇှော်ပွင်စိုတ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံလျးအရံင် နကိုစိုတ်ပံက်လပ်တု ‘နီဝရဏ’ မဟံ့ကိုင်ဂြောင်လပ်ရ။ ယွံကျက်မျှိုင် ဣဝံတုန် ဟိုတ်မဂပ်ဝ်ဗိုဗျဟ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ ရဝံ ဂပ်ဝ်ဇှော်ပွင် ဂပ်ဝ်သွဗွဲမဂြိုင်ကိုဝါမွဲ နှိသွက်ဝံကလိဝံ လညာတ်ညဏ်(ဒိဗ္ဗစက္ခု)ရ။

ယွံကျက်မျှိုင် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂှ် ဗစာရဏာပစင်လပ်ကို ဂကောံရုပ်ဝံဟေင် နူဂှးဂတာဇိုင်ပွဲလတူ နူတုင်သော်ပွဲသွင် မျံကိုမပေင်သုတ်ဒိုင် နအကာဲအရာ မဟံ့သအးဇှး တုဟ်တုဟ် မျံလအိတ်သေ့ စွာံဗွဲပွဲပွဲရ။ “ပွဲဂကောံရုပ်ဝံ သော်ကျိပ် သော်ဇကု သေ့ဇိုင် သေ့တဲ ငှော် စွာံ ဖျုန် လတောင် ဇုတ် ကွပ်ဇုတ် စွက်ဂြိုဟ် ဖျုန်ဂြိုဟ် (ကောန်တု) လတက် စွာင် ပွဲ ကသဒ် ကြုတ် စွက်ကြုတ် စွတို စွတြေံ ကွင်ကွတ် သွဟ် ပတိုဟ် ဆီ ပလက် ကွေင်မိတ် ညှိရမတ် ကွေင်အယိုင် ညှိပါင် ခွောင် ခြံ ပဿ (သမျှ) နွံရ” ရဝံ (ဗစာရဏာပစင်လပ်ရ)။

ယွံကျာ်မုံပိုင် ဣဝံတုန် ဟိုတ်မဂပ်ဝ်ဗိုဗျဟ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ၊ ရဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွ ဗွဲမဂြိုင်ကိုဝါမွဲး နိသွက်ဝံပါကောံ ‘ကာမရာဂ’ ပွမစောဲလာံထွေန်စပ် ပွဲကာမရ။

ယွံကျာ်မုံပိုင် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် သွဟ်ညံင်ရဲညာတ်ကောတ် ဇ္ဇမဗိုတ်ကွဟ် ထောံလဝ်ပွဲသုသာန် ဇ္ဇချိုတ်တဲမုံမွဲတဲ ဇ္ဇချိုတ်တဲမုံဓါတဲ ဇ္ဇချိုတ်တဲမုံပိတဲ ဇ္ဇမပုဒ် ဇ္ဇမုံသ် လွံက်ဒမ္ပိုင် သိုရပ်သ်လိုလ်ဒိုင် ဇ္ဇသ်သမ်အဲ ထေက်ကိုကချဟ်မေံ ဇ္ဇောင်ဒိုင်ညံင်ရဲ ပတိုဟ်ကို ခမိဂ် “ဂကောံရုပ်အဲဝံလေဝ် မုံသဘ်မြသ်ဝံရ၊ ကြက်ဒိသဘ် မြသ်ဝံဟောင်ရ၊ ကလိလောန်သဘ်ဝံ ဟံမာန်ရ” ရဝံ ဇကုဝံ သွစတ်ဗွတ်ကို ဂကောံရုပ်ဝံဟောင်တဲ မှာ်သုဝ်ရ။

ဥပမာမွဲဂကူပုန်တုန် သွဟ်ညံင်ရဲညာတ်ကောတ် ဇ္ဇမဗိုတ်ကွဟ်ထောံလဝ် ပွဲသုသာန် မဒ်ဒုက်ဂမိုင် မဂပ်ဝ်စံက်စလဝ်ကို မဒ်လနောင်အသီဂမိုင် မဂပ်ဝ်စံက်စလဝ်ကို မဒ်ကွတ်ဂမိုင် မဂပ်ဝ်ဂံက်စလဝ်ကို မဒ်ကျိုဂမိုင် မဂပ်ဝ်ကိတ်ဇော်လဝ်ကို မဒ်ကျို ကိုင်ဂမိုင် မဂပ်ဝ်ကိတ်ဇော်လဝ်ကို မဒ်စုဂမိုင်တုဟ်တုဟ် မဂပ်ဝ်စတ်ဗိုဟ်လဝ်ကို ခမိဂ် “ဂကောံရုပ်အဲ ဝံလေဝ် မုံသဘ် မြသ်ဝံရ၊ ကြက်ဒိသဘ် မြသ်ဝံဟောင်ရ၊ ကလိလောန် သဘ်ဝံ ဟံမာန်ရ” ရဝံ ဇကုဝံ သွစတ်ဗွတ်ကို ဂကောံရုပ်ဝံဟောင်တဲ မှာ်သုဝ်ရ။

ဥပမာမွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် သွဟ်ညံင်ရဲညာတ်ကောတ်ဇ္ဇ မဗိုတ်ကွဟ်ထောံလဝ် ပွဲသုသာန် မုံကိုဇုတ် မဆက်စပ်ဗန်ဒက်လဝ် နကိုလတောင်ဂမိုင် မုံကိုဖျုန်ဆီ။ ပ။ ဇ္ဇမဗိုတ်ကွဟ်ထောံလဝ် ပွဲသုသာန် မုံကိုဇုတ် မဆက်စပ်ဗန်ဒက်လဝ် နကိုလတောင်ဂမိုင် မကောံဗာန်ဒိုင် နကိုဆီဂမိုင် မဟံမွဲကိုဖျုန်။ ဇ္ဇမဗိုတ်ကွဟ်ထောံလဝ်ပွဲသုသာန် မုံကိုဇုတ် မဆက်စပ်ဗန်ဒက်လဝ် နကိုလတောင်ဂမိုင် မစာ်စူးနူဖျုန်ဆီ။ သွဟ်ညံင်ရဲညာတ်ကောတ် ဇုတ်ဂမိုင် မပြးဇးဒိုင် ပွဲဌာန်ဂမိုင်တုဟ်တုဟ် မဟံမွဲကိုဆက်စပ်ဒိုင် ဗွဲဇုတ်တဲပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်ဇိုင်ပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်မတ်စိုင်ဇိုင်ပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်တံင်ယု (တင်ကွိုင်)ပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်ဒီပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်ဇိုင်ပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်သကဲပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်ဇုန်စးပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်ပူးပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်ကအိပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်သိုပ်ပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်ဇုက်ပွဲမွဲဒွဲ ဂါကုဟ်ပွဲမွဲဒွဲကို။ သွဟ်ညံင်ရဲညာတ်ကောတ်ဇုတ်ဂမိုင် ဗုစတ်မတုပ်သွဟ်ကောံကျဲသင်ကို။ သွဟ်ညံင်ရဲညာတ်ကောတ်ဇုတ်ဂမိုင် မဂအံဒိုင် သိုလောန်စက်သွံကို။ သွဟ်ညံင်ရဲညာတ်ကောတ်ဇုတ်ဂမိုင် မဒ်ဒိုက်ဒိုတ်လျေက် သိုမအိုဟ်ဒိုင်ကို ခမိဂ် “ဂကောံရုပ်အဲဝံလေဝ် မုံသဘ်မြသ်ဝံရ၊ ကြက်ဒိသဘ် မြသ်ဝံ ဟောင်ရ၊ ကလိလောန်သဘ်ဝံ ဟံမာန်ရ” ရဝံ ဇကုဝံ သွစတ်ဗွတ်ကို ဂကောံရုပ်ဝံဟောင်တဲ မှာ်သုဝ်ရ။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ဣဝံတုန် ဟိုတ်မဂပ်ဝ် ဗိုဗျဟ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ၊ ရဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွဗွဲမဂြိုင်ကိုဝါမွဲး နိသွက်ဝံပါကောံ ‘မာန’ မပင်ပတိုန်လဝ် ရဝံမွဲး အဲရ။

ယွံကျာ်မုံပိုင် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် သုခဝေဒနာဂ်လေဝ် ဟိုတ်ပွမပါကောံ။ ပ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇာန်တုပဒတ်ရ၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် ဣဝံတုန် ဟိုတ်မဂပ်ဝ်ဗိုဗျဟ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ၊

ယုံခမီတအ် မှုံကိုသဒ္ဓါမတို့လုပ် ပွမသျှိုက်ဆာန် မတို့လုပ်ဂ်ဒ်တဲ အာစိပ်ပွမဟုံ
 ချီတေဝ် ဗွဲစုတ်တဲ သိုမလျှင်ဖြင်သျှိုက်လောန်ဂ် အာတ်သွက်ဂွံဗိုလှောင် ကျ်တြဲကိုဒ်
 ကွးသာဝကကျ်တြဲကိုဒ်ရ၊ ပွမဂွံဗိုလှောင်ညးဂ် ဂကူဏအ်ဝံ နှိပွမညာတ်ပြဲအိုတ်
 သွက်သတ်ဂမၠိုင် ဂွံသအးဇုနူကိလေသ သွက်ဂွံကလိလောန်အာ ပွမစံင်တူပူဆာ ပွမ
 လရိအ်ယာံဂမၠိုင် သွက်ဂွံလလမ်ကွေံဒဒိန်ကာယ ဒဒိန်စိုတ်ဂမၠိုင် သွက်ဂွံကလိဂွံမဂ်ညာတ်
 သွက်ဂွံသွဇောင်မတ်နီဗ္ဗာန်ရ။ ယုံခမီတအ် ပွမညာတ်ဝံ ညာတ်ပြဲအိုတ် ရဲဝံ ဂပ်ဝံသုးရ၊
 ဣဝံတုန် ညာတ်ပြဲအိုတ်ရ။

မိင်ပြဲအိုတ်မွဲးဂ် သာ်လိုဒ်ဂ်ရော? ယုံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ညးလျိုဂ်
 အာတ်သွက်ဂွံကလင် ရမျာင်ဖမ်ဇော့ကိုရ၊ အာတ်သွက်ဂွံကလင် ရမျာင်စံင်ကိုရ၊
 အာတ်သွက်ဂွံကလင် ရမျာင်ဒယေံဒွက်ကိုရ၊ အာတ်သွက် ဂွံကလင်ရမျာင်ပြဲ ရမျာင်ယုတ်ကိုရ၊
 အာတ်သွက်ဂွံကလင်ခရ် သမဏကိုဒ် ဗြဟ္မဏကိုဒ် မှုံကိုကွေတ်မှာရာ မှုံကိုဒေတ်မှာရာကိုရ။
 ယုံခမီတအ် ပွမမိင်ဂကူဝံ နွံရ၊ ပွမမိင်ဂကူဝံ ဟုံမွဲရဲဝံ အဲဟုံသုးရ။ ယုံခမီတအ် ပွမမိင်ဂကူဝံဂ်
 ပွမမိင်မယုတ်ရ၊ ပွမမိင်ညးကွာန် ဂမၠိုင်ရ၊ ပွမမိင် ပုထုဇန်ဂမၠိုင်ရ၊ ပွမမိင် ညးဟုံသေင်ကို
 အရီဂမၠိုင်ရ၊ ဟုံစပ်ကောံဒတဲဖီရ၊ ဟုံဒ်သွက်ဂွံ ဇအိုန်ဇရ (ပွဲဒဒိန်ဝဋ်)ရ၊
 ဟုံဒ်သွက်ဂွံစာ်စူးနူရာဂရ၊ ဟုံဒ်သွက်ဂွံ မပ္ပံ ရာဂပ္ပိတ်ရ၊ ဟုံဒ်သွက်ဂွံလလမ်ရ၊ ဟုံဒ်သွက်ဂွံတီ
 နကိုညာတ်တေင်ရ၊ ဟုံဒ်သွက်ဂွံ ထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် (သစ္စပန်)ရ၊ ဟုံဒ်တုဟ်နဖိုလ်
 နီဗ္ဗာန်ရ။

ယုံခမီတအ် ဩညးမွဲတုန် မှုံကိုသဒ္ဓါမတို့လုပ် ပွမသျှိုက်ဆာန် မတို့လုပ်ဂ်ဒ်တဲ
 အာစိပ်ပွမဟုံချီတေဝ် ဗွဲစုတ်တဲ သိုမလျှင်ဖြင်သျှိုက်လောန်ဂ် အာတ်သွက်ဂွံကလင်ခရ်
 ကျ်တြဲကို ကွးသာဝကကျ်တြဲကိုရ၊ ယုံခမီတအ် မှုံကိုသဒ္ဓါ မတို့လုပ် ပွမသျှိုက်ဆာန်
 မတို့လုပ်ဂ်ဒ်တဲ အာစိပ် ပွမဟုံချီတေဝ် ဗွဲစုတ်တဲ သိုမလျှင်ဖြင်သျှိုက်လောန်ဂ် အာတ်
 သွက်ဂွံကလင်ခရ် ကျ်တြဲကို ကွးသာဝကကျ်တြဲကိုရ၊ ပွမမိင်ညးဂ် ဂကူဏအ်ဝံ
 နှိပွမမိင်ပြဲအိုတ် သွက်သတ်ဂမၠိုင် ဂွံသအးဇုနူကိလေသ သွက်ဂွံကလိလောန်အာ
 ပွမစံင်တူပူဆာ ပွမလရိအ်ယာံဂမၠိုင် သွက်ဂွံလလမ်ကွေံဒဒိန်ကာယ ဒဒိန်စိုတ်ဂမၠိုင်
 သွက်ဂွံကလိဂွံမဂ်ညာတ် သွက်ဂွံသွဇောင်မတ် နီဗ္ဗာန်ရ။ ယုံခမီတအ် ပွမမိင်ဝံ မိင်ပြဲအိုတ်
 ရဲဝံ ဂပ်ဝံသုးရ၊ ဣဝံတုန် ညာတ်ပြဲအိုတ် မိင်ပြဲ အိုတ်ရ။

လာတ်ပြဲအိုတ်မွဲးဂ် သာ်လိုဒ်ဂ်ရောတုန်— ယုံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ညးလျိုဂ်
 လာတ်ကောန်လေဝ် ကလိဝံရ၊ လာတ်သမ္ဘာလေဝ် ကလိဝံရ၊ လာတ်ဂြပ်ရတ်လေဝ် ကလိဝံရ၊
 လာတ်မပြဲ လာတ်မယုတ်လေဝ် ကလိဝံရ၊ ကလိဝံ (သဒ္ဓါ) ပွမလျှင်ပတေ် ပွဲသမဏကိုဒ်
 ဗြဟ္မဏကိုဒ် မှုံကိုကွေတ်မှာရာ မှုံကိုဒေတ်မှာရာရ။ ယုံခမီတအ် လာတ်ဂကူဝံ နွံရ၊

လာဘ်ဂကူဝံ ဟုံမွဲရဲဝံ အဲဟုံသုးရ။ ယုံခမီတအ် လာဘ်ဂကူဝံ လာဘ်မယုတ်ရ။ လာဘ်ညးကွာန်ဂမၠိုင်ရ။ လာဘ်ပုထုဇန်ဂမၠိုင်ရ။ လာဘ်ညးဟုံသေင်ကိုအရီဂမၠိုင်ရ။ ဟုံစပ် ကောံဒတဲဖိုရ။ ဟုံဒ်သွက်ဂွံအိုန်ဇရ (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)ရ။ ဟုံဒ်သွက်ဂွံစာ်စူးနုရာဂရ။ ဟုံဒ် သွက်ဂွံမဟုံရာဂပျိတ်ရ။ ဟုံဒ်သွက်ဂွံလလမ်ရ။ ဟုံဒ်သွက်ဂွံတီ နကိုညာဏ်တောင်ရ။ ဟုံဒ် သွက်ဂွံထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် (သစ္စပန်)ရ။ ဟုံဒ်တုဟ်နဖိုနိဗ္ဗာန်ရ။

ယုံခမီတအ် ဩညးမွဲတုန် မှုကိုသဒ္ဓါမတို့လုပ် ပမသျှိုက်ဆာန်မတို့လုပ်ဂ်ဒ်တဲ အာစိပ်ပမဟုံချီတေဝ် ဗွဲစွတ်တဲ သိုမလျှင်ဖြင်သျှိုက်လောန်ဂ် ကလိဂွံခရ်သဒ္ဓါ ပမ လျှင်ပတေပွဲကျ်တြကိုဒ် ပွဲကွးသာဝကကျ်တြကိုဒ်ရ။ ယုံခမီတအ် မှုကိုသဒ္ဓါ ပမလျှင် ပတေမတို့လုပ် ပမသျှိုက်ဆာန်မတို့လုပ်ဂ်ဒ်တဲ အာစိပ်ပမဟုံချီတေဝ် ဗွဲစွတ်တဲ ကလိဂွံ ခရ်သဒ္ဓါပမလျှင်ပတေ ပွဲကျ်တြကိုဒ် ပွဲကွးသာဝကကျ်တြကိုဒ်ရ။ လာဘ်ညးဂ် ဂကူ ဏအ်ဝံ ဒ်လာဘ်ပြအိုတ် သွက်သတ်ဂမၠိုင် ဂွံသအးဇုနုကိလေသ သွက်ကလိလောန်အာ ပမစံင်တူပူဆာ ပမလရိအ်ယာံဂမၠိုင် သွက်ဂွံလလမ်ကောံဒဒိမ်ကာယ ဒဒိမ်စိတ်ဂမၠိုင် သွက်ဂွံကလိဂွံမဂ်ညာဏ် သွက်ဂွံသုဇောင်မတ်နိဗ္ဗာန်ရ။ ယုံခမီတအ် လာဘ်ဝံ လာဘ် ပြအိုတ် ရဲဝံ ဂပ်ဝံသုးရ။ ဣဝံတုန် ညာတ်ပြအိုတ် မိင်ပြအိုတ် လာဘ်ပြအိုတ်ရ။

သိက္ခာပမကတ်ပတောန်ပြအိုတ်မွဲးဂ် သာ်လိုဒ်ဂ်ရော? ယုံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ညးလျှိုက် ကွတ်ချိုက်စိင်လေဝ် ကတ်ပတောန်ရ။ ကွတ်ချိုက်ချေလေဝ် ကတ်ပတောန်ရ။ ကွတ်ချိုက်ကွီရထာလေဝ် ကတ်ပတောန်ရ။ ကွတ်ပန်တုလေဝ် ကတ်ပတောန်ရ။ ကွတ်မပြ ကွတ်မယုတ်လေဝ် ကတ်ပတောန်ရ။ ကတ်ပတောန် ဒေတ်မှာရာ သမဏကို ပြာဟွဏကို မှုကိုကွေတ်မှာရာ မှုကိုဒေတ်မှာရာရ။ ယုံခမီတအ် ပမကတ်ပတောန်ဂကူဝံ နွဲရ။ ပမကတ် ပတောန်ဂကူဝံ ဟုံမွဲရဲဝံ အဲဟုံသုးရ။ ယုံခမီတအ် ပမကတ်ပတောန်မှုသဘ်ရဲဝံ ပမကတ် ပတောန်မယုတ်ရ။ ပမကတ်ပတောန် ညးကွာန်ဂမၠိုင်ရ။ ပမကတ်ပတောန် ပုထုဇန်ဂမၠိုင်ရ။ ပမကတ်ပတောန် ညးဟုံသေင်ကိုအရီဂမၠိုင်ရ။ ဟုံစပ်ကောံဒတဲဖိုရ။ ဟုံဒ်သွက်ဂွံအိုန်ဇရ (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)ရ။ ဟုံဒ်သွက်ဂွံစာ်စူးနုရာဂရ။ ဟုံဒ်သွက် ဂွံမဟုံရာဂပျိတ်ရ။ ဟုံဒ်သွက်ဂွံ လလမ်ရ။ ဟုံဒ်သွက်ဂွံတီ နကိုညာဏ်တောင်ရ။ ဟုံဒ်သွက်ဂွံ ထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် (သစ္စပန်)ရ။ ဟုံဒ်တုဟ်နဖိုနိဗ္ဗာန်ရ။

ယုံခမီတအ် ဩညးမွဲတုန် မှုကိုသဒ္ဓါ ပမလျှင်ပတေမတို့လုပ် ပမသျှိုက်ဆာန် မတို့လုပ်ဂ်ဒ်တဲ အာစိပ်ပမဟုံချီတေဝ် ဗွဲစွတ်တဲ သိုမလျှင်ဖြင်သျှိုက်လောန်ဂ် သီလ မလောန်ကဲ ပွဲဓမ္မဝိနယ သာသနာကျ်တြ မဂပ်ဝံတွံလပ်လေဝ် ကတ်ပတောန်ရ။ သမာဓိ မလောန်ကဲလေဝ် ကတ်ပတောန်ရ။ ပညာမလောန်ကဲလေဝ် ကတ်ပတောန်ရ။ ယုံခမီတအ် မှုကိုသဒ္ဓါ ပမလျှင်ပတေမတို့လုပ် ပမသျှိုက်ဆာန်မတို့လုပ်ဂ်ဒ်တဲ အာစိပ် ပမဟုံချီတေဝ် ဗွဲစွတ်တဲ သိုမလျှင်ဖြင်သျှိုက်လောန်ဂ် သီလမလောန်ကဲ ပွဲဓမ္မဝိနယ

သာသနာကျော်တြိ မဂပ်ဝံတွံလင်လေဝ် ကတ်ပတောန်ရ၊ သမာဓိမလောန်ကံလေဝ် ကတ်ပတောန်ရ၊ ပညာမလောန်ကံလေဝ် ကတ်ပတောန်ရ၊ ပုမကတ်ပတောန်ညးဂံ ဂကူဝံ နှိပုမကတ်ပတောန်ပြအိုတ် သွက်သတ်ဂမၠိုင် ဂံသအးဇုနူကိလေသ သွက်ကလိ လောန်အာ ပုမစံင်တူပူဆာ ပုမလရိအ်ယံဂမၠိုင် သွက်ဂွံလလမ်ကေံဒဒိမ်ကာယ ဒဒိမ် စိုတ်ဂမၠိုင် သွက်ဂွံကလိဂွံမဂ်ညဏ် သွက်ဂွံသွဇ္ဇောပ်မတ်နိဗ္ဗာန်ရ။ ယွံခမီတအ် ပုမကတ် ပတောန်ဝံ သိက္ခာပြအိုတ်ရဝံ ဂပ်ဝံသုးရ၊ ဣဝံတုန် ညာတ်ပြအိုတ် မိင်ပြအိုတ် လာတ်ပြအိုတ် သိက္ခာပြအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပုမကောန်စိုတ်မြိမ်နီပြအိုတ်မွဲဂံ သာ်လှိုဒ်ဂံရော? ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ညးလှိုဂံ သိုင်ဂံလေဝ် ကောန်စိုတ်မြိမ်နီရ၊ ဗဗျးဂံလေဝ် ကောန်စိုတ်မြိမ်နီရ၊ သမေဟ်ဂံလေဝ် ကောန်စိုတ်မြိမ်နီရ၊ ညးပြညးယုတ်ဂံလေဝ် ကောန်စိုတ်မြိမ်နီရ၊ ကောန်စိုတ်မြိမ်နီ သမဏကိုဒ် ဗြာဟ္မဏကိုဒ် မှုကီကွေတ်မှာရာ မှုကီဒွေတ်မှာရာရ၊ ယွံခမီတအ် ပုမကောန်စိုတ်မြိမ်နီဂကူဝံ နွံရ၊ ပုမကောန်စိုတ်မြိမ်နီဂကူဝံ ဟံမဲရဝံ အဲဟံသုးရ။ ယွံခမီတအ် ပုမကောန်စိုတ်မြိမ်နီ မှုသတ်ရဝံ ပုမကောန်စိုတ်မြိမ်နီ မယုတ်သတ်ရ၊ ပုမကောန်စိုတ်မြိမ်နီ ညးကွာန်ဂမၠိုင်ရ၊ ပုမကောန်စိုတ်မြိမ်နီ ပုထုဇန် ဂမၠိုင်ရ၊ ပုမကောန်စိုတ်မြိမ်နီ ညးဟံသေင်ကိုအရိဂမၠိုင်ရ၊ ဟံစပ်ကေံဒတဲဖီရ၊ ဟံဒ် သွက်ဂွံဒဒိမ်ဇရ (ပွဲဒဒိမ်ဝဋ်)ရ။ ပ။ ဟံဒ်တုန်နီဗ္ဗာန်ရ။

ယွံခမီတအ် ဩညးမဲတုန် မှုကီသဒ္ဓါ ပုမလျှင်ပတေံမတီလုပ် ပုမသျှိုက်ဆာန် မတီလုပ်ဂံဒ်တဲ အာစိုပ်ပုမဟံချီတေဝ် ဗွဲစုတ်တဲ သီမလျှင်ဖြင်သျှိုက်လောန်ဂံ ကောန်စိုတ် မြိမ်နီ ကျော်တြိကိုဒ် ကွးသာဝကကျော်တြိကိုဒ်ရ။ ယွံခမီတအ် မှုကီသဒ္ဓါ ပုမလျှင်ပတေံ မတီလုပ် ပုမသျှိုက်ဆာန်မတီလုပ်ဂံဒ်တဲ အာစိုပ်ပုမဟံချီတေဝ် ဗွဲစုတ်တဲ သီမလျှင် ဖြင်သျှိုက်လောန်ဂံ ကောန်စိုတ်မြိမ်နီကျော်တြိကိုဒ် ကွးသာဝကကျော်တြိကိုဒ်ရ၊ ပုမကောန် စိုတ်မြိမ်နီညးဂံ ဂကူဝံ နှိပုမကောန်စိုတ်မြိမ်နီပြအိုတ် သွက်သတ်ဂမၠိုင် ဂံသအးဇုနူ ကိလေသ သွက်ဂွံကလိလောန်အာ ပုမစံင်တူပူဆာ ပုမလရိအ်ယံဂမၠိုင် သွက်ဂွံလလမ် ကေံဒဒိမ်ကာယ ဒဒိမ်စိုတ်ဂမၠိုင် သွက်ဂွံကလိဂွံမဂ်ညဏ် သွက်ဂွံသွဇ္ဇောပ်မတ်နိဗ္ဗာန်ရ။ ယွံခမီတအ် ပုမကောန်စိုတ်မြိမ်နီဝံ ပုမကောန်စိုတ်မြိမ်နီပြအိုတ် ရဝံဂပ်ဝံသုးရ၊ ဣဝံတုန် ညာတ်ပြအိုတ် မိင်ပြအိုတ် လာတ်ပြအိုတ် သိက္ခာပြအိုတ် ပုမကောန်စိုတ်မြိမ်နီ ပြအိုတ်ရ။

ပုမဗျုဟ်ပြအိုတ်ဂံသာ်လှိုဒ်ဂံရော? ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ညးလှိုဂံ ပုမကလိဝံ ကောန်ဇာတ်ဂံလေဝ် ဗျုဟ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ ပုမကလိဝံသမ္ဘာဂံလေဝ် ဗျုဟ်ဂိုင်ဂိုင် ကိုဝါရ၊ ပုမကလိဝံဂြပ်ရတ်ဂံလေဝ် ဗျုဟ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ ပုမကလိဝံလာတ်မပြ လာတ် မယုတ်ဂံလေဝ် ဗျုဟ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ ပုမဗျုဟ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ သမဏကိုဒ် ဗြာဟ္မဏကိုဒ် မှုကီကွေတ်မှာရာ မှုကီဒွေတ်မှာရာရ။

ယံခမီတအံ ပုမဗ္ဗိဗျဟိတိဂ္ဂါဝါဂကူဝံနံရ၊ ပုမဗ္ဗိဗျဟိတိဂ္ဂါဝါ ဂကူဝံဟံမဲ့ ရံဝံ အဲဟံသုးရ။ ယံခမီတအံ ပုမဗ္ဗိဗျဟိတိဂ္ဂါဝါ မျံသဘ်ရံဝံ ပုမဗ္ဗိဗျဟိမယုတ်ရ၊ ပုမဗ္ဗိဗျဟိ ညးကွာန်ဂမ္တိုင်ရ၊ ပုမဗ္ဗိဗျဟိပုထုဇန်ဂမ္တိုင်ရ၊ ပုမဗ္ဗိဗျဟိညးဟံသောင်ကိုအရီဂမ္တိုင်ရ၊ ဟံစပ်ကောံဒတဲဖီရ၊ ဟံဒ်သွက်ဝံအိုန်ဇေ (ပွဲဒဒိခိဝံ)ရ၊ ဟံဒ်သွက်ဝံစာ်စူးနုရာဂရ၊ ဟံဒ်သွက်ဝံမတ္တရာဂပ္တိုင်ရ၊ ဟံဒ်သွက်ဝံလလမ်ရ၊ ဟံဒ်သွက်ဝံတိ နကိုညာဏ်တောင်ရ၊ ဟံဒ်သွက်ဝံထပက်ခွင်ဂြင်တိကောတ် (သစ္စပန်)ရ၊ ဟံဒ်တုဟ်နဖိုနိဗ္ဗာန်ရ။

ယံခမီတအံ ဩညးမဲ့တုန် မျံကိုသဒ္ဓါပုမလျှင်ပတေ်မတို့လုပ် ပုမသျှိုက်ဆာန် မတို့လုပ်ဂ်ဒ်တဲ အာစိပ်ပုမဟံချီတောင် ဗွဲစွတ်တဲ သီမလျှင်ဖြိုင်သျှိုက်လောန်ဂ် ဗျဟိတိဂ္ဂါဝါ ကျိတြကိုဒ် ကွးသာဝကကျိတြကိုဒ်ရ။ ယံခမီတအံ မျံကိုသဒ္ဓါပုမလျှင် ပတေ် မတို့လုပ် ပုမသျှိုက်ဆာန်မတို့လုပ်ဂ်ဒ်တဲ၊ အာစိပ်ပုမဟံချီတောင်ဗွဲစွတ်တဲ သီမလျှင် ဖြိုင်သျှိုက်လောန်ဂ် ဗျဟိတိဂ္ဂါဝါ ကျိတြကိုဒ် ကွးသာဝကကျိတြကိုဒ်ရ၊ ပုမဗ္ဗိဗျဟိညးဂ်ဂကူဝံ ဒ်ပုမဗ္ဗိဗျဟိပြအိုတ် သွက်သတ်ဂမ္တိုင် ဝံသအးဇူးနုကိသေလ သွက်ဝံ ကလိလောန်အာ ပုမစံင်တူပူဆာ ပုမလရီအံယာံဂမ္တိုင် သွက်ဝံလလမ်ကောံဒဒိခိကာယ ဒဒိခိစိတ်ဂမ္တိုင် သွက်ဝံကလိဝံမဂ်ညာဏ် သွက်ဝံသုဇောပ်မတ်နိဗ္ဗာန်ရ၊ ယံခမီတအံ ပုမဗ္ဗိဗျဟိဝံ ပုမဗ္ဗိဗျဟိပြအိုတ် ရံဝံဂပ်သုးရ။ ယံခမီတအံ ဣဝံဂမ္တိုင်တုန် ဓရ်ပြအိုတ်တြပြကာ အိုတ်ရ ရံဝံ(သုးရ)။

ဩညးဂမ္တိုင် ကလိဝံညာတ်ပြအိုတ် မိင်ပြအိုတ် လာတ်ပြအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ မိပ်လဟိင် ပွဲပုမကတ်ဗတောန်ပြအိုတ်တဲ သီမတန်တံ ပွဲပုမကောန်စိတ်မြိမြန်ပြ အိုတ်ဂ် ဇောပ်ပုမဗ္ဗိဗျ ဗျဟိပြအိုတ် မလေပ်ကိုအာစိပ်နိဗ္ဗာန် စူးနုဘဲတဲ ဟံမဲ့ကို ဒးချိုတ် မစိုန်သကိုကောံ ‘ဝိဝေက’ ပုမလျှအိုတ်ရ။

ညးဂမ္တိုင် အိုတ်တိုဟ်မိပ်စိတ် ပွဲပုမဟံဟိုတ်မာ် မျံကိုပညာမကြိုင်ချဟ် သိုလလမ်မင်မဲ့ သီလဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တဲ ပွဲအခိင်မဗ္ဗိဂ် တိကောတ်နိဗ္ဗာန်ဒ်အရာဒဒိခိပ္တိုင် ဗွဲစွတ်အိုတ်ရ။

သုတ်ဒသမ။

အနတ္တရိယဝဂ် မရနုက်ကိုပိ တဲရောင်။

၄။ ဒေဝတာဝဂ်

၁။ သုတ်သေခ

၃၁။ ယံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ နိသွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ကုခမီ ‘သေက္ခ’ ဃောမဒေတ်လုတ်အိုတ်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲကမ္မာန်တို ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမဟိုဂလာန်တက်ကျာ ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမတိက် ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲအဖပ်သကအ်ပွင် ပွမဟုံကွာတ်လဒီလပ်တြင် ပွဲကုဏ္ဍိဂမ္ဘိုင် ပွမဟုံတိဗုတ်ဗွတ် ပွဲစုစဂမ္ဘိုင်ရ ယံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ နိသွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ကုခမီ ‘သေက္ခ’ ဃောဒေတ်လုတ်အိုတ်ရ။

ယံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ နိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမီ ‘သေက္ခ’ ဃောဒေတ်လုတ်အိုတ်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— ပွမဟုံမိပ်လဟိုင် ပွဲကမ္မာန်တို ပွမဟုံမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမဟိုဂလာန်တက်ကျာ ပွမဟုံမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမတိက် ပွမဟုံမိပ်လဟိုင် ပွဲအဖပ်သကအ်ပွင် ပွမကွာတ်လဒီလပ်တြင် ပွဲကုဏ္ဍိဂမ္ဘိုင် ပွမတိဗုတ်ဗွတ် ပွဲစုစဂမ္ဘိုင်ရ ယံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ နိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမီ ‘သေက္ခ’ ဃောဒေတ်လုတ်အိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ပဌမ အပရိဟာန

၃၂။ ပွဲကာလဂှ် ကောန်ဒေဝတ်မွဲ ပွဲအခိုင်ဗွံသွာတဲ မကလိလောန်ကိုပ်ဗွံတဲ မျှိုကိုသ်မထေက်ကို သျှိုက်မျှိုက်လောန်ဂှ်တဲ အလုံဘာဇေတဝန်မွဲ သိုမကိုယးတုးတ် နကိုလျးအရံင်ဇကုဂှ် ပှော်ပြာပ်အာဇရေင် တီလမျှ်ပိုင်ကျိတြိတဲ လှောင်သွဝတ် တီလမျှ်ပိုင်ကျိတြိတဲမွဲး သိုမဒတုဒိုင်ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲဂှ် ဂရင်ဗွီတိုန်ဂလာန်ဝံရ—

ယံကျိမျှ်ပိုင် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ နိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ်ကုခမီအိုတ်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— ပွမရေၣ်သေၣ်ရ်ပွဲကျိ ပွမရေၣ်သေၣ်ရ်ပွဲဓရ် ပွမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွဲသင် ပွမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွဲဒေတ်သိက္ခာ ပွမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွဲပွမဟုံဟိုတ်မာ ပွမရေၣ်သေၣ်ရ် ပွဲပွမသုပွမဗျပ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံကျိမျှ်ပိုင် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ နိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမီအိုတ်ရ ရဝံ (ဂရင်ဗွီရ)။ ကောန်ဒေဝတ်ဂှ် ဂရင်ဗွီဂလာန်ဝံရ။ တီလမျှ်ပိုင်ကျိတြိ သျှိုက်မျှိုက်ဒးဇုပ်သွကိုအခေါင်ရ။ ပွဲကာလဂှ် ကောန်ဒေဝတ်ဂှ် တီကေတ်ရဝံမွဲး “တီလမျှ်ပိုင်ကျိတြိ သျှိုက်မျှိုက်ဒးဇုပ် သွကိုအခေါင်(ဂလာန်)အဲရ” တဲ လှောင်သွဝတ် တီလမျှ်ပိုင်ကျိတြိ သွရေၣ်သေၣ်ရ်တဲမွဲး ကေံဗွန်အာ ပွဲဌာန်ဂှ်ဟေင်ရ။

ပွဲကာလ၌ ကာလမကလိလောနိဗ္ဗံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန်ခမိဂမိုင်ရ
“ယွံခမိတအ် ပွဲဗွဲဝံ ကောန်ဒေဝတမ္ပဲ ပွဲအခိုင်ဗွဲသွာတဲ မကလိလောနိကိပ်ဗွဲတဲ မှုကိုသ်
မထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လောနိဗ္ဗံဒ်တဲ အလုံဘာဇေတဝန်မ္ပဲ သိုမကိုယးတူးတဲ နကိုလျး
အရံင်ဇေကု ပှော်ပြာပ်ကျင်ဇေရင်အဲ လှောင်သွဝတ်တဲ သိုမဒတူဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမ္ပဲ ဂရင်ပွီ
တိုန်အဲဂလားနိဝံရ။ ယွံကျာ်မ္ပုပိဉ် ခရ်ဂမိုင်တြဲပြကာဝံ ဒ်သွက်ဟံဟုတ်ယုတ်ကုခမိအိုတ်ရ။

ဉးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ပွမရှေ့သော်ရ်ပွဲကျာ် ပွမရှေ့သော်ရ်ပွဲခရ်
ပွမရှေ့သော်ရ်ပွဲသင် ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲဒေဝတသိက္ခာ ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲပမဟံဟိုတ်မဲ
ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲပမသွပမဗျပ်ဂမိုင်ရ။ ယွံကျာ်မ္ပုပိဉ် ခရ်ဂမိုင်တြဲပြကာဝံ ဒ်သွက်ဟံဟုတ်
ယုတ်ကုခမိအိုတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွီရ)။ ယွံခမိတအ် ကောန်ဒေဝတဂ် ဂရင်ပွီဂလားနိဝံရ။
ဂရင်ပွီဂလားနိဝံတဲ လှောင်သွဝတ်ကိုအဲ သွရှေ့သော်ရ်ကွာ ကေံဗွန်အာပွဲဌာန်ဂ်ဟောင်ရ”
ရဲဝံ (သုးရ)။

ခမိ မှုကိုပွမရှေ့သော်ရ်ပွဲကျာ် မှုကိုပွမရှေ့သော်ရ်ပွဲခရ် ပွဲသင်လေဝ်
မှုကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲမညွက်ညွာ မှုကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲပမဟံဟိုတ်မဲ မှုကို
ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲပမသွပမဗျပ်ဂ် သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ဟံထေက်ကြိုက်ရ။ ဒ်ပွဲဇေရင်
နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ဒုတိယ အပရိဟာန

၃၃။ ယွံခမိတအ် ပွဲဗွဲဝံ ကောန်ဒေဝတမ္ပဲ ပွဲအခိုင်ဗွဲသွာတဲ မကလိလောနိကိပ်ဗွဲတဲ
မှုကိုသ်မထေက်ကို သျှိုက်မျိုက်လောနိဗ္ဗံဒ်တဲ အလုံဘာဇေတဝန်မ္ပဲ သိုမကိုယးတူးတဲ
နကိုလျးအရံင်ဇေကု ပှော်ပြာပ်ကျင်ဇေရင်အဲတဲ လှောင်သွဝတ်တဲမွဲ သိုမဒတူဒိုင် ပွဲဒုဒဲ
မဗွဲမ္ပဲ ဂရင်ပွီအဲ ဂလားနိဝံရ—

“ယွံကျာ်မ္ပုပိဉ် ခရ်ဂမိုင်တြဲပြကာဝံ ဒ်သွက်ဟံဟုတ်ယုတ် ကုခမိအိုတ်ရ။ ဉးမွဲ
တြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်-ပွမရှေ့သော်ရ်ပွဲကျာ် ပွမရှေ့သော်ရ်ပွဲခရ် ပွမရှေ့သော်ရ်
ပွဲသင် ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲဒေဝတသိက္ခာ ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲဟိရီ ပွမဂ္ဂပိပ် ပွမရှေ့သော်ရ်
ပွဲဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပိပ်ဂမိုင်ရ။ ယွံကျာ်မ္ပုပိဉ် ခရ်ဂမိုင်တြဲပြကာဝံ ဒ်သွက်ဟံဟုတ်ယုတ်
ကုခမိအိုတ်ရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပွီရ)။ ယွံခမိတအ် ကောန်ဒေဝတဂ် ဂရင်ပွီဂလားနိဝံရ။ ဂရင်ပွီ
ဂလားနိဝံတဲမွဲ လှောင်သွဝတ်ကိုအဲ သွရှေ့သော်ရ်ကွာ ကေံဗွန်အာပွဲဌာန်ဂ်ဟောင်ရ
ရဲဝံ (သုးရ)။

ယံခမီတအံ မ္မုက္ကိပ္ပမရေသေရံ ပုဗ္ဗေ မ္မုက္ကိပ္ပမရေသေရံ ပုဗ္ဗေ
ပုဿင်လေဝ မ္မုက္ကိပ္ပမရေသေရံ ဗွမညေတိတ္တာ ချီကံပေတကော ဂ္ဂပိဝံ
လကိတံပိဝံတေ မ္မုက္ကိပ္ပမရေသေရံသင်အာဝမာ ပုဗ္ဗရေသေရံဂ္ဂံ သွကံဝံဟုတယုတံ
ဟံထေကံကြိုက်ရ၊ နိပုဗ္ဗရေသေရံနိဗ္ဗာန်ဟေင်ရ။

သုတံတတိယ။

၄။ သုတံမဟာမောဂ္ဂလ္လာန

၃၄။ ပုဗ္ဗကာလမ္ပအခိင် တီလပုဉ်ကျာ်တြဲ သွဒတံတန်တဒိုင် ပုဗ္ဗဘာဇေတဝန်
မဒ်အရှာမ်အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ။ ပုဗ္ဗကာလဂ် ပြာပ်အာဌာန်လှ၊
သိုတ်တြဲတေ ကုတီလပုဉ်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် မသတင်တန်တဒိုင်ညးမွဲဝဂ် “ပုဂ္ဂိုလ်
သောတာပန်ဂမ္တိုင်မွဲဟ် ဟံမွဲကိုသဘ် ပုဗ္ဗဒတံစေအပါယ်အိုတ်ရ၊ ဗိုန်ဇေအိုတ်ရ၊ မ္မုက္ကိ
လအာ မဂ်ပိလတူဟေင်အိုတ်ရ” ရဝံ မုရ်ကုဒေဝတဂမ္တိုင် လညာတ်ညဏ် ရဝံ နိဂ်ရော
ရဝံ ကသပ်စိုတ်ဒ်ပြာကဉ်ရ။ ပုဗ္ဗကာလဂ် ခမိမ္မုယုတိသဉ် လှဟ်ရ ဆဝံစုတိကလိလောန်စ
ဂ်ဒ်တေ အာစိုပ်ဘုံဗြိုမ္မရ၊ ပုဗ္ဗဘုံဗြိုလေဝ “ဗြိုတိသဉ် ဣဒ္ဓိကြိဉ်ဇေရ၊ အာနဘဉ်ဇေရ”
ရဝံ ဗြိုဂမ္တိုင် တီကေတ်ဗြိုတိသဉ်အိုတ်ရ။

ပုဗ္ဗကာလဂ် တီလပုဉ်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ဂ် တြဲမ္မုက္ကိဇဟတ် သုဟ်ညင်ရပုးပတိတ်
သွာတေမခွပ်လဝ်ကို သုဟ်ညင်ရခွပ်ကေံ သွာတေမပုးလဝ်ကို တုတ်သဉ်ဂ် ကေံဗွန်အာ
နူဘာဇေတဝန်တေ နိပြာကဉ်ပုဉ်ဘုံဗြိုရ၊ ဗြိုတိသဉ် သွောံညာတ်ကေတ် တီလပုဉ်မဟာ
မောဂ္ဂလ္လာန် မက္ခက္ခုဉ်နုဇေမုတေ ဂရင်တ္တိတီလပုဉ်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် ဂလ္လာန်ဝံရ။ “ယံတီလ
ပုဉ်မောဂ္ဂလ္လာန် ဩဝံက္ခက္ခုဉ်ညိ၊ ယံတီလပုဉ်မောဂ္ဂလ္လာန် ပုမက္ခက္ခုဉ်တီလပုဉ်ဝံ နိပုမ
က္ခက္ခုဉ်ခိုဟ်ဆဲးရ၊ ယံတီလပုဉ်မောဂ္ဂလ္လာန် အလန်ပုမက္ခက္ခုဉ်ချင်ဗြိုဝံ လအ်လမု
သွတ်ရသွံ၊ ယံတီလပုဉ်မောဂ္ဂလ္လာန် ဩဝံက္ခက္ခုဉ်ဇေအိုတ်ညိ၊ ဣဝံတုန် ဒုဒဲမလးပညပ်စွံလဝ်
သွာရ” ရဝံ (ဂရင်တ္တိရ)။ တီလပုဉ်မောဂ္ဂလ္လာန် ဂဇေဒိုင်ပုဒုဒဲမလးပညပ် စွံလဝ်သွာရ။
ဗြိုတိသဉ်လေဝ လောဝ်သွဝတ်တီလပုဉ်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်တေ ဂဇေကေတ်ပုဒုဒဲမပဗ္ဗမ္မရ။
ဗြိုတိသဉ် မဂဇေကေတ်ပုဒုဒဲမပဗ္ဗမ္မတေ တီလပုဉ်မောဂ္ဂလ္လာန် သွာန်တိုန်ရဝံရ—

ယံတိသဉ် “ပုဂ္ဂိုလ်သောတာပန်ဂမ္တိုင်မွဲဟ် ဟံမွဲကိုသဘ် ပုဗ္ဗဒတံစေအပါယ်အိုတ်ရ၊
ဗိုန်ဇေအိုတ်ရ၊ မ္မုက္ကိလအာ မဂ်ပိလတူဟေင်အိုတ်ရ” ရဝံ မုရ်ကုဒေဝတဂမ္တိုင်
လညာတ်ညဏ် ရဝံ နိဂ်ရော ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံတီလပုဉ်မောဂ္ဂလ္လာန် “ပုဂ္ဂိုလ်သောတာပန်
ဂမ္တိုင်မွဲဟ် ဟံမွဲကိုသဘ် ပုဗ္ဗဒတံစေအပါယ်အိုတ်ရ၊ ဗိုန်ဇေအိုတ်ရ၊ မ္မုက္ကိလအာ မဂ်ပိ
လတူဟေင်အိုတ်ရ” ရဝံ ကုဒေဝတစတုမဟာရာဇဂမ္တိုင် လညာတ်ညဏ် ရဝံ နိရ ရဝံ
(ဂရင်တ္တိရ)။

ယုံတိဿ “ပူဂိုလ်သောတာပန်ဂမ္ဘိုင်မွဲးဂှ် ဟွံမွဲကိုသဘာ် ပ္ဍဲဒေသတုံဇၞော်အပါယ်အိုတ်ရ၊ ဗိုန်ဇုအ်အိုတ်ရ၊ မွဲးကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟောင်အိုတ်ရ” ရဝံ ကုဒေဝတ်စတုမဟာရာဇ် ဂမ္ဘိုင်အိုသ္မိ လညာတ်ညာဏ် ရဝံ နှိဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံတိလပိုင်မောဂ္ဂလာန် “ပူဂိုလ် သောတာပန်ဂမ္ဘိုင်မွဲးဂှ် ဟွံမွဲကိုသဘာ်ပ္ဍဲဒေသတုံဇၞော် အပါယ်အိုတ်ရ၊ ဗိုန်ဇုအ်အိုတ်ရ၊ မွဲးကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟောင်အိုတ်ရ” ရဝံ ကုဒေဝတ်စတုမဟာရာဇ်ဂမ္ဘိုင်အိုသ္မိ လညာတ်ညာဏ် ရဝံ ဟွံနှိရ။

ယုံတီလပိုင်မောဂ္ဂလာန် ကုဒေဝတ်စတုမဟာရာဇ်ဂမ္ဘိုင် မဟံ့ချိုက်ပင်တ်ကောံ ပွမတို့လုပ်လျိုင်ပတေ် ပွဲကျါ် ဓရ် သင် မဟံ့ချိုက်ပင်တ်ကောံသီလဂမ္ဘိုင် ပူဂိုလ်အရီုဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သ္မိုက်မိုက်ကံက် “ပူဂိုလ်သောတာပန်ဂမ္ဘိုင်မွဲးဂ် ဟံ့မွဲကိုသဘ် ပွမဒတုံစှေ်အပါယ် အိုတ်ရ၊ ဗိုန်ဇုအ်အိုတ်ရ၊ မ္မုံကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟေင်အိုတ်ရ” ရဲဝံ လညာတ်ဉာဏ် ရဲဝံ ဟံ့ဒ်ရ။

ယုံတီလပိုင်မောဂ္ဂလာန် ကုဒေဝတ်စတုမဟာရာဇ်ဂမ္ဘိုင် မချိုက်ပေင်တံကျောံ ပွမတို့လုပ်လျှင်ပတေ် ပွဲကျာ် ဓရ် သင် မချိုက်ပေင်တံကျောံသီလဂမ္ဘိုင် ပူဂိုလ်အရီုဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သျှိုက်မ္ၚိုက်ကံ “ပူဂိုလ်သောတာပန်ဂမ္ဘိုင်မွဲးဂံ ဟံမ္မဲကိုသဘ ပွမဒတုဇှေအပါယ်အိုတ်ရ၊ ဗိုန်ဇှေအိုတ်ရ၊ မှုံကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟေင်အိုတ်ရ” ရဝံ လညာတ်ဉာဏ် ရဝံ နှိရ ရဝံ (ဂရင်ဗွိုရ)။

ယှဉ်တိုသေ “ပူဂိုလ်သောတာပန်ဂမ္ဘိုင်မွဲးဂှ် ဟံမ္မဲကိုသတ် ပွမဒတုံစှ်အပါယ်အိုတ်ရ၊ ဗိုန်ဇုအ်အိုတ်ရ၊ မွဲးကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟောင်အိုတ်ရ” ရဲဝံ ကုဒေဝတ်စတုမဟာရာဇ် ဂမ္ဘိုင်ဟောင် လညာတ်ဉာဏ် ရဲဝံ ဒှ်ဟာ၊ ဟံသောင်မွဲး ကုဒေဝတ်တာဝတိံဂမ္ဘိုင်လေဝ်။ ပ။ ကုဒေဝတ်ယာမာ ဂမ္ဘိုင်လေဝ်။ ကုဒေဝတ်တုသိတာဂမ္ဘိုင်လေဝ်။ ကုဒေဝတ်နိဗ္ဗာရတိံ ဂမ္ဘိုင်လေဝ်။ “ပူဂိုလ်သောတာပန်ဂမ္ဘိုင်မွဲးဂှ် ဟံမ္မဲကိုသတ် ပွမဒတုံစှ်အပါယ်အိုတ်ရ၊ ဗိုန်ဇုအ်အိုတ်ရ၊ မွဲးကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟောင်အိုတ်ရ” ရဲဝံ ကုဒေဝတ်ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္ထိံ ဂမ္ဘိုင်လေဝ် လညာတ်ဉာဏ် ရဲဝံ ဒှ်ဟာ ရဲဝံ (သ္မာန်ရ)။

ယုံတီလပိုင်မောဂ္ဂလာန် “ပူဂိုလ်သောတာပန်ဂမ္ဘိုင်မွေးဂုံ ဟုံမွဲကိုသတ် ပုမဒတုံစှော် အပါယ်အိုတ်ရ၊ ဗိုန်ဇုအ်အိုတ်ရ၊ မ္ဍုက်လအာ မဂ်ပိလတူဟောင်အိုတ်ရ” ရဝံ ကုဒေဝတ် ပရန်ဗ္ဗိတဝသဝတ္တိဂမ္ဘိုင်လေဝ် လညာတ်ဉာဏ် ရဝံ နိရ ရဝံ (ဂရင်္ဂီရ)။

ယုံတိဿ “ပူဂိုလ်သောတာပန်ဂမ္ဘိုင်မွှေးဂုံ ဟံမ္မေကိုဿာ ပုမဒတုံစေအပါယံအိုတ်ရ၊ ဗိုန်ဇုအ်အိုတ်ရ၊ မှုံကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟေင်အိုတ်ရ” ရဝံ ကုဒေဝတပရနိမ္မိတဝဿဝတ္ထိ ဂမ္ဘိုင်အိုဿဟိ လညာတ်ဉာဏ် ရဝံ ဒှိဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံတိလပိဉ်မောဂ္ဂလာန် “ပူဂိုလ်သောတာပန်ဂမ္ဘိုင်မွှေးဂုံ ဟံမ္မေကိုဿာ ပုမဒတုံစေအပါယံအိုတ်ရ၊ ဗိုန်ဇုအ်အိုတ်ရ၊

မျှော်ကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟောင်အိုတ်ရ” ရဝံ ကုဒေဝတ်ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဂမ္ဘိုင်အိုသို လညာတ်ဉာဏ် ရဝံ ဟံဒိုရ။

ယံတီလပိုဉ်မောဂ္ဂလာန် ကုဒေဝတ် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဂမ္ဘိုင် မဟံချိုက်ပင်တ် ကောံပွမတို့လုပ်လျှင်ပတေ့ ပွဲကျာ် ခရံ သင် မဟံချိုက်ပင်တ် ကောံသီလဂမ္ဘိုင် ပူဂိုလ် အရီဂမ္ဘိုင် မဂ်ပိသျှိုက်မျှိုက်ကံ “ပူဂိုလ်သောတာပန်ဂမ္ဘိုင်မွဲးကံ ဟံမွဲကိုသတ် ပွမဒတုံစေံ အပါယ်အိုတ်ရ၊ ဗိုန်ဇုအ်အိုတ်ရ၊ မျှော်ကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟောင်အိုတ်ရ” ရဝံ လညာတ်ဉာဏ် ရဝံ ဟံဒိုရ။

ယံတီလပိုဉ်မောဂ္ဂလာန် ကုဒေဝတ် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဂမ္ဘိုင် မချိုက်ပင်တ် ကောံပွမတို့လုပ်လျှင်ပတေ့ ပွဲကျာ် ခရံ သင် မချိုက်ပင်တ် ကောံသီလဂမ္ဘိုင် ပူဂိုလ် အရီဂမ္ဘိုင် မဂ်ပိသျှိုက်မျှိုက်ကံ “ပူဂိုလ်သောတာပန်ဂမ္ဘိုင်မွဲးကံ ဟံမွဲကိုသတ် ပွမဒတုံစေံ အပါယ်အိုတ်ရ၊ ဗိုန်ဇုအ်အိုတ်ရ၊ မျှော်ကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟောင်အိုတ်ရ” ရဝံ လညာတ်ဉာဏ် ရဝံ ဒိုရ ရဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။

ပွဲကာလကံ တီလပိုဉ်မဟာမောဂ္ဂလာန် သျှိုက်မျှိုက်အိုတ်တိုဟ် ဂလာန်ဗြိုတိဿ ဂရင်ပွဲလောန်တဲ တြုံမျှော်ဇြဟတ် သုတ်ညံင်ရံ ပူးပတိတ်သွာတဲ မဒုပ်လင်ကို သုတ်ညံင်ရံ ဒုပ်ကေံသွာတဲမပူးလင်ကို တုပ်တ်သတ်ဝံဟောင် ကေံဗွန်အာနူဘုံဗြိုတဲ ဒိုဉ်ကာဋ် ပွဲဘာဇေတဝန်ရ။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ဝိဇ္ဇာဘာဂိယ

၃၅။ ယံခမိတအ် ခရံမဒ်ပွဲသွက်ဝိဇ္ဇာလညာတ်ဉာဏ်ဂမ္ဘိုင် က္ကဝံ တြဲပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ကံရောမွဲးတုန်— အနိစ္စသညာ သညာပွမသမ္ဘိထေင်ဂး ဒုက္ခ ပွဲအနိစ္စ သညာပွမသမ္ဘိထေင်ဂး အနတ္တ ပွဲဒုက္ခ ပဟာနသညာ ဝိရာဂသညာ နိရောဓသညာဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံခမိတအ် ခရံမဒ်ပွဲသွက်ဝိဇ္ဇာ လညာတ်ဉာဏ်ဂမ္ဘိုင် က္ကဝံ တြဲပြကာအိုတ်ရ ရဝံ (သွဲးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဝိဝါဒမူလ

၃၆။ ယံခမိတအ် ဟိုတ်တမ် ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇိုဂမ္ဘိုင် က္ကဝံ တြဲပြကာ အိုတ်ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ကံမွဲးတုန်— ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိကံ လေပ်ထေပုတ်ရ။

မာတိကာ

လေပ်ဒက်ဝဲရ၊ ခမိမလေပ်ထေပူတ် လေပ်ဒက်ဝဲရ ပွဲကျော်လေပ် ဟံမ္မဲကိုပွမရှေ့သော်ရ်
ပွမဇော်သင်အောင်မာဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲခရ်လေပ် ဟံမ္မဲကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇော်သင်
အောင်မာဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသင်လေပ် ဟံမ္မဲကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇော်သင်အောင်မာဂ်ဒ်တဲ
ပဒတ်ရ၊ ပွဲဒေတ်သိက္ခာလေပ် မှုံအလေံဟံဒေတ်ရနက်ပပင်ရ။

ယံခမိတအ် ခမိဟံမ္မဲကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇော်သင်အောင်မာပွဲကျော် ဟံမ္မဲကို
ပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇော်သင်အောင်မာပွဲခရ် ဟံမ္မဲကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇော်သင်အောင်မာ
ပွဲသင်ဂ်ဒ်တဲ မပဒတ် မှုံအလေံဟံဒေတ်ရနက်ပပင် ပွဲဒေတ်သိက္ခာ ကတိဗဒ်ကို
ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇို ပွဲသင်ရ၊ ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇို နှိတုဟ်နမဟံမ္မဲကိုဒတဲ
မြမောင်မိုဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နမဟံမ္မဲကိုတသိုခ်မိုဟ်မဂ္ဂိုင်ရ၊ နှိတုဟ်နဟံမ္မဲကိုဒတဲဖို ဒတဲမြမောင်
တုဟ်နဒ်ဒိုခ်မိုဟ် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ရ။

ယံခမိတအ် ဟိုတ်တမ် ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇို မှုံသဘ်ရဝံ ပွဲသန္တာန်ဇကု
ကိုန် ပွဲသန္တာန်ညးသအာင်ကိုန် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ယပ်ညာတ်ကေတ်အိုတ်မူး၊ ညာတ်ကေတ်
သင်ဂ်အိုတ်မူး၊ ဩဝ်သွလ္လီပရာ သွက်ဂွံပါကွေဟိုတ်တမ် ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇို
မဟံခိုဟ်ဆဲဂ်အိုတ်ညိ၊ ယံခမိတအ် ဟိုတ်တမ် ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇို မှုံသဘ်ရဝံ
ပွဲသန္တာန်ဇကုကိုန် ပွဲသန္တာန်ညးသအာင်ကိုန် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ယပ်ဟံညာတ်ကေတ်
အိုတ်မူး၊ ဟံညာတ်ကေတ်သင်ဂ်အိုတ်မူး၊ ဩဝ်ဒေတ်လုတ် သွက်ဟံကိုကတိန် ပွဲကာလကြ
ဟိုတ်တမ် ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇို မဟံခိုဟ်ဆဲဂ်အိုတ်ညိ။ ဒေတ်လုတ်ရဝံမူး
ပါကွေဟိုတ်တမ် ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇို မဟံခိုဟ်ဆဲဂ်မူးရ၊ ပါကွေရဝံမူး ပွမဟံ
ကိုကတိန် ပွဲကာလကြ ဟိုတ်တမ် ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇို မဟံခိုဟ်ဆဲဂ်မူးရ။

ယံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် လေပ်ဇိုတ်ပိုဟ်ကွေဂုဏ်ရ၊ လေပ်သွပြိုင်ဟွန်ရ။
။ပ။ လေပ်စောန်စိုတ်ရ၊ လေပ်သွေတ်သပါန်ရ။ လေပ်တုက်စွဲရ၊ လေပ်လေံလုန်ရ။
မှုံပြိုက်မယုတ်မာရ၊ မှုံကွေတ်မာရာရ။ လေပ်စောဲလံာ်ကိုကွေတ်ဇကု ဗွဲမမာရာရ၊ လေပ်ဂိုင်
ကေတ်ကွေတ်ဇကု ဗွဲမဗိုန်ဗတ်ရ၊ ဖြိုင်ကိုသွးကွေ်မာန်ရ။

ယံခမိတအ် ခမိညးမလေပ်စောဲလံာ်ကိုကွေတ်ဇကု ဗွဲမမာရာ ညးမလေပ်ဂိုင်
ကေတ်ကွေတ်ဇကု ဗွဲမဗိုတ်ဗတ် ညးမဖြိုင်ကိုသွးမာန်ဂ် ပွဲကျော်လေပ် ဟံမ္မဲကိုပွမရှေ့သော်ရ်
ပွမဇော်သင်အောင်မာရ၊ ပွဲခရ်လေပ် ဟံမ္မဲကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇော်သင်အောင်မာရ၊
ပွဲသင်လေပ် ဟံမ္မဲကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇော်သင်အောင်မာရ၊ ပွဲဒေတ်သိက္ခာလေပ် မှုံအလေံ
ဟံဒေတ်ရနက်ပပင်ရ။

ယံခမိတအ် ခမိမဟံမ္မဲကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇော်သင်အောင်မာပွဲကျော် မဟံမ္မဲကို
ပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇော်သင်အောင်မာပွဲခရ် မဟံမ္မဲကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွမဇော်သင်အောင်မာ

ပွဲသင်္ဂဟ်တဲ မပဒတ် ပွဲဒွေတ်သိက္ခာလေဝ် မှုံအလေံဟံဒွေတ်ရနုက်ဗပေင်ဂ် ကတိဗဒ်ကို ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇီ ပွဲသင်ရ၊ ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇီဂ် ဒ်တုဟ်နမဟံမွဲ ကိုဒတဲမြမောင်မိုဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နမဟံမွဲကိုတသိုခ်မိုဟ်မဂ္ဂိုင်ရ၊ ဒ်တုဟ်နဟံမွဲဒတဲဖို ဒတဲမြ မောင် တုဟ်နဒ်ဒိခ် မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ရ။

ယံခမိတအ် ဟိုတ်တမ်ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇီ မှုံသဘ်ရဝံ ပွဲသန္တာန်ဇကုကိုဒ် ပွဲသန္တာန်ညးသအာင်ကိုဒ် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ယဝ်ညာတ်ကေတ်အိုတ်မူး ညာတ်ကေတ်သ် ဂ်အိုတ်မူး ဩဝ်သွလ္လိပရာသွက်ဂွံပါကေံ ဟိုတ်တမ်ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇီ မဟံခိုဟ်ဆဲး ဂ်အိုတ်ညိ။

ယံခမိတအ် ဟိုတ်တမ် ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇီ မှုံသဘ်ရဝံ ပွဲသန္တာန်ဇကုကိုဒ် ပွဲသန္တာန်ညးသအာင်ကိုဒ် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ယဝ်ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်မူး ဟံညာတ်ကေတ် သ်ဂ်အိုတ်မူး ဩဝ်ဒွေတ်လုတ်သွက်ဟံကိုကတိဒ် ပွဲကာလကြဲ ဟိုတ်တမ် ပွမကယျာန်ဒဝါတ် သေက်ဇီ မဟံခိုဟ်ဆဲးဂ်အိုတ်ညိ။ ဒွေတ်လုတ်ရဝံမူး ပါကေံဟိုတ်တမ်ပွမကယျာန်ဒဝါတ် သေက်ဇီ မဟံခိုဟ်ဆဲးဂ်မူးရ၊ ပါကေံရဝံမူး ပွမဟံကိုကတိဒ် ပွဲကာလကြဲ ဟိုတ်တမ် ပွမကယျာန်ဒဝါတ်သေက်ဇီ မဟံခိုဟ်ဆဲးဂ်မူးရ၊ ယံခမိတအ် ဟိုတ်တမ်ပွမကယျာန် ဒဝါတ်သေက်ဇီဂမ္တိုင် ဣဝံ တြဲပြကာအိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဌ။

၇။ သုတ်ဒါန

၃၇။ ပွဲကာလမဲ့အခိုင် တီလမှုံပိုင်ကျဲတြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဌီ ဇရေင်ချင်သာရဂ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ဥပးဗြနန္ဒမာတာ မပဒတ် ချင်ဝေဠုကဏ္ဍကီ ပတန်ဒိုင်ဒါန်မချိုက်ပေင်တကောံအင်္ဂတြဲပြကာ ပွဲခမိသင် မှုံပဓာန်ဍေု သာရိပိုတ် မောဂ္ဂလာန်ရ။

တီလမှုံပိုင်ကျဲတြဲ သွောံညာတ်ကေတ်ဥပးဗြနန္ဒမာတာ မပဒတ်ချင်ဝေဠုကဏ္ဍကီ မပတန်ဒိုင် ဒါန်မချိုက်ပေင်တကောံအင်္ဂမ္တိုင်တြဲပြကာ ပွဲခမိသင် မှုံပဓာန်ဍေုသာရိပိုတ် မောဂ္ဂလာန် နကိုမတ်ဒိဗ္ဗစက္ခ၊ အဘိညဏ် မတုပ်သုဟ်ကောံမတ်ဒေဝတ် မသအးဇူး ဗွဲတေင် မလောန်လ္လုမတ်မိုဟ်ဂမ္တိုင်တဲ သွးတိုန်ကိုခမိဂမ္တိုင်ရဝံ- ယံခမိတအ် ဥပးဗြ နန္ဒမာတာ မပဒတ် ချင်ဝေဠုကဏ္ဍကီဝံ ပတန်ဒိုင်ဒါန်မချိုက်ပေင်တ ကောံအင်္ဂမ္တိုင်တြဲ ပြကာ ပွဲခမိသင်မှုံပဓာန်ဍေု သာရိပိုတ် မောဂ္ဂလာန်ရ။

ယွံခမီတအ် မူရ်သင်္ဂါယိန္တိ နိဒါနိမဿိကံပေတေ ကောံအင်္ဂါတိတ္တိပြကာဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ အင်္ဂါဒါယကာညးမလေပ်ကိုဒါနိဂ် ပိပြကာ၊ အင်္ဂါပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါနိ ဂမ္ဘိင်ဂ် ပိပြကာဂမ္ဘိင်ဒါနိတရ။ အင်္ဂါဒါယကာ ညးမလေပ်ကိုဒါနိပိပြကာဂမ္ဘိင်မွဲးဂ် ညးခေဲ အိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်-ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ဒါယကာညးမလေပ်ကိုဒါနိဂ် ကိုပ်ကွာ ဟဝံကိုဒါနိဏီ မိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ်ရ။ အယောကိုဒါနိဂ် ကိုစိုတ်ကေပ်ဖြူရ။ ကိုဒါနိတု ပွဲကြံသျှိုက်မျိုက်ရ(မှောင်ဇေ)။ ဣဝံဂမ္ဘိင်တုန် အင်္ဂါဒါယကာ ညးမလေပ်ကိုဒါနိပိပြကာ အိုတ်ရ။

အင်္ဂါပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါနိဂမ္ဘိင် ပိပြကာဂမ္ဘိင်မွဲးဂ် ညးခေဲအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်-ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါနိဂမ္ဘိင် ‘ရာဂ’ ပွမထေန်စပ် စာ်စူးအိုတ်ရ။ ဟံသေင်မွဲး သွက်ရာဂ ဝံစာ်စူးလေပ် ဒေတ်ဒိုင်အိုတ်ရ။ ‘ဒေါသ’ ပွမထေပ်ပွတ် စာ်စူးအိုတ်ရ။ ဟံသေင်မွဲး သွက်ဒေါသ ဝံစာ်စူးလေပ် ဒေတ်ဒိုင်အိုတ်ရ။ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် စာ်စူးအိုတ်ရ။ ဟံသေင်မွဲး သွက်မောဟ ဝံစာ်စူးလေပ် ဒေတ်ဒိုင်အိုတ်ရ။ ဣဝံဂမ္ဘိင်တုန် အင်္ဂါပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါနိဂမ္ဘိင် ပိပြကာအိုတ်ရ။ ဣဝံဂမ္ဘိင်တုန် အင်္ဂါဒါယကာ ညးမလေပ်ကိုဒါနိပိပြကာ၊ အင်္ဂါပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါနိဂမ္ဘိင်ပိပြကာ အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟေင် နိဒါနိမဿိကံပေတေ ကောံအင်္ဂါတိတ္တိပြကာရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲဒါနိမဿိကံပေတေ ကောံအင်္ဂါတိတ္တိပြကာရဲဝံ “ဗွပ်ကုသိုလ် ဇောပ်ကုသိုလ် မျှံဗွတ်ဗွတ်ဝံ လေပ်ရင်တုင်ကိုတသိုခ်ရ။ လေပ်ဇိုန်ကိုအာရီခိုဟ်ပြရ။ မျှံကိုဖိုတသိုခ်ရ။ လေပ်ကိုကတိုဒ် ပွဲချင်သွပ်ရ။ နိတုဟ်နသွက်ထေက်ကိုနွံပိုက် တုဟ်နသွက်ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် တုဟ်န သွက်ဝံဒးဂွပ် တုဟ်နဒ်ဒတဲမြမောပ် တုဟ်နတသိုခ်ရ” ရဲဝံ တုဟ်နဂိုင်ကေတ် ဗွတ်ဗွတ် ကုသိုလ်ဂ် ဟံလောဲသွာရ။ ဗွတ်တုန် အာစိုပ်ပွမရိုဟ်လို့ဟ် ရဲဝံမွဲး ဗွပ်ကုသိုလ်ဇောပ် မရိုဟ်လို့ဟ်ဟံမာန် မစတ်ကွာတ်ဟံမာန်ဟေင်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွဲစိမာသိုဒ် “ဗျာ်ဂမ္ဘိင်မျှံလို့ဟ် တဗွတ်ဗွတ်ဝံ” ရဲဝံကို “ဗျာ်ဂမ္ဘိင် မျှံလို့ဟ် ကွဲတဗွတ်ဗွတ်ဝံ” ရဲဝံကို “ဗျာ်ဂမ္ဘိင်မျှံလို့ဟ် လို့တဗွတ်ဗွတ်ဝံ” ရဲဝံကို “ဗျာ်ဂမ္ဘိင် မျှံလို့ဟ် မွဲကိုဗျာ်တဗွတ်ဗွတ်ဝံ” ရဲဝံကို တုဟ်နဂိုင်ကေတ် လို့ဟ်ပမာဏဗျာ် ဟံလောဲသွာရ။ ဗွတ်တုန် သုဟ်ညင်ရဲမအာစိုပ်ပွမရိုဟ် ရဲဝံမွဲး ဗွပ်ဗျာ်မဇောပ် မရိုဟ်လို့ဟ်ဟံမာန် မစတ် ကွာတ်ဟံမာန်ဟေင်ကို၊ ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝံဟေင် ပွဲဒါနိမဿိကံပေတေကောံ အင်္ဂါတိတ္တိပြကာဝံ “ဗွပ်ကုသိုလ် ဇောပ်ကုသိုလ် မျှံဗွတ်ဗွတ်ဝံ လေပ်ရင်တုင်ကိုတသိုခ်ရ။ လေပ်ဇိုန်ကို အာရီခိုဟ်ပြရ။ မျှံကိုဖိုတသိုခ်ရ။ လေပ်ကိုကတိုဒ် ပွဲချင်သွပ်ရ။ နိတုဟ်န သွက်ထေက်ကိုနွံပိုက် တုဟ်နသွက် ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် တုဟ်နသွက်ဝံဒးဂွပ် တုဟ်နဒ်ဒတဲမြမောပ် တုဟ်နတသိုခ်ရ” ရဲဝံ တုဟ်နရိုဟ်လို့ဟ် ဗွတ်ဗွတ်ကုသိုလ်ဂ်

ဟုံလောဘေသာရ၊ ဗွေစုတ်တုန် အာစိပ်ပွမရိဟ်လို့ဟ် ရဲဝံ့မွဲး ဗွင်ကုသိုလ်ဇ္ဇော မရိဟ်လို့ဟ်ဟုံမာန် မစတ်ကွာတ်ဟုံမာန်ဟောင်ရ။

ကိုပ်ကွာဟဝံကိုဒိန်ဏီဟောင် မိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ်ရ၊ အယောကိုဒိန်ကို စိုတ်ကောင်ဖြင်ရ၊ ကိုဒိန်တဲ ပွဲကြဲသျှိုက်မှိုက်(မှောင်ဇ)ရ၊ ကူဝံတုန် ပွမချိုက် ပေင်ကိုဒိန်ရ။

ညးဂမၠိုင် ရာဂ ဒေါသ မောဟ စာ်စူးမဟုံမွဲကိုအာသဝ မသိုလ်လမ် မင်မွဲကာယပါင်စိုတ် မဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်မပြိုက် တိဗ္ဗထိုက် မချိုက်ပေင်ကိုဒိန်မွဲးရ။

အလိုဇကု ကြဲကြာတ်ကွေဲ(ဇိုင်တဲပါင်ဂမၠိုင်)တဲ ဟိုတ်မကိုဒိန် နတဲဇကု ဂမၠိုင်ရ ဒိန်ဇကု မှိုက်ဖိုမဇ္ဇော ပွဲဘဝပရလိုက်ရ။

တုပညာမှိုက်ညာဏ်သာသာ မချိုက်ပေင်တဲကောံသဒ္ဓါကို နကိုစိုတ်မတိတ်ဗူး (နုမပ္ပံလာဘ မဆွေရ)ကို ဟိုတ်မကိုဒိန်ရဲဝံ့စိ သောံအာစိပ်ချင်သွင် မဒ်တသိုမ် မဟုံမွဲကိုဒိန်ရ။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်အတ္တကာရီ

၃၈။ ပွဲကာလကို ဗဗူးမွဲ မှောံပြာပ်အာ ဇရေင်တီလမှိုက်ပိုင်ကျါတြဲတဲ ဟိုဂလာန် ဆက်မိတ် မိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ကောံတီလမှိုက်ပိုင်ကျါတြဲမွဲစွဲရ၊ ဟိုပတဲကောံဂလာန် ထေက်ကိုမိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ်တဲ သိုမဂဇအံဒိုင်ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲကို “ယုံတြဲနဲဒဲဂေါတမ အဲချိုက်တုန် ‘ကိစ္စဇကုမဂပ်ဝံသွံ ဟုံမွဲရ၊ ကိစ္စညးသအာင်မဂပ်ဝံသွံ ဟုံမွဲရ’ရဲဝံ မှိုက်အလေံဟိုသုး ရဲဝံရ၊ မှိုက်အလေံဂိုင်ကေတ်ရဲဝံရ” ရဲဝံ ဂရင်ပွဲ တီလမှိုက်ပိုင် ကျါတြဲရ။ ယုံဗဗူး ညးမှိုက်အလေံဟိုသုးရဲဝံ ညးမှိုက်အလေံဂိုင်ကေတ်ရဲဝံ အဲညာတ်လေဝ် ဟုံကေင်ညာတ်ရ၊ မိင်လေဝ် ဟုံကေင်မိင်ရ၊ ဇကုဇကု သိုကိုကွာ်တိုန်ဂတ ဇကုဇကု သိုကိုဆုတ်အာလက်ကြဲ မုဟိုတ် “ကိစ္စဇကုမဂပ်ဝံသွံ ဟုံမွဲရ၊ ကိစ္စညးသအာင် မဂပ်ဝံသွံ ဟုံမွဲရ” ရဲဝံဝံဟိုသုးရဲဝံရ။

ယုံဗဗူး အရာဂပသာ်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်ရော။ အာရဗ္ဗဓာတ် သာ်ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ဗွဲကိုပ်ကွာ်နွံဟာ ရဲဝံ(သွာန်ရ)။ ယုံတီလပိုင် နွံရ။ အာရဗ္ဗဓာတ် သာ်ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ဗွဲကိုပ်ကွာ်နွံမွဲး သတ်ဂမၠိုင် မချိုက်ပေင်တဲကောံအာရဗ္ဗဓာတ် သာ်ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ဗွဲကိုပ်ကွာ်နွံပြာကဋ်အိုတ်ဟာ ရဲဝံ(သွာန်ရ)။ ယုံတီလပိုင် နွံရ။ ယုံဗဗူး အာရဗ္ဗဓာတ်

သဘပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲကိုပ်ကွာနွံမွဲး သတ်ဂမ္တိုင် မချိုက်ပင်တဲကောံ အာရဗ္ဗဓာတ် သဘပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲကိုပ်ကွာနွံ ပြာကဋ်အိုတ်ရ၊ ဣဝံဟေင် ကိစ္စဧကုမဂ်ဝံသု သတ်ဂမ္တိုင် ဣဝံဟေင် ကိစ္စဉးသအာင်မဂ်ဝံသုရ။

ယံဗဗ္ဗုး အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိထေင်ကေတ်ရော၊ နိက္ကမဓာတ် သဘပွမပတိတ်ဗ္ဗုး နွံဟာ ။ပ။ပရက္ကမဓာတ် သဘပွမပတိတ်ဇြဟတ် ကဆံင်ကိုကဆံင်နွံဟာ။ ထာမဓာတ် သဘ မဂ်ဝံတွံဂးအစောံဇြဟတ် နွံဟာ။ ဌိတိဓာတ် သဘပွမတန်တဲနွံဟာ။ ဥပက္ကမဓာတ် သဘပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲမလောန်နွံဟာ ရံဝံ(သွာန်ရ)။ယံတီလပိုင် နွံရ။ ဥပက္ကမဓာတ် သဘပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲမလောန်နွံမွဲး သတ်ဂမ္တိုင် မချိုက်ပင်တဲကောံ ဥပက္ကမဓာတ် သဘပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲမလောန် နွံပြာကဋ်အိုတ်ဟာ ရံဝံ(သွာန်ရ)။ ယံတီလပိုင် နွံပြာကဋ်အိုတ်ရ။ ယံဗဗ္ဗုး ဥပက္ကမဓာတ် သဘပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမလောန်နွံမွဲး သတ်ဂမ္တိုင် မချိုက်ပင်တဲ ကောံဥပက္ကမဓာတ် သဘပွမပတိတ်ဇြဟတ်ဗွဲမလောန်နွံ ပြာကဋ်အိုတ်ရ၊ ဣဝံဟေင် ကိစ္စဧကု မဂ်ဝံသု သတ်ဂမ္တိုင်၊ ဣဝံဟေင် ကိစ္စဉးသအာင် မဂ်ဝံသုရ။

ယံဗဗ္ဗုး ဉးမုံအလေံဟိုသုးရံဝံ ဉးမုံအလေံဂိုင်ကေတ်ရံဝံ အဲညာတ်လေဝ် ဟံကေင်ညာတ်ရ၊ မိင်လေဝ် ဟံကေင်မိင်ရ၊ ဧကုဧကုဂ် သိုကိုကွာ်တိုန်ဂတ ဧကုဧကုဂ် သိုကိုဆုတ်အာလက်ကြံ မုဟိုတ်“ ကိစ္စဧကုမဂ်ဝံသုဟံမွဲရ၊ ကိစ္စဉးသအာင် မဂ်ဝံ သုဟံမွဲရ”ရံဝံဟိုသုးဂ်ရော။

ယံတြနာဲဂေါတမ(ခရ်ဂ်)ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လောန်ရ ။ပ။ သုတမ်နူတဲဝံတဲ စိုကို လအိတ်လမျို အဲဒိုက်ဂ် ဉးမလေပ်ပြာပ်ခစ ရတ်ပိပြကာရံဝံ ဩဝံဂိုင်သမ္ဘိညိ ရံဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်နိဒါန

၃၉။ ယံခမိတအ် ဟိုတ်သွက်ဂွံကတိုန်ဂမ္တိုင် ကမ်ဂမ္တိုင် (မလေပ်ကိုအာစိုပ် ဒဒိန်ဝဋ်)ဂ် ဣဝံ ပိပြကာအိုတ်ရ၊ ဉးမွဲးပိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ဂ် နိုဟိုတ်သွက်ဂွံကတိုန် ကမ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ‘ဒေါသ’ ပွမထေပုတ်ဂ် နိုဟိုတ်သွက်ဂွံကတိုန် ကမ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဂ် နိုဟိုတ်သွက်ဂွံကတိုန် ကမ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ယံခမိတအ် ဟိုတ်နူလောဘ ပွမနွံပိုက်ဂ် အလောဘ ပွမဟံမွဲပိုက်ဟံကတိုန်ရ၊ယံခမိတအ် ဗွဲစုတ်တုန် ဟိုတ်နူ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ဂ် ‘လောဘ’ပွမနွံပိုက်ဟေင်ကတိုန်ရ။ ယံခမိတအ် ဟိုတ်နူ

‘ဒေါသ’ ပွမထေပုတ်ဂ် ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံထေပုတ်ဟုံကတိုဒ်ရ၊ ယုံခမီတအ် ဗွဲစုတ်တုန် ဟိုတ်နူ ‘ဒေါသ’ ပွမထေပုတ်ဂ် ‘ဒေါသ’ ပွမထေပုတ်ဟောင်ကတိုဒ်ရ။ ယုံခမီတအ် ဟိုတ်နူ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဂ် ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင်ဟုံကတိုဒ်ရ၊ ယုံခမီတအ် ဗွဲစုတ်တုန် ဟိုတ်နူ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဂ် ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဟောင်ကတိုဒ်ရ။ ယုံခမီတအ် ဟိုတ်နူကမ် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက် ကမ်မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ ‘ဒေါသ’ ပွမထေပုတ် ကမ်မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဂ်မှိုင် ဟုံဂုံညာတ်ကေတ်ဒေဝတ်ဂ်မှိုင်အိုတ်ရ၊ ဟုံဂုံညာတ်ကေတ် မိုဟ်ဂ်မှိုင်အိုတ်ရ၊ သုဂတိဘဝဂ်မှိုင် မမိက်ကိုမဲ့မွဲသအာင်လေဝ် ဟုံဂုံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ ယုံခမီတအ် ဗွဲစုတ်တုန် ဟိုတ်နူကမ် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက် ကမ်မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ ‘ဒေါသ’ ပွမထေပုတ် ကမ်မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဂ်မှိုင် သွောံညာတ် ကေတ်ဘုံနရက်ရ၊ သွောံညာတ်ကေတ် ဘုံတိရစ္ဆာန်ရ၊ သွောံညာတ်ကေတ် ဘုံပြိုတ်ရ၊ ဘုံဒုဂ္ဂတိဂ်မှိုင် မမိက်ကိုမဲ့မွဲသအာင်လေဝ် သွောံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ ယုံခမီတအ် ဟိုတ်သွက်ဂုံကတိုဒ် ကမ်ဂ်မှိုင် ဣဝံပိပြကာအိုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် ဟိုတ်သွက်ဂုံကတိုဒ်ဂ်မှိုင် ကမ်ဂ်မှိုင်(မလေပ်ကိုအာစိုပ်နီဗ္ဗာန်မစာ်စူး နှဝဋ်) ဂ် ဣဝံပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ‘အလောဘ’ ပွမဟုံမွဲပိုက်ဂ် နှဟိုတ်သွက်ဂုံကတိုဒ် ကမ်ဂ်မှိုင်ရ။ ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံထေပုတ်ဂ် နှဟိုတ်သွက်ဂုံကတိုဒ် ကမ်ဂ်မှိုင်ရ။ ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင်ဂ် နှဟိုတ်သွက်ဂုံကတိုဒ် ကမ်ဂ်မှိုင်ရ။ ယုံခမီတအ် ဟိုတ်နူ ‘အလောဘ’ ပွမဟုံမွဲပိုက်ဂ် ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက်ဟုံကတိုဒ်ရ၊ ယုံခမီတအ် ဗွဲစုတ်တုန် ဟိုတ်နူ ‘အလောဘ’ ပွမဟုံမွဲပိုက်ဂ် ‘အလောဘ’ ပွမဟုံမွဲပိုက်ဟောင် ကတိုဒ်ရ။ ယုံခမီတအ် ဟိုတ်နူ ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံထေပုတ်ဂ် ‘ဒေါသ’ ပွမထေပုတ် ဟုံကတိုဒ်ရ။

ယုံခမီတအ် ဗွဲစုတ်တုန် ဟိုတ်နူ ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံထေပုတ်ဂ် ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံထေပုတ်ဟောင် ကတိုဒ်ရ။ ယုံခမီတအ် ဟိုတ်နူ ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင်ဂ် ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် ဟုံကတိုဒ်ရ၊ ယုံခမီတအ် ဗွဲစုတ်တုန် ဟိုတ်နူ ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင်ဂ် ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင်ဟောင် ကတိုဒ်ရ။ ယုံခမီတအ် ဟိုတ်နူကမ် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ‘အလောဘ’ ပွမဟုံမွဲပိုက် ကမ်မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံထေပုတ် ကမ်မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ ‘အမောဟ’ ပွမဟုံဝိဝိင်ဂ်မှိုင် ဟုံဂုံညာတ်ကေတ် ဘုံနရက်၊ ဟုံဂုံညာတ်ကေတ် ဘုံတိရစ္ဆာန်ရ၊ ဟုံဂုံညာတ်ကေတ် ဘုံပြိုတ်ရ၊ ဘုံဒုဂ္ဂတိဂ်မှိုင် မမိက်ကိုမဲ့မွဲသအာင်လေဝ် ဟုံဂုံညာတ်ကေတ်ရ။

ယုံခမီတအ် ဗွဲစုတ်တုန် ဟိုတ်နူကမ် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ‘အလောဘ’ ပွမဟုံမွဲပိုက် ကမ်မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ ‘အဒေါသ’ ပွမဟုံထေပုတ် ကမ်မကတိုဒ် ဟိုတ်နူ ‘အမောဟ’ ပွမ ဟုံဝိဝိင်ဂ်မှိုင် သွောံညာတ်ကေတ်ဒေဝတ်ဂ်မှိုင်အိုတ်ရ၊ သွောံညာတ်ကေတ်မိုဟ်ဂ်မှိုင်

အိုတ်ရ၊ ဘုံဘဝသုဂတိဂမ္ဘိုင် မမိက်ကိုမဲ့မွဲသအာင်လေဝ် သွေ့ညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။
ယုံခမိတအ် ဟိုတ်သွက်ဂွံကတိန်ဂမ္ဘိုင် ကမ်ဂမ္ဘိုင်(မလေပ်ကိုအာစိုပ်နိဗ္ဗာန်မစာ်စူးနူဝဠု)ဂ်
ဣဝံ ပိပြကာဂမ္ဘိုင်ရ ရံဝံ(သွေးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ကိမိလ

၄၀။ အဲဒိုက်ဂွံမိင်လဝ်ရသော်ဝံရ-

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ သွဒတ်တန်တဒိုင်ပွဲဂြိုပ်တုံပတုက် ဇေရင်
ချင်ကိမိလရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်ကိမိလ ပှော်ပြာပ်အာ ဇေရင်တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲတု
လှောင်သွဝတ်တုမွဲး သိုမဂဇေဒိုင်ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲဂ်-

“ယုံကျာ်မူပိုင် ကျာ်တြဲသွအာပရိနိဗ္ဗာန်မွဲး ဟိုတ်သာသနာမဟံတန်တဒိုင်မွဲမလအ်လ
ကာဖာဂ်တုန် ညးချော်ရော၊ အထံက်အပင်ချေတုန် ညးချော်ရော” ရံဝံ ဂရင်ပွီ တီလမူပိုင်
ကျာ်တြဲရ။ ယုံကိမိလ ပွဲသာသနာဝံ ကျာ်တြဲသွအာပရိနိဗ္ဗာန်မွဲး ခမီတြု၊ ခမီဗြဲ ဥပးတြု၊
ဥပးဗြဲဂမ္ဘိုင် ပဒတ်ဟံရှေသော်ရံရ် ဟံဇေဒ်သင်အောင်မာ ပွဲကျာ်အိုတ်ရ။ ပဒတ်ဟံရှေသော်
ရံရ် ဟံဇေဒ်သင်အောင်မာ ပွဲခရ်အိုတ်ရ။ ပဒတ်ဟံရှေသော်ရံရ် ဟံဇေဒ်သင်အောင်မာ ပွဲသင်
အိုတ်ရ။ ပဒတ်ဟံရှေသော်ရံရ် ဟံဇေဒ်သင်အောင်မာ ပွဲဒေဝ်သိက္ခာအိုတ်ရ။ ပဒတ်ဟံရှေသော်
ရံရ် ဟံဇေဒ်သင်အောင်မာ ပွဲအပ္ပမာဒ ပွမဟံဟိုတ်မာဲအိုတ်ရ။ ပဒတ်ဟံရှေသော်ရံရ်
ဟံဇေဒ်သင်အောင်မာ ပွဲပဋိသန္တာရ ပွမသွပွမဖျပ်အိုတ်ရ။ ယုံကိမိလ ကျာ်တြဲသွအာ
ပရိနိဗ္ဗာန်မွဲး ဟိုတ်သာသနာမဟံတန်တ ဒိုင်မွဲမလအ်လကာဖာတုန် ဣဝံဟောင်ရ၊ အထံက်
အပင်ချေတုန် ဣဝံဟောင်ရ ရံဝံ(သွေးရ)။

ယုံကျာ်မူပိုင် ကျာ်တြဲသွအာပရိနိဗ္ဗာန်မွဲး ဟိုတ်သာသနာတန်တ ဒိုင်မွဲမလအ်လကာဖာ
မာန်ဂ်တုန် ညးချော်ရော၊ အထံက်အပင်ချေတုန် ညးချော်ရော ရံဝံ(ဂရင်ပွီရ)။ ယုံကိမိလ
ပွဲသာသနာဝံ ကျာ်တြဲသွအာပရိနိဗ္ဗာန်မွဲး ခမီတြု၊ ခမီဗြဲ ဥပးတြု၊ ဥပးဗြဲဂမ္ဘိုင် ပဒတ်
သိုမူကိုပွမရှေသော်ရံရ် ပွမဇေဒ်သင်အောင်မာ ပွဲကျာ်အိုတ်ရ။ ပဒတ် သိုမူကိုပွမရှေသော်ရံရ်
ပွမဇေဒ်သင်အောင်မာ ပွဲခရ်အိုတ်ရ။ ပဒတ် သိုမူကိုပွမရှေသော်ရံရ် ပွမဇေဒ်သင်အောင်မာ
ပွဲသင်အိုတ်ရ။ ပဒတ် သိုမူကိုပွမရှေသော်ရံရ် ပွမဇေဒ်သင်အောင်မာ ပွဲဒေဝ်သိက္ခာအိုတ်ရ။
ပဒတ် သိုမူကိုပွမရှေသော်ရံရ် ပွမဇေဒ်သင်အောင်မာ ပွဲအပ္ပမာဒ ပွမဟံဟိုတ်မာဲအိုတ်ရ။
ပဒတ် သိုမူကိုပွမရှေသော်ရံရ် ပွမဇေဒ်သင်အောင်မာ ပွဲပဋိသန္တာရ ပွမသွပွမဖျပ်အိုတ်ရ။

ယွံကိမိလ ကျင်တြသ္မအာပရိနိဗ္ဗာန်မှူး ဟိုတ်သာသနာတန်တံ ဗွဲမလအ်လကာဖာမာန်
ဂ်တုန် ဣဝံဟောင်ရ၊ အထံက်အပင်ဍေုတုန် ဣဝံဟောင်ရ ရံဝံ(သွးရ)။

သုတ်ဒသမ။

၁၁။ သုတ်ဒါရက္ခန္ဓ

၄၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ်ရဲသတ်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလပိုင်သာရိပိုတ် သွဒတ်တန်တံဒိုင်ပွဲဒိုက်ဇ္ဈကုဋ် ဇေရင်
ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် ပွဲအခိုင်နူဂယး ဗိုက်ပဠေပ်သုာတု ထွဂိုင်
ကေတ်ဗပေင်သုာတု မွဲဟာန်ကောံခမီဂမိုင်မဂိုင်ဂွင် ဇော်ကုဋ်နူဒိုက်ဇ္ဈကုဋ်မှူး သွောံညာတ်
ကေတ်ဆုဒကုတ်မဇော် ပွဲဌာန်မွဲတု သွာန်တိုန်ခမီဂမိုင်ရ။ “ယွံကောန်တုတအ် မူးတအ်
ညာတ်ကေတ်ဆုဒကုတ်မဇော်ဝံအိုတ်ဟာ” ရံဝံ(သွာန်ရ)။ ယွံကောန်တု ညာတ်အိုတ်ရ
ရံဝံ(ဂရင်ဗွဲ)။

ယွံကောန်တုတအ် ခမီ မအာစိုပ် ပွမလုတ်လဝ်စိုတ် မချိုက်ပေင်တကောံကြီုအဘိ
ဉာဏ်ဂ် ယဝ်နွံပိုက်မှူး ဆုဒကုတ်မဇော်ဝံ တိ ရံဝံဟောင် သွပုပ္ပံစိုတ်ရ၊ ပွမသွပုပ္ပံစိုတ်သ်
ဂ်ဂ် မဟိုတ်ရော။ ယွံကောန်တုတအ် သွနိဿယံကိုဩပထဝီ(ပွမကြိုင်မိုဟ်)မွဲတု ခမီ
မအာစိုပ်ပွမလုတ်လဝ်စိုတ် မချိုက်ပေင်တကောံကြီုအဘိဉာဏ်ဂ် ဆုဒကုတ်မဇော်ဝံ တိ
ရံဝံဟောင် သွပုပ္ပံစိုတ်ရ၊ ပထဝီဓာတ်(ပွမကြိုင်မိုဟ်)ဂ် နွံပွဲဆုဒကုတ်မဇော်ဝံရ။

ယွံကောန်တုတအ် ခမီ မအာစိုပ် ပွမလုတ်လဝ်စိုတ် မချိုက်ပေင်တကောံကြီု
အဘိဉာဏ်ဂ် ယဝ်နွံပိုက်မှူး ဆုဒကုတ်မဇော်ဝံ ညှ် ရံဝံဟောင်သွပုပ္ပံစိုတ်ရ ။ပ။ ပုတ်
ရံဝံဟောင် သွပုပ္ပံစိုတ်ရ။ ကျာ ရံဝံဟောင် သွပုပ္ပံစိုတ်ရ။ ဆဲရ ရံဝံဟောင် သွပုပ္ပံစိုတ်ရ။
ဟုံဆဲရ ရံဝံဟောင် သွပုပ္ပံစိုတ်ရ။ ပွမသွပုပ္ပံစိုတ်သ်ဂ်ဂ် မဟိုတ်ရော။ ယွံကောန်တုတအ်
သွနိဿယံကိုဩအသုဘဓာတ် ပွမဟုံဆဲမွဲတု ခမီမအာစိုပ်ပွမလုတ်လဝ်စိုတ် မချိုက်
ပေင်တကောံကြီုအဘိဉာဏ်ဂ် ဆုဒကုတ်မဇော်ဝံ ဟုံဆဲ ရံဝံဟောင် သွပုပ္ပံစိုတ်ရ၊
အသုဘဓာတ်(သဘ်ပွမဟုံဆဲ)ဂ် နွံပွဲဆုဒကုတ်မဇော်ဝံရ ရံဝံ(သွးရ)။

သုတ်ဇုကာဒသမ။

၁၂။ သုတ်နာဂိတ

၄၂။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ်ရသ်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခါ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မွဲဟာန်ကောံခမိသင်မဂ္ဂိုင်၌ က္လဲဂေတ်ဂေတ် ဒေသစာရိတ် ပွဲရးကောသလဂမ္တိုင်မွဲး အာစိုပ်ကွာန်ဗဗူး မွဲယုက္ကန္တနီလ သိုင်ကောသလ ဂမ္တိုင်ရ။ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ သွဒတ်တန်တံၤဒိုင် ပွဲသပိုဟ်ဂြိုပ် က္လန္တနီလ(ဇရေင်)ကွာန် က္လန္တနီလဂမ္တိုင်ဗဗူးကောံကောန်ဂကူ ကောန်ကွာန်က္လန္တနီလဂမ္တိုင် သွာံမိင်ကေတ်ဂလာန် ပရိုင်အိုတ်ရ “ယွံမူးတအ် ခမိဂေါတမ ကောန်သိုင်သကျဝင် သွခမိနူဂကူသိုင်သကျဝင်ဂ် က္လိမ္ပိတကွာန် က္လန္တနီလတု သွဒတ်တန်တံၤဒိုင် ပွဲသပိုဟ်ဂြိုပ်က္လန္တနီလ ဇရေင်ကွာန် က္လန္တနီလရ။ ဗရရမ္ပာင် ပရိုင်ဒယှ်တိုတ်ဆဲး တြနဲဂေါတမဂ် ဗျာပ်တြးပြးဇးတိတ်ရဝံရ—

တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲဟ် ဟိုတ်နူဟိုတ် မထေက်ဒုင်ပူဇော်လေဝ် အရဟံ မူးရ။ ဟိုတ်နူ ဟိုတ်မဂ္ဂိုင်တိကေတ်(ဇရေင်မ္တိုင်အိုတ်သို)အလိုဇကုသုတ်စုတ်လေဝ် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မူးရ။ ဟိုတ်နူ ဟိုတ်မချိုက်ပေင်တကောံ ‘ဝိဇ္ဇာ’ လညာတ်ညာတ် ‘စရဏ’ ဒွေတ်လေဝ် ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မူးရ။ ။ပ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ်ကိတိကေတ်(ဇရေင်သစ္စပန်ဂမ္တိုင်)လေဝ် ဗုဒ္ဓ မူးရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မ္မုဂ်ပိဉ်ကြိဉ်မဇ္ဇေလေဝ် ဘဂဝါ မူးရ။ ရဝံ(ဗျာပ်တြးပြးဇးတိတ်ရ)။ တြနဲဂေါတမဂ် သတ္တလောက မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကောံဒေဝတ် ဒေဝတ်မာရ် မြို ။ပ။ ပွမသွာံဗိုလျှော်ကေတ် ပူဂိုလ်တုအရှန်မ္မုသတ်သတ်ဂ် ခိုဟ်ဆဲးဟေင်ရ” ရဝံ(ဝံမိင်ကေတ်အိုတ်ရ)။ ပွဲကာလဂ် ဗဗူးကောံကောန်ဂကူ ကောန်ကွာန်က္လန္တနီလဂမ္တိုင် ပွဲကာလမကလိလောန်ဗွဲဂ် ဂိုင်ကေတ်စူအာဟာရ ဘောဇိန်မဂ္ဂိုင်၌အိုတ်တု မှော်ပြာပ်အာ သပိုဟ်ဂြိုပ်က္လန္တနီလ အိုတ်တု မုံဗရရမ္ပာင်ညာတ်မြဟ်ဇော်လု ပွဲလွှာမူးပါင်မုခ်တြင်ဂမ္တိုင်ဂ်တု တန်တံၤဒိုင်အိုတ်ရ။

ပွဲအခါဂ် တီလပိဉ်နာဂိတ နိဗ္ဗာန်ကောန်စိုတ်ဥပကာ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ သွာန်တီလပိဉ်နာဂိတရ “ယွံနာဂိတ သုဟ်ညံင်ရဲ တမ္မာဂမ္တိုင် ပွဲဌာန် ပွဲင်ကဂမ္တိုင်ကို ညးဂမ္တိုင် မုံကိုဗရရမ္ပာင် ညာတ်မြဟ်ဇော်လုတုန် ညးလိုအိုတ်ဂ်ရော” ရဝံ(သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မ္မုပိဉ် ညးဂမ္တိုင်ဝံတုန် ဗဗူးကောံကောန်ဂကူ ကောန်ကွာန် က္လန္တနီလဂမ္တိုင်ရ။ ဂိုင်ကေတ်နင်စူအာဟာရ ဘောဇိန်မဂ္ဂိုင်၌တု ရန်တုကိုတီလ မ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲကို ခမိသင်ကိုတု တန်တံၤဒိုင် ပွဲလွှာမူးပါင်မုခ်တြင်အိုတ်ရ ရဝံ(ဂရင်ပွဲရ)။ ယွံနာဂိတ အဲဟံမိက်ဆက်ဆောံကောံတို့ဝါရ(ဒယှ်တို)ရ။ တို့ဝါရ(ဒယှ်တို)လေဝ် ဩဝ်လွ ဆက်ဆောံကောံအဲမွဲစွဲညိ။ ယွံနာဂိတ ညးကလိဂံတသိုခ် ‘နေက္ခမ္မ’ ပွမတိတ်ဗူး (နူကာမဂုဏ်)တသိုခ် ‘ပဝိဝေက’ ပွမလှူ တသိုခ် ‘ဥပသမ’ ပွမစိုဟ်လလမ် တသိုခ် ‘သမ္မောဓ’ ပွမတိဝံ အတိုင်ပွက် ဟံဒ်လျှောင်လို့တ် ဟံဒ်ဇောင်စိုတ်ဟံမာန်ဂ် သာယျေန်(ဒင်စသိုင်) တသိုခ်ပွမဟံသအးဇူး(တသိုခ်ကာမဂုဏ်မေထုန်) တသိုခ်နိဿယကိုသမ္မိုင်တု မကတိုဒ်

တသိုၣ်လၢဘ် ပူဇ်သကာ ဒယှ်တိုၣ်ရ။ အဲကလိဂွံတသိုၣ်‘နေက္ခမ္မ’ ပွမတိတ်ဗူး (နူကာမဂုဏ်)တသိုၣ်‘ပဝိဝေက’ ပွမလှူ တသိုၣ် ‘ဥပသမ’ ပွမစိုဟ်လလမ် တသိုၣ်‘သမ္မောဓ’ ပွမတိတ်အတိုင်ပွဲက် ဟံၣ်ဒ်လှောင်လွိုတ် ဟံၣ်ဒ်ဇျောင်စိုတ်ကို သာ်လိဂွံသာယျေန်တံတသိုၣ် ပွမဟံၣ်သအးဇူး(တသိုၣ်ကာမဂုဏ်မေထုန်) တသိုၣ်နိဿယကိုသမ္မိုင်တဲ မကတိုၣ်နိ တသိုၣ် လၢဘ် ပူဇ်သကာ ဒယှ်တိုၣ်ရော ရံၣ်(သွးရ)။

ယွံကျာ်မူပိုင် တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ မူကိုပိုင်တြဲပြကာၣ် ပွဲကာလလှူဟ်ဂွံ ဩဝ်အေင်ဒုင်ညါ၊ တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ မလေပ်သွးတံ ဂလာန်မခိုဟ်ဆဲး ပွဲကာလလှူဟ်ဂွံ ဩဝ်အေင်ဒုင်ညါ၊ ယွံကျာ်မူပိုင် ပွဲအခိုင်လှူဟ် နှိအခိုင်သွက်တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ အေင်ဒုင်ရ၊ ယွံကျာ်မူပိုင် ပွဲအခိုင်လှူဟ် ဗဗူးကျောံကောန်ဂကူ ကောန်ညးနီု ကောန်ညးရး(ဇနးပိုင်)ဂမၠိုင် သိုၣ်မူကိုစိုတ် မလှောင်အာ ဌာန်တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ က္လှအာၣ်ကိုအိုတ်တဲဟေင် ကြက်ဗက် အာအိုတ်ရ။ ယွံကျာ်မူပိုင် ပြဲဂုဏ် ဗွဲမဇော်ထတ်မွဲး သွဟ်ညံင်ရဲချာ်ဂမၠိုင် ဇောဝ်အာ ဌာန်သဝ်ကယျောပ်အိုတ်ကို ယွံကျာ်မူပိုင် တုပ်တံသံဂွံဟေင်ရ၊ ဗဗူးကျောံကောန်ဂကူ ကောန်ညးနီု ကောန်ညးရးဂမၠိုင် မူကိုစိုတ်မလှောင်အာ ဌာန်တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ က္လှအာၣ်ကိုအိုတ်တဲဟေင် ကြက်ဗက်အာအိုတ်ရ၊ ပွမဒ်သံဂွံကို မဟိုတ်ကိုရောမွဲးတုန်-ယွံကျာ် မူပိုင် သီလ ပညာ တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်ပွမဇော်ရ ရံၣ်(ဂရင်ပွဲရ)။

ယွံနာဂီတ အဲဟံၣ်မိက်ဆက်ဆောံ ကျောံတို့ဝါရ(ဒယှ်တိုၣ်)ရ၊ တို့ဝါရ(ဒယှ်တိုၣ်)လေဝ် ဩဝ်လွဲဆက်ဆောံကျောံအဲမဲ့စွံညါ။ ယွံနာဂီတ ညးကလိဂွံတသိုၣ်‘နေက္ခမ္မ’ ပွမတိတ်ဗူး (နူကာမဂုဏ်) တသိုၣ်‘ပဝိဝေက’ ပွမလှူ တသိုၣ် ‘ဥပသမ’ ပွမစိုဟ်လလမ် တသိုၣ်‘သမ္မောဓ’ ပွမတိတ် အတိုင်ပွဲက် ဟံၣ်ဒ်လှောင်လွိုတ် ဟံၣ်ဒ်ဇျောင်စိုတ်ဟံၣ်မာန်ကို သာ်လိဂွံသာယျေန်(ဒုင်စသိုင်) တသိုၣ်ပွမဟံၣ်သအးဇူး(တသိုၣ်ကာမဂုဏ်မေထုန်) တသိုၣ်နိဿယကိုသမ္မိုင်တဲ မကတိုၣ်နိ တသိုၣ်လၢဘ် ပူဇ်သကာ ဒယှ်တိုၣ်ရ။ အဲမကလိဂွံ တသိုၣ်‘နေက္ခမ္မ’ ပွမတိတ်ဗူး(နူကာမဂုဏ်) တသိုၣ်‘ပဝိဝေက’ ပွမလှူ တသိုၣ် ‘ဥပသမ’ ပွမစိုဟ်လလမ် တသိုၣ်‘သမ္မောဓ’ ပွမတိတ် အတိုင်ပွဲက် ဟံၣ်ဒ်လှောင်လွိုတ် ဟံၣ်ဒ်ဇျောင်စိုတ်ကို သာ်လိဂွံသာယျေန်(ဒုင်စသိုင်) တသိုၣ် ပွမဟံၣ်သအးဇူး(တသိုၣ်ကာမဂုဏ်မေထုန်) တသိုၣ်နိဿယကိုသမ္မိုင်တဲ မကတိုၣ်နိ တသိုၣ် လၢဘ် ပူဇ်သကာ ဒယှ်တိုၣ်ရော။

ယွံနာဂီတ ပွဲသာသနာဂွံ အဲသေ့ၣ်ညာတ်ကေတ် ခမီ ပဒတ်ဘာဇရေင်ကွာန် မဂဇာ်ဒိုင် သိုၣ်မူကိုစိုတ်မတန်ကြန်ရ၊ ယွံနာဂီတ“ပွဲကာလလှူဟ် ပွင်အရှာမ်ကိုၣ် သာမဏီ ကိုၣ်(ညးဒေတ်ခရ်မဲ့စွံကိုၣ်) ကြက်ကိုတီလပိုင်ဂွံ တသိုတ်အာ နူသမာဓိကိုရ” ရံၣ် ကသပ်ဒ် ကုအဲရ၊ ယွံနာဂီတ ဟိုတ်ကိုရ နပွမပဒတ် ဘာဇရေင်ကွာန်ကို အဲဟံၣ်သိုၣ်ကိုမိုက် ကုခမီကိုရ။

ယွံနာဂိတ ပွဲသာသနာဝံ အဲသ္မောညာတ်ကေတ် ခမီ ပဒတ်ဘာဂြိုပ် မဂဇေဒ်ခိုင် သိုမဒကဲ့ခိုင်ရ၊
ယွံနာဂိတ“လှဟ်ဝံ တီလပိုင်ဝံ ပါပွေင်ကေံ ပွမချောင်စိတ်မကတိုန် ဟိုတ်နုပွမဒကဲ့ဝံတဲ
ကြက်သွပျပ်စိတ် သမ္ဘိမတွံဂးဂြိုပ် မဒ်သတ်မွဲခေရ်ဟောင်ရ” ရဲဝံကသပ်ဒ် ကုအဲရ၊ ယွံနာဂိတ
ဟိုတ်ဂ်ရ နပွမပဒတ် ဘာဂြိုပ်ဂ် အဲသ္မိုက်မိုက် ကုခမီဂ်ရ။

ယွံနာဂိတ ပွဲသာသနာဝံ အဲသ္မောညာတ်ကေတ် ခမီ ပဒတ်ဘာဂြိုပ် မှိုက်စိတ်
မဟံတန်ကြန် ပွဲဂြိုပ်ဂ်ဒ်တဲ မဂဇေဒ်ခိုင်ရ၊ ယွံနာဂိတ“ပွဲကာလလှဟ် တီလပိုင်ဝံ စိတ်မဟံ
တန်ကြန်ဂ်လေဝ် ကြက်ကိုတန်ကြန်ရ၊ စိတ်မတန်ကြန်တဲလေဝ် ကြက်မင်မွဲရ” ရဲဝံ ကသပ်ဒ်
ကုအဲရ၊ ယွံနာဂိတ ဟိုတ်ဂ်ရ နပွမပဒတ် ဘာဂြိုပ်ဂ် အဲသ္မိုက်မိုက် ကုခမီဂ်ရ။

ယွံနာဂိတ ပွဲသာသနာဝံ အဲသ္မောညာတ်ကေတ် ခမီ ပဒတ်ဘာဂြိုပ် မှိုက်စိတ်မတန်
ကြန် ပွဲဂြိုပ်ဂ်ဒ်တဲ မဂဇေဒ်ခိုင်ရ၊ ယွံနာဂိတ“ပွဲကာလလှဟ် တီလပိုင်ဝံ စိတ်မဟံတိတ်ဗူး
နူကိလေသဏီဂ်လေဝ် ကြက်ကိုတိတ်ဗူးရ၊ စိတ်မတိတ်ဗူးတဲဂ်လေဝ် ကြက်မင်မွဲရ” ရဲဝံ
ကသပ်ဒ်ကုအဲရ၊ ယွံနာဂိတ ဟိုတ်ဂ်ရ နပွမပဒတ် ဘာဂြိုပ်ဂ် အဲသ္မိုက်မိုက် ကုခမီဂ်ရ။

ယွံနာဂိတ ပွဲသာသနာဝံ အဲသ္မောညာတ်ကေတ် ခမီ ပဒတ်ဘာဇရေင်ကွာန်
မကလိဝံ သုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဉ္ဇေဒ်ကြိယာဗာပင်ပွဲလမျီု မစေံစးကိုယဲဂမျိုင်ရ၊ ခမီဂ်
နွံပိုက်ကိုလာဘ် ပူဇံသကာ ဒယိုတ်ဂ်ဒ်တဲ သွးကေံပွမသတင်တန်တဲ ညးမွဲခေဝ်ရ၊
သွးကေံဘာဂမျိုင် မဒ်မဟ်ဂြိုပ်ရ၊ လုပ်အာကွာန်နီဂို ညိုင်ခိုင်သိုင်တဲ ပဒတ်ရ၊ ယွံနာဂိတ
ဟိုတ်ဂ်ရ နပွမပဒတ် ဘာဇရေင်ကွာန်ဂ် အဲဟံသ္မိုက်မိုက် ကုခမီဂ်ရ။

ယွံနာဂိတ ပွဲသာသနာဝံ အဲသ္မောညာတ်ကေတ် ခမီ ပဒတ်ဘာဂြိုပ်မကလိဝံ သုာ
ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဉ္ဇေဒ်ကြိယာဗာပင်ပွဲလမျီု မစေံစးကိုယဲဂမျိုင်ရ၊ ခမီဂ် ပါသွးထောံကေံ
လာဘ် ပူဇံသကာ ဒယိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ဟံသွးကေံ ပွမသတင်တန်တဲ ညးမွဲခေဝ်ရ၊ ဟံသွးကေံဘာ
ဂမျိုင် မဒ်မဟ်ဂြိုပ်ရ၊ ယွံနာဂိတ ဟိုတ်ဂ်ရ နပွမပဒတ်ဘာဂြိုပ်ဂ် အဲသ္မိုက်မိုက် ကုခမီဂ်ရ။

ယွံနာဂိတ အဲအာတရ်အာန်ဂိုင်သောဲမွဲး နူဂတကိုန် နူလက်ကြ်ကိုန် အခိုင်မဟံ
ညာတ်ကေတ် ညးမမိက်ကိုမွဲမွဲဂ် ဗွဲတျီုမယုတ် သွက်ဂွံသွးတြဇော် တြသုတ်ဟောင် နိတသိုမ်
ကုအဲရ ရဲဝံသွးရ။

သုတ်ဒွါဒသမ။

ဒေဝတာဝဂ် မရနုက်ကိုပန် တဲရောင်။

၅။ ဓမ္မိကဝဂ်

၁။ သုတ်နာဂ

၄၃။ ပွဲကာလမွဲအခါင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်တံင်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ပွဲအခါင်နူဂယး ဗိုက်ပဠေပ်သုတ်တဲ သိုမထွဂိုင်ကေတ် ပဗေင်သုတ် က္လုလုပ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် ချင်သာရဂ်ရ။ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်ပွဲချင်သာရဂ်တဲ ကိုပိုင်တဲတဲ ပါစူးအာနူကွာန် ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်တဲ“ယွံအာနန္ဒ ကျင် အာအိုတ်စိုအ်၊ သွက်ဂွံပဒတ်တဲ ကြက်ပြာပ်အာ ဘာပုဗ္ဗရာမ် ပြာသာဒ်ဝိသာခါမိဂါရမာတာအိုတ်ရ” ရံဝံ သွးကိုတီလပိုင် အာနန္ဒရ။ “ယွံကျက်မုံပိုင် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ ကလေင်ဂရင်တ္တိ ကုတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲရ။

ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မွဲဟာန်ကျော်တီလပိုင်အာနန္ဒ ပြာပ်အာဘာပုဗ္ဗရာမ် ပြာသာဒ်ဝိသာခါမိဂါရမာတာရ။ ကြနုဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ပွဲအခါင်သပ်တဲပယာ်တဲစိုဟ် ချိုက်ကတိနုဋ္ဌာန်သတင် တန်တံင်ညးမွဲဝတ်တဲ“ယွံအာနန္ဒ ကျင် အာအိုတ်စိုအ်၊ သွက်ဂွံ စပ်ဍုင်(ဖမ်ဍုင်)ကိုခန္ဓဇေတုဂမ္မိုင် ကြက်ပြာပ်အာ သေဟ်ဟုမ်ဍုင် လွှာ်ဗွက်အိုတ်ရ” ရံဝံသွးကို တီလပိုင်အာနန္ဒရ။ “ယွံကျက်မုံပိုင် ခိုဟ်ရ”ရံဝံတီလပိုင်အာနန္ဒ ကလေင်ဂရင်တ္တိ ကုတီလ မုံပိုင်ကျက်တြဲ။ ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မွဲဟာန်ကျော်တီလပိုင်အာနန္ဒ သွက်ဂွံစပ်ဍုင် ဖမ်ဍုင်ကို ခန္ဓဇေတုဂမ္မိုင် ပြာပ်အာသေဟ်ဟုမ်ဍုင် လွှာ်ဗွက်ရ။ စပ်ဖမ်ဍုင်ကို ခန္ဓဇေတုဂမ္မိုင် ပွဲသေဟ်ဟုမ်ဍုင် လွှာ်ဗွက်တဲ ကလေင်တိုန်ကျင်တဲ သိုမကိုဇေတုဂမ္မိုင် ဒ်အတိုင်ကိုပ်ကွာ (ဖက်ဒိုင်ဇေတု)မုံကိုသုာ်မွဲဂေတ်ဂ်ဒ်တဲ ဒတ်ဒိုင်ရ။

ပွဲကာလဂ် စိင်မုံယုသေတ သိုင်ပသေနဒီကောသလဂ် နပ္ပမတိုင်ကိုင်ကျိုက်ဂကူ တူရိယာမဇ္ဈေဂ် တိုန်ကျင်နူသေဟ်ဟုမ်ဍုင် လွှာ်ဗွက်ရ။ ဂကောံမိုဟ်သေ့ဂညာတ်ကေတ် စိင်ဗတာင်ဂ်တဲ ဟိုသွးရံဝံအိုတ်ရ“ယွံမူးတအ် စိင်သိုင်ဂ် ရုပ်သာ်ကျော်လောန်ကွေံရသွံ၊ ယွံမူးတအ် စိင်သိုင်ဂ် ထေက်ကိုဗိုသေ့ဂကွေံရသွံ၊ ယွံမူးတအ် စိင်သိုင်ဂ် ထေက်ကို စိုတ်ဖြိုင်ကေတ် ကွေံရသွံ၊ ယွံမူးတအ် စိင်သိုင်ဂ် ချိုက်ပေင်တဲကျော်တုးစရဲဇေတုကွေံရသွံ” ရံဝံ(ဟိုသွးအိုတ်ရ)။

သွးရံဝံအိုတ်မူး တီလပိုင်ကာဠုဒါယီ ဂရင်တ္တိတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲရ“ယွံကျက်မုံပိုင် စိင်မသျှင်ဇ္ဇေ ကြိုအ်အုဟ်တဲ မချိုက်ပေင်တဲကျော်တုးစရဲဇေတုဂ်ဟေင် ဂကောံမိုဟ် သေ့ဂညာတ်ကေတ်တဲ‘ယွံမူးတအ် နာဂရေင်သွံ နာဂရေင်သွံ’ ရံဝံ ဟိုသွးဟာ။ ဟုံသေင်မူး ညးသအာင်မမိက်ကိုမွဲမွဲ သျှင်ဇ္ဇေကြိုအ်အုဟ်တဲ မချိုက်ပေင်တဲကျော် တုးစရဲဇေတုဂ်လေပ် ဂကောံမိုဟ်သေ့ဂညာတ်ကေတ်တဲ ‘ယွံမူးတအ် နာဂရေင်သွံ နာဂရေင်သွံ’ ရံဝံ ဟိုသွးဟာ” ရံဝံ(ဂရင်တ္တိရ)။

ယံဥဒါယီ စိင်မသျှင်ဇ္ဇော် ကြိုအ်အုဟ်တဲ မချိုက်ပင်တဲကောံတုးစရဲဇကုဂ်လေဝ် ဂကောံမ္ဗိုဟ် သောံညာတ်ကောတ်တဲ “ယံမ္ဗးတအ် နာဂရောင်သံ နာဂရောင်သံ” ရံဝံ ဟိုသုးအိုတ်ရ။ ယံဥဒါယီ ချေမသျှင်ဇ္ဇော် ကြိုအ်အုဟ်တဲ မချိုက်ပင်တဲကောံ တုးစရဲဇကုဂ်လေဝ်။ပ။ ယံဥဒါယီ ဂ်မသျှင်ဇ္ဇော် ကြိုအ်အုဟ်တဲ မချိုက်ပင်တဲကောံ တုးစရဲဇကုဂ်လေဝ်။ပ။ ယံဥဒါယီ ဖြဲမသျှင်ဇ္ဇော် ကြိုအ်အုဟ်တဲ မချိုက်ပင်တဲကောံ တုးစရဲဇကုဂ်လေဝ်။ပ။ ယံဥဒါယီ တံဆုမသျှင်ဇ္ဇော်ဖောအ်တဲ မချိုက်ပင်တဲကောံ တုးစရဲဇကုဂ်လေဝ် (ဗြိုက်)ဂ်လေဝ် ။ပ။ ယံဥဒါယီ မ္ဗိုဟ်မသျှင်ဇ္ဇော် ကြိုအ်အုဟ်တဲ မချိုက်ပင်တဲ ကောံတုးစရဲဇကုဂ်လေဝ် ဂကောံမ္ဗိုဟ်သောံညာတ်ကောတ်တဲ “ယံမ္ဗးတအ် နာဂရောင်သံ နာဂရောင်သံ” ရံဝံသုးရ။ ယံဥဒါယီ ဗွဲစုတ်တုန် ပွဲလိုက်ဒေဝတ် မဒ်မ္ဗဟာန်ကောံဒေဝတ် ဒေဝတ်မာရ် ဗြိုကောံလိုက်မ္ဗိုဟ် မဒ်မ္ဗဟာန်ကောံ သမဏ ဗြာဟ္မဏ သိုင်မဂ္ဂိုင် မ္ဗိုဟ်မဂ္ဂိုင်ဂ် ညးဟံသွတ် ပုသရာမ်ပါပ် နကိုကာယ ပါင် စိုတ်ဂ်“နာဂ” ရံဝံအဲသုးရ ရံဝံ (သုးရ)။

ယံကျာ်မ္ဗိုပိုင် ထေက်ကိုဒးအမ်သင်ကွေရသံ၊ ယံကျာ်မ္ဗိုပိုင် ဟံကောင်ဒ်မ္ဗလေဝ်ဂ် ဒ်ကျင်ရသံ၊ ယံကျာ်မ္ဗိုပိုင် တီလမ္ဗိုပိုင်ကျာ်တြဲဂ် ယံဥဒါယီ ဗွဲစုတ်တုန် ပွဲလိုက်ဒေဝတ် မဒ်မ္ဗဟာန်ကောံဒေဝတ် ဒေဝတ်မာရ် ဗြိုကောံလိုက်မ္ဗိုဟ် မဒ်မ္ဗဟာန်ကောံ သမဏ ဗြာဟ္မဏ သိုင်မဂ္ဂိုင် မ္ဗိုဟ်မဂ္ဂိုင်ဂ် ညးဟံသွတ် ပုသရာမ်ပါပ် နကိုကာယ ပါင် စိုတ်“နာဂ” ရံဝံ အဲသုးရ ဂလာန်ဝံ ဂပ်ဝံတွဲလပ် ဗွဲမဒးရးလောန်ရ။ ယံကျာ်မ္ဗိုပိုင် ဂလာန်တီလမ္ဗိုပိုင် ကျာ်တြဲ မဂပ်ဝံတွဲမဒးရးဝံ နကိုဂါထာဂမ္တိုင်ဝံ အဲဒိုက် ကိုသာဓုကာရ-

“ဩတီလမ္ဗိုပိုင်ကျာ်တြဲ အလိုဇကုယေန်သွာင်တဲ မ္ဗိုကိုစိုတ်မတန်ကြန် မဏ္ဍအာပွဲဂိုင်တရမပြဲ(မတွံး အရိယမဂ်) မမိပ်လဟိုင် ပွဲ(စတုတ္ထဇရာန်)ဒ်အရာ စိုတ်လလမ် မအာစိုပ်ဩင်မ္ဗလွာ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို မဒ်ကောန်မ္ဗိုဟ်ဇေတ်ဇေတ်မ္ဗို မ္ဗိုဟ်ဂမ္တိုင်လောဝ်အိုတ်ရ။

တီလမ္ဗိုပိုင်ကျာ်တြဲ မကလိလောန်အာဇက်ကွေင် သံယောဇိန်ဂမ္တိုင် အိုသို နူဂြိုပ်(ကိလေသ) မအာစိုပ်ဩန်မဟံမ္ဗိုကိုဂြိုပ်(ကိလေသ)မမိပ်လဟိုင် ပွဲပုမ တိတ်ဗူးနူကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် မတုင်သုဟ်ကောံထင်အးဇူး မတိတ်ဗူးနူ(မ္ဗိုက်)ဓာတ် တုအ်ဂ် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်လေဝ် လောဝ်အိုတ်ရဂ် ဂလာန်ရံဝံ အဲဒိုက်သောံမိင်ကောတ်နူ တီလမ္ဗိုပိုင်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင်ရ။

ဒိုဟ်မဝန်ဂ်(သုဟ်ညံင်ရရောင်ဆာ်လောန်) ဒိုဂမ္တိုင်မ္ဗသအာင်ကို (တုပ်သင် ဂ်ရ၊တီလမ္ဗိုပိုင်ကျာ်တြဲ) ဒ်နာဂ မရောင်ဆာ်လောန် ညးဂမ္တိုင်အိုသိုရ၊ ပ္ဍောပ်ကို ညးဂမ္တိုင် မဝံယုနာဂအိုသိုဂ် တီလမ္ဗိုပိုင်ကျာ်တြဲ မဟံမ္ဗပတောံဓတ်ဂ် ဒ်ညး ဝံယုချာ်ပြရ။

ဟိုတ်ဝံကလိဝံယု၊ နာဂ တီလပိဉ်ဂမ္ဘိုင် အဲဒိုက် ကြက်ဂရင်ပွီရ၊
ဟိုတ်ခေတုန် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟံသွတ်ပွသရာမ်ပါပ် အကုသိုလ်ရ၊ သီလ
မသအးဇုကို ခရ်အဝိဟိံသာ ပွမဟံပျဲပျာ်ကို ခရ်ဂမ္ဘိုင်ခါဝံ နှိဇိုင်ဂတခါလွှာ်
တီလပိဉ် မဒ်သုဟ်ညံင်ရသွိုင်စိင်အိုတ်ရ။

သအာင်နူဂ် ဒွေတ်မအေင်သတေ်ကောံဒွေတ်မပြဲ(မဂပ်ဝံတွံးအရိယမဂ်)
ဂမ္ဘိုင်ဂ် နှိဇိုင်လက်ကြဲခါလွှာ် တီလပိဉ် မဒ်သုဟ်ညံင်ရသွိုင်စိင်အိုတ်ရ။

တီလမ္ပုပိဉ် မစိုန်ဒ်သွိုင်စိင်မပြဲ မ္မုကုလိယမတွံး ခရ်သဒ္ဓါရ၊ ခြင်မဗု
မတွံးဆဋ္ဌဂ်ပေက္ခာလေဝ်နွံရ၊ ကအံမတွံး သတိလေဝ်နွံရ၊ ကျိပ်မတွံး
သဗ္ဗညုတဉာဏ်လေဝ်နွံရ၊ ဉာဏ်မလေဝ်ချပ်(သွက်ဂကောံ)ခရ် နှိတျိုင်လိယရ၊
ဌးဗုင်မတွံး ခရ်(စတုတ္ထဇ္ဈာန်သမာဓိ)လေဝ် နွံရ၊ ဝိဝေကပိဉ်ကာဂ် နှိတျိုင်ဗ္ဗသွိုင်စိင်
မတွံး တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲရ။

တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ လုပ်စဇ္ဈာန်ရ၊ မိပ်လဟိင်ပွဲ(ဖလသမာပတ်) ယိုတိတ်
ယိုလုပ်ရ၊ မ္မုကုစိတ် မစွံပတန်လပ် ပွဲအပွဲသန္တာန်ဗွဲမဒးရးရ၊ သွိုင်စိင်ကျာ်တြဲ
မဏ္ဍကွာ်အာဂ် တန်ကြန်ဗွဲမဒးရးရ၊ သွိုင်စိင်ကျာ်တြဲ မဒတူဒိုင်ဂ် တန်ကြန်ဗွဲမဒးရးရ။

သွိုင်စိင်ကျာ်တြဲ မသတင်ဒိုင်ဂ် တန်ကြန်ဗွဲမဒးရးရ၊ သွိုင်စိင်ကျာ်တြဲ
မဂအေ်ဒိုင်ဂ် တန်ကြန်ဗွဲမဒးရးရ၊ သွိုင်စိင်ကျာ်တြဲ မင်မွဲပွဲအလုံအိုသို (မပ္ပံကို
စက္ခုဒ္ဓါရ) ဗွဲမဒးရးရ၊ ဣဝံတုန် ပွမချိုက်ပေင် ဒေက်တက်ကိုပွမကောမ် နာဂ ရ။

(တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မ္မုယုနာဂဂ်) သွပြဘိုက် ပစ္စယ်ဂမ္ဘိုင်ပန် မဟံမွဲကို
ဒုဟ်ရ၊ ဟံသွပြဘိုက် ပစ္စယ်ဂမ္ဘိုင်ပန် မ္မုကုဒုဟ်ရ၊ စိုန်ကလိဝံစုစ ယာတ်လတက်
လေဝ်ဝေင်ပါ်ကေု နူပွမတိုပ်ဒေပ်ရ။

သကုတ်ဗပိုတ်ကေု သံယောဇိန်အဗန်အဒက်အိုသို မဒ်သုတေ်သုတေ်
ဇော်ဇော်တဲ ဇာပ်ဌာန်မဏ္ဍအာဂ် ဟံသုဝံမွဲတဲဟေင် ဣအာရ။

ဒက်ပုဏ္ဏရိက် မကျတ်တိုန်ပွဲဍုင် မ္မုကုသုအဗြဲပွဲတဲဒးရး မလေဝ်
လဟိင်ကိုစိတ် ဇော်ဂေါင်ပွဲဍုင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဟံကွေပ်ဗာန် နကိုဍုင်ကို တုပ်သော်
ဂ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မကတိုဒ်ဗွဲဒးရး ပွဲလောကဂ် ပဒတ်ပွဲလောကရ၊ သုဟ်
ညံင်ရဒက်ပုဗုဗု ဟံကွေပ်ဗာန်ကောံဍုင်ကို တုပ်သော်ဂ်ရ ကောံလောကတုန်
ဟံလံက်လေတ် ဟံဗာန်ခြပ်ရ။

ပုတ်မဇော် ဂိုတုသုပုတ်တိုန်ဒိုင်ဖြဲဖြဲ စုပရက်ဟံမွဲမွဲ သုဟ်ညံင်ရ
ဒးလလမ်ပျိုတ်အာကို သင်္ခါရဂမ္ဘိုင်ပျိုတ်အိုတ်မွဲ စိုဟ်လလမ်ရ ရဝံ ဂပ်ဝံသွဲရ။

ဥပမာမလေပ်ကိုတီကောတ်အရထဝံ ပူဂိုလ်တုပညာဂမ္ဘိုင် ဂပ်ဝံတွံလင်ရ၊ သိုင်စိင်မတွံဂးကျာ်တြဲ ကာဠုဒါယီ မစိုန်ဒ်စိင်ဇူ၊ ဂပ်ဝံတွံလင်ဂ် ပူဂိုလ်တုအရှန်မပြဲ ဂမ္ဘိုင် မစိုန်ဒ်စိင်ဇူ၊ ကြက်တီကောတ်အိုတ်ရ။

တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲမဝံယုနာဂ မစာ်စူးနူ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ် ‘ဒေါသ’ ပွမ ထေဲပုတ် ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် မဟံမွဲကိုခရ်အာသဝဂ် သွးကွေဲဇကုတု ဟံမွဲကို ခရ်အာသဝဂ်ဒ်တု ကြက်သွပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဝံ (ကိုသာဓုကာရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်မိဂသာလာ

၄၄။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ပွဲအခိုင်နူဂယး ဗိုက်ပဠေပ်သုာတု သိုမထွ ဂိုင်ကောတ်ဗဗေင်သုာ က္လုပြာပ်စံအာ သိုဥပးဗြမ္မုယုမိဂသာလာတု ဂဇာ်ဒိုင်ပွဲဒွဲမလး ပညပ်စွံလင်သုာရ၊ ပွဲကာလဂ် ဥပးဗြမ္မိဂသာလာ ပြာပ်အာဇရေင် တီလပိုင်အာနန္ဒတု လှောင်သွဝတ်တီလပိုင်အာနန္ဒတု သိုမဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဒွဲမဗဗွဲမွဲဂ် ဂရင်ဗွီ တီလပိုင်အာနန္ဒ ရဝံရ—

ယွံတီလပိုင်အာနန္ဒ မုရ်မုရ်နဟိုတ်မွဲ ဂပ်ဝံတီကောတ် ခရ်တီလမ္ပုပိုင်ကျာ် မဂပ်ဝံ တွံလင်ဝံဂ်ရော၊ ပွဲခရ်ဂ် ညးမ္မုကိုဒွေတ်မပြဲ (ပွမဝေင်ပါကွေဲနူမေထုန်) ကောံညးဟံမွဲ ကိုဒွေတ်မပြဲ (ပွမဟံဝေင်ပါ) ညးဂမ္ဘိုင်ဓါတွံ ပွဲဘဝပရလိုက် မ္မုကိုလအာဂတိ တုပ်သုဟ် အိုတ်ရ၊ ယွံတီလပိုင် မအံက်အဲဒိုက် မ္မုယုပုရာဏဂ် ဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်မပြဲရ၊ ဒွေတ်ပွဲ မသောဲ(နူဒွေတ်မေထုန်)ရ။ ဝေင်ပါနူမေထုန် မဒ်ဒွေတ်ညးကွာန်ဂမ္ဘိုင်ရ။ မအံက်အဲဒိုက်ဂ် စုတိချိုတ်လောန်စံအာမွဲး “အာစိုပ်သကဒါဂါမိဖိုလ်တု ကတိဒ်ပွဲဘုံသွပ်တုသိတာရ” ရဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ဂပ်ဝံဟိုတ်တွံလင်ရ။ ယွံတီလပိုင် အပါဇော်အဲဒိုက် မ္မုယုဣသိဒတ္ထလေပ် တြိုပ်ကိုစိုတ် နကိုသမ္ဘာဇကုဇကုဂ်ဒ်တု ဒ်ညးဟံဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြဲရ၊ အပါဇော်လေပ် စုတိချိုတ်လောန်စံအာမွဲး “အာစိုပ်သကဒါဂါမိဖိုလ်တု ကတိဒ် ပွဲဘုံသွပ်တုသိတာရ” ရဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ဂပ်ဝံဟိုတ်တွံလင်ရ။

ယွံတီလပိုင်အာနန္ဒ မုရ်မုရ်နဟိုတ်မွဲ ဂပ်ဝံတီကောတ် ခရ်တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ မဂပ်ဝံတွံလင်ဝံဂ်ရော ပွဲခရ်ဂ် ညးမ္မုကိုဒွေတ်မပြဲ(ပွမဝေင်ပါကွေဲနူမေထုန်)ကောံညးဟံမွဲကို ဒွေတ်မပြဲ(ပွမဟံဝေင်ပါ) ညးဂမ္ဘိုင်ဓါတွံ ပွဲဘဝပရလိုက် မ္မုကိုလအာဂတိ တုပ်သုဟ်အိုတ်ရ ရဝံ (ဂရင်ဗွီရ)။ ယွံဒေဲဗြ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ဂပ်ဝံတွံလင်အတိုင်ဂ်ဟေင်ရ ရဝံ (သွးရ)။ ကြံနူဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ကောတ်ပိဏ္ဍပါတ် ပွဲသိုဥပးဗြမ္မိဂသာလာတု ဒွါက်ကတိနူဒွဲတု

နပ္ပမလမိင်လညာတ်၍(ဝိရိယ)လေဝ် ဟံသု(မထေက်ကိုသွဂ်)ရ၊ နကိုပညာလေဝ် ဟံထပက်ခွင်တိကေတ်(မထေက်ကိုတိဂ်)ရ၊ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗ္ဗး မဒ်ဗ္ဗမဗ္ဗကိုအခိင်အခါ ဂ်လေဝ် ဟံကလိဝံရ၊ ညးဂ် ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် န်သွက်ဝံဟုတ်ယုတ်ရ၊ ဟံဒ်သွက်ဝံတောင်ပြရ၊ အာစိပ်ဒ်မဟုတ်ယုတ်ဟေင်ရ၊ ဟံအာစိပ်ဒ်မတောင်ပြရ။ (၁)

ယံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ပုဂိုလ်လျှိုဂ် ဝေင်ပါကွဲနုပွသရာမ်ပါပ် ဗ္ဗမဒးရ၊ မွဲကိုပွမဟဲဟဲတသိခ်ရ၊ နပ္ပမပဒတ်မွဲစွံ (ကောံညးဂ်) သဟဓရ်ဂမ္တိုင် သျိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ ညးဂ် နပ္ပမကလင်ပင်မိုင်ဂ်လေဝ် သွတ် မထေက်ကိုသွဂ်ရ၊ နပ္ပမလမိင်လညာတ်၍(ဝိရိယ)လေဝ် သွတ်(မထေက်ကိုသွဂ်)ရ၊ နကိုပညာလေဝ် ထပက်ခွင်တိကေတ် (မထေက်ကိုတိဂ်)ရ၊ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗ္ဗး မဒ်ဗ္ဗမဗ္ဗကိုအခိင်အခါဂ်လေဝ်ကလိဝံရ၊ ညးဂ် ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် န်သွက်ဝံတောင်ပြရ၊ ဟံဒ်သွက်ဝံဟုတ်ယုတ်ရ၊ အာစိပ်ဒ်မတောင်ပြရ၊ ဟံအာစိပ်ဒ်မဟုတ်ယုတ်ရ။ (၂)

ယံအာနန္ဒ ပွဲပုဂိုလ်ဂမ္တိုင်ဓါတုဂ် ပုဂိုလ်မလေဝ်ဓတ်ဗ္ဗတ်ဂမ္တိုင်“ကုပုဂိုလ်ဝံလေဝ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ဂ်ဟေင် နွံအိုတ်ရ၊ ကုပုဂိုလ်သအာင်ဂ်လေဝ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ဂ်ဟေင် နွံအိုတ်ရ၊ (သီကိုဒ် သာဂ်) မဟိုတ် ပျောင်ကိုညးဂမ္တိုင်ဓါဂ် ညးမွဲဂ် ယုတ်(ဗွဲဂုဏ်)တဲ ညးမွဲဂ် ပြ(ဗွဲဂုဏ်)ဂ်ရော” ရံဝံ သွတ်ဗ္ဗတ်အိုတ်ရ၊ ယံအာနန္ဒ ပွမဓတ်ဗ္ဗတ်သာဂ်ဂ် န်တုဟ်နဟံမွဲကိုဒတဲမြမောင် တုဟ်နဒ်ဒ်ဗ္ဗမလအ်လကာဖာ ကုညးဓတ်ဗ္ဗတ်ဂမ္တိုင်ဂ်ရ။

ယံအာနန္ဒ ပျောင်ကိုပုဂိုလ်ဂမ္တိုင်ဓါဂ် ပုဂိုလ်နပ္ပမပဒတ်မွဲစွံ(ကောံညး)မဝေင်ပါကွဲ နုပွသရာမ်ပါပ်ဗ္ဗမဒးရ၊ မွဲကိုပွမဟဲဟဲတသိခ်ဂ် သဟဓရ်ဂမ္တိုင် သျိုက်မျိုက် နပ္ပမကလင် ပင်မိုင်ဂ်လေဝ် မသွတ်(မထေက်ကိုသွဂ်)၊ နပ္ပမလမိင်လညာတ်၍(ဝိရိယ)လေဝ် မသွတ် (မထေက်ကိုသွဂ်) နကိုပညာလေဝ် ထပက်ခွင်တိကေတ်(မထေက်ကိုတိဂ်) ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗ္ဗး မဒ်ဗ္ဗမဗ္ဗကိုအခိင်အခါဂ်လေဝ် မကလိဝံဂ် ထေက်ကိုသျိုက်မျိုက်လောန် လ္လှူပုဂိုလ်ကိုပိက္ခာမဟ်မုဝံရ၊ ပြလောန်ရ၊ ပွမဒ်သာဂ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော ယံအာနန္ဒ ပုဂိုလ်ဝံ ဇောင်ဓရ်(ဝိပဿနာဉာဏ်) ဂိုင်ကေတ်ဏာ(ဘုံအရီ)ရ၊ ဟိုတ်ပရူပရာဂ် ပါနုကျာ်တြဲတဲ ညးလိမ္မဲ တိကေတ်မာန်ဂ်ရော။

ယံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွဲပုဂိုလ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝ်လွဒ် ညးဓတ်ဗ္ဗတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ညိ၊ ပွဲပုဂိုလ် ဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝ်လွဂိုင်ကေတ် ပွမဓတ်ဗ္ဗတ်အိုတ်ညိ၊ ယံအာနန္ဒ ညးဂိုင်ကေတ်ပွမဓတ်ဗ္ဗတ် ပွဲပုဂိုလ်ဂမ္တိုင်ဂ် ခါပွာ်(ဇကုဇကု)မူးရ၊ ယံအာနန္ဒ အဲကို ညးမတုင်သုဟ်ကိုအဲကို ဂိုင်ကေတ်ပွမဓတ်ဗ္ဗတ်ပွဲပုဂိုလ်ဂမ္တိုင်ဂ်ရ။

ယံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ကုပုဂိုလ်လျှိုဂ် မှတ်ဒေါသ မာန်မာနဓလိုဉ်ဂ်လောန်ကဲရ၊ ကုပုဂိုလ်ဂ် ပွဲကာလလဆောင်လေဝ် ဓရ်လောဘဂမ္တိုင် ကတိဒ်အိုတ်ရ၊ ပုဂိုလ်ဂ် နပ္ပမ

ကလင်ပင်မိုင်လေဝ် ဟံသွ(မထေက်ကိုသွဂ်)ရ၊ နပွမလမိုင်လညာတ်ဂှိုင်(ဝီရိယ)လေဝ် ဟံသွ(မထေက်ကိုသွဂ်)ရ၊ နကိုပညာလေဝ် ဟံထပက်ခွင်တီကေတ် (မထေက်ကိုတီ ကေတ်)ရ၊ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး မဒ်ဗွဲမဗွဲကိုအခိုင်အခါလေဝ် ဟံကလိဝံရ၊ ညးဂ် ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂ် န်သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်ရ၊ ဟံဒ်သွက်ဂွံတောင်ပြရ၊ အာစိုပ် ဒဒ်မဟုတ်ယုတ်ဟောင်ရ၊ ဟံအာစိုပ်ဒဒ်မတောင်ပြရ။ (၃)

ယွံအာနန္ဒ ဗွဲလောကဝံ ကုပုဂ္ဂိုလ်လှိုင် ပုတ်ဒေါသ မာန်မာန ဓလီုချိုက်လောန်ကဲရ၊ ကုပုဂ္ဂိုလ်ဂ် ဗွဲကာလလဆောင် ဓရ်လောဘဂမ္တိုင်ကတိဒ်အိုတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် နပွမကလင်ပင်မိုင် လေဝ် ဟံသွ(မထေက်ကိုသွ)ရ ။ပ။ ဟံအာစိုပ်ဒဒ်မဟုတ်ယုတ်ရ။(၄)

ယွံအာနန္ဒ ဗွဲပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်ခါဂ် ပုဂ္ဂိုလ်မလေဝ်ဓတံဗုတ်ဂမ္တိုင် ။ပ။ ညးမတုတ် သုဟ်ကောံအဲကို ဂိုင်ကေတ်ပွမဓတံဗုတ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ဗွဲလောကဝံ ကုပုဂ္ဂိုလ်လှိုင် ပုတ်ဒေါသ မာန်မာနဓလီုချိုက်လောန်ကဲရ၊ ကုပုဂ္ဂိုလ်ဂ် ဗွဲကာလလဆောင်လေဝ် ‘ဝစီသင်္ခါရ’ ပွမဟီုသွးဂလာန်ဂမ္တိုင် ကတိဒ်အိုတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် နပွမကလင်ပင်မိုင်လေဝ် ဟံသွ(မထေက် ကိုသွ)ရ ။ပ။ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး မဒ်ဗွဲမဗွဲကိုအခိုင်အခါလေဝ် ဟံကလိဝံရ၊ ညးဂ် ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂ် န်သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်ရ၊ ဟံဒ်သွက်ဂွံတောင်ပြရ၊ အာစိုပ် ဒဒ်မဟုတ်ယုတ်ဟောင်ရ၊ ဟံအာစိုပ်ဒဒ်မတောင်ပြရ။ (၅)

ယွံအာနန္ဒ ဗွဲလောကဝံ ကုပုဂ္ဂိုလ်လှိုင် ပုတ်ဒေါသ မာန်မာနဓလီုချိုက်လောန်ကဲရ၊ ကုပုဂ္ဂိုလ်ဂ် ဗွဲကာလလဆောင်လေဝ် ‘ဝစီသင်္ခါရ’ ပွမဟီုသွးဂလာန်ဂမ္တိုင်ကတိဒ်အိုတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် နပွမကလင်ပင်မိုင်ဂ် သွတ်(မထေက်ကိုသွဂ်)ရ၊ နပွမလမိုင်လညာတ်ဂှိုင် (ဝီရိယ)လေဝ် သွတ် (မထေက်ကိုသွဂ်)ရ၊ နကိုပညာလေဝ် ထပက်ခွင်တီကေတ် (မထေက် ကိုတီကေတ်ဂ်)ရ၊ ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး မဒ်ဗွဲမဗွဲကိုအခိုင်အခါဂ်လေဝ် ကလိဝံရ၊ ညးဂ် ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂ် န်သွက်ဂွံတောင်ပြရ၊ ဟံဒ်သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်ရ၊ အာစိုပ် ဒဒ်မတောင်ပြရ၊ ဟံအာစိုပ်ဒဒ် မဟုတ်ယုတ်ရ။ (၆)

ယွံအာနန္ဒ ဗွဲပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်ခါဂ် ပုဂ္ဂိုလ်မလေဝ်ဓတံဗုတ်ဂမ္တိုင်“ကုပုဂ္ဂိုလ်ဝံ ဓရ်ဂမ္တိုင် ဂ်ဟောင် နွံအိုတ်ရ၊ ကုပုဂ္ဂိုလ်သအာင်ဂ်လေဝ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ဂ်ဟောင် နွံအိုတ်ရ၊ (သိုက်ဒ်သင်္ဂ) မဟိုတ် ပှောင်ကိုညးဂမ္တိုင်ခါဂ် ညးမွဲဂ် ယုတ်(ဗွဲဂုဏ်)တဲ ညးမွဲဂ် ပြဲ(ဗွဲဂုဏ်)ဂ်ရော” ရဲဝံ ဓတံဗုတ်အိုတ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွမဓတံဗုတ်သင်္ဂဂ် န်တုဟ်နဟံမွဲကိုဒတဲမြမောင် တုဟ်နဒ်ဒဒ် ဗွဲမလအ်လကာဖာ ကုညးမဓတံဗုတ်ဂမ္တိုင်ဂ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ပှောင်ကိုပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်ခါဂ် ပုဂ္ဂိုလ် ပုတ်ဒေါသ မာန်မာန ဓလီုချိုက် လောန်ကဲ ဗွဲကာလလဆောင်လေဝ် ‘ဝစီသင်္ခါရ’ ပွမဟီုသွးဂလာန်မကတိဒ် နပွမကလင် ပင်မိုင်လေဝ် မသွတ်(မထေက်ကိုသွဂ်) နပွမလမိုင်လညာတ်ဂှိုင်(ဝီရိယ)လေဝ် မသွတ်

(မထေက်ကိုသွဂ်) နကိုပညာလေဝ် မထပက်ခွင်တိကေတ် (မထေက်ကိုတိဂ်) ‘ဝိမုတ္တိ’ ပွမတိတ်ဗူး မဒ်ဗွဲမဗွဲကိုအခိုင်အခါဂ်လေဝ် မကလိဝံဂ် ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လောန်လ္လှူ ပူဂိုလ်ကိုပိက္ခာ မဟိမုဝံရ၊ ပြလောန်ရ၊ ပွမဒ်သင်္ဂဟ် မဟိတ်ဂ်ရော၊ ယွံအာနန္ဒ ပူဂိုလ်ဝံ ဇောဝ်ခေ(ဝိပဿနာညဏ်)ဂိုင်ကေတ်ဏာ ဘုံ(အရီ)ရ၊ ဟိတ်ပရူပရာဂ် ပါနူကျာ်တြဲတဲ ညးလိမ္မဲတိကေတ်မာန်ဂ်ရော။

ယွံအာနန္ဒ ဟိတ်ဂ်ရ ပွဲပူဂိုလ်ဂမၠိုင်ဝံ ဩဝ်လွန် ညးစတ်ဗွတ်ဂမၠိုင်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်လွ ဂိုင်ကေတ် ပွမစတ်ဗွတ်အိုတ်ညိ၊ ယွံအာနန္ဒ ညးဂိုင်ကေတ် ပွမစတ်ဗွတ် ပွဲပူဂိုလ်ဂမၠိုင်ဂ် ဒါဟ်ဇကုဇကုမွဲရ၊ ယွံအာနန္ဒ အဲကို ညးမတုင်သုဟ်ကောံအဲကို ဂိုင်ကေတ်ပွမစတ်ဗွတ် ပွဲပူဂိုလ်ဂမၠိုင်ဂ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဥပဗြမိဂသာလာ မဒိဟ်မို မဟံ့ချိုဟ်ကေက်စိကူး မဒ်ညးဗြမချိုက် ပေင်တ ကောံသမ္ဘိမတွံး ညးဗြဂ် ညးဗြဂကူလိဂ်ရော၊(ကျာ်တြဲဂမၠိုင် မဟံ့မွဲကိုကွာတ်လန် အဆေဝ်အတာ) ပွဲကုန္တိယပရောပရိယတ္တညဏ် မလေဝ်တိ ကုန္တိစတ်၊ကြိုင် တြံပူဂိုလ် ဂမၠိုင် ပူဂိုလ်ဂကူလိအိုတ်ဂ်ရော။ ယွံအာနန္ဒ ပူဂိုလ်ဂမၠိုင်တြိတွံ နွံပြာကဉ် ပွဲလောကအိုတ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ကုသိဒတ္တဂ် ချိုက်ပေင်ကောံ သီလ၊ ပုရာဏ မချိုက်ပေင်ဂ်မွဲး ပွဲအရာဝံ ပုရာဏဂ် ဟံပိုင်ခြာတိကေတ် လအာညဏ် ကုသိဒတ္တရ၊ ယွံအာနန္ဒ ပုရာဏဂ် ချိုက်ပေင်တ ကောံပညာ ကုသိဒတ္တ မချိုက်ပေင်ဂ်မွဲး ပွဲအရာဝံ ကုသိဒတ္တ ဂ် ဟံပိုင်ခြာတိကေတ် လအာ ပုရာဏရ၊ ယွံအာနန္ဒ ရဝံဟေင် ပူဂိုလ်ဂမၠိုင်ဓါတွံ ဟုတ်ယုတ်အာ အင်္ဂမ္မဲမွဲအိုတ်ရ ရဝံ(သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ကုဏ္ဍ

၄၅။ ယွံခမိတအ် ကုညးဒုင်စသိုင်ကာမဂုဏ် ပွဲလောက ပွမဒ်ညးဒိုက်ဂတ်ဂ် ဒ်ဒ်ခိုင်ရ ‘ဟံသေင်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မုဲပိုင် ချံပြရ။ ယွံခမိတအ် ညးဒိုက်ဂတ် မဟံ့မွဲကိုဂြပ် ဇကုအပိုင် မဟံ့သေ့ဟ်သွဟ်ဂ် ဒးဂိုင်ကေတ်ဂတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ကုညးဒုင်စသိုင်ကာမဂုဏ် ပွဲလောကပွမဒ်ဂိုင်ကေတ်ဂတ်ဂ်လေဝ်(ဒးဂွေံစ)ဒ်ဒ်ခိုင်ရ ဟံသေင်ဟာ ရဝံ(သွာန်ရ)။ ယွံကျာ် မုဲပိုင် ချံပြရ။ ယွံခမိတအ် ညးဒိုက်ဂတ် မဟံ့မွဲကိုဂြပ်ဇကုအပိုင် မဟံ့သေ့ဟ်သွဟ်ဂ် ဂိုင်ကေတ်ဂတ်တဲ ဒးဒင်ဝန် (ရဝံမွဲးကို) အိက်ရ၊ ယွံခမိတအ် ကုညးဒုင်စသိုင်ကာမဂုဏ်

ယွံကျာ်မုဲပိုင် ချံပြရ။

၁-ပုရာဏဂ် တွေင်ပြ နကိုသီလရ၊ ကုသိဒတ္တဂ် တွေင်ပြ နကိုပညာရ၊ သီလပုရာဏဂ် တန်တပွဲအရာပညာ ကုသိဒတ္တတဲ ပညာ ကုသိဒတ္တဂ် တန်တပွဲအရာသီလပုရာဏရ၊ ဟိတ်ဂ်ရ ကတိဒ် ပွဲဘုံတုသိတာ တုင်သုဟ်ရမိဂူး (အဋ္ဌကထာ)။ (တ-၁၁၅)

ယွံမိတအံ ညးဒိုက်ဂတ် မဟွံမွဲကိုဂြပ်ဇောအပိုင် မဟွံသွေဟ်သွဟ်ဂ် ဒးဂိုင်ကေတ်ဂတ် တဲ ဒးဒိုင်ဝန်(ရဲပွဲမွဲးကို)အိက်ရ၊ ယွံမိတအံ ကုညးဒိုင်စသိုင်ကာမဂုဏ် ပွဲလောက ပွမဒးဒိုင် ဝန်(ရဲပွဲမွဲးကို)အိက်ဂ်လေဝ် ဒ်ဒဒိုင်ရ ဟံသေင်ဟာ ရဲပွဲ(သွာန်ရ)။

ယွံကျာ်မုၢ်ပိုင် ချံပြရ။

ယွံမိတအံ ညးဒိုက်ဂတ် မဟွံမွဲကိုဂြပ်ဇောအပိုင် မဟွံသွေဟ်သွဟ်ဂ် ဒိုင်ဝန် (ရဲပွဲမွဲးကို) အိက်ရတဲ ဆာပ်ပရေကိုအိက် မဂပ်ဒးကို နကိုအခိုင်ဟံမာန်ရ၊ ညးဂ် တုဂတိုက်မိုင် အာတ် မိက်စောဒနာအိုတ်ရ၊ ယွံမိတအံ ကုညးဒိုင်စသိုင်ကာမဂုဏ် ပွဲလောက ပွမဒးဒိုင်အာတ်မိက်

ပွဲလောက ပွမဒးဒိုင်ဝန် (ရဲပွဲမွဲးကို) အိက်ဂ်လေဝ် ဒ်ဒဒိုင်ရ ဟံသေင်ဟာ ရဲပွဲ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မုၢ်ပိုင် ချံပြရ။ ယွံမိတအံ ညးဒိုက်ဂတ် မဟွံမွဲကိုဂြပ်ဇောအပိုင် မဟွံသွေဟ်သွဟ်ဂ် ဒိုင်ဝန်(ရဲပွဲမွဲးကို)အိက်ရတဲ ဆာပ်ပရေကိုအိက် မဂပ်ဒးကိုနကိုအခိုင် ဟံမာန်ရ၊ ညးဂ် တုဂတိုက်မိုင် အာတ်မိက်စောဒနာအိုတ်ရ၊ ယွံမိတအံ ကုညးဒိုင်စသိုင် ကာမဂုဏ် ပွဲလောက ပွမဒးဒိုင်အာတ်မိက်ဂတ်ဂ်လေဝ် ဒ်ဒဒိုင်ရ ဟံသေင်ဟာ ရဲပွဲ(သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မုၢ်ပိုင် ချံပြရ။

ယွံမိတအံ ညးဒိုက်ဂတ် ဟံမွဲကိုဂြပ်ဇောအပိုင်တဲ မဟွံသွေဟ်သွဟ်ဂ် ဂပ်အာတ် မိက်ကျင်မွဲး ဆာပ်ပရေကိုဟံမာန်ရ၊ ညးဂ် (တုဂတိုက်မိုင်) ဗက်အာလေင်အိုတ်ရ၊ ယွံမိတအံ ကုညးဒိုင်စသိုင်ကာမဂုဏ် ပွဲလောက ပွမဒးဒိုင် ဗက်ကိုတုဂတိုက်မိုင်ဂ်လေဝ် ဒ်ဒဒိုင်ရ ဟံသေင်ဟာ ရဲပွဲ(သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မုၢ်ပိုင် ချံပြရ။

ယွံမိတအံ ညးဒိုက်ဂတ် မဟွံမွဲကိုဂြပ်ဇောအပိုင် မဟွံသွေဟ်သွဟ်ဂ် ဂပ်ဗက်အာ လေင်မွဲး ဆာပ်ပရေကိုဟံမာန်ရ၊ ကွေင်ဒက်ထောံညးဂ်အိုတ်ရ၊ ယွံမိတအံ ကုညးဒိုင် စသိုင်ကာမဂုဏ် ပွဲလောက ပွမဒးဒိုင်ကွေင်ဒက်ဂ်လေဝ် ဒ်ဒဒိုင်ရ ဟံသေင်ဟာ ရဲပွဲ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မုၢ်ပိုင် ချံပြရ။

ယွံမိတအံ ရဲသတ်ပွဲဟေင် ကုညးဒိုင်စသိုင်ကာမဂုဏ် ပွဲလောက ပွမဒ်ညးဒိုက်ဂတ်ဂ် လေဝ် ဒ်ဒဒိုင်ရ၊ ပွမဒးဂိုင်ကေတ် ဂတ်ဂ်လေဝ် ဒ်ဒဒိုင်ရ၊ ပွမဒးဒိုင်ဝန်(ရဲပွဲမွဲးကို)အိက်ရ ဂ်လေဝ် ဒ်ဒဒိုင်ရ၊ ပွမဒးဒိုင်အာတ်မိက်ဂတ်ဂ်လေဝ် ဒ်ဒဒိုင်ရ၊ ပွမဒးဒိုင်ဗက်ကိုတုဂတိုက်မိုင် ဂ်လေဝ် ဒ်ဒဒိုင်ရ၊ ပွမဒးဒိုင်ကွေင်ဒက်ဂ်လေဝ် ဒ်ဒဒိုင်ရ။

ယွံမိတအံ တုဂတတ်သတ်ပွဲဟေင်ရ၊ ကုညးမမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟံမွဲကိုသဒ္ဒါ ပွမလျုင်ပတေ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂ်လေဝ်ရ၊ ဟံမွဲကို ‘ဟိရီ’ ပွမဂုပါပ်ရ၊ ဟံမွဲကို ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပါပ်ရ၊ ဟံမွဲကို ‘ဝီရိယ’ ပွမပတ်တိဇဟတ်ရ၊ ဟံမွဲကို ‘ပညာ’ ပွမတီရ၊ ယွံမိတအံ ပုဂ္ဂိုလ်ပွဲ ပွဲဒေသံတောန်အရီဂ်မိုင်ဂ် ညးဒိုက်ဂတ် ဟံမွဲကိုဂြပ်ဇောအပိုင် ညးဟံသွေဟ်သွဟ် ရဲပွဲ ဂပ်သွေးရ။

ယုံခမီတအံ ညးဒိုက်ဂတ် ဟုံမွဲကိုဂြပ်ဇောအပိုင် မဟုံသွေဟ်သွဟ်ဂ် ပွဲခရ်ကုသိုလ် ဂမိုင် အယာံမာတ်သဒ္ဓါဟုံမွဲမွဲး အယာံမာတ်ဟ်ရီဟုံမွဲမွဲး အယာံမာတ်ဩတ္တပ္ပဟုံမွဲမွဲး အယာံမာတ် ဝီရိယဟုံမွဲမွဲး အယာံမာတ်ပညာဟုံမွဲမွဲး နကိုကာယပါင်စိုတ်ဂ် ဒွေတ်သွ ဒုစရိတ်ရ၊ က္ကုဝ်ဂ် ပွမဂိုင်ကေတ်ဂတ် ညးဂ် ရံဝံ အဲသွးရ၊ ညးဂ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ပွမဂြောပ်ဗွန်လပ် ကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်ဂ် ပတိတ်ဇြဟတ် ပွမရာဒနာ မယုတ်သပ်ရ၊ “ညးသအာင်ဂမိုင် ဩဝ်လွကိုတီ အဲညိ” ရံဝံနွံပိုက်ရ၊ “ညးသအာင်ဂမိုင် ဩဝ်လွကိုတီ အဲညိ” ရံဝံ ခပ်ရ၊ “ညးသအာင်ဂမိုင် ဩဝ်လွကိုတီ အဲညိ” ရံဝံ ဟိုသွးဂလာန်ရ၊ “ညးသအာင်ဂမိုင် ဩဝ်လွကိုတီ အဲညိ” ရံဝံ သွလွီပရာ နကိုကာယရ၊ က္ကုဝ်ဂ် ပွမအိက်တိုန်ညးဂ် ရံဝံ အဲသွးရ။

ပူဂိုလ်ဂ် သဟဓရ်ဂမိုင် မသျှိုက်ဆာန်သီလဂ် “တီလပိုင်ဝံ မှုံအလေံသွ ရံဝံရ၊ မှုံကိုဒွေတ် ရံဝံရ” ရံဝံ ဟိုသွးအိုတ်ရ၊ က္ကုဝ်ဂ် ပွမဒးဒင်မိက်ဂတ်ညးဂ် ရံဝံ အဲသွးရ။

ညးဂ် ပြာပ်အာဌာန်ဂြိုပ်ကိုဒ် သွင်တုံဆုကိုဒ် ဌာန်လှုသိုတ်ဇြကိုဒ် အကုသလ ဝိတက်ဂမိုင်မယုတ်သပ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ပွမသျှိုက်သောံစိုတ် ဗက်အာလေင်အိုတ်ရ၊ က္ကုဝ်ဂ် ပွမဒးဒင်ဗက်ကိုတုဂတ်ဂမိုင် ညးဂ် ရံဝံ အဲသွးရ။

ယုံခမီတအံ ညးဒိုက်ဂတ် မဟုံမွဲကိုဂြပ်ဇောအပိုင် မဟုံသွေဟ်သွဟ်ဂ် ဒွေတ်သွ ပွမဟုံဒးရး နကိုကာယ ပါင် စိုတ်တု ခန္တဇောလီလ်တု ပွဲကြံနူချိုတ်တုဂ် နပွမကေင်ဒက် မတွံးနရက်လေပ် ဒးဒင်ကေင်ဒက်ရ၊ နပွမကေင်ဒက်မတွံး ပွမကတိုဒ် ပွဲဘဝတိရစ္ဆာန် လေပ် ဒးဒင်ကေင်ဒက်ရ၊ ယုံခမီတအံ သွဟ်ညံင်ရ ပွမကေင်ဒက်မကတိုဒ် ပွဲနရက် ပွမကေင်ဒက်မကတိုဒ် ပွဲဘုံဘဝတိရစ္ဆာန်ကို တုပ်တသ်ဂ်ရ ပွမကေင်ဒက်မမိက်ကိုမွဲမွဲ သအာင် မသကာတ်မြဟ်ရံဝံ မရိုင်ကတင်ရံဝံတု မလေပ်သွကိုအန္တရာယ် သွက်ဂွံကလိဝံ (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာယောဂပန်အိုတ် မဟုံမွဲကိုပတောံစတ်လီလေပ် အဲဟုံညာတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

ပွဲလောကဝံ ပွမဒးကတိုဒ် မှိုဟ်ဒိုက်ဂတ်ကို ပွမဒးဂိုင်ကေတ်ဂတ်ကိုဂ် ဒ်ဒိုခ်ရ ရံဝံ ဂပ်ပ်သွးရ၊ မှိုဟ်ဒိုက်ဂတ်ဂ် ဂိုင်ကေတ်ဂတ်တု ဟိုတ်မဒးစသုင်ဂ်ရ ချောင်စိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဂ်ရ တုဂတ်ဂမိုင် ဗက်အာလေင်ညးဂ်အိုတ်ရ၊ (ညးဂ်) ပွမဒးဒင် ကေင်ဒက်ဂ်လေပ် ဒးအာစိုပ်ရ၊ ကုညးဂမိုင်ရာဒနာကို ပွမကလိဝံကာမဂုဏ်ဂ် ပွမဒးဒင်ကေင်ဒက်ဂ် ဒ်ဒိုခ်ဟေင်ရ။

တုပ်တသ်ဂ်ဟေင်ရ ပွဲဒောံပတောန်ပူဂိုလ်အရီဂမိုင် ညးဟုံမွဲကိုခရ် သဒ္ဓါ ညးဟုံလေပ်ဝုပါပ် ညးဟုံလေပ်လကိုတ်ပါပ် ညးမလေပ်ကိုဇော်မောပ်

ကမ်ပွသရာမ်ပါပ်ဂ် သွကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်တဲ ဩဝ်လွ ကိုတိကေတ် အဲညိ ရဲဝံ နွံပွိက်ရ။

ညးကိုဇော်မောင် ပွသရာမ်ပါပ် နကိုကာယ ပါင် စိုတ်ဂ် တသိုတ်ချီတောင် အာဂိုင်ဂိုင်ကိုအလန် ပွဲပွသရာမ်ပါပ်ဂ်ရ။

မ္ဗိဟ်ဒိုက်ဂတ် မ္ဗုကိုပွသရာမ်ပါပ် မဟံမ္ဗဲကိုပညာ မတိကေတ်အကာဲ အရာ ဟံဒိုဟ်ဆဲးဇကုဂ် ဂိုင်ကေတ်ဂတ်တဲ ဟိုတ်မဒးစသုင်ဂ်ရ ညောင်စိုတ်ရ။

ဟိုတ်ပွမဂိုင်ကေတ်ဂတ်တဲ မဒးစသုင်ဂ် ကသပ်ဂမ္ဗိုင် နှိဟိုတ်ဒ်ဒိုင်စိုတ် မကတိန် ဟိုတ်နူပွမသျှိုက်သောံစိုတ်ဂ် ပွဲကွာန်ကိုဒ် ပွဲဂြိုပ်ကိုဒ် ဒွေတ်ဗက်အာ လေ့င်ညးဂ်အိုတ်ရ။

ညးဟံမ္ဗဲကိုပညာ မ္ဗုကိုပွသရာမ်ပါပ် မတိကေတ် အကာဲအရာဟံဒိုဟ် ဆဲးဇကုဂ် အာစိုပ် ဘုံတိရစ္ဆာန်မ္ဗဲမ္ဗဲတဲကိုဒ် အာစိုပ်ဘုံနရက်တဲကိုဒ် ဒးဒင် ကွေင်ဒက်ရ။

ပွမဒးဒင်ကွေင်ဒက် ရဲဝံဂ် နှိဒိုင်ရ။ ကိုစိုတ်ဖြိုင်ကောင်တဲ တပညာမကိုဒါန် နကိုဂြပ်ဂမ္ဗိုင် မဂပ်ဂ်ကလိဝံ ဗဗွဲခရ်ဂ် တိတ်ဗူးနူပွမကွေင်ဒက်သင်ဂ်ရ။

မ္ဗုအလေံဉ္စဲသို ဒွေတ်ဝတ်အိန်ထံင်တဲ ကုညးမ္ဗုကိုခရ်သဒ္ဓါဂ် တုဟ်နဒတဲ မြမောင် ပွဲဂတမတ်ကို တုဟ်နပွမဒ်တသိုမ် ပွဲဘဝပရလိုက်ကို ဂိုင်ကေတ်လာတ် အံင်ဇူးပွဲဘဝဓါပြကာရ။ ကုမ္ဗိဟ်ဂမ္ဗိုင် မပတူသိုကိုဒ် ရဲဝံဂ် ကုသိုလ်မတွံး ပွမ သူးပွးဇော်မောင်ရ။

တုပ်တသင်ဂ်ဟောင်ရ ပွဲဒွေံဗတောန်အရိဂမ္ဗိုင် ညးမ္ဗုကိုခရ်သဒ္ဓါ ညးမ္ဗု ကိုစိုတ်မစိုန်သကိုကောံပွမဂ္ဂပါပ် ညးမ္ဗုကိုပွမလကိုတ်ပါပ် နူပွသရာမ်ပါပ် ညးမ္ဗု ကိုပညာ ညးမ္ဗုကိုပွမမင်မ္ဗဲ ကွာတ်လဒ်လန်နကိုသီလဂ် ပွဲဒွေံဗတောန်အရိဂမ္ဗိုင် ညးမ္ဗုကိုပွမဂယျိုင်လမျီု ဗွဲတသိုမ် ရဲဝံ ဂပ်သူးရ။

လျိုင်ကာလဟံသကုတ်ပိုတ် ညးမ္ဗုကိုလွီပရာ မကေက်သကာ မ္ဗုကို သမာဓိကောံ ပညာမကြိုင်ချုဟ် မချိုက်ပေင်တကောံသတိဂ် ပါကွေံနီဝရဏ ဂမ္ဗိုင်မသုန်ပြကာတဲ အာစိုပ်ဇရာန်ဂမ္ဗိုင် ပန်ပြကာတဲမွဲး ကလိဝံတသိုမ်ဇရာန် မဟံ မ္ဗဲကိုအာဓိသတဲ သွန်ဿယ်ကို (စတုတ္ထဇရာန်)ဥပေက္ခာတဲ တန်တရ။

ရဝံ တိကောတိအတိုင်သုတံတု ပွဲနိဗ္ဗာန် နိအရာသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင် အိုသိုအိုတိဟံ ဟံစောလံ နအကောအရာအိုသိုတု စိတ်တိတ်ဗ္ဗး (နူကိလေသ) ဗ္ဗမဒးရးရ။

ကုပ္ပဂိုလ်မချိုက်ပေင်တကောဂုဏ် ပွမအေင်ဒင် မတိတ်ဗ္ဗး (နူကိလေသ) ဗ္ဗမဒးရးရ အရဟတ္တဖိုလ် ပွမတိတ်ဗ္ဗး (နူကိလေသ) အဲဂ် ဟံမ္မေကိုပွမလီလံရ ရဝံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် ကတိဒိမ္မး ပွဲနိဗ္ဗာန် နိအရာသံယောဇိန်အိုတိဟံ ဉာဏ်ဝံ ပြလောန်ရ၊ တသိုခံဝံ ဟံမ္မေကိုပွမစံင်တူရ၊ ဟံမ္မေကိုမျိုက်ကိလေသရ၊ ဟံမ္မေကို ဘဲရ၊ တသိုခံမပြ ဟံမ္မေပတောံစတ်မ္မးရ၊ ဉာဏ်ဝံ ဗ္ဗးစးတိတ် နူကတိဟံကိလေသတု ပြလောန်ရ။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်မဟာစုန္ဒ

၄၆။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရသော်ဝံရ—

ပွဲကာလမ္မေအခိုင် တိလပိဉ်မဟာစုန္ဒ သုဒတတန်တဒိုင် ပွဲနိဂိုမ်သယံဇာတိ မလုပ် လိုဟ်ရးစေတိယရ။ ပွဲကာလဂ် တိလပိဉ်မဟာစုန္ဒ ကော်လိုင်တိုန်ခမိဂမ္ဘိုင် “ယံကောန်တု ခမိတအ် ” ရဝံရ။ “ယံကောန်တု” ရဝံ ခမိဂမ္ဘိုင် ကလေင်ဂရင်ပွဲ ကုတိလပိဉ်မဟာစုန္ဒ အိုတိရ၊ တိလပိဉ်မဟာစုန္ဒ သုးတိုန်ဂလာန်ဝံရ။

ယံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂမ္ဘိုင်မတွံခရ်ဂ် ဟိုသုးထို့မြိ ဗဗတ်လျတ် ခမိဂမ္ဘိုင် မလုပ်စဇာန်အိုတိရ “ခမိဂမ္ဘိုင်ဝံ ပိုညးဂမ္ဘိုင် လုပ်စဇာန်အိုတိရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင် လုပ်စဇာန်အိုတိရ၊ ရဝံ မှာ်သေ့ဝ်အိုတိရ၊ မှာ်သေ့ဝ် ဂှိုင်ဂှိုင်ကိုဝါအိုတိရ၊ မှာ်သေ့ဝ် စေအ်စေအ်အိုတိရ၊ ပြာပ်အာတု မှာ်သေ့ဝ်အိုတိရ၊ ညးဂမ္ဘိုင်ဝံ မှာ်သေ့ဝ်မုမ္မေအိုတိရ၊ ညးဂမ္ဘိုင်ဝံ မုရ်တုဟ်နဖိုမ္မေ မှာ်သေ့ဝ်အိုတိရ၊ ညးဂမ္ဘိုင်ဝံ မုဟိုတ်မှာ်သေ့ဝ်အိုတိရ” ရဝံ (ဟိုသုး ထို့မြိ ဗဗတ်လျတ်အိုတိရ)။

ပွဲအရာမဟိုသုး ထို့မြိ ဗဗတ်လျတ်သော် ခမိဂမ္ဘိုင် မတွံခရ်ဂ်လေဝ် ဟံဖြိုင်ကော် အိုတိရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင် မလုပ်စဇာန်ဂ်လေဝ် ဟံဖြိုင်ကော်အိုတိရ၊ ဟံဒိုညးဒေတ်လုတ် တုဟ်န သွက်ဒတုမြမောပ် မိုဟ်မဂှိုင် တုဟ်နသွက်တသိုခံ မိုဟ်မဂှိုင် တုဟ်နဖို ဂကောံမိုဟ်မဂှိုင် တုဟ်နဒတုမြမောပ်တသိုခံ မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတိရ။

ယံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂမ္ဘိုင် မလုပ်စဇာန်ဂ် ဟိုသုးထို့မြိ ဗဗတ်လျတ် ခမိဂမ္ဘိုင်မတွံခရ်အိုတိရ “ခမိဂမ္ဘိုင်ဝံ ပိုညးဂမ္ဘိုင်တွံခရ်အိုတိရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင် တွံခရ်အိုတိရ၊

ရဝံ မှုကုစိတ် ကလံလဗ္ဗိအိတ်ရ၊ မှုကုမာန်မာန မတိန်ဒိုင် (လတူညင်ရဲတုံကပိုဟ်) အိတ်ရ၊ လုလန်အိတ်ရ၊ (ခလိုခိုင်)ပါင်ကြမ်အိတ်ရ၊ မှုကုဂလာန်ဗွဲဗျဲးဆဲးအိတ်ရ၊ သတိတိတ်ဗျဲးအိတ်ရ၊ ဟံမွဲကို မဗ္ဗာရဏာအိတ်ရ၊ ဟံတန်ကြန်အိတ်ရ၊ မှုကုစိတ်ချီ ဇေတအိတ်ရ၊ မှုကုဣန္ဒြိ မံက်ဂတင်အိတ်ရ၊ ညးဂမိုင်ဝံ သာ်လံတံခရ်အိတ်ရော၊ ညးဂမိုင်ဝံ မုရ်တုဟ်နဖိုမ္မဲ တံခရ်အိတ်ရော၊ ညးဂမိုင်ဝံ မုရ်ဟိုတ်နဟိုတ်မ္မဲ တံခရ် အိတ်ရော” ရဝံ (ဟိုသုး ထို့မြိ ဗဗတ်လျတ်အိတ်ရ)။ ပွဲအရာမဟိုသုး ထို့မြိ ဗဗတ်လျတ် သာ်ဂံ ခမိဂမိုင် မလုပ်စဇျာန်ဂံလေဝ် ဟံဖြိုင်ကောင်အိတ်ရ၊ ခမိဂမိုင် မတံခရ်လေဝ် ဟံဖြိုင်ကောင်အိတ်ရ၊ ဟံဒ်ညး ဒေတ်လုတ်တုဟ်နသွက်ဒတဲမြဲမောင် မိုဟ်မဂိုင် တုဟ်န သွက်တသိုခ်မိုဟ်မဂိုင် တုဟ်နဖိုဂကောံမိုဟ်မဂိုင် တုဟ်နဒတဲမြဲမောင် တသိုခ် မိုဟ် ဒေဝတ်ဂမိုင်အိတ်ရ။

ယွံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂမိုင်မတံခရ် ဟိုသုးဂုဏ်ခမိဂမိုင် မတံခရ်ဟောင်အိတ်ရ၊ ဟံဟိုသုးဂုဏ်ခမိဂမိုင် မလုပ်စဇျာန်အိတ်ရ၊ ပွဲအရာမဟိုသုးသာ်ဂံ ခမိဂမိုင် မတံခရ်လေဝ် ဟံဖြိုင်ကောင်အိတ်ရ၊ ခမိဂမိုင်မလုပ်စဇျာန်ဂံလေဝ် ဟံဖြိုင် ကောင်အိတ်ရ၊ ဟံဒ်ညး ဒေတ်လုတ်တုဟ်နသွက်ဒတဲမြဲမောင် မိုဟ်မဂိုင် တုဟ်နသွက် တသိုခ် မိုဟ်မဂိုင် တုဟ်နဖိုဂကောံမိုဟ်မဂိုင် တုဟ်နဒတဲမြဲမောင်တသိုခ် မိုဟ်ဒေဝတ် ဂမိုင်အိတ်ရ။

ယွံကောန်တုတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂမိုင် မလုပ်စဇျာန် ဟိုသုးဂုဏ်ခမိဂမိုင် မလုပ်ဇျာန်ဟောင်အိတ်ရ၊ ဟံဟိုသုးဂုဏ်ခမိဂမိုင် မတံခရ်အိတ်ရ၊ ပွဲအရာမဟိုသုးသာ်ဂံ ခမိဂမိုင် မလုပ်စဇျာန်ဂံလေဝ် ဟံဖြိုင်ကောင်အိတ်ရ၊ ခမိဂမိုင် မတံခရ်လေဝ် ဟံဖြိုင် ကောင်အိတ်ရ၊ ဟံဒ်ညး ဒေတ်လုတ် တုဟ်နသွက်ဒတဲမြဲမောင် မိုဟ်မဂိုင် တုဟ်နသွက် တသိုခ်မိုဟ်မဂိုင် တုဟ်နဖိုဂကောံမိုဟ်မဂိုင် တုဟ်နဒတဲမြဲမောင်တသိုခ် မိုဟ်ဒေဝတ် ဂမိုင်အိတ်ရ။

ယွံကောန်တုတအ် ဟိုတ်ဂံရ ဒ်ဒေတ်လုတ်ရဝံရ“ဒ်တခမိဂမိုင် မတံခရ်အိတ်မူး ကြက်ဟိုသုးဂုဏ်ခမိဂမိုင် မလုပ်စဇျာန်အိတ်ရ” ရဝံ ဒးဒေတ်လုတ်ရ၊ ယွံကောန်တုတအ် ရဝံဟောင် မူးတအ်ဒးဒေတ်လုတ်ရ။ ပွမဒးဒေတ်လုတ်သာ်ဂံ မဟိုတ်ဂံရော။ ပုဂိုလ်ဂမိုင် တုတ်ဒွံကောတ်နိဗ္ဗာနဓာတ် မဟံမွဲကို ပွမဒးချိုတ် နကိုနာမကာယတဲ မပဒတ်ဂံ ထေက်ကိုအမ်သင်အိတ်တဲ ဟိုတ်မဖြိုင်ကိုကလိဝံ ပွဲလောကအိတ်ရ။

ယွံကောန်တုတအ် ဟိုတ်ဂံရ ဒးဒေတ်လုတ်ရဝံရ ဒ်တခမိဂမိုင်မလုပ်စဇျာန် အိတ်မူး ကြက်ဟိုသုးဂုဏ်ခမိဂမိုင် မတံခရ်အိတ်ရ ရဝံ ဒးဒေတ်လုတ်ရ၊ ယွံကောန်တုတအ် ရဝံဟောင် မူးတအ် ဒးဒေတ်လုတ်ရ။ ပွမဒးဒေတ်လုတ်သာ်ဂံ မဟိုတ်ဂံရော။ ပုဂိုလ်ဂမိုင်

မထပက်ခွင်တိညာတ်ကေတ် ဂကောံအရထ(ခန္ဓ အာယတန ဓာတ်) မဇ္ဈိဟ်နက် နကို ပညာဂ် ထေက်ကိုအမ်သင်အိုတ်တဲ ဟိုတ်မဇ္ဈိင်ကိုကလိဝံ ပွဲလောကအိုတ်ရ ရဲဝံ(သွေးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ပဌမ သန္နိဋ္ဌိက

၄၇။ ပွဲကာလဂ် ပြဘာဇ်မောဠိယသီဝက မှောံပြာပ်အာ ဇေရင်တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ ဟိုဂလာန်ဆက်မိတ် မိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ် ကောံတီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲမွဲစွဲရ၊ ဟိုပတဲကောံ ဂလာန် ထေက်ကိုမိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ် ထေက်ကိုဗျဉ်တဲ သိုမဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲဒုဒ္ဒမဗုဒ္ဓဲဂ် ဂရင်ပွဲတီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ—

“ယွံတီလမ္ပုပိဉ် ခရ်ဂ် ထေက်ကိုတိညာတ်အလိုဇကုရ၊ ခရ်ဂ် ထေက်ကိုတိညာတ် အလိုဇကုရ ရဲဝံ ဂပ်ဝံသွေးရ။ ယွံတီလမ္ပုပိဉ် မုရ်နဗုတ်မွဲခရ်ဂ် ထေက်ကိုတိညာတ် အလိုဇကုရော၊ လေပ်ကိုဖိုလ် ဟံ့ခြာကာလဂ်ရော၊ ထေက်ကိုထွေး ရဲဝံမွေး ကျင်ညိ ဗိုညိ ဂ်ရော၊ ထေက်ကိုရင်တုင်စွဲလပ် ပွဲအပွဲဇကု အပွဲစိုတ်ဇကုရော၊ တုပညာ (အရီ) ဂမ္ဘိုင်ဟေင် ထေက်ကိုတီ ထေက်ကိုဒင်စသိုင် ဇကုညးကိုညးဂ်ရော” ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။

ယွံသီဝက ဒ်သင်္ဂဟ်မွဲး ပွဲအရာဝံ ဒးကလေင်ထပ်သွာန်တုအဲဟေင်ရ၊ အတိုင်တုအဲ သျှိုက်မျှိုက်ဒးဂွပ်ဂ် သျှိုက်ဂလာန်သွာန်အဲညိ။ ယွံသီဝက အရာဂ် ပသင်္ဂဟ်ထေင် ကေတ်ရော၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက် မျှိုက်ပြာကဉ် ပွဲသန္တာန်ဇကုလေပ် “လောဘ ပွမနွံပိုက်ဂ် နွံပွဲသန္တာန်အဲရ” ရဲဝံ တီဟာ၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက် မဟံ့မွဲပြာကဉ် ပွဲသန္တာန်ဇကုလေပ် “လောဘ ပွမနွံပိုက်ဂ် ဟံ့မွဲပြာကဉ် ပွဲသန္တာန်အဲရ” ရဲဝံ တီဟာ ရဲဝံ(သွာန်ရ)။ ယွံတီလပိဉ် တီရ။ ယွံသီဝက ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက် မျှိုက်ပြာကဉ်ပွဲသန္တာန်ဇကုလေပ် “လောဘ ပွမနွံပိုက်ဂ် မျှိုက်ပြာကဉ် ပွဲသန္တာန်အဲရ”ရဲဝံ တုအဲတီရ၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက် မဟံ့မွဲပြာကဉ် ပွဲသန္တာန် ဇကုလေပ် “လောဘ ပွမနွံပိုက်ဂ် ဟံ့မွဲပြာကဉ် ပွဲသန္တာန်အဲရ”ရဲဝံ တီရ၊ ယွံသီဝက ရဲဝံလေပ် ခရ်ဂ် ထေက်ကိုတိညာတ်အလိုဇကုရ ။ပ။

ယွံသီဝက အရာဂ် ပသင်္ဂဟ်ထေင်ကေတ်ရော၊ ‘ဒေါသ’ ပွမထေပ်ပုတ် မျှိုက်ပြာကဉ် ပွဲသန္တာန်ဇကု။ပ။ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် မျှိုက်ပြာကဉ်ပွဲသန္တာန်ဇကု။ ခရ်မစိုန်သကိုကောံလောဘ မျှိုက်ပြာကဉ်ပွဲသန္တာန်ဇကု။ပ။ ခရ်မစိုန်သကိုကောံဒေါသဂ် မျှိုက်ပြာကဉ်ပွဲသန္တာန်ဇကု။ပ။ ခရ်မစိုန်သကိုကောံမောဟ မျှိုက်ပြာကဉ်ပွဲသန္တာန်ဇကုဂ် “ခရ်မစိုန်သကို ကောံမောဟဂ် မျှိုက်ပြာကဉ်ပွဲသန္တာန်အဲရ”ရဲဝံ တီဟာ၊ ခရ်မစိုန်သကိုကောံမောဟ မဟံ့မွဲပြာကဉ် ပွဲသန္တာန် ဇကုလေပ် “ခရ်မစိုန်သကိုကောံမောဟ မဟံ့မွဲပြာကဉ် ပွဲသန္တာန်ဇကုရ”ရဲဝံ တီဟာ ရဲဝံ

(သွာန်ရ)။ ယုံတီလပိုင် တီရ။ ယုံသီဝက ခရ်မစိုန်သကိုကောံမောဟ မှုံပြာကဋ်ပွဲသန္တာန်
ဇေယျလေဝ် “ခရ်မစိုန်သကို ကောံမောဟဂ် မှုံပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်အဲရ” ရံဝံ တွအဲ တီရ။
ခရ်မစိုန်သကိုကောံမောဟ မဟံပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်ဇေယျလေဝ် “ခရ်မစိုန်သကိုကောံမောဟဂ်
ဟံမဲ့ပြာကဋ်ပွဲသန္တာန်အဲရ” ရံဝံ တီရ။

ယုံသီဝက ရံဝံလေဝ် ခရ်ဂ် ထေက်ကိုတီညာတ်အလိုဇေယျရ။ လေဝ်ကိုဖိုဟံ့ခြာ
ကာလရ။ ထေက်ကိုထွေးတ် ရံဝံမွဲး ကျင်ညိ ဗိုညိရ။ ထေက်ကိုရင်တွင် စုံလင်ပွဲအပွဲဇေယျ
အပွဲစိုတ်ဇေယျရ။ တုပညာ (အရီ) ဂမ္ဘိုင်ဟေင် ထေက်ကိုတီ ထေက်ကိုဒင်စသိုင် ဇေယျဉ္စး
ကိုညးရ ရံဝံ(သွေးရ)။ ယုံတီလပိုင် ခရ်ဂ် ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လောန်ရ။ ယုံတီလပိုင် ခရ်ဂ်
ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လောန်ရ။ပ။ တီလမှုံပိုင်ကျင်တြ သွတမ်နူတဲဝံတဲ စိုက်လအိတ်
လမျို အဲဒိုက်ဂ် ဥပညးမလေဝ်ပြာပ်ခစ ရတ်ပိပြကာ ရံဝံ ဩဝိုင်သမ္ဘိညိ ရံဝံ (ဂရင်ပွီရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဒုတိယ သန္နိဋ္ဌိက

၄၈။ ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗးမွဲဂ် ပှောံပြာပ်အာ ဇေယျတီလမှုံပိုင်ကျင်တြတဲ ဟိုဂလာန်
ဆက်မိတ် မိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ်ကောံ တီလမှုံပိုင်ကျင်တြမွဲစုံရ။ ဟိုပတဲကောံဂလာန်
ထေက်ကိုမိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ထေက်ကိုဗျဗျဟ်တဲ သိုမဂဇေယျဒိုင် ပွဲဒုတမ်ဗဗ္ဗးမွဲဂ် ဂရင်ပွီ
တီလမှုံပိုင်ကျင်တြဂလာန်ဝံရ—

“ယုံတြန့ဒဲဂေါတမ ခရ်ဂ် ထေက်ကိုတီညာတ်အလိုဇေယျရ။ ခရ်ဂ် ထေက်ကို
တီညာတ်အလိုဇေယျရ ရံဝံ ဂပ်ဝံသွေးရ။ ယုံတြန့ဒဲဂေါတမ မုရ်နုဗ္ဗတ်မွဲ ခရ်ဂ် ထေက်ကို
တီညာတ်အလိုဇေယျရော။ လေဝ်ကိုဖို ဟံ့ခြာကာလဂ်ရော။ ထေက်ကိုထွေးတ် ရံဝံမွဲး ကျင်ညိ
ဗိုညိရော။ ထေက်ကိုရင်တွင် စုံလင်ပွဲအပွဲဇေယျ အပွဲစိုတ်ဇေယျရော။ တုပညာ (အရီ)
ဂမ္ဘိုင်ဟေင် ထေက်ကိုတီ ထေက်ကိုဒင်စသိုင် ဇေယျဉ္စးကိုညးရော” ရံဝံ (ဂရင်ပွီရ)။

ယုံဗဗ္ဗး ဒိုသင်္ဂုဗ္ဗး ပွဲအရာဝံ ဒးကလေဝ်ထပ်သွာန်တွအဲဟေင်ရ။ အတိုင်တွအဲ
သျှိုက်မျိုက်ဒးဝံဂ် သိုက်ဂလာန်သွာန်အဲညိ။ ယုံဗဗ္ဗး အရာဂ် ပသင်္ဂုဗ္ဗိထေင်ကေတ်ရော။
‘ရာဂ’ ပွမစေတလာံမှုံပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်ဇေယျလေဝ် “ရာဂဂ် မှုံပွဲသန္တာန်အဲရ” ရံဝံ တီဟာ။
ရာဂ မဟံ့မဲ့ပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်ဇေယျလေဝ် “ရာဂဂ် ဟံ့မဲ့ပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်အဲရ” ရံဝံ တီဟာ
ရံဝံ(သွာန်ရ)။ ယုံတြန့ဒဲဂေါတမ တီရ။ ယုံဗဗ္ဗး ရာဂ မှုံပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်ဇေယျလေဝ် “ရာဂဂ်
မှုံပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်အဲရ” ရံဝံ တွအဲတီရ။ ရာဂ မဟံ့မဲ့ပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်ဇေယျလေဝ်
“ရာဂဂ် ဟံ့မဲ့ပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်အဲရ” ရံဝံ တီရ။ ယုံဗဗ္ဗး ရံဝံလေဝ် ခရ်ဂ် ထေက်ကိုတီညာတ်
အလိုဇေယျ ॥ပ။

ယံဗဗ္ဗေ အရာ၌ ပသင်္ဂသတ္တိထေင်ကေတဝေရာ၊ ‘ဒေါသ’ ပွမထေပူတ် မှုံပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်ဇေကု၌လေဝ် ။ပ။ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိဋ် မှုံပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်ဇေကု၌လေဝ်။ပ။ ပွမလုတ်မှာဒုဟ်ဇေ မှုံပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်ဇေကု၌လေဝ် ။ပ။ ပွမလုတ်မှာဒုဟ်ပါဋ် မှုံပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်ဇေကု၌လေဝ် ။ပ။ ပွမလုတ်မှာဒုဟ်စိုတ် မှုံပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်ဇေကု၌လေဝ်“ပွမလုတ်မှာဒုဟ်စိုတ်မှုံပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်အေရ”ရံဝံ တီဟာ၊ပွမလုတ်မှာဒုဟ် စိုတ် မဟံမ္မဲပြာကဋ် ပွဲသန္တာန် ဇေကု၌လေဝ်“ပွမလုတ်မှာဒုဟ်စိုတ်မှုံ ပွဲသန္တာန် အေရ”ရံဝံ တီဟာ ရံဝံ(သွာန်ရ)။ ယံတြနာဂေတမ တီရ။ ယံဗဗ္ဗေ ပွမလုတ်မှာဒုဟ်စိုတ် မှုံပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်ဇေကု၌လေဝ်“ပွမလုတ်မှာဒုဟ်စိုတ်မှုံ ပွဲသန္တာန်အေရ”ရံဝံ တွအေ တီရ။ ပွမလုတ်မှာဒုဟ်စိုတ် မဟံမ္မဲပြာကဋ် ပွဲသန္တာန်ဇေကု၌လေဝ်“ပွမလုတ်မှာဒုဟ် စိုတ်မှုံ ပွဲသန္တာန်အေရ”ရံဝံ တီရ။ ယံဗဗ္ဗေ ရံဝံလေဝ် ဓရ်၌ ထေက်ကို တိညာတ်အလိုဇေကုရ၊ လေဝ်ကိုဖို ဟံခြာကာလရ၊ ထေက်ကိုထွေးတ် ရံဝံမွေး ကျင်ညိ ဗိုညိရ၊ ထေက်ကိုရင်တွင် စုံလပ်ပွဲအပွဲဇေကု အပွဲစိုတ်ဇေကုရ၊ တုပညာ (အရီ) ဂမ္ဘိုင်ဟေင် ထေက်ကိုတီ ထေက်ကိုဒင်စသိုင် ဇေကုညးကိုညးရ ရံဝံ(သွေးရ)။

ယံတြနာဂေတမ ဓရ်၌ ထေက်ကိုသျှိုက်မှိုက်လောန်ရ၊ ယံတြနာဂေတမ ဓရ်၌ ထေက်ကိုသျှိုက်မှိုက်လောန်ရ။ပ။ တြနာဂေတမ သွတမ်နုတဲဝံတဲ စိုက်လအိတ်လမျို အဲဒိုက်၌ ဥပးညးမလေပ်ပြာပ်ခစ ရတ်ပိပြကာ ရံဝံ ဩဝဂ်သတ္တိညိ ရံဝံ(ဂရင်တ္တိရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ခေမ

၄၉။ ပွဲကာလမ္မဲအခိုင် တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြ သွဒတ်တန်တံခိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ ဇေရင်ချင်သာရ၌ရ။ ပွဲကာလ၌ တီလပိုင်ခေမ ကေဝံ တီလပိုင်သုမနဂမ္ဘိုင် ပဒတ်ခိုင် ပွဲတြိပိအန္ဓဝိန် ဇေရင်ချင်သာရ၌အိုတ်ရ၊ ပွဲကာလ၌ တီလပိုင်ခေမ တီလပိုင်သုမနဂမ္ဘိုင် မှော့ပြာပ်အာ ဇေရင်တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြ လောဝံသွဝတ် တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြတဲ ဂဇေခိုင် ပွဲဒွာမဗ္ဗမ္မဲအိုတ်ရ၊ တီလပိုင်ခေမ မဂဇေခိုင် ပွဲဒွာ မဗ္ဗမ္မဲ၌ ဂရင်တ္တိတီလမှုံပိုင်ကျာ်တြ ဂလာန်ဝံရ—

ယံကျာ်မှုံပိုင် ကုပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန် မထေက်ဒင်ပူဇေတေင် မှုံကိုဓရ်အာသဝအိုတ်အာတဲ မဒေတ်လုတ်(ဒေတ်မဂ်)တဲ မသွကိစ္စမဂ်တဲ မဖျေကေံသဇိုင်ဝန်တဲ မအာစိပ်(အရဟတ္တဖိုလ်) ဖိုလ်ဇေကုတဲ မှုံကိုဘဝသံယောဇိန်အိုတ်တဲ တီကေတ်ဗွဲမဒေးတဲ မတိတ်ဗူးတဲ(သေယျ) မာန်မတွံဂး“ကုအဲ၌ ပြုလျှုညးဂမ္ဘိုင်ရ”၌ နွံရ ရံဝံကို (သဒိသ) မာန်မတွံဂး“ကုအဲ၌

တုပ်သုတ်ကောသုညးမွဲသအာင်ရ် နွံရ” ရဝံကို(ဟီန)မာန်မတွံဂး“ကုအဲဂ် ယုတ်သုတ်ညး သအာင်ရ် နွံရ” ရဝံကို ဟံဒ်ရဝံရ၊ တီလပိုင်ခေမ ဂရင်ပွဲ ဂလာန်ဝံရ၊ တီလမုံပိုင်ကျက်တြ သျှိုက်မျှိုက်ဒေဝ် သွက်အခေါင်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်ခေမ တီကေတ်“တီလမုံပိုင်ကျက်တြ သျှိုက်မျှိုက်ဒေဝ် သွက်အခေါင်(ဂလာန်)အဲရ” ရဝံတဲ ချိုက်ကတိုနုဒ္ဒဲတဲ လှောင်သွဝတ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြတဲ သွရေသေရ်ကွာ ပါစူးအာရ။

ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်ခေမ ပါစူးအာတဲ ဟံသက်ဂတာပ်လအ် တီလပိုင်သုမန ဂရင်ပွဲ တီလမုံပိုင်ကျက်တြ ဂလာန်ဝံရ— ယံကျက်မျှိုက် ကုပုဂိုလ်တုအရှန် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မျှိုက်ခရ်အာသဝအိုတ်အာတဲ မဒွေတ်လုတ်(ဒွေတ်မဂ်)တဲ မသွက်စွမဂ်တဲ မဖျေကောသဇိုင် ဝန်တဲ မအာစိုပ်(အရဟတ္တဖိုလ်) ဖိုလ်ဇေတဲ မျှိုက်ဘဝသံယောဇိန်အိုတ်တဲ တီကေတ် ပွဲမဒေးတဲ မတိတ်ဗူးတဲဂ် (သေယျ) မာန်မတွံဂး“ကုအဲဂ် ပြုလ္လုညးဂမျှိုင်ရ”ဂ် ရဝံ နွံရ ရဝံကို (သဒိသ)မာန်မတွံဂး“ကုအဲဂ် တုပ်သုတ်ကောသုညးမွဲသအာင်ရ”ဂ် နွံရ ရဝံကို (ဟီန) မာန်မတွံဂး“ကုအဲဂ် ယုတ်သုတ်ညးသအာင်ရ”ဂ် နွံရ ရဝံကို ဟံဒ်ရဝံရ။ တီလပိုင်သုမန ဂရင်ပွဲ ဂလာန်ဝံရ၊ တီလမုံပိုင်ကျက်တြ သျှိုက်မျှိုက်ဒေဝ် သွက်အခေါင်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်သုမန တီကေတ်“တီလမုံပိုင်ကျက်တြ သျှိုက်မျှိုက်ဒေဝ် သွက်အခေါင်(ဂလာန်) အဲရ” ရဝံတဲ ချိုက်ကတိုနုဒ္ဒဲတဲ လှောင်သွဝတ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြတဲ သွရေသေရ်ကွာ ပါစူးအာရ။

ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်ခေမ တီလပိုင်သုမနဂမျှိုင် ပါစူးအာအိုတ်တဲ ဟံသက်ဂတာပ် လအ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ သွးကိုခမိဂမျှိုင်ရ“ယံခမိတအ် ရဝံဟေင် ကောန်ဂကူဂမျှိုင် အရဟတ္တဖိုလ်ဂ်လေဝ် ဟိုသွးအိုတ်ရ၊ ဖိုလ်(မတွံဂးအရဟတ္တဖိုလ်)ဂ်လေဝ် ဂပ်ဝ်သွးရ၊ ဇေတုဇေတုတုန် ဟဂပ်ဝ်ရင်တုင်ဏာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ရ၊ သိုက်ဒ်သတ်ဂ် ပွဲလောကဝံ တြံဂမျှိုင် မလှသွး (နုမဂ်ဖိုလ်) လှိုက် သုတ်ညင်ရ သွဂရိုင်စရိုက် ဟိုသွးအရဟတ္တဖိုလ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမျှိုင်ဂ် ပွဲကာလကြ် အာစိုပ်ပွမသျှောင်စိုတ်အိုတ်ရ” ရဝံ (သွးရ)။

ပုဂိုလ်တုအရှန်ဂမျှိုင် ပွဲပုဂိုလ်မပြဲ ပုဂိုလ်မယုတ် ပုဂိုလ်မတုပ်သုတ်ဂမျှိုင်ဂ် ဟံရင်တုင် (ဇေတုဇေတု)အိုတ်ရ (ဟံစတ်ဗုတ်ဇေတုဇေတုအိုတ်ရ)၊ (ကုပုဂိုလ်တုအရှန် ဂမျှိုင်ဂ်) ပွမတန်ပဋိသန္ဓိအိုတ်တဲရ၊ ဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်မပြဲတဲရ၊ ပုဂိုလ်တုအရှန် ဂမျှိုင်ဂ် ဗူးစးတိတ်နုသံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမျှိုင်ဂ်ဒ်တဲ က္လုအာ(နိဗ္ဗာန်)အိုတ်ရ။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ကုဏ္ဍိယသံဝရ

၅၀။ ယုံခမိတအ် ‘ကုဏ္ဍိယသံဝရသီလ’ ပွမသိုလလမ်မင်မဲ့ကုဏ္ဍိ ဟုံမွဲမွဲး ကုခမိ ကုဏ္ဍိယသံဝရသီလ မလိုလ်ာ်ဟုံ ဟုံတံ(ပါတိမောက္ခသံဝရ)သီလဂုံလိုလ်ာ်နွံရ၊ (ပါတိ မောက္ခသံဝရ)သီလဟုံမွဲမွဲး ကုခမိ သီလမလိုလ်ာ်ဟုံ ဟုံတံ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ညာ်စုတ် ဂုံလိုလ်ာ်နွံရ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟုံမွဲမွဲး ကုခမိသမာဓိမလိုလ်ာ်ဟုံ ဟုံတံလညာတ် ဉာဏ်မတီ အတိုင်ညာ်စုတ် ဂုံလိုလ်ာ်နွံရ၊ လညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ညာ်စုတ်ဟုံမွဲမွဲး ကုခမိ လညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ညာ်စုတ် လိုလ်ာ်ဟုံ ဟုံတံ‘နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်’ ပွမအေန်ဇရကောံ မဂ်ဉာဏ် မစာ်စူးနူထွေန်စပ် ဂုံလိုလ်ာ်နွံရ၊ ‘နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်’ ပွမအေန်ဇရ ကောံမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူးနူထွေန်စပ်ဟုံမွဲမွဲး ကုခမိ ‘နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်’ ပွမအေန်ဇရ ကောံမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူးနူ ထွေန်စပ် လိုလ်ာ်ဟုံ ဟုံတံလညာတ်ဉာဏ် မဗ္ဗာရဏာ(အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူးနူကိလေသ ဂုံလိုလ်ာ်နွံရ။

ယုံခမိတအ် တုံဆုဂ် ကွာင်တူးလိုလ်ာ်အာမွဲး သုဟ်ညံင်ရ် သရမ်ဆုလေဝ် ဟုံအာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင် ချော်သကောင်လေဝ် ဟုံအာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင် သုလေဝ် ဟုံအာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင် ကြက်လေဝ် ဟုံအာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင်ကို ယုံခမိတအ် တုပ်တသ် ဂုံဟောင် ‘ကုဏ္ဍိယသံဝရသီလ’ ပွမသိုလလမ်မင်မဲ့ကုဏ္ဍိ ဟုံမွဲမွဲး ကုခမိ ကုဏ္ဍိယသံဝရသီလ မလိုလ်ာ်ဟုံ ဟုံတံ(ပါတိမောက္ခသံဝရ) သီလဂုံလိုလ်ာ်နွံရ။ပ။ ဟုံတံပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မလေဝ်ဗ္ဗာရဏာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူးနူကိလေသ ဂုံလိုလ်ာ်နွံရ။

ယုံခမိတအ် ကုဏ္ဍိယသံဝရသီလနွံမွဲး ကုခမိ မချိုက်ပေင်တကောံ ကုဏ္ဍိယ သံဝရသီလဟုံ ဟုံတံ(ပါတိမောက္ခသံဝရ) သီလ ဂုံချိုက်ပေင်နွံရ၊ (ပါတိမောက္ခသံဝရ) သီလ နွံမွဲး ကုခမိ မချိုက်ပေင်တကောံသီလဟုံ ဟုံတံသမ္မာသမာဓိ ဂုံချိုက်ပေင်နွံရ၊ သမာဓိ နွံမွဲး ကုခမိမချိုက်ပေင်တကောံသမာဓိဟုံ ဟုံတံလညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ညာ်စုတ် ဂုံချိုက်ပေင် နွံရ၊ လညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ညာ်စုတ်နွံမွဲး ကုခမိမချိုက်ပေင်တကောံလညာတ် ဉာဏ်မတီ အတိုင်ညာ်စုတ်ဟုံ ဟုံတံနိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ပွမအေန်ဇရ ကောံမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူး နူထွေန်စပ် ဂုံချိုက်ပေင်နွံရ၊ ‘နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်’ ပွမအေန်ဇရ ကောံမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူးနူထွေန်စပ် နွံမွဲး ကုခမိ မချိုက်ပေင်တကောံနိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ပွမအေန်ဇရ ကောံမဂ်ဉာဏ် မစာ်စူး နူထွေန်စပ်ဟုံ ဟုံတံပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မလေဝ်ဗ္ဗာရဏာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူး နူကိလေသ ဂုံချိုက်ပေင်နွံရ။

ယုံခမိတအ် တုံဆုဂ် ချိုက်ပေင်တကောံကွာင်တူးမွဲး သုဟ်ညံင်ရ် သရမ်ဆုလေဝ် အာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင် ချော်သကောင်လေဝ် အာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင် သုလေဝ် အာစိုပ်ပွမ ချိုက်ပေင် ကြက်လေဝ် အာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင်ကို ယုံခမိတအ် တုပ်တသ်ဂုံဟောင် ကုဏ္ဍိယသံဝရသီလနွံမွဲး ကုခမိ မချိုက်ပေင်တကောံကုဏ္ဍိယသံဝရသီလဟုံ ဟုံတံ(ပါတိ

မောက္ခသံဝရ) သီလ ဝံ့ချိုက်ပေင်နွံရ ။ပ။ ဟိုတ်ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မလေပ်ဗွာရဏာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူးနူကိလေသ ဝံ့ချိုက်ပေင်နွံရ ရံဝံ (သူးရ)။

သုတ်အဌမ။

၉။ သုတ်အာနန္ဒ

၅၁။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ပှော့ပြာပ်အာဇရေင် တီလပိုင်သာရိပိုတ်တဲ ဟိုဂလာန်ဆက်မိတ် မိပ်စိုတ်အိုဟ်တှိုဟ် ကောံတီလပိုင်သာရိပိုတ်မွဲစွံရ၊ ဟိုပတဲကောံ ဂလာန် ထေက်ကိုမိပ်စိုတ်အိုဟ်တှိုဟ် ထေက်ကိုဗျဉ်ဟ်တဲ သိုမဂဇအ်ဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲဂ် ဂရင်ပတိ တီလပိုင်သာရိပိုတ်ရ— ယွံကောန်တုသာရိပိုတ် နဟိုတ်မုံဗုတ်မုစိ ခမိဂ် ခရ်ဂမ္တိုင် မဟံ့ကောင်မိင်ဏီဂ်လေဝ် ဝံ့မိင်ကေတ်ဂ်ရော၊ ကုခမိဂ် ခရ်ဂမ္တိုင်မကလင်လပ်တဲဂ်လေဝ် ဟံ့အာစိုပ် ပွမလီလော်အိုတ်ဂ်ရော၊ ကုခမိဂ် ခရ်ဂမ္တိုင် မကောင်အာစိုပ် ကောင်တုတ်ဒွံ နကိုစိုတ်ကိုပ်ကွာတေံဂ်လေဝ် ကတိဒ်ပွဲမနောဒွါရ ဗွဲမဒးရးအိုတ်ဂ်ရော၊ ခရ်မဟံ့တိ ကေတ်ဏီဂ်လေဝ် ဝံ့တိကေတ်ဂ်ရော ရံဝံ (ဂရင်ဗ္ဗိရ)။ တီလပိုင်အာနန္ဒဂ် လမိင်လညာတ် ဂှိုင်ရ၊ တီလပိုင်အာနန္ဒဟောင် ဩပ်ဟိုသ်ညိ ရံဝံ (သူးရ)။ ယွံကောန်တုသာရိပိုတ် ဒ်သတ် ဂ်မွဲး ဩပ်ကလင်ပင်မိုင်ညိ၊ ဩပ်သွပုဂ်စိုတ် ဗွဲမဒးရးညိ၊ ကြက်ဟိုတွံကိုရ ရံဝံ (သူးရ)။ “ယွံကောန်တု ခိုဟ်ရ” ရံဝံ တီလပိုင်သာရိပိုတ် ကလေင်ပလန်ဂလာန် ကုတီလပိုင် အာနန္ဒရ၊ တီလပိုင်အာနန္ဒ ဟိုတွံတိုန် ဂလာန်ဝံ့ရ—

ယွံကောန်တုသာရိပိုတ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ကတ်ပတောန်ကေတ် သုတ်ဂေယျ ဝေယျာကရိုဏ် ဂါထာ ဥဒါန် ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လရ၊ ခမိဂ် ခရ်အတိုင် ကလင်လပ် အတိုင်ကတ်ပတောန်လပ်ဂ် တွံကို ကုညးသအာင်ဂမ္တိုင် ဗွဲတြးရ။ ခရ်အတိုင် ကလင်လပ် အတိုင်ကတ်ပတောန်လပ်ဂ် ဖျေံပတိုန်ကို ကုညးသအာင်ဂမ္တိုင် ဗွဲတြးရ။ ခရ်အတိုင် ကလင်လပ် အတိုင်ကတ်ပတောန်လပ်ဂ် သွပွမဖျောတ်သ်ဇျာယ် ဗွဲတြးရ။ ခရ်အတိုင်ကလင်လပ် အတိုင်ကတ်ပတောန်လပ်ဂ် ချပ်နကိုစိုတ် ဂှိုင်ဂှိုင်ကိုဝါရ၊ ဇွိတ်သပေါတ်ရ၊ မှ်သေ့နကိုစိုတ်ရ။ ပြာပ်လုပ်ဒဂိုန် ပွဲဘာ ဒ်ဒုဒဲအရာ ခမိထေရ်ဂမ္တိုင် မုံကိုလမိင်လညာတ်ဂှိုင် မပကင်ရင်လပ်ဓမ္မ ပကင်ရင်လပ်ဝိနယ ပကင်ရင်လပ်ပါတိမုက် ပဒတ်ရ၊ လဆောင်လဆောင် ပြာပ်အာဇရေင် ထေရ်ဇော်ဂမ္တိုင်တဲ “ယွံတီလပိုင် ခရ်ဝံ့တုန် ပသာဒ်ဂ်ရော၊ အရထပါဠိဝံ့တုန် ပသာဒ်ဂ်ရော” ရံဝံ သုာန်သျှက်ရ၊ ကောင်ကွေပ်ဗွာရဏာ နကိုပညာရ၊ ထေရ်ဇော်ဂမ္တိုင်ဂ် မဟဝံ့ပံက်ထွေးဏီဂ်လေဝ် ပံက်ထွေးကို ကုတီလပိုင်ဂ် အိုတ်ရ၊ မဟဝံ့သွ ဗွဲမပြာကဋ်ဏီဂ်လေဝ် သွကိုဗွဲမပြာကဋ် အိုတ်ရ၊ ပွဲအရာထေက် ကိုဒ်သေ့ဟ်ပွာ မဂှိုင်ဂှိုင်ဂမ္တိုင်လေဝ် ပါပွေင်ကောံကို ပွမသေ့ဟ်ပွာအိုတ်ရ။

ယံကောန်တုသာရိပိတံ နဗ္ဗုတိဗ္ဗတံဝံ ခမိ၍ ခရိဂမ္ဘိ၍ မဟံကောဓိဓိဏီ၍လေဝံ
ဝံဓိဓိကောတရ၊ ကုခမိ၍ ခရိဂမ္ဘိ၍မကလင်လဝံတု၍လေဝံ ဟံအာစိပံ ပုမလီလံအိတရ၊
ကုခမိ၍ ခရိဂမ္ဘိ၍မကောဓိအာစိပံ ကောဓိတုတံဒွံ နကိစိတံကိပိကောတံ၍လေဝံ ကတိဒိ
ပွဲမနောဒ္ဓါရ ပွဲမဒေရးအိတရ၊ ခရိမဟံကောဓိဓိဏီ၍လေဝံ ဝံတိကောတရ ရံဝံ (သုးရ)။

ယံအာနန္ဒ ယေကံကိဒေအမ်သဝံကောရ၊ ယံအာနန္ဒ ဟံကောဓိဒိမ္မေလော၍ နိကုဉ်ရသံ၊
ဟိတံဝံ တိလပိဉ်အာနန္ဒ ဂပ်ဝံတံလဝံ ပွဲမဒေရးလောနရ၊ တိလပိဉ်အာနန္ဒ ညးပေင်တ
ကောဓိခရိဂမ္ဘိ၍တြပြကာဝံရ ရံဝံ ပိုတအံ ဂိုင်သမ္ဘိကောတံအိတရ။

တိလပိဉ်အာနန္ဒ ကတ်ပတောန်ကောတံလဝံ ဓမ္မမတွံဂး သုတ်ဂေယျ
ဝေယျာကရိဏံ ဂါထာ ဥဒါန် ဣတိဝုတံ ဇာတိ အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လရ၊ တိလပိဉ်အာနန္ဒ
ခရိအတိုင်ကလင်လဝံ အတိုင်ကတ်ပတောန်လဝံ၍ တံကိကုညးသအာဓိဂမ္ဘိ၍ ပွဲတြးရ။
တိလပိဉ်အာနန္ဒ ခရိအတိုင်ကလင်လဝံ အတိုင်ကတ်ပတောန်လဝံ၍ ဖျေပတိန်ကို ကုညး
သအာဓိဂမ္ဘိ၍ပွဲတြးရ။ တိလပိဉ်အာနန္ဒ ခရိအတိုင်ကလင်လဝံ အတိုင်ကတ်ပတောန်
လဝံ၍ သပ္ပမဗ္ဗောတံသုဇ္ဈာယံ ပွဲတြးရ။ တိလပိဉ်အာနန္ဒ ခရိအတိုင်ကလင်လဝံ အတိုင်
ကတ်ပတောန်လဝံ၍ ချပ်နကိစိတံ ဤ၍ဂိုင်ကိုဝါရ၊ ဇိတ်သပေါတ်ရ၊ မှ်သေ့နကိစိတရ။

တိလပိဉ်အာနန္ဒ ပြာပ်လဝံဒဂိန် ပွဲဘာ နိဒ္ဒေအရာ ခမိထေရ်ဇော်ဂမ္ဘိ၍ မုံကိုလမိင်
လညာတ်၍ မပကင်ရင်လဝံဓမ္မ ပကင်ရင်လဝံဝိနယ ပကင်ရင်လဝံပါတိမုကံ ပဒတ်ရ။
လဆောင်လဆောင် တိလပိဉ်အာနန္ဒ ပြာပ်အာဇေရင် ထေရ်ဇော်ဂမ္ဘိ၍တု “ယံတိလပိဉ်
ခရိဝံတုန် ပသ်ဒိဂ်ရော၊ အရထပါဠိဝံတုန် ပသ်ဒိဂ်ရော” ရံဝံ သွာန်သုကရ၊ ကောဓိကော
ဗ္ဗာရဏာနကိုပညာရ၊ ထေရ်ဇော်ဂမ္ဘိ၍ မဟဝံပံက်ထွေးဏီ၍လေဝံ ပံက်ထွေးကို ကုတိလ
ပိဉ်အာနန္ဒအိတရ၊ မဟဝံသု ပွဲမပြာကဋ်ဏီ၍လေဝံ သွကိုပွဲမပြာကဋ်အိတရ၊ ပွဲအရာ
ထေကံကိဒိသေဟ်ပွာ မဂိုင်ဂိုင်ဂမ္ဘိ၍လေဝံ ပါပေင်ကောကို ပွမသေဟ်ပွာအိတရ ရံဝံ
(ပိယံတအံ ဂိုင်သမ္ဘိကောတံအိတရ ရံဝံ သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ခတ္ထိယ

၅၂။ ပွဲကာလ၍ ဗဗ္ဗုဇာဏုသောဏီ ပောပြာပ်အာဇေရင် တိလမုံပိဉ်ကျာ်တြဲတု
ဟိဂလာန်ဆက်မိတ် မိပ်စိတ်အိတ်တုဟ် ကောတိလမုံပိဉ်ကျာ်တြဲမ္မံရ၊ ဟိပတုကော
ဂလာန် ထေကံကိမိပ်စိတ်အိတ်တုဟ် ထေကံကိဗျုဟ်တု သိုကိုမဂဇေဒ်ဒိုင် ပွဲဒွဲမဗ္ဗမ္မံ
ဂရင်တ္တိ တိလမုံပိဉ်ကျာ်တြဲ ရံဝံရ—

ယွံတြနာဂေါတမ သိုင်ဂမ္ဘိုင် နွံပွဲက်ကိုမုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ မုရ်တုဟ်နဖိုမ္မဲ လုတ်ဒိုင် အိုတ်ဂ်ရော၊ မွဲကိုအရာဒတန် မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ သွပုပ္ပိတံကို မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ မွဲကိုလအိတ် မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော ရံဝံ ဂရင်ပိရ။ ယွံဗဗ္ဗး သိုင်ဂမ္ဘိုင် မွဲပွဲက်ကိုပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်အိုတ်ရ၊ လုတ်တံတုဟ်နပညာအိုတ်ရ၊ မွဲကိုအရာဒတန် ဂကောံဗိုလ်လဗးအိုတ်ရ၊ သွပုပ္ပိတံကို ပွမဝံအလိုအသီ တိဍုင်အိုတ်ရ၊ မွဲကိုလအိတ် ပွမဝံအလိုအသီအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

ယွံတြနာဂေါတမ ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင်တုန် နွံပွဲက်ကိုမုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ မုရ်တုဟ်နဖိုမ္မဲ လုတ်ဒိုင် အိုတ်ဂ်ရော၊ မွဲကိုအရာဒတန် မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ သွပုပ္ပိတံကို မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ မွဲကို လအိတ် မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော ရံဝံ (ဂရင်ပိရ)။

ယွံဗဗ္ဗး ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင်တုန် မွဲပွဲက်ကိုပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက်အိုတ်ရ၊ လုတ်တံတုဟ်နပညာ အိုတ်ရ၊ မွဲကိုအရာဒတန် မန်ယန်အိုတ်ရ၊ သွပုပ္ပိတံကို ပွမပူဇယဇ်အိုတ်ရ၊ မွဲကို လအိတ် ပွမအာစိုပ်ဍုင်ဗြိုအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

ယွံတြနာဂေါတမ သမေဟ်ဂမ္ဘိုင်တုန် နွံပွဲက်ကိုမုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ မုရ်တုဟ်နဖိုမ္မဲ လုတ်ဒိုင်အိုတ်ဂ်ရော၊ မွဲကိုအရာဒတန် မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ သွပုပ္ပိတံကို မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ မွဲကိုလအိတ် မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော ရံဝံ (ဂရင်ပိရ)။ ယွံဗဗ္ဗး သမေဟ်ဂမ္ဘိုင်တုန် မွဲပွဲက်ကို ပိုန်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ဂြပ်ရတ်အိုတ်ရ၊ လုတ်တံတုဟ်နပညာအိုတ်ရ၊ မွဲကိုအရာဒတန် ကွတ်ပညာအိုတ်ရ၊ သွပုပ္ပိတံကို ကမ္မောန်ကောင်ကာအိုတ်ရ၊ မွဲကိုလအိတ် ပွမကမ္မောန် ကောင်ကာစိုပ်ဒတဲအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

ယွံတြနာဂေါတမ ညးဗြဲဂမ္ဘိုင်တုန် နွံပွဲက်ကိုမုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ မုရ်တုဟ်နဖိုမ္မဲ လုတ်ဒိုင်အိုတ်ဂ်ရော၊ မွဲကိုအရာဒတန် မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ သွပုပ္ပိတံကို မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ မွဲကိုလအိတ် မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော ရံဝံ (ဂရင်ပိရ)။ ယွံဗဗ္ဗး ညးဗြဲဂမ္ဘိုင်တုန် နွံပွဲက်ကိုညးတြျံ အိုတ်ရ၊ လုတ်တံတုဟ်နပွမကျိုင်ကျပ်အိုတ်ရ၊ မွဲကိုအရာဒတန်ကောန်အိုတ်ရ၊ သွပုပ္ပိ တံကို ပွမဟံမ္မဲကိုဗြဲ တြျံတုသိုတုပ်အိုတ်ရ၊ မွဲကိုလအိတ် ပွမဝံအလိုအသီအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

ယွံတြနာဂေါတမ ကမ္မုတ်ဒမ္မဂမ္ဘိုင်တုန် နွံပွဲက်ကိုမုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ မုရ်တုဟ်နဖိုမ္မဲ လုတ်ဒိုင်အိုတ်ဂ်ရော၊ မွဲကိုအရာဒတန် မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ သွပုပ္ပိတံကို မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ မွဲကိုလအိတ် မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော ရံဝံ (ဂရင်ပိရ)။ ယွံဗဗ္ဗး ကမ္မုတ်ဒမ္မဂမ္ဘိုင်တုန် နွံပွဲက်ကို ပွမဂိုင်ကောတ် (ဂြပ်ရတ်ညးသအာင်)အိုတ်ရ၊ လုတ်တံတုဟ်နဖို သွက်ဝံအောပ်ဗ္ဗအိုတ်ရ၊ မွဲကိုအရာဒတန် လွဟ်လက်နက်အိုတ်ရ၊ သွပုပ္ပိတံကို ဒမ္မုအိုတ်ရ၊ မွဲကိုလအိတ် ပွမ(တြဂြပ်ဂမ္ဘိုင်) ဟံညာတ်ဒးအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

ယွံတြနာဂေါတမ ခမိဂမ္ဘိုင်တုန် နွံပွဲက်ကိုမုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ မုရ်တုဟ်နဖီမ္မဲ လုတ်ဒိုင်အိုတ်ဂ်ရော မုဲကိုအရာဒတန် မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ သပ္ပုပုစိတ်ကို မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော၊ မုဲကိုလအိတ် မုမ္မဲအိုတ်ဂ်ရော ရံဝံ (ဂရင်တိရ)။ ယွံဗဗ္ဗး ခမိဂမ္ဘိုင်တုန် နွံပွဲက်ကိုပွမအေင်ဒင် ပွမသီလသအးဇုးအိုတ်ရ၊ လုတ်တ တုဟ်နပညာအိုတ်ရ၊ မုဲကိုအရာဒတန် သီလအိုတ်ရ၊ သပ္ပုပုစိတ်ကို ပွမဟံမ္မဲကိုဂဗုဓဂဝိင်အိုတ်ရ၊ မုဲကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်အိုတ်ရ၊ ရံဝံ (သုးရ)။

ယွံတြနာဂေါတမ ထေက်ကိုဒးအမ်သင်ကွေရ၊ ယွံတြနာဂေါတမ ဟံကောင်ဒ် မွဲလှော် နွံကွင်ရသွံ၊ တြနာဂေါတမဂ် တိကေတ်ပွဲက်ကို အရာမလုတ်ကို အရာဒတန်ကို ပွမပုပုစိတ်ကို လအိတ်သိုင်ဂမ္ဘိုင်ကိုရ၊ တြနာဂေါတမဂ် ဗ္ဗးဂမ္ဘိုင်လေဝ် ။ပ။ တြနာဂေါတမဂ် သမေဟ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ။ပ။ တြနာဂေါတမဂ် ညးဗြဂမ္ဘိုင်လေဝ် ။ပ။ တြနာဂေါတမဂ် ကမ္မတ်ဒမ္မဂမ္ဘိုင်လေဝ် ။ပ။ တြနာဂေါတမဂ် တိကေတ်ပွဲက်ကို အရာမလုတ်ကို အရာ ဒတန်ကို ပွမပုပုစိတ်ကို လအိတ်ခမိဂမ္ဘိုင်ကိုရ၊ ယွံတြနာဂေါတမ ဓရ်ဂ် ထေက်ကို သျှိုက်မျှိုက်လောန်ရ ။ပ။ တြနာဂေါတမ သုတမ်နူတဲဝံတဲ စိုက်လအိတ်လမျှို အဲဒိုက်ဂ် ဥပးညးမလေပ်ပြာပ်ခစ ရတ်ပိပြကာ ရံဝံ ဩဝ်ဂိုင်သမ္ဘိညိ ရံဝံ (ဂရင်တိရ)။

သုတ်ဒသမ။

၁၁။ သုတ်အပ္ပမာဒ

၅၃။ ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗးမ္မဲ မှော့ပြာပ်အာဇရေင် တိလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲတဲ ဟိုဂလာန် ဆက်မိတ် မိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ် ကျောံတိလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲမွဲစွဲရ၊ ဟိုပတဲကျောံဂလာန် ထေက်ကိုမိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ် ထေက်ကိုဗျဗျဟ်တဲ သိုမဂဇအံဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲဂ် ဂရင်တိ တိလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ—

ယွံတြနာဂေါတမ ဓရ်မွဲခပ် မဂပ်ပ်ဇော်ပွပ် မဂပ်ပ်သွဗွဲမဂ္ဘိုင်ကိုဝါ မဂိုင်ကေတ် ဖိုဂတမတ် ဖိုပရလိုက် ဖိုသိုဝါဂကူတဲ တန်တဂ် နွံဟာ ရံဝံ (ဂရင်တိရ)။ ယွံဗဗ္ဗး ဓရ်မွဲခပ် မဂပ်ပ်ဇော်ပွပ် မဂပ်ပ်သွဗွဲမဂ္ဘိုင်ကိုဝါ မဂိုင်ကေတ် ဖိုဂတမတ် ဖိုပရလိုက် ဖိုသိုဝါဂကူတဲ မတန်တဂ် နွံရ ရံဝံ (သုးရ)။

ယွံတြနာဂေါတမ ဓရ်မွဲခပ် မဂပ်ပ်ဇော်ပွပ် မဂပ်ပ်သွဗွဲမဂ္ဘိုင်ကိုဝါ မဂိုင်ကေတ် ဖိုဂတမတ် ဖိုပရလိုက် ဖိုသိုဝါဂကူတဲ တန်တမ္မးဂ် ညးဒေုဂ်ရော ရံဝံ (ဂရင်တိရ)။ ယွံဗဗ္ဗး ဓရ်မွဲခပ် မဂပ်ပ်ဇော်ပွပ် မဂပ်ပ်သွဗွဲမဂ္ဘိုင်ကိုဝါ မဂိုင်ကေတ် ဖိုဂတမတ် ဖိုပရလိုက် ဖိုသိုဝါ ဂကူတဲ တန်တမ္မးဂ် ‘အပ္ပမာဒ’ ပွမဟံဟိုတ်မာဲရ။

ယံဗဗ္ဗေ နှဲဒိုင်သတ်ဂမ္ဘိုင် မဂေတ်ဂေင်အာကျင် ပွဲလတူတိအိုသိုက် သုဟ်ညံင်ရ် အာစိုပ် ပွမပံင်ကောံ (သုဟ်ပကောံ) ပွဲနှဲဒိုင်စိင်အိုတ်ကို နှဲဒိုင်စိင်ဟိုတ်ဒဒ်မဇ္ဇေစိ ပြဲလတူနှဲသတ်ဂမ္ဘိုင်ရ် ရဲဝံ သုဟ်ညံင်ရ် မဂပ်ဝ်သွးကို၊ ယံဗဗ္ဗေ တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ် ဓရ်မ္မဲဓရ် မဂပ်ဝ်ဇ္ဇေပွပ် မဂပ်ဝ်သွဗ္ဗေမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ မဂိုင်ကေတ်ဖိုဂတမတ် ဖိုပရလိုက် ဖိုသိုဝါ ဂကူတဲ တန်တဲာ် ‘အပ္ပမာဒ’ ပွမဟံဟိုတ်မာဲရ။

ယံဗဗ္ဗေ ဥပမာမ္မဲဂကူပုန်တုန် ဒးမင် သွ ဇအောအ်ဂမ္ဘိုင် သိုမဖျပ်လပ်အထောင့် ကအ်ကွတ်အိုသိုက် သုဟ်ညံင်ရ်အာစိုပ်အထောင့်ကအ်ကွတ်အိုတ် လောပ်အာအထောင့် ကတ်ကွတ်အိုတ် အာကောံဓရီအထောင့်ကအ်ကွတ်အိုတ်ကို အထောင့်ကအ်ကွတ်ကို ပြဲလတူဒမင် သွ ဇအောအ်ဂမ္ဘိုင် ရဲဝံ သုဟ်ညံင်ရ်မဂပ်ဝ်သွးကို ယံဗဗ္ဗေ တုပ်တသ်ဝံ ဟောင်ရ် ။ပ။

ယံဗဗ္ဗေ တြုံရတ်ချေကွတ်စံဗေ(ဂကူချေကွတ်) ရတ်ချေကွတ်စံဗေတဲ ရပ်ကေတ်ကောတ်တဲမ္မး သုဟ်ညံင်ရ်ရိုက်ဖျေသွပ်ကို သုဟ်ညံင်ရ်ရိုက်ဏာသကဲ ဓါလွာ်ကို သုဟ်ညံင်ရ်တက်ဒါတ် နကိုမ္မဲမ္မဲကို ယံဗဗ္ဗေ တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ် ။ပ။

ယံဗဗ္ဗေ သတ်တြုက်ဂမ္ဘိုင်အိုသို ဒဒက်တကိုတပ်သတ်တြုက်ကို သုဟ်ညံင်ရ် စိုပ်ပွဲတပ်အိုတ် ဒေတ်ဗက်လောင်တပ်အိုတ်ကို ယံဗဗ္ဗေ တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ် ။ပ။

ယံဗဗ္ဗေ သိုင်သတ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို သုဟ်ညံင်ရ် နှဲညးဗွက်တြု သိုင်စက္ကဝပ်အိုတ်ကို သိုင်စက္ကဝပ် ပြဲလတူသိုင်ဂမ္ဘိုင်ရ် ရဲဝံ သုဟ်ညံင်ရ်မဂပ်ဝ်သွးကို ယံဗဗ္ဗေ တုပ်တသ်ဝံ ဟောင်ရ် ။ပ။

ယံဗဗ္ဗေ လျးအရံင်သွင်နက်သတ်ဂမ္ဘိုင်ဖအိုတ်ကို အယာံမာတ်မ္မဲလဇ္ဇေမ္မဲကရေက် ဒဒက်တကိုဓါကွဲမသုန်ဇော်တြုကရေက် လျးဂိတုကို သုဟ်ညံင်ရ်ဗက်ဟံမာန်ကို လျးအရံင် ဂိတုကို ပြဲလတူလျးအရံင်ဂမ္ဘိုင်ရ် ရဲဝံ သုဟ်ညံင်ရ်မဂပ်ဝ်သွးကို ယံဗဗ္ဗေ တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ် ဓရ်မ္မဲဓရ် မဂပ်ဝ်ဇ္ဇေပွပ် မဂပ်ဝ်သွဗ္ဗေမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ မဂိုင်ကေတ်ဖိုဂတမတ် ဖိုပရလိုက် ဖိုသိုဝါ ဂကူတဲ တန်တဲာ် ‘အပ္ပမာဒ’ ပွမဟံဟိုတ်မာဲရ။ ယံဗဗ္ဗေ ဣဝံဟောင် ဓရ်မ္မဲဓရ် မဂပ်ဝ်ဇ္ဇေပွပ် မဂပ်ဝ်သွဗ္ဗေမဂ္ဂိုင်ကိုဝါ မဂိုင်ကေတ် ဖိုဂတမတ် ဖိုပရလိုက် ဖိုသိုဝါဂကူတဲ တန်တဲာ် ရဲဝံ (သွးရ)။

ယံတြုနာဲဂေါတမ ထေက်ကိုသိုက်မျိုက်လောန်ရ၊ ယံတြုနာဲဂေါတမ ထေက်ကို သိုက်မျိုက်လောန်ရ ။ပ။ တြုနာဲဂေါတမ သွတမ်နူတဲဝံတဲ စိုက်လအိတ်လမျို အဲဒိုက်ကို ဥပးညးမလေပ်ပြာပ်ခစ ရတ်ပိပြကာ ရဲဝံ ဩဝ်ဂိုင်သမ္ဘိညိ ရဲဝံ (ဂရင်ပွီရ)။

သုတ်ဇူကာဒသမ။

၁၂။ သုတ်ဓမ္မိက

၅၄။ ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလပွဲပိုင်ကျက်တြ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဒိုဂိဇ္ဈကုဋ် ဇရေင် ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ။ ပွဲကာလဂှ် တီလပိုင်ခမ္မိက နိပူဂိုလ်ဂဇာ်ဘာ ပွဲဘာထပုံဘာဂမ္တိုင် အိုသို မွဲပွဲဌာန်ဇာတ်ဘူမိရ။ ပွဲကာလဂှ် တီလပိုင်ခမ္မိက တွေဟ်လက်ခမီအာဂန္တုက ဂမ္တိုင်ရ။ လဗပံဃ္ဍိုစမြဗဟောက်ရ။ ပြိုက်ပျဲရ။ ထပက်ထပူနကိုဂလာန်ရ။ ခုဟ်ခွဲရ။ ခမီအာဂန္တုကဂမ္တိုင်ဂ်လေဝ် တီလပိုင်ခမ္မိက ဂပ်ဝ်တွေဟ်လက် လဗပံဃ္ဍိုစမြဗဟောက် ပြိုက်ပျဲ ထပက်ထပူ နကိုဂလာန်ခွဟ်ခွဲဂမ္တိုင်ဂ်တုဲ ပါစူးအာဌာန်သအာင်အိုတ်ရ။ တန်တံ ဟုံမာန်အိုတ်ရ။ ဒးသွးထေံဘာအိုတ်ရ။

ပွဲကာလကို ကသပ်ဒ် ကုဥပဒေမဟုတ် ဌာနဇာတိဘူမိဂမ္ဘိုင် ရံဝံရ “ပိုဥပဒေမဟုတ် ကျောန်စိုတ်ဥပကာမမိသင် နကိုသုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဥမဒ်ကြိယာဗာပွင်ပွဲလမျို မစေစး ကိုယဲဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ သိုကိုဒ်သက် ခမီအာဂန္တုကဂမ္ဘိုင် ပါစူးအာဌာန်သအာင်အိုတ်ရ၊ တန်တ ဟံမာန်အိုတ်ရ၊ သူးထေဝံဘာအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ခမီအာဂန္တုကဂမ္ဘိုင် မဏ္ဍအာဌာန်မဲ့သအာင် မတန်တဟံမာန် မသူးထေဝံဘာအိုတ်ဂ်တုန် ညးဍေံဂ်ရော အထံက်အပင်ဍေံတုန် ညးဍေံ ဂ်ရော” ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

ပွဲကာလကို ကသပ်ဒ်ကဥပဒေမရှိဘဲ မပဒတ်ဌာန်ဇာတိဘူမိမရှိဘဲ ရဲဝံ့ရ “တီလပိုင် ဓမ္မိက တွေဟ်လက်ခမီအာဂန္တုကမၠိုင်ရ၊ လဗင်ဟွီစမြဗဟောက်ရ၊ ပြိုက်ပျဲရ၊ ထပက် ထပူ နကိုဂလာန်ရ၊ ခုဟ်ခွဲရ၊ ခမီအာဂန္တုကမၠိုင်ဂ်လေဝ် တီလပိုင်ဓမ္မိကဝံ့ ဂပ်ဝ် တွေဟ်လက် လဗင်ဟွီစမြဗဟောက် ပြိုက်ပျဲထပက်ထပူ နကိုဂလာန်ခွဲဟ်ခွဲဂမၠိုင်ဂ် နှိတ် ဖးပါစူးအာဌာန်မဲ့သအာင်အိုတ်ရ၊ တန်တဟံမာန်အိုတ်ရ၊ ဒးသွးထောံဘာအိုတ်ရ၊ ပိုယ်ညးဂမၠိုင် ယဝ်ဂွံဗက်ဗဒ်ထောံ တီလပိုင်ဓမ္မိကမ္မး ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ့ (ကသပ်ဒ်ရ)။

ကြန့်ကုန် ဥပဒေတရားဌာနဇာတိဘူမိမှိုင်း ပှော့ပြာပ်အာဇေရိုင် တီလပိုင်ခွေက အိုတ်တဲ “ယွံတီလပိုင် တီလပိုင်ခွေက ဩပ်ပါစူးအာနူဘာဝံ့ညါ၊ ကုတီလပိုင်နုပ္ပမဒတ် ပွဲဘာဝံ ဖိုဟွံမွဲရ” ရဝံ ဂရင်တီ တီလပိုင်ခွေကအိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် နူဘာဂ် တီလပိုင်ခွေက က္လအာဘာမွဲအသအာင်ရ။ ပွဲဘာမအာစိုပ်ဂ်လေပ် တီလပိုင်ခွေက တွေဟ်လက်ခမီ အာဂန္တုကဂမိုင်ရ၊ လဗပ်ဂ္လီစမြဗဟေက်ရ၊ ပြိုက်ပျဲရ၊ ထပက်ထပူနကိုဂလာန်ရ၊ ခုတ်ခွဲရ၊ ခမီအာဂန္တုကဂမိုင်ဂ်လေပ် တီလပိုင်ခွေက ဂပ်ပ်တွေဟ်လက် လဗပ်ဂ္လီစမြဗဟေက် ပြိုက်ပျဲထပက်ထပူ နကိုဂလာန်ခွတ်ခွဲဂမိုင်ဂ်ဒ်တဲ ပါစူးအာဌာန်မွဲသအာင် အိုတ်ရ၊ တန်တဟံမာန်အိုတ်ရ၊ ဒးသွးထောံဘာအိုတ်ရ။

ပွဲကာလကို ကသပ်၌ ကုဉ်ပးပဒတ်ဌာန်ဇာတိဘူမိဂမ္ဘိုင် ရံဝှံဉ်ရ “ပိုယ်ညးဂမ္ဘိုင် ကောန်စိုတ်ဥပကာမမိသင် နက်သွာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ကျဲမဒိုက်ကြိယာဗာပွင်ပွဲလမျီု မစေ့စး

ကိုယဲဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ သိုကိုဒ်သင်္ဂ ခမီအာဂန္တုကမ္ဘိုင် ပါစူးအာဌာန်သအာင်အိုတ်ရ၊ တန်တဟံမာန်အိုတ်ရ၊ သူးထောံဘာအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ခမီအာဂန္တုကမ္ဘိုင် မဏ္ဍအာဌာန် မွဲသအာင် မတန်တဟံမာန် မသူးထောံဘာအိုတ်တုန် ညးဒေံဂရော အထံက်အပင်ဒေံတုန် ညးဒေံဂရော” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ပုန်ရ)။

ပွဲကာလဂ် ကသပ်ဒ် ကုဥပပဒတ်ဌာန်ဇာတိဘူမိဂမ္ဘိုင်ပုန်ရ “တီလပိုင်ခမ္မိကဝံ တွေဟ်လက်ခမီအာဂန္တုကမ္ဘိုင်ရ၊ လဗပ်ပျီစမြေပဟေက်ရ၊ ပြိုက်ပျဲရ၊ ထပက်ထပူ နကိုဂလာန်ရ၊ ခုဟ်ခွဲရ၊ ခမီအာဂန္တုကမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် တီလပိုင်ခမ္မိကဝံ ဂပ်ဝ်တွေဟ်လက် လဗပ်ပျီစမြေပဟေက် ပြိုက်ပျဲထပက်ထပူ နကိုဂလာန်ခွဲဂမ္ဘိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဒးပါစူးအာ ဌာန်သအာင်အိုတ်ရ၊ တန်တဟံမာန်အိုတ်ရ၊ ဒးသူးထောံဘာအိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင် ယဝ်ဝံဗက် ဗဒထောံ တီလပိုင်ခမ္မိကမ္မး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ပုန်ရ)။

ကြနုဂ် ဥပပဒတ်ဌာန်ဇာတိဘူမိဂမ္ဘိုင် မှောံပြာပ်အာဇရေင် တီလပိုင်ခမ္မိက အိုတ်တဲ “ယံတီလပိုင် တီလပိုင်ခမ္မိက နူဘာဝံလေဝ် ဩဝ်ပါစူးအာညိ၊ ကုတီလပိုင်ဂ် နပမပဒတ် ပွဲဘာဝံ ဖိုဟံမွဲရ” ရဝံ ဂရင်ပွီ ကုတီလပိုင်ခမ္မိကအိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် နူဘာ ဂ်လေဝ် တီလပိုင်ခမ္မိက ဒးပါစူးအာပုန်ရ။

ပွဲဘာမအာစိုပ်ဂ်လေဝ် တီလပိုင်ခမ္မိက တွေဟ်လက်ခမီအာဂန္တုကမ္ဘိုင်ရ၊ လဗပ်ပျီစမြေပဟေက်ရ၊ ပြိုက်ပျဲရ၊ ထပက်ထပူနကိုဂလာန်ရ၊ ခုဟ်ခွဲရ၊ ခမီအာဂန္တုက မ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် တီလပိုင်ခမ္မိက ဂပ်ဝ်တွေဟ်လက် လဗပ်ပျီစမြေပဟေက် ပြိုက်ပျဲထပက်ထပူ နကိုဂလာန် ခုဟ်ခွဲဂမ္ဘိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဒးပါစူးအာဌာန်သအာင်အိုတ်ရ၊ တန်တဟံမာန်အိုတ်ရ၊ ဒးသူးထောံဘာအိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် ကသပ်ဒ် ကုဥပပဒတ်ဌာန်ဇာတိဘူမိဂမ္ဘိုင်ပုန်ရ “ပိုယ်ညးဂမ္ဘိုင် ကျောန်စိုတ်ဥပကာခမီသင် နကိုသုာ ပိဏ္ဍပါတ် ဘာ ဂဉ္ဇေမဒ်ကြိယာဗာပင်ပဲလမျီ မစေံစး ကိုယဲဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ သိုကိုဒ်သင်္ဂ ဟိုတ်ခမီအာဂန္တုကမ္ဘိုင် မဏ္ဍအာဌာန်သအာင် မတန်တဟံမာန် မသူးထောံဘာအိုတ်တုန် ညးဒေံဂရော အထံက်အပင်ဒေံတုန် ညးဒေံ ဂ်ရော” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ပုန်ရ)။

ပွဲကာလဂ် ကသပ်ဝံ ဒ်ကုဥပပဒတ်ဌာန်ဇာတိဘူမိဂမ္ဘိုင်ပုန်ရ “တီလပိုင်ခမ္မိကဝံ တွေဟ်လက်ခမီအာဂန္တုကမ္ဘိုင်ရ ။ပ။ ပိုယ်ညးဂမ္ဘိုင် ဝံဗက်ဗဒထောံတီလပိုင် ခမ္မိက နူဘာထပုံဘာအိုသို မှုံဌာန်ဇာတိဘူမိဂမ္ဘိုင်မ္မး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ပုန်ရ)။ ပွဲကာလဂ် ဥပပဒတ်ဌာန်ဇာတိဘူမိဂမ္ဘိုင် မှောံပြာပ်အာဇရေင် တီလပိုင်ခမ္မိကအိုတ်တဲ “ယံတီလပိုင် တီလပိုင်ခမ္မိက ဩဝ်ပါစူးအာနူဘာထပုံဘာအိုသို မှုံဌာန်ဇာတိဘူမိညိ” ရဝံ ဂရင်ပွီတီလပိုင်ခမ္မိကအိုတ်ရ။

ပွဲကာလ၌ ကသပ်ဝံ နိကုတီလပိဉ်ဓမ္မိကရ “ဥပးပဒတ်ဌာန်ဇာတိဘူမိဂမ္ဘိုင် ဗက်ဗဒထောံ (အဲ) နူဘာဂမ္ဘိုင်ထဝ်ဘာအိုသို မုံဌာန်ဇာတိဘူမိရ၊ လှဟ်ဝံ မုရ်ဌာန်မဲ့ အဲဝံအာညိရော” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ကြဲနူဂ် “အဲ သောံပြာပ်အာဇရေင် တီလမုံပိဉ် ကျက်တြဲမူး ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ကသပ်ဝံ နိကုတီလပိဉ်ဓမ္မိကပုန်ရ။ ပွဲကာလ၌ တီလပိဉ်ဓမ္မိက ထွက်င်ကေတ်ဗဗေင်သုာတဲ က္လအာချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ၊ (က္လကျင်) အတိုင်လေင်လေင်တဲ မှောံပြာပ်အာဇရေင် နီဂိဇ္ဈကုဋ် ဇရေင်ချင်ရာဇဂြိုဟ် ဌာန်တီလမုံပိဉ်ကျက်တြဲနွံတဲ လောဝ်သွဝတ်တီလမုံပိဉ်ကျက်တြဲတဲ ဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲရ၊ တီလပိဉ်ဓမ္မိက မဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲ—

ယွံဓမ္မိက ဂကူဗဗူးလှဟ်ဝံ တုအဲ ကျင်နူဌာန်လိုရော ရဲဝံ တီလမုံပိဉ်ကျက်တြဲ သုာန်ရ။ ယွံကျက်မုံပိဉ် ဥပးပဒတ်ဌာန်ဇာတိဘူမိဂမ္ဘိုင် ဗက်ဗဒထောံအဲဒိုက် နူဘာဂမ္ဘိုင် ထဝ်ဘာအိုသို မုံဌာန်ဇာတိဘူမိဂ်အိုတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပိရ)။ ယွံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး ဗွဲကွေရ၊ တုအဲ နပုမပဒတ် ပွဲဇာတိဘူမိဂ် မုဖိုမုံဂ်ရော၊ ဗက်ဗဒထောံတုအဲ နူဘာဂ်အိုတ်ရ၊ တုအဲ ဒးဒိုင်ဗက်ဗဒထောံနူဘာဂ်ဒိုတ်တဲ ဒးကျင်ဇရေင် အဲဟေင်ရ။

ယွံဓမ္မိက ဂကူဗဗူးကေင်ဒ်ကျင် ပွဲကိပ်ကွာတေံမူးတုန် သုာမိုက်ဂမ္ဘိုင် မအာကျင် ပွဲမှာသိုဒ်ဂ် ရပ်ကေတ်ဂဇေံ သေဝ်ရံင်သြင်တဲ တိတ်အာမှာသိုဒ် နကီဂျင်အိုတ်ရ၊ ဂျင် ဟုံညာတ်သြင်ဗင်မူး သုာမိုက်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဗလးဏာဂဇေံ သေဝ်ရံင်သြင်အိုတ်ရ၊ ဂဇေံဂ် ပပ်အာဒိုဟ်ဗွဲက်ရ၊ ပပ်အာဒိုဟ်ပလိုတ်ရ၊ ပပ်အာဒိုဟ်သွပ်ကျာရ၊ ပပ်အာဒိုဟ်သျှင်ကျာရ၊ ပပ်အာဒိုဟ်လတူရ၊ ပပ်အာဒိုဟ်သကဲရ၊ ဂဇေံဂ် မွဲပွီပွဲဂ် ယပ်ညာတ်သြင်ဗင်မူး ပပ်အာ လွာ်ညာတ်ဂ်ရ၊ ဂဇေံဂ် မွဲပွီပွဲဂ် ယပ်ဟုံညာတ်သြင်ဗင်မူး ကလေင်ကျင်ဂျင်ဂ် မွဲဝါပုန်ရ။ ယွံဓမ္မိက ဂကူဗဗူးတုပ်တဲသတ်ဝံဟေင်ရ၊ ဗက်ဗဒထောံတုအဲ နူဘာဂ်အိုတ်ရ၊ တုအဲ ဒးဒိုင်ဗက်ဗဒထောံ နူဘာဂ်ဒိုတ်တဲ ကျင်စိုပ်ဇရေင်အဲဟေင်ရသွံ။

ယွံဓမ္မိက ဂကူဗဗူးကေင်ဒ်ကျင် ကိပ်ကွာတေံမူးတုန် သိုင်တြဲသုံမုံယုသုပတိဌ သိုင်ကောရဗျဂ် မုံကွာင်မသုန်ကွာင်ရ၊ မုံကီသိုင်စိုဟ်သြိုဟ်ရ၊ မိပ်လဟ်င်ကီစိုတ်ရ၊ ယွံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး သွဲသိုင်တြဲသုံသုပတိဌဂ် စိုက်စိုတ်ဓါယောဇနာဒ်ရ၊ (သွဲ) ရိုဟ်ဂမ္ဘိုင် စိုက်မသုန်ဓါယောဇနာဒ်ရ၊ ယွံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး သတ်သိုင်တြဲသုံသုပတိဌဂမ္ဘိုင် ဇော်တုာဗွတ် ထုဲပင် မတောမ်လုပ်မွဲတဌတ် မွဲကရေတ်အိုတ်ရ၊ မုံကီသတ် မုံကီရိုသာပုာသုာသုာ မဟုံမွဲကီ ကောန်သုာ ခုာသုာအိုတ်ရ၊ ယွံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး ကွာင်သိုင်တြဲသုံသုပတိဌ မွဲကွာင်ဂ် သိုင်မွဲဟာန်ကောံ ကမ္မောင်မောင်မ (ဗြဲအပွဲဝင်နန်) ပြာဝိုက်ရ၊ မွဲကွာင်ဂ် ဂကောံကောန်ပွာန် ပိုလ်လဗးပြာဝိုက်ရ၊ မွဲကွာင်ဂ် ကောန်ညးနီဂိုရးဂမ္ဘိုင် ပြာဝိုက်အိုတ်ရ၊ မွဲကွာင်ဂ် သမဏ ဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင် ပြာဝိုက်အိုတ်ရ၊ မွဲကွာင်ဂ် သတ်ဗြဲဂမ္ဘိုင် ပြာဝိုက်အိုတ်ရ၊ ယွံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး ညးလိုမွဲလေဝ် ဟုံမင်မွဲလေဝ် သတ်သိုင်တြဲသုံသုပတိဌဂမ္ဘိုင်ရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင် သွက်ညးမွဲတုဂ်

ညးမွဲတၠုၣ် ဟံၣ်ပုၤပုၤ (ဟံၣ်ပလီုပလၢ ခၠျီၣ်ဂရိုၣ်)အိုတ်ရ၊ ယံၣ်ဓမ္မိက ဂကူဗဗ္ဗး ပွဲကာလၣ် တြုၣ်မွဲၣ် စတၢ်သတ်သ္တိုင်တြုၣ်သုပ္ပတိဌဂမ္တိုင် အတိုင်ပွဲၣ်တဲၣ် ဝးပကၢ်ထောံ က္တၢၢ်ဗၢင်တဲၣ် စၢ်စူးအာရ၊ ယံၣ်ဓမ္မိက ဂကူဗဗ္ဗး ပွဲကာလၣ် ကသပ်ဝံၣ် ဒွံကုဒေဝတ် ပွဲၣ်သ္တိုင်တြုၣ်သုပ္ပတိဌရ။

“ယံၣ်ဗ္ဗးတၢ်အိၣ် ထေက်ကိုဒးအိၣ်သၢ်ကွေံရ၊ ယံၣ်ဗ္ဗးတၢ်အိၣ် ဟံၣ်ကေၣ်ဒွံလှေၣ်ဒွံ ဒွံကွၢၢ်ရသ့၊ မ္မိဟ်ယုတ်မာပပ်ပီလောန်ရသ့၊ စတၢ်သတ်သ္တိုင်တြုၣ်သုပ္ပတိဌဂမ္တိုင် အတိုင်ပွဲၣ်တဲၣ် ဝးပကၢ် ထောံက္တၢၢ်ဗၢင်တဲၣ် စၢ်စူးအာရသ့၊ သ္တိုင်တြုၣ်သုပ္ပတိဌ ပွဲကာလၣ် ဟံၣ်သတ်ကိုဗ္ဗး ခိုဟ်ရ” ရဝံၣ် (ကသပ်ဒွံရ)။

ယံၣ်ဓမ္မိက ဂကူဗဗ္ဗး ပွဲကာလၣ် သ္တိုင်တြုၣ်သုပ္ပတိဌ ပွဲကာလၣ် ဟံၣ်သတ်ကိုရ၊ ယံၣ်ဓမ္မိက ဂကူဗဗ္ဗး ပွဲကာလၣ် သ္တိုင်ကောရဗျ ပြာပ်အာဇရေၣ်သ္တိုင်အိၣ်တဲၣ် သ္ဗးကိုသ္တိုင်အိၣ် ဂလာန်ဝံၣ်ရ။ “ယံၣ်ဗ္ဗး ဩဝံတိကေတ်ညိ၊ သ္တိုင်တြုၣ်သုပ္ပတိဌ ဟံၣ်သတ်ကိုရ” ရဝံၣ် (သ္ဗးရ)။ ယံၣ်ဓမ္မိက ဂကူဗဗ္ဗး ပွဲကာလၣ် သ္တိုင်အိၣ် သ္ဗးမိတ်ဗဒ္ဒိကုဒ္ဒိန္ဒ နအကၢ်အရာ လဗိုတ် ကျာဇှော် ဗြုဇှော်ကွၢၢ်တဲၣ် ကိုဗဒေၣ်မံၤဖျေံ သ္တိုင်တြုၣ်သုပ္ပတိဌ ရိုဟ်ကွၢၢ်ကၢၢ်ဒွံရ။

ယံၣ်ဓမ္မိက ဂကူဗဗ္ဗး ဒေဝတ်ပွဲၣ်သ္တိုင်တြုၣ်သုပ္ပတိဌ မ္မိကိုပုၤမဒ္ဒိဒဒိၣ် ပုၤမဟံၣ်မိပ်စိုတ် ရ်ဒွံတဲၣ် သီမလရိအိၣ်ယံၣ် ဇ္ဇောပ်ဍုၣ်ရမတ်ၣ် ဒတူဒွံ ပွဲဌာန်မွဲရ။ ယံၣ်ဓမ္မိက ဂကူဗဗ္ဗး ပွဲကာလၣ် သ္တိုင်အိၣ်ပြာပ်အာဇရေၣ် ဒေဝတ်ပွဲၣ်သ္တိုင်တြုၣ်သုပ္ပတိဌတဲၣ် ဟိုသ္ဗးကိုဒေဝတ် ပွဲၣ်သ္တိုင်တြုၣ်သုပ္ပတိဌ ဂလာန်ဝံၣ်ရ။ “ယံၣ်ဒေဝတ် တုအဲ မုဟိုတ်မ္မိကိုပုၤမဒ္ဒိဒဒိၣ် ပုၤမဟံၣ်မိပ်စိုတ် ရ်ဒွံတဲၣ် သီမလရိအိၣ်ယံၣ် ဇ္ဇောပ်ဍုၣ်ရမတ်ၣ် ဒတူဒွံ ပွဲဌာန်မွဲရ” ရဝံၣ် (သ္ဗးရ)။ ယံၣ်တြုနဲၣ် လဗိုတ်ကျာဇှော် ဗြုဇှော်ကွၢၢ်တဲၣ် ကိုဗဒေၣ်ထောံလ္လီမာန်အဲရ၊ သ္ဗးရိုဟ်ကွၢၢ်ကၢၢ်ဒွံလတူရ၊ ဟိုတ်ၣ်ရ လရိအိၣ်ယံၣ်ဒွံရ ရဝံၣ် (သ္ဗးရ)။

ယံၣ်ဒေဝတ် ဗွဲစုတ်လ္လီမာန်တုအဲ မတန်တ ပွဲရကွၢၢ်ဓမ္မ ဓရ်တုဆုၣ် လဗိုတ်ကျာဇှော် ဗြုဇှော်ကွၢၢ်တဲၣ် ကိုဗဒေၣ်စှေဟာ၊ သ္ဗးညံၣ်ရိုဟ်ဝံၣ်ကွၢၢ်ကၢၢ်ဒွံလတူဟာ ရဝံၣ် (သ္ဗးရ)။ ယံၣ်တြုနဲၣ် တုဆုၣ် သာ်လီုတန်တ ပွဲဓရ်တုဆုၣ်ရော ရဝံၣ် (သ္ဗးရ)။ ယံၣ်ဒေဝတ် ပွဲလောကဝံၣ် ညးဂမ္တိုင်မ္မိပွဲၣ်ကိုရိုဟ်ဆုၣ် ရင်တုၣ်ကေတ်ဏာရိုဟ်ဆုၣ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်မ္မိပွဲၣ်ကိုခွေၣ် သကောပ်ၣ် ရင်တုၣ်ကေတ်ဏာခွေၣ်သကောပ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင် မ္မိပွဲၣ်ကို သု(တုး)ၣ် ရင်တုၣ်ကေတ်ဏာသုတုးအိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင် မ္မိပွဲၣ်ကိုကံၣ် ရင်တုၣ်ကေတ်ဏာကံၣ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင် မ္မိပွဲၣ်ကိုသတ်ၣ် ရင်တုၣ်ကေတ်ဏာသတ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပုၤမရင်တုၣ်ကေတ် ဏာသတ်ၣ် ဒေဝတ်ၣ် ဟံၣ်ထေက်ကိုသု ပုၤမဟံၣ်မိပ်စိုတ်ကို ပုၤမဟံၣ်သ္ဗျိုက်မ္မိကိုရ၊ ယံၣ်ဒေဝတ် ရဝံၣ်ဟေၣ် တုဆုၣ် တန်တ ပွဲဓရ်တုဆုၣ်ရ ရဝံၣ် (သ္ဗးရ)။

ယံၣ်တြုနဲၣ် လ္လီမာန်အဲ မဟံၣ်တန်တ ပွဲဓရ်တုဆုၣ် လဗိုတ်ကျာဇှော် ဗြုဇှော်ကွၢၢ်တဲၣ် ကိုဗဒေၣ်အာရ၊ သ္ဗးရိုဟ်ကွၢၢ်ကၢၢ်ဒွံလတူရ ရဝံၣ် (သ္ဗးရ)။ ယံၣ်ဒေဝတ် တုအဲ ယဝ်တန်တ

ပွဲခရဲတုံဆုမှူး လွှဲမာန်တုအဲဂ် န်အတိုင်ကိုပ်ကွာမာန်ရ ရဲဝံ (သွေးရ)။ ယုံတြနဲ အဲဒိုက်တန်တ ပွဲခရဲတုံဆုရ၊ လွှဲမာန်အဲဒိုက်ဂ် ဩဝ်ကိုဒ် အတိုင်ကိုပ်ကွာညိ ရဲဝံ (သွေးရ)။

ယုံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး ပွဲကာလဂ် သိုင်အိန် သွန်မိတ်ဗဒ်ကူဒွိကြီဉ် နအကဲအရာ လဗိုတ်ကျာဇော် ဗြဇော်ကျင်တဲ ကိုပတူတိုန် (ပစူတိုန်) သိုင်တြသုံသုပ္ပတိဌရ၊ ရိုဟ်ဂမိုင် န်အာ အတိုင်ကိုပ်ကွာအိုတ်ရ။ ယုံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး တုပ်တ်သင်္ဂဟောင်ရ၊ တုအဲ မတန်တ ပွဲခရဲခမိဂ် ဥပးပဒတ် ဌာန်ဇာတ်ဘူမိဂမိုင် ဗက်ဗဒ်ထောံနူဘာဂမိုင်ထပ်ဘာအိုသို မုံဌာန် ဇာတ်ဘူမိဂ်အိုတ်ဟာ ရဲဝံ (သွာန်ရ)။

ယုံကျ်မုံပိုင် သင်္ဂဟောင်မိဂ် တန်တပွဲခရဲခမိဂ်ရော ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။ ယုံဓမ္မိက ဂကူ ဗဗူး ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ညးတွေဟ်လက်ဂ် ဟံကလောင်တွေဟ်လက်ရ၊ ညးဒုဟ်ဒွဲဂ် ဟံကလောင်ဒုဟ်ဒွဲရ၊ ညးကယျာန်ဒဝါတ်သောက်ဉ် ဟံကလောင်ကယျာန် ဒဝါတ်သောက်ဉ်ရ၊ ယုံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး ရဲဝံဟောင် ခမိဂ် တန်တပွဲခရဲခမိရ ရဲဝံ (သွေးရ)။ ယုံကျ်မုံပိုင် အဲဒိုက်မဒ် မဟံတန်တ ပွဲခရဲခမိဟောင် ဥပးပဒတ် ဌာန်ဇာတ်ဘူမိဂမိုင် ဗက်ဗဒ်ထောံ နူဘာဂမိုင် ထပ်ဘာအိုသို မုံဌာန်ဇာတ်ဘူမိဂ်အိုတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။

ယုံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး ကောင်ဒ်ကျင်ကိုပ်ကွာတေံမွဲတုန် အာစာမုံယုသုနေတ္တ မဖန်ဗဒ် ကွေတ်ဝါဒမစာ်စူး နူပမစောဲလာံ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင် (နကိုဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်) ကောင်ကတိုန်ရ၊ ယုံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး ကွေးဂမိုင်ဂျိုင်ကိုကွံ နွံကုအာစာမုံယုသုနေတ္တအိုတ်ရ၊ အာစာဇော် သုနေတ္တ တွံခရဲ သွက်ဂွံကတိုန် ပွဲချင်ဗြို ကုကွေးဂမိုင်ရ၊ ယုံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး အာစာဇော် သုနေတ္တ တွံခရဲ သွက်ဂွံကတိုန် ပွဲချင်ဗြိုမွဲ ကွေးဂမိုင်မုံကိုစိုတ် မဟံလျင်ပတေံဂ် ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် ကတိုန်ပွဲနရက် မဟံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိဟံဒိုဟ်ဆဲး န်ဒွဲဒတုံစေံဗွဲအိုတ်ရ။ အာစာဇော်သုနေတ္တ တွံခရဲ သွက်ဂွံကတိုန် ပွဲချင်ဗြိုမွဲ ကွေးဂမိုင် မုံကိုစိုတ်မလျင်ဇြင်သျိုက်ဂ် ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် ဝံအာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ် လအာဂတိ ဒိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ။ ယုံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး ကောင်ဒ်ကျင်ကိုပ်ကွာတေံမွဲတုန်— အာစာမုံယုမူဂပက္ခ ကောင်ကတိုန်ရ။ ပ။ အာစာမုံယုအရနေမိ ကောင်ကတိုန်ရ။ ပ။ အာစာမုံယုကုဒ္ဒါလက ကောင်ကတိုန်ရ။ ပ။ အာစာမုံယုဟတ္ထိပါလ ကောင်ကတိုန်ကျင်။ ပ။

အာစာမုံယုဇောတိပါလ မလေပ်ဖန်ဗဒ် ကွေတ်ဝါဒ မစာ်စူးနူပမစောဲလာံ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင် (နကိုဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်) ကောင်ကတိုန်ရ၊ ယုံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး ကွေးဂမိုင်ဂျိုင် ကိုကွံ နွံကုအာစာဇောတိပါလအိုတ်ရ၊ အာစာဇောတိပါလ တွံခရဲ သွက်ဂွံကတိုန် ပွဲချင်ဗြို ကုကွေးဂမိုင်ရ။ ယုံဓမ္မိက ဂကူဗဗူး အာစာဇောတိပါလ တွံခရဲ သွက်ဂွံကတိုန်ပွဲချင်ဗြိုမွဲ ကွေးဂမိုင် မုံကိုစိုတ်မဟံလျင်ပတေံဂ် ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် ကတိုန်ပွဲနရက် မဟံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိဟံဒိုဟ်ဆဲး န်ဒွဲဒတုံစေံဗွဲအိုတ်ရ။ အာစာဇောတိပါလ

တံခရံ သွက်ဝံကတိန် ပဲ့ချင်မြို့မှး ကွေးဂမိုင် မုံကိုစိတ်မလျှင်ဖြင်သျှိုက်ကို ခန္ဓဇေယျလီလတ်တဲ ပဲ့ကြနုချိုတ်တဲကို ဝံအာစိပ်ချင်သွပ် မန့်လအာဂတိ ခိုတ်ဆဲအိုတ်ရ။

ယံခမ္မိက ဂကူဗဗ္ဗး အရာကို ပသ်သမ္ဘိထေင်ကေတ်ရော။ မုံကိုစိတ် ဂရိဟ်စာ လုပ်မှာဒုဟ်ကို အာစာဂမိုင်တြဲတုဝံ မလေပ်ဖန်ဗဒ် ကွေတ်ဝါဒမစ်စူးနု ပွမစေဲလံ ပဲ့ကာမဂုဏ်ဂမိုင် မုံကိုသကအ်တို့ဝါရဂိုင်ကိုကွံ မန့်မ္မဲဟာန်ကောံဂကောံကွေးဂ်ဒ်တဲ ညးတွေဟ်လက် လဗပ်ပျိုစမြဲဗဟေက်ကို ကိုဇှော်မောင်တ ပွသရာမ်ပါပ် မဂိုင်ဂွင်ရ ဟံသေင်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံကျာ်မုံပိုင် ညံပြရ ရဝံ (ဂရင်ပျိုရ)။

ယံခမ္မိက ဂကူဗဗ္ဗး မုံကိုစိတ်ဂရိဟ်စာ လုပ်မှာဒုဟ်ကိုအာစာဂမိုင်တြဲတုဝံ မလေပ် ဖန်ဗဒ်ကွေတ်ဝါဒ မစ်စူးနု ပွမစေဲလံ ပဲ့ကာမဂုဏ်ဂမိုင် မုံကိုသကအ်တို့ဝါရ ဂိုင်ကိုကွံ မန့်မ္မဲဟာန် ကောံဂကောံကွေးဂ်ဒ်တဲ ညးတွေဟ်လက် လဗပ်ပျိုစမြဲဗဟေက်ကို ကိုဇှော်မောင် ပွသရာမ်ပါပ် မဂိုင်ဂွင်ရ။ မုံကိုစိတ်ဂရိဟ်စာလုပ်မှာဒုဟ်ကို ပူဂိုလ် သောတာပန်မဲ့ မချိုက်ပေင်တဲကောံညာဏ်ဂ်ဒ်တဲ ပူဂိုလ်တွေဟ်လက် လဗပ်ပျိုစမြဲ ဗဟေက်ကို လတူပူဂိုလ်ကွာဂမိုင်ကို သာတဲကိုဇှော်မောင်တ ပွသရာမ်ပါပ်မဂိုင်ဂိုင်ရ။

ပွမဒ်သ်ဂ်ကို မဟိုတ်ဂ်ရော။ ယံခမ္မိက ဂကူဗဗ္ဗး ပွမတွေဟ်လက် လဗပ်ပျိုစမြဲ ဗဟေက် ပဲ့သဟခရ်ဂမိုင် ဂကူဝံဂ် ခါဟ်ကောံဇေယျဇေယျ ရဝံ သုဟ်ညင်ရဲတံတဲကို ပဲ့မှး သာသနာဝံ ပွမတွေဟ်လက် လဗပ်ပျိုစမြဲဗဟေက် မုံသဘ်ရဲဝံဂ် ခါဟ်ကောံဇေယျဇေယျ ရဝံ အဲ ဟံသွေးရ။ ယံခမ္မိက ဂကူဗဗ္ဗး ဟိုတ်ဂ်ရ ဒေးဒေတ်လုတ်ရဲဝံရ “ပဲ့သဟခရ်ဂမိုင် မတုပ် သုဟ်ကောံဇေယျ စိတ်ပိုယ်တအ်ဂမိုင် ကြက်ဂရိဟ်စာ လုပ်မှာဒုဟ် ဟံသေင်အိုတ်ရ” ရဝံ (ဒေးဒေတ်လုတ်ရ)။ ယံခမ္မိက ဂကူဗဗ္ဗး ရဲဝံဟေင် တုအဲ ဒေးဒေတ်လုတ်ရ ရဝံ (သွေးရ)။

အာစာသုနေတ္တကို မူဂပက္ခကို ဗဗ္ဗးအရနေမိကို ကုဒ္ဒါလကကို မင်ဗှဲ ဟတ္ထိပါလကို ကေင်ဒ်ကွင်ရ။

အာစာဇောတိပါလ မုံယုဂေါဝိန္ဒ မန့်ပြောဟိတ် သိုင်ဂမိုင်ထံဂ်တုလေပ် ကေင်ဒ်ကွင်တဲရ။ အာစာဂမိုင်တြဲတု မဂိုင်ကိုသကအ်တို့ဝါရ် ပဲ့သွက်အတိက် ဟံလေပ်ပျဲပျံ (ညးသအာင်)အိုတ်ရ။

အာစာဂမိုင် မဟံမဲ့ကိုသုဂ္ဂအေဒါသ မုံကိုပွမသုပျပ်စိတ် ပဲ့အရာ ကရုဏာ မကလိလောန်အာ ကာမရာဂသံယောဇိန်ကို ပွစေဲလံ ပဲ့ကာမဂုဏ် စ်စူးအာတဲ ဝံအာစိပ် ချင်မြို့အိုတ်တဲ။

ကွေးအာစားဂမိုင်တြဲတု ဂိုင်ကိုကွံဂမိုင်ဂ်လေပ် ဟံမဲ့ကိုသုဂ္ဂအေဒါသ အိုတ်ရ။ သုပျပ်စိတ် ပဲ့အရာကရုဏာအိုတ်ရ။ ကလိလောန်အာ ဇုက်ကွေင်

ကာမရာဂသံယောဇိန်အိုတ်ရ၊ ကိုကာမရာဂပ္ပမစောလံ ပွဲကာမဂုဏ်စာစုအာတဲ့
ဝံ့အာစိုပ် ချင်မြိုအိုတ်ရ။

ဩဉ္ဇးမဲ့ မှုံကသပ်စိုတ်ဂရိုဟ်စာ မိက်လုပ်မှာဒုဟ်ကိုရသိဂမ္ဘိုင် မဒ်မှူး
သာသနာ မစာစုနုပွမစောလံ (နကိုဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်) မှုံကိုစိုတ် မတန်ကြန်
ဗွဲမဒးရးဂ်ဒ်တဲ့ လဗပ်ဟိုစမြဗဟောက်ရ၊ မှိုဟ်မှုံသတ်သတ် ကိုပွသရာမ်ပါပ်
ဇော်မောင်ဗွဲမဂိုင်ရ။

ဩဉ္ဇးမဲ့တုန် မှုံကသပ်စိုတ်ဂရိုဟ်စာ မိက်လုပ်မှာဒုဟ်ခမိမ္မဲဇု မဒ်
ကွေးကျက် မချိုက်ပင်တကောံ (သောတာပတ္တိ) မဂ်ညာဏ်ဂ်ဒ်တဲ့ လဗပ်ဟိုစမြ
ဗဟောက်ရ၊ ဉ္ဇးဝံ လတူဉ္ဇးလဗဟိုစမြဗဟောက် အာစာတြတုတ် ကိုပွသရာမ်ပါပ်
ဇော်မောင်မဂိုင် ဗွဲတောင်ရ။

ဟုံထောက်ကိုထိုမြို ဃရိတ်ခတ် (ပုဂိုလ်သောတာပန်) ဉ္ဇးမှုံကိုသတ်
ခိုဟ်ဆဲး မှုံကိုပွမပါကျေ ဟိုတ်ဒိဋ္ဌိတြဇော်ဓါရ၊ ပုဂိုလ်(သောတာပန်) မစာစုနု
ပွမစောလံ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ပုဂိုလ်အရိယသင် မရနက်ကိုထပ် ရဲဝံ ဂပ်ပ်
သွေးရ၊ ဩကုပုဂိုလ်သောတာပန်မဲ့ ဣန္ဒြိဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာ ဓတ်အိုတ်ရ၊ သဒ္ဓါကို
သတိကို ဝီရိယကို သမထကို ဝိပဿနာကို ဓတ်ရ။

ဟိုတ်မထိုမြို ဃရိတ်ခတ်ဒး ခမိမှုံသတ်သတ် သွက်ကိုပ်ကွာ (ဟဝံပျဲပျံ
ဉ္ဇးသအာင်ဏီ)ဟောင် ပျဲပျံဇုဇုဇုဇုရ ပျဲပျံဇုဇုဇုတဲ့ လက်ကြံမှ ပျဲပျံ
ဉ္ဇးသအာင်မှူးရ။

ဩဉ္ဇးမဲ့ မင်မဲ့ဇုဇုဇုရ၊ ဉ္ဇးဂ် ဂပ်ပ်မင်မဲ့လပ် သူသတြ၊မဒ်မှူးမှူးရ၊
ဟိုတ်ဂ်ရ တုပညာဂ် အခါကာလအိုသို ဟုံခါပွာ်ကျေ (ဂုဏ်ဇု)တဲ့ ဒးမင်မဲ့
ဇုဇုဇုရ။

သုတ်ဒ္ဓါဒသမ။

ဓမ္မိကဝဂ် မရနက်ကိုမသုန် တဲရောင်။

မသုန်ဇော်သုတ် ပဌမ တဲရောင်။

မာတိကာ

ကျော်ဖြူ

၂။ ဒုတိယ ပဏ္ဏာသက

၂။ သုတ်မသုန်စောန် ဒုတိယ

၆။ မဟာဝဂ် ၁။ သုတ်သောဏ

၅၅။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသတ်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဒိုက်ဇ္ဈကုဋ် ဇေရင်ချင်ရာဇေ
တြိဟ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်သောဏ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲကြက်ဂြင် ဇေရင်ချင်ရာဇေ
တြိဟ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ပြာပ်အာဌာန်လှုသိုတ်ဇြဲတုဲ ကုတီလပိုင်သောဏ မသတင်တန်တံဒိုင်
ညးမွဲဝတ် ကသပ်ဝံ ဒိုက်ပြာကဋ်ကျင်ရ။ “ပျောဝ်ကိုက္ကးသာဝက တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဂမိုင်
အိုသို မုံကိုလ္လိပရာသကာတ်မြဟ်ဂ်ဒိုတ် ပဒတ်အိုတ်ဂ် အဲ ဒိုညးပါလုပ်လှိုဟ်မွဲရ၊ သိုကို
ဒိုသတ်ဂ် စိုတ်အဲဂ် ဟံစောလံ (အာရိမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမိုင်)တုဲ ဟံတိတ်ဗူး
နူဇရ်အာသဝဂမိုင်ရ၊ ပွဲသိုအဲ ပိုန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်ဂမိုင် နွံအိုတ်ရ၊ သွက်ဝံဒင်စသိုင်ပိုန်
ဟာန်ဂြပ်ရတ်ဂမိုင် သွက်ဝံကျောန်ကုသိုလ်ဂမိုင် သွဟ်ရထရ၊ အဲဗျေထောံသိက္ခာတုဲ
ရာမ်တိတ်အာခရ်တုဲမွဲ ပိုန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်ဂမိုင်လေဝ် ဝံဒင်စသိုင်မွဲ ကုသိုလ်ဂမိုင်လေဝ်
ဝံကျောန်သွမွဲ ဒိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒို ပြာကဋ်ကျင်ရ)။

ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ တီကေတ်ကသပ်စိုတ် တီလပိုင်သောဏ နကိုစိုတ်
(ဇေက)တုဲ တြုံမုံကိုဇြဟတ် သွဟ်ညံင်ရပူးပတိတ်သပါတဲ မဒုလပ်ကို သွဟ်ညံင်ရ
ဒုလပ်ကေသပါတဲ မပူးလပ်ကို တုတ်သတ်ဝံဟေင်ရ၊ ကေံဗွန်အာ နူဒိုက်ဇ္ဈကုဋ်တုဲ ဒိုပြာကဋ်
ပွဲဂြိပ်ကြက်ဂြင်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဂဇာ်ပွဲဒုဒုသွာမလးပညပ်စွံလပ်ရ၊
တီလပိုင်သောဏလေဝ် လျောဝ်သွဝတ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲတုဲ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဒုဒုမဗွဲမွဲရ၊
တီလပိုင်သောဏ မဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဒုဒုမဗွဲမွဲ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သွာန်ဂလာန်ဝံရ—

ယံသောဏ ပြာပ်အာဌာန်လှုသိုတ်ဇြဲတုဲ ကုတုဲအဲ မသတင်တန်တံဒိုင် ညးမွဲဝတ်
“ပျောဝ်ကိုက္ကးသာဝက တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဂမိုင်အိုသို မုံကိုဝီရိယသကာတ်မြဟ်ဂ်ဒိုတ်
ပဒတ်အိုတ်ဂ် အဲ ဒိုညးပါလုပ်လှိုဟ်မွဲရ၊ သိုကိုဒိုတ်သတ်ဂ် စိုတ်အဲဂ် ဟံစောလံ(အာရိ
မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမိုင်)တုဲ ဟံတိတ်ဗူး နူဇရ်အာသဝဂမိုင်ရ၊ ပွဲသိုအဲ ပိုန်ဟာန်
ဂြပ်ရတ်ဂမိုင် နွံအိုတ်ရ၊ သွက်ဝံဒင်စသိုင် ပိုန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်ဂမိုင် သွက်ဝံကျောန်ကုသိုလ်

ဂမ္ဘိုင် သုတ်ရထရ၊ အဲဖျေထောံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်အာခရ်တဲမွဲး ပိန်ဟာန်ဂြပ်ရတ် ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဝံဒုင်စသိုင်မွဲး ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဝံကျောန်သုမွဲး ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ကသပ်စိုတ် နိရဟံသေင်ဟာ ရဲဝံ သွာန်ရ။ သုာ်ပြရ ယွံကျာ်မူပိုင်။

ယွံသောဏ အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိထေင်ကေတ်ရော။ တုအဲ ယောဒ်မ္မိဟ်ကိုပ်ကွာ တေဂ် စိက္ခးဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမပေါဟ်စံင်ရ ဟံသေင်ဟာ ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ သုာ်ပြရ ယွံကျာ် မူပိုင်။ ယွံသောဏ အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိထေင်ကေတ်ရော။ ပွဲအခိုင်ဇုက်ထွ စံင်မတေင် လောန်ဂ် ထွ စံင်တုအဲဂ် ဗရရမျာင်သာယာတိတ်ဟာ သွက်ဝံတိုင်ပေါဟ်လေဝ် ခိုဟ်ဟာ ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် ဟံခိုဟ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။

ယွံသောဏ အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိထေင်ကေတ်ရော။ ပွဲအခိုင်ဇုက်ထွ စံင် မလ္လောအ် လျာ်အ်လောန်ဂ် ထွ စံင်တုအဲဂ် ဗရရမျာင်သာယာတိတ်ဟာ သွက်ဝံတိုင်ပေါဟ်လေဝ် ခိုဟ်ဟာ ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် ဟံခိုဟ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။ ယွံသောဏ အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိထေင်ကေတ်ရော။ ဇုက်ထွ စံင် တုအဲဂမ္ဘိုင် ပွဲအခိုင်မတန်တ ပွဲဒဒ်ဇုက်ဟံ တေင်လောန် ဟံလ္လောအ်လျာ်အ်လောန်တဲ မညီသုဟ်သုန်ဂ် ထွ စံင်တုအဲဂ် ဗရရမျာင် သာယာတိတ်ဟာ သွက်ဝံတိုင်ပေါဟ်လေဝ် ခိုဟ်ဟာ ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် ခိုဟ်ရ။

ယွံသောဏ တုပ်တသ်ဝံဟေင် ဝီရိယမသကာတ်မြဟ်လောန်ဂ် နိသွက်ဝံကလုံ လဗ်ရ၊ ဝီရိယမလ္လောအ်လျာ်အ်လောန်ဂ် နိသွက်ဝံလျာ်လုန်ရ၊ ယွံသောဏ ဟိုတ်ဂ်ရ တုအဲ ဩဝံသုပတ် ဒဒ်ဝီရိယကျောံသမာမိ မသုဟ်သုန်ညိ၊ ဒဒ်မညီသုဟ်သုန် ကုန္တိဂမ္ဘိုင် (မပ္ပံကိုသဒ္ဓါ)ဂ်လေဝ် ဩဝံတိညိ၊ ညီသုဟ်သုန်သ်ဂ်မွဲး ဩဝံကိုကတိန် နိမိတ်(မပ္ပံကို သမထ)ညိ ရဲဝံ (သုးရ)။ “ခိုဟ်ရ ယွံကျာ်မူပိုင်” ရဲဝံ တီလပိုင်သောဏ ဒုင်ဝန်ကုတီလ မူပိုင်ကျာ်တြဲရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ ဒွေံဗတောန်တီလပိုင်သောဏ နပွမ ဒွေံဗတောန်ဝံတဲ တြုံမူကိုဇြဟတ် သုဟ်ညံင်ရပွးပတိတ်သပါတဲ မခွင်လင်ကို သုဟ်ညံင်ရ ခွင်ကျေံသပါတဲ မပွးလင်ကို တုပ်တသ်ဝံဟေင် ကျေံဗွန်အာ ပွဲဂြိုပ်ကြက်ဂြင်တဲ နိဗြာကဋ် ပွဲဒီဂိဇ္ဈကုဋ်ရ။

တီလပိုင်သောဏဂ် ပွဲကာလမွဲသအာင် သုပတ် ဒဒ်မသုဟ်သုန်ဝီရိယကျောံ သမာမိ ရ ဒဒ်မညီသုဟ်သုန် ကုန္တိဂမ္ဘိုင် (မပ္ပံကိုသဒ္ဓါ)လေဝ် တီရ၊ ညီသုဟ်သုန်သ်ဂ်မွဲး ကိုကတိန် နိမိတ်(မပ္ပံသမထ)ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်သောဏ ညးမွဲဝံ ပြာပ်အာဌာန် လုာ်သုတ်ဇြဲတဲ ဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲ ပတိတ်ဇြဟတ်မွဲသကာတ်မြဟ် မူကိုစိုတ်မဗအောင် ဗလးဏာ (နိဗ္ဗာန်)ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်မွဲး ဖို(အရဟတ္တဖိုလ်) မဒ်လအိတ်ဒွေတ်မပြ မဟံမွဲ ပတောံစတ် ကောန်ဂကူဂမ္ဘိုင် နူအဝေါင်ဘဝခရ် မလုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝခမိ မွဲမဒးရး မဂပ်နွံပိုက်ဂ် ဩဟံလအ် ပွဲဘဝလုဟ်ဟေင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောဝ်မတ် နကိုညဏ်

တောင်ကွာ အာစိပ်တဲ့ သုဒတ်ရ၊ “ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ အိုတ်တဲ့ရ၊ နွေတ်လုတ် နွေတ်မပြတဲ့ရ၊ သွပတဲ့ကိစ္စမက်တဲ့ရ၊ တူဟ်နကိစ္စမက်ဝံ ကိစ္စထေက်ကိုဒးသွမဲ့သအာင် ဟုံမဲ့တဲ့ရ” ရဝံ တီရ၊ တီလပိုင်သောဏာ ပှော်ကိုတုအရှုန်ဂမိုင် ပါလုပ်လို့ဟ်မဲ့ဇကုရ။

ပွဲကာလက် ကုတီလပိုင်သောဏ မအာစိပ်အရဟတ္တဖိုလ်ကွံ “အဲ သွောံဂရင်ပွီ အရဟတ္တဖိုလ် ပွဲဇရေင်တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲမူး ခိုဟ်ရ” ရဝံ ကသပ်ဒ်ရ၊ ပွဲကာလက် တီလပိုင်သောဏ ပှော်ပြာပ်အာဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲတဲ့ လှောင်သွဝတ်တဲ့ သိုမ ဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲဒုဒ်မမဗွဲမဲ့ဂ် ဂရင်ပွီတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဂလာန်ဝံရ—

ယုံကျက်မုံပိုင် ခမိမဒ်တုအရှုန် ခရ်အာသဝအိုတ်တဲ့ မဒွေတ်လုတ် (ဒွေတ်မက်)တဲ့ မသွကိစ္စမက်တဲ့ မဖျေကောံသဇိုင်ဝန်ခန္ဓတဲ့ မအာစိပ်ဖိုဇကု (အရဟတ္တဖိုလ်) အတိုင်လှေင်တဲ့ ဘဝသံယောဇိန်အိုတ်တဲ့ တီကေတ်ဗွဲမဒးရးတဲ့ မတိတ်ဗူး(နူကိလေသ)တဲ့ဂ် တို့လုပ် ဟိုတ်ဂမိုင်တြဲပြကာတဲ့ ဒ်ရ၊ တို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူးနူကိလေသတဲ့ရ၊ တို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမလှုသုန် (နူကိလေသ)တဲ့ဒ်ရ၊ တို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမဟုံမဲ့ကို ဂဗုတ်(ဟုံမဲ့ကိုဗုတ်)တဲ့ ဒ်ရ၊ တို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတဏှာအိုတ်တဲ့ဒ်ရ၊ တို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမဥပါဒါန်ဂမိုင်အိုတ်တဲ့ဒ်ရ၊ တို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမစာ်စူးနူမောဟ တဲ့ဒ်ရ။

ယုံကျက်မုံပိုင် ကာလလဆောင် ကုတီလပိုင်လှိုက် “တီလပိုင်ဝံ နိဿယ်ကို အယာံမာတ် (သဒ္ဓါ) ပွမလှူင်ပတေသက်သက်တဲ့ ဒ်ညးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသဂမိုင်)တဲ့ရ၊ ရဝံ ဟိုသူးဟာ” ရဝံ ကသပ်ဒ်ရ၊ ယုံကျက်မုံပိုင် အရာဂ် ဟုံထေက်ကိုသမ္ဘိ ရဝံရ၊ ယုံကျက်မုံပိုင် ခမိအာသဝအိုတ်အာတဲ့ မဒွေတ်လုတ် (ဒွေတ်မက်)တဲ့ မသွကိစ္စမက်တဲ့ မဟုံညာတ်ကိစ္စဇကု မူးသွကောံပွမဇော်ပွပ်ကိစ္စမက် သွတဲ့ဂ် ဟိုတ်နူရာဂအိုတ်အာ စာ်စူးအာနူရာဂစိ ဒ်ညးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူး နူရာဂတဲ့ရ၊ ဟိုတ်နူဒေါသအိုတ်အာ စာ်စူးအာနူဒေါသစိ ဒ်ညးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူးနူဒေါသတဲ့ရ၊ ဟိုတ်နူမောဟအိုတ်အာ စာ်စူးအာနူမောဟစိ ဒ်ညးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူးနူမောဟတဲ့ရ။

ယုံကျက်မုံပိုင် ကာလလဆောင် ကုတီလပိုင်လှိုက် “တီလပိုင်ဝံ ရာဒနာကိုလာတ် ပူဇေကာ ဒယံတံတဲ့ ဒ်ညးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမလှုသုန် (နူကိလေသဂမိုင်)တဲ့ရ ရဝံ ဟိုသူးဟာ” ရဝံ ကသပ်ဒ်ရ၊ ယုံကျက်မုံပိုင် အရာဂ် ဟုံထေက်ကိုသမ္ဘိ ရဝံရ၊ ယုံကျက် မုံပိုင် ခမိအာသဝအိုတ်အာတဲ့ မဒွေတ်လုတ် (ဒွေတ်မက်)တဲ့ မသွကိစ္စမက်တဲ့ မဟုံညာတ် ကိစ္စဇကု မူးသွကောံပွမဇော်ပွပ်ကိစ္စမက်သွတဲ့ဂ် ဟိုတ်နူရာဂအိုတ်အာ စာ်စူးအာနူရာဂစိ ဒ်ညးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) မလှုသုန် (နူရာဂ)တဲ့ရ။

ဟိုတ်နူဒေါသအိုတ်အာ စာစူးအာနူဒေါသစိ နှိဉးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမလှူသုန် (နူဒေါသ)တဲရ။ ဟိုတ်နူမောဟအိုတ်အာ စာစူးအာနူမောဟစိ နှိဉးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမလှူသုန်(နူမောဟ)တဲရ။

ယွံကျာ်မူပိုင် ကာလလဆောင် ကုတီလပိုင်လှိုက် “တီလပိုင်ဝံ ပတေ်ကေတ် အလေံဒွေတ်လုတ် မဂပ်ဝံဖွိတ်သပေါတ် ဗွဲမမှာရာ ဗွဲအစောံကြက်ဂ်နှိတဲ နှိဉးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမဟံမဲ့ကိုဂဗုတ်(ပုတ်)တဲရ ရဝံ ဟိုသုးဟာ” ရဝံ ကသပ်နှိရ။ ယွံကျာ် မူပိုင် အရာဂ် ဟံထေက်ကိုသမ္ဘိ ရဝံရ။

ယွံကျာ်မူပိုင် ခမီအာသဝအိုတ်အာတဲ မဒွေတ်လုတ် (ဒွေတ်မဂ်)တဲ မသွက်စွ မဂ်တဲ မဟံညာတ်ကိစ္စဇကု မွးသွကောံပွမဇော်ပုဂ်ကိစ္စမဂ်သွတဲဂ် ဟိုတ်နူရာဂ အိုတ်အာ စာစူးအာနူရာဂစိ နှိဉးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမဟံမဲ့ကိုဂဗုတ်ပုတ်တဲရ။ ဟိုတ်နူဒေါသအိုတ်အာ စာစူးအာနူဒေါသစိ နှိဉးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမဟံမဲ့ကို ဂဗုတ်ပုတ်တဲရ။ ဟိုတ်နူမောဟအိုတ်အာ စာစူးအာနူမောဟစိ နှိဉးတို့လုပ် (အရ ဟတ္တဖိုလ်) ပွမဟံမဲ့ကိုဂဗုတ်ပုတ်တဲရ။ ဟိုတ်နူရာဂအိုတ်အာ စာစူးအာနူရာဂစိ နှိဉး တို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတဏှာအိုတ်တဲရ။

ဟိုတ်နူဒေါသအိုတ်အာ စာစူးအာနူဒေါသစိ နှိဉးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတဏှာအိုတ်တဲရ။ ဟိုတ်နူမောဟအိုတ်အာ စာစူးအာနူမောဟစိ နှိဉးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတဏှာအိုတ်တဲရ။ ဟိုတ်နူရာဂအိုတ်အာ စာစူးအာနူရာဂစိ နှိဉး တို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမဥပါဒါန်အိုတ်တဲရ။ ဟိုတ်နူဒေါသအိုတ်အာ စာစူးအာနူ ဒေါသစိ နှိဉးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမဥပါဒါန်အိုတ်တဲရ။ ဟိုတ်နူမောဟအိုတ်အာ စာစူးအာနူမောဟစိ နှိဉးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမဥပါဒါန်အိုတ်တဲရ။ ဟိုတ်ရာဂ အိုတ်အာ စာစူးအာနူရာဂစိ နှိဉးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမဟံမဲ့ကိုမောဟတဲရ။ ဟိုတ်နူဒေါသအိုတ်အာ စာစူးအာနူဒေါသစိ နှိဉးတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမဟံမဲ့ ကိုမောဟတဲရ။ ဟိုတ်နူမောဟအိုတ်အာ စာစူးအာနူမောဟစိ နှိဉးတို့လုပ် (အရ ဟတ္တဖိုလ်) ပွမဟံမဲ့ကိုမောဟတဲရ။

ယွံကျာ်မူပိုင် ရဝံ ကုခမီမူကိုစိုတ်မတိတ်ဗူး (နူကိလေသဂမ္ဘိုင်) ဗွဲမဒေးရးတဲဂ် ရူပါရီ ရုပ်သင်္ဂမ္ဘိုင်မလောန်ကဲ မဂပ်ဝံတီ နကိုစက္ခုဝိညာဏ် ယင်ကျင်စိုပ် ပွမတူး ပြာကဋ် ကုမတ်အိုတ်မွး သီဗ္ဗောင်ကေတ် စိုတ်ခမီဂ်တဲ ဂိုင်ကေတ်ဟံမာန်အိုတ်ရ။ စိုတ်ခမီဂ် ဟံနဲရဲကောံကိလေဂမ္ဘိုင်ဟောင် နှိရ။ တန်တရ။ အာစိုပ်ပွမဟံချီတေင်ရ။ မှာ်သေ့ဝ်နှိလို စိုတ်ဂ်ဟောင်ရ။ သဒ္ဓါရီ ရမ္ပင်ဂမ္ဘိုင်မလောန်ကဲ မဂပ်ဝံတီ နကိုသောတဝိညာဏ်။ ဂန္ဓာရီ သုဉ္စာမြဲဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံတီ နကိုဃာနဝိညာဏ်။ ရသာရီ ရှိသာဂမ္ဘိုင်မဂပ်ဝံတီ နကိုဇိရာ

ဝိညာဏ်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ တွတ်ဒွံဂမ္ဘိုင် မဂင်ဝတီ နကိုကာယဝိညာဏ်။ ဓမ္မာရီဂမ္ဘိုင် မဂင်ဝတီ နကိုမနောဝိညာဏ် ယဝ်ကျင်စိပ် ပွမတူးပြာကဋ် ကုစိတ်အိုတ်မွဲး သီဗ္ဗောဏကောတ် စိတ်ခမီ
ဂ်တဲ ဂိုင်ကောတ်ဟုံမာန်အိုတ်ရ၊ စိတ်ခမီဂ် ဟုံနွံရ်ကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟောင် ဒ်ရ၊ တန်တရ၊ အာစိပ်ပွမဟုံချီတောင်ရ၊ မှ်သေ့ဒ်ဒ်လီ စိတ်ဂ်ဟောင်ရ။

ယုံကျာ်မုံပိုင် ဥပမာမွဲးတုန် ဒိုတုအ်မတိုကွတ် ဟုံမွဲကိုပျော်ဂိုင်ဂ် နွံဒ်ရ၊ လဗိုတ် ကျာသကာတ်မြတ် နူဒိုဟ်ဗွဲက် ယဝ်ကျင်မွဲး ကိုဒိုဂ် ဆဲပြင်အာဟုံမာန်ရ၊ ကိုချီတောင် ဟုံမာန်ရ၊ ကိုချီတောင် နူတေံနူဏာအ်ဟုံမာန်ရ၊ လဗိုတ်ကျာသကာတ်မြတ် နူဒိုဟ်ပလိုတ် ယဝ်ကျင်မွဲး လဗိုတ်ကျာသကာတ်မြတ် နူဒိုဟ်သွပ်ကျာ ယဝ်ကျင်မွဲး လဗိုတ်ကျာ သကာတ်မြတ် နူဒိုဟ်သျှင်ကျာ ယဝ်ကျင်မွဲး ကိုဒိုဂ် ဆဲပြင်အာဟုံမာန်ရ၊ ကိုချီတောင် ဟုံမာန်ရ၊ ကိုချီတောင် နူတေံနူဏာအ်ဟုံမာန်ရ။

ယုံကျာ်မုံပိုင် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ကုခမီမုံကိုစိတ်မတိတ်ဗူး (နူကိလေသဂမ္ဘိုင်) ဗွဲမဒးရးတဲဂ် ရူပါရီ ရုပ်သ်ဂမ္ဘိုင်မလောန်ကာဲ မဂင်ဝတီ နကိုစက္ခုဝိညာဏ် ယဝ်ကျင်စိပ် ပွမတူးပြာကဋ် ကုမတ်အိုတ်မွဲး သီဗ္ဗောဏကောတ် စိတ်ခမီဂ်တဲ ဂိုင်ကောတ်ဟုံမာန်အိုတ်ရ၊ စိတ်ခမီဂ် ဟုံနွံရ် (ကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်)ဟောင် ဒ်ရ၊ တန်တရ၊ အာစိပ်ပွမဟုံချီတောင်ရ၊ မှ်သေ့ဒ်ဒ်လီ စိတ်ဂ်ဟောင်ရ။

သဒ္ဓါရီ ရမျာင်ဂမ္ဘိုင်မလောန်ကာဲ မဂင်ဝတီ နကိုသောတဝိညာဏ်။ ဂန္ဓာရီ သုဉ္စာမြဲဂမ္ဘိုင် မဂင်ဝတီ နကိုဃာနဝိညာဏ်။ ရသာရီ ရှိသာဂမ္ဘိုင်မဂင်ဝတီ နကိုဇိဝှာ ဝိညာဏ်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ တွတ်ဒွံဂမ္ဘိုင် မဂင်ဝတီ နကိုကာယဝိညာဏ်။ ဓမ္မာရီဂမ္ဘိုင် မဂင်ဝတီ နကိုမနောဝိညာဏ် ယဝ်ကျင်စိပ် ပွမတူးပြာကဋ် ကုစိတ်အိုတ်မွဲး သီဗ္ဗောဏကောတ် စိတ်ခမီ
ဂ်တဲ ဂိုင်ကောတ်ဟုံမာန်အိုတ်ရ၊ စိတ်ခမီဂ် ဟုံနွံရ်(ကောံကိလေသဂမ္ဘိုင်)ဟောင် ဒ်ရ၊ တန်တရ၊ အာစိပ်ပွမဟုံချီတောင်ရ၊ မှ်သေ့ဒ်ဒ်လီ စိတ်ဂ်ဟောင်ရ။

စိတ်ပူဂိုလ်တုအရုန် ညးမတို့လုပ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတိတ်ဗူး (အရ ဟတ္တဖိုလ်) ပွမလှူနူကိလေသဂမ္ဘိုင် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမဟုံမွဲကိုဂဗုတ်ပုတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမဥပါဒါန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပွမတဏှာအိုတ် အရဟတ္တဖိုလ် မဟုံမွဲကိုမောဟ ဒဒက်တကိုစိတ်ဂ် ညာတ်ကောတ်ဒ်လီ အာယတနဂမ္ဘိုင် ဗွဲမွဲးရးတဲ (တိတ်ဗူးနူကိလေသဂမ္ဘိုင်ရ)။

တိတ်ဗူး (နူကိလေသဂမ္ဘိုင်)ဗွဲမွဲးရးဂ်ဒ်တဲ ကုပူဂိုလ်တုအရုန် မုံကိုစိတ် မလလမ်ညိုင်ဝတ်ဂ် ဟုံမွဲကိုပွမဒးကလောင်ဇော်ပုင် ကိစ္စမသွတဲရ၊ ကိစ္စကြက်ဒး သွလေဝ်ဟုံမွဲရ။

ဒီတုအိမတိုကုတ်ကို ဟိုတ်နူကျာ (မပိုက်လွိုင်ကျင် ဗွဲမသကာတ်မြတ်)
သုဟ်ညံင်ရ် ဟံ့ချီတေဝ်ကို တုတ်သတ်ရ်ရ ဂူပါရီ သဒ္ဓါရီ ဂန္ဓာရီ ရသာရီ
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီဂမ္ဘိုင်အိုသိုကို ဓမ္မာရီခိုဟ်ဆဲး ဓမ္မာရီဟံ့ခိုဟ်ဆဲးဂမ္ဘိုင်ကို ကိုချီ

ဇောဝ်ကွေံ စိုတ်မတန်ကြန် မတိတ်ဗူးနူကိလေသ ဒဒက်တက်ပူဂိုလ်
တုအရှန် မချိုက်ပေတ်ကောံတာဒိဂုဏ်ကို ဟံ့မာန်အိုတ်ရ။ (ပချီစိုတ်တုအရှန်
ဟံ့မာန်) မှာ်သေဝ်ဒ်လီ စိုတ်ဂ်ဟောင်ရ။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဖဂ္ဂုန

၅၆။ ပွဲကာလမ္မဲအဆိုင် တီလပိုင်ဖဂ္ဂုန ယဲပျိုပျိုက်ဂ်ဒ်တဲ သိုမဒ်ဒိဒ်ကံ တိုဒ်ယဲ
ဗွဲမသကာတ်မြတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ မှောံပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မဲပိုင်ကျ်တြဲတဲ
လောဝ်သွဝတ် တီလမ္မဲပိုင်ကျ်တြဲတဲမူး သိုမဂဇေဒ်ဒိုင် ပွဲဒွဲမဗွဲမ္မဲ “ယံ့ကျ်မ္မဲပိုင်
တီလပိုင်ဖဂ္ဂုန ယဲပျိုပျိုက်ဂ်ဒ်တဲ သိုမဒ်ဒိဒ် ကတိဒ်ယဲ ဗွဲမသကာတ်မြတ်ရ။ ယံ့ကျ်မ္မဲပိုင်
အာတ်ပါန်အခေါင်ရ။ တီလမ္မဲပိုင်ကျ်တြဲ သွဟိုတ်ကိုပွမဆာန်ချုတ်၊ ဩဝ်မိက်ဂံ့ကိုဏ္ဍ
အာဇေရင်တီလပိုင်ဖဂ္ဂုနရ” ရဝံ ဂရင်ပွီ တီလမ္မဲပိုင်ကျ်တြဲရ။ တီလမ္မဲပိုင်ကျ်တြဲ နမဒ်
ထောံသိုတ်သိုတ်ဂ် ဒင်တဲရ။

ကြနုဂ် တီလမ္မဲပိုင်ကျ်တြဲ အဆိုင်သတ်တဲ ပယံာံတဲစိုဟ် ဒှိုက်ကတိနုဒွဲ မသတင်
တန်တဲဒိုင်ညးမ္မဲခပ်တဲ က္လုပြာပ်အာဇေရင်တီလပိုင်ဖဂ္ဂုနရ။ တီလပိုင်ဖဂ္ဂုန သွောံညာတ်
ကေတ်တီလမ္မဲပိုင်ကျ်တြဲ မက္ကကျင်နုမော့တဲ သွအကဲအရာ ကြက်ဒှိုက်ကတိနုဇင်ရ။
ပွဲကာလဂ် တီလမ္မဲပိုင်ကျ်တြဲ သူးကိုတီလပိုင်ဖဂ္ဂုနရ “ယံ့ဖဂ္ဂုန ကေတ်ရ တုအဲ ဩဝ်လွ
ဆဲးပြင်နုဇင်ညိ၊ ဒွဲညးသအာင်ဂမ္ဘိုင် လးပညပ်လပ်တဲဂမ္ဘိုင်နွံဂ် ဂဇေဒ်ပွဲဒွဲဂ်ရ”
ရဝံ (သုးရ)။

တီလမ္မဲပိုင်ကျ်တြဲ ဂဇေဒ်ကေတ် ပွဲဒွဲမလးပညပ်လပ်တဲဟောင် သွာန်တိုန်တီလပိုင်
ဖဂ္ဂုနရ။ ယံ့ဖဂ္ဂုန ပသင်ရော ကုတုအဲဂ် အေင်ဒင်မာန်ဟာ (မံင်မိပ်ခြိပ်ဟာ) ယိုပ်ယာပ်ဟာ၊
ဒဒိုင်ဝေဒနာဂမ္ဘိုင် ဟုတ်ယုတ်စှော်အိုတ်ဟာ၊ ဟံ့ဂြိုင်တိုန်အိုတ်ဂ် နွံဟာ၊ သဇိုင်ဒိုင်မဟုတ်
ယုတ်ဂ် ပြာကဋ်ဟာ၊ သဇိုင်ဒိုင် တတက်ဂြိုင်တိုန် ဟံ့ပြာကဋ်ဟာ ရဝံ သွာန်ရ။ ယံ့ကျ်မ္မဲပိုင်
ကုအဲဒိုက်ဂ် အေင်ဒင်ဟံ့မာန်ရ (မံင်ဟံ့မိပ်ခြိပ်ရ) ဟံ့ယိုပ်ယာပ်ရ။ ဒဒိုင်ဝေဒနာဂမ္ဘိုင် မသ
ကာတ်မြတ်တတက်ဂြိုင်တိုန် ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ။ ဟံ့ဟုတ်ယုတ်စှော်အိုတ်ရ။ သဇိုင်ဒိုင်
မတ်တက်ဂြိုင်တိုန်ဟောင် ပြာကဋ်ရ။ သဇိုင်ဒိုင် မဟုတ်ယုတ်ဂ် ဟံ့ပြာကဋ်ရ။

ယွံကျာ်မုံပိုင်တြုံမုံကိုဇုဟတ်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဲ တက်စုတ်ပွဲကျိပ် နကိုဗျုတ်မကောက် ကို တုတ်သံသဝံဟောင်ရဲ ကုအဲဒိုက်ဂ် ကျာ်မုံပိုင် မသကာတ်မြဟ် ပြိုက်ယျဲဒိုင် ပွဲကျိပ် အိုတ်ရ။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ကုအဲဒိုက်ဂ် အောင်ဒုင်ဟုံမာန်ရဲ (မံင်ဟုံမိပ်ခြိပ်ရဲ) ဟုံယိုပ်ယာပ်ရ။ ဒဒိမ်ဝေဒနာဂမ္တိုင် တတက်ဂိုင်တိုန် ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ။ ဟုံဟုတ်ယုတ်စှေအိုတ်ရ။ သဇိုင်ဒိုင်မတ်တက်ဂိုင်တိုန်ဟောင် ပြာကဋ်ရ။ သဇိုင်ဒိုင် မဟုတ်ယုတ်ဂ် ဟုံပြာကဋ်ရ။

ယွံကျာ်မုံပိုင်တြုံမုံကိုဇုဟတ်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဲ ပူပါတ်ဂတ်ပွဲကျိပ် နကိုသကုတ်ဇုက် စွံဗစန် မခိုင်ကျိက်ဗိုန်ဗတ်ကို တုတ်သံသဝံဟောင်ရဲ ကုအဲဒိုက်ဂ် ဝေဒနာဂိထပက်ကျိပ် ဂမ္တိုင် ဒ်ဒိုင်ပွဲကျိပ်အိုတ်ရ။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ကုအဲဒိုက်ဂ် အောင်ဒုင်ဟုံမာန်ရဲ (မံင်ဟုံမိပ်ခြိပ်ရဲ) ဟုံယိုပ်ယာပ်ရ။ ဒဒိမ်ဝေဒနာဂမ္တိုင် မသကာတ်မြဟ် တတက်ဂိုင်တိုန် ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ။ ဟုံဟုတ်ယုတ်စှေအိုတ်ရ။ သဇိုင်ဒိုင်မတ်တက်ဂိုင်တိုန်ဟောင် ပြာကဋ်ရ။ သဇိုင်ဒိုင် မဟုတ် ယုတ်ဂ် ဟုံပြာကဋ်ရ။

ယွံကျာ်မုံပိုင်တြုံဂစိတ်ဂ်ကို ကွဲးတြုံဂစိတ်ဂ်ကို မစီကွဲးဆိုက်ဗွက်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဲ လွဲဗုင်ဝှံ နကိုစုန်ရေက်ဖျုန် မသကောက်ကို တုတ်သံသဝံဟောင်ရဲ ကျာ်မသကာတ်မြဟ် ဂမ္တိုင် သပူကဝဲဒိုင်ဗုင်ဝှံ ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ကုအဲဒိုက်ဂ် အောင်ဒုင်ဟုံမာန်ရဲ (မံင်ဟုံမိပ်ခြိပ်ရဲ) ဟုံယိုပ်ယာပ်ရ။ ဒဒိမ်ဝေဒနာဂမ္တိုင် မသကာတ်မြဟ် တတက်ဂိုင်တိုန် ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ။ ဟုံဟုတ်ယုတ်စှေအိုတ်ရ။ သဇိုင်ဒိုင် မတ်တက်ဂိုင်တိုန်ဟောင် ပြာကဋ်ရ။ သဇိုင်ဒိုင် မဟုတ်ယုတ်ဂ် ဟုံပြာကဋ်ရ။

ယွံကျာ်မုံပိုင်တြုံဂမ္တိုင်ခါ မဇော်ကိုဇုဟတ်ဂ် ဂိုင်ရပ်ကေတ် တြုံမချိန်ကိုဇုဟတ် ပွဲသပါတ်ဂမ္တိုင်တုတ်တုတ်တုတ် သုဟ်ညံင်ရဲဖအင် ပွဲကတိုင်လုပုတ်အိုတ်ကို ဖအင်ဂတးဏာ ဂတးနင်အိုတ်ကို တုတ်သံသဝံဟောင်ရဲ ပွဲဇကုအဲဒိုက် ကတ်လောန်ရ။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ကုအဲဒိုက်ဂ် အောင်ဒုင်ဟုံမာန်ရဲ (မံင်ဟုံမိပ်ခြိပ်ရဲ) ဟုံယိုပ်ယာပ်ရ။ ဒဒိမ်ဝေဒနာဂမ္တိုင် မသကာတ်မြဟ် တတက်ဂိုင်တိုန် ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ။ ဟုံဟုတ်ယုတ်စှေအိုတ်ရ။ သဇိုင်ဒိုင် မတ်တက်ဂိုင်တိုန်ဟောင် ပြာကဋ်ရ။ သဇိုင်ဒိုင် မဟုတ်ယုတ်ဂ် ဟုံပြာကဋ်ရ ရံဝံ ဂရင်ဗွီရ။

ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြုံ နကိုဂလာန်မဗွဲကျောံခရ် ကိုတီလပိုင်ဖဂ္ဂန တီညာတ်ကေတ် (ဒတုဲစို)တုဲ ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် (ခရ်) (သွက်ဝံဒွေတ်ခရ်) ကိုသကောက် သကာ ကိုမြဟ်မြတုဲ ဒှိုက်ကတိန်နဒ္ဒဲ ပါစူးအာရ။ ကြနုဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြုံ က္တုစူးအာတုဲ ဟုံသက်ဂတာပ်လအ် တီလပိုင်ဖဂ္ဂန စုတ်ကလိလောန်စရ် ပွဲအခိုင်တီလပိုင်ဖဂ္ဂန ကြပ်ညောန်ကိုစုတ်ချိုတ်ဂ် က္တုဇ္ဇိဂမ္တိုင် ဖြိုင်ကေတ်ဗွဲတောင်အိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္တ ပှောံပြာပ်အာဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြုံတုဲ လှောင်သွ ဝတ်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြုံ ဂဇာ်ကေတ် ပွဲဒုဒ္ဒဲမဗွဲမဲတုဲမွဲး “ယွံကျာ်မုံပိုင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြုံ

ဣစ္ဆာအာတဲ ဟံသက်ဂတာပ်လအ် တီလပိုင်ဖဂ္ဂုန စုတိကလိလောန်စရ၊ ပွဲအခိုင်တီလပိုင် ဖဂ္ဂုန ကြပ်ညောန်ကိုစုတိချိုတ်ကို ကုဏ္ဍိဂမ္ဘိုင် ဖြိုင်ကောင်ဗွဲတောင်အိုတ်ရ” ရဲပွဲ ဂရင်ပွဲ တီလမုံပိုင်ကျပ်တြရ။ ယံအာနန္ဒ ဣန္ဒြိယမိဖဂ္ဂုန မဟိုတ် ကြက်ဟံဖြိုင်ကောင်နွံအိုတ် ကိုရော၊ ယံအာနန္ဒ စိတ်ခမိဖဂ္ဂုန ဟံတိတ်ဗူး နူသံယောဇိန်သွပ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဏီ ဟောင်ရ၊ စိတ်ခမိဖဂ္ဂုန သွောံကလင်ပင်မိုင်ကောတ်ခရ်ဒေသနာကိုတဲ တိတ်ဗူးနူသံယော ဇိန်သွပ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာရ။

ယံအာနန္ဒ ဖိုဂမ္ဘိုင် ပွဲပွမကလင်ပင်မိုင်ခရ် ပွဲအခိုင်မဗွဲထောက်ကြိုက် ကောံပွမ ဗွာရဏာဟိုတ်ဖို ပွဲအခိုင်မဗွဲထောက်ကြိုက်ကို ကုဝံ တြပြကာအိုတ်ရ။ ညးမူးတြပြကာ အိုတ်ကိုရောမူးတုန်— ယံအာနန္ဒ ပွဲသာသနာဝံ ကုခမိကို စိတ်ဟံတိတ်ဗူးနူသံယောဇိန်သွပ် ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာဏီရ၊ ခမိကို ပွဲအခိုင်ကြပ်ညောန်ကိုချိုတ် ကလိဝံအခေါင်ဝံဗိုလှောင် ကျပ်တြရ၊ ကျပ်တြတံကိုခရ် မုံကိုပွမဆာဲတမ် ပွမဆာဲလဒေါပ် ပွမဆာဲကောတ် မချိုက် ပင်တဲကောံအရထ မချိုက်ပင်တဲကောံသဒ္ဓါ ကုခမိကိုရ စောန်ထွေးကိုဒွေတ်မပြ ချိုက်ပင် အလုံအိုသိုတဲ မသအးဇူးဗွဲပွဲပွဲရ၊ သွောံကလင်ပင်မိုင်ကောတ် ခရ်ဒေသနာကိုတဲ စိတ်ခမိကို တိတ်ဗူးနူသံယောဇိန်သွပ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာရ။ ယံအာနန္ဒ ကုဝံတုန် ဖိုပွဲပွမဝံကလင်ပင် မိုင်ခရ် ပွဲအခိုင်မဗွဲထောက်ကြိုက် ပဌမရ။

ယံအာနန္ဒ မွဲဂကုဗုန်တုန် ကုခမိကို စိတ်ဟံတိတ်ဗူးနူသံယောဇိန်သွပ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဏီရ၊ ခမိကို ပွဲအခိုင်ကြပ်ညောန်ကိုချိုတ် ဟံကလိဝံအခေါင် ဗိုလှောင် ကျပ်တြရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် ကလိဝံအခေါင်ဗိုလှောင် ကွေးသာဝကကျပ်တြရ၊ ကွေးသာဝက ကျပ်တြကို တံကိုခရ် မုံကိုပွမဆာဲတမ် ပွမဆာဲလဒေါပ် ပွမဆာဲကောတ် မချိုက်ပင်တဲ ကောံအရထ မချိုက်ပင်တဲကောံသဒ္ဓါ ကုခမိကိုရ စောန်ထွေးကိုဒွေတ်မပြ မချိုက်ပင် အလုံအိုသိုတဲ မသအးဇူးဗွဲပွဲပွဲရ၊ သွောံကလင်ပင်မိုင်ကောတ် ခရ်ဒေသနာကိုတဲ စိတ်ခမိကို တိတ်ဗူးနူသံယောဇိန်သွပ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာရ၊ ယံအာနန္ဒ ကုဝံတုန် ဖိုပွဲပွမဝံကလင်ပင် မိုင်ခရ် ပွဲအခိုင်မဗွဲထောက်ကြိုက် ဒုတိယရ။

ယံအာနန္ဒ မွဲဂကုဗုန်တုန် ကုခမိကို စိတ်ဟံတိတ်ဗူးနူသံယောဇိန်သွပ်ဂမ္ဘိုင် မသုန် ပြကာဏီရ၊ ခမိကို ပွဲအခိုင်ကြပ်ညောန်ကိုချိုတ် ကျပ်တြဂ်လေဝ် ဟံကလိဝံအခေါင် ဗိုလှောင်ရ၊ ကွေးသာဝကကျပ်တြဂ်လေဝ် ဟံကလိဝံအခေါင်ဗိုလှောင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် ခရ်အတိုင်ကောင်ကလင်လပ် အတိုင်ကောင်ကတ်ဗတောန်လပ်ကို ချပ်နကိုစိတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ ဇိတ်သပေါတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ မှာ်သွေပ်နကိုစိတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ စိတ်ခမိကို မချပ်နကိုစိတ် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ မဇိတ်သပေါတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ မမှာ်သွေပ် နကိုစိတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ခရ်အတိုင် ကောင်မိင်လပ် ကောင်ကတ်ဗတောန်လပ်ကို တိတ်ဗူးနူသံယောဇိန်သွပ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာရ၊ ယံအာနန္ဒ ကုဝံတုန် ဖိုပွဲပွမကလင်ပင်မိုင်ခရ် ပွဲအခိုင်မဗွဲထောက်ကြိုက် တတိယရ။

ယံအာနန္ဒ ဗွေသာသနာဝံ ကုခမိဂ် စိတ်တိတ်ဗ္ဗး နူသံယောဇိန်သွင်ဂမ္ဘိုင် မသုန် ပြကာရ၊ ပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာဥပဓိအိုတ် မဟံမ္မေပတောံစတိဂ် စိတ်ဟံတိတ်ဗ္ဗး (နအရ ဟတ္ထဖိုလ်) ဣရ၊ ခမိဂ် ပွဲအခိုင်ကြပ်ညောန်ကိုချိုတ် ကလိဂွံအခေါင်ဗိုလှောင်ကျိာ်ရ၊ ကျိာ်တြိ တွံကိုခရ် မုံကိုပွမဆာဲတမ် ပွမဆာဲလဒေါင် ပွမဆာဲကျောတ် မချိုက်ပင်တ ကောံအရထ မချိုက်ပင်တကျောံသဒ္ဓါ၊ ကုခမိဂ်ရ၊ ဇ္ဇောန်ထွေးကိုဒွေတ်မပြ ချိုက်ပင် အလုံအိုသိုတဲ မသအးဇူးဗွေပိပ္ပူရ၊ သောံကလင်ပင်မိုင်ကောတ် ခရ်ဒေသနာဂ်တဲ စိတ်ခမိဂ် တိတ်ဗ္ဗး (နကိုအရဟတ္ထဖိုလ်) ပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာဥပဓိအိုတ် မဟံမ္မေပတောံစတိရ၊ ယံအာနန္ဒ ဣဝံတုန် ဖိုပွမကလင်ပင်မိုင်ခရ် ပွဲအခိုင်မဗွေထေက်ကြိုက် စတုတ္ထရ။

ယံအာနန္ဒ မွဲဂကူဗုန်တုန် ကုခမိဂ် စိတ်တိတ်ဗ္ဗး နူသံယောဇိန်သွင်ဂမ္ဘိုင် မသုန် ပြကာရ၊ ပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာဥပဓိအိုတ် မဟံမ္မေပတောံစတိဂ် စိတ်ဟံတိတ်ဗ္ဗးဣရ၊ ခမိဂ် အခိုင်ကြပ်ညောန်ကိုချိုတ် ဟံကလိဂွံအခေါင်ဗိုလှောင်ကျိာ်တြရ၊ ဗွေစုတ်တုန် ကလိဂွံ အခေါင်ဗိုလှောင် ကွေးသာဝကကျိာ်တြရ၊ ကွေးသာဝကကျိာ်တြိ တွံကိုခရ် မုံကိုပွမဆာဲတမ် ပွမဆာဲလဒေါင် ပွမဆာဲကျောတ် မချိုက်ပင်တကျောံအရထ မချိုက်ပင်တကျောံသဒ္ဓါ၊ ကုခမိဂ်ရ၊ ဇ္ဇောန်ထွေးကိုဒွေတ်မပြ ချိုက်ပင်အလုံအိုသိုတဲ မသအးဇူးဗွေပိပ္ပူရ၊ သောံက လင်ပင်မိုင်ကောတ် ခရ်ဒေသနာဂ်တဲ စိတ်ခမိဂ် တိတ်ဗ္ဗး (နကိုအရဟတ္ထဖိုလ်) ပွဲနိဗ္ဗာန် ဒ်အရာဥပဓိအိုတ် မဟံမ္မေပတောံစတိရ၊ ယံအာနန္ဒ ဣဝံတုန် ဖိုပွမကလင်ပင်မိုင်ခရ် ပွဲအခိုင်မဗွေထေက်ကြိုက် ပဉ္စမရ။

ယံအာနန္ဒ မွဲဂကူဗုန်တုန် ကုခမိဂ် စိတ်တိတ်ဗ္ဗး နူသံယောဇိန်သွင်ဂမ္ဘိုင် မသုန် ပြကာရ၊ ပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာဥပဓိအိုတ် မဟံမ္မေပတောံစတိဂ် စိတ်ဟံတိတ်ဗ္ဗးဣရ၊ ခမိဂ် ပွဲအခိုင်ကြပ်ညောန်ကိုချိုတ် ကျိာ်တြိလေဝ် ဟံကလိဂွံအခေါင်ဗိုလှောင်ရ၊ ကွေးသာဝက ကျိာ်တြိလေဝ် ဟံကလိဂွံအခေါင်ဗိုလှောင်ရ၊ ဗွေစုတ်တုန် ခရ်အတိုင်ကောင်ကလင်လင် ကောင်ကတ်ဗတောန်လင်ဂ် ချပ်နကိုစိတ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ၊ ဇိတ်သပေါတ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ၊ မှာ်သုင်နကိုစိတ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါရ၊ စိတ်ခမိ မချပ်နကိုစိတ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ မဇိတ်သပေါတ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ မှာ်သုင်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ခရ်အတိုင်ကောင်ကလင်လင် ကောင်ကတ်ဗတောန်လင်ဂ် တိတ်ဗ္ဗး (နကိုအရဟတ္ထဖိုလ်) ပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာဥပဓိအိုတ် မဟံမ္မေပတောံစတိရ၊ ယံအာနန္ဒ ဣဝံတုန် ဖိုပွမဗ္ဗာရဏာဟိတ်ဖို ပွဲအခိုင်မဗွေထေက်ကြိုက် ဆဋ္ဌရ။

ယံအာနန္ဒ ဖိုဂမ္ဘိုင် ပွဲပွမကလင်မင်မိုင်ခရ် ပွဲအခိုင်မဗွေထေက်ကြိုက် ကောံပွမ ဗ္ဗာရဏာဟိတ်ဖို ပွဲအခိုင်မဗွေထေက်ကြိုက် ဣဝံ တြိပြကာအိုတ်ရ ရဝံ (သူးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ဆဋ္ဌဘိဇာတိ

၅၇။ ပွဲကာလမဲ့အခါ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်တံခွင် ပွဲဒိုဂိဇ္ဈကုဋ် ပွဲဇရေင် ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ပှောပြာပ်အာဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲတု လှောင်သွဝတ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲတုမွဲး သိုမဂဇေဒ်ခွင် ပွဲဒုဒဲမဗဗွဲဂ် ဂရင်ပွဲ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဂလာန်ဝံရ—

ယွံကျ်မုံပိုင် ပူရဏကဿပဂ် ပညပ်တဂကူဇာတ်ဂမိုင်တြဲဂကူရ။ ပညပ်တ ဂကူဇာတ်မကွဲလမွဲက်ရ၊ ပညပ်တဂကူဇာတ်ဒမျိုင်ရ၊ ပညပ်တဂကူဇာတ်မဗကေတ်ရ၊ ပညပ်တဂကူဇာတ်သ်မိတ်ရ၊ ပညပ်တဂကူဇာတ်မဗုတတင်ရ၊ ပညပ်တဂကူဇာတ် ဗုတတင်လောန်ရ။

ယွံကျ်မုံပိုင် သွာဂစိတ်ဗွေ သွာဂစိတ်ကွိက် သွာဂစိတ်ဂစေံ သွာဂစိတ်သတ် လုတမုာ်ကမုတ်ဒမ္မ တြဲဂစိတ်ကမုတ်ဒမ္မ ညးဇှော်ထံင်ဂမိုင် ကော်ညးမဂယိုင်လမျီု နပ္ပမဂယိုင်လမျီု ကြမ်ကြသကာတ်မြဟ်မွဲသအာင်ဂမိုင် သိုဖအိုတ်ဂ် ဂကူဇာတ်မကွဲ လမွဲက် ရဝံ ပူရဏကဿပပညပ်ရ။ ယွံကျ်မုံပိုင် ခမိဂမိုင် မုံကိပ္ပမဂယိုင်လမျီု နကို ဆန္ဒရာဂ မဒ်သုတ်ညင်ရဒစုက်ဇေ (ပွဲပစ္စယံပန်) ကော်ကမ္မဝါဒီ ကြိယာဝါဒီဂမိုင် မွဲသအာင်သိုဖအိုတ်ဂ် ဂကူဇာတ်မဒမျိုင် ရဝံ ပူရဏကဿပပညပ်ရ။

ယွံကျ်မုံပိုင် တီနိဂဏ္ဌ မဗိုက်ယာတ်မွဲဂတေံခပ်ဂ် ဂကူဇာတ်မဗကေတ် ရဝံ ပူရဏကဿပပညပ်ရ။ ယွံကျ်မုံပိုင် ညးဂမိုင်မဗိုက်ယာတ်ဗု မဒ်ကွဲးတီ မဟံဗိုက်ဗျိုက် လတက်ဂ် ဂကူဇာတ်သ်မိတ် ရဝံ ပူရဏကဿပပညပ်ရ။ ယွံကျ်မုံပိုင် တီအာဇီဝက ကွက်ကော်တီအာဇီဝကဗျော်ဂမိုင်ဂ် ဂကူဇာတ်မဗုတတင် ရဝံ ပူရဏကဿပပညပ်ရ။ ယွံကျ်မုံပိုင် နန္ဒဝစ္ဆ ကိသသံကိစ္စ ကော်မက္ခလိဂေါသလဂမိုင်ဂ် ဂကူဇာတ် မဗု ဗတင်လောန် ရဝံ ပူရဏကဿပပညပ်ရ။ ယွံကျ်မုံပိုင် (ရဝံဟေင်) ပူရဏကဿပ ပညပ်တဂကူဇာတ်ဂမိုင်တြဲဂကူရ ရဝံ ဂရင်ပွဲရ။

ယွံအာနန္ဒ ပသ်ရော အလုံလောကမဲ့ သွက်ဝံပညပ်တ ဂကူဇာတ်ဂမိုင်တြဲဂကူဝံ သွကိုအခေါင် ကုပူရဏကဿပဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျ်မုံပိုင် သွကိုအခေါင်အိုတ် ဟံသေင်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ တြဲမဝါတ်ဂါတ် မဟံမွဲကိုဂြပ်ဇေကုအပိုင် မဟံသေဟ်သွဟ်ဂ် နွံရ၊ ယွံအမာတြဲ တုအဲ ဖျုန်ဂွံလေင် ဒးစရ၊ ငှဟ်မးဂ်လေင် ဒးကိုရ (ဂးရဝံတု) သိုကိုဟံမွဲ ပိုက်ဂ် သွဟ်ညင်ရဒလူကိုဖျုန်ဂွံမ္မဟာဂ် ကုတြဲဂ်အတေင်ကို ယွံအာနန္ဒ တုပ်တသ်ဝံ ဟေင်ရ ပူရဏကဿပဂ် သိုဟံကလိဝံဒင်ဝန်ဂ် သွဟ်ညင်ရတြဲ မဒ်ဟ်မို မဟံစိကွဲး ဆိုက်ဗွက် မဟံတီကေတ် မဟံချိုက်ပေင် ပညပ်တကို ပညပ်တ ဂကူဇာတ်ဂမိုင်တြဲဂကူဝံ

ကုသမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံအာနန္ဒ အဲကြက်ပညပ်တ် ဂကူဇာတ်ဂမ္ဘိုင်တြဂကူရ၊
သြင်ကလင်ပင်မှိုင်ခရ်ဂ်ညိ၊ သြင်သွပျပ်စိတ် ဗွဲမဒေးရးညိ၊ ကြက်ဟိုတွံကိုရ ရဲဝံ(သွေးရ)။

“ယံကျင်မုံပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ ဂရင်ပွီကုတီလမုံပိုင်ကျင်တြရ။
တီလမုံပိုင်ကျင်တြ သွေးတိုန်ဂလာန်ဝံရ- ယံအာနန္ဒ ဂကူဇာတ်ဂမ္ဘိုင်တြဂကူမွဲဂ် ညးဒွဲ
အိုတ်ဂ်ရော။ ယံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ညးလျိုဂ် သိုက်ဒ်တဲ ညးမုံဂ်ဂကူဇာတ် မကွီလမွဲဂ်
ကိုကတိုဒ်သဘဓရ် မကွီလမွဲဂ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ညးလျိုဂ် သိုက်ဒ်တဲညးမုံ
ကိုဂကူဇာတ် မကွီလမွဲဂ် ကိုကတိုဒ် သဘဓရ်မဗုသအေးရ။ ယံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ
ညးလျိုဂ် သိုက်ဒ်တဲညးမုံဂ်ဂကူဇာတ် မကွီလမွဲဂ် အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မကွီလမွဲဂ်လေဝ်
ဟုံသေင် မဗုသအေးလေဝ်ဟုံသေင်ရ။

ယံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ညးလျိုဂ် သိုက်ဒ်တဲ ညးမုံဂ်ဂကူဇာတ် မဗုသအေးဂ် ကိုကတိုဒ်
သဘဓရ်မကွီလမွဲဂ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ညးလျိုဂ် သိုက်ဒ်တဲ ညးမုံဂ်ဂကူဇာတ်
မဗုသအေးဂ် ကိုကတိုဒ် သဘဓရ်မဗုသအေးရ။ ယံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ညးလျိုဂ် သိုက်ဒ်တဲ
ညးမုံဂ်ဂကူဇာတ် မဗုသအေးဂ် အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မကွီလမွဲဂ်လေဝ်ဟုံသေင် မဗုသအေးလေဝ်
ဟုံသေင်ရ။

ယံအာနန္ဒ မုရ်သင်လိ သိုက်ဒ်တဲ ညးမုံဂ်ဂကူဇာတ် မကွီလမွဲဂ် ကိုကတိုဒ်
သဘဓရ်မကွီလမွဲဂ်ရော။ ယံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ညးလျိုဂ် ကတိုဒ်ပွဲဂကူဇာတ်
မယုတ်သင် ပွဲဂကူဒေါင်စွာကိုဒ် ပွဲဂကူလုတမ္မာကိုဒ် ပွဲဂကူသွာချာကိုဒ် ပွဲဂကူသွာစွာကိုဒ်
(သွာဇိုင်ဒွပ်)၊ ပွဲဂကူအဲခိုက်ဟန်ဗန်ကိုဒ် ပွဲဂကူညးဒိုက်ဂတ် မအောန်ကိုပင် ညှ် မဂယိုင်
လမျိုဝါတ်ဂါတ် ညောင်စိတ်ရ၊ ပွဲဂကူဂ်မ္ဘိုင် ကလိဝံစုစသုင် ယာတ်ဗွဲမဝါတ်ဂါတ်ညောင်
စိတ်ရ၊ ညးဂ် ရုပ်သင်ဟုံကျော်ရ၊ ဟုံထေက်ကိုဗိုသေင်ရ၊ သင်ကွရ၊ ယဲဘဲဂိုင်ရ၊ ညးကွက်
ညးတုံက် ချောပ်ကဝေန် ညးခွဲ (ဇိုင်ဝေန်) ညးဒိုက်ဇိုင်ဇိုင် ဇိုင်ကပ်လေဝ်ဒ်ရ။

မုံအလေံဟုံကလိဝံ ပင် ညှ်ယာမ ယာတ် ယာန် ပက်သ်မြမောပ် စွန် ကြကောတ်
လံက်ဗဗိုဟ် သွာသတိက်သွာဒိုင် ပုတ်ကောင်သျှရ၊ ညးဂ်ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်ဟုံခိုဟ်ဆဲ
နကိုဇကုရ၊ ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်ဟုံခိုဟ်ဆဲ နကိုပါင်ရ၊ ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်ဟုံခိုဟ်ဆဲ
နကိုစိတ်ရ၊ ညးဂ် ဟိုတ်မဒွေတ်သွ ဒွေတ်လုတ် မဟုံခိုဟ်ဆဲ နကိုဇကု ပါင် စိတ်ဂ်ရ၊
ခန္ဓဇကုလိလတ်တုံ ပွဲကြနုချိုတ်တုံတုံ ဒေးကတိုဒ်ပွဲနရက် မဟုံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတ်
ဟုံခိုဟ်ဆဲ ဒ်ဒွဲဒတုံစေဗ္ဗာဗျာရ။ ယံအာနန္ဒ ရဲဝံဟေင် သိုက်ဒ်တဲ ညးမုံဂ်ဂကူဇာတ်
မကွီလမွဲဂ် ကိုကတိုဒ် သဘဓရ်မကွီလမွဲဂ်ရ။

ယံအာနန္ဒ မုရ်သင်လိ သိုက်ဒ်တဲ ညးမုံဂ်ဂကူဇာတ် မကွီလမွဲဂ် ကိုကတိုဒ်
သဘဓရ် မဗုသအေးဂ်ရော။ ယံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ညးလျိုဂ် ကတိုဒ် ပွဲဂကူဇာတ်

မယုတ်သင် ပွဲဂကူဒေါင်စွာကို၌ ။ ပ ။ မဟုံကလိဝံ သွာသတိက်သွာဒွင် ပွတ်ကွေင်သျှရ။
 ညးဂ် ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်ခိုဟ်ဆဲး နကိုဇကုရ၊ ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်ခိုဟ်ဆဲး နကို ပါင်ရ၊
 ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်ခိုဟ်ဆဲး နကိုစိုတ်ရ၊ ညးဂ် ဟိုတ်မဒွေတ်သွ ဒွေတ်လုတ်ခိုဟ်ဆဲး နကို
 ဇကု ပါင် စိုတ်ဂ်ရ ခန္တဇကုလီလ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂ် ဝံကတို၌ပွဲချင်သွင် မဒ်လအာ
 ဂတိခိုဟ်ဆဲးရ။ ယံအာနန္တ ရဝံဟေင် သိုကို၌တ ညးမျှကိုဂကူဇာတ် မကိုလမွဲက်ဂ်
 ကိုကတို၌ သဘမဗုဒ္ဓအေးရ။

ယံအာနန္တ မုရသင်လို သိုကို၌တ ညးမျှကိုဂကူဇာတ်မကိုလမွဲက် အာစိုပ်နိဗ္ဗာန်
 မကိုလမွဲက်လေဝ်ဟုံသေင် မဗုဒ္ဓအေးလေဝ်ဟုံသေင်ဂ်ရော။ ယံအာနန္တ ပွဲလောကဝံ
 ညးလျိုက် ကတို၌ပွဲဂကူဇာတ်မယုတ်သင် ပွဲဂကူဒေါင်စွာကို၌ ။ ပ ။ ညးဂ်တုန် ရပ်သင်
 ဟုံကျော်ရ၊ ဟုံထေက်ကိုဗိုသေင်ရ၊ သင်ကွရ၊ ညးဂ် ကးပါကွေ်သော်ကျိပ် သော်သိုပ်တဲ
 သွာံလတက်ကေတ်ယာတ်ဂမ္တိုင် မဖျောန်ဍုင်လွံက်တဲ ပွဲအခေါင်ဘဝခရ် လုပ်စိုပ်အဝေါင်
 ဘဝခမီရ၊ ညးဂ် သွခမီရဝံမွဲး ပါပွေင်ကွေ် ခရ်နီဝရဏ ကွာတ်လဒ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာ
 မဒ်ဟိုတ်စိုတ်ကိုခွက် မလေပ်သွဖျိုန်ကွေ် ဖြဟတ်ပညာတဲ ကိုစိုတ်တန်တ ပွဲသတိပဋ္ဌာန်
 ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာမွဲဒးရးတဲ ဇော်ပွင်ဗောဇ္ဈင်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာ အတိုင်မဍုတ်စုတ်တဲ အာစိုပ်
 နိဗ္ဗာန် မကိုလမွဲက်လေဝ်ဟုံသေင် မဗုဒ္ဓအေးလေဝ်ဟုံသေင်ရ။ ယံအာနန္တ ရဝံဟေင် သိုကို
 နိုတ် ညးမျှကိုဂကူဇာတ်မကိုလမွဲက်ဂ် အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မကိုလမွဲက်လေဝ်ဟုံသေင် မဗု
 သအေးလေဝ် ဟုံသေင်ရ။

ယံအာနန္တ မုရသင်လို သိုကို၌တ ညးမျှကိုဂကူဇာတ် မဗုဒ္ဓအေးဂ် ကိုကတို၌
 သဘဓရ်မကိုလမွဲက်ဂ်ရော။ ယံအာနန္တ ပွဲလောကဝံ ညးလျိုက် ကတို၌ ပွဲဂကူမသျှင်ပြ
 မဒ်ဂကူခတ္တိယမဟာသာလ (သိုင်) ဂကူဗြာဟ္မဏမဟာသာလ (ဗဗူး) ဂကူဂဟပတိ
 မဟာသာလ (သမေဟ်) မသေတ်သွဟ် မျှကိုဂြပ်ရတ်မဂ္တိုင် မျှကိုပိုင်ဟာန်ဘိုက်ဘက်မဂ္တိုင်
 မျှကိုထပ်သြန်မဂ္တိုင် မျှကိုအရပ်အစပ်သင်စောဲမဂ္တိုင် မျှဂြပ်သြောံမဂ္တိုင်ရ၊ ညးဂ် ရပ်သင်
 ကျော်ရ၊ ထေက်ကိုဗိုသေင်ရ၊ လျှင်ကိုစိုတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကောံသင်သဏ္ဌာန်ဇကု
 မလောန်ကဲရ၊ ကလိဝံ ပုင် ဍုင်ယာမ ယာတ် ယာန် ပက်သြမြမောဝ် စွန် ကြကောတ်
 လံက်ဗဗိုဟ် သွာသတိက်သွာဒွင် ပွတ်ကွေင်သျှဂမ္တိုင်လောဲသွာရ။

ညးဂ် ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မဟုံခိုဟ်ဆဲး နကိုဇကုရ၊ ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မဟုံခိုဟ်ဆဲး
 နကိုပါင်ရ၊ ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မဟုံခိုဟ်ဆဲး နကိုစိုတ်ရ၊ ညးဂ် ဟိုတ်မဒွေတ်သွ
 ဒွေတ်မဟုံခိုဟ်ဆဲး နကိုဇကု ပါင် စိုတ်ဂ်ရ ခန္တဇကုလီလ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂ် ဒးကတို၌
 ပွဲနရက် မဟုံမွဲကိုတသို၌ မဒ်လအာဂတိဟုံခိုဟ်ဆဲး မဒ်ဒွေတ်ဒေဝ်ဗွေတ်ဗွေတ်ရ။ ယံအာနန္တ
 ရဝံဟေင် သိုကို၌တ ညးမျှကိုဂကူဇာတ် မဗုဒ္ဓအေးဂ် ကိုကတို၌ သဘဓရ် မကိုလမွဲက်ရ။

ယွံအာနန္ဒ မုရ်သင်္ဂဏီ သီကိန္ဒိတံ ညးမုံကိဂကူဇာတ် မဗုသအးဂ် ကိကတိန္ဒိ သဘ်ခရ် မဗုသအးဂ်ရော။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ညးလှိုဂ် ကတိန္ဒိပွဲဂကူမသျှင်ပြဲ ဂကူ ခတ္တိယမဟာသာလ (သွိုင်) ရ။ ပ။ ကလိဝံသ္မာသတိက်သ္မာဒွံ ပုတ်ကွေင်သ္မဂ်မိုင် လောသ္မာရ။ ညးဂ်ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မခိုဟ်ဆဲး နကိဇကုရ။ ဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်မခိုဟ်ဆဲး နကိဗင်ရ။ ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မခိုဟ်ဆဲး နကိစိတ်ရ။ ညးဂ် ဟိတ်မဒွေတ်သ္မ ဒွေတ်မ ခိုဟ်ဆဲး နကိဇကု ပါင် စိတ်ဂ်ရ ခန္တဇကုလီလ်တဲ ပွဲကြနုချိတ်တဲဂ် ဝံကတိန္ဒိ ပွဲချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲးရ။

ယွံအာနန္ဒ ရံဝံဟေင် သီကိန္ဒိတံ ညးမုံကိဂကူဇာတ် မဗုသအးဂ် ကိကတိန္ဒိသဘ်ခရ် မဗုသအးရ။

ယွံအာနန္ဒ မုရ်သင်္ဂဏီ သီကိန္ဒိတံ ညးမုံကိဂကူဇာတ် မဗုသအးဂ် အာစိပ်နိဗ္ဗာန် မက္ခိလမ္ပက်လေပ်ဟံသေင် မဗုသအးလေပ် ဟံသေင်ဂ်ရော။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ညးလှိုဂ် ကတိန္ဒိဂ် ကတိန္ဒိပွဲဂကူမသျှင်ပြဲ မဒ်ဂကူ ခတ္တိယမဟာသာလ (သွိုင်) ဂကူ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလ (ဗဗ္ဗး) ဂကူဂဟပတိမဟာသာလ (သမေဟ်) မသွေတ်သွဟ် မုံကိဂ်ရတ်မဂ်ိုင် မုံကိပိဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက်မဂ်ိုင် မုံကိထပ်ဩန်မဂ်ိုင် မုံကိအရပ်စပ် သုင်စောမဂ်ိုင် မုံကိဂ်ပြင်သ္မာမဂ်ိုင်ရ။ ညးဂ် ရပ်သင်္ကေုရ်ရ။ ထေက်ကိဗိုသွေပ်ရ။ လျှင်ကိစိတ်ရ။ ချိုက်ပေင်တဲကောံသင်္ဂဏာန်ဇကု မလောန်ကဲရ။ ကလိဝံ ပုင် ညှိယာမ ယာတ် ယာန် ပက်ဩမြမောပ် စွန် ကြကောတ်လံက်ဗဗိုဟ် သ္မာသတိက်သ္မာဒွံဂ်မိုင် လောသ္မာရ။ ညးဂ် ကးပါကောံသော်ကျိပ် သောသ္မိပ်တဲ သွေတ်လတက်ကောတ်ယာတ်ဂ်မိုင် မဖျောန်ညှိလွံက်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်စိပ်အဝေါင်ဘဝခမီရ။ ညးဂ် သွခမီရဝံမွဲး ပါပွေင်ကောံ ခရ်နီဝရဏ ကွာတ်လဒ်ဂ်မိုင်မသုန်ပြကာ မဒ်ဟိတ်စိတ်ကိဇကု မလေပ်သ္မ မှိုန်ကောံဇြဟတ်ပညာတဲ ကိစိတ်တန်တံ ပွဲသတိပဋ္ဌာန်ဂ်မိုင်ပန်ပြကာ ဗွဲမဒးရးတဲ ဇော်ပွင်ဗောဇ္ဈင်ဂ်မိုင်ထပ်ပြကာ အတိုင်မညာံစုတ်တဲ အာစိပ်နိဗ္ဗာန် မက္ခိလမ္ပက်လေပ် ဟံသေင် မဗုသအးလေပ် ဟံသေင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ရံဝံဟေင် သီကိန္ဒိတံ ညးမုံကိဂကူဇာတ် မဗုသအးဂ် အာစိပ်နိဗ္ဗာန် မက္ခိလမ္ပက်လေပ်ဟံသေင် မဗုသအးလေပ်ဟံသေင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ဂကူဇာတ်ဂ်မိုင်တြိဂကူဂ် က္ကဝံဂ်မိုင်ဟေင်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်အာသဝ

၅၈။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တဲ ကောံခရ်ဂ်မိုင်တြိပြကာဂ် ရင်တျင်နင် (နူဇမော့) တဲလေပ် ထေက်ကိသွက်ဝံကိဒိန်သ္မပူဇရ။ ဝတ္ထုမစီရေင်လပ် တ္တဟ်နသွက်

ကျဲထီဂမ္ဘိုင်လေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဂွံကိုဒါန်သွပူဇရ၊ ထေက်ကိုဒင်ဂိုဏ်ကေတ် ဒါန်မရန်တုအ် သွက်ဘဝပရလိုက်ရ၊ ထေက်ကိုတုဟ်န ပင်ခွအ်ခွေံတဲရ၊ ဒှ်တိုဗုထိုက်ပြဲ ဟုံမွဲပတောံဓတ် သွက်ဂကောံသတ် ဂွံပတဲသွကုသိုလ်ရ။

ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် ဓရ်အာသဝ ဂမ္ဘိုင် မွဲးပါကေ့ နပွမသိုလ်လမ်မင်မွဲဂ် ဂပ်ဝ်ပါကေ့ နပွမသိုလ်လမ်မင်မွဲအိုတ်ရ၊ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မွဲးပါကေ့ နပွမသိပ်ဂ်ဂ် ဂပ်ဝ်ပါကေ့ နပွမသိပ်ဂ်အိုတ်ရ၊ ဓရ်အာသဝ ဂမ္ဘိုင် မွဲးပါကေ့ နပွမအေင်ဒင်ဂ် ဂပ်ဝ်ပါကေ့ နပွမအေင်ဒင်အိုတ်ရ၊ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မွဲးပါကေ့ နပွမဝေင်ပါကေ့ဂ် ဂပ်ဝ်ပါကေ့ နပွမဝေင်ပါကေ့အိုတ်ရ၊ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မွဲးပါကေ့ နပွမပါပွေင်ကေ့ဂ် ဂပ်ဝ်ပါကေ့ နပွမပါပွေင်ကေ့အိုတ်ရ၊ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မွဲးပါကေ့ နပွမဇော်ပုဂ် ဂပ်ဝ်ပါကေ့ နပွမဇော်ပုဂ်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မွဲးပါကေ့ နပွမသိုလ်လမ်မင်မွဲ ညးခေံအိုတ်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် ဗ္ဗာရဏာ ဗွဲမဗွဲတဲ သိုမသိုလ်လမ်မင်မွဲ နပွမသိုလ်လမ် မင်မွဲစက္ခုန္တိ ပဒတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ကုခမိမပဒတ် သိုဟုံသိုလ်လမ်မင်မွဲ ပွမသိုလ်လမ် မင်မွဲစက္ခုန္တိ ဓရ်အာသဝကောံပုတ်ဒတူတုဲ(ကိလေသ) ဒှ်ဟိုတ်ဃောင်စိုတ်ဂမ္ဘိုင် ကတိဒှ် အိုတ်ရ၊ ကုခမိမပဒတ် သိုလ်လမ်မင်မွဲ ပွမသိုလ်လမ်မင်မွဲစက္ခုန္တိ နကိဟိုတ်ဂွံ ဓရ်အာသဝကောံပုတ်ဒတူတုဲ(ကိလေသ) ဒှ်ဟိုတ်ဃောင်စိုတ်ဂမ္ဘိုင် ဟုံကတိဒှ်အိုတ်ရ။

ဗ္ဗာရဏာ ဗွဲမဗွဲတဲ သောတိန္တိ ။ ပ ။ ဃာနိန္တိ၊ ဇိဝိန္တိ၊ ကာယိန္တိ၊ သိုမသိုလ်လမ် မင်မွဲ နပွမသိုလ်လမ်မင်မွဲ ပွမသိုလ်လမ်မင်မွဲ မနိန္တိ ပဒတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ကုခမိ မပဒတ် သိုဟုံသိုလ်လမ်မင်မွဲ ပွမသိုလ်လမ်မင်မွဲ မနိန္တိ ဓရ်အာသဝကောံပုတ်ဒတူတုဲ (ကိလေသ)ဒှ်ဟိုတ်ဃောင်စိုတ်ဂမ္ဘိုင် ကတိဒှ်အိုတ်ရ၊ ကုခမိ မပဒတ်သိုလ်လမ်မင်မွဲ ပွမသို လ်လမ်မင်မွဲမနိန္တိ နကိဟိုတ်ဂွံ ဓရ်အာသဝကောံပုတ်ဒတူတုဲ (ကိလေသ) ဒှ်ဟိုတ် ဃောင်စိုတ်ဂမ္ဘိုင် ဟုံကတိဒှ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်ဂွံ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မွဲးပါကေ့ နပွမသိုလ်လမ်မင်မွဲ ရဲဂွံ သွးအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မဒးပါကေ့ နပွမသိပ်ဂ်ဂ် ညးခေံအိုတ်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် ဗ္ဗာရဏာ ဗွဲမဗွဲတဲ သိပ်ဂ်သုာရ၊ အယံမာတ် သွက်ဂွံ ပါပွေင်ကေ့ ပရိုက်စိုဟ်ဟေင် အယံမာတ်သွက်ဂွံပါပွေင်ကေ့ ပရိုက်ဂမ္ဘဟေင် အယံမာတ် သွက်ဂွံပါပွေင်ကေ့ တုတ်ဒှ်ဂမိတ် ရဲ ပွာ ဇေင်ရဲ ကျာ ဂမ္ဘတုဲ ဇြုံ ဂဓိ အယံ ဂမ္ဘိုင်ဟေင် အယံမာတ်သွက်ဂွံဂြောပ်ဗွန်အင်္ဂဇေ ကု မလေပ်ပလီုကေ့ဂဝဂလေံဟေင် (သိပ်ဂ်သုာရ)။

ဗစ္စာရဏာ ဗွဲမဗွဲတဲ သိပ်ဂ်ပိဏ္ဏပါတ်ရ၊ သွက်ဂွံဝေင်ဂြိုဏ်ကတိုင်ကမ္ပံ သွက်ဂွံ မာန်ဇြဟတ်မာန်တြုံ သွက်ဂွံကျိုင်ကျပ် သွက်သင်စွာံဖျုန် ဂွံဖောအ်ဗြေပ်တိုန်

(သိပ်တိုပိဏ္ဍပါတ်) ဟုံသောင်ရ၊ သွက်ဇေယျဝံ ဝံတနိတ်ဟောင် ဝံယိုပ်ယာပ်ဟောင် သွက်ဝံ ပါပွေင်ကွေံ ဒဒိန်ဗျူတဟင် မဒ်မချောင်စိုတ်ဟောင် သွက်ဝံယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင် ဇေတ်မပြဟောင် သိပ်တိုပိဏ္ဍပါတ်ရ၊ နပုမသိပ်တိုပ်ရဝံ ဝေဒနာတြေံဂ်လေဝ် ကြက်ပါ ပွေင်ကွေံရ၊ ဝေဒနာတိုဂ်လေဝ် ကြက်ဟုံကိုကတိုဒ်ရ၊ ပုမယိုပ်ယာပ် ပုမဟုံမွဲကိုဒုဟ်ကောံ ပုမဝံပဒတ်ဗွေံတသိုမ် ကြက်ဒ်ကုအဲရ ရဝံ သိပ်တိုပိဏ္ဍပါတ်ရ။

ဗစာရဏာ ဗွေံမဗွေံတဲ သိပ်တိုဘာသုာသတိက်သုာဒိုင်ရ၊ အယံမာတ်သွက်ဝံပါ ပွေင်ကွေံ ပရိုက်စိုတ်ဟောင် အယံမာတ်သွက်ဝံပါပွေင်ကွေံ ပရိုက်ဂမ္ဘဟောင် အယံမာတ် သွက်ဝံပါပွေင်ကွေံ တုတ်ဒွံဂမိတ် ရဲ ပွာ ဇေရဲ ကျာ ဂမ္ဘတဲ ဇြဲ ဂဂီ အယဂမ္ဘိုင်ဟောင် ပါပွေင်ကွေံ ပရိုက်ဘဲဥတုတဲ အယံမာတ်သွက်ဝံသတင် တနိတ်မိပ်လဟိုင်ဟောင် (သိပ်တိုဘာသုာသတိက်သုာဒိုင်ရ)။

ဗစာရဏာဗွေံမဗွေံတဲ သိပ်တိုပစ္စယ်ဂဠု မဒ်ကြိယာဗာပွေင်ပွဲလမျီုရ၊ အယံမာတ် သွက်ဝံပါပွေင်ကွေံ ယဲဝေဒနာဂမ္ဘိုင် မဂိသကင် ဒင်ဒင်ဝါတ် လေဝ်ပျီုဖျိုက် မကတိုဒ်ကျင် ဂ်ဟောင် အယံမာတ်သွက်ဝံပါပွေင်ကွေံ ဒဒိန်မဂိယဲဟောင် (သိပ်တိုဂဠုရ)။

ယုံခမိတအ် ကုခမိ မဟုံပြဘိုက် မဟုံသိပ်တိုပစ္စယ်ပန်ဂ် ဓရ်အာသဝကောံ ပုတ်ဒတူတဲ (ကိလေသ) ဒ်ဟိုတ်ချောင်စိုတ်ဂမ္ဘိုင် ကတိုဒ်အိုတ်ရ၊ ကုခမိမသိပ်တိုပန် နကိုဟိုတ်ဝံ ဓရ်အာသဝကောံပုတ်ဒတူတဲ (ကိလေသ) ဒ်ဟိုတ်ချောင်စိုတ်ဂမ္ဘိုင် ဟုံကတို ဒ်အိုတ်ရ။ ယုံခမိတအ် ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်ဝံ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မွးပါကွေံ နပုမသိပ်တိုပ် ရဝံ သွးအိုတ်ရ။

ယုံခမိတအ် ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မွးပါကွေံ နပုမအေင်ဒင်ဂ် ညးချေံအိုတ်ဂ်ရော? ယုံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဗစာရဏာ ဗွေံမဗွေံတဲ မုံသဘ်မအေင်ဒင် ပရိုက်စိုတ် ပရိုက်ဂမ္ဘ ပုမဗျူ ပုမထင် တုတ်ဒွံဂမိတ် ရဲ ပွာ ဇေရဲ ကျာ ဂမ္ဘတဲ ဇြဲ ဂဂီ အယဂမ္ဘိုင်ကို ဂလာန်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွးဗွေံဟုံဒးရး မကျင်စိုပ်ဗွေံဟုံဒးရးကို ဒဒိန်ဝေဒနာဂမ္ဘိုင် မကတိုဒ်ကျင် မကတိုဒ်ပွဲဇေယျ မသကာတ်မြဟ် မကြမ်ကြ မရိုင်ကတင်ဂိသကင် မဟုံထေက်ကို သာယျုန် မဟုံထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် မရင်ကျင်ဏာလမျီုကိုရ၊ ယုံခမိတအ် ကုခမိ မအေင်ဒင်ဒဒိန်ဂ် ဟုံမာန်ဂ် ဓရ်အာသဝကောံပုတ်ဒတူတဲ (ကိလေသ) ဒ်ဟိုတ်ချောင်စိုတ် ဂမ္ဘိုင် ကတိုဒ်အိုတ်ရ၊ ကုခမိ မအေင်ဒင်မာန်ဂ် နကိုဟိုတ်ဝံ ဓရ်အာသဝကောံပုတ်ဒတူတဲ (ကိလေသ) ဒ်ဟိုတ်ချောင်စိုတ်ဂမ္ဘိုင် ဟုံကတိုဒ်အိုတ်ရ၊ ယုံခမိတအ် ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်ဝံ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မွးဝေင်ပါကွေံ နပုမအေင်ဒင် ရဝံ သွးအိုတ်ရ။

ယုံခမိတအ် ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် မွးပါကွေံ နပုမဝေင်ပါကွေံ ညးချေံအိုတ်ဂ်ရော? ယုံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဗစာရဏာ ဗွေံမဗွေံတဲ ဝေင်ပါကွေံ စိပ်ပရမ် ချေံပရမ်

ဂွံပရမ် ကျီပရအ်ရ၊ ဝေင်ပါကျေံဍုန် မွဲကျီဇြဲ ကွက်ဂဂို လေဇြဟ် ဗပါတ်တုံ ကတိုင် မပကိုဟ်ဆဲး ညှိမဟံသအးဇး (မပ္တံသုတ်ဝါဒ် ညှိကြဲကြာတ်မျိုက်ဂွမ်ဂပ်) မြိုင်လုက်သရီ မဟံသအးဇးဇောဝ်ရ၊ ခမီမပဒတ် ပွဲဍုန်မဟံပဗွဲ ခမီမဂေတ်ဂေင် ပွဲဍုန်ဂေတ်ဂေင် ဟံပဗွဲ ခမီမပြာပ်ခသီကျီ ပံင်ဖက်ကျီမိတ်သဟာ် မယုတ်မာ ဩမွဲသဘ်သတ်လိမ္မဲ သဟဓရ မွဲကျီပညာဂမျိုင် ချပ်ပွဲအရာဍုန် မဟံခိုဟ်ဂမျိုင်အိုတ်ရ၊ ခမီဂ် ဗစာရဏာဍုန်မဟံ ပဗွဲ အရာဂေတ်ဂေင်မဟံပဗွဲ မိတ်သဟာ်မယုတ်ဂမျိုင်ဂ် ဗွဲမပဗွဲတုံ ဝေင်ပါကျေံရ၊ ယွံခမီတအ် ကုခမီမဟံဝေင်ပါကျေံ အရာမဟံပဗွဲဂ် ခရ်အာသဝကျေံ ပုတ်ဒတူတုဲ (ကိလေသ) နှိဟိုတ်ချောင်စိုတ်ဂမျိုင် ကတိန်အိုတ်ရ၊ ကုခမီ မဝေင်ပါကျေံဂ် ခရ်အာသဝ ကျေံပုတ်ဒတူတုဲ (ကိလေသ) နှိဟိုတ်ချောင်စိုတ်ဂမျိုင် ဟံကတိန်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ခရ်အာသဝဂမျိုင်ဝံ ခရ်အာသဝဂမျိုင် မွဲးပါကျေံ နပ္ပမဝေင်ပါကျေံ ရံဝံ သုးအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ခရ်အာသဝဂမျိုင် မွဲးပါကျေံ နပ္ပမပါပွေင်ကျေံဂ် ညးချေံအိုတ်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ဗစာရဏာ ဗွဲမပဗွဲတုံ ‘ကာမဝိတက်’ ပွမချပ်ကာမဂုဏ် မကတိန်ကျိုင်ဂ် ဟံဒင်တဲရ၊ ပါသုးကျေံရ၊ ပွေင်ကျေံရ၊ သုညင်ဝံကျေံစူးရ၊ ကိုအာစိုပ် ပွမဟံကတိန် မွဲလှေံပွန်ရ၊ ‘ဗျာပါဒဝိတက်’ ပွမချပ်ပလိုပလတ် ညးသအာင်ဂမျိုင် မကတိ နှိကျိုင် ။ ပ ။ ‘ဝိဟိသာဝိတက်’ ပွမပျဲပျာ်ညးသအာင်ဂမျိုင် မကတိန်ကျိုင်ဂ် ။ ပ ။ ခရ်အကုသိုလ်ဂမျိုင် မယုတ်သပ် မကတိန်ကျိုင် မကတိန်ကျိုင်ဂ် ဟံဒင်တဲရ၊ ပါသုး ကျေံရ၊ ပွေင်ကျေံရ၊ သုညင်ဝံကျေံစူးရ၊ ကိုအာစိုပ်ပွမဟံကတိန် မွဲလှေံပွန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ကုခမီမဟံပါပွေင်ကျေံ ခရ်အကုသိုဂ် ခရ်အာသဝကျေံပုတ်ဒတူတုဲ (ကိလေသ) နှိဟိုတ်ချောင်စိုတ်ဂမျိုင် ကတိန်အိုတ်ရ၊ ကုခမီမပါပွေင်ကျေံဂ် ခရ်အာသဝ ကျေံပုတ်ဒတူတုဲ(ကိလေသ) နှိဟိုတ်ချောင်စိုတ်ဂမျိုင် ဟံကတိန်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ခရ်အာသဝဂမျိုင်ဝံ ခရ်အာသဝဂမျိုင် မွဲးပါကျေံ နပ္ပမပါပွေင်ကျေံ ရံဝံ သုးအိုတ်ရ။

ယွံခမီ ခရ်အာသဝဂမျိုင် မွဲးပါကျေံ နပ္ပမဇော်ပုဂ်ဂ် ညးချေံအိုတ်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ဗစာရဏာ ဗွဲမပဗွဲတုံ ဇော်ပုဂ်သတိသမ္မောဇ္ဈင် မနိဿယ ပ္တဝိဝေကာ ပွမလု၊ မနိဿယပ္တဝိရာဂ ပွမစာ်စူးနုထေန်စပ် မနိဿယပ္တဝိရောဓ ပွမပျိုတ် လလမ် မလေပ်ကျီကြိုင်ချုဟ် ‘ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂ’ ပွမပါသုးကျေံကိလေသ ‘ပက္ခန္ဓန ဝေါဿဂ္ဂ’ ပွမပြိုင်လုပ် ဗွဲမသုအာရီကျီနိဗ္ဗာန်ရ၊ ဗစာရဏာဗွဲမပဗွဲတုံ ဇော်ပုဂ်ဓမ္မ ဝိစယသမ္မောဇ္ဈင် ပညာပွမစိုတ်တိညာတ်ခရ်ဂမျိုင်ရ၊ ဇော်ပုဂ်ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင် ပွမ ပတိတ်ဇြဟတ်ရ၊ ဇော်ပုဂ်ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် ပွမသျှိုက်မျိုက်ရ၊ ဇော်ပုဂ်ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင် ပွမစိုတ်လလမ်ရ၊ ဇော်ပုဂ်သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင် ပွမတန်ကြန်ရ၊ ဇော်ပုဂ်ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင် ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် မနိဿယပ္တဝိဝေကာ ပွမလု၊ မနိဿယပ္တဝိရာဂ ပွမစာ်စူးနုထေန်စပ် မနိဿယပ္တဝိရောဓ ပွမပျိုတ်လလမ် မလေပ်ကျီကြိုင်ချုဟ် ‘ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂ’ ပွမပါသုးကျေံကိလေသ ‘ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂ’ ပွမပြိုင်လုပ် ဗွဲမသုအာရီကျီနိဗ္ဗာန်ရ၊

ယွံခမီတအ် ကုခမီ မဟံဇ္ဇော်ပုင် ဗောဇ္ဈင်ထပုံပြကာဂ် ခရ်အာသဝဂမ္ပိုင်ကောပုတ်
ဒတူတွဲ (ကိလေသ) နှိဟိတ်ချောင်စိတ်ဂမ္ပိုင် ကတိဒ်အိုတ်ရ၊ ကုခမီမဇ္ဇော်ပုင် နကို
ဟိတ်ဝံ ခရ်အာသဝကော ပုတ်ဒတူတွဲ (ကိလေသ) နှိဟိတ်ချောင်စိတ်ဂမ္ပိုင် ဟံကတိ
ဒ်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခရ်အာသဝဂမ္ပိုင်ဝံ ခရ်အာသဝဂမ္ပိုင် မွးပါကော နပုမဇ္ဇော်ပုင် ရံဝံ
သွးအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တကောခရ်ဂမ္ပိုင်တြပြကာဝံ ရင်တွင်နင်(နူဇေမော့)
တုလေဝ် ထေက်ကိုသွက်ဂွံကိုဒ်နိသုပူဇရ၊ ဝတ္ထုစီရင်လဝ် တွာ်နသွက်ကွဲထီ
ဂမ္ပိုင်လေဝ်ထေက်ကိုသွက်ဂွံကိုဒ်နိ သုပူဇရ၊ ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒ်နိမရန်တုအ်
သွက်ဘဝပရလိုက်ရ၊ နှိတိမုထိုက်ပြ ဟံမ္ပပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတုသွ
ကုသိုလ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ဒါရကမ္ပိက

၅၉။ အဲချိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသင်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမ္ပိုင်ကျိတြ သွဒတ်တန်တဒိုင် ပွဲဘာတိုက် ဇရေင်ကွာန်
နာတိကရ။ ပွဲကာလ သမေဟ်ဒါရကမ္ပိက ပှော်ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပိုင်ကျိတြတု
လှောင်သွဝတ် တီလမ္ပိုင်ကျိတြတု ဂဇာ်ဒိုင်ပွဲဒွဲမဗွဲမွဲရ၊ သမေဟ်ဒါရကမ္ပိက
မဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဒွဲမဗွဲမွဲ တီလမ္ပိုင်ကျိတြ သွာန်တိုန်ရံဝံရ “ယွံသမေဟ် ပွဲဂကူ(သို)
တုအဲဂ် သွာံကိုတ်ဒ်နိဟာ”ရံဝံ(သွာန်ရ)။ ယွံကျိမ္ပိုင် ပွဲသိုအဲချိုက် သွာံကိုဒ်ဒ်နိရ၊
ဒ်နိဂ်လေဝ် ပွဲခမီဂမ္ပိုင် မ္ပိုင်သတ်မပကင်ရင်လဝ် အာရညိကတုတင် ပိဏ္ဏပါတိကတုတင်
ပံသုကူလိကတုတင် မဒ်တုအရုန်ကို မဒ်အာစိုပ်အရဟတ္တမဂ်ကို အဲချိုက်သွာံကိုဒ်နိရ
ရံဝံ (ဂရင်ဗိုရ)။

ယွံသမေဟ် တုအဲ မဒ်မိုဟ် မ္ပိုင်ကိုပုမဒင်စသိုင်ကာမဂုဏ် မပဒတ်ပွဲသိုဌာန်
မကုန်ဂြက် နကိုကောန်သမ္ဘာဂမ္ပိုင် သင်စောဲကြက်ဆုစုန် တိတ်ကာသိရး မပ္ပိုင်ရင်ပွဲ
သြဗြမောင် ကြကောတ်လံက်ဗဗိုဟ် မသာယျေန်တု ထပ်သြန် “ခမီဂမ္ပိုင်ဝံ တုအရုန်
ဂမ္ပိုင်ရ ရံဝံကို ခမီဂမ္ပိုင်ဝံ ခမီမအာစိုပ်အရဟတ္တမဂ်ဂမ္ပိုင်ရ ရံဝံကို” ခြိုင်ကိုတိကေတ်
ဟိတ်ဂ်မာန်ရ။

၁။ ဒါရကမ္ပိက ဂယိုင်လမ္ပိုင် နကမ္မောန်သွံရာန်ဆုဂ်ရ ကော်ခသမေဟ်ဒါရကမ္ပိက။

ယွံသမေဟ် ခမီ မဒဂိုန်ဒွေတ် အာရညိကဓုတင်ဂ် ယဝ်ဒ် ညးကလံလဖ် ညးတိုန်ဒွင် (သုဟ်ညင်ရဲတုံကပိုဟ်) ညးလုလောန် ညးပါင်ကြမ်ညးမျှံကိုဂလာန်ပြးဆဲး ညးသတိတိတ်ဗူး ညးဟွံမွဲကို ဗစာရဏာဉာဏ် ညးဟွံမွဲကိုပွမတန်ကြန် ညးမျှံကိုစိုတ်မချီတေဝ် ညးမျှံကိုဣန္ဒြိ မမံက်ဂတဝ်ဒွင်ပကတိမွဲး ခမီဂ် နကိုဟိုတ်ဂ် ထေက်ကိုဂရိုဟ်ရ။ ယွံသမေဟ် ခမီ မဒဂိုန်ဒွေတ် အာရညိကဓုတင်ဂ် ယဝ်ဒ် ညးဟွံကလံလဖ် ညးဟွံတိုန် (သုဟ်ညင်ရဲတုံကပိုဟ်) ညးဟွံလုလောန် ညးပါင်ဟွံကြမ် ညးဟွံမွဲကိုဂလာန် ပြးဆဲး ညးမျှံကိုသတိပြာကဋ် ညးမျှံကိုဗစာရဏာဉာဏ် ညးတန်ကြန် ညးမျှံကိုစိုတ်တန်ကြန် ညးမျှံကိုဣန္ဒြိ မဂပ်ဝ်သိုလလမ်မင်မွဲလဝ်မွဲး ခမီဂ် နကိုဟိုတ်ဂ် ထေက်ကိုထိုင်သးရ။

ယွံသမေဟ် ခမီ မပဒတ် ပွဲဇရေင်ကွာန်ဂ် ယဝ်ဒ်ညးကလံလဖ်မွဲး ။ ပ ။ ခမီဂ် နကိုဟိုတ်ဂ် ထေက်ကိုဂရိုဟ်ရ။ ယွံသမေဟ် ခမီ မပဒတ် ပွဲဘာဇရေင်ကွာန်ဂ် ယဝ်ဒ် ညးဟွံကလံလဖ်မွဲး ။ ပ ။ ခမီဂ် နကိုဟိုတ်ဂ် ထေက်ကိုထိုင်သးရ။

ယွံသမေဟ် ခမီ မဒဂိုန်ဒွေတ် ပိဏ္ဏပါတိကဓုတင်ဂ် ယဝ်ဒ်ညးကလံလဖ်မွဲး ။ ပ ။ ခမီဂ် နကိုဟိုတ်ဂ် ထေက်ကိုဂရိုဟ်ရ။ ယွံသမေဟ် ခမီ မဒဂိုန်ဒွေတ် ပိဏ္ဏပါတိကဓုတင်ဂ် ယဝ်ဒ်ညးဟွံကလံလဖ်မွဲး ။ ပ ။ ခမီဂ် နကိုဟိုတ်ဂ် ထေက်ကိုထိုင်သးရ။

ယွံသမေဟ် ခမီ မဒင်ဂိုင်ကေတ်ပစ္စယ် မဘိက်နိမန်ကိုဒါန်ဂ် ယဝ်ဒ်ညးကလံလဖ်မွဲး ။ ပ ။ ခမီဂ် နကိုဟိုတ်ဂ် ထေက်ကိုဂရိုဟ်ရ။ ယွံသမေဟ် ခမီ မဒင်ဂိုင်ကေတ်ပစ္စယ် မဘိက်နိမန်ကိုဒါန်ဂ် ယဝ်ဒ်ညးဟွံကလံလဖ်မွဲး ။ ပ ။ ခမီဂ် နကိုဟိုတ်ဂ် ထေက်ကိုထိုင်သးရ။

ယွံသမေဟ် ခမီ မပ္ပင်ရင် ပံသုကူလဓုတင်ဂ် ယဝ်ဒ်ညးကလံလဖ်မွဲး ။ ပ ။ ခမီဂ် နကိုဟိုတ်ဂ် ထေက်ကိုဂရိုဟ်ရ။ ယွံသမေဟ် ခမီ မပ္ပင်ရင် ပံသုကူလဓုတင်ဂ် ယဝ်ဒ် ညးဟွံကလံလဖ်မွဲး ။ ပ ။ ခမီဂ် နကိုဟိုတ်ဂ် ထေက်ကိုထိုင်သးရ။

ယွံသမေဟ် ခမီ မပ္ပင်ရင်သုာ ဒါယကာတအ် မကိုဒါန်ဂ် ယဝ်ဒ် ညးကလံလဖ် ညးတိုန်ဒွင် (သုဟ်ညင်ရဲတုံကပိုဟ်) ညးလုလောန် ညးပါင်ကြမ် ညးမျှံကိုဂလာန် ပြးဆဲး ညးသတိတိတ်ဗူး ညးဟွံမွဲကို ဗစာရဏာဉာဏ် ညးဟွံမွဲကိုပွမတန်ကြန် ညးမျှံကိုစိုတ်ချီတေဝ် ညးမျှံကိုဣန္ဒြိ မမံက်ဂတဝ်ဒွင်ပကတိမွဲး ခမီဂ် နကိုဟိုတ်ဂ် ထေက်ကိုဂရိုဟ်ရ။ ယွံသမေဟ် ခမီ မပ္ပင်ရင်သုာ ဒါယကာတအ် မကိုဒါန်ဂ် ယဝ်ဒ် ညးဟွံကလံလဖ် ညးဟွံတိုန်ဒွင် (သုဟ်ညင်ရဲတုံကပိုဟ်) ညးဟွံလုလောန် ညးပါင်ဟွံကြမ် ညးမျှံကိုဂလာန် ဟွံပြးဆဲး ညးမျှံကိုသတိပြာကဋ် ညးမျှံကိုဗစာရဏာဉာဏ် ညးတန်ကြန် ညးမျှံကိုစိုတ်တန်ကြန် ညးမျှံကိုဣန္ဒြိ မဂပ်ဝ်သိုလလမ်မင်မွဲလဝ်မွဲး ခမီဂ် နကိုဟိုတ်ဂ် ထေက်ကိုထိုင်သးရ။

ယံသမေဟိ ဗတိကံဖအောဝရ၊ တုအေ ဩဝကိုဒါနိဂမ္ဘိင် ကုသင်ည၊ စိတ်တုအေ မကိုတ်ဒါနိ ကုသင်ဂုံ ကြက်ဖြင်ကောင်ရ၊ တုအေ မှုံကိုစိတ်ဖြင်ကောင်ဂုံ ခန္ဓဇကုလီလတ်တဲ ပွဲကြနူချိုတ်တဲဂုံ ကြက်ဂုံကတိဒ် ပွဲချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးရ ရဲဝံ (သွးရ)။ ယံကျာ်မုဲပိုင် သွတမ်နူတဲဝံတဲ အဲဒိုက် ကြက်ကိုတ်ဒါနိ ကုသင်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဟတ္ထိသာရိပုတ္တ

၆၀။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရသ်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခါ တီလမုဲပိုင်ကျာ်တြဲ သွဒတ်တန်တဲဒိုင် ပွဲဂြိုပ်ကုသိပဒန မိဂဒါဝိန် ဇရေင်ချင်ဗာရာဏသီရ၊ ပွဲကာလဂုံ ခမီထေရ်ဂမ္ဘိင်မဂ္ဂိုင်ဂွင် ကိုပိုင်တဲတဲ ပွဲကြဲ ပါစူး အာနူကွာန်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်တဲ ဂဇာန်ကောံခရီ ပွဲဖြင်ကောံခရီတဲ ဟိုသွးဂလ္လာန် မစပ် ကောံအဘိဓရ်အိုတ်ရ။ ပွဲအရာမဟိုသွးဂုံ တီလပိုင်စိတ္တ မဒ်ကောန်ဂမာစိင်ဂုံ အယော ခမီထေရ်ဇော်ဂမ္ဘိင် ဟိုသွးဒိုင်ဂလ္လာန် မစပ်ကောံအဘိဓရ်အိုတ်ဂုံ ပွဲက်လုပ်ဟိုဂလ္လာန် ပွဲအကြာအကြာရ။ ပွဲကာလဂုံ တီလပိုင်မဟာကောဠိက ဟိုသွးကို တီလပိုင်စိတ္တ မဒ်ကောန်ဂမာစိင်ရ “တီလပိုင်စိတ္တ မဒ်ကောန်ဂမာစိင်ဂုံ အယောခမီထေရ်ဇော်ဂမ္ဘိင် ဟိုသွးဒိုင်ဂလ္လာန် မစပ်ကောံအဘိဓရ်အိုတ်ဂုံ ဩဝလ္လဟိုပွဲက်ပျပ်ဂလ္လာန်(ဇော) ပွဲအကြာ အကြာညါ စိုကိုဂလ္လာန်တဲအိုတ်ဂုံ တီလပိုင်စိတ္တ ဩဝလ္လဟိုမင်ဒိုင်ညါကွာ” ရဲဝံ (သွးရ)။

ဟိုသွးရဲဝံမွဲး ခမီဂမ္ဘိင်မဒ်သဟာံ တီလပိုင်စိတ္တ ကောန်ဂမာစိင်ဂုံ ဟိုသွးကို တီလပိုင်မဟာကောဠိက ရဲဝံ အိုတ်ရ“တီလပိုင်မဟာကောဠိက ဩဝလ္လရာန်သကိုတ် တီလပိုင်စိတ္တ ကောန်ဂမာစိင်ညါ၊ တီလပိုင်စိတ္တ မဒ်ကောန်ဂမာစိင်ဂုံ မှုံကိုပညာရ၊ တီလ ပိုင်စိတ္တ မဒ်ကောန်ဂမာစိင်ဂုံ သွက်ဟိုသွးဂလ္လာန် မစပ်ကောံအဘိဓရ် ကောံခမီထေရ်ဂမ္ဘိင် မွဲစွဲဂုံ သုဟ်ရထရ” ရဲဝံ (ဟိုသွးအိုတ်ရ)။

ယံကောန်တုတအ် ညးဂမ္ဘိင်မဟံတိကေတ် ဗိုစိတ်ညးသအာင်ကတိဒ်ဂုံ ဖြိုင်ကို တိကေတ် ဟိုတ်ဂုံဟောင်ရ၊ ယံကောန်တုတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လှိုက် လုက်ကာလဗုတ် မနိဿယံဒိုင် အာစာကိုဒ် သဟဓရ်မွဲသအာင် မတန်တဲပွဲအရာ မဂပ်ဝသွအဲပရဲကိုဒ် နိသုဟ်ညိုင်ရ ညးမိပ်လဟိုင် ပွဲပွဲခိုဟ်ဆဲးလောန်ကိုရ၊ နိသုဟ်ညိုင်ရ ညးဖျပ်လဝ်လောန် ကိုရ၊ နိသုဟ်ညိုင်ရညးစိုဟ်လလမ်လောန်ရ၊ ပွဲအခါမစာ်စူးအာ နူအာစာကောံအခါ မစာ်စူးအာနူသဟဓရ်ဂမ္ဘိင်မွဲသအာင် မတန်တဲပွဲအရာ မဂပ်ဝသွအဲပရဲ ပူဂိုလ်ဂုံ ပဒတ် သိုမန်ရကောံ ခမီတြ၊ ခမီဗြ ဥပတြ၊ ဥပဗြ သိုင် အမာတ်ဇော်သိုင် တိ ကွးတိဂမ္ဘိင်ရ၊ စိတ်ပူဂိုလ်မဂပ်ဝန်ရ မဂပ်ဝဗလးလဝ် မှုံကိုကုဇ္ဈိ မမက်ဂတင်ဒိုင်ပကတိ မပတိတ်ဖြဟတ်

ပွမဟီဂလာန်တက်ကျာ ဤင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ဂ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာံ ပလိုပလာံရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် နကိုစိုတ်ရာဂ မဂပ်ပလိုပလာံဂ် ဖျေကွေသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။

ယွံကောန်တုတအ် ဥပမာတုန် ဤမစတဲသြောံဂ် နကိုဇုက်လေဝ် ဂပ်ဝ်ကွေင်ဒက် လပ်ရ၊ ပွဲခရိုင်ဤလေဝ် ဂပ်ဝ်ကြိုင်လပ်ရ၊ ယွံကောန်တုတအ် “ပွဲကာလလုဟ်ဝံ ဤမစတဲ သြောံဂ် ကြက်စှေအာဌာန် မှုကိုတဲသြောံမွဲလှေ့ဉ်ဟ် ဟံသေင်ရ” ညးမဟီသုးရဝံဂ် နှိဟီသုး ဗွဲမွဲးရဟာ ရဝံ သွာန်ရ။ ယွံကောန်တု ညးမဟီသုးရဝံဂ် နှိဟီသုးဗွဲမွဲးရးဟံသေင်ရ၊ ယွံကောန်တု ဤမလေဝ်စတဲသြောံဂ် သကုတ်ကွေဇုက်တဲကို ဗပါပလိုဒပ်တဲကို ဟိုတ်ဝံ စှေအာဌာန် မှုကိုတဲသြောံ မွဲလှေ့ဉ်ဟ်နွံရ။

ယွံကောန်တုတအ် တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျိုင် လုက်ကာလ ဗွတ်မနိဿယံဒိုင် အာစာကိုဒ် သဟဇာတအာင် မတန်တ ပွဲအရာမဂပ် သွအဲပရဲကိုဒ် နှိသုဟ်ညင်ရ ညးမိပ်လဟ် ပွဲပုခိုဟ်ဆဲးလောန်ကိုရ၊ နှိသုဟ်ညင်ရ ညးဖျပ်လပ်လောန် ကိုရ၊ နှိသုဟ်ညင်ရ ညးစိုဟ်လလမ်လောန်ရ၊ ပွဲအခိုင်မစာ်စူး နူအာစာကောံအခိုင်မစာ်စူး အာနူသဟဇာတမျိုင်သအာင် မတန်တပွဲအရာ မဂပ်သွအဲပရဲ ပူဂိုလ် ပဒတ် သီမန့်ရ ကောံခမီတြ၊ ခမီတြ ဥပးတြ၊ ဥပးတြ သိုင် အမတ်ဇော်သိုင် တီ ကွးတီဂမျိုင်ရ၊ စိုတ်ပူဂိုလ် မဂပ်န့်ရ မဂပ်ဗလးလပ် မှုကိုကူဇ္ဈိ မမံက်ဂတင်ဒိုင်ပကတိ မပတိတ်ဇြဟတ် ပွမဟီ ဂလာန်တက်ကျာ ဤင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ဂ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာံ ပလိုပလာံရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် နကိုစိုတ်ရာဂ မဂပ်ပလိုပလာံဂ် ဖျေကွေသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။ (၁)

ယွံကောန်တုတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျိုင် လုအာ နူကာမဂုဏ်ဂမျိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန်တဲ ပဒတ်ရ၊ ခမီဂ် “အဲကလိဝံ ပဌမဇာန်ရ” ရဝံ ပဒတ် သီမန့်ရ ကောံခမီဂမျိုင်ရ ။ ပ ။ ဖျေသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။ ယွံကောန်တုတအ် ဥပမာတုန် ပွဲဂိုင်ဉာန်ဇော်ပန်သွာင်ဂ် ဗြုမျှကိုထုတ်ဗြမဇော် ဂူဇော်ကျင်မွဲ မျှိုက်ကွေဗွန်အာရ၊ လုက်သရီဒ်ပြာကဉ်ကျင်ရ၊ ယွံကောန်တုတအ် “ပွဲကာလလုဟ် ပွဲဂိုင်ဉာန်ဇော်ပန် သွာင်ဝံ မျှိုက်ကြက်ကတိဒ်ပြာကဉ် မွဲလှေ့ဉ်ဟ်ဟံသေင်ရ” ညးမဟီသုးရဝံဂ် နှိဟီသုး ဗွဲမွဲး ရးဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယွံကောန်တုတအ် ညးမဟီသုး ရဝံဂ် နှိဟီသုး ဗွဲမွဲးရးဟံသေင်ရ၊ ယွံကောန်တု ပွဲဂိုင်ဉာန်ဇော်ပန်သွာင်ဝံ မှိုဟ်ဂမျိုင်လေဝ် အာကျင်အိုတ်ရ၊ ဤ မွဲဂမျိုင်လေဝ် အာကျင် အိုတ်ရ၊ ကျာ ဂမ္ဘ တုလေဝ် ပိုက်လိုင် ကိုဖအိုတ်ကွေဇိုတ် မချုက်ချက်ရ၊ နှိအာသ်ဂ်မွဲး ဟိုတ်မျှိုက်ဝံကတိဒ်ပြာကဉ် မွဲလှေ့ဉ်ဟ် နွံပြာကဉ်ရ။ ယွံကောန်တုတအ် တုပ်တ သ်ဝံဟေင်ရ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျိုင် လုအာ နူကာမဂုဏ်ဂမျိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇာန်တဲ ပဒတ်ရ၊ ခမီဂ် “အဲကလိဝံ ပဌမဇာန်ရ” ရဝံ ပဒတ် သီမန့်ရကောံ ခမီဂမျိုင်ရ ။ ပ ။ ဖျေသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။ (၂)

ယွံကောန်တူတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျိုက်် ဟိုတ်နူ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇိတ်သပေါတ်ဂမၠိုင် ပှိုတ်အာဂ်ရ။ ။ ပ။ အာစိုပ်ဒုတိယဇာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ခမိဂ် “အဲကလိဝံ ဒုတိယဇာန်ရ” ရဲဝံ ပဒတ် သီမန့်ရဲကောံခမိဂမၠိုင်ရ။ ။ ပ။ ဖျေံကောံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။ ယွံကောန်တူတအ် ဥပမာတုန် ကွာန်မဲ့လပါမဇော် နွံဒိုင်ပွဲဌာန်ဟံ့ကြပ် ဟံ့သေ့ကိက္ခာန်ကို နီဂိုကိုရ။ ပွဲကွာန် ပြမူကိုထွဟ်ဗြမဇော် ဂူဇော်ကွဲင်မွဲး ကျာကမာ ကျာသင်ကို မတုအ် ကဝေက်နင်ကို ကိုကောံဗဒန်အာရ။ ယွံကောန်တူတအ် “ပွဲကာလလှုဟ် ပွဲကွာန်မဲ့လပါမဟ်မုဝံ ကျာကမာ ကျာသင်ဂမၠိုင်ကို မတုအ် ကဝေက်နင်ဂမၠိုင်ကို ကြက်ကတိန် ပြာကဋ် မွဲလှေ့ပွန်ဟံ့သေင်အိုတ်ရ” ညးမဟီသွး ရဲဝံ နှိဟီသွးဗွဲမွဲးရးဟာ ရဲဝံ သွာန်ရ။

ယွံကောန်တူ ညးမဟီသွးရဲဝံ နှိဟီသွး ဗွဲမွဲးရးဟံ့သေင်ရ။ ယွံကောန်တူ ပွဲဍုင် ကွာဝံ မှိုဟ်ဂမၠိုင်လေဝ် သင်အိုတ်ရ။ ဂွံ ဗွဲဂမၠိုင်လေဝ် သင်အိုတ်ရ။ ကျာ ဂမ္မံတဲလေဝ် ပိုက်လိုင် ကိဖအိုတ်ကောံ ဇေတ်မချက်ချက်ရ။ နှိအာသင်ဂမၠိုင် ကျာကမာ ကျာသင်ဂမၠိုင်ကို မတုအ် ကဝေက်နင်ဂမၠိုင်ကို ဟိုတ်ဝံကတိန်ကွဲင်ပြာကဋ် မွဲလှေ့ပွန် နွံပြာကဋ်ရ။

ယွံကောန်တူတအ် တုတ်သင်ဝံဟေင်ရ။ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျိုက်် ဟိုတ်နူ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇိတ်သပေါတ်ဂမၠိုင် ပှိုတ်အာဂ်ရ။ ။ ပ။ အာစိုပ်ဒုတိယဇာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ခမိဂ် “အဲကလိဝံ ဒုတိယဇာန်ရ” ရဲဝံ ပဒတ်သီမန့်ရဲကောံခမိဂမၠိုင်ရ။ ။ ပ။ ဖျေံကောံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။ (၃)

ယွံကောန်တူတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျိုက်် ဟိုတ်မစာ်စူးအာနူပိတိ ပွမသျှိုက်မျိုက်် ရဲရ။ ။ ပ။ အာစိုပ်တတိယဇာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ခမိဂ် “အဲကလိဝံ တတိယဇာန်ရ” ရဲဝံ ပဒတ် သီမန့်ရဲကောံ ခမိဂမၠိုင်ရ။ ။ ပ။ ဖျေံကောံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။ ယွံကောန်တူတအ် ဥပမာတုန် တြဲမစဘောဇိန်မပြဲတဲဂ် ဟံ့သျှိုက်မျိုက််စုဘောဇိန် မအုတ်အာတဲဂ်ရ။ ယွံကောန်တူတအ် “ပွဲကာလလှုဟ် စုဘောဇိန် ကြက်ကိုသျှိုက်မျိုက်် တြဲမဟ်မုဝံ ဟံ့သေင်ရ” ညးမဟီသွး ရဲဝံ နှိဟီသွးဗွဲမွဲးရးဟာ ရဲဝံ (သွာန်ရ)။

ယွံကောန်တူတအ် ပွမဟီသွးရဲဝံ နှိဟီသွးဗွဲမွဲးရးဟံ့သေင်ရ။ ယွံကောန်တူ လုက်ကာလဗုတ် ဩဇေတန်တဲဒိုင် ပွဲကောံတြဲမစဘောဇိန်မပြဲဝံ စုဘောဇိန်မဲ့သအာင် ကြက်ကိုသျှိုက်မျိုက််တြဲ မာန်ဟံ့သေင်ရ။ ပွဲအခိုင် ဩဇေမလဝ်တဲ ကောံဗွန်အာဂ် စုဘောဇိန် ဟိုတ်ကိုသျှိုက်မျိုက်် မွဲလှေ့ပွန်နွံရ။

ယွံကောန်တူတအ် တုတ်သင်ဝံဟေင်ရ။ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျိုက်် ဟိုတ်မစာ် စူးအာနူ ‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက််ရ။ ။ ပ။ အာစိုပ်တတိယဇာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ခမိဂ် “အဲကလိဝံ တတိယဇာန်ရ” ရဲဝံ ပဒတ် သီမန့်ရဲကောံခမိဂမၠိုင်ရ။ ။ ပ။ ဖျေံကောံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ် ခရ်ရ။ (၄)

ယွံကောန်တူတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျှိုက်် ဟိုတ်ပွမပါကွေံ သုခဝေဒနာကို ဟိုတ်ပွမပါကွေံ ဒုက္ခဝေဒနာကို။ ပ။ အာစိပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန်တဲ ပဒတ်ရ၊ ခမိက် “အဲကလိဝံ စတုတ္ထဇ္ဈာန်ရ” ရဲဝံ ပဒတ်သီမန်ရ ကောံ ခမိဂမ္ဘိုင်ရ။ ပ။ ဖျေံကွေံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။

ယွံကောန်တူတအ် ဥပမာတုန် ချ်ကွာအကြာဒီ ကျာဟံပိုက်လိုင်တဲ မဟံမဲ့ ကိုဇ္ဈိန်လုပ် နွံရ၊ ယွံကောန်တူတအ် “ပွဲကာလလှုဟ် ပွဲချ်ကွာမဟိမုဝံ ဇ္ဈိန်လုပ် ကြက်ကတိန် မွဲလှေ့ပွန်ဟံသေင်ရ။ ညးမဟီသွး ရဲဝံ နှိဟီသွးမွဲမွဲရးဟာ ရဲဝံ (သွာန်ရ)။

ယွံကောန်တူ ပွမဟီသွးသတ် နှိဟီသွး မွဲမွဲရးဟံသေင်ရ၊ ယွံကောန်တူ လဗိုတ်ကျာ မသကာတ်မြဟ် ပိုက်လိုင်ကျင် နူဒိဟ်ဗွက်် ကိုကတိန်ဇ္ဈိန်လုပ် ပွဲချ်ကွာရ၊ လဗိုတ် ကျာမသကာတ်မြဟ် ပိုက်လိုင်ကျင် နူဒိဟ်ပလိုတ်။ လဗိုတ်ကျာ မသကာတ်မြဟ် ပိုက်လိုင်ကျင်နူဒိဟ်သွပ်ကျာ။ လဗိုတ်ကျာ မသကာတ်မြဟ် ပိုက်လိုင်ကျင် နူဒိဟ် သျှင်ကျာ် ဟိုတ်ကိုကတိန် ဇ္ဈိန်လုပ် ပွဲချ်ကွာ်နွံရ။

ယွံကောန်တူတအ် တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျှိုက်် ဟိုတ်ပွမပါကွေံ သုခဝေဒနာကို ဟိုတ်ပွမပါကွေံ ဒုက္ခဝေဒနာကို။ ပ။ အာစိပ်စတုတ္ထဇ္ဈာန်တဲ ပဒတ်ရ၊ ခမိက် “အဲကလိဝံ စတုတ္ထဇ္ဈာန်ရ” ရဲဝံ ပဒတ်သီမန်ရကောံခမိဂမ္ဘိုင်ရ။ ပ။ ဖျေံကွေံ သိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။ (၅)

ယွံကောန်တူတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျှိုက်် ဟိုတ်ပွဟံသွပျပ်စိုတ် နိမိတ်အိုသီစိ အာစိပ် အနိမိတ္တစေတောသမာမိ ပွမစိုတ်တန်ကြန်မစာ်စူး နူနိမိတ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပူဂိုလ် “အဲကလိဝံ အနိမိတ္တစေတောသမာမိ ပွမစိုတ်တန်ကြန် မစာ်စူးနူနိမိတ်ရ” ရဲဝံ ပဒတ် သီမန်ရကောံခမိတြ၊ ခမိတြ ဥပးတြ၊ ဥပးတြ သိုင် အမာတ်ဇ္ဇောသိုင် တီ ကွးတီဂမ္ဘိုင်ရ၊ စိုတ်ပူဂိုလ် ဂပ်ပ်နရ် ဂပ်ပ်ဗလးကွေံ မွဲကိုက္ကန္တိ မမက်ဂတင်ဒိုင်ပကတိ ဂပ်ပ်ပတိတ် ဇြဟတ် ပွမဟီဂလာန်တက်ကျာ ဤင်ကိုဝါ်ဒ်တဲ ပဒတ် ‘ရာဂ’ ပွမစေဲလံ ပလိုပလာ်ရ၊ ပူဂိုလ် နကိုစိုတ်ရာဂ ပွမစေဲလံ မဂပ်ပ်ပလိုပလာ် ဖျေံကွေံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။

ယွံကောန်တူတအ် ဥပမာတုန် သိုင်ကိုဒ် အမာတ်ဇ္ဇောသိုင်ကိုဒ် အာတ်တရ်အဓာန် မတိုင်သော နကိုဟန်ပန်ကိုမုး သွက်ဝံပဒတ်မဲ့ဗွဲ ပြာပ်အာပွဲသပိုဟ်တြပ်မဲ့ရ၊ ပွဲသပိုဟ် ကြိုပ်် ဟိုတ်နူဗရရမျာင်စိင် ဗရရမျာင်ချေံ ဗရရမျာင်ရထာ ဗရရမျာင်ဟန်တိုက် ဗရရမျာင် ဖမ်ဇ္ဇော ဗရရမျာင်ဖမ်ပဏမ် ဗရရမျာင်ကျသင် ဗရရမျာင်ဖမ်ဂမ္ဘိုင် ဗရရမျာင်စုစင်ရိတ် (စုဒနောင်ညင်စက်စာင်)ဂမ္ဘိုင် ကွေံဗွန်အာရ၊ ယွံကောန်တူတအ် “ပွဲကာလလှုဟ် ပွဲသပိုဟ် ကြိုပ်် ဗရရမျာင်စုစင်ရိတ်(စုဒနောင်)ဂမ္ဘိုင် ကြက်ကတိန်မွဲလှေ့ပွန် ဟံသေင်ရ” ညးမဟီသွး ရဲဝံ နှိဟီသွးမွဲမွဲရးဟာ ရဲဝံ (သွာန်ရ)။

ယွံကောန်တု ပွမဟီသုးသင်္ဂဟံ နှိဟီသုး ဗွဲမွဲးရးဟံသေင်ရ၊ ယွံကောန်တု သိုင်ကိုန် အမတ်ဇော်သိုင်ကိုန် ပွဲအခင်မပြင်အာ နူသပိုဟ်ဂြိုပ်ဂ် ဟိုတ်ဗရရမျာင် စုစင်ရိတ် (စုဒဇေင်)ဂမ္တိုင် ဂွံကတိန် မွဲလေ့ပုန်နွံရ။ ယွံကောန်တုတအ် တုတ်သင်္ဂဟံဟေင်ရ ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လှိုက် ဟိုတ်ပွမဟံသုပျပ်စိုတ် နိမိတ်ဂမ္တိုင်အိုသိုစိ အာစိုပ် ‘အနိမိတ္တစေတောသမာဓိ’ ပွမစိုတ်တန်ကြန် မတ်စူးနူနိမိတ်တု ပဒတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် “အဲကလိ ဂွံ ‘အနိမိတ္တစေတောသမာဓိ’ ပွမစိုတ်တန်ကြန် မတ်စူးနူနိမိတ်ရ” ရဝံ ပဒတ် သိုမန်ရ ကောံ ခမိတြုံ ခမိဗြ ဥပးတြုံ ဥပးဗြ သိုင် အမတ်ဇော်သိုင် တီ ကွးတီဂမ္တိုင်ရ၊ စိုတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဂပ်ဝ်နုရဂပ်ဝ်ဗလးကောံ မှုကိုက္ကန္တ မမံက်ဂတင်ဒိုင်ပကတိ ဂပ်ဝ်ပတိတ်ဇြဟတ် ပွမဟီ ဂလာန်တက်ကျာ ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တု ပဒတ်ဂ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ် ပလီုပလံာ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် နကိုစိုတ်‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ် မဂပ်ဝ်ပလီုပလံာ်ဂ် ဖျေံကောံသိက္ခာတု ရာမ်တိတ်ခရ်ရ ရဝံ (သုးရ)။ (၆)

ကြနုက် တီလပိုင်စိတ္တ ကောန်ဂမာစိင် ပွဲကာလမွဲသအာင် ဖျေံကောံသိက္ခာတု ရာမ်တိတ်ခရ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ခမိမန်မိတ်သဟာ် တီလပိုင်စိတ္တကောန်ဂမာစိင်ဂ် ပှောံပြာပ် အာဇေရင် တီလပိုင်မဟာကောဠိကတု “ပသာ်ရော တီလပိုင်စိတ္တ ကောန်ဂမာစိင်ဂ် ‘ကလိဂွံသမာပတ်ဂမ္တိုင် မဟိမုဂ္ဂံ မဟိမုဂ္ဂံရ၊ စိန်ဒ်သင်္ဂဟံလေဝ် ဖျေံကောံသိက္ခာတု ကြက်ရာမ်တိတ်ခရ်ရ’ ရဝံ တီလပိုင်မဟာကောဠိက ပိုင်ခြာကေတ်စိုတ် တီလပိုင်စိတ္တ ကောန်ဂမာစိင် နကိုစိုတ်ဇကုတု တီဟ၊ ဟံသေင်မွဲး ယွံတီလပိုင် တီလပိုင်စိတ္တ ကောန်ဂမာ စိင်ဂ် ‘ကလိဂွံ သမာပတ်ဂမ္တိုင် မဟိမုဂ္ဂံ မဟိမုဂ္ဂံရ၊ စိန်ဒ်သင်္ဂဟံလေဝ် ဖျေံကောံသိက္ခာတု ကြက်ရာမ်တိတ်ခရ်ရ’ ဟိုတ်ပရူပရာဂ် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ဂရင်ဗွီ လဗ္ဗလပ် အိုတ်ဟာ” ရဝံ ဂရင်ဗွီ တီလပိုင်မဟာကောဠိကအိုတ်ရ။ ယွံကောန်တုတအ် တီလပိုင် စိတ္တကောန်ဂမာ စိင်ဂ် “ကလိဂွံ သမာပတ်ဂမ္တိုင် မဟိမုဂ္ဂံ မဟိမုဂ္ဂံရ၊ စိန်ဒ်သင်္ဂဟံလေဝ် ဖျေံကောံသိက္ခာတု ကြက်ရာမ်တိတ်ခရ်ရ” ရဝံ အဲပိုင်ခြာကေတ်စိုတ် တီလပိုင်စိတ္တ ကောန်ဂမာစိင် နကို စိုတ်ဇကုတု တီရ၊ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်လေဝ် “ယွံတီလပိုင် တီလပိုင်စိတ္တ ကောန်ဂမာစိင်ဂ် ကလိဂွံသမာပတ်ဂမ္တိုင် မဟိမုဂ္ဂံ မဟိမုဂ္ဂံရ၊ စိန်ဒ်သင်္ဂဟံလေဝ် ဖျေံကောံသိက္ခာတု ကြက်ရာမ် တိတ်ခရ်ရ” ရဝံ ဟိုတ်ပရူပရာဂ် ဂရင်ဗွီလဗ္ဗ ကုအဲအိုတ်ရ ရဝံ သုးရ။

ပွဲကာလဂ် ခမိဂမ္တိုင် မန်မိတ်သဟာ် တီလပိုင်စိတ္တကောန်ဂမာစိင်ဂ် ပှောံပြာပ်အာ ဇေရင် တီလပိုင်ကျာ်တြဲ လောဝ်သုဝတ် တီလပိုင်ကျာ်တြဲတု သိုမဂဇေင်ဒိုင် ပွဲဒုးမဗ္ဗ မွဲအိုတ်ဂ် “ယွံကျာ်မုပိုင် တီလပိုင်စိတ္တကောန်ဂမာစိင်ဂ် ကလိဂွံသမာပတ်ဂမ္တိုင် မဟိမုဂ္ဂံ မဟိမုဂ္ဂံရ၊ စိန်ဒ်သင်္ဂဟံလေဝ် ဖျေံကောံသိက္ခာတု ရာမ်တိတ်အာခရ်ရ” ရဝံ ဂရင်ဗွီ တီလပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် စိတ္တဂ် ခြာဟံလအ်ဟေင် ကြက်မုဗျဟ်ဂုဏ် ‘နေက္ခမ္မ’ ပွမတိတ်ဗူး(နူကာမဂုဏ်)မာန်ရ ရဝံ သုးရ။

ကြနုတ် စိတ္တကောန်ဂမာစိင်ဂှ် ခြာဟုံလအ်ဟောင် ကးပါကွေံသော်ကျိပ်
 သော်သိုပ်တဲ သွေံလတက်ကေတ်ယာတ်ဂမၠိုင် မဖျောန်ဍုင်လွံက်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ်
 လုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီဉ်ရ။ ပွဲကာလဂှ် တီလပိုင်စိတ္တကောန်ဂမာစိင် ညးမွဲခရ်
 ပြာပ်အာဌာန်လုသိုတ်ဖြဲတဲ ဟုံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲ ပတိတ်ဖြဟတ် ပွဲမသကာတ်မြဟ်
 မှုက်စိုတ် ဖအောင်မလးဏာ နိဗ္ဗာန်ဂှ်တဲ ပဒတ်မွဲး ဖိုလ်အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်လအိတ်
 ဒေတ်မပြဲ မဟုံမွဲပတောံစတ် ကောန်ဂမၠိုင် နူအဝေါင်ဘဝခရ် မလုပ်စိုပ်အဝေါင်
 ဘဝခမီဉ်မွဲးရး မဂပ်ဝ်နွံပိုက်ဂှ် ခြာဟုံလအ် ပွဲဘဝလုဟ်ဟောင် အလိုဇကုသွကေတ်
 ဇောတ်မတ် နကိုညဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ “ပွမတန်ပဋိသန္ဓိအိုတ်တဲရ၊
 ဒေတ်လုတ်ဒေတ်မပြဲ တဲရ၊ ပတဲသွကိစ္စမက်တဲရ၊ တုဟ်နကိစ္စမက်ဝံ ကိစ္စထေက်ကို
 ဒးသွမွဲသအာင် ဟုံမွဲတဲရ” ရဝံ တီရ၊ တီလပိုင်စိတ္တကောန်ဂမာစိင်ဂှ် ပျော်ကိုတုအရှန်
 ဂမၠိုင် နိဗ္ဗာန်လုပ်မွဲဇကုရ။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်မဇ္ဈေ

၆၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရသော်ဝံ—

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမုံပိုင်ကျိပ်တြဲ သွဒတ်တန်တံင်ဒိုင် ပွဲဂြိုပ်ကူသိပတန မိဂဒါဝိန်
 ဇရေင်ချင်ဗာရာဏသီရ။ ပွဲကာလဂှ် ကိုပိုင်တဲတဲ ပွဲကြဲ ပါစူးအာနူကွာန် ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်အိုတ်တဲ
 ကုခမီထေရ်ဂမၠိုင်မဂှိုင်ဂှင် မဂဇာ်ကောံခရ်ဒိုင်ပွဲဇြပ်ကောံခရ် ဂလာန်အကြာဝံ ကတိဒ်
 ကျင်ရ။ ယုံကောန်တုတအ် တီလမုံပိုင်ကျိပ်တြဲ ပွဲဂကောံခရ်ပါရာယန ပြဒ္ဒညာ
 မင်ဗွဲမေတ္တေယျာ—

“ဩညးမွဲ တီကေတ် သွက်ဂမၠိုင်ဓါ နကိုပညာတဲ ဟုံလံက်လေတ်
 ဟုံဟန်ခြပ်ပွဲလဒေါပ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂှ် တြံပြဲရဝံ အဲသွးရ၊ တြံပြဲ ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်ဝံ
 ကလိလောန်အာ ခရ်မလေပ်ဇိုင်ဖျပ်လပ် ပွဲဘဝဂှ်ရ”ဂှ် တွံလပ်ဂါထာဝံရ။

ယုံကောန်တုတအ် သွက်မွဲမွဲ ညးဍုင်ရော၊ သွက်မရနက်ကိုဓါမွဲ ညးဍုင်ရော၊
 လဒေါပ်မွဲ ညးဍုင်ရော၊ ခရ်မလေပ်ဇိုင်ဖျပ်မွဲ ညးဍုင်ရော၊ ရဝံ (ဂလာန်အကြာ
 ကတိဒ်ကျင်ရ)။

ကတိဒ်ကျင်ရဝံမွဲး ခမီဇကုဂှ် ဂရင်တိုတိုန ခမီထေရ်ဇောတ်ဂမၠိုင်ရ “ယုံကောန်
 တုတအ် အတ္တဘဝပစ္စုပ္ပန် မကတိဒ် ပွဲအစောံဗဿု နိသွက်မွဲရ၊ အတ္တဘဝအနာဂတ်
 မှုက်ဟိုတ်တမ်မွဲးဗဿု နိသွက်မရနက်ကိုဓါရ၊ အရာဗဿုပျိုတ်ဂှ် နိလဒေါပ်ရ၊

တဏှာဂ္ဂံ နှိမ္မေယျေဝေဓိယျာဓိယျာဓိ၊ ဂလာနိဂ္ဂံ ညာဓိယျာဓိ၊ တဏှာဂ္ဂံ သွက်ဘဝဂ္ဂံဟေင် ဝံကတိန္ဒိ လေဝေဓိယျာဓိ (ဗဿ ဗဿသမုဒယ)ဓါဂ္ဂံ။

ယံကောနိတတအံ နဗ္ဗတိဝံ ခမိဂ္ဂံ ခရံ (သစ္စပနံ) မဂပ်ဝတိ နက္ခိဉာဏ်တေင်ဂ္ဂံ တိကေတံ နက္ခိဉာဏ်တေင်ရ၊ ခရံ (ဒုက္ခသစ္စ သမုဒယသစ္စ) မဂပ်ဝပိုင်ခြာတဲတိဂ္ဂံ ပိုင်ခြာတဲ တိကေတံရ၊ ခရံမဂပ်ဝတိကေတံ နက္ခိဉာဏ်တေင်ဂ္ဂံ တိကေတံနက္ခိဉာဏ်တေင်တဲ ခရံမဂပ်ဝပိုင်ခြာတဲတိဂ္ဂံ ပိုင်ခြာတိကေတံတဲ ပွဲဘဝဂတမတ်ဟေင် သွက္ခေလအိတ် အဒိန္နရံ” ရဝံ (ဂရင်ပိရ)။

ဂရင်ပိရဝံဗ္ဗုဒ္ဓံ ခမိမ္မေယျာဓိ ဂရင်ပိရတိန္ဒိ ခမိထေရ်ဇ္ဇေင်ဂ္ဂံ “ယံကောနိတတအံ ခန္ဓမသုနိပြကာ ကလိလောနိကျင်တဲဂ္ဂံ နှိသွက်မ္မေရ၊ ခန္ဓမသုနိပြကာ ကြက်ကျင်နှိ အနာဂတိဂ္ဂံ နှိသွက်ဒုတိယရ၊ ခန္ဓမသုနိပြကာ ပစ္စုပ္ပန်လုဟ်ဂ္ဂံ နှိလဒေါရ၊ တဏှာဂ္ဂံ နှိခရံမလေဝေဓိယျာဓိ၊ ဂလာနိဂ္ဂံ ညာဓိယျာဓိ၊ တဏှာဂ္ဂံ သွက်ဘဝဂ္ဂံဟေင် ဝံကတိန္ဒိ လေဝေဓိယျာဓိ ခန္ဓမသုနိပြကာဂ္ဂံ။

ယံကောနိတတအံ နဗ္ဗတိဝံ ခမိဂ္ဂံ ခရံ (သစ္စပနံ) မဂပ်ဝတိ နက္ခိဉာဏ်တေင်ဂ္ဂံ တိကေတံနက္ခိဉာဏ်တေင်ရ၊ ခရံမဂပ်ဝပိုင်ခြာတဲတိဂ္ဂံ ပိုင်ခြာတဲတိကေတံရ၊ ခရံမဂပ်ဝ တိကေတံနက္ခိဉာဏ်တေင် တိကေတံ နက္ခိဉာဏ်တေင်တဲ ခရံမဂပ်ဝပိုင်ခြာတဲတိဂ္ဂံ ပိုင်ခြာ တိကေတံတဲ ပွဲဘဝဂတမတ်ဟေင် သွက္ခေလအိတ်အဒိန္နရံ” ရဝံ (ဂရင်ပိရ)။

ဂရင်ပိရဝံဗ္ဗုဒ္ဓံ ခမိမ္မေယျာဓိ ဂရင်ပိရတိန္ဒိ ခမိထေရ်ဇ္ဇေင်ဂ္ဂံ “ယံကောနိတတအံ သုခဝေဒနာဂ္ဂံ နှိသွက်မ္မေရ၊ ဒုက္ခဝေဒနာဂ္ဂံ နှိသွက်မရနုကိဓါရ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာဂ္ဂံ နှိလဒေါရ၊ တဏှာဂ္ဂံ နှိခရံမလေဝေဓိယျာဓိ၊ ဂလာနိဂ္ဂံ ညာဓိယျာဓိ၊ တဏှာဂ္ဂံ သွက်ဘဝ ဂ္ဂံဟေင် ဝံကတိန္ဒိ လေဝေဓိယျာဓိ ဝေဒနာဂ္ဂံ၊ ယံကောနိတတအံ နဗ္ဗတိဝံ ခမိဂ္ဂံ ခရံ(သစ္စပနံ) မဂပ်ဝတိ နက္ခိဉာဏ်တေင်ဂ္ဂံ တိကေတံနက္ခိဉာဏ်တေင်ရ၊ ခရံမဂပ်ဝ ပိုင်ခြာတဲ တိဂ္ဂံ ပိုင်ခြာတဲ တိကေတံရ၊ ခရံမဂပ်ဝတိနက္ခိဉာဏ်တေင်ဂ္ဂံ တိကေတံနက္ခိ ဉာဏ်တေင်တဲ ခရံမဂပ်ဝပိုင်ခြာတဲတိဂ္ဂံ ပိုင်ခြာတိကေတံတဲ ပွဲဘဝလုဟ်ဟေင် သွက္ခေ လအိတ်အဒိန္နရံ” ရဝံ (ဂရင်ပိရ)။

ဂရင်ပိရဝံဗ္ဗုဒ္ဓံ ခမိမ္မေယျာဓိ ဂရင်ပိရတိန္ဒိ ခမိထေရ်ဇ္ဇေင်ဂ္ဂံ- “ယံကောနိတတအံ နာမ်ဂ္ဂံ နှိသွက်မ္မေရ၊ ရုပ်ဂ္ဂံ နှိသွက်မရနုကိဓါရ၊ ဝိညာဏ်ဂ္ဂံ နှိလဒေါရ၊ တဏှာဂ္ဂံ နှိခရံမလေဝေဓိယျာဓိ၊ ဂလာနိဂ္ဂံ ညာဓိယျာဓိ၊ တဏှာဂ္ဂံ သွက်ဘဝဂ္ဂံဟေင် ဝံကတိန္ဒိလေဝေ ဓိယျာဓိ နာမ်ရုပ်ဂ္ဂံ၊ ယံကောနိတတအံ နဗ္ဗတိဝံ ခမိဂ္ဂံ ခရံ(သစ္စပနံ) မဂပ်ဝတိ နက္ခိဉာဏ်တေင်ဂ္ဂံ တိကေတံ နက္ခိဉာဏ်တေင်ရ၊ ခရံမဂပ်ဝပိုင်ခြာတဲတိဂ္ဂံ ပိုင်ခြာတဲ တိကေတံရ၊ ခရံမဂပ်ဝတိကေတံ နက္ခိဉာဏ်တေင်ဂ္ဂံ တိကေတံ နက္ခိဉာဏ်တေင်တဲ

ခရ်မဂ်ပိင်ခြာတဲ့ တိဂ် ပိင်ခြာတိကေတ်တဲ့ ပွဲဘဝလှဟ်ဟောင် သွကွေလအိတ်ဒဒိခ်ရ” ရံပွဲ (ဂရင်ပွဲရ)။

ဂရင်ပွဲရံပွဲမွဲး ခမိမ္မဲကေုဂ် ဂရင်ပွဲတိုန် ခမိထေရ်ဇော်ဂမ္တိုင်ရ “ယွံကောန်တုတအ် အဇ္ဈတ္တိကာယတနတြပြကာဂမ္တိုင် နှိသွက်မွဲရ၊ ဗာဟိရာယတနတြပြကာဂမ္တိုင် နှိသွက် မရနက်ကိုဓါရ၊ ဝိညာဏ်ဂ် နှိလဒေါဝ်ရ၊ တဏှာဂ် နှိခရ်မလေပ်ဇိုင်ဖျပ်ရ၊ ဂလာန်ဂ် ချံပြရ၊ တဏှာဂ် သွက်ဘဝဂ်ဟောင် ဝွံကတိန်လေပ်ဇိုင်ဖျပ်ကို အာယတနဂ်ရ၊ ယွံကောန်တုတအ် နဗ္ဗတ်ဝွံ ခမိဂ် ခရ်(သစ္စပန်) မဂ်ပိတိ နကိညဏ်တေင်ဂ် တိကေတ်နကိညဏ်တေင်ရ၊ ခရ်မဂ်ပိင်ခြာတဲ့တိဂ် ပိင်ခြာတဲ့ တိကေတ်ရ၊ ခရ်မဂ်ပိတိကေတ် နကိညဏ်တေင်ဂ် တိကေတ်နကိညဏ်တေင်တဲ့ ခရ်မဂ်ပိင်ခြာတဲ့တိဂ် ပိင်ခြာတိကေတ်တဲ့ ပွဲဘဝ လှဟ်ဟောင် သွကွေလအိတ်ဒဒိခ်ရ” ရံပွဲ (ဂရင်ပွဲရ)။

ဂရင်ပွဲရံပွဲမွဲး ခမိမ္မဲကေုဂ် ဂရင်ပွဲတိုန် ခမိထေရ်ဇော်ဂမ္တိုင်ရ “ယွံကောန်တုတအ် သက္ကာယ ခန္ဓမသုန်ပြကာ မှုံပြာကဏ်ဂ် နှိသွက်မွဲရ၊ ဟိတ်သက္ကာယ ကတိန်ကွဏ်ဂ် နှိသွက်မရနက်ကိုဓါရ၊ နိဗ္ဗာန်အရာသက္ကာယပျိုတ်ဂ် နှိလဒေါဝ်ရ၊ တဏှာဂ် နှိခရ်မလေပ် ဇိုင်ဖျပ်ရ၊ ဂလာန်ဂ် ချံပြရ၊ တဏှာဂ် သွက်ဘဝဂ်ဟောင် ဝွံကတိန်လေပ်ဇိုင်ဖျပ်ကို သက္ကာယ ဟိတ်သက္ကာယ ကတိန်ဂ်ရ၊ ယွံကောန်တုတအ် နဗ္ဗတ်ဝွံ ခမိဂ် ခရ်(သစ္စပန်) မဂ်ပိတိ နကိညဏ်တေင်ဂ် တိကေတ်နကိညဏ်တေင်ရ၊ ခရ်မဂ်ပိင်ခြာတဲ့တိဂ် ပိင်ခြာတဲ့ တိကေတ်ရ၊ ခရ်မဂ်ပိတိ နကိညဏ်တေင်ဂ် တိကေတ်နကိညဏ်တေင်တဲ့ ခရ်မဂ်ပိင်ခြာတဲ့ တိဂ် ပိင်ခြာတိကေတ်တဲ့ ပွဲဘဝလှဟ်ဟောင် သွကွေလအိတ်ဒဒိခ်ရ” ရံပွဲ (ဂရင်ပွဲရ)။

ဂရင်ပွဲရံပွဲမွဲး ခမိမ္မဲကေုဂ် ဂရင်ပွဲတိုန် ခမိထေရ်ဇော်ဂမ္တိုင်ရ “ယွံကောန်တုတအ် ပိုယ်ညးဂမ္တိုင်အိုသို တင်ကသပ်ညဏ်ဇေုထေင်ကေတ်ဂ် ဟိုသွးတဲ့ဒိုရ၊ ယွံကောန်တုတအ် ကျဏ် အာအိုတ်စိုအ်၊ မှော့ပြာပ်အာဇေုရင် တီလမှုံပိုဏ်ကျဏ်တြအိုတ်တဲ့ ဟိုတ်ပရူပရာဝွံ ကြက်ဂရင်ပွဲ ကုတီလမှုံပိုဏ်ကျဏ်တြအိုတ်ရ၊ အတိုင်တီလမှုံပိုဏ်ကျဏ်တြသိုဂ် ဂိုင်သမ္ဘိကေတ် ဟိုတ်ဂ်အိုတ်ရ” ရံပွဲ (ဂရင်ပွဲရ)။

“ယွံကောန်တု ခိုဟ်ရ” ရံပွဲ ခမိဂမ္တိုင် ကလေင်ဂရင်ပွဲ ကုခမိဂ်အိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ခမိထေရ်ဇော်ဂမ္တိုင် မှော့ပြာပ်အာဇေုရင် တီလမှုံပိုဏ်ကျဏ်တြအိုတ်တဲ့ လေုဝံသဝတ် တီလမှုံပိုဏ်ကျဏ်တြတဲ့မွဲး သိုမဂဇေုဒိုင် ပွဲဒုဒေမဗ္ဗမ္မဲအိုတ်ဂ် ဂလာန်နှိဟိုသွးကျဏ်ကေု ခမိဂမ္တိုင်အိုသိုဂ် ဂရင်ပွဲ ကုတီလမှုံပိုဏ်ကျဏ်တြအိုတ်ရ။ “ယွံကျဏ်မှုံပိုဏ် မုရ်ဂလာန်ညးမွဲ နှိဂလာန် မဂ်ပိဟိုသွး မွဲမဒးရး (မွဲမဒုတ်) ဂ်ရော” ရံပွဲ (ဂရင်ပွဲအိုတ်ရ)။

ယွံခမီတအံ ဗွဲဟိုတ်ပြယာယ် ဂလာန်မှူးတအံညးဂမ္တိုင်အိုသိုက် နိဂလာန်မဂပ်ဝ်သွး ဗွဲမဒးရးရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် ပွဲအကောံဓရီ ပါရာယန ပြဒ္ဒညာ မင်ဗှဲမေတ္တေယျ မဂပ်ဝ်သွာန်ဂ်

“ဩညးမ္တဲ တီကေတ် သွက်ဓါပြကာ နကိုပညာတဲ ဟုံလံက်လေတ် ဟန်ခြပ်ပွဲလဒေါင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် တြုံပြဂ် ရဲဝံ အဲသွးရ၊ တြုံပြဂ် ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်ဝံ ကလိလောန်အာ ဓရ်မလေပ်ဇိုင်ဖျပ်ဘဝဂ်ဂ်ရ”ဂ် အရလအဓိပ္ပါယ် အဲရန်တုအံတဲ မဂပ်ဝ်တုံလဝ်ဂ် ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်အိုတ်ညါ၊ ဩဝ်သွပုပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်၊ ကြက်ဟိုတ်တုံကိုရ ရဲဝံ (သွးရ)။

“ယွံကျ်မ္တဲပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ခမီဂမ္တိုင် ကလေင်ဂရင်ဗွီ ကုတီလမ္တဲပိုင်ကျ်တြဲ အိုတ်ရ၊ တီလမ္တဲပိုင်ကျ်တြဲ တွံကိုဂလာန်ဓရ်ဝံရ “ယွံခမီတအံ အတ္တဘပစ္စုပ္ပန် မကတိုဒ် ဗွဲအစောံဖဿဂ် နိသွက်မ္တဲရ၊ အတ္တဘအနာဂတ် မ္တဲကိုဟိုတ်တမ်ဖဿဂ် နိသွက်မရနက် ကိုဓါရ၊ (နိဗ္ဗာန်) နိအရာဖဿပျိုတ်ဂ် နိလဒေါင်ရ၊ တဏှာဂ် နိဓရ်မလေပ်ဇိုင်ဖျပ်ရ၊ ဂလာန်ဂ် ချံပြရ၊ တဏှာဂ် သွက်ဘဝဂ်ဂ်ဟောင် ဝံကတိုဒ် လေပ်ဇိုင်ဖျပ်ကို ဖဿဖဿ သမုဒယဂ်ရ၊ ယွံခမီတအံ နဗ္ဗတံဝံ ခမီဂ် ဓရ်သစ္စပန် မဂပ်ဝ်တီ နကိုညဏ်တောင်ဂ် တီကေတ် နကိုညဏ်တောင်ရ၊ ဓရ်မဂပ်ဝ်ပိုင်ခြာတဲတီဂ် ပိုင်ခြာတဲတီကေတ်ရ၊ ဓရ်မဂပ်ဝ်တီကေတ် နကိုညဏ်တောင်ဂ် တီကေတ်နကိုညဏ်တောင်တဲ ဓရ်မဂပ်ဝ်ပိုင်ခြာတဲတီဂ် ပိုင်ခြာတီ ကေတ်တဲ ပွဲဘဝလျဟ်ဟောင် သွကေံလအိတ်ဒဒိမ်ရ” ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ပုရိသိန္ဒိယဉာဏ

၆၂။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသတ်ဝံရ-

ပွဲကာလမ္တဲအခိုင် တီလမ္တဲပိုင်ကျ်တြဲ မွဲဟာန်ကောံ ခမီသင်မဂ္တိုင်ဂွင် က္တုဂေတ်ဂေင် ဒေသစာရိတ် ပွဲရးကောသလဂမ္တိုင်မွဲး အာစိုပ်နီဂီ မ္တဲယျဒဏ္ဍကပ္ပ ညးရးကောသလဂမ္တိုင်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္တဲပိုင်ကျ်တြဲ ပါစူးစေန်ဂွင်တရဲတဲ ဂဇေဒ်ဒိုင် ပွဲဒွဲမဂပ်ဝ်လးပညပ် လဝ်သွာ အပွဲသွပ်တုံဆုမ္တဲတုံရ၊ ခမီဂမ္တိုင်လေဝ် တုဟ်နဂွဲသို ဒွဲဌာန်သွက်ကွဲဂမ္တိုင်ဇူဒို လုပ်အာနီဂီဒဏ္ဍကပ္ပအိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ မွဲဟာန်ကောံ ခမီဂမ္တိုင်မဂ္တိုင်ဂွင် သွက်ဝံစပ်ဗျ် ကိုခန္ဓဇု(သွက်ဝံဟုမ်ဗျ်) ပြာပ်အာကြိုင်အစီရဝတီရ၊ ဟုမ်ဗျ်ပွဲကြိုင်အစီရဝတီတဲ ကလေင်တိုန်ကျိုင်တဲ သိုမဖက်ဒိုင်ဇုကေက် မ္တဲကိုသွာမ္တဲဂေတ်ဝေတ်တဲ ဒတူဒိုင်ရ၊ ပွဲကာလဂ် ခမီမ္တဲဇု ပြာပ်အာဇရေင် တီလပိုင်အာနန္ဒတဲ “ယွံကောန်တုအာနန္ဒ ပသတ်ဟိုတ်ဇေရော၊ တီလမ္တဲပိုင်ကျ်တြဲ ဗစာရဏာစိုတ်အိုသိုတ် ‘ဒေဝဒတ်ဂ် ကြက်ဒးကတိုဒ် ပွဲအပါယ်ရ၊

ကြက်ဒေးကတို၌ ပွဲနရက်ရ၊ ကြက်တန်တ လက်အာယုကပ်ရ သွက်ဂွံအေ့ဇေ (ဝီဗလး)၌ ဟံသုဟ်ရထရ၊ ရံဝံ ဂပ်ပ်ဟိုသွးလပ် ဒေဝဒတ်ဟာ၊ ဟံသေင်မွဲး နကိုဟိုတ်ပြဿာယံမ္မဲ ဂပ်ပ်ဟိုသွးလပ်ဟာ” ရံဝံ ဟိုသွးကို တီလပိုင်အာနန္ဒရ။ ယံကောန်တု ဟိုတ်ကို တီလ မှုံပိုင်ကျက်တြ ဟိုတွံလပ်အတိုင်ဂ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

ကြနု၌ တီလပိုင်အာနန္ဒ ပှော်ပြာပ်အာဇရေင် တီလမှုံပိုင်ကျက်တြတဲ လှော်ဝံ သွတ်တီလမှုံပိုင်ကျက်တြတဲ သိုမဂဇေဒိုင် ပွဲဒွဲမဗဗွဲမ္မဲ၌ ဂရင်ဗွီ တီလမှုံပိုင်ကျက်တြ ဂလာန်ဝံရ “ယံကျက်မှုံပိုင် အဲဒိုက်မ္မဲဟာန်ကောံခမိဂမ္မိုင်မဂ္ဂိုင်၌ သွက်ဂွံဟုမ်ဍုၚ ပြာပ်အာကြင် အစီရဝတီရ၊ ဟုမ်ဍုၚ ပွဲကြင်အစီရဝတီတဲ ကလေင်တိုန်ကျင်တဲ သိုမဗက် ဒိုင်ကော့၌ မှုံကိုသုာမ္မဲဂတေ်ခပ်တဲ ဒတူဒိုင်ရ။”

ယံကျက်မှုံပိုင် ပွဲကာလ၌ ခမိမ္မဲဇကု ပြာပ်ကျင်ဇရေင်အဲဒိုက်တဲ “ယံကောန်တု အာနန္ဒ ပသ်ဟိုတ်ဍေ့ရော၊ တီလမှုံပိုင်ကျက်တြ ဗစာရဏာစိုတ်အိုသိုတဲ ‘ဒေဝဒတ်၌ ကြက်ဒေးကတို၌ ပွဲအပါယ်ရ၊ ကြက်ဒေးကတို၌ ပွဲနရက်ရ၊ ကြက်တန်တ လက်အာယုကပ်ရ၊ သွက်ဂွံအေ့ဇေ (ဝီဗလး)၌ ဟံသုဟ်ရထ’ ရံဝံ ဂပ်ပ်ဟိုသွးလပ် ဒေဝဒတ်ဟာ၊ ဟံသေင်မွဲး နကိုဟိုတ်ပြဿာယံမ္မဲ ဂပ်ပ်ဟိုသွးလပ်ဟာ” ရံဝံ ဟိုသွးရ။

ယံကျက်မှုံပိုင် ပွဲအခိင်မဟိုသွးရံဝံ၌ အဲဒိုက်ဟိုသွးထောံကိုခမိ၌ ဂလာန်ဝံရ “ယံကောန်တု ဟိုတ်ကို တီလမှုံပိုင်ကျက်တြ ဟိုတွံလပ်အတိုင်ဂ်ရ”ရံဝံ(ဟိုသွးထောံရ) ရံဝံ (ဂရင်ဗွီရ)။ ယံအာနန္ဒ ခမိ၌ ခမိတို မသွဂွံခမိတဲ ဟံလအံဏီလေပ် ကြက်ဒ်ရ၊ ဒိုထေရ်မွဲး ညးဒိုဟ်မို ညးဟံ့ချိုဟ်ကောက် ဆိုက်ဗွက်လေပ် ကြက်ဒ်ရ၊ ပွဲဂလာန် အဲမဂပ်ပ် ဟိုသွးလပ် တိုက်ရိုက်၌ မဟိုတ် အာစိုပ်မှုံကိုစိုတ်ဓါလွး၌ရော။ ယံအာနန္ဒ ဗစာရဏာ စိုတ်အိုသိုတဲ သုဟ်ညံင်ရ ဟိုသွးလပ်ဒေဝဒတ်ကို ပူဂိုလ်မ္မဲသအာင် မဂပ်ပ်ဟိုသွး၌ အဲဟံ့ညာတ်ရ။ ယံအာနန္ဒ စိုက်မဂ္ဂညာတ်ကောက်ဒိုင် သတ်မဗုသအး ဒေဝဒတ် အယာံမာတ် မလက်ကိုတျိုင်သော်ဗ္ဗသတ်ဏီ၌ “ဒေဝဒတ်၌ ကြက်ဒေးကတို၌ ပွဲအပါယ်ရ၊ ကြက်ဒေးကတို၌ ပွဲနရက်ရ၊ ကြက်တန်တ လက်အာယုကပ်ရ၊ သွက်ဂွံအေ့ဇေ(ဝီဗလး) ဟံသုဟ်ရထရ” ရံဝံ အဲဟိုသွးကျင်ကိုဒေဝဒတ်ဟံသေင်ရ။

ယံအာနန္ဒ ပွဲအခိင်မဟံ့ညာတ်ကောက် သတ်မဗုသအး ဒေဝဒတ်အယာံမာတ် မလက်ကိုတျိုင်သော်ဗ္ဗသတ်၌ဟေင် “ဒေဝဒတ်၌ ကြက်ဒေးကတို၌ ပွဲအပါယ်ရ၊ ကြက်ဒေး ကတို၌ ပွဲနရက်ရ၊ ကြက်တန်တ လက်အာယုကပ်ရ၊ သွက်ဂွံအေ့ဇေ(ဝီဗလး) ဟံသုဟ် ရထရ” ရံဝံ အဲဟိုသွးကိုဒေဝဒတ်ရ။

ယံအာနန္ဒ ဥပမာတုန် ကတိုင်အိက်မဇြိုဟ် မွဲဟောပ်ပြင်၌ ပေင်ဒိုင်ကိုအိက် ညီသုဟ်ကိုစရိတ်သွန်ကတိုင်ရ၊ ပွဲကတိုင်အိက်၌ တြဲမွဲ၌ တို့ဗျိုက်ဒိုင် သိုကျိပ်ရ၊ တြဲမွဲ

မျှပွိုက်ကိုဒေဝတို့ဖို့ ဒေဝမြဲမောင် မျှပွိုက်ကိုမဟွံမွဲကိုဘဲ တြုံမတို့ဗျိုက်ဒိုင်ဂ် မိက်ဂွံဟံင်ပတိုန် နူကတိုင်အိက်ရ၊ တြုံဂ် ဂေတ်ရံင်ကတိုင်အိက်ဂ် ဂေတ်ကျောံမွဲး ပွဲတြုံဂ် ဒွဲမရပ်တံင်ဂ် ပတိုန် မဟွံကျောံဗာန် နကိုအိက်အယာံမာတ် မလုက်ကိုတျိုင်သောံဗ္ဗသတ်ဂ် ဟုံညာတ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ တုပ်တသံဝံဟောင်ရ၊ အဲဂ် ပွဲအခိုင်မဟွံဂွံညာတ်ကေတ် သတ်မဗုသအး ဒေဝဒတ်အယာံမာတ် မလုက်ကိုတျိုင်သောံဗ္ဗသတ်ဂ်ဟောင် “ဒေဝဒတ်ဂ် ကြက်ဒးကတိုန် ပွဲအပါယ်ရ၊ ကြက်ဒးကတိုန် ပွဲနရက်ရ၊ ကြက်တန်တ လုက်အယုကပ်ရ၊ သွက်ဂွံအဲ ဇေ(ဝီဗလး) ဟုံသုတ်ရထရ” ရဲဝံ အဲဟိုသွးရ။

ယုံအာနန္ဒ မူးတအ် ယဝ်မိက်ဂွံကလင်ပင်မိုင်အိုတ်မွဲး ကြက်ပါပရအ် ဟိုတုံကို ပုရိသိန္ဒိယ ဉာဏ်ဂမ္တိုင်မလေပ်တီကူဇ္ဇိသတ်တအ် စတ် ကြံင်ကျက်တြရ ရဲဝံသွးရ။ ယုံကျက်မျှကိုပိုင်တြပြကာ ဒးအခိုင်ကာလ ပွမပါပရအ်ပုရိသိန္ဒိယဉာဏ်ဂ်ရ၊ ယုံကျက် မလေပ်သွးတဂလာန်မခိုဟ်ဆဲး ဒးအခိုင်ကာလ ပွမပါပရအ် ပုရိသိန္ဒိယဉာဏ်ရ၊ သောံ ကလင်ပင်မိုင်ကေတ် နူဇေရင်တီလမျှပိုင်ကျက်တြအိုတ်တဲ ခမိဂမ္တိုင် ကြက်ဟွံရင်လပ် အိုတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွီရ)။ ယုံအာနန္ဒ ဒ်သတ်ဂ်မွဲး ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ညိ ဩဝ်သွပှောပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရးညိ ကြက်ဟိုတုံကိုရ ရဲဝံ(သွးရ)။ “ယုံကျက်မျှပိုင် ခိုဟ်ရ”ရဲဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ ကလေင်ဂရင်ပွီ ကုတီလမျှပိုင်ကျက်တြရ၊ တီလမျှကျက်တြ တုံကိုခရ်ရ—

ယုံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျိုင် “ကုပူဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်လေဝ် နွံအိုတ်ရ၊ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်လေဝ် နွံအိုတ်ရ”ရဲဝံ နကိုစိုတ် (ဇကု) ပိုင်ခြာကေတ် စိုတ်ညး သအာင်တဲ အဲတီရ။ ပွဲကာလမွဲသအာင် ပူဂိုလ်ဂ် “ကုပူဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ကေံဗွန်အာအိုတ်ရ၊ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဒ်ပြာကဋ်ဂတမတ်အိုတ်ရ၊ စိုန်ဂ်လေဝ် ကုပူဂိုလ်ဂ် မျှကိုကုသိုလ်မူလ ဟုံပိုတ်ဏီရ၊ ကုပူဂိုလ်ဂ် နူကုသိုလ်(မူလ)ဂ် ကုသိုလ်ကြက်ကတိုန် ပြာကဋ် (မွဲလှေ့ဗွန်)ရ၊ ကတိုန်ရဲဝံမွဲး ပူဂိုလ်ဝံ ပွဲကာလကြံ ကြက်မျှကိုသတ် ပွမဟုံ ဟုတ်ယုတ်ရ” ရဲဝံ နကိုစိုတ်(ဇကု)ဂ် ပိုင်ခြာကေတ် စိုတ်ညးသအာင်တဲတီရ။

ယုံအာနန္ဒ ဥပမာတုန် မဗီဇေဂမ္တိုင် မဟုံကပ်ဟုံလိုလ် ဟုံအဲဟုံအိုတ် ကျာ ဂမ္တုံတဲ ဂမ္တိုင် မဂပ်ပ်ပလိုပလာ် မျှကိုကြက်အိုတ်တဲ မဂပ်ပ်တိုင်ဒေဝစုံလပ် ဗွဲမွဲးရးဂ် ဂပ်ပ်တို ကြတ်ဖျေံပွဲတိဗုခိုဟ် တိမဂပ်ပ်ပဠေပ်ပဠေတ်လပ် ဗွဲမွဲးရးအိုတ်ရ၊ ယုံအာနန္ဒ “မဗီဇ ဂမ္တိုင်ဝံ ကြက်အာစိုပ် ပွမဇော်မောင် ပွမချီပ်ချ ပွမဖောအ်ဗြေပ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ တုအဲ တီဒိုင်ရဟုံသေင်ဟာ ရဲဝံ သွာန်ရ။ ယုံကျက်မျှပိုင် တီဒိုင်ရ။

ယုံအာနန္ဒ တုပ်တသံဝံဟောင်ရ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျိုင် “ကုပူဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ် ဂမ္တိုင်လေဝ် နွံအိုတ်ရ၊ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်လေဝ် နွံအိုတ်ရ”ရဲဝံ နကိုစိုတ်(ဇကု)ဂ် ပိုင်ခြာကေတ်စိုတ်ညးသအာင်တဲ အဲတီရ။ ပွဲကာလမွဲသအာင် ပူဂိုလ်ဂ် “ကုပူဂိုလ်ဝံ

ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ကေုဗ္ဗန်အာအိုတ်ရ၊ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် နိဗ္ဗာကဋ်ကျင်ဂတမတ်အိုတ်ရ၊ ဓိန့်ဂ်လေဝ် ကုပုဂိုလ်ဂ် မှုကိကုသိုလ်မူလ ဟံပိတ်ဏီရ၊ ကုပုဂိုလ်ဂ် နူကုသိုလ်(မူလ)ဂ် ကုသိုလ်ကြက်ကတိနိဗ္ဗာကဋ် (မွဲလှေ့ဗုန်)ရ၊ ကတိနိရံဝံး ပုဂိုလ်ဝံ ပွဲကာလကြ ကြက်မှု ကိုသဘ ပွမဟုတ်ယုတ်ရ” ရံဝံ နကိုစိတ်(ဇော)ဂ် ပိုင်ခြာကေတ် စိတ်ညးသအာင်တု တီရ။ ယံအာနန္ဒ ရံဝံလေဝ် ကျ်တြ် ပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တု တီကေတ် ပုဂိုလ်မဒ်သတ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ရံဝံလေဝ် ကျ်တြ် ပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တု တီကေတ် ပုရိသိန္ဒိယ ဉာဏ်မတိဣန္ဒြိယသတ်တအ်စတ်ကြင်ရ။ ယံအာနန္ဒ ရံဝံလေဝ် ကျ်တြ် ပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တု တီကေတ်ခရ် ကြက်ကတိနိ ပွဲကာလကြရ။ (၁)

ယံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ပုဂိုလ်လှိုဂ် “ကုပုဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို နွံအိုတ်ရ။” ရံဝံ ပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တု အဲတီရ၊ ပွဲကာလမွဲသအာင် ပုဂိုလ်ဂ် “ကုပုဂိုလ်ဝံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ကေုဗ္ဗန်အာအိုတ်ရ၊ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် နိဗ္ဗာကဋ်ကျင်ဂတမတ်အိုတ်ရ၊ ဓိန့်ဂ်လေဝ် ကုပုဂိုလ်ဂ် မှုကိကုသိုလ် မူလဟံပိတ်ဏီရ၊ ကုပုဂိုလ်ဂ် နူအကုသိုလ်(မူလ)ဂ် အကုသိုလ်ကြက်ကတိနိ (မွဲလှေ့ဗုန်)ရ၊ ကတိနိရံဝံး ပုဂိုလ်ဝံ ပွဲကာလကြ ကြက်မှုကိုသဘ ပွမဟုတ်ယုတ်ရ” ရံဝံ ပိုင်ခြာ ကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တု တီရ။

ယံအာနန္ဒ ဥပမာတုန် မဗီဇေမ္ဘိုင် မဟံကပ်ဟံလီလ် မဟံအဲဟံအိုဟ် ကျာ ဂမ္ဘတု ဂမ္ဘိုင် မဟဂပ်ပလီပလ် မှုကိကြက်မဂပ်တိုပ်ဒေပ်စွံလပ် ဗွဲဒးရးရဂ် ဂပ်ဝံတိုဂြာတ် ဖျေပွဲတုအ်လးဇော်အိုတ်ရ၊ ယံအာနန္ဒ “မဗီဇေမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံတိုဂြာတ်ဖျေလပ် ပွဲတုအ်လးဝံ ကြက်အာစိပ် ပွမဇော်မောပ် ပွမချိပ်ချ ပွမဖောအ်ဗြေပ် ဟံသေင်အိုတ်ရ” ရံဝံ တီဒိုင်ရ ဟံသေင်ဟာ ရံဝံ (သုာန်ရ)။ ယံကျ်မှုပိုင် တီဒိုင်ရ။ ယံအာနန္ဒ တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ ပွဲလောက ပုဂိုလ်လှိုဂ် “ကုပုဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို နွံအိုတ်ရ” ရံဝံ ပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တု အဲတီရ။

ပွဲကာလမွဲသအာင် ပုဂိုလ်ဂ် “ကုပုဂိုလ်ဝံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ကေုဗ္ဗန်အာအိုတ်ရ၊ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် နိဗ္ဗာကဋ်ကျင်ဂတမတ်အိုတ်ရ၊ ဓိန့်ဂ်လေဝ် ကုပုဂိုလ်ဂ် မှုကိအကုသိုလ် မူလဟံပိတ်ဏီရ၊ ကုပုဂိုလ်ဂ် နူအကုသိုလ်မူလဂ် အကုသိုလ်ကြက်ကတိနိ (မွဲလှေ့ဗုန်)ရ၊ ကတိနိရံဝံး ပုဂိုလ်ဝံ ပွဲကာလကြ ကြက်မှုကိုသဘ ပွမဟုတ်ယုတ်ရ” ရံဝံ ပိုင်ခြာ ကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တု တီရ။ ယံအာနန္ဒ ရံဝံလေဝ် ကျ်တြ် ပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကို စိတ်တု တီကေတ်ပုဂိုလ်မဒ်သတ်ရ၊ ယံအာနန္ဒ ရံဝံလေဝ် ကျ်တြ်ပိုင်ခြာတီကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တု တီကေတ်ပုရိသိန္ဒိယ ဉာဏ်မတိဣန္ဒြိယသတ်တအ် စတ် ကြင်ရ၊ ယံအာနန္ဒ ရံဝံလေဝ် ကျ်တြ်ပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တု တီကေတ်ခရ် ကြက်ကတိနိ ပွဲကာလကြရ။ (၂)

ယွံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လျှိုက် “ကုပ္ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို နွံအိုတ်ရ” ရဝံ ပိုင်ခြာကောတ်စိတ် နက္ခိတိတ်တဲ အဲတီရ၊ ပွဲကာလမွဲသအာင် ပုဂ္ဂိုလ် “ကုပ္ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ ခရ်မဗုဒ္ဓအာ အယာံမာတ်မလုက်ကိုတုင်သောဗ္ဗသတ် ဟံမွဲရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ ချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မက္ခိဒ္ဓက်ပွဲစုတ်ရ၊ ခန္ဓဧကုလီလာ်တဲ ပွဲကြနူချိုတ်တဲ ကြက်အာစိပ်နရက် မဟံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒဲး ဒတုဇော်ဗွဲဖွဲရ” ရဝံ ပိုင်ခြာကောတ်စိတ် နက္ခိတိတ်တဲ တီရ။

ယွံအာနန္ဒ ဥပမာတုန် မဗီဇမ္ဘိုင် မကပ်လီလာ် မအဲအိုတ်အိုတ်တဲ ကျာဂမ္ဘုံတဲ ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပလီပလာ်လပ် ကပ်တိုက်တတ်ဖျေံ ပွဲတိဗုဒ္ဓိတ် တိမဂပ်ပဇိက်ထဲ ပဠေပ် ပဠေတ်လပ် ပွဲမွဲးရအိုတ်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ “မဗီဇမ္ဘိုင်ဝံ ကြက်အာစိပ် ပွမဇော်မောပ် ပွမချိပ်ချ ပွမဖောအ်ဗြေပ် ဟံသေင်အိုတ်ရ” ရဝံ တုအဲ တီဒိုင်ရဟံသေင်ဟာ ရဝံ (သုန္ဒရ)။ ယွံကျာ် မွဲပိုင် တီဒိုင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ၊ ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လျှိုက် “ကုပ္ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို နွံအိုတ်ရ” ပိုင်ခြာကောတ်စိတ် နက္ခိတိတ်တဲ အဲတီရ၊ ပုဂ္ဂိုလ် ပွဲကာလမွဲသအာင် “ကုပ္ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ ခရ်မဗုဒ္ဓအာ အယာံမာတ်မလုက် ကိုတုင်သောဗ္ဗသတ် ဟံမွဲရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မက္ခိဒ္ဓက်ပွဲစုတ်ရ၊ ခန္ဓဧကုလီလာ်တဲ ပွဲကြနူချိုတ်တဲ ကြက်အာစိပ်နရက် မဟံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာ ဂတိဟံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒဲး ဒတုဇော်ဗွဲဖွဲရ” ရဝံ ပိုင်ခြာကောတ်စိတ် နက္ခိတိတ်တဲ တီရ။ ယွံအာနန္ဒ ရဝံလေပ် ကျာ်တြဲပိုင်ခြာကောတ်စိတ် နက္ခိတိတ်တဲ တီကောတ်ပုဂ္ဂိုလ် မဒ်သတ်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ ရဝံလေပ် ကျာ်တြဲပိုင်ခြာကောတ်စိတ် နက္ခိတိတ်တဲ တီကောတ် ပုရိသိန္ဒိယ ဉာဏ်မတီဣန္ဒြိယတတ်အ် ဓတ်ကြင်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ ရဝံလေပ် ကျာ်တြဲပိုင်ခြာကောတ်စိတ် နက္ခိတိတ်တဲ တီကောတ်ခရ်ကြက်ကတိန် ပွဲကာလကြရ ရဝံ (သုန္ဒရ)။ (၃)

တံရဝံမွဲး တီလပိုင်အာနန္ဒ ကျာ်မွဲပိုင် သွက်ဂွံပညပ်တ ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်ပိတု မွဲသွက်မတုပ်သုဟ် မသအာင်နူပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်ပိတုဝံ ကျာ်သုဟ်ရထဏီဟာ ရဝံ ဂရင်ပွဲ တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲရ။ “ယွံအာနန္ဒ သုဟ်ရထရ” ရဝံ တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲသုးရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လျှိုက် “ကုပ္ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို နွံအိုတ်ရ” ရဝံ ပိုင်ခြာကောတ်စိတ် နက္ခိတိတ်တဲ အဲတီရ၊ ပွဲကာလမွဲသအာင် ပုဂ္ဂိုလ် “ကုပ္ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ကေုဗ္ဗန်အာအိုတ်ရ၊ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဒ်ပြာကဋ်ကျင် ဂတမတ်အိုတ်ရ၊ စိန်ဂ်လေပ် ကုပ္ပုဂ္ဂိုလ် မွဲကိုကုသိုလ်မူလ ဟံပိတ်ဏီရ၊ ကုသိုလ်မူလ ဂ်လေပ် အခါကာလအိုသို အာစိပ်ပွမစူးခြာအာရ၊ ဒ်ရဝံမွဲး ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ ပွဲကာလကြ ကြက်ကတိန် သတ်မဟုတ်ယုတ်ရ” ရဝံ ပိုင်ခြာကောတ်စိတ် နက္ခိတိတ်တဲ တီရ။

ယွံအာနန္ဒ ဥပမာတုန် လုပုတ်ဂမ္ဘိုင် မဂီုသုဂြင် မဒ်မွဲဟာန် ဂုဏ်ပုတ် မဂီုဒိုင်ယျယျ ပွဲပွဲပျူဂ် ဂပ်ပဇော်စိတ် ပွဲတုအ်လးဇော်အိုတ်မွဲး “လုပုတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ကြက်အာစိပ် ပွမ

ဇနော်မောင် ပွမချိပ်ချ ပွမဖောအ်ဗြေပ် ဟံသောင်အိုတ်ရ” ရဝံ တုအဲတီကေတ်မာန်ရ ဟံသောင်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံကျာ်မုံပိုင် တီကေတ်မာန်ရ။

ယံအာနန္ဒ ဥပမာမဲ့နယ်ဉ်တုန် ပွဲအခိုင်သင်တဲ ပယံတဲစိုဟ်တဲလုပ်အာမူး “လျးအရံင်ကွေဲဗွန်အာတဲ ဒေုကြက်ဒ်ပြာကဋ်ရ”ရဝံ တုအဲတီကေတ်မာန်ရဟံ သောင်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံကျာ်မုံပိုင် တီကေတ်မာန်ရ။ ယံအာနန္ဒ ဥပမာမဲ့နယ်ဉ်တုန် ပွဲအခိုင် စပုင်ဗွဲ ကိုပ်ကွာဟံစိုပ်ဗွဲသွာတဲဏီ “လျးအရံင်ကွေဲဗွန်အာတဲ ဒေုဒ်ပြာကဋ်ရ” ရဝံ တုအဲတီကေတ်မာန်ရ ဟံသောင်ဟာရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံကျာ်မုံပိုင် တီကေတ်မာန်ရ။

ယံအာနန္ဒ တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျှိုက် “ကုပူဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ကို ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ကို နွံအိုတ်ရ။” ရဝံ ပိုင်ခြာကေတ်စိုတ် နကို စိုတ်တဲ အဲတီရ။ ပွဲကာလမဲ့သအာင် ပူဂိုလ် “ကုပူဂိုလ်ဝံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ကွေဲဗွန် အာအိုတ်ရ။ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဒ်ပြာကဋ်ကျင် ဂတမတ်အိုတ်ရ။ စိုန်ဂ်လေဝ် ကုပူဂိုလ် မုံကိုကုသိုလ်မူလ ဟံပိုတ်ဏီရ။ ကုသိုလ်မူလဂ်လေဝ် အခါကာလအိုသို အာစိုပ်ပွမ စူးခြာအာရ။ ဒ်ရဝံမူး ပူဂိုလ်ဝံ ပွဲကာလကြ ကြက်မုံကိုသဘ်မဟုတ်ယုတ်ရ”ရဝံ ပိုင်ခြာ ကေတ်စိုတ် နကိုစိုတ်တဲ တီရ။ ယံအာနန္ဒ ရဝံလေဝ် ကျာ်တြဲပိုင်ခြာကေတ်စိုတ် နကို စိုတ်တဲ တီကေတ်ပူဂိုလ် မဒ်သတ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ရဝံလေဝ် ကျာ်တြဲပိုင်ခြာကေတ်စိုတ် နကိုစိုတ်တဲ တီကေတ်ပုရိသိန္ဒိယဉာဏ် မတီကူန္တိသတ်တအ် စတ်ကြိုင်ရ။ ယံအာနန္ဒ ရဝံလေဝ် ကျာ်တြဲပိုင်ခြာကေတ်စိုတ် နကိုစိုတ် တီကေတ်ခရ် ကြက်ဟံကတိန် ပွဲကာလ ကြ်ရ။ (၄)

ယံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျှိုက် “ကုပူဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ကို ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ကို နွံအိုတ်ရ။” ရဝံ ပိုင်ခြာကေတ်စိုတ် နကိုစိုတ်တဲ အဲတီရ။ ပွဲကာလမဲ့သအာင် ပူဂိုလ် “ကုပူဂိုလ်ဝံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ကွေဲဗွန်အာအိုတ်ရ။ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဒ်ပြာကဋ်ကျင် ဂတမတ်အိုတ်ရ။ စိုန်ဂ်လေဝ် ကုပူဂိုလ် မုံကိုအကုသိုလ် မူလဟံပိုတ်ဏီရ။ အကုသိုလ်မူလဂ်လေဝ် အခါကာလအိုသို အာစိုပ်ပွမစူးခြာအာရ။ ဒ်ရဝံမူး ပူဂိုလ်ဝံ ပွဲကာလကြ ကြက်မုံကိုသဘ် မဟံဟုတ်ယုတ်ရ” ရဝံ ပိုင်ခြာ ကေတ်စိုတ် နကိုစိုတ်တဲ တီရ။

ယံအာနန္ဒ ဥပမာတုန် လုပုတ်ဂမ္တိုင်မဂီုညာ်တြင် မဒ်မဲ့ဟာန်ကောံ ဂုန်ပုတ်မဂီုဒိုင် ယျုယျုဗွဲပွဲပွဲပွဲ ဂပ်ဝံဖျေံစွဲ ပွဲဂအံချောဲကိုဒ် ပွဲဂအံအောံကိုဒ် မက်ဂ်အိုတ်မူး “လုပုတ် ဂမ္တိုင်ဝံ ကြက်အာစိုပ်ပွမဇနော်မောင် ပွမချိပ်ချ ပွမဖောအ်ဗြေပ်အိုတ်ရ”ရဝံ တုအဲတီ ကေတ်မာန်ရ ဟံသောင်ဟာ ရဝံ(သွာန်)ရ။ ယံကျာ်မုံပိုင် တီကေတ်မာန်ရ။ ယံအာနန္ဒ ဥပမာမဲ့နယ်ဉ်တုန် ပွဲအခိုင်ဖလောင်ဂယး (ပယျိုဂယး)တဲတိုန်ကျင်မူး “ဒေုကွေဲဗွန်

အာတဲ လျးအရံင် ကြက်ဒ်ပြာကဋ်ရ”ရဝံ တွအဲတီကေတ်မာန်ရ ဟံသေင်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံကျာ်မူပိုင် တီကေတ်မာန်ရ။

ယံအာနန္ဒ ဥပမာမ္မဲနယံဉာဏ် ပွဲအခိုင်စပိုင်ဂယး ကိုင်ကျာ်တဲဟံစဝ်ဏီ “ဒမ္မ ကေုဗ္ဗန်အာတဲ လျးအရံင်ဒ်ပြာကဋ်ရ” ရဝံတွအဲတီကေတ်မာန်ရ ဟံသေင်ဟာ ရဝံ သွာန်ရ။ ယံကျာ်မူပိုင် တီကေတ်မာန်ရ။

ယံအာနန္ဒ တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ၊ ပွဲလောကဝံ ပုဂိုလ်လျှိုင် “ကုပုဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမိုင်ကို ခရ်အကုသိုလ်ဂမိုင်ကို နွံအိုတ်ရ” ရဝံ ပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကို စိတ်တဲ အဲတီရ၊ ပွဲကာလမ္မဲသအာင် ပုဂိုလ် “ကုပုဂိုလ်ဝံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမိုင် ကေုဗ္ဗန် အာအိုတ်ရ၊ ခရ်ကုသိုလ်ဂမိုင် ဒ်ပြာကဋ်ကျင် ဂတမတ်အိုတ်ရ၊ စိန်ဂ်လေဝ် ကုပုဂိုလ် မူကိုအကုသိုလ်မူလ ဟံပိုင်ဏီရ၊ အကုသိုလ်မူလဂ်လေဝ် အခါကာလအိုသို အာစိပ်ပွမစူးခြာအာရ၊ ဒ်ရဝံမ္မး ပုဂိုလ်ဝံ ပွဲကာလကြ ကြက်မူကိုသတ် မဟံဟုတ်ယုတ်ရ” ရဝံ ပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တဲ တီရ။ ယံအာနန္ဒ ရဝံလေဝ် ကျာ်တြဲပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တဲ တီကေတ်ပုရိသိန္ဒိယဉာဏ်မတ်သတ်ရ၊ ယံအာနန္ဒ ရဝံလေဝ် ကျာ်တြဲပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တဲ တီကေတ်ပုရိသိန္ဒိယ ဉာဏ်မတ်ကျိန္ဒိသတ်တအ် ဓတ်ကြိုင်ရ၊ ယံအာနန္ဒ ရဝံလေဝ် ကျာ်တြဲပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တဲ တီကေတ်ခရ် ကြက်ကတိ ပွဲကာလကြရ။ (၅)

ယံအာနန္ဒ ပွဲလောကဝံ ပုဂိုလ်လျှိုင် “ကုပုဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမိုင်ကို ခရ်အကုသိုလ်ဂမိုင်ကို နွံအိုတ်ရ” ရဝံ ပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တဲ အဲတီရ၊ ပွဲကာလမ္မဲသအာင် ပုဂိုလ် “ကုပုဂိုလ်ဝံ ခရ်အကုသိုလ် အယာ်မတ်မလုက်ကိုတူင် သော်ဗ္ဗသတ်လေဝ် ဟံမ္မဲရ၊ ပုဂိုလ်ဝံ ချိုက်ပေင်တဲကျောံ ခရ်ဂမိုင် မဗုသအး ပွဲစွတ်မဟံမ္မဲ ကိုဒုဟ်ရ၊ ပွဲဘဝလျှဟ်ဟေင် ကြက်သွပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဝံပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တဲ တီရ။

ယံအာနန္ဒ ဥပမာတုန် လုပုတ်ဂမိုင် မစိတ်ပိုင်အာတဲဂ် ဂပ်ပျံစွဲ ပွဲအံချေ့ ကိုဒ် ပွဲအံအော်ကိုဒ် မက်ဂ်အိုတ်မ္မး “လုပုတ်ဂမိုင်ဝံ ကြက်အာစိပ် ပွမဇော်မောပ် ပွမ ချိုင်ချ ပွမဖောအ်ဗြေပ် ဟံသေင်အိုတ်ရ”ရဝံ တွအဲတီကေတ်မာန်ရဟံသေင်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ) ယံကျာ်မူပိုင် တီကေတ်မာန်ရ။ ယံအာနန္ဒ တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ ပွဲလောကဝံ ပုဂိုလ်လျှိုင် “ကုပုဂိုလ်ဝံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမိုင်ကို ခရ်အကုသိုလ်ဂမိုင်ကို နွံအိုတ်ရ” ရဝံ ပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တဲ အဲတီရ၊ ပွဲကာလမ္မဲသအာင် ပုဂိုလ် ကုပုဂိုလ်ဝံ အကုသိုလ် အယာ်မတ်မလုက်ကို တူင်သော်ဗ္ဗသတ်လေဝ် ဟံမ္မဲရ၊ ပုဂိုလ်ဝံ ချိုက်ပေင်တဲ ကျောံခရ်ဂမိုင် မဗုသအးပွဲစွတ် မဟံမ္မဲကိုဒုဟ်ရ၊ ပွဲဘဝလျှဟ်ဟေင် ကြက်သွပရိနိဗ္ဗာန်ရ

ရံဝံ ပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တဲ တီရ။ ယံအာနန္ဒ ရံဝံလေဝ် ကျ်တြပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တဲ တီကေတ်ပုဂ္ဂိုလ်မဒ်သတ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ရံဝံလေဝ် ကျ်တြပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တဲ တီကေတ်ပုရိသိန္ဒိယ ဉာဏ်မတိက္ကန္တိသတ်တအ် ဓတ်ကြိုင်ရ။ ယံအာနန္ဒ ရံဝံလေဝ် ကျ်တြပိုင်ခြာကေတ်စိတ် နကိုစိတ်တဲ တီကေတ်ခေရ် ကြက်ကတိုဒ် ပွဲကာလကြရ။ (၆)

ယံအာနန္ဒ ပှောင်ကိုပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်တြတွံ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်ပိတွကိုပ်ကွာ် ပုဂ္ဂိုလ် မွဲတွံမွဲသတ်မဟံဟုတ်ယုတ်ရ။ ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတွံ မွဲသတ်ဟုတ်ယုတ်ရ။ ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတွံ ဒ်ညး ကြက်ဒးအာအပါယ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ပှောင်ကိုပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်တြတွံ ပွဲကိုပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်ပိတွကြံ ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတွံ မွဲသတ်မဟံဟုတ်ယုတ်ရ။ ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတွံ မွဲသတ်ဟုတ်ယုတ်ရ။ ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတွံ မွဲကိုသတ် မစိုဟ်လလမ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်နိဗ္ဗေဓိက

၆၃။ ယံခမိတအ် ကြက်ဟိုတွံခေရ်ဒေသနာ ‘နိဗ္ဗေဓိကပရိယာယ’ ဟိုတ်မဖံက် ဗကးကွံ (ကိလေသ)ကုမူးတအ်ရ။ သြင်ကလင်ပင်မှိုင် နိဗ္ဗေဓိကဒေသနာအိုတ်ညိ။ သြင်သွပှောင်စိတ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ညိ။ ကြက်ဟိုတွံကိုရ ရံဝံသုးရ။ “ယံကျ်မွဲပိုင် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ ခမိဂမ္တိုင် ကလေင်ဂရင်ပွဲ ကုတိလမွဲပိုင်ကျ်တြအိုတ်ရ။ တိလမွဲပိုင်ကျ်တြ တွံကို ခေရံဝံရ—

ယံခမိတအ် ခေရ်ဒေသနာ ဟိုတ်မဖံက်ဗကးကွံ(ကိလေသ)ကို ညးခွဲဂ်ရော? ယံခမိတအ် ဂပ်ဝံတီကေတ် ကာမဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ဟိုတ်ကာမဂမ္တိုင် ကတိုဒ်ရ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ဒဒ်မတေင်ကာမဂမ္တိုင်ရ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ဖိုကာမဂမ္တိုင်ရ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ပွမပျိုတ်ကာမဂမ္တိုင်ရ။ မဂပ်ဝံတီကေတ် ဒွေတ်ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် အရာမပျိုတ် ကာမဂမ္တိုင်ရ။ (၁)

ယံခမိတအ် ဂပ်ဝံတီကေတ် ဝေဒနာဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ဟိုတ်ကတိုဒ် ဝေဒနာဂမ္တိုင်ရ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ဒဒ်မတေင်ဝေဒနာဂမ္တိုင်ရ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ဖိုဝေဒနာ ဂမ္တိုင်ရ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ပွမပျိုတ်ဝေဒနာဂမ္တိုင်ရ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ဒွေတ်ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် အရာမပျိုတ်ဝေဒနာဂမ္တိုင်ရ။ (၂)

ယံခမိတအ် ဂပ်ဝံတီကေတ် သညာဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ဟိုတ်ကတိုဒ် သညာဂမ္တိုင်ရ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ဒဒ်မတေင်သညာဂမ္တိုင်ရ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ဖိုသညာဂမ္တိုင်ရ။

ဂင်္ဂဝတီကေတံ ပုမပ္ပိတံသညာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဒွေတိဒ္ဒိဟိတံအာစိပံအရာ မပ္ပိတံသညာဂမ္ဘိုင်ရ။ (၃)

ယွံခမိတအံ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဟိတံကတို ဒ္ဒိဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဒန္တိမတေဉ်ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဖိုဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ပုမပ္ပိတံဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဒွေတိဒ္ဒိဟိတံအာစိပံ အရာမပ္ပိတံဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်ရ။ (၄)

ယွံခမိတအံ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ကမ်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဟိတံကတိုဒ္ဒိ ကမ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဒန္တိမတေဉ်ကမ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဖိုကမ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ပုမပ္ပိတံကမ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဒွေတိဒ္ဒိဟိတံအာစိပံ အရာမပ္ပိတံကမ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ (၅)

ယွံခမိတအံ ဂင်္ဂဝတီကေတံဒုက္ခရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဟိတံကတိုဒ္ဒိဒုက္ခရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဒန္တိမတေဉ်ဒုက္ခရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဖိုဒုက္ခရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ပုမပ္ပိတံဒုက္ခရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဒွေတိဒ္ဒိဟိတံအာစိပံ အရာမပ္ပိတံဒုက္ခရ။ (၆)

ဂလ္လာန်မဂင်္ဂဝတံလဝ် ရဝံမွဲး “ယွံခမိတအံ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ကာမဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဟိတံကတိုဒ္ဒိကာမဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဒန္တိမတေဉ်ကာမဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဖိုကာမဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ပုမပ္ပိတံကာမဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဂင်္ဂဝတီကေတံ ဒွေတိဒ္ဒိဟိတံအာစိပံ အရာမပ္ပိတံကာမဂမ္ဘိုင်ရ” သွဟိတံကို မုမ္မဲတဲ ဒ္ဒိဂလ္လာန်မဂင်္ဂဝတံလဝ်ဂှ်ရော?

ယွံခမိတအံ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် ဗွဲရူပါရီ မဂင်္ဂဝန္တိပိုက် မဂင်္ဂဝသျှိုက်မျိုက် မဂင်္ဂဝဒးဂွပ်ဂှ်ဒ္ဒိတဲ မျှံသဘဏ္ဍေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မစပ်ကောံကာမ မဒ္ဒိဟိတံမထွေန်စပ် မဂင်္ဂဝတီ နကိုစက္ခုဝိညာဏ်။ သဒ္ဓါရီမဂင်္ဂဝတီ နကိုသောတဝိညာဏ်၊ ဂန္ဓာရီမဂင်္ဂဝတီ နကိုဃာနဝိညာဏ်၊ ရသာရီမဂင်္ဂဝတီ နကိုဇိဟာဝိညာဏ်၊ ဖောဠဗ္ဗာရီမဂင်္ဂဝန္တိပိုက် မဂင်္ဂဝသျှိုက်မျိုက် မဂင်္ဂဝဒးဂွပ်ဂှ်ဒ္ဒိတဲ မျှံသဘဏ္ဍေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မစပ်ကောံကာမ မဒ္ဒိဟိတံမထွေန်စပ် မဂင်္ဂဝတီ နကိုကာယဝိညာဏ်၊ ဣဝံ မသုန်ပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအံ ဗွဲစုတ်တုန် မပ္ပံကိုရူပါရီဂမ္ဘိုင်ဂှ် ကာမဂမ္ဘိုင်ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ မပ္ပံကိုရူပါရီဂမ္ဘိုင်ဂှ် ပွဲဒွေံဗတောန်အရီဂမ္ဘိုင် ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ရဝံဟေင် ဂင်္ဂဝသွဲးအိုတ်ရ။ ‘သင်္ကပ္ပရာဂ’ ပုမစောဲလံာ် မကတိုဒ္ဒိ ဗွဲအစောံမချပ် ဒဒက်တံကိုသတ်ဂှ် ကာမမွဲးရ၊ အာရီဂမ္ဘိုင်မစိစောန် ပွဲလောကဂှ် ကာမဂမ္ဘိုင်ဟံသွဲးအိုတ်ရ။ ‘သင်္ကပ္ပရာဂ’ ပုမစောဲလံာ် မကတိုဒ္ဒိ ဗွဲအစောံမချပ် ဒဒက်တံကိုသတ်ဂှ် တန်တံပွဲလောကရ၊ အာရီဂမ္ဘိုင် မစိစောန် ပွဲလောကဂှ် တုပ်တံသင်္ဂဟေင် တန်တံပွဲလောကအိုတ်ရ၊ ပွဲအရာဒ္ဒိသင်္ဂဟေင် တုပညာဂမ္ဘိုင် ပါပွေင်ကောံဆန္ဒပိုက် ပွဲအာရီဂမ္ဘိုင်ဝံအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ကတိုန် ကာမဂမ္တိုင် ညးချော်ရော။ ယွံခမီတအ် ဖဿ ပွမတုတ်
 ဒွံ ဟိုတ်ကတိုန် ကာမဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဒန်မတေင် ကာမဂမ္တိုင် ညးချော်ရော။
 ယွံခမီတအ် ကာမပွမနွံပိုက် ပွဲရူပါရီဂမ္တိုင် တုဟ်မွဲဂကူရ။ ကာမပွမနွံပိုက် ပွဲသဒ္ဒါရီ
 ဂမ္တိုင် တုဟ်မွဲဂကူရ။ ကာမပွမနွံပိုက် ပွဲဂန္ဓာရီဂမ္တိုင် တုဟ်မွဲဂကူရ။ ကာမပွမနွံပိုက်
 ပွဲရသာရီဂမ္တိုင် တုဟ်မွဲဂကူရ။ ကာမပွမနွံပိုက် ပွဲဖောဠဗ္ဗာရီဂမ္တိုင် တုဟ်မွဲဂကူရ။
 ယွံခမီတအ် ဣဝှ် ဒန်မတေင် ကာမဂမ္တိုင် ရံဝှ်ဂပ်ဝှ်သုးရ။

ယွံခမီတအ် ဖိုကာမဂမ္တိုင် ညးချော်ရော။ ယွံခမီတအ် ညးနွံပိုက်ကို(ကာမဂုဏ်)ကို
 ကတိုဗန်ကိုအတ္တဘ် မဗွဲကို(ကိလေသကာမ)ကို မန်ဟိုတ်နုသွက်ကုသိုလ်ကို ဟိုတ်နု
 သွက်အကုသိုလ်ကိုရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝှ်တုန် ဖိုကာမဂမ္တိုင် ရံဝှ် ဂပ်ဝှ်သုးရ။

ယွံခမီတအ် ပွမပျိုတ်ကာမဂမ္တိုင် ညးချော်ရော။ ယွံခမီတအ် ဖဿပွမ
 တုတ်ဒွံ ပျိုတ် နှိပွမပျိုတ်ကာမဂမ္တိုင်ရ။ မဂ္ဂင်မ္မုံကိုအင်္ဂုတ္တံသ် မပြဲဝှ်ဟေင် နှိဒ္ဓေတ်နှိဟိုတ်
 အာစိုပ်အရာမပျိုတ်ကာမဂမ္တိုင်ရ။ မဂ္ဂင်မ္မုံကိုအင်္ဂုတ္တံသ် ညးချော်ရော ပွမတီညာတ်
 ဗွဲမချာ်စုတ်၊ ပွမချပ် ဗွဲမချာ်စုတ်၊ ပွမဟိုတ်သုး ဗွဲမချာ်စုတ်၊ ပွမကျောန်သု ဗွဲမချာ်စုတ်၊
 ပွမဂယိုင်လမျီု ဗွဲမချာ်စုတ်၊ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမချာ်စုတ်၊ ပွမဗျုဟ် ဗွဲမချာ်စုတ်၊ ပွမ
 တန်ကြန် ဗွဲမချာ်စုတ် ဂမ္တိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ဩပွဲအခိုင်မွဲ ကွးအရီု တီကေတ်ကာမဂမ္တိုင် ရံဝှ်ရ။ တီကေတ်
 ဟိုတ်ကတိုန် ကာမဂမ္တိုင်ရံဝှ်ရ။ တီကေတ် ဒန်မတေင် ကာမဂမ္တိုင် ရံဝှ်ရ။ တီကေတ်
 ဖိုကာမဂမ္တိုင် ရံဝှ်ရ။ တီကေတ် ပွမပျိုတ်ကာမဂမ္တိုင် ရံဝှ်ရ။ တီကေတ် ဒ္ဓေတ်နှိဟိုတ်
 အာစိုပ်အရာမပျိုတ် ကာမဂမ္တိုင်ရ။ ပွဲအခိုင် ကွးအရီု တီကေတ် ဒ္ဓေတ်မပြဲ မလေပ်
 ကိုပျိုတ်ကေံ ကိလေသကာမ မဖက်ဗကးကေံ ကိလေသကာမမာန်ဝှ်ရ။ ဂလာန်အဲ မဂပ်ဝှ်
 ဟိုတ်လင်ရံဝှ်မွဲး “ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝှ်တီကေတ် ကာမဂမ္တိုင်အိုတ်ရ ။ ပ ။ ဂပ်ဝှ်တီကေတ်
 ဒ္ဓေတ်နှိဟိုတ်အာစိုပ်အရာ မပျိုတ်ကာမဂမ္တိုင်အိုတ်ရ”ကို သွဟိုတ်ကို ဣဝှ်တုဲ နှိဂလာန်
 မဂပ်ဝှ်တံလင်ရ။ (၁)

ဂလာန်အဲ မဂပ်ဝှ်ဟိုတ်လင် ရံဝှ်မွဲး “ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝှ်တီကေတ် ဝေဒနာဂမ္တိုင်
 အိုတ်ရ ။ ပ ။ ဂပ်ဝှ်တီကေတ် ဒ္ဓေတ်နှိဟိုတ်အာစိုပ် အရာမပျိုတ်ဝေဒနာဂမ္တိုင်ရ”ကို သွဟိုတ်
 ကိုမုဲတုဲ နှိဂလာန်မဂပ်ဝှ်တံလင်ရော။ ယွံခမီတအ် ဝေဒနာဂမ္တိုင် ဗွဲသုဝေဒနာ
 ဒုက္ခဝေဒနာ အဒုက္ခမသုဝေဒနာ ဣဝှ်ပိဋကအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ကတိုန် ဝေဒနာဂမ္တိုင် ညးချော်ရော။ ယွံခမီတအ် ဖဿ
 ပွမတုတ်ဒွံ ဟိုတ်ကတိုန် ဝေဒနာဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဒန်မတေင် ဝေဒနာဂမ္တိုင်

ဉ္စေတိဗျေရာ။ ယံခမိတဏ် သုခဝေဒနာ မစိန်သင်္ကေတောံအာမိသ (ကိလေသ) န္စေရ၊ သုခဝေဒနာ မဟံစိန်သင်္ကေတောံအာမိသ န္စေရ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ မစိန်သင်္ကေတောံအာမိသ န္စေရ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ မစိန်သင်္ကေတောံအာမိသ န္စေရ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ မဟံ စိန်သင်္ကေတောံအာမိသ န္စေရ။ ယံခမိတဏ် ဣဝ္ဗိဒ္ဓိဒိမတေတေ ဝေဒနာဂမ္ဘိင် ရံဝံ ဂပ်ဝံသုးရ။

ယံခမိတဏ် ဖိဝေဒနာဂမ္ဘိင် ဉ္စေတိဗျေရာ၊ ဉ္စေဒင်စသိုင်ဝေဒနာဂ် ကတိဗဒ်ကိ အတ္တဘ် မဗ္ဗေကိ (ဝေဒနာ)ဂ် မဒ်ဟိတ်နုသုဂ်ကုသိုကိ၊ ဟိတ်နုသုဂ်အကုသိုကိရ။ ယံခမိတဏ် ဣဝ္ဗိဒ္ဓိ ဖိဝေဒနာဂမ္ဘိင် ရံဝံ ဂပ်ဝံသုးရ။ ယံခမိတဏ် ပုမပျိတ်ဝေဒနာဂမ္ဘိင် ဉ္စေတိဗျေရာ။ ယံခမိတဏ် ပုမဗဿ ပုမတုတ်ဒွိပျိတ်ဂ် ဒ်ပုမပျိတ်ဝေဒနာဂမ္ဘိင်ရ။ မဂ္ဂင်မ္ပူကိအင်္ဂဒ္ဓာသ် မပြဝံဟေင် ဒ်ဒေတဒ်ဟိတ်အာစိပ် အရာမပျိတ်ဝေဒနာဂမ္ဘိင်ရ။ မဂ္ဂင်မ္ပူကိအင်္ဂဒ္ဓာသ် ဉ္စေတိဗျေရာ။ ပုမတိညာတ် ဗွေမသုတံစုတ် ။ ပ ။ ပုမတန်ကြန် ဗွေမသုတံစုတ်ဂမ္ဘိင်ရ။

ယံခမိတဏ် ဩပုအခိင်မ္ပဲ ကွေးအရိဂ် တိကေတ်ဝေဒနာဂမ္ဘိင် ရံဝံရ၊ တိကေတ် ဟိတ်ကတိဒ် ဝေဒနာဂမ္ဘိင် ရံဝံရ၊ တိကေတ် ဒ်ဒိမတေတေဝေဒနာဂမ္ဘိင် ရံဝံရ၊ တိကေတ် ဖိဝေဒနာဂမ္ဘိင် ရံဝံရ၊ တိကေတ် ပုမပျိတ်ဝေဒနာဂမ္ဘိင် ရံဝံရ၊ တိကေတ် ဒေတဒ်ဟိတ် အာစိပ် အရာမပျိတ်ဝေဒနာဂမ္ဘိင် ရံဝံရ၊ ပုအခိင် ကွေးအရိဂ် တိကေတ် ဒေတမပြ မလေင်ကိပျိတ်ကေ ဝေဒနာဂမ္ဘိင် မဖံက်ဗကေးကေ ကိလေသမာန်ဝံရ။ ဂလာန်အဲ မဂပ်ဝံ ဟိတံလင် ရံဝံမ္ပး “ယံခမိတဏ် ဂပ်ဝံတိကေတ်ဝေဒနာဂမ္ဘိင် အိုတ်ရ ။ ပ ။ ဂပ်ဝံတိကေတ် ဒေတဒ်ဟိတ်အာစိပ် အရာမပျိတ်ဝေဒနာဂမ္ဘိင်ရ”ဂ် သုဟိတ်ကိဣဝ္ဗိဒ္ဓိ ဒ်ဂလာန်မဂပ်ဝံ တံလင်ရ။ (၂)

ဂလာန်အဲ မဂပ်ဝံဟိတံလင် ရံဝံမ္ပး “ယံခမိတဏ် ဂပ်ဝံတိကေတ် သညာရ ။ ပ ။ ဂပ်ဝံတိကေတ် ဒေတဒ်ဟိတ်အာစိပ် အရာမပျိတ်သညာဂမ္ဘိင်ရ”ဂ် သုဟိတ်ကိ မုမ္ပဲတဲ ဒ်ဂလာန်မဂပ်ဝံတံလင်ရော။ ယံခမိတဏ် သညာဂမ္ဘိင် ဗွေရူပသညာ ပုမသမ္ဘိ ပုရပ်သ် ‘သဒ္ဓသညာ’ ပုမသမ္ဘိ ပုရမုရင် ‘ဂန္ဓသညာ’ ပုမသမ္ဘိ ပုသုအမြာ ‘ရသသညာ’ ပုမသမ္ဘိ ပုရိသာ ‘ဖောဠဗ္ဗသညာ’ ပုမသမ္ဘိ ပုတုတ်ဒွိ ‘ဓမ္မသညာ’ ပုမသမ္ဘိ ပုသဘ်ဓရိ ဣဝ္ဗိ တြပြကာအိုတ်ရ။

ယံခမိတဏ် ဟိတ်ပုမကတိဒ်သညာဂမ္ဘိင် ဉ္စေတိဗျေရာ။ ယံခမိတဏ် ဗဿ ပုမတုတ်ဒွိ ဟိတ်ပုမကတိဒ် သညာဂမ္ဘိင်ရ။ ယံခမိတဏ် ဒ်ဒိမတေတေသညာဂမ္ဘိင် ဉ္စေတိဗျေရာ။ ယံခမိတဏ် သညာပုမသမ္ဘိ ပုရူပါရိဂမ္ဘိင် တုဟ်မ္ပဲဂကူရ၊ သညာ ပုမသမ္ဘိ ပုသဒ္ဓါ ရိဂမ္ဘိင် တုဟ်မ္ပဲဂကူရ၊ သညာ ပုမသမ္ဘိ ပုဂန္ဓာရိဂမ္ဘိင် တုဟ်မ္ပဲဂကူရ၊ သညာ ပုမသမ္ဘိ ပုရသာရိဂမ္ဘိင် တုဟ်မ္ပဲဂကူရ၊ သညာ ပုမသမ္ဘိ ပုဖောဠဗ္ဗရိဂမ္ဘိင် တုဟ်မ္ပဲ

ဂဏူရ၊ သညာ ပုမသန္တိ ပဲ့ဓမ္မာရိဂမ္ဘိုင်၍ တုဟ်မွဲဂဏူရ၊ ယွံခမီတအ် က္လုဂ်၍ ဒဒ်မတေၣ် သညာဂမ္ဘိုင် ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွးရ။

ယွံခမီတအ် ဖီသညာဂမ္ဘိုင်၍ ညးခွဲၣ်ရော “ဒ်က့ၣ် ညးမ့ၢ်ကုသညာ ပုမသန္တိ ရံဝံရ” နအကဲအရာ မတီကေတ်မာန်၍ ကော်ခဟိုသွးမာန်၍ရ၊ မ့ၢ်ကုဖီ ပုမကော်ခ သညာ ရံဝံ အဲသွးရ။ ယွံခမီတအ် က္လုဂ်၍ ဖီသညာဂမ္ဘိုင် ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွးရ။ ယွံခမီတအ် ပုမပျိုတ်သညာဂမ္ဘိုင်၍ ညးခွဲၣ်ရော။ ယွံခမီတအ် ပုမဖဿ ပုမတုတ်ဒွံပျိုတ်၍ ဒ်ပုမပျိုတ် သညာဂမ္ဘိုင်ရ။ မဂ္ဂင်မ့ၢ်ကုအင်္ဂုတ္တဝံမပြဲဝံဟေၣ် ဒ်ဒေတ်ဒ်ဟိုတ်ဝံအာစိုပ် အရာမပျိုတ် သညာဂမ္ဘိုင်ရ။ မဂ္ဂင်မ့ၢ်ကုအင်္ဂုတ္တဝံသၣ်၍ ညးခွဲၣ်ရော။ ပုမတီညာတ် ဗွဲမချာ်စုတ် ။ ပ ။ ပုမတန်ကြန် ဗွဲမချာ်စုတ်ဂမ္ဘိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ဩပဲ့အခိုင်မွဲ ကွေးအရိၣ် တီကေတ်သညာဂမ္ဘိုင် ရံဝံရ၊ တီကေတ် ဟိုတ်ကတိၣ် သညာဂမ္ဘိုင် ရံဝံရ၊ တီကေတ်ဒဒ်မတေၣ် သညာဂမ္ဘိုင် ရံဝံရ၊ တီကေတ် ဖီသညာဂမ္ဘိုင် ရံဝံရ၊ တီကေတ် ပုမပျိုတ်သညာဂမ္ဘိုင် ရံဝံရ၊ တီကေတ်ဒေတ်ဒ်ဟိုတ် အာစိုပ်အရာမပျိုတ် သညာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပဲ့အခိုင်၍ ကွေးအရိၣ် တီကေတ်ဒေတ်မပြဲ မလေပ် ကိုပျိုတ်ကွေံ သညာဂမ္ဘိုင် မဖံက်ဗကးကွေံ ကိလေသမာန်ဝံရ။ ဂလာန်အဲ မဂပ်ဝ်ဟို တွံလပ် ရံဝံမွဲး “ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်တီကေတ် သညာဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ ။ ပ ။ ဂပ်ဝ်တီ ကေတ်ဒေတ်ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် အရာမပျိုတ်သညာဂမ္ဘိုင်ရ” ၍ သွဟိုတ်ကိုက္လုဂ်တဲ ဒ်ဂလာန် မဂပ်ဝ်တွံလပ်ရ။ (၃)

ဂလာန်အဲ မဂပ်ဝ်ဟိုတွံလပ် ရံဝံမွဲး “ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်တီကေတ် ဓရ်အာသဝ ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ ။ ပ ။ ဂပ်ဝ်တီကေတ် ဒေတ်ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် အရာမပျိုတ်ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်ရ” ၍ သွဟိုတ်ကိုမုမ္တဲတဲ ဒ်ဂလာန်မဂပ်ဝ်တွံလပ်၍ရော။ ယွံခမီတအ် ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်၍ ဗွဲကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ က္လုပိပြကာအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ကတိၣ်၍ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်၍ ညးခွဲၣ်ရော။ ယွံခမီတအ် အဝိဇ္ဇာ ပုမဟုံတီၣ် ဟိုတ်ကတိၣ်၍ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဒဒ်မတေၣ် အာသဝ ဂမ္ဘိုင်၍ ညးခွဲၣ်ရော။ ယွံခမီတအ် ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်နရက်၍ နွံအိုတ်ရ၊ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် ဘုံတိရိစ္ဆာန်၍ နွံအိုတ်ရ၊ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် ဒ်ဟိုတ် အာစိုပ် ဘုံပျိုတ်၍ နွံအိုတ်ရ၊ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် ဘုံလိုက်မ္မိဟ်၍ နွံအိုတ်ရ၊ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် ဘုံလိုက်ဒေဝတ်၍ နွံအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် က္လုဂ်၍ ဒဒ် မတေၣ် ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် ရံဝံ ဂပ်ဝ်သွးရ။

ယွံခမီတအ် ဖီဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်၍ ညးခွဲၣ်ရော။ ယွံခမီတအ် ညးမချိုက်ပေင်တံ ကောံအဝိဇ္ဇာ ပုမဟုံတီၣ် ကတိၣ်ဗဒ်ကိုအတ္တဘ မဗွဲကို(ဓရ်အာသဝ)၍၍ မဒ်ဟိုတ်နူ

သွက်ကုသိုလ်ကို ဟိုတ်နူသွက်အကုသိုလ်ကိုရ၊ ယုံခမီတအ် ဣဝံတုန် ဖိုရေအာသဝဂမ္ဘိုင် ရံဝံ ဂပ်ဝံသွေးရ။

ယုံခမီတအ် ပွမပျိုတ် ရေအာသဝဂမ္ဘိုင်၌ ညးချော်ရော ယုံခမီတအ် ပွမအဝိဇ္ဇာ ပွမဟုံတီပျိုတ်၌ နှိပွမပျိုတ် ရေအာသဝဂမ္ဘိုင်ရ။ မဂ္ဂင်မ္ပူကိုအင်္ဂဒွံသော် မပြဝံဟေင် နှိဒွေတ်နှိဟိုတ်အာစိပ် အရာမပျိုတ်ရေအာသဝဂမ္ဘိုင်ရ။ မဂ္ဂင်မ္ပူကိုအင်္ဂဒွံသော်၌ ညးချော်ရော။ ပွမတီညာတ် ဗွဲမချာ်စုတ်။ ပ။ ပ။ ပွမတန်ကြန် ဗွဲမချာ်စုတ်ဂမ္ဘိုင်ရ။

ယုံခမီတအ် ဩပွဲအခိုင်မွဲ ကွေးအရိုက် တီကေတ် ရေအာသဝဂမ္ဘိုင် ရံဝံရ။ တီကေတ် ဟိုတ်ကတိုန် ရေအာသဝဂမ္ဘိုင် ရံဝံရ။ တီကေတ် ဒဒ်မတေင် ရေအာသဝဂမ္ဘိုင် ရံဝံရ။ တီကေတ် ဖိုရေအာသဝဂမ္ဘိုင် ရံဝံရ။ တီကေတ် ပွမပျိုတ်ရေအာသဝဂမ္ဘိုင် ရံဝံရ။ တီကေတ် ဒွေတ်နှိဟိုတ်အာစိပ် အရာမပျိုတ် ရေအာသဝဂမ္ဘိုင် ရံဝံရ။ ပွဲအခိုင်၌ ကွေးအရိုက် တီကေတ် ဒွေတ်မပြ မလေပ်ကိုပျိုတ်ကေ့ ရေအာသဝဂမ္ဘိုင် မဖံက်ဗကေးကေ့ ကိလေသ မာန်ဝံရ။ ဂလာန် အဲမဂပ်ဝံဟိုတ်လပ် ရံဝံမွဲး “ယုံခမီတအ် ဂပ်ဝံတီကေတ် ရေအာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ ပ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ဒွေတ်နှိဟိုတ်အာစိပ် အရာမပျိုတ်ရေအာသဝဂမ္ဘိုင်ရ”၌ သွဟိုတ်ကိုဣဝံတု နှိဂလာန်မဂပ်ဝံ တွံလပ်ရ။ (၄)

ဂလာန်အဲ မဂပ်ဝံဟိုတ်လပ် ရံဝံမွဲး “ယုံခမီတအ် ဂပ်ဝံတီကေတ် ကမ်ရ။ ပ။ ဂပ်ဝံတီကေတ် ဒွေတ်နှိဟိုတ်အာစိပ် အရာမပျိုတ် ကမ်ဂမ္ဘိုင်ရ” ၌ သွဟိုတ်ကိုမုဲတု နှိဂလာန် မဂပ်ဝံတွံလပ်၌ရော။ ယုံခမီတအ် ပတိတ်ဇြဟတ် ဗတိုက်ဗတောန် ဆောပျဟ်တု နကိုဇကုကို နကိုပါင်ကို နကိုစိုတ်ကို ကောန်သွ (ကုသိုလ် အကုသိုလ်) ကမ်ရ။ စေတနာ၌ ကမ် ရံဝံ ဂပ်ဝံသွေးရ။

ယုံခမီတအ် ဟိုတ်ကတိုန် ကမ်ဂမ္ဘိုင်၌ ညးချော်ရော။ ယုံခမီတအ် ‘ဗဿ’ ပွမ တုတ်ဒွံ၌ ဟိုတ်ကတိုန် ကမ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယုံခမီတအ် ဒဒ်မတေင် ကမ်ဂမ္ဘိုင်၌ ညးချော်ရော။ ယုံခမီတအ် ကမ်မ္ပူကိုဖို မဂပ်ဝံဒင်စသိုင် ပွဲနရက် နွံရ။ ကမ်မ္ပူကိုဖိုမဂပ်ဝံဒင်စသိုင် ပွဲဘုံ တိရစ္ဆာန် နွံရ။ ကမ်မ္ပူကိုဖို မဂပ်ဝံဒင်စသိုင် ပွဲဘုံပြိုတ် နွံရ။ ကမ်မ္ပူကို ဖိုမဂပ်ဝံဒင်စသိုင် ပွဲဘုံလိုက်မိုဟ် နွံရ။ ကမ်မ္ပူကိုဖို မဂပ်ဝံဒင်စသိုင် ပွဲဘုံလိုက်ဒေဝတ် နွံရ။ ယုံခမီတအ် ဣဝံ၌ ဒဒ်မတေင် ကမ်ဂမ္ဘိုင် ရံဝံ ဂပ်ဝံသွေးရ။

ယုံခမီတအ် ဖိုကမ်ဂမ္ဘိုင်၌ ညးချော်ရော ယုံခမီတအ် ပွဲဘဝလှဟ်ကို နှိပွဲဘဝ ဒုတိယကို နှိပွဲဘဝမထဗအလန်မွဲသအာင် ကို ဖိုကမ်ဂမ္ဘိုင် (မဂပ်ဝံဒင်စသိုင်) ၌ မ္ပူပိ ပြကာရ ရံဝံ အဲသွေးရ။ ယုံခမီတအ် ဣဝံ၌ ဖိုကမ်ဂမ္ဘိုင် ရံဝံ ဂပ်ဝံသွေးရ။

ယုံခမီတအ် ပွမပျိုတ် ကမ်ဂမ္ဘိုင်၌ ညးချော်ရော။ ယုံခမီတအ် ပွမပျိုတ် ကမ်ဂမ္ဘိုင်၌ ညးချော်ရော။ ယုံခမီတအ် ပွမဗဿ ပွမတုတ်ဒွံပျိုတ်၌ နှိပွမပျိုတ်ကမ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ မဂ္ဂင်မ္ပူကို

အင်္ဂုတ္တဝါသင်္ဂဟေဝံ နိဒ္ဒေတိဒိဟိတိအာစိပ် အရာမပျိတ်ကမ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ မဂ္ဂင်မုံကိုအင်္ဂု
ဒ္ဓာသင်္ဂဟံ ညးဍဲဂ်ရော။ ပုမတိညာတ် ဗွဲမသုာ်စုတ်။ ပ။ ပုမတန်ကြန် ဗွဲမသုာ်စုတ်ဂမ္ဘိုင်ရ။

ယွံခမိတအ် ယွံပွဲအခိုင်မွဲ ကွေးအရီု တီကေတ်ကမ် ရဲဝံရ၊ တီကေတ် ဟိုတ်က
တိုန် ကမ်ဂမ္ဘိုင် ရဲဝံရ၊ တီကေတ် ဒဒ်မတေင် ကမ်ဂမ္ဘိုင် ရဲဝံရ၊ တီကေတ် ဖိုကမ်ဂမ္ဘိုင်
ရဲဝံရ၊ တီကေတ် ပုမပျိတ် ကမ်ဂမ္ဘိုင် ရဲဝံရ၊ တီကေတ် ဒေတိဒိဟိတိအာစိပ် အရာမပျိတ်
ကမ်ဂမ္ဘိုင် ရဲဝံရ၊ ပွဲအခိုင် ကွေးအရီု တီကေတ် ဒေတိမပြ မလေပ်ကိုပျိတ်ကေံကမ်
ဂမ္ဘိုင် မဖံက်ဗကးကေံ ကိလေသမာန်ဝံရ။ ဂလာန်အဲ မဂပ်ပ်ဟိုတ်လွဲလပ် ရဲဝံရ။ “ယွံခမိတအ်
ဂပ်ပ်တီကေတ် ကမ်ရ။ ပ။ ဂပ်ပ်တီကေတ် ဒေတိဒိဟိတိအာစိပ် အရာမပျိတ်
ကမ်ဂမ္ဘိုင်ရ” ဂ် သွဟိုတ်ကို က္လုာ်တဲ ဒိဂလာန် မဂပ်ပ်တံလွဲလပ်ရ။ (၅)

ဂလာန်အဲ မဂပ်ပ်ဟိုတ်လွဲလပ် ရဲဝံရ။ “ယွံခမိတအ် ဂပ်ပ်တီကေတ် ဒုက္ခရ၊ ဂပ်ပ်
တီကေတ် ဟိုတ်ကတိုန် ဒုက္ခရ၊ ဂပ်ပ်တီကေတ် ဒဒ်မတေင် ဒုက္ခရ၊ ဂပ်ပ်တီကေတ်
ဖိုဒုက္ခရ၊ ဂပ်ပ်တီကေတ် ပုမပျိတ်ဒုက္ခရ၊ ဂပ်ပ်တီကေတ် ဒေတိဒိဟိတိအာစိပ် အရာ
မပျိတ်ဒုက္ခရ” ဂ် သွဟိုတ်ကို မုဲတဲ ဒိဂလာန်မဂပ်ပ်တံလွဲလပ်ရော။ ပုမဒးတန်ပဋိသန္ဓိလေပ်
ဒိဒိဒိရ၊ ပုမဒးဗျုလေပ် ဒိဒိဒိရ၊ ပုမဒးယဲလေပ် ဒိဒိဒိရ၊ ပုမဒးချိုတ်လေပ် ဒိဒိဒိရ၊
ပုမဒးဂိုင်စံင်တူ ပုမဒးလရီုအံယံ ပုမဒ်ဒိဒိရော၊ ပုမဒ်ဒိဒိစိုတ် ပုမသေင်စိုတ် ဗွဲမ
သကာတ်မြဟ်ဂမ္ဘိုင်လေပ် ဒိဒိဒိအိုတ်ရ၊ ပုမဟံပေင်ပိုက်ဂ်လေပ် ဒိဒိဒိရ၊ ဗွဲမမုန်မုး
ဥပါဒါနက္ခန္ဓဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဒိဒိဒိအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ဟိုတ်ကတိုန် ဒုက္ခဂ် ညးဍဲဂ်ရော။ ယွံခမိတအ် ‘တဏှာ’ ပုမထေန်စပ်ဂ်
ဟိုတ်ကတိုန်ဒုက္ခရ။ ယွံခမိတအ် ဒဒ်မတေင် ဒုက္ခဂ် ညးဍဲဂ်ရော။ ယွံခမိတအ် ဒုက္ခ
မလောန်ကဲဂ် နွံရ၊ ဒုက္ခ မချိုန်ကိုဗြဟတ်ဂ် နွံရ၊ ဒုက္ခ မကေံစူးအာ သိုက်သိုက်သီသိုက်
နွံရ၊ ဒုက္ခ မကေံစူးအာ ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ်ဂ် နွံရ၊ ယွံခမိတအ် က္လုာ် ဒဒ်မတေင် ဒုက္ခ
ရဲဝံ ဂပ်ပ်သုးရ။

ယွံခမိတအ် ဖိုဒုက္ခဂ် ညးဍဲဂ်ရော။ ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ ညးလှိုက် ယြနဒုက္ခမဲ့
ဂပ်ပ်ပျိုပျိုက် မုံကိုစိုတ် မဂပ်ပ်သီဗွောင်ကေတ်ဂ်ဒိတဲ ဒးဂိုင်စံင်တူရ၊ ဒးလရီုအံယံရ၊
ဒါတ်ဂတိုသြိုဟ်ပညီ ဒးဂတေပ်ယံရ၊ ဒးအာစိပ် ပုမဝိဝိင်ရ၊ မွဲနယံတုန် ယြနဒုက္ခမဲ့ ဂပ်ပ်
ပျိုပျိုက် မုံကိုစိုတ် မဂပ်ပ်သီဗွောင်ကေတ်ဂ်ဒိတဲ “ညးလှိုမဲ့ တီကေတ်မန်ယန် မုံမဲ့ပိုဒ်ကိုဒ်
မန်ယန်မုံဓါပိုဒ်ကိုဒ် သွက်ဝံပျိတ်ကေံ ဒဒ်ဒိဝံမာန်ဂ်ရော” ရဲဝံ ဂှဲသို(သုခ) ပွဲမုး
(သာသနာ)ရ၊ ယွံခမိတအ် ဒုက္ခဂ် မုံကို ဖိုပုမဝိဝိင် ဗွဲသကာတ်မြဟ်ရ ရဲဝံကို မုံကိုဖို
ပုမဂှဲသို (ဂွံတသိုဒ်ဏောင်) ရဲဝံကို အဲသုးရ၊ ယွံခမိတအ် က္လုာ် ဖိုဒုက္ခ ရဲဝံ ဂပ်ပ်သုးရ။

ယွံခမိတအ် ပုမပျိတ် ဒုက္ခဂ် ညးဍဲဂ်ရော။ ယွံခမိတအ် ပုမတဏှာပျိတ်ဂ် ဒိပု
မပျိတ် ဒုက္ခရ။ မဂ္ဂင်မုံကိုအင်္ဂုဒ္ဓာသင်္ဂဟေဝံ နိဒ္ဒေတိဒိဟိတိအာစိပ် အရာမပျိတ်

ဒုက္ခရ။ မဂ္ဂင်မျှကိုအင်္ဂုဒ္ဓံသင်္ဂဟံ ညးချော်ရော။ ပွမတိညာတ် ဗွေသုခံစုတိ။ ပ။ ပွမ
တန်ကြန် ဗွေသုခံစုတိဂမ္ဘိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ဩပွဲအခိုင်ပွဲ ကွေးအရီၣ် တီကေတ် ဒုက္ခရ် ရံဝံရ။ တီကေတ် ဟိုတ်က
တိုၣ်ဒ် ဒုက္ခရ် ရံဝံရ။ တီကေတ် ဒဒ်မတေင် ဒုက္ခရ် ရံဝံရ။ တီကေတ် ဖီဒုက္ခရ် ရံဝံရ။
တီကေတ် ပွမပျိုတ်ဒုက္ခရ် ရံဝံရ။ တီကေတ် ဒွေတ်ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် အရာမပျိုတ် ဒုက္ခရ်
ရံဝံ ရ။ ပွဲအခိုင်ကွေးအရီၣ် တီကေတ်ဒွေတ်မပြ မလေင်ကိုပျိုတ်ကွေ် ဒုက္ခ မဖံက်ဗကး
ကွေ်ကိလေသမာန်ဝံရ။ ဂလာန်အဲ မဂပ်ပဟိုတ်လွင် ရံဝံမွဲး ယွံခမီတအ် ဂပ်ပတီကေတ်
ဒုက္ခရ။ ဂပ်ပတီကေတ် ဟိုတ်ကတိုၣ်ဒ် ဒုက္ခရ။ ဂပ်ပတီကေတ် ဒဒ်မတေင် ဒုက္ခရ။
ဂပ်ပတီကေတ် ဖီဒုက္ခရ။ ဂပ်ပတီကေတ် ပွမပျိုတ် ဒုက္ခရ။ ဂပ်ပတီကေတ် ဒွေတ်ဒ်ဟိုတ်
အာစိုပ်အရာမပျိုတ် ဒုက္ခရ် သွဟိုတ်ကိုကွေ်တဲ ဒ်ဂလာန် မဂပ်ပတံလွင်ရ။ (၆)

ယွံခမီတအ် ဓရဒေသနာ ‘နိဗ္ဗေဒိကပရိယာယ’ ဟိုတ်မဖံက်ဗကးကွေ် ကိလေသ
မွဲးကို ကွေ်ဟေင်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်သီဟနာဒ

၆၄။ ယွံခမီတအ် ဖြဟတ်ကျၢ်တြဂမ္ဘိုင် ကွေ်တြပြကာအိုတ်ရ။ ကျၢ်တြ
ချိုက်ပေင်တကောံဖြဟတ်ဂမ္ဘိုင် တြပြကာဂ်ဒ်တဲ ဒင်ဝန်အရာမပြ (ဒဒ်ကျၢ်)ရ။
ကြိုဂအေတ်မြော်တိုန် ရမျာင်မဂ်သ္တာ ပွဲပရိသာတ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ကိုစက်ခရ်မပြဂေတ်ရ။

ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ရောမွဲးတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ကျၢ်တြဂ်
ဟိုတ်ဂ်လေပ်ဗွဲဟိုတ်ကို ဟံသေင်ကိုဟိုတ်ဂ်လေပ် ဗွဲဟံသေင်ကိုဟိုတ်ကို ပါ်ပါ်တီကေတ်
အတိုင်သုခံစုတိရ။ ယွံခမီတအ် ပွမပါ်ပါ်တီကေတ် အတိုင်သုခံစုတိ ဟိုတ်ဂ်လေပ် ဗွဲဟိုတ်ကို
ဟံသေင်ကိုဟိုတ်ဂ်လေပ် ဗွဲဟံသေင်ကိုဟိုတ်ကို ကျၢ်တြဂ်လေပ် ဖြဟတ်ကျၢ်တြမွဲးရ။
သွန်သယံကိုဖြဟတ်ဂ်တဲ ကျၢ်တြ ဒင်ဝန်အရာမပြ (ဒဒ်ကျၢ်)ရ။ ကြိုဂအေတ်မြော်တိုန်
ရမျာင်မဂ်သကော ပွဲပရိသာတ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ကိုစက်ခရ်မပြဂေတ်ရ။ (၁)

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူဗုဒ္ဓတုန် ကျၢ်တြဂ် ပါ်ပါ်တီကေတ် ဖိုကမ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပဒဂိုန်
ဒွေတ်လပ် မဒ်အတိက် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဗွဲအထံက်အပင် ဗွဲဟိုတ် အတိုင်သုခံစုတိရ။
ယွံခမီတအ် ပွမပါ်ပါ်တီကေတ် ဖိုကမ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပဒဂိုန်ဒွေတ်လပ် မဒ်အတိက် အနာဂတ်
ပစ္စုပ္ပန် ဗွဲအထံက်အပင် ဗွဲဟိုတ် အတိုင်သုခံစုတိသင်္ဂဟံလေပ် ဖြဟတ်ကျၢ်တြမွဲးရ။

မာတိကာ

သွန်ဿယံကိုဇြဟတ်ဂုံတဲ ကျာ်တြဲ ဒင်ဝန်အရာမပြဲ (ဒဒ္ဒိကျာ်)ရ၊ ကြိဂအောတ်မြော်တိုန် ရမျာင်မင်္ဂံသကာ ပွဲပရိသာတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ကိုစက်ခရ်မပြဲဂေတ်ရ။ (၂)

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကျာ်တြဲ ပါ်ပါတီကေတ် ဟိုတ်မက္ခိဒ္ဓက် ဟိုတ်မဗု သအး ဟိုတ်မဒ္ဒါက်ကတိဇ္ဈာန်ဝိမောက္ခ သမာဓိသမာပတ်ဂမ္တိုင် အတိုင်ညံ့စွတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွမပါ်ပါတီကေတ် ဟိုတ်မက္ခိဒ္ဓက် ဟိုတ်မဗုသအး ဟိုတ်မဒ္ဒါက်ကတိဇ္ဈာန် ဝိမောက္ခ သမာဓိသမာပတ်ဂမ္တိုင် အတိုင်ညံ့စွတ်သင်္ဂုလေဝ် ဇြဟတ်ကျာ်တြဲမွဲရ၊ သွန်ဿယံကိုဇြဟတ်ဂုံတဲ ကျာ်တြဲ ဒင်ဝန်အရာမပြဲ (ဒဒ္ဒိကျာ်)ရ၊ ကြိဂအောတ်မြော်တိုန် ရမျာင်မင်္ဂံသကာ ပွဲပရိသာတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ကိုစက်ခရ်မပြဲဂေတ်ရ။ (၃)

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကျာ်တြဲ ဗျုဟ်မကေင်ကတိဒ္ဒိ ပွဲကိုပ်ကွာ မဂ္ဂိုင် ဂွင်မာန်ရ၊ ကေင်ကတိဒ္ဒိ ပွဲကိုပ်ကွာ ညးဍေံဂရော။ မွဲဘဝကို ဓါဘဝဂ္တိုင်ကို။ ပ။ ၁။ ရဲပွဲ ဗျုဟ်မကေင်ကတိဒ္ဒိ ပွဲကိုပ်ကွာမဂ္ဂိုင်ဂွင် မွဲဟာန်ကောံအကောံအရာ မွဲဟာန်ကောံ ဗိုဒ္ဓိကျင်မာန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွမဗျုဟ်မာန်သင်္ဂုလေဝ် ဇြဟတ်ကျာ်တြဲမွဲရ၊ သွန်ဿယံ ကိုဇြဟတ်ဂုံတဲ ကျာ်တြဲဒင်ဝန်အရာမပြဲ(ဒဒ္ဒိကျာ်)ရ၊ ကြိဂအောတ်မြော်တိုန် ရမျာင်မင်္ဂံ သကာ ပွဲပရိသာတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ကိုစက်ခရ်မပြဲဂေတ်ရ။ (၄)

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကျာ်တြဲ နကိုဒိဗ္ဗစက္ခု မတ်မတုပ်သွဟ်ကောံ မတ်ဒေဝတ် မသအးဇုးဗွဲတေင် မလောန်လတူမတ်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် ။ ပ ။ တီကေတ်သတ်ဂမ္တိုင် မကတိဒ္ဒိ ဗွဲမဗွဲကိုကမ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ကျာ်တြဲ နကိုဒိဗ္ဗစက္ခု မတ်မတုပ်သွဟ်ကောံ မတ်ဒေဝတ် မသအးဇုးဗွဲတေင် မလောန်လတူမတ်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် ။ ပ ။ ပွမတီကေတ် သတ်ဂမ္တိုင်မကတိဒ္ဒိ ဗွဲမဗွဲကိုကမ်မာန်သင်္ဂုလေဝ် ဇြဟတ်ကျာ်တြဲမွဲရ၊ သွဟိုတ် ကိုဇြဟတ်ဂုံတဲ ကျာ်တြဲ ဒင်ဝန် အရာမပြဲ(ဒဒ္ဒိကျာ်)ရ၊ ကြိဂအောတ်မြော်တိုန် ရမျာင် မင်္ဂံသကာ ပွဲပရိသာတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ကိုစက်ခရ်မပြဲဂေတ်ရ။ (၅)

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ကျာ်တြဲ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂ္တိုင် အိုတ်အာဂုံရ။ ပွဲဘဝလွဟ်ဟေင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောဝ်မတ်(အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတိတ်ဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာ မတိတ်ဗူးမဟံမွဲကိုအာသဝ နကိုဉာဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ကျာ်တြဲ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝအိုတ်အာဂုံရ ။ ပ ။ သွကေတ်ဇောဝ် မတ်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပွမပဒတ်မာန်သင်္ဂုလေဝ် ဇြဟတ်ကျာ်တြဲမွဲရ၊ သွန်ဿယံကို ဇြဟတ်ဂုံတဲ ကျာ်တြဲဒင်ဝန် အရာမပြဲ (ဒဒ္ဒိကျာ်)ရ၊ ကြိဂအောတ်မြော်တိုန် ရမျာင်မင်္ဂံသကာ ပွဲပရိသာတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ကိုစက်ခရ်မပြဲဂေတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဇြဟတ်ကျာ်တြဲဂမ္တိုင် က္လုတ္တုတြိပြကာအိုတ်ရ၊ ကျာ်တြဲ ချိုက်ပေင်တကောံဇြဟတ်ဂမ္တိုင် တြိပြကာဂ်ဒ္ဒိတဲ ဒင်ဝန်

အရာမပြ (ဒဒ္ဒိကျာ်)ရ၊ ကြိုဂအောက်မြော်တိုန် ရများမဝင်ညွာ ပွဲပရိသာတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ကိုစက်ရေမပြဂေတ်ရ။ (၆)

ယွံခမီတအ် ပွဲအရာမကြိုဂအောက်မြော်တိုန်ရများ မဝင်ညွာ ညးသအာင် ဂမ္တိုင် ပြာပ်ကျင်ကိုကျာ်တြဲတဲ သွာန်တပြဒ္ဒညာ နကိုညဏ်အတိုင်ညာစွတ် ဟိုတ်ဂ်လေဝ် ဗွဲဟိုတ် ဗွဲဟိုတ်ဟုံသေင်ကိုဟိုတ်ဂ်လေဝ် ဗွဲဟုံသေင်ကိုဟိုတ်အိုတ်မွဲ။ ယွံခမီတအ် နအကဲအရာ မပြာကဉ်ပွဲညဏ်ကျာ် အတိုင်ညာစွတ် ဟိုတ်ဂ်လေဝ် ဗွဲဟိုတ် ဟုံသေင်ကို ဟိုတ်ဂ်လေဝ် ဗွဲဟုံသေင်ကိုဟိုတ်ဂ် ကျာ်တြဲ မဒးဒင်သွာန်ပြဒ္ဒညာ နကိုညဏ် အတိုင် ညာစွတ် ဟိုတ်ဂ်လေဝ် ဗွဲဟိုတ် ဟုံသေင်ကိုဟိုတ်ဂ်လေဝ် ဗွဲဟုံသေင်ကိုဟိုတ်ဂ် သိုက် ကုညးဂမ္တိုင်ဂ်ရ။ (၁)

ယွံခမီတအ် ပွဲအရာမကြိုဂအောက်မြော်တိုန် ရများမဝင်ညွာ ညးသအာင် ဂမ္တိုင် ပြာပ်ကျင်ကိုကျာ်တြဲတဲ သွာန်တ ပြဒ္ဒညာ နကိုညဏ်အတိုင်ညာစွတ် ဗွဲအထက် အပင် ဗွဲဟိုတ်ဖိုလ် ကမ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်ဒဂိုန်ဒေတ်လဝ် မဒ်အတိုက် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် အိုတ်မွဲ။ ယွံခမီတအ် နအကဲအရာ မပြာကဉ် ပွဲညဏ်ကျာ်တြဲ အတိုင်ညာစွတ် ဗွဲအထက် အပင် ဗွဲဟိုတ်ဖိုလ် ကမ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်ဒဂိုန်ဒေတ်လဝ် မဒ်အတိုက် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ကျာ်တြဲ မဒးဒင်သွာန်ပြဒ္ဒညာ နကိုညဏ်အတိုင်ညာစွတ် ဗွဲအထက်အပင် ဗွဲဟိုတ်ဖို ကမ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်ဒဂိုန်ဒေတ်လဝ် မဒ်အတိုက် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် သိုက်ကုညး ဂမ္တိုင်ဂ်ရ။ (၂)

ယွံခမီတအ် ပွဲအရာမကြိုဂအောက်မြော်တိုန် ရများမဝင်ညွာ ညးသအာင် ဂမ္တိုင် ပြာပ်ကျင်ကိုကျာ်တြဲတဲ သွာန်တပြဒ္ဒညာ နကိုညဏ် အတိုင်ညာစွတ် ပွမကိုဒုက် ပွမဗုသအး ပွမဒိုက်ကတို ဇရာန်ဝိမောက္ခ သမာဓိသမာပတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်မွဲ။ ယွံခမီတအ် နအကဲအရာ မပြာကဉ် ပွဲညဏ်ကျာ်တြဲ အတိုင်ညာစွတ် ပွမကိုဒုက် ပွမဗုသအး ပွမ ဒိုက်ကတို ဇရာန်ဝိမောက္ခ သမာဓိသမာပတ်ဂမ္တိုင် ကျာ်တြဲ မဒးဒင်သွာန် ပြဒ္ဒညာ နကိုညဏ် အတိုင်ညာစွတ် ပွမကိုဒုက် ပွမဗုသအး ပွမဒိုက်ကတို ဇရာန်ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်ဂမ္တိုင် သိုက်ကုညးဂမ္တိုင်ဂ်ရ။ (၃)

ယွံခမီတအ် ပွဲအရာမကြိုဂအောက်မြော်တိုန် ရများမဝင်ညွာ ညးသအာင်ဂမ္တိုင် ပြာပ်ကျင်ကိုကျာ်တြဲတဲ သွာန်တပြဒ္ဒညာ နကိုညဏ်အတိုင်ညာစွတ် ပွမဗိုဗျဟ်တေုဝ် ခန္တ မကေင်ကတိုန် ပွဲကိုပ်ကွာအိုတ်မွဲ။ ယွံခမီတအ် နအကဲအရာ မပြာကဉ် ပွဲညဏ် ကျာ်တြဲ အတိုင်ညာစွတ် ပွမဗိုဗျဟ်တေုဝ်ခန္တ မကေင်ကတိုန် ပွဲကိုပ်ကွာ ကျာ်တြဲ မဒးဒင် သွာန်ပြဒ္ဒညာ နကိုညဏ်အတိုင်ညာစွတ် ပွမဗိုဗျဟ်တေုဝ်ခန္တ မကေင်ကတိုန် ပွဲကိုပ် ကွာ သိုက်ကုညးဂမ္တိုင်ဂ်ရ။ (၄)

ယွံခမီတအ် ပွဲအရာမကြီဂအောတ်မြော်တိုန်ရများမဂံင်သကာဂ် ညးသအာင်
ဂမ္တိုင် ပြာပ်ကျင်ကို ကျပ်တြဲတဲ သွာန်တ်ပြဒ္ဒညာ နကိုညဏ် အတိုင်ညံစုတ် စုတ်ပဋိသန္တိ
သတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်မွဲး၊ ယွံခမီတအ် နအကောအရာ မပြာကဋ် ပွဲညဏ်ကျပ်တြဲ အတိုင်ညံစုတ်
စုတ်ပဋိသန္တိသတ်ဂမ္တိုင် ကျပ်တြဲမဒးဒင်သွာန်တ်ပြဒ္ဒညာ နကိုညဏ် အတိုင်ညံစုတ် စုတ်
ပဋိသန္တိသတ်ဂမ္တိုင် သိုက်ကုညးဂမ္တိုင်ရ။ (၅)

ယွံခမီတအ် ပွဲအရာမကြီဂအောတ်မြော်တိုန် ရများမဂံင်သကာဂ် ညးသအာင်
ဂမ္တိုင် ပြာပ်ကျင်ကိုကျပ်တြဲတဲ သွာန်တ်ပြဒ္ဒညာ နကိုညဏ်အတိုင်ညံစုတ် ။ ပ ။ ဟိုတ်နူ
ဓရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာမွဲး၊ ယွံခမီတအ် နအကောအရာ မပြာကဋ် ပွဲညဏ်ကျပ်တြဲ
အတိုင်ညံစုတ် ။ ပ ။ ဟိုတ်နူဓရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာဂ် ကျပ်တြဲမဒး ဒင်သွာန်တ်မဒင်
သွာန်နကိုညဏ် အတိုင်ညံစုတ် ။ ပ ။ ဟိုတ်နူဓရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာဂ် သိုက်
ကုညးဂမ္တိုင်ရ။ (၆)

ယွံခမီတအ် ပွဲအရာမကြီဂအောတ်မြော်တိုန် ရများမဂံင်သကာဂ် ညဏ်မတီ
ကောတ်အတိုင်ညံစုတ် ဟိုတ်ဂ်လေဝ် ဗွဲဟိုတ် ဟုံသေင်ကိုဟိုတ်ဂ်လေဝ် ဗွဲဟုံသေင်ကို
ဟိုတ်ဂ်လေဝ် ကုညးမျှံကိုစိုတ် မတန်ကြန်ဟေင် (ဒ်ရ) ရဝံ အဲသွးရ၊ ကုညးမျှံကိုစိုတ်
မဟုံတန်ကြန်ဂ် (ဒ်ရ) ရဝံ အဲဟုံသွးရ။ ညဏ်မတီကောတ် အတိုင်ညံစုတ် ဗွဲအထံက်
အပင် ဗွဲဟိုတ် ဖိုလ် ကမ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်ဒိုန်ဂိုင်ကောတ်လဝ် မဒ်အတိက် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်
ဂ်လေဝ် ကုညးမျှံကိုစိုတ် မတန်ကြန်ဟေင် (ဒ်ရ) ရဝံ အဲသွးရ၊ ကုညးမျှံကိုစိုတ် မဟုံ
တန်ကြန်ဂ် (ဒ်ရ) ရဝံ အဲဟုံသွးရ။ ညဏ်မတီကောတ် အတိုင်ညံစုတ် ပွမက္ခီခက် ပွမ
ဗုသအး ပွဒိုက်ကတို ဇျာန်ဝိမောက္ခ သမာဓိသမာပတ်ဂမ္တိုင်ဂ်လေဝ် ကုညးမျှံကိုစိုတ်
မတန်ကြန်ဟေင် (ဒ်ရ) ရဝံ အဲသွးရ၊ ကုညးမျှံကိုစိုတ် မဟုံတန်ကြန်ဂ် (ဒ်ရ) ရဝံ အဲဟုံ
သွးရ။

ညဏ်မဗ်ဗျဟ်တောဝ်ခန္ဓ မကောင်ပဒတ် ပွဲကိုပ်ကွာဂ်လေဝ် ကုညးမျှံကိုစိုတ်
မတန်ကြန်ဟေင်(ဒ်ရ) ရဝံ အဲသွးရ၊ ကုညးမျှံကိုစိုတ် မဟုံတန်ကြန်ဂ် (ဒ်ရ) ရဝံ အဲဟုံ
သွးရ။ ညဏ်မတီကောတ် အတိုင်ညံစုတ် စုတ်ပဋိသန္တိသတ်ဂမ္တိုင်ဂ်လေဝ် ကုညးမျှံကိုစိုတ်
မတန်ကြန်ဟေင် (ဒ်ရ) ရဝံ အဲသွးရ၊ ကုညးမျှံကိုစိုတ် မဟုံတန်ကြန်ဂ် (ဒ်ရ) ရဝံ အဲဟုံ
သွးရ။ ညဏ်မတီကောတ် အတိုင်ညံစုတ် ။ ပ ။ ဟိုတ်နူဓရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာ
ဂ်လေဝ် ကုညးမျှံကိုစိုတ် မတန်ကြန်ဟေင်(ဒ်ရ) ရဝံ အဲသွးရ၊ ကုညးမျှံကိုစိုတ် မဟုံ
တန်ကြန်ဂ် (ဒ်ရ) ရဝံ အဲဟုံသွးရ။ ယွံခမီတအ် ရဝံဟေင် ပွမတန်ကြန်ဂ် ဝိုင်ညံစုတ်ရ၊
ပွမဟုံတန်ကြန်ဂ် ဝိုင်မှာရာရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒသမ။

မဟာဝဂ် မရနက်ကိုတြဲ တဲရောင်။

၇။ ဒေဝတာဝဂ်
၁။ သုတ်အနာဂါမိဖလ

၆၅။ ယံခမီတအံ ဟံပါကေံ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာတဲ ဟံထေက်ကိုတုဟ်န ပုမသ္မဇ္ဇောဝ်မတ် အနာဂါမိဖိုလ်ရ။ ညးမွဲတြိပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်— ပုမဟံမွဲကိုသဒ္ဓါ ပုမလျှင်ပတေံ၊ ပုမဟံဂ္ဂပါပ် (နုဒုစရိတ်) ပုမဟံလကိုပ်ပါပ် (နုဒုစရိတ်)၊ ပုမလျှဟ်၊ ပုမသတိတိတ်ဗူး ပုမဟံမွဲကိုပညာဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံခမီတအံ ဟံပါကေံဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာဝံတဲ ဟံထေက်ကိုတုဟ်န ပုမသ္မဇ္ဇောဝ်မတ် အနာဂါမိဖိုလ်ရ။

ယံခမီတအံ နမပါကေံ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာဂံ ထေက်ကိုတုဟ်န ပုမသ္မဇ္ဇောဝ်မတ် အနာဂါမိဖိုလ်ရ။ ညးမွဲတြိပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်—ပုမဟံမွဲကိုသဒ္ဓါ ပုမလျှင်ပတေံ၊ ပုမဟံဂ္ဂပါပ်(နုဒုစရိတ်)၊ ပုမဟံလကိုတ်ပါပ်(နုဒုစရိတ်) ပုမလျှဟ်၊ ပုမသတိတိတ်ဗူး၊ ပုမဟံမွဲကိုပညာဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံခမီတအံ နမပါကေံ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာဝံ ထေက်ကိုတုဟ်န ပုမသ္မဇ္ဇောဝ်မတ် အနာဂါမိဖိုလ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်အရဟတ္တ

၆၆။ ယံခမီတအံ ဟံပါကေံ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာတဲ ဟံထေက်ကိုတုဟ်န ပုမသ္မဇ္ဇောဝ်မတ် အရဟတ္တဖိုလ်ရ။ ညးမွဲတြိပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်—ပုမဓီုဒဲ ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပုမခြိုင်ခြုံ ဒေက်တ်ကိုစေတသိက်၊ ပုမကလံလဏ်၊ ပုမစံင်တူဗွဲကြ၊ ပုမဟံမွဲကိုသဒ္ဓါ ပုမလျှင်ပတေံ၊ ပုမဟိုတ်မာဲဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံခမီတအံ ဟံပါကေံ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာဝံတဲ ဟံထေက်ကိုတုဟ်န ပုမသ္မဇ္ဇောဝ်မတ် အရဟတ္တဖိုလ်ရ။

ယံခမီတအံ နမပါကေံ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာဝံ ထေက်ကိုတုဟ်န ပုမသ္မဇ္ဇောဝ်မတ် အရဟတ္တဖိုလ်ရ။ ညးမွဲတြိပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်—ပုမဓီုဒဲ ဒေက်တ်ကိုစိုတ်၊ ပုမခြိုင်ခြုံ ဒေက်တ်ကိုစေတသိက်၊ ပုမကလံလဏ်၊ ပုမစံင်တူဗွဲကြ၊ ပုမဟံမွဲကိုသဒ္ဓါ ပုမလျှင်ပတေံ၊ ပုမဟိုတ်မာဲဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံခမီတအံ နမပါကေံ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာဝံ ထေက်ကိုတုဟ်န သ္မဇ္ဇောဝ်မတ် အရဟတ္တဖိုလ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်မိတ္တ

၆၈။ ယံခမီတဏ် ခမီမ္မုကိုမိတ်မယုတ်မာ မ္မုကိုသဟာဲသ္မုအ်ပွင် မယုတ်မာ၊
 မလျောပ်လွာ်အာ မိတ်မယုတ်မာ မသိပ်ဂှိပ်ဟုံဟာဲ မပြာပ်အာသီကို မပြာပ်သီကို မိတ်မ
 ယုတ်မာ ဂှိုင်ဂှိုင်ကိုဝါ မအာစိုပ်ပွမတုပ်ဗက် အကားအရာမကောင်ညာတ် ပွဲမိတ်
 မယုတ်မာမၞိၤဂှ် ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနက်ဗပေင် ခရ်ဒွေတ်ဝတ်မပြ် ဟုံမွဲရ၊
 သိုဟုံဒွေတ်ရနက်ဗပေင် ခရ်ဒွေတ်ဝတ်မပြ် ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနက်ဗပေင်
 သီလမန်ဂြပ် ပူဂိုလ်သေက္ခာမၞိၤဂှ် ဟုံမွဲရ၊ သိုဟုံဒွေတ်ရနက်ဗပေင် သီလမန်ဂြပ်
 ပူဂိုလ်သေက္ခာမၞိၤဂှ် ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနက်ဗပေင် သီလဂမၞိၤပန်ပြကာဂှ်
 ဟုံမွဲရ၊ သိုဟုံဒွေတ်ရနက်ဗပေင် သီလဂမၞိၤပန်ပြကာဂှ် ဟိုတ်မတွံး ကြက်ပါသွးကွဲ
 ကာမရာဂကို ရူပရာဂကို အရူပရာဂကို ဟုံမွဲရ။

ယံခမီတဏ် ခမီ မ္မုကိုမိတ်မခိုဟ်ဆဲး မ္မုကိုသဟာဲသ္မုအ်ပွင်မခိုဟ်ဆဲး မလျောပ်
 လွာ်အာမိတ်မခိုဟ်ဆဲး မသိပ်ဂှိပ်ဟုံဟာဲ မပြာပ်အာသီကို မပြာပ်အာသီကို မိတ်မ
 ခိုဟ်ဆဲးဂှိုင်ဂှိုင်ကိုဝါ မအာစိုပ်ပွမတုပ်ဗက် အကားအရာမကောင်ညာတ် ပွဲမိတ်
 မခိုဟ်ဆဲးမၞိၤဂှ် ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနက်ဗပေင် ခရ်ဒွေတ်ဝတ်မပြ်နွံရ၊
 ဒွေတ်ရနက်ဗပေင် ခရ်ဒွေတ်ဝတ်မပြ်မွဲ ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနက်ဗပေင်သီလ
 မန်ဂြပ်ပူဂိုလ်သေက္ခာမၞိၤနွံရ။ ဒွေတ်ရနက်ဗပေင်သီလ မန်ဂြပ်ပူဂိုလ်သေက္ခာမၞိၤမွဲ
 ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနက်ဗပေင် သီလဂမၞိၤပန်ပြကာနွံရ။ ဒွေတ်ရနက်ဗပေင်
 သီလဂမၞိၤပန်ပြကာမွဲ ဟိုတ်မတွံး ကြက်ပါသွးကွဲ ကာမရာဂကို ရူပရာဂကို အရူပ
 ရာဂကို နွံရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်သင်္ခါဏိကာရာမ

၆၉။ ယံခမီတဏ် ခမီ မမိပ်လဟိင် ပွဲသ္မုအ်ပွင် မလဟိင်လဟာဲ ပွဲသ္မုအ်ပွင်
 မတ္တိတ်ဇြဟတ် ဂှိုင်ဂှိုင်ကိုဝါ ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲသ္မုအ်ပွင် မမိပ်လဟိင်ပွဲဂိုဏ် မလဟိင်လဟာဲ
 ပွဲဂိုဏ် မပတိတ်ဇြဟတ်ဂှိုင်ဂှိုင်ကိုဝါ ပွမမိပ်လဟိင်ပွဲဂိုဏ် ဟိုတ်မတွံး ကြက်မိပ်လဟိင်
 ပွဲဌာန်လျာ်သိုတ်ဇြဉ္စးမွဲဝေင် ဟုံမွဲရ၊ ဉ္စးဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲဌာန်လျာ်သိုတ်ဇြဉ္စးမွဲဝေင်
 ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဂိုင်ကေတ် ဟိုတ်(မတွံးသမာဓိဝိပဿနာ)စိုတ်မာန် ဟုံမွဲရ၊ ဉ္စးဟုံ
 ဂိုင်ကေတ် ဟိုတ်(မတွံးသမာဓိဝိပဿနာ)စိုတ် ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနက်ဗပေင်
 ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’လညာတ်မဃုစုတ် ဟုံမွဲရ၊ ဟုံဒွေတ်ရနက်ဗပေင် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်
 မဃုစုတ်တဲ ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနက်ဗပေင် ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်မဃုစုတ်

ဟုံမွဲရ၊ ညးဟုံဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် သမ္မာသမာဓိဟုံ ဟိုတ်မတွံး ကြက်ပါသွေးကွေံ သံယောဇိန်ဂမ္တိုင်ဟုံ ဟုံမွဲရ၊ ဟုံပါသွေးကွေံ သံယောဇိန်ဂမ္တိုင်တု ဟိုတ်မတွံး ကြက်သွ နှောင်မတ်နိဗ္ဗာန်ဟုံ ဟုံမွဲရ။

ယုံခမီတအ် ခမီ မဟုံမိပ်လဟိုင် ပွဲသ္တုအ်ပွင် မဟုံလဟိုင်လဟာဲ ပွဲသ္တုအ်ပွင် မဟုံပတိတ်ဇဟတ်ဂှိုင်ဂှိုင်ကိုဝါ ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲသ္တုအ်ပွင် မဟုံမိပ်လဟိုင် ပွဲဂိုဏ် မဟုံလဟိုင်လဟာဲပွဲဂိုဏ် မဟုံပတိတ်ဇဟတ် ဂှိုင်ဂှိုင်ကိုဝါပွဲဂိုဏ်ဟုံ ဟိုတ်မတွံး မိပ်လဟိုင်ပွဲဌာန်လှုသိုတ်ဇ ညးမွဲခပ်နွံရ၊ ညးမိပ်လဟိုင် ပွဲဌာန်လှုသိုတ်ဇ ညးမွဲခပ်ဟုံ ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဂိုင်ကေတ် ဟိုတ်(မတွံးသမာဓိဝိပဿနာ)စိုတ်မာန် နွံရ၊ ညးဂိုင် ကေတ်ဟိုတ် (မတွံးသမာဓိဝိပဿနာ)စိုတ်ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မဍုတ်စွတ် နွံရ၊ ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ လညာတ်မဍုတ်စွတ်ဟုံ ဟိုတ်မတွံး ကြက်ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် မဍုတ်စွတ် နွံရ၊ ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် သမ္မာသမာဓိဟုံ ဟိုတ်မတွံး ကြက်ပါသွေးကွေံ သံယောဇိန်ဂမ္တိုင် နွံရ၊ ပါသွေးကွေံ သံယောဇိန်ဂမ္တိုင်မာန်မွဲ ဟိုတ်မတွံး ကြက်သွနှောင်မတ် နိဗ္ဗာန်မာန် နွံရ ရဝံ (သွေးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ဒေဝတာ

၆၉။ ပွဲကာလဂှ် ကောန်ဒေဝတ်မွဲ ပွဲအခိုင်ဗွဲသွာတု မကလိလောန်ကိုပ်ဗွဲ မွဲကိုသုတ် ထေက်ကိုသ္မိုက်မွိုက်လောန်ဂှ်ဒှ်တု အလုံဘာဇေတဝန်မွဲ သိုမကိုယးတုးတ် နကိုလျးအရံင်ဇကု ပှောံပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲတု လှောင်သွဝတ်တီလ မ္မုပိုင်ကျာ်တြဲတု သိုမဒတုဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲဂှ် ဂရင်ဗွီ တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ—

“ယုံကျာ်မ္မုပိုင် ဓရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ ဒှ်သွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမီအိုတ်ရ။ ညးမွဲ တြဲပြကာအိုတ်ဟုံရောမွဲတုန်— ပွမရေံသေံရံင် ပွဲကျာ်၊ ပွမရေံသေံရံင် ပွဲခရ်၊ ပွမရေံသေံ ရံင် ပွဲသင်၊ ပွမရေံသေံရံင် ပွဲဒွေတ်သိက္ခာ၊ ပွမမ္မုကိုဂလာန် ဒှောံဗတောန်လေဝဲသွာ၊ ပွမမ္မုကိုမိတ်မခိုဟ်ဆဲးဂမ္တိုင်ရ။ ယုံကျာ်မ္မုပိုင် ဓရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ ဒှ်သွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမီအိုတ်ရ” ရဝံ ကောန်ဒေဝတ်ဂှ် ဂရင်ဗွီဂလာန်ဝံရ၊ (ဂရင်ဗွီသတ်မွဲ) တီလမ္မုပိုင် ကျာ်တြဲ သ္မိုက်မွိုက်ဒးဝှုပ် သွကိုအခေါင်ရ။ ပွဲကာလဂှ် ကောန်ဒေဝတ်ဂှ် တီကေတ် “တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ သ္မိုက်မွိုက်ဒးဝှုပ် သွကိုအခေါင် ဂလာန်အဲရ”တု လှောင်သွဝတ် တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲတု သွရေံသေံရံင်ကွာ ကွေံဗွန်အာ ပွဲဌာန်ဂှ်ဟေင်ရ။

ပွဲကာလ၌ တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်တြ နမကလိလောန်အာတ္တံ ဘုရားတို့ကိုခမိဂမ္ဘိုင်
 ရံဝံရ— ယွံခမိတအံ ပွဲဗ္ဗိဝံ ကောန်ဒေဝတံမ္ပဲ ပွဲအခိုင်ဗ္ဗိသ္မာတု မကလိလောန်ကိုပဉ္စ
 မ္မုကိုသံ ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လောန်၌တု အလုံဘာဇေတဝန်မ္ပဲ သိုမကိုယးတူးတံ
 နကိုလျးအရံဇကု ပြာပ်ကျင်ဇရေင်အဲတု လှောင်သ္မဝတံကိုအဲတု သိုမဒတူဒိုင် ပွဲဒွဲ
 မဗ္ဗိမ္ပဲ၌ ဂရင်ပွဲအဲ ဂလားနိဝံရ—

“ယွံကျော်မ္မုပိဋ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ နိသွက်ဟံဟုတ်ယုတ် ကုခမိအိုတ်ရ။ ညးမ္း
 တြပြကာအိုတ်၌ရောမ္းတုန်— ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲကျော်၊ ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲခရ်၊ ပွမရှေ့သော်ရ်
 ပွဲသင်၊ ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲဒေဝတံသိက္ခာ၊ ပွမမ္မုကိုဂလားနိ ဒွေံဗ္ဗောန်လေဝဲသွာ၊ ပွမ
 မ္မုကိုမိတ်မခိုဟ်ဆဲးဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံကျော်မ္မုပိဋ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ နိသွက်ဟံဟုတ်ယုတ်
 ကုခမိအိုတ်ရ” ရံဝံ ကောန်ဒေဝတံ၌ ဂရင်ပွဲဂလားနိဝံရ၊ ဂရင်ပွဲဂလားနိဝံတု လှောင်သ္မ
 ဝတံကိုအဲတုမ္း သွရှေ့သော်ရ်ကွာ ကေံဗ္ဗန်အာ ပွဲဌာန်၌ဟေင်ရ ရံဝံသ္မးရ။

သ္မးရံဝံမ္း တိလပိဋ်သာရိပိုတ် လှောင်သ္မဝတံ တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်တြတု “ယွံကျော်
 မ္မုပိဋ် အရထခရ်တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်တြ မဂပ်ဝံတွံလင် ဗ္ဗဲခမ္မုနိဝံ အဲဒိုက် တီကေတ်ဗ္ဗဲတြး
 ရံဝံရ— ယွံကျော်မ္မုပိဋ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂံ အလိုဇကုလေဝ် သွရှေ့သော်ရ် ပွဲကျော်ရ၊ ဂုဏ်
 ပွမသွရှေ့သော်ရ် ပွဲကျော်၌လေဝ် မ္မုအလေံဟိုသ္မးရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်သအာင် မဟံရှေ့သော်ရ်
 ပွဲကျော်၌လေဝ် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဝံရှေ့သော်ရ် ပွဲကျော်ရ၊ ဂုဏ်ခမိဂမ္ဘိုင် မသွရှေ့သော်
 ရ် ပွဲကျော်၌လေဝ် ညံစုတ်ညံပြ ဟိုသ္မး ပွဲအခိုင်ကာလမဗ္ဗဲရ။ အလိုဇကုလေဝ် သွရှေ့သော်
 ရ် ပွဲခရ်ရ၊ အလိုဇကုလေဝ် သွရှေ့သော်ရ် ပွဲသင်ရ၊ အလိုဇကုလေဝ် သွရှေ့သော်ရ်
 ပွဲဒေဝတံသိက္ခာရ၊ အလိုဇကုလေဝ် မ္မုကိုဂလားနိဒွေံဗ္ဗောန်လေဝဲသွာရ။ အလို
 ဇကုလေဝ် မ္မုကိုမိတ်မခိုဟ်ဆဲးရ၊ ဂုဏ်ပွမမ္မုကိုမိတ် မခိုဟ်ဆဲး၌လေဝ် မ္မုအလေံဟို
 သ္မးရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်သအာင် မဟံမ္ပဲကိုမိတ် မခိုဟ်ဆဲး၌လေဝ် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဝံ
 နွံကိုမိတ်မခိုဟ်ဆဲးရ၊ ဂုဏ်ခမိဂမ္ဘိုင် မ္မုကိုမိတ်မခိုဟ်ဆဲး၌လေဝ် ညံစုတ်ညံပြ ဟိုသ္မး
 ပွဲအခိုင်ကာလမဗ္ဗဲရ။ ယွံကျော်မ္မုပိဋ် အရထခရ်တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်တြ မဂပ်ဝံတွံလင်
 ဗ္ဗဲခမ္မုနိဝံ အဲဒိုက်တီကေတ် ဗ္ဗဲတြး ရံဝံရ” ရံဝံ ဂရင်ပွဲရ။

ယွံသာရိပိုတ် ခိုဟ်သန်ရ၊ ခိုဟ်သန်ရ၊ ယွံသာရိပိုတ် အရထခရ် အဲမဂပ်ဝံတွံလင်
 ဗ္ဗဲခမ္မုနိဝံ တုအဲ တီကေတ်ဗ္ဗဲတြးရံဝံ ဗ္ဗဲမဒးရးရ။ ယွံသာရိပိုတ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂံ
 အလိုဇကုလေဝ် သွရှေ့သော်ရ် ပွဲကျော်ရ၊ ဂုဏ်ပွမသွရှေ့သော်ရ် ပွဲကျော်၌လေဝ် မ္မုအလေံ
 ဟိုသ္မးရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်သအာင် မဟံမ္ပဲကို ပွမသွရှေ့သော်ရ် ပွဲကျော်၌လေဝ် ကိုဒဂိုန်
 ဂိုင်ကေတ် သွက်ဝံသွရှေ့သော်ရ် ပွဲကျော်ရ၊ ဂုဏ်ခမိဂမ္ဘိုင် မသွရှေ့သော်ရ် ပွဲကျော်၌လေဝ်
 ညံစုတ်ညံပြ ဟိုသ္မး ပွဲအခိုင်ကာလမဗ္ဗဲရ။ အလိုဇကုလေဝ် သွရှေ့သော်ရ် ပွဲခရ်ရ၊
 အလိုဇကုလေဝ် သွရှေ့သော်ရ် ပွဲသင်ရ၊ အလိုဇကုလေဝ် သွရှေ့သော်ရ် ပွဲဒေဝတံသိက္ခာရ။

အလိုဇကုလေဝ် မွဲကိုဂလာန်ဒွေံဗတောန်လောဲသွာရ။ အလိုဇကုလေဝ် မွဲကိုမိတ် မနိဟ်ဆဲးရ၊ ဂုဏ်ပမမွဲကိုမိတ် မနိဟ်ဆဲးဂှ်လေဝ် မွဲအလေံဟီုသွးရ၊ ခမိဂမ္တိုင်သအာင် မဟံ့မွဲကိုမိတ် မနိဟ်ဆဲးဂှ်လေဝ် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သွက်ဂွံနွံကိုမိတ် မနိဟ်ဆဲးရ၊ ဂုဏ်ခမိဂမ္တိုင် မွဲကိုမိတ်မနိဟ်ဆဲးဂှ်လေဝ် ညာ်စုတ်ညာ်ပြု ဟီုသွး ပွဲအခိုင်ကာလမဗွဲရ။ ယုံသာရိပိုတ် အရထဝရ် အဲမဂပ်ဝ်တွံလဝ် ပွဲခမ္မန်ဝံ ဂပ်ဝ်သမ္တိ ပွဲတြး ရဲဝံရ ရဲဝံ (သွးရ)

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်သမာဓိ

၇၀။ ယုံခမိတအ် နကိုသမာမိ မဟုံလလမ် (နူကိလေသဂမ္ဘိုင်) မဟုံပြ မဟုံ
ကလိဝံ ပွမစိဟ်လလမ် မဟုံအာစိုပ် ပွမတန်ကြန်မပြ် ခမိၣ် ကြက်ဒင်စသိုင် ပွမနိမိတ်
ဗဒ်ကုဒ္ဒိကြီၣ် မဂ္ဂိုင်ဂွင်ရ၊ သိုကိုဒ်တံ ညးမွဲခပ်လေဝ် ကြက်ဒ်အာမဂ္ဂိုင်ရ၊ သိုကိုဒ်တံ
မဂ္ဂိုင်ၣ် ကြက်ဒ်အာ ညးမွဲခပ်ရ။ ပ။ စိုကိုချင်ဗြိုလေဝ် ကြက်ကိုဇကုကတိုၣ် အတိုင်
ပိုက်စိုတ်ရၣ် ဟိုတ်ဝံ ဟုံမွဲရ။

နုကိုဒိဗ္ဗသောတ ကတောင်မတုပ်သူဟ် ကျောံကတောင်ဒေဝတ် မသအးဇူး
ဗွဲတေင်မလောန်လတူ ကတောင်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် ကြက်သ္တောံမိင်ကေတ် ရမျာင်ဂမ္တိုင်ဓါဂကူ
မဒ်ဗွဲဒေဝတ်ကို ပ္ဍဲမ္မိဟ်ကို မဒ်ဗွဲဓမ္မော့ကို ပ္ဍဲမကြပ်ညောန်ကိုရၞ် ဟိုတ်ဝံ ဟံမ္မဲရ။

ပိုင်ခြာကေတ်စိုတ် သတ်မွဲသအာင် ပူဂိုလ်မွဲသအာင်ဂမ္တိုင် နက္ခိတ်ဇကုတု
 ကြက်တီကေတ်ရ၊ စိုတ်မဒ်မွဲဟာန်ကျောံရာဂ ပွမစောဲလာံထွေန်စပ်ဂ်လေဝ် “စိုတ်မဒ်
 မွဲဟာန်ကျောံရာဂ ပွမစောဲလာံထွေန်စပ်” ရဝံ ကြက်တီရ။ ပ။ စိုတ်မတိတ်ဗူးဂ်လေဝ်
 “စိုတ်မတိတ်ဗူး” ရဝံ ကြက်တီကေတ်ရဂ် ဟိုတ်ဝံ ဟံမွဲရ။

ကြက်ဗိုဗျဟ် မကောင်ကတိုန် ပွဲကိပ်ကွာ မၤစိုင်စိုင်ရ၊ ကောင်ကတိုန်ကိပ်ကွာဂံတုန် ညးဗျိုင်ရော။ မွဲဘဝကို ဓါဘဝမွိုင်ကို ။ ပ။ ခုံဝံ ကြက်ဗိုဗျဟ် မကောင်ကတိုန် ပွဲကိပ်ကွာမၤစိုင်စိုင် မန့်မွဲဟာန်ကောံ အကဲအရာ မွဲဟာန်ကောံဗိုန်ကွိုင်ရဂ် ဟိုတ်ဝံ ဟိုတ်မွဲရ။

နကိုဒိဗ္ဗစက္ခု မတ်မတုပ်သုဟ်ကောံမတ်ဒေဝတ် မသအးဇုးဗွဲတွေင် မကလိ
လောန်လတူမတ်မိုဟ်ဂမၠိုင် ကြက်ညာတ်ကေတ် သတ်ဂမၠိုင်ရ။ ပ။ ကြက်တီကေတ်
သတ်ဂမၠိုင် မကတိုဒ် ဗွဲမဗွဲကိုကမ်ရၞ် ဟိုတ်ဝံ ဟံမွဲရ၊ ဟိုတ်နူခေ်အာသဝဂမၠိုင်
အိုတ်အာၣ်ရ။ ပ။ သွကေတ်ဇှော်မတ် အရဟတ္ထဖိုလ်ကွာ အာစိုပ်တဲ ကြက်ပဒတ်ရၞ်
ဟိုတ်ဝံ ဟံမွဲရ။

ယုံခမီတအ် နကိုသမာဓိ မလလမ် (နူကိလေသဂမ္ဘိုင်) မပြဲ မကလိဝံ ပွမစိဟ်
လလမ် မအာစိုပ်ပွမတန်ကြန်မပြဲ ခမီ ကြက်ဒင်စသိုင် ပွမနိမိတ်ဗဒ်ကုဒ္ဒိကြီန့် မဂ္ဂိုင်
ဂွင်ရ။ ပ။ စိုက်ချိုင်မြိုင်လေဝ် ကြက်ကိုဇုကတိုဒ် အတိုင်ပိုက်စိုတ်ရံ ဟိုတ်ဝံ နွံမာန်ရ။

နကိုဒိဗ္ဗသောတ ကတောင်မတုပ်သုဟ်ကောံ ကတောင်ဒေဝတ မသအးဇုး
ဗွဲတွေင် မလောန်လတူကတောင်မိုဟ်ဂမ္ဘိုင် ကြက်သွောံမိင်ကေတ် ရမျာင်ဂမ္ဘိုင်ဓါဂကူ
မဒ်ပွဲ ဒေဝတကို ပွဲမိုဟ်ကို မဒ်ပွဲဇေမ္မာဲကို ပွဲမကြပ်ညောန်ကိုရံ ဟိုတ်ဝံ နွံမာန်ရ။

ပိုင်ခြာကေတ်စိုတ် သတ်မွဲသအာင် ပုဂ္ဂိုလ်မွဲသအာင်ဂမ္ဘိုင် နကိုစိုတ်ဇုကတဲ ကြက်
တိကေတ်ရ။ စိုတ်မဒ်မွဲဟာန်ကောံရာဂ ပွမစောဲလံ ထွေန်စပ်ဂလေဝ် “စိုတ်မဒ်မွဲဟာန်
ကောံရာဂ ပွမစောဲလံထွေန်စပ်” ရံပွဲ ကြက်တိရ။ ပ။ စိုတ်မတိတ်ဗုဒ္ဓဂလေဝ် “စိုတ်မ
တိတ်ဗုဒ္ဓ” ရံပွဲ ကြက်တိကေတ်ရံ ဟိုတ်နွံ နွံမာန်ရ။

ကြက်ဗိုဗျဟ် မကောင်ကတိုဒ် ပွဲကိုပ်ကွာ မဂ္ဂိုင်ဂွင်ရ။ ကောင်ကတိုဒ် ပွဲကိုပ်ကွာ
ဂ်တုန် ညးဇွဲဂ်ရော။ မွဲဘဝကို ဓါဘဝဂမ္ဘိုင်ကို။ ပ။ ရံပွဲ ကြက်ဗိုဗျဟ် မကောင်ကတိုဒ်
ပွဲကိုပ်ကွာမဂ္ဂိုင်ဂွင် မဒ်မွဲဟာန်ကောံအကောံအရာ မွဲဟာန်ကောံ ဗိုဒ်ကွိုင်ရံ ဟိုတ်ဝံ
နွံမာန်ရ။

နကိုဒိဗ္ဗစက္ခု မတ်မတုပ်သုဟ်ကောံမတ်ဒေဝတ မသအးဇုးဗွဲတွေင် မလောန်
လတူမတ်မိုဟ်ဂမ္ဘိုင် ကြက်ညာတ်ကေတ် သတ်ဂမ္ဘိုင် ဃောစုတိချိုတ် သတ်ဃောတန်ပဋိ
သန္တိ သတ်ယုတ် သတ်ပြဲ သတ်ရုပ်သင်္ကေတ သတ်ရုပ်သင်္ကေတပွဲ ကြက်မူကိုလအာ
ဂတိ မဒ်ဟ်ဆဲး သတ်မူကိုလအာဂတိ ဟုံဒ်ဟ်ဆဲးရ။ ကြက်တိကေတ် သတ်ဂမ္ဘိုင် မက
တိုဒ် ပွဲမဗွဲကိုကမ်ရံ ဟိုတ်ဝံ နွံမာန်ရ။

ဟိုတ်နူဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် အိုတ်အာဂ်ရ (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗုဒ္ဓကောံ(အရ
ဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတိတ်ဗုဒ္ဓ မဟုံမွဲကိုဓရ်အာသဝဂ်။ ပ။ သွကေတ်ဇောဝ်မတ်ကွာ အာစိုပ်
တဲ ကြက်ပဒတ်ရံ ဟိုတ်ဝံ နွံမာန်ရ ရံပွဲ (သုးရ)။

သုတ်ဆဌ။

၇။ သုတ်သိက္ခိဘဗ္ဗ

၇၁။ ယုံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံဓရ်ဂမ္ဘိုင်တြဲပြကာဂ် ဟိုတ်ဘဝကိုပ်ကွာ
ကောံဟိုတ်မပ္ပံကိုဇုန မဒ်သဇိုင်အဘိညာဏ် ဘဝလျဟ်ဝံလေဝ် ဟုံထေက်ကို သွက်ဝံ
အာစိုပ်ဒဗ်ထေက်ကို သွဇောဝ်မတ် ပွဲဓရ်တွေင်ဂ်ဂ်ဟေင်ရ။

ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် “ခရ်ဂမ္တိုင်
 ဝံတုန် မွဲကိုသွက်မဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ ဟံတီ အတိုင်ညံစုတ်ရ။ “ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံတုန်
 မွဲကိုသွက်မတန်တအိုတ်ရ” ရဲဝံ ဟံတီ အတိုင်ညံစုတ်ရ။ “ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံတုန် မွဲကိုသွက်
 မတေင်အိုတ်ရ” ရဲဝံ ဟံတီ အတိုင်ညံစုတ်ရ။ “ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံတုန် မွဲကိုသွက် ပွမဖံက်
 ဗကးကျဲ (ကိလေသ) အိုတ်ရ” ရဲဝံ ဟံတီ အတိုင်ညံစုတ်ရ။ မဂပ်သု ဗွဲမဒးရး
 ဂ်လေဝ် မွဲအလေံဟံသုရ။ မဗွဲထေက်ကြိုက်ဂ်လေဝ် မွဲအလေံဟံသုရ။ ယွံခမီတအ်
 ခမီမချိုက်ပေင်တကျောံ ခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ ဟိုတ်ဘဝကိုပ်ကွာကျောံဟိုတ် မဗွဲကိုဇုန်
 မဒ်သဇိုင်အဘိညာဏ် ဘဝလုဟ်နွံလေဝ် ဟံထေက်ကိုသွက်ဝံအာစိုပ် ဒဒ်မထေက်ကို
 သုဇောပ်မတ် ပွဲခရ်တေင်ဂ်ဟေင်ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကျောံခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ ဟိုတ်ဘဝကိုပ်ကွာကျောံ
 ဟိုတ်မဗွဲကိုဇုန် မဒ်သဇိုင်အဘိညာဏ် ဘဝလုဟ် နွံမွဲ ထေက်ကို သွက်ဝံအာစိုပ်ဒဒ်
 မထေက်ကိုသုဇောပ်မတ် ပွဲခရ်တေင်ဂ်ဟေင်ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—
 “ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံတုန် မွဲကိုသွက်မဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ။
 “ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံတုန် မွဲကိုသွက်မတန်အိုတ်ရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ။ “ခရ်ဂမ္တိုင်
 ဝံတုန် မွဲကိုသွက် မတေင်အိုတ်ရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ။ “ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံတုန်
 မွဲကိုသွက် ပွမဖံက်ဗကးကျဲ (ကိလေသ) အိုတ်ရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ။
 မဂပ်သုဗွဲမဒးရးဂ်လေဝ် မွဲအလေံဟံသုရ။ မဗွဲထေက်ကြိုက်ဂ်လေဝ် မွဲအလေံဟံသုရ။

ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကျောံခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ ဟိုတ်ဘဝကိုပ်ကွာကျောံ
 ဟိုတ်မဗွဲကိုဇုန် မဒ်သဇိုင်အဘိညာဏ် ဘဝလုဟ် နွံမွဲ ထေက်ကိုသွက်ဝံအာစိုပ် ဒဒ်
 မထေက်ကိုသုဇောပ်မတ် ပွဲခရ်တေင်ဂ်ဟေင်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဗလ

၇။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တကျောံခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ ဟံထေက်ကိုသွက်ဝံ
 အာစိုပ် ဒဒ်မွဲကိုဇုဟတ် ပွဲသမာဓိရ။ ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ယွံခမီတအ်
 ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ဟံချိုက်ကေက်ဆိုက်ဗွက် ပွဲပမလုပ်စသမာဓိရ။ ဟံချိုက်ကေက်
 ဆိုက်ဗွက် ပွဲပမတန်တသမာဓိရ။ ဟံချိုက်ကေက်ဆိုက်ဗွက် ပွဲပမဒိုက်ကတိနုသမာဓိရ။
 မဂပ်သု ဗွဲမဒးရးဂ်လေဝ် မွဲအလေံဟံသုရ။ ပွမသုခိုင်လှိုက်ဂ်လေဝ် ဟံမွဲရ။ မဗွဲထေက်
 ကြိုက်ဂ်လေဝ် မွဲအလေံဟံသုရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကျောံခရ်ဂမ္တိုင်တြဲ
 ပြကာဝံ ဟံထေက်ကို သွက်ဝံအာစိုပ်ဒဒ် မွဲကိုဇုဟတ် ပွဲသမာဓိရ။

ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာဂံ ထေက်ကိုသွက်ဂွံအာစိုပ်
ဒဒ်မ္တိုင်တြဟတ် ပွဲသမာဓိရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်—ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဂွံ
ခမီဂံချိုက်ကေက်ဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမလုပ်စ သမာဓိရ။ ချိုက်ကေတ်ဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမတန်တ
သမာဓိရ။ ချိုက်ကေက်ဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမဒိုက်ကတို နူသမာဓိရ။ မဂပ်ဝံသွ ဗွဲမဒးရဲဂံလေဝ်
မ္တိုင်တြလေဝ်သွရ။ ပွမသွဒ်လှိုန်ဂံလေဝ် နွံရ။ မဗွဲထေက်တြိုက်ဂံလေဝ် မ္တိုင်တြလေဝ်သွရ။
ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာဂံ ထေက်ကိုသွက်ဂွံအာစိုပ်ဒဒ်
မ္တိုင်တြဟတ် ပွဲသမာဓိရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဌမ။

၉။ သုတ်ပဌမ တဇ္ဈာန

၇၃။ ယံခမီတအံ ဟံပါကေံ ခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာတဲ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန်တဲ ဟံထေက်
ကိုသွက်ဂွံပဒတ်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်—‘ကာမစ္ဆန္တ’ ပိုက်မဒ် ပွဲကာမဂုဏ်၊
‘ဗျာပါဒ’ ပွမမိက်ကိုလိုလ်၊ ‘ထိန မိဒ္ဒ’ ပွမဓီဝဲ ပွမမြိုင်တြ၊ ‘ဥဒ္ဒစ္စ ကုက္ကုစ္စ’ ပွမကလံလဗ်
ပွမစံင်တုဗွဲတြ၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါပါဟံမာန်၊ ပူဂိုလ်ဂံ ဂပ်ဝံညာတ်ကေတ်ဒုဟ် ပွဲကာမဂုဏ်
ဂမ္တိုင် နကိုပညာဒးရဲ အတိုင်ညံစုတ် ဟံသေင်ရ။ ယံခမီတအံ ဟံပါကေံ ခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာ
ဂံတဲ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန်တဲ ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံပဒတ်ရ။

ယံခမီတအံ ဟိုတ်ပွမပါကေံ ခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန်တဲ ထေက်ကို
သွက်ဂွံပဒတ်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်—‘ကာမစ္ဆန္တ’ ပိုက်မဒ် ပွဲကာမဂုဏ်၊
‘ဗျာပါဒ’ ပွမမိက်ကိုလိုလ်၊ ‘ထိန မိဒ္ဒ’ ပွမဓီဝဲ ပွမမြိုင်တြ၊ ‘ဥဒ္ဒစ္စ ကုက္ကုစ္စ’ ပွမကလံလဗ်
ပွမစံင်တုဗွဲတြ၊ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါပါဟံမာန်၊ ပူဂိုလ်ဂံ ဂပ်ဝံညာတ်ကေတ်ဒုဟ် ပွဲကာမဂုဏ်
ဂမ္တိုင် နကိုပညာဒးရဲ အတိုင်ညံစုတ်ဟံသေင်ရ။ ယံခမီတအံ ဟိုတ်ပွမပါကေံ ခရ်ဂမ္တိုင်
တြပြကာဂံ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန်တဲ ထေက်ကိုသွက်ဂွံပဒတ်ရ။ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဒုတိယ တဇ္ဈာန

၇၄။ ယံခမီတအံ ဟံပါကေံ ခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာတဲ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန်တဲ ဟံထေက်ကို
သွက်ဂွံပဒတ်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်—‘ကာမဝိတက်’ ပွမချပ်ကာမဂုဏ်၊
‘ဗျာပါဒဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဂွံကိုလိုလ်၊ ‘ဝိဟိံသာဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဂွံပျဲပျာ်၊
‘ကာမသညာ’ ပွမသမ္ဘိ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်၊ ‘ဗျာပါဒသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဂွံကိုလိုလ်။

‘ဝိဟိသာသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဂွံပျဲပျာ်ဂမၠိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဟံ့ပါကွေံ ဓရ်ဂမၠိုင်တြဲပြကာ ဝံ့တဲ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန်တဲ ဟံ့ထေက်ကို သွက်ဂွံပဒတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ပွမပါကွေံ ဓရ်ဂမၠိုင်တြဲပြကာ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန်တဲ ထေက်ကို သွက်ဂွံပဒတ်ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲတုန်— ‘ကာမဝိတက်’ ပွမချပ်ကာမဂုဏ်၊ ‘ဗျာပါဒဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဂွံကိုလိုလ်၊ ‘ဝိဟိသာဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဂွံပျဲပျာ်၊ ‘ကာမသညာ’ ပွမသမ္ဘိ ပွဲကာမဂုဏ်၊ ‘ဗျာပါဒသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဂွံကိုလိုလ်၊ ‘ဝိဟိသာသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဂွံပျဲပျာ်ဂမၠိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ပွမပါကွေံ ဓရ်ဂမၠိုင် တြဲပြကာဝံ့ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန်တဲ ထေက်ကိုသွက်ဂွံပဒတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒသမ။

ဒေဝတာဝင် မရနုက်ကိုထံပှံ တဲရောင်။

၈။ အရဟတ္တဝင်

၁။ သုတ်ဒုက္ခ

၇၅။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တဲကောံဓရ်ဂမၠိုင်တြဲပြကာပှံ ပွဲဘဝလုဟ်ဟေင် ဒးပဒတ်ဗွဲဒဒိန် မွဲဟာန်ကောံပွမလှောင်လို့တ် ပွမချောင်စိုတ် ပွမဒတူတုဲ (ကတ် ကတာန်)ရ၊ ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲ (ကြက်ကလိဝံ) ဘဝဒုဂ္ဂတိ လအာဟံ့ ခိုဟ်ဆဲး (ဗွဲစုတ်ရဲ) ဂပ်ဝံစိုဒ်ရ။

ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲတုန်— ‘ကာမဝိတက်’ ပွမချပ်ကာမဂုဏ်၊ ‘ဗျာပါဒဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဂွံကိုလိုလ်၊ ‘ဝိဟိသာဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဂွံပျဲပျာ်၊ ‘ကာမသညာ’ ပွမသမ္ဘိပွဲကာမဂုဏ်၊ ‘ဗျာပါဒသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဂွံကိုလိုလ်၊ ‘ဝိဟိသာသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဂွံပျဲပျာ်ဂမၠိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တဲ ကောံဓရ်ဂမၠိုင်တြဲပြကာပှံ ပွဲဘဝလုဟ်ဟေင် ဒးပဒတ် ဗွဲဒဒိန် မွဲဟာန်ကောံပွမ လှောင်လို့တ် ပွမချောင်စိုတ် ပွမဒတူတုဲ (ကတ်ကတာန်)ရ၊ ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲကြဲနု ချိုတ်တဲ (ကြက်ကလိဝံ) ဘဝဒုဂ္ဂတိ လအာဟံ့ခိုဟ်ဆဲး (ဗွဲစုတ်ရဲ) ဂပ်ဝံစိုဒ်ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တဲကောံဓရ်ဂမၠိုင်တြဲပြကာပှံ ပွဲဘဝလုဟ်ဟေင် ဟံ့မွဲကို ပွမလှောင်လို့တ် ပွမချောင်စိုတ် ပွမဒတူတုဲ (ကတ်ကတာန်)တဲ ဝံ့ပဒတ် ဗွဲတသိုန်ရ၊ ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲ (ကြက်ကလိဝံ) ဘဝသုဂ္ဂတိ လအာခိုဟ်ဆဲး (ဗွဲစုတ်ရဲ) ဂပ်ဝံစိုဒ်ရ။

ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ‘နေက္ခမ္မဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဂွံတိက်ဗူး နူကာမဂုဏ်၊ ‘အဗျာပါဒဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဟံက်ကိုလိုလ်၊ ‘အဝိဟိသာဝိတက်’ ပွမချပ် သွက်ဟံက်ပျံ၊ ‘နေက္ခမ္မသညာ’ ပွမသမ္ဘိ ပွဲပွမတိတ်ဗူး နူကာမဂုဏ်၊ ‘အဗျာပါဒသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဟံက်ကိုလိုလ်၊ ‘အဝိဟိသာသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဟံက်ပျံဂမိုင်ရ။ ယံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမိုင်တြ်ပြကာဝံ ပွဲဘဝလှုဟ်ဟေင် ဟံမ္မဲကို ပွမလှောင်လိုတ် ပွမချောင်စိုတ် ပွမဒတူတုဲ(ကတ်ကတာန်)တုဲ ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ်ရ၊ ခန္ဓကုလိုလ်တုဲ ပွဲကြဲနူချိုတ်တုဲ (ကြက်ကလိဂွံ) ဘဝသုဂတိ လအာနိဟ်ဆဲး (ဗွဲစုတ် ရဂ်) ဂပ်ဝ်စိုဒ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်အရဟတ္တ

၇၆။ ယံခမိတအ် ဟံပါကောံ ခရ်ဂမိုင်တြ်ပြကာတုဲ ဟံထေက်ကို သွက်ဂွံသွ ဇနောင်မတ် အရဟတ္တဖိုလ်ရ။ ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ပွမစူမာန်၊ ပွမစူမာန် မယုတ်၊ ပွမစူမာန်လောန်၊ ပွမထေင်ဇနော်၊ ပွမကြိုင်မှိုဟ်၊ ပွမယုတ်သင်လောန်ဂမိုင်ရ။ ယံခမိတအ် ဟံပါကောံ ခရ်ဂမိုင်တြ်ပြကာဝံတုဲ ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံ သွဇနောင်မတ် အရဟတ္တဖိုလ်ရ။

ယံခမိတအ် ပါကောံခရ်ဂမိုင်တြ်ပြကာမွဲ ထေက်ကိုသွက်ဂွံသွဇနောင်မတ် အရဟတ္တဖိုလ်ရ။ ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ပွမစူမာန်၊ ပွမစူမာန်မယုတ်၊ ပွမစူမာန်လောန်၊ ပွမထေင်ဇနော်၊ ပွမကြိုင်မှိုဟ်၊ ပွမယုတ်သင်လောန်ဂမိုင်ရ။ ယံခမိတအ် ပါကောံခရ်ဂမိုင်တြ်ပြကာဝံမွဲ ထေက်ကိုသွက်ဂွံသွဇနောင်မတ် အရဟတ္တဖိုလ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ

၇၇။ ယံခမိတအ် ဟံပါကောံ ခရ်ဂမိုင်တြ်ပြကာတုဲ ဟံထေက်ကို သွက်ဂွံသွဇနောင် မတ်ခရ် (ဇ္ဈာန် မဂ် ဖိုလ်) မသျှင်ပြနူခရ် (ကုသလကမ္မပထ) မဒိဌိပဋိဟ် မှုက်လညာတ် ဉာဏ်မပြဲဗွဲတေင် မသုဟ်အစောံ တုဟ်နပလိုပလံာ်ကောံကိလေသရ။ ညးမွဲတြ်ပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—ပွမသတိတိတ်ဗူး၊ ပွမဟံမ္မဲကိုဗစာရဏာဉာဏ်၊ ပွမဟံကွာတ်လဒိ

လဝ်တြင် ပွဲကုဏ္ဍိဂမ္ဘိုင်၊ ပွမဟုံတိဗ္ဗုတဗ္ဗုတ ပွဲစုစ၊ ပွမကြိုသွကိုအမ်သဝ်၊ ယိုက်ဒိုက်ပတိုန်
ဗ္ဗုတဗျပ်တဲ ပွမဟုံတံဂမ္ဘိုင်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဟုံပါကွေ ခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံတဲ ဟုံထေက်ကို
သွက်ဝံသုဇ္ဇောဝ်မတ် ခရ်(ဇျာန် မဂ် ဖိုလ်) မသျှင်ပြုနူခရ် (ကုသလကမ္မပထ) မဒ်ဂြပ်မိုဟ်
မုံကိုလညာတ်ဉာဏ်မပြဗ္ဗဲတေင် မသုဟ်အစောံ တုဟ်နပလိုပလော်ကွေ ကိလေသရ။

ယွံခမိတအ် ဟုံတိပွမပါကွေ ခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာ ထေက်ကိုသွက်ဝံ သုဇ္ဇောဝ်မတ်
ခရ် (ဇျာန် မဂ် ဖိုလ်) မသျှင်ပြုနူခရ် (ကုသလကမ္မပထ) မဒ်ဂြပ်မိုဟ် မုံကိုလညာတ်ဉာဏ်
မပြဗ္ဗဲတေင် မသုဟ်အစောံ တုဟ်နပလိုပလော်ကွေ ကိလေသရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂ်ရော
မွဲတုန်—ပွမသတိတိတ်ဗျး၊ ပွမဟုံမွဲကိုဗစာရဏာဉာဏ်၊ ပွမဟုံကွာတ်လဒိုလဝ်တြင်
ပွဲကုဏ္ဍိဂမ္ဘိုင်၊ ပွမဟုံတိဗ္ဗုတဗ္ဗုတ ပွဲစုစ၊ ပွမကြိုသွကိုအမ်သဝ်၊ ယိုက်ဒိုက်ပတိုန်
ဗ္ဗုတဗျပ်တဲ ပွမဟုံတံဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် ဟုံတိပွမပါကွေ ခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ ထေက်ကို
သွက်ဝံသုဇ္ဇောဝ်မတ် ခရ် (ဇျာန် မဂ် ဖိုလ်) မသျှင်ပြုနူခရ် (ကုသလကမ္မပထ) မဒ်ဂြပ်မိုဟ်
မုံကိုလညာတ်ဉာဏ်မပြဗ္ဗဲတေင် မသုဟ်အစောံ တုဟ်နပလိုပလော်ကွေ ကိလေသရ ရံဝံ
(သွးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်သုခသောမနဿ

၇၈။ ယွံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ ပွဲဘဝလှုဟ်ဟေင်
မုံကိုပွမဒ်တသိုဒ် ပွမမိပ်စိုတ်ဂြိုက်ဂ်ဒ်တဲ ဝံပဒတ်ရ၊ ခမိဂ် ဟုံတိသွက်ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်
ဝံအိုတ်အာဂ်လေဝ် ပတိတ်ဇြဟတ်တဲဒ်ရ။

ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် မိပ်လဟိုင်
ပွဲခရ်ရ၊ မိပ်လဟိုင် ပွဲသာသနာရ၊ မိပ်လဟိုင် ပွဲပွမပါသွးကွေ (ခရ်အကုသိုလ်) ရ၊ မိပ်လဟိုင်
ပွဲပွမလှုသိုတ်ဇြရ၊ မိပ်လဟိုင် ပွဲ(နိဗ္ဗာန်) မဟုံမွဲကိုဒ်ဒ်ရ၊ မိပ်လဟိုင် (ပွဲနိဗ္ဗာန်) မဟုံမွဲ
ကိုခရ်ပပဉ္စ ပွမသွဲသံသာရ။ ယွံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ
ပွဲဘဝလှုဟ်ဟေင် မုံကိုပွမဒ်တသိုဒ် ပွမမိပ်စိုတ်ဂြိုက်ဂ်ဒ်တဲ ဝံပဒတ်ရ၊ ခမိဂ် ဟုံတိသွက်ခရ်
အာသဝဂမ္ဘိုင် ဝံအိုတ်အာဂ်လေဝ် ပတိတ်ဇြဟတ်တဲဒ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်အဓိဂမ

၇၉။ ယံခမီတအံ ခမီ မဉ္ဇိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဂ် ခရ်ကုသိုလ် မဟံ ကလိဂံဏီဂ်လေဝ် သွက်ဂွံကလိဂံ ခရ်ကုသိုလ်မကလိဂံတဲဂ်လေဝ် သွက်ဂွံသ္မညင်ဂံဇ္ဇောံ မောဝ်တိုန်ဂ် ဟံထေက်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—

ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဂံ ခမီဂ် ပွဲဟိုတ်(ကုသိုလ် အကုသိုလ်) ကတိန်ဂ်လေဝ် ဟံဉ္ဇိုဟ်ကေက်ဆိုက်ဗွက်ရ၊ ပွဲဟိုတ် (ကုသိုလ် အကုသိုလ်) စာ်စူးဂ်လေဝ် ဟံဉ္ဇိုဟ်ကေက် ဆိုက်ဗွက်ရ၊ ပွဲဥပါယ်လေဝ် ဟံဉ္ဇိုဟ်ကေက်ဆိုက်ဗွက်ရ၊ သွက်ဂွံကလိဂံခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မဟံကလိဂံဏီ ဟံကုကတိန်ဆန္ဒပွက်ရ၊ ဟံမင်မွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မကလိဂံတဲရ၊ ဟံလေဝ်စိုပ်ဒတဲကို နပ္ပမသ္မလ္လိန်ရ။ ယံခမီတအံ ခမီ မဉ္ဇိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြ ပြကာဂံ ခရ်ကုသိုလ် မဟံကလိဂံဏီဂ်လေဝ် သွက်ဂွံကလိဂံ ခရ်ကုသိုလ်မကလိဂံတဲ ဂ်လေဝ် သွက်ဂွံသ္မညင်ဂံဇ္ဇောံမောဝ်တိုန်ဂ် ဟံထေက်ရ။

ယံခမီတအံ ခမီ မဉ္ဇိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဂ် ခရ်ကုသိုလ်မဟံကလိဂံ ဏီဂ်လေဝ် သွက်ဂွံကလိဂံ ခရ်ကုသိုလ်မကလိဂံတဲဂ်လေဝ် သွက်ဂွံသ္မညင်ဂံဇ္ဇောံမောဝ် တိုန်ဂ် ထေက်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဂံ ခမီဂ် ပွဲဟိုတ် (ကုသိုလ် အကုသိုလ်) ကတိန်ဂ်လေဝ် ဉ္ဇိုဟ်ကေက်ဆိုက်ဗွက်ရ၊ ပွဲဟိုတ် (ကုသိုလ် အကုသိုလ်) စာ်စူးဂ်လေဝ် ဉ္ဇိုဟ်ကေက်ဆိုက်ဗွက်ရ၊ ပွဲဥပါယ်လေဝ် ဉ္ဇိုဟ်ကေက်ဆိုက် ဗွက်ရ၊ သွက်ဂွံကလိဂံ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မဟံကလိဂံဏီ ကိုကတိန်ဆန္ဒပွက်ရ၊ မင်မွဲခရ် ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မကလိဂံတဲရ၊ လေဝ်စိုပ်ဒတဲကို နပ္ပမသ္မလ္လိန်ရ။ ယံခမီတအံ ခမီ မဉ္ဇိုက် ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဂံ ခရ်ကုသိုလ်မဟံကလိဂံဏီဂ်လေဝ် သွက်ဂွံကလိဂံ ခရ်ကုသိုလ်မကလိဂံတဲဂ်လေဝ် သွက်ဂွံသ္မညင်ဂံဇ္ဇောံမောဝ်တိုန်ဂ် ထေက်ရ။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်မဟန္တတ္တ

၈၀။ ယံခမီတအံ ခမီ မဉ္ဇိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဂ် ခြာဟံလအံဟေင် အာစိုပ်ပွမဇ္ဇောံပြ ပွမလဲလး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—

ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဂံ ခမီဂ် လျးအရံင်(ဉာဏ်)ဂိုင်ရ၊ ပွမပတိတ်ဗြဟတ်လေဝ် ဂိုင်ရ၊ ပွမဉ္ဇိုက်မ္ဘိုက်အိုဟ်တိုဟ်လေဝ် ဂိုင်ရ၊ ပွမဟံတြိပိစိုတ် (ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်)လေဝ် ဂိုင်ရ၊ ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဟံဖျေံကောံသဇိုင်ဝန်ရ၊ လတူနုမသုဟ်အစောံဂ်လေဝ်

ပတိတ်ဇြဟတ်ရ။ ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ ခြာဟံ
လအံဟေင် အာစိပ်ပွမဇ္ဇော်ပြ ပွမလဲလး ပွခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဌ။

၇။ သုတ်ပဌမနိရယ

၈၀။ ယံခမီတအံ ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာ ရင်တုင်နင်တဲ
သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ပံဖျေထောံကို၊ တုပ်သင်္ဂ ဃးကတိန် ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်
ဂ်ရောမွဲတုန်—မုံအလေံဂစိတ်လမျီညးရ၊ မုံအလေံဂိုင်ကွတ်ကေတ်ဂြပ်ညးဟံကိုရ၊
မုံအလေံဒေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ မုံအလေံဟိုသုး ဟံ့သုာ်ဟံ့စုတ်ရ၊
ပွဲက်မယုတ်သင်လေဝ်နွံရ၊ ကွေတ်မမှာရာလေဝ်နွံရ။ ယံခမီတအံ ညးမချိုက်ပေင်တ
ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ပံဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ
ဒးကတိန်ပွဲနရက်ရ။

ယံခမီတအံ ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာ ရင်တုင်နင်တဲ
သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ပံဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိန် ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်
ဂ်ရောမွဲတုန်—ဝေင်ပါကွေံ နူပွမဂစိတ်လမျီညးရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ်
ဂြပ်ညးဟံကိုရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပွမဒေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပွမ
ဟိုသုး ဟံ့သုာ်ဟံ့စုတ်ရ၊ ပွဲက်အောန်ရ၊ မုံကိုကွေတ်သုာ်စုတ်ရ။ ယံခမီတအံ ညးမချိုက်
ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ပံဖျေထောံကို
တုပ်သင်္ဂ ဝံကတိန် ပွဲချင်သွပ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဒုတိယနိရယ

၈၂။ ယံခမီတအံ ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာ ရင်တုင်နင်တဲ
သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ပံဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ ဒးကတိန် ပွဲနရက်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်
ရောမွဲတုန်— မုံအလေံဂစိတ်လမျီညးရ၊ မုံအလေံဂိုင်ကွတ်ကေတ်ဂြပ်ညးဟံကိုရ၊
မုံအလေံဒေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ မုံအလေံဟိုသုး ဟံ့သုာ်ဟံ့စုတ်ရ၊ ပွမ
ထွေန်စပ်လေဝ် နွံရ၊ (ဇုကု ပါင် စိတ်) ကြိုင်မျိုလ်လေဝ် နွံရ။ ယံခမီတအံ ညးချိုက်ပေင်တ
ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာ ရင်တုင်နင်တဲ သုဟ်ညင်ရ်ဂပ်ပံဖျေထောံကို တုပ်သင်္ဂ
ဒးကတိန် ပွဲနရက်ရ။

ယံခမီတအ် ညးမချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြ်ပြကာံ ရင်တုင်နင်တဲ သွဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုင်သၢ်ဂ် ဂွံကတိန် ပွဲချင်သွပ်ရ။ ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ရော မွဲတုန်— ဝေင်ပါကောံ နူပွမဂစိုတ်လမျီုညးရ၊ ဝေင်ပါကောံ နူပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ်ဂြပ်ညး ဟံက်ရ၊ ဝေင်ပါကောံ နူပွမဒေတ်ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ဝေင်ပါကောံ နူပွမဟိုသုး ဟံ့သုာ်ဟံ့စုတ်ရ၊ ပွမထွေန်စပ်လေဝ် ဟံ့မွဲရ၊ (ဇကု ပါင် စိုတ်) ကြံမျိုဟ်လေဝ် ဟံ့မွဲရ။

ယံခမီတအ် ညးမချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြ်ပြကာံ ရင်တုင်နင်တဲ သွဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဖျေံထောံကို တုင်သၢ်ဂ် ဂွံကတိန် ပွဲချင်သွပ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်အဂ္ဂမ္ပ

၈၃။ ယံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြ်ပြကာံ ဟံ့ထေက်ကို သွက်ဂွံသွဇ္ဇောပ်မတ် အရဟတ္တဖိုလ် မဂပ်ဝ်ဟိုဂး ခရ်မပြရ။ ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ဂ် ရောမွဲတုန်— ယံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ဟံ့မွဲကိုသဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေံရ၊ ဟံ့မွဲကိုဟိရိ ပွမဂုပါပ်ရ၊ ဟံ့မွဲကိုဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်ရ၊ လျှဟ်ရ၊ ဟံ့မွဲကိုပညာရ၊ မှုကိုပွမသေ့ဝ်မဲ ပွဲဇကုကောံလမျီုဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြ်ပြကာဝံ ဟံ့ထေက်ကို သွက်ဂွံသွဇ္ဇောပ်မတ် အရဟတ္တဖိုလ် မဂပ်ဝ်ဟိုဂး ခရ်မပြရ။

ယံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြ်ပြကာံ ထေက်ကိုသွက်ဂွံ သွဇ္ဇောပ်မတ် အရဟတ္တဖိုလ် မဂပ်ဝ်ဟိုဂး ခရ်မပြရ။ ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် မှုကိုသဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေံရ၊ မှုကိုဟိရိ ပွမဂုပါပ်ရ၊ မှုကိုဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပါပ်ရ၊ မှုကိုလ္လိပရာညွေက်ညွာရ၊ မှုကိုပညာရ၊ ဟံ့မွဲကိုပွမ သေ့ဝ်မဲ ပွဲဇကုကောံလမျီုဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြ် ပြကာံ ထေက်ကိုသွက်ဂွံသွဇ္ဇောပ်မတ် အရဟတ္တဖိုလ် မဂပ်ဝ်ဟိုဂး ခရ်မပြရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ရတ္တိဒီဝသ

၈၄။ ယံခမီတအ် ကုခမီ မချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြ်ပြကာံ ပွဲဗွဲတုဲမကျင် စိုပ်ဂမ္တိုင် (ကြက်ကလိဝံ) ပွမဟုတ်ယုတ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ဟေင် (ဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝ် စိုဒ်ခရ်၊ ပွမဇောံမောဝ်ဂ် ဟဂပ်ဝ်စိုရ။ ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

မာတိကာ

ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ပွဲက်ဇ္ဇော်ရ၊ မှုကိုပွမချောင်စိုတ်ရ၊ နကို သုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဉ္စ မဒ္ဒိကြိယာဗပင်ပွဲလမျှ မစေ်စးကိုယဲ ဗုတ်မကလိဝံဂ် ဟံတြိပ် ကိုစိုတ်ရ၊ ဟံမွဲကိုသဒ္ဒါ ပွမလျှင်ပတော်ရ၊ ဟံမွဲကိုသီလရ၊ လျှဟ်ရ၊ သတိတိတ်ဗူးရ၊ ဟံမွဲကိုပညာရ။ ယံခမီတအံ ကုခမီ မချိုက်ပင်တကောံ ခရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာဝံ ပွဲတ္တံတဲ မကျင်စိုပ်ဂမ္ဘိုင် (ကြက်ကလိဝံ) ပွမဟုတ်ယုတ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဟောင် (ဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစိုဒ်ရ၊ ပွမဇ္ဇော်မောင်ဂ် ဟဂပ်ဝံစိုရ။

ယံခမီတအံ ကုခမီ မချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာဂ် ပွဲတ္တံတဲမကျင် စိုပ်ဂမ္ဘိုင် (ကြက်ကလိဝံ) ပွမဇ္ဇော်မောင် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဟောင် (ဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံ စိုဒ်ရ၊ ပွမဟုတ်ယုတ်ဂ် ဟဂပ်ဝံစိုရ။ ညးမွဲတြိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ပွဲက်ဟံဇ္ဇော်ရ၊ ဟံမွဲကိုပွမချောင်စိုတ်ရ၊ နကိုသုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဉ္စ မဒ္ဒိကြိယာဗပင်ပွဲလမျှ မစေ်စးကိုယဲ ဗုတ်မကလိဝံဂ် တြိပ်စိုတ်လောဲသွာရ၊ မှုကိုသဒ္ဒါ ပွမလျှင်ပတော်ရ၊ မှုကိုသီလရ၊ မှုကိုဝီရိယသ္မေက်သ္မာရ၊ မှုကိုသတိရ၊ မှုကိုပညာရ။ ယံခမီတအံ ကုခမီ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာဂ် ပွဲတ္တံတဲမကျင်စိုပ်ဂမ္ဘိုင် (ကြက်ကလိဝံ) ပွမဇ္ဇော်မောင် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဟောင် (ဗွဲစုတ်ရဂ်) ဂပ်ဝံစိုဒ်ရ၊ ပွမဟုတ်ယုတ်ဂ် ဟဂပ်ဝံစိုရ ရံဝံ(သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

အရဟတ္တဝဂ် မရနုက်ကိုဒွံ တဲရောင်။

၉။ သီတိဝဂ်

၁။ သုတ်သီတိဘာဝ

၈၅။ ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာဂ် ဟံထေက်ကို သွက်ဂွံသုဇ္ဇော်မတ် (နိဗ္ဗာန်) ဒဒ်မစိုဟ်သတိတ် ဟံမွဲပတောံစတ်ရ။ ညးမွဲတြိပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ပွဲအခိုင်ဒးပျိုလပ်စိုတ်ဂ် ဟံပျိုလပ် စိုတ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဒးထွင်လပ်စိုတ်ဂ် ဟံထွင်လပ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဒးကိုစိုတ်မြဟ်မြှ် ဟံကိုစိုတ် မြဟ်မြှ်၊ ပွဲအခိုင်ဒးသေ့ဝံစိုတ်မဇ္ဈဟ်ဂ် ဟံသေ့ဝံစိုတ်မဇ္ဈဟ်ရ၊ ပှပ်စိုတ်လောင် ယုတ်သပ်ရ၊ ပွဲသက္ကာယ (ခန္ဓမသုန်ပြကာ)လောင် မိပ်လဟ်ရ၊ ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပင်တကောံ ခရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာဝံ ဟံထေက်ကို သွက်ဂွံသုဇ္ဇော်မတ် (နိဗ္ဗာန်) မစိုဟ်သတိတ် မဟံမွဲ ပတောံစတ်ရ။

ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပင်တ ကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်တြိပြကာဂ် ထေက်ကိုသွက်ဂွံ သုဇ္ဇော်မတ် (နိဗ္ဗာန်) မစိုဟ်သတိတ် မဟံမွဲကိုပတောံစတ်ရ။ ညးမွဲတြိပြကာအိုတ်

ဂ်ရောမ္မးတုန်- ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ပွဲအခိုင်ဒးပျိုလဝ်စိုတ်ဂ် ပျိုလဝ်စိုတ်ရ၊
 ပွဲအခိုင်ဒးထွင်လဝ်စိုတ်ဂ် ထွင်လဝ်စိုတ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဒးကိုစိုတ်မြတ်မြဲ ကိုစိုတ်မြတ်မြဲရ၊
 ပွဲအခိုင်ဒးသုဝ်စိုတ်မဇ္ဈဟ်ဂ် သုဝ်စိုတ်မဇ္ဈဟ်ရ၊ ပှုပ်စိုတ်လေဝ် ခိုဟ်ဆဲးရ၊
 ပွဲနိဗ္ဗာန်လေဝ် မိပ်လဟ်င်ရ၊ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ
 ထေက်ကို သွက်ဝံသွဇ္ဇော်မတ် (နိဗ္ဗာန်) မစိုတ်သတိုတ် မဟွံမွဲပတောံဓတ်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်အာဝရဏ

၈၆။ ယွံခမီတအ် ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဂ် စိုန်ဝံကလင်
 ကေတ်ခရ်သပ္ပုရိဟ်လေဝ် ဟံထေက်ကိုသွက်ဝံတို့လုပ် နိယာမ(မဂ်) မဂပ်ဝ်တွံဂး
 သဘပ္ပမဟံပုန်ဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။ ညးမ္တိုင်တြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္မးတုန်-
 ချိုက်ပေင်တကောံ ပဉ္စာနန္တရိယကမ် မလေပ်ဆေဝ်ဒပ် (ဇျာန် မဂ် ဖိုလ် ချင်သွပ်)ရ၊
 ချိုက်ပေင်တကောံ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိလေသ မလေပ်ဆေဝ်ဒပ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံ
 ဒွိဟိုတ် အဟိုတ်ပဋိသန္ဓိဝိပက် မလေပ်ဆေဝ်ဒပ်ရ၊ သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတောံလေဝ် ဟံမွဲရ၊
 ဆန္ဒ ပွမမိက်သွ (ပွဲလွာ်ကုသိုလ်)လေဝ် ဟံမွဲရ၊ ပညာလေဝ် ဟံမွဲရ။ ယွံခမီတအ်
 ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ စိုန်ဝံကလင်ကေတ် ခရ်သပ္ပုရိဟ်လေဝ်
 ဟံထေက်ကို သွက်ဝံတို့လုပ် နိယာမ(မဂ်) မဂပ်ဝ်တွံဂး သဘပ္ပမဟံပုန်ဂတးပွဲခရ်
 ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဂ် ဝံကလင်ကေတ်
 ခရ်သပ္ပုရိဟ်မ္တိုင် ထေက်ကိုသွက်ဝံတို့လုပ် နိယာမ(မဂ်) မဂပ်ဝ်တွံဂး သဘပ္ပမဟံပုန်ဂတး
 ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။ ညးမ္တိုင်တြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္မးတုန်- ညးချိုက်ပေင်တကောံ
 ပဉ္စာနန္တရိယကမ် မလေပ်ဆေဝ်ဒပ် (ဇျာန် မဂ် ဖိုလ် ချင်သွပ်)ဟံသေင်ရ၊ ညးချိုက်ပေင်
 တကောံ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိလေသ မလေပ်ဆေဝ်ဒပ်ဟံသေင်ရ၊ ညးချိုက်ပေင်တကောံ
 ဒွိဟိုတ် အဟိုတ်ပဋိသန္ဓိဝိပက် မလေပ်ဆေဝ်ဒပ်ဟံသေင်ရ၊ မှုကိုသဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတောံရ၊
 မှုကိုဆန္ဒ မမိက်သွ (ပွဲလွာ်ကုသိုလ်)ရ၊ ပညာလေဝ် နွံရ။ ယွံခမီတအ် ညးမချိုက်
 ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ ဝံကလင်ကေတ် ခရ်သပ္ပုရိဟ်မ္တိုင် ထေက်ကိုသွက်ဝံ
 တို့လုပ် နိယာမ(မဂ်) မဂပ်ဝ်တွံဂး သဘပ္ပမဟံပုန်ဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ဝေါရောပိတ

၈၇။ ယွံခမီတအ် ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမၠိုင်တြဲပြကာဂ် ဖိန်ဂွံကလင် ကေတ်ခရ်သပ္ပုရိဟ်လေဝ် ဟံထေက်ကို သွက်ဂွံတို့လုပ် နိယာမ(မဂ်) မဂပ်ဝ်တွံဂး သဘ်ပွမဟံပွန်ဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမၠိုင်ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ဂစိုတ်မိ အရင်ရ၊ ဂစိုတ်မအံက်အရင်ရ၊ ဂစိုတ်တုအရန်ရ၊ နကိုစိုတ်ဂြိုဟ်စာ မိက်လုတ် မှာဒုဟ် ကုကျာ်တြဲဂ် ကိုကတိုန်ဆီရ၊ ပါဒကးသင်ရ၊ ပညာဟံမဲ့ ဒိုဟ်ဗိုဟ် ကျိုင် ွရ။ ယွံခမီတအ် ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမၠိုင်တြဲပြကာဂ် ဖိန်ဂွံကလင်ကေတ်ခရ် သပ္ပုရိဟ်လေဝ် ဟံထေက်ကို သွက်ဂွံတို့လုပ် နိယာမ(မဂ်) မဂပ်ဝ်တွံဂး သဘ်ပွမဟံပွန် ဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမၠိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမၠိုင်တြဲပြကာဂ် ဂွံကလင်ကေတ် ခရ်သပ္ပုရိဟ်မွဲ ထေက်ကိုသွက်ဂွံ တို့လုပ်နိယာမ(မဂ်) မဂပ်ဝ်တွံဂး သဘ်ပွမဟံပွန်ဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမၠိုင်ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ဟံဂစိုတ်မိအရင်ရ၊ ဟံဂစိုတ် မအံက်အရင်ရ၊ ဟံဂစိုတ်တုအရန်ရ၊ နကိုစိုတ်ဂြိုဟ်စာ မိက်လုတ်မှာဒုဟ် ကုကျာ်တြဲဂ် ဟံကိုကတိုန်ဆီရ၊ ဟံပါဒကးသင်ရ၊ မှုကိုပညာတု ညးဒိုဟ်ဗိုဟ် ကျိုင် ွဟံသေင်ရ။ ယွံခမီတအ် ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမၠိုင်တြဲပြကာဂ် ဂွံကလင်ကေတ် ခရ်သပ္ပုရိဟ်မွဲ ထေက်ကို သွက်ဂွံတို့လုပ် နိယာမ(မဂ်) မဂပ်ဝ်တွံဂး သဘ်ပွမဟံပွန်ဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ် ဂမၠိုင်ရ ရံဝံ (သွဲရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်သုဿသတိ

၈၈။ ယွံခမီတအ် ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမၠိုင်တြဲပြကာဂ် ဖိန်ဂွံကလင် ကေတ်ခရ်သပ္ပုရိဟ်လေဝ် ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံတို့လုပ် နိယာမ(မဂ်) မဂပ်ဝ်တွံဂး သဘ်ပွမဟံပွန်ဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမၠိုင်ရ။ ဂပ်ဝ်ဟိုတ်ဝံဓမ္မဝိနယ ကျာ်တြဲမဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဂ်မွဲ ဟံကလင်ကေတ်ရ၊ ဟံထံင်ကတောဝ်ရ၊ ဟံကတိုဗဒ်စိုတ် တုဟ်နတီရ၊ ဂိုင်ကေတ် လလေင်ဖိုရ၊ သွဲကောံမျှကိုဖိုရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံပညာ မဟံပဗ္ဗေ(ကိုသာသနာ)ရ။ ယွံခမီတအ် ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမၠိုင်တြဲပြကာဂ် ဖိန်ဂွံကလင်ကေတ် ခရ်သပ္ပုရိဟ်လေဝ် ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံတို့လုပ် နိယာမ(မဂ်) မဂပ်ဝ်တွံဂး သဘ်ပွမဟံ ပွန်ဂတး ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမၠိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမၠိုင်တြဲပြကာဂ် ဂွံကလင်ကေတ် ခရ်သပ္ပုရိဟ်မွဲ ထေက်ကိုသွက်ဂွံတို့လုပ် နိယာမ(မဂ်) မဂပ်ဝ်တွံဂး သဘ်ပွမဟံပွန်ဂတး

ပွဲခရံကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ဂပ်ဝ်ဟိုတွံဓမ္မဝိနယ ကျင်တြဲ
မဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဂ်မွဲး ကလင်ကေတ်ရ၊ ထံင်ကတောင်ရ၊ ကိုကတိုဗဒ်စိုတ် တ္တဟ်နတီရ၊
ဂိုင်ကေတ်မွဲကိုဖိုရ၊ သွးကွေံမဟံမွဲကိုဖိုရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံပညာ မဗွဲ(ကိုသာသနာ)ရ။

ယွံခမီတအ် ညးမချိုက်ပေင်တ ကောံခရံဂမ္ဘိုင်တြဲပြကာဝံ ဝံကလင်ကေတ်ခရံ
သပ္ပရိဟ်မွဲး ထေက်ကိုသွက်ဝံတို့လုပ် နိယာမ(မဂ်) မဂပ်ဝ်တွံဂး သတ်ပွမဟံပွန်ဂတး ပွဲခရံ
ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ရ။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်အပ္ပဟာယ

၈၉။ ယွံခမီတအ် ဟံပါကွေံ ခရံဂမ္ဘိုင်တြဲပြကာဝဲ ဟံထေက်ကို သွက်ဝံသွ
ဇောင်မတ် ပွမချိုက်ပေင်ကောံလညာတ်ဉာဏ် (သောတာပတ္တိမဂ်)ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာ
အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသ၊ ရာဂဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်
အပါယ်၊ ဒေါသဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်အပါယ်၊ မောဟ ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်အပါယ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံခမီတအ်
ဟံပါကွေံ ခရံဂမ္ဘိုင်တြဲပြကာဝံ ဟံထေက်ကို သွက်ဝံသွဇောင်မတ် ပွမချိုက်ပေင်
ကောံလညာတ်ဉာဏ် (သောတာပတ္တိမဂ်)ရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ပွမပါကွေံ ခရံဂမ္ဘိုင်တြဲပြကာဝံ ထေက်ကိုသွက်ဝံသွ
ဇောင်မတ် ပွမချိုက်ပေင်ကောံလညာတ်ဉာဏ် (သောတာပတ္တိမဂ်)ရ။ ညးမွဲတြဲပြကာ
အိုတ်ရောမွဲတုန်- သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသ၊ ရာဂဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်
အပါယ်၊ ဒေါသဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်အပါယ်၊ မောဟဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်အပါယ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံခမီတအ်
ဟိုတ်ပွမပါကွေံ ခရံဂမ္ဘိုင်တြဲပြကာဝံ ထေက်ကိုသွက်ဝံသွဇောင်မတ် ပွမချိုက်ပေင်
ကောံလညာတ်ဉာဏ် (သောတာပတ္တိမဂ်)ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ပဟိန

၉၀။ ယွံခမီတအ် ပုဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ ကောံသောတာပတ္တိမဂ် ဂပ်ဝ်ပါကွေံ
ခရံဂမ္ဘိုင်တြဲပြကာဝံအိုတ်ရ။

ညးမွဲတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသ၊
ရာဂဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်အပါယ်၊ ဒေါသဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်အပါယ်၊ မောဟ ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်အပါယ်

ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ပူဂိုလ် မချိုက်ပေင်တ ကျောံသောတာပတ္တိမဂ်ဂ် ဂပ်ဝ်ပါကျောံခရ်ဂမ္ဘိုင်
တြ်ပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်အာဗ္ဗ

၉၁။ ယွံခမီတအ် ပူဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ ကျောံသောတာပတ္တိမဂ်ဂ် ဟံထေက်ကို
သွက်ဂွံကိုကတိန် ခရ်ဂမ္ဘိုင်တြ်ပြကာရ။ ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ရောမွဲတုန်-သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊
ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသ၊ ရာဂဒ္ဓိဟိုတ်အာစိုပ်အပါယ်၊ ဒေါသဒ္ဓိဟိုတ်အာစိုပ်
အပါယ်၊ မောဟဒ္ဓိဟိုတ်အာစိုပ်အပါယ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ပူဂိုလ်မချိုက်ပေင်တကျောံ
သောတာပတ္တိမဂ်ဂ် ဟံထေက်ကို သွက်ဂွံကိုကတိန် ခရ်ဂမ္ဘိုင်တြ်ပြကာဝံရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ပဌမ အာဗ္ဗဋ္ဌာန

၉၂။ ယွံခမီတအ် အရာဂမ္ဘိုင် မဟံထေက်ကို (ကုပူဂိုလ်သောတာပန်)ဂ် ဣဝံတြ်
ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ရောမွဲတုန်-

ပူဂိုလ်(သောတာပန်) မချိုက်ပေင် တကျောံလညာတ်ညဏ်ဂ် ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံ
ပဒတ် သိုဟံရှေ်သေ်ရ် အေံသင်အောပ်မာ ပွဲကျပ်ရ၊ ပူဂိုလ် မချိုက်ပေင်တကျောံ
လညာတ်ညဏ်ဂ် ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံပဒတ် သိုဟံရှေ်သေ်ရ် အေံသင်အောပ်မာပွဲခရ်ရ၊
ပူဂိုလ်မချိုက်ပေင်တကျောံ လညာတ်ညဏ်ဂ် ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံပဒတ် သိုဟံရှေ်သေ်ရ်
အေံသင်အောပ်မာ ပွဲသင်ရ၊ ပူဂိုလ် မချိုက်ပေင်တ ကျောံလညာတ်ညဏ်ဂ် ဟံထေက်ကို
သွက်ဂွံပဒတ် သိုဟံရှေ်သေ်ရ် အေံသင်အောပ်မာပွဲဒေတ်သိက္ခာရ၊ ပူဂိုလ် မချိုက်
ပေင်တကျောံ လညာတ်ညဏ်ဂ် ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံပြာပ်အာစိုပ် မွဲလေ့ပွန် ဟိုတ်မဟ
ဂပ်ဝ်ပြာပ် အာစိုပ် (ကမ်မသုန်ပြကာ ဒိဋ္ဌိတြ်စော်ခါ)ရ၊ ပူဂိုလ် မချိုက်ပေင်တကျောံ
လညာတ်ညဏ်ဂ် ဟံထေက်ကိုကတိန်ဘဝ (ကာမသုဂတိ) မရနုက်ကိုဒွံအလန်ရ။

ယွံခမီတအ် အရာဂမ္ဘိုင် မဟံထေက်ကို (ကုပူဂိုလ်သောတာပန်)ဂ် ဣဝံတြ်ပြကာ
အိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ဒုတိယအာဗ္ဗဋ္ဌာန

၉၃။ ယံခမီတအံ အရာဂမ္ဘိုင် မဟံထေက်ကို (ကုပုဂ္ဂိုလ်သောတာပန်)၌
 ဣဝံတြိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲတြိပြကာအိုတ်၌ရောမွဲတုန်- ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ
 ကောလညာတညာဏ်၌ ဟံထေက်ကို သွက်ဂွံပြာပ်အာ မှ်သေ့ဝ်ခရ်သင်္ခါရမမိက်
 ကိုမွဲမွဲ ဗွဲအစောဗိုန်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ ကောလညာတညာဏ်၌ ဟံထေက်ကို
 သွက်ဂွံပြာပ်အာ မှ်သေ့ဝ်ခရ်သင်္ခါရမမိက်ကိုမွဲမွဲ ဗွဲသုခရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တကော
 လညာတညာဏ်၌ ဟံထေက်ကို သွက်ဂွံပြာပ်အာ မှ်သေ့ဝ်ခရ်သင်္ခါရမမိက်ကိုမွဲမွဲ
 ဗွဲအတ္တရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ ကောလညာတညာဏ်၌ ဟံထေက်ကိုသွက်ဂွံသွ
 အာနန္တရိယကမ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ ကောလညာတညာဏ်၌ ဟံထေက်ကို
 သွက်ဂွံပြာပ်အာ မွဲလှေ့ပွန် ပုမသအးဇး နကိုမ္မိဒိဋ္ဌသုတ၌ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တကော
 လညာတညာဏ်၌ ဟံထေက်ကို သွက်ဂွံဌာသေ့ဝ် ပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါန် ပွဲမွဲနုသာသနာရ။

ယံခမီတအံ အရာဂမ္ဘိုင် မဟံထေက်ကို (ကုပုဂ္ဂိုလ်သောတာပန်)၌ ဣဝံတြိ
 ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်တတိယ အာဗ္ဗဋ္ဌာန

၉၄။ ယံခမီတအံ အရာဂမ္ဘိုင် မဟံထေက်ကို (ကုပုဂ္ဂိုလ်သောတာပန်)၌
 ဣဝံတြိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲတြိပြကာအိုတ်၌ရောမွဲတုန်- ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ
 ကောလညာတညာဏ်၌ ဟံထေက်ကို သွက်ဂွံစိတ်မိအရင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ
 ကောလညာတညာဏ်၌ ဟံထေက်ကို သွက်ဂွံစိတ်မအံက်အရင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ
 ကောလညာတညာဏ်၌ ဟံထေက်ကို သွက်ဂွံစိတ်တုအရှန်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ
 ကောလညာတညာဏ်၌ နကိုစိတ်ဂြိုဟ်စာ မိက်လုတ်မှာဒုဟ် ကုကျၢ်တြိ၌ ဟံထေက်ကို
 သွက်ဂွံကိုကတိဒိဆီရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ ကောလညာတညာဏ်၌ ဟံထေက်ကို
 သွက်ဂွံပါဒကးသင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ ကောလညာတညာဏ်၌ ဟံထေက်ကို
 သွက်ဂွံစောန်ထွေး ရံဝံမွဲ အာစာညးဂမ္ဘိုင် မသအာင်နုကျၢ်ရ။

ယံခမီတအံ အရာဂမ္ဘိုင် မဟံထေက်ကို (ကုပုဂ္ဂိုလ်သောတာပန်)၌ ဣဝံတြိပြကာ
 အိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

၁၁။ သုတ်စတုတ္ထ အာဗ္ဗဋ္ဌာန

၉၅။ ယုံခမီတအံ အရာဂမျှင် မဟုံထေက်ကို (ကုပုဂ္ဂိုလ်သောတာပန်)ကို ဣဝ္ဂတြိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲတြိပြကာအိုတ်ရောမွဲတုန်- ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တကောံ လညာတ်ညာဏ်ဟုံထေက်ကို သွက်ဂွံပြာပ်အာ မွဲလှော်ပွန် တသိုခ်ဒဒိခ်ဇေယျ မဂပ်ပ် သွလပ် (ဗွဲအစောံအတ္တဒိဋ္ဌိ)ရ။ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ ကောံလညာတ်ညာဏ်ဟုံထေက်ကို သွက်ဂွံပြာပ်အာ မွဲလှော်ပွန် တသိုခ်ဒဒိခ် ညးသအာင်မဂပ်ပ်သွလပ်ရ။ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ ကောံလညာတ်ညာဏ်ဟုံထေက်ကို သွက်ဂွံပြာပ်အာ မွဲလှော်ပွန် တသိုခ်ဒဒိခ် မဒ်ဇေယျမဂပ်ပ်သွလပ် မဒ်ညးသအာင်မဂပ်ပ်သွလပ်ရ။ ပုဂ္ဂိုလ် မချိုက်ပေင်တ ကောံလညာတ်ညာဏ်ဟုံထေက်ကို သွက်ဂွံပြာပ်အာ မွဲလှော်ပွန် တသိုခ် ဒဒိခ် မဟုံသွနိဿယကိုဟိုတ် ဇေယျမဂပ်ပ်သွတဲ မကတိုန် (ဗွဲအစောံအတ္တဒိဋ္ဌိ)ရ။

ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ ကောံလညာတ်ညာဏ်ဟုံထေက်ကို သွက်ဂွံပြာပ်အာ မွဲလှော်ပွန် တသိုခ်ဒဒိခ် မဟုံသွနိဿယကိုဟိုတ် ညးသအာင်မဂပ်ပ်သွတဲ မကတိုန်ရ။ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ ကောံလညာတ်ညာဏ်ဟုံထေက်ကို သွက်ဂွံပြာပ်အာ မွဲလှော်ပွန် တသိုခ်ဒဒိခ် မဟုံသွနိဿယကိုဟိုတ် ဇေယျလေပ်မဂပ်ပ်သွ ညးသအာင်လေပ် မဂပ်ပ်သွတဲ မကတိုန်ရ။ ပွမဒ်သတ်ဂ် မဟိုတ်ရော ယုံခမီတအံ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်တ ကောံလညာတ်ညာဏ်ဟိုတ်ဂ်လေပ် ဟိုတ်မဂပ်ပ်ညာတ်ဗွဲဒဒိခ်ဇေယျ မကတိုန် ဟိုတ်နူဟိုတ်ဂ်လေပ် ဟိုတ်မဂပ်ပ်ညာတ်ဗွဲဒဒိခ်ဇေယျရ။

ယုံခမီတအံ အရာဂမျှင် မဟုံထေက်ကို (ကုပုဂ္ဂိုလ်သောတာပန်)ကို ဣဝ္ဂတြိပြကာ အိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဇ္ဈကာဒသမ။
သီတိဝဂ် မရနုက်ကိုဒွိတ် တဲရောင်။

၁၀။ အာနိသံသဝဂ်
၁။ သုတ်ပါတုဘာဝ

၉၆။ ယုံခမီတအံ ဖြိုင်ကိုကလိဝ္ဂ ပွမခရ်ဂမျှင်တြိပြကာ ကတိုန်ပြာကဋ် ပွဲလောကရ။ ညးမွဲတြိပြကာအိုတ်ရောမွဲတုန်- ဖြိုင်ကိုကလိဝ္ဂ ပွမကျာ်တြိ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တိကေတ်(ခရ်ဂမျှင်အိုသု)အလိုဇေယျမသုတ် ကတိုန် ပြာကဋ်ပွဲလောကရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝ္ဂ ပုဂ္ဂိုလ်မလေပ်ဟိုတ်ဓမ္မဝိနယ ကျာ်တြိမဂပ်ပ်တွံလပ် ပွဲလောကရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝ္ဂ ပွမဂွံကတိုန် ပွဲဌာန်(မဇ္ဈိမဒေသ)ဒ်အရာဒတန်ညးသပျရိဟ်

ဂမ္ဘိုင်ပွဲလောကရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ဒဒိညးကုဏ္ဍိဂမ္ဘိုင် (မတ္တကိုစက္ခု) ဟံဆောတ်ယောင် ပွဲလောကရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ဒဒိညးဟံဒိုဟ်မီ ဟံကျိုင် ဟံဉ် ပွဲလောကရ။ ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ဆန္ဒ ပွမမိက်သွ ပွဲခရ်ကုသိုလ် ပွဲလောကရ။

ယွံခမီတအ် ဖြိုင်ကိုကလိဝံ ပွမခရ်မ္ဘိုင်တြပြကာဝံ ကတိဒ်ပြာကဉ် ပွဲလောကရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်အာနိသံသ

၉၇။ ယွံခမီတအ် ဖိုဂမ္ဘိုင် ပွမသွဇောင်မတ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ဂ် က္ကဝံတြ ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲတြပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်-

ဗိုန်ဂ် ပွဲခရ်သပ္ပုရိဟ်ရ၊ မှုကိုသဘ ပွမဟံဟုတ်ယုတ်ရ၊ ဒဒိခိမ် (ပုဂိုလ် သောတာပန်)ဂ် သွကော့အပိုင်အခြာတုန်ရ၊ ချိုက်ပင်တ်ကော့ညဏ် မဟံဆက်ဆောံ (ကော့ပုထုဇန်ဂမ္ဘိုင်)ရ၊ ပုဂိုလ်(သောတာပန်)ဂ် ဟိုတ်ဂ်လေဝ် ညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရးရ၊ ခရ်ဖိုဂမ္ဘိုင် မကတိဒ် ဟိုတ်နူဟိုတ်ဂ်လေဝ် ညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရးရ။

ယွံခမီတအ် ဖိုဂမ္ဘိုင် ပွမသွဇောင်မတ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ဂ် က္ကဝံတြပြကာအိုတ်ရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်အနိစ္စ

၉၈။ ယွံခမီတအ် ခမီ မမှ်သေ့ဝ် ခရ်သင်္ခါရမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ဗွဲမဗိုန်ဂ် ဗွဲစုတ်ဟိုတ် မတွံဂး ကြက်ချိုက်ပင်တ်ကော့ အနုလောမိကခန္တိ ပညာ မဗွဲကုခရ်လောကုတ္တိုရ် ရဂ် ဟံမဲ့ရ၊ ဟံချိုက်ပင်တ်ကော့ အနုလောမိကခန္တိမွဲ ဟိုတ်မတွံဂး ကြက်တို့လုပ်နိယာမ (မဂ်)မဂပ်ဝ်တွံဂး သဘမဟံပွန်ဂတးရဂ် ဟံမဲ့ရ၊ ဟံတို့လုပ်နိယာမ(မဂ်) မဂပ်ဝ်တွံဂး သဘမဟံပွန်ဂတးမွဲ ဟိုတ်မတွံဂး ကြက်သွဇောင်မတ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို အနာဂါမိဖိုလ်ကို အရဟတ္တဖိုလ်ကိုမာန်ရဂ် ဟံမဲ့ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီ မမှ်သေ့ဝ်ခရ်သင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုသို ဗွဲဟံဗိုန်ဂ် ဗွဲစုတ် ဟိုတ်မတွံဂး ကြက်ချိုက်ပင်တ်ကော့ အနုလောမိကခန္တိရဂ် နွံမာန်ရ၊ ချိုက်ပင်တ်

ကျောံအနုလောမိကခန္တိမ္ပန္တံ ဟိတံမတွံဂး ကြက်တို့လုပ်နိယာမ (မဂ်)မဂပိတံတွံဂးသဘာမဟံပုနိဂတးရဂ္ဂံ နန္ဒမာန်ရ၊ တို့လုပ်နိယာမ(မဂ်) မဂပိတံတွံဂး သဘာမဟံပုနိဂတးမ္ပန္တံ ဟိတံမတွံဂး ကြက်သုဇ္ဈာန်မတ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို အနာဂါမိဖိုလ်ကို အရဟတ္တဖိုလ်ကိုမာန်ရဂ္ဂံ နန္ဒမာန်ရ ရံပွဲ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဒုက္ခ

၉၉။ ယံခမိတအံ ခမိ မမှော်သေဝ်သင်္ခါရ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ဗွေတသိုခိင်္ဂ ဗွေစုတ် ။ ပ ။
ခမိ မမှော်သေဝ်သင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုသို ဗွေဒုခိင်္ဂ ။ ပ ။ ဟိတံဂ္ဂံနန္ဒမာန်ရ ရံပွဲ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်အနတ္တ

၁၀၀။ ယံခမိတအံ ခမိ မမှော်သေဝ်ခရ်မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ဗွေအတ္တံ ဗွေစုတ် ။ ပ ။ ခမိ မမှော်သေဝ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို ဗွေအနတ္တံ ။ ပ ။ ဟိတံဂ္ဂံ နန္ဒမာန်ရ ရံပွဲ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်နိဗ္ဗာန

၁၀၁။ ယံခမိတအံ ခမိ မမှော်သေဝ်နိဗ္ဗာန် ဗွေဒုခိင်္ဂ ဗွေစုတ် ဟိတံမတွံဂး ကြက်ချိုက်ပင်တံကျောံ အနုလောမိကခန္တိ ပညာ မဗ္ဗေကုခရ်လောကုတ္တိရ်ရဂ္ဂံ ဟံမဲ့ရ၊ ဟံချိုက်ပင်တံကျောံ အနုလောမိကခန္တိမ္ပန္တံ ဟိတံမတွံဂး ကြက်တို့လုပ်နိယာမ (မဂ်)မဂပိတံတွံဂး သဘာမဟံပုနိဂတးရဂ္ဂံ ဟံမဲ့ရ၊ ဟံတို့လုပ်နိယာမ(မဂ်) မဂပိတံတွံဂး သဘာမဟံပုနိဂတးမ္ပန္တံ ဟိတံမတွံဂး ကြက်သုဇ္ဈာန်မတ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို အနာဂါမိဖိုလ်ကို အရဟတ္တဖိုလ်ကိုမာန်ရဂ္ဂံ ဟံမဲ့ရ။

ယံခမိတအံ ခမိ မမှော်သေဝ်နိဗ္ဗာန် ဗွေတသိုခိင်္ဂ ဗွေစုတ် ဟိတံမတွံဂး ကြက်ချိုက်ပင်တံကျောံ အနုလောမိကခန္တိရဂ္ဂံ နန္ဒမာန်ရ၊ ချိုက်ပင်တံကျောံ အနုလောမိကခန္တိမ္ပန္တံ ဟိတံမတွံဂး ကြက်တို့လုပ်နိယာမ (မဂ်)မဂပိတံတွံဂး သဘာမဟံပုနိဂတးရဂ္ဂံ နန္ဒမာန်ရ၊ တို့လုပ်နိယာမ(မဂ်) မဂပိတံတွံဂး သဘာမဟံပုနိဂတးမ္ပန္တံ ဟိတံမတွံဂး ကြက်သု

ဇနောင်မတ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို အနာဂါမိဖိုလ်ကို အရဟတ္တဖိုလ် ကိုရ၍ နွဲ့မာန်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်အနုဝတ္ထိတ

၁၀၂။ ယံခမီတအံ ခမီ မညာတ်ကေတ် ဖိုဂမ္ဘိုင်တြပြကာ ဗွဲမဒေးရဲ၍ ဟံသွ အပိုင်အခြာ (ရံဝံမွေးသင်္ခါရဂမ္ဘိုင် ဗုတ်ဝံတုန် ဟံဗိုန်အိုတ်ရ၊ သင်္ခါရဂမ္ဘိုင် သေ့နုဂ်တုန် ဗိုန်အိုတ်ရ) ပွဲသင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုသိုတဲ သွက်ဝံကိုကတိုန် အနိစ္စသညာ၍ ဗဗွဲဟောင်ရ။ ညးမွေးတြပြကာအိုတ်၍ရောမွေးတုန်— သင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုသို ဟံမ္ပဲကိုအပိုင်အခြာရ ရံဝံကြက် ပြာကဋ်ကုအဲအိုတ်ရ။ ပွဲလောကအိုသိုလေဝ် စိုတ်အဲ ကြက်မိပ်လဟိုင်ဟံသောင်ရ။ နူလောကအိုသိုလေဝ် စိုတ်အဲ ကြက်ဒွါက်ကတိုရ။ စိုတ်အဲ ကြက်လှောင်လုပ်နိဗ္ဗာန်ရ။ သံယောဇိန် ဇုက်ဒက်ဂြေန်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ကြက်အာစိုပ်ပွမပါကေံ ကုအဲအိုတ်ရ။ အဲကြက် ချိုက်ပေင်တ ကောံဒဒ်ခမီ (မတွံးအရိယမဂ်)မပြရ။ ယံခမီတအံ ခမီမညာတ်ကေတ် ဖိုလ်ဂမ္ဘိုင်တြပြကာဝံ ဗွဲမဒေးရဲ၍ ဟံသွအပိုင်အခြာ ပွဲသင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုသိုတဲ သွက်ဝံကို ကတိုန် အနိစ္စသညာ၍ ဗဗွဲဟောင်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်သတ္တမ ။

၈။ သုတ်ဥက္ခိတ္တာသိက

၁၀၃။ ယံခမီတအံ ခမီ မညာတ်ကေတ် ဖိုဂမ္ဘိုင်တြပြကာ ဗွဲမဒေးရဲ၍ ဟံသွအပိုင်အခြာ ပွဲသင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုသိုတဲ သွက်ဝံကိုကတိုန် ဒုက္ခသညာ ဗဗွဲဟောင်ရ။ ညးမွေးတြပြကာအိုတ်၍ရောမွေးတုန်— သုဟ်ညံင်ရဲအိုန်ဇေ ပွဲတြုဂ်စိုတ်မိုဟ် မပင်ယာ ဗျာံလဝ်သွာ်ကို သညာမဇေအိုန်ဇေ ပွဲသင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုသိုလေဝ် ကြက်တန်တတူရကုအဲရ။ နူလောကအိုသိုလေဝ် စိုတ်အဲကြက်ဒွါက်ကတိုရ။ ပွဲနိဗ္ဗာန်လေဝ် ကြက်ဝံညာတ်ကေတ် ပွမစိုဟ်လလမ်ရ။ အနုသယကိလေသဂမ္ဘိုင် မသတိက်သတင်ဒိုင်လေဝ် ကြက်အာစိုပ် ပွမသကုတ်ကေံ မသက္ကာသေ့ဟ် ကုအဲအိုတ်ရ။ မွဲအလေံသွတ် ကိစ္စခမီလေဝ် ကြက်ဒ်ရ။ နပွမကောန်စိုတ်ဥပကာ မစိုန်သကိုကောံမေတ္တာလေဝ် အဲကြက်ဝံကောန်စိုတ် ဥပကာ ကျာ်တြရ။ ယံခမီတအံ ခမီမညာတ်ကေတ်ဖိုလ်ဂမ္ဘိုင် တြပြကာဝံ ဗွဲမဒေးရဲ၍ ဟံသွအပိုင်အခြာ ပွဲသင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုသိုတဲ သွက်ဝံကိုကတိုန် ဒုက္ခသညာ၍ ဗဗွဲဟောင်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်အတမ္ပယ

၁၀၄။ ယွံခမီတအ် ခမီ မညာတ်ကေတ်ဖိုလ်ဂမၠိုင်တြ်ပြကာ ဗွဲမဒးရဲးဂ် ဟုံသွအပိုင်အခြာ ပွဲသင်္ခါရဂမၠိုင်အိုသိုတဲ သွက်ဂွံကိုကတိန် အနတ္တသညာ ဗွဲဟောင်ရ။ ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်-

ပွဲလောကအိုသိုလေဝ် အဲကြက်ဂွံစ်စူး နူတဏှာဒိဋ္ဌိဂမၠိုင်ရ။ အကဲအရာ (ဒိဋ္ဌိ) ပွဲမစောဲလံာ်ကေတ် မတွံဂး အဲဂမၠိုင်လေဝ် ကြက်ပျိုတ်အာ ကုအဲအိုတ်ရ။ တဏှာဂမၠိုင် မစောဲလံာ်မတွံဂး ဂြပ်အဲဂမၠိုင်လေဝ် ကြက်ပျိုတ်အာ ကုအဲအိုတ်ရ။ အဲကြက်ချိုက်ပေင်တဲကောံညဏ် မဟုံဆက်ဆောံ (ကောံပုထုဇနိဂမၠိုင်)ရ။ ကြက်သ္တောံညာတ်ကေတ် ဓရ်ဟိုတ်ဂမၠိုင် ဗွဲမဒးရဲး ကုအဲရ။ ကြက်သ္တောံညာတ်ကေတ် ဓရ်ဖိုဂမၠိုင် မကတိန် ဟိုတ်နူဟိုတ် ဗွဲမဒးရဲးရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မညာတ်ကေတ်ဖိုလ်ဂမၠိုင်တြ်ပြကာပွဲ ဗွဲမဒးရဲးဂ် ဟုံသွအပိုင်အခြာ ပွဲသင်္ခါရဂမၠိုင်အိုသိုတဲ သွက်ဂွံကတိန် အနတ္တသညာ ဗွဲဟောင်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဘဝ

၁၀၅။ ယွံခမီတအ် ဂပ်ပ်ပါက္ခေ ဘဝဂမၠိုင်ပိဝံအိုတ်ရ။ ပွဲသိက္ခာဂမၠိုင် ပိလေဝ် ဂပ်ပ်ဒွေတ်လုတ်ရ။ ဂပ်ပ်ပါက္ခေ ဘဝဂမၠိုင်ပိ လိုအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ကာမဘဝကို ရူပဘဝကို အရူပဘဝကို ဂပ်ပ်ပါက္ခေ ဘဝဂမၠိုင်ပိဝံအိုတ်ရ။ ပွဲသိက္ခာဂမၠိုင်ပိလို ဂပ်ပ်ဒွေတ်လုတ်ဂ်ရော။ ပွဲအဓိသီလသိက္ခာကို ပွဲအဓိစိတ္တသိက္ခာကို ပွဲအဓိပညာသိက္ခာကို ပွဲသိက္ခာဂမၠိုင်ပိဝံ ဂပ်ပ်ဒွေတ်လုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဩပွဲအခိုင်မွဲ ခမီဂ် ဂပ်ပ်ပါက္ခေ ဘဝဂမၠိုင်ပိဝံအိုတ်ရ။ ပွဲသိက္ခာဂမၠိုင်ပိဝံလေဝ် မွဲကိုဒွေတ် မဂပ်ပ်ဒွေတ်လုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်ဂ် ခမီဝံ ညးသကုတ်ကွေံတဏှာတဲ ညးကလိလောန်သံယောဇနိတဲ ဟိုတ်ပွမ ပါက္ခေမာန ဗွဲမဒးရဲးစိ ညးသွကွေံလအိတ် ဒဒိခိဝံတဲ ရံဝံ ဂပ်ပ်သုးရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

၁၁။ သုတ်တဏှာ

၁၀၆။ ယွံခမီတအ် တဏှာဂမၠိုင်ပိပြကာပွဲလေဝ် ဂပ်ပ်ပါက္ခေအိုတ်ရ။ မာနဂမၠိုင် ပိပြကာပွဲလေဝ် ဂပ်ပ်ပါက္ခေအိုတ်ရ။ တဏှာဂမၠိုင်ပိပြကာလို ဂပ်ပ်ပါက္ခေအိုတ်ဂ်ရော။

မာတိကာ

ကာမတဏှာကို ဘဝတဏှာကို ဝိဘဝတဏှာကို တဏှာဂမ္ဘိုင်ပိပြကာဝံ ဂင်္ဂပါက္ခေ အိုတ်ရ။ မာနဂမ္ဘိုင်ပိပြကာလို့ ဂင်္ဂပါက္ခေအိုတ်ရ်ရော။ မာနသ္မဟိုတ်မတ္တကိုဇာတ်တဲ့ ကတိန္ဒိကို၊ မာနမယုတ်ကို၊ မာနမပင်တိုန်လင်လောန်ကို မာနဂမ္ဘိုင်ပိပြကာဝံ ဂင်္ဂပါက္ခေအိုတ်ရ။ ယံခမီတအ် ဩပွဲအခင်မဲ့ ခမီဂ် တဏှာဂမ္ဘိုင်ပိပြကာဝံကို မာနဂမ္ဘိုင်ပိပြကာဝံကို ဂင်္ဂပါက္ခေအိုတ်ရ။

ယံခမီတအ် ပွဲအခင်ဂ် ခမီဝံ ညးသကုတ်ကွေတဏှာတဲ့ ညးကလိလောန် သံယောဇိန်တဲ့ ဟိုတ်ပွမပါက္ခေမာန ဗွဲမဒးရးစိ ညးသွကွေလအိတ်ဒဒိခိဝဋ်တဲ့ ရံဝံ ဂင်္ဂသ္မရ ရံဝံ (သ္မရ)။

သုတ်ဇူကာဒသမ။

အာနိသံသဝဂ် မရနုက်ကိုစို တဲ့ရောင်။

မသုန်စော်သုတ် ဒုတိယ တဲ့ရောင်။

C

၁၁။ တိကဝဂ်**၁။ သုတ်ရာဂ**

၁၀၇။ ယွံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင် မွဲပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် ‘ဒေါသ’ ပွမထေပုတ် ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင် က္လုပိပြကာအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံ ခရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော် ပွင်ခရ်ဂမ္တိုင် ပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- သွက်ဂွံပါကွေံ ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်အသုဘ ပွမဟံဆဲရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ‘ဒေါသ’ ပွမထေပုတ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်မေတ္တာ ပွမသျှိုက်ဆာန်ရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ‘ပညာ’ ပွမတီရ။ ယွံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံ ခရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ခရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒုစရိတ

၁၀၈။ ယွံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင် က္လုပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂ်ရော မွဲတုန်- ကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင် က္လုပိပြကာအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံ ခရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ခရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂ်ရော။ သွက်ဂွံပါကွေံ ကာယဒုစရိတ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ကာယသုစရိတ်ရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ဝစီဒုစရိတ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ဝစီသုစရိတ်ရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ မနောဒုစရိတ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် မနောသုစရိတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံ ခရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်ခရ်ဂမ္တိုင် ပိပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ဝိတက္က

၁၀၉။ ယွံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင် က္လုပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂ်ရော မွဲတုန်- ‘ကာမဝိတက်’ ပွမချပ်ကာမဂုဏ် ‘ဗျာပါဒဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဂွံကိုလိုလံာ်၊ ‘ဝိဟိံသာဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဂွံယျုပ္ပာ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင် က္လုပိပြကာ အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံခရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ခရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာ အိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- သွက်ဂွံပါကွေံ ‘ကာမဝိတက်’ ပွမချပ်ကာမဂုဏ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်၊ ‘နေက္ခမ္မဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဂွံတိတ်ဗူးနုကာမဂုဏ်ရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ

‘ဗျာပါဒဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဂွံကိုလိုလ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ‘အဗျာပါဒဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဟံ့ကိုလိုလ်ရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ‘ဝိဟိံသာဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဟံ့ပျဲပျံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ‘အဝိဟိံသာဝိတက်’ ပွမချပ်သွက်ဟံ့ပျဲပျံရ။ ယွံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံ ဓရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်ဓရ်ဂမ္တိုင် ပိပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်သညာ

၁၁၀။ ယွံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင် က္လုဝံပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲးပိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- ‘ကာမသညာ’ ပွမသမ္ဘိကာမဂုဏ်၊ ‘ဗျာပါဒသညာ’ ပွမသမ္ဘိသွက်ဂွံကိုလိုလ်၊ ‘ဝိဟိံသာသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဂွံပျဲပျံဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင် က္လုဝံပိပြကာအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံ ဓရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ဓရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲးပိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- သွက်ဂွံပါကွေံ ‘ကာမသညာ’ ပွမသမ္ဘိကာမဂုဏ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ‘နေက္ခမ္မသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဂွံတိတ်ဗုဒ္ဓရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ‘ဗျာပါဒသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဂွံကိုလိုလ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ‘အဗျာပါဒသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဟံ့ကိုလိုလ်ရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ‘ဝိဟိံသာသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဂွံပျဲပျံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ‘အဝိဟိံသာသညာ’ ပွမသမ္ဘိ သွက်ဂွံပျဲပျံရ။

ယွံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံ ဓရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်ဓရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ အိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ဓာတု

၁၁၁။ ယွံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင် က္လုဝံပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲးပိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- ‘ကာမဓာတ်’ သတ်ကာမဂုဏ်၊ ‘ဗျာပါဒဓာတ်’ သတ်ပွမကိုလိုလ်၊ ‘ဝိဟိံသာဓာတ်’ သတ်ပွမပျဲပျံဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင် က္လုဝံပိပြကာအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံဓရ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်ဓရ်ဂမ္တိုင် ပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲးပိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- သွက်ဂွံပါကွေံ ‘ကာမဓာတ်’ သတ်ကာမဂုဏ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ‘နေက္ခမ္မဓာတ်’ ပွမတိတ်ဗုဒ္ဓရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ‘ဗျာပါဒဓာတ်’ သတ်ပွမကိုလိုလ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ‘အဗျာပါဒဓာတ်’ သတ်ပွမဟံ့မိက်ကို လိုလ်ရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ‘ဝိဟိံသာဓာတ်’ သတ်ပွမပျဲပျံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ‘အဝိဟိံသာဓာတ်’ သတ်ပွမဟံ့မိက်ကို

ပျံ့ပျံ့ရ။ ယုံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံခရ်ဂမၠိုင် ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်ခရ်ဂမၠိုင် ပိပြကာဝံ အိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်အဿာဒ

၁၁၂။ ယုံခမီတအ် ခရ်ဂမၠိုင် က္လုဝံပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂ်ရော မွဲးတုန်- ‘အဿာဒဒိဋ္ဌိ’ မနိဗ္ဗဲအစောံ မဂပ်ဝ်သာယျေန်။ ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ မဒ္ဓေတ်ဗက် လှောင်အတ္တဘံတု နှိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ (တြဇောဓါ) မဂပ်ဝ်တွံး ပွမညာတ်ဗွဲမမှာရာဂမၠိုင်ရ။ ယုံခမီတအ် ခရ်ဂမၠိုင် က္လုဝံပိပြကာအိုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံခရ်ဂမၠိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်ခရ် ဂမၠိုင်ပိပြကာ အိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်- သွက်ဂွံပါကွေံအဿာဒဒိဋ္ဌိ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် အနိစ္စသညာရ။ သွက်ဂွံပါကွေံသက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် အနတ္တသညာရ။ သွက်ဂွံ ပါကွေံမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် သမ္မာဒိဋ္ဌိရ။ ယုံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံခရ်ဂမၠိုင် ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်ခရ်ဂမၠိုင် ပိပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်အရတိ

၁၁၃။ ယုံခမီတအ် ခရ်ဂမၠိုင် က္လုဝံပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂ်ရော မွဲးတုန်- ပွမဟံမိပ်လဟိင်၊ ပွမပျံ့ပျံ့၊ ပွမဒ္ဓေတ်ဟံသောင်ကိုခရ်(အကုသလကမ္မပထ) ဂမၠိုင်ရ။ ယုံခမီတအ် ခရ်ဂမၠိုင် က္လုဝံပိပြကာအိုတ်ရ။ ယုံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံ ခရ်ဂမၠိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်ခရ်ဂမၠိုင် ပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂ်ရော မွဲးတုန်- သွက်ဂွံပါကွေံ ပွမဟံမိပ်လဟိင် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ‘မုဒိတာ’ ပွမအိုတ်တိုဟ်ရ။ သွက်ဂွံပါကွေံပွမပျံ့ပျံ့ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ပွမဟံပျံ့ပျံ့ရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ပွမဒ္ဓေတ်ဟံသောင် ကိုခရ်(အကုသလကမ္မပထ) ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ဒ္ဓေတ်မနိဗ္ဗဲ (ကုသလကမ္မပထစုံသ်)ရ။ ယုံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံခရ်ဂမၠိုင် ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်ခရ်ဂမၠိုင် ပိပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်သန္တုဒြိတာ

၁၁၄။ ယံခမီတအံ ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂံရော မွဲတုန်- ပွမဟံတြိပံစိုတ်၊ ပွမဟံမွဲကိုဗ္ဗာရဏာဉာဏ်၊ ပွမပွဲက်ဇ္ဇော်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံခမီတအံ ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံပိပြကာအိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ သွက်ဂွံပါကွေံခရ်ဂမ္ဘိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဇ္ဇော်ပွပ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်ပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်- သွက်ဂွံပါကွေံ ပွမဟံတြိပံစိုတ် ဂပ်ဇ္ဇော်ပွပ်ပွမတြိပံစိုတ်ရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ပွမဟံမွဲကိုဗ္ဗာရဏာဉာဏ် ဂပ်ဇ္ဇော်ပွပ် ပွမနွံကိုဗ္ဗာရဏာဉာဏ်ရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ပွမပွဲက်ဇ္ဇော် ဂပ်ဇ္ဇော်ပွပ် ပွမ အောန်ကိုပွဲက်ရ။ ယံခမီတအံ သွက်ဂွံပါကွေံခရ်ဂမ္ဘိုင် ပိပြကာဝံ ဂပ်ဇ္ဇော်ပွပ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ပိပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ဒေါဝစသတာ

၁၁၅။ ယံခမီတအံ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ဣဝံ ပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂံရော မွဲတုန်- ပွမမုၢ်ကိုဂလာန် ဧဒှံဗတောန်ဝါတ်ဂါတ် ပွမမုၢ်မိတ်မယုတ်မာ ပွမစိုတ် ကလံလံဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံခမီတအံ ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံပိပြကာအိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ သွက်ဂွံပါကွေံ ခရ်ဂမ္ဘိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဇ္ဇော်ပွပ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂံရော မွဲတုန်- သွက်ဂွံပါကွေံ ပွမမုၢ်ကိုဂလာန်ဧဒှံဗတောန်ဝါတ်ဂါတ် ဂပ်ဇ္ဇော်ပွပ် ပွမမုၢ်ကို ဂလာန် ဧဒှံဗတောန်လောဲသွာရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ပွမမုၢ်မိတ်မယုတ်မာ ဂပ်ဇ္ဇော်ပွပ် ပွမမုၢ်မိတ်မခိုဟ်ဆဲရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ပွမစိုတ်ကလံလံ ဂပ်ဇ္ဇော်ပွပ် အာနာပါ နဿတိကမ္မဋ္ဌာန် ပွမဗိုဗျာတ် ယိုတ်တိယိုလုင်ရ။ ယံခမီတအံ သွက်ဂွံပါကွေံ ခရ်ဂမ္ဘိုင် ပိပြကာဝံ ဂပ်ဇ္ဇော်ပွပ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ပိပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဥဒ္ဒစ္စ

၁၁၆။ ယံခမီတအံ ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂံရော မွဲတုန်- ပွမစိုတ်ကလံလံ၊ ပွမဟံသိုလလမ်မင်မွဲ (ဣန္ဒြိယမ္ဘိုင်) ပွမဟိုတ်မာဲဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံခမီတအံ ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံပိပြကာအိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ သွက်ဂွံပါကွေံခရ်ဂမ္ဘိုင် ပိပြကာဝံ ဂပ်ဇ္ဇော်ပွပ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ပိပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်- သွက်ဂွံပါကွေံ ပွမစိုတ်ကလံလံ ဂပ်ဇ္ဇော်ပွပ် သမထကမ္မဋ္ဌာန် ပွမစိုဟ်လလမ်ရ။ သွက်ဂွံပါကွေံ

ပွမဟံသိုလလမ်မင်မဲ့ကုန္တိ ဂင်္ဂင်ဇော်ပွင် ပွမသိုလလမ်မင်မဲ့ရ။ သွက်ဝံပါကောံ ပွမဟိုတ်မဲ
ဂင်္ဂင်ဇော်ပွင် ပွမဟိုတ်မဲရ။ ယံခမီတအံ သွက်ဝံပါကောံခရ်ဂမ္တိုင် ပိပြကာဝံ ဂင်္ဂ
ဇော်ပွင်ခရ်ဂမ္တိုင် ပိပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

တိကဝဂ် မနုက်ကိုစုံမဲ့ တဲရောင်။

၁၂။ သာမညဝဂ်

၁။ သုတ်ကာယာနုပဿီ

၁၁၇။ ယံခမီတအံ ဟံပါကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာတဲ ဟံထောက်ကိုသွက်ဝံပဒတ်
သိုမမှ်သေဝ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ရံဝံမူး ဇေယျ ပဲ့ဇေယျ။ ညးမူးတြပြကာအိုတ်ဂံရောမူးတုန်-
ပွမမိပ်လဟိင် ပဲ့ကမ္မာန်တို၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပဲ့ပွမဟိုဂလာန်တက်ကျာ၊ ပွမမိပ်လဟိင်
ပဲ့ပွမတိက်၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပဲ့အဖပ်သကအံပွင်၊ ပွမဟံကွာတ်လဒ်လင်တြင် ပဲ့ကုန္တိမ္တိုင်၊
ပွမဟံတိဗုတ်ဗွတ် ပဲ့စုစဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမီတအံ ဟံပါကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာဝံတဲ ဟံထောက်
ကိုသွက်ဝံပဒတ် သိုမမှ်သေဝ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ရံဝံမူး ဇေယျ ပဲ့ဇေယျ။ ယံခမီတအံ ဟိုတ်ပွမ
ပါကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာ ဟံထောက်ကိုသွက်ဝံပဒတ် သိုမမှ်သေဝ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ရံဝံမူး ဇေယျ
ပဲ့ဇေယျ။ ညးမူးတြပြကာအိုတ်ဂံရောမူးတုန်- ပွမမိပ်လဟိင် ပဲ့ကမ္မာန်တို၊ ပွမမိပ်လဟိင်
ပဲ့ပွမဟိုဂလာန်တက်ကျာ၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပဲ့ပွမတိက်၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပဲ့အဖပ်သကအံပွင်၊
ပွမဟံကွာတ်လဒ်လင်တြင် ပဲ့ကုန္တိမ္တိုင်၊ ပွမဟံတိဗုတ်ဗွတ် ပဲ့စုစဂမ္တိုင်ရ။

ယံခမီတအံ ဟိုတ်ပွမပါကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာဝံ ထောက်ကိုသွက်ဝံပဒတ်
သိုမမှ်သေဝ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ရံဝံမူး ဇေယျ ပဲ့ဇေယျ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဓမ္မာနုပဿီ

၁၁၈။ ယံခမီတအံ ဟံပါကောံခရ်ဂမ္တိုင်တြပြကာတဲ ပဲ့ဇေယျမဒ်အဇ္ဈတ္တ အပဲ့။ပ။
ပဲ့ဇေယျမဒ်ပဟိဒ္ဒ မူး။ပ။ ပဲ့ဇေယျမဒ်အဇ္ဈတ္တပဟိဒ္ဒ အပဲ့ မူး။ပ။ ပဲ့ဝေဒနာဂမ္တိုင် မဒ်အဇ္ဈတ္တ
အပဲ့။ပ။ ပဲ့ဝေဒနာဂမ္တိုင် မဒ်ပဟိဒ္ဒ မူး။ပ။ ပဲ့ဝေဒနာဂမ္တိုင် မဒ်အဇ္ဈတ္တပဟိဒ္ဒ အပဲ့ မူး
။ပ။ ပဲ့စိုတ်မဒ်အဇ္ဈတ္တ အပဲ့။ပ။ ပဲ့စိုတ်မဒ်ပဟိဒ္ဒ မူး။ပ။ ပဲ့စိုတ်မဒ်အဇ္ဈတ္တပဟိဒ္ဒ အပဲ့ မူး
။ပ။ ပဲ့ခရ်ဂမ္တိုင်မဒ်အဇ္ဈတ္တ အပဲ့။ပ။ ပဲ့ခရ်ဂမ္တိုင်မဒ် ပဟိဒ္ဒ မူး။ပ။ ဟံထောက်ကိုသွက်ဝံ
ပဒတ် သိုမမှ်သေဝ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ရံဝံမူးခရ် ပဲ့ခရ်ဂမ္တိုင် မဒ်အဇ္ဈတ္တပဟိဒ္ဒ အပဲ့ မူးရ။

ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲတုန်- ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲကမ္မာန်တို့၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲပွမဟိုဂလာန်တက်ကျာ၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲပွမတိက်၊ ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲအဖပ်သကအ်ပွဲ၊ ပွမဟံကွာတ်လဒ်လင်တြင် ပွဲကုဏ္ဍိဂမ္တိုင်၊ ပွမဟံတိဗုတ်ဗွတ် ပွဲစုစုမ္တိုင်ရ။ ယံခမိတအ် ဟိုတ်ပွမပါကွေံရေဂမ္တိုင် တြ်ပြကာဝံ ထေက်ကိုသွက်ဝံပဒတ် သိုမဗျာ်သုဝ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ရံဝံမွဲ ခရံ ပွဲခရံဂမ္တိုင်မဒ်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ အပွဲ မူးရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်တပုဿ

၁၁၉။ ယံခမိတအ် သမေဟ်တပုဿ(တပု) မချိုက်ပေင်တကောံခရံဂမ္တိုင်တြ် ပြကာဂံၤ အာစိုပ်ပွမသုတ်သွာတ် ပွဲကျော်ရ၊ ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်ရ၊ သွဇ္ဇောပ်မတ် နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်တုဲ ပဒတ်ရ။

ညးမွဲတြ်ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲတုန်- ပွမတို့လုပ် လျှင်ဖြင်သျှိုက်ပွဲကျော်၊ ပွမ တို့လုပ် လျှင်ဖြင်သျှိုက်ပွဲခရံ၊ ပွမတို့လုပ် လျှင်ဖြင်သျှိုက်ပွဲသင်၊ သီလမပြ၊ လညာတ် ဉာဏ်မပြ၊ ပွမတိတ်ဗူး(ကိလေသ) မပြ (အရဟတ္တဖိုလ်)ဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမိတအ် သမေဟ် တပုဿ(တပု) မချိုက်ပေင်တ ကောံခရံဂမ္တိုင်တြ်ပြကာဝံ အာစိုပ်ပွမသုတ်သွာတ် ပွဲကျော်ရ၊ ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်ရ၊ သွဇ္ဇောပ်မတ် နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်တုဲ ပဒတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄-၂၃။ သုတ်ဘလ္လိကာဒိ

၁၂၀-၁၃၉။ ယံခမိတအ် သမေဟ်ဘလ္လိက (တဗပ် တဘလ်) မချိုက်ပေင်တ ကောံခရံဂမ္တိုင်တြ်ပြကာဂံၤ။ ပ ။ သမေဟ်အနာထပိဏ္ဍိက မွဲယုသုဒတ္တ။ ပ ။ သမေဟ်စိတ္တ ကောန်ချင်မစ္ဆိကာသဏ္ဍာ။ ပ ။ ဟတ္တကအာဠဝက။ သိုင်သာကျဝင် မဟာနာမ်။ သမေဟ်ဥဂ္ဂ ကောန်ချင်ဝေသာလီ ။ သမေဟ်ဥဂ္ဂတ။ သမေဟ်အဗ္ဗဋ္ဌ မွဲယုသုရ။ ဇီဝက ကောန်သိုင် အဘယလ္လိဗ္ဗ။ သမေဟ်နကုလပိတာ။ သမေဟ်တဝကဏ္ဍိက။ သမေဟ်ပူရဏ။ သမေဟ် ကုသိဒတ္တ။ သမေဟ်သန္ဓာန။ သမေဟ်ဝိစယ။ သမေဟ်ဝိဇယမာဟိက။ သမေဟ် မေဏ္ဍက။ ဥပးဝါသေဋ္ဌ။ ဥပးအရိဋ္ဌ။ ဥပးသာရဂ္ဂံ အာစိုပ်ပွမသုတ်သွာတ် ပွဲကျော်ရ၊ ညာတ်ကေတ် နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်ရ၊ သွဇ္ဇောပ်မတ် နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်တုဲ ပဒတ်ရ။

ညးမွးတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွးတုန်- ပွမတို့လုပ် လျှင်ဖြင်သိုက် ပွဲကျါ၊ ပွမတို့လုပ် လျှင်ဖြင်သိုက်ပွဲခေ၊ ပွမတို့လုပ်လျှင်ဖြင်သိုက်ပွဲသင်၊ သီလမပြ၊ လညာတ်ဉာဏ်မပြ၊ ပွမတိတ်ဗူး (နူကိလေသ) မပြ၊ (အရဟတ္တဖိုလ်)ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအံ ဥပးသာရဂ္ဂ မချိုက်ပေင်တ ကောံခေဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံ အာစိပ်ပွမသ္မုတ်သွာတ် ပွဲကျါရ၊ ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်ရ၊ သွဇ္ဇောပ်မတ် နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်တဲ ပဒတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်တေဝီသတိမ။

သာမညဝဂ် မရနုက်ကိုစုံစါ တဲရောင်။

၂၄။ ရာဂပေယျာလ

၁၄၀။ ယွံခမီတအံ သွက်ဂွံတိကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် နကိုဉာဏ်တေင် ဂပ်ဝံဇ္ဇောပ်ပွင် ခေဂမ္တိုင်တြဲပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွးတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွးတုန်- ညာတ်ပြအိုတ်၊ မိင်ပြအိုတ်၊ လာတ်ပြအိုတ်၊ သိက္ခာပြအိုတ်၊ ပွမကျောန်စိတ်မြဲမြန်ပြအိုတ်၊ ပွမဗိုဗျဟ်ပြအိုတ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအံ သွက်ဂွံတိကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် နကိုဉာဏ်တေင် ဂပ်ဝံဇ္ဇောပ်ပွင်ခေဂမ္တိုင် တြဲပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။ (၁)

၁၄၁။ ယွံခမီတအံ သွက်ဂွံတိကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် နကိုဉာဏ်တေင် ဂပ်ဝံဇ္ဇောပ်ပွင်ခေဂမ္တိုင် တြဲပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွးတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွးတုန်- ‘ဗုဒ္ဓါနုဿတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ကျါ၊ ‘ဓမ္မာနုဿတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ခေ၊ ‘သံဃာနုဿတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သင်၊ ‘သီလာနုဿတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်ဂုဏ်သီလ၊ ‘စာဂါနုဿတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်ဂုဏ်ပွမသွးပွး၊ ‘ဒေဝတာနုဿတိ’ သွသက်သီကိုဒေဝတ်ဂမ္တိုင်တဲ ပွမဗိုဗျဟ်ဂုဏ်မဟ္တိုက်သီလဇောဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအံ သွက်ဂွံတိကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် နကိုဉာဏ်တေင် ဂပ်ဝံဇ္ဇောပ်ပွင် ခေဂမ္တိုင်တြဲပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။ (၂)

၁၄၂။ ယွံခမီတအံ သွက်ဂွံတိကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် နကိုဉာဏ်တေင် ဂပ်ဝံဇ္ဇောပ်ပွင်ခေဂမ္တိုင် တြဲပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွးတြဲပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွးတုန်- ‘အနိစ္စသညာ’ ပွမသမ္ဘိ မဒ်ပွဲပွမဟံဗိုဗ်၊ ‘အနိစ္စ ဒုက္ခသညာ’ ပွမသမ္ဘိ မဒ်ရဲဝံမွးဒဒိမ် ပွဲပွမဟံဗိုဗ်၊ ‘ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ’ ပွမသမ္ဘိ မဒ်ရဲဝံမွး ဟံဝံအလိုအသီပွဲဒဒိမ်၊ ‘ပဟာနသညာ’ ပွမသမ္ဘိမဒ် ပွဲပွမပါကျောံ၊ ‘ဝိရာဂသညာ’ ပွမသမ္ဘိ မဒ်ပွဲပွမစာ်စူးနုထွေန်စပ်၊ ‘နိရောဓသညာ’ ပွမသမ္ဘိ မဒ်ပွဲပွမပျိုတ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအံ သွက်ဂွံတိကေတ်ရာဂ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ် နကိုဉာဏ်တေင် ဂပ်ဝံဇ္ဇောပ်ပွင်ခေဂမ္တိုင် တြဲပြကာဝံအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။ (၃)

၁၄၃-၁၆၉။ ယံခမီတအံ သွက်ဂွံပိုင်ခြာတဲတီကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာံထွန်စပ်
။ ပ ။ သွက်ဂွံကိုအိုတ်အာဗွဲပွဲပွဲ။ သွက်ဂွံပါ။ သွက်ဂွံအိုတ်။ သွက်ဂွံလိုလား။ သွက်ဂွံ
စာ်စူးနူထွန်စပ်။ သွက်ဂွံပျိုတ်။ သွက်ဂွံသွး။ သွက်ဂွံသွးကွေဲမွဲလှေ့ပွန် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ်
ခရ်ဂမ္တိုင်တြဲပြကာအိုတ်ရ။ (၄-၃၀)

၁၇၀-၆၄၉။ ‘ဒေါသ’ ပွမလုတ်မှာဒုဟ်။ ပ ။ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်။ ‘ကောဓ’
ပွမထေပွတ်။ ‘ဥပနာဟ’ ပွမဒက်ဝဲ။ ‘မက္ခ’ ပွမဇိတ်ပိုဟ်ကွေဲဂုဏ်ညး။ ‘ပဠာသ’ ပွမပြိုင်ဟွန်။
‘ဣဿာ’ ပွမစောန်စိုတ်။ ‘မစ္ဆရိယ’ ပွမညွတ်သွာန်။ ‘မာယာ’ ပွမလှေ့လှန်။
‘သာဠေယျ’ ပွမတံက်စွဲ။ ‘ထမ္ဘ’ ပွမကြိုင်မှိုဟ်။ ‘သာရဗ္ဗ’ ပွမခွဟ်ခွဲ။ ‘မာန’ ပွမပင်
ပတိုန်မာန်။ ‘အတိမာန’ ပွမပင်ပတိုန်မာန်လောန်။ ‘မဒ’ ပွမစူမာန်။ သွက်ဂွံတီကေတ်
‘ပမာဒ’ ပွမဟိုတ်မဲ နကိုညာဏ်တေင်။ ပ ။ သွက်ဂွံပိုင်ခြာတဲတီ။ သွက်ဂွံကိုအိုတ်အာ
ဗွဲပွဲပွဲ။ သွက်ဂွံပါ။ သွက်ဂွံအိုတ်။ သွက်ဂွံလိုလား။ သွက်ဂွံစာ်စူးနူထွန်စပ်။ သွက်ဂွံပျိုတ်။
သွက်ဂွံသွး။ သွက်ဂွံသွးမွဲလှေ့ပွန်။ ပ ။ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ်ခရ်ဂမ္တိုင် တြဲပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ တွံကိုခရ်ဝံရ။ ခမီဂမ္တိုင်ဂံ သျှိုက်မှိုက်ခရ်တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ
မတွံဂမ္တိုင်ဂံဒ်တဲ ဒင်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမအိုတ်တျိုဟ်အိုတ်ရ။

ရာဂပေယျာလ တဲရောင်။

ပါဠိအင်္ဂုတ္တိုရ် ဘာသာမန် ဆဏ္ဍနိပါတ်
တဲရောင်။

C

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

ပါဠိအင်္ဂုတ္တရ ဘာသာမန်

သတ္တကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏ္ဍာသက

မသုန်စော်သုတ်

၁။ ဓနဝဂ် ၁။ သုတ်ပဌမပိယ

၁။ အဲဒါကံ ဝံမိင်လဝ် ရဲသင်္ဂရံ—

ပွဲကာလမ္မဲအခါ တီလမ္မဲပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ်တန်တံခိုင် ပွဲဘာဇောဝန် မဒ်အာရှာမ်
အနာထပိဏ္ဍိကသေဠီ ဇေရင်ချင်သာရင်ရ။ ပွဲကာလကံ တီလမ္မဲပိုင်ကျိတြဲ ကော်လိုင်
တိုန်ခမိင် “ယံခမိတအ်” ရဲဝံရ။ “ယံကျိမ္မဲပိုင်” ရဲဝံ ခမိင်တိုန် ကလောင်ရင်
ကုတီလမ္မဲပိုင်ကျိတြဲအိုတ်ရ။ တီလမ္မဲပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ်တန် ဂလာန်ဝံရ—

ယံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပင်တံကော ဓရ်ဂမ္မိင်ထပ်ပြကာကံ နိဗ္ဗာန် ပညာသဟဓရ်ဂမ္မိင်
မဟံဂင်ဝံသျှိုက်ဆာန် ပညာမဟံဂင်ဝံသျှိုက်မ္မိင်ဒေဝံ ပညာမဟံဂင်ဝံသွအဲပရဲ ပညာဟံလောင်
ဇော်ပွင်ကိုစိုတ်ရ။ ပညာမဟံ ထပ်ပြကာအိုတ်တံရောမ္မဲတုန်? ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိင်
လာဘ်ဂင်လောင် နွံပိုင်ရ။ ပွဲသွဇော်သော်ရင်ဂင်လောင် နွံပိုင်ရ။ ပွဲမ (ပညာမ္မဲသအာင်ဂမ္မိင်)
ဟံသွဗွေက်ဖျင် (ဇော)ဂင်လောင် နွံပိုင်ရ။ ဝုပိင်လောင် ဟံမ္မဲရ။ ဖေက်ပိင်လောင် ဟံမ္မဲရ။

မာတိကာ

ပွိုက်မယုတ်မာလေဝ် နွံရ။ ကွေတ်မှာရာလေဝ် နွံရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဝံ နှိညးသဟဓရ်ဂမ္တိုင် မဟံဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးမဟံဂပ်ဝံသျှိုက်မ္တိုင် ဒးဂှ် ညးမဟံဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးဟံလေဝ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဝံ နှိညး ညးသဟဓရ်ဂမ္တိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မ္တိုင်ဒးဂှ် ညးဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးမလေဝ်ဇော်ပွက် ကိုစိုတ်ရ။ ညးမွဲ ထပ်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂံ လာဘ်ဂံလေဝ် ဟံမွဲပွိုက်ရ။ ပွမဇော်သော်ရံဂံလေဝ် ဟံမွဲပွိုက်ရ။ ပွမ (ညးမွဲသအာင်ဂမ္တိုင်) သွဗွေက်ဖျပ် (ဇကု)ဂံလေဝ် ဟံမွဲပွိုက်ရ။ ဂွပါပ်လေဝ် နွံရ။ ဖေက်ပါပ်လေဝ် နွံရ။ ပွိုက်အောန်လေဝ် နွံရ။ ကွေတ်ဍုတ်စုတ်လေဝ် နွံရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဝံ နှိညးသဟဓရ်ဂမ္တိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝံသျှိုက်မ္တိုင်ဒးဂှ် ညးဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးမလေဝ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒုတိယဝိယ

၂။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဝံ နှိညး ညးသဟဓရ် ဂမ္တိုင် မဟံဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးမဟံဂပ်ဝံသျှိုက်မ္တိုင်ဒးဂှ် ညးမဟံဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးဟံ လေဝ်ဇော်ပွက်ကိုစိုတ်ရ။ ညးမွဲ ထပ်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂံ လာဘ်ဂံလေဝ် နွံပွိုက်ရ။ ပွမသွဇော်သော်ရံဂံလေဝ် နွံပွိုက်ရ။ ပွမ (ညးမွဲသအာင်ဂမ္တိုင်) ဟံသွဗွေက်ဖျပ် (ဇကု)ဂံလေဝ် နွံပွိုက်ရ။ ဂွပါပ်လေဝ် ဟံမွဲရ။ ဖေက်ပါပ်လေဝ် ဟံမွဲရ။ စောန်စိုတ်လေဝ် လေဝ်စောန်စိုတ်ရ။ သအေတ်သပါန်လေဝ် လေဝ်သအေတ်သပါန်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဝံ နှိညး ညးသဟဓရ်ဂမ္တိုင် မဟံ ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးမဟံဂပ်ဝံသျှိုက်မ္တိုင်ဒးဂှ် ညးဟံဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးဟံလေဝ်ဇော်ပွက်ကို စိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဝံ နှိညး ညးသဟဓရ်ဂမ္တိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်ဆာန် ညးမဂပ်ဝံသျှိုက်မ္တိုင်ဒးဂှ် ညးမဂပ်ဝံသွအဲပရဲ ညးမလေဝ်ဇော်ပွက်ကို စိုတ်ရ။ ညးမွဲ ထပ်ပြကာအိုတ်ဂံရောမွဲတုန်? -

ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂံ လာဘ်ဂံ လေဝ်ဟံမွဲပွိုက်ရ။ ပွမသွဇော်သော်ရံဂံလေဝ် ဟံမွဲပွိုက်ရ။ ပွမ (ညးမွဲသအာင်ဂမ္တိုင်) သွဗွေက် ဖျပ် (ဇကု)ဂံလေဝ် ဟံမွဲပွိုက်ရ။ ဂွပါပ်လေဝ် နွံရ။ ဖေက်ပါပ်လေဝ် နွံရ။ စောန်စိုတ်လေဝ် ဟံလေဝ်စောန်စိုတ်ရ။ သအေတ်သပါန်လေဝ် ဟံလေဝ်သအေတ်သပါန်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဝံ

ဒို့ညး ညးသဟဓရ်ဂမ္တိုင် ဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် ညးဂပ်ဝ်သျှိုက်မျိုက်ဒးဂှ် ညးမဂပ်ဝ်သွအဲပရဲ ညးမလေပ်ဇော်ပှ်ကိုစိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်သံခိတ္တဗလ

၃။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသော်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမ္ပိုင်ကျိတ်တြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရ်ရ။ ပ။ ယံခမိတအ် ဗိုလ်ဂမ္တိုင် က္လုဂံထပ်ပြကာ အိုတ်ရ။ ညးမွဲ ထပ်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်? ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမလျိုင်ပတေ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်၊ ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂွပါပ်၊ ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ်ပါပ်၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန်၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမိတအ် ဗိုလ်ဂမ္တိုင် က္လုဂံထပ်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမလျိုင်ပတေ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ဗိုလ်မဂပ်ဝ်တွံးရဲဝံမွဲ ‘ဟိရိဩတ္တပ္ပ’ ပွမဂွပါပ် ပွမလကိုတ်ပါပ်၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန်၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီမဒ်မရနက်ကို ထပ်ဂမ္တိုင်ရ။

ခမိတပညာ မ္တုကိုဇြဟတ် နကိုဗိုလ်ဂမ္တိုင် ထပ်ပြကာဂှ် ဝံဂျိုင် (ဂယိုင်)လမျို ဗွဲတသိုခံရ၊ စိုစွတ်ဗစာရဏာဓရ် (သစ္စပန်) ဗွဲဟိုတ်မဂပ်ဝ် မာန်ရ၊ မှာ်သေဝ်အရထ (မတွံးသစ္စပန်) နကိုဝိပဿနာပညာမာန်ရ၊ သုဟ်ညံင်ရဲဂုဏ်ပုတ်ကောင်သ္မ လလမ်အာကို ဒို့အာစိုတ်(လအိတ်အိုတ်) တိတ်ဗွဲ (နူဝတ္ထုအာရီဂမ္တိုင်)ရ။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဝိတ္ထတဗလ

၄။ ယံခမိတအ် ဗိုလ်ဂမ္တိုင် က္လုဂံထပ်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲ ထပ်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရော မွဲတုန်? ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမလျိုင်ပတေ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်၊ ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂွပါပ် ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ်ပါပ်၊ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗိုဗျဟ်၊ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန်၊ ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတီဂမ္တိုင်ရ။

ယွံခမိတအ် ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမလျှင်ပတေ်မွဲးဂ် ညးဒျှော်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂ် မွဲကုဓရ်သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ်ရ၊ လျှင်ပတေ် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ကော်သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကျော်တြရ။ “တိလမ္မုပိဉ်ကျော်တြဂ် ဟိုတ်နူဟိုတ် မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင်လေဝ် အရဟံ မွေးရ ။ ပ ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မွဲကုဓရ်ဉာဏ်မဇ္ဈိမလေဝ် ဘဂဝါ မွေးရ” ရဲဝံ (လျှင်ပတေ်ရ)။ ယွံခမိတအ် က္လုဂ် ‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမလျှင်ပတေ် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမိတအ် ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမပတိတ်ဗြဟ္မာတ်မွဲးဂ် ညးဒျှော်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂ် သွက်ဝံပါကေံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် သွက်ဝံချိုက်ပေင်ကိုဓရ်ကုသိုလ် ဂမ္တိုင် မွဲကုဓရ်သကကာတ်မြဟ်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကော် အစောဒြဟတ်ရ၊ မွဲကုဓရ်ဗိုဗတ်ရ၊ ဟံမ္မုကုဓရ်ပွမဗျေံကေံသဇိုင်ဝန် ပွဲဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် က္လုဂ် ဝီရိယဗိုလ် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမိတအ် ‘ဟိရိဗိုလ်’ ပွမဂ္ဂပါပ်မွဲးဂ် ညးဒျှော်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂ် မွဲကုဓရ်ပါပ်ရ၊ လေဝ်ဂ္ဂပါပ် နူကာယဒုစရိတ်ရ၊ လေဝ်ဂ္ဂပါပ် နူဝစီဒုစရိတ်ရ၊ လေဝ်ဂ္ဂ ပါပ်နူမနောဒုစရိတ်ရ၊ လေဝ်ဂ္ဂပါပ် နူပွမအာစိုပ် ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မယုတ်သပ်ရ။ ယွံခမိတအ် က္လုဂ် ဟိရိဗိုလ် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမိတအ် ‘ဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမလကိုတ်ပါပ်မွဲးဂ် ညးဒျှော်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂ် မွဲကုဓရ်ပွမလကိုတ်ပါပ်ရ၊ လကိုတ်ပါပ် နူကာယဒုစရိတ်ရ၊ လကိုတ်ပါပ် နူဝစီဒုစရိတ်ရ၊ လကိုတ်ပါပ် နူမနောဒုစရိတ်ရ၊ လေဝ်လကိုတ်ပါပ် နူပွမအာစိုပ် ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မယုတ်သပ်ရ။ ယွံခမိတအ် က္လုဂ် ဩတ္တပ္ပဗိုလ် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမိတအ် ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗျူဟ်မွဲးဂ် ညးဒျှော်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂ် မွဲကုဓရ်သတိရ၊ ချိုက်ပေင်တဲ ကော်သတိမကြိုင်ချဟ်လောန်ကာဲရ၊ ဗျူဟ်ကေတ် ပွမကောန်သွလပ် ဗွဲမလအ်လကာဖာကို ပွမဟိုသွေးလပ် ဗွဲမလအ်လကာဖာကိုမာန်ရ၊ ဗျူဟ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါမာန်ရ။ ယွံခမိတအ် က္လုဂ် သတိဗိုလ် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမိတအ် ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန်မွဲးဂ် ညးဒျှော်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂ် လှူအာနူကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်တဲဟေင် ။ ပ ။ အာစိုပ်စတုတ္ထဇျာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမိတအ် က္လုဂ် သမာဓိဗိုလ် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမိတအ် ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိမွဲးဂ် ညးဒျှော်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂ် မွဲကုဓရ်ပညာရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကော်ပညာမပြ လေဝ်တိကေတ် ပွမဒ် ပွမလိုတဲ မဖံက်ဗကးကလိုဟ်ကေံ ကိလေသဂမ္တိုင်မာန် မလေဝ်ကိုအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဒ်အရာဒ်ဒိမ်အိုတ် ဗွဲမဒေးရ။ ယွံခမိတအ် က္လုဂ် ပညာဗိုလ် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။ ယွံခမိတအ် ဗိုလ်ဂမ္တိုင် က္လုဂ် ထပ်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ(သွေးရ)။

‘သဒ္ဓါဗိုလ်’ ပွမလျှင်ပတေ၊ ‘ဝီရိယဗိုလ်’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ‘ဟိရီဩတ္တပ္ပဗိုလ်’ ပွမဝ္ဗပါပံ ပွမလကိုတပါပံ ‘သတိဗိုလ်’ ပွမဗျူဟာ ‘သမာဓိဗိုလ်’ ပွမတန်ကြန် ‘ပညာဗိုလ်’ ပွမတိ မဒ္ဓိမရနုကံကိုထပှ်ဂမ္တိုင်ရ။

ခမိတပညာ မှုကိုဇြဟတ် နကိုဗိုလ်ဂမ္တိုင် ထပှ်ပြကာဂုံ ဝံကျိုင်(ဂယိုင်)လမျှ ဗွဲတသိုခံရ၊ စိုစွတ်ဗောဓာဓာရဏာဓရ်(သစ္စပန်) ဗွဲဟိုတ်မဂပ်မာန်ရ၊ တိကေတ် အရထ (မတွံဂးသစ္စပန်) နကိုဝိပဿနာပညာမာန်ရ၊ သုဟ်ညိုင်ရဲဂွန်ပုတ်ကောင်သ့ လလမ် အာကို နှိအာစိုတ်(လအိတ်အိုတ်) တိတ်ဗူး (နုဝတ္ထုအာရီဂမ္တိုင်)ရ။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်သံခိတ္တနေ

၅။ ယံခမိတအံ ဂြပ်(ညးသပ္ပုရိဟ်)ဂမ္တိုင် ဣဝံထပှ်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပှ် ပြကာအိုတ်ဂုံရောမွဲတုန်— ‘ဂြပ်သဒ္ဓါ’ ပွမလျှင်ပတေ၊ ‘ဂြပ်သီလ’ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒင်၊ ‘ဂြပ်ဟိရီ’ ပွမဝ္ဗပါပံ၊ ‘ဂြပ်ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတပါပံ၊ ‘ဂြပ်သုတ’ လမိင်လညာတ်၊ ‘ဂြပ်စာဂ’ ပွမသူးပွး၊ ‘ဂြပ်ပညာ’ ပွမတိဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမိတအံ ဂြပ်(ညးသပ္ပုရိဟ်)ဂမ္တိုင် ဣဝံထပှ်ပြကာ အိုတ်ရ။ ရံဝံ (သူးရ)။

‘ဂြပ်သဒ္ဓါ’ ပွမလျှင်ပတေ၊ ‘ဂြပ်သီလ’ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒင်၊ ‘ဂြပ်ဟိရီဩတ္တပ္ပ’ ပွမဝ္ဗပါပံ လကိုတပါပံ၊ ‘ဂြပ်သုတ’ လမိင်လညာတ်၊ ‘ဂြပ်စာဂ’ ပွမသူးပွး၊ ‘ဂြပ်ပညာ’ ပွမတိ မဒ္ဓိမရနုကံကိုထပှ်ဂမ္တိုင်ရ။

ဩကုညးဗြကိုန် ဩကုညးတြံကိုန် ဂြပ်(ညးသပ္ပုရိဟ်)ဂမ္တိုင် နွံအိုတ်ရ၊ ညးဗြ ညးတြံ မှုကိုဂြပ်(ညးသပ္ပုရိဟ်)ဂုံ ညးဝါတ်ဂါတ်ဟံသောင် ရံဝံ တပညာဂမ္တိုင် ဟိုသူးအိုတ်ရ၊ ပွမကျိုင်လမျှညးဂုံ နှိသူးသူးဟံသောင် ရံဝံ ဟိုသူးအိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဂုံရ တပညာဂုံ ဗျူဟာကေတ် ဒွေံဗတောန်ကျာ်တဲ ဒးပတိတ်ဇြဟတ် ဓရ်သဒ္ဓါမလေပ်ဖြင်ကေတ်ကို သီလမဒ္ဓိဟိုတ် ညာတ်ကေတ်ဓရ်သစ္စပန်ကို ဂှိုင်ကိုဝါရ။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဝိတ္ထတနေ

၆။ ယံခမိတအံ ဂြပ်(ညးသပ္ပုရိဟ်)ဂမ္တိုင် ဣဝံထပှ်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပှ် ပြကာအိုတ်ဂုံရောမွဲတုန်— ‘ဂြပ်သဒ္ဓါ’ ပွမလျှင်ပတေ၊ ‘ဂြပ်သီလ’ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒင်၊

မာတိကာ

‘ဂြပ်ဟိရီ’ ပွမဝ္ဗပါဝ်၊ ‘ဂြပ်ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပါဝ်၊ ‘ဂြပ်သုတ’ လမိင်လညာတ်၊ ‘ဂြပ်စာဂ’ ပွမသွေးပွး၊ ‘ဂြပ်ပညာ’ ပွမတီဂမ္ဘိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ‘ဂြပ်သဒ္ဓါ’ ပွမလျှင်ပတေ်မွဲးဂှ် ညးဍဲအိုတ်ဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂှ် မှုံကိုဓရ်သဒ္ဓါရ၊ လျှင်ပတေ်အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကောံသဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကျၢ်တြရ “တီလမ္မုံပိဉ်ကျၢ်တြဂှ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင်လေဝ် အရဟံ မွဲးရ။ ပ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မှုံကိုပိဉ်တြိမ္မုမဇ္ဇေင်လေဝ် ဘဂဝါ မွဲးရ” ရဲဝံ (လျှင်ပတေ်ရ)။ ယွံခမီတအ် ဣဝံဂှ် ‘ဂြပ်သဒ္ဓါ’ ပွမလျှင်ပတေ် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမီတအ် ‘ဂြပ်သီလ’ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒပ်မွဲးဂှ် ညးဍဲဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂှ် ဝေင်ပါကေံ နူပွမစိုတ်လမျီုညးရ။ ပ။ ဝေင်ပါကေံ နူပွမသုင်စ သီအရက် မဒ်ဟိုတ် မဇ္ဈမာဝိဝိင်ဘိင်တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝံဂှ် ‘ဂြပ်သီလ’ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒပ် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမီတအ် ‘ဂြပ်ဟိရီ’ ပွမဝ္ဗပါဝ်မွဲးဂှ် ညးဍဲဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂှ် မှုံကိုဝ္ဗပါဝ်ရ၊ လေဝ်ဝ္ဗပါဝ် နူကာယဒုစရိတ်ရ၊ လေဝ်ဝ္ဗပါဝ် နူစီဒုစရိတ်ရ၊ လေဝ်ဝ္ဗပါဝ် နူမနောဒုစရိတ်ရ၊ လေဝ်ဝ္ဗပါဝ် နူပွမအာစိုပ် ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မယုတ်သပ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝံဂှ် ‘ဂြပ်ဟိရီ’ ပွမဝ္ဗပါဝ် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမီတအ် ‘ဂြပ်ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပါဝ်မွဲးဂှ် ညးဍဲဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂှ် မှုံကိုပွမလကိုတ်ပါဝ်ရ၊ လကိုတ်ပါဝ် နူကာယဒုစရိတ်ရ၊ လကိုတ်ပါဝ် နူစီဒုစရိတ်ရ၊ လကိုတ်ပါဝ် နူမနောဒုစရိတ်ရ၊ လေဝ်လကိုတ်ပါဝ် နူပွမအာစိုပ် ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မယုတ်သပ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝံဂှ် ‘ဂြပ်ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပါဝ် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံခမီတအ် ‘ဂြပ်သုတ’ လမိင်လညာတ်မွဲးဂှ် ညးဍဲဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ကွေးအရီဂှ် လမိင်လညာတ်ဂှိုင်ရ၊ ပကင်ရင်လပ် လမိင်လညာတ်ရ၊ ဆန်စန် ပကောံပကောပ်လပ် လမိင်လညာတ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂှ် ကောပ်ကလင်လပ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင် မှုံကို ပွမခိုဟ်ဆဲးတမ် ခိုဟ်ဆဲးလဒေါပ် ခိုဟ်ဆဲးကောတ် မချိုက်ပေင်တ ကောံအရထသဒ္ဓါ မချိုက်ပေင်အလုံအိုသို မလေပ်လဖပ်ထွေးကိုဒွေတ်မပြ မသအေးဇုးဗွဲပွဲ၊ ဗွဲမဂှိုင်ရ၊ ပကင်ရင် လပ်ရ၊ လုတ်လပ် နကိုပါင်ရ၊ (ပတိုန်လပ်ပါင်တိုက်ရ)၊ စုတ်သမ္ဘိလပ် နကိုစိုတ်ရ၊ ပထက်ခွင် တီကေတ် နကိုပညာဗွဲဒေးရ။ ယွံခမီတအ် ဣဝံဂှ် ‘ဂြပ်သုတ’ လမိင်လညာတ် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွေးရ။

ယွံအမာတ်ဥဂ္ဂ မိဂါရသေဠီ မဒ္ဒိကောနိဓံ ရောဟဏသေဠီဂ် သေဟ်သွဟ်ဖဲသအီ
 ဗုတ်စိတ်လိုက်ရော၊ မွဲကိုဂြပ်ရတ်ဂြိုင်ဂွင် ဗုတ်စိတ်လိုက်ရော၊ မွဲကိုကြိယာဗာ အရပ်စပ်
 သုင်စောဲဂြိုင်ဂွင် ဗုတ်စိတ်လိုက်ရော ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျိန်မူပိုင် ကုသေဠီဂ် ထဝ်ဂမိုင်ဟောင်
 နွံကိုင့်ကွဲရ၊ ဗွဲအရိဟ်လိဟ်တောဲသြန်တုန် မုသွက်သွးနွံဏီဂ်ရော ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။ ယွံအမာတ်
 ဥဂ္ဂ ဂြပ်ရတ်မဟွံကိုထပ်သြန်ဂ် နွံပွဲလောကဟောင်ရ၊ ဂြပ်ရတ်မဟွံကို ထပ်သြန်ဂ် ဟွံမွဲ ရဲဝံ
 အဲဟွံဟိုသွးရ၊ ယွံအမာတ်ဥဂ္ဂ ဂြပ်ရတ်တုန် ဆက်ဆောံကောံ ပုတ် ညှ် သိုင် ကမ္မတ်
 ညးဒုင်အဲတုဲ မဟွံသျှိုက်ဆာန်ဂမိုင်ရ။ ယွံအမာတ်ဥဂ္ဂ ဂြပ်ရတ်ဂမိုင် ထပ်ပြကာဝံတုန်
 ဟွံဆက်ဆောံကောံ ပုတ် ညှ် သိုင် ကမ္မတ် ညးဒုင်အဲတုဲ မဟွံသျှိုက်ဆာန်ဂမိုင်အိုတ်ရ။

ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ‘ဂြပ်သဒ္ဓါ’ ပွမလျုင်ပတေ၊ ‘ဂြပ်သီလ’
 ပွမမင်မွဲထိုင်ဒပ်၊ ‘ဂြပ်ဟိရီ’ ပွမဝ္ဗပါပ်၊ ‘ဂြပ်ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပါပ်၊ ‘ဂြပ်သုတ’
 လမိင်လညာတ်၊ ‘ဂြပ်စာဂ’ ပွမသွးပွး၊ ‘ဂြပ်ပညာ’ ပွမတီဂမိုင်ရ၊ ယွံအမာတ်ဥဂ္ဂ
 ဂြပ်ရတ်ဂမိုင်ထပ်ပြကာဝံတုန် ဟွံဆက်ဆောံကောံပုတ် ညှ် သိုင် ကမ္မတ် ညးဒုင်အဲတုဲ
 မဟွံသျှိုက်ဆာန်ဂမိုင်အိုတ်ရ။ ရဲဝံ (သွးရ)။

‘ဂြပ်သဒ္ဓါ’ ပွမလျုင်ပတေ၊ ‘ဂြပ်သီလ’ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒပ်၊ ‘ဂြပ်ဟိရီဩတ္တပ္ပ’
 ပွမဝ္ဗပါပ် ပွမလကိုတ်ပါပ်၊ ‘ဂြပ်သုတ’ လမိင်လညာတ်၊ ‘ဂြပ်စာဂ’ ပွမသွးပွး၊
 ‘ဂြပ်ပညာ’ ပွမတီ မဒ္ဒိမရနုက်ကိုထပ်ဂမိုင်ရ။

ဩကုညးဗြဲကိုန် ဩကုညးတြဲကိုန် ဂြပ်(ညးသပ္ပရိဟ်)ဂမိုင်ဂ် နွံအိုတ်ရ၊
 ညးဗြဲ ညးတြဲ မွဲကိုဂြပ် (ညးသပ္ပရိဟ်)ဂ် ဗွဲစုတ် ပွဲလိုက်မိုဟ် လိုက်သွပ် န်ညးမွဲကို
 ဂြပ်ရတ်ဂြိုင် ဟွံမွဲကိုညးဇူးရ။

ဟိုတ်ဂ်ရ တုပညာဂ် ဗျုဟ်ကောတ် ဒွေံဗတောန်ကျိတ်တဲ ဒးပတိတ်ဇြဟတ်
 ဓရ်သဒ္ဓါမလေပ်ကိုဇြိုင်ကောပ်ကို သီလမဒ္ဒိဟိုတ် ညာတ်ကောတ်ဓရ်သစ္စပန်ကို ဂြိုင်ကို
 ဝါရ။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်သံယောဇန

၈။ ယွံခမိတအ် ‘သံယောဇိန်’ ဇုက်ဒက်ဂြေန်ဂမိုင် ဣဝံ ထပ်ပြကာအိုတ်ရ။
 ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— အနုနယကာမရာဂသံယောဇိန်၊ ပဋိဃသံယောဇိန်၊
 ဒိဋ္ဌိသံယောဇိန်၊ ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇိန်၊ မာနသံယောဇိန်၊ ဘဝရာဂသံယောဇိန်၊ အဝိဇ္ဇာ

သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ‘သံယောဇိန်’ ဇုက်ဒက်ဂြေန်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံ ထပုံပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ပဟာန

၉။ ယွံခမီတအ် သွက်ဝံပါကွေံ သွက်ဝံသကုတ်ကွေံ ‘သံယောဇိန်’ ဇုက်ဒက်ဂြေန် ဂမ္ဘိုင်ထပုံပြကာဂ် ဒးဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြရ။ ညးမွဲထပုံပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

သွက်ဝံပါကွေံ သွက်ဝံသကုတ်ကွေံ အနုနယသံယောဇိန် ဒးဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြရ။ ပဋိဃသံယောဇိန်။ ပ။ ဒိဋ္ဌိသံယောဇိန်။ ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇိန်။ မာနသံယောဇိန်။ ဘဝရာဂ သံယောဇိန်။ သွက်ဝံပါကွေံ သွက်ဝံသကုတ်ကွေံ အဝိဇ္ဇာသံယောဇိန် ဒးဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြရ။ ယွံခမီတအ် သွက်ဝံပါကွေံ သွက်ဝံသကုတ်ကွေံ ‘သံယောဇိန်’ ဇုက်ဒက်ဂြေန် ဂမ္ဘိုင်ထပုံပြကာဝံ ဒးဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြရ။

ယွံခမီတအ် ဩပွဲကာလမွဲ ခမီဂ် ပါကွေံ အနုနယသံယောဇိန်ရ။ သကုတ်ကွေံ ရိုဟ်ကွက်ဗွဲမသက္ကုသေဟ်ရ။ သွကွေံသုဟ်ညင်ရ် အရာဒတန်တုံတာ မပိုက်ဓေါတ်ပတိတ် တဲရ။ သွကွေံပွမဟုံကတိုဒ်(တို)ရ။ ဟုံမွဲကိုသဘ် ပွမကတိုဒ် ပွဲကာလကြံရ။

ပဋိဃသံယောဇိန်။ ပ။ ဒိဋ္ဌိသံယောဇိန်။ ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇိန်။ မာနသံယောဇိန်။ ဘဝရာဂသံယောဇိန်။ ပါကွေံအဝိဇ္ဇာသံယောဇိန်ရ။ သကုတ်ကွေံရိုဟ်ကွက် ဗွဲမသက္ကု သေဟ်ရ။ သွကွေံသုဟ်ညင်ရ်အရာဒတန်တုံတာ မပိုက်ဓေါတ်ပတိတ်တဲရ။ သွကွေံပွမ ဟုံကတိုဒ်(တို)ရ။ ဟုံမွဲကိုသဘ်ပွမကတိုဒ် ပွဲကာလကြံရ။

ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ခမီဝံ ညးသကုတ်ကွေံတဏှာတဲ ညးသိုဟ်ဟ်ကွေံ သံယောဇိန်တဲ ဟိုတ်မပါနက်ကွေံမာန ဗွဲမဒးရးစိ ညးသွကွေံလအိတ်ဒဒိဒ်ဝဋ်တဲ ရံဝံ ဂပ်ဝ်သုးရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ

၁၀။ သုတ်မစ္ဆရိယ

၁၀။ ယွံခမီတအ် သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံထပုံပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပုံပြကာ အိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— အနုနယသံယောဇိန်၊ ပဋိဃသံယောဇိန်၊ ဒိဋ္ဌိသံယောဇိန်၊

မာတိကာ

ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇိန်၊ မာနသံယောဇိန်၊ ဣဿာသံယောဇိန်၊ မစ္ဆရိယသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ရ။
ယုံခမီတအ် သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံထပုံပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ဒသမ

ဓနဝဂ် မဒ္ဒိကိပ်ကွာ တဲ့ရောင်။

၂။ အနုသယဝဂ် ၁။ သုတ်ပဌမအနုသယ

၁။ ယုံခမီတအ် အနုသယဓာတ် သတိက်သတင်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံထပုံပြကာအိုတ်ရ။
ဉ္စးမွဲထပုံပြကာအိုတ်ဂုံရောမွဲတုန်— ကာမရာဂါနုသယ၊ ပဋိဃာနုသယ၊ ဒိဋ္ဌာနုသယ၊
ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ၊ မာနာနုသယ၊ ဘဝရာဂါနုသယ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယဂမ္ဘိုင်ရ။ ယုံခမီတအ်
အနုသယဓာတ် သတိက်သတင်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံထပုံပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒုတိယအနုသယ

၁၂။ ယုံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံ သွက်ဂွံသကုတ်ကွေံ အနုသယဓာတ်သတိက်
သတင်ဂမ္ဘိုင်ထပုံပြကာ ဒေဒ္ဒေတ်လုတ် ဒေဒ္ဒေတ်မပြရ။ ဉ္စးမွဲထပုံပြကာအိုတ်ဂုံရောမွဲတုန်—

သွက်ဂွံပါကွေံ သွက်ဂွံသကုတ်ကွေံ ကာမရာဂါနုသယ ဓာတ်သတိက်သတင်
ပွမစောဲလံ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ဒေဒ္ဒေတ်လုတ် ဒေဒ္ဒေတ်မပြရ။ ပဋိဃာနုသယ။ ပ။ ဒိဋ္ဌာနုသယ။
ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ။ မာနာနုသယ။ ဘဝရာဂါနုသယ။ သွက်ဂွံပါကွေံ သွက်ဂွံသကုတ်ကွေံ
အဝိဇ္ဇာနုသယ ဒေဒ္ဒေတ်လုတ် ဒေဒ္ဒေတ်မပြရ။ ယုံခမီတအ် သွက်ဂွံပါကွေံ သွက်ဂွံသကုတ်ကွေံ
အနုသယဓာတ် သတိက်သတင်ဂမ္ဘိုင် ထပုံပြကာဝံ ဒေဒ္ဒေတ်လုတ် ဒေဒ္ဒေတ်မပြရ။

ယုံခမီတအ် ဩပွဲကာလမွဲ ကုခမီဂ် ပါကွေံ ကာမရာဂါနုသယဓာတ်သတိက်သတင်
ပွမစောဲလံ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်တုန်ရ။ သကုတ်ကွေံ ရိုဟ်ကွက်မွဲသကွာ်သွေဟ်တုန်ရ။
သွကွေံသွဟ်ညိုင်ရ အရာဒတန်တုံတာ မပိုက်စေါတ်ပတိတ်တုန်ရ။ သွကွေံပွမဟုံကတိုန်တို
တုန်ရ။ ဟုံမွဲကိုသတ်ပွမကတိုန် ပွဲကာလကြံရ။

ပဋိဃာနုသယ ။ ပ ။ ဒိဋ္ဌာနုသယ။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ။ မာနာနုသယ။ ဘဝရာဂါနု
သယ။ ပါကွေံအဝိဇ္ဇာနုသယတုန်ရ။ သကုတ်ကွေံ ရိုဟ်ကွက်မွဲသကွာ်သွေဟ်တုန်ရ။ သွကွေံ

သုဟ်ညင်ရ်အရာဒတန်တံတာ မပိုက်ခေါတ်ပတိတ်တဲဒ်ရ၊ သွကောံပ္ပမဟံကတိုဒ်တိုတဲဒ်ရ၊
ဟံမဲ့ကိုသတ်ပ္ပမကတိုဒ် ပွဲကာလကြံရ။

ယံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ခမိဝံ ညးသကုတ်ကောံတဏှာတဲ ညးသိုဟ်ကောံ
သံယောဇိန်တဲ ဟိုတ်မပါနက်ကောံမာန ဗွဲမဒးရးစိ ညးသွကောံလအိတ်ဒဒိမ်ဝင်္ဂတဲ ရံဝံ
ဂပ်ဝ်သွးရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ကုလ

၁၃။ ယံခမီတအ် သိုဒကာဂမ္တိုင် မချိုက်တကောံအင်္ဂဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဂ် ဟဂ္ဂံပြာပ်
အာဏီမွဲး သွက်ဂွံပြာပ်အာ ဟံဗွဲရ၊ ပြာပ်အာစိုပ်တဲမွဲးတုန် သွက်ဂွံဂဇာန် ဟံဗွဲရ။ ညးမွဲး
ထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ဟံဒစးဝေင်ဒင်တုင်တရ် နမသျှိုက်မျိုက်သေံသွံအိုတ်ရ၊
ဟံလောဝ် နမသျှိုက်မျိုက်သေံသွံအိုတ်ရ၊ ဟံကိုဒုဲ နမသျှိုက်မျိုက်သေံသွံအိုတ်ရ၊
ဝတ္ထုဒါန်နွံတပြာကဏ် ပျက်ခလုက်ထောံ ကုပူဂိုလ်ဂ်အိုတ်ရ၊ သိုဝတ္ထုဒါန်နွံတဂိုင်ဂိုင်လေဝ်
ကိုဒါန်ဗုတ်ညီနာင်အိုတ်ရ၊ သိုဝတ္ထုဒါန်မပြနွံတလေဝ် ကိုဒါန်ဝတ္ထုဒါန်ကြိုင်မျိုက်
ညွတ်မြဟ်အိုတ်ရ၊ ကိုဒါန် ဗွဲဟံရှေသေံရ်အိုတ်ရ၊ ဟံကိုဒါန် ဗွဲမရှေသေံရ်အိုတ်ရ။
ယံခမီတအ် သိုဒကာဂမ္တိုင် မချိုက်ပေင်တကောံအင်္ဂဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဂ် ဟဂ္ဂံပြာပ်အာဏီမွဲး
သွက်ဂွံပြာပ်အာ ဟံဗွဲရ၊ ပြာပ်အာစိုပ်တဲမွဲးတုန် သွက်ဂွံဂဇာန် ဟံဗွဲရ။

ယံခမီတအ် သိုဒကာဂမ္တိုင် မချိုက်ပေင်တကောံအင်္ဂဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဂ် ဟဂ္ဂံပြာပ်
အာဏီမွဲး သွက်ဂွံပြာပ်အာ ဗွဲရ၊ ပြာပ်အာစိုပ်တဲမွဲးတုန် သွက်ဂွံဂဇာန် ဗွဲရ။ ညးမွဲး
ထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်— ဒစးဝေင်ဒင်တုင်တရ် နမသျှိုက်မျိုက်သေံသွံအိုတ်ရ၊
လောဝ် နမသျှိုက်မျိုက်သေံသွံအိုတ်ရ၊ ကိုဒုဲ နမသျှိုက်မျိုက်သေံသွံအိုတ်ရ၊ ဝတ္ထုဒါန်
နွံတပြာကဏ် ဟံပျက်ခလုက် ကုပူဂိုလ်ဂ်အိုတ်ရ၊ ဝတ္ထုဒါန်နွံတဂိုင်ဂိုင်မွဲး ကိုဒါန်
ဗွဲမဂိုင်ဂိုင်အိုတ်ရ၊ ဝတ္ထုဒါန်မပြနွံမွဲး ကိုဒါန်ဝတ္ထုဒါန်မပြဂ်အိုတ်ရ၊ ကိုဒါန် ဗွဲမရှေသေံရ်
အိုတ်ရ၊ ဟံကိုဒါန် ဗွဲဟံရှေသေံရ်အိုတ်ရ။ ယံခမီတအ် သိုဒကာဂမ္တိုင် မချိုက်တကောံအင်္ဂ
ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဂ် ဟဂ္ဂံပြာပ်အာဏီမွဲး သွက်ဂွံပြာပ်အာ ဗွဲရ၊ ပြာပ်အာစိုပ်တဲမွဲးတုန် သွက်ဂွံ
ဂဇာန် ဗွဲရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ပုဂ္ဂလ

၁၄။ ယွံခမီတအ် ပုဂ္ဂိုလ်ဂမၠိုင်ထံပွဲတၢ်ဝံ ရင်တၢ်နင်(နူဇမ္မေ)တဲလေဝ် ထေက်ကို တုဟ်နကိုဒါန် သုပူဇ်အိုတ်ရ၊ ဝတ္ထုမစီရင်လေဝ် တုဟ်နသွက်ကျဲထီဂမၠိုင်လေဝ် ထေက်ကို တုဟ်နကိုဒါန် သုပူဇ်အိုတ်ရ၊ ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ်ဒါန် မရန်တံ သွက်ဘဝပရလိုက်အိုတ်ရ၊ ထေက်ကိုပင်ခွဲအ်ခွေံတဲအိုတ်ရ၊ ဒ်တိမုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲပတေံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲ သုကုသိုလ်ရ။ ညးမွဲထံပွဲကာတုအိုတ်ဂံၤရောမွဲတုန်— ‘ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ် မတိတ်ဗူးနုသွက်ရူပကာယ နာမကာယ ဓါပြုကာ။ ‘ပညာဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ်မတိတ်ဗူးနုကိလေသ ဂမၠိုင် နကိုပညာ။ ‘ကာယသက္ခီ’ ပုဂ္ဂိုလ်မသွဇောဝ်မတ် (ဇျာန် မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်) နကိုနာမကာယ။ ‘ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ်တိကေတ်ခရ်သစ္စပန်တဲ မအာစိုပ်မဂ် ဖိုလ်လတူ။ ‘သဒ္ဓါဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ် မတိတ်ဗူးနုကိလေသဂမၠိုင် နကိုခရ်သဒ္ဓါ။ ‘ဓမ္မာနုသာရီ’ ပုဂ္ဂိုလ်မုံကိုပညာ အာဂတတဲ မဇ္ဇောပုင်အရိယမဂ်။ ‘သဒ္ဓါနုသာရီ’ ပုဂ္ဂိုလ်မုံကိုသဒ္ဓါအာဂတတဲ မဇ္ဇောပုင် အရိယမဂ်ဂမၠိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ပုဂ္ဂိုလ်ဂမၠိုင်ထံပွဲတၢ်ဝံ ရင်တၢ်နင်(နူဇမ္မေ)တဲလေဝ် ထေက်ကိုတုဟ်နကိုဒါန် သုပူဇ်အိုတ်ရ၊ ဝတ္ထုမစီရင်လေဝ် တုဟ်နသွက်ကျဲထီဂမၠိုင်လေဝ် ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် အိုတ်ရ၊ ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မရန်တံ သွက်ဘဝပရလိုက်အိုတ်ရ၊ ထေက်ကိုတုဟ်န ပင်ခွဲအ်ခွေံတဲအိုတ်ရ၊ ဒ်တိမုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲပတေံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲ သုကုသိုလ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ဥပကုပမာ

၁၅။ ယွံခမီတအ် ပုဂ္ဂိုလ်ဂမၠိုင်ထံပွဲတၢ်ဝံ မုံကိုဥပမာသုာ်ဝံ နွံပြာကဋ် ပွဲလောကအိုတ်ရ။ ညးမွဲထံပွဲတၢ်ဝံရောမွဲတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လုံဂံၤ တို့ဗျိုက်စှော်အာ မွဲဝါမွဲ တို့ဗျိုက်အာဟေင်ဒိုရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လုံဂံၤ မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲ ကလေင်တို့ဗျိုက်စှော်ပုန်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လုံဂံၤ မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲမွဲ တန်တရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လုံဂံၤ မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲမွဲ မှာ်သိုရင်ရ၊ မှာ်သိုရင် လျှိုတေံလျှိုဏအ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လုံဂံၤ မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲမွဲ ဂစာန်စိင်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လုံဂံၤ မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲမွဲ အာစိုပ်ဌာန်အရာဒတန်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လုံဂံၤ မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲမွဲ စိင်ကောံရ၊ အာစိုပ် ဩင်မွဲလျှိုရ၊ တန်တပွဲလတူကုန်ဒို(မတွံဂးနိဗ္ဗာန်)ရ၊ သွကောံပွသရံပါပ်မွဲတဲဒိုရ။

ယွံခမီတအ် မုရ်သင်လုံ ပုဂ္ဂိုလ်ဂံၤ တို့ဗျိုက်စှော်အာမွဲဝါမွဲ တို့ဗျိုက်အာဟေင် ဒိုဂံၤရော? ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လုံဂံၤ ချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမၠိုင် မကိုခွက်

ဗွဲစွတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟောင် ပူဂိုလ်ဂ် တို့ဗျိုက်စှော်အာမွဲဝါမွဲး တို့ဗျိုက်အာဟောင် နှိအာရ။ (၁)

ယွံခမီတအ် မုရသင်္ဂလီု ပူဂိုလ်ဂ် မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲ ကလောင်တို့ဗျိုက်စှော်ပုန်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လီုဂ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ခရ်သဒ္ဓါ ခိုဟ်ပြရ၊ ဟီရီ ခိုဟ်ပြရ ။ ပ ။ ဩတ္တပ္ပ ခိုဟ်ပြရ၊ ဝီရိယ ခိုဟ်ပြရ၊ ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ပညာခိုဟ်ပြရ၊ ရဲဝံ ကတိန် ကျင်ရ၊ ခရ်သဒ္ဓါပူဂိုလ်ဂ် ဟံတန်တရ၊ ဟံဇော်မောင်ရ၊ ဟံယုတ်အာဟောင်ရ၊ ဟီရီ ပူဂိုလ် ဂ်ဂ် ။ ပ ။ ဩတ္တပ္ပ ပူဂိုလ်ဂ်၊ ဝီရိယ ပူဂိုလ်ဂ်၊ ပညာ ပူဂိုလ်ဂ် ဟံတန်တရ၊ ဟံဇော် မောင်ရ၊ ဟုတ်ယုတ်အာဟောင်ရ၊ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟောင် ပူဂိုလ်ဂ် မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲ ကလောင်တို့ဗျိုက်စှော်ပုန်ရ။ (၂)

ယွံခမီတအ် မုရသင်္ဂလီု ပူဂိုလ်ဂ် မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲမွဲး တန်တရော? ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လီုဂ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ခရ်သဒ္ဓါ ခိုဟ်ပြရ ရဲဝံ ကတိန်ကျင်ရ၊ ဟီရီ ခိုဟ်ပြရ ။ ပ ။ ဩတ္တပ္ပ ခိုဟ်ပြရ၊ ဝီရိယ ခိုဟ်ပြရ၊ ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ပညာ ခိုဟ်ပြရ၊ ရဲဝံ ကတိန်ကျင်ရ၊ ခရ်သဒ္ဓါပူဂိုလ်ဂ် ဟံဟုတ်ယုတ်ရ၊ ဟံဇော်မောင်ရ၊ တန်တရ၊ ဟီရီ ပူဂိုလ်ဂ် ။ ပ ။ ဩတ္တပ္ပ ပူဂိုလ်ဂ်၊ ဝီရိယ ပူဂိုလ်ဂ်၊ ပညာ ပူဂိုလ်ဂ် တန်တ (အတိုင် တန်တဒိုင်လျှိုန်)ရ၊ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟောင် ပူဂိုလ်ဂ် မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲ တန်တရ။ (၃)

ယွံခမီတအ် မုရသင်္ဂလီု ပူဂိုလ်ဂ် မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲ မှာသိုရင်ဂ်ရော၊ မှာသိုရင်လျှို တေလျှိုဏအ်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လီုဂ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ခရ်သဒ္ဓါ ခိုဟ်ပြရ ရဲဝံ ကတိန်ကျင်ရ၊ ဟီရီ ခိုဟ်ပြရ ။ ပ ။ ဩတ္တပ္ပ ခိုဟ်ပြရ၊ ဝီရိယ ခိုဟ်ပြရ၊ ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ပညာ ခိုဟ်ပြရ ရဲဝံ ကတိန်ကျင်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန်အဗန် အဒက်ဂမ္တိုင်ပိပြကာ အိုတ်အာမသက္ကသေဟ်ဂ်ရ နှိအာသောတာပန် မဟံမွဲကိုသတ် ပွမဒတုံစှော်အပါယ် မဗိုန်ဇုအ် မှုကုအရာလအာ မဂ်ပိလတူဟောင်ရ၊ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟောင် ပူဂိုလ်ဂ် မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲ မှာသိုရင်ရ၊ မှာသိုရင် လျှိုတေလျှိုဏအ်ရ။ (၄)

ယွံခမီတအ် မုရသင်္ဂလီု ပူဂိုလ်ဂ် မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲ ဂစာန်စိင်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လီုဂ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ခရ်သဒ္ဓါ ခိုဟ်ပြရ ရဲဝံ ကတိန်ကျင်ရ၊ ဟီရီ ခိုဟ်ပြရ ။ ပ ။ ဩတ္တပ္ပ ခိုဟ်ပြရ၊ ဝီရိယ ခိုဟ်ပြရ၊ ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ပညာ ခိုဟ်ပြရ ရဲဝံ ကတိန်ကျင်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္တိုင်ပိပြကာ အိုတ်အာ မသက္ကသေဟ် ဟိုတ်ဒိန်ရာဂ ဒေါသ မောဟဂမ္တိုင် ကြီအာဂ်ရ နှိသကဒါဂါမ် ကျင်ဘုံကာမ ဗွတ်မွဲဝါဟောင်တဲ သွကွေလအိတ်ဒိန်ဝင်ရ၊ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟောင် ပူဂိုလ်ဂ် မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲ ဂစာန်စိင်ရ။ (၅)

ယွံခမီတအ် မုရ်သင်္ဂါယီ ပုဂ္ဂိုလ်ၣ် မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲမ္း အာစိုပ်ဌာန်အရာဒတန်ၣ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်ၣ်ၣ်ၣ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ခရ်သဒ္ဓါ ခိုဟ်ပြရ ရဲဝံ ကတိဒ် ကျင်ရ။ ဟီရီ ခိုဟ်ပြရ။ ပ။ ဩတ္တပ္ပ ခိုဟ်ပြရ။ ဝီရိယ ခိုဟ်ပြရ။ ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ပညာ ခိုဟ်ပြရ ရဲဝံ ကတိဒ်ကျင်ရ။ ပုဂ္ဂိုလ်ၣ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်သွပ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာ အိုတ်အာမသက္ကာသွဟ်ၣ်ရ ပဒတ်ပဋိသန္နိဥပပါတ် ပွဲဘုံဗြိုတဲ ဒ်အနာဂါမ် မသွပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲဘုံဟောင် ဟံမ္မေကိုသဘ ပ္ဍမဂေတ်ကလောင် နူဘုံၣ်ရ။ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟောင် ပုဂ္ဂိုလ်ၣ် မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲမ္း အာစိုပ်ဌာန်အရာဒတန်ၣ်ရ။ (၆)

ယွံခမီတအ် မုရ်သင်္ဂါယီ ပုဂ္ဂိုလ်ၣ် မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲ ဒ်ညးစိင်ကျော် ညးအာစိုပ်ဩဇာလ္လိ တန်တဲပွဲလတူကုန်ဒ် (မတွံဂးနိဗ္ဗာန်)တဲ ဒ်ညးသွကျော် ပွသရံပါပ်မုးတဲၣ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်ၣ်ၣ်ၣ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ခရ်သဒ္ဓါ ခိုဟ်ပြရ ရဲဝံ ကတိဒ် ကျင်ရ။ ဟီရီ ခိုဟ်ပြရ။ ပ။ ဩတ္တပ္ပ ခိုဟ်ပြရ။ ဝီရိယ ခိုဟ်ပြရ။ ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ပညာ ခိုဟ်ပြရ ရဲဝံ ကတိဒ်ကျင်ရ။ ပုဂ္ဂိုလ်ၣ် ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္တိုင် အိုတ်အာၣ်ရ ပွဲဘဝ လှုဟ်ဟောင် အလိုဇကုသွကေတ်ဇောင်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတ်တဲမ္း ကျော် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတ်တဲမ္း မဟံမ္မေကိုအာသဝ နကိုညဏ်တောင်ကျာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ရဲဝံဟောင် ပုဂ္ဂိုလ်ၣ် မံက်ဂတဝ်တိုန်တဲ ဒ်ညးစိင်ကျော် ညးအာစိုပ်ဩဇာလ္လိ ညးတန်တဲ ပွဲလတူကုန်ဒ် (မတွံဂးနိဗ္ဗာန်) ညးသွကျော်ပွသရံပါပ်မုးတဲၣ်ရ။ (၇)

ယွံခမီတအ် ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်ထံၣ်တု မွဲကိုဥပမာဒ်ဝံ နွံပြာကဋ် ပွဲလောကအိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်အနိစ္စာနုပဿီ

၁၆။ ယွံခမီတအ် ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင် ရင်တျင်နင်(နူဇေမ္မာ)တဲလောင် မထေက်ကို တ္ခဟ်န ကိုဒ်ဒိန္နသုပ္ပဇ၊ ဝတ္ထုမစီရင်လဝ် တ္ခဟ်နသွက်ကျဲထီဂမ္တိုင်လောင် မထေက်ကို တ္ခဟ်နကိုဒ်ဒိန္န သုပ္ပဇ၊ မထေက်ကိုဒ်ဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒိန္နမရန်တဲ သွက်ဘဝပရလိုက်၊ မထေက်ဒ် တ္ခဟ်န ပင်ဒုအ်ခွေံတဲ၊ မဒ်တိဗုထိက်ပြ ဟံမ္မေပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ၣ် က္လဝံ ထံၣ်တုအိုတ်ရ။ ညးမ္းထံၣ်တုအိုတ်ၣ်ရောမ္းတုန်—

ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်ၣ်ၣ်ၣ် မှ်သုပုသဒ္ဓါရဂမ္တိုင်အိုသု ပွဲအကာဲအရာ ဟံမ္မိန် ဂြိုင်ကိုဝါရ၊ မွဲကိုစုတ်သန္တိ ရဲဝံမ္း ဟံမ္မိန်ရ၊ တိကေတ်ဗွဲပြာကဋ် ရဲဝံမ္း ဟံမ္မိန်တဲ လှိုန်ကာလဟံမ္မိတ်သကုတ် ဟံမ္မိန်တွေံသုရဲ(ကျော်စိုတ်ဂမ္တိုင်မ္မသအာင်)တဲ သွပုၣ်စိုတ်

နက္ခိတိတေ သီမတို့လုပ် နက္ခိပညာဂံ ပဒတ်ရ။ ပုဂ္ဂိုလ်ဂံ ဟိတနူဓရ်အာသဝဂမ္ဘိင် အိတ်အာဂံရ။ ။ ပ။ သွကေတဇ္ဇောင်မတ်ကွာ အာစိပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမိတအံ ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ နိပုဂ္ဂိုလ် ရင်တုင်နင်(နူဇေမော)တဲလောင် မထေက်ကို တွဟ်နက္ခိဒိနိသုပူဇ။ ဝတ္ထုမစီရင်လင် တွဟ်နသွက်ကွဲထီဂမ္ဘိင်လောင် မထေက်ကို တွဟ်နက္ခိဒိနိသုပူဇ။ မထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒိနိမရန်တံ သွက်ဘဝပရလိုက်၊ မထေက်ဒင် တွဟ်နပင်ခွအံခွာံတဲ၊ မဒိတိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဂွံပတဲသွကုသိုလ်ပဌမရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လျှိုက် မှာသိုပွဲသင်္ခါရဂမ္ဘိင်အိုသို ဗွဲအကဲအရာ ဟံဗိုန်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ မွဲကိုစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲး ဟံဗိုန်ရ၊ တီကေတ်ဗွဲမပြာကဉ် ရံဝံမွဲး ဟံဗိုန်တဲ၊ လျှိုန်ကာလဟံပိတ်သကုတ် ဟံတွန်တွဲသွဲရ(ကောံစိတ်ဂမ္ဘိင်မွဲသအာင်) တဲသွပုင်စိတ်နက္ခိတိတဲ သီမတို့လုပ် နက္ခိပညာဂံ ပဒတ်ရ။ ကုပုဂ္ဂိုလ်ဂံ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိင် အိတ်ကို လမျီအိတ်ကို နိဟံကွာ ဟံကြရ။ (နိမ္မဲဒမြိပ်ဝင်ရ)။ ယွံခမိတအံ ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ နိပုဂ္ဂိုလ် ရင်တုင်နင်(နူဇေမော)တဲလောင် မထေက်ကို တွဟ်နက္ခိဒိနိသုပူဇ။ ။ ပ။ မဒိတိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဂွံပတဲသွကုသိုလ်ဒုတိယရ။

ယွံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လျှိုက် မှာသိုပွဲသင်္ခါရဂမ္ဘိင်အိုသို ဗွဲအကဲအရာ ဟံဗိုန်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ မွဲကိုစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲး ဟံဗိုန်ရ၊ တီကေတ်ဗွဲမပြာကဉ် ရံဝံမွဲး ဟံဗိုန်တဲ၊ လျှိုန်ကာလဟံပိတ်သကုတ် ဟံတွန်တွဲသွဲရ(ကောံစိတ်ဂမ္ဘိင်မွဲသအာင်)တဲ သွပုင်စိတ်နက္ခိတိတဲ သီမတို့လုပ် နက္ခိပညာဂံ ပဒတ်ရ။

ပုဂ္ဂိုလ်ဂံ ဟိတနူသံယောဇိန်သွင်ဂမ္ဘိင်မသုန်ပြကာ အိတ်အာမသက္ကာသေဟ်ဂရ နိပုဂ္ဂိုလ် အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ မသုပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲလဒေါင် အပိုင်အခြာအာယုက်ရ။ ။ ပ။ နိပုဂ္ဂိုလ် ဥပဟစပရိနိဗ္ဗာယီ မသုပရိနိဗ္ဗာန် ကလိလောန်အာ လဒေါင်အပိုင်အခြာအာယုက်ရ။ ။ ပ။ နိပုဂ္ဂိုလ်အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ မသုပရိနိဗ္ဗာန် သီဟံမ္မဲကိုပတိတ်ဇြဟတ်ရ။ ။ ပ။ နိပုဂ္ဂိုလ်သသင်္ခါရ ပရိနိဗ္ဗာယီ မသုပရိနိဗ္ဗာန် နမ္မုကိုပမပတိတ်ဇြဟတ်ရ။ ။ ပ။ နိပုဂ္ဂိုလ်ဥဒ္ဓံသောတအာနိဋ္ဌဂါမီ အာစိပ်ဘုံအာနိဋ္ဌတဲ မထေက်ကိုကလိဝံ မင်လတူရ။

ယွံခမိတအံ ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိင် ရင်တုင်နင်(နူဇေမော)တဲလောင် မထေက်ကို တွဟ်နက္ခိဒိနိ သုပူဇ။ ဝတ္ထုမစီရင်လင် တွဟ်နသွက်ကွဲထီဂမ္ဘိင်လောင် မထေက်ကို တွဟ်နက္ခိဒိနိသုပူဇ။ မထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒိနိမရန်တံ သွက်ဘဝပရလိုက် မထေက်ဒင် တွဟ်နပင်ခွအံ ခွာံတဲ၊ မဒိတိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဂွံပတဲသွကုသိုလ်ရ။

ယွံခမိတအံ ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိင် ရင်တုင်နင်(နူဇေမော)တဲလောင် မထေက်ကို တွဟ်နက္ခိဒိနိ သုပူဇ။ ဝတ္ထုမစီရင်လင် တွဟ်နသွက်ကွဲထီဂမ္ဘိင်လောင် မထေက်ကို တွဟ်နက္ခိဒိနိသုပူဇ။ မထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒိနိမရန်တံ သွက်ဘဝပရလိုက်၊ မထေက်ဒင် တွဟ်နပင်ခွအံ

ခွေံတဲ၊ မဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ဂ် ဣဝံ ထပ်တုအိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ဒုက္ခာနုပဿီ

၁၇။ ယံခမီတအ် ပူဂိုလ်ဂမ္တိုင် ရင်တုင်နင်(နူဇေမ္မေ)တဲလေဝ် မထေက်ကို တုဟ်နကိုဒါန်သပ္ပဇ ၂ ပ ၂။ မဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ဂ် ဣဝံ ထပ်တုအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပ်တုအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လုဂ် မှ်သေဝ် ပွဲသင်္ခါရဂမ္တိုင်အိုသို ပွဲအကဲအရာ ဒဒိခ်ဂိုင်ကိုဝါတဲ ပဒတ်ရ ၂ ပ ၂။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်အနတ္တာနုပဿီ

၁၈။ မှ်သေဝ် ပွဲခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို ပွဲအကဲအရာ မဟံဝံအလိုအသီဂိုင်ကိုဝါတဲ ပဒတ်ရ ၂ ပ ၂။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်နိဗ္ဗာန

၁၉။ မှ်သေဝ်ပွဲနိဗ္ဗာန် ရဲဝံမွဲ သုခဂိုင်ကိုဝါရ၊ မုံကိုစုတ်သမ္ဘိ ရဲဝံမွဲ သုခရ၊ တိကေတ်ဗွဲမပြာကဋ် ရဲဝံမွဲ သုခတဲ လှိုန်ကာလ ဟံပိတ်သကုတ် ဟံတွန်တွဲသုရ (ကောံစိတ်ဂမ္တိုင်မွဲသအာင်)တဲ သပ္ပုင်စိတ် နကိုစိတ်တဲ သိုမတိုလုပ်နကိုပညာဂ် ပဒတ်ရ။ ပူဂိုလ် ဟိုတ်နူဇေမ္မေအာသဝဂမ္တိုင် အိုတ်အာဂ်ရ ၂ ပ ၂။ သွကေတ်ဇောဝ်မတ်ကွာ အာစိပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယံခမီတအ် ပူဂိုလ်ဝံ ဒ်ပူဂိုလ် ရင်တုင်နင်(နူဇေမ္မေ)တဲလေဝ် မထေက်ကို တုဟ်န ကိုဒါန်သပ္ပဇ ၂ ပ ၂။ မဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲ သွကုသိုလ် ပဋ္ဌမရ။

ယံခမီတအ် မွဲကုပ္ပန်တုန် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လုဂ် မှ်သေဝ် ပွဲနိဗ္ဗာန် ရဲဝံမွဲ သုခဂိုင်ကိုဝါရ၊ မုံကိုစုတ်သမ္ဘိ ရဲဝံမွဲ သုခရ၊ တိကေတ်ဗွဲမပြာကဋ် ရဲဝံမွဲ သုခတဲ လှိုန်ကာလ ဟံပိတ်သကုတ် ဟံတွန်တွဲသုရ (ကောံစိတ်ဂမ္တိုင်မွဲသအာင်)တဲ သပ္ပုင်စိတ်

နက္ခိတံတဲ သီမတို့လုပ် နက္ခိပညာဂ် ပဒတ်ရ။ ကုပ္ပဂိုလ်ဂ် ခရ်အာသဝဂ်မိုဉ်အိုတ်ကို လမျိုအိုတ်ကို နှိဟံကွာ ဟံကြရ။ (မဲ့ဒမြိပ်ခပ်ရ)။ ယံခမိတအ် ပူဂိုလ်ဝံ နှိပူဂိုလ် ရင်တုဉ်နင်(နူဇမော့)တဲလေဝ် မထေက်ကို တုဟ်နက္ခိဒိနိသုပ္ပဇ်။ ပ။ မဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမဲ့ပတောံဓတ် သွက်ဂကောံသတ် ဂွံပတဲသုကုသိုလ် ဒုတိယရ။

ယံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်လျိုဂ် မှ်သေဝ် ပွဲနိဗ္ဗာန် ရဲဝံမွဲး သုခဂိုဉ်ကိုဝါရ၊ မှ်ကိုစုတ်သမ္ဘိ ရဲဝံမွဲး သုခရ၊ တိကေတ်ဗွဲမပြာကဉ် ရဲဝံမွဲး သုခတဲ လျိုန်ကာလ ဟံပိုတ်သကုတ် ဟံတွန်တော့သုရ (ကောံစိုတ်ဂမိုဉ်မဲ့သအာင်)တဲ သုပ္ပုဉ်စိုတ် နက္ခိတံတဲ သီမတို့လုပ် နက္ခိပညာဂ် ပဒတ်ရ။ ပူဂိုလ်ဂ် ဟိုတ်နုသံယောဇိန်သွင်ဂမိုဉ် မသုန်ပြကာ အိုတ်အာမသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နှိပူဂိုလ်အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ မသွပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲလဒေါပ် အပိုင်အခြာအာယုက်ရ။ ပ။ နှိပူဂိုလ် ဥပဟစပရိနိဗ္ဗာယီ မသွပရိနိဗ္ဗာန် ကလိလောန်အာ လဒေါပ်အပိုင်အခြာအာယုက်ရ။ ပ။ နှိပူဂိုလ် အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ မသွပရိနိဗ္ဗာန် သိုဟံမဲ့ကို ပွမပတိတ်ဇြဟတ်ရ။ ပ။ နှိပူဂိုလ်သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ မသွပရိနိဗ္ဗာန် နမ္မံကို ပွမပတိတ် ဇြဟတ်ရ။ ပ။ နှိပူဂိုလ် ဥဒ္ဒိသောတအကနိဋ္ဌဂါမီ အာစိုပ်ဘုံအကနိဋ္ဌတဲ မထေက်ကိုကလိ ဂွံမင်္ဂလတူရ။ ယံခမိတအ် ပူဂိုလ်ဝံ နှိပူဂိုလ် ရင်တုဉ်နင် (နူဇမော့)တဲလေဝ် မထေက်ကို တုဟ်နက္ခိဒိနိသုပ္ပဇ်။ ပ။ မဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမဲ့ပတောံဓတ် သွက်ဂကောံသတ် ဂွံပတဲ သုကုသိုလ် သတ္တမရ။

ယံခမိတအ် ပူဂိုလ်ဂမိုဉ် ရင်တုဉ်နင်(နူဇမော့)တဲလေဝ် မထေက်ကို တုဟ်နက္ခိ ဒိနိသုပ္ပဇ်။ ပ။ မဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမဲ့ပတောံဓတ် သွက်ဂကောံသတ် ဂွံပတဲသုကုသိုလ်ဂ် ဣဝံ ထပ်တုအိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်နိဒ္ဒသဝတ္ထု

၂၀။ ယံခမိတအ် နိဒ္ဒသဝတ္ထုဂမိုဉ် ဣဝံ ထပ်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲးထပ် ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲးတုန်—

ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် မှ်ကိုဆန္ဒ ပွဲက်မညွေက်ညွာ ပွဲပွမဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သိက္ခာပိပြကာရ၊ ပွဲကာလကြဲလေဝ် မှ်ကိုပွမသျှိုက်မျိုက်သေံသု ဟံစာ်စူး ပွဲပွမဒဂိုန် ဂိုင်ကေတ် သိက္ခာပိပြကာရ။ မှ်ကိုဆန္ဒ ပွဲက်မညွေက်ညွာ ပွဲအရာစိုတ်စမ်ဓတ် ခရ်တောဘူ မကဂမိုဉ် (ဗွဲအကောံအရာ မပ္ပံကိုအနိစ္စ)ရ၊ ပွဲကာလကြဲလေဝ် မှ်ကိုပွမသျှိုက်မျိုက်သေံသု ဟံစာ်စူး ပွဲအရာစိုတ်စမ်ဓတ် ခရ်တောဘူမကဂမိုဉ် (ဗွဲအကောံ အရာမပ္ပံကိုအနိစ္စ)ရ။

မူကိဆန္ဒ ပွဲက်မညွေက်ညွာ ပွဲပွမပလိုပလက်ကော တဏှာရ၊ ပွဲကာလကြလေဝ်
 မူကိပွမသျှိုက်မျိုက်သေံသံ ဟံစ်စူး ပွဲပွမပလိုပလက်ကော တဏှာရ။ မူကိဆန္ဒ
 ပွဲက်မညွေက်ညွာ ပွဲပွမသတိတ်သတင်ညးမွဲဝ်ရ၊ ပွဲကာလကြလေဝ် မူကိပွမသျှိုက်မျိုက်
 သေံသံ ဟံစ်စူး ပွဲပွမသတိတ်သတင်ညးမွဲဝ်ရ။ မူကိဆန္ဒ ပွဲက်မညွေက်ညွာ ပွဲပွမပတိတ်
 ဖြဟတ်ဝီရိယရ၊ ပွဲကာလကြလေဝ် မူကိပွမသျှိုက်မျိုက်သေံသံ ဟံစ်စူး ပွဲပွမပတိတ်
 ဖြဟတ်ဝီရိယရ။ မူကိဆန္ဒ ပွဲက်မညွေက်ညွာ ပွဲသတိ ပွမဗ်ဗျဟ် ပညာ ပွမကြင်ချဟ်ရ၊
 ပွဲကာလကြလေဝ် မူကိပွမသျှိုက်မျိုက်သေံသံ ဟံစ်စူးပွဲသတိ ပွမဗ်ဗျဟ် ပညာ
 ပွမကြင်ချဟ်ရ။ မူကိဆန္ဒ ပွဲက်မညွေက်ညွာ ပွဲအရာမထပက်ခွင်တီကေတ် သမ္မာဒိဋ္ဌိရ၊
 ပွဲကာလကြလေဝ် မူကိပွမသျှိုက်မျိုက် သေံသံဟံစ်စူး ပွဲအရာမထပက်ခွင်တီကေတ်
 သမ္မာဒိဋ္ဌိရ။ ယံခမိတအ် နိဒ္ဒသဝတ္ထုဂမ္တိုင် ဣဝံ ထပိုက်ကာအိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

အနုသယဝဂ် မရနက်ကိုဓါ တဲရောင်။

၃။ ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ် ၁။ သုတ်သာရန္တဒ

၂၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသ်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမူပိုင်ကျိတြ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲသာရန္တဒစေတီ ဇရောင်
 ချင်ဝေသာလီရ။ ပွဲကာလဂ် သိုင်လိစ္ဆဝီဂမ္တိုင်မဂ္တိုင်ဂွင် ပှောပ်ာအာဇရောင် တီလမူပိုင်ကျိတြ
 လှောင်သွဝတ် တီလမူပိုင်ကျိတြတဲ ကုသိုင်လိစ္ဆဝီဂမ္တိုင်မဂ္တိုင်ဂွင် မဂဇာဒိုင် ပွဲဒုဒေမဗ္ဗေဝံ—

“ယံသိုင်လိစ္ဆဝီတအ် အဲ ကြက်ဟိုတံကိုဇရ် ‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်
 ဂမ္တိုင်ထပိုက်ကာ ကုမူးတအ်ရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင် ခရ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်သုပ္ပုပ်စိုတ်
 ဗွဲမဒးရအိုတ်ညိ၊ ကြက်ဟိုတံကိုဇရ်” ရဝံ တီလမူပိုင်ကျိတြ သုးရ။ “ခိုဟ်ရ ယံကျိမူပိုင်”
 ရဝံ သိုင်လိစ္ဆဝီဂမ္တိုင် ကလေင်ဂရင်ဝီ ကုတီလမူပိုင်ကျိတြအိုတ်ရ၊ တီလမူပိုင်ကျိတြ
 တံကိုဇရ်ဝံရ—

ယံသိုင်လိစ္ဆဝီတအ် ခရ်အပရိဟာနိယ ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် ထပိုက်ကာ
 မူးဂ် ညးသေံအိုတ်ဂ်ရောမူးတုန်— ယံသိုင်လိစ္ဆဝီတအ် လုက်ကာလဗ္ဗုတ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင်
 ကောံခရ်ဒိုင် ဟံသကုတ်ပိုတ်အိုတ် ကောံခရ်ဒိုင် ဗွဲမဂ္တိုင်ကိုအလန်အိုတ်ဂ် ကုသိုင်ဝဇ္ဇိ
 ဂမ္တိုင် သွက်ဝံဇှော်မောင်ဟောင် ရန္တံ၊ သွက်ဝံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၁)

[ပွမဇှော်မောင်ဟောင် ဂပ်ဝံစိုဒိုင် (ရဝံမူး ကြက်ဒးဒ်ဗွဲတံဇကန်ရ) ပွမဟုတ်ယုတ်ဂ်
 ဟဂပ်ဝံစိုရ။]

ယံသိုင်လိစ္ဆဝီတအံ လုကကာလဗ္ဗတ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် ကောံခရီ ဗွဲမညီသာသုဟ်သုန် အိုတ် ဤကံကတိုနူကောံခရီ ဗွဲမညီသာသုဟ်သုန်အိုတ်တဲ ရင်တျိုင်ဒိုင်ကမ္မောန်ကိစ္စ ရးဝဇ္ဇိ ဂမ္ဘိုင် ဗွဲမညီသာသုဟ်သုန်အိုတ်ဂ် ကုသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရန္တံ၊ သွက်ဂွံ ဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၂)

ယံသိုင်လိစ္ဆဝီတအံ လုကကာလဗ္ဗတ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် ဟံပညပ် အရာမဟံပညပ် အိုတ်တဲ သိုမဟံပါတးပလိုက္ခေ အရာမပညပ်လဝ်တဲအိုတ်ဂ် ဒွေတ်ဗက်ဒွေတ်လုတ်ဝဇ္ဇိ ဂမ္ဘိုင် မဒ်တြေကုပ်ကွာ အတိုင်ပညပ်လဝ်တဲ ဒွေတ်ဒိုင်အိုတ်ဂ် ကုသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွက်ဂွံ ဇော်မောင်ဟောင်ရန္တံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၃)

ယံသိုင်လိစ္ဆဝီတအံ လုကကာလဗ္ဗတ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွရေသျှေရ် သွအဲပရဲ သေံသုပူဇံ သိုင်ဝဇ္ဇိ အာယုကဇော်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ် ဂလာန်ညးအာယုကဇော်ဂမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် သမ္ဘိထေင်ကောတ်ရဲပွဲမွဲ ထေက်ကိုကလင်ဗက်တဲ ပဒတ်ဒိုင်အိုတ်ဂ် ကုသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရန္တံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၄)

ယံသိုင်လိစ္ဆဝီတအံ လုကကာလဗ္ဗတ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် တံင်ဂြကောတ် မိုဟ်ဗြဇော် မိုဟ်ဗြသုတ်ဂမ္ဘိုင်အတေင်တဲ ဟံသီဂိုင်ကောတ် ဗွဲအနိုင်အထက်အိုတ်ဂ် ကုသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရန္တံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၅)

ယံသိုင်လိစ္ဆဝီတအံ လုကကာလဗ္ဗတ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွရေသျှေရ် သွအဲပရဲ သေံသုပူဇံ စေတီ သိုဒေဝတ် သိုဗယိ သိုင်လိစ္ဆဝီဂမ္ဘိုင် မှုအပွဲချင် မုးချင်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ် ကုသိုဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် ပွမပူဇံ(ဗဇ) မဗွဲကိုခရ် မဒ်မကိုဒိုင်ဒါန် မသွဒိုင်ကုပ်ကွာဟ် ဟံကိုဟုတ်ယုတ်အိုတ်ဂ် ကုသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရန္တံ၊ သွက်ဂွံဟုတ် ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၆)

ယံသိုင်လိစ္ဆဝီတအံ “မုရသင်္ဂလီ တုအရှန်ဂမ္ဘိုင် မဟံက္ခက္ခာ ကျင် ရးဝဇ္ဇိဏီ ဂွံက္ခ ကျင်အိုတ်ဂ်ရော၊ တုအရှန်ဂမ္ဘိုင် မက္ခက္ခာကျင်စိုပ်တဲလေဝ် ဂွံပဒတ်အာ ပွဲရးဝဇ္ဇိ ဗွဲတသိုဒ် အိုတ်ဂ်ရော” ရဲပွဲ လုကကာလဗ္ဗတ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် စီရေင်ဖန်ဖက်ကို ပွမမင်မွဲ ပွမ ဆေဝ်ဒပ် ပွမဂြောပ်ဗွန် မဗွဲကိုခရ် ပွဲတုအရှန်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ဂ် ကုသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရန္တံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၇)

ယံသိုင်လိစ္ဆဝီတအံ ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာဂွံ တန်တံ ပွဲသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင်တဲ လုကကာလဗ္ဗတ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် ဒွေတ်လုတ်ဒိုင် ခရ်အပရိဟာ နိယ ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ပြကာဂွံ ဗွဲမဒးရးအိုတ်ဂ် ကုသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွက်ဂွံ ဇော်မောင်ဟောင်ရန္တံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ ရဲပွဲ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဝဿကာရ

၂၂။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသတ်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဒိုက်ဇ္ဈကုဋ် ဇရေင်ချင် ရာဇဂြိုဟ်ရ။ ပွဲကာလဂ် သိုင်အဇာတသတြဲ တုညးမာဂဓရး မဒ်ကောန်ဂ္ဂုကျိဝေဒေဟီ မိက်ဝံအာ တုဟ်နလွန်ပိန်ကွေဲ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင်ဂ်ဒိုက် သိုဟိုထွက်ပတိတ်ဒိုင် ရဲဝံရ။ “အဲ ကြက်သကုတ်ပလေံထောံဂကူ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင်ဝံ မုဲကုက္ကဒ္ဒိကြီဉ် အာနတ်မဇ္ဇော် ရဲဝံရ၊ ကြက်ပလီုပလာ်ကွေဲရ၊ ကြက်ကိုအာစိုပ် ပမလီုလာ် မသက္ကုဉ်ရ” ရဲဝံ (ဟိုထွက်ပတိတ်ဒိုင်ရ)။

ပွဲကာလဂ် သိုင်အဇာတသတြဲ တုညးမာဂဓရး မဒ်ကောန်ဂ္ဂုကျိဝေဒေဟီ ကော်ဗဗ္ဗးဝဿကာရ မဒ်အမတ်ဇ္ဇော် မာဂဓရးတဲ “ယွံဗဗ္ဗး ဩဝ်ကုဉ်ညါ၊ တုအဲ ပှော်ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲတဲ နကိုဂလာန်အဲ ဩဝ်လောဝ်ဂွးဂတာဇိုင်ကျိတြဲ ဂမ္တိုင်နကိုကွိပ်ညါ၊ ဒဒ်မဟွံမွဲကိုယဲ ဒဒ်မဟွံမွဲကိုဒဒ် ဒဒ်မထတ်ယိုတ် ဒဒ်မထတ်စောံ မြက်စာ ဒဒ်မဝံပဒတ်ဗွဲတသိုခ်ဂ် ဩဝ်သွန်သျှက်ညါ၊ ‘ယွံကျိမ္မံပိုင် သိုင်အဇာတသတြဲ တုညးမာဂဓရး မဒ်ကောန်ဂ္ဂုကျိဝေဒေဟီဂ် လောဝ်ဂွးဂတာဇိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲဂမ္တိုင် နကိုကွိပ်ရ၊ ဒဒ်မဟွံမွဲကိုယဲ ဒဒ်မဟွံမွဲကိုဒဒ် ဒဒ်မထတ်ယိုတ် ဒဒ်မထတ်စောံမြက်စာ ဒဒ်မဝံပဒတ်ဗွဲတသိုခ်ဂ် သွန်သျှက်ဒိုင်ရ’ ရဲဝံ ဩဝ်ဂရင်ညါ၊ သအာင်နုဂ် ‘ယွံကျိမ္မံပိုင် သိုင်အဇာတသတြဲ တုညးမာဂဓရး မဒ်ကောန်ဂ္ဂုကျိဝေဒေဟီဂ် မိက်ဝံအာ တုဟ်န လွန်ပိန်ကွေဲ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင်ဂ်ဒိုက် သိုဟိုထွက်ပတိတ်ဒိုင် ရဲဝံရ၊ အဲကြက်သကုတ်ပလေံ ထောံဂကူသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင်ဝံ မုဲကုက္ကဒ္ဒိကြီဉ် အာနတ်မဇ္ဇော် ရဲဝံရ၊ ကြက်ပလီုပလာ်ကွေဲရ၊ ကြက်ကိုအာစိုပ် ပမလီုလာ် မသက္ကုဉ်ရ ရဲဝံ (သိုဟိုထွက်ပတိတ်ဒိုင်ရ)’ ရဲဝံလေဝ် ဩဝ်ဂရင်ညါ၊ အတိုင်တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ဟိုသွးဂ် ဂိုင်သမ္ဘိနင် ဗွဲမဒးရးတဲ ဩဝ်ကလေင် ဟိုလ် ကုအဲညါ၊ ကျိတြဲဂမ္တိုင် ဟွံလေပ်ဟိုသွးဂလာန် မဆောတ်ယောင်အိုတ်ရ” ရဲဝံ ဟိုသွးရ။

“ခိုဟ်ရ ယွံတုညး” ရဲဝံ ဗဗ္ဗးဝဿကာရ မဒ်အမတ်ဇ္ဇော် မာဂဓရး ဒင်ဝန်ကုသိုင် အဇာတသတြဲ တုညးမာဂဓရး မဒ်ကောန်ဂ္ဂုကျိဝေဒေဟီတဲ ပှော်ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္မံ ပိုင်ကျိတြဲတဲ ဟိုဂလာန်ဆက်မိတ် အိုဟ်တိုဟ်မိပ်စိုတ် ကောံတီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲမွဲစွဲရ၊ ဟိုပတဲကွေဲဂလာန် ထေက်ကိုအိုဟ်တိုဟ်မိပ်စိုတ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ်တဲ သိုမဂဇာဒိုင် ပွဲဒုဒ်မဗွဲမွဲဂ် ဂရင်ညါတီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ဂလာန်ဝံရ—

“ယွံတြနာဲဂေါတမ သိုင်အဇာတသတြဲ တုညးမာဂဓရး မဒ်ကောန်ဂ္ဂုကျိဝေဒေဟီဂ် လောဝ်ဂွးဂတာဇိုင် တြနာဲဂေါတမဂမ္တိုင် နကိုကွိပ်ရ၊ ဒဒ်မဟွံမွဲကိုယဲ ဒဒ်မဟွံမွဲကိုဒဒ် ဒဒ်မထတ်ယိုတ် ဒဒ်မထတ်စောံမြက်စာ ဒဒ်မဝံပဒတ်ဗွဲတသိုခ်ဂ် သွန်သျှက်ဒိုင်ရ၊ ယွံတြ နာဲဂေါတမ သိုင်အဇာတသတြဲ တုညးမာဂဓရး မဒ်ကောန်ဂ္ဂုကျိဝေဒေဟီဂ် မိက်ဝံအာ

တူဟိနလ္လိန်ဗပိန်ကေ ဟိဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံဒိတု သီဟိထွက်ပတိတ်ဒွင် ရဝ္ဗရ၊ ‘အဲ ကြက်သကုတ် ပလေထောံ ဂကူသွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ မှုကိုက္ကဒ္ဒိကြိန္ဒအာနဘ မဇ္ဇေရဝ္ဗရ၊ ကြက်ပလီပလတ် ကေရ၊ ကြက်ကိုအာစိပ် ပွမလိုလတ် မသက္ကန္တရ’ ရဝ္ဗ သီဟိထွက်ပတိတ်ဒွင်ရ” ရဝ္ဗ (ဂရင်ပွရ)။

ပွဲအခိင်ဂံ တီလပိဉ်အာနန္တ သီမပိုက်လွိုက်ဒွင်ပိုက် ကိုတီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ တန်တ နွံဒွင် ပွဲလက္ကရ တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲရ။ ပွဲကာလဂံ တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ သွာန်တိုန် တီလပိဉ်အာနန္တရ “ယွံအာနန္တ သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ ကောံဓရီဒွင် ဟံသကုတ်ပိတ်အိုတ်ဟာ၊ ကောံဓရီဒွင် ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုအလန်အိုတ်ဟာ၊ တုအဲ ပသင်္ဂမိင်ကောတ်ဂံရော” ရဝ္ဗ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မ္မပိဉ် “သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ ကောံဓရီဒွင် ဟံသကုတ်ပိတ်အိုတ်ရ၊ ကောံဓရီဒွင် ဗွဲမဂ္ဂိုင် ကိုအလန်အိုတ်ရ” ရဝ္ဗ အဲဒိုက် သောံမိင်ကောတ်ရ ရဝ္ဗ (ဂရင်ပွရ)။ ယွံအာနန္တ လက် ကာလဗွတ် သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ ကောံဓရီဒွင် ဟံသကုတ်ပိတ်အိုတ် ကောံဓရီဒွင် ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကို အလန်အိုတ်ဂံ ကုသွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ သွက်ဂွံဇော်မောပ်ဟေင် ရန္တ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမ္မဲရ။ (၁)

ယွံအာနန္တ “သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ ကောံဓရီဒွင် ဗွဲမညီသာသုဟ်သွန်အိုတ်ဟာ၊ ဒွိုက်ကတိန္တ ကောံဓရီ ဗွဲမညီသာသုဟ်သွန်အိုတ်ဟာ၊ ရင်တုင်ဒွင် ကမ္မောန်ကိစ္စ ရးဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ ဗွဲမညီသာ သုဟ်သွန်အိုတ်ဟာ၊ တုအဲ ပသင်္ဂမိင်ကောတ်ဂံရော” ရဝ္ဗ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မ္မပိဉ် “သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ ကောံဓရီဒွင် ဗွဲမညီသာသုဟ်သွန်အိုတ်ရ၊ ဒွိုက်ကတိန္တကောံဓရီ ဗွဲမညီသာ သုဟ်သွန်အိုတ်ရ၊ ရင်တုင်ဒွင် ကမ္မောန်ကိစ္စ ရးဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ ဗွဲမညီသာသုဟ်သွန်အိုတ်ရ” ရဝ္ဗ အဲဒိုက် သောံမိင်ကောတ်ရ ရဝ္ဗ (ဂရင်ပွရ)။ ယွံအာနန္တ လက်ကာလဗွတ် သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ ကောံဓရီဒွင် ဗွဲမညီသာသုဟ်သွန်အိုတ် ဒွိုက်ကတိန္တကောံဓရီ ဗွဲမညီသာသုဟ်သွန်အိုတ်တု ရင်တုင်ဒွင် ကမ္မောန်ကိစ္စ ရးဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ ဗွဲမညီသာသုဟ်သွန်အိုတ်ဂံ ကုသွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ သွက်ဂွံဇော်မောပ်ဟေင်ရန္တ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမ္မဲရ။ (၂)

ယွံအာနန္တ “သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ သီဟံပညတ် အရာမဟံပညတ် နွံအိုတ်ဟာ၊ သီဟံ ပါတးပလီကေ အရာမပညပ်လပ်တုဂံ နွံအိုတ်ဟာ၊ ဒွေတ်ဗက် ဒွေတ်လုတ်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ မဒ္ဒိ တြေကိပ်ကွာ အတိုင်ပညပ်လပ်တု ဒွေတ်လုတ်အိုတ်ဟာ၊ တုအဲ ပသင်္ဂမိင်ကောတ်ဂံ ရော” ရဝ္ဗ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မ္မပိဉ် “သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ ဟံပညတ် အရာမဟံပညပ်လပ်အိုတ်ရ၊ ဟံပါတးပလီကေ အရာမပညပ်လပ်တုအိုတ်ရ၊ ဒွေတ်ဗက် ဒွေတ်လုတ်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ မဒ္ဒိ တြေ ကိပ်ကွာ အတိုင်ပညပ်လပ်တု ဒွေတ်လုတ်အိုတ်ရ” ရဝ္ဗ အဲဒိုက် သောံမိင်ကောတ်ရ ရဝ္ဗ (ဂရင်ပွရ)။ ယွံအာနန္တ လက်ကာလဗွတ် သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ ဟံပညတ် အရာမဟံပညပ်အိုတ်တု သီဟံပါတးပလီကေ အရာမပညပ်လပ်တုအိုတ်ဂံ ဒွေတ်ဗက် ဒွေတ်လုတ်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ မဒ္ဒိ တြေကိပ်ကွာ အတိုင်ပညပ်လပ်တု ဒွေတ်ဒွင်အိုတ်ဂံ ကုသွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိရံ ပွမဇော်မောပ်ဟေင် ရန္တ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမ္မဲရ။ (၃)

ယုံအာနန္ဒ “သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္ဘိုင် သွရေသျှော်ရင်ဒွင် သွင်ဝဇ္ဇိအာယုကဏ္ဍေဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဟာ၊ သွအေပရဲအိုတ်ဟာ၊ သေသ္မသ္မအိုတ်ဟာ၊ ပူဇအိုတ်ဟာ၊ ဂလာန်ညးအာယုကဏ္ဍေဂမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် သမ္ဘိထေင်ကေတ် ရဲဝံမွဲး ထေက်ကိုကလင်ဗက်အိုတ်ဟာ၊ တုအေ ပသာ်ဝံမိင်ကေတ်ဂ်ရော” ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံကျာ်မုံပိုင် “သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွရေသျှော်ရင်ဒွင် သွင်ဝဇ္ဇိအာယုကဏ္ဍေဂမ္ဘိုင် အိုတ်ရ၊ သွအေပရဲအိုတ်ရ၊ သေသ္မသ္မအိုတ်ရ၊ ပူဇအိုတ်ရ၊ ဂလာန်ညးအာယုကဏ္ဍေဂမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် သမ္ဘိထေင်ကေတ် ရဲဝံမွဲး ထေက်ကိုကလင်ဗက်အိုတ်ရ” ရဲဝံ အဲဒိုက် သေ့ဝံမိင်ကေတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပိရ)။ ယုံအာနန္ဒ လုက်ကာလဗုတ် သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွရေသျှော်ရင် သွအေပရဲ သေသ္မသ္မ ပူဇဒွင် သွင်ဝဇ္ဇိအာယုကဏ္ဍေဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ် ဂလာန်ညးအာယုကဏ္ဍေဂမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် သမ္ဘိထေင်ကေတ်ရဲဝံမွဲး ထေက်ကိုကလင်ဗက်အိုတ်ရတု ပဒတ်ဒွင်အိုတ်ဂ် ကုသွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွက်ဝံဇ္ဇေမောဝ်ဟေင် ရန္တံ၊ သွက်ဝံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၄)

ယုံအာနန္ဒ “သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် တံင်ဂြကေတ် မ္မိဟ်ဗြဇ္ဇေ မ္မိဟ်ဗြသုတ်ဂမ္ဘိုင်အတေင်တု သိုဟံသီဂိုင်ကေတ် ဗွဲအနိုင်အထက်ဂ် နွံအိုတ်ဟာ၊ တုအေ ပသာ်ဝံမိင်ကေတ်ဂ်ရော” ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံကျာ်မုံပိုင် “သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် တံင်ဂြကေတ် မ္မိဟ်ဗြဇ္ဇေ မ္မိဟ်ဗြသုတ်ဂမ္ဘိုင် အတေင်တု ဟံသီဂိုင်ကေတ် ဗွဲအနိုင်အထက်အိုတ်ရ” ရဲဝံ အဲဒိုက် သေ့ဝံမိင်ကေတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပိရ)။ ယုံအာနန္ဒ လုက်ကာလဗုတ် သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် တံင်ဂြကေတ် မ္မိဟ်ဗြဇ္ဇေ မ္မိဟ်ဗြသုတ်ဂမ္ဘိုင်အတေင်တု ဟံသီဂိုင်ကေတ် ဗွဲအနိုင်အထက်အိုတ်ဂ် ကုသွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွက်ဝံဇ္ဇေမောဝ်ဟေင် ရန္တံ၊ သွက်ဝံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၅)

ယုံအာနန္ဒ “သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွရေသျှော်ရင်ဒွင် စေတီ သိုဒေဝတ် သိုဗယိ သွင်ဝဇ္ဇိ ဂမ္ဘိုင် မုံအပွဲချင် မုးချင်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဟာ၊ သွအေပရဲအိုတ်ဟာ၊ သေသ္မသ္မအိုတ်ဟာ၊ ပူဇ အိုတ်ဟာ၊ ကုသိုဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် ပွမပူဇ (ဗဇ) မဗွဲကိုဓရ် မဒ်မကိုဒွင်ဒါန် မသွဒွင် ကိုပ်ကွာ် သိုဟံကိုဟုတ်ယုတ်ဂ် နွံအိုတ်ဟာ၊ တုအေ ပသာ်ဝံမိင်ကေတ်ဂ်ရော” ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံကျာ်မုံပိုင် “သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွရေသျှော်ရင်ဒွင် စေတီ သိုဒေဝတ် သိုဗယိ သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် မုံအပွဲချင် မုးချင်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ သွအေပရဲအိုတ်ရ၊ သေသ္မသ္မအိုတ်ရ၊ ပူဇအိုတ်ရ၊ ကုသိုဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် ပွမပူဇ(ဗဇ) မဗွဲကိုဓရ် မဒ်မကိုဒွင်ဒါန် မသွဒွင်ကိုပ်ကွာ် ဟံကိုဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ အဲဒိုက် သေ့ဝံမိင်ကေတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပိရ)။ ယုံအာနန္ဒ လုက်ကာလဗုတ် သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွရေသျှော်ရင်ဒွင် သွအေပရဲ သေသ္မသ္မ ပူဇဒွင် စေတီ သိုဒေဝတ် သိုဗယိ သွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် မုံအပွဲချင် မုးချင်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂ် ကုသိုဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ပွမပူဇ (ဗဇ) မဗွဲကိုဓရ် မဒ်မကိုဒွင်ဒါန် မသွဒွင်ကိုပ်ကွာ် ဟံကိုဟုတ်ယုတ်အိုတ်ဂ် ကုသွင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွက်ဝံဇ္ဇေမောဝ်ဟေင် ရန္တံ၊ သွက်ဝံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၆)

ယုံအာနန္ဒ “မုရသင်လီ တုအရုန်ဂမ္ဘိုင် မဟံကညကျင် ရးဝဇ္ဇိဏီ ဝံကညကျင် အိုတ်ဂ်ရော၊ တုအရုန်ဂမ္ဘိုင် မကညကျင်စိုပ်တုလေဝ် ဝံပဒတ်အာ ပွဲရးဝဇ္ဇိ ဗွဲတသိုဒ်

အိုတ်ဂှ်ရော ရံဝံ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် စီရင်ဖန်ဖက်ကိုဒိုင် ပွမမင်မွဲ ပွမဆေဝ်ဒပ် ပွမပြောင်ဗွန် မဗွဲကိုခရ် ပွဲတုအရှန်ဂမ္တိုင် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ဟာ၊ တုအဲ ပသ်ဂွံမိင်ကေတ်ဂှ်ရော” ရံဝံ (သုာန်ရ)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် “မုရ်သ်လီ တုအရှန်ဂမ္တိုင် မဟုံကညကျင် ရးဝဇ္ဇိဏီ ဂွံကညကျင် အိုတ်ဂှ်ရော၊ တုအရှန်ဂမ္တိုင် မကညကျင်စိုပ်တုလေဝ် ဂွံပဒတ်အာ ပွဲရးဝဇ္ဇိ ဗွဲတသိုခ်အိုတ် ဂှ်ရော” ရံဝံ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် စီရင်ဖန်ဖက်ကိုဒိုင် ပွမမင်မွဲ ပွမဆေဝ်ဒပ် ပွမပြောင်ဗွန် မဗွဲ ကိုခရ် ပွဲတုအရှန်ဂမ္တိုင် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ ရံဝံ အဲဒိုက် သော့မိင်ကေတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပွီရ)။ ယွံအာနန္ဒ “မုရ်သ်လီ တုအရှန်ဂမ္တိုင် မဟုံကညကျင် ရးဝဇ္ဇိဏီ ဂွံကညကျင်အိုတ်ဂှ်ရော၊ တုအရှန်ဂမ္တိုင် မကညကျင်စိုပ်တုလေဝ် ဂွံပဒတ်အာ ပွဲရးဝဇ္ဇိ ဗွဲတသိုခ်အိုတ်ဂှ်ရော” ရံဝံ လုက်ကာလဗုတ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် စီရင်ဖန်ဖက်ကိုဒိုင် ပွမမင်မွဲ ပွမဆေဝ်ဒပ် ပွမပြောင်ဗွန် မဗွဲကိုခရ် ပွဲတုအရှန်ဂမ္တိုင် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ဂှ် ကုသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် ပွမဇော်မော်ဟောင်ရနွံ၊ ပွမဟုတ်ယုတ်တုန် ဟုံမွဲရ ရံဝံ (သုးရ)။ (၇)

ပွဲကာလဂှ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ “ယွံဗဗ္ဗုး ပွဲကာလမွဲအခိုင် အဲသွဒတ်ဒိုင် ပွဲသာရန္တစေတီ ဇေရင်ချင်ဝေသာလီရ၊ ယွံဗဗ္ဗုး ပွဲကာလဂှ် အဲတွံကိုခရ် ‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် ထပ်ပြကာဝံ ကုသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင်ရ။ ယွံဗဗ္ဗုး ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် ထပ်ပြကာဝံ တန်တပွဲသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင်တု သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင်လေဝ် လုက်ကာလဗုတ် မဒွေတ်လုတ်ဒိုင် ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် ထပ် ပြကာဝံအိုတ်ဂှ် ကုသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် သွက်ဂွံဇော်မော်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟုံမွဲရ” ရံဝံ သုးကို ဗဗ္ဗုးဝဿကာရ မဒ်အမတ်ဇော် မာဂဓရးရ။

ယွံတြနဲဂေါတမ ကုသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် မချိုက်ပေတ်ကောံခရ် ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ် မမိက်ကိုမွဲဟောင်ဂှ် သွက်ဂွံဇော်မော်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟုံမွဲရ၊ ချိုက် ပေတ်ကောံခရ် ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် သိုထပ်ပြကာမွဲတုန် မုသွက်သုးနွံဏီဂှ်ရော။

ယွံတြနဲဂေါတမ သိုင်အဇာတသတြ၊ တုညးမာဂဓရး မဒ်ကောန်ဂွံကျာ်ဝေဒေဟီဂှ် နပ္ပမလေ့လုန်ကိုဒ် ပွမစိုတ်ဓာတ်ပါဒကး ကောံရေင်ညွှန်အိုတ်ဂှ် ဟုံသွတု နအယာ်မာတ် မထပက်ပုန် (တပ်ဇေဟ်ပုန်)ဂှ် သွက်ဂွံသီဂိုင်ကေတ် ရးဝဇ္ဇိမာန် ဟုံမွဲရ။

ယွံတြနဲဂေါတမ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ ဗိုညးဂမ္တိုင် ကြက်အာအိုတ်ရ၊ ဗိုညးဂမ္တိုင် မုံကိုကိစ္စဂိုင် မုံကိုကမ္မာန် ထေက်ကိုဒးသွဂိုင်အိုတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပွီရ)။

ယွံဗဗ္ဗုး ပွဲကာလလုဟ်ဝံ အခိုင်သွက်ဂွံအာဂှ် တုအဲတီရ၊ (သွက်ဂွံအာဂှ် ဒ်အတိုင်ပိုက် တုအဲဟောင်ရ) ရံဝံ (သုးရ)။

ပွဲကာလ၌ ဗုဒ္ဓဝဿကာရ မဒ္ဒိအမာတ်ဇော်မာဂဓရး ဒုင်ဂိုင်ကေတ်ဂလာန် တီလ မှုံပိုင်ကျက်တြ ဗွဲမသိုက်မှိုက်လောန်တဲ ဟိုထိုင်သး ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်တဲ ဒွါက်ကတိုနူဒွဲဟောင် ကလောင်ဂတးစရ။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ပဌမသတ္တက

၂၃။ အဲဒိုက် ဂွံမိင်လပ် ရဲသင်္ဂရ—

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမှုံပိုင်ကျက်တြ သွဒတ်တန်တဲဒိုင် ပွဲဒိုက်ဇ္ဈကုဋ် ဇရေင်ချင် ရာဇဂြိုဟ်ရ။ ပွဲကာလ၌ တီလမှုံပိုင်ကျက်တြ သွးကိုခမိဂမိုင်ရ “ယွံခမိတအ် အဲ ကြက်ဟို တွံကိုခရ် ‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမိုင် ထပ်ပြကာ ကုမူးတအ်ရ၊ ဩဝ်ကလင် ပင်မိုင်ခရ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်သွပုပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ညိ၊ ကြက်ဟိုတွံကိုရ” ရဝံ (သွးရ)။ “နိုဟ်ရ ယွံကျက်မှုံပိုင်” ရဝံ ခမိဂမိုင်၌ ကလောင်ဂရင်ပွဲ ကုတီလမှုံပိုင်ကျက်တြအိုတ်ရ။ တီလမှုံပိုင်ကျက်တြ တွံကိုခရ်ဝံရ—

ယွံခမိတအ် ခရ် ‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမိုင် ထပ်ပြကာမူး၌ ညးသွဲ အိုတ်၌ရောမူးတုန်— ယွံခမိတအ် လုက်ကာလဗုတ် ခမိဂမိုင် ကောံခရ်ဒိုင် ဟံသကုတ် ပိုတ်အိုတ် ကောံခရ်ဒိုင် ဗွဲမဂိုင်ကိုအလန်အိုတ်၌ ကုခမိဂမိုင်၌ သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင် ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၁)

ယွံခမိတအ် လုက်ကာလဗုတ် ခမိဂမိုင် ကောံခရ်ဒိုင် ဗွဲမညီသာသုဟ်သွန်အိုတ် ဒွါက်ကတိုနူကောံခရ် ဗွဲမညီသာသုဟ်သွန်အိုတ်တဲ ရင်တွိုင်ဒိုင် ကမ္မောန်ကိစ္စသင်ဂမိုင် ဗွဲမညီသာသုဟ်သွန်အိုတ်၌ ကုခမိဂမိုင်၌ သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် တုန် ဟံမွဲရ။ (၂)

ယွံခမိတအ် လုက်ကာလဗုတ် ခမိဂမိုင် ဟံပညပ်တ် အရာမဟံပညပ်တ်ဏီအိုတ် တဲ သိုဟံပါတးပလိုက္ခေ အရာမပညပ်တ်လပ်တဲအိုတ်၌ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သိက္ခာပိုဒ်ဂမိုင် အတိုင်မပညပ်တ်စုံလပ်တဲ ဒွေတ်လုတ်ဒိုင်အိုတ်၌ ကုခမိဂမိုင်၌ သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင် ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၃)

ယွံခမိတအ် လုက်ကာလဗုတ် ခမိဂမိုင် သွရေင်သျှော်ဒိုင် သွအဲပရဲ သေသ္မံ ပူဇေဒိုင် ခမိထေရ်ဇော်ဂမိုင် မဒ္ဒိဂမိကြိုင် အာယုက်ခမိဂိုင် မဒ္ဒိဇော်သကိုပ်ညွ ဟုတရ်သင်အိုတ်၌ ဂလာန်ထေရ်ဇော်ဂမိုင်၌လေပ် သမ္ဘိထေင်ကေတ် ရဝံမူး ထေက်ကိုကလင်ဗက်တဲ ပဒတ် ဒိုင်အိုတ်၌ ကုခမိဂမိုင်၌ သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန်ဟံမွဲရ။ (၄)

ယံခမီတအံ လုကကာလဗ္ဗတံခမီဂမ္ဘိန္ဒ ဟံဗကအလိုက်ပွိက်တဏှာ မလေဝ်ကိုတ် ဘဝတို့မွဲလှေ်ပုန် မကတိုဒ်ကွါင်အိုတ်ဂ် ကုခမီဂမ္ဘိန္ဒဂ် သွက်ဂွံဇ္ဇောမောဝ်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံ ဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၅)

ယံခမီတအံ လုကကာလဗ္ဗတံ ခမီဂမ္ဘိန္ဒ မ္မုကိုစိုတ် မိက်ပဒတ် ပွဲဘာဂြိုပ်ဂမ္ဘိန္ဒ အိုတ်ဂ် ကုခမီဂမ္ဘိန္ဒဂ် သွက်ဂွံဇ္ဇောမောဝ်ဟောင်ရနွံရ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၆)

ယံခမီတအံ “မုရသင်္ဂလီ ညးသဟဇရဂမ္ဘိန္ဒ မသျှိုက်ဆာန်သီလ မဟံက္ခန္ဓာကွါင်ဏီ ဂွံက္ခန္ဓာကွါင်အိုတ်ဂ်ရော၊ ညးသဟဇရဂမ္ဘိန္ဒ မသျှိုက်ဆာန်သီလ မက္ခန္ဓာကွါင်စိုပ်တုဲ ဂွံပဒတ်အာ ဗွဲတသိုဒ်အိုတ်ဂ်ရော” ရံပွဲ လုကကာလဗ္ဗတံ ခမီဂမ္ဘိန္ဒ ဇေယျဉ္စေတနာ (ညးညးအဲအဲ) သွဒိုင်သတိအိုတ်ဂ် ကုခမီဂမ္ဘိန္ဒဂ် သွက်ဂွံဇ္ဇောမောဝ်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။ (၇)

ယံခမီတအံ ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိန္ဒ ထပ်ပြကာဂွံ တန်တ ပွဲခမီဂမ္ဘိန္ဒတုဲ ခမီဂမ္ဘိန္ဒလေဝ် လုကကာလဗ္ဗတံ မဒ္ဓေတ်လုတ်ဒိုင် ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိန္ဒ ထပ်ပြကာဂွံအိုတ်ဂ် ကုခမီဂမ္ဘိန္ဒဂ် သွက်ဂွံဇ္ဇောမောဝ်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ ရံပွဲ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဒုတိယသတ္တက

၂၄။ ယံခမီတအံ အဲကြက်ဟိုတုံကို ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိန္ဒ ထပ်ပြကာ ကုမူးတအံရ၊ သြပ်ကလင်ပင်မိုင်ခရ်ဂ် အိုတ်ညိ၊ သြပ်သွပ္ပုပ်စိုတ် မွဲဒးရး အိုတ်ညိ ။ ပ ။ ယံခမီတအံ ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိန္ဒ ထပ်ပြကာမူးဂ် ညးဇေအိုတ်ဂ်ရောမူးတုန်—

ယံခမီတအံ လုကကာလဗ္ဗတံ ခမီဂမ္ဘိန္ဒ မိပ်လဟိင်မိပ်မြဟ် ကေုာ်စိုတ်လွီုပရာ ပွဲကမ္မောန်တို့တုဲ ဟံပဒတ်အိုတ်ဂ် ကုခမီဂမ္ဘိန္ဒဂ် သွက်ဂွံဇ္ဇောမောဝ်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံ ဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။

ယံခမီတအံ လုကကာလဗ္ဗတံ ခမီဂမ္ဘိန္ဒ မိပ်လဟိင်မိပ်မြဟ် ကေုာ်စိုတ်လွီုပရာ ပွဲပမဟိုဂလာန်တက်ကျာတုဲ ဟံပဒတ်အိုတ်ဂ် ။ ပ ။ လုကကာလဗ္ဗတံ မိပ်လဟိင်မိပ်မြဟ် ကေုာ်စိုတ်လွီုပရာ ပွဲပမတိက်တုဲ ဟံပဒတ်အိုတ်ဂ် ။ ပ ။ လုကကာလဗ္ဗတံ မိပ်လဟိင်မိပ်မြဟ် ကေုာ်စိုတ်လွီုပရာ ပွဲပမဇေ ကောံခရီုကောံ အဖဝ်ညွှန်ပိုင်ဂမ္ဘိန္ဒတုဲ ဟံပဒတ်အိုတ်ဂ် ။ ပ ။

လုက်ကာလဗူတံ စာ်စူးနုပွိုက်ယုတ်မာ (မလေပ်လဖမ်ထွေးဂုဏ်မဟွံမွဲ)အိုတ်တဲ ဟံဗက်အာ အရာပွိုက်ယုတ်မာဂမၠိုင် တံင်ဂြဏာအိုတ်ဂ် ။ ပ ။

လုက်ကာလဗူတံ ဟံမွဲကိုမိတ်သဟဲ သ္လှ်အံပွင်မယုတ်သပ်တဲ ဟံလှောင်လျှော် အာပွဲညးယုတ်သပ်ဂမၠိုင်အိုတ်ဂ် ။ ပ ။ လုက်ကာလဗူတံ နအယာ်မာတ် မကလိဂွံခရ်တေင် ဗူတံညီနာင် တန်ဒေဝီထောံ ပွဲအကြာဂွံင်ဘာ်တရဲ (ကွာဟံအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်)တဲ ဟံပဒတ် အိုတ်ဂ် ကုခမိဂမၠိုင်ဂ် သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။

ယွံခမိတအ် ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမၠိုင် ထပ်ပြကာဂွံ တန်တံ ပွဲခမိဂမၠိုင်တဲ လုက်ကာလဗူတံ ခမိဂမၠိုင် ဒွေတ်လုတ်ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟံဟုတ် ယုတ်ဂမၠိုင် ထပ်ပြကာဂွံအိုတ်ဂ် ကုခမိဂမၠိုင်ဂ် သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ် ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်တတိယသတ္တက

၂၅။ ယွံခမိတအ် အဲ ကြက်ဟိုတ်တံကိုခရ် ‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမၠိုင် ထပ်ပြကာ ကုမူးတအ်ရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ခရ်အိုတ်ညီ၊ ဩဝ်သွပှပ်စိုတ် ဗွဲမဒေးရး အိုတ်ညီ ။ ပ ။ ယွံခမိတအ် ခရ်ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမၠိုင် ထပ်ပြကာမူးဂ် ညးဒေဝီအိုတ်ဂ် ရောမူးတုန်—

ယွံခမိတအ် လုက်ကာလဗူတံခမိဂမၠိုင် ချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်‘သဒ္ဓါ’ ပွမလျှိုင် ပတေ်အိုတ်ဂ် ကုခမိဂမၠိုင်ဂ် သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။

ယွံခမိတအ် လုက်ကာလဗူတံ ခမိဂမၠိုင် မှုကို‘ဟိရီ’ ပွမဝ္ဗပါပ် နူပုသရံပါပ် အိုတ်ဂ်။ ပ ။ လုက်ကာလဗူတံ မှုကို ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမလကိုတ်ပါပ် နူပုသရံပါပ် အိုတ်ဂ်။ ပ ။ လုက်ကာလ ဗူတံမှုကို ‘ဗဟုသုတ’ လမိင်လညာတ်ဂြိုင်အိုတ်ဂ်။ ပ ။ လုက် ကာလ ဗူတံမှုကိုလွီပရာညွက်သ္လာအိုတ်ဂ်။ ပ ။ လုက်ကာလဗူတံ ချိုက်ပေင်တကောံ ‘သတိ’ ပွမဒ်ဗျဟ်အိုတ်ဂ်။ ပ ။ ယွံခမိတအ် လုက်ကာလဗူတံ ခမိဂမၠိုင် ချိုက်ပေင်တကောံ ဝိပဿနာပညာအိုတ်ဂ် ကုခမိဂမၠိုင်ဂ် သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ် ယုတ်တုန် ဟံမွဲရ။

ယွံခမိတအ် ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမၠိုင် ထပ်ပြကာဂွံ တန်တံ ပွဲခမိဂမၠိုင်တဲ လုက်ကာလ ဗူတံခမိဂမၠိုင် ဒွေတ်လုတ်ဒိုင် ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟံ

ဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ပြကာဝံအိုတ်ကို ကုခမိဂမ္ဘိုင်ကို သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံ ဟုတ်ယုတ်တုန် ဟွံမွဲရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဗောဇ္ဈင်္ဂ

၂၆။ ယွံခမိတအ် အဲ ကြက်တုံကို ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ပြကာ ကုမူးတအ်ရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင် ခရ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်သွပ္ပင်စိုတ် ဗွဲမဒးရး အိုတ်ညိ ။ ပ ။ ယွံခမိတအ် ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ပြကာမူးကို ညးဍေုအိုတ်ကိုရောမူးတုန်—

ယွံခမိတအ် လုက်ကာလဗ္ဗတ် ခမိဂမ္ဘိုင် ဇော်ပွင်ခိုင် ‘သတိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမဗိုဗျဟ် မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ကို ကုခမိဂမ္ဘိုင်ကို သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟွံမွဲရ။ ယွံခမိတအ် လုက်ကာလဗ္ဗတ် ခမိဂမ္ဘိုင်ဇော်ပွင်ခိုင် ‘ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပညာ မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ကို ။ ပ ။ လုက်ကာလဗ္ဗတ် ဇော်ပွင်ခိုင် ‘ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမပတိတ် ဖြဟတ် မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ကို ။ ပ ။ လုက်ကာလဗ္ဗတ် ဇော်ပွင်ခိုင် ‘ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမ သျိုက်မျိုက် မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ကို ။ ပ ။ လုက်ကာလဗ္ဗတ် ဇော်ပွင်ခိုင် ‘ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမစိုဟ်လလမ် မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ကို ။ ပ ။ လုက်ကာလဗ္ဗတ် ဇော်ပွင်ခိုင် ‘သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမတန်ကြန် မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ကို ။ ပ ။ ယွံခမိတအ် လုက်ကာလဗ္ဗတ် ခမိဂမ္ဘိုင် ဇော်ပွင်ခိုင် ‘ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ကို ကုခမိဂမ္ဘိုင်ကို သွက်ဂွံဇော် မောင်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟွံမွဲရ။

ယွံခမိတအ် ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ပြကာဝံ တန်တ် ပွဲခမိဂမ္ဘိုင်တုဲ လုက်ကာလဗ္ဗတ် ခမိဂမ္ဘိုင် ဒွေတ်လုတ်ခိုင် ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟုံဟုတ် ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ပြကာဝံအိုတ်ကို ကုခမိဂမ္ဘိုင်ကို သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ် ယုတ်တုန် ဟွံမွဲရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်သညာ

၂၇။ ယွံခမိတအ် အဲ ကြက်ဟိုတ်တုံကိုခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ် ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာ ကုမူးတအ်ရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင် ခရ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်သွပ္ပင်စိုတ် ဗွဲမဒးရး

အိုတ်ညိ ။ ပ ။ ယွံခမီတအ် ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမိုင် ထပ်ပြကာမွဲးဂှ် ညးဒေဲအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်—

ယွံခမီတအ် လုက်ကာလဗ္ဗတ် ခမီဂမိုင် ဇော်ပွဲဒိုင် ‘အနိစ္စသညာ’ စုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲး ဟုံဗိုန်အိုတ်ဂှ် ကုခမီဂမိုင်ဂှ် သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟုံမွဲရ။ ယွံခမီတအ် လုက်ကာလဗ္ဗတ် ခမီဂမိုင် ဇော်ပွဲဒိုင် ‘အနတ္တသညာ’ စုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲး ဟုံသေင်ကိုအတ္တအိုတ်ဂှ် ။ ပ ။ လုက်ကာလဗ္ဗတ် ဇော်ပွဲဒိုင် ‘အသုဘသညာ’ စုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲး ဟုံဆဲးအိုတ်ဂှ် ။ ပ ။ လုက်ကာလဗ္ဗတ် ဇော်ပွဲဒိုင် ‘အာဒီနဝသညာ’ စုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲး ဒုဟ်အိုတ်ဂှ် ။ ပ ။ လုက်ကာလဗ္ဗတ် ဇော်ပွဲဒိုင် ‘ပဟာနသညာ’ စုတ်သမ္ဘိ သွက်ပါကျေဲအိုတ်ဂှ် ။ ပ ။ လုက်ကာလဗ္ဗတ် ဇော်ပွဲဒိုင် ‘ဝိရာဂသညာ’ စုတ်သမ္ဘိသွက်ဂွံ စ်စူးနုပွမထေန်စပ်အိုတ်ဂှ် ။ ပ ။ ယွံခမီတအ် လုက်ကာလဗ္ဗတ် ခမီဂမိုင် ဇော်ပွဲဒိုင် ‘နိရောဓသညာ’ စုတ်သမ္ဘိ ပွမပျိုတ်အိုတ်ဂှ် ကုခမီဂမိုင်ဂှ် သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်တုန် ဟုံမွဲရ။

ယွံခမီတအ် ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမိုင် ထပ်ပြကာဝံ တန်တ် ပွဲခမီဂမိုင်တဲ လုက်ကာလဗ္ဗတ် ခမီဂမိုင် ဒေတ်လုတ်ဒိုင် ခရ်‘အပရိဟာနိယ’ ဟိုတ်ဟုံဟုတ် ယုတ်ဂမိုင် ထပ်ပြကာဝံအိုတ်ဂှ် ကုခမီဂမိုင်ဂှ် သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရနွံ၊ သွက်ဂွံဟုတ် ယုတ်တုန် ဟုံမွဲရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ပဌမပရိဟာနိ

၂၈။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသ်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခါ တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ်တန်တ်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အရှာမ် အနာထပဏ္ဍိသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရဂှ်ရ။ ပွဲကာလဂှ် တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ သုးတိုန်ဂလာန်ကို ခမီဂမိုင် ရံဝံရ။ “ယွံခမီတအ် ခရ်(ပရိဟာနိယ)ဂမိုင်ထပ်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ကုခမီသေက္ခအိုတ်ရ။

ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲးတုန်— ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲကမ္မောန်တို၊ ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမဟိုက်လာန်တက်ကျာ၊ ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမတိက်၊ ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမဂဇာ်ကောံခရီ ကောံအဖပ်ညွှတ်ပွဲဒိုင်ဂမိုင်၊ ပွမဟုံကွာတ်လဒိုလပ်တြင် ပွဲကုဏ္ဍိဂမိုင်၊ ပွမဟုံတိဗုတ်ဗွတ် ပွဲစုစ၊ ကိစ္စသင်ဂမိုင် ထေက်ကိုဒေသ ပွဲသင်နွံအိုတ်တဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမိုင်ဂှ် ခမီသေက္ခ ဗစာရဏာ ရံဝံရ။ “ခမီထေရ်ဇော်ဂမိုင် မဒ်ဝံခမီတြင် အာယုက်ခမီဂိုင် မရင်တုင်ဒိုင်သဇိုင်ဝန်(သင်)ဂှ်

နက္ခိကိစ္စ (မဗ္ဗေကုဏေဂမ္ဘိ)၌ ကြက်ပြာကဋ်အိတ်ဟုံသေင်ရ” ရဝံ ချပ်ဗစာရဏာတဲ အလိုဧကုဂ် အာစိပပမပတိတ်ဗြဟတ ပွဲကိစ္စဂမ္ဘိ ခမိထေရ်ဇ္ဇေဂမ္ဘိ မဂပ်ဝံသ္မဂ်ရ။ ယံခမိတအ် ဓရ်(ပရိဟာနိယ)ဂမ္ဘိထပုံပြကာဝံ နိသ္မဂ်ဝံဟုတ်ယုတ် ကုခမိသေက္ခအိတ်ရ။

ယံခမိတအ် ဓရ်(အပရိဟာနိယ)ဂမ္ဘိထပုံပြကာဝံ နိသ္မဂ်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမိသေက္ခ အိတ်ရ။ ညးမွဲထပုံပြကာအိတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ပွမဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲကမ္မောန်တို့၊ ပွမဟုံမိပ် လဟိင်ပွဲပွမဟုံဂလ္လာန်တက်ကျာ၊ ပွမဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲပွမတိက်၊ ပွမဟုံမိပ်လဟိင် ပွဲပွမ ဂဇာ်ကောံခရီ ကောံအဖပ်ညွအ်ပွင်ဂမ္ဘိ၊ ပွမကွာတ်လဒ်လင်တြင် ပွဲကုဏ္ဍိဂမ္ဘိ၊ ပွမတိ ဗွတ်ဗွတ်ပွဲစုစ၊ ကိစ္စသင်ဂမ္ဘိ ထေက်ကိုဒးသ္မ ပွဲသင်နွံအိတ်တဲ ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စဂမ္ဘိဂ် ခမိသေက္ခဂ် ဗစာရဏာ ရဝံရ။ “ခမိထေရ်ဇ္ဇေဂမ္ဘိ မဒိဉ်ခမိကြင် အာယုက်ခမိဂ် မရင်တုင်ဒိုင်သဇိုင်ဝန်(သင်)၌ နက္ခိကိစ္စ(မဗ္ဗေကုဏေဂမ္ဘိ)၌ ကြက်ပြာကဋ်အိတ်ရ” ရဝံ ချပ်ဗစာရဏာတဲ ဧကုဧကုဂ် ဟုံအာစိပ ပမပတိတ်ဗြဟတ ပွဲကိစ္စဂမ္ဘိ ခမိထေရ်ဇ္ဇေဂမ္ဘိ မဂပ်ဝံသ္မဂ်ရ။ ယံခမိတအ် ဓရ်(အပရိဟာနိယ)ဂမ္ဘိ ထပုံပြကာဝံ နိသ္မဂ်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမိသေက္ခအိတ်ရ” ရဝံ(သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ဒုတိယပရိဟာနိ

၂၉။ ယံခမိတအ် ဓရ်(ပရိဟာနိယ)ဂမ္ဘိထပုံပြကာဝံ နိသ္မဂ်ဝံဟုတ်ယုတ် ကုဥပး အိတ်ရ။ ညးမွဲထပုံပြကာအိတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ကိုဟုတ်ယုတ်အာ ပွမဇိုလှော် ကုခမိ ဂမ္ဘိရ။ ဝိဝိင်ဟိုတ်မာ ပွမကလင်ပင်မိုင်ခရ် ညးသပ္ပရိဟ်ရ။ ဟုံဒေဝ်ရနုကံဗပေင် ပွဲသီလ မပြလောန်ရ။ ပွမဟုံလျှင်ဖြင်သ္မိက် ပွဲခမိထေရ်ဇ္ဇေ ခမိသုတ် ခမိလဒေါင်ဂမ္ဘိဂ်ရ။ သိုမှ်ကိုစိုတ် မမိက်လပပ်ပျိုရာန်ညိုတ် မိက်ဝံဂွဲဂွဲပထောင်ပွေ၌ဒ်တဲ ကလင်ခရ်ရ။ ဂွဲသိုမှ်ပုဂိုလ်ဒုင်ဒါန်မပြ ပွဲမွဲနုသာသနာဝံရ။ ပွဲညးဂမ္ဘိ မဒိဉ်မွဲနုသာသနာလေဝ် သပ္ပမ ကိုဒါန်ကိုပ်ကွာရ။ ယံခမိတအ် ဓရ်(ပရိဟာနိယ)ဂမ္ဘိထပုံပြကာဝံ နိသ္မဂ်ဝံဟုတ်ယုတ် ကုဥပးအိတ်ရ။

ယံခမိတအ် ဓရ်(အပရိဟာနိယ)ဂမ္ဘိထပုံပြကာဝံ နိသ္မဂ်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုဥပး အိတ်ရ။ ညးမွဲထပုံပြကာအိတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ဟုံကိုဟုတ်ယုတ်အာ ပွမဇိုလှော် ကုခမိ ဂမ္ဘိရ။ ဟုံဝိဝိင်ဟိုတ်မာ ပွမကလင်ပင်မိုင် ဓရ်ညးသပ္ပရိဟ်ရ။ ဒေဝ်ရနုကံဗပေင် ပွဲသီလ မပြလောန်ရ။ ပွမဟုံလျှင်ဖြင်သ္မိက် ပွဲခမိထေရ်ဇ္ဇေ ခမိသုတ် ခမိလဒေါင်ဂမ္ဘိဂ်ရ။ သိုဟုံမွဲကိုစိုတ် မမိက်လပပ်ပျိုရာန်ညိုတ် ဟုံမိက်ဟုံဂွဲဂွဲပထောင်ပွေ၌တဲ ကလင်ခရ်ရ။ ဟုံဂွဲသိုမှ် ပုဂိုလ်ဒုင်ဒါန်မပြ ပွဲမွဲနုသာသနာဝံရ။ သပ္ပမကိုဒါန်မွဲကိုပ်ကွာ ပွဲသာသနာဝံ

ဟောင်ရ။ ယွံခမီတအ် ခရ်(အပရိဟာနိယ)ဂမ္တိုင်ထင်ပြကာဝံ နှိသွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုဥပး အိုတ်ရ ရဲပွဲ(သွေးရ)။ တီလပိုင်ကျ်တြဲ တွံတဂလာန်ဝံရ။ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မလေပ်သွေးတဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဟုံတွံခရ်ဝံတဲမွဲး တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မဒှ်အာစာမ္မိဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ဂါထာ မသအာင်နူဂ်ဝံလေဝ် သွေးတိုန်ရ—

“ဩဥပးမ္မဲ ကိုဟုတ်ယုတ်အာ ပွမဗိုလှောင် ကုခမီဂမ္တိုင် မုံကိုစိုတ်မဂပ်ဝ် ဇော်ပွင်လဝ်တဲရ။ ပွမကလင်ပင်မိုင် ခရ်အရီညးသပ္ပုရိဟ်ဂမ္တိုင်ဂ်လေဝ် ကိုဟုတ်ယုတ်အာရ။ ဟုံဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ပွဲသီလမပြဲလောန်ရ။

ပွမဟုံလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲခမီဂမ္တိုင်လေဝ် ဇော်မောပ်ဂိုင်လောန် လောန်ရ။ မုံကိုစိုတ် မိက်ဝံလဗပ်ပကိုရာန်သကိုတ်ဂ်ဒှ်တဲလေဝ် နွံပွက်တုဟ်နကလင်ခရ်ညးသပ္ပုရိဟ်ရ။

ဩဥပးမ္မဲ ဤသို့ပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါန်မ္မဲသအာင် ပွဲမွဲးသာသနာဝံရ။ ပွဲမွဲးသာသနာဂ်ဟောင် သပ္ပမကိုဒါန် ဗွဲကိုပ်ကွာရ။

ဥပးမသိပ်ဂှ် ခရ်ဟိုတ်ဝံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင်ထင်ပြကာ မဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဗွဲမဒးရဲဂ် ဟုတ်ယုတ်အာ နူခရ်ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမ္တိုင်ရ။

ဩဥပးမ္မဲ ဟုံကိုဟုတ်ယုတ်အာ ပွမဗိုလှောင် ကုခမီဂမ္တိုင် မုံကိုစိုတ် မဂပ်ဝ် ဇော်ပွင်လဝ်တဲရ။ ပွမကလင်ပင်မိုင် ခရ်အရီညးသပ္ပုရိဟ်ဂမ္တိုင်ဂ်လေဝ် ဟုံကိုဟုတ်ယုတ်အာရ။ ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ပွဲသီလမပြဲလောန်ရ။

ကုဥပးဂ် ပွမလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲခမီဂမ္တိုင်လေဝ် ဇော်မောပ်ဂိုင်လောန် လောန်ရ။ ဟုံမုံကိုစိုတ် မမိက်လဗပ်ပကိုရာန်သကိုတ်တဲလေဝ် နွံပွက်တုဟ်နကလင်ခရ်ညးသပ္ပုရိဟ်ရ။

ဩဥပး ဟုံဤသို့ ပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါန်မ္မဲသအာင် ပွဲမွဲးသာသနာဝံရ။ ပွဲအပွဲသာသနာဝံဟောင် သပ္ပမကိုဒါန် ဗွဲကိုပ်ကွာရ။

ဥပး မသိပ်ဂှ် ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင်ထင်ပြကာ မဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဗွဲမဒးရဲဂ် ဟုံဟုတ်ယုတ်နူခရ်ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမ္တိုင်ရ။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဝိပတ္တိ

၃၀။ ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ဂွံလိုလ် ဥပးဂမ္တိုင် က္လုဂွံ ထပုံပြကာအိုတ်ရ။ ပ။ ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ဂွံချိုက်ပေင် ဥပးဂမ္တိုင် က္လုဂွံ ထပုံပြကာအိုတ်ရ။ ပ။

သုတ်ဒသမ။

၁၁။ သုတ်ပရာဘဝ

၃၁။ ယွံခမီတအ် ‘ပရာဘဝ’ ဟိုတ်ဂွံဟုတ်လိုလ်ဥပးဂမ္တိုင် က္လုဂွံ ထပုံပြကာ အိုတ်ရ။ ပ။ ယွံခမီတအ် ‘သမ္ဘဝ’ ဟိုတ်ဂွံချိုက်ပေင်ဥပးဂမ္တိုင် က္လုဂွံ ထပုံပြကာအိုတ်ရ။ ပ။

ဉးမွဲထပုံပြကာအိုတ်ဂှ်ရောမွဲတုန်— ဟံင်္ဂဟုတ်ယုတ်အာ ပွမဗိုလောဝ် ကုခမီ ဂမ္တိုင်ရ။ ဟံင်္ဂမိင်ဟိုတ်မာ် ပွမကလင်ပင်မိုင် ခရ်ဉးသပ္ပုရိဟ်ရ။ ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ပွဲသီလ မပြလောန်ရ။ ပွမလျိုင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲခမီထေရ်ဇော် ခမီသုတ် ခမီလဒေါင်ဂမ္တိုင်ဂှ်ရ။ သိုဟံင်္ဂမ္တိုင်မိတ် မမိက်လဗ်ပကီုရာန်သကီုတ် ဟံင်္ဂှ်တိုင်ပထောင်ပှော်တဲ ကလင်ပင်မိုင် ခရ်ရ။ ဟံင်္ဂှ်သို ပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါန်မပြ ပွဲမွဲနုသာသနာဂွံရ။ ပွဲသာသနာဂွံဟေင် သပ္ပမကိုဒါန် ဗွဲကိုပ်ကွာရ။ ယွံခမီတအ် ခရ်မ္တိုင်ထပုံပြကာဂွံ ဒှ်ဟိုတ်ဂွံချိုက်ပေင် ဥပးအိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

ဩဉ္ဇပးမွဲ ကိုဟုတ်ယုတ်အာ ပွမဗိုလောဝ် ကုခမီဂမ္တိုင် မှုကီုစိုတ်မဂပ်ဝ် ဇော်ပွင်လဝ်တဲရ။ ပွမကလင်ပင်မိုင် ခရ်အရီုဉးသပ္ပုရိဟ်ဂမ္တိုင်ဂှ်လေဝ် ကိုဟုတ် ယုတ်အာရ။ ဟံင်္ဂဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ပွဲသီလမပြလောန်ရ။

ပွမဟံင်္ဂလျိုင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲခမီဂမ္တိုင်လေဝ် ဇော်မောဝ်ဂှ်လောန် လောန်ရ။ မှုကီုစိုတ် မိက်ဂွံလဗ်ပကီုရာန်သကီုတ်ဂှ်တဲလေဝ် နွံပွဲက်တုဟ်နကလင် ခရ်ဉး သပ္ပုရိဟ်ရ။

ဩဉ္ဇပးမွဲ ဂှ်သိုပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါန်မွဲသအာင် ပွဲမွဲနုသာသနာဂွံရ။ ပွဲမွဲသာသနာ ဂှ်ဟေင် သပ္ပမကိုဒါန် ဗွဲကိုပ်ကွာရ။

ဥပး မသိပ်ဂှ် ခရ်ဟိုတ်ဂွံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် ထပုံပြကာ မဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမဒးရဲဂှ် ဟုတ်ယုတ်အာ နူခရ်ဉးသပ္ပုရိဟ်ဂမ္တိုင်ရ။

ဩဉ္ဇပးမွဲ ဟံင်္ဂဟုတ်ယုတ်အာ ပွမဗိုလောဝ် ကုခမီဂမ္တိုင် မှုကီုစိုတ် မဂပ်ဝ် ဇော်ပွင်လဝ်တဲရ။ ပွမကလင်ပင်မိုင် ခရ်အရီုဉးသပ္ပုရိဟ်ဂမ္တိုင်ဂှ်လေဝ် ဟံင်္ဂဟုတ် ယုတ်အာရ။ ဒွေတ်ရနုက်ဗပေင် ပွဲသီလမပြလောန်ရ။

ကုဥပးဂ် ပွမလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲခမိဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဇော်မောင်ဂျိုင်လောန်
လောန်ရ၊ ဟုံမွဲကိုစိုတ် မမိက်လဗ်ပကိုရာန်သကိုတ်တဲလေဝ် နွံပွက်တုဟ်န
ကလင်ခေညးသပျုရိုဟ်ရ။

ဩဥပးမွဲ ဟုံကွဲသ္မိ ပူဂိုလ်ဒုင်ဒါန်မွဲသအာင် ပွဲမွဲနုသာသနာဝံရ၊ ပွဲအပွဲ
သာသနာဝံဟေင် သပ္ပမကိုဒါန် ဗွဲကိုပ်ကွာရ။ ဥပး မသိပ်ဂိုပ် ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်
ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ပြကာ မဂပ်ဝ်တံလဝ်ဗွဲမဒးရးဂ် ဟုံဟုတ်ယုတ် နုခေညးသပျုရိုဟ်
ဂမ္ဘိုင်ရ။

သုတ်ဇူကဒသမ။

ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ် မရနုက်ကိုပိ တဲရောင်။

၄။ ဒေဝတာဝဂ် ၁။ သုတ်အပ္ပမာဒဂါရဝ

၃၂။ ပွဲကာလဂ် ကောန်ဒေဝတ်မွဲ ပွဲအခိုင်ဗွဲသ္မာတဲ မကလိလောန်ဗွဲကိုပ်ကွာ
မ္မုံကိုသ် ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လောန်ဂ်ဒိုတ် အလုံမွဲဘာဇေတဝန် ကိုယးတူးတ နကိုလျး
အရံင်ဇေတုတဲ ပှောံပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဲ လှောင်သွဝတ် တီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဲတဲ
သီမဒတူဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗဗွဲမွဲဂ် ဂရင်ဗွဲ တီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ—

ယုံကျ်မ္မုံပိုင် ခရ်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမိအိုတ်ရ။ ညးမွဲ
ထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ပွမရှေ့သျှိုက် ပွဲကျ်၊ ပွမရှေ့သျှိုက် ပွဲခရ်၊ ပွမရှေ့သျှိုက်
ပွဲသင်၊ ပွမရှေ့သျှိုက် ပွဲဒေဝတ်သိက္ခာ၊ ပွမရှေ့သျှိုက် ပွဲသမာဓိ၊ ပွမရှေ့သျှိုက် ပွဲပွမ
ဟုံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲ၊ ပွမရှေ့သျှိုက် ပွဲပွမဗျပ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယုံကျ်မ္မုံပိုင် ခရ်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာဝံ
ဒ်သွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမိအိုတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ဗွဲရ)။ ကောန်ဒေဝတ်ဂ် ဂရင်ဗွဲ ဂလာန်ဝံရ၊
တီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဲ သျှိုက်မျိုက်ဒးဝှပ်သွ ကိုအခေါင်ရ။ ပွဲကာလဂ် ကောန်ဒေဝတ်ဂ်
တီကေတ် “ တီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဲ သျှိုက်မျိုက်ဒးဝှပ် သွကိုအခေါင်(ဂလာန်)ဇေတု ” တဲ
လှောင်သွဝတ် တီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဲ သွရှေ့သျှိုက်တဲ ပွဲဌာန်ဂ်ဟေင် ကွဲဗွန်အာရ။

ကြနုဂ် ဗွဲဂ် လောန်ဇက်အာမွဲ တီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဲ သွးကိုခမိဂမ္ဘိုင် ရံဝံရ
“ယုံခမိတအ် ပွဲဗွဲဝံ ကောန်ဒေဝတ်မွဲ ပွဲအခိုင်ဗွဲသ္မာတဲ မကလိလောန်ကိုပ်ဗွဲ မ္မုံကို
သ်ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လောန်ဂ်ဒိုတ် အလုံမွဲဘာဇေတဝန် ကိုယးတူးတ နကိုလျး
အရံင်ဇေတုတဲ ပှောံပြာပ်ကျင်ဇေရင်အဲ လှောင်သွဝတ်တဲ သီမဒတူဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗဗွဲမွဲဂ်
ဂရင်ဗွဲအဲ ဂလာန်ဝံရ၊ ယုံကျ်မ္မုံပိုင် ခရ်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာဝံ ဒ်သွက်ဟုံဟုတ်ယုတ် ကုခမိ
အိုတ်ရ။

ဉ္စးမွှေးထပ်ပြကာအိုတ်ဂုံရောမွှေးတုန်— ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲကျာ်၊ ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲခရ်၊ ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲသင်၊ ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲဒေဝတသိက္ခာ၊ ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲသမာဓိ၊ ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲပွမဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲ၊ ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲပွမဖျပ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံကျာ်မူပိုင် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာဝံ နှိသွက်ဟံဟုတ်ယုတ် ကုခမီအိုတ်ရ ရံဝံ ကောန်ဒေဝတဂုံ ဂရင်ပ္ပိဂလာန်ဝံရ။ ဂရင်ပ္ပိ ဂလာန်ဝံတဲမွှေး လှောင်သွဝတ်ကိုအဲ ဗွဲမရှေ့သိုရ်တဲ သွရှေ့သိုရ်ကွာ ကောံဗွန်အာ ပွဲဌာန်ဂုံဟောင်ရ” ရံဝံ (သုးရ)။

ခမီမူကိုလွီပရာဂုံ ရှေ့သိုရ် ပွဲကျာ်ရ၊ ရှေ့သိုရ် ပွဲခရ်ရ၊ ပွဲသင်လေဝ် မူကိုပွမရှေ့သိုရ် သွက်သွာရ၊ ပွဲသမာဓိလေဝ် ရှေ့သိုရ်ရ၊ ပွဲသိက္ခာလေဝ် မူကိုပွမရှေ့သိုရ် သွက်သွာရ။

ရှေ့သိုရ် ပွဲပွမဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲရ၊ ရှေ့သိုရ် ပွဲပွမဖျပ်ရ၊ (ခမီဂုံ) သွက်ဟံဟုတ်ယုတ်ဟံထေက်ရ၊ ကြပ်ညောန်ကိုနီဗွာန်ဟောင်ဒ်ရ။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဟိရိဂါရဝ

၃၃။ ယံခမီတအံ ပွဲဗွဲဝံ ကောန်ဒေဝတမ္ပဲ ပွဲအခိုင်ဗွဲသွာတဲ မကလိလောန်ကိုပွဲ မူကိုသ် ထေက်ကိုသျှိုက်မ္ဘိုက်လောန်ဂုံဒ်တဲ အလုံမ္ပဲဘာဇေတဝန် ကိုယးတူးတ နကိုလျး အရင်ဇေတုတဲ ပှော်ပြာပ်ကျင်ဇေရင်အဲကျာ် လှောင်သွဝတ်ကိုအဲကျာ်တဲ သိုမဒတူဒိုင် ပွဲဒွဲ မဗဗွဲမွဲဂုံ ဂရင်ပ္ပိအဲကျာ် ဂလာန်ဝံရ။

“ယံကျာ်မူပိုင် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာဝံ နှိသွက်ဟံဟုတ်ယုတ် ကုခမီအိုတ်ရ။ ဉ္စးမွှေး ထပ်ပြကာအိုတ်ဂုံရောမွှေးတုန်— ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲကျာ်၊ ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲခရ်၊ ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲသင်၊ ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲဒေဝတသိက္ခာ၊ ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲသမာဓိ၊ ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲပွမ ဂွပါပ်(နူပွသရံပါပ်)၊ ပွမရှေ့သိုရ် ပွဲပွမဖေက်ပါပ်(နူပွသရံပါပ်)ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံကျာ်မူပိုင် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာဝံ နှိသွက်ဟံဟုတ်ယုတ် ကုခမီအိုတ်ရ” ရံဝံ ဂရင်ပ္ပိရ။ ဂရင်ပ္ပိဂလာန်ဝံ တဲမွှေး လှောင်သွဝတ်ကိုအဲကျာ်တဲ သွရှေ့သိုရ်ကွာ ကောံဗွန်အာ ပွဲဌာန်ဂုံဟောင်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

ခမီမူကိုလွီပရာဂုံ ရှေ့သိုရ် ပွဲကျာ်ရ၊ ရှေ့သိုရ် ပွဲခရ်ရ၊ ပွဲသင်လေဝ် မူကိုပွမရှေ့သိုရ် သွက်သွာရ၊ ပွဲသမာဓိလေဝ် ရှေ့သိုရ်ရ၊ ပွဲသိက္ခာလေဝ် မူကိုပွမရှေ့သိုရ် သွက်သွာရ။

ချိုက်ပေင်တကောံ ဟိရီဩတ္တပ္ပရ၊ မှုံကိုပွမဇေဒ်သင်အောင်မာ ပွမသွ
ရှေ့သော်ရ်ရ၊ (ခမီဂ်) သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ဟံထေက်ရ၊ ကြပ်ညောန်ကိုနိဗ္ဗာန်
ဟောင်ဒ်ရ။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ပဌမသောဝစသတာ

၃၄။ ယံခမီတအ် ပွဲဗွံဝံ ကောန်ဒေဝတ်မွဲ ။ ပ ။ ဂရင်ဗွီအဲကျော် ဂလာန်ဝံရ
“ယံကျော်မှုံပိုင် ခရ်ဂမိုင်ထပ်ပြကာဝံ နိသွက်ဟံဟုတ်ယုတ် ကုခမီအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပ်
ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲကျော်၊ ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲခရ်၊ ပွမရှေ့သော်ရ်
ပွဲသင်၊ ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲဒေဝတ်သိက္ခာ၊ ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲသမာဓိ၊ ပွမမှုံကိုဂလာန်
ဒေဝံဗတောန်လောဲသွာ၊ ပွမမှုံကို မိဿဟာဲမခိုဟ်ဆဲးဂမိုင်ရ။ ယံကျော်မှုံပိုင် ခရ်ဂမိုင်
ထပ်ပြကာဝံ နိသွက်ဟံဟုတ်ယုတ်ကုခမီအိုတ်ရ” ရံဝံ (ဂရင်ဗွီရ)။ ဂရင်ဗွီဂလာန်ဝံတဲမွဲ
လောဝ်သွဝတ်ကိုအဲကျော်တဲ သွရှေ့သော်ရ်ကွာ ကွဲဗွန်အာ ပွဲဌာန်ဂ်ဟောင်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

ခမီမှုံကိုလွီပရာဂ် ရှေ့သော်ရ် ပွဲကျော်ရ၊ ရှေ့သော်ရ် ပွဲခရ်ရ၊ ပွဲသင်လောဝ်
မှုံကိုပွမရှေ့သော်ရ် သွက်သွာရ၊ ပွဲသမာဓိလောဝ် ရှေ့သော်ရ်ရ၊ ပွဲသိက္ခာလောဝ်
မှုံကိုပွမရှေ့သော်ရ် သွက်သွာရ။

မှုံကိုမိဿဟာဲ မခိုဟ်ဆဲးရ၊ မှုံကိုဂလာန်ဒေဝံဗတောန်လောဲသွာရ၊ မှုံကို
ပွမဇေဒ်သင်အောင်မာ ပွမသွရှေ့သော်ရ်ရ၊ (ခမီဂ်) သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ် ဟံထေက်ရ၊
ကြပ်ညောန်ကိုနိဗ္ဗာန်ဟောင်ဒ်ရ။

သုတ်တတိယ။

“ ”

၄။ သုတ်ဒုတိယသောဝစသတာ

၃၅။ ယံခမီတအ် ပွဲဗွံဝံ ကောန်ဒေဝတ်မွဲ ပွဲအခိုင်ဗွံသွာတဲ မကလိလောန်ကိုပွဲ
မှုံကိုသင်ထေက်ကိုသျှိုက်မှိုက်လောန်ဂ်ဒ်တဲ ။ ပ ။ ယံကျော်မှုံပိုင် ခရ်ဂမိုင်ထပ်ပြကာဝံ
နိသွက်ဟံဟုတ်ယုတ် ကုခမီအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ပွမရှေ့သော်ရ်
ပွဲကျော်၊ ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲခရ်၊ ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲသင်၊ ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲဒေဝတ်သိက္ခာ၊ ပွမ
ရှေ့သော်ရ် ပွဲသမာဓိ၊ ပွမမှုံကိုဂလာန်ဒေဝံဗတောန်လောဲသွာ၊ ပွမမှုံကို မိတ်သဟာဲ
မခိုဟ်ဆဲးဂမိုင်ရ။ ယံကျော်မှုံပိုင် ခရ်ဂမိုင်ထပ်ပြကာဝံ နိသွက်ဟံဟုတ်ယုတ် ကုခမီအိုတ်ရ

ရံဝံ ဂရင်တ္ထိဂလာန်ဝံတဲမှူး လှောင်သွဝတ်ကိုအဲကျာ် ဗွဲမရှ်သော်ရက်တဲ သွဲရှ်သော်ရက်ကွာ ကောံဗွဲနအာ ပွဲဌာန်ဂံဟောင်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုးတဲရံဝံမှူး တီလပိုင်သာရိပိုတ် ဂရင်တ္ထိ တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ “ယံကျာ် မူပိုင် အရထဓရ တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ မဂပ်ဝံတွံလဝ် ဗွဲဒုန်ဝံ အဲဒိုက်တီကောတ် ဗွဲတြး ရံဝံရ။ ယံကျာ်မူပိုင် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် အလိုဇကုလေဝ် ရှ်သော်ရက် ပွဲကျာ်ရ။ ဂုဏ်ဖို ပွမရှ်သော်ရက်ပွဲကျာ်ဂံလေဝ် မူအလေံဟိုသုးရ။ ခမိဂ်မိုင်မွဲသအာင် မဟံရှ်သော်ရက် ပွဲကျာ် ဂံလေဝ် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ် ပွမရှ်သော်ရက် ပွဲကျာ်ရ။ ဂုဏ်ဖိုခမိဂ်မိုင်မွဲသအာင် မရှ်သော်ရက် ပွဲကျာ်ဂံလေဝ် ဟိုသုး ပွဲအခိုင်မဗွဲ အတိုင်ဍုာ်စုတ်ရ။

အလိုဇကုလေဝ် ရှ်သော်ရက် ပွဲဓရ်ရ ။ ပ ။ ရှ်သော်ရက် ပွဲသင်ရ။ ရှ်သော်ရက် ပွဲဒွေတ် သိက္ခာရ။ ရှ်သော်ရက် ပွဲသမာဓိရ။ မူကိုဂလာန်ဒွေံဗတောန်လောဲသွာရ။ မူကိုမိတ်သဟာဲ မခိုဟ်ဆဲးရ။ ဂုဏ်ပွမမူကိုမိတ်သဟာဲမခိုဟ်ဆဲးလေဝ် မူအလေံဟိုသုးရ။ ခမိဂ်မိုင်မွဲသအာင် မဟံမွဲကိုမိတ်သဟာဲမခိုဟ်ဆဲးဂံလေဝ် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ် ပွပွမမူကိုမိတ်သဟာဲမခိုဟ်ဆဲးရ။ ဂုဏ်ဖိုခမိဂ်မိုင်မွဲသအာင် မူကိုမိတ်သဟာဲမခိုဟ်ဆဲးဂံလေဝ် ဟိုသုးပွဲအခိုင်မဗွဲ အတိုင် ဍုာ်စုတ်ရ။ ယံကျာ်မူပိုင် အရထဓရ တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ မဂပ်ဝံတွံလဝ်ဗွဲဒုန်ဝံ အဲဒိုက် တီကောတ်ဗွဲတြး ရံဝံရ” ရံဝံ (ဂရင်တ္ထိရ)။

ယံသာရိပိုတ် ခိုဟ်သန်ရ ခိုဟ်သန်ရ။ သာရိပိုတ်ဂ် အရထဓရ အဲကျာ်မဂပ်ဝံတွံလဝ် ဗွဲဒုန်ဝံ ဗွဲမဒးရးဟောင် တီကောတ်ဗွဲတြးရံဝံရ။ ယံသာရိပိုတ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် အလို ဇကုလေဝ် ရှ်သော်ရက် ပွဲကျာ်ရ။ ဂုဏ်ပွမရှ်သော်ရက်ပွဲကျာ်လေဝ် မူအလေံဟိုသုးရ။ ခမိဂ်မိုင် မွဲသအာင် ဟံရှ်သော်ရက် ပွဲကျာ်လေဝ် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ် ပွမရှ်သော်ရက် ပွဲကျာ်ရ။ ဂုဏ်ခမိ ဂ်မိုင်မွဲသအာင် မရှ်သော်ရက် ပွဲကျာ်ဂံလေဝ် ဟိုသုး ပွဲအခိုင်မဗွဲ အတိုင်ဍုာ်စုတ်ရ။

အလိုဇကုလေဝ် ရှ်သော်ရက် ပွဲဓရ်ရ ။ ပ ။ ရှ်သော်ရက် ပွဲသင်ရ။ ရှ်သော်ရက် ပွဲဒွေတ် သိက္ခာရ။ ရှ်သော်ရက် ပွဲသမာဓိရ။ မူကိုဒွေံဗတောန်လောဲသွာရ။ မူကိုမိတ်သဟာဲ မခိုဟ်ဆဲးရ။ ဂုဏ်ပွမမူကိုမိတ်သဟာဲမခိုဟ်ဆဲးဂံလေဝ် မူအလေံဟိုသုးရ။ ခမိဂ်မိုင် မွဲသအာင် မဟံမွဲကိုမိတ်သဟာဲ မခိုဟ်ဆဲးဂံလေဝ် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ် ပွပွမမူကို မိတ်သဟာဲမခိုဟ်ဆဲးရ။ ဂုဏ်ခမိဂ်မိုင်မွဲသအာင် မူကိုမိတ်သဟာဲမခိုဟ်ဆဲးဂံလေဝ် ဟိုသုးပွဲအခိုင်မဗွဲ အတိုင်ဍုာ်စုတ်ရ။ ယံသာရိပိုတ် အရထဓရ အဲကျာ်မဂပ်ဝံတွံလဝ် ဗွဲဒုန်ဝံ ဂပ်ဝံစုတ်သမ္ဘိ ဗွဲတြးရံဝံရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ပဌမမိတ္တ

၃၆။ ယွံခမီတအ် မိတ်သဟာဲ မချိုက်ပေင်တကောံ အင်္ဂဂမ္ဘိုင်ထပုံပြကာဂ် ဂပ်ဝသိပ်
 ဂှိပ်ရ။ ညးမွဲထပုံပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်- လေပ်ကိုတ် အရာဝတ္ထု (ညးသအာင်ဂမ္ဘိုင်)
 ဖြိုင်ကိုကိုမာန်ရ၊ သွက်ကမောန်ဖြိုင်ကို သွမာန်ရ၊ အေင်ဒင်အရာ ဖြိုင်ကိုအေင်ဒင်မာန်ရ၊
 အရာမဂပ်ဝပျက်ခလုက်ဇကုဂ် သွဗွဲမပြာကဋ်ကုမိတ်သဟာဲဂ်ရ၊ အရထမဂပ်ဝ ပျက်ခလုက်
 မိတ်သဟာဲဂ် ပျက်ခလုက်လဝ်ရ၊ ဟိုတ်နူဘဲသုသတြဂမ္ဘိုင် ဟုံကွဟ်ထောံလဝ်ရ၊ ဟိုတ်နူ
 ပိုန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်အိုတ်အာဂ် ဟုံသွဗွေက်ဖျပ်ရ။ ယွံခမီတအ် မိတ်သဟာဲ မချိုက်ပေင်
 တကောံအင်္ဂဂမ္ဘိုင်ထပုံပြကာဂ် ဂပ်ဝသိပ်ဂှိပ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

မိတ်သဟာဲဂ် ကိုတ် အရာဝတ္ထု ဖြိုင်ကို ကိုမာန်ရ၊ ကမောန်ဖြိုင်ကိုသွမာန်
 ဂ်လေဝ် သွကိုရ၊ သအာင်နုဂ်ပုန်လေဝ် ဂလာန်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝသုး ဗွဲဟုံဒးရးကို
 အရာဂမ္ဘိုင် မဖြိုင်ကိုအေင်ဒင်မာန်ညးဂ်ကိုဂ် အေင်ဒင်ရ။

အရာမဂပ်ဝ ပျက်ခလုက်ဇကုဂ်လေဝ် ဟိုတ်ကိုကညးဂ်ရ၊ အရာမဂပ်ဝ
 ပျက်ခလုက်ညးဂ်လေဝ် ပျက်ခလုက်ကိုရ၊ ပွဲအခိုင်ဘဲသုသတြဂမ္ဘိုင် ကတိုန်လေဝ်
 ဟုံကွဟ်ထောံလဝ်ရ၊ ဟိုတ်နူပိုန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်အိုတ်အာလေဝ် ဟုံသွဗွေက်ဖျပ်ရ။

ဩပူဂိုလ်ဗွဲ ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် နွံအိုတ်ရ၊ ညးမဒ်မိတ်သဟာဲ မျဲသဘ်မဃ်သ်
 ဏာအ်ဂ် ညးမျဲပွိုက်ကိုမိတ်သဟာဲမခိုဟ်ဆဲးဂ် ဂပ်ဝဒးပြာပ်အာခသီကွီရ။

သုတ်ပဌမ။

၆။ သုတ်ဒုတိယမိတ္တ

၃၇။ ယွံခမီတအ် ခမီမိတ်သဟာဲ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်ထပုံပြကာဂ် စိုန်ရ
 ဂပ်ဝရာန်သကိုတ် ဗက်ဗွဲထောံကောံလေဝ် ဂပ်ဝသိပ်ဂှိပ်ဟဲဟာဲရ၊ ဂပ်ဝပြာပ်အာခစ ဂပ်ဝ
 ပြာပ်အာသီကွီရ။

ညးမွဲထပုံပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— သျိုက်ဆာန်လေဝ် ထေက်ကို သျိုက်ဆာန်ရ၊
 သျိုက်မျိုက်သေ့သွံလေဝ် ထေက်ကိုသျိုက်မျိုက်သေ့သွံရ၊ သွအဲပရဲလေဝ် ထေက်ကို
 သွအဲပရဲရ၊ ဂှမ်စိုတ်လေဝ် လေပ်ဇော်ပွင်ကိုရ၊ လေပ်ဒွေံဗတောန် ညးသအာင်
 ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ညးသအာင်ဂမ္ဘိုင် ဟိုတ်ဒွေံဗတောန်ဂ် ဒင်ဒင်မာန်ရ၊ လေပ်ဟိုတ်သုး ဂလာန်ခရ်
 မဖြိုဟ်နက်ရ၊ ဟုံလေပ်ကိုစိုန်သကို (ဟုံလေပ်ဗတိုက်ဖအောဝ်)ပွဲအရာ ဟုံသေင်အရာ
 ဌာနရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမိတ်သဟာဲ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်ထပုံပြကာဂ် စိုန်ရဂပ်ဝ

ရာန်သကိုတ် ဗက်ဗွေထောံကွေလေဝ် ဂပ်ဝ်သိပ်ဂိုပ်ဟဲဟဲရ၊ ဂပ်ဝ်ပြာပ်အာ ခစရ၊ ဂပ်ဝ် ပြာပ်အာသီကွီရ ရဲဝံ သွေးရ။

ဩခမိပွဲ ထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန်ရ၊ ထေက်ကိုသွအဲပရဲရ၊ လေပ်ဇော်ပွပ်ကို စိုတ်ရ၊ လေပ်ဒေဝံဗတောန်(ညးသအာင်ဂမ္ဘိုင်)ရ၊ ဒုင်ဒပ် ပွမဟိုဒေဝံဗတောန် မာန်ရ၊ လေပ်ဟိုတံဂလာန်ခရ မဖြိုဟ်နက်ရ၊ ဟံလေပ်ကိုစိုန်သကို ပွဲအရာ မဟံဗဗွဲရ။

ဩပူဂိုလ်ပွဲ ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် နွဲအိုတ်ရ၊ ခမိမဒ် မိတ်သဟာမခိုဟ်ဆဲ မှုံပွိုက် ကိုဒတုဖို မလေပ်စွဲဇဟာန်ဆာန်ဍု။ မှုံသဘာမဗ်သဏအ်ဂ် စိုန်ရဂပ်ဝ်ရာန်သကိုတ် ဗက်ဗွေထောံကွေလေဝ် ညးမှုံပွိုက်ကို မိတ်သဟာမခိုဟ်ဆဲဂ် ဂပ်ဝ်ဒးပြာပ်အာ ခစသီကွီရ။

သုတ်ဆဌ။

၇။ သုတ်ပဌမပဋိသမ္ဘိဒါ

၃၈။ ယံခမိတအ် ခမိမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်ထပိုပြကာဂ် ခြာဟံလအ်ဟေင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇော်မတ် ပဋိသမ္ဘိဒါဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ နကိုညဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တု ဝံပဒတ်ရ။ ညးမွဲထပိုပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် (ဒဒ်စိုတ်ဇော်ပွပ်ကွေန်နွဲမွဲ) “ဣဝံတုန် ပွမဇော်ပွပ်ကွေန် စိုတ်အဲရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင် ညာံစုတ်ရ။ စိုတ်မဇော်ပွပ်ဒိုင် ပွဲသန္တာန်ဇကုဂ် “စိုတ်ဇော်ပွပ်ဒိုင် ပွဲသန္တာန်အဲရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ညာံစုတ်ရ။ စိုတ်မကလံပွဲဒိုင် ပွဲအာရီမုးဂ်လေဝ် “စိုတ်အဲ ကလံလံပွဲဒိုင် ပွဲအာရီမုး မုးရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ညာံစုတ်ရ။

ဝေဒနာ ပွမဒုင်စသိုင်ဂမ္ဘိုင် မပြာကဋ်ကတိုဒ် ကုပူဂိုလ်ဂ်အိုတ်ရ၊ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင် မပြာကဋ် တူးပြာကဋ်အိုတ်ရ၊ ဝေဒနာဂမ္ဘိုင် မပြာကဋ် အာစိုပ်ပွမပျိုတ်အိုတ်ရ။ သညာ ပွမစုတ်သမ္ဘိဒါဂမ္ဘိုင် မပြာကဋ်ကတိုဒ်အိုတ်ရ၊ သညာဂမ္ဘိုင်မပြာကဋ် တူးပြာကဋ်အိုတ်ရ၊ သညာဂမ္ဘိုင်မပြာကဋ် အာစိုပ်ပွမပျိုတ်အိုတ်ရ။ ဝိတက် ပွမချပ်ဂမ္ဘိုင် မပြာကဋ်ကတိုဒ် အိုတ်ရ၊ ဝိတက်ဂမ္ဘိုင် မပြာကဋ် တူးပြာကဋ်အိုတ်ရ၊ ဝိတက်ဂမ္ဘိုင် မပြာကဋ် အာစိုပ် ပွမပျိုတ်အိုတ်ရ။

ပွဲခရ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်တွံး သပ္ပယ် ဟံသပ္ပယ် မဒ်ယုတ် ပြ မှုံကိုသွက်အကုသိုလ် မကိုဒုက် သွက်ကုသိုလ် မဗုသအးဂ် ခမိဂ် ဂိုင်ကေတ် နိမိတ်ဗွဲမဒးရဲရ၊ သွပျပ်စိုတ် ဗွဲမွဲးရဲရ၊ သမ္ဘိဗွဲမွဲးရဲရ၊ ထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် နကိုပညာ ဗွဲမဒးရဲရ။ ယံခမိတအ်

ခမိမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဝံ ခြာဟံလအ်ဟေင် အလိုဇကု သွကေတ်
ဇောဝ်မတ် ပဋိသမ္ဘိဒါဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ နကိုညဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ဝံပဒတ်ရ
ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ဒုတိယပဋိသမ္ဘိဒါ

၃၉။ ယံခမိတအ် သာရိပိုတ် မချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဝံ အလိုဇကု
သွကေတ်ဇောဝ်မတ် ပဋိသမ္ဘိဒါဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ နကိုညဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ဝံပဒတ်
ဒိုင်ရ။ ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ သာရိပိုတ်ဂ်
“ဣဝံတုန် ပွမခေပ်ကွေန်စိုတ်အဲရ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ဍုာ်စုတ်ရ။ စိုတ်မခေပ်ဒိုင်
ပွဲသန္တာန်ဇကု “ စိုတ်ခေပ်ဒိုင် ပွဲသန္တာန်အဲရ ” ရဲဝံ တီကေတ် အတိုင်ဍုာ်စုတ်ရ။
စိုတ်မကလံာ်ဒိုင် ပွဲအာရီမုးဂ်လေဝ် “စိုတ်အဲ ကလံာ်လံာ်ဒိုင် ပွဲအာရီမုးရ” ရဲဝံ တီကေတ်
အတိုင်ဍုာ်စုတ်ရ။ ဝေဒနာ ပွမဒင်စသိုင်ဂမ္တိုင် မပြာကဋ်ကတိန် ကုသာရိပိုတ်ဂ်အိုတ်ရ။
ဝေဒနာဂမ္တိုင် မပြာကဋ် တူးပြာကဋ်အိုတ်ရ။ ဝေဒနာဂမ္တိုင်မပြာကဋ် အာစိုပ်ပွမပျိုတ်အိုတ်ရ။
သညာ ပွမစုတ်သမ္ဘိဒါဂမ္တိုင် မပြာကဋ် ကတိန်အိုတ်ရ။ သညာဂမ္တိုင် မပြာကဋ် တူးပြာကဋ်
အိုတ်ရ။ သညာဂမ္တိုင် မပြာကဋ် အာစိုပ်ပွမပျိုတ်အိုတ်ရ။ ဝိတက် ပွမချပ်ဂမ္တိုင် မပြာကဋ်
ကတိန်အိုတ်ရ။ ဝိတက်ဂမ္တိုင် မပြာကဋ် တူးပြာကဋ်အိုတ်ရ။ ဝိတက်ဂမ္တိုင် မပြာကဋ်
အာစိုပ်ပွမပျိုတ်အိုတ်ရ။

ပွဲခရ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝံတွံး သပ္ပါယ် ဟံသပ္ပါယ် မဒ်ယုတ် ပြဲ မှုကိုသွက်အကုသိုလ်
မက္ခိဒုက် သွက်ကုသိုလ် မဗုသအးဂ် သာရိပိုတ်ဂ် ဂိုင်ကေတ် နိမိတ်ဗွဲမဒးရ။ သပ္ပာယ်စိုတ်
ဗွဲမဒးရ။ သမ္ဘိဗွဲမဒးရ။ ထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် နကိုပညာ ဗွဲမဒးရ။ ယံခမိတအ်
သာရိပိုတ် မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင် ထပ်ပြကာဝံ အလိုဇကု သွကေတ်ဇောဝ်မတ်
ပဋိသမ္ဘိဒါဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ နကိုညဏ်တေင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ဝံပဒတ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်ပဌမဝသ

၄၀။ ယံခမိတအ် ခမိချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဝံ ကိုစိုတ်ဒ် ပွဲပိုက်
ဇကုမာန်ရ။ ခမိတုန် ဟံဒ် နပိုက်စိုတ်ရ။ ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယံခမိတအ်
ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဆိုက်ဗွက် ပွဲသမာဓိရ။ ဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမလုပ်စ သမာဓိရ။ ဆိုက်ဗွက်

ပွဲပွမသမာဓိ တန်တရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမဒွိက်ကတိန္နသမာဓိရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမသမာဓိ (ခိုင်ဗိုန်) ခိုဟ်ဆဲးရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲအာရီအရာဂေတ်ဂေင်သမာဓိရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမရင်တုင် သမာဓိတူရူအာရီရ။

ယွံခမိတအ် ခမိဗျိုက်ပေင်တ ကျောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာဝံ ကိုစိုတ်ဒ် ပွဲပွက်ဇကုမာန်ရ၊ ခမိဂ်တုန် ဟံဒ် နပွက်စိုတ်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဒုတိယဝသ

၄၁။ ယွံခမိတအ် သာရိပိုတ် မဗျိုက်ပေင်တ ကျောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာဝံ ကိုစိုတ်ဒ် ပွဲပွက်ဇကုမာန်ရ၊ သာရိပိုတ်တုန် ဟံဒ် နပွက်စိုတ်ရ။ ညးမွဲထပုံပြကာအိုတ်ဂ်ရော မွဲတုန်— ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ သာရိပိုတ်ဂ် ဆိုက်ဗွက် ပွဲသမာဓိရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမ လုပ်စ သမာဓိရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမသမာဓိတန်တရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမဒွိက်ကတိန္နသမာဓိရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမသမာဓိ (ခိုင်ဗိုန်) ခိုဟ်ဆဲးရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲအာရီအရာဂေတ်ဂေင် သမာဓိရ၊ ဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမရင်တုင် သမာဓိတူရူအာရီရ။ ယွံခမိတအ် သာရိပိုတ် မဗျိုက် ပေင်တကျောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာဝံ ကိုစိုတ်ဒ် ပွဲပွက်ဇကုမာန်ရ၊ သာရိပိုတ်တုန် ဟံဒ် နပွက်စိုတ်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်ဒသမ။

၁၁။ သုတ်ပဌမနိဒ္ဒသ

၄၂။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်သာရိပိုတ်ဂ် ပွဲအခိုင်နူဂယး ပိုက်ပဠေင်သုာတဲ ထွဲကေတ် ဗဗေင်သုာတဲမွဲ လုပ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် ချင်သာရဂ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ကသပ်ဒ် ကုတီလပိုင်သာရိပိုတ် ရံဝံရ “သွက်ဂွံဂေတ်ဂေင် ပိဏ္ဍပါတ် ချင်သာရဂ် ပြဟ်လောန်ဏီရ၊ အဲ ယဝ်ဂွံပြာပ်အာ အာရှာမ်ဘာပြဘာဇ်ဂမ္တိုင် မွဲကိုကွေတ် မူးသာသနာမွဲ ခိုဟ်ရ” ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ကြံနူဂ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် မှောံပြာပ်အာ အာရှာမ်ဘာပြဘာဇ်ဂမ္တိုင် မွဲကိုကွေတ် မူးသာသနာတဲ ဟိုဂလားနဆက်မိတ် မိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ကျောံပြဘာဇ်ဂမ္တိုင် မွဲကိုကွေတ် မူးသာသနာဂ် မွဲစွဲရ၊ ဟိုပတဲကျောံဂလားန ထေက်ကိုမိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ထေက်ကိုမိုဗျဟ်တဲ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဒုဒ်မဗဗွဲမွဲရ။

ပွဲကာလဂ် ဂလားနအကြာဝံ ကတိန်ကွင်ပြာကဋ် ကုပြဘာဇ်ဂမ္တိုင် မွဲကိုကွေတ် မူးသာသနာ မဂဇာ်ကျောံခရ်ဒိုင် ဗွဲမညီသာသုဟ်သုန်ဂ်ရ။ “ယွံကောန်တုတအ် လုက်

ပွိုင့်စုံစါသွာံဂမၠိုင် ခမိမဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်မပြ မသ္မ္ဘးဇး ဗွဲမချိုက်ပင်လိုဟံဟို သွက်ဂွံဟိုသ္မ္ဘး ရဲပွဲမွဲး ‘ခမိ မဟံမွဲကို မပ္တံစါသွာံမွဲလှေ့ဉ်’ ဂ် ဗဗွဲထေက်ရ” ရဲပွဲ (ဒိဉ္ဇာကဋ်ရ)။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်သာရိပိတ် သ္မိုက်လေဝ် ဟံသ္မိုက်မ္မိုက်ဂလာန် မဂပ်ပ်ဟိုသ္မ္ဘး ပြဘာဏ်မ္မိုင် မ္မိုက်ကွေတ်မ္မးသာသနာဂ်ရ၊ ဆေဝ်ဒပ်လေဝ် ဟံဆေဝ်ဒပ်ရ၊ ဟံသ္မိုက်မ္မိုက် ဟံဆေဝ်ဒပ်တဲ “အရထ ဂလာန်မဂပ်ပ်ဟိုသ္မ္ဘး ပြဘာဏ်မ္မိုင်ဂ် ကြက်သ္မောံတီကေတ် ပွဲဇရေင်တီလမ္မိုင်ပိုင် ကျက်တြရ” ရဲပွဲ ဒွိုက်ကတိနုဒ္ဒာဲတဲ ပါဠးအာရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်သာရိပိတ် ဂေတ်ဂေင် ပိဏ္ဏပါတ် ပွဲချင်သာရဂ်တဲ ကိုပိုင်တဲပွဲကြ ပါဠးအာ နူကွာန်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်တဲမွဲး ပှောံပြာပ် အာဇရေင် တီလမ္မိုင်ပိုင်ကျက်တြတဲ လှောင်သ္မဝတ်တီလမ္မိုင်ပိုင်ကျက်တြတဲမွဲး သိုမဂဇာဒွိုင် ပွဲဒ္ဒာဲမဗဗွဲမွဲဂ် ဂရင်တ္တိ တီလမ္မိုင်ပိုင်ကျက်တြ ဂလာန်ဂွံရ။

ယံကျာ်မ္မိုင်ပိုင် အဲဒိုက် ပွဲအခိုင်နူဂယး ဗိုက်ပဠေပ်သ္မာတဲ ထွဂိုင်ကေတ်ဗဗေင် သ္မာတဲ လုပ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် အပွဲချင်သာရဂ်ဂွံရ။ ယံကျာ်မ္မိုင်ပိုင် ကုအဲဒိုက် မလုပ်ဂေင် ပိဏ္ဏပါတ်ဂ် ကသပ်ဒ်ရဲပွဲရ “သွက်လုပ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် ချင်သာရဂ် ပြဟ်လောန်ဏီရ၊ အဲ ယဝ်ဂွံပြာပ်အာ အာရှာမ်ဘာပြဘာဏ်မ္မိုင် မ္မိုက်ကွေတ်မ္မးသာသနာမွဲး ခိုဟ်ရ” ရဲပွဲ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယံကျာ်မ္မိုင်ပိုင် ကြနူဂ် အဲဒိုက် ပှောံပြာပ်အာ အာရှာမ်ဘာပြဘာဏ်မ္မိုင် မ္မိုက်ကွေတ်မ္မးသာသနာတဲ ဟိုဂလာန်ဆက်မိတ် မိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ကောံပြဘာဏ်မ္မိုင် မ္မိုက်ကွေတ်မ္မးသာသနာဂ် မွဲစွဲရ၊ ဟိုပတဲကောံဂလာန် ထေက်ကိုမိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ်တဲ ဂဇာဒွိုင် ပွဲဒ္ဒာဲမဗဗွဲမွဲရ၊ ယံကျာ်မ္မိုင်ပိုင် ပွဲကာလဂ် ဂလာန်အကြာဂွံ ကတိဒ်ဉ္ဇာကဋ် ကုပြဘာဏ်မ္မိုင် မ္မိုက်ကွေတ်မ္မးသာသနာ မဂဇာဒွိုင်ကောံဇရိဒွိုင် ဗွဲမညီသာ သုဟ်သုန်ဂ်ရ။

“ယံကောန်တုတအ် လုက်ပွိုင်စုံစါသွာံဂမၠိုင် ခမိမဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြ မသ္မ္ဘးဇး ဗွဲမချိုက်ပင်လိုဟံဟို သွက်ဂွံဟိုသ္မ္ဘး ရဲပွဲမွဲး ‘ခမိ မဟံမွဲကို မပ္တံစါသွာံ မွဲလှေ့ဉ်’ ဂ် ဗဗွဲထေက်ရ” ရဲပွဲ (ဒိဉ္ဇာကဋ်ရ)။ ယံကျာ်မ္မိုင်ပိုင် ပွဲကာလဂ် အဲဒိုက် သ္မိုက်လေဝ် ဟံသ္မိုက်မ္မိုက် ဂလာန်မဂပ်ပ်ဟိုသ္မ္ဘး ပြဘာဏ်မ္မိုင် မ္မိုက်ကွေတ်မ္မးသာသနာ ဂ်ရ၊ ဆေဝ်ဒပ်လေဝ် ဟံဆေဝ်ဒပ်ကောံရ၊ ဟံသ္မိုက်မ္မိုက် ဟံဆေဝ်ဒပ်တဲ “အရထ ဂလာန် မဂပ်ပ်ဟိုသ္မ္ဘးပြဘာဏ်မ္မိုင်ဂ် ကြက်သ္မောံတီကေတ် ပွဲဇရေင်တီလမ္မိုင်ပိုင်ကျက်တြရ” ရဲပွဲ ဒွိုက်ကတိနုဒ္ဒာဲတဲ ပါဠးအာရ။

ယံကျာ်မ္မိုင်ပိုင် ပွဲဓမ္မဝိနယသာသနာဂွံ နအယာံမာတ် မရိုဟ်လှိုဟ်တောံသ္မာံ သက်သက်ဂ် သွက်ဂွံပညပ် ရဲပွဲမွဲး ခမိ မဟံမွဲကို မပ္တံစါသွာံမွဲလှေ့ဉ် သုဟ်ရထဟာ ရဲပွဲ (ဂရင်တ္တိရ)။ ယံသာရိပိတ် ပွဲဓမ္မဝိနယသာသနာဂွံ နအယာံမာတ် မရိုဟ်လှိုဟ်တောံသ္မာံ သက်သက်ဂ် သွက်ဂွံပညပ်ရဲပွဲမွဲး ခမိ မဟံမွဲကို မပ္တံစါသွာံ မွဲလှေ့ဉ် ဟံသုဟ်ရထရ။

ယံသာရိပိုတ် အလိုဇကု သွကေတဇ္ဇောင်မတ် ဓရဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာ မဒ္ဒိဟိုတ်ဝံဟိုသုး ရံဝံမွး ခမီ မဟံမ္မေကိုမပ္ပံစိသ္မာံမ္မေလှေပုန်ဝံ နကိုဉာဏ်တောင်တဲ့ အဲကျာ်ဟိုတွံရ။

ဉးမွးထပ်ပြကာအိုတ်ဂုံရောမွးတုန်— ယံသာရိပိုတ် ပဲသာသနာဝံ ခမီဂုံ မုံကိုဆန္ဒ ပိုက်မညွေက်ညွာ ပဲအရာဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် (ဒေတ်လုတ်)သိက္ခာရ၊ ပဲကာလကြဲလေဝ် မုံကို ပွမသျှိုက်ဆာန် ဟံစာ်စူး ပဲအရာဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သိက္ခာရ။ မုံကိုဆန္ဒ ပိုက်မညွေက်ညွာ ပဲအရာစိုစွတ်ဗစာရဏာဓရဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပဲကာလကြဲလေဝ် မုံကိုပွမသျှိုက်ဆာန် ဟံစာ်စူး ပဲအရာစိုစွတ် ဗစာရဏာဓရဂမ္ဘိုင်ရ။ မုံကိုဆန္ဒ ပိုက်မညွေက်ညွာ ပဲအရာပါပွေင်ကေံ ပိုက်ယုတ်မာရ။ ပဲကာလကြဲလေဝ် မုံကိုပွမသျှိုက်ဆာန် ဟံစာ်စူး ပဲအရာပါပွေင်ကေံ ပိုက်ယုတ်မာရ။

မုံကိုဆန္ဒ ပိုက်ညွေက်ညွာ ပဲပွမသတိက်သတင် ဉးမွဲခရ် ပဲဌာန်လုာ်သိုတ်ဇြရ၊ ပဲကာလကြဲလေဝ် မုံကိုပွမသျှိုက်ဆာန် ဟံစာ်စူး ပဲပွမသတိက်သတင် ဉးမွဲခရ် ပဲဌာန် လုာ်သိုတ်ဇြရ။ မုံကိုဆန္ဒ ပိုက်မညွေက်ညွာ ပဲအရာပတိတ်ဇြဟတ်လ္လိပရာရ၊ ပဲကာလ ကြဲလေဝ် မုံကိုပွမသျှိုက်ဆာန် ဟံစာ်စူး ပဲအရာပတိတ်ဇြဟတ်လ္လိပရာရ။ မုံကိုဆန္ဒ ပိုက်မညွေက်ညွာ ပဲသတိ ပွမဗိုဗျာတ် ပညာ ပွမကြိုင်ချုတ်ရ၊ ပဲကာလကြဲလေဝ် မုံကို ပွမသျှိုက်ဆာန် ဟံစာ်စူး ပဲသတိ ပွမဗိုဗျာတ် ပညာ ပွမကြိုင်ချုတ်ရ။ မုံကိုဆန္ဒ ပိုက်မ ညွေက်ညွာ ပဲပွမထပက်ခွင်တီကေတ် ကွေတ်သမ္မာဒိဋ္ဌိရ၊ ပဲကာလကြဲလေဝ် မုံကို ပွမသျှိုက်ဆာန် ဟံစာ်စူး ပဲပွမထပက်ခွင်တီကေတ် ကွေတ်သမ္မာဒိဋ္ဌိရ။ ယံသာရိပိုတ် အလိုဇကု သွကေတဇ္ဇောင်မတ် ဓရဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာ မဒ္ဒိဟိုတ်ဝံဟိုသုး ရံဝံမွး ခမီ မဟံမ္မေကို မပ္ပံစိသ္မာံမ္မေလှေပုန်ဝံ နကိုဉာဏ်တောင်တဲ့ အဲ ဟိုတွံရ။

ယံသာရိပိုတ် ခမီ မချိုက်ပေင်ကိုတ် ကေံဓရဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာ မဒ္ဒိဟိုတ် ဝံဟိုသုး ရံဝံမွး ခမီမဟံမ္မေကိုမပ္ပံစိသ္မာံ မ္မေလှေပုန်ဝံ လုက်ပျိုင်စိသ္မာံဂမ္ဘိုင် ဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြ မသအးဇုး ဗွဲမချိုက်ပေင်မွး သွက်ဝံဟိုသုး ရံဝံမွး “ခမီ မဟံမ္မေကိုစိသ္မာံ မ္မေလှေပုန်လေဝ်” ဗဗွဲရ၊ လုက်ပျိုင်စိစော်ပန်သ္မာံဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြမသအးဇုး ဗွဲမချိုက်ပေင်မွး သွက်ဝံဟိုသုး ရံဝံမွး “ခမီ မဟံမ္မေကိုစိသ္မာံ မ္မေလှေပုန်” ဗဗွဲရ။ လုက်ပျိုင်ပိစော်တြသ္မာံ ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြမသအးဇုး ဗွဲမချိုက်ပေင်မွး သွက်ဝံဟိုသုး ရံဝံမွး “ခမီ မဟံမ္မေကိုစိသ္မာံ မ္မေလှေပုန်” ဗဗွဲရ၊ လုက်ပျိုင်ပန်စော်ဒွာံသ္မာံဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြမသအးဇုး ဗွဲမချိုက်ပေင်မွး သွက်ဝံဟိုသုး ရံဝံမွး “ခမီ မဟံမ္မေကိုစိသ္မာံ မ္မေလှေပုန်” ဗဗွဲရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဇူကာဒသမ။

၁၂။ သုတ်ဒုတိယနိဒ္ဒသ

၄၃။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသင်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ်တန်တံင်ဒိုင် ပွဲဘာယောသိတာရာမ်
ဇရေင်ချင်ကောသမ္ဗိရ။ ပွဲအခိုင်ဂှ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ပွဲအခိုင်နူဂယး ဗိုက်ပဠေပ်သုာတု
ထွဂိုင်ကေတ် ဗဗေင်သုာတုမွဲး လုပ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် ချင်ကောသမ္ဗိရ။ ပွဲကာလဂှ် ကသပ်ဒ်
ကုတီလပိုင်အာနန္ဒ ရဲဝံရ “သွက်ဝံဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် ချင်ကောသမ္ဗိ ပြဟ်လောန်ဏီရ။
အဲ ယဝ်ဝံပြာပ်အာ အာရှာမ်ဘာပြဘာဇ်ဂမ္တိုင် မုံကုကွေတ်မွဲးသာသနာမွဲး ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ
(ကသပ်ဒ်ရ)။ ကြဲနူဂှ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ပှောံပြာပ်အာ အာရှာမ်ဘာပြဘာဇ်ဂမ္တိုင် မုံကုကွေတ်
မွဲးသာသနာတု ဟိုဂလာန်ဆက်မိတ် မိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ကောံပြဘာဇ်ဂမ္တိုင် မုံကုကွေတ်
မွဲးသာသနာဂှ် မွဲစွဲရ။ ဟိုပတုကောံဂလာန် ထေက်ကုမိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ထေက်ကုဗိုဗျဟ်
တုမွဲး ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲရ။

ပွဲကာလဂှ် ဂလာန်အကြာဝံ ကတိဒ်ကွဲပြာကဋ် ကုပြဘာဇ်ဂမ္တိုင် မုံကုကွေတ်
မွဲးသာသနာ မဂဇာ်ကောံခရီုဒိုင် ဗွဲမညီသာသုဟ်သုန်ဂှ်ရ။ “ယံကောန်တုတအံ လုက်
ပွိုင်စိုဓါသွာံဂမ္တိုင် ခမိမဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြ မသအးဇး ဗွဲမချိုက်ပေင်လိုဟံဟို သွက်ဝံ
ဟိုသွး ရဲဝံမွဲး ‘ခမိ မဟံမွဲကုမဟံစိုဓါသွာံ မွဲလှေ်ပုန်’ ဂှ် ဗွဲထေက်ရ” ရဲဝံ (ဒ်ပြာကဋ်ရ)။
ပွဲကာလဂှ် တီလပိုင်အာနန္ဒ သျိုက်လေဝ် ဟံသျိုက်မိုက် ဂလာန်မဂပ်ဟိုသွး ပြဘာဇ်ဂမ္တိုင်
မုံကုကွေတ်မွဲးသာသနာရ။ ဆေဝ်ဒပ်လေဝ် ဟံဆေဝ်ဒပ်ရ။ ဟံသျိုက်မိုက် ဟံဆေဝ်ဒပ်တု
“အရထဂလာန် မဂပ်ဟိုသွးပြဘာဇ်ဂမ္တိုင်ဂှ် ကြက်သွောံတီကေတ် ပွဲဇရေင်တီလမုံပိုင်
ကျိတြဲရ” ရဲဝံ ဒှိုက်ကတိနုဒုဒဲတု ပါစူးအာရ။ ပွဲကာလဂှ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ဂေတ်ဂေင်
ပိဏ္ဏပါတ် ပွဲချင်ကောသမ္ဗိတု ကိုပိုင်တုပွဲကြဲ ပါစူးအာ နူကွာန်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်တုမွဲး
ပှောံပြာပ်အာ ဇရေင်တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ လှောင်သွဝတ် တီလမုံပိုင်ကျိတြဲတုမွဲး သိုမဂဇာ်
ဒိုင်ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲဂှ် ဂရင်ပွဲ တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ ဂလာန်ဝံရ။

ယံကျိမုံပိုင် အဲဒိုက် ပွဲအခိုင်နူဂယး ဗိုက်ပဠေပ်သုာတု ထွဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်
သုာတု လုပ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် အပွဲချင်ကောသမ္ဗိဝံရ။ ယံကျိမုံပိုင် ကုအဲဒိုက် မလုပ်ဂေင်
ပိဏ္ဏပါတ်ဂှ် ကသပ်ဒ် ရဲဝံရ “သွက်ဝံလုပ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် ချင်ကောသမ္ဗိ ပြဟ်လောန်ဏီရ။
အဲ ယဝ်ဝံပြာပ်အာ အာရှာမ်ဘာပြဘာဇ်ဂမ္တိုင် မုံကုကွေတ်မွဲးသာသနာမွဲး ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ
(ကသပ်ဒ်ရ)။ ယံကျိမုံပိုင် ပွဲကာလဂှ် အဲဒိုက် ပှောံပြာပ်အာ အာရှာမ်ဘာပြဘာဇ်ဂမ္တိုင်
မုံကုကွေတ်မွဲးသာသနာတု ဟိုဂလာန်ဆက်မိတ် မိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ကောံပြဘာဇ်ဂမ္တိုင်
မုံကုကွေတ်မွဲးသာသနာဂှ် မွဲစွဲရ။ ဟိုပတုကောံဂလာန် ထေက်ကုမိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ်
ထေက်ကုဗိုဗျဟ်တု ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲရ။

ယွံကျာ်မူပိုင် ပွဲကာလဂ် ဂလာန်အကြာဝံ ကတိဒ်ကွင်ပြာကဋ် ကုပြဘာဏ်မုိုင် မူကိကွေတ်မူးသာသနာ မဂဇာ်ကောံဓရီုဒိုင် ဗွဲမညီသာသုဟ်သုန်ဂ်ရ။ “ယွံကောန်တုတအ် လုက်ပိုင်စိုတ်သ္မာဂမုိုင် ခမိမဒ္ဒေတ်လုတ် ဒ္ဒေတ်မပြ မသအးဇူး ဗွဲမချိုက်ပေင်လီုဟံဟီ သွက်ဂွံဟီသုး ရဲဝံမူး ‘ခမိ မဟံမ္မဲကိမ္မုတ်စိုတ်သ္မာ မ္မဲလှေ်ပုန်’ ဂ် ဗဗွဲထေက်ရ” ရဲဝံ (ဒ်ပြာကဋ်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် ပွဲကာလဂ် အဲဒိုက် သျှိုက်လေဝ် ဟံသျှိုက်မုိုင် ဂလာန်မဂ်ဝ် ဟီသုးပြဘာဏ်မုိုင် မူကိကွေတ်မူးသာသနာဂ်ရ။ ဆေဝ်ဒပ်လေဝ် ဟံဆေဝ်ဒပ်ကွေ်ရ။ ဟံသျှိုက်မုိုင် ဟံဆေဝ်ဒပ်ကွေ်တု “အရထ ဂလာန်မဂ်ဝ်ဟီသုး ပြဘာဏ်မုိုင် ကြက်သ္မာံတိကေတ် ပွဲဇေင်တိလမူပိုင်ကျာ်တြဲရ” ရဲဝံ ဒှိုက်ကတိနုဒ္ဒဲတု ပါစူးကွင်ရ။ ယွံကျာ်မူပိုင် ပွဲဓမ္မဝိနယသာသနာဝံ နအယာံမာတ် မရိဟ်လိဟ်တော် သ္မာံသက်သက်ဂ် သွက်ဂွံပညပ် ရဲဝံမူး ခမိ မဟံမ္မဲကိမ္မုတ်စိုတ်သ္မာ မ္မဲလှေ်ပုန်ဂ် သုဟ်ရထဟာ ရဲဝံ (ဂရင်ပိရ)။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲဓမ္မဝိနယသာသနာဝံ နအယာံမာတ် မရိဟ်လိဟ်တော် သ္မာံသက်သက်ဂ် သွက်ဂွံပညပ် ရဲဝံမူး ခမိ မဟံမ္မဲကိမ္မုတ်စိုတ်သ္မာ မ္မဲလှေ်ပုန်ဂ် ဟံသုဟ်ရထရ။ ယွံအာနန္ဒ အလိုဇကု သုကေတ်ဇောဝ်မတ် ဓရ်ဂမုိုင်ထပ်ပြကာ မဒ်ဟိုတ်ဂွံဟီသုး ရဲဝံမူး ခမိ မဟံမ္မဲ ကိမ္မုတ်စိုတ်သ္မာ မ္မဲလှေ်ပုန်ဝံ နကိညာဏ်တေင်တု အဲကျာ် ဟီတံရ။

ညးမူးထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမူးတုန်— ယွံအာနန္ဒ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် မူကိဓရ်သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ်ရ။ မူကိဟိရီ ပွမဝပိင်ရ။ မူကိဩတ္တပ္ပ ပွမလကိုတ်ပိင်ရ။ လမိင်လညာတ် ဂိုင်ရ။ မူကိလ္လိပရာမညေက်သ္မာရ။ ချိုက်ပေင်တကောံသတိရ။ မူကိပညာရ။ ယွံအာနန္ဒ အလိုဇကု သုကေတ်ဇောဝ်မတ် ဓရ်ဂမုိုင်ထပ်ပြကာ မဒ်ဟိုတ်ဂွံဟီသုး ရဲဝံမူး ခမိ မဟံမ္မဲ ကိမ္မုတ်စိုတ်သ္မာ မ္မဲလှေ်ပုန်ဝံ နကိညာဏ်တေင်တု အဲဟီတံရ။

ယွံအာနန္ဒ ခမိ မချိုက်ပေင်တ ကောံဓရ်ဂမုိုင်ထပ်ပြကာ မဒ်ဟိုတ်ဂွံဟီသုး ရဲဝံမူး ခမိ မဟံမ္မဲကိမ္မုတ်စိုတ်သ္မာ မ္မဲလှေ်ပုန်ဝံ လုက်ပိုင်စိုတ်သ္မာဂမုိုင် ဒ္ဒေတ်လုတ် ဒ္ဒေတ်မပြ မသအးဇူး ဗွဲမချိုက်ပေင်မူး သွက်ဂွံဟီသုး ရဲဝံမူး “ခမိ မဟံမ္မဲကိမ္မုတ်စိုတ်သ္မာ မ္မဲလှေ်ပုန်” ဂ် ဗဗွဲရ။ လုက်ပိုင်စိုတ်သ္မာဂမုိုင်လေဝ် ဒ္ဒေတ်လုတ် ဒ္ဒေတ်မပြ မသအးဇူး ဗွဲမချိုက် ပေင်မူး သွက်ဂွံဟီသုး ရဲဝံမူး “ခမိ မဟံမ္မဲကိမ္မုတ်စိုတ်သ္မာ မ္မဲလှေ်ပုန် ” ဂ် ဗဗွဲရ။ လုက်ပိုင် ပိစောံတြိသ္မာံဂမုိုင်လေဝ် ဒ္ဒေတ်လုတ် ဒ္ဒေတ်မပြ မသအးဇူး ဗွဲမချိုက်ပေင်မူး သွက်ဂွံဟီသုး ရဲဝံမူး “ခမိ မဟံမ္မဲကိမ္မုတ်စိုတ်သ္မာ မ္မဲလှေ်ပုန်” ဂ် ဗဗွဲရ။ လုက်ပိုင်ပန်စောံဒွာံသ္မာံဂမုိုင်လေဝ် ဒ္ဒေတ်လုတ် ဒ္ဒေတ်မပြ မသအးဇူး ဗွဲမချိုက်ပေင်မူး သွက်ဂွံဟီသုး ရဲဝံမူး “ခမိ မဟံမ္မဲ ကိမ္မုတ်စိုတ်သ္မာ မ္မဲလှေ်ပုန်” ဂ် ဗဗွဲရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒွါဒသမ။

ဒေဝတာဝဂ် မရနက်ကိပန်တုရ။

၅။ မဟာယညဝဂ် ၁။ သုတ်သတ္တဝိညာဏဋီတိ

၄၄။ ယွံခမီတအ် အရာဒတန်(ပဋိသန္ဓိ) ဝိညာဏ်ဂမၠိုင် က္ကဝံ ထပ်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲတုန်— ယွံခမီတအ် သုတ်ညံင်ရဲဒေဝတ်လို့၊ ဝိနိပါတိကလို့၊ ကောမ္မိဟ်ဂမၠိုင်ကို သတ်ဂမၠိုင် သဏ္ဌာန်ဇုန်ဇုန်ဝဲဒၣ် ပါ်တောင်တုတ်ခြာတုဲ ပဋိသန္ဓိ သညာလေဝ် ပါ်တောင်တုတ်ခြာတုဲ နွံအိုတ်ရ။ က္ကဝံတုန် အရာဒတန်ဝိညာဏ်ပဌမရ။

ယွံခမီတအ် သုတ်ညံင်ရဲမြိုဂမၠိုင် မကတိန်ပွဲဘုံပဌမဇုန်ကို သတ်ဂမၠိုင်သဏ္ဌာန် ဇုန်ဇုန်ဝဲဒၣ် ပါ်တောင်တုတ်ခြာတုဲ ပဋိသန္ဓိသညာ တုပ်သုတ်ရင်ညွှန်တုဲ နွံအိုတ်ရ။ က္ကဝံတုန် အရာဒတန်ဝိညာဏ်ဒုတိယရ။

ယွံခမီတအ် သုတ်ညံင်ရဲမြိုဂမၠိုင် မကတိန်ပွဲဘုံအာဘဿရကို သတ်ဂမၠိုင်သဏ္ဌာန် ဇုန်ဇုန်ဝဲဒၣ် ပါ်တောင်တုတ်ခြာတုဲ ပဋိသန္ဓိသညာ ပါ်တောင်တုတ်ခြာတုဲ နွံအိုတ်ရ။ က္ကဝံတုန် အရာဒတန်ဝိညာဏ်တတိယရ။

ယွံခမီတအ် သုတ်ညံင်ရဲမြိုဂမၠိုင် မကတိန်ပွဲဘုံသုဘကိဏှာကို သတ်ဂမၠိုင် သဏ္ဌာန် ဇုန်ဇုန်ဝဲဒၣ် ပါ်တောင်တုတ်ခြာတုဲ ပဋိသန္ဓိသညာ တုပ်သုတ်ရင်ညွှန်တုဲ နွံအိုတ်ရ။ က္ကဝံတုန် အရာဒတန်ဝိညာဏ်စတုတ္ထရ။

ယွံခမီတအ် ကလိလောန်အာ ရူပသညာဂမၠိုင်အိုသိုတုဲ ပဋိသန္ဓိသညာဂမၠိုင် ပှိုတ်အာ အလုံအိုသိုသုးဟံက ဟိုတ်ပွမဟံသွပှပ်စိုတ် နာနတ္တသညာဂမၠိုင်စိ “အကးဂံၤ ဟံမွဲကို လအိတ်ရ” ရဲဝံ (သိုမသွပှပ်စိုတ်ဂံၤ) မြိုဂမၠိုင် မအာစိုပ် ဘုံအာကာသာနဉ္စာယတန နွံအိုတ်ရ။ က္ကဝံတုန် အရာဒတန်ဝိညာဏ်ပဉ္စမရ။

ယွံခမီတအ် ကလိလောန်အာ အာကာသာနဉ္စာယတနဇုန်အိုသိုတုဲ “ဝိညာဏ်ဂံၤ ဟံမွဲကိုလအိတ်ရ” ရဲဝံ (သိုမသွပှပ်စိုတ်ဂံၤ) မြိုဂမၠိုင် မအာစိုပ်ဘုံဝိညာဏဉ္စာယတန နွံအိုတ်ရ။ က္ကဝံတုန် အရာဒတန်ဝိညာဏ်ဆဌရ။

ယွံခမီတအ် ကလိလောန်အာ ဝိညာဏဉ္စာယတနဇုန်အိုသိုတုဲ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟံမွဲရ ရဲဝံ (သိုမသွပှပ်စိုတ်ဂံၤ) မြိုဂမၠိုင် မအာစိုပ်ဘုံအာကိဉ္စာယတန နွံအိုတ်ရ။ က္ကဝံတုန် အရာဒတန်ဝိညာဏ်သတ္တမရ။ ယွံခမီတအ် က္ကဝံဂမၠိုင်တုန် အရာဒတန်ဝိညာဏ် ထပ်ပြကာ အိုတ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်သမာဓိပရိက္ခာရ

၄၅။ ယံခမီတဏ် ဓရဂမ္ဘိုင် မဒ္ဒိကြိယာဗာ သမာဓိ(မဂ်) ဣဝံ ထပုံပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပုံပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ် ဗွဲမဉာ်စုတ် ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ဗွဲမဉာ်စုတ် ‘သမ္မာဝါစာ’ ပွမဟီသုး ဗွဲမဉာ်စုတ် ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ ပွမကျောန်သု ဗွဲမဉာ်စုတ် ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ပွမဂယိုင်လမျီု ဗွဲမဉာ်စုတ် ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမဉာ်စုတ် ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗျဗျဟ် ဗွဲမဉာ်စုတ်ဂမ္ဘိုင်ရ။

ယံခမီတဏ် ‘ဗြကဂ္ဂတာ’ ပွမစိုတ်တန်ကြန် မဂပ်ဝ်တို့ဗျိုင်လဝ် နက္ခိအင်္ဂဂမ္ဘိုင် ထပုံပြကာဝံ “သမာဓိမပြ မဒ္ဒိမ္မဟာန်ကျောံဟိုတ်” ရဝံကို “သမာဓိမပြ မဒ္ဒိမ္မဟာန် ကျောံကြိယာဗာ” ရဝံကို ဂပ်ဝ်သုးရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ပဌမအဂ္ဂိ

၄၆။ ယံခမီတဏ် ပုတ်ဂမ္ဘိုင် ဣဝံ ထပုံပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပုံပြကာအိုတ်ဂ်ရော မွဲတုန်— ပုတ်ရာဂ ပုတ်ဒေါသ ပုတ်မောဟ ပုတ်ဒုင်ပူဇမ်မ ပုတ်တြုံတုသိုပုတ်ဒုင်ဒါန်ခမီ ပုတ်အော်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံခမီတဏ် ပုတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ထပုံပြကာအိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဒုတိယ အဂ္ဂိ

၄၇။ ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗုဉ္ဇဂ္ဂတသရီရ စီရင်လဝ် ပေါပူဇယဇ်ဇော်ရ၊ ဂှုဉ္ဇသဘ(ဂှုကြိတ်) မသုန်ကံ ဂှုကွက်သုတ်မသုန်ကံ ဂှုဗျောံသုတ်မသုန်ကံ သိုမသုန်ကံ သွက်ဂွံပူဇယဇ် ရင်တုင် ဣာ စွဲလဝ်တိုင်ယဇ်အိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗုဉ္ဇဂ္ဂတသရီရဂ် ပှောံပြာပ်အာဇရင် တီလမျှံပိုင်ကျက်တြဲတုဲ ဟိုဂလ္လာန်ဆက်မိတ် မိပ်စိုတ်အိုတ်တုဲဟ် ကျောံတီလမျှံပိုင်ကျက်တြဲ မွဲစွဲရ၊ ဟိုပတုဲကျောံလ္လာန် ထေက်ကိုမိပ်စိုတ်အိုတ်တုဲဟ် ထေက်ကိုဗျဗျဟ်တုဲ သိုမဂဇဏ်ဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမွဲဂ်—

ယံတြနဲဒဲဂေါတမ ပွမဂိုင်ကေတ်ပုတ်(မ္ဗိ) ပွမတိုတိုင်ယဇ် မျှံကိုဖိုအာနိသံသ ဇော်ရ ရဝံ အဲဒိုက်ကောင်မိင်လဝ်ရ ရဝံ ဂရင်ပွီ တီလမျှံပိုင်ကျက်တြဲရ။ ယံဗဗ္ဗု အဲလေဝ် ပွမဂိုင်ကေတ်ပုတ်(မ္ဗိ) ပွမတိုတိုင်ယဇ် မျှံကိုဖိုအာနိသံသဇော်ရ ရဝံ ကောင်မိင်လဝ်ရ ရဝံ

(သွေးရ)။ မရနက်ကိုဝါဝါလေဝံ ဗဗ္ဗေမ္မံယုညဂ္ဂတာသရီရဂ္ဂံ ။ ပ ။ မရနက်ကိုပိဝါလေဝံ ဗဗ္ဗေမ္မံယုညဂ္ဂတာသရီရဂ္ဂံ “ယွံတြနဘေဂေါတမ ပုမဂ္ဂိင်ကေတပုတ်(မ္မိ) ပုမတိုတိုင်ယဏ် မ္မံကိုဖို အာနိသံသဇ္ဇောရ ရံပွံ အဲဒိုက်ကောင်မိင်လင်ရ” ရံပွံ ဂရင်ပွီ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြရ။ ယွံဗဗ္ဗေ အဲလေဝံ “ပုမဂ္ဂိင်ကေတပုတ်(မ္မိ) ပုမတိုတိုင်ယဏ် မ္မံကိုဖိုအာနိသံသဇ္ဇောရ” ရံပွံ ကောင်မိင် လင်ရ ရံပွံ (သွေးရ)။ ယွံတြနဘေဂေါတမ အရာမကောင်မိင် တြနဘေဂေါတမကို ပိုယ်ဒိုက်တအ်ကိုဂ် တုပ်သုဟ်ညသု အလုံအိုသိုရ ရံပွံ (ဂရင်ပွီရ)။

ဂရင်ပွီရံပွံမ္မး တီလပိုင်အာနန္ဒ သွေးကိုဗဗ္ဗေမ္မံယုညဂ္ဂတာသရီရ ဂလာန်ဝံရ “ယွံဗဗ္ဗေ ကျက်တြဂမ္မိုင်ဂ် ယွံနဘေဂေါတမ ပုမဂ္ဂိင်ကေတပုတ်(မ္မိ) ပုမတိုတိုင်ယဏ် မ္မံကိုဖိုအာနိသံသ ဇ္ဇောရ ရံပွံ အဲဒိုက်ကောင်မိင်လင်ရ” ဂ် ရံသင်္ဂဝံ ဟံထေက်ကိုသွာန်အိုတ်ရ။ ယွံဗဗ္ဗေ ရံသင်္ဂ ဝံတုန် ဂပ်ဝဂရင်ပွီသွာန် ကျက်တြဂမ္မိုင်အိုတ်ရ “ယွံကျက်မ္မံပိုင် အဲဒိုက် မိက်ဝံဂိုင်ကေတပုတ် (မ္မိ)ရ၊ မိက်ဝံတိုတိုင်ယဏ်ရ၊ ယွံကျက်မ္မံပိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြ ဩဝေဒ္ဓောပတောန်ဝေတ် ဟိုဇ္ဇောန်အဲဒိုက် နပုမဒ္ဓောပတောန် ဝေတ်ဟိုဇ္ဇောန် မဒ်သွက်ဝံနွံကိုဒတဲမြမောင် သွက်ဝံဒ် တသိုခ်ကုအဲဒိုက် လုက်ကာလမဂိုင်သော့မာန်ညိ၊ ယွံကျက်မ္မံပိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြ ဩဝေဒ္ဓောပတောန် အဲဒိုက်ညိ” ဂ် ရံသင်္ဂဝံတုန် ဂပ်ဝဂရင်ပွီသွာန်အိုတ်ရ ရံပွံ (သွေးရ)။

ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗေညဂ္ဂတာသရီရဂ္ဂံ “ယွံတြနဘေဂေါတမ အဲဒိုက်မိက်ဝံဂိုင်ကေတပုတ် (မ္မိ)ရ၊ မိက်ဝံတိုတိုင်ယဏ်ရ၊ တြနဘေဂေါတမ ဩဝေဒ္ဓောပတောန် ဝေတ်ဟိုဇ္ဇောန်အဲဒိုက် နပုမ ဒ္ဓောပတောန် ဝေတ်ဟိုဇ္ဇောန် မဒ်သွက်ဝံနွံကိုဒတဲမြမောင် သွက်ဝံဒ်တသိုခ် ကုအဲဒိုက် လုက်ကာလမဂိုင်သော့မာန်ညိ၊ တြနဘေဂေါတမ ဩဝေဒ္ဓောပတောန် အဲဒိုက်ညိ” ရံပွံ ဂရင်ပွီ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြရ။

ယွံဗဗ္ဗေ ပူဂိုလ်မိက်ဝံဂိုင်ကေတပုတ်(မ္မိ) မိက်ဝံတိုတိုင်ယဏ် ကိုပ်ကွာဟဂ္ဂပူဇယဏ် ဇာတိဟေင် တိုပတူလဝံ လွဟ်လနက်ဂမ္မိုင်ပိပြကာ မဒ်အကုသိုလ် မလေဝံဇ္ဇောမောင်ကိုဒဒ် မ္မံကိုဖိုဒဒ်မ္မးရ။ ညးမ္မးပိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမ္မးတုန်— လွဟ်လနက်ကာယကမ်၊ လွဟ်လနက် ဝစီကမ်၊ လွဟ်လနက်မနောကမ်ဂမ္မိုင်ရ။ ယွံဗဗ္ဗေ ပူဂိုလ်မိက်ဝံဂိုင်ကေတပုတ်(မ္မိ) မိက်ဝံ တိုတိုင်ယဏ် ကိုပ်ကွာဟဂ္ဂပူဇယဏ်ဇာတိဟေင် ကိုစိုတ်ကတိုဒ် ရံပွံရ “သွက်ဝံပူဇယဏ် ဂပ်ဝ ဒးဂစိုတ်ဂ်ကြိုတ်ဂမ္မိုင် မ္မံဗုတ်ဝံအိုတ်ရ၊ သွက်ဝံပူဇယဏ် ဂပ်ဝဒးဂစိုတ် ဂ်ကွက်သုတ်ဂမ္မိုင် မ္မံဗုတ်ဝံအိုတ်ရ၊ သွက်ဝံပူဇယဏ် ဂပ်ဝဒးဂစိုတ် ဂ်ဓမ္မောသုတ်ဂမ္မိုင် မ္မံဗုတ်ဝံအိုတ်ရ၊ သွက်ဝံ ပူဇယဏ် ဂပ်ဝဒးဂစိုတ်ဓမ္မောဂမ္မိုင် မ္မံဗုတ်ဝံအိုတ်ရ၊ သွက်ဝံပူဇယဏ် ဂပ်ဝဒးဂစိုတ်သိုဂမ္မိုင် မ္မံဗုတ်ဝံအိုတ်ရ” ရံပွံ (ကိုစိုတ်ကတိုဒ်ရ)။

ပူဂိုလ်ဂ် “ကြက်ကျောန်ပုဒိုဟ်ဆဲရ” ရံပွံ ကျောန်ဒးပုဟံဒိုဟ်ဆဲရ၊ “ကြက်ကျောန် ကုသိုလ်ရ” ရံပွံ ကျောန်ဒးအကုသိုလ်ရ၊ “ကြက်ဂွဲသိုဂ်တရဲ ဘုံသုဂတိလအာဂတိ

ခိုဟ်ဆဲးရ” ရံဝံ ဤသို့ဒေဝ်တရံ ဘုံဒုဂ္ဂတိလအာဂတိဟုံခိုဟ်ဆဲးရ၊ ယံဗဗ္ဗေ ပုဂ္ဂိုလ်မိက်ဂွံ
ဂိုင်ကေတ်ပုတ်မ္မိ၊ မိက်ဂွံတိုတိုင်ယဇ်ဂ် ကိုပ်ကွာဟဂွံပူဇယဇ်ဏီဟေင် တိုပတူလဝ်
လွဟ်လနက်မနောကမ် မဒ်အကုသိုလ် မလေပ်ဇော်မောင်ကိုဒဒိမ် မှုကိုဖိုဒဒိမ် ပဌမဝံရ။

ယံဗဗ္ဗေ မွဲဂကူပုန်တုန် ပုဂ္ဂိုလ်မိက်ဂွံဂိုင်ကေတ်ပုတ်(မ္မိ) မိက်ဂွံတိုတိုင်ယဇ်ဂ်
ကိုပ်ကွာဟဂွံပူဇယဇ်ဏီဟေင် “သွက်ဂွံပူဇယဇ် ဩဝဂစိုတ်ဂြုကြိုတ်ဂမ္တိုင် မှုဗ္ဗတ်ဝံအိုတ်ညိ၊
သွက်ဂွံပူဇယဇ် ဩဝဂစိုတ်ဂြုကွက်သုတ်ဂမ္တိုင် မှုဗ္ဗတ်ဝံအိုတ်ညိ၊ သွက်ဂွံပူဇယဇ် ဩဝဂစိုတ်
ဂြုဇ္ဈောသုတ်ဂမ္တိုင် မှုဗ္ဗတ်ဝံအိုတ်ညိ၊ သွက်ဂွံပူဇယဇ် ဩဝဂစိုတ်ဗွေဂမ္တိုင် မှုဗ္ဗတ်ဝံအိုတ်ညိ၊
သွက်ဂွံပူဇယဇ် ဩဝဂစိုတ်သိုဂမ္တိုင် မှုဗ္ဗတ်ဝံအိုတ်ညိ” ရံဝံ ဒေဟိသုးဂလ္လာန် ရံဝံရ။

ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် “ကြက်ကျောန်ပွခိုဟ်ဆဲးရ” ရံဝံ ကျောန်ဒေပွဟုံခိုဟ်ဆဲးရ၊
“ကြက်ကျောန်ကုသိုလ်ရ” ရံဝံ ကျောန်ဒေအကုသိုလ်ရ၊ “ကြက်ဤသို့ဒေဝ်တရံ ဘုံသုဂတိ
လအာဂတိခိုဟ်ဆဲးရ” ရံဝံ ဤသို့ဒေဝ်တရံ ဘုံဒုဂ္ဂတိ လအာဂတိဟုံခိုဟ်ဆဲးရ။ ယံဗဗ္ဗေ
ပုဂ္ဂိုလ်မိက်ဂွံဂိုင်ကေတ်ပုတ်(မ္မိ) မိက်ဂွံတိုတိုင်ယဇ်ဂ် ကိုပ်ကွာဟဂွံပူဇယဇ်ဏီဟေင်
တိုပတူလဝ်လွဟ်လနက်မနောကမ် မဒ်အကုသိုလ် မလေပ်ဇော်မောင်ကိုဒဒိမ် မှုကိုဖိုဒဒိမ်
ဒုတိယဝံရ။

ယံဗဗ္ဗေ မွဲဂကူပုန်တုန် ပုဂ္ဂိုလ်မိက်ဂွံဂိုင်ကေတ်ပုတ်(မ္မိ) မိက်ဂွံတိုတိုင်ယဇ်ဂ်
ကိုပ်ကွာဟဂွံပူဇယဇ်ဏီဟေင် တွဟ်နဖိုယဇ် သွက်ဂွံစိုတ်ဂြုကြိုတ်ဂမ္တိုင် အလိုဇကု
ဒေပတိတ်ဗြဟတ်ဗွဲကိုပ်ကွာရ၊ တွဟ်နဖိုယဇ် သွက်ဂွံစိုတ်ဂြုကွက်သုတ်ဂမ္တိုင် အလိုဇကု
ဒေပတိတ်ဗြဟတ်ဗွဲကိုပ်ကွာရ၊ တွဟ်နဖိုယဇ် သွက်ဂွံစိုတ်ဂြုဇ္ဈောသုတ်ဂမ္တိုင် အလိုဇကု
ဒေပတိတ်ဗြဟတ်ဗွဲကိုပ်ကွာရ၊ တွဟ်နဖိုယဇ် သွက်ဂွံစိုတ်ဗွေဂမ္တိုင် အလိုဇကု ဒေပတိတ်
ဗြဟတ်ဗွဲကိုပ်ကွာရ၊ တွဟ်နဖိုယဇ် သွက်ဂွံစိုတ်သိုဂမ္တိုင် အလိုဇကု ဒေပတိတ်ဗြဟတ်
ဗွဲကိုပ်ကွာရ။

ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် “ ကြက်ကျောန်ပွခိုဟ်ဆဲးရ ” ရံဝံ ကျောန်ဒေပွဟုံခိုဟ်ဆဲးရ၊
“ကြက်ကျောန်ကုသိုလ်ရ” ရံဝံ ကျောန်ဒေအကုသိုလ်ရ၊ “ကြက်ဤသို့ ဒွံတရံ ဘုံသုဂတိ
လအာဂတိခိုဟ်ဆဲးရ” ရံဝံ ဤသို့ဒေဝ်တရံ ဘုံဒုဂ္ဂတိ လအာဂတိဟုံခိုဟ်ဆဲးရ၊ ယံဗဗ္ဗေ
ပုဂ္ဂိုလ်မိက်ဂွံဂိုင်ကေတ်ပုတ်(မ္မိ) မိက်ဂွံတိုတိုင်ယဇ်ဂ် ကိုပ်ကွာဟဂွံပူဇယဇ်ဏီဟေင် တိုပတူ
လဝ်လွဟ်လနက်ကာယကမ် မဒ်အကုသိုလ် မလေပ်ဇော်မောင်ကိုဒဒိမ် မှုကိုဖိုဒဒိမ်
တတိယဝံရ။

ယံဗဗ္ဗေ ပုဂ္ဂိုလ်မိက်ဂွံဂိုင်ကေတ်ပုတ်(မ္မိ) မိက်ဂွံတိုတိုင်ယဇ်ဂ် ကိုပ်ကွာဟဂွံပူဇ
ယဇ်ဏီဟေင် တိုပတူလဝ်လွဟ်လနက်ဂမ္တိုင်ပိပြကာ မဒ်အကုသိုလ် မလေပ်ဇော်မောင်ကို
ဒဒိမ်မှုကိုဖိုဒဒိမ်ရ။ ယံဗဗ္ဗေ ပုတ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ပ်ပါကျောရ၊ ဂပ်ပ်ဒေဝင်ပါကျောအိုတ်ရ။

ဟဂပ်ဝသိပ်ဂိုပ်အိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ပုတ်‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ်၊ ပုတ်‘ဒေါသ’ ပွမထေပုတ်၊ ပုတ်‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဂမ္တိုင်ရ။

ယွံဗဗ္ဗး မုဟိုတ်ပုတ်ရာဂ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ်ဝံ ဂပ်ဝပါကွေံဂ်ရော၊ ဂပ်ဝဒးဝေင်ပါ ကွေံဂ်ရော၊ ဟဂပ်ဝသိပ်ဂိုပ်ဂ်ရော? ယွံဗဗ္ဗး ညးစောဲလံာ်ထွေန်စပ် မှုကုစိုတ်ရာဂ ပွမ စောဲလံာ်ထွေန်စပ် မဂပ်ဝပျိုပျိုက် မဂပ်ဝသီစတ်ကေတ်ဂ်ဒိုတ် ကွေန်သွကာယဒုစရိတ်ရ၊ ကွေန်သွဝစီဒုစရိတ်ရ၊ ကွေန်သွမနောဒုစရိတ်ရ၊ ညးဂ် ကွေန်သွကာယဒုစရိတ်တု ကွေန်သွဝစီဒုစရိတ်တု ကွေန်သွမနောဒုစရိတ်တု ခန္ဓဇုလီလတ်တု ပွဲကြနုချိုတ်တုဂ် အာစိုပ်နရက် မဟံမွဲကိုတသိုမ် နှိလအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲး ဒွဲဒတုစိုဗ္ဗဲဗ္ဗဲရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ပုတ်ရာဂ ပွမစောဲလံာ်ထွေန်စပ်ဝံ ဂပ်ဝပါကွေံရ၊ ဂပ်ဝဒးဝေင်ပါကွေံရ၊ ဟဂပ်ဝသိပ်ဂိုပ်ရ။

ယွံဗဗ္ဗး မုဟိုတ် ပုတ်‘ဒေါသ’ ပွမထေပုတ်ဝံ ဂပ်ဝပါကွေံဂ်ရော၊ ဂပ်ဝဒးဝေင်ပါကွေံ ဂ်ရော၊ ဟဂပ်ဝသိပ်ဂိုပ်ဂ်ရော? ယွံဗဗ္ဗး ညးထေပုတ် မှုကုစိုတ်ဒေါသ ပွမထေပုတ် မဂပ်ဝပျိုပျိုက် မဂပ်ဝသီစတ်ကေတ်ဂ်ဒိုတ် ကွေန်သွကာယဒုစရိတ်ရ၊ ကွေန်သွဝစီ ဒုစရိတ်ရ၊ ကွေန်သွမနောဒုစရိတ်ရ၊ ညးဂ် ကွေန်သွကာယဒုစရိတ်တု ကွေန်သွ ဝစီဒုစရိတ်တု ကွေန်သွမနောဒုစရိတ်တု ခန္ဓဇုလီလတ်တု ပွဲကြနုချိုတ်တုဂ် အာစိုပ်နရက် မဟံမွဲကိုတသိုမ် မနှိလအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲး ဒွဲဒတုစိုဗ္ဗဲဗ္ဗဲရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ပုတ်ဒေါသ ပွမထေပုတ်ဝံ ဂပ်ဝပါကွေံရ၊ ဂပ်ဝဒးဝေင်ပါကွေံရ၊ ဟဂပ်ဝသိပ်ဂိုပ်ရ။

ယွံဗဗ္ဗး မုဟိုတ် ပုတ်မောဟ ပွမဝိဝိင်ဝံ ဂပ်ဝပါကွေံဂ်ရော၊ ဂပ်ဝဒးဝေင်ပါကွေံဂ်ရော၊ ဟဂပ်ဝသိပ်ဂိုပ်ဂ်ရော? ယွံဗဗ္ဗး ညးဝိဝိင် မှုကုစိုတ်မောဟ ပွမဝိဝိင် မဂပ်ဝပျိုပျိုက် မဂပ်ဝသီစတ်ကေတ်ဂ်ဒိုတ် ကွေန်သွကာယဒုစရိတ်ရ၊ ကွေန်သွဝစီဒုစရိတ်ရ၊ ကွေန်သွ မနောဒုစရိတ်ရ၊ ညးဂ် ကွေန်သွကာယဒုစရိတ်တု ကွေန်သွဝစီဒုစရိတ်တု ကွေန်သွ မနောဒုစရိတ်တု ခန္ဓဇုလီလတ်တု ပွဲကြနုချိုတ်တုဂ် အာစိုပ်နရက် မဟံမွဲကိုတသိုမ် မနှိ လအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲး ဒွဲဒတုစိုဗ္ဗဲဗ္ဗဲရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ပုတ်မောဟ ပွမဝိဝိင်ဝံ ဂပ်ဝပါကွေံရ၊ ဂပ်ဝဒးဝေင်ပါကွေံရ၊ ဟဂပ်ဝသိပ်ဂိုပ်ရ။ ပုတ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဂပ်ဝပါကွေံရ၊ ဂပ်ဝဒးဝေင် ပါကွေံရ၊ ဟဂပ်ဝသိပ်ဂိုပ်ရ။

ယွံဗဗ္ဗး သွရေၤသျှော်ရ် သွအဲပရဲ သျှိုက်မျှိုက်သေံသျှ ပူဇ်ပုတ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာတု ဂပ်ဝရင်တုင်ဏာ ဗွဲတသိုမ် ဗွဲမဗွဲအိုတ်ရ။ ညးမွဲပိပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန် ပုတ်ဒင်ပူဇ် ပုတ်တြုံတုသျှ၊ ပုတ်ဒုင်ဒါန်ဂမ္တိုင်ရ။

ယွံဗဗ္ဗး ပုတ်ဒင်ပူဇ်မွဲဂ် ညးဍုၢ်ရော? ယွံဗဗ္ဗး ပွဲလောကဝံ မိမဂ် ပုတ်ဒင်ပူဇ် ကောန်ဇာတ် ရံဝံ ဂပ်ဝသွးရ။ ပွမသွးသတ်ဂ် မုဟိုတ်ဂ်ရော။ ယွံဗဗ္ဗး ကောန်ဇာတ်ဝံ

ကတိန္ဒိကုဉ်နုမိမဝံရ၊ ဟိတိဂ္ဂရ မိမဝံ ပုတ်ဒင်ပူဇ ရံဝံဂဝိဝံသုးရ။ ဟိတိဂ္ဂရ သုဇ္ဈေသေရ်ရံ သုအေပရဲ သျှိကိမ္မိကိသေသုပူဇ ပုတ်ဒင်ပူဇဝံတဲ ဂဝိဝံရင်တုဉ်ဏာ ဗွေတသိမ် ဗွေမဗွေရ။

ယံဗဗ္ဗေ ပုတ်တြိတုသိုမ္မး ညးခွဲဂ္ဂရော? ယံဗဗ္ဗေ ပွဲလောကဝံ တြိတုသိုမ္မ ပုတ်တြိ တုသို ဂကောံကောန်ဇာတ် သမ္ဘာ ချိကိ ညးဒင်စကာ သွာကမ္မောန် ရံဝံ ဂဝိဝံသုးရ၊ ဟိတိဂ္ဂရ သုဇ္ဈေသေရ်ရံ သုအေပရဲ သျှိကိမ္မိကိ သေသုပူဇ ပုတ်တြိတုသိုဝံတဲ ဂဝိဝံ ရင်တုဉ်ဏာ ဗွေတသိမ် ဗွေမဗွေရ။

ယံဗဗ္ဗေ ပုတ်ဒုဉ်ဒါနိမ္မး ညးခွဲဂ္ဂရော? ယံဗဗ္ဗေ ပွဲလောကဝံ သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင် မဝေင်ပါကောံ နူကောတ်ညးသအာင် (မတွံဂးမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ) မတန်တ ပွဲပွမအေင်ဒင် ပွမမိလဟိင် ပွဲပွမခိုဟ်ဆဲးဂ္ဂ ဝေတ်လပ် စိုတ်မ္မေင်အိုတ်ရ၊ ကိုလလမ်လပ် စိုတ်မ္မေင် (နုမတ္တရာဂမ္ဘိုင်) အိုတ်ရ၊ ကိုစိုတ်လလမ်သတိတ် စိုတ်မ္မေင် (နုမတ္တရာဂ)အိုတ်ရ၊ ယံဗဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏဝံ ပုတ်ဒုဉ်ဒါနိ ရံဝံ ဂဝိဝံသုးရ။ ဟိတိဂ္ဂရ သုဇ္ဈေသေရ်ရံ သုအေပရဲ သျှိကိမ္မိကိသေသု ပူဇ ပုတ်ဒုဉ်ဒါနိဝံတဲ ဂဝိဝံရင်တုဉ်ဏာ ဗွေတသိမ် ဗွေမဗွေရ။ ယံဗဗ္ဗေ သုဇ္ဈေသေရ်ရံ သုအေပရဲ သျှိကိမ္မိကိသေသု ပူဇပုတ်ဂမ္ဘိုင်ပိဉ်ကာဝံတဲ ဂဝိဝံရင်တုဉ်ဏာ ဗွေတသိမ် ဗွေမဗွေအိုတ်ရ။

ယံဗဗ္ဗေ ပုတ်အောံဝံတုန် ကာလလဆောင် ဂဝိဝံဒးကိုဂီရ၊ ကာလလဆောင် ဂဝိဝံ ဒးသိုမ္မဇ္ဈဟ်ရ၊ ကာလလဆောင် ဂဝိဝံဒးသိုဟ်ဟိုတ်ထေင်ရ၊ ကာလလဆောင် (ဟံသိုဟ် ဟိုတ်တဲ) ဂဝိဝံဒးစုံလပ်ရ၊ ရံဝံ (တံရ)။

ဟိတံရံဝံမ္မး ဗဗ္ဗေမုယုဉ္ဇဂ္ဂတသရီရ ဂရင်ပိ တိလမုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ— “ယံတြနာဂေါတမ (ခရ်ဂ္ဂိ) ထေက်ကိုသျှိကိမ္မိကိလောန်ရ၊ ယံတြနာဂေါတမ (ခရ်ဂ္ဂိ) ထေက်ကိုသျှိကိမ္မိကိလောန်ရ ။ ပ ။ တြနာဂေါတမ သွတမ်နုတုဝံတဲ စိုကိုလအိတ်လမျီ အဲဒိုက်ဂ္ဂ ဥပး ညးမလေပ်ပြာပ်ခစ ရတ်ပိဉ်ကာ ရံဝံ ဩဝံဂိုင်သမ္ဘိညိ” ရံဝံ ဂရင်ပိရ။ ယံတြနာဂေါတမ ဂ္ဂြိုဟ်မသုန်ကံ ဂ္ဂြိုဟ်သုတ်မသုန်ကံ ဂ္ဂြိုဟ်သုတ်မသုန်ကံ ငွေမသုန်ကံ သိုမသုန်ကံဂမ္ဘိုင် အဲဒိုက်ဗလးကောံရ၊ ကိုဒါနိလမျီရ၊ ချော့ဂမ္ဘိုင် မချိုပ်ချလေပ် အဲစအိုတ်ညိ၊ ချာ်ဂမ္ဘိုင်မစိုတ်ဂံက်လေပ် အဲသုင်အိုတ်ညိ၊ ကျာ်ပိုက်လွိုင်ကျင် ဗွေမစိုတ်သိုဟ်လေပ် အဲကိုပိုက်လွိုင် ကုဂ္ဂမ္ဘိုင်ဂ္ဂညိ ရံဝံ (ဂရင်ပိရ)။

သုတ်စတုတ္ထ

၅။ သုတ်ပဌမသညာ

၄၈။ ယံခမိတအိ ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာဝံ ဂဝိဝံဇော်ပွပ် ဂဝိဝံသု ဗွေဂ္ဂိုင်ကိုဝါအိုတ်မ္မး မုကိုဖိုအာနိသံသဇော်အိုတ်ရ၊ မုကိုအရာဒတန်နိဗ္ဗာန်ဟေင် အိုတ်ရ၊ မုကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟေင် အိုတ်ရ။

ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ‘အသုဘသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ဟံဆဲး၊ ‘မရဏသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ပွဲပွမချိုတ်၊ ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ထေက်ကိုကျဟ်မွဲ ပွဲစုစ၊ ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ဟံထေက်ကိုမိပ်လဟ် ပွဲအလုံလောကမွဲ၊ ‘အနိစ္စသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ဟံဗိုန်၊ ‘အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ဒဒိန် ပွဲပွမဟံဗိုန်၊ ‘ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ အနတ္တ မဟံဂံအလိုအသီ ပွဲပွမဒိန်ဒဒိန်ဂမၠိုင်ရ။

ယွံခမိတအ် သညာပွမစုတ်သမ္ဘိဂမၠိုင်ထပ်ပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွဗွဲမဂ္ဂိုင် ကိုဝါအိုတ်မွဲ မွဲကိုဖိုအာနိသံသဇော်အိုတ်ရ၊ မွဲကိုအရာဒတန်နိဗ္ဗာန်ဟောင်အိုတ်ရ၊ မွဲကို လအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်အိုတ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ

၆။ သုတ်ဒုတိယသညာ

၄၉။ ယွံခမိတအ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိဂမၠိုင်ထပ်ပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါအိုတ်မွဲ မွဲကိုဖိုအာနိသံသဇော်အိုတ်ရ၊ မွဲကိုအရာဒတန် နိဗ္ဗာန်ဟောင်အိုတ်ရ၊ မွဲကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်အိုတ်ရ။ ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ‘အသုဘသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ဟံဆဲး၊ ‘မရဏသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ပွဲပွမချိုတ်၊ ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ထေက်ကိုကျဟ်မွဲ ပွဲစုစ၊ ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ဟံထေက်ကိုမိပ်လဟ် ပွဲအလုံလောကမွဲ၊ ‘အနိစ္စသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ဟံဗိုန်၊ ‘အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ဒဒိန် ပွဲပွမဟံဗိုန်၊ ‘ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ အနတ္တ မဟံဂံအလိုအသီ ပွဲပွမဒိန်ဒဒိန်ဂမၠိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိဂမၠိုင်ထပ်ပြကာဝံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါအိုတ်မွဲ မွဲကိုဖိုအာနိသံသဇော်အိုတ်ရ၊ မွဲကိုအရာဒတန်နိဗ္ဗာန်ဟောင်အိုတ်ရ၊ မွဲကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်အိုတ်ရ။

ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုတွံလပ် ရံဝံမွဲ “ယွံခမိတအ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွ ‘အသုဘ သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ဟံဆဲးဂ္ဂိုင်ကိုဝါမွဲ မွဲကိုဖိုအာနိသံသဇော်ရ၊ မွဲကိုအရာ ဒတန်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ၊ မွဲကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ”ဂှ် သွဟိုတ်ကိုမုမွဲတဲ ဂပ်ဝ်တွံလပ်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ကုခမိမပဒတ် နကိုစိုတ်မလုတ်လပ် ပွဲ ‘အသုဘသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွဲ ဟံဆဲးဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂှ် စိုတ်ခွေပ်ကဝေန်အာ နူပွမအာစိုပ်ဒွေတ်မေထုန်ရ၊ ခွေပ်အာရ၊ ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဟံဗျာပ်တြးရ၊ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျဟ်မွဲဇအိုန်ဇရကို တန်တရ၊ ယွံခမိတအ် ဥပမာမွဲတုန် သေ့ဝ်စာင်ကို ကဠောံဇြေဟ်ဇရလတောင်ကို ဂပ်ဝ်ထောံဖျေံ ပွဲပွတ်မွဲ ခွေပ်ကဝေန်ရ၊ ခွေပ်တောအ်အာရ၊ ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဟံပွဲးရ၊ ယွံခမိတအ်

တုပ်တသ်ဝံဟောင် ကုခမိ မပဒတ်နကိုစိတ်မလှတ်လင် ပွဲ ‘အသုဘသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ
ရဝံမွဲး ဟံဆာဲဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂ် စိတ်ခွောင်ကဝေန်အာ နူပွမအာစိပ်ဒွေတ်မေထုန်ရ၊ ခွောင်အာရ၊
ဆုတ်ကလောင်ရ၊ ဟံဗျာပ်တြးရ၊ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျုဟ်မေ့ဒေန်ဇရကို တန်တရ။

ယွံခမိတအ် ကုခမိမပဒတ် နကိုစိတ်မလှတ်လင် ပွဲ ‘အသုဘသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ
ရဝံမွဲး ဟံဆာဲဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂ် စိတ်ယပ်ကတိန် ပွဲပွမအာစိပ်ဒွေတ်မေထုန်မွဲး၊ ပွမဟံကျုဟ်မေ့
ဟံဒေန်ဇရ ယပ်တန်တမွဲး၊ ယွံခမိတအ် ခမိဂ် ဂပ်ဝ်ဒးတိကေတ် သဘံဝံရ၊ “အဲ ဟဝံဇွေပ်ပွပ်
အသုဘသညာဏီရ၊ ကိပ်ကွာဟဝံဇွေပ်ပွပ် (အသုဘသညာ)ဏီ ကောံဇွေပ်ပွပ်တဲပွဲကြ
ဟံမ္မဲကိုတောင်တူဟ်ခြာ ကုအဲရ၊ အဲ ဟံအာစိပ် အစောံဇြဟတ်ဘာဝနာဏီရ” ရဝံ (ဂပ်ဝ်
ဒးတိရ)၊ ရဝံဟောင် ပွဲအရာဂ် တိကေတ်ဗွဲတောင် ပကာရဒးရးရ။

ယွံခမိတအ် ကုခမိမပဒတ် နကိုစိတ်မလှတ်လင် ပွဲ ‘အသုဘသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ
ရဝံမွဲး ဟံဆာဲဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂ် စိတ်ယပ်ခွောင်ကဝေန်အာ နူပွမအာစိပ်ဒွေတ်မေထုန်မွဲး
ခွောင်အာမွဲး ဆုတ်ကလောင်မွဲး ဟံဗျာပ်တြးမွဲး ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျုဟ်မေ့ဒေန်
ဇရကို တန်တဗွဲမဒးရးမွဲး ယွံခမိတအ် ခမိဂ် ဂပ်ဝ်ဒးတိကေတ် သဘံဝံရ၊ “အဲ ဇွေပ်ပွပ်လင်
‘အသုဘသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရဝံမွဲး ဟံဆာဲတဲဒ်ရ၊ ကိပ်ကွာကောံကြ မ္မံကိုတောင်တူဟ်ခြာ
ကုအဲရ၊ အဲ အာစိပ်အစောံဇြဟတ်ဘာဝနာတဲ” ရ ရဝံ (ဂပ်ဝ်ဒးတိရ)၊ ရဝံဟောင် ပွဲအရာဂ်
တိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ ဒးရးတဲဒ်ရ။ ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟီုတံလင် ရဝံမွဲး “ယွံခမိတအ်
ဂပ်ဝ်ဇွေပ်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွ အသုဘသညာ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါမွဲး မ္မံကိုဖိုအာနိသံသဇွေပ်ရ၊ မ္မံကို
အရာဒတန်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ၊ မ္မံကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ ” ဂ် သွဟိုတ်ကိုကွဲဝံတဲ ဂပ်ဝ်
တံလင်ရ။ (၁)

ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟီုတံလင် ရဝံမွဲး “ယွံခမိတအ် ဂပ်ဝ်ဇွေပ်ပွပ် ဂပ်ဝ်သွ ‘မရဏသညာ’
ပွမစုတ်သမ္ဘိ ပွဲပွမချိုတ် ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါမွဲး မ္မံကိုဖိုအာနိသံသဇွေပ်ရ၊ မ္မံကိုအရာဒတန်နိဗ္ဗာန်
ဟောင်ရ၊ မ္မံကိုလအိတ် နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ” ဂ် သွဟိုတ်ကိုမုဲတဲ ဂပ်ဝ်တံလင်ဂ်ရော?
ယွံခမိတအ် ကုခမိ မပဒတ်နကိုစိတ်မလှတ်လင် ပွဲ ‘မရဏသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ပွဲပွမချိုတ်
ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂ် စိတ်ခွောင်ကဝေန်အာ နူပွမသျှိုက်မ္မိုက် ထွေန်စပ်ပွဲပွမဂျိုင်လမျီုရ၊ ခွောင်အာရ၊
ဆုတ်ကလောင်ရ၊ ဟံဗျာပ်တြးရ၊ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျုဟ်မေ့ဒေန်ဇရကို တန်တရ၊
ယွံခမိတအ် ဥပမာမွဲးတုန် သွေင်စာင်ကို ကဠောံဇြဟ်ဇရလတောင်ကို ဂပ်ဝ်ထောံဖျေံ
ပွဲပွတ်မွဲး ခွောင်ကဝေန်ရ၊ ခွောင်တောအ်အာရ၊ ဆုတ်ကလောင်ရ၊ ဟံပွးရ၊ ယွံခမိတအ်
တုပ်တသ်ဝံဟောင် ကုခမိ မပဒတ်နကိုစိတ်မလှတ်လင် ပွဲ ‘မရဏသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ
ပွဲပွမချိုတ်ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂ် စိတ်ခွောင်ကဝေန်အာ နူပွမသျှိုက်မ္မိုက်ထွေန်စပ် ပွဲပွမဂျိုင်လမျီုရ၊
ခွောင်အာရ၊ ဆုတ်ကလောင်ရ၊ ဟံဗျာပ်တြးရ၊ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျုဟ်မေ့ဒေန်ဇရကို
တန်တရ။

ယွံခမီတအ် ကုခမီမပဒတ် နကိုစိုတ်မလုတ်လပ် ပွဲ ‘မရဏသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး ပွဲပွမချိုတ်ဗွဲမဂြိုဏ် စိုတ်ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွဲပွမချိုတ်လမျို ယဝ်ကတိုဒ်မွဲး ပွမဟံ ကျုဟ်မွဲ ဟံဒည ယဝ်တန်တံမွဲး၊ ယွံခမီတအ် ခမီဂ် ဂပ်ဝ်ဒးတီကေတ် သဘဝံရ၊ “အဲ ဟံဒုဇ္ဈာန်ပွဲ ‘မရဏသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ပွဲပွမချိုတ်လမျို ကိုပ်ကွာကျောံကြံ ဟံမွဲကို တွေင်တုဟ်ခြာ ကုအဲရ၊ အဲ ဟံအာစိုပ် အစောံဇြဟတ်ဘာဝနာဏီရ” ရံဝံ (ဂပ်ဝ်ဒးတီရ)၊ ရံဝံဟေင် ပွဲအရာဂ် တီကေတ်ဗွဲတွေင် ပကာရဒးရးရ၊ ယွံခမီတအ် ကုခမီမပဒတ် နကိုစိုတ်မလုတ်လပ် ပွဲ ‘မရဏသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ပွဲပွမချိုတ်ဗွဲမဂြိုဏ် စိုတ်ယဝ်ခွေပ် ကဝေန်အာ နူပွမသျှိုက်မျိုက်ထွေန်စပ် ပွဲပွမချိုတ်လမျိုမွဲး ခွေပ်အာမွဲး ဆုတ်ကလေင်မွဲး ဟံဗျာပ်တြးမွဲး ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျုဟ်မွဲ အိုန်ဇရကို တန်တံဗွဲဒးရးရ၊ ယွံခမီတအ် ခမီဂ် ဂပ်ဝ်ဒးတီကေတ် သဘဝံရ “အဲ ဇ္ဈာန်ပွဲလပ် ‘မရဏသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ပွဲပွမချိုတ်တုဒ်ရ၊ ကိုပ်ကွာကျောံကြံ မျိုကိုတွေင်တုဟ်ခြာ ကုအဲရ၊ အဲ အာစိုပ်အစောံ ဇြဟတ်ဘာဝနာတုရ” ရံဝံ (ဂပ်ဝ်ဒးတီရ)၊ ရံဝံဟေင် ပွဲအရာဂ် တီကေတ်ဗွဲတွေင်ပကာရ ဒးရးတုဒ်ရ၊ ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုတွံလပ် ရံဝံမွဲး “ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်ဇ္ဈာန်ပွဲ ဂပ်ဝ်သွ ‘မရဏ သညာ’ ဗွဲမဂြိုဏ်ကိုဝါမွဲး မျိုကိုဖိုအာနိသံသဇ္ဈာန်ရ၊ မျိုကိုအရာဒတန်နိဗ္ဗာန်ဟေင်ရ၊ မျိုကို လအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟေင်ရ” ဂ် သွဟိုတ်ကိုဣဝံတု ဂပ်ဝ်တွံလပ်ရ။ (၂)

ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုတွံလပ် ရံဝံမွဲး “ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်ဇ္ဈာန်ပွဲ ဂပ်ဝ်သွ ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး ထေက်ကိုကျုဟ်မွဲ ပွဲစုစ ဗွဲမဂြိုဏ်ကိုဝါမွဲး မျိုကိုဖို အာနိသံသဇ္ဈာန်ရ၊ မျိုကိုအရာဒတန်နိဗ္ဗာန်ဟေင်ရ၊ မျိုကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟေင်ရ” ဂ် သွဟိုတ် ကိုမုဲတု ဂပ်ဝ်တွံလပ်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ကုခမီ မပဒတ်နကိုစိုတ်မလုတ်လပ် ပွဲ ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး ထေက်ကိုကျုဟ်မွဲ ပွဲစုစဗွဲမဂြိုဏ် စိုတ်ခွေပ်ကဝေန် အာနူပွမထွေန်စပ် ရှိသာရ၊ ခွေပ်အာရ၊ ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဟံဗျာပ်တြးရ၊ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျုဟ်မွဲအိုန်ဇရကို တန်တံရ။

ယွံခမီတအ် ဥပမာမွဲးတုန် သွေင်စာင်ကို ကဠေင်ဇြဟတ်ဇရလတေင်ကို ဂပ်ဝ် ထေင်ဖျေံပွဲပွတ်မွဲး ခွေပ်ကဝေန်ရ၊ ခွေပ်တောအ်အာရ၊ ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဟံပွးရ၊ ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝံဟေင် ကုခမီ မပဒတ်နကိုစိုတ်မလုတ်လပ် ပွဲ ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး ထေက်ကိုကျုဟ်မွဲ ပွဲစုစဗွဲမဂြိုဏ် စိုတ်ခွေပ်ကဝေန် အာနူပွမထွေန်စပ်ကိုရှိသာရ၊ ခွေပ်အာရ၊ ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဟံဗျာပ်တြးရ၊ ပွမ သေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျုဟ်မွဲအိုန်ဇရကို တန်တံရ။

ယွံခမီတအ် ကုခမီမပဒတ် နကိုစိုတ်မလုတ်လပ် ပွဲ ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး ထေက်ကိုကျုဟ်မွဲ ပွဲစုစဗွဲမဂြိုဏ် စိုတ်ပွမထွေန်စပ်ကိုရှိသာ ယဝ်ကတို ဒ်မွဲး၊ ပွမဟံကျုဟ်မွဲ ဟံအိုန်ဇရတန်တံမွဲး၊ ယွံခမီတအ် ခမီဂ် ဂပ်ဝ်ဒးတီကေတ်

သဘာဝံရ၊ “အဲဟဝံဇော်ပွင် ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ထေက်ကို ကျဟ်မွဲ ပွဲစုစဏီရ၊ ကိပ်ကွာကျောံကြံ ဟံမ္မဲကိုတောင်တုဟ်ခြာ ကုအဲရ၊ အဲ ဟံအာစိုပ် အစောံဇြဟတ် ဘာဝနာဏီရ” ရံဝံ (ဂပ်ဝဒးတီရ)၊ ရံဝံဟောင် ပွဲအရာဂှ် တီကေတ်ဗွဲတောင် ပကာရဒးရးရ။ ယွံခမိတအ် ကုခမိမပဒတ် နကိုစိုတ်မလုတ်လပ် ပွဲ ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ထေက်ကိုကျဟ်မွဲ ပွဲစုစ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂှ် စိုတ်ယပ်ခွေပ် ကဝေန်အာ နူပွမထွေန်စပ်ကိုရှ်သာမွး ခွေပ်အာမွး ဆုတ်ကလောင်မွး ဟံဗျာပ်တြးမွး ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျဟ်မွဲ အေန်နီဇေရကို တန်တဗွဲဒးရးမွး၊ ယွံခမိတအ် ခမိဂှ် ဂပ်ဝဒးတီကေတ် သဘာဝံရ “အဲ ဇော်ပွင်လပ် ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ထေက်ကိုကျဟ်မွဲ ပွဲစုစ တဲဒ်ရ၊ ကိပ်ကွာကျောံကြံ မှုကိုတောင်တုဟ်ခြာ ကုအဲရ၊ အဲ အာစိုပ်အစောံဇြဟတ် ဘာဝနာတဲရ” ရံဝံ (ဂပ်ဝဒးတီရ)၊ ရံဝံဟောင် ပွဲအရာဂှ် တီကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရဒးရးရ။ ဂလာန်မဂပ်ဝဟိုတ်လပ် ရံဝံမွး “ယွံခမိတအ် ဂပ်ဝဇော်ပွင် ဂပ်ဝသွ ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ထေက်ကိုကျဟ်မွဲ ပွဲစုစ ဗွဲမဂ္ဂိုင် ကိုမွး မှုကိုဖိုအာနိသံသဇော်ရ၊ မှုကိုအရာဒတန်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ၊ မှုကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန် ဟောင်ရ” ဂှ် သွဟိုတ်ကိုကွဲဝံတဲ ဂပ်ဝတံလပ်ရ။ (၃)

ဂလာန်မဂပ်ဝဟိုတ်လပ် ရံဝံမွး “ယွံခမိတအ် ဂပ်ဝဇော်ပွင် ဂပ်ဝသွ ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဟံမိပ်လဟိင် ပွဲအလုံလောကမ္မဲ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါမွး မှုကိုဖိုအာနိသံသဇော်ရ၊ မှုကိုအရာဒတန်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ၊ မှုကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ” ဂှ် သွဟိုတ်ကိုမုဲတဲ ဂပ်ဝတံလပ်ဂှ်ရော? ယွံခမိတအ် ကုခမိမပဒတ် နကိုစိုတ်မလုတ်လပ် ပွဲ ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဟံမိပ်လဟိင် ပွဲအလုံလောကမ္မဲ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂှ် စိုတ်ခွေပ်ကဝေန်အာ ပွဲလောကမစိစောန်ဂမ္တိုင်ရ။ ပ။

ယွံခမိတအ် ဥပမာမွးတုန်။ ပ။ စိုတ်ခွေပ်ကဝေန်ရ၊ ခွေပ်အာရ၊ ဆုတ်ကလောင်ရ၊ ဟံဗျာပ်တြးရ၊ ယွံခမိတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင် ကုခမိမပဒတ် နကိုစိုတ်မလုတ်လပ် ပွဲ ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဟံမိပ်လဟိင် ပွဲအလုံလောကမ္မဲ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂှ် စိုတ်ခွေပ်ကဝေန်အာ ပွဲလောကမစိစောန်ဂမ္တိုင်ရ၊ ခွေပ်အာရ၊ ဆုတ်ကလောင်ရ၊ ဟံဗျာပ်တြးရ၊ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျဟ်မွဲဒညကို တန်တရ။

ယွံခမိတအ် ကုခမိမပဒတ် နကိုစိုတ်မလုတ်လပ် ပွဲ ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိ သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဟံမိပ်လဟိင် ပွဲအလုံလောကမ္မဲ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂှ် စိုတ်ယပ်ကတိန် ပွဲလောကမစိစောန်ဂမ္တိုင်မွး ပွမကျဟ်မွဲ ဟံအေန်နီဇေရတန်တမွး၊ ယွံခမိတအ် ခမိဂှ် ဂပ်ဝ ဒးတီကေတ် သဘာဝံရ “အဲ ဟဝံဇော်ပွင် ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဟံမိပ်လဟိင် ပွဲအလုံလောကမ္မဲဏီရ၊ ကိပ်ကွာကျောံကြံ ဟံမ္မဲကိုတောင်တုဟ်ခြာ ကုအဲရ၊ အဲ ဟံအာစိုပ် အစောံဇြဟတ် ဘာဝနာဏီရ” ရံဝံ (ဂပ်ဝဒးတီရ)၊ ရံဝံဟောင်

ပွဲအရာကို တိကောတိဗွဲတွင်ပကာရဒေးရးရ။ ယွံခမီတအ် ကုခမီမပဒတ် နကိုစိုတ်မလုတ်လဝ် ပွဲ ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး ဟွံမိပ်လဟိင် ပွဲအလုံလောကမ္မဲ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂ် စိုတ်ယဝ်ခွေပ်ကဝေန်အာ ပွဲလောကမမိစောန်ဂမ္တိုင်မွဲး။ ပ ။ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျုဟ်မေ့အိုန်ဇေတန်တ ဗွဲမဒေးရးမွဲး။ ယွံခမီတအ် ခမီဂ် ဂပ်ဝ်ဒေးတိကောတိ သဘဝံရ “အဲ ဇေတိပုင်လဝ် ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး ဟွံမိပ်လဟိင် ပွဲအလုံလောကမ္မဲတုဲဒ်ရ၊ ကိုပ်ကွာကျောံကြံ မွဲကိုတေင်တုဟ်ခြာ ကုအဲရ၊ အဲ အာစိုပ် အစောံဇြဟတ်ဘာဝနာတုဲရ” ရံဝံ (ဂပ်ဝ်ဒေးတိရ) ရံဝံဟေင် ပွဲအရာကို တိကောတိဗွဲတွင် ပကာရဒေးရးရ။ ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုတ်လဝ် ရံဝံမွဲး “ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်ဇေတိပုင် ဂပ်ဝ်သွ ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး ဟွံမိပ်လဟိင် ပွဲအလုံလောကမ္မဲ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါမွဲး မွဲကိုဖိုအာနိသံသဇေတိရ၊ မွဲကိုအရာဒတန်နိဗ္ဗာန်ဟေင်ရ၊ မွဲကိုလအိတ် နိဗ္ဗာန်ဟေင်ရ” ဂ် သွဟိုတ်ကိုကွဲဝံတုဲ ဂပ်ဝ်တွံလဝ်ရ။ (၄)

ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုတ်လဝ် ရံဝံမွဲး “ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်ဇေတိပုင် ဂပ်ဝ်သွ ‘အနိစ္စ သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိရံဝံမွဲးဟွံမိပ် ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါမွဲး မွဲကိုဖိုအာနိသံသဇေတိရ၊ မွဲကိုအရာ ဒတန်နိဗ္ဗာန်ဟေင်ရ၊ မွဲကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟေင်ရ” ဂ် သွဟိုတ်ကိုမုဲတုဲ ဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ကုခမီမပဒတ် နကိုစိုတ်မလုတ်လဝ် ပွဲ ‘အနိစ္စသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး ဟွံမိပ်ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂ် စိုတ်ယဝ်ခွေပ်ကဝေန်အာ ပွဲလာဘ် ပူဇသက္ကာ ဒယုတ်ရ။ ပ ။ ပွမသေ့ဝ် မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျုဟ်မေ့အိုန်ဇေတန်တ တန်တရ။

ယွံခမီတအ် ဥပမာမွဲးတုန် သေင်စာင်ကို ကဠေင်ဇြေဟ်ဇေလတေင်ကို ဂပ်ဝ် ထောံဖျေံပွဲပွတ်မွဲး ခွေပ်ကဝေန်ရ၊ ခွေပ်တောအ်အာရ၊ ဆုတ်ကလေင်ရ၊ ဟွံပွဲးရ၊ ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝံဟေင် ကုခမီ မပဒတ်နကိုစိုတ်မလုတ်လဝ် ပွဲ ‘အနိစ္စသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိရံဝံမွဲး ဟွံမိပ်ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂ် စိုတ်ယဝ်ခွေပ်ကဝေန်အာရ၊ ပွဲလာဘ် ပူဇသက္ကာ ဒယုတ်ရ။ ပ ။ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျုဟ်မေ့အိုန်ဇေတန်တ တန်တရ။

ယွံခမီတအ် ကုခမီ မပဒတ်နကိုစိုတ်မလုတ်လဝ် ပွဲ ‘အနိစ္စသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး ဟွံမိပ်ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂ် စိုတ်ယဝ်ကတိုန် ပွဲလာဘ် ပူဇသက္ကာ ဒယုတ်မွဲး ပွမဟွံကျုဟ်မေ့ ဟွံဒညတန်တမွဲး။ ယွံခမီတအ် ခမီဂ် ဂပ်ဝ်ဒေးတိကောတိ သဘဝံရ “အဲ ဟဝံဇေတိပုင် ‘အနိစ္စသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး ဟွံမိပ်ဇေတိရ၊ ကိုပ်ကွာကျောံကြံ ဟွံမ္မဲကိုတေင်တုဟ်ခြာ ကုအဲရ၊ အဲ ဟွံအာစိုပ်အစောံဇြဟတ် ဘာဝနာဏီရ” ရံဝံ (ဂပ်ဝ်ဒေးတိရ)၊ ရံဝံဟေင် ပွဲအရာကို တိကောတိဗွဲတွင်ပကာရဒေးရးရ။ ယွံခမီတအ် ကုခမီ မပဒတ်နကိုစိုတ် မလုတ်လဝ် ပွဲ ‘အနိစ္စသညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး ဟွံမိပ်ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂ် စိုတ်ယဝ်ခွေပ် ကဝေန်အာ ပွဲလာဘ် ပူဇသက္ကာ ဒယုတ်မွဲး။ ခွေပ်အာမွဲး ဆုတ်ကလေင်မွဲး ဟွံဗျာပ်တြးမွဲး ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ကို ပွမကျုဟ်မေ့အိုန်ဇေတန်တတန်တမွဲး။ ယွံခမီတအ် ခမီဂ် ဂပ်ဝ်ဒေး

တိကေတသဘဝံရ “ အဲ ဇော်ပွင်လင် ‘အနိစ္စသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဟံ့ဗိုန်တဲဒ်ရ၊ ကိုပ်ကွာကျော်ကြ မျှံကိုတောင်တူဟ်ခြာ ကုအဲရ၊ အဲ အာစိုပ်အစောံဇြဟတ်ဘာဝနာတဲရ” ရံဝံ (ဂင်ဝ်ဒးတီရ) ရံဝံဟောင် ပွဲအရာဂှ် တိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရဒးရ။ ဂလာန်မဂင်ဝ် ဟိုတ်လင် ရံဝံမွး “ယွံခမိတအ် ဂင်ဝ်ဇော်ပွင် ဂင်ဝ်သွ အနိစ္စသညာ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဟံ့ဗိုန် ဗွဲမဂြိုင်ကိုဝါမွး မျှံကိုဖို အာနိသံသဇော်ရ၊ မျှံကိုအရာဒတန် နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ၊ မျှံကို လအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ” ဂှ် သွဟိုတ်ကိုဣဝံတဲ ဂင်ဝ်တွံလင်ရ။ (၅)

ဂလာန်မဂင်ဝ်ဟိုတ်လင် ရံဝံမွး “ယွံခမိတအ် ဂင်ဝ်ဇော်ပွင် ဂင်ဝ်သွ ‘အနိစ္စ ဒုက္ခသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဒဒိန် ပွဲပွမဟံ့ဗိုန် ဗွဲမဂြိုင်ကိုဝါမွး မျှံကိုဖိုအာနိသံသဇော်ရ၊ မျှံကိုအရာဒတန်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ၊ မျှံကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ” ဂှ် သွဟိုတ်ကိုမုဲတဲ ဂင်ဝ်တွံ လင်ဂှ်ရော? ယွံခမိတအ် သညာမတွံဂး ဘဲဇော်ညွတ်မြဟ် ပွဲတြုံဂစိုတ်မိုဟ် မပင်ယာ ဗျာ်လင်သွာ် သွဟ်ညံင်ရဲတန်တဲတူရူကို ကုခမိ မပဒတ်နကိုစိုတ်မလုတ်လင် ‘အနိစ္စ ဒုက္ခသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဒဒိန်ပွဲပွမဟံ့ဗိုန် ဗွဲမဂြိုင်ဂှ် သညာမမှ်သေ့ဝ် ရံဝံမွး ဘဲဇော်ညွတ်မြဟ် ပွဲပွမလျှဟ် ပွမသာသွအ် ပွမဟံ့ဂံင်သကာ ပွမဟိုတ်မဲ ပွမဟံ့ပတိတ် ဇြဟတ် ပွမဟံ့ဗစာရဏာ တန်တဲတူရူရ။

ယွံခမိတအ် ကုခမိ မပဒတ်နကိုစိုတ်မလုတ်လင် ‘အနိစ္စ ဒုက္ခသညာ’ ပွမစုတ် သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဒဒိန် ပွဲပွမဟံ့ဗိုန်ဗွဲမဂြိုင်ဂှ် သညာ မမှ်သေ့ဝ်ရံဝံမွး ဘဲဇော်ညွတ်မြဟ် ပွဲပွမလျှဟ် ပွမသာသွအ် ပွမဟံ့ဂံင်သကာ ပွမဟိုတ်မဲ ပွမဟံ့ပတိတ်ဇြဟတ် ပွမဟံ့ဗစာရဏာ ယဝ်ဟံ့တန်တဲတူရူမွး ယွံခမိတအ် သညာ မတွံဂး ဘဲဇော်ညွတ်မြဟ် ပွဲတြုံဂစိုတ်မိုဟ် မပင်ယာဗျာ်လင်သွာ် သွဟ်ညံင်ရဲ ဟံ့တန်တဲတူရူကို သညာ မတွံဂးဘဲ ဟံ့တန်တဲတူရူရ၊ ယွံခမိတအ် ခမိဂှ် ဂင်ဝ်ဒးတိကေတ် သဘဝံရ “အဲ ဟံ့ဇော်ပွင် ‘အနိစ္စ ဒုက္ခသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဒဒိန် ပွဲပွမဟံ့ဗိုန်ဏီရ၊ ကိုပ်ကွာကျော်ကြ ဟံ့မဲ့ကိုတောင်တူဟ်ခြာ ကုအဲရ၊ အဲ ဟံ့အာစိုပ် အစောံဇြဟတ်ဘာဝနာဏီရ” ရံဝံ (ဂင်ဝ်ဒးတီရ)၊ ရံဝံဟောင် ပွဲအရာဂှ် တိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရဒးရ။

ယွံခမိတအ် သညာမတွံဂး ဘဲဇော်ညွတ်မြဟ် ပွဲတြုံဂစိုတ်မိုဟ် မပင်ယာဗျာ် လင်သွာ် သွဟ်ညံင်ရဲတန်တဲတူရူကို သညာမမှ်သေ့ဝ်ရံဝံမွး ဘဲယဝ်တန်တဲမွး ကုခမိ မပဒတ် နကိုစိုတ်မလုတ်လင် ‘အနိစ္စ ဒုက္ခသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဒဒိန် ပွဲပွမဟံ့ဗိုန် ဗွဲမဂြိုင်ဂှ် သညာမတွံဂး ဘဲဇော်ညွတ်မြဟ် ပွဲပွမလျှဟ် ပွမသာသွအ် ပွမဟံ့ဂံင်သကာ ပွမဟိုတ်မဲ ပွမဟံ့ပတိတ်ဇြဟတ် ပွမဟံ့ဗစာရဏာ တန်တဲရ၊ ယွံခမိတအ် ခမိဂှ် ဂင်ဝ် ဒးတိကေတ် သဘဝံရ “ အဲဇော်ပွင် ‘အနိစ္စ ဒုက္ခသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွးဒဒိန် ပွဲပွမဟံ့ဗိုန်တဲဒ်ရ၊ ကိုပ်ကွာကျော်ကြ မျှံကိုတောင်တူဟ်ခြာကုအဲရ၊ အဲအာစိုပ် အစောံ ဇြဟတ်ဘာဝနာတဲရ” ရံဝံ (ဂင်ဝ်ဒးတီရ)၊ ရံဝံဟောင် ပွဲအရာဂှ် တိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရ

ဒေးရဲရဲ။ ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုတွံလဝ် ရဲဝံမွဲး “ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွဲ ဂပ်ဝ်သွ ‘အနိစ္စေ ဒုက္ခ သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရဲဝံမွဲး ဒဒိန် ပွဲပွမဟံဗိုန် ဗွဲမဂြိုဏ်ကိုဝါမွဲး မွဲကိုဖိုအာနိသံသဇော်ရ၊ မွဲကိုအရာဒတန် နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ၊ မွဲကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ” ဂ် သွဟိုတ်ကိုဏ္ဍဝံတု ဂပ်ဝ်တွံလဝ်ရ။ (၆)

ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုတွံလဝ် ရဲဝံမွဲး “ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွဲ ဂပ်ဝ်သွ ‘ဒုက္ခေ အနတ္တ သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရဲဝံမွဲး ဟံဝံအလိုအသီ ပွဲပွမဒ်ဒဒိန် ဗွဲမဂြိုဏ်ကိုဝါမွဲး မွဲကိုဖိုအာနိသံသ ဇော်ရ၊ မွဲကိုအရာဒတန်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ၊ မွဲကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ”ဂ် သွဟိုတ်ကိုမုဲတု ဂပ်ဝ်တွံလဝ်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ကုခမီမပဒတ် နကိုစိုတ်မလုတ်လဝ် ‘ဒုက္ခေ အနတ္တ သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရဲဝံမွဲး ဟံဝံအလိုအသီ ပွဲပွမဒ်ဒဒိန် ဗွဲမဂြိုဏ် ပွဲဇော့မွဲကိုဝါညာဏ် ဝံကို ပွဲအာရီဂမ္ဘိုင်အိုသို မဒ်မွဲးကို စိုတ်မစာ်စူးနူ ‘ဒိဋ္ဌိ’ ပွမစောဲလံာ် နအကဲအရာမတွံဂး အဲ ‘တဏှာ’ ပွမစောဲလံာ် နအကဲအရာမတွံဂး ဂြပ်အဲ ‘မာန’ ပွမပင်ပတိုန်မာန်နီရ၊ ကလိလောန်မာန ပိပြကာဗွဲမဒေးရဲရ၊ လလမ်နူကိလေသဂမ္ဘိုင် မစော်စးရ၊ တိတ်ဗူးအာ ဗွဲမဒေးရဲရ။

ယွံခမီတအ် ကုခမီ မပဒတ်နကိုစိုတ်မလုတ်လဝ် ‘ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ’ ပွမစုတ် သတ္တိ ရဲဝံမွဲး ဟံဝံအလိုအသီ ပွဲပွမဒ်ဒဒိန် ဗွဲမဂြိုဏ် ပွဲဇော့မွဲကိုဝါညာဏ်ဝံကို ပွဲအာရီဂမ္ဘိုင် အိုသို မဒ်မွဲးကို စိုတ်မစာ်စူးနူ ‘ဒိဋ္ဌိ’ ပွမစောဲလံာ် နအကဲအရာ မတွံဂးအဲ ‘တဏှာ’ ပွမစောဲလံာ် နအကဲအရာမတွံဂး ဂြပ်အဲ ‘မာန’ ပွမပင်ပတိုန်မာန် ပွမကလိလောန်မာန ပိပြကာ ဗွဲမဒေးရ၊ ပွမလလမ် နူကိလေသဂမ္ဘိုင်မစော်စး ပွမတိတ်ဗူးဗွဲမဒေးရး ယဝ်ဟံကတို န်မွဲး။ ယွံခမီတအ် ခမီဂ် ဂပ်ဝ်ဒေးတိကေတ် သဘဝံရ “အဲ ဟံဝံဇော်ပွဲလဝ် ‘ဒုက္ခေ အနတ္တ သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရဲဝံမွဲး ဟံဝံအလိုအသီ ပွဲပွမဒ်ဒဒိန်ဏီရ၊ ကိပ်ကွာကောံတြ ဟံမ္မဲ ကိုတောင်တုဟ်ခြာ ကုအဲရ၊ အဲ ဟံအာစိုပ်အစောံတြဟတ် ဘာဝနာဏီရ” ရဲဝံ (ဂပ်ဝ်ဒေးတိရ) ရဲဝံဟောင် ပွဲအရာဂ် တိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရဒေးရဲရ။

ယွံခမီတအ် ကုခမီ မပဒတ်နကိုစိုတ်မလုတ်လဝ် ‘ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ’ ပွမစုတ် သတ္တိ ရဲဝံမွဲး ဟံဝံအလိုအသီ ပွဲပွမဒ်ဒဒိန် ဗွဲမဂြိုဏ် ပွဲဇော့မွဲကိုဝါညာဏ်ဝံကို ပွဲအာရီဂမ္ဘိုင် အိုသို မဒ်မွဲးကို စိုတ်မစာ်စူးနူ ‘ဒိဋ္ဌိ’ ပွမစောဲလံာ် နအကဲအရာ မတွံဂး အဲ ‘တဏှာ’ ပွမစောဲလံာ် နအကဲအရာမတွံဂး ဂြပ်အဲ ‘မာန’ ပွမပင်ပတိုန်မာန် ပွမကလိလောန်မာန ပိပြကာ ဗွဲမဒေးရး ပွမလလမ် နူကိလေသဂမ္ဘိုင်မစော်စး ပွမတိတ်ဗူးဗွဲမဒေးရး ယဝ်ကတို န်မွဲး။ ယွံခမီတအ် ခမီဂ် ဂပ်ဝ်ဒေးတိကေတ် သဘဝံရ “အဲ ဇော်ပွဲလဝ် ‘ဒုက္ခေ အနတ္တ သညာ’ ပွမစုတ်သတ္တိ ရဲဝံမွဲး ဟံဝံအလိုအသီ ပွဲပွမဒ်ဒဒိန်တဲဒ်ရ၊ ကိပ်ကွာကောံတြ မွဲကို တောင်တုဟ်ခြာ ကုအဲရ၊ အဲ အာစိုပ်အစောံတြဟတ် ဘာဝနာတဲရ” ရဲဝံ (ဂပ်ဝ်ဒေးတိရ) ရဲဝံဟောင် ပွဲအရာဂ် တိကေတ်ဗွဲတောင်ပကာရဒေးရဲရ။ ဂလာန်မဂပ်ဝ်ဟိုတွံလဝ် ရဲဝံမွဲး

“ယံခမီတအံ ဂင်္ဂဝေဇ္ဇာပုဂံ ဂင်္ဂဝသ္မိ ‘ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ’ ပုမစုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွး ဟံဝံ အလိုအသီ ပွဲပွမဒ်ဒိဒ် ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါမွး မွဲကိုဖိုအာနိသံသဇ္ဇောရ၊ မွဲကိုအရာဒတန် နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ၊ မွဲကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ” ဂ် သွဟိုတ်ကိုကွဝံတဲ ဂင်္ဂဝံလင်္ဂရ။ (၇)

ယံခမီတအံ သညာဂမ္ဘိုင်ထပုံပြကာဝံ ဂင်္ဂဝေဇ္ဇာပုဂံ ဂင်္ဂဝသ္မိ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါမွး မွဲကိုဖိုအာနိသံသဇ္ဇောရ၊ မွဲကိုအရာဒတန် နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ၊ မွဲကိုလအိတ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်မေထုန

၅၀။ ပွဲကာလဂ် ဇာဏုသောဏီ ဖောံပြာပ်အာ ဇရေင်တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲတဲ ဟိုဂလာန်ဆက်မိတ် မိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ကောံတီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲမွဲစွဲရ၊ ဟိုပတဲကောံ ဂလာန်ထေက်ကို မိပ်စိုတ်အိုဟ်တိုဟ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ်တဲ သိုမဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲဒုဒ်မဗွဲမွဲဂ် “တြဲန့ဂေါတမလေဝ် ဒင်္ဂလဝ်ဝန် ရံဝံမွး ဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြရဟံသေင်ဟာ” ရံဝံ ဂရင်ပွီ တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲရ။ ယံဗဗ္ဗး ညးမမိက်ဟံသွး ဂလာန်မတွံဂး “ဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြ ဗွဲမချိုက်ပေင်သအးဇ္ဇး မဟံကပ်သကုတ် ဟံထောင်ပြိုဟ် ဟံစောန်ပြိုက် ဟံချက်ဒဝါန်” ဗွဲမဒးရဲဂ် ဒးဟိုသွး အဲဟောင်ရ။ “ယံဗဗ္ဗး ဂလာန်ဂ် ချာ်ပြရ၊ အဲ ဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြ ဗွဲမချိုက်ပေင်သအးဇ္ဇး မဟံကပ်သကုတ် ဟံထောင်ပြိုဟ် ဟံစောန်ပြိုက် ဟံချက်ဒဝါန်ရ” ရံဝံ (သွးရ)။ ယံတြဲန့ဂေါတမ ပွမကပ်သကုတ် ပွမထောင်ပြိုဟ် ပွမစောန်ပြိုက် ပွမချက်ဒဝါန် ဒေတ်မပြဂ် သာ်လိဒ်ဂ်ရော ရံဝံ (ဂရင်ပွီရ)။

ယံဗဗ္ဗး ပွဲလောကဝံ သမဏာကိုဒ် ဗြာဟ္မဏကိုဒ် လှိုဂ် သိုကိုဒင်္ဂလဝ်ဝန် ရံဝံမွး ဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြ ဗွဲမဒးရဲဂ် ဒေတ်မေထုန မိန်ညးဂမ္ဘိုင်ခါခါ မဂပ်ဒေတ်သွကောံ မာတုဂါမ်မွဲစွဲဂ်တုန် ဟံအာစိုပ်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် သာယျေန်တ ပွမမာတုဂါမ် တုဟ်ပေါတ် (နမ္ပပုဂ်စုန်) ပွမပတ်ပေါန် (နုကိုကွေင်) ပွမဖုံကိုချာ် ပွမဖိုတ်သပေါတ်ကိုရ၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏဂ် သျိုက်မျိုက်မတ္တကိုမာတုဂါမ် ပွမတုဟ်ပေါတ်ကို နမ္ပပုဂ်စုန်ရ၊ နွံပိုက်ကိုမပ္ပ ပွမတုဟ်ပေါတ်ကိုစုန်ရ၊ နပွမသွကိုသာ်ဂ်လေဝ် အာစိုပ်ပွမသျိုက်မျိုက်ရ၊ ယံဗဗ္ဗး ပွမ သာယျေန်သာ်ဂ်လေဝ် ပွမကပ်သကုတ် ပွမထောင်ပြိုဟ် ပွမစောန်ပြိုက် ပွမချက်ဒဝါန် ဒေတ်မပြဟောင်မွးရ။ ယံဗဗ္ဗး သမဏဗြာဟ္မဏဂကူဏအ်ဂ် စိုန်သကိုကောံပွမစိုန်သကို မေထုနဂ်ဒ်တဲ ညးဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြ မဟံသအးဇ္ဇး ရံဝံ ဂင်္ဂဝသ္မိဗ္ဗး ညးဟံတိတ်ဗ္ဗး နပွမတန်ပဋိသန္နိ ပွမဗျူ ပွမချိုတ် ပွမဝိုင်စံင်တူ ပွမလရိအ်ယာံ ပွမဒ်ဒိဒ် ပွမဟံမိပ်စိုတ် ပွမချောင်စိုတ် ဗွဲမညွတ်မြဟ်ဂမ္ဘိုင် ညးဟံတိတ်ဗ္ဗးနုဒ်ဒိဒ် ရံဝံ အဲသွးရ။ (၁)

ယံဗဗ္ဗေ ဓမ္မကုပ္ပန္တတုန် ပွဲလောကဝံ သမဏာကိုဉ် ပြာဟ္မဏာကိုဉ် လှိုက် သိုက်ဒင်လင်ဝန် ရံဝံမွဲး ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြဲ ဗွဲမဒးရဲကို ဟံအာစိုပ်ဒွေတ်မေထုန် မိန်ညးဂမၠိုင်ခါခါ မဂပ်ဝ်ဒွေတ် သွကောံမာတုဂါမ်မွဲစွဲရ၊ ပွမမာတုဂါမ် တုဟ်ပေါတ် (နမပ္ပံကိုစွန်) ပွမပတ်ပေါန် (နကိုကွေင်) ပွမဖံကိုဉ် ပွမဇွတ်သပေါတ်ကိုလေဝ် ဟံသာယျေန်ရ၊ ဗွဲစွတ်တုန် ဟိုသုးဂလာန်ကောံ မာတုဂါမ်မွဲစွဲရ၊ သွဝေင်ဂရိုင်စရီရ၊ ဂြိုင်ဗွဲမညွတ်ရ။ ပ။ ပ။ ဟံဟိုသုးဂလာန် ကောံမာတုဂါမ် မွဲစွဲရ၊ ဟံသွဝေင်ဂရိုင်စရီရ၊ ဟံဂြိုင်ဗွဲမညွတ်ရ၊ ဗွဲစွတ်တုန် ရံင်ပစင်လဝ် မတ်မာတုဂါမ် နကိုမတ်ဇကုရ၊ မှာ်သုတ်ရ။ ပ။ ပ။ ဟံရံင်သုတ် ပစင်လဝ် မတ်မာတုဂါမ် နကိုမတ်ဇကုရ၊ ဗွဲစွတ်တုန် ကလင်တ်ရမ္ပာင်မာတုဂါမ် ညးမအီဂြိုင် ညးမဟိုဂလာန် ညးမဂယေံဒွက် ညးမလရီအံယံ ပွဲဒင်မွဲလပါ်ကိုဉ် ပွဲကွာင်မွဲလပါ်ကိုဉ်ရ။ ပ။

ဟံကလင်တ်ရမ္ပာင် မာတုဂါမ် ညးမအီဂြိုင် ညးမဟိုဂလာန် ညးမဂယေံဒွက် ညးမလရီအံယံ ပွဲဒင်မွဲလပါ်ကိုဉ် ပွဲကွာင်မွဲလပါ်ကိုဉ်ရ၊ ဗွဲစွတ်တုန် ဗိုဗျဟ်ကေတ် ကေင်အီဂြိုင် ကေင်ဟိုဂလာန် ကေင်ဝေင်ဂြိုင်မိပ်ခြိပ်ဂမၠိုင် ကောံမာတုဂါမ်မွဲစွဲ ကုသမဏာပြာဟ္မဏာကို ဂြိုင်ကိုဝါရ။ ပ။ ပ။ ဟံဗိုဗျဟ်ကေတ်ကေင်အီဂြိုင် ကေင်ဟိုဂလာန် ကေင်ဝေင်ဂြိုင်မိပ်ခြိပ်ဂမၠိုင် ကောံမာတုဂါမ်မွဲစွဲ ကုသမဏာပြာဟ္မဏာကို ဂြိုင်ကိုဝါရ၊ ဗွဲစွတ်တုန် ညှာတ်ကေတ်သမေဟ်ကိုဉ် ကောန်သမေဟ်ကိုဉ် တရိပ်ပေင်တိုဟ်စုင် ဒင်စသိုင်ရ၊ မိပ်မြဟ်လဟ်ဒိုင် နကိုကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာရ။ ပ။

သမေဟ်ကိုဉ် ကောန်သမေဟ်ကိုဉ် တရိပ်ပေင်တိုဟ်စုင် ဒင်စသိုင်ရ၊ မိပ်မြဟ် လဟ်ဒိုင် နကိုကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာကို ဟံညှာတ်ကေတ်ရ၊ ဗွဲစွတ်တုန် နကိုသီလ ဝံကို နကိုဒွေတ်ဝတ်ဝံကို နကိုဒွေတ်အေင်သတေံဝံကို နကိုဒွေတ်မပြဲဝံကို သိုင်ဒေဝတ် လေဝ်အဲမိက်ဝံကိုရ၊ ကောန်ဒေဝတ်လေဝ် မိက်ဝံကိုရ ရံဝံ ရာဒနာမိက်ကို ဒဒ်ဒေဝတ်မွဲစွဲတု ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြဲရ။ သမဏာပြာဟ္မဏာကို သာယျေန်တ် ဒဒ်ဒေဝတ်ကိုရ၊ နွံပိုက်ကို ဒဒ် ဒေဝတ်ကိုရ၊ အာစိုပ်ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွဲဒဒ်ဒေဝတ်ဟောင်ရ။

ယံဗဗ္ဗေ ပွမသာယျေန်သင်္ဂုလေဝ် ပွမကပ်သကုတ် ပွမထောင်ပြိုဟ် ပွမစောန်ပြက် ပွမခွက်ဒဝါန် ဒွေတ်မပြဲဟောင် မွဲးရ၊ ယံဗဗ္ဗေ သမဏာပြာဟ္မဏဂကုဏာအံက် စိုန်သကိုကောံ ပွမစိုန်သကိုမေထုန်ကိုတု ညးဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြဲ မဟံသအးဇး ရံဝံ ဂပ်ဝ်သုးရ၊ ညးဟံ တိတ်ဗူး နူပွမတန်ပဋိသန္နိ ပွမဗျူ ပွမချိုတ် ပွမဝိုင်စံင်တူ ပွမလရီအံယံ ပွမဒ်ဒဒ် ပွမ ဟံမိပ်စိုတ် ပွမချောင်စိုတ် ဗွဲမညွတ်မြဟ်ဂမၠိုင် ညးဟံတိတ်ဗူးနုဒ်ဒ် ရံဝံအဲသုးရ။ (၂-၃)

ယံဗဗ္ဗေ ပှော်ကိုပွမစိုန်သကို မေထုန်ဂမၠိုင်ထပ်ပြကာဝံ ပွမစိုန်သကိုမေထုန်မွဲစွဲ လုက်ကာလဗုတ် အဲ မညာတ်ဒိုင် မဟဂပ်ဝ်ပါကောံ ပွဲဇကုဏီကို ပွဲလိုက်သွပ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒေဝတ် ဒေဝတ်မာရ်ဗြို ကောံလိုက်မ္မိဟ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ သမဏာပြာဟ္မဏ သိုင်မဂြိုင် မ္မိဟ်မဂြိုက် ထပ်ကုဉ်ဂြင်တိကေတ် သမ္မာသမ္မေဓိဉာဏ် မဟံမွဲပတောံစတ်တုရ ရံဝံ

ဟံဒင်ဝန်ရ။ ယံဗဗ္ဗေ ဖျောဝ်ကိုပွမစိုန်သကို မေထုန်ဂမိုင်ထပ်ပြကာဝံ ပွမစိုန်သကို မေထုန်မဲ့မွဲလေဝ် ပွဲကာလ အဲမဟံညာတ်ကေတ် မဟဂပ်ပါကေံ ပွဲဇုကုဏ်တုန် ပွဲလိုက်သွပ် မဒ်မ္မဟာန်ကောံဒေဝတ် ဒေဝတ်မာရ်ဗြီ ကောံလိုက်မ္မိဟ် မဒ်မ္မဟာန်ကောံ သမဏဗြာဟ္မဏ သိုင်မဂိုင် မ္မိဟ်မဂိုင် ထပက်ခွင်ဂြင်တိကေတ် သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ် မဟံမွဲပတောံစတ်တုရ ရံဝံ အဲဒင်ဝန်ရ။ ပွမတိတ်ဗ္ဗး (အရဟတ္တဖိုလ်) အဲဂ် ဟံလိုလ်ရ။ ဘဝဝံ ဘဝလအိတ်အိုတ်ရ။ ပွဲကာလလှဟ်ဝံ ဟံမွဲကိုပွမကတိန် ပွဲဘဝတို့မွဲလှေ့ပုန်ရ ရံဝံ လညာတ်ဉာဏ်(ပစ္စဝေက္ခဏ) ကတိန် ကုအဲရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုးတံ ရံဝံဗ္ဗး ဗဗ္ဗေဇာဏုဿောဏ်ဂ် “ယံတြနာဂေါတမ (ခရ်ဂ်) ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် လောန်ရ။ ယံတြနာဂေါတမ (ခရ်ဂ်) ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လောန်ရ။ ပ။ ။ တြနာဂေါတမ သုတမ်နုတဲဝံတဲ စိုက်လအိတ်လမျို အဲဒိုက်ဂ် ဥပးမလေပ်ပြာပ်ခ သုစ္စုဇ္ဈောကို ရတ်ပိပြကာ ရံဝံ ဩဝဂ်သမ္ဘိညံ” ရံဝံ ဂရင်ပွဲ တိလမ္မံပိုင်ကျာ်တြရ။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်သံယောဂ

၅၁။ ယံခမိတအ် ကြက်ဟိုတံကို ခရ်ဒေသနာ မလေပ်စိုပ်ဒတဲကို ပွမစိုန်သကို ဟံစိုန်သကို (ကောံမေထုန်) ကုမ္မးတအ်ရ။ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင် ခရ်အိုတ်ညိ။ ပ။ ။ ယံခမိတအ် ခရ်ဒေသနာ မလေပ်စိုပ်ဒတဲကို ပွမစိုန်သကို ဟံစိုန်သကို (ကောံမေထုန်)မ္မးဂ် ညးဍဲဂ်ရော?

ယံခမိတအ် ညးဗြဲဂ် သုပ္ပင်စိုတ် ကုဇ္ဈိညးဗြဲ ပွဲသန္တာန်ဇုကုရ။ သုပ္ပင်စိုတ် အကာဲအရာ ညးဗြဲ၊ အယောင်လွေဟ်ညးဗြဲ၊ မာန်ညးဗြဲ၊ ပိုက်ဆန္ဒညးဗြဲ၊ ရမျာင်ညးဗြဲ၊ ကယျိုင်ကယျပ် ညးဗြဲရ။ ညးဗြဲဂ် ထွေန်စပ် ပွဲခရ်ဂမိုင်ထပ်ပြကာ မပ္ပံကိုကုတ္တိဇ္ဈိရ။ မိပ်လဟ်ပွဲခရ် ဂမိုင်ထပ်ပြကာဂ်ရ။ ညးဗြဲဂ် သျှိုက်မျိုက်ထွေန်စပ် မိပ်လဟ်ပွဲခရ်ဂမိုင် ထပ်ပြကာဂ်ဒ်တဲ သုပ္ပင်စိုတ် ပုရိသိဇ္ဈိ မ္မံပွဲမ္မးသန္တာန်ရ။ သုပ္ပင်စိုတ် အကာဲအရာညးတြံ၊ အယောင်လွေဟ် ညးတြံ၊ မာန်ညးတြံ၊ ပိုက်ဆန္ဒညးတြံ၊ ရမျာင်ညးတြံ၊ ကယျိုင်ကယျပ်ညးတြံရ။ ညးဗြဲဂ် ထွေန်စပ်ပွဲခရ်ဂမိုင် ထပ်ပြကာ မပ္ပံကိုပုရိသိဇ္ဈိရ။ မိပ်လဟ်ပွဲခရ်ဂမိုင် ထပ်ပြကာဂ်ရ။ ညးဗြဲဂ် သျှိုက်မျိုက်ထွေန်စပ် မိပ်လဟ်ပွဲခရ်ဂမိုင် ထပ်ပြကာဂ်ဒ်တဲ နွံပိုက်ကို ပွမစိုန်သကို (ကောံမေထုန်) ပွဲမ္မးသန္တာန်ရ။ ပွမဒ်တသိုမ် ပွမမိပ်စိုတ် မကတိန် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ပွမစိုန်သကို (ကောံမေထုန်)ဂ်လေဝ် နွံပိုက်ကုညးဗြဲဂ်ရ။ ယံခမိတအ် သတ်ဂမိုင် မမိပ် လဟ်ပွဲ ဒ်ဒ်ညးဗြဲဂ် အာစိုပ်ပွမစိုန်သကို (ကောံမေထုန်) ပွဲညးတြံဂမိုင်ရ။ ယံခမိတအ် ရံဝံဟေင် ညးဗြဲဂ် ကလိလောန်အာ ဒ်ဒ်ညးဗြဲဂ် ဟံမာန်ရ။

ယွံခမီတအ် ညးတြဲဂ် သွပုဂ်စိုတ် ကူဇွဲညးတြဲ၊ ပွဲသန္တာန်ဇကုရ၊ သွပုဂ်စိုတ် အကောအရာညးတြဲ၊ အယောင်လွေဟ်ညးတြဲ၊ မာန်ညးတြဲ၊ ပွဲကဆန္ဒညးတြဲ၊ ရမျာင် ညးတြဲ၊ ကယျိုင်ကယျပ်ညးတြဲရ၊ ညးတြဲဂ် ထွေန်စပ်ပွဲခရဂ်မှိုင် ထပ်ပြကာ မပ္ပံကို ပုရိသိန္ဒရ၊ မိပ်လဟ်င်ပွဲခရဂ်မှိုင် ထပ်ပြကာဂ်ရ၊ ညးတြဲဂ် သျှိုက်မှိုက်ထွေန်စပ် မိပ်လဟ်င် ပွဲခရဂ်မှိုင် ထပ်ပြကာဂ်ဒ်တဲ သွပုဂ်စိုတ် ကူထွဲဇွဲ မှုပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ သွပုဂ်စိုတ် အကောအရာ ညးတြဲ၊ အယောင်လွေဟ်ညးတြဲ၊ မာန်ညးတြဲ၊ ပွဲကဆန္ဒညးတြဲ၊ ရမျာင်ညးတြဲ၊ ကယျိုင်ကယျပ် ညးတြဲရ၊ ညးတြဲဂ် ထွေန်စပ်ပွဲခရဂ်မှိုင် ထပ်ပြကာ မပ္ပံကိုကူထွဲဇွဲရ၊ မိပ်လဟ်င် ပွဲခရ ဂ်မှိုင် ထပ်ပြကာဂ်ရ၊ ညးတြဲဂ် သျှိုက်မှိုက်ထွေန်စပ် မိပ်လဟ်င်ပွဲခရဂ်မှိုင် ထပ်ပြကာဂ်ဒ်တဲ နွံပွဲကံကို ပွမစိုန်သကို (ကောံမေထုန်) ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ပွမဒ်တသိုမ် ပွမမိပ်စိုတ် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတံဂး ပွမစိုန်သကို (ကောံမေထုန်)ဂ်လေဝ် နွံပွဲကံကုညးတြဲဂ်ရ။ ယွံခမီတအ် သတ်ဂ်မှိုင် မမိပ်လဟ်င် ပွဲဒ်ညးတြဲဂ် အာစိုပ်ပွမစိုန်သကို (ကောံမေထုန်) ပွဲညးတြဲဂ်မှိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ရံဝံဟောင် ညးတြဲဂ် ကလိလောန်အာ ဒ်ညးတြဲဂ် ဟံမာန်ရ။ ယွံခမီတအ် ရံဝံဟောင် နွံပွမစိုန်သကို (ကောံမေထုန်)ရ။

ယွံခမီတအ် ပွမဟံစိုန်သကို (ကျောံမေထုန်)သတ်လိုန်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ညးဗြဲဂ်
ဟံသ့ပှပ်စိုတ် ဣဇ္ဈိညးဗြဲ ပွဲသန္တာန်ဇကုရ၊ ဟံသ့ပှပ်စိုတ် အကောံအရာညးဗြဲ၊ အယောင်
လွေဟ်ညးဗြဲ၊ မာန်ညးဗြဲ၊ ပိုက်ဆန္ဒညးဗြဲ၊ ရမျာင်ညးဗြဲ၊ ကယျိုင်ကယျပ်ညးဗြဲရ၊ ညးဗြဲဂ်
ဟံထွေန်စပ်ပွဲခရ်ဂ်မှိုင် ထပ်ပြကာ မဃံကိုဣတ္ထိဇ္ဈိရ၊ ဟံမိပ်လဟိုင်ပွဲခရ်ဂ်မှိုင် ထပ်ပြကာ
ဂ်ရ။ ညးဗြဲဂ် ဟံထွေန်စပ် ဟံမိပ်လဟိုင်ပွဲခရ်ဂ်မှိုင် ထပ်ပြကာဂ်ဒ်တု ဟံသ့ပှပ်စိုတ် ပုရိသိဇ္ဈိ
မုဲပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဟံသ့ပှပ်စိုတ် အကောံအရာညးတြုံ၊ အယောင်လွေဟ်ညးတြုံ၊ မာန်ညးတြုံ၊
ပိုက်ဆန္ဒညးတြုံ၊ ရမျာင်ညးတြုံ၊ ကယျိုင်ကယျပ်ညးတြုံရ၊ ညးဗြဲဂ် ဟံထွေန်စပ်ပွဲခရ်ဂ်မှိုင်
ထပ်ပြကာ မဃံကိုပုရိသိဇ္ဈိရ၊ ဟံမိပ်လဟိုင်ပွဲခရ်ဂ်မှိုင် ထပ်ပြကာဂ်ရ၊ ညးဗြဲဂ် ဟံထွေန်စပ်
ဟံမိပ်လဟိုင်ပွဲခရ်ဂ်မှိုင် ထပ်ပြကာဂ်ဒ်တု ဟံမွဲပိုက်ကို ပွမစိုန်သကို (ကျောံမေထုန်) ပွဲမူး
သန္တာန်ရ၊ ပွမဒ်တသိုဒ် ပွမမိပ်စိုတ်မကတိုဒ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ပွမစိုန်သကို
(ကျောံမေထုန်)ဂ်လေပ် ဟံမွဲပိုက် ကုညးဗြဲဂ်ရ။ ယွံခမီတအ် သတ်ဂ်မှိုင် မဟံမိပ်လဟိုင်
ပွဲဒ်ညးဗြဲဂ် ဟံအာစိုပ်ပွမစိုန်သကို (ကျောံမေထုန်) ပွဲညးတြုံဂ်မှိုင်ရ။ ယွံခမီတအ်
ရဝံဟောင် ညးဗြဲဂ် ကလိလောန်အာ ဒ်ညးဗြဲရ။

ယုံခမိတအ် ညးတြျံဂ် ဟံသ့ပှပ်စိုတ် ကူဇ္ဈိညးတြျံ ပွဲသန္တာန်ဇကုရ၊ ဟံသ့ပှပ်စိုတ် အကဲအရာညးတြျံ၊ အယောင်လွေဟ်ညးတြျံ၊ မာန်ညးတြျံ၊ ပွိုက်ဆန္ဒညးတြျံ၊ ရမျာင်ညးတြျံ၊ ကယျိုင်ကယျပ်ညးတြျံရ၊ ညးတြျံဂ် ဟံထွေန်စပ်ပွဲခရ်ဂမ္တိုင် ထပ်ပြကာ မဃ်ကုပုရိသိဇ္ဈိရ၊ ဟံမိပ်လဟိုင်ပွဲခရ်ဂမ္တိုင် ထပ်ပြကာဂ်ရ၊ ညးတြျံဂ် ဟံထွေန်စပ် ဟံမိပ်လဟိုင်ပွဲခရ်ဂမ္တိုင် ထပ်ပြကာဂ်နီတဲ ဟံသ့ပှပ်စိုတ် ကူထွီဇ္ဈိ ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဟံသ့ပှပ်စိုတ် အကဲအရာညးတြျံ၊ အယောင်လွေဟ်ညးတြျံ၊ မာန်ညးတြျံ၊ ပွိုက်ဆန္ဒညးတြျံ၊ ရမျာင်ညးတြျံ၊ ကယျိုင်ကယျပ်ညးတြျံရ၊

ညးတြံဂ် ဟံထွေန်စပ်ပွဲခရ်ဂမ္တိုင် ထပ်ပြကာ မတ္တကိုဏ္ဍတ္တိန္ဒြိရ၊ ဟံမိလဟင်ပွဲခရ်ဂမ္တိုင် ထပ်ပြကာဂ်ရ။ ညးတြံဂ် ဟံထွေန်စပ် ဟံမိလဟင်ပွဲခရ်ဂမ္တိုင် ထပ်ပြကာဂ်ဒ်တဲ ဟံမ္ပ ပိုက်ကိုပွမစိုန်သကို (ကောံမေထုန်) ပွဲမှးသန္တာန်ရ၊ ပွမဒ်တသိမ် ပွမမိပ်စိုတ်မကတိုဒ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ပွမစိုန်သကို (ကောံမေထုန်)ဂ်လေပ် ဟံမ္ပပိုက် ကုညးတြံဂ်ရ။ ယံခမိတအ် သတ်ဂမ္တိုင် မဟံမိလဟင် ပွဲဒ်ညးတြံဂ် ဟံအာစိုပ် ပွမစိုန်သကို (ကောံမေထုန်) ပွဲညးတြံဂ်ရ။ ယံခမိတအ် ရဲဝံဟေင် ညးတြံဂ် ကလိလောန်အာ ဒ်ညးတြံဂ်ရ။ ယံခမိတအ် ရဲဝံဟေင် ဒ်ပွမဟံစိုန်သကို (ကောံမေထုန်)ရ။ ယံခမိတအ် ကုဝံတုန် ခရ်ဒေသနာ မလေပ်စိုပ်ဒဲတဲကို ပွမစိုန်သကို ပွမဟံစိုန်သကို (ကောံမေထုန်)ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ

၉။ သုတ်ဒါနမဟာပုလ

၅၂။ ပွဲကာလမ္ပဲအခိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြ ညးဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲသြင်ကွာ မ္မုယုဂဂ္ဂရာ ဇေရင်ချင်စမ္မာရ။ ပွဲကာလဂ် ဥပးကောန်ချင်စမ္မာဂမ္တိုင် ဗွဲမဂ္တိုင်ဂွင် မှောံပြာပ် အာဇေရင် တီလပိုင်သာရိပိုတ်အိုတ်တဲ လှောင်သွဝတ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် ဗွဲမရှေ့သေ့ ရ်ဂတဲ ဂဇာ်ကေတ် ပွဲဒုဒဲမဗွဲတဲအိုတ်မှး “ယံတီလပိုင် ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္တိုင် ဝံကလင် ပင်မိုင်လင်ဂလာန်ခရ် နူဂတမုက် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြ လအ်လကာဖာရ၊ ယံတီလပိုင် အာတ်ပါန်အခေါင်အိုတ်ရ၊ ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္တိုင် မိက်ကလိဝံ တုဟ်နကလင်ပင်မိုင် ဂလာန်ခရ် နူဂတမုက် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြအိုတ်ရ” ရဲဝံ ဂရင်တ္တိ တီလပိုင်သာရိပိုတ်အိုတ်ရ။ ယံဒကာတအ် ဒ်သတ်မှး သွက်ဝံကလင်ပင်မိုင်ဂလာန်ခရ် နူဂတမုက် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြ ပွဲတဲဥပေါသ်ဂ် သြင်ကျင်အိုတ်ညိ ရဲဝံ (သွးရ)။ ဥပးကောန်ချင်စမ္မာဂမ္တိုင် “ယံတီလပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ကလေင်ဂရင်တ္တိ ကုတီလပိုင်သာရိပိုတ်တဲ လှောင်သွဝတ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် ဗွဲမရှေ့သေ့ရ်တဲ ဒွါက်ကတိနုဒဲတဲ သိုမသွရှေ့သေ့ရ်ဂ် ပါစူးအာအိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် ဥပးကောန်ချင်စမ္မာဂမ္တိုင် ပွဲတဲဥပေါသ်ဂ် မှောံပြာပ်ကျင်ဇေရင် တီလပိုင် သာရိပိုတ်အိုတ်တဲ လှောင်သွဝတ်တီလပိုင်သာရိပိုတ် ဗွဲမရှေ့သေ့ရ်တဲ ဒတူဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲ အိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် မ္မဟာန်ကောံဥပးကောန်ချင်စမ္မာဂမ္တိုင် မှောံပြာပ် အာဇေရင်တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြတဲ လှောင်သွဝတ် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြ ဗွဲမရှေ့သေ့ရ် ဂဇာ်ကေတ် ပွဲဒုဒဲမဗွဲတဲမှး—

ယံကျိမ္ပုပိုင် ပွဲလောကဝံ ကာလလဆောင် ဒါန်မဂ်ပ်ကိုဒါန် မဒ်မ္မုသဘ်မဏ် သတ်ဟေင် ပူဂိုလ်လျိုင် ဖိုအာနိသံသဇ္ဇေ ဒ်ဟံမာန်ဟာ။ ယံကျိမ္ပုပိုင် ပွဲလောကဝံ

ကာလလဆောင် ဒါနမဂ်ကိုဒါန မဒ်မျှသတ်မဖ်သတ်ဟောင် ပုဂ္ဂိုလ်လျှိုက် ဖိုအာနိသံသဇ္ဇော်
 နှိမာန်ဟာ ရဲဝံ တီလပိုင်သာရိပိုတ် ဂရင်ပွီ တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲရ။ ယံသာရိပိုတ် ပွဲလောကဝံ
 ကာလလဆောင် ဒါနမဂ်ကိုဒါန မဒ်မျှသတ်မဖ်သတ်ဟောင် ပုဂ္ဂိုလ်လျှိုက် ဖိုအာနိသံသ
 ဇ္ဇော်နှိဟံမာန်ရ။ ယံသာရိပိုတ် ပွဲလောကဝံ ကာလလဆောင် ဒါနမဂ်ကိုဒါန
 မဒ်မျှသတ် မဖ်သတ်ဟောင် ပုဂ္ဂိုလ်လျှိုက် ဖိုအာနိသံသဇ္ဇော် နှိမာန်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။ ယံကျာ်
 မျှပိုင် ပွဲလောကဝံ ဒါနမဂ်ကိုဒါန မဒ်မျှသတ်မဖ်သတ်ဟောင် ပုဂ္ဂိုလ်လျှိုက် ဖိုအာနိသံသ
 ဇ္ဇော်နှိဟံမာန်ဟ် ဟိုတ်ဇေတုန် ညးဇေတုရော၊ အထံက်အပင်ဇေတုန် ညးဇေတုရော ရဲဝံ
 (ဂရင်ပွီရ)။

ယံသာရိပိုတ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လျှိုက် မျှကိုပွမသေ့ဝဲမွဲဒ်တဲ ကိုတ်ဒါနရ၊
 မျှကိုစိုတ် မဂ်ဝ်ဗန်ဒက်ဒ်တဲ ကိုတ်ဒါနရ၊ သီမသေ့ဝဲမွဲကို ပွမတိုပ်ဒေပ်တဲ ကိုတ်ဒါနရ၊
 “ဖိုဒါနဝံ အာစိုပ်ဘဝပရလိုက်မွဲး ကြက်ဝံစသုင်ပြဘိုက်ရ” ရဲဝံ ကိုတ်ဒါနရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်
 ကိုတ်ဒါန (မဂ်ဝ်တွံး) ပင် ညာယာမ ယာတ် ယာန် ပွဲ မြမောင် ကြကောတ်လံက်ဗဗိုဟ်
 သွာသတိက်သွာဒိုင် ပွတ်ကွေင်သု ကုသမဏကိုဒ် ကုဗြာဟ္မဏကိုဒ်ရ၊ ယံသာရိပိုတ် အရာဂ်
 တုအဲ ပသ်သမ္ဘိကေတ်ဂ်ရော၊ ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လျှိုက် ကိုတ်ဒါန မျှသတ်ရဲဝံဟာ ရဲဝံ
 (သွာန်ရ)။ ယံကျာ်မျှပိုင် ကိုတ်ရဲဝံရ။

ယံသာရိပိုတ် ပွဲအရာကိုတ် ရဲဝံဂ် ဩပုဂ္ဂိုလ်မွဲ မျှကိုစိုတ် မသေ့ဝဲမွဲဒ်တဲ ကိုတ်
 ဒါနရ၊ မျှကိုစိုတ် မဂ်ဝ်ဗန်ဒက်ဒ်တဲ ကိုတ်ဒါနရ၊ မျှကိုစိုတ်မသေ့ဝဲမွဲကို ပွမတိုပ်ဒေပ်ဂ်
 ဒ်တဲ ကိုတ်ဒါနရ၊ “ဖိုဒါနဝံ အာစိုပ်ဘဝပရလိုက်မွဲး ကြက်ဝံစသုင်ပြဘိုက်ရ” ရဲဝံ ကိုတ်ဒါနရ၊
 ပုဂ္ဂိုလ်ကိုတ်ဒါနဂ်တဲမွဲး ခန္ဓဇကုလီလာ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် အာစိုပ်ဒ်ဗေဟ်သွး ဒေဝတ်
 စာတုမဟာရာဇဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ် ကိုကုသိုလ်ကမ်ဂ် ကြီနဂ် ပွမချိုက်ပေင်ကောံတို့ဝါရဂ်
 ပွမဝံအလိုအသီဂ် အိုတ်အာတဲ ကျင်စိုပ်ဘုံမိုဟ်ဝံတဲ ဒးစေံကျင်ဘုံသွင်ရ။

ယံသာရိပိုတ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လျှိုက်တုန် ဟံသေ့ဝဲမွဲကိုဒ်တဲ ကိုတ်ဒါနရ၊ ဟံဗန်
 ဟံဒက်တဲ ကိုတ်ဒါနရ၊ ဟံသေ့ဝဲမွဲကို ပွမတိုပ်ဒေပ်တဲ ကိုတ်ဒါနရ၊ “ဖိုဒါနဝံ အာစိုပ်
 ဘဝပရလိုက်မွဲး ကြက်ဝံစသုင်ပြဘိုက်ရ” ရဲဝံ ဟံကိုတ်ဒါနရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် “ပွမကိုဒါနမွဲးဂ်
 ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ သွပျပ်စိုတ်တဲ ကိုတ်ဒါနရ။ ပ။

“ပွမကိုဒါနဂ် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ သွပျပ်စိုတ်တဲ ကိုတ်ဒါနဟံသေင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် မအံက်
 အပါဇ္ဇောဂမ္ဘိုင် ကေင်ကိုတ် (ဒါန)ရ၊ ကေင်သွရ၊ အဆက်တောဝ်ဒတောဝ်ကဗ္ဗောဂမ္ဘိုင်
 မဒ်ကိုပ်ကွာ ဟံထေက်ကို တုဟ်နဟုတ်ယုတ်ရ ရဲဝံ သွပျပ်စိုတ်တဲ ကိုတ်ဒါနရ။ ပ။ ပ။
 “မအံက်အပါဇ္ဇောဂမ္ဘိုင် ကေင်ကိုတ် (ဒါန)ရ၊ ကေင်သွရ၊ အဆက်တောဝ်ဒတောဝ်ကဗ္ဗော
 ဂမ္ဘိုင်မဒ်ကိုပ်ကွာ ဟံထေက်ကို တုဟ်နဟုတ်ယုတ်ရ” ရဲဝံ သွပျပ်စိုတ်တဲ ကိုတ်ဒါန

ဟုံသေင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် “အဲၣ် ချန်တိုပ်စရ၊ သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္တိုင်ဝံတုန် ဟုံချန်တိုပ်စ အိုတ်ရ၊ ညးချန်တိုပ်စၣ် သိုဟုံကိုတ်ဒါန် ကုသမဏဗြာဟ္မဏဂမ္တိုင် ဟုံချန်တိုပ်စၣ် ပဒတ် ဟုံထေက်ရ” ရဝံ သွပှပ်စိုတ်တဲ ကိုတ်ဒါန်ရ ။ ပ ။

“အဲၣ် ချန်တိုပ်စရ၊ သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္တိုင်ဝံတုန် ဟုံချန်တိုပ်စအိုတ်ရ၊ ညးချန် တိုပ်စၣ် သိုဟုံကိုတ်ဒါန် ကုသမဏဗြာဟ္မဏဂမ္တိုင် မဟုံချန်တိုပ်စၣ် ပဒတ်ဟုံထေက်ရ” ရဝံ သွပှပ်စိုတ်တဲ ကိုတ်ဒါန်ဟုံသေင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် “ပွမပူဇယဇ်ဂမ္တိုင်မဇော် ရသိအဋ္ဌက ရသိဝါမက ရသိဝါမဒေဝ ရသိဝေဿာမိတ္တ ရသိယမဒဂ္ဂိ ရသိအင်္ဂီရသ ရသိဘာရဒ္ဒါဇ ရသိဝါသေဋ္ဌ ရသိကဿပ ရသိဘဂုဂမ္တိုင် မဒ်ကိုပ်ကွာၣ် သုဟ်ညံင်ရဲဒ်အိုတ်ကို တုပ်သၢ် ရ်ရ ပွမကိုဒါန် ပါပရအ်ပတိတ် အဲဝံ ကြက်ဒ်ရ” ရဝံ ကိုတ်ဒါန်ရ ။ ပ ။

“ပွမပူဇယဇ်ဂမ္တိုင်မဇော် ရသိအဋ္ဌက ရသိဝါမက ရသိဝါမဒေဝ ရသိဝေဿာမိတ္တ ရသိယမဒဂ္ဂိ ရသိအင်္ဂီရသ ရသိဘာရဒ္ဒါဇ ရသိဝါသေဋ္ဌ ရသိကဿပ ရသိဘဂုဂမ္တိုင် မဒ်ကိုပ်ကွာၣ် သုဟ်ညံင်ရဲဒ်အိုတ်ကို တုပ်သၢ်ရ်ရ ပွမကိုဒါန် ပါပရအ်ပတိတ် အဲဝံ ကြက်ဒ်ရ” ရဝံ သွပှပ်စိုတ်တဲ ကိုတ်ဒါန်ဟုံသေင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် “စိုတ်အဲ မကိုတ်ဒါန်ဝံ ဖြိုင်ကေဝ်ရ၊ ကတိဒ်ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်စိုတ်ရ” ရဝံ ကိုတ်ဒါန်ရ ။ ပ ။ “စိုတ်အဲ မကိုတ် ဒါန်ဝံ ဖြိုင်ကေဝ်ရ၊ ကတိဒ်ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်စိုတ်ရ” ရဝံ ကိုတ်ဒါန်ဟုံသေင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် ကိုတ်ဒါန် မဒ်ကယျိုင်ကယျပ် (ဝိပဿနာ)စိုတ် တွိဝါရစိုတ်ရ၊ ညးၣ် ကိုတ်ဒါန် (မဂပ်ဝံတွံး) ပုင် ညှိယာမ ယာတ် ယာန် ပက မြမောဝ် ကြကောတ်လံက်ဗဗိုဟ် သုာသတိက်သုာဒွိုင် ပုတ်ကွေင်သ့ ကုသမဏကိုဒ် ကုဗြာဟ္မဏ ကိုဒ်ရ၊ ယုံသာရိပိုတ် အရာၣ် ပသၢ်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်ဂ်ရော၊ ပွဲလောကဝံ ညးလျိုၣ် ကိုတ်ဒါန် မှုသဘ်ရဝံဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံကျာ်မျိုပိုင် ကိုတ်ရဝံရ။

ယုံသာရိပိုတ် ပွဲအရာကိုတ်ရဝံၣ် ဩပုဂ္ဂိုလ်မွဲ မှုကိုစိုတ် မဟုံသေဝ်မွဲၣ်ဒ်တဲ ကိုတ် ဒါန်ရ၊ ဟုံမွဲကိုစိုတ် မဗန်ဒက်တဲ ကိုတ်ဒါန်ရ၊ ဟုံသေဝ်မွဲကို ပွမတိုပ်ဒေပ်တဲ ကိုတ်ဒါန်ရ၊ “ဖိုဒါန်ဝံ ကြက်ဝံသုင် ပွဲဘဝပရလိုက်ရ” ရဝံ ကိုတ်ဒါန်ဟုံသေင်ရ၊ “ပွမကိုဒါန်ၣ် ခိုဟ်ရ” ရဝံလေဝ် ကိုတ်ဒါန်ဟုံသေင်ရ၊ “မအံက်အပါဇော်ဂမ္တိုင် ကေင်ကို ကေင်သွပွဲကိုပ်ကွာရ၊ အဆက်တောင်ဒတောင် ကဋ္ဌေမဒ်ကိုပ်ကွာၣ် ဟုံထေက်ကိုတုဟ်နဟုတ်ယုတ်ရ” ရဝံ သွပှပ်စိုတ်တဲ ကိုတ်ဒါန်ဟုံသေင်ရ၊ “အဲၣ် ချန်တိုပ်စရ၊ သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္တိုင် ဝံတုန် ဟုံချန်တိုပ်စအိုတ်ရ၊ ညးချန်တိုပ်စၣ် သိုဟုံကိုတ်ဒါန် ကုညးဟုံချန်တိုပ်စဂမ္တိုင်ၣ် ဟုံထေက်ကို တုဟ်နဟုတ်ယုတ်ရ” ရဝံ ကိုတ်ဒါန်ဟုံသေင်ရ၊ “ပွမပူဇယဇ်ဂမ္တိုင်မဇော် ရသိအဋ္ဌက ရသိဝါမက ရသိဝါမဒေဝ ရသိဝေဿာမိတ္တ ရသိယမဒဂ္ဂိ ရသိအင်္ဂီရသ ရသိဘာရဒ္ဒါဇ ရသိဝါသေဋ္ဌ ရသိကဿပ ရသိဘဂုဂမ္တိုင် မဒ်ကိုပ်ကွာၣ် သုဟ်ညံင်ရဲဒ်အိုတ်ကို တုပ်သၢ်ရ်ရ ပွမကိုဒါန် ပါပရအ်ပတိတ် အဲဝံ ကြက်ဒ်ရ” ရဝံ ကိုတ်ဒါန်ဟုံသေင်ရ၊ “ကုအဲ

မကိုတ်ဒါန်ဝွံၣ် ဖြိုင်ကောင်ရ၊ ကတိဒ်ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်စိုတ်ရ” ရဝံ ကိုတ်ဒါန် ဟံသောင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် ကိုတ်ဒါန် မဒ်ကယျိုင်ကယျပ် (ဝိပဿနာ)စိုတ် တို့ဝါရစိုတ်ရ။

ညးၣ် ကိုဒါန်တဲးမွဲး ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲး ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲးၣ် အာစိုပ်ဒ်ဒွဲအိပ်ပွဲင် ဖော်သွးမြိုက်ရ၊ ညးၣ် ကိုကုသိုလ်ကမ်ၣ် ကြီၣ်တို တို့ဝါရၣ် ပွမဝံအလိုအသီၣ် အိုတ်အာတဲး ဟိုတ်မဟံကုၣ်စိုပ် ဘုံကာမဝွံၣ်ရ ဒ်ပူဂိုလ်အနာဂါမ် (ဝံဇျာန်)ရ။ ယုံသာရိပိုတ် ပွဲလောကဝံ ဒါန်မဂပ်ဝံကိုဒါန် မဒ်မုၢ်သဘ်မဖ်သဘ်ဟောင် ပူဂိုလ်လျှိုၣ် ဖိုအာနိသံသဇော် ဒ်ဟံမာန်ၣ် ဟိုတ်ခေတုနုၣ် က္လဝံရ၊ အထံက်အပင်ခေတုနုၣ် က္လဝံရ။ ယုံသာရိပိုတ် ပွဲလောကဝံ ဒါန်မဂပ်ဝံ ကိုဒါန် မဒ်မုၢ်သဘ်မဖ်သဘ်ဟောင် ပူဂိုလ်လျှိုၣ် ဖိုအာနိသံသဇော်ၣ် ဟိုတ်ခေတုနုၣ် က္လဝံရ၊ အထံက်အပင်ခေတုနုၣ် က္လဝံရ ရဝံ (သွးရ)။

သုတ်နဝမ

၁၀။ သုတ်နန္ဒမာတာ

၅၃။ အဲၣ်ဗျိုက် ဝံမိင်လဝ် ရသော်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခါ တီလပိုင်သာရိပိုတ် ကော်တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ဂမၠိုင် မွဲဟာန် ကော်ဂကောံခမီသင်မဂ္ဂိုင်ၣ်ၣ် ဂေတ်ဂေတ်ဒေသစာရိတ် ပွဲဇနးပိုင်ဒ်ကွဲဏာဂိရိအိုတ်ရ။ ပွဲကာလၣ် ဥပးဗြဲနန္ဒမာတာ မပဒတ် ချိုင်ဝေဠုကဏ္ဍာကီ ပွဲအခါဗလောင်ဂယးဗွံ ခြိုက်ကတို နူဂယးပြဟ်တဲး ဖျောတ်ဒိုင်သုတ်ပါရာယန နကိုရမျာင်ရ။

ပွဲကာလၣ် သိုင်ဒေဝတ်နာဝင်ဇော်ဝေဿဝဏ် နကိုကိစ္စကောင်ကာ ထေက်ကိုဒေးသွဲ မွဲမွဲၣ် နူဒိုဟ်သုတ်ကျာ အာတ်ဒိုဟ်သျှိုင်ကျာရ။ သိုင်ဒေဝတ်နာဝင်ဇော်ဝေဿဝဏ် သေ့ၣ်မိင်ကေတ် သုတ်ပါရာယန ဥပးဗြဲနန္ဒမာတာ ဖျောတ်ဒိုင်နကိုရမျာင်တဲး သိုလုတ် မင်ဒိုင် စိုကိုဂလာန်ခရ်စိုပ်ဒတဲးၣ် ဒတူဒိုင်ရ။

ပွဲကာလၣ် ဥပးဗြဲနန္ဒမာတာ ဖျောတ်သုတ်ပါရာယန နကိုရမျာင်တဲးအာတဲး မင်ဒိုင် သိုတ်သိုတ်ဖြဲဖြဲရ။ ပွဲကာလၣ် သိုင်ဒေဝတ်နာဝင်ဇော်ဝေဿဝဏ် တီကေတ်ဂလာန်ခရ် ဥပးဗြဲနန္ဒမာတာ ဖျောတ်စိုပ်ဒတဲးအာတဲး ယုံဒေဗြဲ ခိုဟ်ရ ခိုဟ်ရ ရဝံ သွအနုမောဒနာရ။

ယုံတုညး မှုၣ်ကိုမုက္ခဝါ မခိုဟ်ဆဲး၊ တုညး မသွအနုမောဒနာၣ်တုနုၣ် ဒ်တုညးလိုၣ် ရော ရဝံ သွာန်ရ။ ယုံဒေဗြဲ အဲၣ် ဒ်တုဒေတုအဲ သိုင်ဒေဝတ်နာဝင်ဇော်ဝေဿဝဏ်ရ ရဝံ (သွးရ)။ ယုံတုညး မှုၣ်ကိုမုက္ခဝါမခိုဟ်ဆဲး ဒ်တုသိုင်ဒေဝတ်နာဝင်ဇော်ဝေဿဝဏ် သဘ်မွဲး ခိုဟ်ရ၊ ခရ်ဒေသနာ အဲဖျောတ်လဝ်ၣ် ဩဝ်ကိုဒ် တွဲးစိုန်(ပရင်တဲ) သွက်ဝံကို

ကုတုအဲ သွိုင်ဒေဝတနာဝင်ဇော်ညိ ရံဝံ (သွေးရ)။ ယွံဒေဗြ ခိုဟ်ရ၊ ဓရံဝံလေဝ် အဲကိုဒ် တွဲစိုန် ကုအဲညိ၊ ပွဲတုယး ခမိသင်မုံပဓာန်ဍဲ တီလပိုင်သာရိပိုတ် တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် သိုဟဂုံကိုပိုန်ဂယးဏီ ကြက်ဣကုဉ်စိုပ် ချင်ဝေဠုကဏ္ဍကီရ၊ တရပ်ဟပ်ဗ္ဗ ခမိသင် တုလေဝ် ဩဝ်ဇိုန်ပိုန်ပါပရအ်ကို သွက်ကုသိုလ်ဒါနိုက် ကုအဲညိ။ ပွမဇိုန်ပိုန်ပါပရအ် ဝံလေဝ် ကြက်ဒ်တွဲစိုန်ပရင်တဲ ကုအဲရ ရံဝံ (သွေးရ)။

ပွဲကာလက် ဥပးဗြနန္ဒမာတာ နမကလိလောန်ဇက်အာဗွံက် ကိုစီရေင်သွအာဟာရ ဘောဇိန်မပြဲပြဲ ပွဲသိုဇကုရ။ ပွဲကာလက် ခမိသင်မုံပဓာန်ဍဲ တီလပိုင်သာရိပိုတ် တီလပိုင် မဟာမောဂ္ဂလာန် သိုဟဂုံကိုပိုန်ဂယးဏီ ဣကုဉ်စိုပ် ချင်ဝေဠုကဏ္ဍကီရ။ ပွဲကာလက် ဥပးဗြနန္ဒမာတာ ကော်ဝံတြုမ္မဲတု “အမာတြု ဩဝ်ကုဉ်ညိ၊ တုအဲ အာဘာတု ယွံတီလပိုင်တအ် ဒးအခိုင်ရ ပွဲသို ဥပးဗြနန္ဒမာတာ (စီရေင်လဝ်) ပိဏ္ဍပါတ်တုဒ်အိုတ်ရ ရံဝံ ဩဝ်ဂရင်တ္တိ အခိုင်ကုခမိသင်ညိ” ရံဝံ ဖအေဝ်ဗလးဏာရ။ “ယွံနာဗြ ခိုဟ်ရ” ရံဝံ တြုက် ဒင်ဝန်ကုဥပးဗြနန္ဒမာတာတု တိတ်အာဘာတု “ယွံတီလပိုင်တအ် ဒးအခိုင်ရ၊ ပွဲသိုဥပးဗြနန္ဒမာတာ (စီရေင်လဝ်) ပိဏ္ဍပါတ်တုဒ်အိုတ်ဒိုင်ရ” ရံဝံ ဂရင်တ္တိ အခိုင်ရ။ ပွဲကာလက် ခမိသင် မုံပဓာန်ဍဲတီလပိုင်သာရိပိုတ် တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ပွဲအခိုင် နူဂယး ဗိုက်ပဠေဝ်သုာတု ထွဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်သုာတု ဣဗြာပ်စအာသို ဥပးဗြ နန္ဒမာတာတု ဂဇေဒိုင် ပွဲဒုဒဲမလးပညပ်လဝ်သုာရ။ ပွဲကာလက် ဥပးဗြနန္ဒမာတာ အလို ဇကုကောန်စိုတ်ဥပကာ ခမိသင်မုံပဓာန်ဍဲ တီလပိုင်သာရိပိုတ် တီလပိုင်မဟာ မောဂ္ဂလာန် နကိုစူအာဟာရဘောဇိန်မပြဲပြဲ စိုက်တရိပ်စိုတ် စိုက်ဒးဆေဝ်တာပဒေါကောရ။

ပွဲကာလက် ဥပးဗြနန္ဒမာတာ ပွဲကာလမတီကေတ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် ကိုပိုင်တု ပါကော့တဲ နူဗဗေင်တုက် ဂဇေဒိုင်ပွဲဒုဒဲမဗ္ဗမ္မဲရ။ ဥပးဗြနန္ဒမာတာ မဂဇေဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗ္ဗမ္မဲတုက် “ယွံနန္ဒမာတာ ပရူပရာ ခမိသင်ဣကုဉ် ညးလိမ္မဲ ဟိုလ်ထွေးကိုကုတုအဲရော” ရံဝံ တီလပိုင်သာရိပိုတ် သွာန်ရ။

ယွံတီလပိုင် ပွဲအခိုင်ဖလောင်ဂယးဗွံဝံ အဲဒိုက်ဗြဒိုက်ကတို နူဂယးပြဟ်တု ဖျောတ်သုတ်ပါရာယန နကိုရမျာင်တုမွး မံင်ဒိုင်သိုတ်သိုတ်ဖြဖြရ။ ယွံတီလပိုင် ပွဲကာလက် သွိုင်ဒေဝတနာဝင်ဇော်ဝေဿဝဏ် တီကေတ်ဂလာန်ဓရ် (အဲဒိုက်ဗြ) စိုပ်ဒဲတုအာတု “ယွံဒေဗြ ခိုဟ်ရ ခိုဟ်ရ” ရံဝံ သွအနုမောဒနာရ။ ယွံတုညး မုံကိုမုက္ခဝါ မခိုဟ်ဆဲး တုညး မသွအနုမောဒနာကိုတုန် ဒ်တုညးလိက်ရော ရံဝံ (အဲဒိုက်ဗြ) သွာန်ရ။ ယွံဒေဗြ အဲဂ် ဒ်သွိုင်ဒေဝတနာဝင်ဇော်ဝေဿဝဏ် မဒ်ဒေတုအဲရ ရံဝံ (သွေးရ)။ ယွံတုညး မုံကိုမုက္ခဝါ မခိုဟ်ဆဲး ဒ်တုသွိုင်ဒေဝတနာဝင်ဇော်ဝေဿဝဏ်သက်မွး ခိုဟ်ရ၊ ဓရ်ဒေသနာ အဲဖျောတ် လဝ်ဂ် ဩဝ်ကိုဒ်တွဲစိုန် (ပရင်တဲ) သွက်ဝံကို ကုတုအဲ သွိုင်ဒေဝတနာဝင်ဇော်ညိ ရံဝံ (သွေးရ)။

(ပွဲကာလ၌ သွိုင်ဒေဝတနာဝေဇ္ဇာဝေဿဝဏ်၌) ယွံဒေဗြုဒိုဟ်ရ၊ ဓရဝံလေဝ်
 ဩဝ်ကိန္တိတုတုစိုန် ကုအဲညါ၊ ပွဲတုယးတေံ ခမိသင် မှုပဓာန်ဒေဝတီလပိုင်သာရိပိုတ် တီလပိုင်
 မဟာမောဂ္ဂလာန် သိုဟဂ္ဂိုပိုင်ဂယးဏီ ကြက်ဏ္ဍကုဉ်စိုပ် ချင်ဝေဠုကဏ္ဍကီရ၊ တရပ်
 ဖာပ်ဗ္ဗ ခမိသင်တုလေဝ် ဩဝ်ဇိုန်ပိုင်ပါပရအ်ကို သွက်ကုသိုလ်ဒါနိ၌ ကုအဲညါ၊ ပွမ
 ဇိုန်ပိုင်ပါပရအ်ဝံလေဝ် ကြက်တုတုစိုန်ပရင်တဲ ကုအဲရ ရဝံ (သုးရ)။ ယွံတီလပိုင် ပွဲအရာ
 ကိုဒါနိ၌ (ပုဗ္ဗ မုဉ္ဇစေတနာ) ကုသိုလ်ကောံ (အပရစေတနာ)ကုသိုလ်၌ ဩဝ်ကိန္တိ တုဟ်န
 နိတသိုခိ ကုသွိုင်ဒေဝတနာဝေဇ္ဇာ ဝေဿဝဏ်ညါ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယွံနန္ဒမာတာ
 ထေက်ကို ဒးအမ်သင်ကောံရ၊ ယွံနန္ဒမာတာ ဟံကောင်ဒွဲလှော်၌ နိကုဉ်ရသွံ၊ သိုကိန္တိတ
 (မိုဟ်ကဆင်သာမည) သုဟ်ညင်ရဲတုအဲ၌ သွောံဟိုဂလာန်တက်ကျာ ကောံသွိုင်ဒေဝတ
 နာဝေဇ္ဇာဝေဿဝဏ် မဒ်ဒေဝတမုၢ်ကုဉ်ကိန္တိ အာနုဘမဇ္ဇော ရဝံ ပွဲဂတမုက်ရသွံ
 ရဝံ (သုးရ)။ (၁)

ယွံတီလပိုင် ပွမသွောံဟိုဂလာန်တက်ကျာ ဂတမုက်ကောံ သွိုင်ဒေဝတနာဝေဇ္ဇာ
 ဝေဿဝဏ်ဝံဟေင် မုၢ်ကိုသဘ ပွမအမ်သင် ပွမဟံကောင်ဒွဲ မွဲလှော်၌ကုဉ် ကုအဲဒိုက်ဗြ
 ဟံသေင်ဏီရ၊ သဘပွမထေက်ကိုဒးအမ်သင် ပွမဟံဒွဲမွဲလှော်၌ကုဉ် မွဲသအာင်လေဝ် နွံတ
 ကုအဲဒိုက်ဗြဏီရ၊ ယွံတီလပိုင် ကောန်မွဲမခပ် မုၢ်ယုနန္ဒ မဂပ်ဝံသိုက်ဆာန် မဂပ်ဝံ
 သိုက်မိုက်၌ နွံကုအဲဒိုက်ဗြရ၊ ကောန်၌ ဟိုတ်နူဟိုတ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ သွိုင်ဂမိုဉ် တံင်ဂြ
 ရပ်ဏာ သွအနီင်အထက်တု ဂစိုတ်ထောံအိုတ်ရ၊ ယွံတီလပိုင် ပွဲအခိုင်ရပ်ဏာ ကောန်ဌာ
 သုတ်၌တုကို၌ ပွဲအခိုင်အယောရပ်ဏာကို၌ ပွဲအခိုင်ဂစိုတ်ထောံတုကို၌ ပွဲအခိုင်အယော
 ဂစိုတ်ဒိုင်ကို၌ ပွဲအခိုင်ပျဲပျာံတုကို၌ ပွဲအခိုင်အယောပျဲပျာံကို၌ ဒဒ်စိုတ်ပုန်ဂတးအာ၌
 အဲဒိုက်ဗြသမ္ဘိဟံဒးရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယွံနန္ဒမာတာ ထေက်ကိုဒးအမ်သင်ကောံရ၊
 ဟံကောင်ဒွဲလှော်၌ နိကုဉ်ရသွံ၊ သိုကိန္တိဒိုင် (ညးဗြုမ္မ) သုဟ်ညင်ရဲတုအဲ၌ (ညးဗြုဗိုဇှ်)
 သအးဇုးဒဒ်စိုတ်ပုန်ဂတးမာန်ကောံရသွံ ရဝံ (သုးရ)။ (၂)

ယွံတီလပိုင် ပွဲအရာကောန်ချိုတ်ဝံ ပွမစိုတ်ဟံပုန်ဂတးဟေင် မုၢ်ကိုသဘ ပွမဒး
 အမ်သင် ပွမဟံကောင်ဒွဲလှော်၌ကုဉ် ကုအဲဒိုက်ဗြ ဟံသေင်ဏီရ၊ သဘပွမထေက်ကို
 ဒးအမ်သင် ပွမဟံဒွဲမွဲလှော်၌ကုဉ် မွဲသအာင်လေဝ် နွံတ ကုအဲဒိုက်ဗြဏီရ။

ယွံတီလပိုင် တြံတုသိုအဲဒိုက်ဗြ ချိုတ်အာ၌တု ကတိ၌ ပွဲဂကူဒေဝတဘုမ္မဇိ
 မွဲရ၊ ဒေဝတ၌ ထွေးကိုပြာပြာကဋကဋ နကိုအတ္တဘ(ခန္ဓကေ) ယောဒ်မိုဟ်ကွာတေံ ကုအဲဒိုက်
 ဗြရ၊ ယွံတီလပိုင် တြံတုသို ညးမစုတ်ကလိလောန်စံတု၌ ဟိုတ်ပွမထွေးကိုပြာပြာကဋကဋ
 နကိုအတ္တဘ ယောဒ်မိုဟ်ကွာတေံ၌ ဒဒ်စိုတ်ပုန်ဂတးအာ၌ အဲဒိုက်ဗြ သမ္ဘိဟံဒးရ ရဝံ
 (ဂရင်ပတီရ)။

ယုံနန္ဒမာတာ ထေက်ကိုဒေးအမ်သင်ကွေ့ရ၊ ဟံကောင်ဒိမ္မဲလှော် နိကျင်ရသွံ၊ သိုကို နိဒွင်(ညးမြဲ) သုဟ်ညံင်ရဲတုအဲဂ် သအးဇးဒိစိုတ် ပုန်ဂတးမာန်ကွေ့ရသွံ ရဲဝံ (သုးရ)။ (၃)

ယုံတီလပိုင် ပွဲအရာ တြုံတုသိုညးမကလိလောန်စအာ ကျင်ထွေးဇကုပြာကဉ်ပွဲ ပွမစိုတ်ဟံပုန်ဂတးဂ်ဟောင် မှုကိုသတ် ပွမဒေးအမ်သင် ပွမဟံကောင်ဒိမ္မဲလှော်နိကျင် ကုအဲချိုက် ဗြဟ္မသေင်ဏီရ၊ သတ်ပွမထေက်ကို ဒေးအမ်သင် ပွမဟံကောင်ဒိမ္မဲလှော်နိကျင် မွဲသအာင်လေဝ် နွံတ်ကုအဲချိုက်ဗြဟ္မဏီရ၊ ယုံတီလပိုင် ဩပွဲအခိုင်မွဲ တြုံတုသို မဒ်ဇုတ်သွတ်ဏီဟောင်ဂ် ဂပ်ဝ်ရင်တုင်ဒင်ဏာ အဲချိုက်ဗြ မဒ်ဇုတ်သွတ်စတ်တကတ်ရ၊ နကိုစိုတ်လေဝ် ပွမ ကလိလောန်တု ဒေတ်ဒေးတြုံတုသိုဂ် အဲချိုက်ဗြ သမ္ဘိဟံဒေးရ၊ ပွမကလိလောန်တု ဒေတ်ဒေး နကိုဇကုဂ်တုန် မုသွက်သုးနွံဏီဂ်ရော ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။ ယုံနန္ဒမာတာ ထေက်ကိုဒေးအမ်သင် ကွေ့ရ၊ ဟံကောင်ဒိမ္မဲလှော် နိကျင်ရသွံ၊ သိုကိုနိဒွင် (ညးသုတ်မွဲ) သုဟ်ညံင်ရဲတုအဲဂ် သအးဇးဒိစိုတ် ပုန်ဂတးမာန်ကွေ့ရသွံ ရဲဝံ (သုးရ)။ (၄)

ယုံတီလပိုင် ပွမကလိလောန်တု ဟံဒေတ်ဒေးတြုံတုသိုဝံဟောင် မှုကိုသတ် ပွမဒေး အမ်သင် ပွမဟံကောင်ဒိမ္မဲလှော်နိကျင် ကုအဲချိုက်ဗြ ဟံသေင်ဏီရ၊ သတ်ပွမထေက်ကို ဒေးအမ်သင် ပွမဟံကောင်ဒိမ္မဲလှော်နိကျင် မွဲသအာင်လေဝ် နွံတ်ကုအဲချိုက်ဗြဟ္မဏီရ၊ ယုံတီလပိုင် သုတမ်နူဂရင်ပွဲ ဒဒ်ဥပးဗြတု ကောင်ကလိလောန်သိက္ခာပိုဒ် မမိက်ကိုမ္မဲမွဲ နကိုစေတနာ မမိက်ကလိလောန်ဂ် အဲချိုက်ဗြ သမ္ဘိဟံဒေးရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။ ယုံနန္ဒမာတာ ထေက်ကို ဒေးအမ်သင်ကွေ့ရ၊ ဟံကောင်ဒိမ္မဲလှော် နိကျင်ရသွံ ရဲဝံ (သုးရ)။ (၅)

ယုံတီလပိုင် ပွမဟံကလိလောန်သိက္ခာပိုဒ်ဝံဟောင် မှုကိုသတ် ပွမဒေးအမ်သင် ပွမဟံကောင်ဒိမ္မဲလှော်နိကျင် ကုအဲချိုက်ဗြ ဟံသေင်ဏီရ၊ သတ်ပွမထေက်ကိုဒေးအမ်သင် ပွမ ဟံဒိမ္မဲလှော် နိကျင်မွဲသအာင်လေဝ် နွံတ်ကုအဲချိုက်ဗြဟ္မဏီရ၊ ယုံတီလပိုင် လုက်ကာလဗ္ဗတ် အဲချိုက်ဗြနွံပိုက်ဂ် လုအာနူကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်တုဟောင် လုအာနူဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်တုဟောင် အာစိုပ်ပဌမဇျာန် မဒ်မွဲဟာန် ကောံ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ် သပေါတ် မှုကို ‘ဝိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုဒ် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူလုအာ (နုနီဝရဏ)တု ပဒတ်ရ။

ဟိုတ်နူ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ် ပှိုတ်အာဂ်ရ အာစိုပ် ဒုတိယဇျာန် မလေဝ်ကိုစိုတ်ကောင်ဖြှင် ပွဲဇကုဇကု မလေဝ်ကတိဗဒ်ကို ‘သမာဓိ’ ပွမ စိုတ်တန်ကြန် မဟံမွဲကို ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် မဟံမွဲကို ‘ဝိစာရ’ ပွမဇွတ်သပေါတ် မှုကို ‘ဝိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုဒ် မကတိုဒ်ဟိုတ်နူ ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်တု ပဒတ်ရ။ ‘ဝိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက်ဂ်လေဝ် ဟိုတ်ပွမဟံစောဲလံာ်ထွေန်စပ်စိ သေဝ်မဇ္ဈဟ်တုဟောင် ပဒတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံ ‘သတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်ဂ်တု ချိုက်ပေင်တကောံဗစာရဏာဉာဏ်ဂ်

ဒ်တဲ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်ဂ်လေဝ် ဒင်စသိုင် နကီဇကုရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်တတိယဇာန်ဂ် ညးဂ် “ညးသုခမဇ္ဈဟ် ညးမုၢ်ကီုသတိ ညးမုၢ်အလေဝ်ပဒတ် ဗွဲတသိုခ် ရံဝံ အရီုဂမၠိုင် ဟိုသုး အိုတ်ရ၊ အာစိုပ်တတိယဇာန်ဂ်တဲ ပဒတ်ရ။ ‘သုခ’ ပွမဒ်တသိုခ်ဂ်လေဝ် ဟိုတ်ပွမပါကွေံ ‘ဒုက္ခ’ ပွမဒ်ဒ်ခိုခ်ဂ်လေဝ် ဟိုတ်ပွမပါကွေံစိ ဗွဲကိုပ်ကွာဟောင် ဟိုတ် ‘နုသောမနဿ’ ပွမ မိပ်စိုတ် ‘ဒေါမနဿ’ ပွမဟံမိပ်စိုတ်ဂမၠိုင် ဟိုတ်အာဂ်ရ အာစိုပ်စတုတ္ထဇာန် မဟံသောင်ကို ဒ်ခိုခ် မဟံသောင်ကိုတသိုခ် မုၢ်ကီုသတိမသအးဇုး မကတိဒ် ဟိုတ်နူပွမသုခမဇ္ဈဟ်တဲ ပဒတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပ္ပိရ)။ ယံနန္ဒမာတာ ထေက်ကိုဒးအမ်သပ်ကွေံရ၊ ဟံကောင်ဒ်မ္မဲလှော်ဂ် ဒ်ကွၢ်ရသံ့ ရံဝံ (သုးရ)။ (၆)

ယံတီလပိုင် ပွမလုပ်စဇာန်မာန်ဝံဟောင် မုၢ်ကီုသတ်ပွမဒးအမ်သပ် ပွမဟံကောင် ဒ်မ္မဲလှော် ဒ်ကွၢ်ကုအဲချိက်ဗြဲ ဟံသောင်ဏီရ၊ သတ်ပွမထေက်ကိုဒးအမ်သပ် ပွမဟံဒ်မ္မဲလှော် ဒ်ကွၢ်မ္မဲသအောင်လေဝ် နွံတ်ကုအဲချိက်ဗြဲဏီရ။ ယံတီလပိုင် ပှောင်ကိုသံယောဇိန် အဗန် အဒက်သုဝ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာ အတိုင်တီလမုၢ်ပိုင်ကျၢ်တြဲတံလဝ်ဂ် သံယောဇိန်မမိက်ကို မ္မဲမ္မဲ မဟဂပ်ပ်ပါကွေံ ပွဲဇကုဏီဂ် အဲချိက်ဗြဲဟံညာတ်ကေတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပ္ပိရ)။ ယံနန္ဒမာတာ ထေက်ကိုဒးအမ်သပ်ကွေံရ၊ ဟံကောင်ဒ်မ္မဲလှော်ဂ် ဒ်ကွၢ်ရသံ့ ရံဝံ (သုးရ)။ (၇)

ကြနုဂ် တီလပိုင်သာရိပိုတ် ကိုဥပဗြဲနန္ဒမာတာ တီညာတ်ကေတ်(ဒတဲဖို) ကိုဒဂိုန်ဂိုင် ကေတ်(ခရ်) (သွက်ဂွံဒေတ်ခရ်) ကိုညွှက်ညွှာ ကိုမြဟ်မြ နကိုဂလာန်ခရ်တဲမ္မး ဒိုက်ကတို နုဒ္ဒဲတဲ က္လုဒ္ဒဲအာရ။

သုတ်ဒသမ။

မဟာယညဝဂ် မရနုက်ကိုမသုန် တဲရောင်။

ပဏ္ဏာသက သုတ်မသုန်ဇော်သုတ် တဲရောင်။

၆။ အဗျာကတဝဂ် ၁။ သုတ်အဗျာကတ

၅၄။ ပွဲကာလ၌ ခမ္မိဇ္ဇေကု ပေတံပြာဏ်အာဇာရေင် တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲတဲ လောဝ်သွ
ဝတ်တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ ဗွဲမရဲၤသော်ရ်တဲ သီမဂဇာ်ဒွင် ပွဲဒုဒ္ဒမဗုဒ္ဓဲၣ် ဂရင်ပွဲ တီလမ္ပုပိဋ်
ကျာ်တြဲဂလာန်ဝံၣ်ရ “ယံကျာ်မ္ပုပိဋ် ဟိုတ်ဝိစိကိစ္ဆာ ပုမပါ်ပါ ပွဲအဗျာကတဝတ္ထု အရာ
မဟဂပ်ၣ်ဟိုတ်သိုၣ်မုၢ်လဲၣ်ဟံၣ်မာန် ဟံကတိုၣ်န့ၣ် ကုကွးအရီၤ မ္ပုပိဋ်လမိင်လညာတ်ၣ်တုန် ညးခွဲၣ်ရော၊
အထံက်အပင်ခွဲၣ်တုန် ညးခွဲၣ်ရော” ရံၣ် (ဂရင်ပွဲရ)။

ယံခမ္မိ ဟိုတ်နုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပျိုတ်အာၣ်ရ ဝိစိကိစ္ဆာ ပုမပါ်ပါ ပွဲအဗျာကတဝတ္ထုဂမ္တိုင်
ဟံမာန် ဟံကတိုၣ်န့ၣ် ကုကွးအရီၤ မ္ပုပိဋ်လမိင်လညာတ်ရ၊ ယံခမ္မိ ကွေတ်မတွံး “သတ်ၣ်
ပွဲတြဲနုချိုတ်တဲ ကတိုၣ်န့ၣ်ရ” ဝံ ကွေတ်မိစ္ဆာမမှာရာရ၊ ယံခမ္မိ ကွေတ်မတွံး “သတ်ၣ် ပွဲတြဲ
နုချိုတ်တဲ ဟံကတိုၣ်န့ၣ်ရ” ဝံ ကွေတ်မိစ္ဆာမမှာရာရ၊ ယံခမ္မိ ကွေတ်မတွံး “သတ်ၣ် ပွဲတြဲ
နုချိုတ်တဲ ကတိုၣ်န့ၣ်လေဝ်မူးရ၊ ဟံကတိုၣ်န့ၣ်လေဝ်မူးရ” ဝံ ကွေတ်မိစ္ဆာမမှာရာရ၊ ယံခမ္မိ
ကွေတ်မတွံး “သတ်ၣ်ပွဲတြဲနုချိုတ်တဲ ကတိုၣ်န့ၣ်လေဝ်ဟံၣ်သေင်ရ၊ ဟံကတိုၣ်န့ၣ်လေဝ်
ဟံၣ်သေင်ရ” ဝံ ကွေတ်မိစ္ဆာမမှာရာရ။

ယံခမ္မိ ပုထုဇန် မဟံမ္ပုပိဋ်လမိင်လညာတ်ၣ် ဟံတိကေတ် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရ၊ ဟံတိကေတ်
ဟိုတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကတိုၣ်န့ၣ်ရ၊ ဟံတိကေတ် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပျိုတ်ရ၊ ဟံတိကေတ် ဒေုတ်န့ၣ်ဟိုတ် အာစိပ်
အရာမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပျိုတ်ရ။ ကွေတ်မိစ္ဆာမမှာရာၣ် ဇေုတ်မောဝ်တကုပုဂိုလ် ပုထုဇန်ၣ်ရ၊ ပုဂိုလ်
ပုထုဇန် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဇေုတ်မောဝ်ၣ် ဟံတိတံးဗူး နုပုမတန်ပဋိသန္တိ ပုမဗျူ ပုမချိုတ် ပုမဝိုင်စံင်တူ
ပုမလရီၤအိယံ ပုမဒ်ဒိဒ် ပုမဟံမိပ်စိုတ် ပုမသေင်စိုတ်ဗွဲမညာတ်မြဟ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ဟံတိတံးဗူး
နုဂကောံဒ်ဒိဒ်ရ ရံၣ် အဲတံၣ်ရ။

ယံခမ္မိ ကွးအရီၤ မ္ပုပိဋ်လမိင်လညာတ်ၣ် တိကေတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရ၊ တိကေတ်ဟိုတ်
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကတိုၣ်န့ၣ်ရ၊ တိကေတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပျိုတ်ရ။ တိကေတ်ဒေုတ်န့ၣ်ဟိုတ် အာစိပ်အရာ
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပျိုတ်ရ။ ကွေတ်မိစ္ဆာမမှာရာၣ် ပျိုတ်လလမ်အာ ကုကွးအရီၣ်ရ၊ ကွးအရီၣ် တိတံးဗူး
နုပုမတန်ပဋိသန္တိ ပုမဗျူ ပုမချိုတ် ပုမဝိုင်စံင်တူ ပုမလရီၤအိယံ ပုမဒ်ဒိဒ် ပုမဟံမိပ်စိုတ်
ပုမသေင်စိုတ် ဗွဲမညာတ်မြဟ်ဂမ္တိုင်ရ၊ တိတံးဗူးနုဂကောံဒ်ဒိဒ်ရ ရံၣ် အဲတံၣ်ရ။

ယံခမ္မိ ကွးအရီၤ မ္ပုပိဋ်လမိင်လညာတ်မတိကေတ် ရံၣ် မညာတ်ကေတ် ရံၣ်ၣ်
“သတ်ၣ် ပွဲတြဲနုချိုတ်တဲ ကတိုၣ်န့ၣ်ရ” ရံၣ်လေဝ် ဟံဟိုသုးရ၊ “သတ်ၣ် ပွဲတြဲနုချိုတ်တဲ
ဟံကတိုၣ်န့ၣ်ရ” ရံၣ်လေဝ် ဟံဟိုသုးရ၊ “သတ်ၣ် ပွဲတြဲနုချိုတ်တဲ ကတိုၣ်န့ၣ်လေဝ်မူးရ၊
ဟံကတိုၣ်န့ၣ်လေဝ်မူးရ” ရံၣ်လေဝ် ဟံဟိုသုးရ၊ “သတ်ၣ် ပွဲတြဲနုချိုတ်တဲ ကတိုၣ်န့ၣ်လေဝ်
ဟံၣ်သေင်ရ၊ ဟံကတိုၣ်န့ၣ်လေဝ် ဟံၣ်သေင်ရ” ရံၣ်လေဝ် ဟံဟိုသုးရ။ ယံခမ္မိ ကွးအရီၤ မ္ပုပိဋ်

လမိင်လညာတ် မတီကောတ်ရဲဝံ့ မညာတ်ကောတ်ရဲဝံ့ ပွဲအဗျာကတဝတ္ထုဂမ္ဘိုင် မှုံသတ် ပွမဟံဟိုသုးရ။ ယွံခမီ ကွးအရီ မှုံကိုလမိင်လညာတ် မတီကောတ်ရဲဝံ့ မညာတ်ကောတ် ရဲဝံ့ ပွဲအဗျာကတဝတ္ထုဂမ္ဘိုင် ဧကုကြိုင်မှိုဟ် (ပွဲအစောဒိဋ္ဌိ) ဟံဒ်ရ၊ ဟံချီဟံဇောတ်ရ၊ ဟံဂါဟံဒစောတ်ရ၊ ဟံအာစိုပ်ပွမဖေက်လကိုတ်ရ။

ယွံခမီ ကွေတ်မတွံး “သတ်ဂ် ပွဲကြဲနူချိုတ်တဲ ကတိုဒ်ရ” ဂ် ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရ ။ပ။ ကွေတ်ဂ် ‘သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ မဒ်မွဲဟာန်ကောံမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရ ။ ပ ။ ကွေတ်ဂ် ‘မာန’ ပွမပင်ပတိုန်မာန် မနိဿယ်ကိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတဲ ကတိုဒ်ရ။ပ။ ကွေတ်ဂ် ဓရ်ပပဉ္စ မတွံး ‘ဒိဋ္ဌိ’ မသွဲသံသာရ ။ ပ ။ ကွေတ်ဂ် ဥပါဒါန် မတွံးဒိဋ္ဌိရ ။ ပ ။ ယွံခမီ ကွေတ်မတွံး “သတ်ဂ် ပွဲကြဲနူချိုတ်တဲ ကတိုဒ်ရ” ဂ် ပွမစိုတ်ပွန်ဂတး (မတွံးဒိဋ္ဌိ) ရ။ ယွံခမီ ကွေတ်မတွံး “သတ်ဂ် ပွဲကြဲနူချိုတ်တဲ ဟံကတိုဒ်ရ” ဂ် ပွမစိုတ်ပွန်ဂတး (မတွံးဒိဋ္ဌိ)ရ။ ယွံခမီ ကွေတ်မတွံး “သတ်ဂ် ပွဲကြဲနူချိုတ်တဲ ကတိုဒ်လေဝ်မွဲးရ၊ ဟံကတိုဒ်လေဝ် မွဲးရ” ဂ် ပွမစိုတ်ပွန်ဂတး (မတွံးဒိဋ္ဌိ)ရ။ ယွံခမီ ကွေတ်မတွံး “သတ်ဂ် ပွဲကြဲနူချိုတ်တဲ ကတိုဒ်လေဝ်ဟံသေင်ရ၊ ဟံကတိုဒ်လေဝ်ဟံသေင်ရ” ဂ် ပွမစိုတ်ပွန်ဂတး (မတွံးဒိဋ္ဌိ)ရ။

ယွံခမီ ပုထုဇန် မဟံမွဲကိုလမိင်လညာတ်ဂ် ဟံတီကောတ် ပွမစိုတ်ပွန်ဂတးရ၊ ဟံတီကောတ် ဟိုတ်ပွမစိုတ်ပွန်ဂတးရ၊ ဟံတီကောတ် ပွမစိုတ်ပွန်ဂတးပျိုတ်ရ၊ ဟံတီကောတ် ဒေုတ်ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်အရာ ပွမစိုတ်ပွန်ဂတးပျိုတ်ရ။ ပွမစိုတ်ပွန်ဂတးလေဝ် ဇေုတ်မောတ်တ ကုပုဂိုလ်ပုထုဇန်ဂ်ရ၊ ပုဂိုလ်ပုထုဇန်ဂ် ဟံတိတ်ဗူး နူပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူ ပွမချိုတ် ပွမပိုင်စံင်တူ ပွမလရိအ်ယာံ ပွမဒ်ဒိဋ္ဌိ ပွမဟံမိပ်စိုတ် ပွမချောင်စိုတ်မွဲမညာတ်မြဟ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံတိတ်ဗူး နူကောံဒ်ဒိဋ္ဌိရ ရဲဝံ့ အဲတွံရ။

ယွံခမီ ကွးအရီ မှုံကိုလမိင်လညာတ်ဂ် တီကောတ် ပွမစိုတ်ပွန်ဂတးရ၊ တီကောတ် ဟိုတ်ပွမစိုတ်ပွန်ဂတးရ၊ တီကောတ်ပွမစိုတ်ပွန်ဂတးပျိုတ်ရ၊ တီကောတ်ဒေုတ်ဒ်ဟိုတ် အာစိုပ် အရာ ပွမစိုတ်ပွန်ဂတးပျိုတ်ရ၊ ပွမစိုတ်ပွန်ဂတးဂ် ပျိုတ်လလမ်အာ ကုကွးအရီဂ်ရ၊ ကွးအရီဂ် တိတ်ဗူးနူပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူ ပွမချိုတ် ပွမပိုင်စံင်တူ ပွမလရိအ်ယာံ ပွမဒ်ဒိဋ္ဌိ ပွမဟံ မိပ်စိုတ် ပွမချောင်စိုတ်မွဲမညာတ်မြဟ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ တိတ်ဗူးနူကောံဒ်ဒိဋ္ဌိရ ရဲဝံ့ အဲတွံရ။

ယွံခမီ ကွးအရီ မှုံကိုလမိင်လညာတ် မတီကောတ်ရဲဝံ့ မညာတ်ကောတ်ရဲဝံ့ “သတ်ဂ် ပွဲကြဲနူချိုတ်တဲ ကတိုဒ်ရ” ရဲဝံ့လေဝ် ဟံဟိုသုးရ။ ပ ။ “သတ်ဂ် ပွဲကြဲနူချိုတ်တဲ ကတိုဒ်လေဝ် ဟံသေင်ရ၊ ဟံကတိုဒ်လေဝ် ဟံသေင်ရ” ရဲဝံ့လေဝ် ဟံဟိုသုးရ။ ယွံခမီ ကွးအရီ မှုံကိုလမိင်လညာတ် မတီကောတ်ရဲဝံ့ မညာတ်ကောတ်ရဲဝံ့ ရဲဝံ့ဟောင် ပွဲအဗျာကတ ဝတ္ထုဂမ္ဘိုင် မှုံသတ်ပွမဟံဟိုသုးရ။

ယံခမီ ကွးအရီမုံကိုလမိင်လညာတ် မတီကေတ်ရဲဝံ မညာတ်ကေတ်ရဲဝံ
ပွဲအဗျာကတဝတ္ထုဂမိုင် ကျေကြိုင်မျိုဟ် (ဗွဲအစောဒိဋ္ဌိ) ဟံဒ်ရ၊ ဟံချီဟံတေဝ်ရ၊ ဟံဂါ
ဟံဒစေင်ရ၊ ဟံအာစိုပ်ပွမဖေက်လကိုတ်ရ။ ယံခမီ ဟိုတ်ဝိစိကိစ္ဆာ ပွမပါပါ ပွဲအဗျာကတ
ဝတ္ထုဂမိုင်ဟံမာန် ဟံကတိုဒ် ကုကွးအရီ မုံကိုလမိင်လညာတ်တိုဒ်တုန် က္ကဝံရ၊ အထံက်အပင်
ခေတုန် က္ကဝံရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ပုရိသဂတိ

၅၅။ ယံခမီတအ် ကြက်ဟိုတုံကို ဉာဏဂတိ (ပွမညဏ်ကတိုဒ်) တြုံဂမိုင် ထပ်
ပြကာကို ဟံစောလံမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ (နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ)တု ပွမကိလေသလလမ်ကိုရ၊
သြပ်ကလင်ပင်မိုင် ခရ်အိုတ်ညိ၊ သြပ်သွပှောပ်စိုတ် ဗွဲဒးရးအိုတ်ညိ၊ ကြက်ဟိုတုံကိုရ
ရဲဝံ (သွးရ)။ “ယံကျာ်မုံပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ခမီဂမိုင်ကို ကလေင်ဂရင်ပွဲ ကုတီလမုံပိုင်
ကျာ်တြဲအိုတ်ရ၊ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွးတိုန်ဂလာန်ဝံရ။ ယံခမီတအ် ဉာဏဂတိ
(ပွမညဏ်ကတိုဒ်) တြုံဂမိုင်ထပ်ပြကာမွဲဂ် ညးခေတ်ရော?

ယံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ဒွေတ်လုတ်ရဲဝံရ။ “(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ်
မလေပ်ကတိုဒ်ကို အတ္တဘအတိက်) ယဝ်ဟံဒ်ကွင်မွဲ (ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လျှဟ်အတ္တဘ)
အဲလေပ်ဟံကတိုဒ်ရ၊ (ပွဲဘဝလျှဟ် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေပ်ကတိုဒ်ကို အတ္တဘ
အနာဂတ်) ယဝ်ကြက်ကတိုဒ် ဟံသေင်မွဲ (ပွဲဘဝအနာဂတ်) အတ္တဘအဲ ကြက်ကတိုဒ်
ဟံသေင်ရ၊ နွံပြာကင်တု (ခန္ဓပစ္စုပ္ပန်မသုန်ပြကာ) မကတိုဒ် ဟိုတ်နူမရ်ဟိုတ်ဂမိုင် ကြက်အဲ
သွးကျေ (နပ္ပမပါကျေဆန္ဒရာဂ) ရ” ရဲဝံ (ဒွေတ်လုတ်ရ)။ ကလိဝံ ဝိပဿနပေက္ခာဉာဏ်ရ။
ခမီဂ် ဟံထွေန်စပ် ပွဲဘဝအတိက်ရ၊ ဟံထွေန်စပ် ပွဲဘဝအနာဂတ်ရ၊ ဉာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန်
မပြလောန် မစိုဟ်သတိတ် နကို (ဝိပဿနာမဂ်) ပညာမခိုဟ်ဆာရ။ ခမီဂ် နအကဲအရာ
အိုသို သွကေတ်ဇောပ်မတ်နိဗ္ဗာန်ကို အလုံအိုသိုတု ဟံသေင်ဏီရ၊ ခမီဂ် နအကဲအရာ
အိုသို ပါကျေမာနာနုဿယ အလုံအိုသိုတု ဟံသေင်ဏီရ၊ နအကဲအရာအိုသို ပါကျေ
ဘဝရာဂါနုဿယ အလုံအိုသိုတု ဟံသေင်ဏီရ၊ နအကဲအရာအိုသို ပါကျေ အဝိဇ္ဇာနုဿယ
အလုံအိုသိုတု ဟံသေင်ဏီရ၊ ခမီဂ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်သုဝ်ဂမိုင်မသုန်ပြကာ
အိုတ်အာမသက္ကာသုဟ်ဂ်ရ န်ပူဂိုလ် ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ’ ညးကိလေသလလမ် ပွဲလဒေါဝ်
အပိုင်အခြာအာယုက်ရ။

ယံခမီတအ် ကဝေက်ပသဲ မဂ္ဂန္ဒင်ယျုယျု လုက်မွဲတုဂ် ဂပ်ဝတက်ခွက် (နကိုလေဝံခွက်)
မွဲ ပွတ်သုာန်တိတ်ကျင်တု သုဟ်ညင်ရဲ လလမ်ပျိုတ်အာကို တုပ်တသ်ဝံဟေင် ခမီဂ်

ဒွေတ်လုတ်ရံဝံရ “(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ္ဒိကို အတ္တဘ်အတိက် ယဝ်ဟံ နိက္ခုဏ်း (ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လျှဟ်အတ္တဘ်) အဲလေပ် ဟံကတိဗဒ္ဒိရ၊ (ပွဲဘဝလျှဟ် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ္ဒိကို အတ္တဘ်အနာဂတ်) ယဝ်ကြက်ကတိဗဒ္ဒိ ဟံသေင်မ္မး (ပွဲဘဝအနာဂတ်) အတ္တဘ် အဲကြက်ကတိဗဒ္ဒိ ဟံသေင်ရ၊ နွံပြာကဏ်တဲ (ခန္ဓပစ္စုပ္ပန်မသုန် ပြကာ) မကတိဗဒ္ဒိ ဟိုတ်နူဓရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင် ကြက်အဲသွးကွေံ (နပ္ပမပါကွေံဆန္ဒရာဂ) ရ” ရံဝံ (ဒွေတ်လုတ်ရ)။

ကလိဝံ ဝိပဿနပေက္ခာဉာဏ်ရ၊ ခမိဂ် ဟံထွေန်စပ် ပွဲဘဝအတိက်ရ၊ ဟံထွေန်စပ် ပွဲဘဝအနာဂတ်ရ၊ ဉာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် မပြုလောန် မဓိုဟ်သတိတ် နကို (ဝိပဿနာမဂ်) ပညာမဓိုဟ်ဆဲရ၊ ခမိဂ် နအကဲအရာအိုသို သွကေတ်ဇ္ဇောဝ်မတ်နိဗ္ဗာန်ဂ် အလုံအိုသိုတဲ ဟံသေင်ဏီရ၊ ခမိဂ် နအကဲအရာအိုသို ပါကွေံမာနာနုသယ အလုံအိုသိုတဲ ဟံသေင် ဏီရ၊ နအကဲအရာအိုသို ပါကွေံဘဝရာဂါနုသယ အလုံအိုသိုတဲ ဟံသေင်ဏီရ၊ နအကဲအရာအိုသို ပါကွေံအဝိဇ္ဇာနုသယ အလုံအိုသိုတဲ ဟံသေင်ဏီရ၊ ခမိဂ် ဟိုတ်နူ သံယောဇိန် အဗန်အဒက်သွပ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာ အိုတ်အာမသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပ္ပဂိုလ် ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ’ ဉးကိလေသလလမ် ပွဲလဒေါင် အပိုင်အခြာအာယုက်ရ။ (၁)

ယံခမိတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဒွေတ်လုတ်ရံဝံရ “(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ္ဒိကို အတ္တဘ်အတိက်) ယဝ်ဟံနိက္ခုဏ်း (ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လျှဟ်အတ္တဘ်) အဲလေပ် ဟံကတိဗဒ္ဒိရ၊ (ပွဲဘဝလျှဟ် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ္ဒိကို အတ္တဘ်အနာဂတ်) ယဝ်ကြက်ကတိဗဒ္ဒိ ဟံသေင်မ္မး (ပွဲဘဝအနာဂတ်) အတ္တဘ်အဲ ကြက်ကတိဗဒ္ဒိ ဟံသေင်ရ၊ နွံပြာကဏ်တဲ (ခန္ဓပစ္စုပ္ပန်မသုန်ပြကာ) မကတိဗဒ္ဒိ ဟိုတ်နူ ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင် ကြက်အဲသွးကွေံ (နပ္ပမပါကွေံဆန္ဒရာဂ) ရ” ရံဝံ (ဒွေတ်လုတ်ရ)။ ကလိဝံ ဝိပဿနပေက္ခာဉာဏ်ရ၊ ခမိဂ် ဟံထွေန်စပ် ပွဲဘဝအတိက်ရ၊ ဟံထွေန်စပ် ပွဲဘဝ အနာဂတ်ရ၊ ဉာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန်မပြုလောန် မဓိုဟ်သတိတ် နကို (ဝိပဿနာမဂ်) ပညာ မဓိုဟ်ဆဲရ၊ ခမိဂ် နအကဲအရာအိုသို သွကေတ်ဇ္ဇောဝ်မတ်နိဗ္ဗာန်ဂ် အလုံအိုသိုတဲ ဟံသေင်ဏီရ၊ ခမိဂ် နအကဲအရာအိုသို ပါကွေံမာနာနုသယ အလုံအိုသိုတဲ ဟံသေင် ဏီရ၊ နအကဲအရာအိုသို ပါကွေံဘဝရာဂါနုသယ အလုံအိုသိုတဲ ဟံသေင်ဏီရ၊ နအကဲအရာအိုသို ပါကွေံအဝိဇ္ဇာနုသယ အလုံအိုသိုတဲ ဟံသေင်ဏီရ၊ ခမိဂ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်သွပ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာ အိုတ်အာမသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပ္ပဂိုလ် ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ’ ဉးကိလေသလလမ် ပွဲလဒေါင် အပိုင်အခြာအာယုက်ရ။

ယံခမိတအံ ကဝေက်ပသဲ မဂ္ဂန္တုဉ်ယျယျ လုက်မွဲတဲဂ် ဂပ်ဝ်တက်ခွက် (နကို လေံခွက်)မ္မး ပုတ်သွာန်တိတ်ကျင်တဲ ကလောင်တိုန်တဲမ္မး သွဟ်ညင်ရဲလလမ်ပျိတ်အာကို တုပ်တသ်ဝံဟောင် ခမိဂ် ဒွေတ်လုတ်ရံဝံရ “(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ္ဒိကို

အတ္တဘအတိက်) ယဝ်ဟံဒ်ကုဉ်မွဲ (ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လုဟ်အတ္တဘ) အဲလေဝ်ဟံကတိဒ်ရ၊ (ပွဲဘဝလုဟ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေဝ်ကတိဒ်ကိုအတ္တဘအနာဂတ်) ယဝ်ကြက်ကတိဒ်ဟံသေင်မွဲ (ပွဲဘဝအနာဂတ်အတ္တဘ) အဲကြက်ကတိဒ် ဟံသေင်ရ ။ ပ ။ ခမိဂ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်သွပ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာ အိုတ်အာမသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ် ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ’ ညးကိလေသလလမ် ပွဲလဒေါင် အပိုင်အခြာအာယုက်ရ။ (၂)

ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဒွေတ်လုတ်ရံဝံရ၊ “(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေဝ်ကတိဒ်ကို အတ္တဘအတိက်) ယဝ်ဟံဒ်ကုဉ်မွဲ (ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လုဟ်အတ္တဘ) အဲလေဝ် ဟံကတိဒ်ရ ။ ပ ။ ခမိဂ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်သွပ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာ အိုတ်အာမသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ် ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ’ ညးကိလေသလလမ် ပွဲလဒေါင် အပိုင်အခြာအာယုက်ရ။ ယွံခမိတအ် ကဝေက်ပသဲ မဂ္ဂဒိုင်ယျယျ လုက်မွဲတဲဂ် ဂပ်ဝ်တက်ခွက် (နကိုလေံခွက်)မွဲ ပုတ်သွန်တိတ်ကုဉ်တဲ ကလောင်တိုန်တဲမွဲ ဟံကလိလောန် ဂွဲအာကာသတဲ သုဟ်ညံင်ရဲလလမ်ပျိုတ်အာကို တုပ်တ်သင်္ဂဟေင် ခမိဂ် ဒွေတ်လုတ် ရံဝံရ “(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေဝ်ကတိဒ်ကို အတ္တဘအတိက်) ယဝ်ဟံဒ်ကုဉ်မွဲ (ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လုဟ်အတ္တဘ) အဲလေဝ် ဟံကတိဒ်ရ။ ပ ။ ခမိဂ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်သွပ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ် ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ’ ညးကိလေသလလမ် ပွဲလဒေါင် အပိုင်အခြာအာယုက်ရ။ (၃)

ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဒွေတ်လုတ်ရံဝံရ၊ “(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေဝ်ကတိဒ်ကို အတ္တဘအတိက်) ယဝ်ဟံဒ်ကုဉ်မွဲ (ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လုဟ်အတ္တဘ) အဲလေဝ် ဟံကတိဒ်ရ ။ ပ ။ ခမိဂ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်သွပ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ် ‘ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ’ ညးကိလေသလလမ် ကလိလောန်အာ အပိုင်အခြာအာယုက်ရ။

ယွံခမိတအ် ကဝေက်ပသဲ မဂ္ဂဒိုင်ယျယျ လုက်မွဲတဲဂ် ဂပ်ဝ်တက်ခွက် (နကိုလေံခွက်)မွဲ ပုတ်သွန်တိတ်ကုဉ်တဲ ကလောင်တိုန်တဲ လုက်ဒးဂွဲအကးတဲ သုဟ်ညံင်ရဲလလမ်ပျိုတ်အာကို တုပ်တ်သင်္ဂဟေင် ခမိဂ် ဒွေတ်လုတ် ရံဝံရ-“(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေဝ်ကတိဒ်ကို အတ္တဘအတိက်) ယဝ်ဟံဒ်ကုဉ်မွဲ (ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လုဟ်အတ္တဘ) အဲလေဝ် ဟံကတိဒ်ရ။ ပ ။ ခမိဂ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်သွပ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ် ‘ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ’ ညးကိလေသလလမ် ကလိလောန်အာ အပိုင်အခြာအာယုက်ရ။ (၄)

ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဒွေတ်လုတ်ရံဝံရ“(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေဝ်ကတိဒ်ကို အတ္တဘအတိက်) ယဝ်ဟံဒ်ကုဉ်မွဲ (ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လုဟ်အတ္တဘ) အဲလေဝ် ဟံဒ်ရ ။ ပ ။ ခမိဂ် ဟိုတ်သံယောဇိန် အဗန်အဒက်သွပ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာအိုတ်အာ

မသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ် ‘အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ’ ညးကိလေသလလမ် နမဟံမ္မဲကို ပ္ဍမပတိတ်ဇြဟတ်ရ”။

ယွံခမီတအ် ကဝေက်ပသဲ မဂ္ဂဒွင်ယျယျ လုက်မ္မဲတဲဂ် ဂပ်ဝ်တက်ခွက် (နကို လေဝ်ခွက်)မွဲ ပုတ်သ္မာန်တိတ်ကျင်တဲ ကလောင်တိုန်တဲမွဲ ဒတုံစေပွဲဂအုံချောဲကိုနိ ပွဲဂအုံ အော်ကိုနိ မဒ်ဗုတ်ညိနင်ရ၊ ပုတ်သ္မာန်တိတ်ဂ် ပွဲဂအုံချောဲ ဂအုံအော်ဂ် ပုတ်ဂ်လေဝ် ကိုကတိုန်ရ၊ ယေက်ဂ်လေဝ် ကိုကတိုန်ရ၊ ပုတ်ဂ်လေဝ် ကိုကတိုန်တဲ ယေက်ဂ်လေဝ် ကိုကတိုန်တဲ ကိုဂအုံချောဲ ဂအုံအော် မဒ်ညိနင်ဂ်အိုတ်အာတဲ နမဟံမ္မဲကိုစူပရက်ဂ် သုဟ်ညင်ရဲလလမ်ပျိုတ်အာကို တုပ်တသ်ဝံဟောင် ခမိဂ် ဒွေတ်လုတ်ရဲဝံရ “(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကို အတ္တဘအတိက်) ယပ်ဟံဒ်ကျင်မွဲ (ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန် လျှဟ်အတ္တဘ) အဲလေဝ် ဟံကတိုန်ရ ။ ပ ။ ခမိဂ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန် အဗန်အဒက် သွပ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ် ‘အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ’ ညးကိလေသလလမ် နမဟံမ္မဲကိုပ္ဍမပတိတ်ဇြဟတ်ရ”။ (၅)

ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဒွေတ်လုတ်ရဲဝံရ “(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကို အတ္တဘအတိက်) ယပ်ဟံဒ်ကျင်မွဲ (ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လျှဟ်အတ္တဘ) အဲလေဝ် ဟံကတိုန်ရ ။ ပ ။ ခမိဂ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်သွပ်ဂမ္တိုင် မသုန် ပြကာအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ် ‘သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ’ ညးကိလေသလလမ် နမ္မဲကိုပ္ဍမပတိတ်ဇြဟတ်ရ”။ ယွံခမီတအ် ကဝေက်ပသဲ မဂ္ဂဒွင်ယျယျ လုက်မ္မဲတဲဂ် ဂပ်ဝ်တက်ခွက် (နကိုလေဝ်ခွက်) မွဲ ပုတ်သ္မာန်တိတ်ကျင်တဲ ကလောင်တိုန်တဲမွဲ ဒတုံစေ ပွဲဂအုံချောဲကိုနိ ပွဲဂအုံအော်ကိုနိ မဒ်မဂ္ဂိုင်ရ၊ ပုတ်သ္မာန်တိတ်ဂ် ပွဲဂအုံချောဲ ဂအုံအော်ဂ် ပုတ်ဂ်လေဝ် ကိုကတိုန်ရ၊ ယေက်ဂ်လေဝ် ကိုကတိုန်ရ၊ ပုတ်ဂ်လေဝ် ကိုကတိုန်တဲ ယေက်ဂ်လေဝ် ကိုကတိုန်တဲ ကိုဂအုံချောဲ ဂအုံအော် မဂ္ဂိုင်ဂ်အိုတ်အာတဲ နမဟံမ္မဲကို စူပရက်ဂ် သုဟ်ညင်ရဲမလလမ်ပျိုတ်အာကို တုပ်တသ်ဝံဟောင် ခမိဂ် ဒွေတ်လုတ်ရဲဝံရ “(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကိုအတ္တဘအတိက်) ယပ်ဟံဒ်ကျင်မွဲ (ပွဲဘဝ ပစ္စုပ္ပန်လျှဟ်အတ္တဘ) အဲလေဝ်ဟံကတိုန်ရ ။ ပ ။ ခမိဂ် ဟိုတ်နူသံယောဇိန် အဗန်အဒက် သွပ်ဂမ္တိုင်မသုန် အိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ် ‘သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ’ ညးကိလေသ လလမ် နမ္မဲကိုပ္ဍမပတိတ်ဇြဟတ်ရ”။ (၆)

ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဒွေတ်လုတ်ရဲဝံရ “(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကို အတ္တဘအတိက်) ယပ်ဟံဒ်ကျင်မွဲ (ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လျှဟ် အတ္တဘ) အဲလေဝ် ဟံကတိုန်ရ(ပွဲဘဝလျှဟ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ်မလေပ်ကတိဗဒ်ကို အတ္တဘ အနာဂတ်) ယပ်ကြက်ကတိုန်ဟံသေင်မွဲ (ပွဲဘဝအနာဂတ်အတ္တဘ) အဲကြက်ကတိုန် ဟံသေင်ရဲနွံပြာကဉ်တဲ (ခန္ဓပစ္စုပ္ပန်မသုန်ပြကာ) မကတိုန်ဟိုတ်နူဓရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင် ကြက်အဲ

သွးကျော် (နပ္ပမပါကျော်ဆန္ဒရာဂ)ရ” ရဝံ (ဒွေတ်လုတ်ရ)။ ကလိဝံ ဝိပဿနပေက္ခာဉာဏ်ရ။ ခမိဂ် ဟံထွေန်စပ် ပွဲဘဝအတိက်ရ၊ ဟံထွေန်စပ် ပွဲဘဝအနာဂတ်ရ၊ ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် မပြလောန် မစိဟ်သတိတ် နကီ (ဝိပဿနာမဂ်) ပညာခိုဟ်ဆဲးရ။ ခမိဂ် နအကဲအရာ အိုသို သွကေတ်ဇောန်မတ်နိဗ္ဗာန် အလုံအိုသိုတဲ ဟံသောင်ဏီရ၊ နအကဲအရာအိုသို ပါကျော်မာနာနုသယ အလုံအိုသိုတဲ ဟံသောင်ဏီရ၊ နအကဲအရာအိုသို ပါကျော် ဘဝရာဂနုသယ အလုံအိုသိုတဲ ဟံသောင်ဏီရ၊ နအကဲအရာအိုသို ပါကျော်အဝိဇ္ဇာနုသယ အလုံအိုသိုတဲ ဟံသောင်ဏီရ၊ ခမိဂ် ဟိုတ်နုသယောဇိန်အပန်အဒက်သွပ်ဂမ္တိုင် မသုန် ပြကာအိုတ်အာမ သက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ်အနာဂါမ် ‘ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမီ’ မအာဘုံ အကနိဋ္ဌမူဂ်သောတမတွံး အာစိုပ်ဘုံလတူတဲ ကြက်ကလိဝံမဂ်ရ။

ယံခမိတအ် ကဝေက်ပသဲ မဂ္ဂဒွိုင်ယျယျ လုက်မွဲတဲဂ် ဂပ်ဝဲတက်ခွက် (နကီ လေံခွက်)မွဲ ပုတ်သွာန်တိတ်ကျင်တဲ ကလောင်တိုန်တဲမွဲး ဒတုံစေံ ပွဲဂအုံချောဲကိုန် ပွဲဂအုံ အော်ကိုန် မဇော်ရ၊ ပုတ်သွာန်တိတ်ဂ် ပွဲဂအုံချောဲ ဂအုံအော်ဂ် ပုတ်ဂ်လေပ်ကိုက်တိုန်ရ၊ ယေက်ဂ်လေပ် ကိုက်တိုန်ရ၊ ပုတ်ဂ်လေပ် ကိုက်တိုန်တဲ ယေက်ဂ်လေပ် ကိုက်တိုန်တဲ ကိုဂအုံချောဲဇော်ဂ်ကို ဂအုံအော်ဇော်ဂ်ကို အိုတ်အာတဲမွဲး ရာပ်ခြံရာပ်စာတ်ဂ်လေပ် ကိုတူ အာရ၊ ဂြိုပ်ဂ်လေပ် ကိုတူအာရ၊ ရာပ်ခြံကျော်ဂြိုပ်တူအာတဲ အာစိုပ်ဆုချောဲမလမွဲက်ဍိုပ်ဍို ကိုန် ဂွံင်တရ်ကိုန် နီတုံကိုန် ဍုတ်ကိုန် ဌာန်တိ ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကိုန်တဲ နမဟံမွဲကို စူပရက်ဂ် သွဟ်ညင်ရ်လလမ်ပျိုတ်အာကို တုပ်တသ်ဝံဟောင် ခမိဂ် ဒွေတ်လုတ်ရဝံရ၊ “(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေပ်ကတိပန်ကို အတ္တဘ်အတိက်) ယပ်ဟံဒ်ကျင်မွဲး (ပွဲဘဝ ပစ္စုပ္ပန်လုဟ်အတ္တဘ်) အဲလေပ် ဟံကတိုန်ရ ။ ပ ။ ခမိဂ် ဟိုတ်နုသယောဇိန် အပန်အဒက် သွပ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ်အနာဂါမ် ‘ဥဒ္ဓံသောတ အကနိဋ္ဌဂါမီ’ မအာစိုပ်ဘုံအကနိဋ္ဌ မူဂ်သောတမတွံး အာစိုပ်ဘုံလတူတဲ ကြက်ကလိဝံ မဂ်ရ။ ယံခမိတအ် ဉာဏဂတိ(ပွမဉာဏ်ဒ်) တြိုဂမ္တိုင် ဣဝံထပ်ပြကာအိုတ်ရ။

ယံခမိတအ် ဟံစောဲလံ မမိက်ကိုမွဲမွဲ (နကီတဏှာဒိဋ္ဌိ)တဲ ပွမကိလေသလလမ် မွဲးဂ် ညးခေံဂ်ရော? ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဒွေတ်လုတ်ရဝံရ၊ “(ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေပ်ကတိပန်ကိုအတ္တဘ်အတိက်) ယပ်ဟံဒ်ကျင်မွဲး (ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန် လုဟ်အတ္တဘ်) အဲလေပ် ဟံကတိုန်ရ၊ (ပွဲဘဝလုဟ် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မလေပ် ကတိပန်ကိုအတ္တဘ်အနာဂတ်) ယပ်ကြက်ကတိုန် ဟံသောင်မွဲး (ပွဲဘဝအနာဂတ်အတ္တဘ်) အဲကြက်ကတိုန် ဟံသောင်ရ၊ နွံပြာကဋ်တဲ (ခန္ဓပစ္စုပ္ပန်မသုန်ပြကာ)မကတိုန် ဟိုတ်နု ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင် ကြက်အဲသွးကျော် (နပ္ပမပါကျော်ဆန္ဒရာဂ)ရ” ရဝံ (ဒွေတ်လုတ်ရ)။ ကလိဝံ ဝိပဿနပေက္ခာဉာဏ်ရ။ ခမိဂ် ဟံထွေန်စပ် ပွဲဘဝအတိက်ရ၊ ဟံထွေန်စပ် ပွဲဘဝ အနာဂတ်ရ၊ ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန်မပြလောန် မစိဟ်သတိတ် နကီ(ဝိပဿနာမဂ်) ပညာ

မနိဟ်ဆဲးရ။ ခမိဂ် နအကဲအရာအိုသို သွကေတ်ဇောင်မတ်နိဗ္ဗာန်ဂ် အလုံအိုတ်သိုတဲ
 န်ရ။ ခမိဂ် နအကဲအရာအိုသို ပါကွေ်မာနာနသယ အလုံအိုသိုတဲန်ရ။ နအကဲအရာ
 အိုသို ပါကွေ်ဘဝရာဂါနသယ အလုံအိုသိုတဲန်ရ။ နအကဲအရာအိုသို ပါကွေ်
 အဝိဇ္ဇာနသယ အလုံအိုသိုတဲန်ရ။ ခမိဂ် ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာဂ်ရ။ ပ။
 သွကေတ်ဇောင်မတ်အရဟတ္တဖိုလ်တဲ ကိုဍိုက်ပေင်တဲပဒတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ပွမပဒတ်ဝံ
 ‘အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာန်’ (တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင်) ဟံစောလာံ (အာရိမမိက်ကိုမဲ့မဲ့)တဲ ပွမကိလေသ
 လလမ် ရံဝံ ဂပ်ဝံသွးရ။ ယွံခမိတအ် ဉာဏဂတိ(ပွမဉာဏ်ကတိန်) တြုံဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာကို
 အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာန် ဟံစောလာံအာရိမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင်တဲ ပွမကိလေသ
 လလမ်ကိုဂ် ဣဝံ ဂမ္တိုင်ဟေင်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်တိသဗြဟ္မာ

၅၆။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရံသ်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တိလမ္မုပိဋ်ကျ်တြ ညုဒတ်တန်တံင် ပွဲဒိုဂိဇ္ဈကုဋ် ဇရေင်ချင်
 ရာဇဂြိုဟ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ခါ ပွဲအခိုင်ဗွံသွာတဲ မကလိလောန်ကိုပ်ဗွံ မှုကိုသ်
 ထေက်ကိုသိုက်မျိုက်လောန်ဂ်ဒ်တဲ အလုံဒိုဂိဇ္ဈကုဋ်မဲ့ ကိုယးတူးတဲနကိုလျးအရံင်ဇကုတဲ
 ပှော်ပြာပ်အာဇရေင် တိလမ္မုပိဋ်ကျ်တြအိုတ်တဲ လှောင်သွဝတ်ဗွဲမရေံသော်ရံတဲ ဒတူဒိုင်
 ပွဲဒုဒဲမဗွဲမဲ့တဲမွဲ ဒေဝတ်မွဲဂ် “ယွံကျ်မ္မုပိဋ် ခမိဗြဂမ္တိုင်မသုန်ကွံဂ် တိတ်ဗူးနူကိလေသ
 အိုတ်ရ” ရံဝံ ဂရင်ပွဲ တိလမ္မုပိဋ်ကျ်တြရ။

ဒေဝတ်တုဟ်မွဲပွန်ဂ်တုန် “ယွံကျ်မ္မုပိဋ် ခမိဗြ ဂမ္တိုင်မသုန်ကွံဂ် တိတ်ဗူးနူ
 ကိလေသဗွဲမဒးရး သိုဟံမွဲကိုဥပါဒါနိပန်ပြကာ သော်သွဟ်အိုတ်ရ” ရံဝံ ဂရင်ပွဲ တိလ
 မ္မုပိဋ်ကျ်တြရ။ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ခါ ဂရင်ပွဲဂလားနွံ (တုဟ်တုဟ်) အိုတ်ရ။ တိလမ္မုပိဋ်ကျ်တြ
 သိုက်မျိုက်ဒးဂွပ် သွအခေါင်ရ။ ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ဂ် တိကေတ် ရံဝံမွဲ “တိလ
 မ္မုပိဋ်ကျ်တြ သိုက်မျိုက်ဒးဂွပ် သွအခေါင်ရ” တဲ လှောင်သွဝတ် တိလမ္မုပိဋ်ကျ်တြ
 သွရေံသော်ရံတဲ ကွေ်ဗွန်အာ ပွဲဌာန်ဂ်ဟေင်အိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် နမကလိလောန်အာဗွံဂ် သွးကို ခမိဂမ္တိုင်ရ— ယွံခမိတအ် ပွဲဗွံ
 ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ခါ ပွဲအခိုင်ဗွံသွာတဲ မကလိလောန်ကိုပ်ဗွံ မှုကိုသ် ထေက်ကိုသိုက်မျိုက်
 လောန်ဂ်ဒ်တဲ အလုံဒိုဂိဇ္ဈကုဋ်မဲ့ ကိုယးတူးတဲ နကိုလျးအရံင်ဇကုတဲ ပှော်ပြာပ်ကျင်ဇရေင်
 အဲကျ်အိုတ်တဲ လှောင်သွဝတ်တဲ ဒတူဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမဲ့တဲမွဲ ဒေဝတ်မွဲဂ် “ယွံကျ်မ္မုပိဋ်
 ခမိဗြဂမ္တိုင်မသုန်ကွံဂ် တိတ်ဗူးနူကိလေသအိုတ်ရ” ရံဝံ ဂရင်ပွဲ အဲကျ်ရ။ ဒေဝတ်

တူဟ်မွဲပွန်ဂှ်တုန် “ယုံကျာ်မုၢ်ပိုင် ခမိဗြဂမုၢ်မသုန်ကွံာ် တိတ်ဗူးနုကိလေသ ဗွဲမဒးရး သိုဟ်မွဲကုဉ်ပါဒါနိပန်ပြကာ သေၣ်သေဟ်အိုတ်ရ” ရဝံ ဂရင်ၣ်တိ အဲကျာ်ရ။ ယုံခမိတအ် ဒေဝတ် ဂမုၢ်ခါဂှ် ဂရင်ၣ်တိလောန်ဝံ (တူဟ်တူဟ်)အိုတ်ရ။ ဂရင်ၣ်တိ ရဝံအိုတ်တဲ လောၣ်သွဝတ်ကို အဲကျာ် သွၣ်ရေၣ်သေၣ်ရဲတဲ ကွဲဗွန်အာ ပွဲဌာန်ဂှ်ဟေင်အိုတ်ရ ရဝံ (သုးရ)။

ပွဲကာလဂှ် တိလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဌာန်ဟံကြပ်ဟံသေၣ် ကိုတိလ မုၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲရ။ ပွဲကာလဂှ် ကသပ်ဒ် ကုတိလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ရဝံရ— မုရ်ကုဒေဝတ် ဂမုၢ်ခါ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မုၢ်ကုဉ်ပါဒါနိသေၣ်သေဟ်လေဝ် ရဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မုၢ်ကုဉ်ပါဒါနိသေၣ်သေဟ်” ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံမွဲကုဉ်ပါဒါနိသေၣ်သေဟ်လေဝ် ရဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မဟံမွဲကုဉ်ပါဒါနိ သေၣ်သေဟ်” ဉာဏ်မတိကေတ် ရဝံ ဒ်ဂှ်ရော ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ပွဲကာလဂှ် ခမိမုၢ်ယုတိဿ စုတိ ကလိလောန်စလျာ်ရဂှ်တဲ ပြာပ်အာစိပ်ဘုံဗြဲမွဲရ။ ပွဲဘုံဗြဲဂှ်လေဝ် “ဗြဲတိဿဂှ် ဣဒ္ဓိ ကြီုဒ်ဇော်ရ၊ အာနုဘဇော်ရ” ရဝံ တိကေတ် ဗြဲတိဿအိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂှ် တိလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ဂှ် တြံမုၢ်ကိုဇြဟတ် သုဟ်ညံင်ရပးကွဲ သပါတဲ မခွပ်လဝ်ကို သုဟ်ညံင်ရခွပ်ကွဲသပါတဲ မပးလဝ်ကို တုပ်သဟ် ကွဲဗွန်အာ ပွဲဒ်ဂိဇ္ဈကုဉ်တဲ ဒ်ပြာကဉ်ဘုံဗြဲ (ဗြဲတိဿနွံ) ဂှ်ရ။ ပွဲကာလဂှ် ဗြဲတိဿ သေၣ်ညာတ်ကေတ် တိလပိုင် မဟာမောဂ္ဂလာန် မဏ္ဍိကုဉ်နုဇမ္မေဟေင်တဲ “ယုံတိလပိုင်မောဂ္ဂလာန် ဩဝ်ဏ္ဍ ကျင်ညါ၊ ယုံတိလပိုင်မောဂ္ဂလာန် တိလပိုင်ဏ္ဍကျင်ဂှ် ဒ်ဏ္ဍကျင်ဒးရးရ၊ ယုံတိလပိုင် မောဂ္ဂလာန် လအ်လကာဖာမု သွတ်အလန် ပွမဏ္ဍိကုဉ်ဌာန်ဝံရသ့၊ ယုံတိလပိုင် မောဂ္ဂလာန် ဩဝ်ဂဇာ်ညါ ဣဝံတုန် ဒွဲသွာမဂပ်လးပညပ်လဝ်ရ” ရဝံ ဂရင်ၣ်တိ တိလပိုင် မဟာမောဂ္ဂလာန်ရ။

တိလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ဂဇာ်ကေတ် ပွဲဒွဲသွာ မဂပ်လးပညပ်လဝ်ရ၊ ဗြဲတိဿလေဝ် လောၣ်သွဝတ်တိလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တဲ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဒွဲမဗွဲမွဲရ။ ဗြဲတိဿ မဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဒွဲမဗွဲမွဲဂှ် တိလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် သွာန်ရဝံရ “ယုံတိဿ မုရ်ကုဒေဝတ်ဂမုၢ်ခါ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မုၢ်ကုဉ်ပါဒါနိသေၣ်သေဟ်လေဝ် ရဝံမွဲး ‘ပုဂ္ဂိုလ်မုၢ်ကုဉ်ပါဒါနိ သေၣ်သေဟ်’ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်ဟံမွဲ ကုဉ်ပါဒါနိသေၣ်သေဟ်လေဝ် ရဝံမွဲး ပုဂ္ဂိုလ်ဟံမွဲ ကုဉ်ပါဒါနိ သေၣ်သေဟ် ဉာဏ်မတိကေတ် ရဝံ ဒ်ဂှ်ရော” ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံတိလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ကုဒေဝတ်ဂမုၢ်ခါ မကတုဒ်ပွဲဘုံဗြဲ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မုၢ်ကုဉ်ပါဒါနိ သေၣ်သေဟ်လေဝ် ရဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ် မုၢ်ကုဉ်ပါဒါနိဟံမွဲကုဉ်ပါဒါနိသေၣ်သေဟ်” ပွဲပုဂ္ဂိုလ်ဟံမွဲကုဉ်ပါဒါနိသေၣ် သေဟ်လေဝ် ရဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ် မုၢ်ကုဉ်ပါဒါနိဟံမွဲကုဉ်ပါဒါနိသေၣ်သေဟ်” ဉာဏ်မတိကေတ် ရဝံ ဒ်ရ ရဝံ (ဂရင်ၣ်တိ)။

ယုံတိဿ ကုဒေဝတ်ဂမုၢ်ခါအိုသ့ မကတုဒ် ပွဲဘုံဗြဲ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မုၢ်ကုဉ်ပါဒါနိ သေၣ်သေဟ်လေဝ် ရဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မုၢ်ကုဉ်ပါဒါနိသေၣ်သေဟ်” ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံကို ဉ်ပါဒါနိ

သော်သွေဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန်သော်သွေဟ်” ဉာဏ်မတီကေတ် ရံဝံ နှိတ်ဟာ (သွာန်ရ)။ ယွံတီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ကုဒေဝတဂမ္ဘိုင်အိုသို ကတိဒ်ပွဲဘုံဗြိုက် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန် သော်သွေဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန်သော်သွေဟ်” ပွဲပုဂ္ဂိုလ် မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန်သော်သွေဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန်သော်သွေဟ်” ဉာဏ်မတီ ကေတ်ရံဝံ ဟံဒ်ရ။

ယွံတီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ဒေဝတဗြိုက်မ္ဘိုင် မကတိဒ်ပွဲဘုံဗြိုက် မတရိပ်ကိုစိုတ် နပွမအာယုက်ဂိုင်မပြ မတရိပ်ကိုစိုတ် နပွမရပ်သင်ကျေပ်မပြ ပွမဒ်တသိခ်မပြ တွီဝါရမပြ ပွမဝံအလိုအသီဇော်သကိပ်ညွမပြဟ် ဟံတီကေတ် အရာတိတ်ဗူး ဟိုတ်တိတ်ဗူးမလောန် လတူကိ အတိုင်ညံစုတ်အိုတ်ရ။ ကုဒေဝတဗြိုက်မ္ဘိုင် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန် သော်သွေဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန်သော်သွေဟ်” ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန်သော်သွေဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန်သော်သွေဟ်” ဉာဏ်မတီကေတ် ရံဝံ ဟံဒ်ရ။

ယွံတီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ဒေဝတဗြိုက်မ္ဘိုင် မကတိဒ်ပွဲဘုံဗြိုက် မဟံတရိပ်ကိုစိုတ် နပွမအာယုက်ဂိုင်မပြ မဟံတရိပ်ကိုစိုတ် နပွမရပ်သင်ကျေပ်မပြ ပွမဒ်တသိခ်မပြ တွီဝါရမပြ ပွမဝံအလိုအသီဇော်သကိပ်ညွမပြဟ် တီကေတ် အရာတိတ်ဗူး ဟိုတ်တိတ်ဗူးမလောန် လတူကိ အတိုင်ညံစုတ်အိုတ်ရ။ ကုဒေဝတဗြိုက်မ္ဘိုင် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန် သော်သွေဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန်သော်သွေဟ်” ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန်သော်သွေဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ် မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန်သော်သွေဟ်” ဉာဏ်မတီကေတ် ရံဝံ နှိတ်ရ။

ယွံတီလပိုင်မောဂ္ဂလာန် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် တိတ်ဗူးနုသွက်ဓါပြကာ (မတွံး ရူပကာယ နာမကာယ)ရ။ ခမိဂ် ဒေဝတဗြိုက်မ္ဘိုင် တီကေတ် ရံဝံအိုတ်ရ “တီလပိုင်ဝံ တိတ်ဗူးနုသွက်ဓါပြကာရ။ လုက်ကာလ ခန္ဓဇုတန်တဟေင် မိုဟ်ဒေဝတဂမ္ဘိုင် ကြက်ဝံ ညှာတ်ကေတ် တီလပိုင်ဂ်အိုတ်ရ။ ခန္ဓဇုတန်တဟေင် ပွဲကြဲ မိုဟ်ဒေဝတဂမ္ဘိုင် ကြက်ဟံဝံ ညှာတ်ကေတ် တီလပိုင်ဂ်အိုတ်ရ” ရံဝံ (တီကေတ်အိုတ်ရ)။ ယွံတီလပိုင်မောဂ္ဂလာန် ရဲသင်ဝံလေဝ် ကုဒေဝတဗြိုက်မ္ဘိုင် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန် သော်သွေဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ် မ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန်သော်သွေဟ်” ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါန်သော် သွေဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲ ကိဉ္ဇပါဒါန်သော်သွေဟ်” ဉာဏ်မတီကေတ် ရံဝံ နှိတ်ရ။

ယွံတီလပိုင်မောဂ္ဂလာန် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် တိတ်ဗူး (နူကိလေသ)နကိုပညာရ။ ခမိဂ် ဒေဝတဗြိုက်မ္ဘိုင် တီကေတ်ရံဝံအိုတ်ရ “တီလပိုင်ဝံ တိတ်ဗူး(နူကိလေသ)နကို ပညာရ။ လုက်ကာလခန္ဓဇုတန်တဟေင် မိုဟ်ဒေဝတဂမ္ဘိုင် ကြက်ဝံညှာတ်ကေတ် တီလပိုင်ဂ်အိုတ်ရ။ ခန္ဓဇုတန်တဟေင် ပွဲကြဲ မိုဟ်ဒေဝတဂမ္ဘိုင် ကြက်ဟံဝံညှာတ်ကေတ် တီလပိုင်ဂ်အိုတ်ရ” ရံဝံ (တီကေတ်အိုတ်ရ)။ ယွံတီလပိုင်မောဂ္ဂလာန် ရဲသင်ဝံလေဝ်

ကုဒေဝတံဗြိုဂမ္ဘိုင်ဂ် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မုံကိဉ္ဇပါဒါနိ သေၣ်သေၣ်ဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မုံကိဉ္ဇပါဒါနိ သေၣ်သေၣ်ဟ်” ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါနိသေၣ် သေၣ်ဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါနိ သေၣ်သေၣ်ဟ်” ဉာဏ်မတီကေတ် ရံဝံ ဒ်တရ။

ယွံတီလပိုင်မောဂ္ဂလာန် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဒ်ညးသွဇ္ဇောဝ်မတ်နိဗ္ဗာန် နက္ကိ(နာမ) ကာယရ။ ခမိဂ် ဒေဝတံဗြိုဂမ္ဘိုင်တီကေတ် ရံဝံအိုတ်ရ။ “တီလပိုင်ဝံ ဒ်ညးသွဇ္ဇောဝ်မတ် နိဗ္ဗာန် နက္ကိ(နာမ)ကာယရ။ တီလပိုင်ဝံ သွက်ဝံဒေဝတံလုတ် ဒေဝတံမပြ ယဝ်ဝံနိဿယ ကိဘာဂမ္ဘိုင်မသပ္ပိယံ ဝံပြာပ်ခ မိတ်သဟာဲမခိုဟ်ဆဲး ဝံရင်တျင်လဝ် က္လန္တိဂမ္ဘိုင် ဗွဲမညီသာ သုဟ်သုန်မွဲး ဖိုလ်အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်လအိတ်ဒေဝတံမပြ မဟံမ္မဲပတောံစတ် ကောန်ဂကူဂမ္ဘိုင် နူအဝေါင်ဘဝခရံ မလုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝခမိ ဗွဲမဒးရး မဂပ်ဝံနွံပွဲက်ဂ် ပွဲဘဝလျှဟ်ဟောင် အလိုဇကုသွကေတ်ဇ္ဇောဝ်မတ် နက္ကိဉာဏ်တေင်တဲ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ” ရံဝံ (တီကေတ် အိုတ်ရ)။ ယွံတီလပိုင်မောဂ္ဂလာန် ရဲသံဝံလေဝ် ကုဒေဝတံဗြိုဂမ္ဘိုင်ဂ် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မုံကိဉ္ဇပါဒါနိ သေၣ်သေၣ်ဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မုံကိဉ္ဇပါဒါနိသေၣ်သေၣ်ဟ်” ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါနိသေၣ် သေၣ်ဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါနိသေၣ်သေၣ်ဟ်” ဉာဏ်မတီကေတ် ရံဝံ ဒ်တရ။

ယွံတီလပိုင်မောဂ္ဂလာန် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် အာစိုပ်(အရဟတ္တဖိုလ် ပွဲမသက္ကန္တိဗြာ ဉာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန်) နက္ကိသောတာပတ္တိမဂ်ရ။ ပ။ တိတ်ဗူးနူကိလေသ နက္ကိခရ်သဒ္ဓါရ။ ပ။ ဒ်ညးဒေဝတံဗက်လေဝ် မဂ်ဖိုလ်လတူ နက္ကိပညာရ။ ခမိဂ် ဒေဝတံဗြိုဂမ္ဘိုင် တီကေတ် ရံဝံအိုတ်ရ။ “တီလပိုင်ဝံ ဒ်ညးဒေဝတံဗက်လေဝ် မဂ်ဖိုလ်လတူ နက္ကိပညာရ။ သွက်ဝံ ဒေဝတံလုတ် ဒေဝတံမပြ ဝံနိဿယကိဘာဂမ္ဘိုင် မသပ္ပိယံ ဝံပြာပ်ခ မိတ်သဟာဲမခိုဟ်ဆဲး ဝံရင်တျင်လဝ် က္လန္တိဂမ္ဘိုင် ဗွဲမညီသာသုဟ်သုန်မွဲး ဖိုလ်အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်လအိတ်ဒေဝတံမပြ မဟံမ္မဲပတောံစတ် ကောန်ဂကူဂမ္ဘိုင် နူအဝေါင်ဘဝခရံ မလုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝခမိ ဗွဲမဒးရး မဂပ်ဝံနွံပွဲက်ဂ် ပွဲဘဝလျှဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇ္ဇောဝ်မတ် နက္ကိဉာဏ်တေင်တဲ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ” ရံဝံ (တီကေတ်အိုတ်ရ)။ ယွံတီလပိုင်မောဂ္ဂလာန် ရဲသံဝံလေဝ် ကုဒေဝတံဗြိုဂမ္ဘိုင်ဂ် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မုံကိဉ္ဇပါဒါနိသေၣ်သေၣ်ဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မုံကိဉ္ဇပါဒါနိ သေၣ်သေၣ်ဟ်” ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါနိသေၣ်သေၣ်ဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မဟံမ္မဲကိဉ္ဇပါဒါနိ သေၣ်သေၣ်ဟ်” ဉာဏ်မတီကေတ် ရံဝံ ဒ်တရ ရံဝံ (ဂရင်ပိရ)။

ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် သျှိုက်မျှိုက်ဂလာန်ဗြိုတိဿ မဂရင်ပိ လောန်တဲ သွအနုမောဒနာတဲမွဲး တြဲမျှိုက်ဗြဟတံ သုဟ်ညင်ရဲပွးကေံသပါတဲ မဒုပ် လဝ်ကို သုဟ်ညင်ရဲဒုပ်ကေံသပါတဲ မပွးလဝ်ကို တုပ်သံဝံဟောင် ကေံဗွန်အာ နူဘုံဗြိုတဲ ဒ်ပြာကဉ် ပွဲဒိဂိဇ္ဈကုဉ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ပှောံပြာပ်အာဇရင် တီလ မုံပိုင်ကျာ်တြဲ လှောင်သွဝတ်တဲ သိုမဂဇာ်ကေတ် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမ္မဲဂ် ဂလာန်မဟီသွးကျင်ကေံ ဗြိုတိဿမ္မဲစွံအိုသိုဂ် ဂရင်ပိတီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ။

ယွံမောဂ္ဂလာန် ပုဂ္ဂိုလ်မျှအလေံပဒတ် နကိုအနိမိတ္တဝိပဿနာ မဒ်မရနက်ကိုထပှ်ဂ်
 ဗြိုတိဿ ဟံတံကို ကုတုအေရ ရံဝံ (သုးရ)။ ယွံကျာ်မျှကိုပိုင်ကြိဇ်မဇ္ဇေ ဒးအခိုင်
 တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲတံကို ပုဂ္ဂိုလ်မျှအလေံပဒတ် နကိုအနိမိတ္တဝိပဿနာ မဒ်မရနက်ကို
 ထပှ်ဂ်ရ၊ ယွံကျာ်မလေပ်ဟိုသုး ဂလာန်မခိုဟ်ဆဲး ဒးအခါ တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲ တံကိုပုဂ္ဂိုလ်
 မျှအလေံပဒတ် နကိုအနိမိတ္တဝိပဿနာ မဒ်မရနက်ကိုထပှ်ဂ်ရ၊ တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲ တံကို
 ပုဂ္ဂိုလ်မျှအလေံပဒတ် နကိုအနိမိတ္တဝိပဿနာ မဒ်မရနက်ကိုထပှ်ဂ်ရ၊ သေ့ကလင်
 ပင်မှိုင်ကေတ် နူဇေရင်တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲတဲ ခမီဂမိုင် ကြက်ဝံ့ပွင်ရင်အိုတ်ရ ရံဝံ ဂရင်ဗွီရ။
 ယွံမောဂ္ဂလာန် ဒ်သုာ်မွဲး ဩဝ်ကလင်ညိ၊ ဩဝ်သွပျပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရးညိ၊ ကြက်ဟိုတံကိုရ
 ရံဝံ (သုးရ)။ ယွံကျာ်မျှပိုင် ခိုဟ်ရ ရံဝံ တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ကလေင်ဂရင်ဗွီ ကုတီလ
 မျှပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲ တံကိုခရံဝံရ။

ယွံမောဂ္ဂလာန် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ဟိုတ်ပွမဟံသွပျပ်စိုတ် နိမိတ်ဂမိုင်အိုသို
 (မပ္ပနိစ္စနိမိတ်)ဂ်ရ လုပ်စသမာဓိ ပွမစိုတ်တန်ကြန် မဟံမွဲကိုနိမိတ် (မပ္ပကိုနိစ္စ)တဲ ပဒတ်ရ၊
 ခမီဂ် ဒေဝတ်ဗြိုဂမိုင် တီကေတ်ရံဝံအိုတ်ရ “တီလပိုင်ဝံ ဟိုတ်ပွမဟံသွပျပ်စိုတ် နိမိတ်
 ဂမိုင်အိုသို (မပ္ပနိစ္စနိမိတ်)ဂ်ရ လုပ်စသမာဓိ ပွမစိုတ်တန်ကြန် မဟံမွဲကိုနိမိတ် (မပ္ပကို
 နိစ္စ)တဲ ပဒတ်ရ၊ တီလပိုင်ဝံ သွက်ဝံဒေဝတ်လုတ် ဒေဝတ်မပြ ယဝ်ဝံနိဿယံကိုဘာဂမိုင်
 မသပ္ပါယ် ဝံပြာပ်ခ မိတ်သဟာ်မခိုဟ်ဆဲး ဝံရင်တုင်လင်ကုဇ္ဈိဂမိုင် ဗွဲမညီသာသုဟ်သုန်မွဲး
 ဖိုလ်အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်လအိတ်ဒေဝတ်မပြ မဟံမွဲပတောံစတ် ကောန်ဂကူဂမိုင် နူအဝေါင်
 ဘဝခရံ မလုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝခမီ ဗွဲမဒးရး မဂပ်ဝံနွံပိုက်ဂ် ပွဲဘဝလျာ်ဟောင် အလိုဇကု
 သွကေတ်ဇောပ်မတ် နကိုဉာဏ်တေင်တဲ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ” ရံဝံ (တီကေတ်အိုတ်ရ)။

ယွံမောဂ္ဂလာန် ရဲသုာ်ဝံဟောင် ကုဒေဝတ်ဗြိုဂမိုင်ဂ် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မျှကိုဥပါဒါန်
 သေ့သေ့ဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး “ပုဂ္ဂိုလ်မျှကိုဥပါဒါန်သေ့သေ့ဟ်” ပွဲပုဂ္ဂိုလ်မဟံမွဲကိုဥပါဒါန်
 သေ့သေ့ဟ်လေဝ် ရံဝံမွဲး“ပုဂ္ဂိုလ်မဟံမွဲကိုဥပါဒါန်သေ့သေ့ဟ်” ဉာဏ်မတီကေတ် ရံဝံ ဒ်တဲရ
 ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်သီဟသေနာပတိ

၅၇။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသုာ်ဝံရ—
 ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဘာပြာသာဒ် မျှကို
 အထောင့်ကအ်ကွတ် အပွဲဂြိုပ်မဟာဝိုန် ဇေရင်ချင်ဝေသာလီရ။ ပွဲကာလဂ် သကိုပ်ပွာန်
 ဇော်မျှယုသီဟ ပှောံပြာပ်အာဇေရင် တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲ လှောပ်သွဝတ် တီလမျှပိုင်

ကျပ်တြဲတဲ သိုမဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲဒွဲမဗဗွဲမွဲ “ယွံကျပ်မူပိုင် သွက်ဝံပညပ်တံ ဖိဒါန်မဝံတိ ညာတ်ကေတ် အလိုကျော် တီလမူပိုင် ကျပ်တြဲ သုတ်ရထဟာ” ရံဝံ ဂရင်ဗွီ တီလ မူပိုင်ကျပ်တြဲရ။

ယွံသီဟ ဒ်သတ်မှူး ပွဲအရာဝံ ဒးထပ်ကလေင်သွာန် တုအဲဟေင်ရ၊ အတိုင်တုအဲ သိုက်မှိုက်ဒးဝှပ်တို ဟိုသိုက် ကလာန်သွာန်တိုမာန်ရ။ ယွံသီဟ အရာတို တုအဲ ပသာသတ္တိ ထေင်ကေတ်တိုရော၊ ပွဲလောကဝံ ညးတြဲဂမိုင်နွံ ဓါတုအိုတ်ရ၊ (ပှော်ကိုညးဂမိုင်ဓါတုတို) ညးတြဲမ္မဲတိုတို ဟံမ္မဲကိုဓရ်သဒ္ဓါရ၊ မူကိုပွမဗ္ဗေတ်သပါန်ရ၊ ဂဗိဂမ္ဘက်ရ၊ လေပ်တွေဟ်လက် (ကုပုဂိုလ်ဒုင်ဒါန်ဂမိုင်)ရ။ ညးတြဲမ္မဲတိုတိုတုန် မူကိုဓရ်သဒ္ဓါ၊ ဒ်တုဒါန်ရ၊ မိပ်လဟင် ပွဲပွ မကိုဒါန်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ ယွံသီဟ အရာတို တုအဲ ပသာသတ္တိ ထေင်ကေတ်ရော၊ ပုဂိုလ် တုအရန်ဂမိုင် နွံဇြဟာန်ကိုန်ပြ မင်မ္မဲအိုတ်မှူး (ပှော်ကိုညးဂမိုင်ဓါတုတို) မုရ်ပုဂိုလ်မ္မဲ နွံဇြဟာန်ကိုန်ပြ မင်မ္မဲပွဲကိုပ်ကွာအိုတ်တိုရော။

ညးတြဲ မဟံမ္မဲကိုဓရ်သဒ္ဓါ မဗ္ဗေတ်သပါန် ဂဗိဂမ္ဘက် မလေပ်တွေဟ်လက် (ကုပုဂိုလ်ဒုင်ဒါန်ဂမိုင်)ဂ်လေပ် မင်မ္မဲတုအိုတ်ဟာ၊ ညးတြဲမူကိုဓရ်သဒ္ဓါတု မဒ်တုဒါန် မမိပ်လဟင် ပွဲပွမကိုဒါန်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဂ်လေပ် မင်မ္မဲတုအိုတ်ဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျပ်မူပိုင် ပုဂိုလ်တုအရန်ဂမိုင် နွံဇြဟာန်ကိုန်ပြ မင်မ္မဲအိုတ်မှူး မဟိုတ်ဝံနွံဇြဟာန်ကိုန်ပြ မင်မ္မဲတြဲ မဟံမ္မဲကိုဓရ်သဒ္ဓါ မဗ္ဗေတ်သပါန် ဂဗိဂမ္ဘက် မလေပ်တွေဟ်လက် (ကုပုဂိုလ်ဒုင်ဒါန်ဂမိုင်) ပွဲကိုပ်ကွာအိုတ်တိုရော။ ယွံကျပ်မူပိုင် ပုဂိုလ်တုအရန်ဂမိုင် နွံဇြဟာန်ကိုန်ပြ မင်မ္မဲအိုတ်မှူး တြဲမူကိုဓရ်သဒ္ဓါတု မဒ်တုဒါန် မမိပ်လဟင် ပွဲပွမကိုဒါန်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဂ်လေပ် နွံဇြဟာန် ကိုန်ပြ ပွဲကိုပ်ကွာအိုတ်ရ။

ယွံသီဟ အရာတို တုအဲ ပသာသတ္တိ ထေင်ကေတ်တိုရော၊ ဩတြဲမ္မဲ ဟံမ္မဲကိုဓရ်သဒ္ဓါရ မဗ္ဗေတ်သပါန်ရ ဂဗိဂမ္ဘက်ရ လေပ်တွေဟ်လက် (ကုပုဂိုလ်ဒုင်ဒါန်ဂမိုင်)ရ၊ ဩတြဲမ္မဲ မူကိုဓရ်သဒ္ဓါရ ဒ်တုဒါန်ရ မိပ်လဟင် ပွဲပွမကိုဒါန်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ ပုဂိုလ်တုအရန်ဂမိုင် ပြာပ်အာအိုတ်မှူး (ပှော်ကိုညးဂမိုင်ဓါတုတို) မုရ်ဇရေင်ညးမ္မဲ ပြာပ်အာပွဲကိုပ်ကွာအိုတ်တိုရော ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျပ်မူပိုင် ပုဂိုလ်တုအရန်ဂမိုင် ပြာပ်အာအိုတ်မှူး မဟိုတ်ဝံပြာပ်အာဇရေင် တြဲမဟံမ္မဲကိုဓရ်သဒ္ဓါ မဗ္ဗေတ်သပါန် ဂဗိဂမ္ဘက် မလေပ်တွေဟ်လက် (ကုပုဂိုလ်ဒုင်ဒါန် ဂမိုင်) ပွဲကိုပ်ကွာအိုတ်တိုရော၊ ယွံကျပ်မူပိုင် ပုဂိုလ်တုအရန်ဂမိုင် ပြာပ်အာအိုတ်မှူး ဇရေင် တြဲမူကိုဓရ်သဒ္ဓါတု မဒ်တုဒါန် မမိပ်လဟင် ပွဲပွမကိုဒါန်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဂ်ဟေင် ပြာပ်အာ ပွဲကိုပ်ကွာအိုတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ဗွီရ)။

ယွံသီဟ အရာတို တုအဲ ပသာသတ္တိ ထေင်ကေတ်ရော၊ ဩတြဲမ္မဲ ဟံမ္မဲကိုဓရ်သဒ္ဓါရ မဗ္ဗေတ်သပါန်ရ ဂဗိဂမ္ဘက်ရ လေပ်တွေဟ်လက် ကုပုဂိုလ်ဒုင်ဒါန်ဂမိုင်ရ၊ ဩတြဲမ္မဲ

မ္မုက္ခိယသဒ္ဓါရ နိတုဒါနိရ မိမိလဟိင် ပွေပမက္ခိယဒါနိဂ္ဂိုဏ်တိုဝါရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှုနဂမ္ဘိုင် ဒုင်ဒါနိအိုတ်မွး (ပှောင်ကိုညးဂမ္ဘိုင်ဓါတုဂ်) မုရဒါနိညးမွဲ ဒုင်ဒါနိပွဲကိုပ်ကွာအိုတ်ဂ်ရော ရဲပွဲ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မ္မုပ္ပိည ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှုနဂမ္ဘိုင် ဒုင်ဒါနိအိုတ်မွး မဟိုတ်ဂွံဒုင်ဒါနိ ဒါနိတြု မဟွံမ္မုက္ခိယသဒ္ဓါ မသ္မေတ်သပါန် ဂဗိဂမ္ဘက် မလေပ်တေဟ်လက် ကုပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါနိဂမ္ဘိုင် ပွဲကိုပ်ကွာအိုတ်ဂ်ရော၊ ယွံကျာ်မ္မုပ္ပိည ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှုနဂမ္ဘိုင် ဒုင်ဒါနိအိုတ်မွး ဒါနိတြု မ္မုက္ခိယသဒ္ဓါတု မဒိတုဒါနိ မမိမိလဟိင် ပွေပမက္ခိယဒါနိဂ္ဂိုဏ်တိုဝါရဟောင် ဒုင်ဒါနိပွဲကိုပ်ကွာအိုတ်ရ ရဲပွဲ ဂရင်ပွဲရ။

ယွံသီဟ အရာဂ် တုအဲ ပသော်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်ရော၊ ယွံတြုမ္မဲ ဟွံမ္မုက္ခိယသဒ္ဓါရ မသ္မေတ်သပါန်ရ ဂဗိဂမ္ဘက်ရ လေပ်တေဟ်လက် ကုပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါနိဂမ္ဘိုင်ရ၊ ယွံတြုမ္မဲ မ္မုက္ခိယသဒ္ဓါရ နိတုဒါနိရ မိမိလဟိင်ပွေပမက္ခိယဒါနိဂ္ဂိုဏ်တိုဝါရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှုနဂမ္ဘိုင် တွံခရ်အိုတ်မွး (ပှောင်ကိုညးဂမ္ဘိုင်ဓါတုဂ်) မုရကုညးမွဲ တွံတပွဲကိုပ်ကွာအိုတ်ဂ်ရော ရဲပွဲ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မ္မုပ္ပိည ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှုနဂမ္ဘိုင် တွံခရ်အိုတ်မွး မဟိုတ်ဂွံတုကု ကုတြုမဟွံမ္မုက္ခိယသဒ္ဓါ မသ္မေတ်သပါန် ဂဗိဂမ္ဘက် မလေပ်တေဟ်လက် ကုပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါနိဂမ္ဘိုင် ပွဲကိုပ်ကွာ အိုတ်ဂ်ရော၊ ယွံကျာ်မ္မုပ္ပိည ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှုနဂမ္ဘိုင် တွံခရ်အိုတ်မွး ကုတြုမ္မုက္ခိယသဒ္ဓါတု မဒိတုဒါနိ မမိမိလဟိင် ပွေပမက္ခိယဒါနိဂ္ဂိုဏ်တိုဝါရဟောင် တွံကွဲပွဲကိုပ်ကွာအိုတ်ရ ရဲပွဲ (ဂရင်ပွဲရ)။

ယွံသီဟ အရာဂ် တုအဲ ပသော်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်ရော၊ ယွံတြုမ္မဲ ဟွံမ္မုက္ခိယသဒ္ဓါရ မသ္မေတ်သပါန်ရ ဂဗိဂမ္ဘက်ရ လေပ်တေဟ်လက် ကုပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါနိဂမ္ဘိုင်ရ၊ ယွံတြုမ္မဲ မ္မုက္ခိယသဒ္ဓါရ နိတုဒါနိရ မိမိလဟိင်ပွေပမက္ခိယဒါနိဂ္ဂိုဏ်တိုဝါရ၊ (ပှောင်ကိုညးဂမ္ဘိုင်ဓါတုဂ်) မုရပရိုင်ဗရရမုရင်ဒယုတ်တိုဟ်ဆဲး ညးမွဲဗျာပ်တြးပြးဇးတိုန်အာဂ်ရော ရဲပွဲ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မ္မုပ္ပိည ပရိုင်ဗရရမုရင်ဒယုတ်တိုဟ်ဆဲး တြုမဟွံမ္မုက္ခိယသဒ္ဓါတု မသ္မေတ်သပါန် ဂဗိဂမ္ဘက် လေပ်တေဟ်လက် ကုပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါနိဂမ္ဘိုင်ဂ် မဟိုတ်ဂွံဗျာပ်တြးပြးဇးတိုန်ရော၊ ယွံကျာ်မ္မုပ္ပိည ပရိုင်ဗရရမုရင်ဒယုတ်တိုဟ်ဆဲး တြုမ္မုက္ခိယသဒ္ဓါတု မဒိတုဒါနိ မမိမိလဟိင် ပွေပမက္ခိယဒါနိဂ္ဂိုဏ်တိုဝါရဟောင် ဗျာပ်တြးပြးဇးတိုန်အာရ ရဲပွဲ (ဂရင်ပွဲရ)။

ယွံသီဟ အရာဂ် တုအဲ ပသော်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်ရော၊ ယွံတြုမ္မဲ ဟွံမ္မုက္ခိယသဒ္ဓါရ မသ္မေတ်သပါန်ရ ဂဗိဂမ္ဘက်ရ လေပ်တေဟ်လက် ကုပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါနိဂမ္ဘိုင်ရ၊ ယွံတြုမ္မဲ မ္မုက္ခိယသဒ္ဓါရ နိတုဒါနိရ မိမိလဟိင်ပွေပမက္ခိယဒါနိဂ္ဂိုဏ်တိုဝါရ၊ (ပှောင်ကိုညးဂမ္ဘိုင်ဓါတုဂ်) မုရညးမွဲ ပြာပ်အာဇရေင် ပရိသာတ်သွိုင်ကိုန် ပရိသာတ်ဗဗ္ဗးကိုန် ပရိသာတ်သမေဟ်ကိုန် ပရိသာတ်ခမိကိုန် ပရိသာတ်လိမ္မဲဟွံဟိုမွး ဝှံပြာပ်အာဂံင်ဂံင်သကာသကာ ဟွံဖေက်ဂွံက်ဒည ပွဲမမုက်မတ်မြဟ်မြှ်ရော ရဲပွဲ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မ္မုပ္ပိည တြုမဟွံမ္မုက္ခိယသဒ္ဓါ မသ္မေတ်သပါန် ဂဗိဂမ္ဘက် လေပ်တေဟ်လက် ကုပုဂ္ဂိုလ်ဒုင်ဒါနိဂမ္ဘိုင်ဂ် ပြာပ်အာဇရေင် ပရိသာတ်သွိုင်ကိုန်

ပရိသတ်ဗုဒ္ဓကိုနှင့် ပရိသတ်သမေဟ်ကိုနှင့် ပရိသတ်ခမီကိုနှင့် ပရိသတ်လိမ္မေဟ်တို့မှူး မဟိုတ်ဝံ့ပြာ်အာ သီဟံမ္မေဟ်တို့ကိုဖက်ဝံ့ကံဒည မုက်မတ်မြဟ်မြမာန်ဂ်ရော။ ယံကျ်မုံပိုင် တြံမ္မေ မုံကိုခရ်သဒ္ဓါရ နိတုဒါန်ရ မိပ်လဟ်င်ပွဲပမကိုဒါန်ဂ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဂ်ဟောင် ပြာ်အာဇရောင် ပရိသတ်သိုင်ကိုနှင့် ပရိသတ်ဗုဒ္ဓကိုနှင့် ပရိသတ်သမေဟ်ကိုနှင့် ပရိသတ်ခမီကိုနှင့် ပရိသတ်လိမ္မေဟ်တို့မှူး ဝံ့ပြာ်အာဂံင်ဂံင်သကာသကာ ဗွဲမမုက်မတ်မြဟ်မြ မာန်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။

ယံသီဟ အရာဂ် တုအဲ ပသ်သမ္ဘိ ထောင်ကေတ်ဂ်ရော၊ ဩတြံမ္မေ ဟံမ္မေဟ်ခရ်သဒ္ဓါရ မသ္မေတ်သပါန်ရ ဂဗိဂမ္ဘက်ရ လေပ်တွေဟ်လက် ကုပုဂိုလ်ဒိုင်ဒါန်ဂ်မိုင်ရ၊ ဩတြံမ္မေ မုံကိုခရ်သဒ္ဓါရ နိတုဒါန်ရ မိပ်လဟ်င်ပွဲပမကိုဒါန်ဂ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါရ၊ (ပှောင်ကိုညးဂမိုင်ဓါတုဂ်) မုရ်ညးမ္မေ ခန္ဓကုလီလတ်တု ပွဲကြနုချိုတ်တုဂ် ဝံ့အာစိပ်ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတ်ခိဟ်ဆာ်ဂ်ရော ရံဝံ (သုာ်နရ)။ ယံကျ်မုံပိုင် တြံမဟံမ္မေဟ်ခရ်သဒ္ဓါ မသ္မေတ်သပါန် ဂဗိဂမ္ဘက် မလေပ် တွေဟ်လက် ကုပုဂိုလ်ဒိုင်ဒါန်ဂ်မိုင် ခန္ဓကုလီလတ်တု ပွဲကြနုချိုတ်တုဂ် မဟိုတ်ဝံ့အာစိပ် ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတ်ခိဟ်ဆာ်မာန်ဂ်ရော၊ ယံကျ်မုံပိုင် တြံမုံကိုခရ်သဒ္ဓါတု မဒ်တုဒါန် မမိပ်လဟ်င် ပွဲပမကိုဒါန်ဂ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဂ်ဟောင် ခန္ဓကုလီလတ်တု ပွဲကြနုချိုတ်တုဂ် ဝံ့အာစိပ် ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတ်ခိဟ်ဆာ်မာန်ရ။

ယံကျ်မုံပိုင် အဲဒိုက် နပ္ပမလျိုင်ပတေ်ကေတ် ပွဲဖိုဒါန်ဂ်မိုင် မဝံတိညာတ်ကေတ် အလိုကု တီလမုံပိုင်ကျ်တြံမဂပ်ဝံတုဂ် ပြာ်ခစ ကုတီလမုံပိုင်ကျ်တြံဟံသောင်ရ၊ အဲဒိုက်လေပ် တီကေတ်ဖိုဒါန်ဂ်မိုင်ဂ်ရ၊ ယံကျ်မုံပိုင် အဲဒိုက်တုန် နိညးလေပ်ကိုဒါန် နိတု ဒါန်ရ၊ ပုဂိုလ်တုအရန်ဂ်မိုင် နွံဇြဟာန်ကိုန်ပြ မင်မ္မေအိုတ်မှူး နွံဇြဟာန်ကိုန်ပြ မင်မ္မေအဲဒိုက် ဗွဲကိုပ်ကွာအိုတ်ရ။ ယံကျ်မုံပိုင် အဲဒိုက် နိညးလေပ်ကိုဒါန် နိတုဒါန်ရ၊ ပုဂိုလ်တုအရန် ဂ်မိုင် ပြာ်အာအိုတ်မှူး ပြာ်အာကိုအဲဒိုက် ဗွဲကိုပ်ကွာအိုတ်ရ။ ယံကျ်မုံပိုင် အဲဒိုက် နိညးလေပ်ကိုဒါန် နိတုဒါန်ရ၊ ပုဂိုလ်တုအရန်ဂ်မိုင် ဒုင်ဒါန်အိုတ်မှူး ဒုင်ဒါန်အဲဒိုက် ဗွဲကိုပ်ကွာအိုတ်ရ။

ယံကျ်မုံပိုင် အဲဒိုက် နိညးလေပ်ကိုဒါန် နိတုဒါန်ရ၊ ပုဂိုလ်တုအရန်ဂ်မိုင် တံခရ် အိုတ်မှူး တံကိုအဲဒိုက်ဗွဲကိုပ်ကွာအိုတ်ရ။ ယံကျ်မုံပိုင် အဲဒိုက် နိညးလေပ်ကိုဒါန် နိတု ဒါန်ရ၊ “သကိုပ်ပွာန်ဇှော်သီဟဂ် လေပ်ကိုဒါန်ရ၊ လေပ်သ္မေဟ်ကာဂုဏ် ကုသင်ရ၊ ကောန်စိုတ် ဥပကာသင်ရ” ရံဝံ ပရိင်ဗရရမ္ပာင်ဒယုတ်ခိဟ်ဆာ်အဲဒိုက် ဗျာပ်တြးပြးဇးတိုန်ရ။

ယံကျ်မုံပိုင် အဲဒိုက် နိညးလေပ်ကိုဒါန် နိတုဒါန်ရ၊ ပြာ်အာဇရောင်ပရိသတ် သိုင်ကိုနှင့် ။ ပ ။ ပရိသတ်ခမီကိုနှင့် ပရိသတ်လိမ္မေဟ်တို့မှူး ဝံ့ပြာ်အာဂံင်ဂံင်သကာသကာ ဗွဲမမုက်မတ်မြဟ်မြရ၊ ယံကျ်မုံပိုင် အဲဒိုက် နပ္ပမလျိုင်ပတေ်ကေတ် ပွဲဖိုဒါန်ဂ်မိုင် မဝံတိ

ညာတ်ကေတ် အလိုဇကု တိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ မဂ်ဝံတံဂ် ပြာပ်ခစ ကုတိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟုံသေင်ရ၊ အဲဒိုက်လေဝ် တိကေတ်ဖိဒါန်ဂမ္တိုင်ရ။

ယုံကျာ်မ္မုပိဉ် တိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ “ယုံသီဟ ညးတုဒါန် မလေပ်ကိုဒါန်ဂ် ခန္ဓဇကုလိုလ်တု ပွဲကြနုချိုတ်တုဂ် ဝံအာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲးရ” ရဝံ တံဂ်အဲဒိုက်ရ၊ ဂလာန်ဂ် အဲဒိုက် ဟုံတိကေတ်ရ၊ ပွဲဂလာန်ဝံတုန နပ္ပမလျှင်ပတေ်ကေတ် ကုတိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ အဲဒိုက် ပြာပ်ခစရ ရဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။ ယုံသီဟ ဂလာန်ဂ် ဖိုဂ် ချာ်ပြ အတိုင်ဝံရ၊ ယုံသီဟ ဖိုဂ် ချာ်ပြအတိုင်ဝံရ။ ယုံသီဟ ညးတုဒါန် မလေပ်ကိုဒါန်ဂ် ခန္ဓဇကု လိုလ်တု ပွဲကြနုချိုတ်တုဂ် ဝံအာစိုပ် ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲးရ ရဝံ (သွေးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ

၅။ သုတ်အရက္ခေယျ

၅၈။ ယုံခမိတအ် ခရ်ဂမ္တိုင် မဟံဒးမင်မွဲ ကုတိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဣဝံ ပန်ပြကာ အိုတ်ရ၊ နဟိုတ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာလေဝ် ဟဂ်ဝံစောတ်စောဲ (ကုတိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ)ရ။ ခရ်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ မဟံဒးမင်မွဲ ကုတိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ ညးခေံအိုတ်ဂ်ရောမွေးတုန— ယုံခမိတအ် တိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ မ္မုကိုဒွေတ်ဇကုမသအးဇုရ “ပွကာယဒုစရိတ် အဲဝံ ဩဝ်လွက်ညးသအာင်တီညိ” ရဝံ (သွပျပ်စိုတ်တု) ကာယဒုစရိတ် မွေးမင်မွဲဟုံ ဟုံမွဲ ကုတိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲရ။ ယုံခမိတအ် တိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ မ္မုကိုဒွေတ်ပါင် မသအးဇုရ “ပွဝစီဒုစရိတ်အဲဝံ ဩဝ်လွက်ညးသအာင်တီညိ” ရဝံ (သွပျပ်စိုတ်တု) ဝစီဒုစရိတ် မွေးမင်မွဲ ဟုံမွဲ ကုတိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲရ။ ယုံခမိတအ် တိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ မ္မုကိုဒွေတ်စိုတ် မသအးဇုရ “ပွမနောဒုစရိတ်အဲဝံ ဩဝ်လွက်ညးသအာင်တီညိ” ရဝံ (သွပျပ်စိုတ်တု) မနောဒုစရိတ် မွေးမင်မွဲဟုံမွဲ ကုတိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲရ။ ယုံခမိတအ် တိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ မ္မုကိုပွမဂယိုင် လမျိုမသအးဇုရ “ပွမဂယိုင်လမျို မမှာရာအဲဝံ ဩဝ်လွက်ညးသအာင်တီညိ” ရဝံ (သွပျပ်စိုတ်တု) မိစ္ဆာဇီဝ မွေးမင်မွဲဟုံမွဲ ကုတိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲရ။ ခရ်ဂမ္တိုင် မဟံဒးမင်မွဲ ကုတိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဣဝံ ပန်ပြကာအိုတ်ရ။

နဟိုတ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာလို ဟဂ်ဝံစောတ်စောဲ (ကုတိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ) ဂ်ရော? ယုံခမိတအ် တိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ တွံလဝ်ခရ် ဗွဲဒးရးရ၊ ပွဲအရာဂ် သမဏာကိုဒ် ပြာဟ္မဏာကိုဒ် ဒေဝတ်ကိုဒ် ဒေဝတ်မာရ်ကိုဒ် ဗြိုကိုဒ် ပွဲလောကဝံ ညးလိုမွဲဟုံဟို “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံ တုအဲဂ် ညးတွံခရ် ဗွဲမွေးရးဟုံသေင်ရ” ရဝံ ဟိုတ်မတွံဂး ကြက်စောဒနာ အဲကျာ် မွဲဟာန်ကောံ ဟိုတ်မာန်ဂ် အဲကျာ်ဟုံညာတ်ရ။ ယုံခမိတအ် အဲကျာ် ဟုံညာတ်ကေတ်ဟိုတ်ဂ်ဒ်တု အာစိုပ် ပွမဟုံမွဲကိုဘဲ အာစိုပ်ပွမဟုံမွဲကိုဖေက်ဂိုက် အာစိုပ်ပွမဂင်သကာဂ်ဒ်တု ပဒတ်ရ။

ယွံခမီတအ် အဲကျ်ပညပ်စွဲလဝ် ဒွေတ်ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်နိဗ္ဗာန်ဗွဲမဒးရး ကုကွး သာဝကဂမ္တိုင်ရ၊ ကွးသာဝကအဲကျ်ဂမ္တိုင် မဒွေတ်အတိုင်ပညပ်လဝ်ဟိုတ် ဟိုတ်နူဓရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာဂ်ရ၊ ပွဲဘဝလုဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောင်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတ်တဗ္ဗးကျော် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတ်တဗ္ဗး မဟံဂီဓရ်အာသဝ နကိဉာဏ်တောင်တဲ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ပွဲအရာဂ် သမဏကိဉာဏ် ဗြာဟ္မဏကိဉာဏ် ဒေဝတ်ကိဉာဏ် ဒေဝတ်မာရ်ကိဉာဏ် ဗြိုကိဉာဏ် ပွဲလောကဝံ ညးလိမ္မဲဟံဟို “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံ တုအဲဂ် ပညပ်စွဲလဝ် ဒွေတ်ဒ်ဟိုတ် အာစိုပ်နိဗ္ဗာန်ဗွဲမဒးရး ကုကွးသာဝကဂမ္တိုင်ဟံသောင်ရ၊ ကွးသာဝကတုအဲဂမ္တိုင် မဒွေတ် အတိုင်ပညပ်လဝ်ဟိုတ် ဟိုတ်နူဓရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာဂ်ရ။ ပ။ သွကေတ်ဇောင်မတ်ကွာ အာစိုပ်တဲ ဟံပဒတ်အိုတ်ရ” ရဝံ ဟိုတ်မတွံဂး ကြက်စောဒနာအဲကျ် မွဲဟာန်ကျော် ဟိုတ်မာန်ဂ် အဲကျ်ဟံညာတ်ရ။ ယွံခမီတအ် အဲကျ် ဟံညာတ်ကေတ်ဟိုတ်ဂ်ဒ်တဲ အာစိုပ် ပွမဟံမွဲကျော် အာစိုပ်ပွမဟံမွဲကျော်ဖက်ဂံက် အာစိုပ်ပွမင်သကာဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ကွးသာဝကပရိသာတ်အဲကျ်ဂမ္တိုင် မဂ္ဂိုင်ဂွင်ဟံကကွံဟိုတ် ဟိုတ်နူဓရ် အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာဂ်ရ။ ပ။ သွကေတ်ဇောင်မတ်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ ပွဲအရာဂ် သမဏကိဉာဏ် ဗြာဟ္မဏကိဉာဏ် ဒေဝတ်ကိဉာဏ် ဒေဝတ်မာရ်ကိဉာဏ် ဗြိုကိဉာဏ် ပွဲလောကဝံ ညးလိမ္မဲ ဟံဟို “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံ ကွးသာဝကပရိသာတ်တုအဲဂမ္တိုင် မဂ္ဂိုင်ဂွင်ဟံကကွံဟိုတ် ဟိုတ်နူဓရ် အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာဂ်ရ ပွဲဘဝလုဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောင်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတ်တဗ္ဗးကျော် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတ်တဗ္ဗး မဟံမွဲကျော်ဓရ် အာသဝတဲ အာစိုပ်တဲ ဟံပဒတ်အိုတ်ရ” ရဝံ ဟိုတ်မတွံဂး ကြက်စောဒနာအဲကျ် မွဲဟာန်ကျော်ဟိုတ်မာန်ဂ် အဲကျ်ဟံညာတ်ရ။ ယွံခမီတအ် အဲကျ် ဟံညာတ်ကေတ် ဟိုတ်ဂ်ဒ်တဲ အာစိုပ်ပွမဟံမွဲကျော် အာစိုပ်ပွမဟံမွဲကျော်ဖက်ဂံက် အာစိုပ်ပွမင်သကာဂ် ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ နကိဉာဏ်ဂမ္တိုင် ပိပြကာဝံ ဟဂပ်စောတ်စော (ကုတိလမ္ပုပိဉ်ကျ်တြ)ရ။ ယွံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင် မဟံဒးမင်မွဲ ကုတိလမ္ပုပိဉ်ကျ်တြဂ် က္တဝံ ပန်ပြကာအိုတ်ရ။ နကိဉာဏ်ဂမ္တိုင်ပိပြကာဝံ ဟဂပ်စောတ်စော (ကုတိလမ္ပုပိဉ်ကျ်တြ)ရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ

၆။ သုတ်ကိမ္ဗိလ

၅၉။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသ်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တိလမ္ပုပိဉ်ကျ်တြ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဂြိုပ်တုံပတုက် ဇရေင် ချိုင်ကိမ္ဗိလရ။ ပွဲကာလဂ် တိလပိဉ်ကိမ္ဗိလ ပှော်ပြာပ်အာဇရေင် တိလမ္ပုပိဉ်ကျ်တြ လှောင်သွဝတ် တိလမ္ပုပိဉ်ကျ်တြတဲ သိုမဂဇေဒိုင် ပွဲဒုဒဲမဗွဲမ္တဲ “ယွံကျ်မ္ပုပိဉ် တိလ

မူပိုင်ကျက်တြဲ သွအာပရိနိဗ္ဗာန်မှူး ဟိုတ်ခရ်သပ္ပရိဟ် မဟံတန်တ ဗွဲမလအ်လကာဖာဂ်တုန် ညးဍဲဂ်ရော၊ အထံက်အပင်ဍဲတုန် ညးဍဲဂ်ရော” ရဲဝံ ဂရင်ပွဲ တီလမူပိုင်ကျက်တြဲရ။

ယွံကိမိလ ပွဲလောကဝံ ကျက်တြဲ သွအာပရိနိဗ္ဗာန်မှူး ခမိတြံ၊ ခမိဗြဲ ဥပးတြံ၊ ဥပးဗြဲဂမ္ဘိုင် ဟံၣ်ၣ်ၣ်သေၣ်ရ် ဟံၣ်ၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲကျက်တုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ဟံၣ်ၣ်ၣ်သေၣ် ရ် ဟံၣ်ၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲခရ်တုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ဟံၣ်ၣ်ၣ်သေၣ်ရ် ဟံၣ်ၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲသင်တုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ဟံၣ်ၣ်ၣ်သေၣ်ရ် ဟံၣ်ၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲဒေတ်သိက္ခာတုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ဟံၣ်ၣ်ၣ်သေၣ်ရ် ဟံၣ်ၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲသမာမိတုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ဟံၣ်ၣ်ၣ်သေၣ်ရ် ဟံၣ်ၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲပွမဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲတုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ဟံၣ်ၣ်ၣ်သေၣ်ရ် ဟံၣ်ၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲ ‘ပဋိသန္တာရ’ ပွမဖျပ်တုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ ယွံကိမိလ ကျက်တြဲသွအာပရိနိဗ္ဗာန်မှူး ဟိုတ်အထံက်အပင် ခရ်သပ္ပရိဟ် ဟံၣ်ၣ်ၣ်တ ဗွဲမလအ်လကာဖာတုန် ဣဝံဟောင်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

ယွံကျက်မူပိုင် တီလမူပိုင်ကျက်တြဲ သွအာပရိနိဗ္ဗာန်မှူး ဟိုတ်ခရ်သပ္ပရိဟ် ဝံတန်တ ဗွဲမလအ်လကာဖာမာန်တုန် ညးဍဲဂ်ရော၊ အထံက်အပင်ဍဲတုန် ညးဍဲဂ်ရော ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။_ယွံကိမိလ ပွဲလောကဝံ ကျက်တြဲသွအာပရိနိဗ္ဗာန်မှူး ခမိတြံ၊ ခမိဗြဲ ဥပးတြံ၊ ဥပးဗြဲဂမ္ဘိုင် မူကုပွမၣ်ၣ်သေၣ်ရ် ပွမၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲကျက်ဂ်တုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ မူကုပွမၣ်ၣ်သေၣ်ရ် ပွမၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲခရ်ဂ်တုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ မူကုပွမၣ်ၣ်သေၣ်ရ် ပွမၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲသင်ဂ်တုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ မူကုပွမၣ်ၣ်သေၣ်ရ် ပွမၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲဒေတ်သိက္ခာဂ်တုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ မူကုပွမၣ်ၣ်သေၣ်ရ် ပွမၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲသမာမိဂ်တုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ မူကုပွမၣ်ၣ်သေၣ်ရ် ပွမၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲပွမဟံဝိဝိင် ဟိုတ်မာဲဂ်တုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ၊ မူကုပွမၣ်ၣ်သေၣ်ရ် ပွမၣ်ၣ်သင်အောင်မာ ပွဲ ‘ပဋိသန္တာရ’ ပွမဖျပ်ဂ်တုဲ ပဒတ်အိုတ်ရ။ ယွံကိမိလ ကျက်တြဲသွအာပရိနိဗ္ဗာန်မှူး ဟိုတ်အထံက်အပင် ခရ်သပ္ပရိဟ် ဝံတန်တ ဗွဲမလအ်လကာဖာမာန်တုန် ဣဝံဟောင်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်သတ္တမေ

၆၀။ ယွံခမိတအ် ခမိ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ပြကာဂ် ခြာဟံလအ်ဟောင် ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်အာဂ်ရ။ ပ ။ သွကေတ်ဇောဝ်မတ်ကွာ အာစိုပ်တုဲ ပဒတ်ရ။ ညးမှူးထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် မူကုခရ်သဒ္ဓါရ၊ မူကု သီလရ၊ လမိင်လညာတ်ဂိုင်ရ၊ သတိက်သတင်တန်တညးမွဲခပ်ရ၊ မူကုလ္လိပရာသ္မေက် သ္မာရ၊ ချိုက်ပင်တကောံသတိရ၊ မူကုပညာရ။

ယံခမီတအံ ခမီ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ပြကာဝံ ခြာဟံလအံဟေင်
ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်အာဂုံရ။ ပ ။ သွကေတ်ဇောဝ်မတ်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ
ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်ပစ္စလာယမာန

၆၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရသော်ဝံရ—

ပွဲကာလမွဲအခိုင် တီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်တံဒိုင် ပွဲဂြိုပ်မွဲယု၊ ဘောသကဠ
မဒ်ဒွဲကို မသက္ကုဘဲသတ်ဂမ္ဘိုင် ဇရေင်ချင်သုသုမာရဂီရ မလုပ်လို့ဟ် ဘဂ္ဂရးရ။ ပွဲကာလဂုံ
တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ဂဇာဒိုင်သိုမဒကဲဒညော် ပွဲကွာန်ကလ္လဝါဠပုတ္တ မလုပ်လို့ဟ်
မဂဇရးရ။ တီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲ သွာံညာတ်ကေတ် တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် မဂဇာဒိုင်
သိုမဒကဲဒညော် ပွဲကွာန်ကလ္လဝါဠပုတ္တ မလုပ်လို့ဟ်မဂဇရး နကိုမတ်ဒိမ် မတုပ်သုတ်ကောံ
မတ်ဒေဝတ် မသအးဇးဗွဲတေင် မလောန်လတူမတ်မိုဟ်ဂမ္ဘိုင်တဲ တြုံမွဲကိုဇြဟတ်ဂုံ
သုတ်ညိုင်ရပူးပတိတ်သပါတဲ မဒုပ်လဝ်ကို သုတ်ညိုင်ရဒုပ်ကောံသပါတဲ မပူးလဝ်ကို၊
တုပ်တသ်ဝံဟေင် ကောံဗွန်အာ နူဂြိုပ်မွဲယုဘောသကဠ မဒ်ဒွဲကို မသက္ကုဘဲသတ်ဂမ္ဘိုင်
ပွဲဇရေင်ချင်သုသုမာရဂီရ မလုပ်လို့ဟ်ဘဂ္ဂရးရတဲ နိပြာကဋ် ပွဲဂတမုက်တီလပိုင် မဟာ
မောဂ္ဂလာန် ဇရေင်ကွာန်ကလ္လဝါဠပုတ္တ မလုပ်လို့ဟ်မဂဇရးရ။ တီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲ
ဂဇာဒိုင်ကေတ် ပွဲဒွဲသွာမဂပ်လးပညပ်လဝ်ဂုံတဲမွဲး—

ယံမောဂ္ဂလာန် တုအဲ ဒကဲဒညော်ဒိုင်ဟာ၊ ယံမောဂ္ဂလာန် တုအဲ ဒကဲဒညော်ဒိုင်ဟာ
ရံဝံ သွာန်တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ရ။ ယံကျက်မွဲပိုင် ဒကဲဒညော်ဒိုင်ဂုံ ချံပြရ ရံဝံ (ဂရင်ပိုရ)။
ယံမောဂ္ဂလာန် နိသ်ဂုံမွဲး ကုတုအဲ မပဒတ် ယြသိုမွဲကိုသညာမွဲ ‘မိဒ္ဒ’ ပမဒကဲဒညော်ဂုံ
တို့လုပ်ရ၊ ဩဝ်လွပျပ်စိုတ်သညာဂုံညိ၊ ဩဝ်လွသွပျပ်စိုတ်သညာဂုံ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဝါညိ၊
ယံမောဂ္ဂလာန် ဟံသွပျပ်စိုတ်သညာ မဒ်ဟိုတ် မိဒ္ဒ တို့လုပ် ရံဝံတဲ ကုတုအဲ မပဒတ်ဂုံ
ဟိုတ်မိဒ္ဒဂုံ ကောံဗွဲအာ နွံဟေင်ရ။ (၁)

ကုတုအဲ မပဒတ်ရံဝံ ယဝ်မိဒ္ဒဂုံ ကောံဗွဲအာဟံမာန်မွဲး ယံမောဂ္ဂလာန် ဟိုတ်ပွမကောံ
ဗွဲအာဟံမာန်သ်ဂုံရ ခရ်မကလင်ပင်မိုင်လဝ်တဲ မကတ်ဗတောန်လဝ်တဲဂုံ တုအဲ ဩဝ်ချပ်
နကိုစိုတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါညိ၊ ဩဝ်စိုတ်သပေါတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါညိ၊ ဩဝ်မှ်သေဝ် နကိုစိုတ်ဂိုင်ဂိုင်
ကိုဝါညိ၊ ကုတုအဲ မပဒတ်သ်ဂုံ ဟိုတ်မိဒ္ဒဂုံ ကောံဗွဲအာ နွံဟေင်ရ။ (၂)

ကုတုအဲ မပဒတ်ရံဝံ ယဝ်မိဒ္ဒဂုံ ကောံဗွဲအာဟံမာန်မွဲး ယံမောဂ္ဂလာန် ဟိုတ်ပွမကောံ
ဗွဲအာဟံမာန်သ်ဂုံရ ခရ်မကလင်ပင်မိုင်လဝ်တဲ မကတ်ဗတောန်လဝ်တဲဂုံ တုအဲ ဩဝ်သွ

ပွမဖျောက်သုံဇရာယံဗွဲတြးညိ၊ ဖျောက်သုံဇရာယံဗွဲတြး ရံဝံတဲ ကုတုအဲ မပဒတ်ဂ် ဟိုတ်မိဒွဂ်
ကောံစူးအာ နွံဟောင်ရ။ (၃)

ကုတုအဲ ဖျောက်သုံဇရာယံတဲ မပဒတ် ရံဝံ ယဝ်မိဒွဂ် ကောံစူးအာဟံမာန်မွဲး
ယံမောဂ္ဂလာန် ဟိုတ်ပွမကောံစူးအာဟံမာန်သတ်ဂ်ရ တုအဲ ဩဝ်တံင်တြဲသုကတောဝ်ဂမ္တိုင်
ဓါလပါ်ညိ၊ ဩဝ်ဖိတ်သပေါတ်ကောံစူးမ္တိုင် နကိုတ်ညိ၊ ကုတုအဲ မသွရံဝံ ဟိုတ်မိဒွဂ်
ကောံစူးအာ နွံဟောင်ရ။ (၄)

ကုတုအဲ မပဒတ် ရံဝံ ယဝ်မိဒွဂ် ကောံစူးအာဟံမာန်မွဲး ယံမောဂ္ဂလာန် ဟိုတ်ပွမ
ကောံစူးအာဟံမာန်သတ်ဂ်ရ တုအဲ ဒြိုက်ကတိုနုဒ္ဒဲတဲ ဖိတ်ပေါတ်မတ်ဂမ္တိုင် နကိုတ်တဲ
(လောင်ထောံမုက်တဲ) ဩဝ်သေဝ်ရံင်ဒိသ်ဂမ္တိုင်ညိ၊ ဩဝ်သေဝ်ရံင် သိုင်နက်သတ်ဂမ္တိုင်ညိ၊
ကုတုအဲ မသေဝ်ရံင် ရံဝံ ဟိုတ်မိဒွဂ် ကောံစူးအာ နွံဟောင်ရ။ (၅)

ကုတုအဲ မသေဝ်ရံင် ရံဝံ ယဝ်မိဒွဂ် ကောံစူးအာဟံမာန်မွဲး ယံမောဂ္ဂလာန် ဟိုတ်ပွမ
မကောံစူးအာဟံမာန်ဂ်ရ တုအဲ ဩဝ်သွပုလ်စိတ် စုတ်သမ္တိ မတွံဂး လူးအရံင်ညိ၊ ဩဝ်သ်ပတ်
စုတ်သညာမတွံဂးတဲညိ၊ သုဟ်ညံင်ရဲတဲကို တုတ်သတ်ဂ် ပွဲဗွဲလေဝ် (ဩဝ်သ်ပတ်သညာ
လူးအရံင်ညိ) သုဟ်ညံင်ရဲဗွဲကို တုတ်သတ်ဂ် ပွဲတဲလေဝ် (ဩဝ်သ်ပတ် သညာလူး
အရံင်ညိ) ရံဝံ မိဒွစာ်စူးတဲ နကိုတ်စိတ် မဟံမ္တဲကိုပွမကိုင်တြောင်ဗွဲဗွဲပုဂ္ဂိုလ် ဩဝ်ဇော်ပုတ်
စိတ်မဒ်မ္တဲဟာန် ကောံလူးအရံင်ညိ၊ ဇော်ပုတ် ရံဝံတဲ ကုတုအဲ မပဒတ်ဂ် ဟိုတ်မိဒွဂ်
ကောံစူးအာ နွံဟောင်ရ။ (၆)

ကုတုအဲ မပဒတ် ရံဝံ ယဝ်မိဒွဂ် ကောံစူးအာဟံမာန်မွဲး ယံမောဂ္ဂလာန် ဟိုတ်ပွမကောံ
စူးအာဟံမာန်ဂ်ရ တုအဲ မှိုက်သညာမရင်တုင်တုရူ ကြံကောံဂတင်ဒ်တဲ နကိုက်ဏ္ဍိဂမ္တိုင်
မတန်တဲ ပွဲအပွဲဂ် ဩဝ်သ်ပဒတ် ပွမကွာ်စကြမ် နကိုတ်စိတ် မဟံတန်တဲ ပွဲမူးညိ၊ ကုတုအဲ
မပဒတ် ရံဝံ ဟိုတ်မိဒွဂ် ကောံစူးအာ နွံဟောင်ရ။ (၇)

ကုတုအဲ မပဒတ် ရံဝံ ယဝ်မိဒွဂ် ကောံစူးအာဟံမာန်မွဲး ယံမောဂ္ဂလာန် ဟိုတ်ပွမ
ကောံစူးအာဟံမာန်ဂ်ရ တုအဲ သတင်ကောတ် နလပါ်သကဲပုင်တဲ ဖိုင်ပါ်ဂ် ပတိုန်လတူဖိုင်ပုင်
ကိုလောန်စက်အာ ဗုတ်ညိနောင်တဲ ချိုက်ပေင်တဲကောံသတ်သမ္တုဇောန်ဒ်တဲ သုစုတ်သမ္တိ
မတွံဂး ကြက်ဒြိုက်ကတိုဏောဝ်တဲ ဩဝ်သွ ပွမသတ်ကံသတင် သုဟ်ညံင်ရဲသိုင်
ဇာဒိသိုင်ညိ၊ ယံမောဂ္ဂလာန် ကာလတုအဲ ငှဟ်ကတို ဟံပတိတ်တြဟတ် တသိုမ်ပွမတိတ်
တသိုမ်ပွမတိတ်ဂတးလပါ်ပါ ဂတးလပါ်ပုင် တသိုမ်မဒ်နကိုသမ္တိုင်ဂ်ဒ်တဲ ကြက်ဟံ
ပဒတ်ရ ရံဝံ ဒးဒြိုက်ကတိုဗွဲမပြဟ်ရ။ ယံမောဂ္ဂလာန် တုအဲ ဒးဒွေတ်လုတ် ရံဝံရ။

ယံမောဂ္ဂလာန် ဟိုတ်ဂ်ရ (အဲ) “ပင်ပတိုန်လပ်လပ် မတွံဂး မာန မသျှင်တဲ
ကြက်ဟံဏ္ဍုပြာပ်စသိုဒ်ကာဂမ္တိုင်ရ” ရံဝံ ဒးဒွေတ်လုတ် ရံဝံရ၊ ယံမောဂ္ဂလာန် ခမိ

ပင်ပတိုန်လင် လင်္ဂ မတွံဂး မာန မသျှင်တဲ က္လုပြာပ်စအာသိုဒကာဂမ္ဘိုင်မွဲး ယွံမောဂ္ဂလာန် ကိစ္စကောဏ်ကာဂမ္ဘိုင် ထေက်ကိုဒးသွ ပွဲဒကာဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူကိစ္စကောဏ်ကာ ထေက်ကိုဒးသွပွဲဂမ္ဘိုင် မှိုဟ်ဂမ္ဘိုင် သွပျပ်စိုတ် ကိုခမိမက္ကွကျင်ကွဲ ဟံမာန်အိုတ်ရ၊ ပွဲအရာ မသွပျပ်စိုတ်ဟံမာန်ကွဲ ကသပ်စိုတ်နီ ကုခမိဂ် ရံဝံရ “ပွဲကာလလျှပ်ဝံ ညးလိမ္မဲ ပလီုပလာ် ထောံအဲ ပွဲဂမ္ဘိုင်ရော၊ ပွဲကာလလျှပ်ဝံ မှိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ မှိုကုသတ်မစာ်စူး (နုပွမချက်ကောဏ် ဒဇေဒယံ) ပွဲအဲအိုတ်ရ” ရံဝံ (ကသပ်နီ ရံဝံရ)။ ရံသတ်ဝံ ဟိုတ်ပွမဟံကလိဝံလာတ်ကွဲ ပွမဟံမိပ်စိုတ် ကတိုန်ရ၊ ကုညးဟံမိပ်စိုတ်ကွဲ ပွမစိုတ်ကလိလိမ္မဲ ကတိုန်ရ၊ ကုညး စိုတ်ကလိလိမ္မဲ ပွမဟံသိုလလမ်မင်မဲ ကတိုန်ရ၊ စိုတ်ညးမဟံသိုလလမ်မင်မဲကွဲ သေ့ခဲခြာ အာနုသမာဓိရ။

ယွံမောဂ္ဂလာန် ဟိုတ်ကွဲရ (အဲ) “ကြက်ဟံဟိုဂလာန် ဒစိုဒစးရ” ရံဝံ ဒးဒေတ်လုတ် ရံဝံရ ယွံမောဂ္ဂလာန် နွံကိုဂလာန်ဒစိုဒစးမွဲး ပွမအရေပ်ဂိုဏ် (ကြက်ကတိုန်နီပွဲစုတ်ဗြာန်ရ ရံဝံ) ဂပ်ပစိုဒင်ရ၊ ပွမအရေပ်ဂိုဏ်နွံမွဲး ပွမစိုတ်ကလိလိမ္မဲ ကတိုန်ရ၊ ကုညးစိုတ်ကလိလိမ္မဲ ပွမဟံသိုလလမ်မင်မဲ ကတိုန်ရ၊ စိုတ်ညးမဟံသိုလလမ်မင်မဲကွဲ သေ့ခဲခြာအာ နုသမာဓိရ။ ယွံမောဂ္ဂလာန် အဲ ဟံထိုင်သး ပွမဆက်ဆောံကောံအရာဂမ္ဘိုင်အိုသိုရ၊ ဟံထိုင်သး ပွမ ဆက်ဆောံကောံအရာဂမ္ဘိုင်အိုသိုဟေင် ဟံသေင်ရ၊ ပွဲစုတ်တုန် အဲ ဟံထိုင်သး ပွမ ဆက်ဆောံကောံခရ် ခမိဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပွမဆက်ဆောံကောံဘာ မှိုကုသတ်မှိုကုရမ္ပာင် မအောန်သာ မဟံမွဲကိုပရရမ္ပာင်ချင်ကွာန် မစာ်စူးနုလျှပ်မှိုဟ်ဂမ္ဘိုင် မပဗ္ဗေထေက်ကြိုက်ကို တုဟ်န မှိုဟ်ဂမ္ဘိုင် သွပွဂြောပ်ပဒန် မပဗ္ဗေထေက်ကြိုက်ကို တုဟ်နသတင်တန်တဲညးမွဲစိုတ်တုန် ထိုင်သးရ ရံဝံ (သွးရ)။

သွးတဲ ရံဝံမွဲး တီလပိုင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ဂရင်ပွဲ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ “ယွံကျာ်မုံပိုင် ပွဲခဗျန် မုရနုဗုတ်ဗွတ်မွဲ ခမိဂ် နီညးသွအာရီ ပွဲနီဗျာန် နီအရာတဏှာအိုတ်တဲ မှိုကုစိုတ်မတိတ်ဗူး (နုကိလေသ)၊ ညးမုံပွမစိုပ်ဒတဲ ပွဲစုတ်၊ ညးမဟံမွဲကိုဘဲယောဂ ပန်ပြကာပွဲစုတ်၊ ညးဒေတ်လုတ် ဒေတ်မပြဲပွဲစုတ်၊ ညးမုံကိုလအိတ် မဂပ်ပတွံဂး ရံဝံမွဲး နီဗျာန်ပွဲစုတ်၊ နီညးပြဲလတူမှိုဟ်ဒေတ်ဂမ္ဘိုင်ကွဲရော” ရံဝံ (ဂရင်ပွဲရ)။

ယွံမောဂ္ဂလာန် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် “သွက်ဝံပျပ်စိုတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို (ရံဝံမွဲး နီစွ သုဘ သုခ အတ္တ ပွဲအစောံတဏှာဒိဋ္ဌိ)ကွဲ ဟံပဗ္ဗရ” ရံဝံ ဂပ်ပကလင်ပင်မိုင်လင်ရ။ ယွံမောဂ္ဂလာန် ခမိဂ် “သွက်ဝံပျပ်စိုတ် ပွဲမဟာရာ ခရ် (ခန္ဓ အာယတန ဓာတ်) ဂမ္ဘိုင် အိုသိုကွဲ ဟံပဗ္ဗရ” ရံဝံ ဂပ်ပကလင်ပင်မိုင်လင်ဂလာန်ကွဲ ရံဝံဟေင်ရ။ ခမိဂ် တီကောတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို နကိုညဏ်တေင်ရ၊ တီကောတ်ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို နကိုညဏ်တေင်တဲ ပိုင်ခြာ တီကောတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို နကိုညဏ်တေင်ရ၊ ပိုင်ခြာတီကောတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသိုတဲ သုခကိုနီ ဒုက္ခကိုနီ အဒုက္ခမသုခကိုနီ ဝေဒနာအိုသိုကွဲ ဒင်စသိုင်ရ။ ခမိဂ် မှာ်သေ့ဝံ ရံဝံမွဲး ဟံပိုင်

၍ဂြိုဟ်ကိုဝါ ပွဲဝေဒနာဂမ္ဘိုင်တဲ ပဒတ်ရ၊ မှာသေ့ဝံဗွဲအစောံ ‘ဝိရာဂ’ ပွမစာ်စူး နူထွေန်စပ်
 ဂြိုဟ်ဂြိုဟ်ကိုဝါတဲ ပဒတ်ရ၊ မှာသေ့ဝံဗွဲအစောံ ‘နိရောဓ’ ပွမပျိုတ်ဂြိုဟ်ဂြိုဟ်ကိုဝါတဲ ပဒတ်ရ၊
 မှာသေ့ဝံဗွဲအစောံ ‘ပဋိနိဿဂ္ဂ’ ပွမသွေးကွေံမွဲလှေံပုန်ဂြိုဟ်ဂြိုဟ်ကိုဝါတဲ ပဒတ်ရ၊ မှာသေ့ဝံဗွဲအစောံ
 ဟံဗိုန်ဂြိုဟ်ဂြိုဟ်ကိုဝါ ပွဲဝေဒနာဂမ္ဘိုင်တဲ ပဒတ်မွဲ မှာသေ့ဝံဗွဲအစောံ ‘ဝိရာဂ’ ပွမစာ်စူး
 နူထွေန်စပ်ဂြိုဟ်ဂြိုဟ်ကိုဝါတဲ ပဒတ်မွဲ မှာသေ့ဝံဗွဲအစောံ ‘နိရောဓ’ ပွမပျိုတ်ဂြိုဟ်ဂြိုဟ်ကိုဝါတဲ
 ပဒတ်မွဲ မှာသေ့ဝံဗွဲအစောံပဋိနိဿဂ္ဂ ပွမသွေးကွေံမွဲလှေံပုန်ဂြိုဟ်ဂြိုဟ်ကိုဝါတဲ ပဒတ်မွဲ ဟံစောဲလာံ
 ဓရ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ (နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ) ပွဲလောကရ၊ ဟံစောဲလာံမွဲ ပွမထွေန်စပ် မတွံဂး တဏှာ
 ဟံမွဲရ၊ ပွမထွေန်စပ်ဟံမွဲမွဲ ကိလေသလလမ် တူဟ်တူဟ်ဟေင်ရ၊ “ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ အိုတ်အာ
 တဲရ၊ ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြဲတဲရ၊ သွပတဲကွေံကိစ္စမက်တဲရ၊ တူဟ်နကိစ္စမက်ဂွံ ကိစ္စထေက်
 ကိုဒးသွမွဲသအာင် ဟံမွဲရ” ရံဝံ (တီရ)။

ယံမောဂ္ဂလာန် ဗွဲခွန် နဗ္ဗတ်ဗွတ်ဝံ ခမိဂ် ဒ်ညးသွအာရီ၊ ပွဲနိဗ္ဗာန် ဒ်အရာတဏှာ
 အိုတ်တဲ မှုံကိုစိုတ်မတ်တဲဗူး (နူကိလေသ) ညးမှုံပွမစိုပ်ဒတဲ ဗွဲစွတ်၊ ညးမဟံမွဲကိုဘဲယောဂ
 ပန်ဗွဲစွတ်၊ ညးဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြဲဗွဲစွတ်၊ ညးမှုံကိုပွမစိုပ်ဒတဲ မဂပ်ဝံတွံဂး ရံဝံမွဲး နိဗ္ဗာန်
 ဗွဲစွတ်၊ ဒ်ညးပြဲ လတူမှိတ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်မေတ္တ

၆၂။ ယံခမိတအံ ဩဝရဗေက် ပွကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ညိ၊ ယံခမိတအံ ယုမတွံဂး
 ပွကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ယုတသိန်ရ။ ယံခမိတအံ ဒ်ဒ်မကေင်ဒင်စသိုင် ဖိုတောင် မထေက်ကိုနွံပိုက်
 ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် ထေက်ကိုဒးဝှပ် လုက်ကာလမဂ္ဘိုင်သေ့ ဒ်ဒက်တံကိုပွကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်
 မဂပ်ဝံသွလပ် လုက်ကာလမဂ္ဘိုင်သေ့ဒ် အဲ သမ္ဘိဒးရ၊ လုက်ထပ်သွာံဂမ္ဘိုင် ကေင်ဇွေတ်
 ပွပ်လပ်ဇုန်စိုတ် မစိုန်သကိုကောံမေတ္တာရ၊ လုက်ထပ်သွာံဂမ္ဘိုင် ဇွေတ်ပွပ်လပ်ဇုန်စိုတ်
 မစိုန်သကိုကောံမေတ္တာတဲ လုက်သံဝဇ္ဇကပ် ဝိဝဇ္ဇကပ်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပိုက် ဟံဒးကလေင်ကျိုင်
 ချိုင်မှိတ်ဝံတဲရ၊ ယံခမိတအံ ဩကာသလောက လိုလံာ်မွဲး အဲပြာပ်အာစိုပ် ဘုံအာဘဿရ
 ရ၊ ဩကာသလောက တန်တပုန်မွဲး ကတိဒ် ပွဲလွီမာန်ဗြို (ပဌမဇုန်) မလှုသုန်ဂြာရ။

ယံခမိတအံ ပွဲလွီမာန်ဗြိုပဌမဇုန်ဒ် အဲ ဒ်ဗြိုရ၊ ဒ်မဟာဗြိုရ၊ ဒ်ညးခလိုချိုက်မာန်ရ၊
 ဒ်ညး ညးလိုလေပ် ခလိုချိုက်ဟံမာန်ရ၊ ဒ်ညးညာတ်ကေတ် (အလုံအိုသို) ဗွဲစွတ်ရ၊
 ဒ်ညးကိုကတိဒ် အတိုင်ပိုက်မာန်ရ။ ယံခမိတအံ အဲကေင်ဒ်သိုင်အိန် မဝံအလိုအသီဒေဝတ်
 ဂမ္ဘိုင် ပိစောံတြိအလန်ရ၊ ကေင်ဒ်သိုင်စက္ကဝပ် မမင်မွဲဓရ် မသွသိုင်ဗဗွဲကိုဓရ် မဝံအလိုအသီ
 အလုံတကအ်ပန် မှုံလအိတ်အပိုင်အခြာမှာသိုဒ်ပန် မအံင်ဇူးဂကောံသွသတြ၊ မကိုဝှိုရးချိုင်

တန်ကြန်ညှိဝတ် မချိုက်ပေတ်ကောံရတ်ထပ်ပြကာ ဟံ့ကကံအလန်ရ။ ယံခမီတအံ
ရတ်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာဝံ ကတိန်ကျင် ကုအဲ (မဒ်သိုင်စက္ကဝဝ်ဂ်) အိုတ်ရ။ ရတ်ထပ်ပြကာ
ဂ်တုန် ညးချော်ရော? ရတ်စက် ရတ်စိင် ရတ်ချေံ ရတ်မတ်မွိုက် ရတ်ဂူကျ် ရတ်သေဉ္စီ
ရတ်ကောန်ဇော် မရနက်ကိုထပ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ကောန်ဂမ္ဘိုင်ဟံ့ကလီ မဝံသကာ မှုကိုအံ
ရုပ်သရဲသဝံ မလှိုန်ပပိန် ပှန်မွဲလပါ်မာန် နွံ (ကုအဲမဒ်သိုင်စက္ကဝဝ်ဂ်) အိုတ်ရ။ အဲဂ်
ဂွးတိမ္မုလအိတ်မှာသိုဒ်ဝံ ဟံ့ဒးရပ်လေံတဲ ဟံ့ဒးရပ်လွဟ်လနက်တဲ အံင်ဇူးကေတ် နပဗ္ဗဲခရဲတဲ
အုပ်ဝပ်ပိုင်ပြီကွင်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

ညးသပ္ပရိဟ်ဂမ္ဘိုင် မဂ္ဘဲသိုတသိုခံဂ် ဩဝ်မှတ်သေဝ် ဖိပ္ပကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်
အိုတ်ညိ၊ ယံခမီတအံ ဇော်ပွင်လဝ်မေတ္တာစိုတ် လုက်ထပ်သ္မာံဂမ္ဘိုင်တဲ လုက်
ထပ်သံဝဇ္ဇကပ် ဝိဝဇ္ဇကပ်ဂမ္ဘိုင် ဟံ့ဒးကလေင်ကျင် ညှင်လိုက်မိုဟ်ဝံမွဲလှော်ပုန်တဲ။
ဩကာသလောက လီလားမွး ပြာပ်အာစိုပ်ဘုံအာဘဿရတဲ ဝံကတိန်ရ။

လောက ကလေင်တန်တဲတို မွဲလှော်ပုန်မွး ကတိန်ပွဲဘုံမြီပဌမ ဇာန်မလှု
သုန်ကြံရ။ ပွဲကာလဂ် ကေင်ကတိန်မဟာမြီ မကိုညးသအာင် ဗက်အလိုက်ပွိုက်
ဇေယျာန် ထပ်အလန်ရ။

ကတိန်သိုင်အိန် မဝံအလိုအသီဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် ပိစောံတြ်အလန်တဲ ကေင်သွ
ဒဒ်သိုင်ဒေဝတ်ရ။ ကေင်ဒ်သိုင်စက္ကဝဝ်မဝံအလိုအသီ ဂွးတကအံဇေယျဒိပ်ရ။

ကေင်ဒ်သိုင် မဂပ်ဝ်စပ်သ္မိုက်အဘိသိက်ပွဲကျိပ် မဝံအလိုအသီတိ မဒ်ဇော်
သကိုပ်ညွမ္မိဟ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ သိုဟံ့ဒးရပ်လေံ ဟံ့ဒးရပ်လွဟ်လနက်ဂ် အံင်ဇူးကေတ်
ဂွးတိဝံရ။

(အဲ) သွသိုင် မပဗ္ဗဲကိုခရဲ ပွဲဂွးတိဝံတဲ သိုဟံ့သွအနိုင်အထက် ဒွေံဗတောန်
ဗွဲမညီသွဟ်ကိုခရဲတဲရ။

အဲကတိန် ပွဲဂကူ မှုကိုဂြပ်ရတ်မဂ္ဘိုင် မှုကိုကြိယာဗာ အရပ်စပ် သုင်စောဲ
မဂ္ဘိုင် မသေ့ဟ်သွဟ်ဖဲသအီ မချိုက်ပေတ်ကောံ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် အိုသိုကို
ကောံရတ်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာကိုတဲရ။

ပွဲလောကဝံ ကျ်တြဂမ္ဘိုင် မလေပ်ယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်သင်ရိဟ် မိုဟ်ဂမ္ဘိုင်
နွံအိုတ်ရ။ ကျ်တြဂမ္ဘိုင်လေဝ် ပွကုသိုဝံ န်ဟိုတ်ဖိမဇော်ဝံရ။ ဒဒ်သိုင် မဝံအလို
အသီ အဲဂ် ဟံ့လိုလားရ။ န်သိုင် မှုကိုကြိယာဗာ အရပ်စပ်သုင်စောဲမဂ္ဘိုင်ဂွင် မှုကို
အသိုင်ကြိမဇော်ရ။ န်သိုင် မချိုက်ပေတ်ကောံ ဣဒ္ဓိကြိန် မချိုက်ပေတ်ကောံ
ညွအံတို့ဝါရ မဝံအလိုအသီ ဂွးတိဇေယျဒိပ်ရ ရဲဝံ ဂပ်ဝ်တွံလဝ်ခရဲဝံ ဗွဲဒးရးရ။

သော့မိင်ကေတ်ခရ်ပွဲမွဲ မုရ်ညးမွဲ ဟုံလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်နွံဂ်ရော ညးမုံသဘ်
မက္ခိဒ္ဓက်လေဝ် လျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်အာရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ညးမုံပွိုက်ကို ဒုတုဇိုဂ် မုံပွိုက်
ကိုဇို မဇ္ဇေဂ်ဒ်တုဲ သိုမဗ်ဗျုဟ်ကေတ် ဒွေံဗတောန်ကျက်ဂမိုင်ဂ် ဂပ်ဝ်ဒးသွ
အဲပရဲ ခရ်သပျုရ်ဟ်ရ။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်ဘရိယာ

၆၃။ ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ ပွဲအခိုင်နူဂယး ဗိုက်ပလေဝ်သုာတုဲ သိုမထွ
ဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်သုာ က္လုာ်ပာ်စအာသို အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိတုဲ ဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲဒုဒဲသုာ
မဂပ်ဝ်လးပညပ်လဝ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ပွဲသိုအနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ မိုဟ်ဂမိုင် မုံကိုဗရရမုာ်
မညွာတ်မြဟ် ဇ္ဇေလဲအိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ပြာပ်လုပ်အာဇရေင်
တီလမုံပိုင်ကျက်တြတုဲ လောဝ်သွဝတ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြတုဲမွဲး ဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲဒုဒဲမဗဗွဲရ၊
ကုအနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ မဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲဒုဒဲမဗဗွဲရ တီလမုံပိုင်ကျက်တြ သုာန်တိုန်
ဂလာန်ပွဲရ—

ယံသမေဟ် ပွဲသိုတုဲအဲ မိုဟ်ဂမိုင် သုဟ်ညံင်ရတမုာ်ဂမိုင် ပွဲဝဲဗးကအိုတ်ကို မုရ်
ဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ မုံကိုဗရရမုာ် မညွာတ်မြဟ်ဇ္ဇေလဲအိုတ်ဂ်ရော ရံဝံ (သုာန်ရ)။ ယံကျက်မုံပိုင်
ကောန်ခအ်ဗြသိုဏအ် မုံယုသုဇာတာဝံ ဂပ်ဝ်ရင်တုင်ဒင်နင် နူဂကုမသေဟ်သွဟ်
ဖဲသအီရ၊ ကောန်ခအ်ဗြသို ခါသီဇ္ဈေဂ် (ခါသီဇ္ဈေရံဝံ) ဟုံသွသမ္ဘိရ။ ခါသီကွက်ဂ်
(ခါသီကွက်ရံဝံ) ဟုံသမ္ဘိရ၊ တြံတုသိုဂ် (တြံတုသိုရံဝံ) ဟုံသမ္ဘိရ၊ တီလမုံပိုင်
ကျက်တြဂ်လေဝ် ဟုံသွဇေသိုရ်ရ၊ ဟုံသွအဲပရဲရ၊ ဟုံသျှိုက်မိုက်သေံသံ ဟုံပူဇေ ရံဝံ
(ဂရင်ပွဲရ)။

ပွဲကာလဂ် “ယံသုဇာတာ သြပ်ကျင်ညီ” ရံဝံ တီလမုံပိုင်ကျက်တြ ကော်ကောန်
ခအ်ဗြသို မုံယုသုဇာတာရ။ “ယံကျက်မုံပိုင် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ ကောန်ခအ်ဗြသို မုံယုသုဇာတာ
ကလေင်ဂရင်ပွဲ ကုတီလမုံပိုင်ကျက်တြတုဲ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ လောဝ်သွဝတ်
တီလမုံပိုင်ကျက်တြတုဲ ဂဇေဒ်ခိုင်ပွဲဒုဒဲမဗဗွဲရ၊ ကုခအ်ဗြသို မုံယုသုဇာတာ မဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲဒုဒဲ
မဗဗွဲရ တီလမုံပိုင်ကျက်တြ သုးတိုန် ဂလာန်ပွဲရ—

ယံသုဇာတာ သမ္ဘာတြံတုသိုဂမိုင် က္လုာ် ထပ်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပ်ပြကာ
အိုတ်ဂ်ရော? သမ္ဘာ မတုပ်သုဟ်ကိုညးဂစိုတ်မိုဟ်၊ သမ္ဘာ မတုပ်သုဟ်ကိုကမုတ်ဒမ္မ၊ သမ္ဘာ
မတုပ်သုဟ်ကိုတုနဲ၊ သမ္ဘာ မတုပ်သုဟ်ကိုမိ၊ သမ္ဘာ မတုပ်သုဟ်ကိုဒေဠိ၊ သမ္ဘာ
မတုပ်သုဟ်ကိုမိတ်သဟာဲ၊ သမ္ဘာ မတုပ်သုဟ်ကိုဗိုက်ဗြဂမိုင်ရ။ ယံသုဇာတာ သမ္ဘာ

တြိတုသိုဂမ္ဘိုင် ဣဝံထပိဋကအိတိရ။ ဖျောဝကိုသမ္ဘာဂမ္ဘိုင်ထပိဋကကို တုအေ နိသမ္ဘာဂကုလိဂ်ရော ရဝံ (သုးရ)။ ယံကျာမ္ပိပိဋ အရထအဓိပ္ပါယ်ဂလာန် တိလမ္ပိပိဋ ကျာတြိ မဂပ်ဝံတွံလင် ဗွေခွန်ဝံ အေခိုက်ဗြ ဟံတိကျိဟ်ကေတ် ဗွေတြးရ။ ယံကျာမ္ပိပိဋ အာတ်ပါန်အခေါင်ရ။ အရထအဓိပ္ပါယ် ဂလာန်တိလမ္ပိပိဋကျာတြိ မဂပ်ဝံတွံလင်ဗွေခွန်ဝံ ညင်အေခိုက်ဗြ ဝံတိကျိဟ်ကေတ် ဗွေတြးမာန်ဂ် ဩဝ်ဣဟိတုံညိကျာ ရဝံ (ဂရင်ဗွီရ)။ ယံသုဇာတာ နိသင်္ဂမ္ဘုး ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ညိ၊ ဩဝ်သွပျပ်စိတ် ဗွေမဒးရးညိ၊ ကြက်ဟိတုံ ကိုရ ရဝံ (သုးရ)။ “ယံကျာမ္ပိပိဋ ခိုဟ်ရ” ရဝံ ကောန်ခအ်ဗြသို မ္ပိယုသုဇာတာ ကလေင် ဂရင်ဗွီ ကုတိလမ္ပိပိဋကျာတြိရ။ တိလမ္ပိပိဋကျာတြိ တွံကိုခရဝံရ—

ဩသမ္ဘာ တြိတုသိုမ္ဘဲ မ္ပိကိုစိတ်ဒေါသ မဂပ်ဝံပလိပလင်္ဂ်ဒ်တဲ သိုမ္ပိအလေံ ဟံမင်မ္ဘဲဒတဲမြမောင် သိုမထွေန်စပ် ပွဲတြိဂမ္ဘိုင် မသအာင်နုတြိတုသိုဇကုဂ် သွပဒေက်ဖျပ် (ဟံရှေသော်ရ် ထေင်သောဲ) တြိတုသိုဇကုရ။ ညးမရာန် နကိုဂြပ်ဂ် လေပ်ပတိတ်ဗြဟတ် (သုဟ်ညင်ရ် ပတိတ်ဗြဟတ်) သွက်ဝံဂစိတ်ရ။ သမ္ဘာမ္ပိသဘ ရဝံဂ် ညးဗြမလေပ်ဂစိတ် ရဝံကို သမ္ဘာ ရဝံကို ဂပ်ဝံသုးရ။ (၁)

ဩသမ္ဘာ တြိတုသိုမ္ဘဲ တြိတုသို ညးမဒ်တုနဲဇကုဂ် သိုပတ် (စီရေင်) ကွတ်ပညာကို ပွမကူသာန်သွံရာန်ကို ပွမဇိက်ဗုကိုတဲ ဖျောဝကိုဂြပ် မဂပ်ဝံကလိ ဝံနင်ဂ် ဂြပ်ဗွတ်ညိနာင်ကိုလေင် နွံပိုက်တုဟ်နရင်တုင်ပတိတ်မုးရ။ သမ္ဘာမ္ပိသဘ ရဝံဂ် ကမ္မတ်ဒမ္မမ္ဘော ရဝံကို သမ္ဘာ ရဝံကို ဂပ်ဝံသုးရ။ (၂)

ဩသမ္ဘာ တြိတုသိုမ္ဘဲ ဟံမ္ဘဲပိုက် တုဟ်နကောန်ကမ္မောန်ကေင်ကာရ။ လူဟ်လုန်ရ။ စဇြိဟ်ရ။ စိတ်လေင်ကြိုင်မိုဟ်ရ။ အကဲအရာဇကုလေင် ကြိုင်မိုဟ်ရ။ ဂလာန်မကြိုင်မိုဟ် ညာတ်မြတ်ဂမ္ဘိုင်လေင် လေပ်ဟိုသုးရ။ တြိတုသို မ္ပိကိုဇေလ္လိဂ်လေင် ဓလိုချိုက်ပြိုက်ပျဲတဲ လေပ်ဒေတ်ရ။ သမ္ဘာမ္ပိသဘ ရဝံဂ် တုနဲဗြ ရဝံကို သမ္ဘာ ရဝံကို ဂပ်ဝံသုးရ။ (၃)

ဩသမ္ဘာ တြိတုသိုမ္ဘဲ မ္ပိအလေံမင်မ္ဘဲဒတဲမြမောင် ပွဲကာလအိုသိုရ။ မိအံက်ဂ် သုဟ်ညင်ရ် မင်မ္ဘဲကောန်ကို လေပ်မင်မ္ဘဲတြိတုသိုရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ မင်မ္ဘဲ ဂြပ်ရတ် တြိတုသို မဂပ်ဝံဂွဲသိုပကောံပကေပ်ဂ်ရ။ သမ္ဘာမ္ပိသဘ ရဝံဂ် မိအံက် ရဝံကို သမ္ဘာရဝံကို ဂပ်ဝံသုးရ။ (၄)

ဩသမ္ဘာ တြိတုသိုမ္ဘဲ မ္ဘဲဇော် ဒေဗြသုတ် သုဟ်ညင်ရ်ရှေသော်ရ် ပွဲဒေံကို တုပ်သင်္ဂ် ရှေသော်ရ် ပွဲတြိတုသိုဇကုရ။ မ္ပိကိုစိတ် မစိုန်သကိုကောံဝွပါပ်ရ။ လေပ်ဗက်အလိုက်ပိုက် တြိတုသိုဇကုရ။ သမ္ဘာမ္ပိသဘ ရဝံဂ် မ္ဘဲ ဒေဗြ ရဝံကို သမ္ဘာရဝံကို ဂပ်ဝံသုးရ။ (၅)

ဩဿန္တာ တြုံတုသိုမ္မဲ ပွဲလောကဝံ မိတ်သဟာဲ သွောံညာတ်ကေတ်
မိတ်သဟာဲလအ်မု ကျင်စိုပ်ဂံတဲ သွဟ်ညင်ရဲ မိပ်အိုဟ်တိုဟ်ဗွဲမလောန်ကို
ညာတ်ကေတ်တြုံတုသိုတဲ မိပ်မြဟ်အိုဟ်တိုဟ် ဗွဲမလောန်ရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကောံ
ဂကူရ၊ မွဲကိုသီလရ၊ လေပ်ဒေတ်ပွဲတြုံတုသို ဗွဲမရေၣ်သေၣ်ရဲရ၊ သမ္ဘာမွဲသဘ
ရဲဝံဂံ မိတ်သဟာဲ ရဲဝံကို သမ္ဘာ ရဲဝံကို ဂပ်ဝံသွးရ။ (၆)

ဩဿန္တာ တြုံတုသိုမ္မဲ (တြုံတုသိုဂံ) ရပ်လေံတဲ စိုန်ရဂပ်ဝံစမြေပဟေက်
နပ္ပမစင်တက်ဂစိုတ်လေပ် ဟံမ္မဲကိုပွမထေပုတ် ပွမဖေက်လကိုတ်ရ၊ မွဲကိုစိုတ်
မဟံဂြိုဟ်စာလုတ်မှာဒုသ် (နဒေါသ) ရ၊ လေပ်အေင်ဒင်တြုံတုသိုရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမ
ထေပုတ် စိုတ်တိတ်ရ၊ လေပ်ဗက်အလိုက် ပွဲတြုံတုသိုရ၊ သမ္ဘာ မွဲသဘ ရဲဝံဂံ
ဒိုက်ဗြဲရဲဝံကို သမ္ဘာရဲဝံကို ဂပ်ဝံသွးရ။ (၇)

ပွဲလောကဝံ ဩဿန္တာမ္မဲ သမ္ဘာမတုပ်သွဟ်ကိုညးဂစိုတ်မိုဟ် သမ္ဘာမတုပ်
သွဟ်ကိုကမ္မုတ်ဒမ္မ သမ္ဘာမတုပ်သွဟ်ကိုတုနဲ ရဲဝံ ဂပ်ဝံသွးရ၊ မွဲကိုသဘ
မဟံမ္မဲကိုသီလရ၊ မွဲသဘမကြံကသအိုသအာ်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမရေၣ်သေၣ်ရဲရ တြုံတုသိုရ၊
သမ္ဘာဂမ္တိုင်ဂကူဏအ်ဂံ ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲတြုံနုချိုတ်တဲဂံ ဒးအာစိုပ်နရက်
အိုတ်ရ။ (၁-၃)

ပွဲလောကဝံ ဩဿန္တာမ္မဲ သမ္ဘာမတုပ်သွဟ်ကိုမိ သမ္ဘာမတုပ်သွဟ်ကိုဒေံဗြဲ
သမ္ဘာမတုပ်သွဟ်ကိုမိတ်သဟာဲ သမ္ဘာမတုပ်သွဟ်ကိုဒိုက်ဗြဲ ရဲဝံ ဂပ်ဝံသွးရ၊
မွဲသဘမတန်တ ပွဲသီလရ၊ လေပ်သိုလလမ်မင်မ္မဲ လုက်ကာလမလအ်လကာဖာရ၊
သမ္ဘာဂမ္တိုင်ဂကူဏအ်ဂံ ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲတြုံနုချိုတ်တဲဂံ သွောံအာစိုပ်ချင်သွပ်
မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။ (၄- ၇)

ယံသုဇာတာ သမ္ဘာတြုံတုသိုဂမ္တိုင် ကူဝံ ထပ်ပြကာအိုတ်ရ၊ ပ္ဍောပ်ကိုသမ္ဘာဂမ္တိုင်
ထပ်ဂကူဂံ တုအဲ ဒ်သမ္ဘာဂကူလိုဂံရော ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယံကျာ်မွဲပိုင် သွတမ်နုတဲဝံတဲ
အဲဒိုက်ဗြဲဂံ သမ္ဘာမတုပ်သွဟ်ကိုဒိုက်ဗြဲ ဒဒက်တဲကိုတြုံတုသို ရဲဝံ တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲ
သြပ်ဂိုင်သမ္ဘိညိ ရဲဝံ (ဂရင်တိရ)။

သုတ်ဒသမ။

၁၁။ သုတ်ကောဓန

၆၄။ ယံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာ သူသတြုံဂမ္တိုင် ဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက်အိုတ်တဲ
မလေပ်သွကိုဒတဲဖို သူသတြုံဂမ္တိုင်ဝံ ကျင်စိုပ်ဇရေင်ညးဗြဲကို ညးတြုံကို မထေပုတ်အိုတ်ရ။

ညးမွဲထံၣ်ပြကာအိုတ်ဂံၣ်ရောမွဲတုၣ်န— ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ သူသတြၢ် နွံပိုက်ကို ကုညးဒ်သူသတြၢ်မစှ်စးရံၣ်ရ။ “ညးဝံ ရုပ်သံာ်ဟံၣ်ကျော်မွဲး ခိုဟ်ကွေံရ” ရံၣ် (နွံပိုက်ရ)။ ပွဲမုၢ်ပိုက်သံာ်ဏအ်ဂံၣ် မဟိုတ်ဂံၣ်ရော၊ ယွံခမီတအ် သူသတြၢ် ဟံၣ်သျှိုက်မျိုက် ပွဲပွမညးဒ်သူသတြၢ်စှ်စး ရုပ်သံာ်ကျော်ရ။ ယွံခမီတအ် တြၢ်ပုဂ္ဂိုလ်မုၢ်အလေံထေံပုတ်ဝံ ပုတ်ဒေါသမဂပ်ပ်ပျိုၣ်ရ၊ ပုတ်ဒေါသ မဂပ်ပ်ဗက်အာလေံရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မထေံပုတ်ဒိုင်ဂံၣ် ယဝ်ရဂပ်ပ်ဟုမ်သာ် ဗွဲမဒးရး ဂပ်ပ်လံက်လေတ် ဗွဲမဒးရးဒ်ဒ်တုဲ ကးပါကွေံသောံကျိပ်သောံ ခိုင်တုဲ ဗိုက်လတက်ကေတ် ယာတ်မဗုဒ္ဓအဒးရးမွဲးလေဝ် ညးဂံၣ် ပုတ်ဒေါသမဂပ်ပ်ပျိုၣ်ရ နီတုဲ ရုပ်သံာ်ဟံၣ်ကျော်ဟေင် ဒ်အာရ။ ယွံခမီတအ် သဘာ်ပဌမ သူသတြၢ်ဂမၠိုင် ဂပ်ပ် သျှိုက်မျိုက်တုဲ မလေပ်သွက်ဒ်တုဲနီ သူသတြၢ်ဝံ ကျင်စိုပ်ဇေရင်ညးဗြဲကို ညးတြၢ်ကို မထေံပုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုၣ်တုၣ်န သူသတြၢ် နွံပိုက်ကို ကုညးဒ်သူသတြၢ်မစှ်စး ရံၣ်ရ “ညးဝံ ဒးတိုက်ဒိုင်ဗွဲဒ်ဒ်မွဲး ခိုဟ်ကွေံရ” ရံၣ် (နွံပိုက်ရ)။ ပွဲမုၢ်ပိုက်သံာ်ဏအ်ဂံၣ် မဟိုတ် ဂံၣ်ရော၊ ယွံခမီတအ် သူသတြၢ် ဟံၣ်သျှိုက်မျိုက် ပွဲပွမညးဒ်သူသတြၢ်စှ်စး ဝံတိုက်သိုင် ဗွဲတသိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် တြၢ်ပုဂ္ဂိုလ်မုၢ်အလေံထေံပုတ်ဝံ ပုတ်ဒေါသမဂပ်ပ်ပျိုၣ်ရ၊ ပုတ်ဒေါသ မဂပ်ပ်ဗက်အာလေံရ။ ပုဂ္ဂိုလ်မထေံပုတ်ဒိုင်ဂံၣ် ယဝ်တိုက်ဒိုင် ပွဲလတူပွင် သွာခေါဇာဇော် မုၢ်ကိုတသောံမဂိုင် သွာတသောံသတ် မဂုတ်လပ်ပက် သွာလးစွာံဒြဲစွပ် သွာသတ် မုၢ်ကိုဗိုဗကေတ်ဓါလပါံ ကောံသုဗ္ဗာန် (ဗကေတ်)မပြဲဂမၠိုင်တုဲ ပဒတ်ဒိုင် မွဲးလေဝ် ညးဂံၣ် ပုတ်ဒေါသမဂပ်ပ်ပျိုၣ်ရဒ်ဒ်တုဲ ဗွဲဒ်ဒ်ဒ်ဟေင် ဒးတိုက်ဒိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် သဘာ်ဒုတိယ သူသတြၢ်ဂမၠိုင် ဂပ်ပ်သျှိုက်မျိုက်တုဲ မလေပ်သွက်ဒ်တုဲနီ သူသတြၢ်ဂမၠိုင်ဝံ ကျင်စိုပ်ဇေရင်ညးဗြဲကို ညးတြၢ်ကို မထေံပုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုၣ်တုၣ်န သူသတြၢ် နွံပိုက်ကို ကုညးဒ်သူသတြၢ်မစှ်စး ရံၣ်ရ “ညးဝံ ဟံၣ်ညးမုၢ်ကိုဒ်တုဲနီ ဗွဲမဂိုင်ကတိုန်မွဲး ခိုဟ်ရ” ရံၣ် (နွံပိုက်ရ)။ ပွဲမုၢ်ပိုက်သံာ်ဏအ်ဂံၣ် မဟိုတ်ဂံၣ်ရော၊ ယွံခမီတအ် သူသတြၢ် ဟံၣ်သျှိုက်မျိုက် ပွဲပွမညးဒ်သူသတြၢ်စှ်စး မုၢ်ကို ဒ်တုဲနီရ။ ယွံခမီတအ် တြၢ်ပုဂ္ဂိုလ်မုၢ်အလေံထေံပုတ်ဝံ ပုတ်ဒေါသမဂပ်ပ်ပျိုၣ်ရ၊ ပုတ်ဒေါသ မဂပ်ပ်ဗက်အာလေံရ။ ဂိုင်ကေတ်မဟံၣ်မွဲကိုဒ်တုဲနီတုဲလေဝ် “အဲ ဂပ်ပ်ဂိုင် ကေတ်ဒ်တုဲနီတုဲရ” ရံၣ် ထေင်ကေတ်ရ။ ဂိုင်ကေတ်မုၢ်ကိုဒ်တုဲနီတုဲလေဝ် “ အဲ ဂပ်ပ်ဂိုင် ကေတ်မဟံၣ်မွဲကိုဒ်တုဲ နီတုဲရ” ရံၣ် ထေင်ကေတ်ရ။ ဒ်မစှ်စး ကောံရင်ညးအ်အိုတ်တုဲ ဓရ်ဂမၠိုင် မဂပ်ပ်ဂိုင်ကေတ်ဝံ ဒ်တုဲတုၣ်နဟံၣ်မွဲကိုဒ်တုဲနီမောပ် တုၣ်နဒ်ဒ်ဒ် လုက်ကာလ မလအ်လကာဟာ ကုညး ပုတ်ဒေါသမဂပ်ပ်ပျိုၣ်ရအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သဘာ်တတိယ သူသတြၢ်ဂမၠိုင် ဂပ်ပ်သျှိုက်မျိုက်တုဲ မလေပ်သွက်ဒ်တုဲနီ သူသတြၢ်ဂမၠိုင်ဝံ ကျင်စိုပ်ဇေရင် ညးဗြဲကို ညးတြၢ်ကို မထေံပုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် သူသတြုဂ် နွံပိုက်ကို ကုညးဒ်သူသတြု မစေံစး ရံဝံရ “ညးဝံ ဟံဒ်ညးမုဲကိုဂြပ်ရတ်ပိုန်ဟန်ဘိုက်ဘက်မွဲး ခိုဟ်ကွေံရ” ရံဝံ (နွံပိုက်ရ)။ ပွမုဲပိုက်သ်ဏအ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော၊ သူသတြုဂ် ဟံသျှိုက်မျိုက် ပွဲပွမညးဒ်သူသတြုစေံစး မုဲကိုဂြပ်ရတ်ပိုန်ဟန်ဘိုက်ဘက်ရ။ ယွံခမီတအ် ဂြပ်ရတ်ပိုန်ဟန်ဘိုက်ဘက်ဂမၠိုင် မဂပ်ဝ် ကလိဝံ နကုလ္လိပရာမတုအ် မဂပ်ဝ်ဆန်စန်ကိုဇုဟတ်သပါတ် မဂပ်ဝ်ကတိဗဒ် ကိုပလက် ဒတုစေံဖောက်ဖောက် မစိုန်သကိုကိုခရ် မဂပ်ဝ်ကလိဝံဗွဲခရ်၊ တြုပုဂိုလ် မုဲကိုအလေံ မထေံပွတ် ပွတ်ဒေါသ မဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက် မဒွေတ်ဗက်လေ့င် နပွမထေံပွတ်ဂမၠိုင်ဂ်လေဝ် သိုင်ဂမၠိုင် ဟပျပ်ထေံ ပွဲတိုက်ဂြပ်သိုင်အိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သဘစတုတ္ထ သူသတြုဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သျှိုက်မျိုက်တု မလေပ်သွကိုဒတုဖိုသူသတြုဂမၠိုင်ဝံ ကျင်စိုပ်ဇေရင် ညးဗြဲကို ညးတြုကို မထေံပွတ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် သူသတြုဂ် နွံပိုက်ကိုကုညးဒ်သူသတြုမစေံစး ရံဝံရ “ညးဝံ ဟံဒ်ညးမုဲကိုတို့ဝါရမွဲး ခိုဟ်ကွေံရ” ရံဝံ (နွံပိုက်ရ)။ ပွမနွံပိုက်သ်ဏအ်ဂ် မဟိုတ် ဂ်ရော၊ သူသတြုဂ် ဟံသျှိုက်မျိုက် ပွဲပွမညးဒ်သူသတြုစေံစး မုဲကိုတို့ဝါရရ။ ယွံခမီတအ် တြုပုဂိုလ် မုဲအလေံထေံပွတ်ဂ် ပွတ်ဒေါသ မဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက်ရ၊ ပွတ်ဒေါသ မဂပ်ဝ်ဒွေတ်ဗက် လေ့င်ရ။ နူတို့ဝါရ မဂပ်ဝ်ကလိဝံ နပွမဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မာ်ဂ်လေဝ် မဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက် နပွမထေံပွတ် ဂ်ဒ်တု လိုလ်အာ ကုပုဂိုလ်ဂ်ရ။ ယွံခမီတအ် သဘပဉ္စမ သူသတြုဂမၠိုင် ဂပ်ဝ်သျှိုက်မျိုက်တု မလေပ်သွကိုဒတုဖို သူသတြုဂမၠိုင်ဝံ ကျင်စိုပ်ဇေရင် ညးဗြဲကို ညးတြုကို မထေံပွတ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် သူသတြုဂ် နွံပိုက်ကို ကုညးဒ်သူသတြု မစေံစး ရံဝံရ “ညးဝံ ဟံဒ်ညးမုဲကိုမိတ်သဟာဲမွဲး ခိုဟ်ရ” ရံဝံ (နွံပိုက်ရ)။ ပွမနွံပိုက်သ်ဏအ်ဂ် မဟိုတ် ဂ်ရော၊ ယွံခမီတအ် သူသတြုဂ် ဟံသျှိုက်မျိုက် ပွဲပွမညးဒ်သူသတြုစေံစး မုဲကို မိတ်သဟာဲရ။ ယွံခမီတအ် တြုပုဂိုလ် မုဲအလေံထေံပွတ် မဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက် နပွမထေံပွတ် မဒွေတ်ဗက်လေ့င် နပွမထေံပွတ်ဝံ မိတ်သဟာဲညးပွဲင် ကလောဒညာတ် ကောန်ရင် ညးအ်ဂမၠိုင်လေဝ် ဝေင်ပါကွေံဗွဲမသွေံအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သဘဆဋ္ဌ သူသတြုဂမၠိုင် မဂပ်ဝ်သျှိုက်မျိုက်တု မလေပ်သွကိုဒတုဖိုသူသတြုဂမၠိုင်ဝံ ကျင်စိုပ်ဇေရင်ညးဗြဲကို ညးတြုကို မထေံပွတ်ရ။

ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် သူသတြုဂ် နွံပိုက်ကိုကုညးဒ်သူသတြု မစေံစး ရံဝံရ “ညးဝံ ခန္ဓဇကုလိုလ်တု ပွဲကြဲနုချိုတ်တုဂ် အာစိုပ်နရက် မဟံမွဲကိုတသိုဒ် မဒ်လအာဂတိ ဟံခိုဟ်ဆဲး ဒုဒတုစေံ ဗွဲမွဲးမွဲး ခိုဟ်ကွေံရ” ရံဝံ (နွံပိုက်ရ)။ ပွမနွံပိုက်သ်ဏအ်ဂ် မဟိုတ် ဂ်ရော၊ ယွံခမီတအ် သူသတြုဂ် ဟံသျှိုက်မျိုက် ပွဲပွမညးဒ် သူသတြုစေံစး အာစိုပ် ဘုံသုဂတိရ။ ယွံခမီတအ် တြုပုဂိုလ် မုဲအလေံထေံပွတ် မဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက် နပွမထေံပွတ် မဒွေတ်ဗက်လေ့င် နပွမထေံပွတ်ဝံ ဒွေတ်တဒုစရိုတ် နကိုဇကုရ၊ ဒွေတ်တ ဒုစရိုတ်နကိုပါင်ရ။

ဒွေတ်တဒုစရိတ် နကိုစိတ်ရ၊ ညးထေပွတ်ဂ် ဒွေတ်တဒုစရိတ်နကိုဇုကတု ဒွေတ်တဒုစရိတ် နကိုပါင်တု ဒွေတ်တဒုစရိတ် နကိုစိတ်တု ဒေဇုဇုကလီလတ်တု ပွဲကြနူချိတ်တုဂ် ပွမထေပွတ် မဂပ်ပျီပျိုက်ဂ်ဒ်တု ဒးအာစိပ်နရက် မဟံမွဲတသိုမ် မဒ်လအာဂတ်ဟံခိဟ်ဆဲး ဒွဲဒတု ဇှ်ဗွဲဗွဲရ။ ယံခမီတအ် သဘသတ္တမ သုသတြဂမ္တိုင် ဂပ်ဝ်သျှိုက်မျှိုက်တု မလေပ်သွကို ဒတုဖိုသုသတြဂမ္တိုင်ဝံ ကျင်စိပ်ဇေရင် ညးဗြကို ညးတြကို မထေပွတ်ရ။ ယံခမီတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာ သုသတြဂမ္တိုင် ဂပ်ဝ်သျှိုက်မျှိုက်အိုတ်တု မလေပ်သွကိုဒတုဖို သုသတြ ဂမ္တိုင်ဝံ ကျင်စိပ်ဇေရင် ညးဗြကို ညးတြကို မထေပွတ်အိုတ်ရ ရံဝံ (တံတရ)။

ဦးမိုးအလံထဲမှတ်၍ ရုပ်သင်္ကေတကျော်ရာ ဦးကုဗ္ဗဒိဋ္ဌိလေဝ် ဒီးတိက်
ဒီးမင်ရ၊ သအာင်နူ၍ သမ္ဘိကေတ် မူ၍ကိုဒတဲ၍တဲ အာစိုပ်ဒ်ဒ် မဟံမ္မကိုဒတဲ၍တဲ။
(အာစိုပ်ဒ်ဒ်လလေဝ်တဲ၍)။

တြုံမလေဝ်ထေဲပွတ် ပွတ်ဒေါသမဂပ်ဝ်ပွိုၚ်ပျိုက်ကွံာ် ဟိုတ်ပွမထေဲပွတ်ကွံာ် သွပွမစုင်တက်ပြိုက်ပျဲ နကုကာယပါင်တဲ အာစိုပ်ပွမဂြပ်ရတ်ဟောံမြမ်ရ။

တြိမဇ္ဇမာန် နပဇ္ဇမာန် မတွဲဝေး ပွတ်ဒေါသကို အာစိုပ်ဒိဋ္ဌိမဟံမဲ့ကို သ္လာအံ တို့ဝါရဒယုံတုံရ၊ ကလောမိတ်သဟာဂေမ္မိင်ကို ညးမချုက်ကောင်ဒေဒိဋ္ဌိမဟံမဲ့ကို ဝေင်ပါကေံ ညးထေပွတ်ကိုအိုတ်ရ။

မှတ်ဒေါသကဲ့သို့ လေပ်ကတိဗဒ်ကိုလလောင်ဖို့ရ၊ မှတ်ဒေါသကဲ့သို့ လေပ်ပလို
ပလားကတိဗဒ်ကိုလလောင်ဖို့ရ၊ လေပ်ကတိဗဒ်ကိုလလောင်ဖို့ရ၊ ဂကောသုဗညာဗျူဟာ
ဟိုတီကောသု ဟိုတီသက်ရ။

[illegible]

ဦးမထေပုတ်ကံ ကမ္ဘာနီမခြိုင်ကိုသွမာနီကံ သုဟ်ညံင်ရဲကမ္ဘာနီသွလော့ သွာကို ကိုဆောတ်ယောင်အာရ၊ ညးဂှ် ပွဲကာလကြံ ပွတ်ဒေါသပြေပြိုင်အာမွဲ ဒးကတ်ကတာန် သုဟ်ညံင်ရဲ တူပုတ်ကီရ။

ဩဟိတ်နုပုတ်ဒေါသမဲ့ သတ်ဂမ္ဘိုင် ထေပုတ်အိုတ်ရ၊ ဩပွဲအခိုင်မဲ့
 ပုတ်ဒေါသဂုံ ကာတိဒ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂုံ ပုတ်ဂုံ သူဟ်ညိုင်ရဲထွေးတယေက်အဂဲ့တိုန်
 ဖောင်ဖောင်ကို ထွေးကိုဒ်နွံမျိုက်မုက္ခဝါ မသက္ကာအသိုင်ကြီုနရ။

ကုညးထေ့မှတ်ဂ် ဟံ့မွဲကိုပွမဝွပါပ် ပွမလကိုတ်ပါပ်ရ၊ ညးထေ့မှတ်ဂ် ဟံ့မွဲကိုပွမရှေ့သော်ရဂ် ဂလာန်(မဂပ်ဝ်ဒှော့ဗတောန်)ရ၊ ကုညးမှတ်ဒေါသမဃျီုဂ် နိဿဟ်ဩင်ညွအ်ဗု မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ဟံ့မာန်ရ။

ဩကမ်ဂမ္ဘိုင် (မပ္ပိကိပ္ပမဂစိတ်မအံက်)မလေပ်ကိုအာစိပ်စံင်တူသောကမ္မဲ
သေ့ခဲခြာအာနူဓရ် သမထဝိပဿနာဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ကြက်ဟိုတွံကို ဟိုတ်ကမ်ဂမ္ဘိုင်
ဗွဲအတိုင်သုခစုတ်ရ၊ ဩကလင်ဂလာန်ဂ်အိုတ်ညိ။

ညးထေပုတ်ဂ် လေပ်ဂစိတ်မအံက်ရ၊ ညးထေပုတ်ဂ် လေပ်ဂစိတ်မိအံက်ရ၊
ညးထေပုတ်ဂ် လေပ်ဂစိတ်တုအရှန်ရ၊ ညးထေပုတ်ဂ် လေပ်ဂစိတ်ပုထုဇန်ရ။

ကောန်မိ မဂပ်ဝ်လ္လိဗ္ဗဗျူင်ဂ် သေ့ဂံညာတ်ကေတ်လောကဝံရ၊ မိ မလေပ်ကို
လမျီု (သွးလမျီု) မစိတ်လလမ်ဂ်လေပ် ပုထုဇန်ညးမထေပုတ်ဂ် လေပ်ဂစိတ်ကွေရ။

သတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် မ္မုံကိုခရ်ဗစာရင်ကိုဇုကုအိုတ်ရ၊ ဇုကုဇုဟောင် ဂပ်ဝ်
သျှိုက်ဆာန် ဗွဲမလောန်ရ၊ ညးထေပုတ်ဂ် ဝိဝိင်ဘိုင်တိုင် ပွဲအာရီဂမ္ဘိုင်တုဟ်တုဟ်ဂ်
ဒ်တဲ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဂမ္ဘိုင်တုဟ်တုဟ်ဂ် လေပ်ဂစိတ်ကွေဇုကုဇုရ။

ဂစိတ်ကွေဇုကုဇု နကိုသွာ်အိုတ်ရ၊ ဝိဝိင်ဘိုင်တိုင်ဂမ္ဘိုင်ဒ်တဲ စကွေ
ဂျီအိုတ်ရ၊ ဒက်ကွေနကိုဇုကုတဲ ချိုတ်အိုတ်ရ၊ (ဆင်စေ့) နူလတူဒီကို
(ဆင်စေ့)အာ ဖြဟ်ဗင်ကိုတဲ ချိုတ်အိုတ်ရ။

စိုန်သွတ်ကမ္မောန်ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ပလိုပလာ်ကွေ ဒတဲမြမောင်တသိုမ်
မလေပ်ကိုဇုကုဇုချိုတ်လေပ် ဟံတီကေတ်အိုတ်ရ၊ သတ်ပွမထေပုတ်ဂ် ဒ်ဟိုတ်
ဝံလီုလာ်ရ၊ ဒေါသဝံ ကတိန် နလွေဟ်ကောဓရ၊ သတ်ကံသတင် ပွဲဂိုဟ်ထီ
(သိုကောန်တဲ) ရ၊ ဒ်သုဟ်ညင် ပးဒုက်သိုင်ဂစိတ်ရ၊ ဒးပါသကုတ်ကွေ ဒေါသဂ်
နပ္ပမဒွေံဗတောန်မတွံဂး ပညာ ဝီရိယ သမ္မာဒိဋ္ဌိရ။

တုပညာဂ် သုဟ်ညင်ရ်ပါသကုတ်ကွေ အကုသိုလ်ဂ် မသက္ကုသေဟ်ကို
တုတ်သတ်ဟောင် ဒဒ်မဟံမိပ်စိတ် မုက်မတ်ဟံမြဟ်မြှ် ဩလွကိုဒ် ကုပိုညး
ဂမ္ဘိုင်ညိ ရဲပွဲ သုပ္ပုပ်စိတ်တဲမွဲ ဒးဒွေတ်လုတ်ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဒေါသစူးခြာအာတဲ မဟံမ္မဲကိုပွမသျှောင်စိတ် လောဘစူးခြာ
အာတဲ မဟံမ္မဲကိုပွမစောန်စိတ် မယေန်သွာင်ဂ် သီမပါပွေင်ကွေ ပုတ်ဒေါသ
ဟံမ္မဲကိုခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်တဲ ကိလေသလလမ်ပျိုတ်အိုတ်ရ။

သုတ်ဇူကာဒသမ။

အဗျာကတဝဂ် မရနုက်ကိုတြ တဲရောင်။

၇။ မဟာဝဂ် ၁။ သုတ်ဟိရိဩတ္တပ္ပ

၆၅။ ယွံခမိတအံ ဓရဟိရိဩတ္တပ္ပဟုံမွဲမွဲး ကုခမိ ဟိရိဩတ္တပ္ပ မဆောတ်ယောင်ဂ်
 ဟိုတ်ကုန္တိယသံဝရသီလ ဝံလိုလ်နွံရ၊ ကုန္တိယသံဝရသီလဟုံမွဲမွဲး ကုခမိကုန္တိယသံဝရသီလ
 မဆောတ်ယောင်ဂ် ဟိုတ်ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ ဝံလိုလ်နွံရ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ
 ဟုံမွဲမွဲး ကုခမိပါတိမောက္ခသံဝရသီလ မဆောတ်ယောင်ဂ် ဟိုတ်သမ္မာသမာဓိ ဝံလိုလ်နွံရ၊
 သမ္မာသမာဓိဟုံမွဲမွဲး ကုခမိသမ္မာသမာဓိ မဆောတ်ယောင်ဂ် ဟိုတ် ‘ယထာဘူတဉာဏ
 ဒဿန’ လညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ချာံစုတ် ဝံလိုလ်နွံရ၊ လညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်
 ချာံစုတ်ဟုံမွဲမွဲး ကုခမိလညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ချာံစုတ် မဆောတ်ယောင်ဂ်
 ဟိုတ် ‘နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်’ မဇအိုန်ဇရ ပွဲဒဒိန်ဝဋ် ‘ဝိရာဂဉာဏ်’ မစာ်စူးနုပ္ပမထွေန်စပ် ပွဲဒဒိန်
 ဝဋ်ဝံလိုလ်နွံရ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ဝိရာဂဉာဏ်ဟုံမွဲမွဲး ကုခမိနိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ဝိရာဂဉာဏ်
 မဆောတ်ယောင်ဂ် ဟိုတ်ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မလေပ်ဗစာရဏာ အရဟတ္တဖိုလ်
 ဝံလိုလ်နွံရ။

ယွံခမိတအံ ဥပမာမူးတုန်— တုံဆုဂ် တွာင်တူးလိုလ်အာမူး သရာမ်ဆု တုံဆုဂ်
 ဂမိုင်လေဝ် ဟုံအာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင်ရ၊ ချောသကောဝ်ကို သွာဲကို ကြက်ကို ဟုံအာစိုပ်
 ပွမချိုက်ပေင်ရ။ ယွံခမိတအံ တုပ်ပမာသတ်ဝံဟောင်ရ ဓရဟိရိဩတ္တပ္ပ ဟုံမွဲမွဲး ကုခမိဟိရိ
 ဩတ္တပ္ပ မဆောတ်ယောင်ဂ် ဟိုတ်ကုန္တိယသံဝရသီလ ဝံလိုလ်နွံရ၊ ကုန္တိယသံဝရသီလ
 ဟုံမွဲမွဲး ကုခမိကုန္တိယသံဝရသီလ မဆောတ်ယောင်ဂ် ဟိုတ်ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ
 ဝံလိုလ်နွံရ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ ဟုံမွဲမွဲး ကုခမိပါတိမောက္ခသံဝရသီလ မဆောတ်
 ယောင်ဂ် ဟိုတ်သမ္မာသမာဓိ ဝံလိုလ်နွံရ၊ သမ္မာသမာဓိဟုံမွဲမွဲး ကုခမိသမ္မာသမာဓိ
 မဆောတ်ယောင်ဂ် ဟိုတ် ‘ယထာဘူတဉာဏဒဿန’ လညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ချာံစုတ်
 ဝံလိုလ်နွံရ၊ လညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ချာံစုတ်ဟုံမွဲမွဲး ကုခမိလညာတ်ဉာဏ်မတီ
 အတိုင်ချာံစုတ် မဆောတ်ယောင်ဂ် ဟိုတ် ‘နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်’ မဇအိုန်ဇရ ပွဲဒဒိန်ဝဋ် ‘ဝိရာဂဉာဏ်’
 မစာ်စူးနုပ္ပမထွေန်စပ် ပွဲဒဒိန်ဝဋ် ဝံလိုလ်နွံရ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ဝိရာဂဉာဏ်ဟုံမွဲမွဲး ကုခမိ
 နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ဝိရာဂဉာဏ် မဆောတ်ယောင်ဂ် ဟိုတ် ‘ပစ္စဝေက္ခဏ’ ဉာဏ် မလေပ်ဗစာရဏာ
 အရဟတ္တဖိုလ် ဝံလိုလ်နွံရ။

ယွံခမိတအံ ဓရဟိရိဩတ္တပ္ပနွံမွဲး ကုခမိ မချိုက်ပေင်တကောံ ဟိရိဩတ္တပ္ပဂ်
 ဟိုတ်ကုန္တိယသံဝရသီလ ဝံချိုက်ပေင်နွံရ၊ ကုန္တိယသံဝရသီလနွံမွဲး ကုခမိမချိုက်ပေင်တ
 ကောံကုန္တိယသံဝရသီလဂ် ဟိုတ်ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ ဝံချိုက်ပေင်နွံရ၊ ပါတိမောက္ခ
 သံဝရသီလနွံမွဲး ကုခမိ မချိုက်ပေင်တကောံ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဂ် ဟိုတ်သမ္မာသမာဓိ
 ဝံချိုက်ပေင်နွံရ၊ သမ္မာသမာဓိနွံမွဲး ကုခမိမချိုက်ပေင်တကောံ သမ္မာသမာဓိဂ် ဟိုတ်လညာတ်
 ဉာဏ်မတီ အတိုင်ချာံစုတ် ဝံချိုက်ပေင်နွံရ၊ လညာတ်ဉာဏ်မတီ အတိုင်ချာံစုတ်နွံမွဲး ကုခမိ

မချိုက်ပေင်တကောံ လညာတ်ညာဏ်မတီ အတိုင်သာစုတ်ဂ် ဟိုတ်နိဗ္ဗိဒါညာဏ် ဝိရာဂညာဏ်
 ဝံ့ချိုက်ပေင်နွံရ၊ နိဗ္ဗိဒါညာဏ် ဝိရာဂညာဏ်နွံမွဲး ကုခမီမချိုက်ပေင်တကောံ နိဗ္ဗိဒါညာဏ်
 ဝိရာဂညာဏ်ဂ် ဟိုတ်ပစ္စဝေက္ခဏာညာဏ် မလေပ်ဗစာရဏာ အရဟတ္တဖိုလ် ဝံ့ချိုက်ပေင်နွံရ။
 ယွံခမီတအ် ဥပမာမွဲးတုန်— တံဆုဂ် ချိုက်ပေင်တကောံတောင်တူးဂမ္တိုင်မွဲး သရာမ်ဆု တံဆု
 ဂ်လေပ် အာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင်ရ၊ ချော်သကောပ်ကို သွဲးကို ကြက်ကို အာစိုပ်ပွမချိုက်ပေင်ရ၊
 ယွံခမီတအ် တုပ်ပမာသတ်ဝံ့ဟေင်ရ ခရ်ဟီရီဩတ္တပ္ပနွံမွဲး ကုခမီမချိုက်ပေင်တကောံဟီရီ
 ဩတ္တပ္ပဂ် ဟိုတ်ကုန္တိယသံဝရသီလ ဝံ့ချိုက်ပေင်နွံရ။ ပ ။ ဟိုတ်ပစ္စဝေက္ခဏာညာဏ် မလေပ်
 ဗစာရဏာ အရဟတ္တဖိုလ် ဝံ့ချိုက်ပေင်နွံရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်သတ္တသုရိယ

၆၆။ အဲဒိုက် ဝံ့မိင်လပ် ရသတ်ဝံ့ရ—

ပွဲကာလမွဲအခါ တီလမ္မုံပိုင်ကျိတ်တြ သုဒတတန်တံဒိုင် ပွဲဥဒျန်ဂြိုပ်ကြက် အမ္မပါလိ
 ဇရေင်ချိုင်ဝေသာလီရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္မုံပိုင်ကျိတ်တြ ကော်လိုင်တိုန်ခမီဂမ္တိုင်
 “ယွံခမီတအ်” ရဲဝံရ။ “ယွံကျိတ်မ္မုံပိုင်” ရဲဝံ ခမီဂမ္တိုင် ကလေင်ဂရင်တ္တိ ကုတီလမ္မုံပိုင်
 ကျိတ်တြအိုတ်ရ၊ တီလမ္မုံပိုင်ကျိတ်တြ သုးတိုန် ဂလာန်ဝံ့ရ—

ယွံခမီတအ် ခရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် ဟံ့ပိုန်ဂ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ခရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင်
 ဟံ့တန်တံပိုန်ဇုအ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ခရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် ဟံ့မွဲကိုသဘ် မဂပ်ပ်သာယျေန်
 အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲခရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင်အိုတ်သို ထေက်ကိုဇုအ်ခရ်လောန်အိုတ်ရ၊ ထေက်ကို
 တုဟ်နစာ်စူး နူပွမထွေန်စပ်အိုတ်ရ၊ ထေက်ကိုတုဟ်နတိတ်ဗူး(နူခရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင်)အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် သိုင်ဒိုတံသိန္နရာဇ်ဂ် ပွဲဇုမိုင် ဂိုင်တံဒွာ်လက်ကိုပန်လှီယောဇနာရ၊
 ပွဲလှိုင်(အနာံ) သွဲတံ ဒွာ်လက်ကိုပန်လှီယောဇနာရ၊ ဗွတ်ဒွာ်လက်ကိုပန်လှီယောဇနာရ
 တို့ဗျိုက်ဒိုင် ပွဲမှာသိုဒ်ရ၊ ဗွတ်ဒွာ်လက်ကိုပန်လှီယောဇနာရ မံက်တိုန်ဒိုင် နူမှာသိုဒ်ရ။
 ယွံခမီတအ် ကာလလဆောပ် နမကလိလောန်အာ အခါမဂိုင်သေ့ လက်ကာလ သွာ်မဂိုင်
 သွာ်မဂိုင်ကိုကွံ သွာ်မဂိုင်ကိုလှီ သွာ်မဂိုင်ကိုကိုင်ဂမ္တိုင် ဗြဟ္မဂူရ၊ အခါဗြဟ္မဂူ ဂကူဏ်ဂ်
 နွံတဟေင်ရ။ ယွံခမီတအ် ဗြဟ္မဂူမွဲး တံဆုဂဉ္စု တံဆုဂဉ္စု တံဆုဂြိုပ် (သိုင်ဆု) မဒ်ဗီဇဂါမ်
 ဘူတဂါမ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုဝံ က်အာအိုတ်ရ၊ က်အာ ပွဲတောင်အိုတ်ရ၊ ဟံ့ဇုမောင်အိုတ်ရ။
 ယွံခမီတအ် ခရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် ဟံ့ပိုန်ဂ်ရဲဝံအိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ခရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် ဟံ့တန်တံ
 ပိုန်ဇုအ် ရဲဝံအိုတ်ရ။ ပ ။ ထေက်ကိုတုဟ်နတိတ်ဗူးအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ကာလလဆောပ်

နမကလိလောန်အာ အခိုင်မခိုင်သော တုံမရနက်ကိုဓါမ တိတ်(တိုန်)ကျင်ရ၊ ပဲ့အခိုင် တုံတိတ်ကျင်ဓါမ ဂကူဏံဂ် နွံတဟောင်ရ။ ယွံခမိတအ် ဟိုတ်နူတုံမရနက်ကိုဓါမ တိတ်ကျင် ဂ်ရ ကြိုင်သုတ် လွသုတ်ဂမၠိုင်အိုသုတ် ဇော်ကံအာအိုတ်ရ၊ ဇော်ကံအာ ဗွဲတောင်အိုတ်ရ၊ (ဍုင်မွဲတော်)ဟုံမွဲအိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဓရသင်္ခါရဂမၠိုင် ဟုံဗိုန်ဂ် ရံဝံ အိုတ်ရ။ ပ ။ ထေက်ကို တုဟ်နတိတ်ဗွဲအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ကာလလဆောင် နမကလိလောန်အာ အခိုင်မခိုင်သော (တုံမရနက်ကို ဓါမ တိတ်ကျင်တုံ ပဲ့ကြ) တုံမရနက်ကိုဗိမ တိတ်ကျင်ရ၊ အခိုင်တုံမရနက်ကိုဗိမ ဂကူဏံဂ် နွံတဟောင်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဟိုတ်နူတုံမရနက်ကိုဗိမ တိတ်ကျင်ဂ်ရ ကြိုင်ဇော်ဂမၠိုင် မသုန် တုင်အိုသုတ် မတံဂး ဂင်္ဂါ ယမုနာ အစီရဝတီ သရဘူ မဟီဂ် ဇော်ကံအိုတ်ရ၊ ဇော်ကံအာ ဗွဲတောင်အိုတ်ရ၊ (ဍုင်မွဲတော်)ဟုံမွဲအိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဓရသင်္ခါရဂမၠိုင် ဟုံဗိုန်ဂ် ရံဝံအိုတ်ရ ။ ပ ။ ထေက်ကိုတုဟ်နတိတ်ဗွဲအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ကာလလဆောင် နမကလိလောန်အာ အခိုင်မခိုင်သော (တုံမရနက်ကို ဗိမ တိတ်ကျင်တုံ ပဲ့ကြ) တုံမရနက်ကိုဗန်မ တိတ်ကျင်ရ၊ အခိုင်တုံ မရနက်ကိုဗန်မ တိတ်ကျင်ဂကူဏံဂ် နွံတဟောင်ရ။ ယွံခမိတအ် ဟိုတ်နူတုံမရနက်ကိုဗန်မ တိတ်ကျင်ဂ်ရ လွဇော်ဂမၠိုင် မတံဂး အနောတတ္တ သီဟပပါတ ရထကာရ ကဏ္ဍမုဏ္ဍ ကုဏာလ ဆဒ္ဒန္တ မန္တာကီနီ နွံအိုတ်ရ၊ ကြိုင်ဇော်ဂမၠိုင် ဇောင်ဇော်ကျင် နူလွဇော်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ လွဇော်ဂမၠိုင် ထပ်မဂ် ဇော်ကံအာအိုတ်ရ၊ ဇော်ကံအာဗွဲတောင်အိုတ်ရ၊ (ဍုင်မွဲတော်) ဟုံမွဲအိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဓရသင်္ခါရဂမၠိုင် ဟုံဗိုန်ဂ်ရံဝံအိုတ်ရ။ ပ ။ ထေက်ကိုတုဟ်နတိတ်ဗွဲအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ကာလလဆောင် နမကလိလောန်အာအခိုင်မခိုင်သော (တုံမရနက်ကို ဗန်မ တိတ်ကျင်တုံ ပဲ့ကြ) တုံမရနက်ကိုမသုန်မ တိတ်ကျင်ရ၊ အခိုင်တုံမရနက်ကို မသုန်မ တိတ်ကျင် ဂကူဏံဂ် နွံတဟောင်ရ။ ယွံခမိတအ် ဟိုတ်နူတုံမရနက်ကိုမသုန်မ တိတ်ကျင်ဂ်ရ ပဲ့စီမှာသွံဒ် ဍုင်ဂမၠိုင်ဗုတ်ကွံယောဇနာ ယအ်ဇော်အိုတ်ရ၊ ဍုင်ဂမၠိုင် ဗုတ်ဓါကွံယောဇနာ ပိကွံယောဇနာ ပန်ကွံယောဇနာ မသုန်ကွံယောဇနာ တြံကွံယောဇနာ ထပ်ကွံယောဇနာ ယအ်ဇော်အိုတ် (ဇော်ဇော်)ရ၊ ဗုတ်ထပ်သျှင်တာဟောင် ဍုင်တန်တ ပဲ့စီမှာသွံဒ်ရ၊ ဗုတ်တြံသျှင်တာ မသုန်သျှင်တာ ပန်သျှင်တာ ပိသျှင်တာ ဓါသျှင်တာ မွဲသျှင်တာဟောင် ဍုင်တန်တပဲ့စီမှာသွံဒ်ရ၊ ဗုတ်ထပ်ဟောင် (ထပ်ဟဗး)ဟောင် ဍုင်တန်တ ပဲ့စီမှာသွံဒ်ရ၊ ဗုတ်တြံဟောင် မသုန်ဟောင် ပန်ဟောင် ပိဟောင် ဓါဟောင် မွဲဟောင် ကဝက်ဟောင်ဟောင် ဗုတ်စိုင်ဟောင် ဗုတ်တင်ကွံဟောင် ဗုတ်ကအ်စိုင်(မတ်စိုင်စိုင်)ဟောင် ဍုင်တန်တ ပဲ့စီမှာသွံဒ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဥပမာမူးတုန် ပဲ့အခိုင်ဂိတုကထိန် မစိုန်ဒ်သာရဒဉတု ဗြထတ်ဇော် ဂူဇော်ကျင်မူး သုဟ်ညံင်ရ ဍုင်တန်တ ပဲ့ဒုင်စိုင်၌ အပွဲဌာန်ဂ်အိုတ်ကို ယွံခမိတအ် တုပတ်သတ်ဝံဟောင်ရ ပဲ့ဌာန်ဂ် ဍုင်ဂမၠိုင်ဗုတ်ကအ်စိုင် မတ်စိုင်စိုင်ဟောင် တန်တပဲ့မှာသွံဒ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဟိုတ်နူ

တုံမရနုက်ကိုမသုန်မ တိတ်ကျင်ဂှ် ပွဲဗီုမှာသွံဒ် ချ်ဗွတ်မွဲတင်တဲလေဝ် ဟုံမွဲရ။ ယုံခမိတအ် ဓရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် ဟုံဗိုန်ဂှ် ရဲဝံအိုတ်ရ။ ပ ။ ထေက်ကိုတုဟ်နတိတ်ဗူးအိုတ်ရ။

ယုံခမိတအ် ကာလလဆောင် နမကလိလောန်အာ အခိုင်မဂ္ဂိုင်သေ့ (တုံမရနုက်ကို မသုန်မ တိတ်ကျင်တု ပွဲကြ) တုံမရနုက်ကိုတြမ တိတ်ကျင်ရ။ အခိုင်တုံမရနုက်ကို တြမ တိတ်ကျင်ဂကူဏံဂှ် နွံတဟေင်ရ။ ယုံခမိတအ် ဟိုတ်နူတုံမရနုက်ကိုတြမ တိတ်ကျင်ဂှ်ရ တိသုန္ဓရီုဇ္ဇောဝံကို သိုင်ဒိုတုံသိန္ဓရာဇ်ကို ယေက်ဒဂဲတိတ်အိုတ်ရ။ ယေက်ဒဂဲတိတ် ဗွဲမ လောန်အိုတ်ရ။ ယေက်ဒဂဲတိတ် တွေင်ပကာရတုဟ်တုဟ် ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ။ ယုံခမိတအ် ဂေါ်ဖမဒ်အရာစံင်နင်ထွဲ သွာလွာန်နင်ဂမ္တိုင်ဂှ် ဒစုက်ပုတ်မွဲ ဗွဲကိုပ်ကွာ သုဟ်ညံင်ရ ယေက်ဒဂဲတိတ်ကို သုဟ်ညံင်ရယေက်ဒဂဲတိတ်ဗွဲမလောန်ကို သုဟ်ညံင်ရ ယေက်ဒဂဲ တိတ်တွေင်ပကာရတုဟ်တုဟ် ဗွဲမလောန်ကို တုပ်တသ်ဝံဟေင်ရ။ ဟိုတ်နူတုံမရနုက်ကို တြမ တိတ်ကျင်ဂှ်ရ တိသုန္ဓရီုဇ္ဇောဝံကို သိုင်ဒိုတုံသိန္ဓရာဇ်ကို ယေက်ဒဂဲတိတ်အိုတ်ရ။ ယေက်ဒဂဲတိတ် ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ။ ယေက်ဒဂဲတိတ် တွေင်ပကာရတုဟ်တုဟ် ဗွဲမလောန် အိုတ်ရ။ ယုံခမိတအ် ဓရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် ဟုံဗိုန်ဂှ် ရဲဝံအိုတ်ရ။ ပ ။ ထေက်ကိုတုဟ်န တိတ်ဗူးအိုတ်ရ။

ယုံခမိတအ် ကာလလဆောင် နမကလိလောန်အာအခိုင် မဂ္ဂိုင်သေ့ (တုံမရနုက် ကိုတြမ တိတ်ကျင်တု ပွဲကြ) တုံမရနုက်ကိုထပ်မ တိတ်ကျင်ရ။ အခိုင်တုံမရနုက်ကိုထပ်မ တိတ်ကျင် ဂကူဏံဂှ် နွံတဟေင်ရ။ ယုံခမိတအ် ဟိုတ်နူတုံမရနုက်ကိုထပ်မ တိတ်ကျင်ဂှ်ရ တိသုန္ဓရီုဇ္ဇောဝံကို သိုင်ဒိုတုံသိန္ဓရာဇ်ကို ဒ်လုပုတ်ဆဲး ချဲဂြင်အိုတ်ရ။ ပုတ်တိုန်ဖြဲဖြဲ ဂိုတူ အိုတ်ရ။ ဂွန်ပုတ်ဂမ္တိုင် မဒ်မွဲဟစပ်ခပ် (ပွဲအပွဲလောကဓာတ်ဇ္ဇော) ဒ်ကျင်အိုတ်ရ။ ယုံခမိတအ် ဂွန်ပုတ် ပရက်ပုတ် (ပုတ်ကောန်စာင်) တိဇ္ဇောဝံကို သိုင်ဒိုတုံသိန္ဓရာဇ်ကို မဂ်ဒိုင်ပုတ် မတူဒိုင်ပုတ်ဂှ် အသိင်ကျာ ဂပ်ပိုက်လွိုင်ဏာဂှ်ဒ်တု တိုန်အာစိုက်စိုပ်ချင်ဗြီရ။ ယုံခမိတအ် ဗွပ်ပုတ်မဇ္ဇောမဂ်ဒိုင် မတူဒိုင်ဂှ် ဂပ်ပျိုပျိုက်ဂှ်ဒ်တု အထောင့်ဋီုဇ္ဇော (ဂူးတုံ) သိုင်ဒိုတုံသိန္ဓရာဇ် မလိုလ်ဒိုင် မျှဲကွံယောဇနာဂမ္တိုင်လေဝ် လိုလ်ကပ်ပိုတ်စေန်အိုတ်ရ။ အထောင့်ဋီု(ဂူးတုံ) မျှဲါကွံယောဇနာ ပိကွံယောဇနာ ပန်ကွံယောဇနာ မသုန်ကွံယောဇနာဂမ္တိုင်လေဝ် လိုလ် အိုတ်ရ။ ယုံခမိတအ် ပတေင်တိသုန္ဓရီုဇ္ဇောဝံကို သိုင်ဒိုတုံသိန္ဓရာဇ်ကို မဂ်ဒိုင် မတူဒိုင်ဂှ် ဟဂုံဆိုညာတ်ကေတ်ရ။ ချးလေဝ် ဟဂုံဆိုညာတ်ကေတ်ရ။ ယုံခမိတအ် ကွေင်သွဟ်ကို ကွေင်ကို မဂ်ဒိုင် မတူဒိုင်ဂှ် သုဟ်ညံင်ရ ဟဂုံဆိုညာတ်ကေတ်ပတေင် ဟဂုံဆိုညာတ် ကေတ်ချးကို။ ယုံခမိတအ် တုပ်ပမာသ်ဝံဟေင်ရ။ ပတေင်ကောံချး တိသုန္ဓရီုဇ္ဇောဝံကို သိုင်ဒိုတုံသိန္ဓရာဇ်ကို မဂ်ဒိုင် မတူဒိုင်ဂှ် ဟဂုံဆိုညာတ်ကေတ်ရ။ ယုံခမိတအ် ဓရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် ဟုံဗိုန်ဂှ် ရဲဝံအိုတ်ရ။ ယုံခမိတအ် ဓရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် ဟုံတန်တဗိုန်ဇ္ဇော ရဲဝံအိုတ်ရ။ ယုံခမိတအ် ဓရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် ဟုံမွဲကို သဘ်မဂပ်ဝံသာယျန်ရဲဝံအိုတ်ရ။ ယုံခမိတအ် ပွဲဓရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင်

အိုသို ထောက်ကိုအိုခိုရလောန်အိုတ်ရ၊ ထောက်ကိုစာ်စူးနုပွမထွေန်စပ်အိုတ်ရ၊ ထောက်ကို တိတ်ဗူး (နုရသဒါရဂမိုင်)အိုတ်ရ။ ယုံခမိတအ် “တိသုန္ဓရီဇော်ဝံကို သိုင်ဒိုတံသိန္ဓရဇ်ကို ကြက်တူလောင်အိုတ်ရ၊ ကြက်လီလ်အိုတ်ရ၊ (မုမဲ့) ကြက်ဟုံမဲ့အိုတ်ရ” ရဝံ ပွဲအရာဂ် ပါကေ့ ပုဂိုလ်အရီဂမိုင် မညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန်တဲဂ်တဲ မုရ်ညးမဲ့ ဝံတီကေတ်မာန်ဂ်ရော၊ မုရ်ညးမဲ့ ဝံပတေ့ကေတ်မာန်ဂ်ရော။

ယုံခမိတအ် ကောင်ဒ်ကွင်ကိုပ်ကွာတေံမူးတုန် အာစာမုံယု၊ သုနေတ္တ မလေပ်ဖန်ဗဒ် ကွေတ်ဝါဒ မစာ်စူးနုပွမထွေန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင် (နကိုဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်)ကောင်ကတိဒ် ကွင်ရ၊ ယုံခမိတအ် ကွေးဂမိုင်မဂိုင်ဂွင်ဟုံကကွံ နွံကုအာစာဇော်သုနေတ္တအိုတ်ရ၊ ယုံခမိတအ် အာစာဇော်သုနေတ္တဂ် တံကိုခရ် သွက်ဝံကတိဒ် ပွဲချင်ဗြီ ကုကွေးဂမိုင်ရ။ ယုံခမိတအ် အာစာဇော်သုနေတ္တဂ် တံကိုခရ် သွက်ဝံကတိဒ်ပွဲချင်ဗြီမူး ကွေးဂမိုင်မတီကေတ်ဒေံ ဗတောန်အိုသိုဂ် ခန္ဓဧကုလီလ်တဲ ပွဲကြံနုချိုတ်တဲဂ် အာစိပ်ချင်ဗြီ မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ၊ ကွေးဂမိုင် မဟုံတီကေတ် ဒေံဗတောန်အိုသိုဂ် ခန္ဓဧကုလီလ်တဲ ပွဲကြံနုချိုတ်တဲဂ် ညးဂမိုင်လျိုဂ် အာစိပ်ဒ်ဒွအ်ပွင်ဗော်သွေး ဒေဝတ်ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ ဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမိုင်လျိုဂ် အာစိပ်ဒ်ဒွအ်ပွင်ဗော်သွေး ဒေဝတ်နိမ္မာနရတိဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမိုင်လျိုဂ် အာစိပ်ဒ်ဒွအ်ပွင်ဗော်သွေး ဒေဝတ်တုသိတာဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမိုင်လျိုဂ် အာစိပ်ဒ်ဒွအ်ပွင်ဗော်သွေး ဒေဝတ်ယာမာဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမိုင်လျိုဂ် အာစိပ်ဒ် ဒွအ်ပွင်ဗော်သွေး ဒေဝတ်တာဝတီဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမိုင်လျိုဂ် အာစိပ်ဒ်ဒွအ်ပွင် ဗော်သွေး ဒေဝတ်စာတုမဟာရာဇ်ဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမိုင်လျိုဂ် ကတိဒ်ပွဲဂကူသိုင် မုံကို ဂြပ်ရတ်မဂိုင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမိုင်လျိုဂ် ကတိဒ်ပွဲဂကူဗဗူး မုံကိုဂြပ်ရတ်မဂိုင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမိုင် လျိုဂ် ကတိဒ်ပွဲဂကူသေဠီ မုံကိုဂြပ်ရတ်မဂိုင်အိုတ်ရ။

ယုံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ကသပ်ဒ် ကုအာစာဇော်သုနေတ္တ ရဝံရ “ဒ်ဒ်မုံကို လအာဂတိမတုပ်သုဟ်ကေံကွေးဂမိုင် ပွဲဘာဝပရလိုက်ဂ် ဟုံဗဗွဲကုအဲရ၊ အဲ ယဝ်ဝံဇော်ပုဝ် မေတ္တာ (မပြဲလောန် လတူပဌမဇျာန်)မူး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယုံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် အာစာဇော်သုနေတ္တဂ် လုက်ထပ်သွာံဂမိုင် ဇော်ပုဝ်ဇျာန်စိတ် မစိန်သကို ကေံမေတ္တာတဲ လုက်ထပ်သံဝဇ္ဇကပ် ဝိဝဇ္ဇကပ်ဂမိုင် ဟုံဒေးကလောင်ကွင် ဘုံကာမဝံ မွဲလှေ့ဗုန်ရ၊ ယုံခမိတအ် လောကလီလ်မူး (ကပ်တူ) အာစိပ်ဘုံဗြီအာဘဿရရ၊ လောကတန်တပ်ဗုန်မူး ကတိဒ် ပွဲဘုံဗြီပဌမဇျာန် မလုသုန်ဂြာရ။ ယုံခမိတအ် ပွဲဘုံဗြီ ပဌမဇျာန်ဂ် ဒ်သိုင်ဗြီမပြဲတဲ ဓလီုချိုက်ကေတ် ညးသအောင်ဂမိုင်မာန်တဲ သိုညးသအောင်ဂမိုင် ဓလီုချိုက်ဟုံမာန်ဂ် ဒ်ဗြီ မညာတ်ကေတ် ပွဲစုတ်မာန် မကိုညးသအောင်ဂမိုင် ဒေဝတ်ဗက်အလိုက်ပိုက်ဧကုမာန်ရ။ ယုံခမိတအ် ကတိဒ်သိုင်အိန် မဂွံအလိုအသီဒေဝတ်ဂမိုင် ပိစောတ်တြိအလန်ရ၊ ဒ်သိုင်စက္ကဝံ မကိုရတ်စက်ဂေတ်တ မမင်မွဲခရ် မဒ်သိုင်ခရ် မဂွံအလိုအသီတိ မုံလအိတ်သေ့ မာသိုဒ်ပန်ပြကာ

မအံင်ဇူးဂွေးတိပူာန် မကိုအာစိုပ်ဒဒ်မဗိုန်ဗတ်ပွဲဇနးပိုဒ် မချိုက်ပေင်တကောံ ရတ်ထပ်ပြကာ ဟံကကံအလန်ရ၊ ကောန်ဂမၠိုင်ဟံကလှီု ဂံင်သကာတဲ မှုက်ဇဲဝီရိယ မသုဟ်အစောံတုဟ်န လှိုန်ဗပိန်ကောံ ဒပ်ပူာန်မွဲလွှာ်မာန် နွံကုသိုင်စက္ကဝပ်ဂံာ်အိုတ်ရ၊ သိုင်စက္ကဝပ် တိဇ္ဇောံမျှဲလအိတ် ချေမာသွံဒ် (သွပိုင်ခြာလပ် နီစက္ကဝါတဲ တန်ဒိုင်)ဝံ သိုဟံဒးစွံဒဏ် ဟံဒးရပ်လွဟ်လနက် အံင်ဇူးကောတ် နခရ်ဟောင်တဲ အုပ်ဓုပ်ပိုင်ပြီဒိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် အာစာဇ္ဇောံသုနေတ္တုဂ်လေပ် သိုအာယုက်ဂိုင်တဲရဝံ သိုမတန်တဲမွဲမ လအ်လကာဖာရံဂံာ် ဟံတိတ်ဗူး နူပမတန်ပဋိသန္နိ ပမဗျူ ပမချိုတ် ပမဂိုင်စံင်တူ ပမလရီအ်ယာံ ပမဒ်ဒိုင် ပမဟံမိပ်စိုတ် ပမချောင်စိုတ် မွဲမသ္လာတ်မြဟ်ဂမၠိုင်ရ၊ ဟံတိတ်ဗူး နူကောံဒဒ်ဒ် ရဝံ အဲတံရ။

ပမဟံတိတ်ဗူးသက်ဂံာ် မဟိုတ်ရော၊ ဟိုတ်ပမဟံတိကောတ်မဗွဲ ဟိုတ်ပမ ဟံထပက်ခွင်ဂြင်တိကောတ် ခရ်ဂမၠိုင်ပန်ပြကာရ။ ညးမွဲပန်ပြကာအိုတ်ဂံာ်ရောမွဲတုန် ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ပမဟံတိကောတ်မွဲမဗွဲ ဟိုတ်ပမဟံထပက်ခွင်ဂြင်တိကောတ် သီလမပြစိ ဟံတိတ်ဗူး နူကောံဒဒ်ဒ်ရ။ ဟိုတ်ပမဟံတိကောတ်မွဲမဗွဲ ဟိုတ်ပမဟံထပက်ခွင်ဂြင် တိကောတ်သမာမိမပြစိ ဟံတိတ်ဗူးနူကောံဒဒ်ဒ်ရ။ ဟိုတ်ပမဟံတိကောတ်မွဲမဗွဲ ဟိုတ်ပမ ဟံထပက်ခွင်ဂြင်တိကောတ် ပညာမပြစိ ဟံတိတ်ဗူး နူကောံဒဒ်ဒ်ရ။ ဟိုတ်ပမဟံတိ ကောတ်မွဲမဗွဲ ဟိုတ်ပမဟံထပက်ခွင် ဂြင်တိကောတ်ဝိမုတ္တိမပြစိ ဟံတိတ်ဗူး နူကောံ ဒဒ်ဒ်ရ။

ယွံခမီတအ် အဲဂပ်ဝ်ဂြင်တိကောတ် သီလမပြဝံ မွဲမဗွဲတဲရ၊ ဂပ်ဝ်ထပက်ခွင် ဂြင်တိကောတ်တဲရ၊ ဂပ်ဝ်ဂြင်တိကောတ် သမာမိမပြ မွဲမဗွဲတဲရ၊ ဂပ်ဝ်ထပက်ခွင် ဂြင်တိ ကောတ်တဲရ၊ ဂပ်ဝ်ဂြင်တိကောတ် ပညာမပြ မွဲမဗွဲတဲရ၊ ဂပ်ဝ်ထပက်ခွင်ဂြင်တိကောတ်တဲရ၊ ဂပ်ဝ်ဂြင်တိကောတ်ဝိမုတ္တိမပြ မွဲမဗွဲတဲရ၊ ဂပ်ဝ်ထပက်ခွင်ဂြင်တိကောတ်တဲရ၊ ဂပ်ဝ်သကုတ် ဗပိုတ်ကောံ ဘဝတဏှာတဲရ၊ တဏှာ မလေပ်ရင်တုင်ဏာဘဝအိုတ်တဲရ၊ ပွဲကာလ လှဟ်ဝံ ပမတန်ပဋိသန္နိ ပွဲဘဝတိုမ္မုလေ်ပွန် ဟံမွဲရ။ တီလမျှ်ပိုင်ကျက်တြဲ တွံကိုဂလာန်ဝံရ၊ တီလမျှ်ပိုင်ကျက်တြဲ မဒ်အာစာမ္မိဟ်ဒေဝတ်ဂမၠိုင် ဟိုတ်ဂလာန်ဝံတဲ ပွဲကြဲ တွံတိုန်ဂါထာ ကြက်သူးဂတဝံရ။

“ကျက်တြဲဂေါတမ မျှ်ကိုညွအ်တို့ဝါရမဂိုင် ဂပ်ဝ်ဂြင်တိကောတ်ခရ်ဂမၠိုင် မတွံဂး သီလ သမာမိ ပညာမပြ ပမတိတ်ဗူး အရဟတ္တဖိုလ်မပြ မဟံမွဲကို ပတောံစတ်ဝံ မွဲမဗွဲတဲအိုတ်ရ။

ကျက်တြဲ တိကောတ် နကိုညဏ်တောင် ရဝံတဲ တွံကိုခရ်သစ္စပန်ပြကာ ကုခမိဂမၠိုင်ရ၊ ကျက်တြဲမလေပ်သွကောံ လအိတ်ဒဒ်ဒ် မျှ်ကိုမတ်မသုန်သ် မဒ် အာစာမ္မိဟ်ဒေဝတ်ဂမၠိုင် (ကိလေသပျိုတ်တဲ) သွကောံပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဝံ (သူးရ)။

၃။ သုတ်နဂရောပမ

၆၇။ ယံခမီတအံ ဩပွဲကာလမ္ပဲ ချင်သွိုင်မဒ်တူင်တူးဂ် ဂပ်ဝ်စိုဗိုင်လဝ်ဗွဲမဒးရး နကိုကြိယာဗာ အစိုအဗိုင်ချင်ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာရ၊ အာဟာရဂမ္တိုင် ပန်ပြကာလေဝ် ကလိဂွံ အတိုင်ပွက်ရ၊ ကလိဂွံ ဟုံမွဲကိုလှောင်လှိုင်တရ၊ ကလိဂွံ ဟုံဒးချောင်စိုတ်ရ။ ယံခမီတအံ ပွဲကာလဂ် ချင်သွိုင်မဒ်တူင်တူးဂွံ သူသတြါဂမ္တိုင်မစေ်စး မုံပွဲမူးချင် သွက်ညိုင်ဂွံလီလော် မသက္ကုဇိုဟုံမာန်ရဝံ ဂပ်ဝ်သူးရ။ ဂပ်ဝ်စိုဗိုင်လဝ်ဗွဲမဒးရး နကိုကြိယာဗာ အစိုဗိုင်ချင် ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာလီဂ်ရောမွဲတုန်—

ယံခမီတအံ ပွဲလောကဂွံ ပွဲချင်သွိုင်မဒ်တူင်တူးဂ် ဒယိုင်အတိုက် မုံကိုကတိုင် ခြိုဟ်နက်ရ၊ ဂပ်ဝ်တုပ်လဝ် ပွဲတိဗွဲမဒးရးရ၊ ဟုံမွဲကိုပွမချီတောင်ရ၊ ဟုံမွဲကိုပွမဂါဒစေင် လပါ်တေံ လပါ်ဏာအံရ။ သွက်မိုဟ်ဂမ္တိုင် မပဒတ်ပွဲအပွဲချင် ဂွံဂြောပ်ဗွန်ကို သွက်ဂွံဆေဝ်ဒပ် (စီဒနာ)ကေံ သူသတြါဂမ္တိုင် မပဒတ်ပွဲမူးချင်ကို သွိုင်ဂ် ဂပ်ဝ်စိုဗိုင်ချင် မဒ်တူင်တူးဗွဲမဒးရး နကိုကြိယာဗာ အစိုဗိုင်ချင် ပဌမဝံရ။ (၁)

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲချင်သွိုင်မဒ်တူင်တူးဂ် ထိုင် ခြိုဟ်လေဝ်ခြိုဟ်ရ၊ သွဲလေဝ်သွဲရ။ သွက်မိုဟ်ဂမ္တိုင် မပဒတ်ပွဲအပွဲချင် ဂွံဂြောပ်ဗွန်ကို သွက်ဂွံဆေဝ်ဒပ် စီဒနာကေံ သူသတြါဂမ္တိုင် မပဒတ်ပွဲမူးချင်ကို သွိုင်ဂ် ဂပ်ဝ်စိုဗိုင်ချင် မဒ်တူင်တူးဗွဲမဒးရး နကိုကြိယာဗာ အစိုအဗိုင်ချင် ဒုတိယဝံရ။ (၂)

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲချင်သွိုင်မဒ်တူင်တူးဂ် ဂွံမဂေတ်အာကျိုင် ဗွဲပွဲပူ (အပွဲကွာင်ချင်)ဂ် သျှင်လေဝ်သျှင်ရ၊ သွဲလေဝ်သွဲရ။ သွက်မိုဟ်ဂမ္တိုင် မပဒတ်ပွဲအပွဲချင် ဂွံဂြောပ်ဗွန်ကို သွက်ဂွံဆေဝ်ဒပ် စီဒနာကေံသူသတြါဂမ္တိုင် မပဒတ်ပွဲမူးချင်ကို သွိုင်ဂ် ဂပ်ဝ် စိုဗိုင်ချင် မဒ်တူင်တူးဗွဲမဒးရး နကိုကြိယာဗာ အစိုဗိုင်ချင် တတိယဝံရ။ (၃)

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲချင်သွိုင်မဒ်တူင်တူးဂ် ဒးတုပ်ဒေပ်လဝ် လွဟ်လနက် မဂပ်ဝ်ပန်ဗလး (မပ္တိုက်လ်)ကို လွဟ်လနက်မသေ်သေဟ် မပ္တိုက်စုန်မြကိုရ။ သွက်မိုဟ်ဂမ္တိုင် မပဒတ်ပွဲအပွဲချင် ဂွံဂြောပ်ဗွန်ကို သွက်ဂွံဆေဝ်ဒပ်စီဒနာကေံ သူသတြါဂမ္တိုင် မပဒတ် ပွဲမူးချင်ကို သွိုင်ဂ် ဂပ်ဝ်စိုဗိုင်ချင်မဒ်တူင်တူး ဗွဲမဒးရး နကိုကြိယာဗာ အစိုဗိုင်ချင် စတုတ္ထဝံရ။ (၄)

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲချင်သွိုင်မဒ်တူင်တူးဂ် ဂကောံကောန်ပွာန် ဗိုလး မဒိုင်ပဒတ်ရ၊ ညးမွဲ ဂကောံကောန်ပွာန်ဗိုလးဂ်ရော၊ သရဲသဂံင်ချိုက်စိုင် သရဲသဂံင် ချိုက်ခေံ သရဲသဂံင်ချိုက်ကွီရထာ သရဲသဂံင်ပန်တု သရဲသဂံင်ရပ်ဇောင်အလာံ သရဲသဂံင်ပြေင်ပွာန် ဂြိုဟ်လုပ်အာဒပ်ပွာန်မွဲလွှာ်တု ညးကုတ်သပိုတ်ကျိုင် ညံင်ဖျုန်

ကဠေပိမာန် ကောန်သွင်မနိဒယှိတုံ ကေကံသကာ(ပွဲပွာန်) ညးဂြိပ်ပပ်လုပ်မွဲအသိင်တဲ ထပက်ပွာန်မာန် သရဲသင်္ဂင် ညံင်စိင်ဇူဇော် ညးဂံင်သကာလောန် သရဲသင်္ဂင် လတက်ပဠောခြပ် ကောန်ဒိုက်ဂမ္တိုင်ရောင်။ သွက်မ္တိဟ်ဂမ္တိုင် မပဒတ် ပွဲအပွဲချင်ဂွံကြော် ပွန်ကို သွက်ဂွံဆေဝ်ဒပ်စိုဒနာကော သုသတြဂမ္တိုင် မပဒတ်ပွဲမူးချင်ကို သိုင်ဂှ် ဂပ်ဝ်စိုဗိုင်ချင် မနိတုင်တူး ဗွဲမဒးရး နကိုကြိယာဗာအစိုဗိုင် ပဉ္စမဂွံရ။ (၅)

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲချင်သွင်မနိတုင်တူးဂှ် ပွင်တြင်မျှ်ကိုပညာတဲ မစိကူး ဆိုက်ဗွက် မချိုက်ပေင်တဲကောပ်ပညာ မကေကံသကာ လေပ်ဆေဝ်ဒပ်ကော ကုညးဟွံတီ ဂမ္တိုင်တဲ မလေပ်ကိုကုညးတီဂမ္တိုင်လုပ်တဲဂှ်နွံရ။ သွက်မ္တိဟ်ဂမ္တိုင် မပဒတ် ပွဲအပွဲချင် ဂွံကြော်ပွန်ကို သွက်ဂွံဆေဝ်ဒပ်စိုဒနာကော သုသတြဂမ္တိုင် မပဒတ် ပွဲမူးချင်ကို သိုင်ဂှ် ဂပ်ဝ်စိုဗိုင်ချင် မနိတုင်တူး ဗွဲမဒးရး နကိုကြိယာဗာအစိုဗိုင်ချင် ဆဋ္ဌဂွံရ။

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲချင်သွင်မနိတုင်တူးဂှ် ကွာ်ချင်သျှင်လေပ်သျှင်ရ။ သွဲလေပ်သွဲရ။ ကောပ်ပမလံက်လေတ်အင်္ဂုဒ္ဓိ မကွာတ်ကောပ်ပွေင်အိုသိုလေပ်ချိုက်ပေင်ရ။ သွက်မ္တိဟ်ဂမ္တိုင် မပဒတ်ပွဲအပွဲချင် ဂွံကြော်ပွန်ကို သွက်ဂွံဆေဝ်ဒပ်စိုဒနာကော သုသတြဂမ္တိုင် မပဒတ်ပွဲမူးချင်ကို သိုင်ဂှ် ဂပ်ဝ်စိုဗိုင်ချင် မနိတုင်တူးဗွဲမဒးရး နကိုကြိယာဗာအစိုဗိုင် သတ္တမဂွံရ။ ဂပ်ဝ်စိုဗိုင်လပ်ဗွဲမဒးရး နကိုကြိယာဗာ စိုဗိုင်ချင်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဂွံရ။ (၇)

အာဟာရဂမ္တိုင်ပန်ပြကာလို ကလိဂွံအတိုင်ပွက် ဟံဒ်လွောင်လို့တ် ဟံဒးသျှင်စိုတ် ဂှ်ရော။ ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဂွံ ပွဲချင်သွင်မနိတုင်တူးဂှ် ညးပဒတ်အပွဲချင်ဂမ္တိုင် သွက်ဂွံ မိပ်လဟိုင်သျှင်သပပ် သွက်ဟဂွံဖေက်လကိုတ် သွက်ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုန် သွက်ဂွံဆေဝ်ဒပ် စိုဒနာသုသတြဂမ္တိုင်မနိမူး ဂပ်ဝ်ဒးသီဂိုင်ဒေပ်လပ် ချေ့ အော် ညှ်မဂ္တိုင်ဂှ်ရ။ (၁)

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲချင်သွင်မနိတုင်တူးဂှ် ညးပဒတ်အပွဲချင်ဂမ္တိုင် သွက်ဂွံမိပ်လဟိုင်သျှင်သပပ် သွက်ဟဂွံဖေက်လကိုတ် သွက်ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုန် သွက်ဂွံ ဆေဝ်ဒပ်စိုဒနာ သုသတြဂမ္တိုင် မနိမူး ဂပ်ဝ်ဒးသီဂိုင်ဒေပ်လပ် သြောံသာလီ သြောံယ မဂ္တိုင်ဂှ်ရ။ (၂)

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲချင်သွင်မနိတုင်တူးဂှ် ညးပဒတ်အပွဲချင်ဂမ္တိုင် သွက်ဂွံ မိပ်လဟိုင်သျှင်သပပ် သွက်ဟဂွံဖေက်လကိုတ် သွက်ဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုန် သွက်ဂွံဆေဝ် ဒပ်စိုဒနာ သုသတြဂမ္တိုင် မနိမူး ဂပ်ဝ်ဒးသီဂိုင်ဒေပ်လပ်လှံ ခဲမုက် ခဲမး ဂကောံခဲမသေ့ မဂ္တိုင်ဂှ်ရ။ (၃)

ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲချင်သွင်မနိတုင်တူးဂှ် ညးပဒတ်အပွဲချင်ဂမ္တိုင် သွက်ဂွံ မိပ်လဟိုင်သျှင်သပပ် သွက်ဟဂွံဖေက်လကိုတ် သွက်ဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုန် သွက်ဂွံဆေဝ် ဒပ်စိုဒနာ သုသတြဂမ္တိုင်မနိမူး ဂပ်ဝ်ဒးသီဂိုင်ဒေပ်လပ်ဂဠုမဂ္တိုင်ဂှ်ရ။ ညးမူးဂဠုဂှ်ရော?

ကောင်းသွဟ် ကောင်းတို့ ကောင်း ချ်သဲး တင်လဲာ် စို ဣဝံ ဂဉ္ဇဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံခမီတအ် အာဟာရ ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာဝံ ကလိဝံအတိုင်ပွက် ဟံဒ်လှောင်လို့တ် ဟံဒ်ဒေသင်စိုတ်ရ။ (၄)

ယံခမီတအ် ဩပွဲကာလမ္ပဲ ချင်သိုင်မဒ်တူင်တူးဂ် ဂပ်ဝံစိုဉ်လင် ပွဲမဒ်ရး နကို ကြိယာဗာ အစိုဉ်ချင်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာရ။ အာဟာရဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာဝံလေဝ် ကလိဝံအတိုင် ပွက်ရ။ ကလိဝံ ဟံဒ်လှောင်လို့တ်ရ။ ကလိဝံ ဟံဒ်ဒေသင်စိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ချင်သိုင် မဒ်တူင်တူးဝံ ဂကောံသုသတြဂမ္ဘိုင်မစေ့စး မဒ်မူးဂ် (သုညင်ဝံလို့တ် မသက္ကန္တဇ္ဇိ) ဟံမာန်ရ ရံဝံ ဂပ်ဝံသူးရ။ ယံခမီတအ် တုတ်သံသဝံဟေင် ဩပွဲကာလမ္ပဲ ကွးမဒ်အရီဂ် ချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်သပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာရ။ ဇျာန်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ မကတိဒ် ပွဲစိုတ်မပြီလောန် မဒ်ဟိုတ်ဝံပဒတ်ဗွဲတသိုန် ပွဲဘဝလှဟ်ဂ် ကလိဝံအတိုင်ပွက်ရ။ ကလိဝံ ဟံဒ်လှောင်လို့တ်ရ။ ကလိဝံဟံဒ်ဒေသင်စိုတ်ရ။ ယံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် အရိယသာဝကဝံ ခမီသိုင်မာရ် သွအတိုင် ပွက်ဟံမာန် ရံဝံကို ခမီသိုင်မာရ်မယုတ်မာ သွအတိုင်ပွက်ဟံမာန် ရံဝံကို ဂပ်ဝံသူးရ။

ချိုက်ပေင်တကောံ ခရ်သပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ပြကာလှိုက်ရောမူးတုန်— ယံခမီတအ် ပွဲချင်သိုင်မဒ်တူင်တူးဂ် သွက်ညးပဒတ် အပွဲချင်ဂမ္ဘိုင် ဝံဂြောပ်ဗွန်ကို သွက်ဝံဆေဝ်ဒပ် စိုဒနာကောံသုသတြဂမ္ဘိုင် မပဒတ် ပွဲမူးချင်ကို ဒယိုင်အတိုက် မှုကိုကတိုင်မြိုဟ်နက် ဂပ်ဝံတိုင်လင်ပွဲမဒ်ရး ဟံမ္ပဲကိုပွချီတေဝ်တဲ သုဟ်ညင်ရ်မဟံမ္ပဲကို ပွမဂါဒစေင်အာ လပါ်တေ လပါ်ဏအ်ကို ယံခမီတအ် တုတ်သံသဝံဟေင် အရိယသာဝကဂ် ချိုက်ပေင်တ ကောံသဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေရ။ လျှင်ပတေကေတ် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ် ကျ်တြရ။ “တိလမ္ပုပိဉ်ကျ်တြဂ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင်ဝံလေဝ် အရဟံ မူးရ ။ပ။ ဟိုတ်နူဟိုတ်မုကိုပိဉ် ကြိဇ်မဇ္ဈေဝံလေဝ် ဘဂဝါ မူးရ” ရံဝံ (လျှင်ပတေရ)။ ယံခမီတအ် အရိယသာဝက မှုကိုသဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေဂ် ပါကောံအကုသိုလ်ရ။ ဇ္ဇောပုဝ် ကုသိုလ်ရ။ ပါကောံခရ် (အကုသိုလ်) မှုကိုဒုဟ်ရ။ ဇ္ဇောပုဝ်ခရ် (ကုသိုလ်) ရင်တိုင်ဇကု ဇကုဗွဲမသအးဇူးရ။ ချိုက်ပေင်တကောံခရ်သပ္ပုရိသ် ပဌမဝံရ။ (၁)

ယံခမီတအ် ပွဲချင်သိုင်မဒ်တူင်တူးဂ် သွက်ညးပဒတ် အပွဲချင်ဂမ္ဘိုင် ဝံဂြောပ်ဗွန်ကို သွက်ဝံဆေဝ်ဒပ်စိုဒနာကောံသုသတြဂမ္ဘိုင် မပဒတ် ပွဲမူးချင်ကို သုဟ်ညင်ရ် မှုကိုထစိုဉ် မြိုဟ်လေဝ်မြိုဟ် သွဲလေဝ်သွဲကို ယံခမီတအ် တုတ်သံသဝံဟေင် အရိယသာဝကဂ် မှုကို ဝှပ်ရ။ လေဝ်ဝှပ်ပိဉ်နူကာယ ဝစီ မနောဒုစရိတ်ရ။ သွက်ဝံအာစိုပ် ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မယုတ်သပ်ဂ် လေဝ်ဝှပ်ပိဉ်ရ။ ယံခမီတအ် အရိယသာဝကမလေဝ်ဝှပ်ပိဉ် ပါကောံအကုသိုလ်ရ။ ဇ္ဇောပုဝ်ကုသိုလ်ရ။ ပါကောံခရ် (အကုသိုလ်) မှုကိုဒုဟ်ရ။ ဇ္ဇောပုဝ်ခရ် (ကုသိုလ်) ဟံမ္ပဲကို ဒုသ်ရ။ ရင်တိုင်ဇကုဇကုဗွဲမသအးဇူးရ။ ချိုက်ပေင်တကောံခရ်သပ္ပုရိသ် ဒုတိယဝံရ။ (၂)

ယံခမီတအ် ပွဲချင်သိုင်မဒ်တူင်တူးဂ် သွက်ညးဂမ္ဘိုင်မပဒတ်အပွဲချင် ဝံဂြောပ်ဗွန်ကို သွက်ဝံဆေဝ်ဒပ်စိုဒနာကောံသုသတြဂမ္ဘိုင် မပဒတ်ပွဲမူးချင်ကို သုဟ်ညင်ရ်မှုကိုဝံ ဂေတ်အာ

ကျင်ဗွဲပွဲပွဲ။ ပွဲအပွဲကျင်ချင် သျှင်လေဝ်သျှင်တဲ သွဲလေဝ်သွဲကို ယွံခမီတအ် တုပ်တဲသတ်
 ဝံဟောင် အရိယသာဝကန် မှုကုဗ္ဗမလကိုတ်ပါပ်ရ၊ လေဝ်လကိုတ်ပါတ် နူကာယ ဝစီ
 မနောဒုစရိတ်ရ၊ သွက်ဝံအာစိုပ် ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်မယုတ်သပ် လေဝ်လကိုတ်ပါပ်ရ။
 ယွံခမီတအ် အရိယသာဝကမလကိုတ်ပါပ် နူဒုစရိတ်ဂ် ပါကျေအကုသိုလ်ရ၊ ဇနော်ပွပ်
 ကုသိုလ်ရ၊ ပါကျေခရ် (အကုသိုလ်) မှုကုဗ္ဗဒ်ရ၊ ဇနော်ပွပ်ခရ် (ကုသိုလ်) ဟံမ္မဲကုဗ္ဗဒ်ရ
 ရင်တျင်ဇကုဇကု ဗွဲမသအးဇးရ။ ချိုက်ပေင်တဲကျေခရ်သပျုရိသ် တတိယဝံရ။ (၃)

ယွံခမီတအ် ပွဲချင်သွိုင်မဒ်တျင်တုးဂ် သွက်ညးပဒတ်အပွဲချင်ဂမ္တိုင် ဝံဂြောင်ဗွန်ကို
 သွက်ဝံဆေဝ်ဒပ်စိုဒနာကျေ သူသတြဂမ္တိုင် မပဒတ်ပွဲမုးချင်ကို သုဟ်ညင်ရ် ဒးသီဂိုင်
 ဒေဝ်လဝ်လွတ်လနက် မဂပ်ပန်ဗလး (မပ္တိုက်လ်)ကို လွတ်လနက် (မပ္တိုက်စုန်မြဲ)ကို
 မဂ္တိုင်ဂိုင်ကို ယွံခမီတအ် တုပ်တဲသတ်ဝံဟောင် အရိယသာဝကန် လမိင်လညာတ်ဂိုင်ရ ။ပ။
 ထပက်ခွင်ဂြင်တိကေတ် နကိုပညာဗွဲမဒးရ၊ ယွံခမီတအ် ကွးအရီ မှုကုဗ္ဗလမိင်လညာတ်
 ဂိုင်ဂ် ပါကျေအကုသိုလ်ရ၊ ဇနော်ပွပ်ကုသိုလ်ရ၊ ပါကျေခရ်(အကုသိုလ်) မှုကုဗ္ဗဒ်ရ၊ ဇနော်ပွပ်
 ခရ်(ကုသိုလ်) ဟံမ္မဲကုဗ္ဗဒ်ရ၊ ရင်တျင်ဇကုဇကု ဗွဲမသအးဇးရ။ ချိုက်ပေင်တဲကျေ
 ခရ်သပျုရိသ် စတုတ္ထဝံရ။ (၄)

ယွံခမီတအ် ပွဲချင်သွိုင်မဒ်တျင်တုးဂ် သွက်ညးပဒတ်အပွဲချင်ဂမ္တိုင် ဝံဂြောင်ဗွန်ကို
 သွက်ဝံဆေဝ်ဒပ်စိုဒနာကျေ သူသတြဂမ္တိုင် မပဒတ်ပွဲမုးချင်ကို သုဟ်ညင်ရ်ဂကောံဗိုလ်လဗး
 မဂ္တိုင်ဂိုင်မတွံဂး သရဲသဂံင်ချိုက်စိင် သရဲသဂံင်ချိုက်ချေ သရဲသဂံင်ချိုက်ကွီရထာ သရဲ
 သဂံင်ပန်တု သရဲသဂံင်ရပ်ဇနော်အလံ သရဲသဂံင်ပြေင်ဗျာန် ကြိပ်လုပ်အာ ဒပ်ဗျာန်မွဲ
 လွတ်တဲ ညးကုတ်သပိုတ်ကျိပ် ညံင်ဗျုန်ကဏ္ဍေံမာန် ကောန်သွိုင်မဒယုတ်ကေက်သကာ
 (ပွဲဗျာန်) ညးကြိပ်လုပ်မွဲအသိင်တဲ ထပက်ဗျာန်မာန် သရဲသဂံင်ညံင်စိင်ဇူဇနော် ညးဂံင်
 သကာလောန် သရဲသဂံင်လတက်ပဏ္ဍေံခြပ် ကောန်ချိုက်ဂမ္တိုင် ပဒတ်ခွင်ကို ယွံခမီတအ်
 တုပ်ပမာသတ်ဝံဟောင် အရိယသာဝကန် သွက်ဝံပါကျေ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် သွက်ဝံ
 ချိုက်ပေင်ကိုခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မှုကုဗ္ဗလီပရာကေက်သကာဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ မှုကုဗ္ဗအစောံ
 ဇြဟတ်ရ၊ မှုကုဗ္ဗမပတိတ်ဇြဟတ် ဗိုန်ဗတ်ရ၊ ဟံဇူကျေသဇိုင်ဝန် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။
 ယွံခမီတအ် အရိယသာဝက မချိုက်ပေင်တဲကျေ ဂကောံဇြဟတ်ဝီရိယဗိုလ်ဂ် ပါကျေ
 အကုသိုလ်ရ၊ ဇနော်ပွပ်ကုသိုလ်ရ၊ ပါကျေခရ် (အကုသိုလ်)မှုကုဗ္ဗဒ်ရ၊ ဇနော်ပွပ်ခရ်
 (ကုသိုလ်) ဟံမ္မဲကုဗ္ဗဒ်ရ၊ ရင်တျင်ဇကုဇကု ဗွဲမသအးဇးရ။ ချိုက်ပေင်တဲကျေခရ်သပျုရိသ်
 ပဉ္စမဝံရ။ (၅)

ယွံခမီတအ် ပွဲချင်သွိုင် မဒ်တျင်တုးဂ် သွက်ညးပဒတ် အပွဲချင်ဂမ္တိုင် ဝံဂြောင်ဗွန်ကို၊
 သွက်ဝံဆေဝ်ဒပ်စိုဒနာကျေ သူသတြဂမ္တိုင်မပဒတ် ပွဲမုးချင်ကို၊ သုဟ်ညင်ရ်ပွင်တြင်
 မှုကုဗ္ဗညာတဲ မစိကွးဆိုက်ဗွက် မချိုက်ပေင်တဲကျေပညာမကေက်သကာ မလေပ်ဆေဝ်

ဒဝ်ကောံ ညးဟံတိဂမ္တိုင်တဲ မလေပ်ကိုညးတိဂမ္တိုင်လုပ် နွံတံကို၊ ယွံခမိတအ် တုပ်တံသတ်
ဝံဟောင် ကွေးအရီု ချိုက်ပေတ်ကောံသတ်ရ၊ ချိုက်ပေတ်ကောံသတ် မကြိုင်ကျဟ်မပြရ၊
ဗိုဗျဟ်ကေတ် မဂပ်ဝ်သွ ဂပ်ဝ်ဟိုသွးကျင် ပွဲကာလမလအ်လကာဖာမာန်ရ၊ ဗိုဗျဟ်
ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါမာန်ရ။ ယွံခမိတအ် ကွေးအရီုမ္တိုင်ပွင်တြင်မတွံဂးသတ်ဂ် ပါကောံအကုသိုလ်ရ၊
ဇော်ပွင်ကုသိုလ်ရ၊ ပါကောံခရ် (အကုသိုလ်) မ္တိုင်ဒုသ်ရ၊ ဇော်ပွင်ခရ် (ကုသိုလ်) ဟံမွဲကို
ဒုသ်ရ၊ ရင်တုင်ဇကုဇကု ဗွဲမသအးဇုးရ၊ ချိုက်ပေတ်ကောံခရ်သပျုရိသ် ဆဋ္ဌဝံရ။ (၆)

ယွံခမိတအ် ပွဲချင်သိုင် မဒ်တုင်တုးဂ် သွက်ညးပဒတ် အပွဲချင်ဂမ္တိုင် ဝံဂြောင်ဗွန်ကို၊
သွက်ဝံဆေဝ်ဒဝ်စိုဒနာကောံ သူသတြဂမ္တိုင်မပဒတ် ပွဲမုးချင်ကို၊ သွက်ညးရံဂ်မ္တိုင်ကောံချင်
သုင်လေဝ်သုင် သွဲလေဝ်သွဲ မလံက်လေတ်လဝ်အင်္ဂီ မကွာတ်ကောံပွေင်အိုသိုကို၊
ယွံခမိတအ် တုပ်တံသတ်ဝံဟောင် ကွေးအရီု မ္တိုင်ပညာရ၊ ချိုက်ပေတ်ကောံပညာမပြ
မသွက်အစောံညာတ်ကေတ် နှ်၊လီမာန် မမံက်ပထောင်ကလိဟ်ကောံကိလေသမာန် မလေပ်
ကိုအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် နှ်အရာဒဒိခ်အိုတ်ဗွဲမဒးရးရ။

ယွံခမိတအ် ကွေးအရီုမချိုက်ပေတ်ကောံပညာ မတွံဂးအင်္ဂီ မလေပ်ကွာတ်ကောံ
ပွေင်ဂမ္တိုင်အိုသိုကို ပါကောံအကုသိုလ်ရ၊ ဇော်ပွင်ကုသိုလ်ရ၊ ပါကောံခရ် (အကုသိုလ်) မ္တိုင်
ဒုသ်ရ၊ ဇော်ပွင်ခရ် (ကုသိုလ်) ဟံမွဲကိုဒုသ်ရ၊ ရင်တုင်ဇကုဇကု ဗွဲမသအးဇုးရ၊ ချိုက်ပေတ်
ကောံခရ်သပျုရိသ် သတ္တမဝံရ။ ချိုက်ပေတ်ကောံခရ်သပျုရိသ်ဂမ္တိုင် ထပ်ပြကာဝံရ။ (၇)

ဇုာန်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ မကတိဒ်ပွဲစိုတ် မပြလောန် မဒ်ဟိုတ်ဝံပဒတ် ဗွဲတသိမ် ပွဲဘဝ
လုဟ်လီ ကလိဝံအတိုင်ပိုက်ဂ်ရော ကလိဝံဟံဒ်လွောင်လို့တ် ဟံဒးသျှောင်စိုတ်ဂ်ရော။

ယွံခမိတအ် ပွဲချင်သိုင်မဒ်တုင်တုးဂ် ညးပဒတ်အပွဲချင်ဂမ္တိုင် သွက်ဝံမိပ်လဟိုင်
သျှောင်သပပ် သွက်ဟဝံဖေက်လကိုတ် သွက်ဝံပဒတ်ဗွဲတသိမ် သွက်ဝံ ဆေဝ်ဒဝ်စိုဒနာ
သူသတြဂမ္တိုင် နူမုးဂ် သွက်ညးရံဂပ်ဝ်ဒးသိဂိုင်ဒေပ်လပ် ချောဲအောံသုင်မဂ္တိုင်ဂှင်ကို၊
ယွံခမိတအ် တုပ်တံသတ်ဝံဟောင် ကွေးအရီု သွက်ဇကုဝံမိပ်လဟိုင် သျှောင်သပပ် သွက်ဟဝံ
ဒးရာဒနာ သွက်ဝံပဒတ်ဗွဲတသိမ် သွက်ဝံတို့လုပ်နိဗ္ဗာန် လုအာနူကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်တဲဟောင်
။ပ။ အာစိုပ်ပဌမဇုာန်တဲ ပဒတ်ရ။(၁)

ယွံခမိတအ် ပွဲချင်သိုင်မဒ်တုင်တုးဂ် ညးပဒတ်အပွဲချင်ဂမ္တိုင် သွက်ဝံမိပ်လဟိုင်
သျှောင်သပပ် သွက်ဟဝံဖေက်လကိုတ် သွက်ဝံပဒတ်ဗွဲတသိမ် သွက်ဝံဆေဝ်ဒဝ် စိုဒနာ
သူသတြဂမ္တိုင် နူမုးဂ် သွက်ညးရံဂပ်ဝ်ဒးသိဂိုင်ဒေပ်လပ် ခြောံသာလီ ခြောံယ မဂ္တိုင်ဂှင်ကို
ယွံခမိတအ် တုပ်တံသတ်ဝံဟောင် ကွေးအရီု သွက်ဇကုဝံမိပ်လဟိုင်သျှောင်သပပ် သွက်ဟဝံ
ဒးရာဒနာ သွက်ဝံပဒတ်ဗွဲတသိမ် သွက်ဝံတို့လုပ်နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်နူ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် ‘ဝိစာရ’
ပွမဇိတ်သပေါတ်ဂမ္တိုင် ပွိုတ်အာဂ်ရ ။ပ။ အာစိုပ်ဒုတိယဇုာန်တဲ ပဒတ်ရ။ (၂)

ယုံခမီတအ် ပွဲချင်သိုင်မန့်တူင်တူးဂ် ညးပဒတ်အပွဲချင်ဂမၠိုင် သွက်ဂွံမိပ်လဟိုင်
 သွောင်သပပ် သွက်ဟဂွံဖေက်လကိုတ် သွက်ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ် သွက်ဂွံဆေပ်ဒပ် စိုဒနာ
 သူသတြါဂမၠိုင် နူမူးဂ် သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဒးသီဂိုင်ဒေပ်လပ် လှဲ ခဲမုက် ခဲမး ဂကောံမဲမသေ့
 သေ့ဟ်ကို၊ ယုံခမီတအ် တုပ်တသ်ဂွံဟောင် ကွေးအရီဂ် သွက်ဇကုဂွံမိပ်လဟိုင်သွောင်သပပ်
 သွက်ဟဂွံဒးရာဒနာ သွက်ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ် သွက်ဂွံတို့လုပ်နီဗ္ဗာန် ‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မၠိုက်ဂ်လေပ်
 ဟိုတ်ပွမဟံစောဲလာံထွေန်စပ်စိ ။ပ။ အာစိုပ်တတိယဇာန်တုဲ ပဒတ်ရ။ (၃)

ယုံခမီတအ် ပွဲချင်သိုင်မန့်တူင်တူးဂ် ညးပဒတ်အပွဲချင်ဂမၠိုင် သွက်ဂွံမိပ်လဟိုင်
 သွောင်သပပ် သွက်ဟဂွံဖေက်လကိုတ် သွက်ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ် သွက်ဂွံဆေပ်ဒပ် စိုဒနာ
 သူသတြါဂမၠိုင် နူမူးဂ် သုဟ်ညံင်ရဂပ်ဝ်ဒးသီဂိုင်ဒေပ်လပ် ဂဠုမၠိုင်ဂွံင်မတံဂး ကွေင်သွဟ်
 ကွေင်တို့ ကွေင် ညှိသဲ တင်လာဲ စိုကို၊ ယုံခမီတအ် တုပ်တသ်ဂွံဟောင် ကွေးအရီဂ်
 သွက်ဇကုဂွံမိပ်လဟိုင်သွောင်သပပ် သွက်ဟဂွံဒးရာဒနာ သွက်ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ် သွက်ဂွံ
 တို့လုပ်နီဗ္ဗာန် ‘သုခ’ တသိုခ်ဂ်လေပ် ဟိုတ်ပွမပါကွေံကို၊ ‘ဒုက္ခ’ဒဒိခ်ဂ်လေပ် ဟိုတ်ပွမ
 ပါကွေံကို၊ ဗွဲကိုပ်ကွာဟောင် ဟိုတ်နူ ‘သောမနဿ’ ပွမမိပ်စိုတ် ‘ဒေါမနဿ’ ပွမဟံမိပ်စိုတ်
 ဂမၠိုင် ပှိုတ်အာဂ်ရ အာစိုပ်စတုတ္ထဇာန် မဟံသေင်ကိုဒဒိခ် မဟံသေင်ကိုတသိုခ်
 မှုဂ်ပွမသအးဇး ဒဒက်တကိုသတိ မကတိုဒ် ဟိုတ်ပွမသေင်မဇ္ဈဟ်တုဲ ပဒတ်ရ။
 ဇာန်ဂမၠိုင်ပန်ပြကာ မကတိုဒ် ပွဲစိုတ်မပြလောန် မန့်ဟိုတ်ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ် ပွဲဘဝလှဟ်ဂွံ
 ကလိဂွံအတိုင်ပွက်ရ၊ ကလိဂွံ ဟံဒ်လှောင်လှိုတ် ဟံဒးချောင်စိုတ်ရ။ (၄)

ယုံခမီတအ် ပြုပွဲကာလမဲ့ အရိယသာဝကဂ် ချိုက်ပေင်တကောံခရ်သပ္ပုရိသ်
 ဂမၠိုင်ထပ်ပြကာဝံရ၊ ဇာန်ဂမၠိုင်ပန်ပြကာ မကတိုဒ်ပွဲစိုတ်မပြလောန် မန့်ဟိုတ်ဂွံပဒတ်
 ဗွဲတသိုခ် ပွဲဘဝလှဟ်ဂွံလေပ် ကလိဂွံအတိုင်ပွက်ရ၊ ကလိဂွံ ဟံဒ်လှောင်လှိုတ် ဟံဒး
 ချောင်စိုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် အရိယသာဝကဝံ ခမီ သိုင်မာရ်သွအတိုင်ပွက်ဟံမာန်
 ရံဂွံကို၊ ခမီ သိုင်မာရ်မယုတ်မာ သွအတိုင်ပွက်ဟံမာန် ရံဂွံကို ဂပ်ဝ်သွးရ ရံဂွံ (သွးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်ဓမ္မညူ

၆၈။ ယုံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမၠိုင်ထပ်ပြကာဂ် ရင်တုင်နင်
 (နူဇမုး)တုဲလေပ် ထေက်ကိုတုဟ်နကိုဒါန် သပ္ပုရေ ။ပ။ ဒိတိဗုထိုက်ပြ ဟံမဲ့ပတောံစတ်
 သွက်ဂကောံသတ်ဂမၠိုင် ပတဲသွကုသိုလ်ရ။ ညးမူးထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမူးတုန်-ယုံခမီတအ်

ပွဲသာသနာဝံ ခမိ၌ ပါဠိလေဝံ တိရ၊ အရထ (ပါဠိ၌)လေဝံ တိရ၊ ဇေယျဇေယျလေဝံ တိရ၊ ဗုတဗုတလေဝံ တိရ၊ အခိဋ္ဌလေဝံ တိရ၊ ပရိသာတလေဝံ တိရ၊ ဒန္တမကောသကာ ဒန္တမချိန္နလျ ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်လေဝံ တိရ။

ယွံခမိတအံ မုရသင်္ဂဏီ ခမိ၌ တိ ပါဠိ၌ရော? ယွံခမိတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိ၌ တိပါဠိမတွံဂး သုတ်ဂေယျ ဝေယျာကရိဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ် ဇာတ် အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လရ၊ ယွံခမိတအံ ခမိ၌ ယဝ်ဟံတိ ပါဠိမတွံဂး သုတ်ဂေယျ ။ပ။ အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လမ္ပ ပွဲသာသနာဝံ ခမိ မတိပါဠိ ရံဝံ ဟံသုးရ။ ယွံခမိတအံ ဟိတမတိပါဠိ မတွံဂး သုတ်ဂေယျ ။ပ။ အဗ္ဘုတဓမ္မ ဝေဒလ္လမိ ခမိ၌ ‘ဓမ္မည။’ ခမိတိပါဠိ ရံဝံ ဂပ်ဝသုးရ ရံဝံ တိပါဠိရ။ (၁)

မုရသင်္ဂဏီ တိအရထ(ပါဠိ)၌ရော? ယွံခမိတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိ၌ “ဣဝံတုနံ အရထပါဠိမဂပ်ဝံတွံလဝံဝံရ၊ ဣဝံတုနံ အရထပါဠိမဂပ်ဝံတွံလဝံဝံရ” ရံဝံ တိအရထ ပါဠိ၌ မဒ္ဒိအတိုင်မတွံလဝံဟောင်ရ၊ ယွံခမိတအံ ခမိ၌ “ဣဝံတုနံ အရထပါဠိ မဂပ်ဝံတွံလဝံဝံရ၊ ဣဝံတုနံ အရထပါဠိ မဂပ်ဝံတွံလဝံဝံရ” ရံဝံ ယဝ်ဟံတိ အရထပါဠိ၌ မဒ္ဒိအတိုင် မတွံလဝံဟောင်မ္ပး ပွဲသာသနာဝံ ခမိမတိ အရထ ပါဠိ ရံဝံ ဟံသုးရ။ ယွံခမိတအံ “ဣဝံတုနံ အရထပါဠိ မဂပ်ဝံတွံလဝံဝံဟောင်ရ၊ ဣဝံတုနံ အရထပါဠိ မဂပ်ဝံတွံလဝံဝံဟောင်ရ” ရံဝံ ဟိတမတိအရထပါဠိ၌ မဒ္ဒိအတိုင်မတွံလဝံဟောင်မိ ခမိ၌ ‘အတ္ထည။’ ခမိမတိအရထ ရံဝံ ဂပ်ဝသုးရ။ ရံသင်္ဂဏီ တိ ပါဠိရ၊ တိအရထရ။ (၂)

မုရသင်္ဂဏီ တိဇေယျဇေယျရော? ယွံခမိတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိ၌ “အဲ၌ နက္ခိဓရသဒ္ဓါ နက္ခိသီလ နက္ခိလမိဋ္ဌာတိ နပ္ပမသုးပွးကိုဒါနံ နက္ခိပညာ နက္ခိပဋိဘာန်ဉာဏံ မျှဗုတဝံရ” ရံဝံ တိဇေယျဇေယျရ။ ယွံခမိတအံ ခမိ၌ ဇေယျဇေယျ “အဲ၌ နက္ခိဓရသဒ္ဓါ နက္ခိသီလ နက္ခိလမိဋ္ဌာတိ နပ္ပမသုးပွးကိုဒါနံ နက္ခိပညာ နက္ခိပဋိဘာန်ဉာဏံ မျှဗုတဝံရ” ရံဝံ ယဝ်ဟံတိဇေယျဇေယျမ္ပး ပွဲသာသနာဝံ ခမိမတိဇေယျဇေယျ ရံဝံ ဟံသုးရ။ ယွံခမိတအံ ဇေယျဇေယျ “အဲ၌ နက္ခိဓရသဒ္ဓါ နက္ခိသီလ နက္ခိလမိဋ္ဌာတိ နပ္ပမကိုဒါနံသုးပွး နက္ခိပညာ နက္ခိပဋိဘာန်ဉာဏံ မျှဗုတဝံရ” ရံဝံ ဟိတမတိဇေယျဇေယျမိ ခမိ၌ ‘အတ္ထည။’ ခမိမတိဇေယျဇေယျ ရံဝံ ဂပ်ဝသုးရ။ ရံဝံ တိပါဠိရ၊ တိအရထရ၊ တိဇေယျဇေယျရ။ (၃)

မုရသင်္ဂဏီ တိဗုတဗုတရော? ယွံခမိတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိ၌ တိဗုတဗုတ ပွဲပမဒင်ဂိုင်ကေတ် သုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဉ္စ မဒ္ဒိကြိယာဗာပင်ပွဲလမျှ မဇ္ဈိမကိုယဲရ။ ယွံခမိတအံ ခမိ၌ ယဝ်ဟံတိဗုတဗုတ ပွဲပမဒင်ဂိုင်ကေတ် သုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဉ္စ မဒ္ဒိကြိယာဗာပင်ပွဲလမျှ မဇ္ဈိမကိုယဲမ္ပး ပွဲသာသနာဝံ ခမိမတိဗုတဗုတ ရံဝံ ဟံသုးရ။ ယွံခမိတအံ ဟိတမတိဗုတဗုတ ပွဲပမဒင်ဂိုင်ကေတ် သုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဉ္စ မဒ္ဒိကြိယာဗာ ပင်ပွဲလမျှ မဇ္ဈိမကိုယဲမိ ခမိ၌ ‘မတ္တည။’ ခမိ မတိဗုတဗုတ ရံဝံ ဂပ်ဝသုးရ။ ရံသင်္ဂဏီ တိပါဠိရ၊ တိအရထရ၊ တိဇေယျဇေယျရ၊ တိဗုတဗုတရ။ (၄)

မုရ်သင်္ဂဏ် တီအခိုင်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီၣ် “ကူဝံတုန် အခိုင် ပွမဂိုင်ကတ်ကေတ် ပါဠိရ၊ ကူဝံတုန် အခိုင်ပွမသွာန်သွက်ရ၊ ကူဝံတုန် အခိုင်ပွမပတိတ် ဖြဟတ်ကမ္မဋ္ဌာန်ရ၊ ကူဝံတုန် အခိုင်ပွမသတိက်သတင်ညးမွဲဝေရ” ရဲဝံ တီအခိုင်အခါရ။ ယွံခမီတအ် ခမီၣ် “ကူဝံတုန် အခိုင်ပွမဂိုင်ကတ်ကေတ် ပါဠိရ၊ ကူဝံတုန် အခိုင်ပွမ သွာန်သွက်ရ၊ ကူဝံတုန် အခိုင်ပွမပတိတ်ဖြဟတ်ကမ္မဋ္ဌာန်ရ၊ ကူဝံတုန် အခိုင်ပွမ သတိက်သတင် ညးမွဲဝေရ” ရဲဝံ ယဝ်ဟံတီ အခိုင်အခါမွဲ ပွဲသာသနာဝံ ခမီ မတီအခိုင် ရဲဝံ ဟံသွးရ၊ ယွံခမီတအ် ခမီၣ် “ကူဝံတုန် အခိုင်ပွမဂိုင်ကတ်ကေတ် ပါဠိရ၊ ကူဝံတုန် အခိုင်ပွမသွာန်သွက်ရ၊ ကူဝံတုန် အခိုင်ပွမပတိတ်ဖြဟတ်ကမ္မဋ္ဌာန်ရ၊ ကူဝံတုန် အခိုင် ပွမသတိက်သတင် ညးမွဲဝေရ” ရဲဝံ ဟိုတ်မတီအခိုင်စီ ခမီၣ် ‘ကာလညူ’ ခမီမတီအခိုင် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးရ။ ရဲသင်္ဂတီ ပါဠိရ၊ တီအရထ ပါဠိရ၊ တီဇကုဇကုရ၊ တီဗုတ်ဗုတ်ရ၊ တီအခိုင်ရ။ (၅)

မုရ်သင်္ဂဏ် တီပရိသာတ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီၣ် “ကူဝံတုန် ပရိသာတ်သိုင်ရ၊ ကူဝံတုန် ပရိသာတ်ဗုဒ္ဓရ၊ ကူဝံတုန် ပရိသာတ်သမေဟ်ရ၊ ကူဝံတုန် ပရိသာတ်ခမီရ၊ ပွဲပရိသာတ် ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးပြာပ်အာရ၊ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးဒတူရ၊ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသွရ၊ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးဂဇာန်ရ၊ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးဟိုတ်ရ၊ ရဲဝံ ထေက်ကို ဒးမံင်သိုတ်သိုတ်ရ” ရဲဝံ တီပရိသာတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီၣ် “ကူဝံတုန် ပရိသာတ်သိုင်ရ။ ပ။ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးမံင်သိုတ်သိုတ်ရ” ရဲဝံ ယဝ်ဟံတီမွဲ ပွဲလောကဝံ ခမီ မတီပရိသာတ် ရဲဝံ ဟံသွးရ၊ ယွံခမီတအ် “ကူဝံတုန် ပရိသာတ်သိုင်ရ၊ ကူဝံတုန် ပရိသာတ်ဗုဒ္ဓရ၊ ကူဝံတုန် ပရိသာတ်သမေဟ်ရ၊ ကူဝံတုန် ပရိသာတ်ခမီရ၊ ပွဲပရိသာတ် ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးပြာပ်အာရ၊ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးဒတူရ၊ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသွရ၊ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးဂဇာန်ရ၊ ရဲဝံ ထေက်ကို ဒးဟိုတ်ရ၊ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးမံင်သိုတ်သိုတ်ရ” ရဲဝံ ဟိုတ်မတီစီ ခမီၣ် ‘ပရိသညူ’ ခမီမတီပရိသာတ် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သွးရ။ ရဲသင်္ဂတီ ပါဠိရ၊ တီအရထ ပါဠိရ၊ တီဇကုဇကုရ၊ တီဗုတ်ဗုတ်ရ၊ တီအခိုင်ရ၊ တီပရိသာတ်ရ။ (၆)

မုရ်သင်္ဂဏ် တီဒန္တမကေက်သကာ ဒန္တမဉ်လျ ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီၣ် ဂပ်ဝ်တီကေတ် ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင် နသွက်ဓါပြကာအိုတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင် မွဲဓါတုၣ် ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် မိက်ဝံဗိုလှောင် ပုဂ္ဂိုလ်အရီဂမ္တိုင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် ဟံမိက်ဗိုလှောင် ပုဂ္ဂိုလ်အရီ ဂမ္တိုင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟံမိက်ဗိုလှောင် ပုဂ္ဂိုလ်အရီဂမ္တိုင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မဟံမိက်ဗိုလှောင်ရဲဝံ ဂပ်ဝ်ဂရိဟ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မိက်ဝံဗိုလှောင် ပုဂ္ဂိုလ်အရီဂမ္တိုင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မိက်ဝံဗိုလှောင် ရဲဝံ ဂပ်ဝ်ထိုင်သးရ။

ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်မိက်ဝံဗိုလှောင် ပုဂ္ဂိုလ်အရီဂမ္တိုင် မွဲဓါတုၣ် ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် မိက်ဝံ ကလင်ခရ်သပျုရိဟ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် ဟံမိက်ကလင်ခရ်သပျုရိဟ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟံမိက်ကလင်

ခရိယပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဟုံမိက်ကလင် ရံဝံ့၍ ဂပ်ဝ်ဂရိဟ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မိက်ဝံ့ကလင် ခရိယပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဟိုတ်နူဟိုတ် မိက်ဝံ့ကလင် ရံဝံ့၍ ဂပ်ဝ်ထိုင်သးရ။

ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင် မိက်ဝံ့ကလင်ခရိယပုဂ္ဂိုလ် မျှံ၍တုၣ် ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် ထံင်လင်ကတောပ်တုၣ် ကလင်ခရိယ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် သီဟုံထံင်လင်ကတောပ်တုၣ် ကလင်ခရိယ၊ ပုဂ္ဂိုလ် မကလင်ခရိယ သီဟုံထံင်ကတောပ်တုၣ် ဟိုတ်နူဟိုတ် မကလင်ခရိယ သီဟုံထံင်လင်ကတောပ် ရံဝံ့၍ ဂပ်ဝ် ဂရိဟ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထံင်ကတောပ်တုၣ် ကလင်ခရိယ ဟိုတ်နူဟိုတ်ထံင်ကတောပ်တုၣ် ကလင်ခရိယ ရံဝံ့၍ ဂပ်ဝ်ထိုင်သးရ။

ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင် ထံင်လင်ကတောပ်တုၣ် ကလင်ခရိယ မျှံ၍တုၣ် ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် ကလင်ခရိယတုၣ် ပကင်ရင်လင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် ကလင်ခရိယတုၣ် ဟုံပကင်ရင်လင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကလင်ခရိယတုၣ် မဟုံပကင်ရင်လင်ရ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဟုံပကင်ရင်လင် ရံဝံ့၍ ဂပ်ဝ်ဂရိဟ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကလင် ခရိယတုၣ် မပကင်ရင်လင်ရ ဟိုတ်နူဟိုတ် မပကင်ရင်လင် ရံဝံ့၍ ဂပ်ဝ်ထိုင်သးရ။

ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင် ကလင်ခရိယတုၣ် မပကင်ရင်လင် မျှံ၍တုၣ် ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် ဗစာရဏာ အရထခရိယဂမ္တိုင် မပကင်ရင်လင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် ဟုံဗစာရဏာ အရထခရိယဂမ္တိုင် မပကင်ရင် လင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုံဗစာရဏာ အရထခရိယဂမ္တိုင် မပကင်ရင်လင်ရ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဟုံဗစာရဏာ ရံဝံ့၍ ဂပ်ဝ်ဂရိဟ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဗစာရဏာ အရထခရိယဂမ္တိုင် မပကင်ရင်လင်ရ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဗစာရဏာ ရံဝံ့၍ ဂပ်ဝ်ထိုင်သးရ။

ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင် မဗစာရဏာ အရထခရိယဂမ္တိုင် မပကင်ရင်လင် မျှံ၍တုၣ် ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် တီကောတ်အရထ ပါဠိတုၣ် ဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်မဗွဲကိုလောကုတ္တိရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် တီကောတ် အရထ ပါဠိတုၣ် ဟုံဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်မဗွဲကိုလောကုတ္တိရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တီကောတ်အရထ ပါဠိတုၣ် မဟုံဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မဗွဲကိုလောကုတ္တိရ ဟိုတ်နူဟိုတ်မဟုံဒွေတ်လုတ် ရံဝံ့၍ ဂပ်ဝ်ဂရိဟ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တီကောတ် အရထ ပါဠိတုၣ် မဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်မဗွဲကိုလောကုတ္တိရ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒွေတ်လုတ် ရံဝံ့၍ ဂပ်ဝ်ထိုင်သးရ။

ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင် တီကောတ်အရထ ပါဠိတုၣ် မဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မဗွဲကိုလောကုတ္တိ မျှံ၍တုၣ် ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် ဒွေတ်တုဟ်ဒုတုၣ်မြမောပ်ဇကုရ၊ ဟုံဒွေတ်တုဟ်ဒုတုၣ်မြမောပ် ညးသအာင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မွဲတုၣ် ဒွေတ်ဒုတုၣ်မြမောပ်ဇကုကို ဒုတုၣ်မြမောပ်ညးသအာင်ကိုရ၊ ပုဂ္ဂိုလ် ဒွေတ်ဒုတုၣ်မြမောပ်ဇကုတုၣ် ဟုံဒွေတ်ဒုတုၣ်မြမောပ်ညးသအာင်ရ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဟုံဒွေတ် ရံဝံ့၍ ဂပ်ဝ်ဂရိဟ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဒွေတ်ဒုတုၣ်မြမောပ်ဇကုကို ဒုတုၣ်မြမောပ်ညးသအာင်ကိုရ ဟိုတ်နူဟိုတ်မဒွေတ် ရံဝံ့၍ ဂပ်ဝ်ထိုင်သးရ။

ယွံခမီတအ် ရံသုဝံ ခမီၣ် ဂပ်ဝ်တီကောတ် ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင် နသွက်ဓါပြကာအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ရံသုဝံ တီဒဒ္ဒမကောကံသကာ ဒဒ္ဒမချီနီလု ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ

မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာဝံ ရင်တုင်နင် (နူဇေမ္မာဲ)တုဲလေဝ် ထေက်ကို တူဟ်န ကိုဒါနိသ္မပ္ပဇေ။ပ။ ဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမ္မဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတုဲ သွက်သိုလ်ရ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ပါရိစ္ဆတ္တက

၆၉။ ယံခမီတအ် ဩပွဲကာလမ္မဲ တံဃပေင်ပါရကဇာတ် (ဗပေင်ဍုင်) မုံယုကောဝိဠာရ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္တိုင် မုံကိုတူးမဖျိုဟ်ရ။ ယံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္တိုင် “ပွဲကာလလုဟ်ဝံ တံဃပေင်ပါရကဇာတ် (ဗပေင်ဍုင်) ဇော်မုံယုကောဝိဠာရ ပိုယ်ညးဂမ္တိုင်ဂ် မုံကိုတူးသားဖျိုဟ်ရ။ ခြာဟံလအ်ဟေင် တူးပြဟ်စံရ” ရံဝံ မုံကိုစိုတ် မသျှိုက်မိုက် အိုဟ်တိုဟ်အိုတ်ရ။ (၁)

ယံခမီတအ် ဩပွဲကာလမ္မဲ တံဃပေင်ပါရကဇာတ် မုံယုကောဝိဠာရ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္တိုင် တူးပြဟ်စံရ။ ယံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္တိုင် “ပွဲကာလလုဟ်ဝံ တံဃပေင်ပါရကဇာတ်ဇော် မုံယုကောဝိဠာရ ပိုယ်ညးဂမ္တိုင်ဂ် တူးပြဟ်စံရ။ ခြာဟံလအ်ဟေင် ခောံတူးခောံကဒစတ်တိတ် ဒ်ကွင်ရ” ရံဝံ မုံကိုစိုတ် မသျှိုက်မိုက်အိုဟ်တိုဟ်အိုတ်ရ။ (၂)

ယံခမီတအ် ဩပွဲကာလမ္မဲ တံဃပေင်ပါရကဇာတ်ဇော် မုံယုကောဝိဠာရ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္တိုင် ခောံတူး ခောံကဒစတ်တိတ် ဒ်ကွင်ရ။ ယံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္တိုင် “ပွဲကာလလုဟ်ဝံ တံဃပေင်ပါရကဇာတ်ဇော် မုံယုကောဝိဠာရ ပိုယ်ညးဂမ္တိုင်ဂ် ခောံတူး ခောံကဒစတ်တိတ် ဒ်ကွင်ရ။ ခြာဟံလအ်ဟေင် ခောံတူး ခောံက ဒ်ကွင်ရ” ရံဝံ မုံကိုစိုတ် မသျှိုက်မိုက်အိုဟ်တိုဟ်အိုတ်ရ။ (၃)

ယံခမီတအ် ဩပွဲကာလမ္မဲ တံဃပေင်ပါရကဇာတ်ဇော် မုံယုကောဝိဠာရ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္တိုင် ခောံတူး ခောံက ဒ်ကွင်ရ။ ယံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္တိုင် “ပွဲကာလလုဟ်ဝံ တံဃပေင်ပါရကဇာတ်ဇော် မုံယုကောဝိဠာရ ပိုယ်ညးဂမ္တိုင်ဂ် ခြာဟံလအ်ဟေင် ခောံတူး ခောံကညောန်ကို ရာဏ်ပုးတိတ် ဒ်ကွင်ရ” ရံဝံ မုံကိုစိုတ် မသျှိုက်မိုက်အိုဟ်တိုဟ်အိုတ်ရ။ (၄)

ယံခမီတအ် ဩပွဲကာလမ္မဲ တံဃပေင်ပါရကဇာတ်ဇော် မုံယုကောဝိဠာရ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္တိုင် ခောံတူး ခောံကညောန်ကို ရာဏ်ပုးတိတ် ဒ်ကွင်ရ။ ယံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္တိုင် “ပွဲကာလလုဟ်ဝံ တံဃပေင်ပါရကဇာတ်ဇော် မုံယုကောဝိဠာရ ပိုယ်ညးဂမ္တိုင်ဂ် ခောံတူး ခောံကညောန်ကို ရာဏ်ပုးတိတ် ဒ်ကွင်ရ။ ခြာဟံလအ်ဟေင်

ခွောက်ကြင်ကြင် မလတ်ကတိညောန်ကိုဒကးရင် နိက္ခင်ရ။” ရံဝံ မှုကိုစိတ် မသျှိုက်မှိုက် အိုဟ်တိုဟ်အိုတ်ရ။ (၅)

ယံခမိတအံ ယံပွဲကာလမ္ပဲ တံ့ပပေင်ပါရကဇာတ်ဇွေ မှုယုကောဝိဠာရ ဒေဝတ် တာဝတိဂမ္ပိုင် ခွောက်ကြင်ကြင် မလတ်ကတိညောန်ကိုဒကးရင် နိက္ခင်ရ။ ယံခမိတအံ ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ပိုင် “ပွဲကာလလှဟ်ဝံ တံ့ပပေင်ပါရကဇာတ်ဇွေ မှုယု ကောဝိဠာရ ပိုယ်ညးဂမ္ပိုင် ခွောက်ကြင်ကြင် မလတ်ကတိညောန်ကိုဒကးရင် နိက္ခင်ရ။ ခြာဟံလအ်ဟေင် စူကာကာ ရာဏ်ကသဘိုက်အာ အလုံတံ့မွဲရ” ရံဝံ မှုကိုစိတ် မသျှိုက်မှိုက် အိုဟ်တိုဟ်အိုတ်ရ။ (၆)

ယံခမိတအံ ယံပွဲကာလမ္ပဲ တံ့ပပေင်ပါရကဇာတ်ဇွေ မှုယုကောဝိဠာရ ဒေဝတ် တာဝတိဂမ္ပိုင် စူကာကာ ရာဏ်ကသဘိုက်အာ အလုံတံ့မွဲရ။ ယံခမိတအံ ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ် တာဝတိဂမ္ပိုင် သျှိုက်မှိုက်မိပ်စိတ်အိုဟ်တိုဟ်ဂမ္ပိုင် နိက္ခင်ရ။ လက်ပွိုင်ပန်ဂိတု အရိဟ်လှိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ပိုင် ဒုင်စသိုင်မိပ်ခြိပ်လဟ်င်လဟာဲ ဗွဲမချိုက်ပေင်စုံရံ အလုံအိုသျှို နကိုကာမဂုဏ်ဂမ္ပိုင် မသုန်ပြကာ ပွဲသွပ်တံ့ပပေင်ပါရကဇာတ် မှုယုကောဝိဠာရဂ် အိုတ်ရ။ (၇)

ယံခမိတအံ ပွဲပွဲတံ့ပပေင်ပါရကဇာတ်ဇွေ မှုယုကောဝိဠာရ မရာဏ်ကသဘိုက် အလုံတံ့မွဲရ လျးဗျာဏ်အာစိုက်မသုန်ဇောယောဇနာဂမ္ပိုင်ရ။ သုဗ္ဗအမြဲပွဲတုဲမောဝ်အာ ဗလေဲကျာစိုက်ကွဲယောဇနာရ။ ဟိုသွးကျင်တုဲဝံတုန် အာနုဘ် တံ့ပပေင်ပါရကဇာတ်ဇွေ မှုယုကောဝိဠာရ ရ။

ယံခမိတအံ ပွဲအခိုင်ကွးအရီ ချပ်သွလ္လိ နူအဝေါင်ဘဝခရ် သွက်ဝံလုပ်စိုပ် အဝေါင် ဘဝခမိဂ် တုပ်သွဟ်ကို တံ့ပပေင်ပါရကဇာတ်ဇွေ မှုယုကောဝိဠာရ ဒေဝတ်တာဝတိ ဂမ္ပိုင်မှိုက်တုးမဖျိုဟ်ရ။ (၁)

ယံခမိတအံ ပွဲအခိုင်ကွးအရီ ကးပါကွေသော်ကျိပ်သော်ခိုင်တုဲ သွေံလွက်ကေတ် ယာတ်ဂမ္ပိုင် မဖျောန်လပ်ဗျာတ်တုဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝခမိဂ် တုပ်သွဟ်ကို တံ့ပပေင်ပါရကဇာတ်ဇွေ မှုယုကောဝိဠာရ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ပိုင် တုးပြဟ်စေရ။ (၂)

ယံခမိတအံ ပွဲအခိုင်ကွးအရီ လျာအာနူကာမဂုဏ်ဂမ္ပိုင်တုဲဟေင်။ ပ ။ အာစိုပ်ပဌမဇ္ဈာန် တုဲ ပဒတ်ဂ် တုပ်သွဟ်ကိုတံ့ပပေင်ပါရကဇာတ်ဇွေ မှုယုကောဝိဠာရ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ပိုင် ခွေံတုးခွေံကံ ဒစတ်တိတ်နိက္ခင်ရ။ (၃)

ယံခမိတအံ ပွဲအခိုင်ကွးအရီ ဟိုတ်ဝိတက် ပွမချပ် ဝိစာရ ပွမဇ္ဈိတ်သပေါတ် ဂမ္ပိုင်ပျိုတ်အာဂ်ရ။ ပ ။ အာစိုပ်ဒုတိယဇ္ဈာန်တုဲ ပဒတ်ဂ် တုပ်သွဟ်ကိုတံ့ပပေင်ပါရကဇာတ်ဇွေ မှုယုကောဝိဠာရ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ပိုင် ခွေံတုး ခွေံကံနိက္ခင်ရ။ (၄)

ယွံခမိတအံ ပွဲအခင်ကွေးအရီ ဟိုတ်ပွမဟံသျှိုက်မှိုက်ထွေန်စပ် ပိတ် ပွမသျှိုက်မှိုက်ဂံရ။
ပ ။ အာစိပ်တတိယဇာန်တဲ ပဒတ်ဂံ တုပ်သုဟ်ကိုတံ့ပပင်ပါရကဇာတ်ဇော် မှိုယျကောဝိဠာရ
ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင် ခွေံတူး ခွေံဟံ ညောန်ကိုရင်ပူးတိတ် နိက္ခိုင်ရ။ (၅)

ယွံခမိတအံ ပွဲအခင်ကွေးအရီ ဟိုတ်ပွမပါကွေံ သုခ ပွမဒ်တသိုခ်ကို ဟိုတ်ပွမပါကွေံ
ဒုက္ခ ပွမဒ်ဒ်ဒ်ကို။ ပ ။ အာစိပ်စတုတ္ထဇာန်တဲ ပဒတ်ဂံ တုပ်သုဟ်ကိုတံ့ပပင်
ပါရကဇာတ်ဇော် မှိုယျကောဝိဠာရ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင် ခွေံကံကြိုင်ကြိုင် မလတ်ကတို
ညောန်ကိုဒကးရင် နိက္ခိုင်ရ။ (၆)

ယွံခမိတအံ ပွဲအခင်ကွေးအရီ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်အာစိ။ ပ ။ သွကေတ်
ဇော်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်)ကွာ အာစိပ်တဲ ပဒတ်ဂံ တုပ်သုဟ်ကိုတံ့ပပင်ပါရကဇာတ်ဇော်
မှိုယျကောဝိဠာရ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင် စူဠကာကာ ရာဇကံသဘိုက်အာ အလုံတံ့မွဲရ။ (၇)

ယွံခမိတအံ ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ်ဘုမ္မဇိဂမ္ဘိုင် “တီလပိုဉ် မဟိမုဂံ မဒ်ကွေး ပဒတ်မွဲစွဲ
တီလပိုဉ် မဟိမုဂံ နူကွာန်ကို နူနီဂိုကို မဟိမုဂံ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်အာစိပ်အဝေါင်
ဘဝခမိဂ်ဒ်တဲ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် အိုတ်အာဂံရ ပွဲဘဝလျဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ်
ဇော်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတိတ်ဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတိတ်ဗူး မဟံမွဲကို
ခရ်အာသဝ နကိုညဏ်တောင်ကွာ အာစိပ်တဲ ပဒတ်ရ” ရံဝံ ပိုင်ပုဟ်အဆက်ဆက်အိုတ်ရ၊
သောံမိင်ကေတ်ရမျာင်ပိုင်ပုဟ် ဒေဝတ်ဘုမ္မဇိဂမ္ဘိုင်တဲ။ ပ ။ ဒေဝတ်စတုမဟာရာဇိဂမ္ဘိုင်။ ပ ။
ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင်။ ပ ။ ဒေဝတ်ယာမာဂမ္ဘိုင်။ ပ ။ ဒေဝတ်တုသိတာဂမ္ဘိုင်။ ပ ။
ဒေဝတ်နိမ္မာနရတိဂမ္ဘိုင်။ ပ ။ ဒေဝတ်ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဂမ္ဘိုင်။ ပ ။ ဗြိဂမ္ဘိုင် မှိုပွဲဘုံဗြိုက်
“တီလပိုဉ် မဟိမုဂံ မဒ်ကွေး ပဒတ်မွဲစွဲ တီလပိုဉ်မဟိမုဂံ နူကွာန်ကို နူနီဂိုကို မဟိမုဂံ
နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်စိပ်အဝေါင်ဘဝခမိဂ်ဒ်တဲ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် အိုတ်အာဂံရ
ပွဲဘဝလျဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇော်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတိတ်ဗူးကောံ
(အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတိတ်ဗူး မဟံမွဲကိုခရ်အာသဝ နကိုညဏ်တောင်ကွာ အာစိပ်တဲ
ပဒတ်ရ” ရံဝံ ပိုင်ပုဟ်အဆက်ဆက်အိုတ်ရ၊ ရံဝံဟောင် နမ္မေဇကု မွဲမဟုတ်ဂ် ဗရုရမျာင်
ပိုင်ပုဟ်ဗျာပ်တြးပြးတိုန်အာ စိုက်စိုပ်ချင်ဗြိုရ၊ ဣဝံတုန် အာနုဘခမိ အာသဝအိုတ်အာတဲရ
ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်သက္ကစ္စ

၇၀။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုဉ်သာရိပိုတ် ပြာပ်အာဌာန်သိုတ်ဇြဲတဲ အယောသတင်
တန်တံင် ညးမွဲဓပ်ဂ် ကသပ်စိုတ် နိက္ခိုင်ရံဝံရ “ခမိဂ် မုမ္မဲ သွရေ်သေ့ရံဂတဲ သွအဲပရဲတဲ

သွနိဿယံတု ပဒတ်တု ပါသုးကော အကုသိုလ်မာန်ရော၊ ဇ္ဇော်ပွပ်ကုသိုလ်မာန်ရော” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ကြနုဂ် ကသပ်ဒ် ကုတီလပိဉ်သာရိပိတ် ရဝံပုန်ရ “ခမိဂ် သွရေသေရ်ရံ သွအေပရဲ သွနိဿယံကိုကျိတ်တု ပဒတ်တု ပါသုးကော အကုသိုလ်မာန်ရော၊ ဇ္ဇော်ပွပ်ကုသိုလ်မာန်ရော၊ ခမိဂ် သွရေသေရ်ရံကိုခရဲတု။ ပ ။ ခမိဂ် သင် ။ ပ ။ ခမိဂ် သိက္ခာ ပွမဒေတ်လုတ်။ ပ ။ ခမိဂ် သမာဓိ ပွမတန်ကြန်။ ပ ။ ခမိဂ် အပ္ပမာဒ ပွမဟံဟိတ်မာ။ ပ ။ ခမိဂ် သွရေသေရ်ရံ သွအေပရဲ သွနိဿယံကို ပဋိသန္တာရ ပွမဖျပ်တု ပဒတ်တု ပါသုးကော အကုသိုလ်မာန်ရော၊ ဇ္ဇော်ပွပ်ကုသိုလ်မာန်ရော” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ပုန်ရ)။

ကြနုဂ် ကသပ်ဒ် ကုတီလပိဉ်သာရိပိတ် ရဝံပုန်ရ “ခရ်ဂမ္ပိုင်ဝံ သအးဇ္ဇေအိတ်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်အိတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ပိုင်ဝံ အေအာတု ဝံဂရင်ပိ ကုတီလမ္ပိုင်ကျိတ်တြုမ္မး ခိဟ်ရ၊ ဂရင်ပိရဝံမ္မး ခရ်အေဂမ္ပိုင်ဝံ သအးဇ္ဇေလေဝ် ကြက်ဒ်အိတ်ရ၊ သအးဇ္ဇေဗွင်လေဝ် ကြက်ဒ်အိတ်ရ။ ဥပမာမ္မးတုန် တြုဂ် ကလိဝံလဝ်ထဝ် မသအးဇ္ဇေ ဗုဒ္ဓင်ဗွင် မွဲနိက္ခရ၊ ကသပ်စိတ်ဒ် ကုတြုဂ် ရဝံရ၊ ထဝ်မွဲနိက္ခအဝံ သအးဇ္ဇေရ၊ ယးတုးဂိုတုးရ၊ ထဝ်မွဲနိက္ခအဝံ အေအာတု ထွးကိုကုဒမာတ်ထဝ်ဂမ္ပိုင်မ္မး ခိဟ်ရ၊ ထွးရဝံမ္မး ထဝ်မွဲနိက္ခအဝံ၊ အာစိပ်ပါင်ဖဲ ဒမာတ်ထဝ် ဂမ္ပိုင်ဂ်ဒ်တု သအးဇ္ဇေလေဝ် ကြက်ဒ်ရ၊ သအးဇ္ဇေဗွင်လေဝ် ကြက်ဒ်ရ ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ ခရ်ဂမ္ပိုင်ဝံ သအးဇ္ဇေအိတ်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်အိတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ပိုင်ဝံ အေအာတု သောဝဂရင်ပိ ကုတီလမ္ပိုင်ကျိတ်တြုမ္မး ခိဟ်ရ၊ ဂရင်ပိ ရဝံမ္မး ခရ်အေဂမ္ပိုင်ဝံ သအးဇ္ဇေလေဝ် ကြက်ဒ်အိတ်ရ၊ သအးဇ္ဇေဗွင်လေဝ် ကြက်ဒ်အိတ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ပုန်ရ)။

ပွဲကြနုဂ် တီလပိဉ်သာရိပိတ် ပွဲပယျံသင်တုအခိုင်တုစိဟ် ဒြိုက်ကတိန္နမသတင် တန်တဒ် ညးမွဲဝေဝ်တု ပှောပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပိုင်ကျိတ်တြု လှောဝံသွဝတ်တုမ္မး သိုမဂဇ္ဇေဒ် ပွဲဒုဒ်မဗွဲမွဲဂ် ဂရင်ပိ တီလမ္ပိုင်ကျိတ်တြု ဂလာန်ဝံရ—

ယွံကျိတ်မ္ပိုင် အယောသတင်တန်တဒ် ညးမွဲဝေဝ် ပွဲဌာန်သိုတ်တြု ကသပ်စိတ် ဒ်ကုအေဒိုက် ရဝံရ “ခမိဂ် မုမ္မဲ သွရေသေရ်ရံတု သွအေပရဲတု သွနိဿယံတု ပဒတ်တု ပါသုးကော အကုသိုလ်မာန်ရော၊ ဇ္ဇော်ပွပ်ကုသိုလ်မာန်ရော” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ကုဉ်ရ)။

ယွံကျိတ်မ္ပိုင် ကြနုဂ် ကသပ်ဒ် ကုအေဒိုက် ရဝံပုန်ရ “ခမိဂ် သွရေသေရ်ရံ သွအေပရဲ သွနိဿယံကိုကျိတ်တု ပဒတ်တု ပါသုးကော အကုသိုလ်မာန်ရော၊ ဇ္ဇော်ပွပ်ကုသိုလ်မာန်ရော၊ ခမိဂ် သွရေသေရ်ရံကိုခရဲတု။ ပ ။ ခမိဂ် သင် ။ ပ ။ ခမိဂ် သိက္ခာ ပွမဒေတ်လုတ်။ ပ ။ ခမိဂ် သမာဓိ ပွမတန်ကြန်။ ပ ။ ခမိဂ် အပ္ပမာဒ ပွမဟံဟိတ်မာ။ ပ ။ ခမိဂ် သွရေသေရ်ရံ သွအေပရဲ သွနိဿယံကို ပဋိသန္တာရ ပွမဖျပ်တု ပဒတ်တု ပါသုးကော အကုသိုလ်မာန်ရော၊ ဇ္ဇော်ပွပ်ကုသိုလ်မာန်ရော” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

ယွံကျိတ်မ္ပိုင် ကြနုဂ် ကသပ်ဒ် ကုအေဒိုက် ရဝံပုန်ရ “ခရ်ဂမ္ပိုင်ဝံ သအးဇ္ဇေအိတ်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်အိတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္ပိုင်ဝံ အေအာတု ဝံဂရင်ပိ ကုတီလမ္ပိုင်ကျိတ်တြုမ္မး ခိဟ်ရ၊ ဂရင်ပိရဝံမ္မး

ခရ်အဲဂမ္တိုင်ဝံ သအးဇးလေဝ် ကြက်ဒ်အိုတ်ရ၊ သအးဇးဗွဲတေင်လေဝ် ကြက်ဒ်အိုတ်ရ။ ဥပမာမ္မးတုန် တြိုက် ကလိဝံလဝ်ထဝ် မသအးဇး ဗုဒ္ဓင်ဗွင် မွဲနီကွရ၊ ကသပ်စိုတ်ဒ် ကုတြိုက် ရံဝံရ၊ ထဝ်မွဲနီကွအဲဝံ သအးဇးရ၊ ယးတုးဂိုတုးရ၊ ထဝ်မွဲနီကွဝံ အဲအာတု ဂွံထွေးကို ကုဒမာတ်ထဝ်ဂမ္တိုင်မွဲး ခိုဟ်ရ၊ ထွေးရံဝံမွဲး ထဝ်မွဲနီကွအဲဝံ အာစိုပ်ပါင်ဖဲ ဒမာတ်ထဝ်ဂမ္တိုင်ကို ဒ်တု သအးဇးလေဝ် ကြက်ဒ်ရ၊ သအးဇးဗွဲတေင်လေဝ် ကြက်ဒ်ရ ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)၊ တုပ်တ် သာ်ဝံဟေင်ရ-ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ သအးဇးအိုတ်ရ၊ ဗုဒ္ဓင်ဗွင်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ အဲအာတု ဂွံဂရင်ပွီ ကုတီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲမွဲး ခိုဟ်ရ၊ ဂရင်ပွီ ရံဝံမွဲး ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ သအးဇးလေဝ် ကြက်ဒ်အိုတ်ရ၊ သအးဇး ဗွဲတေင်လေဝ် ကြက်ဒ်အိုတ်ရ” ရံဝံ ကသပ်ဒ်ပုန်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပွီရ)။

ယွံသာရိပိုတ် ခိုဟ်သန်ရ ခိုဟ်သန်ရ၊ ယွံသာရိပိုတ် ခမိက် သွဇှ်သေ့ရ်ရ သွအဲပရဲ သွနီဿယ်ကိုကျက်တု ပဒတ်မွဲး ပါသွးကျေ အကုသိုလ်မာန်ရ၊ ဇှော်ပုင်ကုသိုလ်မာန်ရ။ ယွံသာရိပိုတ် ခမိက် သွဇှ်သေ့ရ်ရ သွအဲပရဲ သွနီဿယ်ကိုခရ်တု ပဒတ်မွဲး ပါသွးကျေ အကုသိုလ်မာန်ရ၊ ဇှော်ပုင်ကုသိုလ်မာန်ရ။ ပ ။ သင် ။ ပ ။ သိက္ခာ ပွမဒေတ်လုတ်။ သမာဓိ ပွမတန်ကြန်။ အပ္ပမာဒ ပွမဟုံဟိုတ်မာဲ။ ယွံသာရိပိုတ် ခမိက် သွဇှ်သေ့ရ်ရ သွအဲပရဲ သွနီဿယ်ကို ပဋိသန္တာရ ပွမဖျပ်တု ပဒတ်မွဲး ပါသွးကျေ အကုသိုလ်မာန်ရ၊ ဇှော်ပုင် ကုသိုလ်မာန်ရ” ရံဝံ (သွးရ)။

သွးရံဝံမွဲး တီလပိုင်သာရိပိုတ် ဂရင်ပွီ တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ ဂလာန်ဝံရ “ယွံကျက်မ္မုပိုင် အရထခရ် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ မဂပ်ဝံတွံလဝ် ဗွဲခမ္မုနီဝံ အဲဒိုက်တီကေတ် ဗွဲတြး ရံဝံရ၊ ယွံကျက်မ္မုပိုင် ခမိ မဟုံမွဲကိုပွမဇှော်သေ့ရ်ရ ပွဲကျက် ဗွဲစုတ်ကို ဟိုတ်မတွံဂး မ္မုကိုပွမဇှော်သေ့ရ်ရ ပွဲခရ်ရဝံ ဟုံမွဲရ။ ယွံကျက်မ္မုပိုင် ခမိ မဟုံမွဲကိုပွမဇှော်သေ့ရ်ရ ပွဲကျက် ပွဲခရ်လေဝ် ဟုံမွဲကို ပွမဇှော်သေ့ရ်ရ။ (၁-၂)

ယွံကျက်မ္မုပိုင် ခမိ မဟုံမွဲကိုပွမဇှော်သေ့ရ်ရ ပွဲကျက်ကျေခရ်ဗွဲစုတ်ကို ဟိုတ်မတွံဂး မ္မုကိုပွမဇှော်သေ့ရ်ရ ပွဲသင်ရဝံ ဟုံမွဲရ။ ယွံကျက်မ္မုပိုင် ခမိမဟုံမွဲကိုပွမဇှော်သေ့ရ်ရ ပွဲကျက်ကျေ ခရ် ပွဲသင်လေဝ် ဟုံမွဲကိုပွမဇှော်သေ့ရ်ရ။ (၃)

ယွံကျက်မ္မုပိုင် ခမိ မဟုံမွဲကိုပွမဇှော်သေ့ရ်ရ ပွဲကျက် ခရ် သင် ဗွဲစုတ်ကို ဟိုတ်မတွံဂး မ္မုကိုပွမဇှော်သေ့ရ်ရ ပွဲသိက္ခာ ပွမဒေတ်လုတ်ရဝံ ဟုံမွဲရ။ ယွံကျက်မ္မုပိုင် ခမိမဟုံမွဲကို ပွမဇှော် သေ့ရ်ရ ပွဲကျက် ခရ် သင် ပွဲသိက္ခာ ပွမဒေတ်လုတ်လေဝ် ဟုံမွဲကိုပွမဇှော်သေ့ရ်ရ။ (၄)

ယွံကျက်မ္မုပိုင် ခမိ မဟုံမွဲကိုပွမဇှော်သေ့ရ်ရ ပွဲကျက် ခရ် သင် သိက္ခာ ဗွဲစုတ်ကို ဟိုတ်မတွံဂး မ္မုကိုပွမဇှော်သေ့ရ်ရ ပွဲသမာဓိ ပွမတန်ကြန် ရဝံ ဟုံမွဲရ။ ယွံကျက်မ္မုပိုင် ခမိမဟုံမွဲ ကိုပွမဇှော်သေ့ရ်ရ ပွဲကျက် ခရ် သင် သိက္ခာ ပွဲသမာဓိ ပွမတန်ကြန်လေဝ် ဟုံမွဲကိုပွမဇှော်သေ့ ရ်ရ။ (၅)

ယုံကျာ်မ့ၣ်ပိုင် ခမီ မဟံ့မွဲကိုပွမၣ်ၣ်သော်ၣ်ရံၣ် ပွဲကျာ် ခရံ သင် သိက္ခာ သမာဓိ
ဗွဲစုတ်ၣ် ဟိုတ်မတွံး မ့ၣ်ကိုပွမၣ်ၣ်သော်ၣ်ရံၣ် ပွဲအပ္ပမာဒ ပွမဟံ့ဟိုတ်မာဲ ဟံ့မွဲရ။ ယုံကျာ်မ့ၣ်ပိုင်
ခမီမဟံ့မွဲကို ပွမၣ်ၣ်သော်ၣ်ရံၣ် ပွဲကျာ် ခရံ သင် သိက္ခာ သမာဓိၣ် ပွဲအပ္ပမာဒ ပွမဟံ့
ဟိုတ်မာဲလေဝ် ဟံ့မွဲကိုပွမၣ်ၣ်သော်ၣ်ရံၣ်ရ။ (၆)

ယုံကျာ်မ့ၣ်ပိုင် ခမီ မဟံ့မွဲကိုပွမရှေ့သော်ရ်ရ် ပွဲကျာ် ခရ် သင် သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒ ဗွဲစုတ်ဂ် ဟိုတ်မတွံဂး မ့ၣ်ကိုပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲပဋိသန္တာရ ပွမဖျပ် ဟံ့မွဲရ။ ယုံကျာ်မ့ၣ်ပိုင် ခမီမဟံ့မွဲကို ပွမရှေ့သော်ရ် ပွဲကျာ် ခရ် သင် သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒဂ် ပွဲပဋိသန္တာရ ပွမဖျပ်လေဝ် ဟံ့မွဲကိုပွမရှေ့သော်ရ်ရ်။ (၇)

ယုံကျာ်မွဲပိုင် ခမီ မွဲကျီုပ္ဍဲသေဝ်ရံင် ပွဲကျာ်ဗွဲစုတ်ဂှ် ဟိုတ်မတွံး နိညးဟံမွဲကျီု
ပ္ဍဲသေဝ်ရံင် ပွဲခရံ ရဝံ ဟံမွဲရ။ ယုံကျာ်မွဲပိုင် ခမီမွဲကျီုပ္ဍဲသေဝ်ရံင် ပွဲကျာ်ဂှ် ပွဲခရံလေဝ်
မွဲကျီုပ္ဍဲသေဝ်ရံင်ရ။ ပ။ (၁-၆)

ယုံကျာ်မ့ၣ်ပိုင် ခမီ မ့ၣ်ကိုပွမၣ်ရှေၣ်သော်ရံၣ် ပွဲကျာ် ခရံ သင် သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒ ပွဲစုတ်ၣ် ဟိုတ်မတွံး နိဉးဟံ့မွဲကိုပွမၣ်ရှေၣ်သော်ရံၣ် ပွဲပဋိသန္တာရ ပွမၣ်ဖျပ်ရဝံ့ ဟံ့မွဲရ။ ယုံကျာ်မ့ၣ်ပိုင် ခမီ မ့ၣ်ကိုပွမၣ်ရှေၣ်သော်ရံၣ် ပွဲကျာ် ခရံ သင် သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒၣ် ပွဲပွမၣ်ဖျပ်လေဝ် မ့ၣ်ကိုပွမၣ်ရှေၣ်သော်ရံၣ်ရ။ (၇)

ယွံကျာ်မ့ၢ်ပိုင် ခမီ မ့ၢ်ကိုပ္ပမၤရှေၣ်သော်ရ်က ပွဲကျာ်ဗွဲစုတ်က ဟိုတ်မတွံး ပွဲခရ်လေဝ်
 နှိညးမ့ၢ်ကိုပ္ပမၤရှေၣ်သော်ရ်ရဝံ နွံရ။ ယွံကျာ်မ့ၢ်ပိုင် ခမီမ့ၢ်ကိုပ္ပမၤရှေၣ်သော်ရ် ပွဲကျာ်က ပွဲခရ်လေဝ်
 နှိညးမ့ၢ်ကိုပ္ပမၤရှေၣ်သော်ရ်ရ။ ပ ။ (၁-၆)

ယွံကျာ်မ့ၚ်ပိုင် ခမီ မ့ၚ်ကိပ္ပမၤရှေၣ်သေၣ်ရဲၣ် ပွဲကျာ် ဓရ် သင် သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒ
ဗွဲစုတ်ၣ် ဟိုတ်မတွံး နှိညးမ့ၚ်ကိပ္ပမၤရှေၣ်သေၣ်ရဲၣ် ပွဲပွမဖျပ်ရဝံ နွံရ။ ယွံကျာ်မ့ၚ်ပိုင် ခမီမ့ၚ်ကိ
ပ္ပမၤရှေၣ်သေၣ်ရဲၣ် ပွဲကျာ် ဓရ် သင် သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒၣ် ဟိုတ်မတွံး နှိညးမ့ၚ်ကိ
ပ္ပမၤရှေၣ်သေၣ်ရဲၣ် ပွဲပွမဖျပ်ရဝံ နွံရ။ ယွံကျာ်မ့ၚ်ပိုင် ခမီမ့ၚ်ကိပ္ပမၤရှေၣ်သေၣ်ရဲၣ် ပွဲကျာ် ဓရ် သင်
သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒၣ် ပွဲပွမဖျပ်လေဝ် နှိညးမ့ၚ်ကိပ္ပမၤရှေၣ်သေၣ်ရဲၣ်ရ။ (၇)

ယုံကျာ်မွဲပိုင် အရထခရ် တီလမွဲပိုင်ကျာ် မဂပ်ဝ်တွံလၢ ဗွဲခမ္ဗန်ဝံ အဲဒိုက်တီကေတ် ဗွဲတြး ရံဝံရ” ရံဝံ (ဂရင်ပိုရ)။

ယုံသာရိပိုတ် ခိုဟ်သန်ရ ခိုဟ်သန်ရ၊ ယုံသာရိပိုတ် အရထခေ် အဲ မဂပ်ဝ်တွံလပ်
ဗွဲခမ္မန်ဝံ တုအဲ တီကောတ် ဗွဲတြး ဗွဲမဒးရး ရဲဝံရ၊ ယုံသာရိပိုတ် ခမီ မဟွံမွဲကိုပ္ပမဇှော်သော်ရ်
ပွဲကျာ်ဗွဲစွတ်ဂ် ဟိုတ်မတွံဂး နိညးမျှကိုပ္ပမဇှော်သော်ရ် ပွဲခေ်ရဝံ ဟွံမွဲရ။ ပ။ ။

ယုံသာရိပိုတ် ခမီ မဟုံမွဲကိုပွမရှေ့သျှော်ရံက် ပွဲကျက် ဓရ် သင် သိက္ခာ သမာဓိဂ်
ပွဲအပ္ပမာဒ ပွမဟုံဟိုတ်မာဲလေဝ် ဟုံမွဲကိုပွမရှေ့သျှော်ရံက်ရ။ (၁-၆)

ယံသာရိပိတံ ခမိ မဟံမ္မေက္ခိယမဇ္ဈေသေရံ ပွဲကျာ် ခရံ သင် သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒၣ် ဟိတံမတွံဂး နိဉ္ဇးမ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံ ပွဲပဋိသန္တာရ ပွမဃျပ်ရဝံ ဟံမ္မေရ။ ယံသာရိပိတံ ခမိ မဟံမ္မေက္ခိယမဇ္ဈေသေရံ ပွဲကျာ် ခရံ သင် သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒၣ် ပွဲပဋိသန္တာရ ပွမဃျပ်လေဝ် ဟံမ္မေက္ခိယမဇ္ဈေသေရံရ။ (၇)

ယံသာရိပိတံ ခမိမ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံ ပွဲကျာ်ဗွဲစွတ်ၣ် ဟိတံမတွံဂး နိဉ္ဇးဟံမ္မေက္ခိယမဇ္ဈေသေရံ ပွဲဗရံရဝံ ဟံမ္မေရ။ ပ ။ ယံသာရိပိတံ ခမိမ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံ ပွဲကျာ်ၣ် ပွဲဗရံလေဝ် မ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံရ။ ပ ။ (၁-၆)

ယံသာရိပိတံ ခမိမ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံ ပွဲကျာ် ခရံ သင် သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒ ဗွဲစွတ်ၣ် ဟိတံမတွံဂး နိဉ္ဇးဟံမ္မေက္ခိယမဇ္ဈေသေရံ ပွဲပွမဃျပ်ရဝံ ဟံမ္မေရ။ ယံသာရိပိတံ ခမိမ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံ ပွဲကျာ် ခရံ သင် သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒၣ် ပွဲပွမဃျပ်လေဝ် မ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံရ။ (၇)

ယံသာရိပိတံ ခမိမ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံ ပွဲကျာ်ဗွဲစွတ်ၣ် ဟိတံမတွံဂး ပွဲဗရံလေဝ် နိဉ္ဇးမ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံရဝံ နွံရ။ ယံသာရိပိတံ ခမိမ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံ ပွဲကျာ်ၣ် ပွဲဗရံလေဝ် မ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံရ။ ပ ။ (၁-၆)

ယံသာရိပိတံ ခမိမ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံ ပွဲကျာ် ခရံ သင် သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒ ဗွဲစွတ်ၣ် ဟိတံမတွံဂး ပွဲပွမဃျပ်လေဝ် နိဉ္ဇးမ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံရဝံ နွံရ။ ယံသာရိပိတံ ခမိမ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံ ပွဲကျာ် ခရံ သင် သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒၣ် ပွဲပွမဃျပ်လေဝ် မ္မုက္ခိယမဇ္ဈေသေရံရ။ (၇)

ယံသာရိပိတံ အရထခရံ အဲကျာ် မဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲခမ္မုနိဝံ ဂပ်ဝ်သမ္ဘိ ရဝံရ ရဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်ဘာဝနာ

၇၁။ ယံခမိတအံ ကုခမိ မပဒတ် သီဟံပတိတံဣဟတ်ဘာဝနာ ပွမဇ္ဈေပုဝ်ၣ် “စိတ်အဲ ဟံစောလံ (အာရိမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်)တဲ တိတ်ဗူးအာနူခရံ အာသဝဂမ္ဘိုင်မူး ခိုဟ်ရ” ရဝံ စိန်နွံပိက်ရာဒနာမိက် ရဝံ နိကိုလေဝ် စိတ်ခမိၣ် ဟံစောလံ (အာရိမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်)တဲ တိတ်ဗူးနူခရံအာသဝဂမ္ဘိုင် ဟံမာန်ရ။ ပွမတိတ်ဗူးဟံမာန်သတ်ၣ် မဟိတ်ရော၊ ဟိတံမဟံမ္မေက္ခိယမဇ္ဈေသေရံရဝံ ရဝံ ဂပ်ဝ်သုးရ။ ဟိတံမဟံမ္မေက္ခိယမဇ္ဈေသေရံရဝံရဝံလှိုင်လှိုင်ရောမူးတုနံ—

သတိပဋ္ဌာန် အရာဒတန် မတွံဂး သတိပန်ပြကာ၊ သမ္မပ္ပဓာန် ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမဒးရးပန်ပြကာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် ဟိုတ်ပွမချိုက်ပင် ပန်ပြကာ၊ ဣန္ဒြိယ ပွမဝံအလိုအသီ မသုန်ပြကာ၊ ဗိုလ် ပွမဟုံချီတော် မသုန်ပြကာ၊ ဗောဇ္ဈင် ဟိုတ်ပွမတိ ထပ်ပြကာ၊ မဂ် မှုကိုအင်္ဂဒွံပြကာ မပြ (ဟိုတ်မဟုံမွဲကိုပွမဇော်ပွင်ခရ်ဂမိုင်ဝံရ)။

ယွံခမီတအ် ဥပမာမူးတုန်— ပွဲစာင်မွှောံဂ် ခွဲဂမိုင်ဒွံမ စ်မ စ်ဝါမ နွံအိုတ်ရ၊ စာင်မွှောံဂ် ဟဂပ်လဒပ်လပ် ခွဲဂမိုင် ဗွဲမဒးရးအိုတ် ဟဂပ်ကိုလျှဟ်နူပွဲပွဲ၊ ဗွဲမဒးရးအိုတ် ဟဂပ်ကိုထိုဗး (လျှဟ်စာင်) နူပွဲပွဲဗွဲမဒးရးအိုတ်မူး ကုစာင်မွှောံဂ် “ကောန်စာင်သုတ်အဲ ဂမိုင်နကိုတျှင်သွံဇိုင်ကို နကိုတျှင်ခွဲကို ဗကးကွဲခွဲခွဲတဲမူး ဝံကုတ်ပါတိတ် ဗွဲတသိုဒ်မူး ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဝိနိနွံပိုက်ရာဒနာမိက် ရဝံ ဒ်ကိုလေပ် ကောန်စာင်သုတ်ဂမိုင်ဂ် ဗကးကွဲ ခွဲခွဲ နကိုတျှင်သွံဇိုင်ကို နကိုတျှင်ခွဲကိုတဲမူး သွက်ဝံကုတ်ပါတိတ် ဗွဲတသိုဒ် ဟုံထေက် ကြိုက်ဟောင်ရ။ ပွမဟုံထေက်ကြိုက်သင်္ဂ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော၊ ယွံခမီတအ် စာင်မွှောံဂ် ဟိုတ်မဟဂပ်လဒပ်လပ် ခွဲဂမိုင်ဗွဲမဒးရးအိုတ် မဟဂပ်ကိုလျှဟ်နူပွဲပွဲ၊ ဗွဲမဒးရးအိုတ် မဟဂပ်ကိုထိုဗး (လျှဟ်စာင်) နူပွဲပွဲ၊ ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ၊ ကုခမီမပဒတ် သိုဟုံပတိတ်ဗြဟတ်ဘာဝနာ ပွမဇော်ပွင် “စိုတ်အဲ ဟုံစောဲလာံ (အာရိမမိက်ကိုမွဲမွဲ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမိုင်) တိတ်ဗူးအာ နူခရ်အာသဝဂမိုင်မူး ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဝိနိနွံပိုက်ရာဒနာမိက် ရဝံ ဒ်ကိုလေပ် စိုတ်ခမီဂ် ဟုံစောဲလာံတဲ ဟုံတိတ်ဗူးနူခရ်အာသဝဂမိုင်ရ။ ပွမဟုံတိတ်ဗူးသင်္ဂ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော၊ ဟိုတ်မဟုံမွဲကိုပွမဇော် ပွင်ခရ်ဂမိုင်ဂ်ရ ရဝံဂပ်သွးရ၊ ဟိုတ်မဟုံမွဲကို ပွမဇော်ပွင်ခရ် ဂမိုင်လိုက်ရောမူးတုန်—

သတိပဋ္ဌာန် အရာဒတန် မတွံဂး သတိပန်ပြကာ၊ သမ္မပ္ပဓာန် ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမဒးရးပန်ပြကာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် ဟိုတ်ပွမချိုက်ပင် ပန်ပြကာ၊ ဣန္ဒြိယ ပွမဝံအလိုအသီ မသုန်ပြကာ၊ ဗိုလ် ပွမဟုံချီတော် မသုန်ပြကာ၊ ဗောဇ္ဈင် ဟိုတ်ပွမတိ ထပ်ပြကာ၊ မဂ် မှုကိုအင်္ဂဒွံပြကာ မပြ (ဟိုတ်မဟုံမွဲကိုပွမဇော်ပွင်ခရ်ဂမိုင်ဝံရ)။

ယွံခမီတအ် ကုခမီမပဒတ် သိုမပတိတ်ဗြဟတ်ဘာဝနာ ပွမဇော်ပွင် “စိုတ်အဲ ဟုံစောဲလာံ (အာရိမမိက်ကိုမွဲမွဲ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမိုင်)တဲ တိတ်ဗူးနူခရ်အာသဝဂမိုင်မူး ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဝိနိနွံပိုက်ရာဒနာမိက် ရဝံ ဟုံဒ်ကိုလေပ် စိုတ်ခမီဂ် ဟုံစောဲလာံတဲ တိတ်ဗူးနူ ခရ်အာသဝဂမိုင်ရ။ ပွမတိတ်ဗူးသင်္ဂ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော၊ ဟိုတ်မှုကိုပွမဇော်ပွင်ခရ်ဂမိုင်ဂ်ရ ရဝံ ဂပ်သွးရ၊ ဟိုတ်မှုကိုပွမဇော်ပွင်ခရ်ဂမိုင်လိုက်ရောမူးတုန်—

သတိပဋ္ဌာန် အရာဒတန် မတွံဂး သတိပန်ပြကာ၊ သမ္မပ္ပဓာန် ပွမပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမဒးရးပန်ပြကာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် ဟိုတ်ပွမချိုက်ပင်ပန်ပြကာ၊ ဣန္ဒြိယ ပွမဝံအလိုအသီ မသုန်ပြကာ၊

ဗိုလ် ပွမဟုံချီတောင် မသုန်ပြကာ၊ ဗောဇ္ဈင် ဟိုတ်ပွမတီ ထဝှ်ပြကာ၊ မဂ် မှုံကိုအင်္ဂုတ္တိုရ်ပြကာ မပြ (ဟိုတ်မှုံကိုပွမဇော်ပွင်ခရ်ဂမ္တိုင်ဝှ်ရ)။

ယွံခမီတအ် ဥပမာမ္တုန် ပွဲစာင်မွှောံဂ် ခွဲဂမ္တိုင် ဇွံမ စှ်မ စှ်မမ္တုန်အိုတ်ရ၊ စာင်မွှောံဂ် ဂပ်ဝ်လဒ်လဒ်ခွဲဂမ္တိုင် ဗွဲမဒးရးအိုတ် ဂပ်ဝ်ကိုလှုဟ်နူပွဲပွဲ။ ဗွဲမဒးရးအိုတ် ဂပ်ဝ်ကိုထိုဗး လှုဟ်စာင်နူပွဲပွဲ။ ဗွဲမဒးရးအိုတ်မ္တုန် ကုစာင်မွှောံဂ် “ကောန်စာင်သုတ်အဲဂမ္တိုင် ဗကးကောံခွဲခွဲ နကိုတူင်သေ့ဇိုင်ကို နကိုတူင်ခွဲကိုတုဲ ကုတ်ပါတ်တိတ်ကွဲ ဗွဲတသိုန်မ္တုန် ခိုဟ်ရ” ရဲပွဲ ဇိုန်နွံပွဲက်ရာဒနာမိက်ရဲပွဲ ဟံဒ်ကိုလေဝ် ကောန်စာင်သုတ်ဂမ္တိုင် ဗကးကောံခွဲခွဲ နကိုတူင် သေ့ဇိုင်ကို နကိုတူင်ခွဲကိုတုဲ သွက်ဂွံကုတ်ပါတ်တိတ်ဗွဲတသိုန် ယေက်ကြိုက်ဟောင်ရ။ ပွမထေက်ကြိုက်သင်္ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော၊ ယွံခမီတအ် စာင်မွှောံဂ် ဟိုတ်မဂပ်ဝ်လဒ်လဒ် ခွဲဂမ္တိုင် ဗွဲမဒးရးအိုတ် မဂပ်ဝ်ကိုလှုဟ်နူပွဲပွဲ။ ဗွဲမဒးရးအိုတ် မဂပ်ဝ်ကိုထိုဗးလှုဟ်စာင် နူပွဲပွဲ။ ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝှ်ဟောင်ရ ကုခမီမပဒတ် သီမပတိတ်တြဟတ်ဘာဝနာ ပွမဇော်ပွင် “စိုတ်အဲ ဟုံစောဲလံာ် (အာရီမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင်)တုဲ တိတ်ဗုး နူခရ်အာသဝဂမ္တိုင်မ္တုန် ခိုဟ်ရ” ရဲပွဲ ဇိုန်နွံပွဲက်ရာဒနာမိက် ရဲပွဲ ဟံဒ်ကိုလေဝ် စိုတ်ခမီဂ် ဟုံစောဲလံာ်တုဲ တိတ်ဗုးနူခရ်အာသဝဂမ္တိုင်ရ။ ပွမတိတ်ဗုးသင်္ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော၊ ဟိုတ်မှုံကို ပွမဇော်ပွင်ရ ရဲပွဲ ဂပ်ဝ်သုးရ၊ ဟိုတ်မှုံကိုပွမဇော်ပွင်ခရ်ဂမ္တိုင်လီုဂ်ရောမ္တုန်— သတိပဋ္ဌာန် အရာဒတန် မတွံဂး သတိပန်ပြကာ။ပ။ မဂ်မှုံကိုအင်္ဂုတ္တိုရ်ပြကာမပြ (ဟိုတ်မှုံကိုပွမဇော်ပွင် ခရ်ဂမ္တိုင်ဝှ်ရ)။

ယွံခမီတအ် ဥပမာမ္တုန် ပွဲတဲဂမ္တိုင် အာစာဝဗုဒ္ဓိ သွာခဇဲကို ကွးအာစာဝဗုဒ္ဓိ သွာခဇဲကို ပြာကဋ် ပွဲတဲဂမ္တိုင် (တပ်ဝါစီဗဗာ) အိုတ်ရ၊ ပွဲတဲမွှောံတဲ ပြာကဋ်ရ၊ “တုဲဏအ် တပ်ကမေအ် အဲ အိုတ်အာဗုတ်ဝှ်ရ၊ တုဲနူတနေအ်တုန် အိုတ်အာဗုတ်ဝှ်ရ၊ တုဲနူတနီတုန် အိုတ်အာဗုတ်ဝှ်ရ” ရဲပွဲ ဉာဏ်မလေဝ်တီ ရဲပွဲ ဟံဒ်ကုသွာခဇဲရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် ပွဲတဲဂမ္တိုင် မအိုတ်အာတုဲ “အိုတ်အာတုဲရ” ရဲပွဲဟောင် လညာတ်ဉာဏ် ဒှ်ကုသွာခဇဲရ။ ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝှ်ဟောင်ရ ကုခမီ မပဒတ်သီပတိတ်တြဟတ်ဘာဝနာ ပွမဇော်ပွင် “တုဲဏအ် ခရ်အာသဝဂမ္တိုင် အိုတ်အာကုအဲ မှုံဗုတ်ဝှ်ရ၊ တုဲနူတနေအ်တုန် အိုတ်အာဗုတ်ဝှ်ရ၊ တုဲနူတနီတုန် အိုတ်အာဗုတ်ဝှ်ရ” ရဲပွဲ လညာတ်ဉာဏ် ဟံဒ်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် ပွဲအရာခရ် အာသဝအိုတ်အာဂ် “အိုတ်အာတုဲရ” ရဲပွဲ လညာတ်ဉာဏ် ဒှ်ကုခမီဂ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဥပမာမ္တုန် ပွဲဂွဉ်တိတ်မှာသွံဒ် မဗန်ဒက်လပ် နကိုစပ်ဂ် ဂေတ်ဂေတ် အာကွဉ် ပွဲဗျာ် လုက်တြဂိတုဂမ္တိုင်တုဲ အခိုင်ဥတုမုဟ်ကျာ မဂပ်ဝ်ပတိုန်စွံလပ် လတူဒှ်ဂ် စပ်ဂမ္တိုင် ကျာဂမ္တိုင်တုဲ မဂပ်ဝ်တုတ်ဒွံ ပျိုပျိုက်ဂ် ဒးအာဗျာ်မြဲ မဂပ်ဝ်ဂူဗျေံ ဗွဲသကာတ်မြဟ်

လောနိက္ခိတုံ ဟံဝါတိဂါတိမ္မိသဟေင် ဟုတိယုတိအာအိတိရ၊ အိဟိတြိအာအိတိရ။
ယံခမိတအံ တုပိတသင်္ဂဟေင်ရ ကုခမိမပဒတ သီမပတိတိဋ္ဌဟတိဘာဝနာ ပုမဇ္ဇေပုဝိက္ခိ
သီဟံဝါတိဂါတိမ္မိသဟံ သံယောဇိနိဂမ္ဘိုင် လလမ်အိတိရ၊ အာစိပပုမအိဟိတြိအာအိတိရ
ရဝ္ဗံ (သုးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်အဂ္ဂိက္ခန္ဓာပမ

၇၂။ အဲဒိုက် ဝံမိင်ကျင်လဝ် ရံသင်္ဂရ—

ပွဲကာလမ္မဲအခိုင် တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြိ မ္မဲဟာန်ကျောံဂကောံခမိသင်မဂ္ဂိုင်ဂွင် က္လွင်
ဂေင်ဒေသစာရိတ် ပွဲရးကောသလဂမ္ဘိုင်ရ။ တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြိ က္လွင်ဂေင်ဒေသစာရိတ်မ္မဲ
ညာတ်ကေတ် ဗွပ်ပုတ်ဂအံဇ္ဇေ မဂ္ဂိတူဒိုင်ယျယျ မဒ္ဒိမ္မဲဟာန်ကျောံဂွန်ယက် မဒ္ဒိမ္မဲဟာန်
ကျောံသုပုတ် ပွဲဌာန်မ္မဲတဲ ပါစူးစေ်အာ နှံင်တရဲတဲ သီမဂဇ္ဇေဒိုင် ပွဲသွာမလးပညပ်လဝ်
အပွဲသွပ်တံဆုဂ် “ယံခမိတအံ ဗွပ်ပုတ်ဂအံဇ္ဇေ မဂ္ဂိတူဒိုင်ယျယျ မဒ္ဒိမ္မဲဟာန်ကျောံဂွန်ယက်
မဒ္ဒိမ္မဲဟာန်ကျောံသုပုတ်ဝံ မ္မဲတအံ ညာတ်အိတ်ဟာ” ရဝ္ဗံ သွာန်တိုန် ခမိဂမ္ဘိုင်ရ။
ယံကျိမ္ပုံပိုင် ညာတ်အိတ်ရ ရဝ္ဗံ (ဂရင်ပွီအိတ်ရ)။

ယံခမိတအံ အရာဂ် ပသင်္ဂသမ္ဘိ ထေင်ကေတ်အိတ်ဂ်ရော၊ မိန်ဗန်ကေတ် ဗွပ်ပုတ်
ဂအံဇ္ဇေ မဂ္ဂိတူဒိုင်ယျယျ မဒ္ဒိမ္မဲဟာန်ကျောံဂွန်ယက် မဒ္ဒိမ္မဲဟာန်ကျောံသုပုတ်ဝံတဲမ္မဲ
ဗွဲဒလံတဲလေဝ် ဂဇ္ဇေရ၊ ပြာပ်အာဇရေင်တဲလေဝ် တိက်ရ၊ မိန်ဗန်ကေတ် သွတ်ဝုတ်
ဂကူသိုင်ကိုလဝ် သွတ်ဝုတ်ဂကူဗူးကိုလဝ် သွတ်ဝုတ်ဂကူသမေဟ်ကိုလဝ် မ္မုံကိုဇိုင်တဲ
မချိန်ချောတ်စတ်တကတ်တဲ ပွဲဇရေင်ဂ်လေဝ် ဂဇ္ဇေရ၊ ပြာပ်အာဇရေင်တဲလေဝ် တိက်ရ၊
(ပှောင်ကိုဝါဂကူဂ်) မုရမ္မဲ ပြိဂ်ရော ရဝ္ဗံ (သွာန်ရ)။

ယံကျိမ္ပုံပိုင် မိန်ဗန်ကေတ်သွတ်ဝုတ် ဂကူသိုင်ကိုလဝ် သွတ်ဝုတ်ဂကူဗူးကိုလဝ်
သွတ်ဝုတ်ဂကူသမေဟ်ကိုလဝ် မ္မုံကိုဇိုင်တဲ မချိန်ချောတ်စတ်တကတ်တဲ ပုမဂဇ္ဇေပွဲဇရေင်
ပြာပ်အာဇရေင်တဲ ပုမတိက်ဂ်ဟေင် ပြရ၊ ယံကျိမ္ပုံပိုင် မိန်ဗန်ကေတ် ဗွပ်ပုတ်ဂအံဇ္ဇေ
မဂ္ဂိတူဒိုင်ယျယျ မဒ္ဒိမ္မဲဟာန်ကျောံဂွန်ယက် မဒ္ဒိမ္မဲဟာန်ကျောံသုပုတ်တဲ ပုမဂဇ္ဇေပွဲဇရေင်
ပြာပ်အာဇရေင်တဲ ပုမတိက်ဂ် နိဒဒိုင်ရ ရဝ္ဗံ (ဂရင်ပွီအိတ်ရ)။

ယံခမိတအံ အဲကြက်တွံကို ကြက်ကိုတိကေတ် ကုမ္မဲတအံရ၊ ကုပုဂ်လ်ဒုသီလ
မ္မုံသတ်မယုတ်သပ် မ္မုံကိုဒေတ်မဟံသအးဇူး ထေက်ကိုကျိဟ်မ္မဲဇအိုန်ဇရ မ္မုံကိုပု

သရာမ်ပါပ် မဂပ်ဝ်ပြောင်ဗွန်လပ် သိုဟုံသောင်ကိုခမီ မဒင်ဝန်ရဲဝံ့မွဲခမီ သိုမဟုံဒွေတ်လုတ်
ဒွေတ်မပြဲ မဒင်ဝန်ရဲဝံ့မွဲဒွေတ်လုတ်ဒွေတ်မပြဲ မအဲဒိုင်ပွဲအပွဲ (နကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်)
မချွက်ချွက် (နကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်) မှုံသတ်မတုပ်သုတ်ကောံကျဲသင်သမ္ဘွဲဂ် မိန်ဗန်ကေတ်
ဗွပ်ပုတ်ဂအံဇော် မဂိုတုဒိုင်ယျယျ မဒ်မွဲဟာန်ကောံဂွန်ယက် မဒ်မွဲဟာန်ကောံသုပုတ်တု
ပွမဂဇော်ပွဲဇရေင် ပြာပ်အာဇရေင်တု ပွမတိက်ဂ်ဟောင် ပြဲရ။

ပွမပြဲသတ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော။ ယွံခမီတအ် ခမီဂ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး မိန်ဗန်ကေတ်
ဗွပ်ပုတ်ဂအံဇော်တု ပွမဂဇော်ပွဲဇရေင် ပြာပ်အာဇရေင်တု ပွမတိက်ဂ် ပွမချိုတ်ဂ်လေပ်
အာစိုပ်ရ။ ဒဒိုင်ဒုက္ခ ကြပ်ချိုတ်ဂ်လေပ် အာစိုပ်ရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး မိန်ဗန်ကေတ်
ဗွပ်ပုတ်ဂအံဇော်တု ပွမဂဇော်ပွဲဇရေင် ပြာပ်အာဇရေင်တု ပွမတိက်ဂ် ခန္ဓဇကုလီလတ်တု
ပွဲကြဲနူချိုတ်တုဂ် နရက်မဟုံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိဟုံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတုဇော်ဗွဲဖျဲာ်တုန်
ဟုံဒးအာစိုပ်ရ။ ယွံခမီတအ် ကုပုဂ်လ်ဒုသီလ မှုံသတ်ယုတ်သပ်တု မှုံကိဒွေတ်မဟုံသအးဇုး
မဂပ်ဝ်ကျဲဟ်မေံ။ ပ ။ မချွက်ချွက် (နကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်) မှုံသတ်မတုပ်သုတ်ကောံကျဲသင်
သမ္ဘွဲဂ် မိန်ဗန်ကေတ် သုတ်ဂုတ်ဂကူသိုင်ကိုလပ် သုတ်ဂုတ်ဂကူဗူးကိုလပ် သုတ်ဂုတ်ဂကူ
သမေဟ်ကိုလပ် မှုံကိုဇိုင်တဲမချိုန်ချောတ်စတ်တကတ်တု ပွမဂဇော်ပွဲဇရေင် ပြာပ်အာဇရေင်တု
ပွမတိက်ဂ် ဒ်တုဟ်နဟုံမွဲကိုဒတုမ္မိမောင် တုဟ်နဒ်ဒိုင်ဗွဲမလအ်လကာဗာရ။ ခန္ဓဇကု
လီလတ်တု ပွဲကြဲနူချိုတ်တုဂ် ဒးအာစိုပ်နရက် မဟုံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိဟုံခိုဟ်ဆဲး
ဒ်ဒွဲဒတုဇော် ဗွဲဖျဲာ်ရ။ (၁)

ယွံခမီတအ် အရာဂ် ပသတ်သမ္ဘိထေင်ကေတ်အိုတ်ဂ်ရော။ တြုံမှုံကိုဇြဟတ်ဂ် ပူပါတ်
ကောံဒအ်ဗြာတ်ဂမ္ဘိုင်ဓါလပါ် နကိုဇုက်သော်ဗွဲသတ် မဗိုန်ဗတ်ခိုင်ကျိက်တု ဃရိတ်ခတ်
ဇိုတ်ပေါတ်ရ။ ဇုက်သော်ဗွဲသတ်ဂ် သကုတ်ကောံ ဇွာ်ပရိလတူရ။ သကုတ်ကောံ ဇွာ်ပရိလတူတု
သကုတ်ကောံဇွာ်သတို အပွဲရ။ သကုတ်ကောံဇွာ်သတို အပွဲတု သကုတ်ကောံဖျုန်ရ။ သကုတ်ကောံ
ဖျုန်တု သကုတ်ကောံလတောင်ရ။ သကုတ်ကောံ လတောင်တု သကုတ်ကောံ ဇုတ်ရ။ သကုတ်
ကောံဇုတ်တု ဇုက်ဒးကွပ်ဇုတ်တု တန်တရ။ သာယျေန်တု ပွမလောပ်ညးဂမ္ဘိုင် ကတိုဒ်
ပွဲဂကူသိုင်တု မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္ဘိုင်ကတိုဒ် ပွဲဂကူဗူးတု မှုံကိုကြက်ဂြပ်
မဂ္ဂိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္ဘိုင်ကတိုဒ် ပွဲဂကူသမေဟ်တု မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလပ်ရ။ (ပှောင်ကို
ဂကူဂမ္ဘိုင်ဂ်) မုရဲမ္ပဲဂ်ရော ရဲဝံ (သွာန်ရ)။

ယွံကျာ်မှုံပိုင် ပွမသာယျေန်တု ပွမလောပ် ညးဂမ္ဘိုင်ကတိုဒ်ပွဲဂကူသိုင်တု
မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္ဘိုင်ကတိုဒ် ပွဲဂကူဗူးတု မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလပ်
ညးဂမ္ဘိုင်ကတိုဒ် ပွဲဂကူသမေဟ်တု မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလပ်ဟောင်ပြဲရ။ ယွံကျာ်မှုံပိုင်
တြုံမှုံကိုဇြဟတ်ဂ် နကိုဇုက်သော်ဗွဲသတ် မဗိုန်ဗတ်ခိုင်ကျိက်။ ပ ။ ဇုက်ဒးကွပ်ဇုတ်တု
ပွမတန်တုဂ် ဒ်ဒဒိုင်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲအိုတ်ရ)။

ယံခမီတအံ အဲကြက်တွံကို ကြက်ကိုတိကေတ် ကုမူးတအံရ။ ကုပုဂ္ဂိုလ်ဒုဿီလ မှုံသဘမယုတ်သင်။ ပ ။ မှုံသဘမတုပ်သုဟ်ကော့ကျသင်သမ္ဘွဲဂ် တြုံမှုံကိုဇြဟတ် ပူပါတ်ကော့ဒအံဗြာတ်ဂမ္တိုင်ဓါလပါ နကိုဇုက်သော်ဗ္ဗသတ် မဗိန်ဗတ်ခိုင်ကျိက်တဲ။ ပ။ စုက်ဒးကွပ်ဇုတ်တဲ ပွမတန်တဲဟောင်ပြရ။

ပွမပြသင်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော။ ယံခမီတအံ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမဃရိတ်ခတ် ဇိုတ်ပေါတ်ဂဒအံဗြာတ် နကိုဇုက် သော်ဗ္ဗသတ်ဂ် ခမီဂ် ပွမချိုတ်လေဝ် အာစိုပ်ရ၊ ဒဒိန်ဒုက္ခ ကြပ်ချိုတ်ဂ်လေဝ် အာစိုပ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမဃရိတ်ခတ်ဇိုတ်ပေါတ်ဂဒအံဗြာတ် နကိုဇုက်သော်ဗ္ဗသတ်ဂ် ခန္ဓဇုက်လီလတ်တဲ ပွဲကြနူချိုတ်တဲဂ် နရက်မဟွံမွဲကိုတသိုခ် မဒ်လအာဂတိဟုံခိုဟ်ဆဲး မဒ်ဒွဲဒတုံဇော်လီလတ်တုန် ဟုံဒးအာစိုပ်ရ။

ယံခမီတအံ ကုပုဂ္ဂိုလ်ဟုံမွဲကိုသီလ။ ပ ။ မှုံသဘမတုပ်သုဟ်ကော့ကျသင်သမ္ဘွဲဂ် ပွမသာယျေန် ပွမလှောင် ညးဂမ္တိုင်ကတိန်ဒွဲဂကူသိုင်တဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ဒွဲဂကူဗဗ္ဗတဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ဒွဲဂကူသမေဟ်တဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ်ဂ် ဒ်တုဟ်နဟုံမွဲကိုဒတဲမြမောင် တုဟ်နဒ်ဒဒိန် ပွဲလအ်လကာဖာရ၊ ခန္ဓဇုက်လီလတ်တဲ ပွဲကြနူချိုတ်တဲဂ် ဒးအာစိုပ်နရက် မဟုံမွဲကိုတသိုခ် မဒ်လအာဂတိဟုံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတုံဇော်ဗ္ဗတဲရ။ (၂)

ယံခမီတအံ အရာဂ် ပသင်သမ္ဘိထေင်ကေတ်အိုတ်ဂ်ရော၊ တြုံမှုံကိုဇြဟတ်ဂ် လှောင်ထပက်စုတ် ပွဲဩိုဟ် နကိုဗျဟ်မကေက် မဂပ်ဗျူလပ် ပွဲတုအ်နကိုကွေင်ရ။ သာယျေန်တ ပွမပင်ခွအ်သိုပ်တဲ ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ဒွဲဂကူသိုင်တဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ဒွဲဂကူဗဗ္ဗတဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ဒွဲဂကူသမေဟ်တဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ်ရ၊ (ပှောင်ကိုဓါဂကူဂမ္တိုင်) မုရဲမွဲ ပြဂ်ရော ရဲဝံ (သွာန်ရ)။

ယံကျာ်မှုံပိုင် ပွမသာယျေန်တ ပွမပင်ခွအ်သိုပ်တဲ ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ဒွဲဂကူသိုင်တဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ဒွဲဂကူဗဗ္ဗတဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ဒွဲဂကူသမေဟ်တဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ်ဟောင် ပြရ၊ ယံကျာ်မှုံပိုင် တြုံမှုံကိုဇြဟတ်ဂ် ပွမလှောင်ထပက်စုတ်ပွဲဩိုဟ် နကိုဗျဟ်မကေက် မဂပ်ဗျူလပ် ပွဲတုအ် နကိုကွေင်ဂ်တုန် ဒ်ဒဒိန်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွဲအိုတ်ရ)။

ယံခမီတအံ အဲကြက်တွံကို ကြက်ကိုတိကေတ် ကုမူးတအံရ၊ ကုပုဂ္ဂိုလ်ဒုဿီလ မဟုံမွဲကိုသီလ ။ ပ ။ မှုံသဘမတုပ်သုဟ်ကော့ကျသင်သမ္ဘွဲဂ် တြုံမှုံကိုဇြဟတ်ဂ် ပွမလှောင် ထပက်စုတ်ပွဲဩိုဟ် နကိုဗျဟ်မကေက် မဂပ်ဗျူလပ် ပွဲတုအ်နကိုကွေင်ဂ်ဟောင် ပြရ။

ပွမပြသင်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော။ ယံခမီတအံ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမလှောင်ထပက်စုတ် ပွဲဩိုဟ်နကိုဗျဟ်ဂ် ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် ပွမချိုတ်ဂ်လေဝ် အာစိုပ်ရ၊ ဒဒိန်ဒုက္ခ ကြပ်ချိုတ်ဂ်လေဝ်

အာစိပ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမလျှော်ထပက်စုတ်ပွဲသြိုဟ် နကိုဗျဟ်ဂ် ခန္ဓဇကုလီလာ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂ် နရက်မဟွံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိဟွံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတုံစှော်ဗွဲဖျဲာ်တုန် ဟွံဒးအာစိပ်ရ။

ယွံခမီတအ် ကုပုဂိုလ် မွဲသဘ်မယုတ်သပ် ။ ပ ။ မွဲသဘ်မတုပ်သုဟ်ကောံကျဲသင် သမ္ဘူ ပွမသာယျေန်တဲ ပွမပင်ခွအ်သိုပ်တဲ ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူသွိုင်တဲ မွဲကိုကြက်ဂြပ် မဂ္ဂိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူဗဗ္ဗတဲ မွဲကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူသမေဟ်တဲ မွဲကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလပ် န်တုဟ်နဟွံမွဲကိုဒတုံမုမောပ် တုဟ်နဒ်ဒိမ် ဗွဲမလအ်လကာဗာရ၊ ခန္ဓဇကုလီလာ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂ် ဒးအာစိပ်နရက် မဟွံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိဟွံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတုံစှော်ဗွဲဖျဲာ်ရ။ (၃)

ယွံခမီတအ် အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်အိုတ်ဂ်ရော၊ တြံမွဲကိုဇြဟတ်ဂ် ပူပါတ် ဇကု နကိုပသဲဂတေ် မဂ္ဂလတ်လတ် မဂ္ဂိတုဒိုင်ယျယျ မဒ်မွဲဟာန်ကောံဂွန်ယက် မွဲဟာန် ကောံသုပုတ်ရ။ ပြာ်ဂ်သောံလတက်သုာ မဂပ်ဂ်ဒါန် နပွမလျှင်ပတေ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူသွိုင်တဲ မွဲကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူဗဗ္ဗတဲ မွဲကိုကြက်ဂြပ် မဂ္ဂိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူသမေဟ်တဲ မွဲကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလပ်ရ (ပှော်ကို ဓါဂကူဂမ္တိုင်) မုရမ္မဲ ပြ်ရော ရဝံ (သုာန်ရ)။

ယွံကျ်မွဲပိုင် ပွမပြာ်ဂ်သောံလတက်သုာ မဂပ်ဂ်ဒါန် နပွမလျှင်ပတေ် ညးဂမ္တိုင် ကတိန် ပွဲဂကူသွိုင်တဲ မွဲကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလပ်။ ပ ။ ဂ်ဟေင် ပြရ၊ တြံမွဲကိုဇြဟတ်ဂ် ပူပါတ်ဇကု နကိုပသဲဂတေ် မဂ္ဂလတ်လတ် မဂ္ဂိတုဒိုင်ယျယျ မဒ်မွဲဟာန်ကောံဂွန်ယက် မဒ်မွဲဟာန်ကောံသုပုတ် န်ဒဒိမ်ရ ရဝံ (ဂရင်ပွဲအိုတ်ရ)။

ယွံခမီတအ် အဲကြက်တုံကို ကြက်ကိုတိကေတ် ကုမူးတအ်ရ ကုပုဂိုလ်ဒုသီလ ။ ပ ။ မွဲသဘ်မတုပ်သုဟ်ကောံကျဲသင်သမ္ဘူ တြံမွဲကိုဇြဟတ် ပွမပူပါတ်ဇကု နကိုပသဲဂတေ် မဂ္ဂလတ်လတ် မဂ္ဂိတုဒိုင်ယျယျ မဒ်မွဲဟာန်ကောံဂွန်ယက် မွဲဟာန်ကောံသုပုတ်ဂ်ဟေင် ပြရ။

ပွမပြသ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော။ ယွံခမီတအ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမပူပါတ်ဇကု နကိုပသဲဂတေ် မဂ္ဂလတ်လတ် ပုဂိုလ် ပွမချိုတ်ဂ်လေပ် အာစိပ်ရ၊ ဒဒိမ်ကြပ်ချိုတ်ဂ်လေပ် အာစိပ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမပူပါတ်ဇကု နကိုပသဲဂတေ် မဂ္ဂလတ်လတ် ခန္ဓဇကု လီလာ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂ် နရက်မဟွံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိဟွံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတုံစှော် ဗွဲဖျဲာ်တုန် ဟွံဒးအာစိပ်ရ။

ယွံခမီတအ် ကုပုဂိုလ်ဒုသီလ ။ ပ ။ မွဲသဘ်မတုပ်သုဟ်ကောံကျဲသင်သမ္ဘူ ပွမပြာ်ဂ်သောံလတက်သုာ မဂပ်ဂ်ဒါန် နပွမလျှင်ပတေ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူသွိုင်တဲ

မ္မုက္ခိကုက္ကိဉ္ဇေယျိကုလိဝံ ညးဂမ္ဘိုင်ကတိန္ဒိ ပွဲဂကူဗဗ္ဗေတဲ မ္မုက္ခိကုက္ကိဉ္ဇေယျိကုလိဝံ ညးဂမ္ဘိုင်ကတိန္ဒိ ပွဲဂကူသမေဟံတဲ မ္မုက္ခိကုက္ကိဉ္ဇေယျိကုလိဝံ နိတုဟ်နဟံမွဲကိုဒတဲ မြမောဝ် တုဟ်နဒိဒိခိရ ခန္ဓကေုလိလိာ်တဲ ပွဲကြနုချိတ်တဲဒ် ဒးအာစိုပ်နရက် မဟံမွဲကိုတသိုမ် မဒိလအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲး ဒိဒ္ဒဲဒတုံစေံဗ္ဗဲဗ္ဗဲရ။ (၄)

ယံခမိတအံ အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်အိုတ်ဂ်ရော၊ တြုံမ္မုက္ခိဇုဟတ် လပံက်တသုန်ပါင် နကိုဂမာ်ပသဲ မဂ္ဂလတ်လတ်တဲ စုတ်ပျပ်ကဠေပ်ပသဲ မဂ္ဂလတ်လတ် မဂီတုဒိုင်ယျယျ မဒိမ္မဲဟာန်ကောံဂုန်ယက် မဒိမ္မဲဟာန်ကောံသုပုတ် ပွဲပါင်ရ၊ ကဠေပ်ပသဲ မဂ္ဂလတ်လတ်ဂ် သုန်ပါင်ညးဒးဒင်စုတ်ဂ်လေဝ် တူအာရ၊ ပါင်ဂ်လေဝ် တူအာရ၊ လတံာ် လေဝ် တူအာရ၊ ချောင်ကအံလေဝ် တူအာရ၊ သြိုဟ်လေဝ် တူအာရ၊ ဂိုင်ကေတ်ကြုတ်ကို စွက်ကြုတ်ကိုတဲ တိတ်အာနုလွာ်သွပ်ရ။ ပြာဟိဂ်ပိဏ္ဍပါတ် မဂပ်ဝ်ကိုဒိန် နပမလျိုင်ပတေံ ညးဂမ္ဘိုင်ကတိန္ဒိ ပွဲဂကူသိုင်တဲ မ္မုက္ခိကုက္ကိဉ္ဇေယျိကုလိဝံ ညးဂမ္ဘိုင်ကတိန္ဒိ ပွဲဂကူဗဗ္ဗေတဲ မ္မုက္ခိကုက္ကိဉ္ဇေယျိကုလိဝံ ညးဂမ္ဘိုင်ကတိန္ဒိ ပွဲဂကူသမေဟံတဲ မ္မုက္ခိကုက္ကိဉ္ဇေယျိကုလိဝံရ၊ (ပှောင်ကိုဝါဂကူဂမ္ဘိုင်ဂ်) မရဲမွဲ ပြံဂ်ရော ရဲဝံ (သွာန်ရ)။

ယံကျာ်မ္မုပိဉ် ပမပြာဟိဂ်ပိဏ္ဍပါတ် မဂပ်ဝ်ကိုဒိန် နပမလျိုင်ပတေံ ညးဂမ္ဘိုင်ကတိန္ဒိ ပွဲဂကူသိုင်တဲ မ္မုက္ခိကုက္ကိဉ္ဇေယျိကုလိဝံ ညးဂမ္ဘိုင်ကတိန္ဒိ ပွဲဂကူဗဗ္ဗေတဲ မ္မုက္ခိကုက္ကိဉ္ဇေယျိကုလိဝံ ညးဂမ္ဘိုင်ကတိန္ဒိ ပွဲဂကူသမေဟံတဲ မ္မုက္ခိကုက္ကိဉ္ဇေယျိကုလိဝံဂ်ဟေင် ပြရ။

တြုံမ္မုက္ခိဇုဟတ်ဂ် လပံက်တ သုန်ပါင် နကိုဂမာ်ပသဲ မဂ္ဂလတ်လတ်တဲ စုတ်ပျပ် ကဠေပ်ပသဲ မဂ္ဂလတ်လတ် မဂီတုဒိုင်ယျယျ မဒိမ္မဲဟာန်ကောံဂုန်ယက် မဒိမ္မဲဟာန်ကောံ သုပုတ် ပွဲပါင်ရ၊ ကဠေပ်ပသဲ မဂ္ဂလတ်လတ်ဂ် သုန်ပါင် ညးဒးဒင်စုတ်လေဝ် တူအာရ၊ ပါင်လေဝ် တူအာရ၊ လတံာ်လေဝ် တူအာရ၊ ချောင်ကအံလေဝ် တူအာရ၊ သြိုဟ်လေဝ် တူအာရ၊ ဂိုင်ကေတ်ကြုတ်ကို စွက်ကြုတ်ကိုတဲ တိတ်အာနုလွာ်သွပ်ရ၊ ပမဒးဒင်စုတ် ကဠေပ်ပသဲဝံတုန် ဒိဒိခိရ ရဲဝံ (ဂရင်ပိအိုတ်ရ)။

ယံခမိတအံ အဲကြက်တွံကို ကြက်ကိုတိကေတ် ကုမူးတအံရ၊ ကုပုဂိုလ်ဒုသီလ ။ပ။ မ္မုသဘ်မတုပ်သုဟ်ကောံကျသင်သမ္ဘဲဂ် တြုံမ္မုက္ခိဇုဟတ်ဂ် လပံက်တသုန်ပါင် နကိုဂမာ်ပသဲ မဂ္ဂလတ်လတ်တဲ စုတ်ပျပ်ကဠေပ်ပသဲ မဂ္ဂလတ်လတ် မဒိမ္မဲဟာန်ကောံ ဂုန်ယက် မဒိမ္မဲဟာန်ကောံသုပုတ် ပွဲပါင်ရ၊ ကဠေပ်ပသဲဂ် သုန်ပါင်ညးဒးဒင်စုတ်ဂ်လေဝ် တူအာရ၊ ပါင်ဂ်လေဝ် တူအာရ၊ လတံာ်လေဝ် တူအာရ၊ ချောင်ကအံလေဝ် တူအာရ၊ သြိုဟ်လေဝ် တူအာရ၊ ဂိုင်ကေတ်ကြုတ်ကို စွက်ကြုတ်ကိုတဲ တိတ်အာနုလွာ်သွပ်ရ၊ ပမဒးဒင်စုတ်ကဠေပ်ပသဲ မဂ္ဂလတ်လတ်ဝံဟေင် ပြရ။

ပွမပြဿ်ဂ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော။ ယွံခမိတအ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမစုတ်ကဠေပသဲ မဂ္ဂလတ်လတ်ဂ် ပူဂိုလ်ဂ် ပွမချိုတ်လေဝ် အာစိုပ်ရ၊ ဒဒိခိင်္ဂြပ်ချိုတ်လေဝ် အာစိုပ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမစုတ်ကဠေပသဲ မဂ္ဂလတ်လတ်ဂ် ခန္တဇကုလီလတ်တဲ ပွဲကြနူချိုတ် တဲဂ် နရက်မဟွံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိဟွံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒုဒဲဒတုံစှော်ဗွဲဖျဲဂ်တုန် ဟွံဒး အာစိုပ်ရ။

ယွံခမိတအ် ကုပူဂိုလ် မုံသဘ်မယုတ်သပ် ။ ပ ။ မုံသဘ်မတုပ်သွဟ်ကောံကျသင် သမ္ဘွဲဂ် ပွမပြဘိုက်ပိဏ္ဍပါတ် မဂပ်ဝ်ကိုဒါန် နပွမလျှင်ပတေ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူသွိုင်တဲ မုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူဗဗ္ဗးတဲ မုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူသမေဟ်တဲ မုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ်ဂ် ဒ်တုဟ်နဟွံမွဲကိုဒတဲ မြမောဝ် တုဟ်နဒ်ဒဒိခိင်္ဂြပ်ဗလအ်လကာဖာရ၊ ခန္တဇကုလီလတ်တဲ ပွဲကြနူချိုတ်တဲဂ် ဒးအာစိုပ် နရက် မဟွံမွဲကိုတသိုမ် မဒ်လအာဂတိဟွံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒုဒဲဒတုံစှော်ဗွဲဖျဲဂ်ရ။ (၅)

ယွံခမိတအ် အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်အိုတ်ဂ်ရော။ တြုံမုံကိုဇြဟတ်ဂ် ဂြရပ်ကေတ် ပွဲကျိပ်ကိုဒ် ပွဲဗုဒ္ဓကိုဒ်တဲ ဇံင်ပသဲကိုလပ် ဂတိပသဲကိုလပ် မဂ္ဂလတ်လတ်ဂ် ပျိုဇျေံတဲလေဝ် ကိုဂဇအ်ရ၊ ပျိုဇျေံတဲလေဝ် ကိုတိက်ရ။ ပြဘိုက်ရပ်စပ်ဇံင်ဂတိ မဂပ်ဝ်ကိုဒါန် နပွမလျှင်ပတေ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူသွိုင်တဲ မုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူဗဗ္ဗးတဲ မုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူသမေဟ်တဲ မုံကိုကြက် ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ်ရ။ (ပှောင်ကိုဓါဂကူဂမ္တိုင်ဂ်) မုရဲမွဲ ပြဂ်ရော ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ဇ

ယွံကျာ်မုံပိုင် ပွမပြဘိုက်ရပ်စပ်ဇံင်ဂတိ မဂပ်ဝ်ကိုဒါန် နပွမလျှင်ပတေ် ညးဂမ္တိုင် ကတိန် ပွဲဂကူသွိုင်တဲ မုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူဗဗ္ဗးတဲ မုံကို ကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ် ညးဂမ္တိုင်ကတိန် ပွဲဂကူသမေဟ်တဲ မုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္တိုင်ကိုလပ် ဂ်ဟေင် ပြရ။ ယွံကျာ်မုံပိုင် တြုံမုံကိုဇြဟတ်ဂ် ဂြရပ်ကေတ် ပွဲကျိပ်ကိုဒ် ပွဲဗုဒ္ဓကိုဒ်တဲ ဇံင်ပသဲ ကိုလပ် ဂတိပသဲကိုလပ် မဂ္ဂလတ်လတ်ဂ် ပျိုဇျေံတဲလေဝ် ကိုဂဇအ်ရ၊ ပျိုဇျေံတဲလေဝ် ကိုတိက်ရ၊ ပွမဒးတိက် ပွမဒးဂဇအ်ဂ် ဒ်ဒဒိခိင်္ဂြပ် ရဲဝံ (ဂရင်ပိအိုတ်ရ)။

ယွံခမိတအ် အဲကြက်တွံကို ကြက်ကိုတိကေတ် ကုဗုဒ္ဓတအ်ရ၊ ကုပူဂိုလ်ဒုသီလ ။ ပ ။ မုံသဘ်မတုပ်သွဟ်ကောံကျသင်သမ္ဘွဲဂ် တြုံမုံကိုဇြဟတ်ဂ် ဂြရပ်ကေတ် ပွဲကျိပ်ကိုဒ် ပွဲဗုဒ္ဓကိုဒ်တဲ ဇံင်ပသဲကိုလပ် ဂတိပသဲကိုလပ် မဂ္ဂလတ်လတ်ဂ် ပျိုဇျေံတဲလေဝ် ကိုဂဇအ်ရ၊ ပျိုဇျေံတဲလေဝ် ကိုတိက်ရ၊ ပွမဒးဂဇအ် ပွမဒးတိက်သ်ဂ်ဟေင် ပြရ။

ပွမပြဿ်ဂ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော။ ယွံခမိတအ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပွမဒးတိက် ပွမဒးဂဇအ်ဂ် ပူဂိုလ်ဂ် ပွမချိုတ်လေဝ် အာစိုပ်ရ၊ ဒဒိခိင်္ဂြပ်ချိုတ်လေဝ် အာစိုပ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး

ပွမဒေတိကံ ပွမဒေဂဇေတိ ခန္ဓဇေယျဇာတိ ပွဲကြနုချိတ်တဲတဲ နရက်မဟံမ္မေကိုတသိဒ် မဒ်လအာဂတိ ဟံဒိုဟ်ဆဲး ဒိဒ္ဓဒေတံစေတုဗ္ဗာတုနံ ဟံဒေအာစိပ်ရ။

ယံခမိတအံ ပုဂ္ဂိုလ်ဒုဿီလ မှုံသဘမယုတ်သင် ။ ပ ။ မှုံသဘမတုပ်သုဟ် ကောံကျသင်သမ္ဘူဂံ ပွမပြဘိုဂ်ရပ်စပ်ဇင်ဂတို မဂပ်ပကိုဒါနံ နပမလျင်ပတေံ ညးဂမ္တိုင် ကတိဒ် ပွဲဂကူသွိုင်တဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလင် ညးဂမ္တိုင်ကတိဒ် ပွဲဂကူဗမ္မေတဲ မှုံကိုကြက် ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလင် ညးဂမ္တိုင်ကတိဒ် ပွဲဂကူသမေဟ်တဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလင် နိတုဟ်န ဟံမ္မေကိုဒေတုဗ္ဗာတဲ တုဟ်နဒ်ဒိဒ် ဗွဲမလအ်လကာဗာရ၊ ခန္ဓဇေယျဇာတိ ပွဲကြနုချိတ် တဲဒ်ဒေအာစိပ်နရက် မဟံမ္မေကိုတသိဒ် မဒ်လအာဂတိဟံဒိုဟ်ဆဲး ဒိဒ္ဓဒေတံစေတုဗ္ဗာတုနံ။ (၆)

ယံခမိတအံ အရာဂံ ပဿာသမ္ဘိ ထေင်ကေတ်အိတ်ဂ်ရော၊ တြုံမှုံကိုဇြဟတ်ဂ် ဂြရပ် ကေတ်ဇိုင်နွံလတူကျပ် ကျိပ်ဗတက်လပါသွပ်တဲ ကွဟ်စုတ်ပွဲထွဲဗရိတ် မဂ္ဂလတ်လတ် သီမဂ္ဂိတုဒ်ယျယျ မဒ်မ္မဟာန်ကောံဂွန်ယက် မဒ်မ္မဟာန်ကောံသုပုတ်ရ၊ ညးဒေဒင်ကွဟ် စုတ်ဂ် ကိုဒ်ထဓိဟ် လာဲစိန်သရိဟ် ပွဲထွဲဗရိတ်တဲ ဗွတ်မ္မဝါလေင် တိုန်ကျင်လတူရ၊ ဗွတ်မ္မဝါလေင် စေတုသုင်ရ၊ ဗွတ်မ္မဝါလေင် အာစိပ်သွဲရ၊ ပြဘိုက်ဘာ မဂပ်ပကိုဒါနံ နပမလျင်ပတေံ ညးဂမ္တိုင်ကတိဒ် ပွဲဂကူသွိုင်တဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလင် ညးဂမ္တိုင်ကတိဒ် ပွဲဂကူဗမ္မေတဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလင် ညးဂမ္တိုင်ကတိဒ် ပွဲဂကူသမေဟ်တဲ မှုံကို ကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလင်ရ၊ (ပွေင်ကိုဓါဂကူဂမ္တိုင်) မုရမ္မံ ပြဂ်ရော ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယံကျပ်မှုံပိုင် ပွမပြဘိုက်ဘာ မဂပ်ပကိုဒါနံ နပမလျင်ပတေံ ညးဂမ္တိုင်ကတိဒ် ပွဲဂကူသွိုင်တဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလင် ညးဂမ္တိုင်ကတိဒ် ပွဲဂကူဗမ္မေတဲ မှုံကိုကြက် ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလင် ညးဂမ္တိုင်ကတိဒ် ပွဲဂကူသမေဟ်တဲ မှုံကိုကြက်ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ကိုလင်ဟေင် ပြရ၊ တြုံမှုံကိုဇြဟတ်ဂ် ဂြရပ်ကေတ် ဇိုင်နွံလတူကျပ် ကျိပ်ဗတက်လပါသွပ်တဲ ကွဟ်စုတ် ပွဲထွဲဗရိတ် မဂ္ဂလတ်လတ် သီမဂ္ဂိတုဒ်ယျယျ မဒ်မ္မဟာန်ကောံဂွန်ယက် မဒ်မ္မဟာန် ကောံသုပုတ်ရ၊ ညးဒေဒင်ကွဟ်စုတ်ဂ် ကိုဒ်ထဓိဟ် လာဲစိန်သရိဟ် ပွဲထွဲဗရိတ်တဲ ဗွတ်မ္မဝါလေင် တိုန်ကျင်လတူရ၊ ဗွတ်မ္မဝါလေင် စေတုသုင်ရ၊ ဗွတ်မ္မဝါလေင် အာစိပ်သွဲရ၊ ပွမဒေဒ်ရဝံ နိဒ်ဒိဒ်ရ ရဝံ (ဂရင်ပွဲအိတ်ရ)။

ယံခမိ အဲ ကြက်တံကို ကြက်ကိုတိကေတ် ကုမ္မေတအ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဒုဿီလ မှုံသဘ မဟံဒိုဟ်ဆဲး ။ ပ ။ မှုံသဘမတုပ်သုဟ်ကောံ ကျသင်သမ္ဘူဂံ တြုံမှုံကိုဇြဟတ်ဂ် ဂြရပ် ကေတ်ဇိုင်နွံလတူကျပ် ကျိပ်ဗတက်လပါသွပ်တဲ ။ ပ ။ ဗွတ်မ္မဝါလေင် အာစိပ်သွဲရ၊ ပွမဒေဒ် ရဝံဟေင် ပြရ၊ ပွမပြဘိုက်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော၊ ယံခမိတအံ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး မပ္ပမက္ခဟ်စုတ် ပွဲထွဲဗရိတ် မဂ္ဂလတ်လတ် ပုဂ္ဂိုလ် ပွမချိတ်လေင် အာစိပ်ရ၊ ဒိဒ်ဒ်ကြပ်ချိတ်လေင် အာစိပ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ပွမက္ခဟ်စုတ် ပွဲထွဲဗရိတ် ခန္ဓဇေယျဇာတိ ပွဲကြနုချိတ်

တဲၣ်န့ၣ် နရက်မဟံမဲ့ကိုတသိုၣ် မဒ်လအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတုံစှော်ဗွဲဖျဲၣ်တုန် ဟံဒး အာစိုပ်ရ။

ယွံခမီတအ် ကုပုဂိုလ် မွဲကိုသတ်ဟံခိုဟ်ဆဲး ။ ပ ။ မွဲသတ်မတုပ်သုဟ်ကောံကျဲသင် သမ္ဘူၣ် ပွမပြဘိုက်ဘာ မဂပ်ဝ်ကိုဒါန် နပွမလျှင်ပတေၣ် ညးဂမၠိုင်ကတိၣ်ဒ် ပွဲဂကူသိုၣ်တု မွဲကိုကြက်ဂြပ်မဂိုၣ်ကိုလပ် ညးဂမၠိုင်ကတိၣ်ဒ် ပွဲဂကူဗဗ္ဗးတု မွဲကိုကြက်ဂြပ်မဂိုၣ်ကိုလပ် ညးဂမၠိုင်ကတိၣ်ဒ် ပွဲဂကူသမေဟ်တု မွဲကိုကြက်ဂြပ်မဂိုၣ်ကိုလပ်ဟေင် ဒ်တုဟ်နဟံမဲ့ကို ဒတုၣ်မေဝ် တုဟ်နဒ်ဒ်ဒ် ပွဲမလအ်လကာဖာရ၊ ဇေၣ်ကုလီလံာ်တု ပွဲကြဲနုၣ်ချိတ်တုၣ် ဒးအာ စိုပ်နရက်မဟံမဲ့ကိုတသိုၣ် မဒ်လအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတုံစှော်ဗွဲဖျဲၣ်ရ။ (၇)

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ၣ်ရ ဒးဒေတ်လုတ် ရဝံၣ်ရ။ ပိုညးဂမၠိုင် ပြဘိုက် သုာ ပိဏ္ဏပါတ် ဘာ ဂဠု မဒ်ကြိယာဗာပုၣ်ပွဲလမျီု မစှော်စးကိုယဲ ဩဒကာဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ ကုသိုလ်ဂမၠိုင် ဒကာဂမၠိုင်မဂပ်ဝ်သွၣ် ကြက်ဖိုအာနိသံသဇေၣ်အိုတ်ရ၊ ဒ်ဒ်ခမီ ပိုဂမၠိုင်ဝံလေဝ် မွဲကိုဖို မွဲကိုပွမဇေၣ်မေဝ်ဂ်ဒ်တု ကြက်ဒ်ဟံသတန်ရ ရဝံၣ် (ဒးဒေတ်လုတ်ရ)။ ယွံခမီတအ် ရဝံၣ်ဟေင် မူးတအ် ဒးဒေတ်လုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ကောန်ဂကူမညာတ်ကေတ် ဒတုဖိုဇေၣ်မဒးရဲၣ် သွက်ဝံၣ်ချိုက်ပေင်တ ကောံပွမဟံဟိုတ်မဲၣ် ဗဗ္ဗဟေင်ရ။ ယွံခမီတအ် ကောန်ဂကူမညာတ်ကေတ် ဒတုဖိုညး သအာင်ဗွဲမဒးရဲၣ် သွက်ဝံၣ်ချိုက်ပေင်တကောံပွမဟံဟိုတ်မဲၣ် ဗဗ္ဗဟေင်ရ။ ယွံခမီတအ် ကောန်ဂကူမညာတ်ကေတ် ဒတုဖိုဓါပြကာဗွဲမဒးရဲၣ် သွက်ဝံၣ်ချိုက်ပေင်တကောံပွမဟံ ဟိုတ်မဲၣ် ဗဗ္ဗဟေင်ရ ရဝံၣ် (သုးရ)။ တီလမံၣ်ပိုၣ်ကျိၣ်တြဲ တွံကိုဂလာန်ဝံၣ်ရ၊ တွံတဒေသနာ ဝေယျာကရိုၣ်ဝံၣ်မူး ကုခမီဂမၠိုင်တြဲစှော်ဇေၣ် ဆီကောန်တုအ်ဂမ္တု အေအ်တတိတ် နူပါင်ရ၊ ခမီဂမၠိုင်တြဲစှော်ဇေၣ်ကု “ယွံကျိၣ်မံၣ်ပိုၣ် ခြိုင်ကိုသွမာန်လောန်ရ၊ ယွံကျိၣ်မံၣ်ပိုၣ် ခြိုင်ကိုသွ မာန်လောန်ရ” ဂ် ဂရင်ဗိုၣ်ဝံၣ်တုမူး ဖျေံကွေံသိက္ခာတု ရံတိတ်အာခရ်အိုတ်ရ၊ ကုခမီ ဂမၠိုင်တြဲစှော်ဇေၣ်ကု ဟံစေၣ်လံာ် (အာရီမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမၠိုင်)တု စိုတ်ဂမၠိုင် တိတ်ဗူးနုၣ်ခရ်အာသဝဂမၠိုင်အိုတ်ရ။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်သုနေတ္တ

၇၃။ ယွံခမီတအ် ကေင်ဒ်ကွၢ်ကိပ်ကွာတေံတုန် အာစာမံၣ်ယုၣ်သုနေတ္တ မလေဝ် ဖန်ဗဒ်ကွေတ်ဝါဒ မစာ်စူးနုပွမစေၣ်လံာ်ထွေန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင် (နဝိက္ခန္တနပဟာန်) ကေင်ကတိၣ်ရ။ ယွံခမီတအ် ကွးဂမၠိုင်ဂြိုင်ကိုကံ နွံကုအာစာသုနေတ္တအိုတ်ရ၊ အာစာ သုနေတ္တၣ် တွံခရ် သွက်ဝံၣ်ကတိၣ်ဒ် ပွဲချင်တြီ ကုကွးဂမၠိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် အာစာသုနေတ္တ တွံခရ် သွက်ဝံၣ်ကတိၣ်ဒ်ပွဲချင်တြီမူး ကွးဂမၠိုင်မွဲကိုစိုတ်ဟံလျှင်ပတေၣ် ခန္ဓကုလီလံာ်တု

ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် ကတိန် ပွဲနရက်မဟံမ္မဲကိုတသိမ် မဒ်လအာဂတိဟံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတုံစေံ
ဗွဲဖွဲဒ်အိုတ်ရ။ ယံခမိတအ် အာစာသုနေတ္ထ တံခရ် သွက်ဂွံကတိန်ပွဲချင်ဗြီမ္ဗး ကွးဂမ္တိုင်
မ္မဲကိုစိုတ်မလျင်ပတေံဂ် ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် ဂွံအာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ်လအာ
ဂတိခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ။

ယံခမိတအ် ကေင်ဒ်ကွဲင်ကိုပ်ကွာတေံမ္ဗးတုန် အာစာမ္မဲယုယုဂပက္ခ ကေင်ကတိန်ရ
။ပ။ အာစာမ္မဲယုအရနေမိ ကေင်ကတိန်ရ ။ပ။ အာစာမ္မဲယုကုဒ္ဒါလက ကေင်ကတိန်ရ
။ပ။ အာစာမ္မဲယုဟတ္ထိပါလ ကေင်ကတိန်ရ ။ပ။ အာစာမ္မဲယုဇောတိပါလ ကေင်ကတိန်ရ
။ပ။ အာစာမ္မဲယုအရက မလေပ်ဖန်ဗဒ်ကွေတ်ဝါဒ မစာ်စူးနပ္ပမစေလံထွေန်စပ် ပွဲကာမ
ဂုဏ်ဂမ္တိုင် (နဝိက္ခမ္မနုပဟာန်) ကေင်ကတိန်ရ။ ယံခမိတအ် ကွးဂမ္တိုင်ဂြိုင်ကိုကွံ နွံကုအာစာ
အရကအိုတ်ရ။ အာစာအရကတံ တံခရ် သွက်ဂွံကတိန် ပွဲချင်ဗြီ ကုကွးဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမိတအ်
အာစာအရက တံခရ် သွက်ဂွံကတိန်ပွဲချင်ဗြီမ္ဗး ကွးဂမ္တိုင်မ္မဲကိုစိုတ် မဟံလျင်ပတေံဂ်
ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် ကတိန် ပွဲနရက်မဟံမ္မဲကိုတသိမ် မဒ်လအာဂတိ
ဟံခိုဟ်ဆဲး ဒ်ဒွဲဒတုံစေံဗွဲဖွဲဒ်အိုတ်ရ။ ယံခမိတအ် အာစာအရက တံခရ် သွက်ဂွံကတိန်
ပွဲချင်ဗြီမ္ဗး ကွးဂမ္တိုင် မ္မဲကိုစိုတ်မလျင်ပတေံဂ် ခန္ဓဇကုလိုလ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ်
ကတိန်ပွဲချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ။

ယံခမိတအ် အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိ ထေင်ကေတ်အိုတ်ဂ်ရော၊ ယံခမိတအ် ညးတွေဟ်
လက် လဗပ်ပျို အာစာဂမ္တိုင်ထံဂ်တု မလေပ်ဖန်ဗဒ်ကွေတ်ဝါဒ မစာ်စူးနပ္ပမစေလံထွေန်စပ်
ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် မ္မဲကိုသကအ်တို့ဝါရ ကွးဂြိုင်ကိုကွံ မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံဂကောံကွးဝံ နကိုစိုတ်
မဂြိုဟ်စာ မမိက်လုတ်မှာဒုသ်ဂ် ကိုဇော်မောဝ်တပွအကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မဂြိုင်ဂွင်ဟာ ရဲဝံ
(သွာန်ရ)။ ယံကျာ်မ္မဲပိုဉ် ကိုဇော်မောဝ်တရ။

ယံခမိတအ် ညးတွေဟ်လက် လဗပ်ပျို အာစာဂမ္တိုင်ထံဂ်တု မလေပ်ဖန်ဗဒ်ကွေတ်
ဝါဒ မစာ်စူးနပ္ပမစေလံထွေန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် မ္မဲကိုသကအ်တို့ဝါရ ကွးဂြိုင်ကိုကွံ
မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံဂကောံကွးဝံ နကိုစိုတ်မဂြိုဟ်စာ မမိက်လုတ်မှာဒုသ်ဂ် ကိုဇော်မောဝ်တ
ပွအကုသိုလ်ဂမ္တိုင်မဂြိုင်ဂွင်ရ။

ပူဂိုလ်မတွေဟ်လက် လဗပ်ပျို ပူဂိုလ်မ္မဲ မချိုက်ပေင်တကောံ လညာတ်ဉာဏ်
(သောတာပတ္တိမဂ်) နကိုစိုတ်မဂြိုဟ်စာ မမိက်လုတ်မှာဒုသ်ဂ် လ္လှူပူဂိုလ်ကွာဂမ္တိုင်ဂ်
ကိုဇော်မောဝ်တ ပွအကုသိုလ်လောန်ရ။

ပွမဒ်သ်ဂ်ဂ် မဟိုတ်ဂ်ရော။ ယံခမိတအ် ပွမတွေဟ်လက် လဗပ်ပျို ပွဲသဟဓရဂမ္တိုင်ဝံ
ခါဟ်ကောံဇကုဇကုရ ရဲဝံ သုဟ်ညံင်ရဲဝံတကီ၊ ပွမတွေဟ်လက် လဗပ်ပျို မ္မဲသဘ်ရသ်ဝံ
ပွဲမုးသာသနာဝံ ခါဟ်ကောံဇကုဇကုရ ရဲဝံ အဲ ဟံတံရ။ ယံခမိတအ် ဟိုတ်ဂ်ရ ပွဲသာသနာဝံ

ဒေးဒွေတ်လုတ် ရံဝံရ “စိတ်ပိုတအ်ဂမ္မိုင် ကြက်ဂြိုဟ်စာလုတ်မှာဒုသ် ပွဲသဟဇရ်ဂမ္မိုင် ဟုံသောင်အိုတ်ရ” ရံဝံ (ဒေးဒွေတ်လုတ်ရ)။ ယုံခမီတအ် ရံဝံဟောင် မူးတအ် ဒေးဒွေတ်လုတ်ရ ရံဝံ (သွေးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်အရက

၇၄။ ယုံခမီတအ် ကောင်ဒ်ကွင်ကိုပ်ကွာတေံတုန် အာစာမုံယုအရက မလေပ် ဖန်ဗဒ်ကွေတ်ဝါဒ မတ်စူးနုပွမစေလံထွေန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္မိုင် (နဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်) ကောင်ကတိဒ်ရ။ ယုံခမီတအ် ကွေးဂမ္မိုင်ဂြိုက်ကိုက္ခံ နွံကုအာစာအရကအိုတ်ရ၊ အာစာအရကကို တွံခရ် ကုကွေးဂမ္မိုင်ရံဝံရ။

ယုံညးသပ္ပုရိဟ် အာယုက်မ္မိဟ်ဂမ္မိုင် အောန်လောန်ရ၊ ဂွေံလောန်ရ၊ ပြဟ်ပြေဟ် လောန်ရ၊ မုံကိုဒဒိမ်မဂြိုင်ရ၊ မုံကိုပွမချောင်စိတ်မဂြိုင်ရ၊ ဂပ်ဝံတီကေတ် နကိုပညာရ၊ ဂပ်ဝံကောန်သွကုသိုလ်ရ၊ ဂပ်ဝံဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြရ၊ ကုပူဂိုလ်မဒေးတန်ပဋိသန္နိက္ခံ ပွမဟုံဒေးချိုတ်မွဲဟုံ ဟုံမွဲရ။

ယုံညးသပ္ပုရိဟ် ဥပမာမွဲတုန် ထုတ်လတိုပ် မဒတုံစှေံ ပွဲတုင်တုံချောဲဟုံ တဲ့တိုန် ကွင်မွဲ ကွေံဗွန်အာ ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ်ဟောင်ရ၊ ဟုံတန်တဗွဲမလအ်ရ၊ ယုံညးသပ္ပုရိသ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ အာယုက်မ္မိဟ်ဂမ္မိုင် တုပ်သုဟ်ဥပမာထုတ်လတိုပ် မဒတုံစှေံ ပွဲတုင် တုံချောဲရ၊ ဂွေံလောန်ရ၊ ပြဟ်ပြေဟ်လောန်ရ၊ မုံကိုဒဒိမ်မဂြိုင်ရ၊ မုံကိုပွမချောင်စိတ်မဂြိုင်ရ၊ ဂပ်ဝံတီကေတ် နကိုပညာရ၊ ဂပ်ဝံကောန်သွကုသိုလ်ရ၊ ဂပ်ဝံဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြရ၊ ကုပူဂိုလ်မဒေးတန်ပဋိသန္နိက္ခံ ပွမဟုံဒေးချိုတ်မွဲဟုံ ဟုံမွဲရ။

ယုံညးသပ္ပုရိဟ် ဥပမာမွဲနဲပွန်တုန် ဗြဇ္ဇော်သကာတ်မြဟ် ဂူစှေံကွင်မွဲ ပရောတ်သု် (ကောန်ပံက်) ပွဲဂွေး (ဗလး)သု် ကွေံဗွန်အာ ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ်ဟောင်ရ၊ ဟုံတန်တဗွဲမလအ်ရ၊ ယုံညးသပ္ပုရိဟ် တုပ်တသ်ဝံဟောင်ရ အာယုက်မ္မိဟ်ဂမ္မိုင် တုပ်သုဟ်ဥပမာပရောတ်သု်ရ၊ ဂွေံလောန်ရ၊ ပြဟ်ပြေဟ်လောန်ရ၊ မုံကိုဒဒိမ်မဂြိုင်ရ၊ မုံကိုပွမချောင်စိတ်မဂြိုင်ရ၊ ဂပ်ဝံ တီကေတ် နကိုပညာရ၊ ဂပ်ဝံကောန်သွကုသိုလ်ရ၊ ဂပ်ဝံဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြရ၊ ကုပူဂိုလ် မဒေးတန်ပဋိသန္နိက္ခံ ပွမဟုံဒေးချိုတ်မွဲဟုံ ဟုံမွဲရ။

ယုံညးသပ္ပုရိဟ် ဥပမာမွဲနဲပွန်တုန် စရိတ်မဂပ်ဝံ လမိုတ်လင်နလေံခမေတ် ပွဲဂွေးသု် ကွေံဗွန်အာ ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ်ဟောင်ရ၊ ဟုံတန်တဗွဲမလအ်ရ၊ ယုံညးသပ္ပုရိဟ် တုပ်တသ်ဝံ ဟောင်ရ အာယုက်မ္မိဟ်ဂမ္မိုင် တုပ်သုဟ်ဥပမာ စရိတ်မဂပ်ဝံ လမိုတ်လင်နလေံခမေတ် ပွဲဂွေးသု်ရ၊ ဂွေံလောန်ရ ။ ပ ။ ကုပူဂိုလ် မဒေးတန်ပဋိသန္နိက္ခံ ပွမဟုံဒေးချိုတ်မွဲဟုံ ဟုံမွဲရ။

ယံညးသပ္ပရိဟိတံ ဥပမာမ္မနဲပုန်တုန် စီမဇ္ဇောဝိဇ္ဇာနုကုဟိတံ ကျင်နုဋ္ဌာန်ဇေယျေတံ မျှံကိုဇ္ဇောဝိဇ္ဇာမပြဟ်ပြေဟ် မလေဝ်ရင်ကျင်ဏာ သိုက်ဟန်ဗန် မဂပ်ဝ်ရင်ကျင်ဂံ ဩန ကာလမ္မံ ဆုတ်အာလက်ကြံရ၊ ကာလကို လယကို မဟုတ္တကို မဆုတ်ဂံ ဟံမ္မရ၊ ဗွဲစုတ် ဇ္ဇောဝိဇ္ဇာစိဂံ အာဒွင်ဟေင် ဒ်ရ၊ တသောဝိဒွင်ဟေင် ဒ်ရ၊ ဇ္ဇောဝိဇ္ဇာဒွင်ဟေင် ဒ်ရ၊ ယံညး သပ္ပရိဟိတံ တုပ်တသံဝံဟေင်ရ အာယုက်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် တုပ်သုဟ်ဥပမာ ညံစီမဇ္ဇောဝိဇ္ဇာ နုကုဟိတံ၊ ဂွံလောန်ရ၊ ပြဟ်ပြေဟ်လောန်ရ ။ ပ ။ ကုပုဂ္ဂိုလ် မဒးတန်ပဋိသန္တိဂံ ပွမဟံဒးချိုတ်မွဲဂံ ဟံမ္မရ။

ယံညးသပ္ပရိဟိတံ ဥပမာမ္မနဲပုန်တုန် တြံမျှံကိုဇ္ဇောဝိဇ္ဇာပတိဂံ ပကောံကောံညံပင် ပွဲတုင် လတံတုဲ သုဟ်ညံင်ရံချဟ်ကောံ နမဟံဒုဇာင်စိုတ်ဟေင်ကို၊ ယံညးသပ္ပရိဟိတံ တုပ်တ သံဝံဟေင်ရ အာယုက်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် တုပ်သုဟ်ဥပမာ ကဏ္ဍောအိဉ်ပင်ရ၊ ဂွံလောန်ရ၊ ပြဟ်ပြေဟ်လောန်ရ ။ ပ ။ ကုပုဂ္ဂိုလ် မဒးတန်ပဋိသန္တိဂံ ပွမဟံဒးချိုတ်မွဲဂံ ဟံမ္မရ။

ယံညးသပ္ပရိဟိတံ ဥပမာမ္မနဲပုန်တုန် ပွဲကွာင်ပသဲ မဂ္ဂမ္ဘလတ်လတ် လက်မ္မဲတုဲဂံ ဂပ်ဝ်ထောံစုတ်ဖျုန်ကဏ္ဍောံမွဲ၊ ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ်ဟေင် ကောံလေင်အာရ၊ ဟံတန်တဗွဲမလအ်ရ၊ ယံညးသပ္ပရိဟိတံ တုပ်တသံဝံဟေင်ရ အာယုက်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် တုပ်သုဟ်ဥပမာဖျုန်ကဏ္ဍောံရ၊ ဂွံလောန်ရ၊ ပြဟ်ပြေဟ်လောန်ရ။ ပ ။ ကုပုဂ္ဂိုလ် မဒးတန်ပဋိသန္တိဂံ ပွမဟံဒးချိုတ်မွဲဂံ ဟံမ္မရ။

ယံညးသပ္ပရိဟိတံ ဥပမာမ္မနဲပုန်တုန် ဂွံဗျောံမဒးဒင်ဂစိုတ် မဂပ်ဝ်ရင်ကျင် တံင်ဂြဏာ ရင်ဂစိုတ်ဂွံဂံ ဇာပ်ပပင်ယာပတိုန် လဂါမ်ဇိုင်ဟေင် ဒ်အာပွဲဇေရင် ပွမဂစိုတ်ဟေင်ရ၊ ဒ်အာ ပွဲဇေရင်ပွမချိုတ်ဟေင်ရ။ ယံညးသပ္ပရိဟိတံ တုပ်တသံဝံဟေင်ရ အာယုက်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် တုပ်သုဟ်ဥပမာ ဂွံဗျောံမဒးဒင်ဂစိုတ်ရ၊ ဂွံလောန်ရ၊ ပြဟ်ပြေဟ်လောန်ရ၊ မျှံကိုဒ်ဒိမ်မဂ္တိုင်ရ၊ မျှံကိုပွမဇောင်စိုတ်မဂ္တိုင်ရ၊ ဂပ်ဝ်တိကောတ် နကိုပညာရ၊ ဂပ်ဝ်ကောန်သုကုသိုလ်ရ၊ ဂပ်ဝ် ဇေတ်လုတ် ဇေတ်မပြရ၊ ကုပုဂ္ဂိုလ်မဒးတန်ပဋိသန္တိဂံ ပွမဟံဒးချိုတ်မွဲဂံ ဟံမ္မရ” ရံဝံ (တံခရ်)ရ။

ယံခမိတအ် ပွဲအယောအခိုင်ဂံ ဗုတ်ဗွတ်အာယုက်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် ဒ်တြဲလက်သွာံရ၊ သုတ်ဗြဲ မျှံကိုအာယုက်မသုန်ကွံသွာံဂံ ထေက်ကိုသွက်ဂွံသွမ္တိုင်ထပ်တဲမတ်ရ၊ ယံခမိတအ် ပွဲအခိုင်ဂံ ယဲဂမ္တိုင်တြဲသံမတွံဂး ပွမစိုတ်ဂံက် ပွမဂမ္ဘ ပွမဗျိုတဟင် ပွမဗျိုထင်ဒဟက် ပွမမိက်သွးတြဲဇေတ် ပွမမိက်သွးတြဲသုတ်ဟေင် နွံကုမ္မိဟ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ယံခမိတအ် အာစာ မျှံလုအရကဂံ ပွဲမ္မိဟ်ဂမ္တိုင် အာယုက်ဂိုင်တုဲ တန်တဗွဲမလအ်လ မဟံမ္မဲကိုယဲဘဲမြဲသံ ဝံလေဝ် “ယံညးသပ္ပရိဟိတံ အာယုက်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် အောန်လောန်ရ၊ ဂွံလောန်ရ၊ ပြဟ်ပြေဟ် လောန်ရ၊ မျှံကိုဒ်ဒိမ်မဂ္တိုင်ရ၊ မျှံကိုပွမဇောင်စိုတ်မဂ္တိုင်ရ၊ ဂပ်ဝ်တိကောတ် နကိုပညာရ၊ ဂပ်ဝ်ကောန်သုကုသိုလ်ရ၊ ဂပ်ဝ်ဇေတ်လုတ်ဇေတ်မပြရ၊ ကုပုဂ္ဂိုလ်မဒးတန်ပဋိသန္တိဂံ ပွမ ဟံဒးချိုတ်မွဲဂံ ဟံမ္မရ” ရံဝံ တံတခရ် ကုကွဲဂမ္တိုင်ဏီရ။

ယုံခမီတအ် မိက်ဝံဟိုသုးဂလာန် ရဲဝံမွဲး “အာယုက်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် အောန်လောန်ရ၊ ဝှံလောန်ရ၊ ပြဟ်ပြဟ်လောန်ရ၊ မ္မုက်ဒိဒိမ်မဂ္တိုင်ရ၊ မ္မုက်ပွမချောင်စိတ်မဂ္တိုင်ရ၊ ဂပ်ဝ် တီကောတ် နကိုပညာရ၊ ဂပ်ဝ်ကျောန်သုကုသိုလ်ရ၊ ဂပ်ဝ်ဒွေတ်လုတ် ဒွေတ်မပြရ၊ ကုပူဂိုလ် မဒးတန်ပဋိသန္တိ ပွမဟံဒးချိုတ်မွဲးဟ် ဟံမွဲရ”မွဲး ပွဲအခိုင်လုဟ်ဟောင် ဒှ်ဟိုသုး ဗွဲမဒးရး မွဲးရ။

ယုံခမီတအ် ပွဲအခိုင်လုဟ် ညးအာယုက်ဂိုင် ဗွဲမလအ်လက် ကံသွာ်ကို ယုတ်ဒေက် သွတ်ကံသွာ်ညိနာင်ကို လောန်လတူကံသွာ်ညိနာင်ကို အာယုက်ဂိုင်ရ။ ယုံခမီတအ် ညးအာယုက်ဂိုင်ကံသွာ်ကို လက်လှိုဟ်ဥတုပိက် ဗွဲဥတုမဟ်ကျာ်ကံ ဥတုဏှိုင်ကံ ဥတုဗြ ကံဟောင် အာယုက်ဂိုင်ရ။ ယုံခမီတအ် ညးအာယုက်ဂိုင် လက်လှိုဟ်ဥတုပိက်ကို လက် လှိုဟ်ဂိတုလှိုဓါကံ ဗွဲဂိတုမဟ်ကျာ်ပန်ကံ ဂိတုဏှိုင်ပန်ကံ ဂိတုဗြပန်ကံဟောင် အာယုက်ဂိုင်ရ။

ယုံခမီတအ် ညးအာယုက်ဂိုင် လက်လှိုဟ်ဂိတုလှိုဓါကံကို လက်လှိုဟ်လှိုင်ဂိတုဓါလှို ပန်ကံ ဗွဲလှိုင်ဂိတုမဟ်ကျာ် ဒွာ်ကံ လှိုင်ဂိတုဏှိုင် ဒွာ်ကံ လှိုင်ဂိတုဗြ ဒွာ်ကံဟောင် အာယုက် ဂိုင်ရ။ ယုံခမီတအ် ညးအာယုက်ဂိုင် လက်လှိုဟ်လှိုင်ဂိတုဓါလှိုပန်ကံကို လက်ဗွဲဂမ္တိုင် ပိလက်တြဲလှို ဗွဲဗွဲမဟ်ကျာ် မွဲလက်ဓါလှို ဗွဲဏှိုင်မွဲလက်ဓါလှို ဗွဲကသို မွဲလက်ဓါလှိုဟောင် အာယုက်ဂိုင်ရ။ ယုံခမီတအ် ညးအာယုက်ဂိုင် လှိုဟ်ဗွဲ ပိလက်တြဲလှိုကို မွဲဟာန်ကျော် ပွမမတ်မိ မွဲဟာန်ကျော်အန္တရာယ် ပွမစပုင် လက်ထပ်လက်ဓါလှိုအလန်ဂမ္တိုင် ဗွဲပွမစပုင် ဂိတုမဟ်ကျာ် ဓါလက်ပန်လှို ပွမစပုင် ဂိတုဏှိုင် ဓါလက်ပန်လှို ပွမစပုင် ဂိတုဗြ ဓါလက်ပန်လှိုဟောင် စပုင်ရ။

ပွဲဂလာန်ကို ကြက်သုးဂတဂမ္တိုင်ဝံတုန် အန္တရာယ် ပွမစပုင်ဂမ္တိုင်ရ။

ညးသတိက်ကျဲလေဝ် ဟံစပုင်ရ၊ ညးဒးဒုင်ပျိုက်ဒိဒိမ်လေဝ် ဟံစပုင်ရ၊ ညးဒးဒုင် ပျိုက်ယဲလေဝ် ဟံစပုင်ရ၊ ညးမင်သီဥပေါသ်လေဝ် ဟံစပုင်ရ၊ နမဟံကလိဝံလာတ်လေဝ် ဟံစပုင်ရ၊ (ဣဝံဂမ္တိုင်တုန်) အန္တရာယ်ပွမစပုင်ဂမ္တိုင်ရ။

ယုံခမီတအ် ရဲဝံဟောင် အာယုက်မ္မိဟ်မဂ္တိုင် ကံသွာ်ကိုလေဝ် အဲ ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လှိုဟ်ရ၊ ဗွတ်ဗွတ်အာယုက်လေဝ် ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လှိုဟ်ရ၊ ဥတုလေဝ် ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လှိုဟ်ရ၊ သွာ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လှိုဟ်အိုတ်ရ၊ ဂိတုဂမ္တိုင်လေဝ် ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လှိုဟ်အိုတ်ရ၊ လှိုင်ဂိတုဂမ္တိုင်လေဝ် ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လှိုဟ်အိုတ်ရ၊ ဗွဲဂမ္တိုင်လေဝ် ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လှိုဟ်အိုတ်ရ၊ တဲဂမ္တိုင်လေဝ် ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လှိုဟ် အိုတ်ရ၊ ပွမစပုင်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဂပ်ဝ်ရိုဟ်လှိုဟ်အိုတ်ရ၊ အန္တရာယ်စပုင်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဂပ်ဝ် ရိုဟ်လှိုဟ်အိုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် အဲ မဒ်အာစာ မဉ္ဇာ်သိုဒတဲမြမောပ် ကွးသာဝကဂမ္တိုင် မဆာန်ချူပြ မင်မွဲကို သွဟိုတ်ကိုဆာန်ချူပြ ပွမမင်မွဲ ကုမူးတအ်တဲ သွပတဲကျော် ကိစ္စထေက်ကိုဒးသွ

တဲရ။ ယွံခမီတအ် က္ကဝံဂမ္တိုင်တုန် သွပ်တုံဆဂမ္တိုင်ရ။ က္ကဝံဂမ္တိုင်တုန် ဌာန်လှူသိုတ်တြ ဂမ္တိုင်ရ။ (သြပ်ပြာပ်အာဌာန်ဂိုက်အိုတ်ညိ) ယွံခမီတအ် သြပ်မှာ်သေ့ဝ်စေအ်စေအ်အိုတ်ညိ၊ သြပ်လွဟိုတ်မာဲအိုတ်ညိ၊ ကြံမှ သြပ်လွကတိုန် ပွမသျှိုက်သေ့ဝ်စိုတ်အိုတ်ညိ၊ က္ကဝံတုန် ပွမဒေဝံ ဗတောန်အဲ ကုမူးတအ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

မဟာဝဂ် မရနုက်ကိုထပုံ တဲရောင်။

၈။ ဝိနယဝဂ် ၁။ သုတ်ပဌမဝိနယဓရ

၇၅။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာဂ် နှိဝိနယ်ခိုရ်ရ။ ညးမွဲထပုံပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

တီ အာပတ်ရ၊ တီ ဟံသောင်ကိုအာပတ်ရ၊ တီ လဟုကအာပတ်ရ၊ တီ ဂရုကအာပတ်ရ၊ မွဲကိုသီလရ၊ ပဒတ်သိုမသိုလလမ်မင်မွဲ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလရ၊ ချိုက်ပေင်တကောံ ‘အာစာရ’ ဒေတ် ‘ဂေါစရ’ ဌာန်ဂေတ်ဂေင်ရ၊ ပွဲဒုသ်ဂမ္တိုင်ဗုတ်ညိနာင်ကိုလေဝ် မွဲအလေံမှာ်သေ့ဝ် ရဲဝံ ဘဲဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် ပွဲသိက္ခာပိုဒ်ဂမ္တိုင်တဲ ဒေတ်ရ၊ ဇာန်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ မကတိုန်ပွဲစိုတ်မပြုလောန် မဒ်ဟိုတ်ဝံပဒတ်ဗွဲတသိုန် ပွဲဘဝဂတမတ်ဂ် ကလိဝံအတိုင်ပိုက်ရ၊ ကလိဝံဟံဒ်လောင်လို့တ်ရ၊ ကလိဝံဟံဒ်ချောင်စိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာဂ်ရ၊ ပွဲဘဝလှူဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောင်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတ်တဗ္ဗး ကောံ(အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတ်တဗ္ဗး မဟံမွဲကိုခရ်အာသဝ နကို ဉာဏ်တောင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာဝံ နှိဝိနယ်ခိုရ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်ဒုတိယဝိနယဓရ

၇၆။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာဂ် နှိဝိနယ်ခိုရ်ရ။ ညးမွဲထပုံပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

တီ အာပတ်ရ၊ တီ ဟံသောင်ကိုအာပတ်ရ၊ တီ လဟုကအာပတ်ရ၊ တီ ဂရုကအာပတ်ရ၊ ကုခမီဂ် ပါတိမုက်ဂမ္တိုင်ခါ ဗွဲတြး ကျင်ပွဲပါင် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ (ဝံလပ်ပါင်တိုက်) ဂပ်ပ်ပါပရအ်လပ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ မွဲကိုပွမဒ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ ဗွဲဝိဘင်ကို ဗွဲခန္ဓကကို

ဂပ်ဝံသကုတ်သွာတ်လင် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ ဇာန်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ မကတိန်ဒွဲစိုတ်မပြဲလောန် မဒ်ဟိုတ်ဝံပဒတ်ဗွဲတသိုန် ဗွဲဘဝဂတမတ်ဂ် ကလိဝံ အတိုင်ပိုက်ရ၊ ကလိဝံဟံဒ်လောင် လိုတ်ရ၊ ကလိဝံဟံဒ်ချောင်စိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်အာဂ်ရ၊ ဗွဲဘဝလှဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောန်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတ်တဗ္ဗး ကောံ(အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတ်တဗ္ဗး မဟံမ္မဲကိုခရ်အာသဝ နကိုဉာဏ်တောင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ပြကာဝံ ဒ်ဝိနယ်မိုရ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်တတိယ ဝိနယဓရ

၇၇။ ယံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာဝံ ဒ်ဝိနယ်မိုရ်ရ။ ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

တိ အာပတ်ရ၊ တိ ဟံသောင်ကိုအာပတ်ရ၊ တိ လဟကအာပတ်ရ၊ တိ ဂရက အာပတ်ရ၊ တန်တပွဲဝိနယ် (နဒ်ဒ်လဇ္ဈိ)ရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမဖျဲပြိုင်ရ၊ ဇာန်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ မကတိန် ဒွဲစိုတ်မပြဲလောန် မဒ်ဟိုတ်ဝံပဒတ်ဗွဲတသိုန် ဗွဲဘဝဂတမတ်ဂ် ကလိဝံအတိုင်ပိုက်ရ၊ ကလိဝံ ဟံဒ်လောင်လိုတ်ရ၊ ကလိဝံဟံဒ်ချောင်စိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်အာဂ်ရ၊ ဗွဲဘဝ လှဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောန်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတ်တဗ္ဗးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတ်တဗ္ဗး မဟံမ္မဲကိုခရ်အာသဝ နကိုဉာဏ်တောင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယံခမီတအ် ခမီ မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ပြကာဝံ ဒ်ခမီဝိနယ်မိုရ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်စတုတ္ထဝိနယဓရ

၇၈။ ယံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်ထပ်ပြကာဝံ ဒ်ဝိနယ်မိုရ်ရ။ ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

တိ အာပတ်ရ၊ တိ ဟံသောင်ကိုအာပတ်ရ၊ တိ လဟကအာပတ်ရ၊ တိ ဂရက အာပတ်ရ၊ ဗိုဗျဟ်မကောင်ကတိန် ပွဲကိုပ်ကွာမဂ္ဂိုင်ဂွင်မာန်ရ၊ ကောင်ကတိန် ပွဲကိုပ်ကွာတုန် ညးဗျဲဂ်ရော၊ မွဲဘဝကို ဓါဘဝဂမ္ဘိုင်ကို ။ ပ ။ ရဲဝံ ဗိုဗျဟ်မကောင်ကတိန် ပွဲကိုပ်ကွာမဂ္ဂိုင်ဂွင် မဒ်မွဲဟာန်ကောံအကောံအရာ မွဲဟာန်ကောံဗိုဒ်ကွိုင်မာန်ရ၊ တိကေတ်သတ်ဂမ္ဘိုင် မကတိန် ဗွဲမဗွဲကိုကမ် နကိုမတ်ဒိဗ္ဗစက္ခု မတုပ်သွဟ်ကောံမတ်ဒေဝတ် မသအးဇုးဗွဲတောင် မလောန်

လတူအရာညာတ်ကိုမတ်မို့ဟ်ဂမၠိုင်ရ၊ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမၠိုင်အိုတ်အာဂ်ရ၊ ပွဲဘဝ လှဟ်ဟောင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇနောင်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိုတ်မတ်တံဗူးကောံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာမတ်တံဗူး မဟံမ္မဲကိုခရ်အာသဝ နကိုညာဏ်တောင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂမၠိုင်ထပ်ပြကာဝံ နိဝိနယ်မိုရ်ရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်ပဉ္စမ ဝိနယဓရသောဘန

၇၉။ ယွံခမီတအ် ခမီဝိနယ်မိုရ် မချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂမၠိုင်ထပ်ပြကာဝံ ဂေါ်ဆဲးရ။ ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

တီ အာပတ်ရ၊ တီ ဟံသောင်ကိုအာပတ်ရ၊ တီ လဟုကအာပတ်ရ၊ တီ ဂရုက အာပတ်ရ၊ မှုကိုသီလရ ။ ပ ။ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် ပွဲသိက္ခာပိုင်ဂမၠိုင်တဲ ဇေတ်ရ၊ ဇာန်ဂမၠိုင် ပန်ပြကာ မကတိုဒ်ပွဲစိုတ်မပြလောန် မဒ်ဟိုတ်ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုန် ပွဲဘဝဂတမတ်ဂ် ကလိဂွံ အတိုင်ပွဲက်ရ၊ ကလိဂွံ ဟံဒ်လောင်လို့တ်ရ၊ ကလိဂွံ ဟံသောင်စိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝ ဂမၠိုင်အိုတ်အာဂ်ရ ။ ပ ။ သွကေတ်ဇနောင်မတ်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီဝိနယ်မိုရ် မချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂမၠိုင်ထပ်ပြကာဝံ ဂေါ်ဆဲးရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဒုတိယ ဝိနယဓရသောဘန

၈၀။ ယွံခမီတအ် ခမီဝိနယ်မိုရ် မချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂမၠိုင်ထပ်ပြကာဝံ ဂေါ်ဆဲးရ။ ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

တီ အာပတ်ရ၊ တီ ဟံသောင်ကိုအာပတ်ရ၊ တီ လဟုကအာပတ်ရ၊ တီ ဂရုက အာပတ်ရ၊ ကုပူဂိုလ်ဂ် ပါတိမုက်ဂမၠိုင်ခါဗွဲတြး ကျင်ပွဲပါင်ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ (ဂွံလပ်ပါင်တိုက်) ဂပ်ပ်ပါပရအ်လပ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ မှုကိုပွမဒ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ ဗွဲဝိဘင်ခန္ဓက ဂပ်ပ် သူတ်သွာတ်လပ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ ဇာန်ဂမၠိုင်ပန်ပြကာ ။ ပ ။ ကလိဂွံဟံသောင်စိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမၠိုင်အိုတ်အာဂ်ရ ။ ပ ။ သွကေတ်ဇနောင်မတ်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီဝိနယ်မိုရ် မချိုက်ပေတ်ကောံခရ်ဂမၠိုင်ထပ်ပြကာဝံ ဂေါ်ဆဲးရ ရဲဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်တတိယဝိနယဓရသောဘန

၈၁။ ယွံခမီတအ် ခမီဝိနယဝိရ် မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာဂ် ဂေါင်ဆဲရ။ ညးမွဲထပုံပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

တီ အာပတ်ရ၊ တီ ဟံသောင်ကိုအာပတ်ရ၊ တီ လဟုကအာပတ်ရ၊ တီ ဂရုက အာပတ်ရ၊ တန်တံ ပွဲဝိနယရ၊ ဟံမွဲကိုပွမဖျုပြင်ရ၊ ဇျာန်ဂမ္တိုင်ပန်ပြကာ ။ ပ ။ ကလိဝံ ဟံသောင်စိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာဂ်ရ ။ ပ ။ သွကောတ်ဇောဝ်မတ်ကွာ အာစိုပ်တုဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီဝိနယဝိရ် မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာဝံ ဂေါင်ဆဲရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်စတုတ္ထ ဝိနယဓရသောဘန

၈၂။ ယွံခမီတအ် ခမီဝိနယဝိရ် မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာဂ် ဂေါင်ဆဲရ။ ညးမွဲထပုံပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

တီ အာပတ်ရ၊ တီ ဟံသောင်ကိုအာပတ်ရ၊ တီ လဟုကအာပတ်ရ၊ တီ ဂရုက အာပတ်ရ၊ ဗိုဗျဟ်မကောင်ပဒတ် ပွဲကိုပ်ကွာမဂ္တိုင်မာန်ရ၊ ကောင်ပဒတ် ပွဲကိုပ်ကွာမဂ္တိုင် ညးသွဲဂ်ရော၊ မွဲဘဝကို ဓါဘဝဂမ္တိုင်ကို ။ ပ ။ ရံဝံ ဗိုဗျဟ်မကောင်ပဒတ် ပွဲကိုပ်ကွာမဂ္တိုင် မဒ်မွဲဟာန်ကောံအကောံအရာ မွဲဟာန်ကောံဗိုဗ်ကွာမဂ္တိုင်မာန်ရ၊ ညာတ်ကောတ် နကိုမတ်ဒိဗ္ဗစက္ခု မတုပ်သုဟ်ကောံမတ်ဒေဝတ် မသအးဇုးဗွဲတောင် မလောန်လတူ အရာညာတ်ကိုမတ်မ္မိဟ် ဂမ္တိုင်မာန်ရ ။ ပ ။ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်အာဂ်ရ ။ ပ ။ သွကောတ်ဇောဝ်မတ်ကွာ အာစိုပ်တုဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီဝိနယဝိရ် မချိုက်ပင်တကောံခရ်ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာဝံ ဂေါင်ဆဲရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်သတ္ထုသာသန

၈၃။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်ဥပါလိ ပှော်ပြာပ်အာဇရင်တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ လှောင်သွ ဝတ်တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲတုဲ သိုမဇအ်ဒိုင် ပွဲဒုာ်မဗဗွဲမွဲဂ် ဂရင်တ္တိ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ဂလာန် ပွဲရ—

မာတိကာ

ယံကျာ်မ္မံပိဉ် အာတ်ပါန်အခေါင်ရ၊ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဩဝံတံကိုဓရ် ကုအဲဒိုက် ဗွဲခမ္မန်ညိ၊ အဲဒိုက် ကလင်ကေတ်ဓရ် တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မဂပ်ဝံတွံတဲ ညးမွဲဝေ ပြာပ်အာ ဌာန်လှူသိုတ်တြဲတဲ ဟံပိဝိင်ဟိုတ်မဲ ပတိတ်တြဲဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် မ္မံကိုစိုတ်မတန် ကြန်ဂ်ဒိုတ် မိက်ပဒတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပွီရ)။

ယံဥပါလိ “ဓရ်ဂမ္မိုင်ဝံ သွက်ဂွံအိုန်ဇရ ပွဲဒဒိမ်ဝဋ် သွက်ဂွံစာ်စူးနူထွေန်စပ် သွက်ကိလေသ လလမ်ပှိုတ် သွက်ဂွံတီကေတ် နဉာဏ်တေင် သွက်ဂွံထပက်ခွင်ဂြင် တီကေတ်သစ္စပန်ပြကာ ဟံဒိုအိုတ်ရ၊ ဟံဒို တ္တုဟ်နဖိုန်ဗျာန်အိုတ်ရ” ရဲဝံ ဩဓရ်ဂမ္မိုင် တုအဲ တီရ။ ယံဥပါလိ “ဓရ်ဂံ ဓမ္မ ဟံသေင်ရ၊ ဓရ်ဂံ ဝိနယ ဟံသေင်ရ၊ ဓရ်ဂံ ဒွေံပတောန်ကျာ် ဟံသေင်ရ” ရဲဝံ တုအဲ ဒးသမ္ဘိဗွဲစုတ်အဆတ်ဉာဏ်ရ။

ယံဥပါလိ “ဓရ်ဂမ္မိုင်ဝံ သွက်ဂွံအိုန်ဇရ ပွဲဒဒိမ်ဝဋ် သွက်ဂွံစာ်စူးနူထွေန်စပ် သွက်ကိလေသ လလမ်ပှိုတ် သွက်ဂွံတီကေတ် နဉာဏ်တေင် သွက်ဂွံထပက်ခွင်ဂြင် တီကေတ်သစ္စပန်ပြကာ နှိအိုတ်ရ၊ နှိ တ္တုဟ်နဖိုန်ဗျာန်အိုတ်ရ” ရဲဝံ ဩဓရ်ဂမ္မိုင် တုအဲ တီရ။ ယံဥပါလိ “ဓရ်သင်္ဂံ ဓမ္မမ္မုးရ၊ ဓရ်သင်္ဂံ ဝိနယမ္မုးရ၊ ဓရ်သင်္ဂံ ဒွေံပတောန်ကျာ် ဟေင်ရ” ရဲဝံ တုအဲ ဒးသမ္ဘိဗွဲစုတ်အဆတ်ဉာဏ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်အဓိကရဏသမထ

၈၄။ ယံခမီတအ် ဓရ်ဟိုတ်အဓိကိုရဲဝံလလမ်ဂမ္မိုင် သွက်ဂွံကိုလလမ်ညိုင်ဝတ်အာ သွက်ဂွံကိုလလမ်စိုဟ်ဩဟ်အာ အဓိကိုရဲဂမ္မိုင် မကတိုဒ်တဲ မကတိုဒ်တဲဂ် ဣဝံ ထပ် ပြကာအိုတ်ရ၊ ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

ဂပ်ဝံကိုသမ္မုခါဝိနယံရ၊ ဂပ်ဝံကိုသတိဝိနယံရ၊ ဂပ်ဝံကိုအမူဠ ဝိနယံရ၊ ဂပ်ဝံကိုကမ် မဂပ်ဝံသု နပ္ပမဒင်ဝန်ရ၊ ဂပ်ဝံကိုယေဘုယျသိကာကမ်ရ၊ ဂပ်ဝံကိုတဿပါပိယသိကာကမ်ရ၊ ဂပ်ဝံကိုကမ်သုး ညံင်ရဲဂြောပ်ဗွန်နုကိုချောဲရ။ ယံခမီတအ် ဓရ်ဟိုတ်အဓိကိုရဲ ဂွံလလမ်ဂမ္မိုင် သွက်ဂွံကိုလလမ်ညိုင်ဝတ်အာ သွက်ဂွံကိုလလမ်စိုဟ်ဩဟ်အာ အဓိကိုရဲဂမ္မိုင် မကတိုဒ်တဲ မကတိုဒ်တဲဂ် ဣဝံ ထပ်ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ (သုးရ)။

သုတ်ဒသမ။

ဝိနယဝဂ် မရနုက်ကိုဒွံ တဲရောင်။

၉။ သမဏဝဂ်။ ၁။ သုတ်ဘိက္ခု

၈၅။ ယုံခမီတအ် ဟိုတ်မဒ်မဂ်ပလီပလ်ကေံ ခရ်ဂမ္တိုင်ထင်ပြကာတဲစိ ခမီမွဲးရ။
ညးမွဲးထင်ပြကာအိုတ်ဂံၤရောမွဲးတုန်—

ဂပ်ပလီပလ်ကေံ ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်မှာရာ ပွဲခန္ဓမသုန်ပြကာ မှုံပြာကဋ်တဲ
ဒ်ရ။ ဂပ်ပလီပလ်ကေံ ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါ်ပါ်ဟံမာန်တဲ ဒ်ရ။ ဂပ်ပလီပလ်ကေံ
‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ ပွမဇိတ်သပေါတ် ဗွဲမမှာရာ ရဲပွဲမွဲး ဒေုတ်အလေံ မပ္တံကိုက္ခိ ဂှ်ဂမ္တိုင်
ချာ်ပြရတဲ ဒ်ရ။ ဂပ်ပလီပလ်ကေံ ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာ်တဲ ဒ်ရ။ ဂပ်ပလီပလ်ကေံ ‘ဒေါသ’
ပွမထေပူတ်တဲ ဒ်ရ။ ဂပ်ပလီပလ်ကေံ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်တဲ ဒ်ရ။ ဂပ်ပလီပလ်ကေံ
‘မာန’ ပွမပင်ပတိုန်မာန်တဲ ဒ်ရ။ ယုံခမီတအ် ဟိုတ်မဒ်မဂ်ပလီပလ်ကေံ ခရ်ဂမ္တိုင်
ထင်ပြကာဝံတဲစိ ခမီမွဲးရ ရဲပွဲ (သုးရ)။

သုတ်ပဌမ။

၂။ သုတ်သမဏ

၈၆။ ယုံခမီတအ် ဟိုတ်ဒ်ခရ်ဂမ္တိုင်ထင်ပြကာ လလမ်အာစိ သမဏမွဲးရ ။ ပ ။

သုတ်ဒုတိယ။

၃။ သုတ်ဗြာဟ္မဏ

၈၇။ ဟိုတ်ဒ်ခရ် မှုံကိုပွသရာမ်ပါ် မဂပ်ပသွကေံမွဲးတဲစိ ဗြာဟ္မဏမွဲးရ ။ ပ ။

သုတ်တတိယ။

၄။ သုတ်သောတ္တိယ

၈၈။ ဟိုတ်ဒ်ခရ်ပါ်ကေံ သက္ကုသေုဟ်တဲစိ သောတ္တိယမွဲးရ ။ ပ ။

သုတ်စတုတ္ထ။

၅။ သုတ်နာတက

၈၉။ ဟိုတ်ဒံ မဂ်ဝိကြိကာတ်သအးဇုစိ နာတကမ္ပရံ ။ ပ ။

သုတ်ပဉ္စမ။

၆။ သုတ်ဝေဒဂူ

၉၀။ ဟိုတ်ဒံ မလေပ်တိစိ ဝေဒဂူမ္ပရံ ။ ပ ။

သုတ်ဆဋ္ဌ။

၇။ သုတ်အနိယ

၉၁။ ဟိုတ်ဒံ မလေပ်ပလိုပလံစိ အနိယမ္ပရံ ။ ပ ။

သုတ်သတ္တမ။

၈။ သုတ်အရဟာ

၉၂။ ယံခမီတအံ ဟိုတ်ဒံ မသေ့အာ နူဓရိဂမ္ပိင်ထပုံပြကာစိ အရဟာမ္ပရံ။ ညးမ္းထပုံပြကာအိုတ်ဂံရောမ္ပတုန်— သေ့အာ နူ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ ပွမညာတ်မှာရာ ပွဲခန္ဓမသုန် ပြကာမ္ပုပြာကဋ်ရ၊ သေ့အာ နူ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမပါပါဟံမာန်ရ၊ သေ့အာ နူ‘သီလဗ္ဗတပရာမာသ’ ပွမဇ္ဇိတ် သပေါတ်ဗွဲမမှာရာ ရံဝံမ္း ဇေတ်အလေံ မပ္ပံကိုက္ခိ ဂ္ဂမ္ပိင်ဂံ ညံပြရ၊ သေ့အာ နူ‘ရာဂ’ ပွမစေဲလံရ၊ သေ့အာ နူ‘ဒေါသ’ ပွမထေပုတ်ရ၊ သေ့အာ နူ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ရ၊ သေ့အာ နူ‘မာန’ ပွမပင်ပတိုန်မာန်ရ။ ယံခမီတအံ ဟိုတ်ဒံ မသေ့အာ နူဓရိဂမ္ပိင် ထပုံပြကာဝံစိ အရဟာမ္ပရံ ရံဝံ (သုးရ)။

သုတ်အဋ္ဌမ။

၉။ သုတ်အသဒ္ဓမ္မ

၉၃။ ယံခမီတအံ ဓရ်ညးယုတ်မာဂမ္ပိင် ဣဝံ ထပုံပြကာအိုတ်ရ။ ညးမ္းထပုံပြကာအိုတ်ဂံ ရောမ္ပတုန်— ဟံမ္ပဲကိုဓရ်သဒ္ဓါ ပွမလျင်ပတေံ၊ ဟံမ္ပဲကိုဝပါပ်၊ ဟံလေပ်

မာတိကာ

လကိုတ်ပါပ်၊ အောန်ကို လမိင်လညာတ်၊ လျှဟ်ရ၊ သတိတိတ်ဗူးရ၊ ဟွံမွဲကိုပညာရ။
ယွံခမီတအ် ခရ်ညးယုတ်မာဂမ္တိုင် က္လုဂံ ထပ်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်နဝမ။

၁၀။ သုတ်သဒ္ဓမ္မ

၉၄။ ယွံခမီတအ် ခရ်ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမ္တိုင် က္လုဂံ ထပ်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပ်
ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— မုံကိုခရ်သဒ္ဓါ ပွမလျှင်ပတေ်ရ၊ မုံကိုဂ္ဂပါပ်ရ၊ မုံကိုပွမလကိုတ်
ပါပ်ရ၊ လမိင်လညာတ်ဂ္တိုင်ရ၊ မုံကိုလ္လိပ်ရာညွှက်ညွှာရ၊ မုံကိုသတိရ၊ မုံကိုပညာရ။
ယွံခမီတအ် ခရ်ညးသပ္ပုရိဟ်ဂမ္တိုင် က္လုဂံ ထပ်ပြကာအိုတ်ရ ရံဝံ (သွးရ)။

သုတ်ဒသမ။

သမဏဝဂ် မရနက်ကိုဒ္ဒိတ် တဲရောင်။

၁၀။ အာဟုနေယျဝဂ်

၉၅။ ယွံခမီတအ် ပုဂိုလ်ဂမ္တိုင်ထပ်တွံ ရင်တုင်နင် (နူဇမော့)တဲလေဝ် ထေက်တန်
ကို သွက်ဂွံကိုဒါန် သပ္ပုဇ်အိုတ်ရ၊ ဝတ္ထုမစီရေင်လဝ် သွက်ကွဲထီဂမ္တိုင်လေဝ် ထေက်တန်ကို
သွက်ဂွံကိုဒါန်သပ္ပုဇ်အိုတ်ရ၊ ထေက်ကိုဒင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်မရန်တုံ သွက်ဘဝပရလိုက်
အိုတ်ရ၊ ထေက်ကိုတုဟ်နပင်ခွဲအ်ခွဲတဲအိုတ်ရ၊ ဒှိတိဗုထိုက်ပြ ဟွံမွဲပတောံဓတ် သွက်ဂကောံ
သတ်ဂွံပတဲသွကုသိုလ်ရ။

ညးမွဲထပ်တွံအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ပုဂိုလ်လျှိုင် မှ်သေ့ဝ်
ဂ္တိုင်ဂ္တိုင်ကိုဝါ ရံဝံမွဲ ဟွံဗိုန် ပွဲစက္ခု မုံကိုစုတ်သတ္တိ ရံဝံမွဲ ဟွံဗိုန် တိကေတ်ရံဝံမွဲ ဟွံဗိုန်ဒှ်တဲ
လျှိုင်ကာလဟွံပိတ်သကုတ် ဟွံတွန်တွော့သ္မုရ (ကျောံစိုတ်ဂမ္တိုင်မွဲသအာင်)တဲ သီမသွ
ပျပ်စိုတ် နကိုစိုတ် တို့လုပ်နကိုပညာတဲ ပဒတ်ရ။ ခမိဂ် ဟိုတ်နူဇမော့အာသဝဂမ္တိုင် အိုတ်အာ
ဂ်ရ ပွဲဘဝလျှဟ်ဟေင် အလိုဇကု သွကေတ်ဇောပ်မတ် (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ်မတိတ်ဗူး
ကျောံ(အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာမတိတ်ဗူး မဟွံမွဲကိုခရ်အာသဝ နကိုညဏ်တွေင်ကွာ အာစိုပ်တဲ
ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် က္လုဂံတုန် ပုဂိုလ်မဒ်ရင်တုင်နင် (နူဇမော့)တဲလေဝ် ထေက်တန်ကို
သွက်ဂွံကိုဒါန် သပ္ပုဇ် ဝတ္ထုမစီရေင်လဝ် တုဟ်နသွက်ကွဲထီဂမ္တိုင်လေဝ် မထေက်ကို သွက်ဂွံ
ကိုဒါန်သပ္ပုဇ် ။ ပ ။ မဒ်တိဗုထိုက်ပြ ဟွံမွဲပတောံဓတ် သွက်ဂကောံသတ် ဂွံပတဲ သွကုသိုလ်
ပဌမရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လျှိုက် မှာသေ့ဝံဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ရဲဝံမွဲ
ဟံဗိုန် ပွဲစက္ခူ မှိုက်စုတ်သမ္ဘိ ရဲဝံမွဲ ဟံဗိုန် တိကောတ်ရဲဝံမွဲ ဟံဗိုန်ဒ်ဒဲး လျှိုန်ကာလ
ဟံပိတ်သကုတ် ဟံတွန်တွဲသွဲရဲ (ကောံစိတ်ဂမၠိုင်မွဲသအာင်)တဲ သီမသွပုပ္ပိတ် နကိုစိတ်
တို့လုပ်နကိုပညာတဲ ပဒတ်ရ။ ကုပူဂိုလ်ဂ် ခရ်အာသဝအိုတ်ကို လမျီအိုတ်ကို ဒ်ဟံက္ကာ
ဟံကြဲရ။ ယံခမီတအံ ကူဝံတုန် ပူဂိုလ်မဒ်ရင်တုင်နင် (နူဇမော့)တဲလေဝ် မထေက်တန်ကို
သွက်ဝံကိုဒ်ဒဲးသွပူဇံ ။ ပ ။ မဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမွဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲ
သွကုသိုလ် ဒုတိယရ။

ယံခမီတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လျှိုက် မှာသေ့ဝံဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ရဲဝံမွဲ
ဟံဗိုန် ပွဲစက္ခူ မှိုက်စုတ်သမ္ဘိ ရဲဝံမွဲ ဟံဗိုန် တိကောတ်ရဲဝံမွဲ ဟံဗိုန်ဒ်ဒဲး လျှိုန်ကာလ
ဟံပိတ်သကုတ် ဟံတွန်တွဲသွဲရဲ (ကောံစိတ်ဂမၠိုင်မွဲသအာင်)တဲ သီမသွပုပ္ပိတ် နကိုစိတ်
တို့လုပ်နကိုပညာတဲ ပဒတ်ရ။ ပူဂိုလ်ဂ် ဟံတိနသံယောဇိန် အဗန်အဒက်သွက်ဂမၠိုင်မသုန်
ပြကာ အိုတ်အာမသက္ကုသေ့ဟံဂ်ရ ဒ်ပူဂိုလ် ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ’ မသွပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲလဒေါင်
အပိုင်အခြာအာယုက်ရ ။ ပ ။ ဒ်ပူဂိုလ် ‘ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ’ မသွပရိနိဗ္ဗာန် ကလိလောန်
အပိုင်အခြာအာယုက်ရ ။ ပ ။ ဒ်ပူဂိုလ် ‘အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ’ မသွပရိနိဗ္ဗာန် သီဟံမွဲကို ပွမ
ပတိတ်ဗြဟတ်ရ ။ ပ ။ ဒ်ပူဂိုလ် ‘သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ’ မသွပရိနိဗ္ဗာန် သီဟံမွဲကို ပွမ
ပတိတ်ဗြဟတ်ရ ။ ပ ။ ဒ်ပူဂိုလ် ‘ဥဒ္ဓိသောတအကနိဋ္ဌဂါမီ’ မလေပ်အာ ဘုံအကနိဋ္ဌလတူရ။
ယံခမီတုန် ကူဝံတုန် ပူဂိုလ်ဒ်ဒဲးရင်တုင်နင် (နူဇမော့)တဲလေဝ် ထေက်တန်ကို သွက်ဝံကိုဒ်ဒဲး
သွပူဇံ ။ ပ ။ မဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမွဲပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်
သတ္တမရ။

ယံခမီတအံ ပူဂိုလ်ဂမၠိုင်ထပ်တုဝံ ရင်တုင်နင် (နူဇမော့)တဲလေဝ် ထေက်တန်
ကိုသွက်ဝံကိုဒ်ဒဲး သွပူဇံအိုတ်ရ။ ဝတ္ထုမစီရင်လဝ် တွဟ်နသွက်ကွဲထီဂမၠိုင်လေဝ်
ထေက်တန်ကို သွက်ဝံကိုဒ်ဒဲးသွပူဇံအိုတ်ရ။ ထေက်ကိုဒ်ဒဲးဂိုင်ကောတ် ဒ်ဒဲးမရန်တံ သွက်ဘဝ
ပရလိုက်အိုတ်ရ။ ထေက်ကိုတွဟ်နပင်ခွဲအံခွဲတဲအိုတ်ရ။ ဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမွဲပတောံစတ်
သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ။ (၁)

၉၆-၉၂၂။ ယံခမီတအံ ပူဂိုလ်ဂမၠိုင်ထပ်တုဝံ ရင်တုင်နင် (နူဇမော့)တဲလေဝ်
ထေက်တန်ကို သွက်ဝံကိုဒ်ဒဲး သွပူဇံအိုတ်ရ။ ဝတ္ထုမစီရင်လဝ် တွဟ်နသွက်ကွဲထီ
ဂမၠိုင်လေဝ် ထေက်တန်ကို သွက်ဝံကိုဒ်ဒဲးသွပူဇံအိုတ်ရ ။ ပ ။ ဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံမွဲ
ပတောံစတ် သွက်ဂကောံသတ် ဝံပတဲသွကုသိုလ်ရ။ ညးမွဲထပ်တုအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်—

ယံခမီတအံ ပွဲသာသနာဝံ ပူဂိုလ်လျှိုက် မှာသေ့ဝံရဲဝံမွဲ ဒုက္ခ ပွဲစက္ခူဒ်ဒဲး ပဒတ်
ရ ။ ပ ။ မှာသေ့ဝံရဲဝံမွဲ အနတ္တ ပွဲစက္ခူဒ်ဒဲး ပဒတ်ရ ။ ပ ။ မှာသေ့ဝံပမအိုတ်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ
ပွဲစက္ခူဒ်ဒဲး ပဒတ်ရ ။ ပ ။ မှာသေ့ဝံပမလီုဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ပွဲစက္ခူဒ်ဒဲး ပဒတ်ရ ။ ပ ။

မှ်သေ့ဝံပွမလီလ်ဇ်စူးဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ပွဲစက္ကုဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ ။ ပ ။ မှ်သေ့ဝံပွမပျိုတ်ဂိုင်ဂိုင်
ကိုဝါ ပွဲစက္ကုဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ ။ ပ ။ မှ်သေ့ဝံပွမသွေးကွဲမဲ့လှေ့ပုန်ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ပွဲစက္ကုဂ်ဒ်တဲ
ပဒတ်ရ ။ ပ ။ (၂-၈)

ပွဲသောတ။ ပွဲယာန။ ပွဲဇိဝှာ။ ပွဲကာယ။ ပွဲမန။ ။ ပ ။ (၉-၄၈)

ပွဲရူပါရိဂ်မှိုင် ။ ပ ။ ပွဲသဒ္ဓါရိဂ်မှိုင်။ ပွဲဂန္ဓာရိဂ်မှိုင်။ ပွဲရသာရိဂ်မှိုင်။ ပွဲဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိ
ဂ်မှိုင်။ ပွဲဓမ္မာရိဂ်မှိုင် ။ ပ ။ (၄၉-၉၆)

ပွဲစက္ကုဝိညာဏ်။ ပ။ ပွဲသောတဝိညာဏ်။ ပွဲယာနဝိညာဏ်။ ပွဲဇိဝှာဝိညာဏ်။ ပွဲကာယ
ဝိညာဏ်။ ပွဲမနောဝိညာဏ် ။ ပ။ (၉၇-၁၄၄)

ပွဲစက္ကုသမ္မဿ ။ ပ။ ပွဲသောတသမ္မဿ။ ပွဲယာနသမ္မဿ။ ပွဲဇိဝှာသမ္မဿ။
ပွဲကာယသမ္မဿ။ ပွဲမနောသမ္မဿ ။ ပ။ (၁၄၅-၁၉၂)

ပွဲစက္ကုသမ္မဿဇာဝေဒနာ ။ ပ။ ပွဲသောတသမ္မဿဇာဝေဒနာ။ ပွဲယာနသမ္မဿဇာ
ဝေဒနာ။ ပွဲဇိဝှာသမ္မဿဇာဝေဒနာ။ ပွဲကာယသမ္မဿဇာဝေဒနာ။ ပွဲမနောသမ္မဿဇာ
ဝေဒနာ ။ ပ။ (၁၉၃-၂၄၀)

ပွဲရူပသညာ ။ ပ။ ပွဲသဒ္ဓသညာ။ ပွဲဂန္ဓသညာ။ ပွဲရသသညာ။ ပွဲဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ။
ပွဲဓမ္မသညာ ။ ပ။ (၂၄၁-၂၈၈)

ပွဲရူပသဉ္စေတနာ ။ ပ။ ပွဲသဒ္ဓသဉ္စေတနာ။ ပွဲဂန္ဓသဉ္စေတနာ။ ပွဲရသသဉ္စေတနာ။
ပွဲဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ။ ပွဲဓမ္မသဉ္စေတနာ ။ ပ။ (၂၈၉-၃၃၆)

ပွဲရူပတဏှာ ။ ပ။ ပွဲသဒ္ဓတဏှာ။ ပွဲဂန္ဓတဏှာ။ ပွဲရသတဏှာ။ ပွဲဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ။
ပွဲဓမ္မတဏှာ ။ ပ။ (၃၃၇-၃၈၄)

ပွဲရူပဝိတက် ။ ပ။ ပွဲသဒ္ဓဝိတက်။ ပွဲဂန္ဓဝိတက်။ ပွဲရသဝိတက်။ ပွဲဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက်။
ပွဲဓမ္မဝိတက် ။ ပ။ (၃၈၅-၄၃၂)

ပွဲရူပဝိစာရ ။ ပ။ ပွဲသဒ္ဓဝိစာရ။ ပွဲဂန္ဓဝိစာရ။ ပွဲရသဝိစာရ။ ပွဲဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရ။ ပွဲဓမ္မ
ဝိစာရ ။ ပ။ (၄၃၃-၄၈၀)

ပွဲပဉ္စက္ခန္ဓ ။ ပ ။ ပွဲရူပက္ခန္ဓ။ ပွဲဝေဒနာက္ခန္ဓ။ ပွဲသညာက္ခန္ဓ။ ပွဲသင်္ခါရက္ခန္ဓ။ မှ်သေ့ဝံ
ရံဝံမှ်း ဟံဗိုန် ပွဲဝိညာဏက္ခန္ဓဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ ။ ပ ။ မှ်သေ့ဝံ ရံဝံမှ်း ဒိဒိန်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။
မှ်သေ့ဝံရံဝံမှ်း အနတ္တဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ မှ်သေ့ဝံရံဝံမှ်းအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ မှ်သေ့ဝံရံဝံမှ်း
လီဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ မှ်သေ့ဝံရံဝံမှ်း လီလ်ဇ်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ မှ်သေ့ဝံရံဝံမှ်း ပျိုတ်ဂ်ဒ်တဲ

ပဒတ်ရ၊ မှာသေ့ဝ်ရံဝံ့မှး သွေးကွဲမွဲလှေ်ပုန်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ ။ ပ ။ (ဒ်တိဗုထိုက်ပြဲ ဟံ့မွဲ ပတောံဓတ်) သွက်ဂကောံသတ် ဝံ့ပတဲသွကုသိုလ်ရ။ (၄၈၁-၅၂၅)

အာဟုနေယျဝဂ် မရနုက်ကိုစို တဲရောင်။

၁၁။ ရာဂပေယျာလ

၆၂၃။ ယံခမိတအ် သွက်ဂွံတိကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ် နကိုညာဏ်တေင် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ‘သတိသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမဗိုဗျဟ် ဒ်ဟိုတ်ဂွံတိကေတ်သစ္စပန် ။ ပ ။ ‘ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်’ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ဒ်ဟိုတ်ဂွံတိကေတ် သစ္စပန်ဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမိတအ် သွက်ဂွံတိကေတ် ရာဂ ပွမစောဲလံာ် နကိုညာဏ်တေင် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာအိုတ်ရ။ (၁)

၆၂၄။ ယံခမိတအ် သွက်ဂွံတိကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ် နကိုညာဏ်တေင် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ‘အနိစ္စသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရံဝံ့မွဲဟံ့ဗိုဗ်၊ ‘အနတ္တသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရံဝံ့မွဲဟံ့အလိုအသီ၊ ‘အသုဘသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရံဝံ့မွဲဟံ့ဆဲး၊ ‘အာဒီနဝသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရံဝံ့မွဲဟံ့ဒုဟ်၊ ‘ပဟာနသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရံဝံ့မွဲ ဂပ်ဝ်ပါကွေံ၊ ‘ဝိရာဂသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရံဝံ့မွဲ စာ်စူး နူပွမထွေန်စပ်၊ ‘နိရောဓသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရံဝံ့မွဲ ပှိုတ်ဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမိတအ် သွက်ဂွံတိ ကေတ်ရာဂ ပွမစောဲလံာ် နကိုညာဏ်တေင် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာအိုတ်ရ။ (၂)

၆၂၅။ ယံခမိတအ် သွက်ဂွံတိကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ် နကိုညာဏ်တေင် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာအိုတ်ရ။ ညးမွဲထပ်ပြကာအိုတ်ဂ်ရောမွဲတုန်— ‘အသုဘသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရံဝံ့မွဲဟံ့ဆဲး၊ ‘မရဏသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရံဝံ့မွဲ ချိုတ်၊ ‘အာဟာရေပဋိကူလသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိ ထေက်ကိုကျဟ်မေံရံဝံ့မွဲ ပွဲစု၊ ‘သဗ္ဗလောက အနဘိရတိသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရံဝံ့မွဲ ဟံ့မွဲကိုအရာမိပ်လဟ် ပွဲအလိုလောကမွဲ၊ ‘အနိစ္စ သညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရံဝံ့မွဲဟံ့ဗိုဗ်၊ ‘အနိစ္စ ဒုက္ခသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရံဝံ့မွဲ ဒဒိန်ပွဲပွမဟံ့ဗိုဗ်၊ ‘ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ’ ပွမစုတ်သမ္ဘိရံဝံ့မွဲ ဟံ့အလိုအသီ ပွဲပွမဒ်ဒဒိန်ဂမ္တိုင်ရ။ ယံခမိတအ် သွက်ဂွံတိကေတ်ရာဂ ပွမစောဲလံာ် နကိုညာဏ်တေင် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ထပ်ပြကာ အိုတ်ရ။ (၃)

၆၂၆-၆၂၇။ ယံခမိတအ် သွက်ဂွံပိုင်ခြာတိကေတ် ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလံာ် ။ ပ ။ သွက်ဂွံကိုအိုတ် ။ ပ ။ သွက်ဂွံပါကွေံ ။ ပ ။ သွက်ဂွံကိုအိုတ်အာ ။ ပ ။ သွက်ဂွံလိုလ် ။ ပ ။

သွက်ဂွံရာဂစဉ်း ။ ပ ။ သွက်ဂွံပျိုတ် ။ ပ ။ သွက်ဂွံသွး ။ ပ ။ သွက်ဂွံသွးကွဲမွဲလှေ့ပွန်
 ။ ပ ။ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ဓရ်ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာဂွံအိုတ်ရ။ (၄-၃၀)

၆၅၃-၁၁၃၂။ ‘ဒေါသ’ ပွမလုတ်မှာဒုသ် ။ ပ ။ ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်။ ‘ကောဓ’
 ပွမထေပွတ်။ ‘ဥပနာဟ’ ပွမဒက်ဝဲ။ ‘မက္ခ’ ပွမဇိတ်ပိုတ်ကွဲဂုဏ်။ ‘ပလာသ’ ပွမပြိုင်
 ပကာန် ‘ဣဿာ’ ပွမစောန်စိုတ်။ ‘မစ္ဆရိယ’ ပွမသအေတ်သပါန်။ ‘မာယာ’ ပွမလှေ့လှန်။
 ‘သာဠေယျ’ ပွမတုံက်စွဲ။ ‘ထမ္ဘ’ ပွမကြိုင်မျိုဟ်။ ‘သာရမ္ဘ’ ပွမဒုဟ်ဒွဲ။ ‘မာန’ ပွမပင်ပတိုန်
 မာန်။ ‘အတိမာန’ ပွမပင်ပတိုန်မာန်လောန်။ ‘မဒ’ ပွမစူမာန်။ ‘ပမာဒ’ ပွမဟိုတ်မဲ။
 သွက်ဂွံတီ နကိုဉာဏ်တောင် ။ ပ ။ သွက်ဂွံ ပိုင်ခြာတီကေတ်။ သွက်ဂွံအိုတ်။ သွက်ဂွံပါကွဲ။
 သွက်ဂွံကိုအိုတ်အာ။ သွက်ဂွံလိုလ်။ သွက်ဂွံစဉ်းနုရဂ။ သွက်ဂွံပျိုတ်။ သွက်ဂွံသွး။
 သွက်ဂွံသွးကွဲမွဲလှေ့ပွန် ။ ပ ။ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင် ဓရ်ဂမ္တိုင်ထပုံပြကာဂွံအိုတ်ရ။ (၃၁-၅၁၀)

တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ တံင်ကိုဓရ်ဂွံရ၊ ခမိဂမ္တိုင်ဂှ် သျှိုက်မျိုက်ဓရ် တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ
 ဂမ္တိုင်ဂှ်တဲ ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမအိုတ်တျိုဟ်အိုတ်ရ။

ရာဂပေယျာလတဲရ။

ပါဠိအင်္ဂုတ္တိုရ် ဘာသာမန် သတ္တကနိပါတ် တဲရောင်။

C